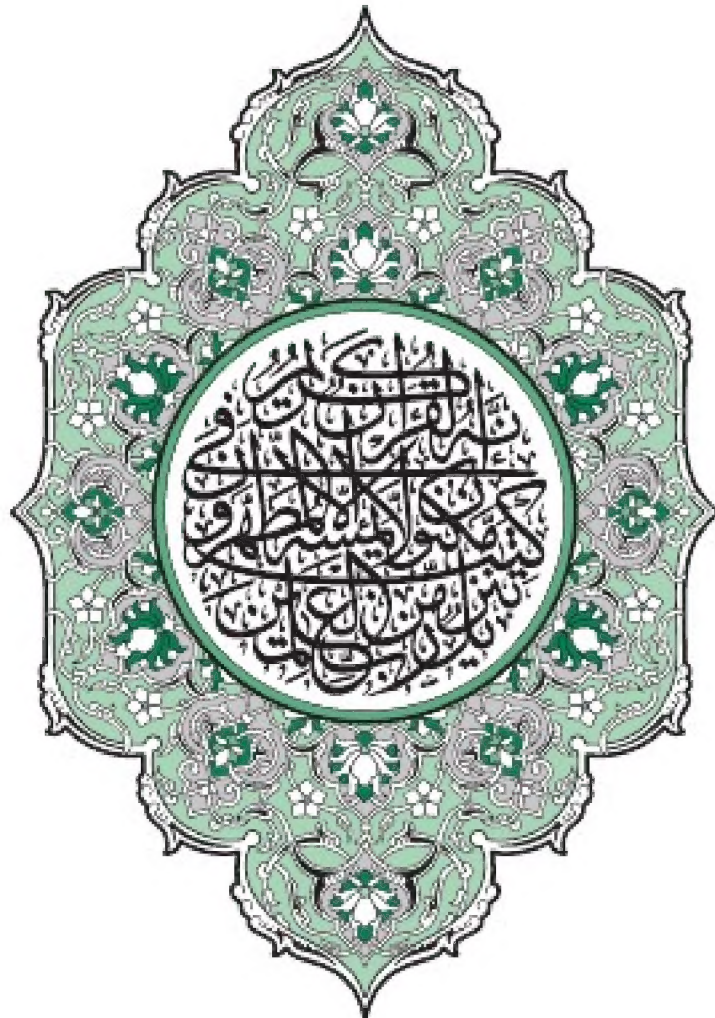

إِنَّا نَحْنُ وَإِلَهُكُمْ فَقَدْ أَفْضَىٰ

خادم الحرمين الشريفين مديك عبدالله كوري عبد العزيز ثالي سعود
مديكي شانشيني عمرهستانى سعوديه شهر طعمه نديرو بهير ياردان له سهر چاه كردن
قور تاي پيرؤز له گهال و مر گيز اي ماما تاي

شركن بالقرن طيبا اعز همتا المصطفى الشريفين و زعمو شعايد
عالمين و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك
مديك المديك و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك و المديك

وَقَفَّ يَلَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الْمُشْرِيقَيْنِ
الْمَلِكِ عَيْدِ اللَّهِ تَرْعِيْدَ الْعَزِيْزِ آلِ سُعُوْدِ
وَلَا يَتَجَوَّزُ بَيْعُهُ
بِسُوْرَةِ مَجَانَّتِ

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهْمُ دِاطَبَاكُ الصَّخْفِ الشَّرِيفِ

ئەم قورئانە پىرۋزە لەگەل ۋەرگىترانى ماناكان
دىيارى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىكە عىدالەت كوردى عىدالەتيز ئال سەئودە
(بەخۇرايىن دابەش دەكرىت)

كۆمەلگەي مەلىكە فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پىرۋز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبد العزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنْ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۝﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
« خيركم من تعلّم القرآن وعلمه ».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود، حفظه الله، بالعبارة بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: « بلغوا عني ولو آية ».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الكردية يطيب لمجمع الملك

فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية التي قام بها فضيلة الشيخ ملا محمد ملا صالح الباموكي، وراجعها من قبل المجمع كل من فضيلة الدكتور كمال صادق ياسين لَك، وفضيلة الأستاذ أوميد عمر الجُرُوسَتاني.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

به ناوای خواي به خشندهي مېهره بان

پېښه كي

به پېتو مې پايه دار شيخ صالح كوري عبدالعزيز كوري محمد نالي شيخ
وه زېري كاروباري ئيسلامي وټه وقاف ويانگه واز وټير شاد وسره پر شتياري گشتي
كله ملكه ي مهليك فهد بې چاپكردنې قورلاني پېرؤز

سوياس وسټايش بـؤـخـواي پـهـروردگاري
جيهانپان كه له كتيپه پيرؤزكه ي دا فـهـرمـوويـهـئ:
(فَذَجَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ) واتـه: پيگومان له لايـهـن خواي
گهـره وه نوور وكتيپيكي پروون وناشكرانان بؤ هاتووه.

وه دروودوسلاوبؤ سه ربه رېنژ تريني پيغه مېهـران ونيز دراوان، پيغه مېهـرمان
موحه محمد (ﷺ) كه فـهـرمـوويـهـئ: «خيركم من تعلم القرآن وعلمه»
واتـه: چا كتر يـتـان ټهـوكه سهـيه كه خـوي فـيزي قورلـان دهـكات وخهـلكـيش
فـيزـهـكات.

ټهـجا له پاشان:

بؤ جيهه جيـكـردنې رېنـجـايهـكـانې (خادم الحرمين الشريفين) مهـليك عبدالله كوري
عبدالعزيز نالي سعود (خوا بپاريزئ) به بايـهـخ وگـرـنـگي پـنـدان به قورلاني پېرؤز
وكار كـردن بؤ ناسانكار ي له پيـنـاو بلا وكرـدنه وه ودا به شـكـردنې له نيو موسلمانان
له پـرؤـزه لات وپـرؤـژ ناواي سهـر زهـويـدا، وه بؤ پـاـفهـكـردن و وهـر گـيـراني ماناكاني
قورلـان بؤ زمانه جؤراو جؤره كاني جيهان.

وه زارع كاروباري ئيسلامي وټه وقاف ويانگه واز وټير شاد له شانـشـيني
عهـرهـبـسـتـاني سـعوـديه، باوهـري پـتـهـوي هـهـيه به گـرـنـگي وهـر گـيـراني ماناكاني قورلاني
پېرؤز بؤ گشت زمانه گـرـنـگهـكـاني جيهان، به مه به ستي ناسانكردنې تيـگهـيـسـتنـي
قورلـان بؤ شه و موسلمانان هـي كه به غـهـيري زمانې عهـرهـي قـسه دهـكـن، ټهـمهـش
له پيـنـاو جـيـهـه جـيـكـردنې ټهـو فـهـرمانـهـي كه له فـهـرمـوويـهـي پيغه مېهـر (ﷺ) دا هاتووه،
كه دهـفـرمـوويـهـئ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً» واتـه: له مـنـه وه رايـيـگهـيـهـنن به خهـلكـي
ټهـگـر تهـنـها تاكه ټايه تيـكـيش بيت.

و ەك خزمەتتىكىش بۇ ئەر بىر بايانە مان كە بەزىمانى كوردى قىسە دەكەن، كۆمەلگەي مەلىك فەھىد بۇ چاپكردى قورئانى پىرۋز ئە مەدىنەى مەنە وەرە، خۇشحالە ئەم تەرجمە قورئانىيە بەزىمانى كوردى پىشكەش بەخوئەرى بەپىزى بىكات، كە بەپىز جەنابى (مامۇستا مەلا محمد مەلا صالح يامۇكى) پىي ھەستاو، وە ئەلايەن كۆمەلگەي مەلىك فەھىد بۇ چاپكردى قورئانى پىرۋزىش ھەرىكە ئە بەپىزان : (دكتور كەمال صادق باسېن ئەك) و (مامۇستا ئومىد عمر چىرۋىستانى) پىشداچو ونەتەو .

وہ سو پامی خوی گہورہ ویاک وینگر د ویا لادہ ست دہ کہین بڑ تہ نجام دانی
تہم کارہ مہ زنہ، وہ ٹومیدہ وارین کہ نیاز و مہ بہ ست لئی تہ نہا پر مہا مہندی خوی
گہورہ بیت، و خہ لکیش لئی سو و د مہ ند ہن ؟

بینگومان ئېتمە دەزانىن كە تەرجمە وەرگىرانى ماناكاتى قورئانى پېرۇز - ھەرچەندە ووردىيىت - كەموكورق ھەر دەيىت و ئاتوانرىت دەقاودەق ئەر مانا گەورانە بگەيدىيىت كە دەقى قورئانى پېرۇز دەيىدەخشىت، كە تەواوى خەلىكى ئەئاسىت خۇيدا دەستە و سائىر دوو، وە بەراسىتى ئەرمانايىدە كە تەرجمەدە قورئانە كە دەيدات بەدەستە و تەئەبا بىرىتى يە لەكۆزى زانىست و تىنگەيشىتى وەرگىرە كە لە قورئانى پېرۇز، وە تەمەش كاريكە دووچارى ھەلە و كەم و كوپرى دەيىت، وەك ھەموو كار و ئىشكى تىرى ئادەمىزاد.

وه له کۆتاییدا داواکارین له هه موو خوێتەریشکی ئەم تەرجه مەدیە له کاتی بێینی هه ره ده له وکه موکو پیه که یان زیادهیه که ته گهر هه بوو، ئاگا داری کۆمه لگهی مه لیک فه هدیۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز له مه دینه ی مو نه وو ره بکاته وه بۆ سوود ئی وه رگرتن وچا ککردنیان له چاپه کانی داها تودا به یارمه تی و وویسی خوای گه ره .

وہ خواہی گہورہش پشت وپہنایہ وتہنہا ئہ ورپی نشاندرہ بؤرینگای
راست.

ئەي خۆي پەرۋەردىگار ئەم كارەمان ئى قەبۇل بىكە؛ چۈنكى بەرپاستى ھەر تۆي
بىسەر وزانا.

سورہ فی (الفاتحہ)

ئەم سوورەتە ناوێراوە (الفاتحہ) چونکە قورئانی پیرۆز لەسەرەتاوە بەو دەست پێ دەکات و دەکرێتە وە، وە پێشێ دەوترێت (المثنی) چونکە لەهەموو پکاتینکی نوێژدا دەخوێنرێت .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای
 بهخشندهی میهرەبان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 هەموو سوباس و ستایشنیک بۆ خوای
 رَبِّ الْعَالَمِينَ پەرورەدگار
 جیهانیان ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾
 بهخشندهی میهرەبان، (الرحمن) بەو
 مانایە پەرەم و بەزەیی پەرورەدگار لەم
 جیهانەدا هەموو مەخلوقاتی گرتووەتەو
 بەبێ باوەدانیشەو، وە (الرحیم) پەرەم
 و بەزەیی پەرورەدگار، وەك زانیان دەلێن
 تاییەتە بەپر وادارانەو لە پۆزی دوایدا
 ﴿مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ﴾ (تەنها ئەو)
 خواوەنی پۆزی سزا و پاداشت

دانەو (باوەرداران لە نوێژەکانیاندا هەموو پکاتینک ئەمە دەلێتەو، تاوێ کو هەمیشە پۆزی دوایان لەبیر بێت و بەکار و کردەوێ چاکە، خۆیانی بۆ ئامادە بکەن) ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ﴾ (خواوە) تەنها تۆ دەپەرستین (تەنها تۆیت شایستە پەرستن و جگە لە تۆ هیچ کەس شیاوی ئەو نییە) ﴿وَإِيَّاكَ شَعْبَعٌ﴾ وە تەنها لەتۆ داوای یارمەتی دەکەین (لەهەموو کار و کردەو و پێداویستیه کماندا، چونکە هەموو فەرماننیک بەدەست تۆیە، جگە لە تۆ هیچ کەس بەئەندازەیی گەردیله بەك خواوەنی هیچ شتێک نییە) ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ پێنموونیمان بکە بۆرینگای راستی (کە رینگای راستی ئاینی پیرۆزی ئیسلامە، و بەردەوام بین لەسەری هەتا ئەو پۆزەیی دەگەین بەدیداری زانی هەق تەعالای تۆ) ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ رینگای ئەوانەیی کە چاکەت لەگەڵ کردوون (لەپێنەمەران و راستگۆیان و شەهیدان و چاکەکاران) ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ ئەو (رینگای) ئەوانەیی خەشمی (نویان) لێگیراوە (وەك جوله کە و هاو کردەوێ کانیاان) ﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ وە ئەو (رینگای) گومرايان وەك (گاوری کان و هاو کردەوێ کانیاان) ﴿لَهُ كُتَاتِي﴾ ئەم سوورەتە پیرۆزەو سوننەتە موسلمانان بێلێن (نامین) واتە : ئەو خوای گەورە تەواوی ئەم نزا و داوايانەمان لێ وەریگرە .

سورہقی البقرہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به ناوی خوی به خشندهی مبهربان
 (التر) به (ئهلیف، لام، میم)
 دهخوینریته وه، خوی گه وره زانانتره
 به واتاکهی^(۱) ﴿ذَٰلِكَ الْكِتَابُ﴾ ثم
 قورئانه ﴿لَا تَشْفِیْهِ﴾ هیچ گومانیکسی
 تیدا نیه (که له لایهن خوی گه وره وه
 نیرراوه) ﴿هُدًی﴾ ری نشاندهی
 ﴿بِالْمُسْقِیْنَ﴾ پاریزکارو لهخوتراسانه
 (پاریزکاران ولهخوا ترسان بهزانتست
 وزانیاری بهسوود وکار وکرده وهی چاکه
 سوودی لی وهرده گرن، چونکه ئەوانن
 لهپهروهردگاربان دهترسن وشوین
 فرمان ورینمایه کانی دهکهون) ﴿
 ﴿الَّذِیْنَ یُؤْمِنُونَ﴾ ئەوانه ی کهبروا دههین
 ﴿بِالْغَیْبِ﴾ بهشته بهنهان ونادیاره کان
 (ئهو شته بهنهانه ی که بهحهواس وعهقلی
 مرقف ههستیان پی ناگریت، له ریگهی

وهحیه وه نه بیت، وهك باوه به فرشته کان و به ههشت ودوزهخ وزور شتی تریش...) ﴿وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُونَ﴾ وه نویت
 ده کهن (به ریک وپکی وله کانی خویدا نهجامی نه دهن) ﴿وَمَا زَلَّ فِیْهِمْ شَیْءٌ﴾ له وهی کردوومانه به رزق
 ورزبان ده به خشن (له بهر به زامه ندی خوی گه وره) ﴿وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَیْكَ﴾ وه ئەوانه ی کهبروا
 دههین بهو قورئانه ی که بو تو (ئه ی موحه ممهده نیرراوه) ﴿وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قِبَلِكَ﴾ وه بهو کتیبانه شسی که بو
 (بیغه مبهران ونیرراوانی) پیش تو نیرراونه ته خواره وه ﴿وَالْآخِرَةُ هُمْ یُؤْمِنُونَ﴾ وه بر وایان هه به به رزوی دواپی
 ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًی مِنْ رَبِّهِمْ﴾ (خواه نی تم صیفه تانه) له سه رینگی راستن (به ته وفیق وبارمه تیدان) له لایهن
 پهروهردگاربان وه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هدر ئەوانن پرگار بووان (له دوونیا ودوار وژدا)

(۱) تم پیتانه ی که له سه ره تای هه ندیک له سه ره ته کانی قورئاندا هاتوون، تنها خوی گه وره ده زانیت مبه مستی پیتان
 چیه، تمه راسترین ته فسیره یو تم پیتانه کراییت، به لام به چهنه جزیریکی تریش ته فسیر کراون له وانه : تم پیتانه ناون
 یو ته سه ره تانه ی له سه ره تاپانه وه هاتوون، پان ناون یو خوی گه وره، پان یو ده سه وه سانگردنی عه ره به بیباوه په کانه
 که ده پانوت تم قورئانه له لایهن خوداوه ته هاتووه خواره وه یو موحه ممهده ﴿﴾ پیتان ده لیت : دهی ته گهر وایه
 وینه وهاوشیوهی تم قورئانه بهین، که هدر لهو پیتانه پیکهاتووه که ئیوه قسه ی پی ده کهن و به کاریان دههین .

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به پراستی نه وانه ی که بڼې پروا بوون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بڼه وان چوون به که
 ﴿ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ﴾ بیان ترسینیت بیان نه بیان ترسینیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ پروا ناهینن ﴿خَتَرَ﴾
 الله علی قلوبهم وعلی سمعهم ﴿خوا موری ناوه به سهر دل و گویناندا﴾ ﴿وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ عِشْرَةُ﴾ وه
 په رده به سهر چاویانه وهیه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه سزای زورگه وره یان بڼه هیه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾
 مَن یَقُولُ ﴿وله ناو خه لکیدا هندی کهس هیه که ده لی﴾ ﴿ءَأَمَّا بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ الْآخِرَةِ﴾ پروا مان هیتاوه
 به خواو به پوری دواپی ﴿وَمَا لَهُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا نه وان پروا دار نین ﴿يَخْتَفُونَ بِالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 (به لای خویانه وه) خواو نه و که سانه ده خه له تینن که پروا یان هیتاوه ﴿وَمَا يَخْشَوْنَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾
 کهس ناخه له تینن ته نها خویان نه بیت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی پی ناکه ن ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾
 له دلیاندا نه خوشی (ناپاکي) هیه ﴿فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا﴾ خواش نه خوشی به که ی زورتر کردن
 (به هانتی قورشان) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ اوا یکد بون ﴿وه سزای سهختیان بڼه هیه به هوی نه و
 درویانه وه که ده یان کرد (وده یان وت پروا مان هیه) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتیک پی یان بو و ترایه
 ﴿لَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ناشوب مه نینه وه له زه وی دا (نازاوه به ریامه که ن له ولاندا) ﴿قَالُوا إِنَّمَا تَصَهِارُ﴾
 ده یان ووت : نیمه هدر چاکه کارین (پنکخه رین) ﴿إِلَّا إِلَهُتَهُمُ الْقُسُودُ﴾ ناگدار بن که به پراستی
 هدر نه وانن ناشوب گنیر ﴿وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی پی ناکه ن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتیک پی
 یان بو و ترایه ﴿ءَأَمِنُوا كَإِمْنِ النَّاسِ﴾ پروا بیتن وه كه نه و خه لکانه ی که پروا یان هیتاوه ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ﴾
 ده یان ووت : چوون نیمه پروا بیتنن ﴿كَمَا ءَامَنَ الشُّفَهَاءُ﴾ وه كه نه و گیل و نه فامانه ی که پروا یان هیتاوه
 ﴿إِلَّا إِلَهُتَهُمُ الشُّفَهَاءُ﴾ بیدار بن که به پراستی هدر خویان گیل و نه فامان ﴿وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 نازانن ﴿وَإِذَا قُلُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه کاتیک (ناپاکان) بگه شتتایه به وانه ی که پروا یان هیتاوه ﴿قَالُوا ءَأَمَّا﴾
 ده یانو ووت : نیمه مش پروا مان هیتاوه ﴿وَإِذَا حُلُوا إِلَىٰ شَيْءٍ طَعْنُوا﴾ کاتیکیش به ته نیا بو و نایه له گه ل گه وره
 فیلبارزه کانیا ن ﴿قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ﴾ ده یانو ووت : نیمه هدر له گه ل تیره یس ﴿إِنَّمَا تَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ﴾ بیگو مان
 نیمه هدر گالته که رین (به وان) ﴿اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ﴾ خوا گالته به وان ده کات (له به رانبر گالته
 کرده نه که یان) ﴿وَيَسْتَفْزِئُ فِي طَعْنِهِمْ يَعْصُونَ﴾ وه ما و ده یان ده دات تاله سهر که شی خویاندا سهر لی شیواو
 بن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَشْرَوْا أَنْفُسَهُمْ بِاللَّهِ﴾ نه مانه نه وانه ن که گو مراییان کری ﴿بِالْهُدَىٰ﴾ به ریشموونی
 ﴿فَمَا تَرْجُو أَنْ يُجْزَىٰ لَهُمْ﴾ جانه بازرگانی به که یان قازانجی کردو ﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ نه ریبازی
 راستیان گرت ﴿

﴿مَنْ لَّهُمْ كَمَلٌ الَّذِي اسْتَوْفَدْنَا﴾ (دو رووه كان) ویتنه یان وهك به كینك وایه كه (له شه وینکی تاریكدا) ناگرنك هه لگیر سیپیت ﴿فَلَمَّا أَتَيْنَاهُ مَا خَوَّلَهُ﴾ كه له گهال دهو رووه بری پرووناك كرده وه ﴿ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِ﴾ خوا (خیرا) پرووناکی به که یان لسی بکوزیتنه وه ﴿وَتَرَكْنَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾ وه بیان هیلپته وه له ناو جهند تاریکی کی وادا که هیچ نه بینن ﴿صُدُّوا بِكُمْ عَنْ﴾ که پرو لال و کونرن ﴿فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ بزیه (له گومرایی خویان) ناگه ریتنه وه ﴿أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ﴾ یا وهك (که سانیك له چولپیه كدا) بارانیکی لیتز مه وه به خوربان (لی داكات) له ناسمانه وه ﴿فِي ظُلُمَاتٍ وَرَعْدٍ وَنَارٍ﴾ كه تاریکی زور وه وهوره تریشقه و بروسکه ی تیدا بیت ﴿يَجْعَلُونَ أَصْنَعَهُمْ فِي إِذَا نَهَضَ مِنَ الْمَوْتِ﴾ (به جورنك كه) په نجه کانیان ده که ن به گوئیاندا له بهر گرمه ی ههوره تریشقه كان ﴿حَذَرَ الْمَوْتِ﴾ بؤخو باراستن له مردن ﴿وَاللَّهُ يُحِيطُ بِالْكَافِرِينَ﴾ وه خودا دهوری بی پروایانی داوه ﴿بِكَادُ الْبَرْقِ﴾ نزیك بی نه و بروسکه به ﴿يَخْتَفُ أَنْصَرُهُ﴾ (بنایی) چاویان بفرینسی ﴿كَلَّمَ أَتَيْنَاهُ لَهُمْ﴾ ههركاتی پرووناکی بؤبدانابه ته وه ﴿مَشَوا فِيهِ﴾ تیایدا بروشتنایه ﴿وَلَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ﴾ وه کاتی تاریکیشی بگردایه لیان ﴿فَأَمَّا﴾ له جینگه ی خویان پادمان (دهوستان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خودا بیویستایه ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَنْصَرِهِمْ﴾ (بهو ههوره گرمه و بروسکانه) که پرو کونری ده گردن ﴿إِنَّا أَنَا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا به سهر هه موو شتیکدا ده سه لاتداره ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نه ی خه لکینه ﴿أَتَعْبُدُونَ إِلَّا﴾ پدروهر دگارتان پهرستن ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ که ئیوه وه نه وانه ی پیش ئیوه شی دروست کردوه ﴿أَلَمْ تَكُنْ تَقُولُ﴾ به لکوبه و پهرسته خوتان پاریزن ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا﴾ نه و (خواه ی) که زهوی بؤ راختوون ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وه ناسمانی بؤ کردوون به کوشك (ناسمانی بؤ گپراون به گومه زی) ﴿وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه ناوی (بارانی) له ناسمانه وه هیتاوه ته خواره وه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ﴾ نه مجا دهری هیتاوه به و ناوه هه موو جوره میوه و بهروبو مینك بؤ ریزی ئیوه ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا﴾ که وانه هاونا بؤ خوا به بدامه که ن. ﴿وَأَنْشُرَ قَعْلَكُمْ﴾ که ئیوه خوتان ده زانن (بی هاوانایه) ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ﴾ وه نه گهر ئیوه له گومان دان ﴿فَمَا تَرْجُونَ عَلَى عِبَادِنَا﴾ لهم (قورثانه ی) که ناردومانه ته خواره وه بؤ بهنده ی خومان (موحده ممد) ﴿فَأَنزَلْنَا سُورَةَ الْقَمَرِ﴾ ده سوره تیک بیتن به ویتنه ی نه و ﴿وَأَدْعُوا إِلَى هَدَى كُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه یانگی هاوکاره کانتان بکه ن (له بهوان بیژان و شاعیران) بیتجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست ده که ن، (به فهر مسووده ی خوای نازانن) ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ نه مجا نه گهر نه مه تان نه کرد؟ ﴿وَلَنْ تَفْعَلُوا﴾ وه هه رگیز نایشی که ن (ئیر بی پروامه بن) ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي﴾ ده ی خوتان پاریزن له و ناگهری ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ که سوتنه مهنی به که ی خه لک (ی به دکار) و بهرده ﴿أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ بؤین پروایان ساز کراوه (ناماده کراوه) ﴿

﴿وَيُشْرِ الْاٰثِرَ﴾ (نہی موحہ محمد ﷺ) مژدہ بدہ ہوانہی ﴿اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کہ باوہ بیان
ہتاوہو کردوہ ہاشہ کانیاں کردوہ ﴿اَنْ لَّهٗ جَنَّتْ﴾ کہ بنگومان بۆئہوان ہہیہ بہہشتانیک
﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ﴾ کہ جوگہ ناوی زور بہ زیریاندہ دہرات ﴿كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ
رِزْقًا﴾ ہرکانی لموی رۆزیان بدریت لہ میوہات ﴿قَالُوا هٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ دہلین: تہمہ تہوہیہ
کہ لہمہ ویش پیمان درا (جیاوازلہ تام و بۆندا) ﴿وَاَتُوا بِهٖ مُنْتَبِهًا﴾ نستا وینہ بیان ہتاوہ ﴿وَلَهٗ فِيهَا اَنْجٌ
مُّظَهَّرَةٌ﴾ وەلہو بہہشتانہ دا بۆئہوان ہہیہ ہاوسہرانی پاکیزہ ﴿وَلَهُمْ فِيهَا خِلَافٌ﴾ وەئہوان لہو
(بہہشتانہ) دا ہتا ہتایین ﴿اِنَّ اِلٰهَ لَا يَسْتَحْيٰ﴾ بنگومان خوا شہرم ناکات ﴿اَنْ يُّضْرَبَ مَثَلًا
مَّا﴾ بہوہی کہ (بۆتنگہ یاندنی خەلک) ہر نموونہ یەک بہیتتہوہ ﴿بَعُوْثَةً فَمَا تُوْقٰهَا﴾ بہ میشو لہو بچو کتر
(یاگہ ورہتر) لہ ویش ﴿قَالَ الْاٰثِرَ اٰمَنُوا﴾ تہمجا تہوانہی کہ باوہر دارن ﴿فَتَعْلَمُوْنَ اِنَّ الْاٰثِرَ مِنْ
رَّيْبٍ﴾ تہوہ چاک دہزانن کہ تہو (نموونہ ہیتانہوہیہ) راست و دروستہ لہ پەرورہر دگاربانہوہ ﴿وَالَّذِيْنَ
كَفَرُوا﴾ تہوانہشی کہ بی باوہرن ﴿فَيَقُولُوْنَ مَاذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٖذَا مَثَلًا﴾ دہلین: خواچی ویستوہ
بہم نموونہ ہیتانہوہیہ ﴿يُضِلُّ بِهٖ كَثِيْرًا﴾ زور کہسی ہن گومراہہ کات ﴿وَيَهْدِيْ بِهٖ كَثِيْرًا﴾ وە
رینموونی زور کہ سبشی ہن دہ کات ﴿وَمَا يُضِلُّ بِهٖ اِلَّا الْفٰسِقِيْنَ﴾ وە گومراہہ کات بہو نموونہ
ہیتانہوہیہ مہ گہر بہدکاران نہ بیت ﴿الَّذِيْنَ يَّقْطَعُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ﴾ تہوانہی کہ بہیمانی خوا دہ شکستن
و (ہلہی دہوہ شیتتہوہ) ﴿مِنْ اَعْدِمِيْثِقُوْہٖ﴾ پاش بہستنی ﴿وَيَقْطَعُوْنَ﴾ وە تہیچہرینن ﴿مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖ اَنْ
يُّوْصَلَ﴾ تہو (بہیوہ ندیانہ) ی کہ خوا فہرمانی داوہ بہ بہیوہستی کردنی ﴿وَيَقْيِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ﴾ وە لہزہ ویدا
خرابہ دہ کەن ﴿اَوَلَيْكَ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ﴾ ہر تہوانن زہرہر مہند و رەنجہر و ﴿كَيْفَ تَكْفُرُوْنَ
بِاٰلِهٖ﴾ چۆن بی باوہر دہ بن بہ خوا! ﴿وَكُنْتُمْ اَشْرَاقًا فَاخْرَجْكُمْ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوہ بی گیان بوون،
و گیانی بہہردا کردن ﴿ثُمَّ يَبْعَثْكُمْ فِيْ جَمْعٍ﴾ لہ پاشان دہتان مرینن دوا ی تہوہش زیندووتان
دہ کاتہوہ ﴿ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ﴾ تہمجا بۆلای خوی دہ گہرینر تہوہ ﴿هُوَ الَّذِيْ﴾ خوا تہو خواہیہ
﴿خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا﴾ کہ ہەرچی لہزہو بی دایہ دروستی کردوہ بۆئہوہ ﴿ثُمَّ اَسْأَلُكُمْ اِلٰى
اَسْمَآءِ﴾ پاشان ویستی ناسمان دروست بکات ﴿فَسَوْفَ لَكُمْ مَسْجِدٌ سَمَوَاتٍ﴾ تہمجا رینکی خستن
بہ حدوت ناسمان ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ﴾ وە تہو ناگادارہ بہہموو شینک ﴿

﴿يَا قَارُونَ إِنَّكَ لَمِنَ الْخٰسِرِينَ﴾ (پیریان بینه وه) کاتیتک که پهر و هر د گاری تو به فرشته کانی ووت
 ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ به راستی من جی نشینتک دروست ده کهم له سهر زهوی ﴿قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا
 مَن﴾ (فرشته کان) ووتیان: آیا که سینکی وای تیا دروست ده کهیت ﴿يُقِيمُ فِيهَا﴾ که خراپه و به دبی
 تیندا بکات ﴿وَسَيُفْلِكُ الْيَمَانَةُ﴾ وه خوینی تیا بریزئی ؟ ﴿وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ﴾ له کاتیتکدا که نیمه
 یادت ده که من به ستایش کردنت ﴿وَنَقُودُ لَكَ﴾ وه به پاک رات ده گرین ﴿قَالَ إِنِّي أَغْرَأُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
 (خوا) فدرموی: بنگومان شه وهی من ده یزانم ثنوه نایزان ﴿وَعَلَّاهُ أَدَمَ الْأَشْهَةَ كُلَّهَا﴾ خوا ناوی
 هه موو شتیکی فیری نادهم کرد ﴿لَمَّا عَرَضَهُ عَلَى الْمَلَكِ﴾ له پاشان شه و شتانه ی نشانی فرشته کان دا
 ﴿فَقَالَ أَتُؤْتِي بِأَسْمَاءٍ هٰؤُلَاءِ﴾ وه (خوا پئی) فدرموون: ناوی تهمانم پی بلین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ﴾ ته گهر
 راست ده کهن، (که ثنوه له نادهم باشن) ﴿قَالُوا سُبْحٰنَكَ﴾ (هه موو) ووتیان: خوابه تو پاکیت
 له هه له ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا﴾ نیمه هیچ نازانین، مه گهر شه وهی که خوت فیرت کردین ﴿إِنَّكَ أَنْتَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هه ر تویت زانو دانا ﴿قَالَ يٰٓأَدَمُ﴾ (خوا) فدرمووی: شهی نادهم ﴿أَسْمِئْهُمْ
 بِأَسْمَائِهِمْ﴾ ناوی شه و شتانه یان پی بلین ﴿فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ﴾ جا کاتیتک که ناوه کانی پی ووتن
 ﴿قَالَ الرَّاقِلُ لَكُمْ﴾ (خوا) فدرمووی: شهی نیم نه ووتن ؟ ﴿إِنِّي أَغْرَأُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بنگومان
 من ناگادارم به نه پئی تاسمانه کان و زهوی ﴿وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ﴾ وه ناگادارم به وهی که ناشکرای ده کهن
 ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَكْذِبُونَ﴾ وه به شه وهش که ده یشار نه وه ﴿وَلَا فَتَنَّا الْيَمَانَةَ﴾ (بینه وه بیرت) کاتیتک
 ووتمان به فرشته کان ﴿أَسْجُدُوا لَهُمْ﴾ سوزده یه بن بق نادهم ﴿فَسَجَدُوا﴾ جا (هه موو) سوزده یان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ﴾ شه بتان نه بیت که گویی نه دایه و خزی به گه و ره زانی ﴿وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ﴾ وه له
 پی پروایان بوو ﴿وَلَقَدْ يٰٓأَدَمُ﴾ وه ووتمان: شهی نادهم ﴿أَسْكَنْ أَنتَ وَزَوْجَكَ الْجَنَّةَ﴾ خوت و ژنه کهت
 نیشته جی بن له م به هه شته دا ﴿وَكَلَّمْنَاهُ رِجْدًا﴾ وه له هه موو خوار ده مه نی به کی بخون به تیر و ته سه لی
 ﴿حِينَ يَشْكُرُ﴾ له هه ر شوینتک که حدز ده کهن ﴿وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وه نزبیکئی تهم دره خته مه کهون
 ﴿فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ﴾ تا له سته مکاران نه ژمیر درین - تا نه بته سته مکار - ﴿فَإِذَا هُمَا الشَّيْطٰنُ عَنَاهَا﴾ ته مجا
 شه بتان هه لی خه له تاندن له به هه شته دا ﴿فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ وه له و خوشگوزه رانیه ی که تیبدا بوون
 ده ری پدرانن ﴿وَلَقَدْ أَهْبَطُوا﴾ وه ووتمان: (به نادهم وحه و او شه بتان) بچه خوار ده وه (بؤ سهر زهوی)
 ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ هه ندیکستان دوزمن تهم له گه ن هه ندیکستاندا ﴿وَلَكُمُ فِي الْأَرْضِ مَسَافِرٌ﴾ وه بۆتان
 هه یه جیگیر بوون له سهر زهوی ﴿وَمَتَّعَ إِلَىٰ حِينٍ﴾ وه به هره مه نلی (و ناره زووی دونیا) تاما وه یه ک ﴿فَلَمَّا
 فَتَنَّا أَدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَتَبَ﴾ ته مجا نادهم چه ندو و ته به کی (پارانه وهی) له پهر و هر د گاری به وه و هر گرت ﴿فَتَابَ
 عَلَيْهِ﴾ (ته ویش) لئی گیرا کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هه ر شه و ته و به گیرا که ری میهر به انه ﴿

﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان لہ سہرہ و نہ خہم دہ خون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ
 نہوانہی کہہیں ہر و ابرون و نیشانہ و نایہ تہ کانی نیمہ یان بہ درو زانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نہوانہ ہا و ہن
 و ہا و دہ سی نا گرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا نہ میتنہ و ہ بہد تا ہ تایی و ہد میسہ بی ﴿يَتَّبِعُنَا بِعِزِّ اللَّهِ﴾
 تہی بہ نی ٹیسرائیل (نہ وہ کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيْكُمْ﴾ بیری تہ و چاکانہ بکہ نہ وہ کہ
 رشتو و من بہ سہر تاندا ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِي﴾ و ہ بہ صانی من بیہ نہ سہر ﴿أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ﴾ تا منیش بہ ایمانی نیوہ
 بیہ سہر ﴿وَأَتَىٰ قَارِئُهَا﴾ و ہ ہر لہ من ترسن ﴿وَأَمَّا نِصْحَانَا لَمَّا كُنَّا﴾ ہر و ہا ہر و ابہیتن بہ و قور نانہی
 کہ نار دو و مہ تہ خوار و ہ ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ کہ پشٹیوانی بہ یامہ کہی لای نیوہ بہ (تہورات و ٹینجیلی
 دہ ستکاری نہ کراو) ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِالْأَوَّلِ كَافِرِينَ﴾ و ہ نیوہ مہ بن بہیہ کہ مین بن ہر و ابہو قور نانہ ﴿وَلَا تَشْرَبُوا﴾
 بیانی قساقیلہ ﴿وہ نیشانہ و نایہ تہ کانی من مہ گور نہ و ہ بدشتیکی کہم نرخ ﴿وَأَتَىٰ قَارِئُهَا﴾ و ہ ہر لہ
 (بی فہرمانی) من خوتان بیاریزن ﴿وَلَا تَلْسُوا النَّفْسَ بِالْغَيْلِ﴾ راست و پہ و اتیکہل مہ کھن بہ تارہ و او
 درو ﴿وَتَكُونُوا لِلْحَقِّ وَآثَرِ تَعْمَلُونَ﴾ حق و راستی مہ شارنہ و ہ لہ کاتیکدا کہ خوتان تہ مہ دہ زانن ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ نویژ بکہن و زہ کات بدہن ﴿وَاتَّكُم مِّنَ الزَّكَاةِ﴾ و ہ لہ گہن
 کپ نوش بہر اندا کپ نوش بہرن (ہو خودا) ﴿أَفَأَمُرُوبِ النَّاسِ بِالْإِيمَانِ﴾ تایا فہرمان بہ سہر خہ لکیدا
 دہدہن بہ چاکہ ؟ ﴿وَتَلْسُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ و ہ خوتان فہرمانوش دہ کھن ﴿وَأَنْتُمْ تَقُولُونَ الْكِتَابُ﴾ (لہ گہن
 تہ مہ شدا) کہ نیوہ بہر اوہ کہ (تہورات) دہ خوینتنہ و ہ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی تایا ژیر نابن و تی نا گہن ؟ ﴿وَأَسْتَعِصُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾ بہنا بیہ نہ بہر نارام گرتن و نویژ کردن (ہو بہ مہ بہستہ کانتان) ﴿وَاللَّهِ الْكَبِيرُ﴾ و ہ
 بیگومان نویژ (تہر کبکی) گہ و رہو گرانہ ﴿إِلَّا عَلَىٰ الْخَاشِعِينَ﴾ مہ گہر لای نہوانہ نہ بی کہ لہ خوا نہ ترسن
 (خویان بہزل نازانن) ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ﴾ نہوانہی کہ دلنیاں بہ خزمہت بہر و ر دگاربان
 دہ گہن ﴿وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ و ہ نہوان دلنیاں ہو لای تہو دہ گہر تہ و ہ ﴿يَتَّبِعُنَا بِعِزِّ اللَّهِ﴾ تہی بہنی
 ٹیسرائیل (نہ وہ کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيْكُمْ﴾ یادی تہو بہ خششانہ بکہ نہ وہ کہ
 رشتو و مہ بہ سہر تاندا ﴿وَأَنِّي خَشِيتُكَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ و ہ من (کاتی خوی) ریزی نیوہ دا بہ سہر ہمواندا ﴿وَأَتَّقُوا يَوْمًا﴾
 و ہ خوتان بیاریزن لہ روزنک ﴿لَا تَحْزَنِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہ کہس ہیج سو و دیک
 بہ کہسی تر نا گہ بہ نیت ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةً﴾ و ہ ہیج تکاہہ کی ہو گیرا نا کریت ﴿وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ﴾
 و ہ ہارمتہی لی و ہر نا گیریت ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ و ہ نہمانہ یار مہ تی نادرتن ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ بہر اسی نہ وانہی ایماندارن (موسولمانن) وہ نہ وانہی جو وہ کہن
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ وہ گاورو نہ ستیرہ یان فریشتہ بہر ستہ کان ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ہر کامیک
 لہمانہ بروای ہینا بہ خواو ریزی دواپی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وہ کردہ وہی چاکسی کرد ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ﴾ تہوہ پاداشتبان بزہبہ لہ لای بہر وہر دگاریانہ وہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان
 لہ بہرہو نہ خہ فہت دہ خون ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وہ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک بہیمانمان لی وہر گرتن
 ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمْ الْقُورَ﴾ وہ (کینوی) طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر سہر تانہ وہ ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ﴾ وہ پیمان وتن) تہوہی پیمان داوون (لہ تہ ورات) باش کاری پیکہن ﴿وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ﴾
 وہ بیر کہ نہ وہ لہ وہی کہ تیدایہ ﴿أَتَذْكُرُوا مَا تَقُولُونَ﴾ بہ لکو خوتان پاریزن ولہ خواہترسن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ دیسان پشتان ہل کرد دواپی بہیمان وہر گرتہ کہ ﴿فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ تہ مجا
 تہ گہر بہ خشش و میہرہ بانی خوا نہ ہواہ بہ سہر تانہ وہ ﴿لَكَثُرَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ تہوہ تہوہ لہ زہرہ رومہ ندان
 دہ بوون ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا لِلَّذِينَ﴾ سویند بہ خوا بہر اسی تہوہ (دہنگ وباسی) تہ وانہ تان زانیسو
 ﴿أَعْتَدْنَا لَكُمْ فِي النَّبِيِّ﴾ لہ خوتان کہ دہ ست درتربان کرد لہ ریزی شہ مہدا ﴿فَقُلْنَا لَهُمْ﴾ تہ مجا
 پیمان وتن ﴿كُونُوا قِرَدَةً خَاسِرِينَ﴾ بین بہ مہ مہوونی دور خراوہ لہ بہ زہبی خوا ﴿فَجَعَلْنَاهَا كَلَالًا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَاحِلَهَا﴾ تہ مجا تہم سزایہ مان کردہ بہند بؤ خہ لکانی تہوہ سہر دہ مہو تہ وانہی دواپی تہ وان
 ﴿وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وہ بہ ناموز گاریسی بز پاریز کاران ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ وہ (بیریکہ نہ وہ)
 کاتیک موسا بہ گہ لہ کہی ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ بنگومان خوا نہرمانتان پی دہ دات
 ﴿أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً﴾ کہ مانگاہک سہر بیرن ﴿قَالُوا أَتَتَّخِذُ الْهُرُوفَ﴾ ووتیان: نابا گالتہ مان پی دہ کہیت؟
 ﴿قَالَ أَعُودِيَ اللَّهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ ووتی: بہنا تہ گرم بہ خوا کہ لہ نہ فامان بم ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ بہر وہر دگارت ﴿يَسِّرْ لَنَا ذَبْحَهَا﴾ پیمان بلی تہوہ مانگاہہ کامیہہ وچونہ؟
 ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بنگومان خوا دہ نہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَسْكُرُ﴾ مانگاہک بیت
 نہ زور پیرو نہ زور جوان ﴿عَوَّلَ آمَنَ ذَلِكَ﴾ مام ناوہندی پی لہ نیتوان تہم دوانہ دا ﴿فَأَقْبَلُوا مَا تَأْمُرُونَ﴾
 زوو پیکہن تہوہی نہرمانتان پیدراوہ ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ بہر وہر دگارت
 ﴿يَسِّرْ لَنَا ذَبْحَهَا﴾ پیمان بلی پہنگی مانگاہہ چون پی؟ ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بہر اسی خوا
 دہ نہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا﴾ مانگاہہ کی زہر دی تیرین ﴿تَسْرُ الْأَعْيُنَ﴾ (زہر دیککی وا)
 دلی تہ ماشاکاران خوش بکات ﴿

﴿قَالُوا اَنْذَرْنَاكَ رَبَّنَا وَوَتِيَان: دوا امان بویکہ لہ بہرہ و رد گارت ﴿بَيْنَ يَدَيْنَا مَاءٍ﴾ تہ و او بزمان پروون بکاتہ وہ
 جنون بی تہ و مانگایہ؟ ﴿اِنْ اَنْفَقْتَ نَفْسَكَ عَلَيْنَا﴾ بہر اسی مانگا کہ مان لی تیک چو وہ ﴿وَيَا اِنْ شَاءَ اللّٰهُ
 لَمْ يَنْفَعُكَ﴾ وہ بہر اسی تیمہ تہ گہر خوا بیہوی پتیموونی و ہر دہ گرین ﴿قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ﴾ وونی:
 خوا تہ فہرموی ﴿اِنَّهَا بَقَرَةٌ اَدْخُلُوتُ بِهَا اَرْض﴾ بہر اسی مانگایہ کہ بین راندہیترا بی تہ بہ کیلانی زہوی
 ﴿وَلَا تَقِي لَحْزَت﴾ وہ تہ بہ تا و دیری کشتو کاں ﴿مُسَلَّةٌ لَا يَشِيءُ فِيهَا﴾ بی ندنگ و بی بہ لہ بی ﴿قَالُوا
 اَلَمْ يَجْعَلْ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان: ثانیستا ہموالی راست ہینا ﴿فَذَبْحُوكَ وَمَا كَاذُو يَقْعَلُونَ﴾ تہ مجا سہریان
 پری و خدریک ہو تہو (سہر پرینہ) تہ کہن ﴿وَاذْفَتَلْتُمُنَّ نَفْسًا﴾ (وہ بیر بکہ تہ وہ) کاتیک کہ بہ کینکتان
 کوشٹ ﴿فَاَذْرَاْتُمْ فِيْهَا﴾ وہ ہموو لہ خزنانتان دوور دہ خستہ وہ و نازا و ہتان ہوو ﴿وَاللّٰهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ
 تَكْتُمُونَ﴾ وہ خواش ناشکرای کرد تہوی تہ تان شار دہ وہ ﴿فَقُلْ اَصْرَبُوهُ يَتَّبِعُهُ﴾ تہ مجا و وتمان:
 بہ پارچہ یہ کی (مانگا سہر براوہ کہ) لہ کہ سہ کوزراوہ کہ بدن ﴿كَذَلِكَ يُخَيِّ اللّٰهُ اَلْمَوْتِ﴾ تہا (بہو
 شیوہ بہ) خوا مردوہ کان زیندو دہ کاتہ وہ ﴿وَيُرِيكُمْ اٰيٰتِيْهِ﴾ وہ نیشانہ کانی خوریتان پیشان دہ دات
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بونہوی ژیرین و تی بگہن ﴿ثُمَّ قَسَمْتُ لَّوْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ﴾ لہ پاشان دلتان رہی ہوو
 دوا ی تہم (ہموو) مو عجیزانہ ﴿فِيْهِ كَلِمَاتٌ لِّجَنّٰتٍ اَوْ اَشْدُّ قَسْوَةً﴾ دلتان و ہ کہ ہر دہ بہ لکو زور رہ قترہ
 ﴿وَاَنْ مِّنَ الْجَنّٰتِ لَمَّا يَغْفُرُ مِنْهُ اَلْأَنْهَارُ﴾ چونکہ بہر اسی بہردی و اہمہ لہ چہند لاوہ جو گہ ناوی لی ہل
 دہ قولی ﴿وَاَنْ مِّنْهَا لَمَّا يَشْفَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ اَلْمَاءُ﴾ وہ بیگوسان ہی وایان ہمہ کہ لہ ت لہ ت دہ بی و ناوی
 لی دیتہ دہری ﴿وَاَنْ مِّنْهَا لَمَّا يَحْطَرُّ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ﴾ وہ بہر اسی ہی وایان ہدیہ لہ ترسی خوا (لہ لو تکی
 شاخہ کان) بہر تہ پیشہ وہ ﴿وَمَا اللّٰهُ بِغَفِيْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وہ خوا بی ناگانی بہ لہوی کہ دہ یکہن ﴿وَيَا
 اَفْطَمْعُونْ اَنْ يُّؤْمِنُوْا كُمْ﴾ جا نایا بہ تہ مان (تہی موسو لمانینہ) کہ (جوو لہ کہ) پروا یتن بہ ثانیہ کہ تان
 ﴿وَقَدْ كَانَ قَرِيْبًا مِّنْهُمْ﴾ لہ کاتیک دہ مستہ بہ لہوان ﴿يَسْعَوْنَ كَعَمَلِ اللّٰهِ﴾ فہرمو و دہی خوا یان
 تہ بیست (لہ تہ ورات) ﴿ثُمَّ يَخْرُجُوْنَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ﴾ کہ چی لہ پاش تی گہ یشتنی دہ ست کاریان
 دہ کرد ﴿وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ﴾ وہ تہ وان دہ شیان زانی (کہ کاریکی نارہ وایہ) ﴿وَلَا تَقُوْا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْا﴾
 (جوو لہ کہ کان) کاتیک تووشی موسلمانہ کان بیونایہ دہ یان و ت: ﴿اٰمَنَّا﴾ تیمہش پرو امان ہینا وہ (بہ
 پیغہ مہرہ کہ تان) ﴿وَاذْخُلَا بَعْضُهُمْ اِلٰ بَعْضٍ قَالُوْا﴾ بہ لام کاتیک لہ پہ نایہ کہ وہ ہہندیکیان بہ ہندیکیان
 بگہ شتتایہ دہ یان و ت: ﴿اَلْحَدِّثُوْهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ﴾ تہوہ تہوہ تہوہ شتتایہ بہ موسو لمانہ کان دہ لہ یان
 کہ خوا بونہوی باس کردوہ (لہ تہ ورات دا)؟ ﴿يٰ حَاجُّوْكُمْ بِهٖ﴾ تانہ و تہ وراتہ بکہ نہ بہ لگہ بہ سہرتانہ وہ
 ﴿بِعَدْرِكُمْ﴾ لای بہرہ و رد گارتان (لہ پروزی دوا یی دا) ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ جا نایا ژیرنابن و تی

ناگہن؟

﴿أَوَلَا يَعْلَمُونَ﴾ نایا تھوان نازان ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَشْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ کہہ راستی خواٹا گادارہ بہ وہی کہ بہ نہانی نہ کہن و نہ وہی ناشکرای نہ کہن ﴿وَمَنْهُمْ أَقْبَرُ﴾ وہ ہندیکیان نہ خویندہ وارن ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانٍ﴾ لہہ راوہ کہ (تورات) نازان، تہنہا ناوات و ہیوای ہیچ و ہو وچ نہ بیت ﴿وَأَنْ هُمْ إِلَّا يَفْتَنُونَ﴾ وہ تہوان ہر دوای گومان دہ کہون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ﴾ تہمجا ہاوارو تیاچوون یو نہوانہی ﴿يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾ کہ تہ وراتہ (تیکدراوہ) کہ بہ دہ سنی خویان دہ نوسنہ وہ ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ﴾ پاشان دہ لین: ﴿هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ تہم (نامہ یہ) لہہ خواوہ یہ ﴿يَشْرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ ناشتیک کی کہ می پی بکرن ﴿فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ ساہاوارو تیاچوون یو تہوان لہ وہ کہ دہ سنی تہوان نوسیریتہ وہ ﴿وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾ وہ ہاوار یو تہوان لہ وہی کہ تہ نجامی تہ دہن ﴿وَقَالُوا لَنْ نَسْأَلَ النَّارَ﴾ وہ (جوولہ کہ کان) وتیان: ناگری دوزہ خمان لی ناکہ ویت ﴿إِلَّا أَنْتَ مَا نَعُدُّوهُ﴾ مہ گہر چہ ندہ رُوزیک کی رُمیراو نہ بیت ﴿قُلْ أَخَذْتُ عَهْدَ اللَّهِ عِندَهُ﴾ بلی: نایا بہ ایمانتان لہ خواوہ و ہر گرنوہ ؟ ﴿بِئْسَ ثَمَمٌ يَكْتُمُونَ﴾ تہمجا پینچہ وانہی بہ ایمانی خوی نہ کات ؟ ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ یان شتیک کی وا ہلہ دہ بہ ستن بہ دہم خوداوہ کہ نایزان ﴿يَلِي مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً﴾ نہ خیر وانی یہ ہر کہ سینک خرابہ یہ کات ﴿وَلَحِظَتْ يَدَايَاهُ خَطِيمَةً﴾ وہ تاوانہ کہی خوی لہ مہ موو لایہ کہوہ دہوری دایت و دایگری تہ وہ ﴿فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا تہوانہ ہاوہ لی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نیایدا دہ مینتہ وہ بہ ہمیشہ می ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ تہو کہ سانہی کہ ہر وایان ہتاو کردہ وہی باشیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نا تہوانہ ہاوہ لی بہ ہشتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نیایدا دہ مینتہ وہ بہ ہمیشہ می ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (وہ بیرکہ نہ وہ) کاتیک کہ بہ ایمانمان لہ جوولہ کہ و ہر گرت ﴿لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ کہ ہیچ شتیک نہ بہ رستن جگہ لہ خوی گہورہ ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ وہ چاکہ بکہن لہ گہل دایک و باوک ﴿وَرَبِّیَ الْفَرِّقِ﴾ وہ لہ گہل خزمان ﴿وَالْبَتْنِ وَالسَّكِينِ﴾ وہ لہ گہل ہتہوان و ہزار اندا ﴿وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا﴾ وہ قہی جوان بکہن لہ گہل خہ لکیدا ﴿وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ﴾ وہ نوٹز بکہن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وہ زہ کات بدہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ﴾ تہمجا ہشتان ہل کرد کہ مینکتان نہ بیت ﴿وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ وہ تہوہ ہر بہرہ کہانیکہر و (ہشت ہلکہرن)

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وه (بیریکه نه وه) کاتیک په پیمانمان لی وهر گرتن ﴿لَا تَقُولُونَ دِمَاءَكُمْ﴾ که خویشی په کسری نه پریژن ﴿وَلَا تَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ﴾ وه خوټان دهر به دهر نه که نه له وولاتان ﴿ثُمَّ أَفْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ شَهِيدُونَ﴾ پاشان پر یارتان دا (له سهر تم په پمانه) وه نیوه (خوټان) شایه تی له سهر نه دهن ﴿ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءَ﴾ نه مچا نیوه هدر نه وانهن ﴿تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ که په کسری ده کورن ﴿وَتَخْرِجُونَ فِرْقَانَكُمْ مِنْ دِينِهِمْ﴾ وه هه ندیک له خوټان دهر به دهر ده که نه له وولاتان ﴿تَظْهَرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ پشیوانی (بیگانه) ده که نه دزی نه وان ﴿بِالْأَشْرِ وَالْعُدْوَانِ﴾ به به دی و ده ست درزی ﴿وَأَنْ تَكُونَ أَسْرَى﴾ وه نه گهر دیکان بویتن (له خوټان نه یانکړ نه وه) ﴿تَقْتُلُوهُمْ﴾ بری یان بؤ ده دهن ﴿وَهُوَ مُحَرَّرٌ عَنْكُمْ بِخِرَاجِهِمْ﴾ له گهل نه مهش دا که دهر به دهر کر دیکان قه ده غه کراوه لیکان (بؤچی کار به وه بیان ده که نه و به مه بیان ناکه نه) ﴿أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ﴾ جا نایا پروا ده هین به هه ندیک له تهورات، و یی پروا ده بن به هه ندیک نری ﴿فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ جاتولهی نه و که سانه که واکه نه له نیوه ﴿إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههر پيسوایی و به د ناوی به له ژبانی دونه دا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه له پوزی دوايشدا ﴿يُزَادُوتِ الْآسَاءُ الْعَذَابِ﴾ ده گه پتر پتر نه وه بؤ ناو سه خسترین سزا ﴿وَمَا اللَّهُ بِمُعْجِزٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوابی ناگانی به له وهی که ده پکه نه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه مانه نه وانهن ﴿أَشْرَوْا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ که ژبانی جیهانیان کړی به دواړوژ ﴿فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ نیر نه سزایان له سهر سووک ده کربت ﴿وَلَا يُخْصَرُونَ﴾ وه نه یار مه تی ده درین و (نه پشستگیر بی ده کربن) ﴿وَلَقَدْ أَكْبَرْنَا مُوسَى الْكَتَبَ﴾ سویتد به خوا به راستی نیمه تهوراتمان دا به موسا ﴿وَوَقَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ﴾ وه دوا به دواي نه و پتغه مبه رانمان نارد ﴿وَمَا أَتَيْنَا بِسَيِّئٍ مِمَّنْ تَنْسَوْنَ﴾ وه چنه نیشانه به کی پوښمان دا به عیسای کوری مهربم ﴿وَأَتَيْنَاهُ بِالْحَقِّ﴾ وه پشیوانیمان کرد به جویره لیل ﴿أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ﴾ جا هدر کاتی پتغه مبه رانکتان بؤ بهاتایه ﴿يَمَّا لَا تَهْتَفُ أَنْفُسُكُمْ﴾ به جوریک که به دلی خوټان نه بوايه ﴿أَسْتَكْبَرْتُمْ﴾ لووت به رز بوون و خوټان به گه وره گرتووه ﴿فَفَرِقْنَا كَذَّبْتُمْ﴾ جا ده سته په کتان (له پتغه مبه ران) به درو زانیوه ﴿وَفَرِقْنَا أَتَقْتُلُونَ﴾ وه ده سته په کتان کوشتون ﴿وَمَا لَوْ أَقُولُوا لَوْلَا هَؤُلَاءِ﴾ وه (جووله که کان) وتیان (به پتغه مبه ران) دلیمان داپوشر او (قوفلدر او و قسه ی نوی ناگانی) ﴿يَلْعَنَهُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ﴾ (نه خیر واته) به لکو خوا نه فرینی لیکردن به هوی یی پروا بیانه وه ﴿فَقِيلَ لَا مَأْوٍ لَكُمْ﴾ جا که میان هیه پروا بهینن ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَ مُرُؤْنَهُمْ﴾ کاتیک کہ نامہ یہ کیان بڑھات (کہ قورٹانہ) ﴿مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ لہ لایہن خواوہ
 ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ کہ پہ سہ ند کھری تہ وراثہ کھی تہ واثہ (پیش تہ وھی دہستکاری بکھن و بیگورن)
 ﴿وَمَكَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ وہ تہ واثہ (جو وٹہ کہ کان) لہ وہ و پیش ﴿يَتَنَفَّسُونَ عَلَى النَّارِ﴾ کفرؤا ﴿داوای
 زان بو و تیان تہ کرد لہ خوا بہ سہر تہ واثہ کی بئی پروا بوون ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا﴾ کہ چی کاتیک
 تہ و (پتغہ مہر) ہی دہ بان ناسی بڑیان ہات ﴿كَفَرُوا بِهِ﴾ بئی پروا بوون بئی ﴿فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 کہ واثہ تہ فرینی خوا لہ بئی پروا بئی بئی ﴿يَسْمَا أَشْرَؤُا لِّبَنِيهِمْ أَنفُسُهُمْ﴾ شنیکی زور خراب ہو کہ
 خویاتیان بئی فروشت ﴿أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ (تہ و خرابہش) بئی پروا بئی بئی و قورٹانہ ہی
 کہ خوا نار دو بہ تہ خواوہ ﴿بَعَثْنَا أَنْ نُزِلَ اللَّهُ﴾ بہ وھی حہ سودیانہ وہ بوو بہ وھی کہ خودا بر بڑی
 ﴿مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ لہ بہ خششی خوی بہ سہر ہر کہ سینکدا کہ خوی بئی وھی ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾
 لہ بہ ندہ کانی (کہ مو حہ مہدہ) ﴿فَبَاءَ وَبَعْضٌ عَلَى عَصَبٍ﴾ تہ مجا تو وشی خہشم و رقی یہک لہ وای
 یہ کی خوا بوون ﴿وَاللَّكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وہ بئی پروا بئی ہدیہ سزای پسوا کہر ﴿وَلَقَدْ قِيلَ لَهُمْ
 ءَامِنُوا﴾ کاتیک بئی یان بو و تریہ: پروا بہ پیش ﴿بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ بہ وھی کہ خوا نار دو بہ تہ خواوہ (کہ
 قورٹانہ) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ﴾ تہ یانو و: تہمہ پروا بہ وہ دہ ہیتین کہ بڑ خومان نیر درا و تہ خواوہ
 ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ﴾ وہ بئی پروا تہ بوون بہ تہ واثہ کی کہ وای (تہ وراث) نیرا وہ (وہک قورٹان)
 ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہ و قورٹانہ راستہ و پشتیوانی تہ وراثہ (بئی دہستکاری)
 یہ کھی تہ واثہ و بہ راستی دہ زانیت ﴿قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ﴾ بئی: بوجی لہ مہ و پیش پتغہ مہرانی
 خواتان دہ کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر بر وادار بوون ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ﴾
 سویند بہ خوا بہ راستی مو و ساتان بڑھات بہ چہ ند نیشانہ یہ کی بڑوشنہ وہ ﴿ثُمَّ أَخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
 بَعْدِهِ﴾ کہ چی لہ وای تہ و گویہ کہ تان بہرست ﴿وَأَنشَرْتُمُ النَّارَ﴾ بینگومان تہ وہ ستہ مکارن ﴿
 وَآخِذْتُمْ بِمَا مِثْقَالَ حَبِّ خَلْتُمْ﴾ (وہ بیر بکھنہ وہ) کاتیک کہ بہ پیمانمان لی وہر گرٹن ﴿وَرَفَعْنَا قُورْقُوسَ
 الْقُورَ﴾ وہ کئیوی طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر تاندا ﴿خُذُوا مَاءَ الْيَمِّ بِقُوَّةٍ﴾ (وہ و و تمان) تہ وھی
 پیماندا وون (تہ وراث) باش کاری بئی بکھن (و تہ وند دہ سنی پتغہ بگرن) ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ وہ گوی بگرن
 ﴿قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ (بہرمان) و تیان: بیستمان و (بہ کردہ وہ) بئی فہرمان پیمان کرد ﴿وَأَنشَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
 الْيَجْلَ﴾ وہ بہ وھی بئی پروا بئی یانہ وہ دلان شاو درابو و بہ خوشہ و یستی گویہ کہ کہ
 ﴿قُلْ بِسْمِ اللَّهِ أَنَا مُرْسَلٌ﴾ بئی: پروا کہ تان چ فہرمانیکسی بہ دتان بئی دہدات ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہ وہ بر وادارن ﴿

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرًا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ نهی موحه مبهده ﴿بَلَىٰ: نه گهر مالی دواپی (بههشت) بږ
 شتویه لای خوا (وهك خوتان دهلین) ﴿خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ﴾ بهتایبه تی بږ خوتان بیت به پی نه وهی
 کهس بی به هاو به شتان ﴿فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ که واته داوای مردن بکهن نه گهر راست گون
 ﴿وَلَنْ يَّمْتَنُوهُ أَبَدًا﴾ وه هر گیز داوای مردن ناکهن ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ أُبَیْهِمْ﴾ به هوی نهو (گونا هانه)
 که به دهستی خویان پیشیان خستوهه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْظَالِمِينَ﴾ وه خوا ناگاده به سته مکاران ﴿وَلَيَجْعَلَنَّ لَهُمْ﴾
 سونند بیت نهو (جووله کانه) ده بینیت ﴿أَخْرَجَ النَّاسَ عَلَىٰ حَيَوةٍ﴾ لهه موو کهس زیاتر
 حه ز له زیان ده کهن ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وه له وانه ش که هاو به ش بږ خوا په بداده کهن ﴿يَوْمَ لَحْدَهُمْ﴾
 (له بهر نه وه) هریه کینکیان شوات ده خوازی ﴿لَوْ يَعْلَمُ الْفَرْقَ﴾ که هزار سال بزیایه ﴿وَمَا هُوَ
 بِمُرْجَحِيهِ مِنَ الْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ﴾ وه نهو ته مه نه (که به سهری ده بات) بزگاری ناکات له سزا ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
 يَعْمَلُونَ﴾ وه خوا بینایه به وهی که ده بکهن ﴿قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ﴾ (نهی موحه مبهده) ﴿بَلَىٰ: هر
 که سینک دوزمنی جویره شیل بیت (نه وه دوزمنی خوایه) ﴿فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾
 چونکه نهو به فخر مانی خوا فورغانی هیتا و نه خوار وه بږ سهر دلی تو ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا يَتْلُوَنَّكَ﴾ پشتیوانی
 نامه کانی پیش خوی ده کات و به راستیان ده زانیت ﴿وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وه پرینمونی که رو
 مرده دهره بږ پرواداران ﴿مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ﴾ هر که سینک دوزمنی خوا و فرشته کانی
 خوا ﴿وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ﴾ و پیغه مبه رانی خوا و جویره شیل و میکانیل بیت (نه وه بی پروایه)
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ﴾ وه بینگومان خواش دوزمنی بی پروایانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ﴾ سونند
 به خوا بینگومان بږ مان ناردوویت ﴿عَالِيكَم بَيْنَتًا﴾ چهند نیشانه په کی پروون و ناشکرا (که قورثانه)
 ﴿وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ﴾ وه کهس بی پروا نابیت پیشان، مه گهر بهدکاران نه بیت ﴿أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا﴾
 ثایا (بی پروا نه بن بهتایه ته کانی نیمه) هر جارنک په یمانیک بههستن (له گهن
 پیغه مبهده) ﴿بَشِّرْ قَوْمًا مِّنْهُمْ﴾ دهسته بهك له وانه په یمانه که بیان هه لو ه شانده وهه ﴿بَلَىٰ لَّكَ عِزٌّ
 لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (نهك هدر نه وه نه ده) بهلكو زقر به بیان هدر پروا ناهیتن ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾
 کاتیک که پیغه مبهده کیان بږ هات له لایه دن خوا وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ به پشتیوانی ته ورا ته (دهستکاری
 نه کرا وه) که بیان ﴿بَشِّرْ قَوْمًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ دهسته بهك له وانه ی که خاوه دن
 نامه پروون نامه که ی خویان فیری دایه ﴿وَرَأَوْا ظُهُورَهُمْ﴾ پشت خویان و (پشت گورینان خست)
 ﴿كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وهك نه زانن (که نه وه نامه ی خودایه) ﴿

﴿وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ﴾ (جو وہ کہ کان) دواي تھو (شتانہ) کہوتن کہ شہیتانہ کان دہیان خویندہ وہ
 (ہو خہ لکی) ﴿عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ﴾ لہ سہر دہمی ہاشاہی سولہ یمان دا، وہ سولہ یمان
 ہی ہروا نہ ہوو ﴿وَالَّذِينَ الشَّيْطَانُ كَفَرُوا﴾ بہ لام شہیتانہ کان ہی ہروا ہوون ﴿يُخَلِّثُونَ النَّاسَ
 الْآخِرَ﴾ خہ لکیان فیری جادوو دہ کرد ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِ هَارُوتَ وَمَارُوتَ﴾ ہہر وہا تہ وہی
 نیر دراوہ تہ خواوہ وہ لہ بابل ہو سہر ہارووت و مارووت (دوو فریشہ ہوون) ﴿وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ
 يَقُولَا﴾ وہ (تہ مانہ) کہ سیان فیر نہ دہ کرد تا پیان نہ وتایہ ﴿إِنَّمَا هُمُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ تہمہ ہہر تاقی
 کہر وہی (نادہ میراد) ین کہ واتہ ہی ہروامہ بہ ﴿فَيَعْلَمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ﴾ تہ مہجا
 فیری جادووی وا دہ ہوون لیانہ وہ کہ زن و میردی ہی لہ یہک جیبا بکہ نہ وہ ﴿وَمَا لَهُمْ بِصَاحِبِ يَوْمٍ مِنْ
 أَحَدٍ﴾ تہوان بہم جادووہ ناتوانن زیان بہ کہس بگہ بہنن ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مہ گہر بہ ویستی خوا نہ ہیئت
 ﴿وَيَعْلَمُونَ مَا يُصْرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ وہ فیری شہیتک دہین کہ زیانیان ہی دہ گہ بہنن نہک قازانج
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْرَرْتَهُ﴾ بنگومان زانیان ہہر کہسی جادو بکری (وفیری ہیئت) ﴿مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
 خَلْقٍ﴾ (بہ فہر موودہی تہ ورات) لہر وری دوایدا ہی بہش دہی ﴿وَلَيْشَ مَا شَرَّاهُ بِهِ أَتَفْهَمُ﴾ بہر اسنی
 زور خرابہ تہو شہی کہ (ہروای) خوینیان ہی فروشت ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر بیانزانیایہ ﴿
 وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَآتَقُوا﴾ تہ گہر بہر اسنی تہوان ہروایان بہتیایہ و پارنز کار ہونایہ ﴿لَتَمُوتُنَّ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
 خَيْرٌ﴾ تہوا پاداشتیکی چاکتر لہ لایہن خواوہ ہو تہوان دہ ہوو ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر
 بیانزانیایہ ﴿بِأَنَّهَا الْآلِيتُ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی کہ ہرواتان ہیساوہ ﴿لَا تَقُولُوا﴾ مہ لین ﴿رَبِّعَا﴾
 وو شہی جوین و ہی ریزیہ بہ لای جولہ کہ وہ ﴿وَقُولُوا﴾، وہ بلین ﴿انظُرْنَا﴾ پلہ مان لی مہ کہ و
 چاوہ پروانیمان لہ سہر بکہ ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ و بیستن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابُ اللَّهِ﴾ وہ ہو ہی ہروایان
 ہدیہ سزای سدخت ﴿مَا يَوْذُ﴾ حہرنا کہن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشَّارِكِينَ﴾
 تہوانہی کہ ہی ہروان لہ خواوہن نامہ و ہاوہش پیداکہرہ کان ﴿أَن يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكَ﴾
 کہ ہیچ شہیتکی ہاشتان لہ خواوہ ہو بنیردرتہ خواوہ وہ ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام
 خواش بہ خششی خوی ہو کہ سہیت کہ بہہوی تہرخان دہ کات ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و خوا
 خواوہنی چاکہی گہورہ بہ ﴿

﴿ مَا نَسْفَحْ مِنْ عَآئِقٍ أَوْ نُسِجَا ﴾ نه گدر نایه نیک (له نایه ته کانی قورئان) بسر بنه وه یان پشتگونیی بخه دین
 ﴿ نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ يَجْزِيهَا ﴾ به کینکی تری باشتر لهو ، یان وهك شهو ده هیتین ﴿ أَلَمْ تَقْعَلْنَا أَنْتَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ نایا نازانیت خوا به سهر هه موو شتیکدا به ده سه لاته ﴿ أَلَمْ تَقْعَلْنَا أَنْتَ اللَّهُ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴾ نایا نازانیت که مولکی ناسمانه کان و زهوی هه ر بوخوا به ؟ ﴿ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴾ وه هیچ پشتیوان و یاریده ده ر نکشان نی به ، خوا نه بیت ﴿ أَلَمْ تُرِيدُوا أَنْ تَكْتُلُوا رَسُولَكُمْ ﴾ یا نیوه ش ده تانه وی داوای (شئی نه شیاو) بکه ن له پیغه مبه ره که تان ؟ ﴿ كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ ﴾ وهك له مه و پیش داوا کرا له مروسا (علیه السلام) ﴿ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ الْإِيمَانَ ﴾ هه ر که سینک بر و ابغور پیته وه به یی بر وایی ﴿ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴾ شه وه بینگومان پیتی راستی وون کرد وه ﴿ وَكَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ﴾ زور له خوا وه نامه کان ناواته خوازن ﴿ لَوْ يُرِيدُونَ كُفْرًا مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِمْ كَفَرُوا ﴾ که بیتانکه نه وه به یی بر وای بر واهیتانان ﴿ حَسْبُكُمْ عِندَ أَنْفُسِهِمْ ﴾ له بهر حد سو و دبیبهك که له ده رو و تیان وه به ﴿ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقُّ ﴾ (نه مهش) دوا ی شه وهی که راستیه که یان بو وون بوته وه ﴿ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا ﴾ به لام ئیوه لیسان خوش بن و چار بو شیان لی بکه ن ﴿ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ﴾ تا خوا فدرمانی خوششان بو ده نیریت ﴿ إِنْ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ بینگومان خوا به ده سه لاته به سهر هه موو شتیکدا ﴿ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾ نویژ بکه ن و زه کات بدون ﴿ وَمَا تَقْرَءُوا مِنَ الْبُحُورِ ﴾ خیر ﴿ وه هه رچی پیشبخن له چاکه بو خوتان ﴿ تَجِدُوا عِنْدَ اللَّهِ ﴾ لای خوا ده ستان ده که ویته وه ﴿ إِنْ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴾ بینگومان خوا بینایه به وهی که ده بکه ن ﴿ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ ﴾ (جووله که و گا و وره کان) و تیان: کهس ناچیته به هه شته وه ﴿ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَانً ﴾ مه گدر به کینک که جووله که یا گا و ور بیت ﴿ ذَلِكَ أَفْرَاقُهُمْ ﴾ نه مه ناواتیانه ﴿ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ﴾ پیتان بلی: به لگه تان بهیتن ﴿ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾ نه گدر راست ده که ن ﴿ قُلْ مَنْ أَمْسَرُ وَجْهَهُ رَبِّي ﴾ (نده وانیبه) به لکو هه ر که سینک به راستی رو و بکانه خوا ﴿ وَهُمْ مُخْسِرُونَ ﴾ و له هه مان کاند چاکه کار بیت ﴿ فَفَلَا تَجْرَأْ عِنْدَ رَبِّكَ ﴾ شه وه بزی هه به پاداشت له لای پهرو و ردگار به وه ﴿ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ نه ترسیان له به ره و نه خه میش ده خون ﴿

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ الْغَنِيَّةُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ جوولہ کہ تہ لئین: گاوور لہ سہر ہیج (ٹایینیک) نین
 ﴿وَقَالَتِ الْغَنِيَّةُ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وہ گاوور دہ لئین: جوولہ کہ لہ سہر ہیج (ٹایینیک) نین
 ﴿وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ﴾ لہ کائیکدا تہ وان نامہ کائیان دہ خویندہ وہ، (یہ کیکیان تہ ورات و تہوی تریش
 ٹینجیل) ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ ہر بہم جوڑہ یان دہ ووت، تہ وانہی کہ نہ زانن
 (لہ بت پەرستہ کان) ﴿فَاللَّهُ يَخْتَصِمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تہمجا خوا لہ رورزی دوا پیدا لہ نیوانیاندا بریار
 دہ دات ﴿فَمَا كَانُوا بِهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لہ وشتانہی کہ تیابدا جیاواز و ناکو کن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كُنِيَ
 سِتْمًا مِّمَّكَارِ تَرَةً لِّدُو كِه سہی﴾ ﴿مَتَّعَ مَسْجِدًا لِلَّهِ﴾ کہ رینگری لہ مزگہ و تہ کانی خوا دہ کات ﴿أَن يَذْكُرَ
 فِيهَا اِسْمَهُ﴾ لہ وہی کہ ناوی خوا یان تیدا بیری ﴿وَسَقَىٰ فِي حَرَابِهَا﴾ وہ ہہول دہ دات بز و تیران کر دنیان
 ﴿أُولَٰئِكَ﴾ تہ وانہ (کہ قہ دہ غہی خوا پەرستی دہ کین لہ مزگہ و تہ کاندا) ﴿مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا
 إِلَّا بِإِذْنٍ﴾ بویان نی یہ بچنہ مزگہ و تہ کانہ وہ بہ ترسہ وہ تہ بیت ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ لہ ژبانی
 دہ نیادا پرسیوایی بؤ تہ وانہ ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ لہ رورزی دوا پیدا سزای گہ ورہ ﴿
 وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ رورزہ لات و رورژ تارا ہر یو خوا یہ ﴿فَأَنصَبُوا نُفُوسَهُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ﴾ کہ وانہ
 پروو یکنہ ہر لایہ ک (لہ نوٹز کر دندا بہ فرمانی خودا) تہ وہ پروو گہ بہ پروو تان لہ خودا کر دووہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا (بہ زہی و مہرہ بانی) فراوانہ و زانایہ ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾
 (گاوور و جوولہ کہ و بت پەرستہ کان) ووتیان: خوا مندالی بؤ خوی داناوہ ﴿سُبْحَنَكَ﴾ تہ و (خوا)
 پاک و بہ دوورہ لہ وہ ﴿بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ بہ لکو ہرچی ہدیہ لہ ٹاسمانہ کان و زہوی دا
 مولکی تہ وہ ﴿كُلُّ لَّهُ رُفُوعٌ﴾ ہہمو و فہرمانبہ ردار و ملکہچی تہ ون ﴿يَدْبِعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾
 (خوا) بہ دی ہہمری ٹاسمانہ کان و زہوی یہ ﴿وَإِذَا فُتِحَتْ﴾ وہ کاتی کہ ویستی شتی بکات
 ﴿فَأَنصَبُوا نُفُوسَهُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ﴾ ہر تہ و تہ و تہ ہی بئی تہوی کہ بئی بلی: بپہ ٹیر تہ بئی ﴿وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾ نہ زانہ کان ووتیان: بؤچی خوا خوی قسہ مان لہ گہ ل ناکات
 ﴿أَوَلَيْسَ آيَةً﴾ با نیشانہ بہ کمان بؤ نایہ ت ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ تہ وانہی
 کہ لہ پتیش تہ مانیش دا بوون ہہمان شتبان دہ ووت ﴿تَنبِئْتُهُمْ قُلُوبُهُمْ﴾ دل و دہرو و نیان لہ بہ ک دہ چیت
 ﴿قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ بینگومان نیشانہی زورمان یاس کر دووہ بؤ کہ ساتنیک بہ شوین
 دلنایی دا دہ گہ رتن ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بینگومان ٹیمہ تو مان نارد بہ ٹایینیکی رامست
 و دروستہ وہ بہ مژدہ دہر و ترستہر ﴿وَلَا تُنْفِلُ عَنْ أَصْحَابِ الْحَجَرِ﴾ وہ تو بہرہر سیار نیت لہ یارانہی

دوزخ ﴿۱۸﴾

﴿وَأَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى﴾ ہر گیز نہ جو وہ کہ و نہ گاور لیست رازی نابن ﴿حَتَّى تَبْغِ
 بِمِلَّتِهِمْ﴾ ہتا دواى نابیان نہ کہویت ﴿قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهَدَى﴾ (ہن بان) ہلی: ہر پریموونی
 خوابہ پریموونی راست ﴿وَلَنْ أَقْبَلَ أَهْلَهُمْ﴾ وہ نہ گہر دواى نارہ زوہہ کانی ٹہوان بکہویت (ٹہی
 موحدہ مد ﴿بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواى ٹہو زانینہی کہ (لہ خواہ) بڑت ہاتوہ (کہ قورٹانہ)
 ﴿مَالِكَ مِنَ الَّذِينَ وَلِيَ وَلَا تَصِيرُ﴾ ہیچ سہر ہدرشتی کہ رو یاریدہ دہ ریکت نابن لہ لایہن خواہ ﴿الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ ٹہوانہ کہ نامہ مان پیداوون ﴿بِتِلْكَ الْكُتُبِ﴾ ہدراستی دہ بخوینٹہوہ ﴿وَأُولَئِكَ يَرْجُونَ
 بِيَّ﴾ ٹہوانہ ہروا ٹہہینن بہر پریموونی خواى گہورہ (کہ ٹیسلامہ) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وہ ٹہوانہی ہن
 بروابن ہن ی ﴿وَأُولَئِكَ يَرْجُونَ﴾ ہر ٹہوانن زہر ہمند و خہ سارو ہمند ﴿يَتَّبِعُونَ آيَاتِنَا﴾ بل اذکرنا ہن
 الٰہی اُتَمَّتْ عَلَيْنَا﴾ ٹہی ٹہوہ کانی بہ عقوب (ٹہی ہنن ٹیسرائیل) ہیری ٹہو چاکانہ بکہ ٹہوہ
 کہ ہرشتوون بہ سہر تاندا ﴿وَأَنْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وہ ہینگومان من (ہیشتر) ہری ٹہوہ دا بہ سہر
 ہہ سوواندا ﴿وَأَقُولُوا﴾ وہ خوٹان ہیارنزن لہ رورٹک ﴿لَا تَجْرِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْءٌ﴾ کہ کہس
 لہ ہری کہس تولہو ہاداشت نادر ٹہوہ ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَقْلٌ﴾ وہ ہارمٹہی لہن و ہرناگیرٹ ﴿وَلَا تَعْمَلُهَا
 شَفَاعَةً﴾ وہ ہیچ نکاہہ کہ لکسی ناگری ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وہ ہارمٹہی نادرین و سہرناخرین ﴿وَلَا
 إِذَا بَلَغَتِ الْبُرْجُزَ نَبْرُكُمُنَّ﴾ (ہیری کہ ٹہوہ) کاتیک خوا ٹیبراہیمی تاقی کردہوہ بہ چہند ہر ہار
 و ہر مایشتیک ﴿فَأَتَمَحَّنُ﴾ کہ ٹہویش بہ جی ی ہٹان ﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾ (خوا) ہرمووی:
 ہینگومان من تو دہ کہم بہ پیشہواى خہ لکسی ﴿قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ (ٹیبراہیم) وٹی: لہ ٹہوہ شہم ٹہ کہیت
 (بہ پیشہوا)؟ ﴿قَالَ لَا يَأْتِيكَ مِنْهُ مِنَ النَّبِيِّينَ﴾ ہرمووی: ہنٹہ مہرہ نیسی من ناگات بہ سٹہ مکاران
 ﴿وَلَا جَعَلَ الْآيَاتِ مَثَافًا لِّلنَّاسِ وَاقْتَصِرْ﴾ (ہیری کہ ٹہوہ) کاتیک کہ کہ عہدہ مان گنہرا بہ ہناگای خہ لکسی
 و جی ی ناسابش ﴿وَأَتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُقَاتِلًا﴾ (ہنمان وون) شوینی ٹہو بہ ردہی ٹیبراہیم (علیہ
 سلام) لہ سہری رادہ و ہستا (کاتی دروست کردنی کہ عہد) بکہ نہ جینگای نویر ﴿وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَأَسْمِعِيلَ﴾ وہ سپاردمان بہ ٹیبراہیم و ٹیسماعیل ﴿أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ﴾ کہ مالہ کہم پاک بکہ ٹہوہ
 بڑ ٹہوانہی کہ بہ دہوری کہ عہدہ دا دہ سورینٹہوہ ﴿وَالْمُكْفِينَ وَالرَّكْعَ السُّجُودَ﴾ وہ بڑ ٹہوانہی کہ ٹیابدا
 ٹہہینٹہوہ ہر و ہہا بڑ کړنوش ہران و سورڈہ ہران ﴿وَأَذْهَبَ إِبْرَاهِيمَ رَيْبَ أَجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا﴾ (وہ
 ہیری کہ ٹہوہ) کاتیک کہ ٹیبراہیم وون: خوابہ ٹہم شوینٹہ (کہ مد کہہیہ) بکہ بہ شارٹکی ہر لہ ناسابش
 ﴿وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ وہ رورزی دانیشٹوانی بدہ لہ ہر و ہروم و مہوہات ﴿مَنْ عَمِلَ مِنْهُمْ شَيْئًا يَلْقَ الْيَوْمَ
 الْآخِرَ﴾ ٹہوانہیان کہ ہروایان بہ خواوہ رورزی دواہی ہہیہ ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمِيعَةً﴾ (خوا) ہرمووی:
 ٹہوہش ہن بروابن رورزی ہن ٹہدہم بوجہند رورٹکی کہم ﴿فَلْيَنْظُرُوا إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِشِّ السَّيْرِ﴾
 لہ ہاشان ناچاری دہ کہم بہ سزای ناگری دوزخ کہ خراپترین سہر ٹہہجامہ ﴿

﴿وَأَذِّنْ فِيهِ لِرَبِّهِمْ أَتَوَاعِدُ مِنَ الْبَيْتِ وَأَسْمِعِلْ﴾ (پیرا بکھر دے وہ) کاتبتک کہ ٹیبراہیم و ٹیسماعیل بناغہ کانی کہ عہہ یان بہر زہ کردہ وہ ﴿رَبَّنَا اقْبَلْ بِنَا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ (دہیانووت) خوابہ ٹہم کردہ وہ یہ مان لئی گیرا بکہ بہراستی ہر توی بیسہری زانا ﴿رَبَّنَا وَأَجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ﴾ خوابہ ہر دو و کمان بکہ بہ گوئراہل و فرمان بہرداری خوت ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ﴾ وہ لہ نہ وہ شمان گہ لیک بکہ بہ فرمانبہرداری خوت ﴿وَأَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ ہنگا کانی خوا بہر سیمان نیشان بدہ ﴿وَبَشِّرْهُنَّ﴾ وہ بہ شیمانیمان گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَوَّاثُ الْزَّحِيمُ﴾ بہراستی ہر توی گیرا کہری بہ شیمانیمان و میہرہ بان ﴿رَبَّنَا وَأَنْتَ فِيهِمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ﴾ خوابہ لہ ناو نہ وہ کائنات پتہ مہرینک ہنیرہ لہ خویان ﴿يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ﴾ نایہ تہ کانی تویان بہ سہر دا بخوینتہ وہ ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ﴾ قورٹان و دانایی یان فیر بکات و پاکیان بکاتہ وہ (لہ ہموو گوناہنک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ہنگومان ہر توی بہ توانای دانا ﴿وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ﴾ کئی ہوو و ہر تہ گیرئی لہ ٹاہینی ٹیبراہیم ؟ ﴿إِلَّا مَنْ سَلِمَتْ نَفْسُهُ﴾ مہ گہر کہ سینک کہ خوی گیل و نہ فام کردیت ؟ ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ قَبْلَهُ فِي الدُّنْيَا﴾ سویندین ہنگومان ٹیبراہیمان ہہ لہ بڑارد لہ دونیادا ﴿وَلَهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنْ الصَّالِحِينَ﴾ وہ ہنگومان ٹہو لہ ہر زوی دواہیدا لہ چاکہ کارانہ ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِعْ﴾ (ہہ لی بڑارد) لہ کاتبتکدا خواہی ہر موو : گوئراہل و فرمانبہرداری بہ ﴿قَالَ أَسْمِعْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (ٹیبراہیمیش) ووتی : واخووم سپارد بہ ہر و ہر دگاری جیہانیان ﴿وَوَضَّيْ بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ﴾ ٹیبراہیم و بہ عقوب ناموز گاری کورہ کانی خویانیان کرد کہ فرمانبہرداری خواہن ﴿يَكُونُ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ مُنْطِقَ لَكُمْ الَّذِينَ﴾ (وہ ہر بہ کہ بیان پٹیان وٹن) پوٹہ کاتم : خواتاہینی یہ کتابہرستی ہر ہل بڑاردوون ﴿فَلَا تَكُونُوا إِلَّا رَأْسَ شُرَكَائٍ﴾ کہواتہ مہ مرن بہ موسولمانیتی نہ بیت ﴿أَوْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ﴾ (ٹہی خواوہن نامہ کان) ٹایا ٹنہوہ نامادہ ہرون کاتی بہ عقوب لہ سہر ہر گدا ہوو ﴿إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي﴾ کاتی بہ کورہ کانی ووت دواہی من کئی دہ بہرستن ؟ ﴿قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالآلِهَةَ آبَائِكَ﴾ (ٹہوانیش) ووتیان : خواہی تڑو باوو باہیرانت دہ بہرستین ﴿إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُاتِنَا﴾ کہ خواہی ٹیبراہیم و ٹیسماعیل و ٹیسحاقہ کہ خوابہ کی تاک و تہ نہایہ ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ﴾ وہ ٹیمہش فرمانبہردار و گوئراہلی ٹہوہن ﴿بَلَّكَ أُمَّةً قَدْ خَلَتْ﴾ ٹہو پتہ مہرانہ دہستہ بکہ ہرون ٹیہرہین ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ﴾ ہر چیان کرد ہر خویانیان کردہ (ٹنہوش) ہرچی بکہن ہر خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَكُونُوا عَمَّالَةً أُولِي عِمَالٍ﴾ وہ ٹنہوہ بہرہر سیار نین لہ کردہ وہی ٹہوان ﴿ۛ﴾

﴿وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا﴾ (جووله كه و گاوره كان) ووتبان: (به موسلماننه كان) بين به جووله كه يان به گاورر تابكه ونه سهر پينگای راست ﴿قُلْ بَلَّغْ مَنَّا إِلَهُكُمْ حَقًّا﴾ بلى: بهلكو به پره وىي نايينى پاكي ئيراهيم ده كهين ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ كه له هاويهش پيدا كهران نه بووه ﴿قُلُوا إِنَّمَا آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بلىن: (تهى موسلمانينه) پرومان هيتا به خواو ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ بهو فورنانهى كه بو خومان نير اوده ته خواره وه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه بهو نامه بهى كه نير اوده بو ئيراهيم و نيسماعيل و نيسحاق و به عقوب و كوره كانى به عقوب ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه بهو بهى كه در اوده به موسا و عيسا ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه بهو بهى كه در اوده به همدو و پينغه مبهران له لايه ن بهر وه دگار يانه وه ﴿لَا تَقْرَأُ بَيْنَهُمْ كَلِمَةً يَّمْنُفَّعُكُمْ﴾ جباوازي ناكه بن له نيتوان هيچ كاميكباندا ﴿وَلَا تَقْرَأُ لَهُمْ﴾ وه نيمه فهرمان بهر دار و گوهر ايه لى خواين ﴿فَإِنَّمَا آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنُكُمْ بِهِ﴾ ته مجا ته گهر پرويان هيتا بهو وينه بهى كه نيوه پرواتان پى هيتاوه ﴿فَقَدْ آمَنُوا﴾ تهوا بينگومان پرى راستيان دوزيوه ته وه ﴿وَأَن تَقُولُوا إِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ﴾ وه ته گهر پشتيان ههلكرد تهوا تهوان له دوو بهره كى دان ﴿فَتَسِيكُفُّ عَنْهُمْ﴾ وه خوا ناگادارى تو ته كات لهوان ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه هدر خوايه بيسهرى زانا ﴿صِنْعَةَ اللَّهِ﴾ ده ستيگرن بهو نايهنى خوداوه كه فتره نى پاكي نيوه له سهر خهلقكر دوه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِنْعَةً﴾ بينگومان هيچ فتره نيكى بهو جزره باك نيه (كهواته جاك دهستى نيوه بگرن) ﴿وَلَا تَقْرَأُ لَهُمْ﴾ وه نيمهش بهرستن و عبيادهت هدر بو تهو ده كهين ﴿قُلْ أَتُحِبُّونَ فِي اللَّهِ﴾ بلى: نايبا دهمه قالى و دهمه وهر يمان له گهل كه كمن له كارى خوا ﴿وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ﴾ له كاتيكدا تهو بهر وهرد گارى نيمه و نيوه شيه ﴿وَلَا تَأْمَنُوا بِلَا إِلَهِ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ وه كرده وهى خومان بو خوماننه و كرده وهى خوتان بو خوتانه ﴿وَلَا تَقْرَأُ لَهُمْ﴾ وه نيمه تهنها به دلسوزى به نندايه نى خوا ده كهين ﴿أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ﴾ يا خود نيوه ته لىن: ئيراهيم و نيسماعيل ﴿وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ﴾ و نيسحاق و به عقوب و كوره كانى به عقوب ﴿كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى﴾ جووله كه يا گاورر بوون ؟ ﴿قُلْ إِنَّمَا آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بلى: نايبا نيوه زانارن يا خوا ؟ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ﴾ كى ستم كارتره ﴿وَمَنْ كَفَرَ شَرُّ مَنَ يَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ﴾ لهو كه سبهى كه شايه نيه كى له خوا وه رگرتين و بيشارته وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ خودا بى ناگانى به له وهى كه نيوه دهيكه ن ﴿بَلَّغْ مَنَّا إِلَهُكُمْ﴾ تهو پينغه مبهران دهسته بهك بوون تيرهين و روشتن ﴿لَهُمَا مَا كَسَبَتْ وَآلَهُمَا مَا كَسَبَتْ﴾ ههرچى يان كرد بو خويانيان كرد ، وه نيوهش ههرچى بكهن بو خوتانى ده كه ن ﴿وَلَا تَسْتَلُونَنَا عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه نيوه بهر پرسيار نين له كرده وهى تهوان ﴿

﴿سَيَقُولُ اَسْفَهًا مِنْ اَلْاَنبِيَآءِ﴾ هندی نه زان و گیل و نه قام له خه لک ده لئین : ﴿مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلِهِمْ اَلَّذِي كَانُوا عَلَیْهَا﴾
 چی موسلمانان کانی و هر گیلر له و پروو گیلان که جاران له سهری بوون ﴿قُلْ لِلّٰهِ اَلْاَسْرَافُ وَ اَلْعَرْفُ﴾ بلن
 پروو هه لات و پروو فاوا هه مووی مولکی خوایه ﴿يَهْدِي مَنْ يَّشَاءُ اِلٰٓنَ صِرَاطٍ مُسْتَقِيْمٍ﴾ کنی ی بوی رنموونی
 ده کات بؤ ریبازی راست ﴿وَكَذٰلِكَ جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَ سَطًا﴾ ههروه ها کردمانن به گه لئکی مبانه پروو
 مامناوهند (ی هه لبرارده) ﴿لَتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلٰٓى اَلْاَنبِيَآءِ وَ تَكُوْنُ الرُّسُوْلُ عَلَیْكُمْ شَهِیْدًا﴾ تابینه شاهید و چاودیر
 به سهر خه لکه وه، و پیغه مبه ریش ﴿شَهِیْدٌ﴾ شاهید و چاودیر بیت به سهر لئو وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا اَلْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ
 عَلَیْهَا﴾ نه و پروو گه یه ی که جاران له سهری بوویت نه مانگیرا (به پروو گه و له پاشان گوریمان به که عبه)
 ﴿اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَّتَّبِعُ الرُّسُوْلَ﴾ نه نها بؤ نه وه ی ده ر بکه ویت کنی شوین پیغه مبه ر ﴿وَمَا جَعَلْنَا اَلْقِبْلَةَ﴾
 ﴿مِمَّنْ يَّقْلِبُ عَلٰٓى عَقِبَيْهِ﴾ له وانه ی که پاش گه زده بنه وه ﴿وَ اِنْ كُنْتَ لَكِبْرَةً﴾ وه به راستی (نهم گورینه)
 کارنکی زور گه و ره و گران بوو ﴿اِلَّا عَلٰٓى اَلَّذِیْنَ هَدٰى اللّٰهُ﴾ مه گه ر لای نه وانه ی که خوا رنموونی کردوون
 ﴿وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ اٰیْمَتَكُمْ﴾ وه خوا ی گه و ره بر و ا (و نویره کانی جاران) تانی به زایه نه داده
 ﴿اِنَّ اللّٰهَ بِاَلْاَنبِيَآءِ﴾ به راستی خوا له گه لکیدا ﴿لَرَوْفٌ رَّحِيْمٌ﴾ دلسوزی مبه ره بانه ﴿قَدْ تَرٰى تَقَلُّبَ
 وَجْهِكَ فِی السَّمَآءِ﴾ به راستی نیمه گه رانی پروو خسارت پروو به ناسمان ده بینین ﴿فَلَوَّلَیْتُكَ﴾ ده ی سویند به خوا
 پروو ده که یه ﴿قَبْلَةَ تَرَضَّیْتُ﴾ پروو گه یه که به سه ندت بن و رازی بیت پنی ﴿قَوْلًا وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ﴾ ثبیر پروو و هر چه ر خینه به ره و لای که عبه (مسجد الحرام) ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُ﴾ ثبوره ش نه ی
 موسلمانان له هر لایه که بوون ﴿قَوْلًا وَجْهَكَ كُنْتُ شَطْرَهُ﴾ (له نویره دا) پروو تان بکه نه نه و ی، به ره و (مسجد
 الحرام) ﴿وَ اِنَّ اَلَّذِیْنَ اُوْتُوا اَلْكِتٰبَ﴾ به راستی نه وانه ی به پراویان پندراوه ﴿لَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهٗ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ﴾
 چاک نه زانن که نه مه شتیکی راسته له به ره و رد گاریانه وه ﴿وَمَا اللّٰهُ بِغَفْلٍ عَمَّا یَعْمَلُوْنَ﴾ وه خودا بن ناگا
 نی یه له وه ی که ده یکن ﴿وَلَیْنِ اُنْزِلَتْ اَلْاٰیٰتُ اَوْ تُوُوْا اَلْكِتٰبَ بِحُلٍّ اٰیَةً﴾ سویند بیت نه گه ر هه ر چی
 به لگه و نیشانه هه یه بی هیتنه وه بؤ نهم خاوه ن نامه و به پراوانه ﴿مَا نَعْبُدُ اِلَّاكَ﴾ دوا ی پروو گه ی تو
 ناکه وون ﴿وَمَا اَنْتَ بِتَالِیْعٍ فِیْلَهُمْ﴾ وه توش دوا ی پروو گه ی نه وان ناکه ویت ﴿وَمَا نَعْصُرُ مِنْ اَوْقَاتٍ
 بَعْضٌ﴾ وه نه وان دوا ی پروو گه ی به کتری ناکه وون ﴿وَلَیْنِ اُنْزِلَتْ اَخَوَاتُ هُمْ﴾ سویند بیت نه گه ر تو دوا ی
 ثاره زووه کانی نه وان بکه ویت ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ اَلْبَیِّنٰتِ﴾ دوا ی نه و زانینه ی که (به سروسش) بؤت
 هاتووه ﴿اِنَّكَ اِذَا لَمِسْتَ الظَّالِمِیْنَ﴾ به راستی نه و کاته تو له سته مکاران ده بیت ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا﴾ نهوانه ی که په راومان پې داوون ﴿يَعْرِفُونَهُ﴾ کما یعرفون ابتداء هم ﴿پينغه مېر ښه﴾
 ده ناسن وهك چوڼ كور ونه وه كاني خوړيان ده ناسن ﴿وَأَن قَرِيعًا مِّنْهُمْ﴾ ينگومان كو مه ليك له وان (له نه هلي
 كتاب) ﴿لَا يَكْفُرُونَ الْإِسْلَامَ﴾ نه وراستي په ده شمار نه وه ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له كانيكدا نه وان ده زانن (موحه مېه ده
 پينغه مېره) ﴿لَا يَكْفُرُونَ الْإِسْلَامَ﴾ راست نه وه يه (كه بوت هاتو وه) له پهر وهر د گار نه وه ﴿فَلَا يَكْفُرُونَ مِنَ
 الْإِسْلَامِ﴾ كه واته له گومانداران مېه ﴿وَلِكُلِّ رِجْلَةٍ﴾ وه هم موو گه ليك پروو گه يه كي هېه
 ﴿هُوَ مَوْلَاهُ﴾ كه پروي تي ده كات ﴿فَأَسْقُوا لَهُمُ الْحَرْبَ﴾ ده ي ده ست پيشكاري بكن له كرده چا كه كاند
 ﴿أَيْنَ مَا كُونُوا﴾ له ههر كوي هېن ﴿إِن يَكُفِّرُوا﴾ خودا هم موونان كوده كاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بهراستي خوا به ده سه لاته به سر هم موو شتيكدا ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له ههر كوي
 چو ويته دهر وه (به سه قدر) ﴿قَوْلٍ وَحَيْثُ شَطَرُ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ پروت وهر بگيره بولا ي كه عېه ي پيروز
 ﴿وَأَنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ وه هم پروو كړنه ت راسته وه له پهر وهر د گار نه وه يه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه
 خوداي ناگاني په له وه ي كه ده بكن ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له ههر كوي چو ويته دهر ي ﴿قَوْلٍ وَحَيْثُ شَطَرُ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ (له كاسي نويز كړندا) پروت وهر بگيره بولا ي كه عېه ي پيروز ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾
 وه تيوه ش (نه ي مو سلماينه) له ههر كوي بوون ﴿قَوْلًا أَوْ جَوْهَرًا شَطَرًا﴾ پروو وهر بگيرن بولا ي نه و
 (كه عېه) ﴿لَا يَكُونُ لَكَ عَلَى شَيْءٍ حَاجَةٌ﴾ نا بيانوي خه لكستان نه يه ته سر ﴿إِلَّا الَّذِي ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ مه گهر
 سستم كاره كانيان ﴿فَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ جالنيان مه تر من ﴿وَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ ولا تَحْشَوْهُمْ عَلَيْكُمْ
 بولا نه وه ي به خششي خومتان به ته واوي به سر دا برزم ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ وه به لكو رېبازي راست
 بگرن ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وهك په وانه مان كړد ﴿فِيكُمْ﴾ له ناوتاندا ﴿رَسُولًا مِّنْكُمْ﴾ پينغه مېرنيك له
 خوړان ﴿يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا﴾ كه نايه نه كاني نيمه تان به سر دا بخوښته وه ﴿وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ﴾ وه دل
 ودهروونان پاكشان بكانه وه وه فترتان كات ﴿الْكِتَابَ﴾ فيري فوران ﴿وَالْحِكْمَةَ﴾ وه فيري دانايي
 (فهرووده ي خوي) ﴿وَيُعَلِّمُكُمُ﴾ وه فترتان كات ﴿مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه و شتانه ي كه نه تان
 ده زاني ﴿فَأَذْكُرُونِي﴾ كه واته يادم بكن ﴿أَذْكُرْكُمْ﴾ تامنيش يادتان بكم و له بيران نه كم
 ﴿وَأَشْكُرُوا لِي﴾ وه سو باسم بكن ﴿وَلَا تَكْفُرُون﴾ پې نه زان و ناسو باسيم مه كهن ﴿يَتَأْتِيهَا الْبُزْجُ
 ءَامُونًا﴾ نه ي نه و كه سانه ي كه پرواتان هيناوه ﴿أَسْتَعِينُونَ﴾ پشت بېهستن ﴿بِالْضُّبْرِ﴾ به خورا گرتن
 ﴿وَالْفُلُوكِ﴾ و نويز (كردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ بهراستي خوا له گه ل خورا گرانه ﴿

﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ هەر گیز مه لاین ﴿لَمَن يُقْتَلْ﴾ به و که سانه ی ده کوژرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ریگهی خوادا
 ﴿أَمُوتَ﴾ مردوون ﴿بَلْ أَخْبَثَ﴾ به لکوز زیندوون ﴿وَلَكِن لَّا تَشْعُرُونَ﴾ به لام نیوه ههستی پی ناکهن
 ﴿وَلَتَبْلُغَنَّهُمْ﴾ سویند به خوا تا قیشان ده که ینه وه ﴿بَشَقَى﴾ به هه ندیک ﴿فَإِنَّ الْحَرْفَ﴾ له ترس
 ﴿وَالْجُوعَ﴾ و برسیتی ﴿وَالْفَقْرَ﴾ و که م بوونی ﴿فَإِنَّ الْأَمْوَالَ﴾ مال و دارایی ﴿وَالْأَنْفُسَ﴾ و خه لکی (کس
 و کارتان) ﴿وَالشَّرَّاتِ﴾ و به رو و بووم ﴿وَالْبَشَرِ﴾ جامر ده بده ﴿الضَّالِّينَ﴾ به خوږ اگران ﴿الَّذِينَ﴾ نه وانه ی
 ﴿إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ که له گه ل دوو چاری سه ختی و نه هه مته ی و ناخوشیه ک بوون ﴿قَالُوا﴾ ده لاین
 ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ نیمه هه ره ی خواین و هه ر بۆلای ئه ویش ده گه ریته وه ﴿أُولَئِكَ﴾ نا ئه وانه
 ﴿عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ﴾ دروود و به زه بی به سهر ئه وانه ده باربت له لایه ن به روه ر دگاریانده وه
 ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و ئه وانه ئه و که سانه ن هیدایه تیان وه ر گرتووه ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالنُّورَ﴾
 به راستی صه فاو مه روه ﴿مِن شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ له درو و شمه کانی (دینی) خوان ﴿فَمَنْ حَاجَّ الْبَيْتَ﴾ جا هه ر که سیک
 حه جی مالی خوای کرد ﴿أَوْ الْقَصْرَ﴾ یا عومره ی کرد ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ هیچ خرابه و ناوانی ناگات ﴿إِنْ
 يَطُوفُ بِهِمَا﴾ که هه توجو و سه عی نیوان سه فاو مه روه بکات ﴿وَمَنْ قَطَعَ حَبْرًا﴾ وه هه ر که سیک به تاره زووی
 خزی چا که به کی کرد ﴿قَاتَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلَيْهِمْ﴾ ئه وه بینگومان خودا سوپاسگوزاریکی زانایه ﴿إِنْ
 الْآزِنَ﴾ بینگومان ئه وانه ی ﴿يَكْفُونَ﴾ ده یشار نه وه ﴿مَا أَرْزَأَ﴾ ئه وه ی که نار دو و مانه ته خواره وه
 ﴿مِنَ الْبَيْتِ﴾ له ئایه تانی روشن و ﴿وَالْهَدَى﴾ رهنمایی ﴿مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّنَا﴾ دوا ی ئه وه ی که پرو و نمان
 کرده وه وه ﴿يَلْتَأَسَ﴾ بز خه لکی ﴿فِي الْحَبْلِ﴾ له نامه ی ته ورات و ئینجیل) دا ﴿أُولَئِكَ﴾ ئه وانه
 ﴿يَعْلَمُهُمُ اللَّهُ﴾ خودا نه فره تیان لی ده کات ﴿وَيَعْلَمُهُمُ اللَّهُمُّونَ﴾ وه نه فره تکه رایش نه فره تیان لی ده که ن
 ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه گه ر ئه وانه ی ﴿قَالُوا﴾ که به شیمان بو و ینه وه ﴿وَأَصْحَابُ﴾ وه کرده وه ی چاکیان
 کردبی و ﴿وَيَتَنَوَّأُ﴾ (ئه وه ی شار دپویانه وه) ناشکر ایان کردبی ﴿قَالُوا﴾ ئه وانه ﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ﴾
 به شیمانان لی گیراده که م ﴿وَالْأَنْوَابُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه ر منم گیرا که ری مبه ره بان ﴿إِنْ الَّذِينَ﴾
 کفر و ا به راستی نه وانه ی بی پروا بوون ﴿وَمَا أَوْا﴾ و مردوون ﴿وَهُنَّ كُفَّارٌ﴾ و بی پروا بوون
 ﴿أُولَئِكَ﴾ ئه وانه ﴿عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ له سه ریانه نه فرینی خوا ﴿وَالْعَالَمِينَ﴾ و فرشته کان ﴿وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾
 خه لکی به تیکرایی ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده میتنه وه به هه میشه بی ﴿لَا يَخْفَى عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان
 له سه ر سووک ناکر بته وه ﴿وَلَا هُمْ يُظْرَرُونَ﴾ وه دواناخرین له سزا ﴿وَاللَّهُمَّ﴾ به رستر اوی نیوه
 ﴿إِلَهُ وَجَدَ﴾ به رستر اویکی تا ک و ته نه یایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رستر اویکی راست نی به به ته نیا ئه و
 نه بیت ﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ که به خشنده ی مبه ره بانه ﴿

﴿إِن فِي خَلْقِ﴾ بهرامتی ههیه له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ﴾ ئاسمانه کان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ وزهوی
 ﴿وَالْخَلْقِ الْأَوَّلِ وَالْآخِرِ﴾ و جیاوازی شهوورقور (به کورتی و دریزی) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نهو که شنیانه ی
 ﴿نَحْنُ فِي الْآخِرِ﴾ که دین و ده چن له ناو ده ریادا ﴿يَمَسِّقُ النَّاسَ﴾ به وشتانه که قازانج ده که به نین به خه لکی
 ﴿وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه شهووی که خوا له ئاسمانه وه باراندی ﴿مِنْ مَّاءٍ﴾ له ئاو (باران) ﴿فَأَنزَلْنَا﴾
 ﴿بِهَا الْأَرْضَ﴾ پاشان زهوی پی زیندوو کرده وه (پن بوورانده وه) ﴿بَعَثْنَا فِيهَا﴾ پاش مردنی ﴿وَبَثَّ﴾ وه
 بلاوی کرده وه ﴿فِيهَا﴾ تپیدا ﴿مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ﴾ له هه سوو جوړه زینده وه رینک ﴿وَنُفِثَ فِي الْزَيْتِ﴾
 وه گیرانی بایه کان (به هه سوو لایه کدا) ﴿وَالنَّجَّاتِ﴾ وه شهووره ورانه ی ﴿السَّحَرِ﴾ رام کراون
 ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ له ناوه ندی ئاسمان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ و زهویدا ﴿لَا يَتَى﴾ چند به لگن ﴿يَقُومُ يَعْقِلُونَ﴾
 بو که سانیک که تپیگن ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ وه که سانی و اههیه له خه لکی ﴿يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 انداک ﴿كَهَاطِبَةٍ شِسَى زُورٍ﴾ خوا پهیدا ده کهن ﴿يُحِبُّونَهُمْ﴾ خوشیان دهوین ﴿كَحِبِّ اللَّهِ﴾ وه
 خوشه ویستی (نیمانداران بو) خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ به لام ته وانه ی پروایان هیناوه زور زیاتر
 خوا یان خوش دهوین ﴿وَلَوْ كُنَّا إِلَهُاتٌ لَّكُنَّا لَسَكُونًا﴾ ته گهر بیین ته وانه ی سته میان کردوه (به هه ویه شسی
 پهیدا کردن بو خوا) ﴿إِذْ يَرْوُونَ الْعَذَابَ﴾ کاتیک که چاویان ده که وین به سزا (ی خوا ده زانن)
 ﴿أَنَّ الْفِتْنَةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ که هه رچی ده سولات ههیه هه سووی بو خوا به ﴿وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ وه
 بیگو مان سزای خوا زور سهخته ﴿إِذْ تَسِرُّ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾ کاتیک که شهو که سانه ی خه لک
 شونینان که وتون له دونیادا (واته سهو که گومر که ره کان) به خه هه لته ته کیتن ﴿مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾
 له وانه ی (له دونیادا) دوا یان که وتوون ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سزای (دوزه خبان به چاوی خویان)
 یینی ﴿وَنَقَطَ عَيْنَاهُمَا الْأَعْيُنَ﴾ وه هه سوو په یوه ندی به کیان به چر په وه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾
 وه ته وانه ی که دوا یان که وتوون ووتیان ﴿لَوْ أَنَّا كُنَّا نَعْلَمُ﴾ خوز که نیمه بگه رایتا به ته وه (بو دنیا)
 ﴿فَنَبِّئَهُمْ﴾ تا به خه مان لی هه لته کاندنا به ﴿كَذَٰلِكَ وَأُمَّا﴾ هه وهك (نهوان) چو ن به خه بیان
 له نیمه هه لته کاند ﴿كَذَٰلِكَ﴾ هه بهو شهو به ﴿يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ﴾ خوا کرده وه کانیان نشان ته دات
 ﴿حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ﴾ ته یسکات به داخ له سهو دلپان ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ﴾ وه نهوان دهو چوونپان نی به
 ﴿مِنَ النَّارِ﴾ له ناگر ﴿يَنَاقُوا النَّاسَ﴾ ته ی خه لکینه ﴿كُلُوا﴾ بخون ﴿مِمَّا فِي الْأَرْضِ﴾ له وه ی که له
 زهوی دایه ﴿حَلَالًا﴾ به حه لالی و ﴿طَيِّبًا﴾ پاکی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوا ی هه نگاوه کانی
 شهیتان مه که وون ﴿إِنَّهُ لَكُرْءُ عَذْرٌ مُّبِينٌ﴾ بهرامتی شهیتان دوزمنیکی ئاشکر اتانه ﴿إِنَّمَا يَأْتِرُكُمْ﴾
 بهرامتی (شهیتان) فرمانتان پی ده دات ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ به ناوان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و خرا به ﴿وَأَن تَقُولُوا﴾ له گه ن
 هه لبه سنی شی وا ﴿عَلَى اللَّهِ﴾ به ده م خوا وه ﴿مَا لَا تَقْضُونَ﴾ که نازانن ﴿﴾

﴿وَأَنذِرْ لَهُمْ﴾ کاتیک پیشان بو و تریت ﴿تَسْبِعُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ شونین نهو (قورئان) ه بکه ون که خوا
 نار دویه ته خوار وهه ﴿قَالَ أَوَلَمْ تَسْبِعْ مَا﴾ ده لئین: نه خیر به لگو شوین نه وه ده که وین ﴿الْفَيْسَاءَ عَلَيْهِ
 ءَابَةُ نَأً﴾ که باوو باپیر انمان له سه ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ﴾ نه گهر چس باوو باپیر انبشیان
 ﴿لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا﴾ هیچ تن نه که بشتین ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ و گومرا بووین (پینمایش و نه گرن)
 ﴿وَمَقَّلَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نموونه ی نهو بی پروایانه ﴿كَمَثَلِ الَّذِي يَتَّبِعُ﴾ وه که یه کینک وایه که
 دهنگ له نازه لیک بکات ﴿يَمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ﴾ ته نیا دهنگ و هاواره که نه بی هیچ نایستی
 ﴿صُمٌّ﴾ نه مانه که پن ﴿بُكْرٌ﴾ لالن: (له ووتنی قسه ی دروست) ﴿عُمٌّ﴾ کویرن (له بینینی پی
 ی راست) ﴿فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ بویه تن ناگدن و ژیر نین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی نهو که سانه ی
 که پرواتان هیتاوه ﴿كُلُوا﴾ بخون ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ لهو خوارده منی به پاکانه ی
 کردو مانه به رزیشان ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ وه سوپاسی خوا بکه ن ﴿إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر
 شیه هه نهو ده به رستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ نهو هی (که خوا) قه ده غدی کردو وه لیان ته نها
 ﴿الْمَيْتَةَ﴾ مرداره وه بوو ﴿وَالَّذَمَّرُ﴾ و خوین (ی روشستو) ﴿وَالْحَمَّ الْخَنِيزِ﴾ و گوشتی بدراز ﴿وَمَا أَهْلَ
 يَهُ﴾ و نهو هی که سه ر برایی ﴿لَقَرَّ اللَّهُ﴾ (به ناوی) غهیری خواوه ﴿فَمَنِ اضْطُرَّ﴾ نه مجا هه که سیک
 ناچار بوو (به خوار دنی به کینک له مانه) ﴿غَيْرَ تَارٍ﴾ به بی یاخی بوون ﴿وَلَا عَادٍ﴾ و ده ر چوون له سنوور
 ﴿فَلَا آفَ عَلَيْهِ﴾ نه وه هیچ گونا هیکس له سه ری به ﴿إِنِ اتَّخَذْتُمْ حِجْرًا﴾ بینگومان خوار لی
 خوشبووی میهره بانه ﴿إِنِ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ بینگومان نه وانه ی نهو نایه تانه ده شار نه وه
 که خودا نار دویه ته خوار وهه ﴿مِنَ الْكَسْبِ﴾ له ته ورات ﴿وَمَشَرُونَ﴾ و ده یگور نه وه ﴿يَوْمَ نَمُوتُ
 قَلِيلًا﴾ به رخیکس که م ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿مَا يَكُونُ فِي بُلُوْغِهِمْ إِلَّا نَزَارٌ﴾ ناگر نه بیت هیچی تر ناچیه
 سکیانه وه ﴿وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه خوا له رزوی دواپی دا قسه بیان له گدل ناکات ﴿وَلَا
 يَرْجِعُهُمْ﴾ و پاکیان ناکاته وهه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه ختیا ن ده بیت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ
 أَسْرَوْا الصَّلَاةَ﴾ نا نه وانه که سانیکن که گومرای یان کپی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ به رنموونی ﴿وَالْعَذَابُ
 يَنْتَفِرُّ﴾ وه سزا (یان کپی) به لی خوشبوون ﴿فَمَا أَضْرَرَهُ عَلَى النَّارِ﴾ نای چهند خور اگر ن له سه ر
 ناگر ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ نه مه (هه مووی) به هو ی نه وه وهیه که خوا کتیه (پیروزه) کانی
 نار دوته خوار وه به راستی ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ أَتَفَكَّرُوا﴾ وه بینگومان نه وانه ی دوو به ره کیان تیکه ووت ﴿فِي
 الْكِتَابِ﴾ له ته وراتدا ﴿لِيُثْقَلَ عَلَيْهِمُ﴾ له دوو به ره کیه کی (وادان) که دوورن (لهیه که
 کو تن)

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الْيَمِينِ﴾ ریتان بین در او له شه وانی پوژوو (ی په مه زان) دا ﴿أَلَمْ تَرَ أَنِّي أَرْسَلْتُ فِيكَ رُسُلًا﴾
 که بچه نه لای ژنه کانتان ﴿هَلْ لَّيْسَ لَّكُمْ﴾ شهوان پوژووه پوژاکن ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَلْتَمِذُونَ﴾ وه یتو هس
 پوژووه پوژاکن ﴿عَلَيْهِ اللَّهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَحْتِ أَنْفُسِكُمْ﴾ خوا ده پزانی که یتو ه ناپاکیتان له خوژتان
 ده کرد ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ پوژیه په شیمانی لی گیرا کردن ﴿وَعَفَا عَنْكُمْ﴾ وه لیتان خوش بوو ﴿فَالْتَمِذْ
 بِشِرْطِهِ﴾ یتو له یتو ه (به شه و) بچه لایان ﴿وَأَتَيْنَا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ وه به دل بخواژن نه وی
 که خوا پوژو نو سیوون (له مندل) ﴿وَمَكَّلُوا وَأَشْرَوْا﴾ وه بخون و بخونه وه ﴿حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾
 هتا پزتان جیا ده پته وه ﴿الْخَطِيطُ الْأَيْضُ﴾ پوژسته ی سبی (پوژ) ﴿مِنَ الْخَطِيطِ الْأَسْوَدِ﴾ له پوژسته ی
 پوژیه (شه و) ﴿مِنَ الْفَجْرِ﴾ له شه به قدا ﴿ثُمَّ اتَّخَذُوا الصِّبَا إِلَى النَّبْلِ﴾ له پاشان پوژووه که تان ته و او
 بکه ن تاشه وی دواپی ﴿وَلَا تَنْبَشِرُوهُمْ﴾ وه مه چنه لای ژنه کانتان ﴿وَأَنْتُمْ عَنْكُمْ فِي الْمَسْجِدِ﴾ له کانتیکدا
 که له مزگه وتدا مابنه وه پوژ خوا پوژسته ی ﴿يَذَلِكِ حُدُودُ اللَّهِ﴾ نه مانه سس نو و رانی خودان و ﴿فَلَا تَقْرُبُوهَا﴾
 نزیکیان مه که ونه وه ﴿كَذَلِكَ يَتَّبِعُ اللَّهُ إِلَهَ الْيَمِينِ﴾ تاوا خوا باسی فرمانی خوی ده کات پوژ خه لکی
 ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ تا خویان پیا ریزن ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ مالی به کتری
 مه خون له ناو خوژتاندا به ناپه و ا ﴿وَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ وه به (به رتیل) مه پده ن به کار به دهستان
 و فخر مانداران ﴿لِتَأْكُلُوا فَرِحًا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ پوژووه ی به شیک له مالی خه لکی بخون به گونه
 ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له کانتیکدا یتو هس ده زان ﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْآيَةِ﴾ پرسیا رت لی ده که ن ده ربارهی
 نوی بونه وه ی مانگه نویکان ﴿قُلْ هِيَ مَوْعِدُ الْمَلَأَيْنِ وَالْحَقِّ﴾ بلی نه مانه نیشانه ی کاته کانس پوژ
 خه لکی و پوژ حه ج ﴿وَلَيْسَ إِلَهٌ بِهِ﴾ وه چاکه نه وه نی به ﴿بَلْ أَنْتُمْ أَكْثَرُ حَرَجًا﴾ که له پستی مال
 و خانووه کانه وه بچه ژو و ره وه ﴿وَلَكِنَّ الْإِلَهَ مِنْ أَثَرِ﴾ به لکو چاکه نه وه به نه و که سه پاریز کار و له
 خوا ترس بیت ﴿وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا﴾ وه بچه مال که کان له ده رگا کانبه وه ﴿وَأَسْأَلُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
 تُفْلِحُونَ﴾ وه له خوا بترسن تا پزگار بین ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جه نگ بکه ن له پری ی خوا دا
 ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ له گهل نه وانه ی جه نگشان له گهلدا ده که ن ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ وه ده ست درینوی
 مه که ن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ به راستی خودا ده ست درینوی که رانی خوش ناویت ﴿۵۵﴾

﴿وَأَقْبَلُوا حَيْثُ يَفْعَلُوهَا﴾ بیان کورن (کافران) له ههر شویئنی دهستان که وئن و زال بوون به سهر باند
 ﴿وَأَخْرَجُوهُمْ﴾ وه دهر یان بکهن ﴿مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوهُمْ﴾ لهو شویئناندی که ئیوه یان لی دهر کردوه ﴿وَأَلْقَيْنَا أَشْدُبِنَ
 الْقَتْلِ﴾ لادن له ریتی به کتابه رستی خوای گه و ره له خدک کوشتن سهخت و گه و ره تره ﴿وَلَا تَقْبَلُوهُمْ﴾ جه نگیان
 له گهل مه کهن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له لای مز گه وئی که عبدها ﴿حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تانه وان له وندا نه جه نگیان
 له گهل تان دا ﴿وَإِنْ قَتَلْتُمْ﴾ نه مجانه گهر جه نگیان له گهل تاندا ﴿وَأَقْبَلُوا﴾ ئیوهش بجه نگیان له گهل تاندا ﴿كَذَلِكَ جَزَاءُ
 الْكَافِرِينَ﴾ نه مه به توله ی بی پروایان ﴿وَإِنْ أَسْأَلْتُمْ﴾ به لام نه گهر دهستیان هه لگرت (له جهنگ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
 خَبِيرٌ﴾ نه و اخوای گه و ره لیخو شبوو میهره بانه ﴿وَقَبِلُواهُمْ﴾ جه نگیان له گهل بکهن ﴿حَتَّى لَا تَكُونَ
 فِتْنَةً﴾ تادورژ منایه تی بوئاین و هاو هل بر یاردان نه میتنی ﴿وَكَوْنُ الَّذِينَ لِلَّهِ﴾ وه ئاین و ملکه چی همر یو خواده بیت ﴿وَإِنْ
 أَسْأَلْتُمْ﴾ نه مجانه گهر دهستیان هه لگرت ﴿فَلَا عُدُونَ﴾ ئیتر دهست درژی نی به ﴿إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ مه گهر له سهر
 ستم کاران نه بیت ﴿الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ الشَّهْرَ الْحَرَامَ ریزی مانگی حرام بهر انبه بهر نگر تنی نه وانه بو مانگی
 حرام ده بیت ﴿وَأَخْرَجْتُ قِصَاصٌ﴾ شکاندنی ههر ریزی نکیش توله ی هدیه ﴿فَمَنْ أَغْدَى عَلَيْكُمْ﴾ جا ههر که سیک
 دهست درژی کرده سهر تان ﴿فَأَقْبَلُوا عَلَيْهِ﴾ ئیوهش دهست درژی بکهنه سهری ﴿بِمِثْلِ مَا أَغْدَى عَلَيْكُمْ﴾
 به وئنه ی دهست درژ کر دنه که ی نهو بو ئیوه ﴿وَأَنْقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْمُوا اللَّهَ﴾ وه بزائن
 که خوا ﴿مَعَ الْكَافِرِينَ﴾ له گهل پارتیز کارانه ﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه دارایی خو تان بهخت بکهن له
 ری ی خوادا ﴿وَلَا تَقْلُوا بِكُلِّ الْإِثْمِ﴾ وه به دهستی خو تان خو تان مه خه نه نیا چو ونه وه ﴿وَأَخْسُوا﴾ وه
 چاکه بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی خوا چاکه کارانی خوش دهوئیت ﴿وَأَسْأَلُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾
 حه ج و عومره (تان که دهست پی کرد) تهنها بو خوا به ته وای بی کهن ﴿وَإِنْ أُخْصِرْتُمْ﴾ نه مجانه گهر ههر
 (قه دهغه کران) ﴿فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ﴾ نه و سا چیشان بو هه لسور له قوربانی (سهری بپرن) ﴿وَلَا تَقْلُوا
 زُؤْسَكُمْ﴾ وه سهر تان مه تاشن ﴿حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ﴾ تا قوربانی به که ده گاته چی دیاری کراوی خو ی ﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
 مَرِيضًا﴾ نه مجا ههر که سیک له ئیوه نه خوش بوو ﴿أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ﴾ یان نازارنک له سهریدا بوو ﴿فَعِدَّةٌ
 مِنْ حَبْلٍ﴾ (نه گهر سهری ناشی) بریتی به ک بدات که پور و و (ی سنی پور و) ﴿أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ سَلَكٌ﴾ یان خیرنک
 یان قوربانی به کات ﴿وَإِذَا أَمْسَمْتُمْ﴾ جا کاتنک دنیا بوون (ترس نه بوو) ﴿فَمَنْ شَرَعَ بِالْعُمْرَةِ﴾ نه مجا نهو که سهری
 به هره مند بوو به جهنم تانی عومره ﴿إِلَى الْحَجِّ﴾ ناکاتی حه ج ﴿فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ﴾ نهو چی بو هه لسور له
 قوربانی (بی کات) ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ وه نه گهر به کتیک نه بیوو ﴿فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ با سنی پور و به پور و و بیت
 له کاتی حه جدا ﴿وَسَعَادَةٌ أَوْ تَصَدَّقَةٌ أَوْ يَصَدَّقَةٌ أَوْ يَصَدَّقَةٌ﴾ وه حه و ت پور و تریش کاتنک گهراته وه ﴿ثَلَاثَةَ عَشْرَ كَاوِبَةً﴾ نه مه ده بیت ده
 پور و ته و او ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ أَهْلٌ فَاصْطَرِوا السَّجْدَ الْحَرَامَ﴾ نه مه بو که سیکه که (خو ی) و کهس و کاری دانیش تووی
 ده و و و سهری (مسجد الحرام) نه بیت ﴿وَأَنْقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْمُوا اللَّهَ﴾ وه بزائن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ﴾ که به راستی خوا خاوه نی توله و سزای سهخته ﴿﴾

﴿الْحَيُّ أَشْهُرُ مَعْلُومَتُ﴾ (کاسی) حج له چهند مانگینکی دیاری کړ او دایه ﴿فَتَنَ فَرَضَ فِيهِمْ الْحَيَّ﴾
 نه مجا هدر که سبک له مانگاندا حجی له سهر خوی پیوست کرد ﴿وَلَا زَنَ﴾ بایتر نه چینه لای
 زَن ﴿وَلَا ضَوْفَ﴾ وه به دکاری نه کات ﴿وَلَا جَدَالَ﴾ وه ده مه قاله نه کات ﴿فِي الْحَيَّ﴾ له حج جدا
 ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هدر چی بکه نه چاکه ﴿يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ خوا پی ی ده زانی ﴿وَيَسْأَلُكُمْ﴾ وه
 توشو و (ی پاریز کاری) و له خوا تر سان هدر بگرن ﴿فَإِنَّ خَيْرَ الْإِنْسَانِ الَّذِي﴾ که باشترین توشو و
 له خوا تر سانه ﴿وَأَنْتُمْ بَنَاتُ الْأَنْبِيَاءِ﴾ وه له من بتر من نهی هوشمه ندان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾
 گونا هنان له سهر نی به ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا أَضْلَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که دوا ی پوزی پور و د گارتان بکه ون
 ﴿فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ﴾ نه مجا کاتیک بلا و هتان لینکرد و گه پانه وه له عره فات ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾
 ناوی خوا بیتن ﴿عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾ له لای (مشعر الحرام) دا ﴿وَاذْكُرُوا كَمَا عَدَدْتُمْ﴾
 وه بادی خودا بکه نه که پیتن و نی کردن ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِحِينَ﴾ با له پیتن نه وه شایته
 له گو مر ایا بوبین ﴿ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾ له پاشان بگه پیتن وه له و شونینه ی خه لکی
 لی ی ده گه پیتن وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه دوا ی لی خوشبوون بکه نه خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
 بینگومان خوا لی خوشبو و میهره بانه ﴿فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْهَا﴾ نه مجا کاتیک هر کان و واجباتی
 حجستان ته و او کرد ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ بادی خوا بکه نه ﴿كَذِكْرِكُمْ آيَاتِكُمْ﴾ وه ک ناوبر دنتان پو
 باور و پیر انتان ﴿أَوْ أَشِدَّ ذِكْرًا﴾ یان زور تر له ناوی ته و ان ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ﴾ نه مجا هی و اهیه
 له خه لکی (هر داوی دنیا ده کات و) ده لیت ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَفِي الدُّنْيَا﴾ خوابه بمانده ری له دنیا دا
 ﴿وَمَا لِي فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ وه (ته وانه) هیچ به شینکیان نی به له پوزی دوا یی دا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾
 یقول ﴿وَهُمْ وَاشْهَيْهِ دَهْلِيَّتْ﴾ ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَفِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ﴾ خوابه هم
 له دنیا و هم له پوزی دوا پیدا خیر و خوشیمان پی بده ﴿وَقَدْ عَذَّبَ النَّارَ﴾ وه بمان پاریزه له سزای
 ناگر ﴿أُولَئِكَ﴾ فانه وانه ﴿لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ به شینکیان هیهه ﴿مِمَّا كَسَبُوا﴾ له وهی که کرد و و بانه
 ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه خوا ی گه ورو زور خیر ایه له لیهر سینه و ده ﴿

﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ ناری خوا بهرن (الله اکبر بکهن) ﴿فِي آيَاتِهِ مَعْدُودَاتٍ﴾ له چهند رورنکی دیاری
 کراودا ﴿فَعَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ همر که سینک پهله بکات له دوو روردا (همر سنی جهمه ره که بهر دباران
 بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ﴾ گوناھی ناگات ﴿وَمَنْ تَأَخَّرَ﴾ وه همر که سینکیش دوا بکه ویت (سی رور
 په جم بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ لِمَنِ أَقْبَى﴾ گوناھی له سهر نی په بؤ که سینک پاریزکاری بکات و له خوا
 بترسیت ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن و (له سزای) خوتان پیارنزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَكُمْ﴾ وه بزائن که
 ټپوه ﴿إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ﴾ بولای نهو (نه گهرینه وهو) کتوده کرینه وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناو خه لکی
 که سانیک همن ﴿يُتَجَبَّلُ قَوْلُهُ﴾ که به قسه سهر سامت ده کات ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له م زیانی دنیادا
 ﴿وَنُشِهُدُ اللَّهَ﴾ وه خوا ده کات به شاهد ﴿عَلَى مَا فِي قُلُوبِهِ﴾ له سهر (راسنی) نه وه ی له دلیاه تی
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَصَّاصِر﴾ که چی نه و دوزمنیکی سهر سهخته ﴿وَإِذَا تَوَلَّى﴾ وه کاتیک پشٹی هله کرد
 ﴿سَعَى﴾ هه ول ده دات ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زهوی دا (له وولاتدا) ﴿لِيُقْسِدَ فِيهَا﴾ بؤ نه وه ی خرابه ی
 نیندا بکات ﴿وَنُفِثَ لَكُمْ رُوحُكَ﴾ وه کشتو کال و وه چهو نه وه له ناو بیات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ﴾
 وه خوا خرابه کاری خوش ناویت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ﴾ وه کاتیک پی ی بو و تربت ﴿اتَّقِ اللَّهَ﴾ له خوا
 بترسه ﴿أَلَا إِنَّهُ أَعِزُّ بِالْأَشْيَاءِ﴾ دهمار ده یگری بؤ بهد کرداریی ﴿فَتَحْسَبُهُ رَجْهَمًا﴾ جا نه و دوزه خی
 به سه ﴿وَلَيْشَ الْمَهَادُ﴾ که بهد ترسن جیگایه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناو خه لکیش که سانیک همن
 ﴿مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ﴾ که گیانی خوی ده فروشیت ﴿أَتَتَغَاءَ مَرَضَاتِ اللَّهِ﴾ بؤ په زامه ندی خوا
 ﴿وَاللَّهُ زَوَّاقٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کان ﴿يَتَأْتِيهَا الذَّلِيلُ﴾ نه ی بر واداران
 ﴿أَذْخُلُوا فِي السُّرُكَةِ﴾ هه موو به ته وای بچنه نار نیسلامه وه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوا ی
 ههنگاوه کانی شه بتان مه که ون ﴿إِنَّهُ لَكُم عَذْوٌ مُبِينٌ﴾ چونکه بنگومان نه و دوزمنیکی ناشکر اتانه ﴿
 فَإِنْ زَلَلْتُمْ﴾ نه مجا نه گهر لانتاندا (هه لخلیسکان) ﴿فَمِنْ بَعْدِ مَا﴾ دوا ی نه وه ی ﴿جَاءَ تَكْرُرُ الْيَتُّ﴾ که
 نیشانه ناشکر اکنان بوهات ﴿فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نه وه چاک بزائن که خوا ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ زال و کار
 دروسته ﴿حَلَّ يَطْرُونَ﴾ تابا نه وانه چاوه پروان ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ﴾ خوابان بؤ بیت ﴿فِي ظُلُمٍ﴾
 له ناو چهند پارچه ﴿فِرَ الْعَمَاءِ﴾ هه وریکی سبی دا ﴿وَأَلْمَلِكَةُ﴾ هه روه ها فرشته کان (یان بؤین)
 ﴿وَقَضَى الْأَمْرَ﴾ وه کاره که کتوایی پی بیت ﴿وَاللَّيْلُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ وه هه موو کاریک هه بولای خوا
 ده گهرینه وه

﴿سَلِّمْ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ (نه ی موحده مدد) له به نې نيسرا تېل پېرسه ﴿كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ﴾ كه چنده به لگه و
 نيشانه ی روضه نمان داوه بهوان ﴿وَمَنْ يَبْدَلْ﴾ وه هدر كه سينك پېگوريت ﴿بِعَمَّةِ اللَّهِ﴾ به هره ی (پښمورنی) خوا
 ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ﴾ دوا ی نه وه ی كه ده ستی كه ووت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه وه پېگومان خودا تو له ی زور سه خته
 ﴿زَيْنَ الْبَيْنِ كَفَرُوا﴾ جوان كراوه بوی پړوايان (ناسوياس كهران) ﴿الْحَيَّةُ الدُّنْيَا﴾ ژبانی دونه (به جورنك)
 ﴿وَنَحْرُونَ مِنَ الْبَيْنِ أَصْحَابُ﴾ كه گالنه ده كهن به پړوا داران ﴿وَالَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ (به لام پایه ی) نه وانه ی له خوا تر سن
 ﴿فَوَقَّهَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ گه لی بهر زتره لهوان له رزوی دوا پيدا ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ﴾ وه خودا رزق و رزوی ده دات
 ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هدر كه سينك كه بیه ویت ﴿بِعَزِّ حَبَابٍ﴾ به یښ شومار و حساب كړدن ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 خدكسی بهك كز مه له بون (به سرو وشت) ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ الْبَنِيَّ﴾ نه مجا خودا پېغه مېهرانی نارد ﴿مُتَّبِعِينَ﴾
 به مژده مهر ﴿وَمُتَّبِعِينَ﴾ و تر سينه ر ﴿وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه كتنی پاستی و دروستی له گه لدا
 ناردونه خواره وه ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ تا پر بار بدات و حوكم پكات له ناو خدكسی دا ﴿فِيمَا اختلفوا فيه﴾
 لهو شتانه ی كه جياواز و دووبه رهك بون تيايدا ﴿وَمَا اختلف فيه﴾ وه كهس جياواز و دووبه ره كي
 نه كړد له كتنی ناسمانيدا ﴿إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوا﴾ مه گهر نه وانه ی كه كتنیان پښ درابو ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ دوا ی نه وه ی
 ﴿مَا جَاءَهُمْ الْبَيِّنَاتُ﴾ نيشانه و به لگه ی روضه نمان بزهات ﴿بِقَبَائِلِهِمْ﴾ به هوی حه ساهه نې ناو خویانه وه
 ﴿فَهَدَىٰ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه مجا خوا خوی پښمورنی پړوا دارانی كړد ﴿لِيَاخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِآيَاتِهِ﴾ بډ
 نه وړنگا پاسته ی كه دووبه ره كيان تيا دا ده كړد ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا كنی ی بويت پښمورنی ده كات
 ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بډ رېښاری پاست ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ﴾ نايا و اتان زانيسوه ﴿أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ كه ده چنده
 به ده شت ﴿وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَرُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ كه چی هېشتا نه هاتو ته رېښان نه وه ی له ناره حتی تووشی نه وانه
 بون كه له پېش تيوه دا تپه رېښ ﴿مَسْتَهْمِرَاتُ الْأُنثَىٰ وَالْأُنثَىٰ﴾ (كه له پښی خوا دا) دوو چاری سه ختی و زهره ر و
 زبان بون ﴿وَرَزَّلْنَا﴾ وه زور به توندی ته كان دران و زوربان بو هات ﴿حَتَّىٰ يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 به رهنګنك كه پېغه مېره كه و نه وانه ی كه پر وایان هېتابو و له گه لدا ده یان ووت ﴿مَنْ حَضَرَ اللَّهَ﴾ سه ركه و تنی
 خوا كه ی دېت ﴿إِلَّا أَن نَّضَرَّ اللَّهُ قَرِيبٌ﴾ ناگادار بن و دلبابن به پاستی سه ركه و تنی خوا نریكه ﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾
 پر سبارت لی ده كهن ﴿مَاذَا يُفْقَرُونَ﴾ چی بیه خشن (له پښی خوا دا) ﴿قُلْ مَا أَنفَقْتُ﴾ بلی: نه وی ده بیه خشن
 ﴿فِي خَيْرٍ﴾ له مالی باك و حه لال ﴿فَلْيَوَدُّ الَّذِينَ﴾ بايق باوك و دايك ﴿وَالْآفَرِينَ﴾ و خزمانی نریك ﴿وَالَّذِينَ﴾ و
 هېتيوان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و هه ژاران ﴿وَالَّذِينَ﴾ و رېښوارانی كه ده ست ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هدر چی بكه
 له چا كه ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ نه وه پېگومان خوا ناگاداره لی ی ﴿﴾

﴿كَيْبَ عَلَيْكُمْ الْقِتَالُ﴾ جهنگتان له سهر پتو یست کرا ﴿وَهُوَ كَرُّ لَكُمْ﴾ که لاتان ناخوشه ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ و نه گونجی شتکتان پی ناخوش بی ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ که چی باش و خیر بیت بزان ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَحِبُّوا شَيْئًا﴾ و نه گونجی شتکتان پی خوش بی ﴿وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ و خراب بیت بزان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ و خوا (چاک و خرابی تپوه) نه زانیت ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ و تپوه نایزان ﴿يَقُولُونَ﴾ پر سیارت لی ده کهن ﴿عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ ده باره ی مانگی حرام ﴿فِتَالٍ فِيهِ﴾ جهنگ کردن نیادا ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿فِتَالٍ فِيهِ كَبِيرٌ﴾ جهنگ له مانگی حرام دا گونا هیکي گه وره به ﴿وَصَدَّقَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به لام به ره هلشی ربازی خوا ﴿وَكُفِّرْ بِهِ﴾ و به یی پروایی پی ﴿وَالْتَسِعَ الْحَرَامُ﴾ و (پی گری موسولمانان) له مزگه وتی حرام ﴿وَالْخَرَجَ أَهْلِي وَمَنَّهُ﴾ و ده ر کردنی خه لکی نه و مزگه وتی لی ﴿أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ گه وره تره لای خوا (له جهنگ کردن له مانگی حرام دا) ﴿وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾ و هه و نه پیدا کردن بو خود او هه و نه دان بو به شیمان کردنه و هی موسلمان گه وره تره له (پی او) کوشش (له و مانگه دا) ﴿وَلَا يَزَالُونَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ به رده و ام ده ست هه ل نا گرن و جهنگتان له گه لدا ده کهن ﴿حَتَّىٰ يَبْرُزُوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ﴾ تاپه شیمانان بکه نه و هه دینه که تان ﴿إِنْ أَسْطَفَعُوا﴾ نه گهر بتوانن ﴿وَمَنْ يَزِيدْكُمْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ﴾ و ده ر که سبتک له تپوه له دینی خوی هه ل بگه ر پته و هه ﴿وَسُئْتَ وَهُوَ كَفَرٌ﴾ و هه به یی پروایی بمری ﴿فَأُولَٰئِكَ حَقَّتْ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ﴾ نا نه وانه هه سوو کرده و هه کانیاں بوج نه بیته و هه ﴿فِي اللَّهِ تِلْكَ الْآخِرَةُ﴾ له دونیا و دوار و زیشدا ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ و نه وانه بارو هه و ده می نا گرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تپیدا ده میته و هه به تیجگاری ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانه یی پروایان هیتا ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ و نه وانه یی کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیگوشان له پری ی خوا دا ﴿أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ﴾ نا نه وانه چاره وانی میهره بانی خودان ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ و هه وانی خوش بوو میهره بانه ﴿يَقُولُونَ﴾ نه یی موحه مده پر سیارت لی ده کهن ﴿عَنِ الْحَرَمِ وَالْمَيْمَنِ﴾ ده باره ی عه ره ق و قوما ر ﴿قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ﴾ بلی له م دوانه دا گونا هیکي گه وره هه به ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ و چند قازانجیک هه به بو خه لکی ﴿وَأَثْمُهُمَا أَكْبَرُ﴾ به لام گونا هه که بیان گه وره تره ﴿مِنْ ثَمَرِهِمَا﴾ له سوود و قازانجه که بیان ﴿وَيَقُولُونَ﴾ و هه پر سیارت لی ده کهن ﴿مَا ذَا بُغْيُوتُ﴾ چی بیه خوشن ﴿قُلْ أَغْفَرُ﴾ بلی نه و هی لی تان زیاده ﴿كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ﴾ نا و هه خودا به لگه کان روون ده کانه و هه بزان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بیر بکه نه و هه ﴿

﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له کاری دنیا و دواړو ژتان ﴿وَمَسْكُونَتَهُ﴾ وهر سیارت لى ده کهن ﴿عَنِ النَّسَمِ﴾ له باره ی همنیوان (که چوڼ بن له گه لیاڼدا) ﴿فَلِإِصْلَاحٍ لِّمَنْ خَيْرٌ﴾ بلى چا کسازى (تیکه لاوی کردن) بۆ نه وان چا کسره ﴿وَأَن تَحَاطُّوا لَهُ فِی الْخُتُوبِ﴾ وه نه گهر تیکه ل بین له گه لیاڼدا (قهینا کات چوڼکه) بر اتانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ﴾ وه خوا ده زانئ کئ خرابه کار و کئ چا که کاره (له گه ل همنیوان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَغْنَتْكُمْ﴾ نه گهر خوا بیویستایه دو چاری به نیچ و ناره همتی ده کردن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زال و کار دروسته ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ ژنانی هاو بهش پیدا کهر ماره مه کهن ﴿حَتَّىٰ يُؤْمِنَ﴾ تا بر واده هئین ﴿وَلَا تَمْنَأَ قُلُوبُهُ﴾ که نیزه کیکی بر وادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ﴾ باشتره له زنه (نازادیکى) هاو بهش پیدا کهر ﴿وَلَوْ أَنَّمِ الْغُلَامَ لَکَانَ﴾ با (هاو بهش پیدا کهر که) سه رسامیشی کردبن (به جوانی یان داراییان) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ وه ژنانی موسلمان ماره مه کهن له هاو بهش پیدا کهران ﴿حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا﴾ تا بر واده هئین ﴿وَلَعَلَّ قُلُوبُهُمْ تُفْهَمُ﴾ وه کویله به کی بر وادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ﴾ باشتره له (نازادیکى) هاو بهش پیدا کهر ﴿وَلَوْ أَنَّمِ الْغُلَامَ لَکَانَ﴾ با سه رسامیشی کردبن (به دارایی یا جوانیان) ﴿أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ﴾ نه وانه بانگ (ی خه لک) ده کهن بۆ ناو ناگر ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ﴾ به لام خوا (خه لک) بانگ ده کات بۆ به هه شت ﴿وَالْمَغْفِرَ بَإِذْنِهِ﴾ ولین خوش بوون به فخرمانی خوی ﴿وَيُؤَيِّنُ إِلَيْهِمُ الْبَيْتَ الْعَمِيدَ﴾ وه نیشانه کانی خوی روشن ده کانه وه بۆ خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به لکو بیر بکه نه وه ﴿وَمَسْكُونَتُهُمْ سَبْعٌ مِّائَاتٍ﴾ وهر سیارت لى ده کهن دهر باره ی حمیز ﴿قُلْ هُوَ أَزَىٰ﴾ بلى حمیز شازاره ﴿فَأَعْرَضُوا عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ که وانه دوور بکه ونه وه له هاو سه ره کانتان ﴿فِی الْمَحِيزِ﴾ له کانی حمیز ﴿وَلَا تَقْرُبُوهْنَ﴾ وه نزیکیان له گه لدا مه کهن ﴿حَتَّىٰ يَظْهَرَنَّ﴾ تا پاک ده بنده وه ﴿فَإِذَا ظَهَرْنَ﴾ که خو بیان شت (دواى پاک بوونه وه) ﴿فَأْتُوهُنَّ﴾ نه مجا بچه لایان ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾ له و شوینده وه که خوا فخرمانی پیداون ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به راستی خوا تهویه کارانی خوش ده ویت ﴿وَيُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ﴾ و پاکانی خوش ده ویت ﴿يَسْأَلُكُمْ خُزْنُكُمْ لَأَن أَبْذِلَكُمْ﴾ ژنه کانتان کیلگه ی خوتانن ﴿فَأَنزَحْتَكُمْ﴾ جا تۆر بوه شپینه ناو کیلگه که تانه وه (مه به ست چو ونه لایانه) ﴿أَلَمْ يَشْكُرْ﴾ به هه رشینه وه که ده تانه وى (له شوینی تایبه تی خوی که پشسه وه به نه که دواوه) ﴿وَقَدِّمُوا لَأُنْفِيسِكُمْ﴾ کرده وده ی باش پشش بخه ن بۆ خوتان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَأَقْسَمُوا لَكُمْ قُلُوبُهُ﴾ وه بزائن و دلنیا بن که به خزمه تی ده گهن ﴿وَيُثِّرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه مژده بده به بر واداران ﴿وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً﴾ نه کهن سویند به خوا خواردن بکه ن به بهر هه لستی ﴿لَا تَمْنَعُكُمْ﴾ نه و شتانه ی سویند تان له سه ری خوار دووه ﴿أَن تَبَرُّوا وَتَقْتُلُوا﴾ که چا کی و باریز کاری ﴿وَتُضِلُّوا نَبِيَّ النَّاسِ﴾ و بر نکخستنی نیاون خه لکی به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه ر و زانایه ﴿

﴿لَا يُؤْتِيكَ اللَّهُ الْغَنَىٰ فِي نَفْسِكَ﴾ خوا سویتدی بی هووده (لهدم دهر چوون) تان لی ناگری ﴿وَلٰكِنْ يُؤْتِيكَ مِنْهُ﴾ به لام سویتدینکتان لی ده گریث ﴿بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ﴾ به دل پتانه ویت و مه به مستان بیت ﴿وَاللَّهُ عَفْوٌ ذَكِيٌّ﴾ وه خوا لیخوشبوو له سهر خو به ﴿لِّلَّذِينَ يُؤْتُونَ مِنْ بَنَاتِهِمْ﴾ بو نه وانه هه به سویتد ده خوون له گهل ژنه کانیان دروست نه بن ﴿فَرَضَ رَبِّيَ﴾ چاوه پروانی چوار مانگ بکهن ﴿فَإِنْ فَعَلُوا﴾ نه مچا نه گهر گهرانه وه (بو لای ژنه کانیان) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَّحِيمٌ﴾ نه و خوا لیخوشبوو میهره بانه ﴿وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ﴾ وه نه گهر بریاری ته لاق دانیان دا ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ نه و خوا بیسه رو زانیه ﴿وَالْمُطَلَّقَاتُ﴾ وه ژنه ته لاق دراوه کان ﴿يَرْصُقْنَ بِأَنفُسِهِنَّ﴾ دان به خو بیاندا ده گرن ﴿ثَلَاثَةً فَرَوْهُ﴾ تا ماوه ی مسی حمیز ﴿وَلَا يَحِلُّ لهنَّ﴾ دروست نی به بو نه و ان ﴿أَنْ يَكُنَّ﴾ که بیشارنه وه ﴿مَخَافَ اللَّهِ فِي أَزْوَاجِهِنَّ﴾ نه وه ی خوا له مندا لدانیان دا دروستی کردوه (له حمیز یا مندا ل) ﴿إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ نه گهر پروان هه به به خوا ﴿وَالْيَتَامَىٰ الْأَخْيَارِ﴾ و به روزی دوا بی ﴿وَيُعَوِّثُهُنَّ أَحَقُّ﴾ وه میرده کانیان شایسته ن ﴿بِرَبِّهِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به گیرانه و بیان له عیده دا ﴿إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا﴾ نه گهر بیانه وی به باشی بژین ﴿وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ وه بو ژنان هه به به سهر میردیان وه وه کو نه وه ی که بو بیوان هه به به سهر ژنان وه به بی ی باوونه ریتی (به سهند) ﴿وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِمْ دَرَجَةٌ﴾ وه بیوان پله به کیان هه به به سهر ژنانیان وه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و کار دروسته ﴿الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ﴾ ته لاق (نک که بردنه وه ی له دوا وه بی) دوو جاره ﴿فَإِنَّمَا يَسْتَعْرِفُ﴾ دوا نه وه را گرتنه به خوشی ﴿أَوْ تَتَرَبَّصَّ بِإِحْسَنِ﴾ یان به به لا کردن و ته لاقدانیته ی به باشی ﴿وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ﴾ وه دروست نی به بو نه و ﴿أَنْ تَأْخُذُوا﴾ که لی بسنه وه ﴿مِمَّا أَتَيْتُمُوهُنَّ مِنِّي﴾ هچیک له و شتانه ی که داو تاننی ﴿إِلَّا أَنْ يَخَافَا﴾ مه گهر هه ردوولا بترسن (له وه ی) ﴿أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که سنووری خوا وانه گرن ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ جا نه گهر ترسان ﴿أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ له وه ی سنووری خوا وانه گرن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه و بیوان وافرته که گونا هیان ناگات ﴿فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ﴾ به وه که ژنه که له بریتی خوی بیدات به بیوا وه که ی ﴿فَإِنَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ نه مانه (ی یاسکران) سنووری خوان ﴿فَلَا تَعْتَدِيهَا﴾ لیان دهر مه چن وده سندر یژی نه که نه سهر یان ﴿وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ وه ههر که سیتک له سنووری خوا دهر بچیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ تا نه وانه سته مکارن ﴿وَإِنْ طَلَّقَهَا﴾ نه مچا نه گهر ته لاقی (سیه می) دا ﴿فَلَا يَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ﴾ تیر نه و ژنه بو نه و بیوا وه دروست نی به ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجَ رَوْحًا عَذَرًا﴾ هه تا شوونه کات به میرد نیکی تر (به تیجگاری) ﴿وَإِنْ طَلَّقَهَا﴾ نه مچا نه گهر (میردی دو وه دم) ته لاقی دا (یا مرد) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ تیر گونا نی به له سهر ژن و میرده (کونه) که ﴿أَنْ يَتَرَاجَعَا﴾ که بگهر بننه وه لای به کتر (به ماره کردنیکی تازه) ﴿إِنْ طَلَّآ﴾ نه گهر بزائن ﴿أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که له سنووری خوا دهر ناچن ﴿وَبَلَدٌ حُدُودُ اللَّهِ﴾ نه مانه سنووری خوان ﴿يَبْتَغِيهَا الْقَوْمُ يَعْلَمُونَ﴾ پرونیان ده کاته وه بو گهلنک که تی بگهن ﴿

﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنانی هاوسه رتان ته لاق داو ﴿فَلَعَنَ أَجَلَهُنَّ﴾ گه بشتن به ناخرو توخری عیده بیان ﴿فَأَنْتُمْ كُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ رایان بگر نه وه به خو شی ﴿أَوْ سِرِّهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ یان بهر لایان بکهن و ته لاقیان بدن به باشی ﴿وَلَا تُنْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا﴾ رایان مه گر نه وه به نیش و نازاره وه ﴿يُتَعَدَّوْا﴾ بۆته وهی سته میان لی بکهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هدر که سبتک کاری و اېکات ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ ته وه سته می له خو ی کرد وه ﴿وَلَا تَشْجِدُوا لِلَّهِ شُرُوكًا﴾ وه گالته به فدر موده کانی خوا مه کهن ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ و بیر بکهن وه له چا که ی خواله گه لئاندا ﴿وَمَا أَرْزَلْنَا عَلَيْكُمْ﴾ و ته وهی که به سه ریدارشنوون ﴿فِي الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهَا﴾ له قورشان و فدر موده ی به جی به وه ناموزگار بیتان ده کات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه بزائن که خوا ﴿يَكُنْ شِقْءٌ عِلْمٌ﴾ به همرو شت زانابه ﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنسان ته لاقدا ﴿فَلَعَنَ أَجَلَهُنَّ﴾ عیده بیان ته و او بوو ﴿فَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ﴾ نیشر قه ده غه بیان (به رگریان) مه کهن ﴿أَنْ يَكُنَّ لَكُمْ رُوحُجَةً﴾ که شوو بکهن به خه لکاتیک کی تر که ده بن به میردیان ﴿إِذَا تَرَضَوْا يَتَّبِعْكُمْ﴾ ته گهر ړنک که و تن له ناو خو یاندا ﴿وَالْمَعْرُوفُ﴾ به باشی ﴿ذَلِكَ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ ته مه به ند و ناموزگاری تېدا به ﴿مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُوْثِقْ يَدَيْهِ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بۆته و که سده ی که پر وای به خوا و به ر و زی دوا بی بیت له نپوه ﴿ذَلِكَ لَكُمْ أَنْ تَعْلَمُوا أَطْلَقْتُمْ﴾ ته مه به ند و هر گرته تان باشتره و پاکتره ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکه خوا ده زانی و نپوه نایزائن ﴿وَالْوَالِدَاتُ﴾ دایکان ﴿رَضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ شیر بدن به منداله کانیان ﴿حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾ دوو سالی ته و او ﴿لَيْسَ أَرَادَ﴾ (ته مه) بۆکه سبتکه که بیه ویت ﴿أَنْ يُنْفِذَ الرِّضَاعَةَ﴾ شیر ی ته و او بدات ﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ﴾ له سه ر باو که که به ﴿رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ﴾ ر و زی و کالای دایکه کان ﴿وَالْمَعْرُوفُ﴾ به باشی ﴿لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا﴾ هیچ که سبتک له توانای خو ی زیاتر داوای لی ناکریت ﴿لَا ضَرَّاءَ وَلاَ ذَرَاءَ﴾ با زیان نه گه به ند ری به هیچ دایکیت به هو ی منداله که به وه ﴿وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ يُولَدُ لَهُ﴾ وه به هیچ باو کیتک به هو ی منداله که به وه ﴿وَعَلَى الْوَارِثِ مِنْ ذَلِكَ﴾ وه (ته گهر باو که که مرد) له سه ر میرانگره وه کو ته وهی (پیشوونه فقهی دایکی منداله که بدات) ﴿فَإِنْ أَرَادَ افْتِسَالًا﴾ ته مجا ته گهر ویستیان (منداله که) له شیر بیر نه وه (له پیش دوو ساله که دا) ﴿عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ﴾ به ره زامه ندی و ر او یزی هدر دوو لایه کیان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ته وه گونا هیان ناگات ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمُ﴾ وه ته گهر (نپوهی پیاوان) ویستان ﴿أَنْ تَضَرَّعُوا أَوْلَادَكُمْ﴾ دایه ن بگرن بۆ منداله کانتان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ ته وه گونا هتان ناگات ﴿إِذَا سَلَّمْتُمْ﴾ ته گهر بیان ده نی ﴿مَاءَ أَنْفُسِكُمْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ ته و ی بۆتان دانا وون به خو شی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا﴾ وه له خوا بترسن و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ يَمَازِعُ الْمُتَعَمِّلِينَ﴾ به راستی خوا بینایه به وهی که ده یکهن ﴿۝۱۱﴾

﴿وَالَّذِينَ يَتُوفُونَ مِنْكُمْ﴾ نهو پیاوانه ی که دهه مرن له نیوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ و هاوسه ران جیی دهه نیلن
 ﴿يَذَرُضْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ﴾ هاوسه ره کانیاں دهه بیت چاوه وروانی بکهن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا﴾ چوار مانگ و
 ده شهو ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلُ﴾ نه مجا که عیده یان ته و او بوو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ بتر گونا هتان له سه ر
 نی به (نه ی کهس و کاری ژن) ﴿فِيمَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ له وه ی که (نهو ژنانه) ده یکه ن
 له خو یاندا به پی ی باوی ناو کومه ل ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به وه ی که ده یکه ن ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وه گونا هتان ناگات ﴿فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خُطْبَةِ الْمَسَاءِ﴾ له خوازیتنی ژنانی (میرد
 مردوو) به ناراسته و خو بیان بلین ﴿أَوْ أَكْثَرُ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ یا له دلی خو تاندا (بریار بدن) ده یانخوازن
 ﴿عَلَّمَ اللَّهُ الْكُتُبَ﴾ خوی گه وره ژانیوه تی که بیگومان نیوه ﴿سَمَّكَرُوهِنَّ﴾ له مه و دوا ناویان ده به ن
 ﴿وَلَا يَكُنْ لَكُمْ دُعَاؤُهُنَّ سِرًّا﴾ به لام به نهی به لیبیان به مده ن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ مه گهر قسه یه ک
 که باش بیت ﴿وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ الزَّكَاجِ﴾ وه بریاری ماره کردیان مده ن ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ﴾ تا
 عیده که بیان ته و او ده بیت ﴿وَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ وه بزائن بیگومان خوا ده ژانیت ﴿مَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ به وه ی که له دل تاندا یه ﴿فَاخْذُرُوهُ﴾ که واته خو تان بهار بزین ﴿وَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزائن دنیابن که خوا
 ﴿عَفُوٌّ حَلِيمٌ﴾ لیخو شبووی له سه ر خو به ﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ گونا هتان له سه ر نی به ﴿إِنْ طَلَقْتُمْ
 الْمَسَاءَ﴾ نه گهر ژنانیک ته لاق بدن ﴿مَا لَكُمْ مِنْهُنَّ﴾ که هشتا نه چووبنه لایان ﴿أَوْ تَرْضَوْنَ لَهُنَّ فَرِيضَةً﴾
 یا ماره بیتان بو دانه نابن ﴿وَمَتَّعُوهُنَّ﴾ وه به هر ده مهن دیان بکهن (شستیکیان له مالی خو تان بدن) ﴿عَلَى
 الْمَرْبِيعِ قَدَرُهُ﴾ ده و له مهنده به پی ی خوی ﴿وَعَلَى الْمَقْتَرِ قَدَرُهُ﴾ وه هدرار به پی ی خوی ﴿مَتَّعًا مَعْرُوفًا﴾ به هر و یار مه تی دانیک که باو و نه ریت بیت. ﴿حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾ نه وه پیویسته له سه ر چا که کاران ﴿وَأِنْ طَلَقْتُمْ
 لَهُنَّ فَرِيضَةً﴾ وه ماره پی شان بو دانا بوون ﴿فَضْطٌ مَا فَرَضْتُمْ﴾ نه وه نیوه ی ماره پی یه که بیان ده که وی
 ﴿إِلَّا أَنْ يَتَّفِقُوا﴾ مه گهر ته و ان (لیسان) خوش بن ﴿أَوْ يَتَّفِقُوا الَّذِي﴾ یان ته و که سه له (میرد) ی خوش
 بیت ﴿بِكُتُبِهِ عَقْدَةُ الزَّكَاجِ﴾ که ماره برینه که ی به ده سه ته ﴿وَأَنْ تَعْفُوا الْقُرْبَ لِلشَّقَوَى﴾ وه لی خوشبو و نتان
 له پاریز کاریه وه نزیکتره ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ﴾ وه ته و چا که یه ی که له نیو تاندا بووه له بیرتان
 نه چینه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بیگومان خوا بیبایه به وه ی که و ده یکه ن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ﴾

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ﴾ تا گاداری له نویزه کائیان بکهن و بیاتپاریزن ﴿وَالصَّلَاةَ الْوُسْطَى﴾ وه (به تاییه تی) نویژی ناوه راست (که نویژی عه سره) ﴿وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾ وه له نویژدا بوهستن بق خوا به گهردن که چی و (بی قسه کردن) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ نه مجانه گهر ترسان ﴿فَرِحَالَا أَوْرُغْبَانًا﴾ (نویژ بکهن) به پیاده یان به سواری ﴿فَإِذَا أَمِنْتُمْ﴾ که ترستان نه ما ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ نه موسا یادی خوا بکهن ﴿كَمَا عَلَّمَكُمْ﴾ به وره نگهی که فیری کردوون ﴿مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه وه ی جاران نه تانده زانی ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكُمْ مِنْكُمْ﴾ نه و پیاوانه ی دهردن له نیهو ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ باش خویان ژنه کائیان به جی ده هیلن ﴿وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ﴾ (خوا فهرمانی کردووه) به وه سیهت کردن بؤ ژنه کائیان ﴿مَّتَنَعًا إِلَى الْحَوْلِ﴾ تاسالیک به خینو بکرین ﴿غَيْرِ إِخْرَاجٍ﴾ بی نه وه ی دهر بکرین (له مالی میردیان) ﴿فَإِنْ خَرَجْتَ﴾ نه مجانه گهر خویان چوونه دهر وه ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نیر هیچ گونا هتان له سهر نی به (نه ی که س و کاری میرد) ﴿فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ له وه ی که نه و ژنانه ده یکهن دهر باره ی خویان ﴿بِینَ مَعْرُوفٍ﴾ به باشی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و بالاده ست و کار دروسته ﴿وَالْمُطَافِقَتِ مَتَّعَ﴾ بؤ نه لاق در او ان هیه (به سهر میرده کائیان وه) به هر همدند بکرین (به بریک پاره) ﴿وَالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (نه وه) بنویسته له سهر باریز کاران ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ شاوا خوا ثایه تانی خویان بؤ روون ده کاته وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تانی بگه و ژیرین ﴿الَّذِينَ رَفَعُوا إِلَيْنَا﴾ نایا ووردنه بویت وه له وانه ی ﴿خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ که له ولاتی خویان دهر چوون ﴿وَهُمْ أَلْفٌ﴾ له کاتیکدا که نه و ان هزاران (که س) بوون ﴿حَدَرًا لِّمَوْتٍ﴾ له ترسی مردن ﴿فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا﴾ نه مجا خوا پی ی و تن بمرن ﴿ثُمَّ أَخْبَهُمْ﴾ له پاشان زیندووی کردنه وه ﴿إِنَّا أَنَا اللَّهُ فَذُوقُوا ضِلَالَ﴾ به راستی خوا خواهنی چاکه به ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکه وه ﴿وَلَا يَكُنْ كَثَرُ النَّاسِ﴾ به لام زور به ی خدک ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی خوا ناکدن ﴿وَقَالُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جدنک بکهن له پی ی خوا دا ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا بیسهری زانایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَغْرِضُ اللَّهَ﴾ کی به نه و که سه ی قهرز بدات به خوا ﴿وَرَضًا حَسَنًا﴾ به قهرزینکی باش ﴿فَضْلُهُ لَهُ﴾ نه مجا خوا بؤی زیاد ده کات ﴿أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾ به زیاد کردنیکی زور ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي وَيَضْطُ﴾ وه خوا (بروزی خوی) نه گریته وه وه فراوانی ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَرْجِعُونَ﴾ وه ههر بؤ لای نه ویش ده گه رینه وه ﴿

﴿أَلَمْ نَقُلْ لِلنَّاسِ الْفَلَاحُ﴾ ثایا وورد نه بوو یتوه له به سهر هائی دهسته و کۆمه لیک له کار به ده ست و ناو دارانی
 ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِیلَ﴾ به نی ئیسرائیل (نه وه کانی به عقوب) ﴿مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ له دوای موسا
 ﴿إِذْ قَالَ الْإِنْسَانُ لِقَوْمِهِ﴾ که به پیغه مبه رتکی خویان ووت ﴿أَبَعَثَ لَنَا طَائِفًا﴾ پاشایه کمان بو بنیره
 ﴿تَقْتُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تا جهنگ بکهین له بری ی خوادا ﴿قَالَ هَلْ عَلَّمْتُمْ﴾ ووتی ثایا نزیک نیه یتوه
 ﴿إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾ نه گهر جهنگان له سهر فهرز و بنویست بکری ﴿أَلَا تَقْتُلُونَ﴾ جهنگ
 نه کهن ﴿قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نَقْتُلَ﴾ (له وه لامدا) ووتیان چ سودیکمان پی ده گات نه گهر جهنگ
 نه کهین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له بری ی خوادا ﴿وَقَدْ أَخْرِجْنَا﴾ له کاتیکدا که ده ر کراوین ﴿مِنْ دِيَارِنَا﴾
 و ئاتینا ﴿له وولاتمان و مال و مندا لماندا﴾ ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾ که چی کاتیک جهنگیان
 له سهر بنویست کرا ﴿تَوَلَّوْا﴾ پشتیان هه لکرد ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که مینکیان نه بیست ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ﴾
 بِالظَّالِمِينَ ﴿خوایش ناگاداره به سهر سته مکاراندا﴾ ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه پیغه مبه ره که بیان
 پیتی ووتن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾ بینگومان خوا طالوتی بو ناردن به پادشا
 ﴿قَالُوا إِن يَكُون لَه الْمُلْكُ﴾ ووتیان نه و چون نه بی به پادشا ﴿عَلَيْنَا﴾ به سهر ئیمه وه ﴿وَنَخْشُ لَحُوقُ﴾
 بِالْمُلْكِ مِنه ﴿که ئیمه له و شایسته ترین به پادشایی﴾ ﴿وَلَمْ يَوْتِ سَعَةً مِنَ الْمَالِ﴾ وه دارایی زوری
 نه در اوه تنی ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ﴾ فهر مووی: به راستی خوانه وی هه لبار دووه به سهر
 ئیمه دا ﴿وَرَادَهُ بَسْطَةً﴾ وه به شی زیاتری داووتی له فراوانی ﴿فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾ له زانین و توانایی
 جهسته ﴿وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكًا﴾ وه خوا مولک و پاشایی خوی ده دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به ههر کهس
 خوی به وی ﴿وَاللَّهُ وَبِعْ عَلِيمٌ﴾ وه خوا (به هره) فراوان و زانایه ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه
 پیغه مبه ره که بیان پیتی ووتن ﴿إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ﴾ نیشانهای پادشای به که ی نه وه به ﴿أَنْ يَأْتِيَكُمُ﴾
 الْتَابُوتُ ﴿که صندوق و داره مه یته که تان بو دیته وه﴾ ﴿فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ که مایه ی نارامیتانه
 له به روه ردگار تانه وه ﴿وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ﴾ له گه ل هه تدبیک له که له پوری ﴿إِلَّا مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ﴾
 خانه دانی موسا و هارون ﴿تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فرشته هه لیده گون ﴿إِنْ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةٌ لَّكُمْ﴾
 بینگومان له مه دا نیشانه و به لگه هه به بو ئیمه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیمه بر وادار بن ﴿﴾

﴿فَلَمَّا أَفْصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ﴾ ته مجا کاتبک که طالوت به خوئی وله شکره که یه وه (له شار) ده رچوون ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ﴾ بنی ی ووتن ینگومان خوا تاقیتان ده کاته وه ﴿بِنَهَرٍ﴾ به چه منک (دوبارنک) ﴿فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ﴾ ته مجا هدر که سینک لینی خوارده وه ﴿فَلَيْسَ مِنِّي﴾ نه و له (له شکری) من نی به ﴿وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي﴾ وه هدر که سینک لینی نه چه شت نه وه له منه ﴿إِلَّا مَنِ أَغْرَقَ غُرْفَةً﴾ مه گهر که سینک پر مشتیکی لینی بگری ﴿بِسِدْرَةٍ﴾ به دهستی خوئی (و بیخوانه وه) ﴿فَشَرِبُوا مِنْهُ﴾ جا هه موو تیریان لینی خوارده وه ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که منکیان نه بیت ﴿فَلَمَّا جَاوَزَهُ﴾ خو ﴿کَاتِبُكَ طَالُوتُ﴾ لینی به ربیه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ نه وانه ش بر وایان هیتابوو له گه لید (بنی نه وانه ی که تیریان لینی خوارده وه) ﴿قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ ووتیان: نه مرفو نیمه ده ره قهتی جالووت وله شکره که ی نایه بن ﴿قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ﴾ ووتیان: نه وانه ی که پنیان و ابوو ﴿أَنَّهُمْ مُّذَلُّوا بِاللَّهِ﴾ به خزمهت خوا ده گهن (له رژی دوابی دا) ﴿كَرِهْنَاهُ قَلِيلًا وَكَثِيرًا﴾ زور دهستی که م زال بووه به سهر ﴿فَعَسَىٰ كَثِيرَةٌ﴾ دهستی زوردا ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فهرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گهن خورا گرانه ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ کاتبک که دووبه پرووی جالووت وله شکره که ی وه ستان ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا﴾ خوابه خورا گری بریزه به سهر ماندا ﴿وَنَجِّنَا مِنْ جَالُوتَ﴾ وه پنیان جیگیر بکه ﴿وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ﴾ وه زالمان بکه به سهر گه لی ﴿الْكَافِرِينَ﴾ بنی بر وایاندا ﴿فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ نه و سا به فهرمانی خوا شکاندنیان ﴿وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ وه داوود (که یه کینک بوو له سهر یازانی طالوت) جالووتی کوشت ﴿وَمَا أَكَلَهُ اللَّهُ الْمَلَاةُ وَالْجَحْمَةُ﴾ وه خوا پاشایه نی و پیغه مبه ریتی دایه ﴿وَعَلَّمَهُ مَغَائِبَهُ﴾ وه نه وه ی ویستی فیری کرد ﴿وَلَوْلَا دَفَعَهُ اللَّهُ النَّاسِ﴾ ته گهر خوا خه لکی له ناو نه بر دابه ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ هه ندنکیان به هه ندنکی تریان ﴿لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ﴾ هه موو سهر زه وی پرده بوو له خرابه و تاوان ﴿وَلَئِنْ كُنَّا لَنَذُوْقُ ضَلٰلٍ﴾ به لام خوا خاوه نی به خششه ﴿عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به سهر هه موو جیهانیانه وه ﴿بَلْكَ مَا كُنْتَ اللَّهُ﴾ هم (به سهر هاتانه) نیشانه کانی خوان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكَ﴾ ده یان خوینیینه وه به سهر تدا ﴿وَالْحَقُّ﴾ به راستی ﴿وَأَنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه ینگومان تو له پیغه مبه رانیت

﴿تِلْكَ الْأَرْسُلُ قَدْ بَلَّغْنَا﴾ نه‌و پیغه‌مبه‌رانه‌ی (که یامسکران) ریزمان داوه ﴿بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان به‌سهر هه‌ندیکیاندا ﴿مِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ﴾ له‌و پیغه‌مبه‌رانه‌ی وایان بووه که خوا قسه‌ی له‌گه‌ل کردووه (وه‌ک موسی علیه السلام) ﴿وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَجَاتٍ﴾ وه‌ه‌ندیکیانی به‌رز کردووه‌و چهند پله‌به‌ک ﴿وَهُدًى آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتِ﴾ وه‌دامان به‌عیسای کوری مه‌ریه‌م چهند به‌لگه‌و (موعجزه‌یه‌کی) ناشکرا ﴿وَأَتَيْنَاهُ سُورَ الْجُدِّ﴾ وه‌پشتگیر بمان کرد به‌فرشته‌ی سرووش (که جبریله) ﴿وَوَيْسَاءَ اللَّهِ﴾ نه‌گهر خوا بیوستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِنْ بَدْرٍ﴾ نه‌و گه‌لانه‌ی که له‌دوای پیغه‌مبه‌ره‌کانیان ده‌هاتن له‌گه‌ل به‌کدانه‌نه‌جنگین ﴿بَيْنَ يَدَيْهِمَا جَاءَ لَهُمُ الْيَتِيمَ﴾ دوای نه‌و نیشانه‌و روشنانه‌ی که بزبان هاتبوو ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا﴾ به‌لام دووبه‌ره‌کی یان نیکه‌وت ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ﴾ نه‌مجا‌هی وایان بوو بروای هینا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ﴾ وه‌هی وایان بوو بین بروابوو ﴿وَوَيْسَاءَ اللَّهِ﴾ نه‌گهر خوا بیوستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا﴾ به‌کتریان نه‌ده‌کوشست و شه‌ریان نه‌ده‌کرد ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُفَعِّلُ مَا يُرِيدُ﴾ به‌لام نه‌وه‌ی خوا بیه‌ویت ده‌سکات ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سه‌انه‌ی برواتان هیناوه ﴿أَلْفِقُوا آمَنَازَكُمْ﴾ بیه‌خشن له‌و روزه‌ی که بینمان داوون ﴿مَنْ قَتَلَ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ پیش نه‌وه‌ی که روزه‌ی بی ﴿لَا يَتَّبِعُ فِيهِ﴾ که نه‌کرین و فروشنی تیدایه ﴿وَلَا حُلَّةٌ﴾ و نه‌دوستایه‌نی و ناشنایه‌نی تیدایه ﴿وَلَا شَفَعَةٌ﴾ وه‌نه‌تکای تیدایه (نا‌ر‌زگارتان کات له‌سزا) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ وه‌هه‌ر بین بروایان سسته‌مکاران. ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانه‌و خوابه‌به‌که هیچ به‌رستر اونکی به‌هه‌ق و راست نه‌ب‌جگه‌له‌و ﴿الْحَيُّ﴾ هه‌میشه‌زیندووی ﴿الْقَيُّومُ﴾ نه‌دبیر که‌ر و راگر (ی‌بوونه‌وه‌ر) ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾ نه‌وه‌نه‌وز نه‌یگری و نه‌خ‌دو ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هه‌ره‌ی نه‌وه‌هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌هه‌رچی له‌زه‌وی دایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ﴾ کنی به‌نه‌و که‌سه‌ی له‌و روزه‌دا بتوانی تکای له‌لا بکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه‌گهر به‌رئ پیدانی خوی نه‌یبت ﴿يَعْلَمُ﴾ نا‌گاداره ﴿مَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به‌نه‌وه‌ی له‌به‌رده‌می (نا‌ده‌می) به‌وه‌به‌له‌دوینا له‌به‌رده‌ستیاندایه ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وه‌نه‌وه‌ی له‌دواوه‌به‌نی (له‌روزی دوا‌یی بزبان ناماده‌کراوه) ﴿وَلَا يَحِيطُونَ بِشَيْءٍ﴾ وه‌که‌س نا‌گای نی به‌له‌هیچ شستیک ﴿مِنْ عِلْمِهِ﴾ له‌زاتین و زاتیاری نه‌و (خوا) به‌﴿إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾ مه‌گهر به‌وه‌ی که خوی بیه‌وی ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کورسی به‌که‌ی خودا هه‌موو ناسمانه‌کان و زه‌وی گرتوته‌وه ﴿وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا﴾ وه‌پار‌یزگاری کردنی ناسمانه‌کان و زه‌وی بو‌خوا ناسمانه‌و (گران نیه) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه‌بلند پله‌ی پایه‌گه‌وره ﴿لَا إِكْرَافَ فِي لَيْلٍ﴾ به‌هیچ جو‌رنک زور لی کردن له‌دبندانی به‌بو هاتنه‌ناو نیسلام ﴿قَدْ تَبَيَّنَ﴾ چونکه به‌راستی له‌به‌ک جبابه‌ته‌وه ﴿الرُّشْدُ﴾ ر‌ت‌م‌وونی و شمار‌زایی ﴿مِنْ آتَيْنَا﴾ له‌گو‌م‌رایی و سهر لی ش‌ی‌و‌وی (نه‌م‌نایه‌ته‌تایبه‌ته‌به‌نه‌وانه‌ی تایینی ناسمانی یان هه‌به) ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ﴾ نه‌مجا‌هه‌ر که‌س له‌رئ ی بین بروایی بگه‌ر‌ته‌وه (بین باوه‌ر بین به‌هه‌ر به‌رستر اونک جگه‌له‌خوا) ﴿وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ وه‌بر‌وا به‌یستی به‌خوا ﴿فَقَدْ اسْتَمْتَكْتَ﴾ نه‌وه‌بینگو‌مان به‌توندی ده‌ستی گرتووه ﴿وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى﴾ به‌ده‌سته‌گیره‌به‌کی قایمی به‌هیزی و (که نیسلام، یان نیمانه‌که‌به‌نی) ﴿لَا أَفْصَحَ لَهَا﴾ که به‌چ‌ران و به‌ربونی بونی به‌﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه‌خوا بیسهری زانایه

﴿اللَّهُ وَلِيُّ﴾ خوا دؤست و ہشتیوانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہوانہ یہ کہ بر وادارن ﴿يُخْرِجُهُم﴾ دہریان
 دہہیتیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ لہ تاریکستانی بین بر وایی ﴿إِلَى النُّورِ﴾ بؤ پروناکی باوہر و برنموونی
 ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہوانہ ی کہ بین بر وان ﴿أُولَئِكَ أَهْلُ الظُّلُمَاتِ﴾ شہیتان دؤستیانہ ﴿يُخْرِجُونَهُم﴾
 دہریان دہہیتیت ﴿مِنَ النُّورِ﴾ لہ پروناکی (بیر و باوہر) ہوہ ﴿إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ بؤ تاریکستانی (گو مریبی)
 ﴿أُولَئِكَ﴾ تہوانہ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ہاور بی دؤزخن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تبا یا تہ میتنہ وہ ہد تہ تہابہ
 ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تبا ناو ریک نادرہ تہ وہ بہ لای تہو (نہ مروود) ہی ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ إِزْجَعًا﴾ کہ دہمہ قانی کرد
 لہ گمان ٹیراہیم (بیتہ مہر دا علیہ السلام) ﴿فِي رَبْوَةٍ﴾ دہر حہق بہ پەر و ہر د گاری ﴿أَنَّ آتَمَهُ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ﴾
 لہ ہر تہوہی خوا پادشایی دابوویہ ﴿إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ کاتی کہ ٹیراہیم (لہ وہ لای نہ مروود دا) ووتی:
 ﴿رَبِّیَ الَّذِی﴾ پەر و ہر د گاری من تہو زاتہ یہ ﴿يُحْيِی﴾ زیان تہ داو ﴿وَيُمِیتُ﴾ زیان دہ سیتیت (ودہ سیتیت)
 ﴿قَالَ﴾ (نہ مروود) ووتی: ﴿أَنَا أَخِی﴾ منیش زیان تہ دہم ﴿وَأُمِیتُ﴾ وہ زیان دہ سیتیم و دہ سمرنیم (دو و
 زمینانی کراوی ہتا بہ کیکانی نازاد کرد و تہوی دیکہ یانی کوشت) ﴿قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ ٹیراہیم ووتی:
 ﴿فَإِنِ اللَّهُ يَتَّخِذُ الْإِنْسَانَ بِالْعَفْوِ﴾ بینگومان خوا خور لہ رور ہد لائہ وہ ہل دہہیتیت ﴿قَالَ يٰ هٰذَا الْغُتْرُوبُ﴾
 دہ (تہ گہر دہ توانیت) تو لہ رور ناو اوہ ہلی بیتہ ﴿فَبُهِتَ﴾ تہ مجا دہم کوت بوو ﴿الَّذِی کَفَرَ﴾ تہو بین
 بر وایہ (نہ مروود) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وہ خوا برنموونی گہلی مستہ مکاران ناکات ﴿وَ
 أَوَكَلَّی﴾ یا و ہک تہو کہ سہ (عوزہیر) ﴿مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ﴾ کہ رابورد بہ لای شمار نکدا (بیت المقدس)
 ﴿وَهُی خَاوِبَةٌ عَنِ غُرُوبِهَا﴾ لہ کاتیکدا تہو (شارہ) دیوارہ کانی پروخا بوو بہ سہر سہر بانہ کانیدا
 ﴿قَالَ﴾ (عوزہیر) ووتی: ﴿أَنِّی یُحْیِی ہٰذِہُ النَّہْرُ﴾ خوا چون تہم شمارہ شاوہ دان دہ کاتہ وہ ﴿بَعْدَ مَوْتِہَا﴾
 پاش مردنی؟ (واتہ پاش ویران ہوونی) ﴿فَأَمَّا تِلْكَ مَائِدَةُ الْعَاثِرِ﴾ یہ کسہر خوی گہورہ (عوزہیری)
 سہد سال مراند ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ و پاشان زیندووی کردہ وہ ﴿قَالَ كَفَرْتُ﴾ (خوی گہورہ) فہر مووی:
 چہندہ ماویتہ وہ لیرہ دا؟ ﴿قَالَ لَيْسَتْ یَوْمًا أَوْ بَعْضَ یَوْمٍ﴾ ووتی رور ریک یا بہ شسی لہ رور ریک ماوہ تہوہ
 ﴿قَالَ بَل لَّیْسَتْ مَائِدَةُ الْعَاثِرِ﴾ (خوی گہورہ) فہر مووی: تہ خیر بہ لکو سہد سال ماویتہ وہ ﴿فَانْظُرْ إِلَىٰ
 ظِلِّکَ﴾ جانہ ماشای خوار دن و ﴿وَنُزُلِکَ﴾ خوار دنہ وہ کت بکہ ﴿تَرِیْسَتَہُ﴾ تیک نہ چوہہ ﴿وَانْظُرْ إِلَىٰ
 جَمَارِکَ﴾ وہ تہ ماشای گویدر تہ کت بکہ ﴿وَلِیَجْعَلَکَ﴾ (وہ زیندوومان کردیتہ وہ) تا بتگترین
 ﴿ءَايَةً لِّلنَّاسِ﴾ بہ مو عجیزہ و (بہ لگہ) بؤ خد لکی ﴿وَانْظُرْ إِلَىٰ الظَّالِمِ﴾ وہ تہ ماشای ٹیسقانہ کانی
 (گویدر تہ کت) بکہ ﴿کَیْفَ تُبْشِرُہَا﴾ چون بہر زیان دہ کہ پتہ وہ (لہ شوینی خویان) و یہ کیان
 دہ خہین ﴿ثُمَّ نَكْسُوہَا لِحْجًا﴾ پاشان گزشتی بہ سہر دا دہہیتین ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَہُ﴾ تہ مجا کاتی
 تہ مانہ دہر کہوت بؤی (عوزہیر) ﴿قَالَ أَشَکُرُ﴾ ووتی: بہ چاکی تینگہ یشتیم ﴿أَنِّی اللَّهُ عَلَىٰ کُلِّ شَیْءٍ
 قَدِيرٌ﴾ بہ راستی خوا خاوہن دہستہ لائہ بہ سہر ہہ موو شتیکدا ﴿

﴿وَيَذَّأَلُ ابْنَيْهِ﴾ (تهی موحممه به یاد بهینه) کاتیک که ئیرا هیم وونی: ﴿رَبِّ﴾ تهی پهروه دگارم
 ﴿أَرَأَيْتَ﴾ نیشانم بده ﴿كَيْفَ نَحْيُ الْمَوْتِ﴾ چون مردو و زیندو ده که به ته وه؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا) فهرمووی:
 ﴿أَوْ لَوْ كُنَّا﴾ بیروات پی نه هیناوه؟ ﴿قَالَ بَلَىٰ﴾ وونی: به لی پروام بینه نی ﴿وَلَكِنْ لِّيُظَاهِيَ قُلُوبَ﴾ به لام
 (ته مه وی بینم) بۆ ته وهی دنیا بهم ﴿قَالَ﴾ (خوا) فهرمووی: ﴿فَلْيَخُذْ آيَةً مِنَ الظَّيْرِ﴾ که واته چوار مهل
 بگره ﴿فَصَبْرُكُنْ إِلَيْنَا﴾ ته مجا (سهریان بیره) و پارچه پارچه یان بکه ﴿ثُمَّ﴾ له پاشدا ﴿لِيَجْعَلَ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ﴾
 ﴿فَنُفْثَ جُزْأً﴾ ههر پارچه به کیان له سهر شاخیک دابنی ﴿ثُمَّ أَدْعُهُنَّ﴾ له پاشان بانگیان بکه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾
 ﴿سَعْيًا﴾ به به له دین بولات ﴿وَأَعْلَمُ﴾ وه چاک بزانه و ﴿أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ دنیا به بنگومان خوا
 بالادهستی کار به جی به ﴿مَنْ﴾ ﴿مَنْ﴾ ﴿مَنْ﴾ وینهی (خیری) ته وانهی ﴿يُخَفِّقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ که مالی
 خویان ده به خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پی ی خوادا ﴿كَمْ كُنَّا حَبَقَ﴾ وه كه ده نکه (توونك) وایه
 (روایت) و ﴿أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَبَّابِلٍ﴾ حهوت گولی گرینیت ﴿فِي كُلِّ سَبَّابِلٍ﴾ له ههر گولی کدا
 ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ﴾ سه دانهی تیدا بیت ﴿وَاللَّهُ يَضَعُ﴾ وه خوا له مهش، زیاتری ده کات ﴿لِيَمُنَّ بَشَاءُ﴾
 بۆ ههر که سبت که خوی به ویت ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ﴾ وه خوا خاوهن به هرهی فراوانی ناگاداره ﴿مَنْ﴾
 ﴿الَّذِينَ يَخَفُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ ته وانهی که مال و دارایی خویان ده به خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پی ی خوادا
 ﴿ثُمَّ لَا يَسْتَعْمِلُونَ مَالَهُمْ فَوَاقًا وَلَا آذَى﴾ دواي نه وه هیچ منه تیک نائین و نازاریک (به دلی هه ژاران)
 ناگه به نن ﴿لَهُمْ﴾ ته و که سانه بویان هیه ﴿أَخْرَجْنَاهُمْ﴾ پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پهروه دگاریان
 ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترسیکیان له سهر نی به ﴿وَلَا هُمْ يَخْزَوْنَ﴾ وه هیچ خهم و خفه تیکیان
 نیه. ﴿قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ﴾ قسه و گوفتاری جوان و شیرین ﴿وَمَغْفِرَةٌ﴾ و چاوپوشی (له هه له دا)
 ﴿خَيْرٌ﴾ چاکتره ﴿فَمِنْ صَدَقَةٍ﴾ له خیریک ﴿يَتَّبِعُهَا آذَى﴾ که نازارو دل نیشانندی به دوا دایی
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَلِيمٌ﴾ خوا ده و له مه ند و بی نیاز و له سهر خوی به ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی ته وانهی
 برواتان هیناوه ﴿لَا تُطِلُّوا﴾ بوجه لی مه که نه وه ﴿صَدَقْتُمْ﴾ خیر و به خشینه کانتان ﴿بِالْحَقِّ﴾ به منه
 نان ﴿وَالْآذَى﴾ و نازاردان و دل نیشان ﴿كَالَّذِي﴾ وه كه نه و که سهی ﴿يُنْفِقُ مَالَهُ﴾ مان و سامانی
 خوی ده به خشیت ﴿رَبَّنَا النَّاسِ﴾ بۆ رو و پامایی خه لك ﴿وَلَا يُؤْمِنُ﴾ وه باوه ری نی به ﴿يَا اللَّهُ﴾ به خوا
 ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به روزی دواي ﴿فَمَثَلُهُ﴾ جا و تهی نه و ناپاکه ﴿كَمْ كُنَّا صَبَقَانِ﴾ وه كه به ردیکی
 ساف و لووس وایه ﴿عَلَيْهِ رَبَّ﴾ که گلیکی که می به سهر وه بیت ﴿فَأَصَابَهُ وَابِلٌ﴾ ته مجا بارانیکی
 لیز مهی لی بدات ﴿فَفَزَّكَهُ صَلْدًا﴾ وه به رده که بهیلیته وه به پروتی ﴿لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ و ته کسبو
 ناتوان دهستی بخه هیچ شتیک له وهی که کردو وایه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ وه خوا ریتموونی
 گه لی بی پروا و خوا نه ناس ناکات ﴿﴾

﴿وَمَثَلِ الْآيَةِ﴾ نمونه‌ی نه‌وانه‌ی ﴿يُنْفِقُونَ أَقْوَامَهُمْ﴾ که مال و دارایی خویشان دهبه‌خشن ﴿آيَةً مِّنْ مَّرْصَاتِ اللَّهِ﴾ له‌پیساو په‌زامه‌ندی خوا ﴿وَتَأْتِيَانِ أَنتَٰمِيزَةً﴾ وه‌بؤ دایمه‌ز راندنی دل و دهر و نیان (له‌سهر چاکه) ﴿كَثَلِ جَنَّةٍ﴾ وه‌ك باخیک وایه ﴿بِرَبِّكَ﴾ که به‌شویینکی به‌رزه‌وه‌بیت ﴿أَصَابَهَا زَلِيلٌ﴾ بارانی دل‌وپ گه‌وره‌ی لی بدات ﴿فَنَافَتِ أَكْطَمَهَا أَصْعَقْتَن﴾ نه‌مجا میوه‌ی خوی بدات به‌دو و هینده ﴿فَإِنْ تُرِصِبْهَا لَآيِلٌ﴾ وه‌نه‌گهر بارانی دل‌وپ گه‌وره‌شی لی نه‌دات ﴿فَطُلْ﴾ بارانی وورد لی لی نه‌دات (واته‌بی به‌رهم نایب) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْلَمُونَ بَصِيرٌ﴾ وه‌خوای گه‌وره‌ش بینایه‌به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَّآيَا كُنتَ لَهٗ ثَبْرٌ خَازِنٌ﴾ نایا که‌س له‌ثبوه‌حه‌ز ده‌کات ﴿أَنْ تَكُونَ لَهٗ جَنَّةٌ﴾ که باخیکی بیت ﴿مِّنْ عَجَلٍ﴾ له‌دره‌ختی خورما ﴿وَأَغْصَابٍ﴾ وه‌جوره‌ها دره‌ختی تری و په‌ز ﴿تُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ چند جو‌گه‌تاو پروا به‌زیراندا ﴿لَهُمْ﴾ بؤ خواوه‌ن باخه‌که بیت ﴿فِيهَا﴾ له‌ناو نه‌و باخه‌دا ﴿مِّنْ كُلِّ الشَّجَرِ﴾ له‌همه‌وو جوره‌میوه‌ك ﴿وَأَصَابَةٍ﴾ له‌کاتیکدا (خواوه‌نه‌که‌ی) دوو چاری بیی ﴿الْكَبَرِ﴾ پیروی ﴿وَلَهُ﴾ وه‌بیسی ﴿دُرِّينَ ضَعْفَلَةٍ﴾ چند منالینکی ووردی بیی ده‌سه‌لات ﴿فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ﴾ نه‌مجا گه‌رده‌لوولیککی لی ه‌دل بکات ﴿فِيهِ نَارٌ﴾ گرو سه‌موومی تیدا بیی ﴿فَأَخْرَجَتْ﴾ یه‌کسهر باخه‌که بسوتی ﴿كَذَٰلِكَ﴾ نا به‌م په‌نگه ﴿رَبِّنَ اللَّهُ لَعَنَ الْآيَتِ﴾ خوا نیشانه‌کانی (میهره‌بانی) خویشان بؤ پروون ده‌کاته‌وه ﴿لَعَنَکُمْ تَتَفَكَّرُونَ﴾ بؤ نه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی پروانان هیناوه ﴿أَنفِقُوا﴾ بیه‌خشن ﴿مِّنْ طَيِّبَاتِ﴾ له‌پاکترینی ﴿مَا كَسَبْتُمْ﴾ نه‌وه‌ی په‌یداتان کردووه ﴿وَمِمَّا أَخْرَجَ الْكُفْرُ﴾ وه‌له‌وه‌ی که بؤمان دهر هیناوه‌ون (پروانددوون) ﴿مِّنَ الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌وی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَبِيثَ مِنْهُ تُفْقَرُونَ﴾ مه‌رقون له‌وه‌ی بیه‌خشن که خرابه ﴿وَأَنسَمُ بِتَاجِيزِهِ﴾ له‌کاتیکدا که خوتان نه‌و شته خرابه و مرناگرن (نه‌گهر بشان دریتنی) ﴿إِلَّا أَنْ تَخِيطُوا فِيهِ﴾ مه‌گهر چاوی لی بیوشن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌چاک بزانشن که‌خوا ﴿عَلَىٰ خَيْدٍ﴾ بی نیازینکی شایسته‌ی ستایشه ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ﴾ شه‌بتان ده‌تان ترسبتنی به‌ه‌زاری ﴿وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَٰءِ﴾ وه‌فهرمانشان پنده‌دات به‌خرابه ﴿وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا﴾ وه‌خوا به‌لینسی لیخوشبوون و چاکه‌تان پنده‌دات ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلَيْهِ﴾ خوا به‌هره‌فراوان میهره‌بانی زانایه ﴿يُؤْتِي﴾ نه‌ی به‌خشن ﴿الْحِكْمَةَ﴾ ژیری و دانایی ﴿مَنْ يَشَآءُ﴾ به‌هر که‌سبتک که‌بیوه‌ی ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ﴾ وه‌هر که‌سبتک ژیری و دانایی پندرا ﴿فَقَدْ أُوتِيَ﴾ نه‌وه‌به‌راستی پی‌ی دراوه ﴿خَيْرًا كَثِيرًا﴾ خیر و چاکه‌یه‌کی زور ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ په‌ند و مرناگرن ﴿إِلَّا أَنَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ تنها خواوه‌ن ژیری و هوشمه‌نده‌کان نه‌بیت

﴿وَمَا آتَيْنَاكَ﴾ نہ وہی بہ خشیبستان ﴿مِن تَقَاتٍ﴾ لہ چاکہ ﴿أَوْ نَذَرْنَا مِنْ نُفُورٍ﴾ یا نہ زرنکتن ہر بار
 دابی ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْلَمُ﴾ نہ وہ بنگومان خوا ناگای لی یہ ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وہ بڑ ستہ مکاران
 نیہ ﴿مِنْ أَنْصَارٍ﴾ ہیچ یار مدتی دہر نک ﴿إِنْ تُبْذَرُوا﴾ نہ گہر ناشکرای بکھن ﴿الْصَّدَقَاتِ﴾
 خیرہ کانتان ﴿فَنِعْمَ أَهْلُ﴾ نہ وہ کاریکی باشہ ﴿وَأَنْ تُخْفُوا﴾ وہ نہ گہر بیشار نہ وہ ﴿وَتُؤْتُوا﴾
 و بیدہن ﴿الْفُقَرَاءَ﴾ بہ ہزاران ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نہ وہ باشہرہ بڑ نیوہ ﴿وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ﴾
 وہ خوا ہہ لی نہ وہ رینیت لہ سہر تان و دہسہریتہ وہ ﴿مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ ہیٹدی لہ گوناہہ کانتان
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وہ خوا بہ وہی کہ دہیکہن ناگادارہ ﴿لَيْسَ عَلَيْكَ﴾ لہ سہر تو
 نی یہ (نہی موحہ مہد) ﴿هَذِهِ﴾ رینموونی و موسولمان کردنی خہ لکی ﴿وَلَا يَكُنْ﴾
 اللہ ﴿بِالْكُفْرِ﴾ نہ ہدی من پشہ ہر کہ سیکی بویت ہیدایہ تی دہدات ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وہ نہ وہی
 نیوہ دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ لہ دارایی (چاکہ) ﴿فَلَا تُفْسِدُوا﴾ نہ وہ (قازانجہ کہی) بڑ خوتانہ
 ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ نیوہ ہیچ نابہ خشن ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ مہ گہر بڑ پڑای خوا نہ ہی ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾
 وہ نہ وہی دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ لہ سامان و (چاکہ) ﴿تُؤْتُوا الْيَتَامَى﴾ پاداشتہ کہبتان دہست دہ کہویتہ وہ
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تظْلَمُونَ﴾ و نیوہ ستہ متان لی ناگری ﴿لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ﴾ (نہم خیرہ) بڑ نہ و ہزارانہ یہ
 ﴿أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کہ دہست و ہی بہ سہراون لہ پڑی خوا دا ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ ناتوانن ﴿صَرْبًا﴾
 فی الارض (بڑ پڑی پیدہ کردن) بگہر پڑن بہ زہوی دا ﴿يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ﴾ نہ زانی ہی خہ ہر و
 ہست دہ کات نہ وان ﴿أَنْفُسِيَّةً مِنَ التَّعْقُفِ﴾ کہ دہو لہ نہ ندن بہ ہوی ہی تباری یانہ وہ (سوال نہ کردنیانہ وہ)
 ﴿تَعْرِفُهُمْ﴾ تو (نہی موحہ مہد) دہیان ناسیت ﴿يَسْمَعُهُمْ﴾ بہ شیوہ یاندا ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾
 الناس داوای ہیچ لہ کہس نا کہن ﴿إِلْحَافًا﴾ بہ زور (وہک سوال کہرانی تر) ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾
 وہ نہ وہی دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ لہ مال و سامان ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْزِيلُ﴾ بنگومان خوا ناگادارہ
 ہی ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ نہ وانہی کہ مال و دارایی خویان دہبہ خشن ﴿يَأْتِي﴾ بہ شہو
 ﴿وَالنَّهَارِ﴾ و بہ پور سہرا بہ پنهانی ﴿وَعَلَايَةً﴾ و بہ ناشکرا ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ نا نہ وانہ ہر
 پاداشتہان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پڑوہر دگاریانہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وہ ہیچ تر سہکیان لہ سہر
 نیہ (لہ دہاتو ودا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وہ نہ وان خہفت بار نابن لہ پڑی دوایدا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَرْبُوعًا﴾ نه وانهی که سوود (ربا) ده خون ﴿لَا يَقُولُونَ﴾ (کاتی زیندو و بوندهوه) راست نابندهوه (له گزیره کاتباندا) ﴿إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِي﴾ مه گهر چون که سی راست ده بیتهوه ﴿يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ که شهبان دهستی لی وه شاندهی (وه تروشی فی بووی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ نهوه به هوی نهوه وهیه، سوود خوران و وثیان: ﴿إِنَّمَا السَّبْعُ﴾ کپین و فروشتن ﴿يُثَلِّثُوا﴾ وهك سوود وایه ﴿وَيُثَلِّثُ اللَّهُ السَّبْعَ﴾ له کاتیکدا خوار ی داوه به کپین و فروشتن وحه لالی کردوهوه ﴿وَيَحَرِّمُ الْإِنْسَانُ﴾ به لام سوود (ربا) ی قدهغه کردوهوه ﴿فَمَنْ جَاءَهُ﴾ نه مجا نهوه که سهی بنی گهشت ﴿مَوْعِظَةً﴾ ناموزگاری بهك ﴿فَمِنْ رَبِّهِ﴾ له پهروه ردگاری بهوه ﴿فَاتَّقِ اللَّهَ﴾ وه خیرا دهستی لی هه لگرت ﴿فَلَهُ مَا سَلَفَ﴾ نهوا نهوهی لهوه پیش وهری گرتوهوه بؤخوبهتی (له سوود خواردن) ﴿وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه کاری نهوه حواله به خوا به خوا به ﴿وَمَنْ عَدَا﴾ وه نهوهی گه رایهوه (بؤ سوود خواردن) ﴿فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ تا نهوانه هاوپری تا گرن ﴿هُمْ فِيهَا﴾ تبا ده میننهوهوه ﴿خَالِدُونَ﴾ به هه میشه بی وهه تاهه تابی ﴿يَتَمَتَّعُ اللَّهُ أَرْبُوعًا﴾ خوا فهر و بهره که تی سوود ناهیلیت ﴿وَيُتْرَىٰ الصَّدَقَتُ﴾ وه بهره به خیر و به خشین نه دات و زیادی له کات ﴿وَاللَّهُ لَا يَجِبُ﴾ وه خوا خوشی ناوت ﴿كُلُّ كَفَّارٍ﴾ هیچ بیناوه و ناسو پاسگوزارنکی ﴿أَشِيرٍ﴾ تاوانکار ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانهی که بروایان هبتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کردهوه باشد کاتبان کردوهوه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزیان به هوش و بیروه کردوهوه ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ وه زه کاتبان داوه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ تهنها پاداشیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پهروه ردگاریانه ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترسینکیان له سه ر نی به (له روزی دوا پیدا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه هیچ خهفه تیک روویان تی ناکات ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوه که سانهی برواتان هبتاوه (به خوا) ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَذَرُوا﴾ وه دهست هه لگرن ﴿مَا بَيْنَ يَدَيْهِمْ﴾ لهوه سودهی که لای خهك ماوتانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر تیره پروادارن ﴿إِنْ تَرَوْهُ فَقُولُوا﴾ نه مجا نه گهر دهستان لی هه لگرت ﴿فَالْتَوُوا﴾ که وانه بزائن و ناگادار بن ﴿يَحْزَبُ مِنَ اللَّهِ وَمِنْ رَسُولِهِ﴾ جهنگ له گهك خوداو پیغه مبه ره که ی راده گه بهنن ﴿وَإِنْ تُبْشِرُوا﴾ وه نه گهر به شیمان بووندهوهوه ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ نهوا تهنها سهرمایه کاتبان هی تیره وه ﴿لَا تَقُولُوا﴾ نه ستم بکهن (له خه لکی) ﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ وه نه ستمتان لی ده کربت ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ دُوعَسِرُونَ﴾ وه نه گهر قهر زدار نه دار بوو ﴿فَقِيلُوا﴾ ميسر ﴿ثُمَّ يَأْتِيهِمْ﴾ نهوه یا مؤله تی بدریت تا خوا ده سه لاتی دهوا ﴿وَإِنْ تَصَدَّقُوا﴾ وه نه گهر (له قهر زه که) نازادیان بکهن ﴿يَحْزَبُ الْكُفْرُ﴾ باشتره بوتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر تی بکهن ﴿وَاتَّقُوا﴾ وه بترسن ﴿يَوْمًا﴾ له روزیک ﴿تُرْجَعُونَ فِيهِ﴾ ده گه پیرینهوهوه ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ بؤ لای خوا ﴿ثُمَّ تَوَفَّى﴾ له پاشان پاداشت نه درتهوهوه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ به هه موو که سیک ﴿مَّا كَسَبَتْ﴾ (پاداشت و سزای) نهوهی کردوهوه نهی ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ وه نهوان ستمیان لی ناکری

﴿يَتَّخِذُهَا الذِّبْنَ امْتُوا﴾ ئەي ئەوانەي باوەرتان هێناوە ﴿إِذَا نَدَّيْتُمْ بِدِينٍ﴾ ئەگەر قەرزیکتان لەبە کتري کرد ﴿إِلَّا أَجَلَ مُسَمًّى﴾ بۆ ماوەیەکی ناوبراو (دیاری کراو) ﴿فَأَكْثُوهُ﴾ ئەوە بێنوسن ﴿وَلْيَكْتُبْ﴾ وە با بێنوسی ﴿يَنْتَكُمُ﴾ لە نێوانتاندا ﴿كَاتِبٌ﴾ نووسەریک ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بە راستی (ودادوهری) ﴿وَلَا يَأْتِ كَاتِبٌ﴾ وە هېچ نووسەریک بە سەرپیتی نە کات ﴿أَنْ يَكْتُبَ﴾ لە نوسینی (سەندەدی قەرزی) دا ﴿كَمَا عَمَلَهُ اللَّهُ﴾ هەر وەك خواشەوی فیری نووسین کردووە ﴿فَلْيَكْتُبْ﴾ با بێنوسی ﴿وَلْيُمْلِلِ الَّذِي﴾ وە بە ئەو کەسە دەقی سەندە کە بێت و بێخوینیتەوہ ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ کە قەرزی کە ی بە سەر وەبە ﴿وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ﴾ وە لە پەر وەرد گاری بترسی ﴿وَلَا يَخْشَ مِنْهُ شَيْئًا﴾ وە هېچی لێ کەم نە کاتەوہ ﴿إِنْ كَانَ الَّذِي﴾ ئەمجا ئەگەر ئەو کەسە ی ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ قەرزی کە ی بە سەر وەبە ﴿سَفِيهَا﴾ بێ عەقل بوو ﴿أَوْ ضَعِيفًا﴾ یان ناتەواو بوو ﴿أَوْ لَا يَسْطِيعُ﴾ یانە ی دەتوانی ﴿أَنْ يُمْلِئَ حَوْ﴾ خۆی دەقی سەندە کە بێت و بێخوینیتەوہ ﴿فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ﴾ ئەوە بە گەر وە کە ی بێت و بێخوینیتەوہ ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بە راستی (ودادپەر وەری) ﴿وَأَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ﴾ وە دوو شاھید بگرن ﴿مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ لە بیاوانی خۆتان (موسولمان) ﴿إِنْ لَمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ﴾ ئەمجا ئەگەر دوو بیاو نەبوو ﴿فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ﴾ ئەوە بە بیاوێك و دوو ژن بێ ﴿مَنْ تَرْضَوْنَ﴾ ئەوانە ی کە پەسەندیان دەکەن ﴿مِنْ أَشْهَادِهِ﴾ لە شاھیدەکان ﴿أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا﴾ بۆ ئەوێ ئەگەر بە کێکیان لەبیری چوو ﴿فَلْيَحْضُرْ إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى﴾ بە ئەوێ تریان بیری بخاتەوہ ﴿وَلَا يَأْتِ الشَّهَدَةَ﴾ بە شاھیدەکان سەرپیتی نە کەن ﴿إِلَّا مَادْعُوا﴾ کاتێک بانگ کرا (بۆ شاھیدتی دان) ﴿وَلَا تَسْمَعُوا﴾ وە بێزار مەبێن ﴿أَنْ تَكْثُوهُ﴾ ئەوە ی کە بێنوسن ﴿صَغِيرًا﴾ بچووك بێت ﴿أَوْ كَبِيرًا﴾ یان گەر وە ﴿إِلَّا أَجَلًا﴾ تا کاتی خۆی ﴿ذَلِكَ مَقْضًى عِنْدَ اللَّهِ﴾ ئەم نوسینەتان راست ترە بە لای خواوہ ﴿وَأَقْرَبُ شَهَادَةٍ﴾ وە چەسپنەر ترە بۆ شاھیدتی دانە کە ﴿وَأَدْنَى الْأَثَرِ ابْوَا﴾ وە نزیک ترە لەوە ی کە نە کە و نە گومانەوہ ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ بَحْرَةً﴾ مەگەر کاتێک ئەو کردەوہ بە بازار گانیدی کی ﴿حَاضِرَةٌ تَذِيرُ بَيْنَهُمَا بَيْتَكُمْ﴾ دەست بە دەست بێ بیگێرن لە ناو خۆتاندا ﴿فَلْيَسْ عَلَى كُمْ حُجَّتُ﴾ ئەوە لەم کاتەدا گوناھتان ناگات ﴿إِلَّا كَلْبُوهَا﴾ ئەگەر نە بێنوسن ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وە شاھید بگرن ﴿إِذَا تَابَ بَعَثُ﴾ کاتێک کە بێن و فروشتان کرد ﴿وَلَا يَضُرُّكَ أَتَىٰ وَلَا شَهِدٌ﴾ و بە زیان بە نووسەر و شاھید نە گە بە ندری ﴿وَإِنْ تَقَعَلُوا﴾ وە ئەگەر زیانتان گە پاند ﴿فَإِنَّهُ مُسَوِّفٌ بِكُمْ﴾ ئەوە بێگومان گوناھتان دەگات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وە لە خوا بترسن ﴿وَيَعْلَمُ كُفْرُ اللَّهِ﴾ وە خوا فیرتان دەکات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وە خوا بە هەموو شتی زانا و ناگادارە ﴿﴾

﴿قَالَ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ تہ گہر لہ سہر سہ ہر ہوون ﴿وَلَمْ تَجِدُوا﴾ و دہستان نہ کہوت ﴿كَأَيُّهَا﴾
نوو سہر ینک ﴿فَرِهْتُمْ مُقْبَضَةٌ﴾ تہ وہ ہار متہ یہ ک و ہر گرن ﴿قَالَ آمِنْ بِمَا كُنتُمْ بِخَصًا﴾ جا تہ گہر ہہ ندینکتان
لہ ہہ ندینکتان دلنیا ہوون ﴿فَلْيُؤَذِّبْهُمُ الَّذِي آتٰهُمُ الْآيَاتِ﴾ بانہ و کہ سہی کہ یہ تہ مین زانرا وہ سپار دہ کہ بدانہ وہ
﴿وَلْيُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ وَيَعِزَّهُ﴾ وہ ہا لہ ہر و ہر دگاری ہتر سبت ﴿وَلَا تَحْكُمُوا الْقَضَا﴾ وہ شاہتی مہ شار نہ وہ
﴿وَمَنْ يَكْذِبْ﴾ وہ تہ و کہ سہی بیشاریتہ وہ ﴿إِنَّهُ عَذِيبٌ قَلِيلٌ﴾ تہ وہ ہر راستی بہ دل گونا ہبارہ ﴿وَاللَّهُ﴾
﴿يَمَّا تَتَأَنَّوْنَ عَلَيْهِ﴾ وہ خوا تا گادارہ بہ ہموو کردہ وہ بہ کتان ﴿يَلُو﴾ ہر ہی خواہ ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾
تہ وہی لہ تاسمانہ کانایہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ تہ وہی لہ زہ ویدایہ ﴿قَالَ تَسْأَلُونَ﴾ تہ گہر ناشکرای بکہن
﴿مَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ تہ وہی لہ دل تاندایہ ﴿أَرْحَمُهُ﴾ یا بیشار نہ وہ ﴿يُحَايِسْكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ خوا
محاسبہ بہ تان دہ کات لہ سہری ﴿فَيَغْفِرْ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ تہ وساخوش دہ بیت لہ و کہ سہی کہ بیہ ویت
﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ وہ سزای کہ سینک دہ دات کہ بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وہ خوا بہ دہ سہ لات
و بہ توانایہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿إِنَّ آمِنْ الرَّسُولِ﴾ پیغمبر ﷺ ہر وای ہینا ﴿يَمَّا أُنْزِلَ إِلَيْهِ﴾
بہ و نامہ یہی کہ بقوی نیر راوہ ﴿مِنْ رَبِّهِ﴾ لہ ہر و ہر دگاری دہ وہ ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ لہ گہل ہر واداراندا
﴿كُلٌّ آمِنٌ بِاللَّهِ﴾ ہموو ہر وایان ہینا و بہ خوا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ وہ بہ فریشتہ کانی ﴿وَكُفُّوا﴾ وہ
ب نامہ کانی ﴿وَرُسُلِهِ﴾ وہ بہ پیغمبرانی ﴿لَا تُفَرِّقُوا﴾ جیاوازی ناکہ مین ﴿بَيْنَ أَسْرٍ﴾ لہ نیوان ہیچ
یہ کینک ﴿مَنْ رُسُلِهِ﴾ لہ بہ پیامبرانی ﴿وَقَالُوا﴾ (ہر واداران) ووتیان: (پیغمبر نایینی خوائ ہن گہ باندین
ثیمہ ش) ﴿سَمِعْنَا﴾ بیستمان ﴿وَأَطَعْنَا﴾ فدرمانہر بیمان کرد ﴿عَفَرَ لَكَ رَبَّنَا﴾ داوای لینخوشبوونت
لیندہ کہ مین تہی ہر و ہر دگارمان ﴿وَالَّذِيكَ الْمَصِيرُ﴾ وہ ہر ہر بنو لای تویہ گہرانہ وہ ﴿لَا يَكِلُفُ اللَّهُ﴾
نفسا ﴿خِوَادَاوَالِ﴾ ہیچ کہ سینک ناکات ﴿إِلَّا أَوْسَعَهَا﴾ مہ گہر بہ تہ ندازہی توانای خوی ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ﴾
(سوودی) بقو خوی ہہ بہ ہر جا کہ یہ ک بکات (با ہر بہ دلش بیت) ﴿وَعَلَيْهَا مَا كَسَبَتْ﴾ وہ (زیانی)
بقو خوی تہی ہر خراہ یہ ک بکات ﴿رَبَّنَا﴾ تہی ہر و ہر دگارمان ﴿لَا تُؤَاخِذْنَا﴾ لیمان مہ گرہ ﴿إِنْ﴾
﴿نَسِينَا﴾ تہ گہر کردہ وہ بہ کی ہنو بستمان لہ بیر چوو ﴿أَوْ أَخْطَأْنَا﴾ یا بہ ہلہ گوناہیکمان کرد
﴿رَبَّنَا﴾ تہی ہر و ہر دگار ﴿وَلَا تُحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا﴾ لہ سہرمان دامہنن باری قورس ﴿كَمَا حَمَلْتَهُ﴾
وہ ک تہ وہی داتنا ﴿عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا﴾ لہ سہر تہ وانہی ہیش ثیمہ (تو مہ تانی ہیشووتر) ﴿رَبَّنَا﴾ تہی
ہر و ہر دگارمان ﴿وَلَا تُحْمِلْنَا﴾ بہ لای وامن بہ سہر دامہدہ ﴿مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾ کہ بومان ہلہ نہ گیرنت
﴿وَأَعْفُ عَنَّا﴾ وہ گوناہہ کانمان ہسہ وہ ﴿وَأَعْفِرْ لَنَا﴾ وہ لیمان خوشہ ﴿وَأَرْحَمْنَا﴾ وہ میہرہ بانیمان
لہ گہلدا بکہ ﴿أَنْتَ مَوْلَانَا﴾ توی یاریدہ دہرو ہشتیوانمان ﴿وَأَنْصُرْنَا﴾ کہ واتہ سہرمان بخہ ﴿عَلَى﴾
﴿الْكُفْرَيْنِ﴾ بہ سہر گہلی ﴿بَيْنَ بَرَوَايَانِدَا﴾

سوره قی ﴿الْعَمْرَقُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿الْقُرْآنُ﴾ نه نهها خوا مانا که می دوزانیت به (تلفیف، لام، میم) ده خو تر یته وه بؤ مانا که می سه بری سه ره تایی سوره می
 (البقرة) بکه ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانده و خوابیده که هیچ بهر ستر او نیکی راست نه جگه له نه و ﴿أَلَمْ يَخْلُقْكُمْ﴾
 زیند و وه و همیشه راگری بونه و وه ﴿وَنَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ نارد و ویه نه خواره وه بؤت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورئان
 ﴿الْحَقَّ﴾ به راستی و دروستی ﴿مُصَدِّقًا﴾ به راست دانری ﴿لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ هه مو نه و (کتیب) انه به له پینشید
 بیون ﴿وَنَزَّلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه ته ورات و ینجیلی نارد خواره وه ﴿مَنْ قَتَلَ﴾ له پینش قورئاندا ﴿هُدًى﴾
 یکتایی بهر ینموونی خه لکی ﴿وَنَزَّلَ﴾ وه ناردی به خواره وه ﴿الْقُرْآنَ﴾ قورقان (واته: جبا که ره وه می راست
 و ناراست) مده ست پی ی قورئانه ﴿إِنْ أَرَادْتُمْ كُفْرًا﴾ ینگومان نه واندی که بی پروا بیون ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به
 ثابته و به لکه کانی خوا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بؤیان هه به (له قیامت دا) سزای مدخت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ﴾ وه خوا
 بالاده ست و به توانایه ﴿ذُو الْقَبَارِ﴾ خاوه می توله و سزایه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلُقُ شَيْئًا﴾ به راستی خوا هیچ
 شتیکی لی وون نایست ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زه وی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ وه نه له ناسماندا ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نه و خوابیده
 زانیکه ﴿يُخَوِّدُكُمْ﴾ شتیه نان ته کیشی ﴿فِي الْأَنْجَارِ﴾ له مند الدانه کانداه ﴿كَيْفَ يَكُنَّ﴾ جزئی بوئی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا﴾
 هو ﴿هیچ بهر ستر او نیکی به هق و راست نه نهها نه و نه بیست ﴿أَلَمْ يَرْزُقْكُمْ﴾ زالی بالاده ستی کار به جی به ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾
 نه و خوابیده ﴿وَنَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ نارد و ویه می به خواره وه بؤت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورئان ﴿وَمَنْ أَمَرْتُ مُخَلِّدًا﴾
 هه ندیکه له ثابته کانی (مده ست کانیان) روشن ﴿مَنْ أَمَرْتُ الْكِتَابَ﴾ نه و ثابته تانه بهر ته قورئان
 ﴿وَأَمَرْتُ مَتَّحِينَ﴾ وه نه وانی تر (ثابته تانیکن که مده ست کانیان) روشن نین ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ﴾ نه مجا نه و که سانه می
 ﴿فِي الْقُبُورِ﴾ که له دلپاندا ﴿زُرُوعٍ﴾ لادان و چه وتی هه به ﴿يَنْبُغُونَ﴾ دوا می نه و ثابته تانه ده که ون ﴿مَنْ أَمَرْتُ مَتَّحِينَ﴾ که
 له قورئاندا مونه شباهن (هاوشیون، واکا کانی روشن نین) ﴿أَنْبَغَ الْفَسَادِ﴾ بؤتیکدانی بیرو باوه می موسولمانان
 ﴿وَأَنْبَغَ نَافِلَةٍ﴾ وه بؤ رافه کردنی به شاره زوی ناپاکی ختیان ﴿وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّهِ﴾ له حاله تیکدا که س رافه
 کردنی نازانیت ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ نه نهها خوا نه بیست ﴿وَأَنْبَغَ الْفَسَادِ﴾ له گدل زانایان و نه واندی دامه زراوان له
 زانیشی علمی شهر عبدا ﴿يَقُولُونَ﴾ نه لنین ﴿وَأَمَّا بَعْضُ﴾ نیمه پروا مان هینا وه به (مشابه) ﴿كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا﴾
 هه مووی له بهر و ردگار مانه وهن ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ بیور له قورئان ناکه نه وه ﴿إِلَّا أُولَ الْأَنْفُسِ﴾ نه نهها خاوه داننی ژیری
 و بیور و هوش نه بیست ﴿رَبَّنَا﴾ نه لنین نه می بهر و ردگار مان ﴿لَا تُرْخِ﴾ لای مده (له پی ی راست) ﴿قُلُوبَنَا﴾
 دله کانسان ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا﴾ دوا می نه وه می که رینمو نیت کردین ﴿وَقَبَّلْنَا﴾ وه پیمان به خشه ﴿مِنْ لَدُنْكَ﴾
 له لای خو ته وه ﴿رَحْمَةً﴾ بهر هه بهک (میهره بانیه ک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾ به راستی هه رتوی ﴿الْوَهَّابُ﴾ به خشنده ﴿رَبَّنَا﴾
 نه می بهر و ردگار مان ﴿إِنَّكَ﴾ ینگومان تو ﴿جَاعِلُ الْفُلُوفِ﴾ کو که ره وه می خه لکیت ﴿يُنَزِّلُ﴾ بؤ رورتیک
 ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدانی به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به لنین خوی ناشکی نیت
 و ده بیانه سدر

﴿إِنَّا لَنَرُّوهُمْ كَمَا نَرُّوهُمْ﴾ بے گومان نہ وانهی بن بر وایوون ﴿لَنَنْفُخَنَّ عَنْهُمْ﴾ ہر گیز کہلک و سوو دیان ہی ناگہ یہ نیت ﴿أَمْ لَمْ نَمْلِكْ﴾ نہ مالیان ﴿وَلَا أَتَوَّلِيهِمْ﴾ وہ نہ مندالیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ لہ (سزای) خوا بہ هیچ شیوہ یہ کہ ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ﴾ وہ ٹا ٹووانہ ﴿وَقَوْلُ النَّارِ﴾ سوو تہ مہنی دوزہخن ﴿كَتَابَ الْيُسُفُوتِ﴾ (داب و باوی تہم بن بر وایوانہ) وہ کہ داب و تہریتی دہست و پتوہندہ کانی فیر عدونہ ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و ٹووانہی لہ پیش ٹوواندا بوون وایہ ﴿كَتَابِ الْيُسُفُوتِ﴾ کہ نیشانہ کانی ٹیمہیان بہ دروزانی ﴿فَلَا تَحْذَرُ اللَّهَ﴾ تہمجا خواش گرتنی ﴿يَذُوقُهُمْ﴾ بہ ہوی تاوانہ کانیانہ وہ ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ وہ خوا تو لہی سہختہ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿يَذُوقُهُمْ﴾ بہ وانهی ﴿كَتَابِ الْيُسُفُوتِ﴾ کہ بن بر وایوانہ ﴿سَخَّابَاتِ﴾ لہمہ ولا تہ شکین و ژیر دہ کہون ﴿وَتُحْشَرُونَ﴾ وہ کڈہ کرینہ وہ ﴿إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ بہرہ و دوزہخ ﴿وَبَشِ الْأَيْهَةِ﴾ کہ ناخوشترین شوینہ ﴿فَذَكَاتُ الْعَذَابِ﴾ بے گومان نیشانہ بہ کی گرنگ روویدا بو ٹیوہ (تہی موسولمانینہ یان تہی کافرہ کان) ﴿فِي وَسْطَيْنِ الْتَقَاتِ﴾ لہو دوو دہستہی (کہ لہ جہنگی بہ دردا) دایان بہ یہ کدا ﴿وَفِي﴾ دہستہ بہ کیان ﴿الْقَتِيلِ﴾ دہ جہنگین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ بنی خوادا ﴿وَأُخْرَى كَثِيرَةٌ﴾ وہ ٹووی تریان بن بر وایوون ﴿يَرْوَاهُمْ مَلَكُهُمْ﴾ موسولمانہ کانیان تہدی بہ دوو ٹوہندہی خویان ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ﴾ بہ پیشنی چاو ﴿وَاللَّهُ يَوَدُّ﴾ وہ خوا پشت گیری دہ کات ﴿بِغَضْرٍ﴾ بہ یارمہتی خوی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بو ہر کہس بہوینت ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ بہراستی لہم یارمہتیدانہدا ﴿لَمِزَةٌ﴾ پند و ناموز گاری ہہیہ ﴿لَا ذُلٌّ لِّلْغَضِيرِ﴾ بو کہسانی خواوہن ژیری و بیروہوش ﴿وَزَيْنٌ﴾ جوان کراوہ و رازنیر اوہ تہوہ ﴿وَالنَّاسِ﴾ بو خہ لکی ﴿حُبُّ الشَّهَوَاتِ﴾ خوشی و نارہ زوہ کانی نہفس ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ لہ نافرہتان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و کور و کالی زور ﴿وَالْقَسْطِ الْمُنْظَرِ﴾ و دارایی زوری کہلہ کہ کراو ﴿مِنَ الذَّهَبِ﴾ لہ ٹالتون و ژیر ﴿وَالنِّسَاءِ﴾ و زیو ﴿وَالْحَبْلِ﴾ و ٹہسپ و ماینانی ﴿الْمَسْمُومَةِ﴾ نیشانہ دار (بہسپنی ناوچہوان و ہہر جوار بہلی) ﴿وَالْأَنْعَامِ﴾ ہہر وہا نازہل و چوارہ بن ﴿وَالْحَرِيِّ﴾ و کشتو کال ﴿ذَلِكَ﴾ تہمانہ ﴿مَنْعٌ﴾ بہ ہرہ و (کہل و بہل) ی ﴿الْحِكْمَةِ﴾ زیندہ گانی (ژیان) ی ﴿الْأَنْبِيَاءِ﴾ دونیان ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وہ لای خوا ہہیہ ﴿حُسْنُ الْعِقَابِ﴾ خوشترین جینگا و پاشہ پروژ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أُولَئِكَ هُمُ﴾ خہ بہرتان بدہمی ﴿يَخْتَرُونَ ذَٰلِكُمْ﴾ بہباشتر لہمانہتان ﴿يَذُوقُوا﴾ بو ٹووانہی کہ ہارنزیان کرد و لہ خوا ترسان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ﴾ لای بہرہ و رگاریان چہند بہ ہہشتیک ہہیہ ﴿يَجْتَرُونَ مِنْ تَحْتِهَا﴾ کہ بہ ژیر یاندا دہروات ﴿الْأَنْهَارِ﴾ روو بارہ کان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بہ ہہمیشہیی و ہہتا ہہتایی ٹییدا دہمیننہ وہ ﴿وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ وہ (بزیان ہہیہ) ژنانی پاکیزہ ﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ وہ بہزامہندی لہ خواوہ ﴿وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ﴾ وہ خوا بینایہ بہ بہندہ کان ﴿۝﴾

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ (له خوا ترسان) نهوانه ی که دهئین ﴿وَبَنَّا﴾ نه ی پمروہ ردگارمان ﴿إِنَّمَا﴾
 بہرستی نیمہ ﴿وَالْعَمَلُ﴾ پرومان ہینا ﴿وَالْعَمَلُ﴾ ذنوبنا ﴿وہی خوش بیدہ گوناہہ کانمان
 ﴿وَقَدْ﴾ وہ ہمانپاریزہ ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ لہ سزای ناگری دوزخ ﴿وَالصَّادِقِينَ﴾ (نہوانہ بریتین لہ)
 نارام گران ﴿وَالصَّادِقِينَ﴾ و راستگویان ﴿وَالْقَائِمِينَ﴾ و فرمانبردارانی خودا ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ و دارایی
 ومالہ خوشن ﴿وَالْمُسْتَغْفِرِينَ﴾ و نهوانہ ی کہ داوای لی خوشبوون دہ کدن ﴿وَالْأَشْحَابِ﴾ لہ پیش
 بہ بیاناندا ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ خوا شایہ تی نادات (واتہ رای دہ گہ یہ نیت و بہہ لگہ دہ بچہ سپیتیت)
 ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ بہرستی هیچ بہرستر اوئیکی بہہ حق و راست نی بہ نہ ونہ بیت ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾
 وہ فریشتہ کانش شایہ تی نہ دہن (واتہ یقرار نہ کدن) ﴿وَأُولُوا الْأَلْبَامِ﴾ وہ خواون زانستہ کان (زانیان) پش
 شایہ تی نہ دہن (واتہ باوہری چہ سپاویان ہدیہ) ﴿قَائِمًا بِالْقِسْطِ﴾ (خوا) ہمیشہ دادپہرہری راگرتوہ
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بہرستر اوئیکی راست نی بہ جگہ لہ خوا ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ کہ بالادہ سنی
 کارہ جی بہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہرستی دینی بہہ سہند کراو ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿الْإِسْلَامُ﴾
 (ہر) نسلامہ ﴿وَمَا اخْتَلَفَ﴾ دوو بہرہ کی نہ کہ و تنہ ناو ﴿الَّذِينَ﴾ نهوانہ ی ﴿أُولُوا الْأَلْبَامِ﴾ کہ
 نامہ بیان بقہاتیمو ﴿إِلَّا مِنْ تَعْدٍ﴾ دوا ی نہوہ نہ بیت ﴿مَالِحَةً هُمُ الْأَعْيُنُ﴾ کہ زانینی بہر استیان بقہات
 ﴿بَعَثَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (نہم لادانہ شیان) لہ پرووی سہم و حہ سادہ تہوہ بوو لہ نیو خویاندا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾
 بِتِلْكَ آيَاتِ اللَّهِ جَا هَر کہ سیک بنی پروا بنی بہ ثایہ تہ کانی خوا (کہ قورنانه) ﴿فَيَلِكُ اللَّهُ سِرِّمَ﴾
 الْحِجَابِ ﴿نہوہ بہرستی خوا زوو حسابی لہ گہل دہ کات ﴿فَإِنْ حَاجُّوكَ﴾ نہمجا تہ گہر (خواون
 نامہ کان) دہہ قالنی بان لہ گہل کردیت ﴿فَقُلْ﴾ (نہ ی مو حہ مہد ﴿وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ﴾
 وَجَّهِيَ لِلَّهِ بِرُؤْيَى خَوْفِ مَسَارِدَ بِهَ خَوَا (وملکہ جی نہوم) ﴿وَمَنْ أَنْعَمَ﴾ لہ گہل نہوانہ ی بہرہوی
 مِنْ تَعْدٍ ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وہ (نہ ی مو حہ مہد ﴿بَلَىٰ﴾ نہوانہ کہ نامہ ی تہورات و
 ثینجیلیان دراوہ تی (کہ جوولہ کہ و گاوورہ کانس) ﴿وَالْأُمِّيِّينَ﴾ وہ بہ نہ خویندہ وارہ کان (ہاوہش
 بہد اکہرہ کانی گہلی عمرہ ب) ﴿أَشْأَسْتُمْ﴾ ثایا نیوہ موسولمان بوون ؟ ﴿فَإِنْ أَسْكُوتُوا﴾ تہمجا
 تہ گہر موسولمان بوون ﴿فَقَدْ أَكْفَرُوا﴾ نہوہ بہرستی مانانی نہوہ بہ کہ ہیدایہ تیان و ہر گرتوہ
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وہ نہ گہر پرووشیان و ہر گیرا ﴿فَإِنَّمَا﴾ نہوہ بہرستی ﴿عَلَيْكَ الْبَلَاءُ﴾ توہر را گہ یاندنت
 لہ سہرہ ﴿وَاللَّهُ بِصِرِّ الْعِبَادِ﴾ وہ خوا بینایہ بہ بہندہ کان ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان نہوانہ ی
 بِنِ بَرَوَان ﴿يُنَازِلُ اللَّهُ﴾ بہ ثایہ تہ کانی خوا (بہ نیشانہ کانی خوا) ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ﴾ وہ پیغہ مہران
 تہ کورن ﴿يَغْفِرُ حَقِّ﴾ بہ نارہوا ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ﴾ وہ نہو کہ سانہ تہ کورن ﴿يَا مُرُوتَ﴾ کہ فرمان
 تہ دہن ﴿بِالْقِسْطِ﴾ بہ داد گہری ﴿مِنَ النَّاسِ﴾ لہ خدکی ﴿فَيَقْرَهُمُ﴾ نہوہ مزدہ بیان بہدہری (وہک
 سوو کایہ تی کردن وایہ) ﴿بِعَذَابِ إِلِيمٍ﴾ بہ سزای پر لہ نازار ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نہوانہ کہ سانیکن
 ﴿حَبِطَتْ﴾ ہووچ بووہ تہوہ ﴿أَعْمَلَهُمْ﴾ کردہوہ کانبان ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ لہ دونیا ﴿وَالْآخِرَةِ﴾ وہ لہ پرووی
 دواپی دا ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ وہ نہوان نیانہ ﴿فِي نُصْرَتِ﴾ هیچ یارمہ تیدہ ریک ﴿

﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثابا ورد ناپسته وه ﴿إِلَى الَّذِينَ﴾ له وانہی ﴿أَوْفُوا﴾ پیمان دراوه ﴿نَصِيبًا﴾ به شینک ﴿مِنْ﴾
 الْحَبِيبِ ﴿لَهُ﴾ تهورات ﴿يَتَعَوَّنَ﴾ بانگ ده کرنن ﴿إِنِّي كَتَبْتُ﴾ بقر لای کتیبی خوا (تهورات)
 ﴿لِيَحْكُمَ﴾ بقر تهوهی بر بار بدات ﴿يَسْتَهْمُ﴾ له نیوانیاسدا ﴿مُرْسَلًا﴾ فریق و نههم ﴿لَهُ﴾ پاشان دهسته بهك
 له وان پشت هلد هكهن ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ له حالیکدا تهوان روو و هر گنن ﴿ذَلِكَ﴾ پانههم
 تهمه به هوی تهوه وه به كه بنگومان تهوان ﴿قَالُوا﴾ دهیان ووت: ﴿لَنْ نَسَعَا﴾ هدر گیز بهر له شمان
 ناکه ویت ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ناگر ﴿إِلَّا آيَاتٍ مُّاعِدَاتٍ﴾ تهنها چهند روزیکسی ژمیرا و كهم نه بیت
 ﴿وَعَرْفَةٍ﴾ وه خه له تاندنی (و فریوی دان) ﴿فِي دِينِهِمْ﴾ له دینه كه یاندا ﴿فَأَكْفَرُوا﴾ تهو
 درویانهی كه هلدیان ده بهست ﴿فَكَيْفَ﴾ ته مجا ده بی حالیان چون بیت ﴿إِذَا جَعَلُوا﴾ تهو
 کاتهی كه کزیان ده كه یته وه ﴿لِيُؤْمِرَ﴾ له روزیکدا ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ كه گومانی تیدانی به ﴿وَوُفِّيَتْ﴾
 و پاداشتی تهواری ده در ته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه موو كه سینك ﴿مَّا كَسَبَتْ﴾ تهوهی كردویه تی ﴿وَهُمْ﴾
 لَا يَرْجُونَ ﴿وَهُ﴾ تهوان هیچ سته میکیان لی نا کرنن ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلی تهی خوا به ﴿مَلِكِ الْمَلِكِ﴾
 خاوهن دهسه لات ﴿قُلِ الْمَلِكِ﴾ دهسه لات ده دهیت ﴿مَنْ شَاءَ﴾ به هدر كه سینك كه به ویت
 ﴿وَتَرَجَّ الْمَلِكِ﴾ وه دهسه لات تهستینه وه ﴿مَنْ شَاءَ﴾ له هدر كه سینك كه به ویت ﴿وَتَرَجَّ مَنْ شَاءَ﴾
 وه به ریزی ده كهیت تهوهی به ویت ﴿وَنَزَّلَ مَنْ شَاءَ﴾ وه بی ریزی ده كهیت تهوهی به ویت ﴿يَكُنْ﴾
 تهنها به دهستی تویه ﴿الْحَيِّرُ﴾ هه موو چا كه بهك ﴿إِنَّكَ﴾ به راستی تو ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ به سهر هه موو
 شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به توانیت ﴿تُؤْتِي الْأَمْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شهو ده كهیت به ناو روزدا ﴿وَتُؤْتِي النَّهَارَ فِي﴾
 الْأَمْلِ ﴿وَهُ﴾ روز ده كهیت به ناو شهودا ﴿وَتُخْرِجُ النَّجَى﴾ وه زیندوو در دینسی ﴿مِنْ الْأَمْنِ﴾ له مردوو
 ﴿وَتُخْرِجُ الْأَمْنِ﴾ وه مردوو در دینسی ﴿مِنْ الْأَمْنِ﴾ له زیندوو ﴿وَتَرْزُقُ﴾ وه روزی ده دهیت ﴿مَنْ شَاءَ﴾
 به هدر كهسن كه به ویت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به بی حساب و بی شمار ﴿لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ﴾
 تابنی بر واداران بی باوه ران بگرن ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ به دوستی خویان ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له جیانی بر واداران
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه هدر كه سینك و ابكات ﴿فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ﴾ ثبیر به یوه سستی له گهل خوادا
 نامیتنی ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا لَمْ نَعْلَمْ﴾ مه گهر بقر خوار استتبان بیت لی یان (به شپوه بهك كه به دم بیلین
 و به دل باوه رتان پتی نه بیت) ﴿وَيُخَذِرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ وه خوا ده تان تر سبتیت له سزای خوی
 ﴿قَالَ اللَّهُ الْمُصِيرُ﴾ وه هدر بقر لای خوابه گه رانه وه ﴿قُلِ﴾ (تهی مو حه مده ﴿بَلَى﴾
 ﴿إِنْ تَحْفُوا﴾ ته گهر بیشار نه وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ تهوهی له دلتاندا به ﴿أَوْفُوا﴾ یان ناشکرای
 بکهن ﴿بِعَلْمَةِ اللَّهِ﴾ خوا بی ی ده زانی ﴿وَيَعْلَمُ﴾ وه دهیزانیت ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تهوهی له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه تهوهی له زهوی دابه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به
 توانایه ﴿

﴿يَوْمَ تَجُذَّعُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (بترسن) لمور پڑھی ہموو کہ سینک ٹہینیت ﴿مَاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ﴾ ہر کارنکی
 باشی کردینت ﴿مُخَضَّرًا﴾ ٹامادہیہ ﴿وَمَاعَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ﴾ وہ ہر کارنکی خرابی کردینت ﴿تَوَدُّ أَنْ
 يَنْبِتَهَا وَيَنْتَعِدَّ﴾ ثاوات دہ خوازیت کہ لہ نیوان نمو و کارہ خرابہ کہیدا ﴿أَمْدَّ أَيْعِيدًا﴾ ماوہیہ کی
 زور دور بیوایہ ﴿وَيَحْذَرُكَ اللَّهُ﴾ وہ خوا دہ تان تر سینن ﴿نَفْسَهُ﴾ لہ سزای خوی ﴿وَاللَّهُ زَعُوفٌ
 بِالْأَعْيَادِ﴾ وہ خوا میہربانہ بہ بندہ کانی خوی ﴿قُلْ﴾ ہی موحہ مہد ﴿بَلَى﴾ (ان کشتہ) ٹہ گہر
 ثنہ ﴿حَبِيبُوتَ اللَّهِ﴾ خواتان خوش دہوینت ﴿فَاتَّبِعُونِي﴾ کہواتہ دہوای من بکہون ﴿يُحِبُّكَ اللَّهُ﴾ تا خواش
 ثنہوی خوش بوینت ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ وہ لہ گوناہہ کانتان خوش ببینت ﴿وَاللَّهُ عَفَّوٌ﴾ وہ خوا
 لیخوشبووی ﴿رَحِيمٌ﴾ میہربانہ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ فہر مانہہ ردار و گوئیہ لہی خوا
 و پیغہ میہر بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ ٹہ مجا ٹہ گہر پشت ہلکہن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ ٹہوہ بینگومان خوا ﴿لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ﴾ بنی بروایانی خوش ناوینت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى﴾ بینگومان خوا ہلہی ہزار دہوہ ﴿عَاقِبَ
 وَثْقًا﴾ ٹادہم و نوح ﴿وَالْإِزْهِيمَ﴾ وہ خانہ وادہی ٹیہراہیم ﴿وَالْعَمْرَنَ﴾ وہ خانہ وادہی عیمران
 ﴿عَلَى الْغُلَامِينَ﴾ بہ سہر ہموو جیہانیاندا ﴿ذُرِّيَّةً﴾ ٹہوہیہ کن ﴿بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ﴾ ہندینکیان لہ
 ہندینکیان کہ وٹوونہ ٹہوہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ وہ خوا بیسہری ﴿عَلِيمٌ﴾ زانیہ ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ
 رَبِّهِمْ﴾ کاتینک کہ زنی عیمران وونی ﴿رَبِّ﴾ ٹہی پەرورہ دگارم ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ﴾ بینگومان من
 نہ زرم کردہوہ بقو ﴿مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾ ٹہوہی کہ لہ سکم دایہ نازاد کراوینت (ہو خز مہتی خانہی
 تو کہ بیت المقدس) ﴿فَتَقَبَّلَ مِنِّي﴾ دہ توش (ٹہم نہ زرم) لی گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنتَ﴾ بہراستی تو
 ﴿السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بیسہری زانایت ﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا﴾ جا کاتینک کہ سکہ کی دانا ﴿قَالَتْ﴾ وونی:
 ﴿رَبِّ﴾ ٹہی پەرورہ دگارم ﴿إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَى﴾ خو من کچم ہوو ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ بہراستی خوا زانائہ
 ﴿بِمَا وَضَعَتْ﴾ بہوہی کہ ہووہتی ﴿وَلَيْسَ الذَّكَرُ إِلَّا أُنْثَى﴾ کوریش وک کچ نی یہ (مہبہست لہوہیہ لہو
 کاتہدا کوران دہ کوران بہ نہ زرم بقو خز مہت کردنی بیت المقدس) ﴿وَأِنِّي سَمِعْتُهَا مَرِيضًا﴾ وہ بینگومان
 منیش ناوم نامہریہم ﴿وَإِنِّي أَعِذُّهَا بِكَ وَرَبَّتَهَا﴾ وہ من خوی و ٹہوہی ٹہ پاریزم بہ تو ﴿مِنَ الشَّيْطَانِ
 الرَّجِيمِ﴾ لہ شہیانی دہر کراو ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا﴾ ٹہ مجا پەرورہ دگاری مہریہمی وەر گرت ﴿بِقَبُولِ
 حَسَنٍ﴾ بہوہر گرتینکی جوان ﴿وَأَنبَتَهَا﴾ وہ پروانندی (پەرورہ دہی کرد) ﴿بِأَنَّا حَسَنًا﴾ بہ پروانندینک
 (پەرورہ دہیہ کی) جوان ﴿وَوَكَّلْنَا زَكْرِيَّا﴾ وہ زہ کہریا دہستہ بیری کرد (ٹہر کی ژبانی گرتہ ٹہستز
 و خودا کردی بہ ماموستای مہریہم) ﴿كَلَّمَاهُ حَلَّ عَلَیْهَا زَكْرِيَّا الْخِرَابَ﴾ ہر کات زہ کہریا پروشٹایہ
 بقو لای مہریہم لہ شوینی خواپہ رستہ کہیدا ﴿وَجَدْنَاهُ عِنْدَ رِزْقٍ﴾ خوار دہ مہنی و رزق و پوزی
 لہ لا دہیننی ﴿قَالَ﴾ (زہ کہریا) وونی: ﴿يَغْفِرْ﴾ ٹہی مہریہم ﴿أَنْ لَّكَ هَذَا﴾ ٹہمہت لہ کوی ہووہ؟
 ﴿قَالَ﴾ (مہریہم) وونی: ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ٹہوہ لہ لایہن خواوہیہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ﴾ بہراستی خوا پوزی
 دہدات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ ہر کہ سینک کہ بیہوینت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ بہ بن حساب و بن شومار ﴿

﴿هُنَالِكَ﴾ ناله و کاتهدا ﴿دَعَا﴾ بار ایه وه ﴿زَكَرِيَّا زَكَرَهُ﴾ زه که ریا له په رو ورد گاری ﴿قَالَ﴾ ووتی:
 ﴿رَبِّ﴾ نه ی په رو ورد گارم ﴿هَبْ لِي﴾ پتم بیه خشه ﴿مِنْ لَدُنْكَ﴾ له لایه نی خو ته وه ﴿ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً﴾
 کورنکی سروشت پاک ﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ به راستی تو بیسره ی بارانه ویت ﴿فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ﴾
 جا فرشته بانگی لیکرد ﴿وَهُوَ قَائِمٌ يَصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ﴾ له کاتیکدا که زه که ریا له میحرابه که دا وه ستا بو
 نوری ده کرد ﴿أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ به راستی خوا مژده ت ده داتی ﴿بِخَبْرٍ﴾ به (کورنک ناوی) به حیایه
 ﴿مُصَدِّقًا﴾ که پروهینه ره ﴿يَكُونُ مِنَ الْأُولَى﴾ به عیسی و ته ی خوا ﴿وَسَيِّدًا﴾ و پشه وایه ﴿وَحَصُورًا﴾ وه
 جلّه و گری نه فسی خویه تی ﴿وَنَبِيًّا مِّنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه به کینکه له پتمه مبرانی چاک کردار ﴿قَالَ﴾
 (زه که ریا) ووتی: ﴿رَبِّ﴾ نه ی په رو ورد گارم ﴿أَن يَكُونَ لِي غُلَامٌ﴾ من چون کورم ده بیت ﴿وَقَدْ بَلَغَنِي
 الْكِبَرُ﴾ له حالیکدا به راستی پیری به خه گیرم هو وه ﴿وَأَمْرًا عَاقِرًا﴾ وه ژنه که شم نه زو که ؟
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وړه) فدرمووی ﴿كَذَلِكَ قَالَ﴾ نیسی خوا وایه ﴿يَفْعَلُ مَا شَاءَ﴾ چی بویت
 ده بکات ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) ووتی ﴿رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً﴾ نه ی په رو ورد گارم نیسانه به کم بو داینی
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وړه) فدرمووی: ﴿إِنَّا نَكُونُ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ که
 ناتوانیت قسه له گه ل خه لکید بکه یت سی روز ﴿إِلَّا زَمْرًا﴾ مه گمر به ثاماره (هینما) نه بیت ﴿وَأَذْكُرُ لَكَ
 كَثِيرًا﴾ وه زور یادی په رو ورد گارت بکه ﴿وَسَيُخَاطَبُ﴾ ته سبب خاتی خوا بکه ﴿بِالْعُشِيِّ﴾ به نیواران
 ﴿وَأَلْبَسَكَ﴾ و به یانیان ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ (یادی نه وه بکه) کاتیک که فرشته (جبریل)
 ووتی: ﴿يَمْرُؤُا﴾ نه ی مریه م ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بنگومان خوا ﴿أَصْطَفٰكَ﴾ توی هملبرارد ﴿وَوَهَبْنَا
 لَهُ پَاكِي كَرِيْمَةً وَهُوَ (له هدمو و خو وړه و شتیکی ناشیرین) ﴿وَأَصْطَفٰكَ﴾ وه هملی بزاردوی ﴿عَلَى
 سِلْسِلَةِ الْعَالَمِينَ﴾ به سمر هدمو و ژنانی جیهاندا ﴿يَمْرُؤُا أَتَيْنَاكَ بِرَبِّكَ﴾ نه ی مریه م فدرمانه برداری
 په رو ورد گارت بکه ﴿وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي﴾ وه سوژده و کړنوش به ره ﴿مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ له گه ل نه وانه ی که
 سوژده و کړنوش ده بن ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ الْغَيْبِ﴾ نه وه ی و ترا له هه و اله په نهانه کائن ﴿تُوجِبُ إِلَيْكَ﴾
 به وه حی بو ت ده نیرین (نه ی مو حممه د ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لای نه وانه ی بویت
 ﴿إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ﴾ کاتیک که قه له مه کانیان هاوینشت ﴿إِنَّهُمْ﴾ کامیان ﴿يَكْفُلُ مَرِيَمَ﴾ ده سته به رشتی
 و سهر به رشتی و به خپو کردنی مریه میان به رده که ویت ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لایان نه بویت
 ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ که ده مه قالیان ده کرد (له م پرو وه) ﴿إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ کاتیک که فرشته که ووتی:
 ﴿يَمْرُؤُا﴾ نه ی مریه م ﴿إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ بنگومان خوا مژده ت ده داتی ﴿بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ﴾ به و ته به ک له وه وه
 ﴿أَسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ که ناوی مه سیح (عیسا) ی کوری مریه مه ﴿وَجِيهًا فِي الْأُخْرَى﴾
 به ریزو پایه به رزه له همدوو جیهاندا ﴿وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ وه له نریکانی خودابه ﴿۱۵﴾

﴿وَيَعْلَمُ الْإِنسَانُ﴾ وہ قسمہ دے کات کہ گہل خہ لکیدا ﴿فِي الْمَهْدِ﴾ لہ پیشکہ داو ﴿وَمَكَهَذَا﴾ لہ (کاتی)
 گہ ورہیی دا ﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ لہ پیاو چا کانیشہ ﴿قَالَتْ﴾ مہرہم ووتی: ﴿رَبِّ أَنْ يَكُونَ لِي وَلَدٌ﴾
 شہی پەر وەر دگارم من چوَن مندالم دہ بیت ﴿وَلَمْ يَمَسَّ يَنْبُتٌ﴾ لہ کاتیکدا کہ پیاو نہ ہاتو تہ لام (لیم
 نہ کہ و تہ) ؟ ﴿قَالَ﴾ (جبریل) فہر مووی ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ وایہ (کہ نہ لیت) خوا چی بویت
 دروستی دہ کات ﴿إِذْ فَضَّقْنَا نَفْسَ﴾ کاتیک کہ بریاری شتیکی دا ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ﴾ ہر تہ و ہندہی دہ بیت
 ہی بلیت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ یہ، تیر دہ بیت ﴿وَيَعْلَمُ الْغُيُوبَ﴾ ﴿وَالْحُكْمَ وَالنُّزُولَ وَالْإِجْلَ﴾ وہ خوا
 قیری کتیب و دانایی و تہ ورات و نینجہلی دہ کات ﴿وَرَسُولًا﴾ وہ پیغہ مہر (دہ تیریت) ﴿إِلَىٰ نَفْسِ
 إِبْرَاهِيمَ﴾ بؤ ہنو تیر ائیل (تہ وہ کانی یہ عقوب) ﴿أَنِّي قَدْ جَعَلْتُكَ بَنِيًّا﴾ (ہی یان دہ لیت) بہ راستی من
 نیشانہ یہ کم بؤ ہتاون ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ پەر وەر دگار تانہ وہ ﴿أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ﴾ کہ من بؤ تان دروست دہ کم
 ﴿مِنَ الظُّلُمِ﴾ لہ قور ﴿كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ﴾ (شتیک) لہ و تہی بالندہ ﴿فَأَنفُخُ فِيهِ﴾ تہ مچا فووی پیادہ کم
 ﴿فَيَكُونُ طَيْرًا﴾ یہ کسر دہ بیت بہ بالندہ ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بہ فرمانی خوا ﴿وَأُخْرَى﴾ وہ چاکی تہ کہ مہ وہ
 ﴿الْأُخْرَى﴾ کویری زکماک ﴿وَالْآخِرَى﴾ و بہ لہک ﴿وَأُخْرَى الْمُتَوَقَّ﴾ وہ مردوانیش زیتو و دہ کہ مہ وہ
 ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بہ فرمانی خوا ﴿وَأَتَيْنَاكَ﴾ وہ خہ بہرتان دہ دہمی (لہ خوا وہ) ﴿بِنَفْسٍ نَّاطِلَةٍ﴾ چی تہ خون
 ﴿وَمَا تَنجُرُونَ﴾ چی بہ زہ خیرہ ہل تہ گرن ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ لہ مالہ کاتاندا ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ بہ راستی ہہ بہ
 لہم مو عجیزانہ دا ﴿لَا بَأْسَ لَكُمْ﴾ ہل گہ و نیشانہی بہ ہیز بؤ تہ وہ (لہ سہر راستی پیغہ مہر بہ تہی من)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہ و ہر وادارن ﴿وَوَصَّيْنَا﴾ وہ (من ہاتووم) بہر واہینہر ﴿لَمَّا بَيْنَتْ يَدَايَ مِنَ
 التَّوْبَةِ﴾ بہ و تہ وراتہی کہ لہ بہر دہ مستمداہی ﴿وَلَا حِجْلَ لَكُمْ تَعَصَىٰ أَلَدِي﴾ وہ ہاتووم بؤ تہ وہی حہ لال
 بکم ہیندی لہ و شتانہی ﴿خُذْ زَعْفَرَانًا﴾ کہ قہدہ غہ کراوہ لیسان ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَ يَدَيْ رَجُلٍ﴾
 وہ بہ لگہم بؤ ہتاون لہ لای پەر وەر دگار تانہ وہ ﴿فَأَنفُخْنَا فِيهِ﴾ کہ واتہ ہترسن لہ (ہی فرمانی) خوا
 ﴿وَأَطِيعُوا﴾ وہ فرمانہر داریم بکم ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ بہ راستی خوا پەر وەر دگاری من
 و تہ وہ بہ ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ دہی پیہرستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ نا تہ مہیہ رینگای راست ﴿فَلَمَّا أَخَذَ
 عِيسَى﴾ تہ مچا کاتیک کہ عیسا ہستی کرد ﴿مِنَ الْكُفْرِ﴾ بہ ہی بروایی گہ لہ کدی
 ﴿قَالَ مَنْ أَصْبَارِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی: کی لہ گہ لہ مندا یار مہ تہی دہری دینی خواہی ﴿قَالَ الْخَوَارِثُوتُ﴾
 شاگردہ کانی (حہ واریہ کانی) ووتیان ﴿لَحْنُ أَصَاؤِ اللَّهِ﴾ تہ مچا یار مہ تہی دہری دینی خواہی ﴿ءَامَنَّا
 بِأَمْرِ﴾ بروامان بہ خوا ہتاوہ ﴿وَأَشْهَدُ﴾ و تہ وہی عیسا شاہید بہ ﴿بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ کہ تہ مچہ
 گوئیہ لہ و ملکہ چی تہ وین ﴿﴾

﴿وَبَنَاءِ الْمَنَآئِ﴾ تھی پہرہ و ردگار مان نیمہ باوہر مان میتا ﴿يَمَّا أَتَتْ﴾ بدوی کہ نار دوونہ تہ خواریہ وہ
 ﴿وَأَنبَتَ الرُّسُودَ﴾ وہ بہرہ وی ہنقہ مہری تو مان کرد ﴿فَأَنشَأَتْ﴾ دہی خوابہ ناومان بنووسہ
 (ہمانز مہرہ) ﴿مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ دہنتہری پروادارانی (بہ کتابہ رست) دا ﴿وَمَكَرُوا﴾ (جوولہ کہ کان)
 پیلانیان گیرا ﴿بِزُكُوشَتَى عِيسَى﴾ ﴿وَمَكَرَ اللَّهُ﴾ خواش لہ بہرانہردا پیلانی لسی گیران ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ
 الْمَكِيدِينَ﴾ وہ خواش چاکترین پیلان گیرہ (لہ بہرانہر پیلان گیراندا بق پووجہ لکرنہ وہی
 فر و فیلہ کانیان) ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُوسَى﴾ (بہینتہر وہ یادت) کاتی خوا فرموی تھی عیسا ﴿إِنِّي
 مُتَوَكِّفٌ زَارِعُكَ إِلَى﴾ من تو دہ بہ مہوہ و بہرزت دہ کہ مہوہ بنو لای خوم ﴿وَقَطَّعْتَ مِنْ الْإِزِينَ كَقَرُوا﴾
 وہ پاک کردہ وہی نوم لہ (ہاودہ می) نہوانہی کہ بین باوہر بوون ﴿وَجَاعِلُ الْإِزِينَ أَتَجُوكَ﴾ وہ بہرہ وانی
 (راستہ قینہی) تو بہر دہ کہ مہوہ ﴿فَوَقَّ الْإِزِينَ كَقَرُوا﴾ بہسہر بین پروایاندا ﴿إِلَّا تَرَوْهُ أَبْقَسُ﴾ ناروڑی
 دواہی ﴿لَمَّا إِنِّي مَرَجْتُكُمْ﴾ ہاشان گہرانہ و تان بنو لای منہ ﴿فَأَنكُرْتُمْ بَيْنَكُمْ﴾ نہمجا ہر یار دہدم لہ
 تہواناندا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ لہو شستانہی کہ تہایاندا جہاوازو ناکو کن ﴿فَلَمَّا الْإِزِينَ كَقَرُوا﴾
 جا نہوانہی بین پرواہوون ﴿فَأَنكُرْتُمْ﴾ سزایان دہدم ﴿عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بہسزای مہخت ﴿فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دونیاو پروڑی دواہشدا ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّصِيرِينَ﴾ وہ نہوانہ ہیچ یار مہ تہدہر نیکیان نی بہ ﴿وَأَمَّا الْإِزِينَ
 أَمَوُوا﴾ بہ لام نہوانہی کہ پروایان ہیناوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ کردہ وہ ہاشہ کانیان
 کردوہ ﴿فِيؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ تہوہ خوا بہ تہواوی پاداشتیان دہداتہوہ ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ ہنگومان
 خواستہ مکارانی خوش ناویست ﴿ذَٰلِكَ تَتْلُو عَلَيْهِ﴾ تہم بہسہر ہاتانہی کہ تہبان خوشنہوہ
 بہسہرندا (تھی موحدہ مہمد ﷺ) ﴿مِنَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ لہ ٹاہت و بہلگہ ونیشانہ کان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 و فورفانی ہر لہ حیکمہن ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ﴾ بہراستی وینہی (دروست بوونی) عیسا لای
 خوا ﴿كَمَثَلِ آدَمَ﴾ وہك وینہی نادہم وایہ ﴿خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ﴾ کہ دروستی کرد لہ گل ﴿ثُمَّ قَالَ لَهُ﴾ لہ
 ہاشان پتی ووت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بہہ، تہویش بوو (بہمروؤف) ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ قسہی راست تہوہیہ
 کہ لہ خواوہ بہتو گہیشست ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمَتَّعِينَ﴾ کہواتہ لہ گومانداران مہبہ ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ﴾
 تہمجا ہر کہ سینک دہمہ قانی لہ گہل کردیت (لہ بارہی عیساوہ) ﴿مَنْ يَعْدِمْ جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواہی
 تہو زانینہی کہ (بہوہ حی) بڑت ہات ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا﴾ توش پیسان بلی ورنہ ﴿نَدْعُ إِلَهَُنَا وَإِلَهُكُمْ﴾
 با بانگی کوہرہ کانمان و کوہرہ کانتان بکہین ﴿وَسَلَاةَنَا وَسَلَاةَكُمُ﴾ وہ (بانگی) زنہ کانمان و زنہ کانتان
 بکہین ﴿وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ﴾ وہ (بانگی) خومان و خوتان بکہین ﴿ثُمَّ يَتَّبِعُ﴾ لہ ہاشاندا (ہمرومان)
 لہ خوا بہارنہوہ ﴿فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ﴾ تہمجا نہفرہنی خوا بکہین ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ لہ وانہمان کہ
 لہ دروزنان ﴿

﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَصْحُ الْحَقُّ﴾ بینگو مان ہر نہ مہیہ چیر وک و داستانی راست و دروست ﴿وَمَنْ إِلَهٌ﴾ وہ هیچ
 بہر ستر او نیکی بہ راستی نی یہ ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تہنہا خوا نہ بنی ﴿وَاللَّهُ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 تہنہا خوی بالادہستی کار دروستہ ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہمجا تہ گہر پشتیان ہل کرد۔ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ تہوہ
 بہ راستی خوا ناگادارہ ﴿يَا مُفْسِدِينَ﴾ بہ کردہ وہی بہد کاران (گہندہ لکاران) ﴿قُلْ﴾ (تہی موحہ مہد
 بلی: ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خواوہن نامہ کان ﴿تَعَالَوْا﴾ ورن ﴿إِن كُنتُمْ﴾ بؤ لای ووتہ یہ کی
 ﴿سَوَاءٌ﴾ راست و (یہ کان) ﴿تَنْتَازِعْتُمْ﴾ لہ نیوان تہمہ و نیوہدا ﴿أَلَا يَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ﴾ کہ جگہ لہ خوا
 نہ بہر ستن ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ وہ هیچ شتیک نہ کہ بن بہ ہاوبہشی ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا بَعْضُ الْأَنْبِيَاءِ دُونِ
 اللَّهِ﴾ وہ ہیندیکمان ہیندیکمان بہ بہر وورد گار دانہ بنین ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہمجا تہ گہر پشتیان ہل کرد
 ﴿فَقُولُوا﴾ تہوہش ہلین: ﴿أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ تہوہ شاہید بن کہ تہمہ فہرمانبہر دار و گوہر اہل
 و ملکہ چی خود این ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خواوہن نامہ کان ﴿لِيُرِيَتْ أَجُونِ فِي الْبَرِّهِ﴾ بؤ چی دہمہ قالی
 دہ کہن دہربارہی نیبر اہیم ﴿وَمَا أَرْزَلْتِ التَّورَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہورات و ٹینجیل نہ تہر راو نہ تہ
 خوارہ وہ ﴿إِلَّا مِنْ عَذِوَةٍ﴾ لہ دوا ی نیبر اہیم نہ بنیت ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی بؤ تی ناگہن ؟ ﴿هَتَأْتِرُ﴾
 ناگادار بن تہوہ ﴿هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ﴾ تہوانہن کہ دہمہ قالیان کرد ﴿فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ لہوہی کہ
 شتیکتان لہدہزانی ﴿فَلِمَ تَحْجُوتُ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ تہی بؤ دہمہ قالی دہ کہن لہ شتیکدا کہ
 ہبچی لی نازانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وہ خوا دہیزانی ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ تہوہ نازانن ﴿مَا كَانَ الْبَرِّهِ
 يُهْودِيًّا﴾ نیبر اہیم نہ جوولہ کہ بووہ ﴿وَلَا نَصْرَانِيًّا﴾ نہ گاوور ﴿وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا﴾ بہ لکو پاک و
 خوا بہرست و گوہر اہل و ملکہ چ بوو ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ لہ ہاوبہش بہیدا کہران نہ بوو ﴿إِنْ
 أُولَى الْأَنْبِيَاءِ بِالْبَرِّهِ﴾ بینگو مان نزیکترین کہس لہ نیبر اہیم ﴿لَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾ تہوانہن کہ وہختی
 خوی بہرہوہیان کرد ﴿وَهَذَا النَّبِيُّ﴾ وہ تہم پیغمبہرہو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہوانہی کہ ہر وایان ہتہوہ
 ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ خوا دہوستی ہر وادارانہ ﴿وَدَّتْ﴾ حہزبان دہ کرد ﴿طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾
 دہستہ یہ کہ لہ خواوہن نامہ کان ﴿لَوْ يُضِلُّوكُمْ﴾ کہ گوہر اتان بکہن ﴿وَمَا يُضِلُّونَ﴾ لہ کاتیکدا کہس گوہر
 ناکہن ﴿إِلَّا أَنْفُسُهُمْ﴾ خویان نہ بنیت ﴿وَمَا تَشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہہستی پی ناکہن (تہی ناگہن) ﴿يَا أَهْلَ
 الْكِتَابِ﴾ تہی خواوہن نامہ کان ﴿لِيُرْكَفُورُونَ﴾ بؤ پی ہر وادہبن ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ﴾ بہ تہبہ تہ کانی خوا
 ﴿وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ لہ کاتیکدا کہ شاہتہی دہدہن (لہ سہر راستی تہوان) ﴿

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خواہن نامہ کان ﴿لِرَبِّكُمُوسُوعُ بِالْبَيْتِ﴾ بُو ہوشاکی درو نہ کہن بہہر راستی
 دا ﴿وَكُنْتُمْ عَلَىٰ الْخَلْقِ﴾ وہہ راستہ کہہ شمارنہوہ ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ لہ کاتیکدا خوشستان تہہ دہزانن ﴿وَقَالَتْ طَافَتْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہ دہستہ بہک لہ خواہن نامہ کان ووتیان (بہ ہندیکیان) ﴿ءَامِنُوا
 بِاللَّهِ﴾ بروایتن بہو قورثانہ ﴿أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ کہ نیر راوہ تہ خوارہوہ بُو تہوانہی کہ بروایان ہبتاوہ
 ﴿وَجِئْنَا النَّبَارَ﴾ سہر لہ بیانیان (بہ فیل) ﴿وَأَكْفَرُوا ءَاخِرَهُ﴾ وہ بی بروایتنہوہ دہہو توارہ ﴿لَعَلَّكُمْ
 تَرْجِعُونَ﴾ بہلکو تہوانیش بہشیمان ہبتہوہ ﴿وَلَا تُؤْمِنُوا﴾ باوہرتان نہ بیت ﴿وَالَّذِينَ تَبِعُوا﴾
 مہ گہر بہ کہ سینک کہہ دوای دینی تہوہ کہو بیت ﴿قُلْ إِنْ أَهْدَىٰ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی: بہ راستی
 ریتنموونی ﴿هُدَىٰ اللَّهُ﴾ ہر ریتنموونی خواہہ ﴿أَنْ يُؤْتِيَ أَحَدٌ بِخَلٍّ مَّا أُوتِيَتْ﴾ (تہی خواہن نامہ کان تہوہ
 پشان گرانہ) کہہ بدری بہ یہ کینکی تر وینہی تہو دینہی کہ بہ تہوہ دراوہ ﴿أَوْ يَخْجُوكُمُ﴾ یا دہہ قالیان
 لہ گہل بکہن (بورتان بدہن) ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای بہرورہ گارتان ﴿قُلْ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی:
 ﴿إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ بہ راستی تہو بہرہیہ (واتہ ہتہ بہرہیہ تی) بہدہستی خواہہ ﴿يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ﴾
 دہیدات بہہر کہ سینک کہہ ہدویت ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلَيْهِ﴾ وہ خوا خواہنی بہخششی زور و زانیہ ﴿وَلَمْ
 يَخْصُصْ بِرَحْمَةٍ﴾ تہو (خواہہ) رہ حمہت و مہرہانی خوی تاییہت دہکات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بُو ہر کہ سینک
 ہدویت (شیاوای بیت) ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وہ خوا خواہنی بہخشش و بہہرہی گہورہیہ
 ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہ لہ ناو خواہن نامہ کانی ہی واہہیہ ﴿مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بَقِيَ ظَاهِرٌ﴾ تہ گہر خہر نہ بہک
 بہ سپارہ لای دابنی ﴿يُؤْذِيهِ إِلَيْكَ﴾ دہتداتہوہ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾ وہ ہی واشیان تیایہ ﴿إِنْ تَأْمَنَهُ يَدْبَارُ﴾
 تہ گہر دینارینکی لا دابنیہت ﴿لَا يُؤْذِيهِ إِلَيْكَ﴾ ناتداتہوہ ﴿إِلَّا مَا ذَمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا﴾ مہ گہر بہسہرہوہ
 ہوہستیت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ تہم ناہاکی بہ بہہوی تہوہوہ ہوہ ﴿قَالُوا﴾ کہہ دہیان ووت: ﴿لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
 الْأُمِّيْنِ سَبِيلٌ﴾ گوناہمان ناگات لہ خوار دنی مالی تہم نہخویندہوارانہ (واتہ عہرہ بہ کان) ﴿وَقُولُوا
 عَلَىٰ اللَّهِ الْكُذِبُ﴾ وہ درو بہدہم خواوہ دہ کہن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وہ خویان دہزانن (کہہ درو دہ کہن) ﴿وَلَا
 تَنْتَفِعْ﴾ نہخبر وانی بہ (وہ دہلین) ﴿مَنْ أَرَادَ يَعْتَدِ﴾ ہر کہ سینک بہیمانی خوی بہجی بہیتیت
 ﴿وَأَتَّقِ﴾ وہ ہاریز کاری بکات ولدخودا ہترسیت ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ تہوہ بہ راستی خوا
 ہاریز کارانی خوش دہویت ﴿إِنَّ الَّذِينَ بَشَّرُوا﴾ بنگومان تہوانہی دہیفروشن ﴿بِعَهْدِ اللَّهِ﴾
 بہیمانی خوا ﴿وَأَتَمَّنِيهِمْ﴾ و سویندہ کانی خویان ﴿فَمَا أَفِيلًا﴾ بہ ترخبتکی کہم ﴿أُولَٰئِكَ﴾ تہوانہ
 ﴿لَا خَلْقَ لَهُمْ﴾ بی بہشن (لہ بہہری خوا) ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ رورزی دواہی دا ﴿وَلَا يَكْفُرُهُمْ اللَّهُ﴾ وہ خوا
 قسہیان لہ گہل ناگات ﴿وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ﴾ وہ تہ ماشاشیان ناگات ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ رورزی قیامہ تدا
 ﴿وَلَا يُزَكِّيهِمْ﴾ و لہ گوناہیان خوش نایت ویاکیان ناگاتہوہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ بُو تہوان ہہیہ
 سزای بہ تیش و نازار ﴿﴾

﴿وَإِنْ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا﴾ بہ راستی لہ خواہن نامہ کان دہستہ یہ کہ ہدیہ ﴿يَتَوَلَّوْنَ الْاِسْتِهْرَاءَ﴾ (ناو بہ نساو نامہ کہ بیان تیکدہ دہن و) زمانیان با لہ دہن و لہ پیچندہ وہی کتیبہ کہ بیان (تہورات) ﴿يَتَخَسَّبُونَ مِنَ الْكِبَرِ﴾ تا تو وازانیت لہ نامہ ی خواہیہ ﴿وَمَا هُمْ مِنَ الْكِبَرِ﴾ (لہ کاتیکدا) کہ تہ وہ لہ نامہ ی خوانی یہ ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وہ دہ لیتن ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ تہ وہ لہ خواہ وہیہ ﴿وَمَا هُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہ وہ لہ خواہ وہی یہ ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبَرُ﴾ وہ درو بہ دہم خواہ وہ دہ کہن و ﴿وَهُمْ يَقْسُونَ﴾ خوشیان دہ زانن (کہ درو یہ) ﴿مَا كَانَ لِشَيْءٍ﴾ نابی بقو ہیج نادہ می یہ کہ ﴿أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحِکْمَ وَالنَّبُوَّةَ﴾ کہ خوا نامہ و شہر یعدت و پیغہ مہریتی دایتی ﴿لَمْ يَقُولْ﴾ لیس ﴿بِأَسَانٍ﴾ بہ خہ لکی بلیت ﴿كُلُّوا عِبَادِ اللَّهِ﴾ بین بہ بہندہ ی من ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جباتی خوا ﴿وَلَكِنْ كَلَّمَا رَبِّي﴾ بہ لکو (بیان دہ لیت) خوا بہرست بن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ الکتب چونکہ تہ وہ خہ لک فیری نامہ کہی خودا دہ کہن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾ وہ تہ وہ خوشتان دہ بخورتنہ وہ ﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ﴾ وہ خوا فرمانشان پی نادات ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَالِيَّةَ وَالنَّيِّبِينَ﴾ کہ فریشتہ و پیغہ مہران بکہن ﴿أَرْبَابًا﴾ بہ بہرستراوی خوتان ﴿أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ﴾ چون (خودا) فرمانشان پی دہ دات پی بر و ابن (کافر بن) ﴿يَعْبُدُونَ إِلَهًا غَيْرَ اللَّهِ﴾ دوا تہ وہی کہ تہ وہ بر و دار بوون؟! ﴿وَالَّذِي أَخْلَدَ اللَّهُ لِلنَّيِّبِينَ﴾ (بہیتہ وہ یادبان) کاتیک کہ خوا بہیمانی وەر گرت لہ پیغہ مہران ﴿لَعَنَّا آتَيْنَاكُمْ﴾ کہ ہەر چیم دانن ﴿مِنْ كِتَابٍ﴾ لہ نامہ و ﴿وَحِكْمَةٍ﴾ حکمت و (شہر یعدت) ﴿شُرَّجَاءَ كُفْرٍ﴾ لہ پاشان پیغہ مہر یکتان بزہات ﴿مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ﴾ بہ بر و اہیتہر بہ و نامہ ی کہ لہ لانانہ ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ﴾ دہ پی بر وای پی بہیتن ﴿وَلَتَنْصُرُنَّهُ﴾ وہ یار مہتی بدلہن ﴿قَالَ﴾ خوا فرمانووی: ﴿أَقْرَبُكُمْ﴾ ثایا دانان نا بہم بہ ایمانہ دا؟! ﴿وَأَخَذَ عَلَيْنَا لَكُمُ إِثْرًا﴾ وہ لہ سہر تہ وہ بہیمانی نشان وەر گرت ﴿قَالُوا﴾ پیغہ مہران ووتیان: ﴿أَقْرَبُ﴾ بہ لکی دانمان پیداناو بہیمانمان بہست ﴿قَالَ فَاشْهَدُوا﴾ خوا فرمانووی کہواتہ تہ وہ بہ شاہید بن ﴿وَأَنَامَعَكُمْ﴾ وہ منیش لہ گہل تہ وہ ﴿مِنْ الشَّاهِدِينَ﴾ بہ کتیکم لہ شاہیدان ﴿فَمَنْ تَوَلَّى﴾ جا تہ وہی ہشتی ہہ لکرد (لہم بہیمانہ) ﴿بَعْدَ ذَلِكَ﴾ دوا تہم دان پیدانانہ ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ کہواتہ ہەر تہ وانن دہستہ ی دہر چوان لہ فرمانی خودا ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْتَغُونَ﴾ ثایا (بن بر وایان) داوا ی غہبری دینی خوا دہ کہن؟! ﴿وَلَهُ أَسْرَرٌ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لہ کاتیکدا کہ ہەر چی لہ ثاسمان و زہوی دایہ گویرایہ ل و ملکہ چی خودان ﴿طَوَّعًا﴾ بیانہ وی (بہ ویستی خویان) ﴿وَمَكْرَهًا﴾ یا نہ یانہ وی (بہ ناچاری) ﴿وَالَّذِينَ يَرْجُونَ﴾ وہ ہہموو ہەر بقو لای تہ وہ گہر تہ تہ وہ

﴿قُلْ﴾ (ندی موحه‌مه د...) بلی: ﴿إِنَّمَا لِلَّهِ﴾ نیمه بر و امان هیتاوه به‌خوای گه‌وره ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا﴾ وه به‌وه‌ی نیرراوه‌ته‌خواره‌وه‌ی زمان ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا مِنْ حِیمَةٍ﴾ وه به‌وه‌ی که نیرراوه‌ته‌خواره‌وه‌ی بق نیراهیم ﴿وَأَسْمِعِلْ وَأَسْمِعْ وَبَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ﴾ وئسماعیل وئسماعیل وئسماعیل به‌عقوب و کورانی به‌عقوب ﴿وَمَا أَوْفَى﴾ وه به‌وه‌ی که دراوه ﴿مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ﴾ به‌موسا و عیسا ﴿وَالَّذِينَ تُبْتَ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ وه پتغه‌مه‌ره‌کانی تر له پهره‌ره‌د گاریانه‌وه ﴿لَا تُفَرِّقُ﴾ جیاوازی ناکه‌مین ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ له‌نیوان هیچ کامیک له‌م پتغه‌مه‌ره‌انه ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وه نیمه بق خوای گه‌وره گهردن که‌چین ﴿وَمَنْ يَنْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ﴾ وه همر که‌مینک دوا‌ی همر نایینک بکه‌وینت جگه له‌ثانی نی‌سلام ﴿فَلَنْ يَقْبَلَ مِنْهُ﴾ نه‌وه لینی وهر ناگیرنی ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه نه‌وه له‌رورنی دوا‌یی دا ﴿مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ له‌زه‌ره‌مه‌ندانه ﴿كَيْفَ يَقْدِرُ اللَّهُ قَوْمًا﴾ چو‌ن خوا رینمونیسی گهلینک ده‌کات ﴿كَفَرُوا﴾ بی بر و ابو‌وسن ﴿بَعْدَ إِسْمَاعِيلَ﴾ دوا‌ی بر و ا هیتانیان ﴿وَشَهِدُوا﴾ وه شایه‌تبیان دابی ﴿أَنَّهُ أَرْسَلَ حَقًّا﴾ که نه‌وه پتغه‌مه‌ره‌راسته و (له‌لایه‌ن خوداوه‌هاتووه) ﴿وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ وه نیشانه‌ی زورریان بق هاتین ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا رینمونیسی گهلنی سته‌مکاران ناکات ﴿أُولَئِكَ جَزَاءُهم﴾ نه‌وانه سزایان نه‌وه‌یه ﴿أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ که له‌سه‌ریانه نه‌فرینی خودا ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ و نه‌فرینی فریشته‌کان ﴿وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ﴾ و نه‌فرینی هم‌موو خهلکی ﴿خَلْقَ فِيهَا﴾ نه‌وه (نه‌فرینه) دا ده‌میننه‌وه به‌نتجگاری و هه‌میشه‌یی ﴿لَا يَخْفَعُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان لی سووک ناکریت ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ وه مؤله‌ت نادرین ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه‌گهر نه‌وانه‌ی ﴿تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ توبه‌یان کردنی دوا‌ی نه‌وه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وه کرده‌وه‌ی چاکیان کردینت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ نه‌وه بینگومان خوالی خوشبو‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که بی بر و ابو‌وسن ﴿بَعْدَ إِسْمَاعِيلَ﴾ دوا‌ی بر و ا هیتانیان ﴿ثُمَّ أَوَّاهُ كُفْرًا﴾ پاشان زیاتر بی باوه‌ر بوون ﴿أَنَّهُمْ قَبِلُوا مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ههر گیز ته‌وبه‌یان لی گیرا ناکریت ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نا نه‌وانه نه‌وانه‌ن که گومر ابو‌وسن ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی بی بر و ابو‌وسن ﴿وَمَا تَأْوَهُمْ مُّقَارٌ﴾ وه به‌بی بروایی مردن ﴿فَلَنْ يَقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ﴾ نه‌وه ههر گیز (فدیه) له هیچ کامیکیان وهر ناگیریت ﴿قُلْ الْأَرْضُ ذَهَبٌ﴾ با پر به‌هه‌موو زه‌ویش زیر بیت ﴿وَلَوْ أَفْنَدْتُمْ يَدَهُ﴾ بیه‌خشیت له‌برینی دا (بق سووک کردنی سزا له‌سه‌ری) ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه‌وانه سزای به‌تازاریان بق هه‌یه ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ نُصْرَةٍ﴾ وه هیچ یاریده‌ده‌ر و سه‌رخه‌رتکیان نی به

﴿لَوْ تَقَوَّلَ الْاَوَّلُ الْاٰیٰتِ﴾ یتوه هدر گیز به خیر و چاکه ناگهن (وه دهسگیرتان نابیت) ﴿حَتّٰی تَقُوْلُوْا مِمَّا تُحِبُّوْنَ﴾ تا نه بیه خشن هندی لهو دارایی بهی که خوششان دهویت ﴿وَمَا تُحِبُّوْنَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هدر چی بیه خشن
 ﴿فَاِنْ اَمَرَ بِهٖ عَلِيْہٗ﴾ نهوه بینگومان خودا ناگای لی به (به پی دلی و دهر وونتان پاداشتان ده دانه وه) ﴿كُلِّ الطَّعَامِ مِمَّا جَاءَ﴾ هه موو جوړه خوار ده مه نه کان حه لال بوون ﴿اَسْفَلَ اَسْفَلَ﴾ بۆ نه وهی
 به عقوب ﴿اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَءِیْلُ﴾ بیتجگه له وهی که به عقوب حهرامی کرد ﴿عَلٰی نَفْسِہٖ﴾ له سهر خوی
 ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش ﴿اَنْ تُزَلَّ التَّوْرَةُ﴾ ناردنه خوار وهی تهورات ﴿فَلَقَاوْا بِالْتَّوْرَةِ﴾ (تهی مو حه ممد
 ﴿بَلٰی﴾ دهی تهورات بهین ﴿فَاتْلُوْهَا﴾ و بیخو تنه وه ﴿اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ﴾ نه گهر یتوه راست ده که ن
 ﴿فَمَنْ اَفْرَىٰ عَلٰی اللّٰهِ اَلْکَذِبَ﴾ نه مچا هدر که س درو به دم خوا وه هه له سنی ﴿مِنْ اَعْدَآئِکَ﴾ له پاش
 نه وه ﴿فَاَوْفَیْکَ هُمْ اَطْلِلُوْنَ﴾ که واته نه وانه خویاتن سته مکارن ﴿فَلَصَدَقَ اللّٰهُ﴾ (تهی مو حه ممد
 ﴿بَلٰی﴾ خوا راستی فرموو ﴿فَاتَّخِذُوا مِلَّةَ اِبْرٰہِیْمَ﴾ که و ابو و پیره وی ثابینی ثیر اھیم بکن ﴿حَنِیْفًا﴾
 که پاکه (به ویستی خوی له بیرو باوه پرو کرداری هه له لای داوه بۆ بیرو باوه پرو کرداری راست)
 ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الشِّرْکِیْنَ﴾ وه هیچ کاتیک له هاو بهش بریار دهر ان نه بووه ﴿اِنْ اَوَّلَیَّتِ﴾ به راستی به که م
 مالیک ﴿وَضَحَّیْ لِلنَّاسِ﴾ دائرا وه بۆ (خوا به رستی) خه لکی ﴿لِّلَّذِیْ یَرْکَبُ﴾ نهو مالیه به که له به که که (مه که که)
 دایه ﴿مِمَّا رَاَ﴾ بیروز کرا وه ﴿وَهَدٰی لِّلْعٰلَمِیْنَ﴾ وه رینموونی به بۆ جیهانیان ﴿فِیْہٗ ءَایٰتٌ بَیِّنٰتٌ﴾ تیابدا
 هدی به چند به لگه و نیشانه ی پروون ﴿مَقَامُ اِبْرٰہِیْمَ﴾ (که به کیکیان) شوین وه ستانه که ی ثیر اھیم
 ﴿وَمَنْ دَخَلُوْهُ﴾ وه هدر که س چوویته نهو شویننه ﴿كَانَ اٰمِنًا﴾ بی ترس بووه (له زیان و نازاردان)
 ﴿وَلَوْ عَلَآ النَّاسِ﴾ خودا بریاریدا وه له سهر خه لکی و فره زی کرد وه له سهریان ﴿جِجَّ اٰتِیَّتِ﴾ حه چی مالیه که ی
 (خوی) ﴿مَنْ اَسْتَطَاعَ اِلَیْہٖ سَبِيْلًا﴾ له سهر هدر که سینک که توانای گه بشتن و (پویشنی) هه بیت بوی ﴿وَمَنْ
 کَفَرَ﴾ وه هدر که س باوه پرو نه بی (بان توانای هه بیت و نه جیت) ﴿فَاِنْ اَمَرَ غُلٰی عَنِ الْعٰرِمِیْنَ﴾ نه وه به
 راستی خوابی نیاز له هه موو جیهانیان ﴿فَلَيَّاْھُلَ الْکُتُبِ﴾ بلی: تهی نامه داران (خوا وه کتبه کان)
 ﴿لَیْرَکْفُرُوْنَ﴾ له بهر چی بی پروان ﴿یٰۤاٰیَّتِ اللّٰهُ﴾ به به لگه کانی خوا ﴿وَاللّٰهُ شَہِیْدٌ﴾ کاتیکدا خوا بیناو
 ناگاداره ﴿عَلٰی مَا تَعْمَلُوْنَ﴾ به نه وهی که ده بکن ﴿فَلَيَّاْھُلَ الْکُتُبِ﴾ بلی: تهی خوا وه کتبه کان
 ﴿لَیَرْضٰوْنَ﴾ له بهر چی بهر گری (رینگری) ده که ن ﴿عَنِ سَبِيْلِ اللّٰهِ﴾ له ری ی خوا ﴿مَنْ ءٰمَنَ﴾
 که سینک که پروای هینایی (مه به ست پی پیغه مهرو باوه دارانه) ﴿تَتَّخُوْذُھَا مَوْجِآءَ﴾ ده تانه وی به ناراست
 پیخه نه بهر چاوی خه لک ﴿وَاَسْرَءُیْلُ﴾ له کاتیکدا یتوه زانو ناگادارن (به وهی ری ی خوا به)
 ﴿وَمَا اللّٰهُ بِغَفُوْلٍ﴾ وه خوابی ناگانی به ﴿عَمَّا تَعْمَلُوْنَ﴾ له وهی که یتوه ده بکن ﴿یٰۤاٰیَّتِھُا الَّذِیْنَ ءٰمَنُوْا﴾
 تهی نهو که سانه ی که پروانان هینا وه ﴿اِنْ تُطِیْعُوْا فَرِیْقًا﴾ نه گهر یتوه گوینر ایه لی ده سته به ک بن
 ﴿مِّنَ الَّذِیْنَ اُوْتُوْا الْکِتٰبَ﴾ له وانه ی که نامه یان پندرا وه ﴿یُرُوْکُمْ فَعَدٰیْسِکُمْ کَیْفَیْنَ﴾ ده تانکه نه وه به کافر
 دوا ی پروا هینانه که تان

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ چون بنی پروادہ بن ۴ ﴿وَأَنفَرْنَا عَلَىٰ كُفْرِهِمْ﴾ لہ کاتیکدا دہ خوینریتہ وہ بہ سہ رتاندہ
 ﴿إِنَّكَ أَنتَ اللَّهُ﴾ بہ لگہ کانی خوا (نایہ تہ کانی فورثان) ﴿وَفِيكُمْ رَسُولُهُ﴾ وہ پینغہ مہرہ کہی لہ ناوتاندایہ
 ﴿وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللهِ﴾ وہ ہر کہس دہست بگری بہ (نایینی) خوا وہ ﴿فَقَدْ هَدَى﴾ تہ وہ بہ راستی
 ریتموونی کرا وہ ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ ریتبازنیکی راست و دروست ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی
 تہوانہی کہ پرواتان ہینا وہ ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ بترسن لہ خوا ﴿حَقَّ قَوْلِي﴾ ترسانیک کہ شیاویتی ﴿وَلَا تَمُوتُنَّ﴾
 وہ مہرن ﴿إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ ہر بہ موسولمانی تہ بنی ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا﴾ ہمہ مووتان دہست
 بگرن بہ ہوی بہ ہوہستیان بہ خوا وہ (کہ فورثانہ) ﴿وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ چہند بہرہ کہ (ولیک جیا) مہ بن
 ﴿وَلَا تَكُونُوا يَمْتَحِنُّكُمْ﴾ بیسر لہ بہ ہرہ و چاکہی خوا بکہ تہ وہ بہ سہر تانہ وہ ﴿إِذْ كُنْتُمْ أَغْدَاقًا﴾ لہ
 کاتیکدا کہ نیوہ دورمنی بہ کتر بوون ﴿فَالْتَفَتَ بَيْنَ قَوْمَيْكَ﴾ بہ لام خوا ہوگری خستہ نیوان دلہ کانتان
 ﴿فَأَصْبَحْتَ مِنْكُمْ أَخُونًا﴾ نیر بوون بہ برای بہ کتر بہ ہوی تہ و چاکہی خوا وہ ﴿وَكُنْتَ عَلَىٰ شَفَا حُفْرٍ قَرِيبٍ﴾
 التار ﴿وہ نیوہ لہ سہر لیتاری چالی بوون لہ تاگر ﴿فَالْتَفَتَ كَرَمَتًا﴾ بہ لام خوا رزگاری کردن لی ی
 ﴿كَذَلِكَ﴾ تہ بہ و جزورہ ﴿يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ خوا بہ لگہ ونیشانہ کانی خوی پروون دہ کاتہ وہ
 یزتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بہرہ و ام بن لہ سہر ریتموونی (یان لہ سہر شارہ زایی) ﴿وَلَنْ تَكُنْ مِنْكُمْ﴾
 ائمہ ﴿تہ بنی لہ ناو نیوہ دا کڑمہ لیک بیت ﴿يَذْعَبُونَ إِلَىٰ أُخْتِيرٍ﴾ بانگہ واز بکہن بؤ چاکہ ﴿وَيَاْمُرُونَ﴾
 یالتغرونی ﴿فہرمان بدہن بہ ہمہ و چاکہ بہک ﴿وَيَتَخَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وہ بہرگری بکہن لہ ہمہ و
 خرابہ بہک ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ تہوانہ خوبانن سہر کہ و توو و سہر فرازن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾
 بہ وینہی تہوانہ مہ بن (وہک تہ ہلی کتاب) ﴿تَفَرَّقُوا﴾ کہ بہش بہش و ﴿وَأَخْتَلَفُوا﴾ جیا واز بوون
 ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ لہ پاش تہ وہی ﴿مَلَأَهُمُ الْيَقِينُ﴾ تہ و بہ لگانہی بویان ہات ﴿وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ﴾
 عظیم ﴿وہ تہوانہ سزایہ کی گہورہ یان بؤ ہہ بہ ﴿يَوْمَ تَنْبُشُ وُجُوهُ﴾ رُوژنیک دیت کہ چہند پروویہک
 سہی دہ بن ﴿وَتَسْوَدُ وُجُوهُ﴾ وہ چہند پروویہک رہش دہ بن ﴿فَالْمُؤْمِنُونَ﴾ جا تہوانہی ﴿أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾
 کہ پروویان رہش بووہ ﴿أَكْفَرُ بَعْدَ ابْنِكِرٍ﴾ (ہنی یان دہ و تریت) بؤچی بنی پروابوون لہ پاش
 پرواہینانسان ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ کہوانہ بچیزن سزا ﴿يَا كُفْرُ تَكْفُرُونَ﴾ بہ ہوی بنی پروایی تانہ وہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 خودان (لہ بہ ہہشتدان) ﴿هَلْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تہوانہ تیندا دہ میتنہ وہ بہ ہہ میشہی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 تہمانہ نایہ تہ کانی خودان ﴿تَتْلُوهَا عَنكَ﴾ دہیان خوینیتہ وہ بہ سہر ت دا ﴿بِالْحَقِّ﴾ کہ راستن ﴿وَعَالِلَهُ﴾
 یُرید ﴿خواش نایہ ویت ﴿ظَلَمْنَا الْعَالَمِينَ﴾ ہیچ ستہ میک بؤ جیہاتیان ﴿

﴿وَمَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تهنه‌ها بۆ خواجه هه‌رچی له ئاسمانه‌ کاندایه (و مۆلکی خودایه) ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هه‌رچی له‌ زه‌وی دایه ﴿وَمَا لِيَّ اللَّهُ﴾ وه هه‌ر بۆلای خودا ﴿تَرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ ده‌ گه‌ر بته‌وه هه‌موو کاره‌ کان ﴿كَتَبَ خَيْرًا مِّنْهُ﴾ نیه (موسولمانان) باشترین گه‌لێك بوون ﴿أَخْرَجَتْ لِلنَّاسِ﴾ بۆ خه‌لکی هه‌ر بته‌ دی ﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فەرمان ده‌ده‌ن به‌ چاكه‌ ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه‌ جله‌و گه‌ری ده‌ كه‌ن له‌ خرابه‌ ﴿وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ وه‌ بپروا ده‌هه‌تن به‌ خوا ﴿وَتُؤْتُونَ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نه‌ گه‌ر نامه‌ داره‌ كان (خواه‌ن كتیبه‌ كان له‌ جوله‌ كه‌و گاوره‌ كان) بپروایان به‌ته‌نایه‌ ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ ته‌وه‌ باشتر بوو بۆیان ﴿فَتَهَمُّ الْمُؤْمِنُونَ﴾ هه‌ندی له‌وان بپروادارن و (باوه‌ریان هه‌تاوه‌ به‌ ئایینی ئیسلام) ﴿وَأَكْثَرُهُمُ الْقَبِيلِيُّوتُ﴾ به‌لام زۆربه‌یان له‌ فەرمانی خوا ده‌رچوون ﴿لَنْ يَضُرَّكُمْ﴾ هه‌ر گه‌ز له‌وان زیانتان پێ ناگه‌یه‌نن ﴿إِلَّا أَذًى﴾ مه‌ گه‌ر زیانیکی كه‌م ﴿وَلَنْ يَغْلِبَكُمْ﴾ وه‌ نه‌ گه‌ر به‌جەنگه‌ن له‌ گه‌لێاندا ﴿يُؤْلَوُكُمْ الْأَذْبَارُ﴾ پشتان تی ده‌ كه‌ن ﴿ثُمَّ لَا يَنْصَرُونَ﴾ دواتریش سه‌ر كه‌و توو نابن ﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْأَلَةُ﴾ دراوه‌ به‌ سه‌ریاندا سه‌ر شوێری و پرسیوایی ﴿أَنْتَ مَا تَقُولُ﴾ له‌ هه‌ر شوێنێك پێن ﴿إِلَّا يَحْتَلِفُ مِنْهُنَّ﴾ مه‌ گه‌ر به‌ هۆی به‌لێن له‌ لایه‌ن خوداوه‌ نه‌ به‌یت ﴿وَيَحْتَلِفُ مِنَ النَّاسِ﴾ وه‌ به‌لێنێك له‌ لای خه‌ل كه‌وه‌ ﴿وَبَاءَ وَيَقْطُبُ مِنَ اللَّهِ﴾ شایسته‌ی خه‌شمینکی گه‌وره‌بوون له‌ لایه‌ن خواوه‌ ﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَةُ﴾ وه‌ دراوه‌ به‌ سه‌ریاندا هه‌زاری (ده‌روون و چاو برستی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ ته‌وه‌ له‌ به‌ر ته‌وه‌ بوو له‌وان ﴿وَيَكْفُرُونَ بِبَابِ اللَّهِ﴾ بێ پڕوایوون به‌ به‌لگه‌ کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ﴾ وه‌ پێغه‌مبه‌رانیان ده‌ کوشت ﴿يَغْتَرِبُونَ﴾ به‌ ناره‌وا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ ته‌وه‌ش به‌ هۆی ته‌وه‌وه‌ بوو كه‌ نه‌وانه‌ سه‌ر په‌نجی ﴿وَكَانُوا يَقْتُلُونَ﴾ و ده‌ست درێژیان ده‌ كرد ﴿لَيْسُوا سَوَاءً﴾ هه‌موو (نامه‌ داره‌ كان) چوون به‌ك نین ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له‌ ناو خواه‌ن نامه‌ کاندایه‌ ﴿أُمَّةً قَالِمَةً﴾ ده‌سته‌یه‌ك پراست و ڕێك هه‌ن ﴿يَتْلُونَ مَا يُحِبُّونَ﴾ ئایه‌ نه‌ کانی خوا ده‌ خوێنن و (باوه‌ریان هه‌تاوه‌ به‌ ئایینی ئیسلام) ﴿عَنْ أَهْلِ الْبَيْتِ﴾ له‌ (کاته‌ کانی) شه‌ودا ﴿وَهُمْ يَسْجُدُونَ﴾ وه‌ له‌ (کاته‌ کانی) کړنوش بر دنیان دا ﴿يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ بپروایان هه‌یه‌ به‌ خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه‌ به‌ پوژی دوایی ﴿وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فەرمان ده‌ده‌ن به‌ هه‌رچی چاكه‌یه‌ ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه‌ به‌ر گه‌ری ده‌ كه‌ن له‌ هه‌رچی خرابه‌یه‌ ﴿وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ﴾ وه‌ به‌شیر كێ ده‌ كه‌ن له‌ هه‌موو چاكه‌ کاندایه‌ ﴿وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه‌ نه‌وانه‌ له‌ كۆمه‌لی چاكه‌ن ﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ هه‌ر خه‌یرو چاكه‌یه‌ك بكه‌ن ﴿فَلَنْ يَكْفُرُوهُ﴾ ته‌وه‌ هه‌ر گه‌ز بێ به‌ش ناكرێن له‌ پاداشته‌ كه‌ی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ خواش به‌ ئاگایه‌ له‌ پاریزكاران و له‌وانه‌ی لێ ده‌ ترسن ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نهوانه‌ی که بی پروا بودن ﴿لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ﴾ سوود به‌وان ناگه‌به‌نی
 ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ نه‌ماله‌کانیان ﴿وَلَا أَوْلَادُهُمْ﴾ وه نه‌منداله‌کانیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ هیچیک له‌لای خواوه
 ﴿وَأُولَئِكَ﴾ ئا نه‌وانه ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ هاوه‌ل وهاورپی ناگر ده‌بن ﴿لَهُمْ فِيهَا أَخْلَدُونَ﴾ نه‌وان تیدا
 ده‌مینه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ﴾ وینه‌ی نه‌و مال و دارایی‌ی که به‌ختی ده‌کهن ﴿فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ له‌م ژبانی دنیا‌یه‌دا ﴿كَثِيرٌ رِّيحٌ﴾ به‌ وینه‌ی بایه‌که ﴿فِيهَا صِرٌّ﴾ سه‌رما و سؤله‌ی تیدا‌بیت
 ﴿أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ﴾ بدات له‌کشتو‌کالی ناقمیک ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که‌سته‌میان له‌خویان کردیت
 ﴿فَأَهْلَكْنَاهُ﴾ جا نه‌و (با) و سه‌رمایه‌ کشتو‌کاله‌ی که‌ی له‌ناو به‌ریت ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ وه‌خوا
 سته‌می لی نه‌کردوون ﴿وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به‌لکو خویان سته‌میان له‌خویان ده‌کرد ﴿وَإِنِّي
 أَنَا إِلَهُ الْبَرِّ﴾ نه‌ی که‌سانه‌ی که‌ پرواتان هیناوه ﴿لَا تَخْجَدُوا﴾ مه‌گرن بؤ خوتان ﴿يَظَالَمُ﴾ دوستی
 گیانی به‌گیانی ﴿مِنْ دُونِكُمْ﴾ جگه له‌خوتان (وانه جگه له‌باوه‌داران) ﴿لَا يُلَاقِيكُمْ﴾ درینعتان لی
 ناگهن ﴿حَبَالًا﴾ له‌هیچ سه‌ر و خراپه‌یه‌ک ﴿وَذُوا﴾ ئاواته‌خواری ﴿مَا غَنِيَتْ﴾ ناخوشیتان ﴿فَدَبَتْ﴾
 بیتگو مان ده‌رله‌که‌ویت ﴿الْبَغْضَاءُ﴾ خه‌شم و قین ﴿مِنْ أَوْيَاهُمْ﴾ له‌ (قسه‌کانی) ده‌میان‌وه ﴿وَمَا تَخْشَى
 صُدُورُهُمْ أَكْثَرُ﴾ وه‌نه‌وه‌ی له‌دلیاندا شار‌دویانه‌ته‌وه‌ گه‌وره‌تره ﴿فَدَبَتْ لَكُمُ الْكَيْدُ﴾ به‌راستی به‌لگه
 ونیشانه‌کانمان بؤ پروون کردونه‌ته‌وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَقُولُونَ﴾ نه‌گهر ئیوه‌ ژیرین ﴿هَٰذَا نَشْرُ الْأَوَّلِ﴾
 بیدارین ئانه‌وه‌ ئیوه‌ن که‌ نه‌وانتان خوش ده‌ویت ﴿وَلَا يُحِيطُونَكُمْ﴾ وه‌نه‌وان ئیوه‌یان خوش ناوی ﴿وَتَقُولُونَ﴾
 وه‌باوه‌رتان هه‌یه ﴿يَا لَكُمُ الْكَيْدُ﴾ به‌هه‌مو و نامه‌ناسمانی به‌کان ﴿وَإِذَا الْفُكْرُ﴾ کاتیک نه‌وان پیتان بگهن
 ﴿قَالُوا أَمْ آتَا﴾ ده‌لین پرواسان هیناوه ﴿وَإِذَا خَلَا﴾ وه‌ کاتیک نه‌نها بونه‌وه ﴿عَصَاوَانَكُمْ﴾
 سه‌ره‌ به‌نجه‌کانی خویان نه‌گه‌زن لیتان ﴿مِنَ الْغِيظِ﴾ له‌رقدا ﴿قُلْ مُوتُوا﴾ بلی بمرن ﴿يَعْتَظُكُمْ﴾ به‌داخ
 و رقی خوتانه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی خوا زانایه ﴿بِدَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌وه‌ی له‌ناو دله‌کاندایه ﴿وَإِنْ
 تَسْتَسْكِمُكُمُ هَسَنَةً﴾ نه‌گهر چاکه و خوشبه‌کتان پی بگات ﴿تَسْؤُهُمْ﴾ غه‌مبار ده‌بن ﴿وَإِنْ تُصِيتُكُمْ
 سَيِّئَةً﴾ به‌لام نه‌گهر ناخوشبه‌کتان پی بگات ﴿يَفْرَحُوا بِهَا﴾ دلخوش ده‌بن پیی ﴿وَإِنْ تُضِرُّوهُمْ﴾
 نه‌گهر ئیوه‌ به‌ئارام بن (له‌سه‌ر گویرایه‌لی خوا) ﴿وَتَقُولُوا﴾ و له‌خوا بترسن ﴿لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ﴾
 شینا ﴿پیلانی نه‌وان هیچ زبانیکشان پی ناگه‌به‌نیت﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ به‌راستی خوا
 ته‌واو ناگاداره به‌هه‌رچی نه‌وان ده‌یکهن ﴿وَإِذَا﴾ وه‌ (بیشه‌وه‌ بیران) کاتس ﴿عَدَدَتْ مِنْ أَهْلِكَ﴾ که
 به‌یانی زوو ده‌رچوویت له‌لای مال و خیزانت ﴿تَبَرُّوا الْمُؤْمِنِينَ﴾ پرواداره‌کانت نیشه‌جی نه‌کرد
 ﴿مَقْعِدِ الْفِتَنِ﴾ له‌چهند شوینیکدا بؤ جه‌نگ کردن ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه‌خوا بیسه‌ری

﴿إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ﴾ لهو کانهدا که دوو کومه د له یتوه خه ریک بوون ﴿أَنْ تَفْشَلَا﴾ سست
 بن و تیک بشکین و (بگه رتنه وه) ﴿وَاللَّهُ وَابِعُهُمَا﴾ به لام خوا دؤست و یار مهنی ده ریان بوو ﴿وَتَقَى اللَّهُ﴾
 قیسر کبیل المؤمنون ﴿وہ پروا داران با پشت تہنہا به خوا بیہ ستن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا
 ینگومان خوا یتوه ی سہر خست ﴿بِئْسَ﴾ له (جہنگی) بہ دردا ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا یتوه کم و
 لاواز بوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دهی له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بہ لکو سوپاس گوزاری بن ﴿إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾
 (بیریان بخہر وه) تہ و کانه ی دہ تووت بہ پروا دارہ کان ﴿أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ﴾ نایا بہ ستان
 نی یہ ﴿أَنْ يُمَدَّكُمْ زُكُوفُ﴾ پەر و مرد گارتان کؤمہ کتان ہکات ﴿بِثَلَاثَةِ أَلْفٍ﴾ بہ سنی ہزار ﴿فَرَأَى الْمُؤْمِنِينَ﴾
 منزلون ﴿لہ فریشتہ دابہ زینراوہ کان ﴿بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا﴾ بدلی، تہ گہر نارام بگرن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وہ له خوا
 بترسن ﴿وَمَا أَوْفَرْتُمْ قُرْحَهُمْ﴾ پہ لامارتان بدن لہم کاتانہدا ﴿يُعَذِّبُكُمْ﴾ پەر و مرد گارتان
 کؤمہ کتان ہکات ﴿بِثَلَاثَةِ أَلْفٍ﴾ بہ پینچ ہزار ﴿فَرَأَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ لہ فریشتہ نیشانہ دارہ کان ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾
 ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ وہ خوا تہنہا لہو (کؤمہ کی) یہی کرد ﴿إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ﴾ بہ سؤدہ بؤتان ﴿وَتَقْطَعُ﴾
 قلوبکم یہ ﴿وہ بؤ تہوہی دلہ کانتانی پی نارام یسی ﴿وَمَا أَصْرُ الْإِيمَانِ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (تہوہش بزاسن)
 سہر کہ و تنیش تہنہا لہ لایہن خوا ی ﴿الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ﴾ بالآ دہستی داغاوہ یہ ﴿لِيَقْطَعَ طَرَفًا﴾ وہ
 ناردنی فریشتہ کان) بؤ تہوہ بوو دابریت (لہ ناوی بات) بہ شیتک ﴿فَرَأَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ لہو تہوہ کی
 بی پروان ﴿أَوْ يَكْبِتُهُمْ﴾ یان خہفہت باریان ہکات (بہ تیشکانیان) ﴿وَيَسْقِيُونَهُمْ﴾ تہ مجا
 بگہ رتنہوہ بہ ناٹومیدی ﴿بِئْسَ الْفِتْنَىٰ﴾ دہ بارہی ہلہاتوہ کانی شہری ٹو خود بہ راستی بہ دہست
 تونی یہ (تہی موخہ مہد ﴿مِنْ الْأَمْثَلِ﴾ ہیچ شیتک لہو کارہدا ﴿أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ چ (خوا)
 تہوہ بیان لی و ہر گری ﴿أَوْ يُعَذِّبَهُمْ﴾ یان سزایان بدات ﴿وَأَنَّهُمْ ظَالِمُونَ﴾ چونکہ بہ راستی تہوہ
 ستمکارن ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ﴾ ہر بؤ خوا یہ ہر چی لہ ناسمانہ کاندایہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وہ
 ہر چی لہ زہوی دایہ ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوش تہبی لہ ہر کہس خوی بیہوی
 وہ سزای ہر کہ سبش تہدات خوی بیہوی ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وہ خوالی بوردهی مہرہ بانہ ﴿يَتَذَكَّرُ﴾
 ﴿يَتَذَكَّرُ﴾ تہی کہسانی کہ پرواتان ہتتاوہ ﴿لَا يَأْكُلُوا الرِّبَا﴾ سوود مہ خون ﴿أَصْحَافًا﴾
 مَصْنَعَةً ﴿چہند بہرامبہر ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بؤ تہوہی بز گارین ﴿وَاتَّقُوا النَّارَ﴾
 وہ خوتان باریزن لہو ناگرہی ﴿الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ کہ نامادہ کراوہ بؤ بی
 پروا کان ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وہ گوی رایہ لی خودا و پیغہ مہر بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ ینگومان
 مہرہ بانیتان لہ گہان تہ کریت ﴿

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ﴾ پیشبر کن بکن بؤ لی بوردیتکی گه وری (خودا) ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾
 نه لایه ن په وره رگارتانه وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ وه بؤ بهه شتیک که پانییه که ی (به نه اندازه ی)
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زهوی په ﴿أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ که ناماده کراوه بؤ له خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يُؤْتُونَ﴾
 نه وانه ی مال ده به خشن (له ری ی خوا دا) ﴿فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾ له کاتی خوشی
 (ده و له مهن دی) و ناخوشی دا ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا الظَّالِمِينَ﴾ و رفی به تینی خویان ده خونه وه و ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ﴾
 عَنِ النَّاسِ ﴿وَهُمْ يَرْجُونَ﴾ ده بورن له خه لکی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خواش چاکه کارانی خوش ده ویت ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَجْرَةً﴾
 وه نه وانه ی که کاتیک کرده وه به کی ناشیرین ده کهن ﴿أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾
 یاستم له خویان ده کهن ﴿ذَكَرُوا اللَّهَ﴾ که یادی خویان کرده وه ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ﴾ نه مجا
 داوای لی بووردن ده کهن بؤ گونا هه کانیان ﴿وَمَنْ يَعْمُرِ الْمَذْجُوبَ﴾ ثایا کی ده بوریت له گونا هه کان
 ﴿إِلَّا اللَّهَ﴾ بیتجگه له خوا ؟ ﴿وَلَمْ يُصِرُّوا﴾ وه بهر ده و ام نابین ﴿عَلَىٰ مَا قَلَّبُوا﴾ له سهر نه وه ی که کرد وویانه
 ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا یزانن (گونا هه) ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ پاداشتیان
 لی بووردنه ﴿مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له لایه ن په وره رگارتانه وه ﴿وَجَنَّتْ﴾ و چند باخاتیک (بهه شتیک)
 ﴿تَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که وویاره کان ده رفون به ژیریاندا ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ نه میتنه وه له و بهه شتانه دا
 بهه میشدی ﴿وَبَعَثْنَا فِيهِمُ الرَّسُولَ﴾ چند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿فَدَخَلَتْ﴾ بیتگومان رابورد
 ﴿مِنْ قَبْلِ كُنُوسَاتٍ﴾ له پیش تبه وه چند ری و یاسایه ک (باوینک) ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا
 ثیه بگه رین به زه ویدا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ﴾ و سهرنج بده ن ثایا چؤن بوو ﴿عَنْقَبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾
 سهر نه نجامی بی بروا کان ﴿هَٰذَا بَيْتُ النَّاسِ﴾ نه مه روون کردنه وه به بؤ هه موو خه لکی
 ﴿وَهَٰذِي رَمُوعٌ﴾ و ریتموونی و ناموزگاری په ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾ بؤ له خوا ترسان ﴿وَلَا تَسُبُّوا﴾
 سست و دل لاواز مه بن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وه غه مبار مه بن ﴿وَأَنشُرِ الْأَعْمُونَ﴾ ههر ثیه بهر ز و بلند ترن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر بروا دار بن ﴿إِنْ تَمَسَّكَ قَرْحٌ﴾ نه گهر ثیه (له نو خودا) زام و بریتان
 توش بووه ﴿فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ﴾ نه وه بیتگومان نه و هوزه (بتهرسته کان له به دردا) زام و بریتان توش
 بووه ﴿مِثْلَهُ﴾ به وینه ی زامی ثیه ﴿وَبَيْنَ الْأَيْمَنِ﴾ نه و چهرخ و رفزانه ی (زالبون و سهر که و تنانه)
 ﴿بَيْنَ يَمِينِ النَّاسِ﴾ ده یگین به نه ناو خه لکید (جارتیک بؤ ثیه و جارتیک بؤ نه وانه) ﴿وَلْيَعْلَمْ اللَّهُ﴾
 له بهر شه وه ی (له دونیادا) خوا دهری بخات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی بروایان هتیا وه ﴿وَبَشَّحْهُ﴾
 منگه و له ناو ثیه دا هه لبر تریت ﴿شَهَادَةً﴾ چند که سیک به شهید ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾
 وه خواستم کارانی خوش ناویت ﴿

﴿وَلَا يَخْصُ اللَّهُ﴾ وه تا خوا (له تاوان) پاك بکاته وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی که بر وادارن ﴿وَيَتَحَقَّقُ﴾
 الْكَافِرِينَ ﴿وَهُبْنِ بَاوَهْرَانِ بَهْرِ بَكَاتِ﴾ ﴿أَرْحَمُهُ﴾ ثابا ئیوه وا گومانان ده برد ﴿أَنْ تَدْخُلُوا﴾
 الْجَنَّةَ ﴿که ده چنه به دهشت﴾ ﴿وَلَمَّا يَعْرِ اللَّهَ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا ده ری نه خستوه (واته تاقی
 نه کردونه ته وه) ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ﴾ نه وانه ی تی ده کوشن له ئیوه ﴿وَيَعْلَمُ الصَّابِرِينَ﴾ و هیشتا ده ری
 نه خستوون که سانیک له ئیوه که خور اگران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سویند بین بیگومان ئیوه ﴿تَمُوتُ﴾
 أَلَمُوتُ ﴿تاواتی (شه هیدی و) مردنن نه خواست﴾ ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پینش نه وه ی ﴿أَنْ تَقُودَ﴾ پی ی بگن
 ﴿فَقَدْ رَأَيْتُمْ﴾ خو به راستی مردنن بینی ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ له کاتیکدا ئیوه زهق سهیرنن ده کرد ﴿وَمَا مَحْضِدُ الْأَرْمُولِ﴾
 موحه ممد ﴿نه نهها پیغه مبریکه (نه مرئی به)﴾ ﴿فَدَخَلْتُ مِنْ قَبْلِ الْأَرْمُولِ﴾ بیگومان
 له پینش نه و پیغه مبرانی تر راپوردون ﴿أَفَلَا يَمَاتُ﴾ جا ثابا نه گهر وه فاتی کرد ﴿أَوْ قَبْلِ﴾ یان کوژرا
 ﴿أَفَلَا يَشْفَعُ عَلَىٰ عَقَبَيْكَ﴾ ده گهرینه وه بؤ دواوه ی خوتان (پاشگهر دهنه وه) ﴿وَمَنْ يَنْقَلِبْ﴾ ههر که س
 هه لگهرینه وه ﴿عَلَىٰ عَقَبَيْهِ﴾ بؤ دواوه ی خوی (بؤ بت په رستی) ﴿فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا﴾ نه وه ههر گیز
 (نه و که سه) هیچ زیانیک ناگه به نیت به خوا ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به زووی خوا پاداشی ﴿الْمُحْسِنِينَ﴾
 سوپاس گوزاران ده داته وه ﴿وَمَا كُنْتَ يَنْفُسِ﴾ هیچ که سینک نه بووه ﴿أَنْ تَمُوتَ﴾ که بمیرت
 ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خوا ﴿كَيْتَبًا مُّؤَخَّلًا﴾ نوسراوینکی کات دیاری کراوه (له و کاته دا
 که خوی گه وره دیاری کردوه) ﴿وَمَنْ يُرِدْ﴾ ههر که سینک ده به ویت ﴿تَوَابِ الدُّنْيَا﴾ پاداشت و ده سته ویتی
 دنیایی ﴿تُرِيدَ مِنْهَا﴾ له و (پاداشی دنیا) هه ندینکی پی ده دهین ﴿وَمَنْ يُرِدْ﴾ وه ههر که سینک ده به ویت
 ﴿تَوَابِ الْآخِرَةِ﴾ پاداشی پاشه رور ﴿تُرِيدَ مِنْهَا﴾ له و (پاداشی پاشه رور) هه ندینکی پی ده به خشین
 ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ الْحَسَنِينَ﴾ وه به زووی پاداشی سوپاس گوزاران ده دهنه وه ﴿وَكُلَّ الَّذِينَ نَجَّيْ﴾
 زور له پیغه مبران ﴿قَتَلَ مَعَهُ﴾ جهنگ و کوشناریان کردوه له گالیاندا (شابه شانیان) ﴿رَبِّوْنَ﴾
 کثیر ﴿زور له زانیان و خواناسان﴾ ﴿فَمَا وَهَنُوا﴾ جا سست و ده سته پاچه نه بوون ﴿لَمَّا أَصَابَتْهُمُ﴾
 به هوی نه وه ی که دوو چاریان بووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پی ی خوا دا ﴿وَمَا ضَعُفُوا﴾ وه پی هیز و لاواز
 نه بوون ﴿وَمَا اسْتَكَانُوا﴾ وه سهیریان شور نه کرد بؤ دوزمن ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا خور اگرانی
 خوش ده ویت ﴿وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ﴾ ههر ته مه ووته ی نه وان بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که ده بیان ووت ﴿رَبَّنَا﴾
 اَعْفِرْنَا ﴿نه ی په روه ردگارمان لیمان ببوره﴾ ﴿ذُنُوبَنَا﴾ له گونا هه کانمان ﴿وَأَسْرِفْنَا﴾ وه له زیاده په ویمان
 ﴿فِي أَمْرِنَا﴾ له کار ووبارماندا ﴿وَقَدْ أَقْدَمْنَا﴾ و پیکانمان جیگیر بکه (له جهنگدا) ﴿وَالنَّصْرَ﴾ و
 سهیرمان بخه ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ به سهیر کز مه لی پی بر وایاندا ﴿فَقَاتِلْهُمْ اللَّهُ﴾ به هوی نه وه وه
 خوا پی ی به خشین ﴿تَوَابِ الدُّنْيَا﴾ پاداشی دنیا ﴿وَحَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ﴾ وه پاداشی چاک و
 شیرینی رور ی دویی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خوا چاکه کارانی خوش ده ویت

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تم ہی تہوانہی پرواتان ہینا وہ ﴿إِنْ تُطِيعُوا﴾ تہ گہر ٹیوہ گوپراہیلی بکہن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بؤ تہوانہی بی پروان ﴿يُرْذَوْكُمْ﴾ تہتان گپرنہ وہ ﴿عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ﴾
 بؤ دواوہی خوتان (بؤبت پرسی) ﴿فَتَنقَلِبُوا خِصِرِينَ﴾ تہمجا تہ گہر پتہ وہ بہ زبانباری ﴿بَلِ اللَّهَ تَوَلَّيْكُمْ﴾ (تہوانہ دوستان نین) بہ لکو خوا یارمہتی دہر و دؤستی ٹیوہیہ ﴿وَهُوَ خَيْرُ
 النَّاصِرِينَ﴾ وہ خوا باشترینی ہمہ موو یارمہتی دہرانہ ﴿سَنَلْقَىٰ فِي قُلُوبِ﴾ بہ زوویسی دہ خہینہ دلی
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی بی پروان ﴿الرُّعْبَ﴾ ترس و بیمی بہ تین ﴿يَمَّا أَتَتْكُمْ آبَاءُ﴾ بہ ہوی
 تہوہی کرد برویانہ ہاویہشی خوا ﴿مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ﴾ شتانی کہ خوا ہیچ بہ لگہی نہ نار دؤتہ
 خوارہ وہ لہ سہری ﴿وَمَا تَوْهَنُهُمُ النَّارُ﴾ کہ جینگا و شویتنی تہوان ناگرہ ﴿وَيَلَيْسَ مَقْصُودُ﴾ وہ چہند
 نیشتہ جتہ کی خرابہ ﴿الظَّالِمِينَ﴾ (جینگہی) ستہ مکاران ﴿وَلَقَدْ صَدَقَ كُفْرُكُمْ﴾ سویتند
 بیت بنگومان خوا بہ جنی ہینا بؤتان ﴿وَعَذَابُ﴾ بہ لیتہ کہی ﴿إِذْ أَخْرَجْتَهُمْ﴾ کاتیک (سہرہ تابی جہنگی
 ثوحود) ہہستان لی برین (دہتان کوشتن) ﴿إِذْ ذُكِّرُوا﴾ بہ فہرمانی خوا ﴿حَتَّىٰ إِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ ہہتا
 کاتیک (لہ ناکاو) سست بوون ﴿وَتَنَزَّعْتُمْ﴾ نازا وہ و دووہرہ کیتان کرد ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ لہ کاری جہنگدا
 ﴿وَعَصَيْتُمْ﴾ وہ بی فہرمانیتان کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ﴾ لہ پاش تہوہی کہ خوا نیشانی دان
 ﴿مَا يُحْيُونَ﴾ تہوہی (لہ جہنگہ کہدا) پیتان خوش بوو (کہ سہر کہوتن لہ سہرہ تابی جہنگہ کہدا)
 ﴿وَمِنْكُمْ﴾ ہہندیک لہ ٹیوہ ﴿مَنْ يُرِيدُ الْآزْيَا﴾ (دہ سکہوتنی) دونیابی دہویست ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ﴾ وہ
 ہہندیکنان ﴿يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ پاداشتی رورزی دواپی دہویست ﴿ثُمَّ صَرَّفَكُمْ عَنْهُمْ﴾ پاشان (خوا)
 ٹیوہی گپراہیہ وہ (جہنگی) تہوان (وتی شکان) ﴿لِيَنْتَحِيلَكُمْ﴾ تاتاقیشان پکاتہ وہ (لہ خور اگر تندا)
 ﴿وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ﴾ سویتندی بنگومان خوا لیسان بوورا ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ﴾ و خوا خاوتنی بہ ہرہ و
 چاکہیہ ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بہ سہر پروادارانہ وہ ﴿إِذْ تُصْعِدُونَ﴾ کاتیک دوورہ کہوتنہ وہ
 (سہرہ کہوتن بہ کتوی ثوحوددا) ﴿وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ﴾ وہہرینی کہس نہ تہوہستان
 ولاتان نہ دہ کردہ وہ بہ لایدا ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ لہ کاتیکدا پیغہ مہر بانگی لی دہ کردن ﴿فَتِ
 أَخْرَجَكُمْ﴾ لہ دواناتہ وہ ﴿فَأَتَيْتُكُمْ عَمَّا بَعَثَ﴾ جا (خوا) پاداشتی غہم و خہفہنی ہہر بہ غہم
 و خہفہت دانہ وہ ﴿لِيُكَيَّلَ تَحَرُّوْا﴾ بؤ تہوہی غہمبار نہین ﴿عَلَىٰ مَا آتَاكُمْ﴾ لہ سہر تہوہی لہ
 دہستان چو وہ ﴿وَلَا مَا أَصْبَحَكُمْ﴾ وہ (غہمبار نہین بہ) تہوہی دوو چارنان بووہ ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ﴾
 خواش ناگادارہ ﴿يَمَّا تَتَمَلَّوْنَ﴾ بہوہی کہدہیکہن ﴿

﴿وَمَا أَصْبَرُ﴾ نہ وہی کہ دوو چار تان ہو ﴿يَوْمَ أَتَيْنَا الْجَمْعَانَ﴾ لہو روزہدا کہ ہمدوو کومہل ہدیہک
 گہیشتن (لہنوحوددا) ﴿فَإِذِ انْطَلَقْنَا﴾ نہوہ بہویستی خودا ہوو ﴿وَلْيَعْلَمِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بڑ نہوہی بر واداران
 دہربخات ﴿وَلْيَعْلَمِ الَّذِينَ تَأْتَوْا﴾ و بڑ نہوہیش دووہوہ کان ٹاشکر ابکات ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و پیمان ووترا
 ﴿تَعَالَوْا قَاتِلُوا﴾ و ہرن بجہنگن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿أَوْ ادْعُوا﴾ بابہرگری (لہ ولاتی
 خوتان) بکہن ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ قَاتِلَ الْأَعْدَاءِ﴾ ووتیان: نہ گہر ہمانزانیابہ جہنگ دہبیت ﴿لَأَتَّبَعْتُمُ﴾
 شویتان دہ کہوتین ﴿مَنْ يَكْفُرْ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ﴾ نہوانہ لہو روزہدا لہ بی پروایہوہ ﴿أَقْرَبَ مِنْهُمْ إِلَاسِي﴾
 نزیک تر ہوون قالہ پروا ویمانہوہ ﴿يَقُولُونَ يَا قَوْمِ هُمْ﴾ نہوانہ بہدہمیان شتیک دہلین ﴿مَّا لَيْسَ فِي﴾
 قلوبہم ﴿کہلہدیاندا نی یہ﴾ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ وہخوا (لہمہموو کہس) زانائہہ ﴿بِمَا يَكْتُمُونَ﴾
 بہوہی کہ دہیشارنہوہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہوانہی کہووتیان (مہبہست پنی دووہوہ کانہ)
 ﴿لَا خِرَافَةَ﴾ دہربارہی براکانیان (باوہرداران) ﴿وَقَعَدُوا﴾ لہ کاتیکدا خویان دانیشتن و دہرنہچوون
 ﴿تَوَاطَّأُوا﴾ نہ گہر نہوان گویرایہلی نیمہ بوونایہ ﴿مَتَّعُوا﴾ نہدہ کوڑران ﴿قُلْ فَأَدْعُوا﴾ بلسی
 کہوانہ بہرگری ﴿عَنْ أَنْفُسِكُمْ أَلُمْتُ﴾ مردن لہ خوتان دووہوہنہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر
 ثبوتہ راست دہکہن ﴿وَلَا تَحْشَرْنَ﴾ ہر گیز وا گومان مہبہن ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہوانہی کہ کوڑران
 ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿أَمْوَالُ﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْبَبْنَا﴾ (نہخیر وانیہ) بہلکو نہوانہ زیندوون
 ﴿عِنْدَ رَبِّنَا﴾ لای بہروہردگاریان ﴿يُزْزِفُونَ﴾ روزی دہدرین ﴿فَرِحِينَ بِمَا﴾ شادمان و دلخوشن
 بہوہی ﴿عَنِ اللَّهِ﴾ کہ خواہی بہخشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ بہہرہ و فہزلی خوی ﴿وَيَسْتَفْشِرُونَ﴾
 بالذین ﴿شادمانن بہوانہ﴾ (بہبر اتیکوشہرہ کانیان) ﴿لِيُخْبِتُوا مِنْهُمْ﴾ کہ ہیشٹانہ گہیشٹوون پیمان
 ﴿مِنْ خَلْقِهِمْ﴾ لہدوای (شہہیدبوونی) نہمان ﴿الْأَخَوَفَ عَلَيْهِمْ﴾ نہہیچ ترسینکیان لہسہرہ ﴿وَلَا هُمْ﴾
 یخزبون ﴿و نہ نہوانہ ہیچ غم و خہفہتیک دہخون ﴿يَسْتَفْشِرُونَ﴾ شادمان و دلخوشن ﴿بِتَعْمَقَاتِ﴾
 اللہ و فاضل ﴿بہو بہہرہ و زیادہ فہزلہی لہ لایہن خواوہ﴾ (پیمان دراوہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بہراستی خوا
 ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پاداشتی بر واداران وون ناکات ﴿الَّذِينَ﴾ نہوانہی ﴿أَسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾
 کہ وہ لایمی خواو پتہمہیریان دایہوہ ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ لہپاش نہوہی کہ ﴿مَّا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ﴾ (لہنوحوددا)
 تووشی برینداری ہوون ﴿الَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ﴾ بڑ نہوانہدیان ہدیہ کہ کردہوہی چاکیان کردہوہ
 ﴿وَأَتَّقُوا﴾ وہخویان پاراستوہہ ﴿أَجْرَ عَظِيمٍ﴾ پاداشتیکی گہورہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ﴾
 نہوانہی کہ خہلکی پیمان دہووتن ﴿إِنَّ النَّاسَ﴾ بہ راستی خہلکی (بی باوہر) ﴿فَدَجَمُوا الْكُفْرَ﴾ لہشکر
 و کومہلی زوریان کو کردوہوہ لہ دڑتان ﴿فَأَخَذَهُمُ﴾ کہوانہ ہترسن لی بان ﴿فَرَادَهُمْ إِلَيْنَا﴾ کہچی
 نہوان (نیمانداران) بہمہ باوہریان زیاد ہوو ﴿وَقَالُوا﴾ وہ ووتیان ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ ہر خوامان بہسہ
 ﴿وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ چہند پشت پنی بہستراوینکی چاکہ ﴿

﴿فَاتَّقُوا بِالْإِيمَانِ﴾ نه مجا گه پانه وه (بۆ مه دینه) به به هره‌ی گه و ره وه (که سه لامه‌تی به) ﴿مِنْ أَلَدِی وَفَضْلِی﴾
 و فه زن و باداشت له لایه‌ن خوا وه ﴿لَنْ تَنَالُوا سَعَةً﴾ هیچ زیان و ناخوشیه کیان تروش نه بو و ﴿وَاتَّقُوا﴾
 نه وانه شورتی ﴿رِضْوَانِ اللَّهِ﴾ به زامه‌ندی خوا که وتن ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾ وه خوا خوا وه‌ی به هره‌ی
 گه و ره به ﴿إِنَّمَا ذَلِكُمُ﴾ به راستی نه وه‌ی نیوه (سارد ده کاته وه) ته‌نھا ﴿الشَّيْطَانُ﴾ شه‌یتانه ﴿يُخَوِّفُ﴾
 اَولَیةَ و ﴿کَدُّوْست و (براده‌رانی) خوی دهر سینیت ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ﴾ جائتیه لیان مه تر سن ﴿وَيَخْلَوْنَ﴾
 و له من تر سن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿وَلَا يَخْزِيكَ الْيَقِينُ﴾ بادل غه‌مگیت نه که ن
 نه وانه‌ی ﴿يُسْرِعُونَ﴾ پشیر کی و په له ده که ن ﴿فِي الْكُفْرِ﴾ له بی بر واییدا ﴿لَهُمْ﴾ بنگومان نه وانه ﴿لَنْ﴾
 یَصْرُوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ ههر گیز هیچ زیانیک ناگه‌یه‌نن به خوا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده‌یه ویت ﴿أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا﴾
 که هیچ به شیکیان بۆ دانه‌نی ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له پرۆزی دوا بی دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه بۆ نه وان سزایه کی
 گه و ره هه به ﴿إِنْ أَلْبَسَ﴾ به راستی نه وانه‌ی ﴿أَشْرُوا الْكُفْرَ﴾ که بی بر وایان کری (له‌م جیهانه‌دا)
 ﴿بِالْإِيمَانِ﴾ به بر و او ئیمان ﴿لَنْ يَصْرُوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ ههر گیز هیچ جو ره زیانیک ناگه‌یه‌نن به خوا ﴿وَلَهُمْ﴾
 عَذَابٌ ﴿بِقَوْلِهِ وَانْهَ هه به سزایه کی ﴿أَلَيْسَ﴾ به ئیش و سازار ﴿وَلَا يَحْسَبُونَ﴾ ههر گیز واگومان نه‌یه‌ن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه‌ی که بی با وه‌رن ﴿أَتَأْمُنُونَ﴾ نه و مؤله‌ت دانسی ئیمه بۆ نه وان ﴿حَسْرَ﴾
 لَا تُفْسِدُهُمْ﴾ چاکه بۆ خویان ﴿إِنَّمَا تَمُنُّ لَهُمْ﴾ به راستی ئیمه مؤله‌تی نه وان نه‌ده‌ین ﴿لِيُزَادُوا بَإِثْمًا﴾ بۆ نه وه‌ی
 گونا‌هی زیاتر بکه‌ن ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ وه بۆ نه وانه هه به سزایه کی ریسوا که ر ﴿مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ﴾
 الْمُؤْمِنِينَ﴾ خوا واز له بر واداران ناهیتیت ﴿عَلَى مَا أَلْمَزْتُمْ لَهُمْ﴾ له سه‌ر نه و باره‌ی که ئیوه‌ی له سه‌رن (که جیا
 نه بو و ته وه‌ی موسلمان و دو ورو و کافره) ﴿حَتَّىٰ يَمِيزَ﴾ هه‌تا جیا ده کاته وه ﴿أَخْبِثَ مِنَ الشَّيْطِ﴾ پس
 له پاک ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَكُمْ﴾ وه خوی گه و ره نیوه ناگادار ناکات ﴿عَلَى الْغَيْبِ﴾ به سه‌ر نه‌یتی (عه‌یب)
 دا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوی گه و رو ﴿يَخْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ﴾ هه‌لی نه‌بزی ریت له نیرا وه کانی دا ﴿مَنْ يَنْكُحْ﴾
 ههر که سینیکی بویت ﴿فَقُلْ أُولَئِكَ﴾ جیا بر وای راسته‌قیته بیتن به خوا ﴿وَرُسُلُهُ﴾ وه به نیرا وه کانی
 ﴿وَأَنْ تَقُولُوا﴾ وه نه گهر به و جو ره بر وایتن ﴿وَتَقُولُوا﴾ و خوتان بهار بنزن ﴿فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ نه وه
 پاداشتیک ی زور گه و ره‌تان بۆ هه به ﴿وَلَا يَحْسَبُونَ﴾ ههر گیز واگومان نه‌یه‌ن نه و که سانه‌ی
 ﴿يَخْلُوتُ﴾ که چروکی ده که ن ﴿يَمَاءَ لَنُفْهِرَ اللَّهُ﴾ به وه‌ی که خوا پنی به خشبوون ﴿مِنْ قَضِيلِهِ﴾ له ریز
 و به هره‌ی خوی ﴿مَوْخِرًا لَهُمْ﴾ که ته و (چرو وکی ی) هه‌چاکتره بۆیان ﴿بَلْ هُوَ بَشَرٌ لَّهُمْ﴾ (نه‌خیر وانه)
 به‌لکه نه وه خرا به بۆیان ﴿سَيُخْلِقُونَ مَا يَخْلُقُونَ﴾ به زوویی ته وه‌ی چرو کیان پی ده کرد وه که ته‌وق
 ده کرد ته ملیان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له باشه پرۆزا (پرۆزی هه‌ستانه وه) ﴿وَاللَّهُ﴾ وه ههر بۆ خوا به و مولکی
 نه وه ﴿مِيراثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ میراتی ئاسمانه کان و زه‌وی (ته وه‌ی له ئاسمانه کان و زه‌ویدایه)
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به ههر چی که ئیوه ده‌یکه‌ن ﴿

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا بیستی ﴿قَالَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ ووتدی نهو (جوله‌ك) انه‌ی كه ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾
 قَبِيرٌ ﴿بِیْگومان خوا هه‌زاره﴾ ﴿وَلَقَدْ أَفْضَيْتُمْ﴾ و نیمه ده‌ولمه‌ندین (چونكه داوا‌ی قهر زمان لی ده‌كات
 مه‌به‌ستیان له‌ثابه‌تی - ومن یقرض الله قرضاً حسناً - به) ﴿سَكَتَ مَا قَالُوا﴾ نه‌وی كه ووتیان ده‌بنوسین
 ﴿وَقَدْ لَعْنَهُمُ الْآلِیَةُ﴾ (وه‌ده‌بنوسین) كوشنی نه‌وانه‌بو پیغه‌مبه‌ره‌كان ﴿يَعْرِضُ حَتَّى﴾ به‌ناره‌وا ﴿وَنَقُولُ﴾
 دُوقُوا ﴿وه‌(بیان) ده‌لین بجه‌ژن﴾ ﴿عَذَابَ الْحَرِیِّ﴾ سزای ناگری سووتنه‌ر ﴿ذَلِكَ﴾ نه‌و (سزاسه‌خته)
 ﴿بِمَا فَذَمْتَ الْيَدِیْكُمْ﴾ به‌هوی كرده‌وه‌ی (خرابی خوتانه‌وه‌یه) كه‌پیشتان خستوه‌ه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان
 خوا ﴿لَیْسَ بِظُلَمٍ لِّلْعَبِیدِ﴾ هیچ جور ه‌سته‌ميك ناكات له‌به‌نده‌كان ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نه‌و (جوله‌كانه‌ی)
 كه‌ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿عَهْدَ الْإِنْسَانِ﴾ په‌یمانی داوه‌به‌ نیمه ﴿أَلَا تَذَكَّرُونَ﴾
 كه‌بروا نه‌هینین به‌هیچ نیر راویك ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيََنَّ بِقُرْبَانٍ﴾ هه‌تا قوربان‌ی و خیریکمان بو نه‌هینیت
 ﴿تَأْكُلُهُ النَّارُ﴾ كه‌ ناگر (پیشه‌خواره‌وه‌و) بیسوته‌یت ﴿قَدْ جَاءَكُمْ﴾ بلی بیگومان هاتن بولاتان
 ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِی﴾ چند پیغه‌مبه‌رتك له‌پیش منه‌وه ﴿بِالْبَیِّنَاتِ﴾ به‌به‌لگه‌روونه‌كانه‌وه ﴿وَالَّذِی قُلْتُمْ﴾ و به
 نه‌و (موعجزه‌یه‌ی) كه‌ ووتتان ﴿فَلَمَّا قَتَلْتُمُوهُمْ﴾ ده‌ی بوچی نه‌و (پیغه‌مبه‌ر) انه‌تان كوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾
 صَادِقِیْنَ ﴿نه‌گر نه‌وه‌راست ده‌كه‌ن﴾ ﴿فَإِنْ كَذَّبْتُمْ﴾ جائه‌گه‌رباوه‌ربان‌بی نه‌كردی ﴿فَقَدْ كَذَبَ﴾
 نه‌وه بیگومان بر وانه‌كراوه (پیغه‌مبه‌رانی پیش توش به‌دروزرانان) ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ به‌پیغه‌مبه‌رانی
 له‌پیش تووه ﴿جَاءُوا بِالْبَیِّنَاتِ﴾ هیناویانه‌به‌لگه‌روونه‌كان ﴿وَالزُّبُرِ﴾ و نامه‌ی ناسمانی (نامه‌ی په‌ند
 و ته‌می كهر) ﴿وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و نامه‌ی روون كهره‌وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه‌موو (خواه‌ن)
 گیانیک ﴿ذَاقَةُ الْمَوْتِ﴾ مردن ده‌چیژیت ﴿وَلَمَّا تَوَفَّوْا﴾ وه‌به‌راستی به‌نه‌واوی پیتان ده‌دریت
 ﴿أُجْرَكُمْ﴾ پاداشته‌كانتان ﴿يَوْمَ الْفِیْئَةِ﴾ له‌دو‌زی دوا‌ی دا (هه‌سته‌انه‌وه‌دا) ﴿فَمَنْ رُّحِرْ﴾ نه‌مجا
 هه‌ر كه‌س دوور خرتیه‌وه ﴿عَنِ النَّارِ﴾ له‌ناگری دوزه‌خ ﴿وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ﴾ و بخرتیه‌به‌هه‌شته‌وه
 ﴿فَقَدْ فَرَّ﴾ نه‌وه به‌راستی نه‌و كه‌سه‌سه‌ر كه‌وتوه ﴿وَمَا لَخِیْوةُ الدُّنْیَا﴾ زیانی دونیاش هیچ شتیک
 نیه ﴿إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾ جگه‌له‌چهند سات و ناره‌زووبه‌کی فریوده‌ر نه‌یت ﴿لَتُسْجَرْنَ﴾
 سویند بیت بیگومان تاقی ده‌كرته‌وه ﴿فَإِمْقَالِكُمْ﴾ له‌سامان و دارایی و گیانی خوتاندا
 ﴿وَلَتُسْمَنَنَّ﴾ سویند بیت بیگومان ده‌بیستن ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له‌وانه‌ی كه‌نامه‌یان
 پیدراوه ﴿مِن قَبْلِكُمْ﴾ له‌پیش نه‌وه ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وه‌له‌وانه‌ی هاوبه‌شیان بو خوا داناه
 ﴿أَذَى كَبِیرٌ﴾ (نازار و) قسه‌ی ناخوشی زور ﴿وَنَاصِبٌ أَوْثَرٌ﴾ جائه‌گه‌ر نه‌وه نارام بگرن ﴿وَنَقُودٌ﴾
 و باریز كاربن ﴿فَإِنَّ ذَلِكَ﴾ نه‌وه بیگومان نه‌وه ﴿مِن عَمَلِ الْأُمُورِ﴾ له‌كاره‌به‌هیز و گه‌وره‌كانه (له‌و
 كارانه‌یه لی برانی ده‌وی) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ (بیتہ وہ بیربان) کاتیک کہ خواہری گرت ﴿وَمِثْقَ الْذَبِّ﴾ بہ پیمان لہ وانہی ﴿أَوْثَرُ الْجَبَّتِ﴾ کہ نامہ بیان ہی بہ خشر ابو (لہ جولہ کہ و گا ورہ کان) ﴿تَشْتَكُونَ النَّاسَ﴾ دہین تہو نامہ بہ پروون بکہ نہ وہ بز خہ لکی ﴿وَلَا تَكْفُرُوا﴾ وہ نہ بشار نہ وہ ﴿فَتَبَدُّوا﴾ بہ لام تہو (بہ پیمانہ بیان) فریدایہ ﴿وَرَأَاهُ وَرَهِدَ﴾ پشت خوریانہ وہ ﴿وَأَنشَرُوا بِهٖ﴾ و کریبان بہو نامہ بہ ﴿فَمَّا أَقْبَلَا﴾ تر خیکی کہم ﴿فَبَشَّرْنَاهُ نَارَ﴾ نای چہند خرابہ تہو ہی کریبان ﴿لَا تَحْسَبَنَّ﴾ وہ گومان مہ بہ ﴿الَّذِينَ يَفْرَحُونَ﴾ تہو وانہی کہ شادمانن ﴿بِمَا آتَوْا﴾ بہو ہی کہ کردیان ﴿وَيُحِبُّونَ﴾ و پیمان خوشہ ﴿أَن يُخَدُّوا﴾ کہ سوریاس بکرنن ﴿بِمَا لَهُمْ يَفْعَلُوا﴾ بہشتیک کہ نہ بیان کردوہ ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ﴾ تہو ہدر گیز گومانیان ہی مہ بہ ﴿بِمَقَارِقِنَ الْعَدَابِ﴾ بہر زگار ہوو لہ سزا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ﴾ و ہو تہو وانہ ہدیہ سزایہ کی ﴿آلِیْمٌ﴾ نازار دہر ﴿وَلَهُ مُلْكُ﴾ ہدر بز خواہ بادشایہ تی و مولکی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانہ کان وزہوی ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وہ خوا بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ دہسہ لاقدارہ ﴿إِن فِي خَلْقِ﴾ بہراستی لہ دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانہ کان وزہویدا ﴿وَالْجَنِّ﴾ و لہ جیوازی و گزرائی ﴿الْأَنْبِلِ وَالنَّهَارِ﴾ شہو و روزدا ﴿لَا إِلَهَ﴾ چہندہا ہلگہ ہدیہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بز خواہن بیرو خوشہ کان ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ﴾ تہو وانہی کہیادی خواہ دہ کہن ﴿فَبِمَا وَقَعُوا﴾ بہ پتہو بہ دانیشتنہوہ ﴿وَعَلَى جُنُوبِهِمْ﴾ بہراکشانہوہ ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ﴾ وہ بیر دہ کہ نہوہ لہ دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانہ کان وزہوی ﴿رَبَّنَا﴾ (تہلین) تہی پەر و ہرد گارمان ﴿مَا خَلَقْتَ هَذَا﴾ تہم (جیہانہت) دروست نہ کردوہ ﴿بِظُلْمٍ﴾ بہی ہودہ ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاک و بنگہردی بز تو ﴿فَبِمَا عَذَابَ النَّارِ﴾ دہسا توش بمان یاریزہ لہ سزای ناگری دوزخ ﴿رَبَّنَا﴾ تہی پەر و ہرد گارمان ﴿إِنَّكَ مَن قَدْ خَلَقْتَ النَّارَ﴾ ہدر کہس تو بیخہ پتہ ناگری دوزخہوہ ﴿فَقَدْ أَخَذْنَاهُ﴾ تہوہ بینگومان ریسوات کردوہ ﴿وَمَا لَظَلَمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ وہ ہبج ہشتیوانیک نہ بز ستہ مکاران ﴿رَبَّنَا إِنَّا﴾ تہی پەر و ہرد گارمان بہراستی تہمہ ﴿سَمِعْنَا مَنَادًا﴾ گونمان لہ بانگخوازیک ہوو (مہ بہست ہی پتہوہ مہ بہری خودایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بانگی تہ کرد بز پرواہتسان ﴿أَن آمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ (دہی ووت) پروا بیتن بہ پەر و ہرد گارتان ﴿فَتَأْتُوا﴾ دہست بہ جی پروا مان ہیتا ﴿رَبَّنَا﴾ تہی پەر و ہرد گارمان ﴿وَأَنفِرْنَا دُونَنَا﴾ دہی لہ گوناہہ کائمان خوش بیہ ﴿وَكَفَّرْنَا﴾ و سپرہوہ لیمان ﴿سَبِّحْنَا﴾ خرابہ کائمان ﴿وَنُفِّثْنَا﴾ و بمان مرینہ ﴿مَعَ الْأَنْبَارِ﴾ لہ گہل کہسانی چاکہ کاردا ﴿رَبَّنَا وَآتِنَا﴾ تہی پەر و ہرد گارمان پیمان بیہ خٹہ (لہ ہاش مردن) ﴿مَا وَعَدْتَنَا﴾ تہوہی بدلیت ہی داین ﴿عَلَى رُسُلِكَ﴾ لہ سہر زوبانی پتہوہ مہ بہرہ کانت ﴿وَلَا تُخْزِنَا﴾ و ریسومان مہ کہ ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ روزی دواپی دا (ہہستانہوہ) ﴿إِنَّكَ﴾ بینگومان تو ﴿لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ بدلین ناشکیتیت ﴿

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾ نه مجا په روږد گاريان وه لامي (نزاكاني) دانه وه ﴿أَلَيْسَ﴾ (فهرمووی) بېگومان من زابه ناكهم ﴿عَمَلٌ غَمِيلٌ يَكُنْ﴾ كرده وهی (هیچ) خاوه من كرده وه په كه له ټپوه ﴿مَنْ ذَكَرَ﴾ (أُتِيَ) له تیر بیان می ﴿بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ همدېكشان له همدېكي تر تان بوون ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ جانه وانهی كه كوچیان كرد ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ دِينِهِمْ﴾ و دهر كران له جی و شویني خویان ﴿وَأُوْدُوا فِي﴾ سبیل و نه شكه نجه و نازار دران له پړی مندا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و جهنگیان كرد ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و كوژران ﴿لَا كُفْرَ عَنْهُمْ﴾ سویند به خوا ده سپر مده لیبان ﴿سَيَاتِلُهُمْ﴾ خرابه كانیان ﴿وَلَا أُجْرَهُمْ جُنَّةٌ﴾ وه بېگومان ده بان خه مه به ده شتانيكه وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ كه ږو و باره كان دین و ده چن به ژر یاندا ﴿ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه مه پاداشت دانه وه په كه له لای خوا وه ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وه لای خوا به ﴿حَسَنُ الثَّوَابِ﴾ جوانترین (چا کترین) پاداشت ﴿لَا يُغْنِيكَ﴾ له خسته نه بات (فریوت نه دا) ﴿تَقْلُبُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ هات و چوی نه وانه ی بڼ پروان (به خوشی و ناسورده یی په وه) ﴿فِي الْآلَمِينَ﴾ له وولاندا ﴿مَتَّعَ قَلِيلًا﴾ نه و ناسورده یی نه وان خوشی به کی كه مه ﴿ثُمَّ رَأَوْهُمْ جَهَنَّمَ﴾ پاشان جی و شویان دوزه خه ﴿وَبَشِ الْأَمْهَالِ﴾ نای ج شوینيكي خراب و به ده ﴿لَا يَكُنِ الَّذِينَ﴾ به لام نه وانه ی ﴿اتَّقُوا رَبَّهُمْ﴾ له په روږد گاريان دهر سن ﴿لَهُمْ جَنَّتٌ﴾ بویان ه به به ده شتانيك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ كه ږو و باره كان دین و ده چن به ژر یاندا ﴿حَكِيمِينَ فِيهَا﴾ ټیابدا ده مېتنده به ده همیشه یی ﴿كُرْا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ناماده كراوه له لایه ن خوا وه ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه نه وهی كه لای خوا به ﴿خَيْرٌ لِّلْآبَرَارِ﴾ چا كتره بؤ چا كه كاران ﴿وَالَّذِينَ أَقْبَلُ إِلَيْكَ﴾ بېگومان له ناو نامه داره كاندا ه به ﴿لَنْ يُؤْمِنُ﴾ بالله كه سانتيك كه بږ واده مېتن به خوا ﴿وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و به و نامه یی كه تیر راوه ته خواره وه بؤ ټپوه (مه به ست پښ فور تانه) ﴿وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ وه به و نامه یی كه تیر راوه ته خواره وه بؤ خویان ﴿حَشِيعِينَ لِلَّهِ﴾ مل كه چن بؤ خوا ﴿لَا يَسْأَلُونَكَ بِأَنْتَ اللَّهُ﴾ به لگه كانی خوا نافر و شن ﴿ثُمَّ قِيلَ﴾ به تر خيكي كه م ﴿أُولَئِكَ﴾ نه و نامه دارانه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بویان ه به به پاداشتي خویان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له لای په روږد گاريانه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بېگومان خوا ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ لپهر سېنه وه و مو حاسه به كردنی خیر به ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی كه بږ و اتان هېناوه ﴿أَصْبِرُوا﴾ خو گرېن ﴿وَصَابِرُوا﴾ و (له خو گری دوزمن) خو گرتېن ﴿وَرِاضُوا﴾ و له سهنگه ردا ټپشك بگرن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له خوا تر سن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بؤ نه وهی رزگار بېن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خدای به‌بخشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ «ای خدایک» ﴿اتَّقُوا رَبَّكُمُ﴾ «خودتان بپاریزن له (سزای)» «پرو و رده‌گارتان» ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ «تو» «ای که درو و سنی کرد و و» ﴿مِنْ نَفْسٍ وَجَدَ﴾ «له‌یه‌ک که سه‌وه (که ناده‌مه)» ﴿وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ «و» «هر له تویش» «ها و سه‌ره‌کمی درو و ست کرد و و» ﴿وَبَثَّ مِنْهُمَا﴾ «و بلاوی کرد و تو و و له و دو و انه» ﴿وَبَايَعَا﴾ «پیا وانی زور» ﴿وَبَيْنَهُمَا﴾ «هر و و ه‌ا تا فره‌تان» ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ «خودتان بپاریزن له و خواجه‌ی که» ﴿تَسَاءَلُونَ بِهِ﴾ «به‌ناوی تو و و و دوا و ده‌کدن له به‌کتر» ﴿وَالْأَرْحَامَ﴾ «و» «(خودتان بپاریزن له به‌چراندنی) خرمایه‌نی» ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ «به‌راستی خوا ه‌میشه» ﴿عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ «چاو دیره به‌سه‌رتانه‌وه» ﴿وَتَزَوَّاتُ﴾ «بیده‌نه‌وه» ﴿الْبَنَاتِ﴾ «به‌ه‌تیب‌ان (دوای بالغ بونیان)» ﴿أَمْوَالُهُنَّ﴾ «مال و سامانیان» ﴿وَلَا تَتَزَوَّاتُ الْوَحِيَّاتُ بِالْفَاحِشَاتِ﴾ «و» «پس (له مالی خودتان) مه‌گورنه‌وه به‌پاک» «له مالی تو و ان» ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُنَّ﴾ «و» «ماله‌کانیان مه‌خون» ﴿إِنْ أَمْوَالُكُمْ﴾ «له‌گدن ماله‌کانی خودتان» ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ «بینگومان له و خوار دنه» ﴿عَوًّا كَبِيرًا﴾ «گو تا ه‌بکی گه‌وره‌به» ﴿وَإِنْ جَفَرْتُمْ﴾ «و» «نه‌گه‌ر ترسان» ﴿الْأَنْفُسَ طَوًّا﴾ «داد به‌رو و نه‌بن» ﴿فِي النَّفْسِ﴾ «له (ماره‌یی)» «له و تا فره‌نه‌بی با و کانه‌دا (ماره‌یان مه‌کدن)» ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ﴾ «نه‌وه ماره» «یکدن» ﴿مُعَادَاتٍ لِّكُرْهٍ مِنَ الْبَنَاتِ﴾ «له و تا فره‌تانه‌ی حه‌لالن بوزان» ﴿مُتَّحٍ﴾ «دو و دو» ﴿وَلَنْتُمْ﴾ «یا سیان سیان» ﴿وَرَبِّعٌ﴾ «یا چوار چوار (وانه نا چوار زن درو و ست له‌یه‌ک کانه‌دا کوی بکه‌پته‌وه)» ﴿وَإِنْ جَفَرْتُمْ﴾ «جا نه‌گه‌ر ترسان» ﴿الْأَعْدَاءُ﴾ «داد گه‌ر نه‌بن» ﴿فَوَيْدٌ﴾ «له و یه‌ک تا فره‌ت (ماره‌یه‌کدن له و انه‌ی تا زادن)» ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ «یان له و که‌نیزه‌کانه‌ی که مولکتانن» ﴿وَبَيْنَ أَدْنَى﴾ «له‌وه نریکتره» ﴿وَالْأَعْدَاءِ﴾ «که ستم نه‌کدن (یا ه‌زار نه‌کمون)» ﴿وَتَزَوَّاتُ الْبَنَاتِ﴾ «بیده‌ن به‌تا فره‌تان (نه‌ک که‌س و کاریان)» ﴿صَدَقَتِهِنَّ بَعْدَهُ﴾ «ماره‌یه‌کانبان و ه‌ک به‌بخشین نه‌ک و ه‌ک کری» ﴿وَإِنْ طَلِقَ لِكُرْهٍ شَيْءٌ مِنْهُنَّ فَتَفَسَّ﴾ «نه‌مجا نه‌گه‌ر به‌دن پنیان خوش بو و به‌بخشینی شستیک له و (ماره‌یی به) به‌تیوه» ﴿فَكُلُوا حَيْثُ أَقْرَبْتُمْ﴾ «له‌وه تیوه بیخون به‌خوشی و حه‌لالی (خوشی گیانستان بی)» ﴿وَلَا تَتَزَوَّاتُ الْبَنَاتِ﴾ «مه‌یده‌نه‌گیل و که‌م عه‌قله‌کان» ﴿أَمْوَالُكُمْ﴾ «ماله‌کانسان» ﴿الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ «له حاله‌نی‌کدا» «خوا نه و (مالا نه) ی بو کرد و و» ﴿فِيكُمْ﴾ «به‌ه‌وی را و ه‌ستانی زیانسان» ﴿وَرَزَقُكُمْ فِيهَا﴾ «و» «بی عه‌قله‌کان» «ووزی و خوراکیان به‌ده‌نی له و ماله» ﴿وَأَكْثَرُهُنَّ﴾ «و بزشاکیان بز بکه‌ن» ﴿وَقَوْلُوا لَهُنَّ﴾ «و گفتو گزیان له‌گدن بکه‌ن» ﴿قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ «به گفتو گزیه‌کی باش» ﴿وَرَبُّوا النَّفْسَ﴾ «ه‌تیب‌ان تا قی بکه‌نه‌وه» ﴿حَتَّىٰ إِذَا ابْتَلَوُا الْبُرْكَاتِ﴾ «هر کانیک گه‌بشته (نه‌مه‌نی) زن ه‌یسان و شو و کردن» ﴿وَإِنْ أَسْمُرْتُمْ﴾ «نه‌مجا نه‌گه‌ر ه‌ستان کرد» ﴿فَتَهْتَرُوا زُرْعًا﴾ «له و انه‌دا ژیری (و پیگه‌بشتن)» ﴿فَإِذَا قَعُوا فِيهَا أَمْوَالُهُنَّ﴾ «له‌وه سامان و ماله‌کانیان بی بده‌نه‌وه» ﴿وَلَا تَأْكُلُوهَا﴾ «و ماله‌کانیان مه‌خون» ﴿إِشْرَافًا﴾ «به زیاده‌رویی» ﴿وَيَذَرُوهَا أَنْ يَكْبَرُوا﴾ «و به‌به‌له‌له‌وه‌ک گه‌وره‌بین (ولیان و ه‌ر گره‌وه)» ﴿وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا﴾ «و» «هر که‌س (له‌سه‌ر به‌رشتیاری ه‌تیب‌ان) ده‌وله‌مه‌ند بو و» ﴿فَلْيَسْتَغْفِرْ﴾ «با خوی بگرینه‌وه (له خوار دنی مالیان)» ﴿وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا﴾ «و» «هر که‌س له‌وان ه‌زار بو و» ﴿فَلْيَكُنْ مِنَ الْمَعْرُوفِ﴾ «با (لی‌ی) بخوات به‌نه‌ندازه‌ی پیویست» ﴿فَإِذَا قَعُوا فِيهَا أَمْوَالُهُنَّ﴾ «نه‌مجا ه‌ر کات مالی ه‌تیوه‌کانتان دایه‌وه پنیان» ﴿فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِنَّ﴾ «له‌وه شایه‌تیان له‌سه‌ر بگرن» ﴿وَكُنَّ مِنَ الْخَبِيرَاتِ﴾ «به‌سه‌خوا بو لپیر سینه‌وه (به‌سه‌رتانه‌وه)» ﴿١﴾

﴿لَیْسَ لَکَ تَصِیْبُ﴾ بُو بیوان ہدیہ بہ شیک ﴿مِمَّا تَرَکَ الْوَالِدَانِ﴾ لہ و (میراثہ) دایک و باوک بہ جنی دہیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمہ نزیکہ کان ﴿وَالنِّسَاءُ تَصِیْبُ﴾ وہ بُو ثافرہ تانبش ہدیہ بہ شیک ﴿مِمَّا تَرَکَ الْوَالِدَانِ﴾ لہ و (میراثہ) دایک و باوک بہ جنی دہیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمہ نزیکہ کان ﴿مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ کَثُرُ﴾ لہ نہ وہی (بہ جنی دہیلن) کہم بیت یان زور ﴿تَصِیْبًا مَّفْرُوضًا﴾ بہ شیک بر بار دراو ﴿وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ﴾ جا تہ گہر کاتی دابہش کردنی (میراثہ کہ) ثامادہ بوون ﴿أُولَ الْأَقْرَبِينَ﴾ خزمہ نزیکہ کان (کہ میراث ناگرن لہ مردو) ﴿وَأَلَّتِیْنِ وَالْمَسْکِیْنِ﴾ و ہتیو و ہزارہ (بینگانہ) کان ﴿فَإِنْ زُوِّجَهُنَّ﴾ نہ و لہ و کہ لہ پورہ بدشیان بدن (تہم ہش دانہ سو نہ تہ نہ کہ واجب) ﴿وَقُولُوا لَهُنَّ﴾ وہ قسہ بان لہ گہل بکن ﴿فَوَلَا مَعْرُوفًا﴾ بہ قسہ کردنیکی جوان و چاک ﴿وَلِلنِّسَاءِ الَّذِیْنَ﴾ نہ وانی (سہرہ رشتیان) با بترسن ﴿تَوَرَکُوا﴾ تہ گہر بہ جنی بہیلن ﴿مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ لہ پاش خویانہ وہ (پاش مردن) ﴿ذَرِیَّتَهُ ضِعْفًا﴾ مندالائی لاواز (بچوک) ﴿خَلْفًا عَلَیْهِمْ﴾ دہترسن لیبان (بہوتین) ﴿فَلْيَسْقُوا اللَّهَ﴾ دہبا لہ خوا بترسن ﴿وَلْيَقُولُوا لَا سَیِّدًا﴾ و قسہی راست و پڑوا بکن (مہبست پتی تہ وہیہ و سہبتیک نہ کھن زبان بگہ یکن بہ مندالہ کانبان پاش خویان بہ ہزارہی بہ جیبان بہیلن و ہموو مال و سہرو تہ کہ بان بکن بہ خیر و سہدہ قہ) ﴿إِنَّ الَّذِیْنَ﴾ بہ راستی نہ و کہ سانہی ﴿يَا کُلُّوْا مِمَّا رَزَقَکُمْ اَللّٰهُ﴾ کہ مالی ہتیوہ کان دہخون ﴿ظُلْمًا﴾ بہ مستہم و نارہوا ﴿إِنَّمَا یَا کُلُّوْا فِیْ طَیْوَنِهِمْ اَنْ تَرَوْا﴾ بہ راستی نہ وانی بہس لہ سکی خویان ناگہر دہخون. ﴿وَسَیَصْلَوْنَ سَجْدًا﴾ وہ لہ مہو پاش دہچنہ ناگرنیکی بہتین و ہلگیر ساوہ وہ ﴿یُوصِیْکُمُ اللّٰهُ﴾ خوا ناموزگاریشان دہکات ﴿فِیْ اَوَّلِکُمْ﴾ دہبارہی (میراثی) پڑولہ کانتان ﴿لِلَّذِکْرِ مِثْلَ حَظِّ الَّذِیْنَ﴾ بُو نیریک ہدیہ (لہ میراث) بہ ویتہی بہشی دوو می ﴿وَإِنْ کُنَّ نِسَاءً﴾ خو تہ گہر (مندالہ کانتان) تہنہا ثافرہت بوون ﴿فَوْقَ اَثْنِیْنِ﴾ (دووان و) زیاد لہ دووان ﴿فَلَهُنَّ﴾ نہ وانیان ہدیہ ﴿لَهُنَّ﴾ دوو ہش لہ سنی بہشی ﴿مِمَّا تَرَکَ﴾ نہ وہی (مردوہ کہ) بہ جنی ہیشتوہ ﴿وَإِنْ کُنَّ وَاحِدَةً﴾ بہ لام تہ گہر یہک ثافرہت بوو ﴿فَلَهَا النِّصْفُ﴾ نہ وہ نیوہی (میراثہ کہی) بُو ہدیہ ﴿وَلَا یُوْثِقُ لَکَ وَجِدُہُمَا﴾ وہ بُو ہر کام لہ دایک و باوکی مردوہ کہ ہدیہ ﴿اَلشُّدُیْ﴾ شہش یہک ﴿مِمَّا تَرَکَ﴾ لہ وہی کہ بہ جنی ہیشتوہ ﴿اِنْ کَانَ لَهُ وَلَدٌ﴾ تہ گہر مردوہ کہ مندالی ہبوو ﴿وَإِنْ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلَدٌ﴾ بہ لام تہ گہر مردوہ کہ مندالی نہبوو ﴿وَوَرِثَہُ اَبُوہُ﴾ و دایک و باوکی میراث گری بوون ﴿وَلَا لِہِ اَثْنُ﴾ تہ وہ سنی یہک بُو دایک کہ یہتی ﴿وَإِنْ کَانَ لَهُ وَلَدٌ﴾ بہ لام تہ گہر (مردوہ کہ) چہند برایہ کی ہبوو ﴿وَلَا لِہِ اَلشُّدُیْ﴾ تہوا شہش یہک بُو دایک کہ یہتی ﴿مِنْ تَقَدُّ وَصِیَّتٍ﴾ لہ پاش (دہر کردنی) و سہبتیک ﴿یَوْمَیْہِآ﴾ و سیتی پی کرابی (لہ لایہن مردوہ کہ وہ) ﴿اَوْ ذِیْنِ﴾ بان دانہ وہی قہر زیک (کہ لہ سہری بیت) ﴿اَبَاؤُکُمْ﴾ باو کہ کانتان ﴿وَأَبْنَاؤُکُمْ﴾ و کورہ کانتان ﴿لَا تَدْرُوْنَ﴾ نازان ﴿اَیُّہُمْ اَقْرَبُ لَکُمْ تِلْکَ﴾ کامہ بان بہ سوود ترن بوزان ﴿فَرِحَہُ فِیْنَ اَللّٰہِ﴾ (تہو دابہش کردنہ) لہ لایہن خواوہ پیوست کراوہ ﴿اِنْ لَّکُمْ کَانَ﴾ بہ راستی خواوہ میسہ ﴿عَلِیْمًا حَکِیْمًا﴾ زانی دانایہ

﴿وَلَكُمْ نِصْفُ﴾ بُو نَبُوہ ہدیہ نبوہی ﴿مَا تَرَكَ زَوْجُكُمْ﴾ تہو (میراتہی) کہڑنہ کانتان بہجی یان
ہیشتوہ ﴿إِنْ لَرِيكُنْ لَهْنٌ وَرَدَّ﴾ تہ گہر تہو ژنانہ مندالیان نہبوو ﴿فَإِنْ كُنْتَ لَهْنٌ وَرَدَّ﴾ جائہ گہر
مندالیان نہبوو ﴿فَلَكُمْ الزُّبْعُ﴾ بُو نَبُوہ ہدیہ چوار یہك ﴿وَمَا تَرَكَ﴾ لہوہی (ژنہ کانتان) بہجیان
ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک ﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہہ کردیشتیان ﴿أَوْ
ذِيَّ﴾ یان قہرزیک (کہلہ سہر یان بیت) ﴿وَلَهْنٌ لَرِيكُ﴾ بُو (ژنہ کانتان) ہدیہ چوار یہك ﴿وَمَا تَرَكَ﴾
لہوہی بہجیان ہیشتوہ ﴿إِنْ لَرِيكُنْ لَكُمُورَدَّ﴾ تہ گہر نَبُوہ مندالتان نہبوو ﴿فَإِنْ كُنْتَ لَكُمُورَدَّ﴾
جائہ گہر مندالتان نہبوو ﴿فَلَهْنٌ لَكُمُورَدَّ﴾ تہوہ بُو تہوان ہدیہ ہشت یہك ﴿وَمَا تَرَكَ﴾ لہوہی
بہجیان ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک ﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہہ کردیشتیان
﴿أَوْ ذِيَّ﴾ یان دانہوہی قہرزیک (کہلہ سہر تان بیت) ﴿فَإِنْ كُنْتَ رَجُلٌ فُورَدَّ كَلَّةٌ أَوْ امْرَأَةٌ﴾ وہ
تہ گہر پیاوتیک یان ثافرہ تیک کہہ میراتی لی تہ گیرا (مردبوو) تہباوان (دایك وباوك) ی نہبوو نہ مندال
﴿وَلَهُ رَاحٌ أَوْ أُخْتُ﴾ وہ تہنہا برایہك یان خوشکیکی (لہدایکہوہ) نہبوو ﴿فَلِكُلِّ وَجِدٍ﴾ تہوہ بُو ہر یہك
﴿بَيْنَهُمَا﴾ لہوہووانہ ہدیہ ﴿الْأُلْدُسُ﴾ شہش یہك ﴿فَإِنْ كُنْتُ أَوْ أَكُمُورَدَّ﴾ بہلام تہ گہر تہوان زیاتر بوون
﴿مِنْ ذِيَّ﴾ لہبرایہك یان خوشکیکی (ی دایکی) ﴿فَلَهْنٌ شَرَكَةٌ﴾ تہو کاتہ تہوانہ ہموویان ہاوبہشن
﴿فِي الْاُلْدُسِ﴾ لہسسی یہك (ی میراتہ کہہ) دا ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک
﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہہ کرایت ﴿أَوْ ذِيَّ﴾ یان قہرزیک ﴿غَيْرُ مُضَارٍّ﴾ کہہ (وہسیہ کہہ یاقہرزہ کہہ بُو
میراتگران) بیزیان بیت ﴿وَصِيَّتُهُ مِنَ اللَّهِ﴾ تہمہ بریارہ لہلایہن خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ﴾ خواش
زانای لہسہر خویہ ﴿يَذَلِكْ حُدُودُ اللَّهِ﴾ تہو (یاسایانہ) سنورہ کانی خودان ﴿وَمَنْ يُطِيعِ﴾
ہدہر کہہ سیک گویہر ایہلی ﴿اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خواوہ پیغہ مہرہ کہہی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ (خوا)
دہ بخانہ ناو بہدشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہہروویارہ کان دین و دہچن بہ ژنیر یاندا
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا دہمینتہوہ بہہمیشہیی ﴿وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ وہوہوہیہ سہر کہوتنی
زور گہورہ ﴿وَمَنْ يُعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہدہر کہہ سیکیش سہر پیچی خواوہ پیغہ مہرہ کہہی
بکات ﴿وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ﴾ و سنورہ کانی (خوا) بہرزینیت ﴿يُدْخِلْهُ نَارًا﴾ دہ بخانہ ناگریکہوہ
﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ ہمیشہ دہمینتہوہ تیایدا ﴿وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وہ سزایہ کی برسوا کہری بُو

ہدیہ ۵

﴿وَالَّذِينَ يَأْتِينَ الْفِتْنَةَ﴾ نہوانہی کہ کاری زور پیس و ناشیرین (زینا) دہ کھن ﴿مِنْ نِّسَائِهِمْ﴾
 لہ نافرہ تان (ی پروادار) تان ﴿فَاسْتَشِيرُوا عَلَيْهِمْ أُزُجَّةً مِّنْهُمْ﴾ نہوہ چوار شایہ ت لہ خو تان
 لہ سہریان بگرن ﴿فَإِنْ شَهِدُوا﴾ نہمجا نہ گہر شایہ تیان دا ﴿فَأَمْسِكُوا﴾ نہوہ نہو (زینہ
 زینا کارانہ) بہند بکھن ﴿فِي الْبُيُوتِ﴾ لہ مالہ کائنندا ﴿حَتَّى يَتَوَفَّيَهُمُ الْمَوْتُ﴾ ہتا (فریشتہی)
 مہرگ گیانیان دہ کیشیت ﴿أَوْ يُجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا﴾ یان خواہ رنگاہہک (ی پرگار بوون) یان
 بؤ دائہ نہی (نہمہ جو کمی زینا کردن بوو پش ہاتنہ خواہوہی نایہ تہ کانی سورہ فی النور
 وانہ حومکی نہم نایہ تہی سورہ فی (النساء) بہ نایہ تہ کانی سورہ فی النور سہراوہ تہوہ) ﴿وَالَّذِينَ﴾
 وہ نہوہ دووانہی (کور و کجہی) ﴿يَأْتِينَهَا مِنْكُمْ﴾ نہو کارہ پیسہ (زینا) دہ کھن لہ تیوہ
 ﴿فَقَادُوا مَالًا﴾ نہوہ نازاریان بدہن ﴿فَإِنْ تَابَا﴾ جا نہ گہر گہرانہ وہو نہوہ بیان لیکرد ﴿وَأَصْلَحَا﴾ وہ
 چاک بوون ﴿فَاعْرِضْهُمَا﴾ نہوہ وازبان لی یسن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ چونکہ بہرستی خواہ
 ہمیشہ ﴿تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ لیووردہی مہربانہ ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ﴾ بنگومان وەر گرتی تہوہ
 ﴿عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِحَدِّقٍ﴾ لای خواہ تہنہا بؤ نہوانہیہ کہ گونہ دہ کھن بہ نہ فامی
 ﴿ثُمَّ يَتُوبُونَ﴾ پاشان بہ شیمان دہنہوہ ﴿مِنْ قَرِيبٍ﴾ بہ زووی (پش مردن) ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نا نہوانہ
 ﴿يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خواہ گہرانہ وہیان لی وەر دہ گرت ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ خواہ ہمیشہ ﴿عَلِيمًا﴾
 حکیم ﴿زَانِيَ دَانِيَةٍ﴾ ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾ بہ شیمانی (وہر گرتن) نی بہ ﴿لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾
 بؤ نہوانہی تاوانی زور دہ کھن ﴿حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ ہتا کانی سہرہ مہرگی بہ کینکیان دی
 ﴿قَالَ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ﴾ دہ لیت: بہرستی من لیسا تہوہم کرد ﴿وَلَا الذِّبْتُ﴾ وہ بؤ نہوانہش نی بہ
 ﴿بِمَوْتِي وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ کہ دہمرن بہ بی پروایی ﴿أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ﴾ نہوانہی (باسکران) نامادہ مان
 کردوہ بویان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایہ کی نازار دہر ﴿يَأْتِيهَا الذِّبْتُ﴾ نہی نہوانہی کہ پرواتان
 ہتاوہ ﴿لَا يَجِلُّ عَنْكَ﴾ حہ لال نی بہ بؤ تان ﴿أَنْ تَرَوْا الذِّبْتَ كُفَّارًا﴾ کہ نافرہ تان بہ زور (بہ ناچاری)
 بہ میراتی بہرن (بؤ خو تان) ﴿وَلَا تَعْصُوهُمْ﴾ وہ بہرگری شو کردنیان لی مہ کھن ﴿لِيَذْهَبُوا بِتَعْصِيَةِ﴾
 ﴿أَعْيُنِهِمْ﴾ بؤ نہوہی ہندی لہو (مارہی بہی) کہ پشمان داون بیہن (بؤ خو تان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفِتْنَةٍ﴾
 ﴿فَبَيِّنُوا﴾ مہ گہر کانی کہ کردہوہیہ کی زور ناشیرین (زینا) بہ ناشکر ابکھن ﴿وَبَايَعُوا لَهُمْ﴾
 وہ بہ فٹاریان لہ گہل بکھن بہ چاک (و زینانیان لہ گہل بیہنہ سہر) ﴿فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُمْ﴾ جا نہ گہر حہر تان
 لیسان نہ بوو (تہ لاقیان مہدہن) ﴿فَمَنْ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ چونکہ نہوانہیہ تیوہ حہر نہ کھن لہ شتیک
 ﴿وَيُجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ﴾ و خواہ لہوہ دا دینا پشہ ﴿حَبِيرًا كَثِيرًا﴾ چاکہ و خیرکی زور ﴿﴾

﴿وَالْمُحْصَنَاتُ﴾ (همراهها حرام گراوه لیسان) نهوانه ی که میزدیان همیه ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له نافرستان
 ﴿الْأَمْلَکَکَ اتَّمَنَکُمْ﴾ جگه لهوانه ی که بوونه ته مولکتان (که نیزه ک) ﴿صَبَّأَتْ أَمْوَالُکُمْ﴾
 (نهو حو کمانه باسکران) پیویست کراوو نوسراوی خوابه له سهرتان ﴿وَأَجَلُکُمْ﴾ وه بؤتان
 حه لالکراوه ﴿مَّا وَزَلَّ ذَلِکُمْ﴾ بیتجگه لهوانه (که باسکران هم سووی حه لاله بؤتان تا چوار زن
 به به که وه کز بکه نه وه) ﴿أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِکُمْ﴾ که به مال و سامانتان خوازیبئی (نافرستان) بکه ن
 ﴿مُحْصِنَاتٍ غَيْرِ مُتَفَرِّجَاتٍ﴾ (به مهرجی) که داوین پاک بن و داوین پیس نه بن ﴿فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ﴾ جائه وه ی که له زه تان لی و هر گرت لهو نافرستانه (ی حه لالین) ﴿فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً﴾
 نهو ماره بی به که بیان پی بدنه که فدر زکراوه له سهرتان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ تاوانتان له سهر نی به
 ﴿فَمَا تَرْضَیْتُمْ بِهِ﴾ له وه ی که له سهری پیک هاتن (له گه ل زنه کانتان داله که مکردنه وه ی ماره بی)
 ﴿مِنَ تَعْمَلِ الْفَرِيضَةِ﴾ له پاش دیار کردنی ماره بی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِیْمًا حَكِیْمًا﴾ به راستی
 خودا همیشه زانای کار دروسته ﴿وَمَنْ لَّیْسَ لَیْسَ لَیْسَ مِنْکُمْ طَوْلًا﴾ وه نه وه ی له ئیوه نه یوانی
 له بهر هزاری ﴿أَنْ یَصْحَبَ الْمُحْصَنَاتُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ که نافرستانی نازادی ئیماندار ماره بکات
 ﴿فَمِنْ مَّا مَلَکَتْ أَيْمَانُکُمْ﴾ نهو به لهوانه ماره بکات که بوونه ته مولکتان ﴿مِنْ قَبْلِکُمْ الْمُؤْمِنَاتُ﴾
 له که نیزه که ئیمانداره کانتان ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَیْمَانِکُمْ﴾ وه خوا زانانسه به باوهره که تان ﴿بَعْضُکُمْ مِنْ
 بَعْضٍ﴾ هه ندیکتان له هه ندیکی تر تان (همه مووتان نه وه ی ناده من) ﴿فَإِنْ کُحُوهُنَّ﴾ له بهر نه وه ماره یان بکه ن
 ﴿بِأَذْنِ أَهْلِیْنِ﴾ بهر زامه ندی که سوکاریان ﴿وَأَتُوهُنَّ أُجُورُهُنَّ﴾ و ماره بی به که بیان پی بدنه
 ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به شیوازیکی چاک ﴿مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُتَفَرِّجَاتٍ﴾ له کاتیکدا نهو که نیزه کانه پاک داوین
 بن داوین پیس (و زینا کاری به ناشکرا) نه بن ﴿وَلَا مَنَاجِذَاتٍ أَخْدَانٍ﴾ و دوستیان نه بن (به نهی بی بؤ زینا
 کردن) ﴿فَإِذَا أَخْصِنَ﴾ جائه گهر نهو (که نیزه کانه) شوویان کرد ﴿فَإِنْ لَّیْسَ بَقَرٍ حَشَرٍ﴾ پاشان خرابه به کی
 ناشکرایان کرد (زینا) ﴿فَعَلَّیْهِنَّ نِصْفُ مَالِ الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَدَالِ﴾ نهو نه وه ی سزای نافرستانه
 نازاده کانیان له سهره (لیان بدریت که په نجا جه لده) ﴿ذَلِکَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْکُمْ﴾ نهو (ماره کردنی
 که نیزه که) بؤ که سیکه له ئیوه له تاوان کردن (زینا) برمی ﴿وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّکُمْ﴾ به لام نه گهر
 ثارام بگرن (و که نیزه ک ماره نه کهن) چاکتره بؤتان ﴿وَاللَّهُ عَفْوٌ رَّحِیمٌ﴾ خوا لیبورده ی به به زه بی به ﴿وَلَا
 یُرِیدُ اللَّهُ﴾ خوا ده یه ویت ﴿یُسَبِّحَ لَکُمْ﴾ بؤتان پروون بکانه وه ﴿وَلَا یَهْدِیْکُمْ﴾ وه ریشموونیتان
 بکات ﴿سَبَّحَ الَّذِینَ مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ بؤری و شویتی نهوانه ی له پیش ئیوه وه بوون (له خواناسان)
 ﴿وَتُؤْتِیْ عَلَیْکُمْ﴾ و لیسان خوش بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِیمٌ حَكِیمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿

﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ﴾ وہ خواہہ یہ ویت ﴿أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ کہ لیتان بیوریت ﴿وَيُرِيدُ الَّذِينَ﴾ بہ لآم نہ یانہ ویت
 نہ وانہش ﴿يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ﴾ کہ شہون نارہزو و ہمو او ہموہ سہ کانیاں کہ و توون ﴿أَنْ تَعْبُدُوا﴾ کہ
 لاناں بدہن ﴿مَبْلَا عَظِيمًا﴾ بہ لادانیکی گہورہ ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خواہہ یہ ویت ﴿أَنْ يَخْفَافَ عَنْكُمْ﴾
 کہ نہر کتان لہ سہر سووک بکات ﴿وَيَخْلُقُ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا﴾ چونکہ نادہمی بہ لاواز دروست کراوہ ﴿يَتْلُو﴾
 ﴿يَتْلُو الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نمی نہ وانہی باوہ رتان ہیتاوہ ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سامانی بہ کتری مہ خون
 ﴿بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ لہ نیو اتاندا بہ نارہوا ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً﴾ مہ گہر بازار گانی بہ ک بیت ﴿عَنْ تَرَاضٍ﴾
 ﴿بَيْنَكُمْ﴾ بہرہ زامہندی لہ نیوان خوتان دا ﴿وَلَا تَقْسُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ وہ خوتان مہ کورن (یان خوتان
 مہ فہ ویتن بہ تاوان) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ بہ راستی خواہہ مہشہ بہ بہرہ زہی بہ پیتان ﴿وَمَنْ﴾
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وہ ہر کہ سینک نہوہ بکات (وانہ بہ کینک بکوڑیت) ﴿عَذَابًا وَظَلَمًا﴾ بہ دہست
 دریزی و سہتم ﴿مُسَوِّفٌ لِّذُنَّ﴾ نہو لہ مہودوا دہ بخہینہ ناو ناگہرہوہ ﴿وَكُنْتَ﴾ ﴿ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ﴾
 ﴿يَسِيرًا﴾ وہ نہوہش ہہ مہشہ بؤ خوا ناسانہ ﴿إِنْ تَحْسَبُوا كِتَابَ يَوْمَ تُنْفَخُ النَّفُوسُ﴾ نہ گہر دوور
 بکہ ونہوہ لہو تاوانہ گہورانہی کہ لیتان قہدہ غہ کراوہ ﴿نُكْفِرُ عَنْكُمْ رَبِّائَكُمْ﴾ نہوہ تاوانہ
 بچو کہ کائنات بؤ دہ ہوشین ﴿وَنُدْخِلْكُمْ مِثْلَ مَا كُنْتُمْ﴾ وہ دہ تانخہینہ شویتنکی چاک و
 ریزہ دارہوہ ﴿وَلَا تَتَمَنَّوْا﴾ وہ ناوات مہ خوازن ﴿مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ بؤ نہو ہلہ یہی کہ
 خوا فہ زلی ہندیکتانی داوہ بہ سہر ہندیکی تراندا ﴿لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ﴾ بؤ ہساروان ہش ہدیہ ﴿مِمَّا﴾
 ﴿اَكْتَسَبُوا﴾ لہوہی بہ دہستی نہ ہین ﴿وَاللِّسَاءِ نَصِيبٌ﴾ وہ بؤ نافرہ تانیش ہش ہدیہ ﴿مِمَّا اَكْتَسَبْنَ﴾
 لہوہی بہ دہستی نہ ہین ﴿وَسَقَلُوا اللَّهَ﴾ وہ داوا لہ خوا بکہن ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ بہ ہرہو بہ خششی
 خوی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ بہ راستی خوا ہہ مہشہ بہ ہہ سوو شتیک زانایہ ﴿وَلِكُلِّ﴾
 ﴿وَلِكُلِّ جَعَلْنَا﴾ وہ دامان ناوہ بؤ ہہموو (مردوویہ ک یان میراتیک) ﴿مَوَالٍ﴾ چہند میرات گریک (کہ
 بہ شی نہ گرن) ﴿مِمَّا تَرَكُوا لِلْأُولَادِ وَالْأَقْرَبُونَ﴾ لہوہی کہ دایک و باوک و خزمانیاں بہ جینان ہیشوہ
 ﴿وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ وہ نہ وانہش کہ بہیمانان لہ گہل گری داون (کہ میرات لہ یہ کترہرن)
 ﴿فَأَوْفُوا بَوَعْدِهِمْ﴾ نہوہ بہشی خویانیاں بدہنی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ بہ راستی خوا
 ہہ مہشہ بہ سہر ہہموو شتیکدا ناگادارو چاوہ دیرہ ﴿

﴿الرِّجَالُ قَوَّاتٌ عَلَى النَّسَاءِ﴾ پیاوان سہرہر شتیارن (کار بہدہستن) بہ سہر ٹافرہ تانہوہ ﴿بِمَا أَنْصَلِ اللَّهُ بَعْضَهُمْ﴾ بہ ہوی ٹہوہوہ خوا فہ زلی ہندیکانی داوہ ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ بہ سہر ہندیکاندا ﴿وَبِمَا أَنْفَعُوا مِنْ أَمْرِهِمْ﴾ ہر وہا بہ ہوی ٹہوہی کہ (پیاوان) لہ سامانہ کانیان خہرج دہ کہن ﴿فَالصَّالِحَاتُ﴾ جا ٹافرہ تہ چاکہ کان (ٹہوانہن) ﴿فَتِنَّتْ﴾ گویراہ لانی بہر دہوام (بہ خواو ہاشان میردہ کانیان) ﴿حَفِظَتْهُنَّ الْعَتِيبُ﴾ پاریزہ رانی (داوینی خویان و سامانی میردہ کانیان) کہ میردہ کانیان لہ مالہوہ تہ بن ﴿بِمَا حَفِظَ اللَّهُ﴾ بہ ہوی ٹہوہی خوا فہرمانی پاراستنی داوہ ﴿وَالَّتِي تَحَافُوتُ﴾ وہ ٹہوہ ٹافرہ تانہشی کہ ٹیوہ دہ ترسن ﴿تُشَوِّهُنَّ﴾ سہر پتچیتان بکہن ﴿فَيَعْظُمُهُنَّ﴾ ٹہوہ ٹاموڑ گاریان بکہن ﴿وَأَهْجُرُهُنَّ فِي الْأَصْصِ﴾ و جینگہ یان لی جیا بکہنہوہ (و لہ گہ لیان مہخہون) ﴿وَأَضْرِبُوهُنَّ﴾ لیان بدہن (لبدانیک کہ لہشی عہیب دار تہ کات) ﴿فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ﴾ جانہ گہر گویراہ لیان کردن ﴿فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا﴾ ٹہوہ ٹیہر ہیچ رنگہ بکہ لہ دزیان مہ گر تہ بہر ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا﴾ بہ راستی خوا ہہمیشہ بہر ز و بلندی گہ و رہیہ ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ﴾ وہ ٹہ گہر ترسان ﴿فِيغَاقِ بَيْنَهُمَا﴾ لہ تیکچونی نیوانیان (ژن و میرد) ﴿وَابْتَغُوا حُكْمًا مِنْ أَهْلِهِ﴾ ٹہوہ ناو بڑیوانیک بنیرن لہ خزمی پیاوہ کہ ﴿وَحُكْمًا مِنْ أَهْلِهَا﴾ و ناو بڑیوانیک لہ خزمی ٹافرہ تہ کہ ﴿إِنْ يُرِيدُوا صَلَاحًا﴾ تہ گہر (دو ناو بڑیوانہ کہ) ٹاشیان بویت ﴿يُوقِيَ اللَّهُ بَيْنَهُمَا﴾ خوان نیوان ژن و میردہ کہ چاک دہ کاتہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا﴾ بہ راستی خوا ہہمیشہ زانای ٹاگادارہ ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ بہس خوا بہر سن، ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ و ہیچ شتیک مہ کہن بہ ہاوبہشی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِحُسْنًا﴾ ہر وہا لہ گہن دایک و باو کتاندہ چاک بن ﴿وَبِذِي الْقُرْبَىٰ﴾ وہ لہ گہن خزم و نزیکان ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و ہندیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و ہہ ژاران ﴿وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و ہاوسنی خزم ﴿وَالْبَارِ الْغَنِيِّ﴾ و ہاوسنی بنگانہ یا دوور ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ﴾ و ہاوپنی ہہمیشہ بی با ہاوپنی سہ فہر ﴿وَالَّذِينَ سَبَقُوا﴾ و پتہوار ﴿وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ و ٹہوانہی بوون بہ مولکٹان (چاک بن لہ گہ لیاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَجِبُ﴾ بہ راستی خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَ مُحْتَلًّا فَخُورًا﴾ ٹہو کہ سہی کہ خو بہزل زان و شانازیکہر بیت ﴿الَّذِينَ يَتَخَلَّوْنَ﴾ ٹہوانہی کہ چرووکن ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ﴾ فہرمانیش دہ کہن بہخہلکی بہ چرووکی ﴿وَتَكْفُمُونَ مَا لَمْ يَكْفُمْ اللَّهُ﴾ وہ دہیشار ٹہوہ ٹہوہی خوا پنی بہخشیوون ﴿مِنْ قَضَائِهِ﴾ لہ بہخشی خوی ﴿وَأَعَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا﴾ وہ ٹامادہ مان کردوہ بہ پیاوہران سزایہ کی ریسواکہر ﴿۝﴾

﴿وَالَّذِينَ يُضْعِفُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ وه نه وانه ی ماله کانیان ده به خشن ﴿رِبَاةَ النَّاسِ﴾ له بهر روپامایی خه لکی
 ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ باوه پریش ناهیتن نه به خوا ﴿وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و نه به روزی دواپی ﴿وَمَنْ يَكُنِ
 الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا﴾ وه هر که س شهیتان هاورینی بیت ﴿فَسَاءَ قَرِينًا﴾ نه وه (شهیتان) هاورینی کی
 زور خرابه ﴿وَمَا ذَلَّلْنَاهُمْ﴾ وه نه وانه چ زیانکیان ده که وته سهر ﴿لَوْ أَنَّمَوْأُولَئِكَ﴾ نه گهر باوه بیان
 بهیتایه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به روزی دواپی ﴿وَالْقُرْآنُ﴾ وه بیان به خشی یایه ﴿مِمَّا زَقَّاهُمْ
 اللَّهُ﴾ له وه ی که خوا پی ی به خشیبون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا﴾ وه خوا همیشه زانایه پتیا ﴿إِنَّ اللَّهَ
 لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ﴾ به راستی خوا به نه دازه ی گهر دیله یه که ستم ناکات ﴿وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً﴾ وه نه گهر
 چا که یه که به بیت ﴿بُضِعَتْهَا﴾ (خودا) پاداشته که ی چه ند جاره ده کاته وه ﴿وَوُفِّيَتْ مِنْ ذُنُوبِهِ﴾ و ده یه خشیبت
 له لایه ن خویه وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گهره ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا﴾ نه مجا (حالی کافران)
 چون بیت کاتیک هتاما ﴿مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ﴾ له هم مو نوم تیکدا شایه تیک (که پیغه مبره که یانه)
 ﴿وَجِئْنَا بِكَ﴾ تویشمان هتا (نه ی مو حه مده د) ﴿عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا﴾ به شایه ت به سهر نانه وانه وه ﴿وَلَهُمْ
 فِيهَا نِسَبٌ﴾ له و روزدها ﴿يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ﴾ شوات ده خوازن نه وانه ی کافر بوون و
 سهرینچی پیغه مبریان کرد ﴿لَوْ تَسَوَّىٰ لَهُمُ الْأَرْضُ﴾ که زه ویان به سهر دا ته خت بکرت (واته بخرنه
 زیر زه وی و نه هبترینه دهر وه) ﴿وَلَا يَحْكُمُونَ اللَّهَ خَدِيحًا﴾ وه (له و روزدها) هیچ قسه و باسیتک له خوا
 ناشارنه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که بر و اتان هتاوه ﴿لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
 سُكَرَىٰ﴾ نزیککی نویتز مه به وه کاتیک نیه و سهر خوش بن ﴿حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾ هتا بزنان چی
 ده لیتن ﴿وَلَا جُنُبًا﴾ وه هرو هها نزیککی (جینگای) نویتز مه به وه له کاتیکدا له شتان بی نویتزه (له شتان
 پیسه) ﴿وَالْأَعَابِرِ سَبِيلًا﴾ مه گهر تیه بر بن (به مز گه وندا) ﴿حَتَّىٰ تَقْتَدِلُوا﴾ هتا خوتان ده شون ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ
 مَرْضَىٰ﴾ وه نه گهر نیه و نه خوش بوون ﴿أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ یان له سه فهدا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدُكُمْ مِنَ الْيَأْنِ﴾ یان
 که سینک له نیه و هانه وه ﴿فَرَأَىٰ الْفُلُوحَ﴾ له شوینی ده ست به شو گه یاندنه وه ﴿أَوْ لَمَسَ الْأُنثَىٰ﴾ یان
 جووت بوون له گهل خیزانه کانتاندا (یاله یه که و تن له گهن ثافره تانی نامه حره مدا) ﴿فَلْيَرْجِعُوا
 إِلَىٰ مَنَ﴾ نه مجا ثاوتان ده ست نه که و ت ﴿فَتَتِمُّوا صَبْرًا طَبْعًا﴾ نه وه به خولیککی پاک ته یه موم بکه ن
 ﴿فَلْيَتَّخِذُوا بُحْرَهُمْ كُنُوزًا لِلْيَوْمِ﴾ جا به و تزو و خوله رو و خسار و ده سته کانتان ته یه موم بکه ن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَمُودًا عَقُودًا﴾ به راستی خوا همیشه سهر وه ی ناوانه و لیبورده یه ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ثایا
 سهری نه وانه ت نه کرد وه ﴿أَوْ تَوَصَّيْنَا الْكَتَّابَ﴾ که به شینک له نامه که یان پی دراوه (که ته و راته)
 ﴿يَتْلُونَ الصَّلَاةَ﴾ گو مبرایی هه لده بیزرن (ده کبرن) ﴿وَيُؤْمِنُونَ أَن نَّصِلُوا النَّبِيَّ﴾ وه ده یانه ویت نیه و ش
 له ربازی راست گو مبراین

﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بِغَضَابِكُمْ﴾ و تهنها خوا چاك ناگاداره به دور منه كانشان ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَبِآلِهِ﴾ و تهنها خوا به سه دوست بیت ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ تَصِيرًا﴾ تهنها خواش به سه یاریده در بیت ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ همدتک له جووله که کان ﴿يَحْيَىٰ بْنُ الْكَيَّكِسْ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ فرموده کانی خوا ده گورن له شویتن و مبه مستی خوی ﴿وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ و ده لئین: بیستمان و سه ربینچیمان کرد!! ﴿وَأَسْمِعْ غَيْرَ مَسْمُوعٍ﴾ گوی بگره قهت گوشت لی نه بی!! ﴿وَرَعَيْنَا﴾ و ده لئین (راعنا) چاك گوریمان بؤ بگره (به لام به زمانی جووله که واته تۆ خراپتر بنمانی نهوان تهم مانایان مبه مست بسو) ﴿لَيْلًا أَلَيْسَ لَيْلًا﴾ ده میان خوار ده کرده و ده (بؤ شه و هی مبه مسته خراپه که بگره بیت) ﴿وَلَطَعَنِي الَّذِينَ﴾ و ده بؤ تانه و تهمه ردان له نایینی (ئیسلام) ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا﴾ و ده گهر نهوان بیان و ونایه ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ بیستمان و گورنرایه لین ﴿وَأَسْمِعْ وَأَنْظُرْنَا﴾ و (قسه مان) بیستند و به له مان لی مه که ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ﴾ نه و ده چاکترو راست تر بسو بؤیان ﴿وَلَكِنْ لَمْ يَنْتَهُوا﴾ به لام خوا نه فرینی لی کردن ﴿يَكْفُرُوا﴾ به هوی بی با وهریبه که یانه و ده ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ بؤیه بر و ا ناهیتن که میکیان نه بیت ﴿يَتْلُوهُنَّ الَّذِينَ﴾ نهی نه وانه ی ﴿أَوْثَرُ الْكَاتِبِ﴾ که نامه تان بی به خشار و ده ﴿أَمْثَلُكُمْ﴾ بر و ا بهیتن به و (قور تانه) ی نارد و و مانده خوار و ده ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ که به راست دانهری نه و (توراته) ی ئی و به ده ﴿فَرَّقَ قَبْلَ أَنْ تَقُولُوا﴾ پشش نه و ده ی رو خسار اینک ساف بکهین (له پیشه و ده) ﴿فَرَّقَ مَا عَنِ أَذْيَارِهَا﴾ تهمجا بیبهینه پشت سه ریان ﴿أَوْ تَلْعَنَهُمْ﴾ یان نه فره تیان لی بکهین ﴿كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ النَّبِيِّ﴾ و ده چون نه فره تمان کرد له خه لکانی شه ممه (نه وانه ی) که را و ده ماسیبان لی قه دهغه کرا له پورزی شه ممه دا که چی ده هاتن له پورزی هه بیتدا توره گاتیان داده خست و پورزی به ک شه ممه هه لیان ده گره و ده) ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ و ده بر یاری خوا هه میشه به دی دیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ خوش ناییت گهر ها و به شسی بؤ دابشری بیجگه له و ده خوش نه بیت له ههر گونا هینکی تر ﴿لَيْسَ بِشَيْءٍ﴾ بؤ ههر که سیتک که بیه ویت، ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ و ده ههر که سیتک ها و به ش بؤ خوا دابنیت ﴿فَقَدْ أَفْرَقَ الْإِلَهَ عَظِيمًا﴾ نه و ده بیگومان گونا هینکی زور گه و ره ی هه له به ستو و ده ﴿الَّذِينَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ئایا سهیری نه وانه ت نه کرد و ده ﴿يَرْكَبُونَ الْغَلَاقِلَ﴾ که خویان به پاك و چاك ده زانن ﴿بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ يُرْكِبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ (وانی به) به لکو خوا ههر که سیتی بونت پاك و خا وینی ده کات ﴿وَلَا يَظْلُمُونَ فِئْلًا﴾ و که مشرین منه میان لی ناکریت (بابه نه ندازه ی نه و ده زوه باریکه ی ناوکی خور ماش بیت) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سهیری بکه چون ﴿يَقْدُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ به دهم خوا و ده در و هه لده به ستن ﴿وَكُنِيَ بِوَيْحَاتِمَائِيَّتٍ﴾ و ده به سه نه و در ویه که گونا هینکی روون و ناشکرایه ﴿الَّذِينَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ئایا نا وریکت نه دا و ده و ده وانه ی ﴿أَوْثَرُ النَّاصِبِ مِنَ الْكَاتِبِ﴾ به شبتک له نامه ی خوابیان پندر او ده ﴿يُقِيمُونَ بِالْحَبِشَةِ وَالْقُلُوبِ﴾ بر و ا نه هیتن به شستی بی نرخ و به رنامه ی غهیری خوا (به جاد و و گهران و به شه ی تان) ﴿وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده نه لئین به وانه ی که بی پروان ﴿هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ﴾ نه وانه رتبانان راستره ﴿مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا﴾ له وانه ی که با و هریان هیتا و ده

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ناله وانه که سانیکن که خوا نه فرینی لی کر دوون ﴿وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ﴾ هدر که سیکیش
 خوا نه فرینی لی بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ فَصِيرًا﴾ نه وه هدر گیز ده ست ناکه ویت بوی هیچ یار مه تی ده ری ﴿وَلَهُمْ
 أَثَرُهُمْ فَصِيبٌ﴾ نایا نه وانه (جو وله که کان) به شیان هه به ﴿مِنْ أَلْمَٰئِكٍ﴾ نه ده سه لاتی پاشابه تی (خاوه نی تی
 پرو نه وه)؟ ﴿وَلَا يَلُوفُونَ النَّاسَ نَقِيرًا﴾ (جا نه گهر بیانویه) نه و کاته به خه لکی یان نه ده به خشی
 (به نه ندازه ی) تو نکلی ده که خور مایه ک ﴿أَتَرْحَسُونَ النَّاسَ﴾ یان تیره یی (حه سوودی) ده به ن
 به خه لکی؟ ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أُنْثَهُمْ اللَّهُ﴾ له سه ر نه وه ی خوا بی به خشیوون (که پیغه مبه رتی به) ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾
 له فزل و به هره ی خوی ﴿فَقَدْ أَتَيْنَا﴾ نه وه بیگو مان داو مانه ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ الْكَتَبَ﴾ به نه وه ی تیر اهیم
 کتیب ﴿وَلِلَّكُمَّةِ﴾ و پیغه مبه رتی ﴿وَأَتَيْنَا هَرَمَ مَلْکَا عَظِيمًا﴾ هدر وه ها پیمان به خشین ده سه لاتیکی گه وه
 ﴿وَمِنْهُمْ قَوْمٌ آمَنُوا﴾ جاله و خه لکه دا هه بو و پرو ایان به (موحه مبه د) هینا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَقْتُ﴾
 هه شیان بو و به رگری لی کر دووه ﴿وَلَكِنْ يَجْعَلُ مَعِيرًا﴾ وه دوزه به سه (بویان) که ناگریکی هه لگیر ساوه
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نه وانه ی بی پروا بوون ﴿يَكَايُنَا﴾ به نایه نه کانی نیمه ﴿سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا﴾
 له سه ولا ده یانخه ی نه ساو ناگریک ﴿كَلَّمَآ نَصَبَتْ جُلُودُهُمْ﴾ هدر کاتیک که پیستیان مسوتا (و پروا)
 ﴿بَدَلَتْهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا﴾ بویان ده گورین به پیستیکی تر ﴿يَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ بو نه وه ی سزاکه (به چاکی) به جه زن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ به راستی خوا هه میسه زالی کار دروسته ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی
 باوه ریان هینا ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کاری چاکه یان کرد ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له سه ولا ده یانخه ی نه
 چند به هه شتی ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرو باره کان ده چن به ژیر یاندا ﴿حَالِينَ فِيهَا أَنْهَارٌ﴾
 ده میننه وه نیاید به هه میسه یی ﴿لَهُمْ فِيهَا أَرْوَاحٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ بویان هه به نیاید هاوسه رانی پاک و خاوین
 ﴿وَلَدَدْخُلُهُمْ ظِلٌّ أظِلُّوا﴾ وه ده یانخه ی نه ژیر سینه ری چرو به ر ده وامه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ به راستی خوا
 فەرمانتان بی ده کات ﴿أَنْ تَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ به دانه وه ی گشت سپارده کان ﴿إِلَىٰ أَهْلِيهَا﴾ بو خاوه نه کانیان
 ﴿وَأَلْحَكُمُ مِمَّا بَيْنَ النَّاسِ﴾ وه کاتیک دادوهریشان کرد له نیوان خه لکیدا ﴿أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾ (خودا
 فرمان ده کات) به داد حوکم بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُعَظِّمُ ذِكْرَهُ﴾ به راستی خوا به چاکی ناموز گاریتان
 ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا عَمِيمًا﴾ به راستی خوا هه میسه پیسه ری بینایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 که سانیک که باوه رتان هیناوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گوپرایه لی خوا و گوپرایه لی پیغه مبه ر بن
 ﴿وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ وه پاشانیش گوپرایه لی کار به ده سه (عادیله) کانی خوتان بن ﴿فَإِنْ تَرَغُمْ فِي شَيْءٍ﴾
 جا نه گهر دوو به ره کیتان هه بو له شتیکدا ﴿فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه وه بیگیر نه وه بو لای خوا و پیغه مبه ر
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه گهر نیوه باوه رتان هه به به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به ریزی دواپی ﴿ذَٰلِكَ
 خَيْرٌ﴾ نه وه باشتره ﴿وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ وه ناکام و نه ناجامی چاکتره ﴿

﴿الَّذِينَ إِلَى الذِّمَّةِ﴾ نابا ئاور پکت نه داوه ته وه به لای ته واته ی ﴿رَزَعُونَ﴾ وا حق نیشان ده دهن ﴿أَنْتُمْ﴾
 ءَامُوا﴾ که به راستی ته وان باوهریان هیناوه ﴿يَمَّا أَنْزَلَ إِلَيْكَ﴾ به وه ی دابه زیوه بؤتو (که قورثانه)
 ﴿وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ و به وه ش که پیش تو دابه زیوه (که ته وراته) ﴿يُرِيدُونَ أَنْ﴾ ده یانه ونیت که
 ﴿يَتَحَاكَمُوا إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ داد گای و حومکیان بهن بؤلای به کیک که حو کم به بهرنامه ی خوا
 ناکات ﴿وَقَدْ أُمِرُوا﴾ له کاتیکدا به راستی نمرانیان پی کراوه ﴿أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ﴾ که پروایان پی
 نه بیت ﴿وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ وه شه یان ده به ونیت ﴿أَنْ يُضِلَّهُمْ﴾ که گو مرایان بکات ﴿صَلَاةَ بَعِيدًا﴾
 به گو مرایه کی دوور له راستی ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا﴾ وه ته گهر پی یان بو تریت : وهرن
 ﴿إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بؤلای نه وه ی خوانار دوو یه تیه خواره وه ﴿وَالَى الرَّسُولُ﴾ وه بؤلای پیغه مبه ر
 ﴿رَأَيْتَ الْمُتَفَقِّهِينَ﴾ ده بیسی (له ی موحه مبه د) دوو پرووه کان ﴿يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُورُهُمْ﴾ پرووت
 لی وهرده گیرن به وهر گهرانیک ته و او ﴿فَكَفَيْكَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ نابا حالیان چون ته بیت
 کاتیک به سهرهاتیک ناخوشیان نوش بیت ؟ ﴿يَمَّا أَتَتْهُمْ﴾ به هوی ته وه ی ده میان پیسی
 خستوه (کردوویانه) ﴿ثُمَّ جَاءَكَ﴾ پاشان دینه وه بؤلات ﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ و سوتند ده خون به خوا
 ﴿إِنْ أَرَادْنَا إِلَّا أَنْ نَنْفِخَ نَفْثًا﴾ ته نها نیازی چاکه و به ک خستنه وه مان بووه (کاتیک که حو کم ده به بن
 بؤلای غه بری خوا) ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ ته وانه که ساتنکن خوا ده زانیت چی
 له دلیاندا هده ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ که واته پروویان لی وهر گیره ﴿وَعَظَّمَهُمْ﴾ وه ناموز گاریبان بکه
 ﴿وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه بلی بیتان دهر باره ی خو یان ﴿قَوْلًا بَیِّنًا﴾ وونه به کی ره وان و کاریگهر
 ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُلٍ﴾ وه هیچ پیغه مبه ریکمان ره وانه نه کردوه ﴿إِلَّا لِيُظَاهِرَ﴾ ته نها بؤ ته وه نه بیت
 گویرایه لی بکرنیت ﴿بِآيَاتِنَا﴾ به فهرمانی خوا ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ﴾ وه بیگومان ته گهر ته وان ﴿إِذْ ظَلَمُوا
 أَنْفُسَهُمْ﴾ کاتیک ستمیان له نه فسی خو یان کرد ﴿جَاءَكَ﴾ به اتنا به بؤلات ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ و داوای
 لی بوردونیان بکر دابه له خوا ﴿وَأَسْتَغْفِرَ لَهُمْ الرَّسُولُ﴾ پیغه مبه ریش داوای لی خوش بوونی
 بؤ بکر دابه ﴿لَوْ جَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا﴾ بیگومان ده یان بیخی خوا به شبمانی وهر گری به به زه یه
 ﴿فَلَا وَرَيْكَ﴾ نه خیر (وانی به که خو یان به باوهر دار نیشیان ده دهن) سوتند به بهر وهر دگارت
 ﴿لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَاجَكُوا﴾ بر و دارنن ناتو ته که نه دادوهر ﴿فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾ له ههر نازاوه و
 دوو به ره کی به کی تیوانیان دا ﴿ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له پاشان هه سبت نه کهن له دهر و نیاندا
 ﴿حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ﴾ به هیچ بیزاریه ک له و بریاره ی تو داوته ﴿وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ و مل که چ نه بن
 به ملکه چی به کی ته و او

﴿وَلَوْلَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ﴾ وه بنگومان ته گهر نیمه پتو یستمان بکر دایه له سه ریان ﴿أَنْ أَقْتُلُوا أَنْفُسَهُمْ﴾
 كه به كتری بكوژن (واته باوه پداران بی باوه ران بكوژن) ﴿أَوْ أَخْرُجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ یان له ماله كاتنان
 ده ربجن ﴿مَفْعَلُوهُ﴾ نه و دیان نه ده كرد ﴿الْأَقِيلُ مِنْهُمْ﴾ كه مینکیان نه بیست ﴿وَلَوْلَا نَفَعْنَا لَوْ﴾ وه ته گهر
 به راستی نه و ان کاریان بکر دایه ﴿مَا يُوعِظُونَ بِهِ﴾ به پی نه و ناموز گاریانه ی ده کران ﴿لَكِنْ خَيْرًا
 لَهُمْ﴾ نه و به شتر بوو بویان ﴿وَأَشَدُّ تَنبِيْهًا﴾ وه دامه زراوتر ده بوون (له سه ر نایینه كه یان) ﴿وَإِذَا
 لَمْ يَأْتِ الْبَرْقُ﴾ جا نه و كاته بنگومان پیمان ده به خشین ﴿فَمِنْ لَّدُنَّا﴾ له لایه ن خومانه وه ﴿أَجْرًا
 عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه و ره ﴿وَلَهْدِيْكُمْ﴾ وه ریتمو و نیمان ده كردن ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بوو ریگی
 راست ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه هه كه سینك گویند ایه لی خواو پیغه مبدر بكات ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ﴾
 جا نه و انه له گه ل كه سانینك ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ كه خوا فه زن و به هره ی (خوی) رشتو وه به سه ریاندا
 ﴿مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ﴾ له پیغه مبدران و راستگویان ﴿وَالشُّهَدَاءَ وَالصَّالِحِينَ﴾ و شهیدان و پیاو چاكان
 ﴿وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا﴾ وه نه و انه چ هاویری و هاوه نیکی چاكن ﴿ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ﴾ نه و
 فه زن و به هره یه تنه ا له لایه ن خواوه به ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ عَلِيمًا﴾ وه به سه كه خوا زانایه (به هه موو
 شتیك) ﴿يَنَابِئُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی كه سانینك كه باوه رتان هیناوه ﴿خُذُوا حِذْرَكُمْ﴾ ناگاداری
 خوتان و هر گرن ﴿فَأَنفِرُوا ثُبَاتٍ﴾ نه و سا نا قم نا قم هیرش به رن (ده رجن بوو جیهاد) ﴿أَوْ أَنفِرُوا
 جَمِيعًا﴾ یان هه موو پینكه وه هیرش به رن (ده رجن بوو جیهاد) ﴿وَإِنْ يَكُ﴾ وه بنگومان له ناوتاندا به
 ﴿لَمْ يَبْطَأَنَّ﴾ كه سی و ا به راستی خوی دوا ده خات ﴿فَإِنْ أَصَبَكُمْ مُصِيبَةٌ﴾ جا ته گهر تووشی
 به سه ره اتیکی خراب هاتن ﴿قَالَ قَدْ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ﴾ ده لیت به راستی خوا فه زن و به هره ی رشت
 به سه رمدا ﴿إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا﴾ كه له گه لیاندا ناماده نه بووم ﴿وَلَيْنِ أَصَبَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ﴾ وه
 ته گهر تووشی فه زن و به هره یه ك بوون له خواوه ﴿يَقُولُ كَانَ لَوْ كُنَّا بُرُتًا وَمِنَ الْوَدَّ﴾ بنگومان ده لیت
 وه كه له نیتوان نیتوه و نه و ا هیچ دوستایه تی به ك نه بوو بیت ﴿يَكَلِّمُنِي كُنْتُ مَعَهُمْ﴾ نه ی خوزگه
 له گه ل نه و اندا بوو مایه ﴿فَأَفْرَزَ فَزَرَ عَظِيمًا﴾ تا قازانجینی زور گه و ره م بکر دایه ﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ﴾ كه و انه با بجه نگیست له پینی خوادا ﴿الَّذِينَ يَشْرُونَ الْآخِرَةَ الدُّنْيَا بِالْأُولَى﴾ كه سانینك كه ربانی
 دنیا ده فروشن به پورزی دواپی ﴿وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جا هه كه سینك بجه نگیست له پینی خوادا
 ﴿فَيُقَاتِلْ﴾ نه مچا بكوژی (شهید بیت) ﴿أَوْ يَمُوتْ﴾ یان زال بیت ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه و دواتر
 پی ده ده بن ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه و ره ﴿۵﴾

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نهوه چیتانه (بهج بیانوو بهك) جهنگ ناكهن له پیتاوی خواو
 ﴿وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾ و له پیتاوی چه وساو ه كان له پیاوان و نافر هتان و مندالان
 ﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نهوانه ی كه ده لنین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه ی پهر وهر دگار مان پر دگار مان كه ی له م
 شاره (مه بهست پتی شاری مه ككه به) ﴿الظَّالِمِينَ أَقْلَهُ﴾ كه خه لكه كه ی سته مكارن ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ لُغَةٍ
 وَه لَه لایه ن خوت ه وه پشتیوانیكمان بو به دی بهینه ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ لُغَةٍ﴾ وه له لایه ن خوت ه وه به دی بهینه
 بزمان ﴿فَصِرَ﴾ یار مه تی ده رنك ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهو كه سانه ی باوه ریان هیتاوه ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 له پیتاوی خواو ده جهنگین ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهوانه ی بی باوه رین ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ﴾ له پیتاوی
 ناره و (یان شهیتان) داده جهنگین ﴿فَقَاتِلُوا آلَ الشَّيْطَانِ﴾ كه واته شه ريكهن له گهل دوسته كانی شهیتاندا
 ﴿إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ به راستی پیلانی شهیتان ههر لاواز بووه ﴿الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ﴾
 ثایا مهیری نهو كه سانه ت نه كرده وه كه پیان ووترا ﴿كُلُّوا لِيَذَرَ﴾ دهستان بگير نه وه (له جهنگ
 و كوشتار) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویز بكه ن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه كات بده ن؟ ﴿فَمَا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾
 كه چی كاتینك جهنگیان له سهر پتویست كرا ﴿إِذَا قِيلَ لَهُمْ مَن مِّنَ النَّاسِ﴾ به كسهر دهسته به کیان
 له خه لكی ده ترسان ﴿كَخَشِيَ اللَّهَ﴾ وهك ترسان له خودا ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ بگره زیاتریش ده ترسان
 ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ده بیان روت نه ی پهر وهر دگاری نیمه ﴿لِرُكُوبَتِ عَلَيْنَا الْقِتَالِ﴾ بوچی جهنگت له سهر مان
 پتویست كرده وه ﴿قُلْ لَا أَفْرَأُ إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ خوزگه دوات ده خستین (له جهنگ كردن) بو ماوه به کی
 كه م ﴿قُلْ مَتَعَ الدُّنْيَا قَلِيلٌ﴾ بلی خوشی و له زه تی دنیا زور كه مه ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ و پوزی دواپی باشته
 ﴿لِمَنِ اتَّقَى﴾ بو كه سینك له خوا بترسیت ﴿وَلَا تَقْطَعُونَ قَبِيلًا﴾ وه سته متان لی ناکریت به (نه ندازه ی)
 نالی ناو كه خور مایه ك ﴿إِنَّمَا تَكُونُوا﴾ له ههر شوتینك بن ﴿يُذَرِكُكُمْ أَمْوَاتٌ﴾ مردن پیتان ده گات
 ﴿وَوَكُفِّرُ فِي بُرُوجٍ مُّشْتَدَّةٍ﴾ باله ناو قه لا و خوشکی بهر زو قابمشدا بن ﴿وَأَن تُصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ﴾ وه نه گهر (ناپاكان)
 خوشی و چا كه هاته ریان ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده لنین نه مه له لایه ن خواوه به ﴿وَأَن تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾
 وه نه گهر تووشی نا خوشی و خرا به بهك هاتن ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده لنین نه مه له لایه ن تزو به (نه ی
 موچه ممد ﴿قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾ بلی: هه مووی له لایه ن خواوه به ﴿قَالَ هَؤُلَاءِ الْقَوْمُ﴾ نهوه نهو خه لكه
 چی یانه؟ ﴿لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا﴾ وه كو له هیچ قسه به ك تی نه گهن وایه ﴿مَّا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ
 اللَّهِ﴾ ههر چا كه به كت تووش بوو نهوه له خواوه به ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ﴾ وه ههر خرا به به كت تووش
 بوو ﴿فَمِنَ نَّفْسِكُمْ﴾ نهوه له خوت ه وه به ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ و نیمه تومان نار دووه به پیغه بهر
 بوخه لكی ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وه خوا به سه شایه تی نهوه بدات ﴿

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ﴾ هدر که سیک گویرایه لی پیغه مبر ۱۱۱ بکات ﴿فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی
گویرایه لی خوی کردوه ﴿وَمَنْ تَوَلَّى﴾ هدر که سیکش پشت هلبکات ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نه وه نیمه
تومان په وانه نه کردوه ﴿عَلَيْهِمْ حِفْظًا﴾ به چاودیر و پاریزه به سدریانه وه ﴿وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ﴾
(دویره کان) ده لین گویرایه لین (مل که چ و نهمانه درارین) ﴿فَإِذَا بَرَأْنَاهُ مِنْ عِندِكَ﴾ به لام کاتیک
له لای تو در چوون ﴿بِتَّ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ کومه لیک له وان شه و ده که نه وه به پیلان گیران (له موسلمانان)
﴿غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ﴾ به پیچه وانه ی قسه کانی تو ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُشِئُونَ﴾ وه خوا ده بنو و سیت نه و (پیلانانه ی)
شه و کردویه ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ که وانه وازیان لی پینه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت به خوا بیهسته
﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ خوا به سه پشتیوانت بی ۱۲ ﴿أَفَلَا يَسْتَدْرُونَ الْقُرْآنَ﴾ نه وه بنو بییر ناکه نه وه
له فوران؟ ﴿وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ﴾ خو نه گهر له لایه ن که سیک تره وه بویه جگه له خوا
﴿لَوَجَدُوا فِيهِ﴾ بنگومان ده یانی نیایدا ﴿أُخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾ جیاوازی زور ۱۳ ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ﴾ وه
کاتیک هه و الیکیان بی بکات ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾ ده باره ی ناسایش و هیمنایه تی (نیوانتان) ﴿أَوِ الْخَبَرِ﴾
یان له باره ی تر سه وه ﴿أَدْعَايُهُمْ﴾ بلاوی ده که نه وه ﴿وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ﴾ به لام نه گهر بیانگه رانایه نه وه
بنو لای پیغه مبر ۱۴ ﴿وَالَّذِي أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ﴾ و بنو لای کار به ده ستانی خویان ﴿لَعَلِمَ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ﴾
مِنْهُمْ نه وه نه وانه ی راستی هه و اله کان ده ده هین دوزانن هه و اله که (راسته یان درویه) ﴿وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ﴾
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ ﴿وَهُ لَهْ گهر چاکه و به زه یی خوا نه بویه به رامبر به نیه وه ﴿لَا تَكُونُ الْشَّيْطَانُ إِلَّا﴾
قَلِيلًا﴾ بنگومان شوین شه پتان ده که و تن که میکتان نه پیت ۱۵ ﴿فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نه ی موحده ممد
۱۶) له پیتاوی خوا دا بجه نگی ﴿لَا تُكْفِرُوا بِنَفْسِكُمْ﴾ تو ته نه اهر کی خوت لی داوا کراوه (یا تو ته نه ا
هر کی خوت له سه ره) ﴿وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هانی پروا دارانش بده (بنو جهاد) ﴿عَسَى اللَّهُ﴾ نومیده
خوا ﴿أَنْ يَكْفَ بِأَمْرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهر گری هیزی بی باوه ران بکات ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بِأَمْرًا﴾ وه خوا
به هیز تره ﴿وَأَشَدُّ تَنكِيلًا﴾ و توله ی به تبین تره ۱۷ ﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً﴾ هدر که سی تکابه کی
چاکه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ فِصِيلٌ مِنْهَا﴾ به شیک لی (پاداشتی) نه و چاکه به بنو هیه وه ﴿وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً﴾
سَيِّئَةً ﴿وَهُ هدر که سی تکابه کی خراپه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا﴾ نه ویش به شیک ده پیت له (مزای)
نه و خراپه به ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه میشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا﴾ به سه ره هه موو شتیکدا به توانایه (چاودیره)
۱۸ ﴿وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ﴾ هدر کاتیک سلا و یکتان لی کرا ﴿فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا﴾ نه وه به چاکتر له و سلاوه
سلاو بکه نه وه (لیان) ﴿أَوْ ذُوقُوا﴾ یان وه کو خوی بیسه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾ بنگومان
خوا هه میشه پر ساو چاودیره به سه ره هه موو شتیکدا ۱۹

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بهر ستر او نیکی راست نی به جگه له خوا ﴿لَتَجْعَلَنَّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ سویتند به خوا بینگومان کز تان ده کانه وه بۆ (لپیر سینه وهی) نه و پرۆزی دوا بیهی ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تپدا نیه ﴿وَمَنْ أَضِدُّ مِنْ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ جا کی له خوا قسه (و به یئیی) راست تره ﴿فَقَالُوا﴾ نه وه چیتانه ﴿فِي الْمُنْفِقِينَ فَتَحَنَّنَ﴾ دهر باره‌ی دوو پرووه کان بوونه ته دوو دهسته ﴿وَاللَّهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾ له کاتیکدا خواهه واته‌ی گهر اندو ته وه بۆ بی باوه‌ری به هوی کر ده وه کانیانه وه ﴿اَلَمْ يَدُونْ﴾ نابا ده تانه ویت ﴿اَنْ تَهْدُوهُمْ اَمْ اَنْ يَهْدِيَهُمُ اللَّهُ﴾ رینمونی که سیک بکه‌ن که خوا گومرای کر دو وه ؟ ﴿وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ﴾ وه ههر که سیک خوا گومرای بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ لَهُ سَبِيلًا﴾ نه وه ههر گیز ناتوانی رینگای راستی بۆ بدو زیته وه ﴿وَدُّوا لَوْ تُكْفِرُونَ﴾ نه وان تا واته خواهن ئیوه ش بی باوه‌ری بۆ وک چۆن خویان بی باوه‌ری بوون ﴿فَتَكُونُونَ سَوَاءً﴾ تا ئیوه نه وان به کسان بن ﴿فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَاءَ﴾ که واته نه وان به دوست و یار مه‌تی دهر هه‌لمه‌بژیرن ﴿حَتَّى يَخْرُجُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه‌تا (به شیمان ده‌بنه وه) کوچ ده‌که‌ن له‌ری‌ی خوا دا ﴿فَاِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه‌مجان هه‌ر پرویان وهر گیر او پشیمان هه‌لکرد ﴿فَتَذَرُهُمْ﴾ نه‌وه (به‌دیل) بیانگرن ﴿وَأَقْبَلُوهُمْ حَيْثُ رَجَعْتُمْ وَهُمْ لَكُمْ سَوِيَّةٌ﴾ و بیانگوزن له‌ههر شویتیک تووشیان بوون ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾ وه هیچ دوست و یار مه‌تی دهر نیک له‌وان هه‌لمه‌بژیرن ﴿اِلَّا الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ اِلَى قَوْمٍ﴾ جگه له‌وانه‌ی په‌یوه‌ندی ده‌که‌ن به کهسانیکه وه ﴿يَتَّبِعُوهُمْ فَيَتَّبِعُوهُمْ﴾ که له‌نیوان ئیوه نه‌واندا په‌یمان هه‌یه ﴿اَوْجَعَاءَ وَكَمْ حَصْرَتْ صُدُورُهُمْ﴾ یان هاتوون بۆ لانیان له‌سه‌ر دلیان ناره‌حه‌ته (حه‌زنا که‌ن) ﴿اَنْ يَقْتُلُوْكُمْ اَوْ يَقْتُلُوْا قَوْمَهُمْ﴾ له‌وه‌ی که جه‌نگنان له‌دژ بکه‌ن یا جه‌نگ له‌دژی خزمه‌کانیان بکه‌ن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه نه‌گهر خوا بیوستانیه ﴿لَسَطَّعُوْهُمْ عَلَیْكُمْ﴾ زالی ده‌کردن به‌سه‌ر ناندا ﴿فَلَقَاتُواكُمْ﴾ و جه‌نگیان دژتان ده‌کرد ﴿فَاِنْ اَعَزَّ لَوْ كُمْ﴾ جا نه‌گهر نه‌وان که‌نار گیر بوون له‌ئیه ﴿فَلَمْ يَقْتُلُوْكُمْ﴾ و جه‌نگیان له‌دژتان نه‌ده‌کرد ﴿وَالْقَوْلُ اِلَيْكُمْ اَلْسَمَ﴾ و پینشینیاری ناشتبان کرد بۆتان (مل که‌چ بوون) ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا﴾ نه‌وه خوا رینگه‌ی نه‌داوون که ده‌ستبان بۆ به‌رن و (نابی شه‌ریان له‌دژ بکه‌ن) ﴿سَتَجِدُونَ اَلْاٰخِرِينَ﴾ له‌مه‌ولا که‌سانیکه‌ی تر ده‌بینن ﴿لِرَبِّدُونْ اَنْ يَأْمُرُوْكُمْ﴾ ده‌یانه‌ویت له‌ئیه نه‌مین بن ﴿وَيَأْمُرُوْا قَوْمَهُمْ﴾ وه له‌هوزه‌که‌ی خوشیان نه‌مین بن ﴿كُلِّ مَا رَدُّوا اِلَى الْفِتْنَةِ﴾ ههر کاتیک بانگ کرابن بۆ بی باوه‌ری ویت به‌رستی ﴿اُرْكَبُوا فِيْهَا﴾ گه‌راونه‌ته‌وه بۆی (واته به‌ناشتی رازی نه‌ده‌بوون) ﴿فَاِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَوْ كُمْ﴾ جا نه‌گهر که‌نار گیر نه‌بوون لیسان ﴿وَيُلْقُوا اِلَيْكُمْ اَلْسَمَ﴾ وه جله‌وی ناشتبان نه‌دایه‌ ده‌ستان ﴿وَيَكْفُرُوا بِدِيْنِهِمْ﴾ وه ده‌ستبان نه‌کیشایه‌وه (له‌جه‌نگ کردن) ﴿فَتَذَرُهُمْ اَقْبَلُوْهُمْ﴾ نه‌وه به‌دیل بیانگرن و بیانگوزن ﴿حَيْثُ يَقَعُ الْمُؤْمَرُ﴾ له‌ههر شویتیک که به‌ر ده‌ستان که‌وتن ﴿وَاَوَلَيْكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ﴾ نه‌وانه‌ی (باسمان کرد) داوامانه‌به ئیوه ﴿عَلَيْهِمْ﴾ له‌دژیان ﴿مُطْلَقًا مُّیْنًا﴾ ده‌سه‌لانی ناشکرا ﴿

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا﴾ بؤ هیج باوه دارنك رهوانی به باوه دارنك بکوزیت ﴿إِلَّا خَطَا﴾
 مه گهر به هله نه بیت ﴿وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَا﴾ وه هدر که سینک ایماندارنك به هله بکوزیت ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾ نه وه (له سهریه تی) نازاد کردنی کوبله به کی باوه دار ﴿وَدِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ و
 (نرخعی) خوینیکیش بدات به کس و کاری کوزراوه که ﴿إِلَّا أَنْ بَصَدَّ قَوْمًا﴾ مه گهر بیبه خشن (له
 خوینته که به خیری خویان) ﴿فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ﴾ به لام نه گهر کوزراوه که له گهلنك بوو که
 دوزمتان بوون (کافری شهر کهر بوون) ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ وه به لام کوزراوه که ایماندار بوو ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾ نه وه (ههر له سهریه تی) نازاد کردنی به نده به کی ایماندار ﴿وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ﴾ وه نه گهر
 (کوزراوه باوه داره که) له گهلنك بوو ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ حَبْلٌ﴾ که له نیوان ئیوه وئواندا په یمان هه بوو
 ﴿فَدِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ نه وه (نرخعی) خویننك بدنه که سی کوزراوه که ﴿وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾
 له گهل نازاد کردنی کوبله به کی ایماندار ﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدْ﴾ جا ئهو (بکوز) هی ده سنی نه که موت (یان نهی
 بوو) ﴿فَصِيبًا مِّنْ شَهْرَيْنِ﴾ نه وه (له سهریه تی) پوزوو گرننی دوو مانگ ﴿مُتَّاعَيْنِ﴾ له سهریه ک
 ﴿تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ (ثم برپاره) لی بوور دنه له لایه ن خواوه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا
 هه میشه زانای کار دروسته ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا﴾ وه هدر که سینک ایماندارنك به دهس
 نه نقدس بکوزیت ﴿فَجَزَاءُ ۖ حَرَمٌ﴾ نه وه توله ی نه وه که سه دوزخه ﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ به هه میشه بی
 نیابدا نه بیت ﴿وَعَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ وخوا خدشمی لیگرتووه ﴿وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾ و
 نه فرینی لی کردووه و سزابه کی گهره ی بؤ ناماده کردووه ﴿بِأَيِّهَا الْوَيْتُ لَعَنُوا﴾ نه ی که ساننك
 که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا ضَرَجْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کاتنك دهر چوون (بؤ جهاد کردن) له ریگهی خواوا
 ﴿فَتَيَسَّرُوا﴾ هه موو شتنك پروون بکه نه وه ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ وه نه لین به و که سانه ی ﴿الْقَوْلَ الْكَفَرُ
 الْكَلِمَةُ﴾ که سلاو (ی مو سلمانانه) تان لی ده که ن ﴿لَسْتَ مُؤْمِنًا﴾ تو بر وادار نیت؟ ﴿تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به دوا ی شتوومه ک و سامانی دویابدا بگهرین ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَافِرٌ كَثِيرَةٌ﴾
 نه وه لای خوا ده سکه موتی زور هه به ﴿كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ ئیوه ش له موو پیش هه روه ها بوون
 (ایمانه که تان ده شار ده وه) ﴿فَمَنْ لَّهِ عَلَيْهِ كُفْرُكُمْ﴾ نه مجا خوا منته ی نا به سهر تاندا (به هیز و زالی
 کردن) ﴿فَتَيَسَّرُوا﴾ ده ی که واته هه موو شتنك پروون بکه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾
 به راستی خوا هه میشه ناگاداره به وه ی ئیوه ده بکه ن ﴿۝۱۱﴾

﴿لَا يَسْتَوِي الْقَائِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به کسان نین شهو باوهر داراندهی دانیشتوون و جههاد ناکهن ﴿غَيْرِ الْأُولَى﴾ جگه له خواوهن عوزره کان نه بیت (وهك نه خوش، و کویر، وشهد) ﴿وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له گه له ټیځو شهرانی ړینگه ی خواوا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَسِيلِينَ﴾ به مال و گیانیان ﴿فَقَسَلَهُ اللَّهُ الْفِتْرَةَ بَيْنَ الْقَائِدِ وَالْمُجَاهِدِ﴾ خوا فزله ټیځو شهران به مال و گیانیانی داوه ﴿عَلَى الْفِتْرَةِ دَرَجَةٌ﴾ به سهر دانیشتوان (له جههاد) دا به پله بهك ﴿وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ لِلْحَقِّ﴾ وه ههر بهك لهو دوو تاقمه خوا به ټیځی پاداشتی زور چاکی پتی داوون (كه به هه شته) ﴿وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَائِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ وه خوا ړیزی ټیځو شهرانی داوه به سهر دانیشتووه کاندا به پاداشتی گه وړه ﴿ذَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً﴾ له لای (خوا) وه پله ی زور و لی خوش بوون و میهره بانیان بز هیه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لیورده ی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْفَلَاحُ﴾ به راستی نه وانه ی كه فریشته کان گیانیان ده کیشن ﴿عَلَى الْأَنْفُسِ﴾ له کاتیکدا كه سته میان له خوشیان ده کرد (به کچ نه کردنیان) ﴿قَالُوا أَفَبِمَا كُفِّرْنَا﴾ (به ته شهروه پتیان) ده ټین (دهر باره ی ثابینه که تان) له چیدا بوون ؟ ﴿قَالُوا أَفَبِمَا مَسَّخْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ده ټین نیمه چه و ساوه بووین له سهر زهوی دا ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ أَرْضًا مَّوَسَّعَةً﴾ (پتیان) ده ټین مه گهر زهوی خوا فراوان نه بوو ؟ ﴿فَتَنَاهَا فِيهَا نَارًا كَوْجَتَانِ بَكَرٍ دَايَةٍ تَبَايَدَا﴾ ﴿قَالُوا لَيْسَ مَا وَلَّهُمْ جَهَنَّمَ﴾ جانه وانه شو پتیان دوزخه ﴿وَمَاءٌ مَّصْبُورٌ﴾ نای چ پاشه ړوړتکی خرابه ﴿إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ﴾ بینجگه له و چه و ساوانه ی كه له پیاوان ﴿وَالنِّسَاءِ﴾ و نافرته تان ﴿وَالْوَلَدَيْنِ﴾ و له مندا لائن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ جِدًّا﴾ كه توانای هیچ چاره به کیان نی به (له بهر بی هیزی و پیریان) ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا﴾ وه به هیچ شتوازیك ړی دهر ناکهن ﴿قَالُوا لَيْسَ عَلَى اللَّهِ أَن يَغْفِرَ غَدَرَهُمْ﴾ نا نه وانه نومید هه به خوا لی بان خوش بیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه چاوپو شیکهر و لی خوشبووه ﴿وَمَنْ يُلَاحِظْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ههر كه سټك کچ بکات له ړی ی خواوا ﴿يُحِثِّ فِي الْأَرْضِ﴾ ده سستی ده که ویت له زهویدا ﴿مَرْغَمًا كَبِيرًا﴾ جینگه و ړینگه ی زور (كه دوزمن پتی ناخوشه) ﴿وَسَعَةً﴾ وه فراوانی (له ړوزی زیاندا) ﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وه ههر كه سټك له مالی خوی دهر چیت ﴿مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه کچ بکات بولای خوا و پیغه مبهره که ی ﴿فَرِيْدَةً أَلْمُوتِ﴾ پاشان مردن پتی بکات ﴿فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه بینگومان پاداشتی نهو که سه که و توت ته سهر خوا ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لی سورده ی به به زهوی به ﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ههر کاتیک سه فدرتان کرد (و گهران) به زهوی دا ﴿فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ نه وه هیچ گونا هینکتان له سهر نی به ﴿أَن تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ﴾ كه نوټزه کان کورت بکه نه وه ﴿إِنْ خِفْتُمْ أَن يَفْتِكُ الْأَعْيُنُ كُفْرًا﴾ نه گهر ترسان نه وانه ی بی باوهرن جهنگتان له گه له بکهن ﴿إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُا مُّبِينًا﴾ به راستی بی باوهران هه میسه بو ټیوه دوزمنیکی ړوون و ناشکران

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ﴾ کاتیک تو (تھی موحدمہد ﷺ) لہجہ نگدا) لہناو پرواداراندا بویت ﴿فَاقْتَرَأْتُمْ لَهُمُ الصَّلَاةَ﴾ و بیتش نویزیت بڑ کردن ﴿فَلَقَدْ ظَلَمْتُمْ أَفْئَةً مِّنْهُمْ مَّعَكُمْ﴾ تہوہ با تاقمبتک لہوان لہ گہل تو نویز بکھن ﴿وَلَا أَخَذُوا أَسْلِحَتَهُمْ﴾ و با چہ کہ کانیاں ہی بیت ﴿فَإِذَا سَجَدُوا﴾ جا کاتیک سورہ دیان برد (رکاتیکیان تہواو کرد) ﴿فَلْيَكُونُوا مِن وَرَائِكُمْ﴾ با (بچنہ دواوہ) لہ پشستانہوہ بن (باسہ واننان بن) ﴿وَلَتَأْتِيَ طَائِفَةٌ أُخْرَى﴾ وہ باتاقمہ کہی تر بین ﴿لَمْ يُصَلُّوا﴾ کہ نویزیان نہ کردوہ (وہاسہوان بوون) ﴿فَلْيَصَلُّوا مَعَكُمْ﴾ و لہ گہل تو نویز بکھن ﴿وَلَا أَخَذُوا حِذْرَهُمْ﴾ وہ باووریای خویان بن ﴿وَأَسْلَحَتَهُمْ﴾ و چہ کہ کانیشیان ہی بیت ﴿وَذَلَّلْنِي﴾ کفرؤا بی باوہران ناوانہ خوازن ﴿لَوْ تَقَفُّوا عَلَىٰ أَسْلِحَتِكُمْ﴾ کہ تہوہ ہی ناگاہن لہ چہ کہ کانتان ﴿وَأَتَيْتُكُمْ﴾ و شت و مہ کہ کانتان ﴿فَيَعْبِئُونَ عَلَيْكُمْ﴾ تا بہ لامارتان بدہن ﴿مِثْلَهُ رَجْدَةً﴾ بہ پہ لامارنکی بہ کجارہ کی (بدہن بہ سہر تاندا) ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وہ تاوانتان لہ سہر نی بہ ﴿إِنْ كَانَ بَيْكُمُ الَّذِي مَنَظَرُ﴾ تہ گہر بہ ہوی بارانہوہ نارہ حہت بوون ﴿أَوْ كُنْتُمْ مَّرْضَىٰ﴾ یان نہ خوش بوون ﴿أَنْ قَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ﴾ کہ چہ کہ کانتان داتین ﴿وَأَخَذُوا حِذْرَكُمْ﴾ بہ لام ووریایی خوتیان بکھن ﴿إِنَّ اللَّهَ أََعَدَّ لِلْكَافِرِينَ﴾ بہ راستی خوا نامادہی کردوہ بؤ ہی باوہران ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ سزایہ کی ریسوا کہر ﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ﴾ تہ مجا کاتیک نویزہ کانتان بہ جی ہینا ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ تہوہ سا یادی خوا بکھن ﴿فَمَا وَقَعُوا﴾ بہ پیوہ و بہ دانیشنہوہ ﴿وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ وہ لہ سہر تہ نیشان (بہ پالکہ و تنہوہ) ﴿فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ﴾ جا ہہر کاتیک دل نارام بوون (و ترس نہما) ﴿فَقِيصُوا الصَّلَاةَ﴾ تہوہ کاتہ نویزہ کانتان بہ رنک و پکی بکھن ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ﴾ بہ راستی نویز ﴿كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ہہمیشہ لہ سہر باوہرداران ﴿كَتَبَ قَوْفُوكَ﴾ فرز کراونکی کات بڑ دیاری کراوہ ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست مہبن ﴿فِي أَيْتَاءِ الْقَوْمِ﴾ لہ بہدوا گہرانی دوزمتاندا (یان لہ بہدوا گہرانی تہوہ قومہ کافراندہا) ﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْمِنُونَ﴾ تہ گہر تہوہ نیش و نازارتان ہی بگات ﴿فَإِنَّهُمْ بَأْمِنُونَ﴾ بنگومان تہوانیش نیش و نازارتان ہی دہ گات ﴿كَمَا تَأْمِنُونَ﴾ و ہك چون تہوہ نیش و نازارتان ہی دہ گات ﴿وَتَرْجُوتُ مِنَ اللَّهِ﴾ وہ تہوہ تومید دہ کہن لہ خوا ﴿مَا لَا يَرْجُونَ﴾ تہوہی تہوان تومیدی نا کہن (کہ پاداشت و سہر کہوتنہ) ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ بہ راستی خوا ہہمیشہ زانای کار دروستہ ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ بنگومان تہیمہ دامانبہ زاندو تہ سہر تو ﴿الْحَكِّيبِ وَالْحَقِّ﴾ تہم قورٹانہ بہ راستی ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بؤ تہوہی بریار بدہی لہ نیتوان خہل کیدا ﴿بِمَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ بہو بریارہی کہ خوا نیشانی داویت ﴿وَلَا تُكِنُّ السُّوءَ﴾ خوصیما ﴿وہ بؤ ناپاکان مہبہ بہاریزہر و پششیوان ولایہ نگر﴾

﴿وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾ داوای لیخوشبوون له خوا بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بهر استی خوا لیخوش بووی به به زببی به ﴿وَلَا يُجْدِلُ عَنِ الدِّینِ﴾ بهر گری مه که له وانهی ﴿يَحْتَاطِرُ أَنْفُسَهُمْ﴾ ناپاکی ده کهن ده براره ی خویان ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْبَاطِلَ﴾ بنگومان خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَتْ خَوَاتِنُهُ اثْنًا﴾ نه وانه ی که بهر ده وام زور ناپاک و گونا هبارن ﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ﴾ (تا وانه کانی) خویان ده شمار نه وه له خه لکی (له تر ساند) ﴿وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ و نایشار نه وه له خوا (شهرم ناکه ن له خوا) ﴿وَهُوَ مَعَهُمْ﴾ له کاتیکدا خوا له که لباندایه ﴿إِذْ يَتَّبِعُونَ مَا لَا يُرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ﴾ کاتیک (که به نهی) له شه ودا نه گبیر ده کهن و قسه به ک ده کهن خوا پنی رازی نی به ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَاقِلُونَ مُجِطًا﴾ وه خوا هه همیشه زانار ناگاداره به ههر کرده و به ک که نه وان ده یکه ن ﴿هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ﴾ (ایمانداران) بیدارین و ا نیه بهر گریتان له ناپاکان کرد ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دنیادا ﴿مَنْ يُجْدِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ﴾ ده ی نایا کی بهر گریبان لی ده کات (له سزای خوا) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له ریزی دواپی دا ﴿أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا﴾ یان کی کارو باربان ده گریته ده ست ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا﴾ وه هه ر کهس کرده و به کی خراب بکات ﴿أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ﴾ یان ستم له خوی بکات ﴿ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ﴾ پاشان داوای لی خوش بوون له خوا بکات ﴿يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ ده بینیت خوا لیورده ی میهره بانه ﴿وَمَنْ يَكُفِبْ إِثْمًا﴾ وه هه ر که سینک گونا هیک (ی گه و ره) بکات ﴿فَإِنَّمَا يَكُفِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ﴾ بنگومان (زبانی) نه و گونا هه هه ر بقو خویه تی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه زانای کار در و بسته ﴿وَمَنْ يَكُفِبْ خَطِيئَةً﴾ وه هه ر که سینک گونا هیک بکات (به هه له) ﴿أَوْ إِثْمًا﴾ یان گونا هیک بکات (به قه ست) ﴿ثُمَّ يَرَوْهُ بَرِيًّا﴾ پاشان (نه و تا وانه) بخاته سهر بی تا و انیک ﴿فَقَدْ أَخْتَلَّ بِهِنَّ﴾ نه وه بنگومان خسته و به نه ستوی خوی (سزای) بو هتائیک ﴿وَإِنَّمَا فُتِنًا﴾ و تا و انیک ناشکرا ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه نه گه به خوشی و به زببی خوا به سهر نه وه نه بوا به (نه ی مو حده مده ﴿لَهْمُ ظِلْفَةٌ مِنْ خُرٍّ﴾ بنگومان ده سته به ک له و ناپاکانه به نیاز بوون ﴿أَنْ يُضْلَوْكَ﴾ که گو مرآت بکه ن ﴿وَمَا يُضْلُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾ به لام نه وانه بهس خویان گو مرآت ده کهن ﴿وَمَا يَضُرُّوكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه نه وانه هیچ زبانی ناگه به نن به تو ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ وه خوا نار دو و به تیه خواره وه بز سهرت ﴿الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ قورئان و دانایی ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ﴾ وه نه وه ی که نه ته زانی فیری کردی ﴿وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ وه هه همیشه به خوشی خوا به سهر تو وه زور گه و ره به ﴿

﴿لَا خِزْيَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ حُنُوفِهِمْ﴾ هیچ چاکه به ك نی په له زوری چی و سر ته كړنه كانیان دا ﴿الْأَمَنَ
 أَمْرٍ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ﴾ مه گهر په كېك فهران بكات به مان به خشین له ربی خوا دا یان فهران كړدن به
 چاكه ﴿أَوْ اِضْلَاجٍ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بان چاك كړدنې نټوان خد كې ﴿وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ جا هدر كه سېك نه وه
 بكات ﴿اَتِغَاةَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ به نیازی ره زامه ندی خوا ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه وه له داها تو ودا پتی د به خشین
 ﴿اَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتی زور گه وړه ﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾ وه هدر كه سېك د ژایه تی پیغه مېر
 بكات ﴿مِّن بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُ الْهُدَىٰ﴾ پاش نه وه ی كه ر نیازی راستی یو روون بوویه وه ﴿وَيَبْتَغِ غَيْرَ
 سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و شو پتی ر ینگایه کی تر بكه ویت بېجگه له ر ینگای پر واداران ﴿لِيُؤْتِيَهُم مَّا تَوَلَّوْا۟﴾ رووی
 ودر ده گېر یمن بونه و ر نیازه ی كه هدی بزار دووه ﴿وَنُصْلِيهِ جَهَنَّمَ﴾ و ده بڅه بڼه دوزخ ﴿وَسَاءَتْ
 مَصِيرًا﴾ نای چ پاشه ر وړتکی خرابه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفِرُ﴾ به راستی خوا خوش ناپیت ﴿أَن يُذَرَّ
 بِهِ﴾ له وه ی كه هاوه لی بؤ دابنریت ﴿وَيُخَفِّرَ مَا دُونِ ذَلِكَ﴾ به لام جگه له وه هدر چی بیت لی ی خوش
 ده بیت ﴿لِّمَن يَشَاءُ﴾ له هدر كه سېك كه (خوا) بیه ویت ﴿وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وه هدر كه سېك هاوه له بؤ
 خوا دابنیت ﴿فَقَدْ ضَلَّ مَلَأَ يَعْبُدُ﴾ نه وه به راستی گومرا بووه به گومرا بونیتکی دوور له راستی
 ﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ جگه له خوا نزاو هاوار ناكهن (نایه رستن جگه له خوا) ﴿إِلَّا أَنشَاء﴾ تنها
 له چهند (بتیكي ناولی تراوی) مینه نه بیت (وه لات و مونات و عوزا) ﴿وَأَن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾
 وه نایه رستن جگه له شەیتانی باخی و سهر كمش نه بی ﴿لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ كه خوا نه فرینی لی كړ دووه
 ﴿وَقَالَ لَا تُخَدِّذْ﴾ وه (شەیتان) ووتوویه تی سویتند بیت هه له دبیزم (به بنده ی خوم) ﴿مِن عِبَادِكَ﴾
 له بنده كانت دا ﴿تَصِيبَ مَفْرُوضًا﴾ به شېكی دیاری كراو ﴿وَلَا تُضِلَّهُمْ﴾ سویتند بیت گومرا یان
 ده كهم ﴿وَلَا مُنْبِتَهُمْ﴾ و به ناوات و خدیالی در قینه سهر گهر میان ده كهم ﴿وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلَئِن كَانَ
 الْأُنْفُسُ﴾ وه فهران مانیان پی ددهم جا بېگومان نه وائیش گونچكه ی ناز له كان دهر بن (له سهر ده می
 نه فامید اهر و و شترنك پتېج سکی بكر دایه گوتیان دهر پی و له سهر خویان حرام ده كړد) ﴿وَلَا مَرْتَبَهُمْ﴾
 وه فهران مانیان پی ددهم ﴿فَلْيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ نه و سا نه وائیش دروست كراوی خوا ده گورن
 ﴿وَمَن يَشْجِذِ الشَّيْطَانُ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه هدر كه سېك شەیتان بكات به دوستی خوی بېجگه له خوا
 ﴿فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُّبِينًا﴾ نه وه بېگومان زبانی لی كه و توه به زبانیکی دیار و ناشكرا ﴿يَعْدُهُمْ﴾
 و یتیمیه ﴿شەیتان) به لییان پی ددهات و ناوات و نومیدیان ده خاته بهر ﴿وَمَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
 عُرْوًا﴾ دلیابن شەیتان هیچ به لیتیکیان پی نادات جگه له خه له تاندن نه بیت ﴿أُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
 جَهَنَّمَ﴾ نه وانه شون و جینگه یان دوزخه ﴿وَلَا يَجْذُبُ عَنْهَا مَجِبَصًا﴾ و هیچ شونتی را كړدن و
 لا دانیان ده ست ناكه ویت لی ی

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نهو که سانه ی باوهریان هتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردوه
 ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له داهاتو و به کی نزدیکدا ده یان خدینه به هه شتانیك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 که رو و باره کان به زیر دره خته کانیان دا ده رَوَن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده مینه وه تیایدا به هه میسه یی
 ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به لیتی خوابه و راسته (به دی ده هینریت) ﴿وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ وه نایا کی له
 خوا راست بیژتره ﴿لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا نَأْمَانُ أَهْلِي الْأَكْثَبِ﴾ (به رزی و پاداشت) نه به ناره زووی
 ثیویه و نه به ناره زووی خاوه ن کتیه کانه ﴿مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ﴾ هدر که سیتك خرا به به ك بکات
 پاداشتی ده درینه وه ﴿وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه ده سنی ناکه ویت بیجگه له خوا ﴿وَلَيْكِ وَلَا تَصِيرَا﴾
 هیچ دُوست و یار مه تی ده ريك ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ که سیتكیش کرده وه چاکه کان جی
 به جی بکات ﴿مِنْ ذَكَرٍ أَوْ نَذْرٍ﴾ له نیر یان له می ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ له هه مان کاندانه وه که سه بر وادار
 بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نه وه نه وانه ده چنه به هه شسته وه ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ نَفِيرًا﴾ و به جو و کترین
 سته میان لی ناکریت (هینده ی تو یکلی ناو که خور مایه ك) ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا﴾ نایا کی نایینی
 چاکتر و جوانتره (وه کی دیندار تره) ﴿يَمَنْ أَمَرَهُمْ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ له که سیتك که رووی خوی به کلا
 کرد بیت وه بق خوا ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ له هه مان کاندانه وه که سه چاکه کار بیت ﴿وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ﴾
 حنیفاً و شوینی نایینی ئیراهیم که ویتت به راستی و پاکی (که به ویستی خوی له به نال لای
 داوه بق لای راست) ﴿وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾ وه خوا ئیراهیمی هه لیزارد به دُوست و خوشه ویستی
 خوی ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته نها بق خوابه هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دا هه به
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا﴾ وه خوا به رده وام ناگاداری هه موو شتیكه ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ﴾
 وه (هی موحه مده تلیک) پر سیارت لیده کهن ده باره ی نافر تان ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهَا﴾ بلی خوا
 وه لامتان ده داته وه ده باره یان ﴿وَمَا يُشْيِ عَلَيْكُمْ﴾ وه نه وه ی به سه ر تاندا ده خو تر یته وه ﴿فِي الْأَكْثَبِ﴾
 له قور تاندا ﴿فِي بَيْنِ النِّسَاءِ﴾ (وه لامیکه) له باره ی کجانی هه تیوه وه ﴿الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ﴾ نه وانه ی بی
 یان نادهن ﴿مَا كُتِبَ لَهُنَّ﴾ نه وه ی نوو سراوه بویان (واته مبرانی باو کیان) ﴿وَلَرَّعَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ وه
 حه ز ناکه ن ماره یان بکه ن (له بهر میراته که شیان ناهیلن شوو بکه ن) ﴿وَاللَّسْتُصْحَفِينَ مِنَ الْوَلَدَيْنِ﴾ وه له
 باره ی نه و منالانه ی که بی ده سه لاتن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا لِبَنَاتِنَا بِالْقِسْطِ﴾ وه (خوا فرمان ده دات) به داد گه ری
 له گه ن هه تیوان دا بجو لینه وه ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ حَيْرٍ﴾ وه هدر کرده وه به کی باش بکه ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾
 كَانَ بِهِ عَلِيمًا نه وه بیگومان خوا به ناگایه لی ی ﴿۱۷﴾

﴿وَإِنْ أَمَرَا﴾ و نه گهر نافر تینک ﴿خَافَتْ﴾ تر سا ﴿مِنْ بَعْلِهَا شُورًا أَوْ إغْرَاقًا﴾ له گوی پی نه دان یا پشت هه لکردنی مبرده کی ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه وه هدر دوو کیان هیچ گونا هینکیان له سهر نی به ﴿أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا﴾ که ناشته وایبه کی چاک بکهن له نیوان خویاندا ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾ ههر ناشته وایی و بهك کهوتن چاکتره ﴿وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ﴾ ههر چهنده چروکی و په زیلی تینکه لاوی دهر ونه کان کراوه ﴿وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا﴾ و نه گهر چاکه کار و پاریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه دنیابن بهراستی خوا هه همیشه ﴿يَعْلَمُ خَيْرًا﴾ به ناگایه له وهی که دهیکه ن ﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا﴾ ئیوه ههر گیز ناتوانن داد بهروهر بن ﴿بَيْنَ النَّاسِ﴾ له نیوان زنه کانتان دا ﴿وَتَوَحَّصُوا﴾ ههر چهنده سوور بن (ههول بدن) ﴿فَلَا تَبْلُغُوا أَكْثَلَ الْقِيلِ﴾ جا که واته به ته وای خوار مبه نه وه (له هاوسهری به کیکیان) ﴿فَتَذَرُوهُمَا كَالْعَافِقَةِ﴾ به و هویسه وه واز بهینن له وی تریان و هك هه لبه ستر او (نه نه وه به میردی هه بیت نه به ره لاش کرا بیت و نه لاق درا بیت) ﴿وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا﴾ و نه گهر بسازتن و پاریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا﴾ نه وه بهراستی خوا هه همیشه لیسوردهی میهره بانه ﴿وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يَنْفِثِ اللَّهُ كُنُوزًا مِنْ سَعْيِهِ﴾ و نه گهر لیک جبابو نه وه بهروهر دگار هه ره کهیان (له وی تر) بی نیاز و پیوستی به ره حمی خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ و ه خوا هه همیشه ﴿وَاسِعًا حَكِيمًا﴾ به هره فراوان و کار دروسته ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و ه بق خوا به ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَلَقَدْ رَضِينَا﴾ سویند به خوا بهراستی ئیمه نامور گاریمان کردوون ﴿الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ نه وانهی که نامه بیان پندراوه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له پیش ئیوه دا ﴿وَلَقَدْ كُنتُمْ﴾ ههروه ها ئیوه ش ﴿أَنْ أَنْتَوُا اللَّهَ﴾ که له خوا بتر سن ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ و نه گهر بی باور بن ﴿فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه وه بهراستی ههر هی خوا به ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا﴾ و ه خوا هه همیشه دهوله مهندو سوپاس کراوه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و نه نهها بق خوا به مولکی نه وه ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكُنْ بِأَلَدِهِ وَكِيلًا﴾ نهها خوا به سه پی سپیر او و چاودیر بیت ﴿إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ﴾ نه گهر خوا به ویت ناتانهینیت و له ناوتان دهبات ﴿أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿وَأَيُّاتِ بَآخِرِينَ﴾ و ه ده سته ده کی تر ده هیئت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا﴾ و ه خوا هه ردهم به سهر نه وه دا به توانایه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ ههر که سیك پاداشتی دنیای ده ویت ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه لای خوا به ﴿ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ پاداشتی دنیا و دوار قره ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ و ه هه همیشه خوا به سهری بینایه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی که مسائیک که باوہر تان هیناوه ﴿كُونُوا قَوْمِينَ بِالْأَيْمَانِ﴾ بہر دہ وام زور داد گہ رہن ﴿شَهِدُوا لِلَّهِ﴾ لہ بہر خوا شایہ تی بدہن ﴿وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ پاشایہ تی بہ کہ دزیہ خوشتان بیت ﴿أَوِ الْوَالِدَيْنِ﴾ یان دزی باوک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و دزی خزمہ نزیکہ کانتان (بیت) ﴿إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا﴾ تہ گہر (شایہ تی لہ سہر دراوہ کہ) دہولہ مہند بیت یان ہزار (شایہ تیہ کہ ہہر بدہن) ﴿فَاللَّهُ أَوَّْيَّاهُمْ﴾ چونکہ خوا بہ وان لہ پیشترہ (و قازانجیان چاکتر دہ زانیت) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَّ﴾ کہ واتہ شوین نارہ زو و مہ کہ ون ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ بؤ تہ وہی لہ ہدی لانہ دہن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا أَرْغَبُ صَوًّا﴾ و تہ گہر (شایہ تیہ کہ) پینچہ وانہ بدہن یان تہ بدہن و گوئی نہ دہنی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ تہ وہ بہر استی خواہہ میشہ ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ خَيْرًا﴾ بہ کارہ کانتان ناگادارہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَلِمْوْا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نهی کہ مسائیک کہ باوہر تان هیناوه بہر دہ وام بن لہ سہر باوہر بہ خودا و پینچہ مہرہ کہی ﴿وَالْحَكِيمَ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ﴾ و بہو فور تانہی نار دوویہ تیہ خوارہ وہ، بؤ پینچہ مہرہ کہی ﴿وَالْحَكِيمَ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ﴾ و بہو کتیبانہش کہ پیشتر نار دوویہ تیہ خوارہ وہ ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ﴾ و تہ ہہر کہ سینک بن باوہر بیت بہ خواہ ﴿وَمَلَيْكِيَّهٖ﴾ و بہ غریشتہ کانی ﴿وَكُتُبِہٖ وَرُسُلِہٖ﴾ و بہ کتیبہ کانی و پینچہ مہرہ کانی ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و تہ بہر دزی دوابی ﴿فَقَدْ ضَلَّ صَلَاكًا وَبَعْدًا﴾ تہ وہ بہر استی گومرا بوہ بہ گومرا بی بہ کی زور دور (لہر استی) ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بینگومان تہ وانہی بروایان هیناوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ پاشان بن باوہر بوونہ تہ وہ ﴿ثُمَّ آمَنُوا﴾ دواتر باوہر یان هیناوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ تہ و سابی باوہر بوونہ تہ وہ ﴿ثُمَّ آذُوا كَفَرًا﴾ پاشان لہ بن بروای دایزادتر پوچوون ﴿لَنْ يَكُنَ اللَّهُ لِيُغْفِرَ لَهُمْ﴾ خواہر گیز لیان خوش نایبت ﴿وَلَا إِلَهَ يَغْفِرُ سِوَاكَ﴾ و تہ ریتمای یان ناکات بز رنگای راست ﴿يَشِرُّ الْمُتَّقِينَ﴾ موزدہ بدہ بہ دوو پروہ کان ﴿بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ بہ وہیکہ بہر استی سزایہ کی بہ نازاریان بڑہیہ ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكَافِرِينَ أُولِيَّةً﴾ تہ واتہی کہ بن باوہر ان بہ دوست و خوشہوستی خویان دادہ نین ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیجگہ لہ نیمانداران ﴿أَتَتَّبِعُونَ عِندَهُمُ الْعِزَّةَ﴾ نایا بہ تہ مان سہر بہر زیان لای تہ وان دہس کہوی؟ (بؤ چونکی ہلہیہ) ﴿فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ چونکہ بہر استی سہر بہر زیو بالآ دہستی ہہ سووی بؤ خواہہ ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ﴾ و تہ بینگومان خوا نار دوویہ تیہ خوارہ وہ بؤ تان ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ لہ فور تاندا ﴿أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ أَيْتَ اللَّهِ﴾ ہہر کاتیک بیستان ثایہ تہ کانی (بہ لگہ کانی) خوا ﴿يَكْفُرْ بِهَا﴾ بروایان بن ناکریت ﴿وَيَسْتَهْزِئْ بِهَا﴾ و گالٹہ یان بن دہ کریت ﴿فَلَا تَقْعُدُوا عَنْهَا﴾ تہ وہ دامہ نشن لہ گہ لیاندا (لہ گہن تہ وانہی گالٹہ بہ ثایہ تہ کانی خودا دہ کہن) ﴿حَتَّى تَخُضُّوا فِي حَبِثِ عَمْرٍو﴾ تہ دہ چنہ ناو باسینکی نرہ وہ (و باسہ کہ دہ گورن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان تہ گہر دانیشن لہ گہ لیاندا (و ہاویہشیان بکہن) تہ وہ نیوہش وک تہ وانن ﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ﴾ بہر استی خوا کؤ کہرہ وہی ﴿الْمُتَّقِينَ وَالْكَافِرِينَ﴾ دوو پروہ کان و بن باوہرہ کاتیشہ ﴿فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ بہ تیکرا لہ دوزہ خدا ﴿۱۱﴾

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَكَ﴾ (دو پر ووه کان) نه وانه ی چاوه پروانی (سهر نه نجامی) نیوه ده کهن ﴿فَإِنْ كَانَ﴾
 ﴿لَعَنَ﴾ جانه گهر بؤ نیوه بوو ﴿فَتَحَقَّقْ مِنَ اللَّهِ﴾ سهر کهوتن له لای خواوه ﴿قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ﴾ ده لاین
 مه گهر نیمه له گهل نیوه نه بووین؟ ﴿وَأَنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ﴾ به لام نه گهر بی پروایان
 به شیکیان (له سهر کهوتن) هه بوو ﴿قَالُوا أَلَمْ تَسْخَرْ دَعَاكَ﴾ نه لاین ثایا نیمه زالمان نه کردن به سهر
 نه وان دا؟ ﴿وَتَمَتَّعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و نیوه مان نه پاراست له نیمانداران؟ (که واته به شمان بدهن) ﴿قَالَ اللَّهُ﴾
 ﴿يَحْكُمُ تَتَنَكَّرُ يَوْمَ الْيَوْمِ﴾ جا خوا له پروژی دوا پیدا بریاری به کجاری ده دات له نیوانتانداندا ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ﴾
 ﴿لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾ وه ههر گیز خوا (به لگهی) کافران به سهر نیمانداران (ی راسته قینه) دا
 سهر ناخات (لهم جیهانه دا) و دروست نیه باوه رداران ملکه چ و سهر شوری بیباوه ران بن و حو کمی
 شهوان جی به جی بکهن ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ به راستی دو پر ووه کان ﴿يُخَيِّعُ اللَّهُ﴾ ده یانه ویت
 خوا بخه له تینن ﴿وَهُوَ خَيْرٌ مِنْهُمْ﴾ که چی (له بهر امله ردا) خوا خه له تینه ری نه وانه و فر و قیله کانیان
 پرو چهل ده کاته وه ﴿وَلَا تَقْصُصْ عَلَى الْغُلَامِ﴾ ههر کاتیکیش ههستن بؤ نویژ ﴿قَالُوا كَسَانِي﴾ به ته مه لی
 و سستی هه لدهستن ﴿بِرَأْيِهِمْ الْقَوْمُ﴾ پروایایی بؤ خه لکی نه کهن ﴿وَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وه یادی خوا
 ناکهن که منک نه بیت ﴿فَتَذَكَّرْ مِنْ ذَلِكَ﴾ دوو دل و ده راو کیانه له نیوان (کوفر و باوه ر) دا
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ نه لای بر وادارانن ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ وه نه لای بی باوه رانن ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه ههر که سیک
 خوا گو مرای بکات ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا﴾ نه وه ههر گیز به گه به کی راستی بؤ نادور نه وه (بیگه به نیت
 به مبهست) ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ نه ی نه وانه ی که پرواتان هتاوه ﴿لَا تَسْخَرُوا الْكَافِرِينَ قَوْلًا﴾
 بی پروا کان مه که نه دوسستی خوتان ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له بری نیمانداران ﴿أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا﴾
 ثایا (به م کاره) ده تانه ویت بیدهن به خوا ﴿عَلَيْكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ﴾ به لگه به کی پروون له درزی خوتان؟
 ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ (بابزانن) به راستی دوو پر ووه کان ﴿فِي الْأَنْفَالِ مِنَ الْأَشْرَارِ﴾ له خانه و ته به قی
 ههره ژیره وه ی ناگردان ﴿وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ قَبِيلًا﴾ وه ههر گیز رزگار که رنکت بؤ نه وان دهست ناکه ویت ﴿إِنَّ﴾
 ﴿الَّذِينَ تَابُوا﴾ جگه له وانه ی که ته و به ده کهن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و خویان چاک ده کهن ﴿وَلَتَنْصَحُوا﴾
 بالله و دهست ده گرن به (ثایینی) خواوه ﴿وَأَخْصُوا دِينَهُمْ﴾ و ثایینه که یان پاک و خاوین ده کهن
 بؤ خوا ﴿قَالُوا لَيْسَ بِكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جانه وانه (ی نه و مهر جانه یان به جی هینا) له گهل نیمانداراندا ده بن
 ﴿وَسَوْفَ يُؤْتِيكَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان له داهاتوردا خوا ده بیه خشیت به نیمانداران ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾
 پاداشتنیکی زور گه و ره ﴿مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ﴾ ثایا خوا چ نیشیکی هه به به سزادانتان
 ﴿إِنْ شَكَرْتُمْ﴾ نه گهر سوپاسی بکهن ﴿وَأَمَّا شُكْرُكُمْ﴾ وه باوه ری بی بیتن ﴿وَكَانَ اللَّهُ شَهِيدًا عَظِيمًا﴾
 وه خوا هه میسه سوپاسگوزاری بهنده چاکه کانیته ی و زانایه بیان ﴿﴾

﴿فَبِمَا نَقْضِهِمْ﴾ جا به هوى هه لوه شانده هوى ﴿يَتَشَفَعُونَ﴾ په يمانيان ﴿وَكَفَّرِهِمْ يَقَاتِ اللَّهُ﴾ وه به هوى بر و
نه هيتانيان به نايه ده كاني خوا ﴿وَقَالُوا لَا تَنْبَأُ﴾ وه كوشنى پتغه مبه رانيان ﴿يَعْرِضُونَ﴾ به نار هوا (وهك زه كه رباو
به حيا) ﴿وَقَالُوا لَوْلَا غُلَّتْ﴾ وه به هوى نه ووته يديان: نيمه دلمان داپو شر اووه ﴿بَلْ طَعَنَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا﴾ (نه خير
وانبه) بهلكو خردا موزى ناوه به سهر دله كانيان دا ﴿يَكْفُرُونَ﴾ به هوى باوهر نه هيتانيانه وه ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ﴾
كه واته باوهر ناهينن ﴿إِلَّا قِيلَ﴾ مه گهر كه ميكيان نه بيت ﴿وَيَكْفُرُونَ﴾ وه به هوى بر واته هيتانيانه وه
﴿وَقَالُوا عَلَىٰ نَرٍ﴾ وه قسه كردنيان له دزى مديهم ﴿لَيْسَ عَظِيمًا﴾ كه بوختانيكي زور گه وره بوو ﴿وَقَالُوا﴾
وه به هوى نه وهى كه ووتيان ﴿إِنَّا قَالُوا لِلْمَسِيحِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ بينگومان نيمه مه مسيح عيسى
كورى مديهممان كوشت ﴿رَسُولَ اللَّهِ﴾ كه پتغه مبه رى خوايه ﴿وَمَا قَالُوا﴾ له كاتيكدا نه شيان كوشنبوو
﴿وَمَا ضَلُّوا﴾ وه هه ليشيان نه واسى بوو ﴿وَلَا يَحِزُّ شَيْءٌ لَهُمْ﴾ بهلكو لنيان گور درا ﴿وَلَا الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾
وه بينگومان نه وانهى دوو به ره كيان نى كه ووت دهر باره ي عيسا ﴿فِي شَيْءٍ يَتَذَكَّرُ﴾ له گومانان له كوشتنه كه يدا
﴿مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ هيچ زانينكيان دهر باره ي نى به ﴿إِلَّا اتِّبَاعُ الظَّنِّ﴾ جگه له شونين كه ووتنى گومان نه بيت
﴿وَمَا قَالُوا بِقِيَّةٍ﴾ وه به راستى وينگومان نه بيان كوشنبوو ﴿بَلْ زَعَمَهُ اللَّهُ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ (وانى به) بهلكو خوا به رزى
كرده وه بولاي خوى ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفِيرًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه مبه زالى كار دروسته ﴿وَأَنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وه
هيچ كه سيك نى به له نامه دار و (خواهه كتيب) هكان ﴿إِلَّا الْيُودُ مِنَ يَهُودٍ﴾ مه گهر بر واي بى دينيت (به عيسا)
﴿فَبِمَا نَقْضِهِمْ﴾ پيش مردنى ﴿وَنَوْمِ الْيَوْمِ﴾ وه له رزى دوايشدا ﴿يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا﴾ (عيسا) ده بيت به شايه ت
به سهر يانه وه ﴿فَيُظَاهَرُ مِنْ أَلْيَيْنَ مَا دَعَا﴾ به هوى ستم كرده وه له لايه ن جووله كه كانه وه ﴿حَرَفْنَا عَلَيْهِمْ﴾
حه راممان كرد لنيان ﴿حَقَّيْنِ﴾ چنده خوراكيكى پاك و خاوتن ﴿أُجِيتَ لَهُمْ﴾ كه حه لال كرابوو بويان
﴿وَبَصَّيْهِمْ فَمِنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا﴾ وه به هوى زور دزايه نى كردن و به ره له سى كردنيان له رنگه ي خوا ﴿وَأَخَذَهُمْ﴾
از نوأ وه به هوى سوو دهر گر تنيانه وه ﴿وَقَدْ هُمُ الْفَاعِلُونَ﴾ كه بينگومان لنيان قه دهغه كرابوو ﴿وَأَعْطَاهُمْ اللَّهُ الْكِتَابَ﴾
وه به هوى سامان و مالى خهلكى خوار دونيانه وه ﴿وَالْبَاطِلُ﴾ به نار هوا ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ﴾ وه نامه ده مان
كر دوه بويى بر واكانيان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزايه كى زور به تازار ﴿لِكُلِّ الزَّالِمِ﴾ به لام دامه زراوان و شمار زابان
﴿فِي الْعَذَابِ مِنْهُمْ﴾ له زانباريدا له وان (له جووله كه كان) ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ و باوهر داره كان ﴿يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾
بر وايان هه به به وهى نير درا وده خواره وه بز سهر تو ﴿وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه به وهش پيش تو نير درا وده خواره وه
﴿وَالْمُفْسِدِينَ النَّاسُ﴾ وه به جى هته رانى نوپز ﴿وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه كات دهران ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ و
باوهر داران به خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرِ﴾ و به رزى دوايى ﴿وَالَّذِينَ اسْتَوْتَرُوا﴾ نه واته له داها توويه كى نزكدا پنيان
ده به خشين ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتيكى زور گه وره ﴿﴾

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ بہر اسنی نیمہ نیگامان بنو کردووی ﴿كَأَنَّهُ زُبُرُ الْمَاءِ﴾ وہك چنن نیگامان کرد
 بنو نوح ﴿وَأَنْتَ مِنْ تَقْدِيرِهِ﴾ و بنو پیغمبرہ کانی پاش نہو ﴿وَأَنْزَلْنَاهُ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
 وَيَعْقُوبَ﴾ وہ نیگامان کرد بنو ئیبراہیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یعقوب ﴿وَالْأَسْبَاطَ﴾ و
 نہوہ کانی یعقوب ﴿وَعِيسَىٰ وَهَارُونَ وَهَارُونَ وَكَانَ مِنْ تَقْدِيرِهِ﴾ وہ بنو عیساو نہیوب و یونس و ہارون
 و سولہ یمان ﴿وَأَقْبَلْنَا دَاوُدَ وَكَانَ مِنْ تَقْدِيرِهِ﴾ وہ زہ بوریشمان بہ خشی بہ داوود ﴿وَرُسُلًا﴾ وہ پیغمبرانیک
 ﴿قَدْ قَضَيْنَاهُ عَلَيْكَ﴾ بنگومان بہ سہرہاتہ کانیانمان گیراوتہوہ بنوٹ ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہمہو پیتش
 ﴿وَرُسُلًا لِّتَقْضَاهُ عَلَيْكَ﴾ وہ پیغمبرانیک بہ سہرہاتہ کانیانمان نہ گیراوتہوہ بنوٹ ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ
 تَكْوِيمًا﴾ وہ خوافسہی کرد لہ گہن موسا بہ قسہ کردن ﴿وَرُسُلًا مُّشِيرِينَ﴾ پیغمبران (مان
 ناردوہ) کہ موزدہدہرن ﴿وَمُذِيرِينَ﴾ و ترستہدہرن بن ﴿بَلَايَكُنَّ لِلنَّاسِ﴾ بنوٹوہی بنو خہلکی نہ بیت
 ﴿عَلَىٰ اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ بہلگہ بہ سہر خواوہ دواہی (ناردنی) پیغمبران ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفِيرًا حَكِيمًا﴾ وہ
 خواہہ میسہ زالی کار دروستہ ﴿لَئِنْ لَّمْ يَنْهَئُوا﴾ بہ لَام خوا شایہتی دہدات ﴿بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾
 بہ (راستہتی) نہو فورانہی ناردوہتہ خواوہوہ بنوٹ ﴿أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْنَا﴾ بہ زانی خوی ناردوہتہ
 خواوہوہ ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يَنْهَوْنَهُ﴾ و فریستہ کانیش شایہتی نہدہن ﴿وَكَفَرُوا بِاللَّهِ وَشَهِدُوا﴾ وہ خوا بہ سہ
 شایہت بیت ﴿إِنَّا لَنَرِيكَ كَافِرًا﴾ بہر اسنی نہوانہی کہہی باوہرپوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و
 بہرہلستی پینگای خوایان کرد ﴿قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ بنگومان نہوانہ گومرپوون بہ گومرپوونیک
 دوور و لہرادہ بہدہر ﴿إِنَّا لَنَرِيكَ كَافِرًا وَكَافِرًا﴾ بہر اسنی نہوانہی پروایان نہہیتا و سستہ میان کرد
 ﴿لَئِنْ لَّمْ يَنْهَئُوا﴾ خوا لنبیان خوش نایبت ﴿وَلَا يَنْهَئُهُمْ طَرِيقًا﴾ پینموونیشیان ناکات بنوہیچ
 پینگاہہک ﴿إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ﴾ بیجگہ لہرینگہی دوزخ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ نہمیتہوہ تیابدا
 بہہہمیشہیی و بی پراندہوہ ﴿وَكَانَ ذَلِكَ﴾ وہ نہوہی باسکرا ﴿عَلَىٰ النَّبِيِّينَ﴾ لای خوا ناسانہ ﴿وَلَا
 يَنْهَىٰ النَّاسَ﴾ نہی خہلکینہ ﴿فَدَحَاهُ الرَّسُولُ﴾ بنگومان پیغمبرہ ہتاوہتی بڑتان ﴿وَالْحَقُّ مِنْ
 رَبِّكَ﴾ راستی و پہوالہ لایہن پەروردگارناتہوہ ﴿قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ کہواتہ ئیوہش باوہر بہیتن
 چاکترہ بڑتان ﴿فَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ وہ نہ گہر باوہر نہہیتن ﴿إِنَّمَا لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہوا بنگومان
 ہہرچی لہ ناسمانہ کان و زہویداہیہ می خواہیہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ خواہہ میسہ زانای
 دانای (کاردروستہ) ﴿﴾

﴿يَتَأَخَّلُ الْكِتَابَ﴾ نہی خواہن بہ راوہ ناسمانی بہ کان ﴿لَا تَقُولُوا فِي دِينِكُمْ﴾ زیادہ پہوی مہ کہن
 لہ ثابنہ کہ تان دا ﴿وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ﴾ وہ شتیک مہ لئین لہ بارہی خواوہ بینجگہ لہ راستی
 ﴿إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بینگومان مہ مسیح عیسی کوری مہ ریم ﴿رَسُولُ اللَّهِ﴾ تہنہا بینجہ مہری
 خواہہ ﴿وَكَلَّمَهُ﴾ (دروستی کردہ بہ) ووتہی خوی (بہ) ﴿الْقَهْنُ إِلَى مَرْيَمَ﴾ بہ (جبریل دا) ناردی
 بز مہ ریم ﴿وَزُوحَ مَرْيَمَ﴾ و (عیسا) گیانی کہ لہ لایدن خواوہ بہ خشر اوہ ﴿فَتَأْمُرُ آبَاؤُهَا زَوْجَهَا﴾ کہ واتہ پروا
 بہتین بہ خواوہ بینجہ مہ رانی ﴿وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَ﴾ وہ مہ لئین (خوااکانمان) سیانن (اللہ و عیسی و مہ ریم)
 ﴿أَنْتُمْ وَأَخِيصْرُ آلَ كَعْبٍ﴾ (لہو ووتہیہ) کوتایی بہتین چاکترہ بۆتان ﴿إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ بینگومان خوا
 بہر ستر اوئیکی تہنہا بہ ﴿سَيَحْنَلُهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ زَوْجٌ﴾ پاک و ہی گہردی بۆ خوا لہ وہی پۆلہی ہہ بیت
 ﴿لَهُمَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ہہر ہی خواہہ ہہر چی لہ ناسمانہ کان و ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ہہر چی لہ زہ ویداہہ
 ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وہ خوا بہ سہ چاودیرین (وہ ہموو شتیکی بدرتہ دہست) ﴿أَنْ يَشْفَعَكَ﴾
 ﴿الْمَسِيحُ﴾ ہہر گیز مہ مسیح لاری نی بہ (نارازی نی بہ) ﴿أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ﴾ لہ وہی بہ ندہی خوا بیت
 ﴿وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ﴾ ہہر وہا فریشتہ نزیکہ کاتیش ﴿وَمَنْ يَشْفَعُكَ عَنْ عَذَابِهِ﴾ وہ ہہر کہس
 بہ بہ ندایہ نی خوا رازی نہ بیت ﴿وَأَسْتَعْتَبُ﴾ وہ خوی بہ گہورہ دابنیت ﴿فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَهُ جَمِيعًا﴾
 ثہوہ لہ دہا تہودا ہہمویان کژدہ کاتہوہ لای خوی ﴿فَأَمَّا الْيُوسُفُ فَاصْبِرْ﴾ جا لہ وانہی کہ بر وایان
 ہیتاوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہوہ چاکہ کانبان کردہ ﴿فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ ثہوا باداشتیان دہ دانہوہ
 ﴿وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ و بۆیان زیادیش دہ کات لہ بہ ہرہی خوی ﴿وَأَمَّا الْيُوسُفُ فَاصْبِرْ﴾ بہ لام
 ثہ وانہی لاری یان کرد (لہ بہ ندایہ نی ثہوہ) ﴿وَأَسْتَعْتَبُ﴾ وہ خویان بہ گہورہ زانی ﴿وَعَذَابُهُمْ﴾
 ثہوہ خوا سزایان دہ دات ﴿عَذَابُ الْعَمَاءِ﴾ بہ سزایہ کی بہ تازار ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وہ جگہ لہ خوا
 دہستیان تاکہ دوت ﴿وَلَيْسَ وَلَا تَنْصِيرًا﴾ ہیچ دؤست و پشت گیریک (سہر خہرینک) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ﴾
 نہی خہ لکینہ بہ راستی بۆتان ہات ﴿بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بہ لگہی ناشکرا لہ بہر وہ ردگار تانہوہ
 ﴿وَأَرْزَأْنَا إِلَى كَعْبٍ﴾ وہ ناردمانہ خواوہوہ بۆتان ﴿وَوَدَّاعْبُكُمْ﴾ پووناکیہ کی ناشکرا کہر (کہ قورٹانہ)
 ﴿فَأَمَّا الْيُوسُفُ فَاصْبِرْ﴾ جا لہ وانہی باوہریان بہ خوا ہیتاوہ ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ﴾ و ہستیان بہو بہ ستوہ
 و دہستیان گرت بہ ثابنہ کہ یانہوہ ﴿فَسَيَدْلِلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مَوْلَانَا﴾ ثہوہ بینگومان دہ یانخاتہ ناو بہرہی
 خویوہ ﴿وَفَضَّلَ﴾ و بہرہو چاکہ (ی خویوہوہ) ﴿وَيَقْدِرُ بِهِمُ إِلَهُ بِصَرَفٍ أَفَسْتَقِيمًا﴾ وہ ریتمایان دہ کات
 بۆلای خوی کہ پینگای راستہ ﴿﴾

﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾ (نہی موحہ مہد) داوای فتوات لہی دہ کہن ولبت دہ پرسیں ﴿فَلِلَّهِ يُفْتِيكَ﴾ بلہی خوا فتوانان بڑ دہ دات ﴿فِي الْأَشْكَالِ﴾ دہ بارہی کہ لالہ (کہ سیکہ نہ وہو کور ویاوک و باہیری نہ بیت) ﴿إِنْ أَمْرًا﴾ نہ گہر پیاوینک مر دوو ﴿لِلَّهِ وَكَذَلِكَ﴾ مندالی نہ ہوو ﴿وَلَهُ الْحُكْمُ﴾ تہ نہا خوشکبکی ہدیوو ﴿فَلَهَا يَصِفُ ذَاتُكَ﴾ نہوہ نیوہی میراتی برا مردوہ کہی دہ کہوینت ﴿وَهُوَ بِرُءُوسِهِ﴾ وہ (نہ گہر ثافرہ نی ہمریت و تہ نہا براہ کی ہہ بیت) نہو (براہہ) میراتی خوشکہ مر دووہ کہی ہہ موو دہ بات ﴿إِنْ لَرَبِّكَ لَهَادٌ﴾ نہ گہر خوشکہ مر دووہ کہی مندالی نہ بیت ﴿وَإِنْ كُنَّا الْأَعْيُنُ﴾ بہ لام گہر دوو خوشک ہوون (دوای برا مردوہ کہ بان) ﴿فَلَهُمَا الشَّكْلَانِ وَمَا تَرَكُ﴾ نہوا (دوو خوشکہ کہ) دوو سنی یہ کی میراتی برا کہ بان دہ بن ﴿وَإِنْ كُنَّا بِحُورٍ رِيحًا لَا نَمْسَاهُ﴾ وہ نہ گہر میر انگہرہ کان چہندہ خوشک و براہک ہوون، پساوان و ثافرہ تان ﴿فَلِلَّهِ الْحَرَمُ﴾ نہوہ بڑ ہر نیرینہ یہک نہندازہی بہ شی دوو مینہ ہدیہ ﴿بَيْنَ اللَّهِ لَكُمُ﴾ خوا بڑ تان ہوون دہ کاتہوہ ﴿لَنْ نَقْضُوا﴾ تا گوہر انہ بن ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہ ہدیہ موو شتیک زانیہ

سورہ فی (المائدہ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشنہدی میہرہ بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی ہر واداران ﴿لَوْ كُنَّا بِالْعَدُوِّ﴾ بہ لیتہ کانتان بیدہ سہر ﴿أَلَيْسَ لَكُمُ﴾ حد لاق کر اوہ بڑ تان ﴿بَيْعَتُ الْأَنْعَامِ﴾ (گوشتی) نازہل و جواربی (مہرو بزن و ووشترو رہشہ وولاغ) ﴿إِلَّا مَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ﴾ پنجگہلہ وہی کہ دہ خوینتریتہوہ بہ سہر تان دا (حدرامن) ﴿غَيْرَ مُجْبِلٍ الْقَضِيَّةِ﴾ دروست نی یہ راو بکہن ﴿وَاللَّهُ حَرَّمَ﴾ لہ کاتیکدا نیوہ لہ ٹیحرام دابن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ﴾ ہدراستی خوا ہدرچی ہویت ہر یاری بڑ دہ دات ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہواندی ہر و اتان ہیتاوہ ﴿لَا تُحِبُّوا شَيْئًا﴾ پی مد گرن لہ دروشمہ کانی خوا (ہدلی مدوہ شہبتہوہ) ﴿وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ﴾ وجہنگ مد کہن لہ مانگہ حدرامہ کان دا ﴿وَلَا الْهَدْيَ﴾ وہ پی مد گرن لہو قوربانیانہی بہ دیاری دہ ہترین بڑ مہ ککہ ﴿وَلَا الْفُلْجِيَّةَ﴾ و (پی مد گرن و زبان مددن) لہو قوربانیانہی ملوانکہ بان لہمل کر اوہ (دیاری کر اوون بڑ نذر و قوربانی کردن) ﴿وَلَا ذِي الْقُرْبَى الْحَرَامَ﴾ وہ مہ شکیبن ریڑی نہواندی نیازی مالی خواہ کہن ﴿يَتِمُّونَ فُقَرَاءَ كَثِيرًا وَرِثَةً وَرِثَةً﴾ بہ تہ مای بہرہ مہندی و ہر زامہندی بہرہ و رد گاریانن ﴿وَلَا سَلَامَةَ لَكُمْ فِيهَا﴾ وہ کاتیک ٹیحرامتان شکاند نہوہ (دروستہ) و او بکہن ﴿وَلَا تَحْرِمْ سَفَرَكُمْ فِيهَا﴾ باخہ شہم و قیتان لہ کڑ مہ لیک و اتان لبتہ کات ﴿إِنْ صَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہ ہر نہ وہی ہدر گریبان کردن لہ مڑ گہوئی حدرام (کہ عہ) ﴿إِنْ تَشَاءُوا﴾ کہ دہست در یڑی بکہن ﴿وَبِمَا نُوَاظِلُ الْبَيْتَ وَالْقَوَى﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتری بکہن لہ سہر چاکہ و پاریز گاری و لہ خوا ترسان ﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتر مہ کہن ﴿عَلَى الْإِشْيَةِ وَالْعَدْوَى﴾ لہ سہر ناوان و دہست در یڑی ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا ہتر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بیتگو مان خوا تڑلہی بہ تبینہ

﴿حَرَمْتَ فَخْرَكَ﴾ له سهرتان یاساغ کراوه ﴿النَّيْتَةَ﴾ (گوشنی) سرداره وه بوو ﴿وَأَلَمَ أَفَرُّهُ﴾ وه خوین وه گوشنی بهراز ﴿وَمَا أَجَلَ أُفَرُّهُ﴾ و نهو نازولهی له کاتی سهر پریندا ناوی غهبری خوی لی برایت ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و نازولهی خنکاو (و خنکینراو) ﴿وَأَلَمَ فَرُّكَ﴾ وه نهوهی کلهی ی درایی تاگیانی ده رجوبیت ﴿وَأَلَمَ فَرُّكَ﴾ وه نهوهی له بهرزی که ونیته خواره وه و مرد بیت ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه شوق لیدراو (که بهو شوق لی دانه مردی) ﴿وَمَا أَفَلَ النَّيْتِ﴾ وه نهوهی درنده لی ی خواره یی ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ بیجگه نهوهی (پیش مردن) سهرتان پری بیت ﴿وَمَا أَفَلَ النَّيْتِ﴾ ههروه ها (یاساغ کراوه له سهرتان) نهو نازولهی له سهر بهر سهر پرایت (نصب: چند بهردینک بوون له دوری که عبه به پیروز سهر ده کران و له لاباندا نازوله لیان سهر ده پری) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و داواکردنی بهش بهخت (و نیاز گرنه وه) به تیرو پشت (که هه موو جزره یانصب هاوشیه کانی ده گرنه وه) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ (نه نجام دانی) نه مانه هه مووی له قهرمان ده رجوون و ناوانه ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نه وانه ی پروایان نه هیناوه نه مرؤ ناومید بوون ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ له تایت که تان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ که وانه لیان به ترسن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ ته نها له من برسن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نه مرؤ ناپینه که تانم ته و او (کامل) کرده یوتان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و چاکه و به هره ی خزم به ته و او ی رشتووه به سهرتاندا ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و رازی بووم که نیسلام ناپیتان بیت ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ جا هه ره که س ناچار بوو ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ له برسیه تیدا ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ یی نهوهی نه تی گونا ه کردنی هه بیت (لهو گوشتانه بخوات گونا ه ناگات) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نهوه بهرامستی خوا لیخوش بووی به به زویی به ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ (نه ی موحه ممد) پرمیارت لی ده که ن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ چی حه لال کراوه بویان؟ ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ بلی حه لال کراوه بویان هه موو خورا که پاکه کان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه (نیجیری) نهو بالنده و تانجی و سه گه راو که رانه ی که فیری راوتان کردوون ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ فیری راویان نه که ن له وه ی خوافیری کردوون ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ ده بخون له وانه ی بویان ده گرن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و ناوی خوی له سهر بیتن (کاتی تانجی به که ی تی به رنه دن و کاتی ده بخون) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و له خوا برسن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ بیگومان خوا لیبر مینه وه ی خیرایه ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نه مرؤ حه لال کراوه بویان خورا که پاکو خاویته کان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه خوراکی نه وانه ی نامه یان پی دراوه (نه هلی کتاب) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ حه لاله بویان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه خوراکی نیوهش حه لاله بویان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه نافرمانی (نازادی) داوین پاک له نیمانداران (حه لاله بویان) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ ههروه ها نافرمانی (نازادی) داوین پاک له نامه دارانی (گاور و جوله که) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ پیش نیوه ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نه گهر نیوه مارهی به کاتبان به نهی (حه لال بویان) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نیوه ده بی داوین پاک بن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ داوین پیس نه بن (به تاشکرا) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و دوستی زیر به زیران نه بی (بوی داوین پیس) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه نهوهی بی باوه یی به ایمان و شهر بعت ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ نهوه بیگومان کرده وه کانی هه لده وه شیه وه ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه له رزی دواپی دا به کیکه له خه سار و مه ندان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہی تہ وانہی باوہ دارن ﴿إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ تہ گہر ہدستان بو نویتز کردن
 ﴿فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ﴾ تہوہ دہم و چاوتان بشون ﴿وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ﴾ ہدروہا دہستہ کانتان لہ گہل
 ثانیسکہ کانتان ﴿وَأَنْتُمْ حَاوِيَةٌ لِّسَعْيِكُمْ﴾ وہ دہستی تہر بہینن بہ سہرتان دا ﴿وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ وہ
 ییکانتان (بشون) لہ گہل ہمدوہ قولہ پیتان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا﴾ وہ تہ گہر لہش گران بوون
 تہوہ خوتان خاوین بکہنہوہ (خوتان بشون) ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْمَضًا﴾ وہ تہ گہر نہ خوش بوون ﴿وَأَوْعَىٰ
 سَفَرًا﴾ یان لہ سہ فہر دا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدُكُمْ مِنَ الْغَائِطِ﴾ یان کہ سیکنان ہاتہوہ لہ شوینی پتوینی
 سہرتا و کردن ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان جووت بوون (یابیستان بہرہک کدوت) لہ گہل خیزانہ کانتاندا
 ﴿فَمَغْسِلُكُمْ وَاتَّابَةٌ﴾ و ناوتان دہست نہ کدوت ﴿فَتَيَسَّوْا صُوبَهُ طَيِّبًا﴾ تہوہ تہہ موم بکہن بہ خولیکی پاک
 ﴿فَاغْسُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ غُرَّتُمْ﴾ جادہست بہینن بہدہم و چاوو دہستہ کانتان دا بہو توڑ و خولہ
 پاکہ ﴿مَنْزِلَةُ اللَّهِ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ﴾ خوا نایہ و نیت ہیچ جوڑہ تہنگی و تارہ حہنیہک لہ سہرتان
 دابنیت ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَرْبِحُونَ﴾ بہلکو تہہوی پاکتان بکاتہوہ ﴿وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ و چاکہ
 و بہرہی خوی تہوہ او بکات بہ سہرتانہوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بہلکو سو پاسی بکہن ﴿وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادی چاکہو فہزلی خوا بکہنہوہ بہ سہرتانہوہ ﴿وَمِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ الَّتِي وَاتَّكُمْ
 بِهَا﴾ وہ تہوہ پیمانہی کہ دایمہ زراندن پنی ﴿إِذْ قُلْتُمْ سُبْحَانَكَ وَطَعْنَا﴾ کاتیک کدوتان پستان
 و گوئراہل بوین ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَدَاتُ الصُّدُورِ﴾ بہراستی خوا چاک
 ناگادارہ بہوہی لہ سینگہ کاندایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہی تہ وانہی باوہرتان ہیتاوہ ﴿كُونُوا أَقْرَبَ
 رَبِّهِ﴾ زور بہرہ کو پیکسی ہدستن بہ تہنجام دانی فہرمانہ کانی خوا ﴿سُحُودًا﴾ شایہتی دہربن
 بہدادوہ راستی ﴿وَلَا تَجْرِمَكُمْ شَتَاتُ قَوْمٍ﴾ بارق و کینہتان لہدہستہو کز مہلنیک ہانتان نہدا ﴿عَلَى
 الْأَقْدَامِ﴾ لہ سہر تہوہی راست نہروون و دادگہر نہبن ﴿أَعِدُّوا لَهُمْ أَقْرَبَ إِلَاقٍ﴾ دادگہربن تہوہ
 تزیکتہر لہ ہاریز کاری و خواہرستی بہوہ ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وہ لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 بیتگو مان خوا ناگاہیہ بہ کردہوہ کانتان ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خواہ لپنی داوہ بہوانہی ہر وایان ہیتاوہ
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہوہی چاکہ کانیان کردہوہ ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بویان ہدہیہ لینخوش بوون
 ﴿وَلَجَرٌ عَظِيمٌ﴾ و پاداشتیکی گہورہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئەوانەى پروایان ئەهیتا ﴿وَمَكَدُوا بِأَيْدِيهِمْ﴾ وه ئایەتەكانى ئیحمیان بەدرۆ دائەنا ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَجِيرِ﴾ ئەوانە ھاویرى ئاگرى دۆزەخى ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى پرواتان هیتاوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادى چاکە و بەهرەى خوا بکەندوه بەسەرتانەوه ﴿إِذْ هُمْ قَوْمٌ﴾ کاتیک کۆمەلیک نیازیان کرد ﴿أَنْ يَتَّخِذُوا إِلَهُكُمْ آيِدِيَهُمْ﴾ کەدەست درۆز بکەن بۆتان ﴿فَكَفَّ آيِدِيَهُمْ عَنْكُمْ﴾ خواش بەرگرى دەست درۆزى ئەوانى لیکردن ﴿وَأَنشَأُوا اللَّهَ﴾ وه لەخوا بترسن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه با پرواداران هەربێشت بەخوا بپەستن ﴿وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سۆتند بەخوا، بەراستى خوا پەیمانى بەهیزی وەرگرت لەنەوهى ئیسرائیل ﴿وَبَعَثْنَا فِيهِمْ﴾ و هەلمان بژارد لەوان ﴿أَنْتُمْ عَشْرَتُنِي﴾ دوانزە چاودیر ﴿وَقَالَ اللَّهُ﴾ وه خوا فەرمووی ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ بینگومان من لەگەلتانم ﴿لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ سۆتند بەخوا ئەگەر بەر وپێکی نوێز بەجى بهیتن ﴿وَزَكَاةَ﴾ و زەكات بەدن ﴿وَأَقْرَضْتُمُ بُرْءً﴾ و باوەر بهیتن بە ئیراوه کانم ﴿وَعَزَّزْتُكُمْ﴾ وه یارمەتیاں بەدن و پزیریاں بگرن ﴿وَأَقْرَضْتُكُمْ﴾ وه قەرز بەدن بە (بەندەكانى) خوا و خیرباں پى بکەن ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بەقەرزداڤ و خیرىكى جوان و چاک ﴿لَا تُكْفِرُوا عَنْكُمْ قَسِيحَ كُفْرِكُمْ﴾ ئەوه بینگومان گوناه و خرابە کانتان ئەسەرمەوه ﴿وَلَا تُدْبِرُوا كُنُفً﴾ وه ئەتان خەمە بەهەشتانیک ﴿تُخْرِجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارَ﴾ کەروبارەکان دین و دەچن بەزیرباندان ﴿فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ ئەمجا لەپاش ئەو مەرج و پەیمانه هەركەس لەئێوه پى پروا بێت ﴿فَقَدْ صَلَّى سِوَاةَ السَّبِيلِ﴾ ئەوه بینگومان پزىگای راستى وون کردوه ﴿فَبِمَا نَقِضْتُمْ بِمِثْقَلِ ذَرَّةٍ مِمَّا بَاعْتُمْ آلِهَتَكُمْ بِدِينِكُمْ﴾ ئەمجا بەهۆى (پاش گەز بوونەوهو) هەلوەشاندنەوهیاں بۆ پەیمانه کەیاں ﴿لَعَنَهُمُ﴾ ئەفرەتمان لى کردن ﴿وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً﴾ وه دلەکانیانمان گتیرا بەدلىكى رەق و ووشك ﴿وَحَرَّجْنَاهُمُ إِلَىٰ ذُرَىٰ عُرْسِهِمْ﴾ و ووتە و فەرموودەى خوا لادەدەن ﴿عَنْ مَوَاضِعِهِمْ﴾ لە شوێنەكانى خۆى ﴿وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ﴾ وه لەبیریاں کرد بەشىكى زۆرلەوهى کە ئامۆزگارى کرابوون پى ﴿وَلَا تَزَالُ﴾ پى کۆتایی و دواهاتن (بەردەوام) ﴿تَقْلُبُ أَعْقَابَهُمْ لَبِيئَةً﴾ ئاگادار ئەبى بەسەر ناپاکى و کردەوهى ناپاکیانەوه (و بەردەوام خەرىكى فر و قیل و ناپاکین) ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ مەگەر کەمێک لەوان ئەبیت (کە ئەمە پێشەیاى نى یە) ﴿فَاغْفُفْ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ﴾ جا ببورە لىیان و چا و بۆشى بکە ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ بەراستى خوا چاکە کەرانی خوش دەوێت ﴿۱۰۹﴾

﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ **وہ لەوانەى كەدەيان ووت** ﴿إِنَّا نَصْرِي﴾ **ئىمە گاۋورىن** ﴿أَحَدُنَا مَبْتَغُهُمْ﴾
 بەلەن و پەيمانى بەھىزمان لى وەرگرتن ﴿فَسُواْ حَظًّا فَمَا أَكْثَرُواْ بِهِ﴾ **بەلام بەشىكى گەرە**
لەۋەى كەئامۇزگارى كران پىي (لەسەر زمانى عىسى) **لەبىريان چوو** ﴿فَأَقْرَيْتَنِيْهُمْ أَفْعَادَاؤُهُ
وَالْبَعْضُ عَلَى الْبَعْضٍ﴾ **بەھۆى ئەۋەۋە دورمانىەتى و كىنەبەرىمان خستە نىوانيان** ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفَيْصَةِ﴾ **تارۋزى**
دوايى ﴿وَسَوْفَ يُنْفِثُهُمُ اللَّهُ﴾ **وہ لەمەودوا خوا ھەۋالىيان پىنەدات** ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ **بەۋەى**
كەدەيانكرد (لەجىھان دا) ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ **ئەى نامەدارەكان (ئەھلى كتاب)** ﴿قَدْ جَاءَكُمْ
زُكُوتٌ﴾ **يىگومان نىرراومان ھاتوۋە بۇ ئىۋە** ﴿يَبَيِّنْ لَكُمْ﴾ **پروۋنى دەكانەۋە بۇتان** ﴿كَثِيرًا مِّمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ﴾ **زۇرى ئەۋەى كەئىۋە دەتان شارەۋە** ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ **لەكتىپ (ى تەۋرات و**
ئىنجىل) دا ﴿وَيَقُولُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ **ۋەچاۋ پۇشى دەكات لەزۇرىك لەۋانە** ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
يىگومان بۇتان ھاتوۋە لەلايەن خواۋە ﴿تُؤْتُونَ كِتَابَ مُبِينٍ﴾ **پروۋناكى بەكى گەرەۋ نامەبەكى**
پروۋن كەرەۋە ﴿يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ﴾ **خوا پىنموۋنى كەسىكى پى دەكات شوپىن**
پەزنامەندى ئەۋبەكەۋىت ﴿سُبُلَ السَّلَامِ﴾ **بۇرىنگەكانى ئارامى و ئاشتى** ﴿وَيُخْرِجُهُمُ﴾ **ۋەدەريان**
دەھىتت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ **لەتارىكى يەكانى (پى باۋەپەۋە) بۇناۋ پروۋناكى (ئىمان و**
ئىسلام) ﴿يَا أَيُّهَا﴾ **بەفەرمانى خۇى** ﴿وَيَهْدِيهِمْ﴾ **ۋەپىنموۋنىان دەكات** ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 بۇرىنگاى راست ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ **سوتىد بەخوا بەراستى پى باۋەپروۋن ئەۋانەى**
كەۋوتيان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ **بەراستى خوا ھەر مەسىھى (عيسى) كوپرى مەرىمە**
 ﴿قُلْ﴾ **(ئەى موحەممەد ﷺ) بلى** ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ **ئەۋە كى دەتوانىت پىي ھىچ شىتەك**
بگرتە لەخوا ﴿إِنْ أَرَادَ أَنْ يُنْزِلَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ **ئەگەر بىھەۋىت مەسىھى كوپرى مەرىمە**
لەناۋىيات ﴿وَأَمَّا﴾ **ۋەمن فى الارض جىمعا** ﴿هَدَرُوْهَا دَابِكِي وَهَرَجِي﴾ **كەسىش لەزەۋىي داھەبە**
 ﴿وَيُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ **ۋەھەر بۇ خواپە خواۋەن دارىتى ئاسمانەكان و زەۋىي و مولكى ئەۋن**
 ﴿وَمَا يَشَاءُ﴾ **ۋەھەرچى ۋا لەنىۋايندا** ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ **دروست ئەكاۋ دايئەھىتت ھەرچى بىھەۋىت**
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ **ۋەخوا بەسەر ھەموو شىتەكدا بەتوانايە**

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ﴾ جووله كه و گا ووره كان دهیان ووت ﴿حَسْبُ آبْنَا اللّٰهُ وَلِجَبُوهُ﴾ ئیمه کوران و خوشه ویستانی خواين ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ بلى دهى بوجى سزاتان ده دات به هوى گونا به کائانه وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (نه خیر راست نى به) به لکو ئیوه مروفینکن ﴿فَمَنْ خَلَقَ﴾ لهو مروفانهى که خوا دروستى کردون ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ خوش ئه ییت له ههر کهس به ویت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ و سزای ههر که سیش ئه دات که به ویت ﴿وَاللّٰهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ و هدر بۆ خواجه مولکى ئاسمانه کان و زهوى وه ههر چى واله نیوانباند ﴿وَالَّذِي يُضِلُّ﴾ وه ههر بۆ لای ئه ویشه گه رانه وه ﴿مَنْ يَّهْدِي﴾ (به رنامه دى خوا) پروون ده کانه وه بۆتان ﴿عَلَىٰ فَرْقَنَ الرَّسُلِ﴾ پاش ماوه به ك له ناردنى پیغه مهران ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ له بهر ئه وهى نه لىن: ﴿مَآجَاءَ تِلْكَ الْأَمْثِلِ وَلَا تُبَيِّرْ﴾ نه هات بۆ لامان هیچ مژده دهر و ترسینه رتک ﴿فَقَدْ جَاءَكَ يُبَيِّرُ وَيُزَيِّرُ﴾ ئه وه تا بنگومان مژده دهر و ترسینه رتان بۆ هاتوره ﴿وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به توانا و ده سلات داره به سهر هه موو شتیکدا ﴿وَلَقَدْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ باسى ئه و کاته بکه که موسا فرمووى به گه له کهى ﴿يَقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ﴾ ئه ی گه له کهم بیبرى چاکه و به هره ی خوا بکه نه وه به سه رتانه وه ﴿اِذْ جَعَلْنَا فِيكُمْ آيٰتِنَا﴾ کاتیک که پیغه مهرانى تیدا هه ل خستوون ﴿وَجَعَلَكُمْ قُلُوبًا﴾ وه چەندینى کردوون به پادشا و مه لیک ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِالْآيٰتِ﴾ وه شتیکى پى به خشیوون که نه ی به خشیووه به هیچ کهس ﴿مِنَ الْعَالَمِيْنَ﴾ له جیهانیان ﴿يَنْقُورُ﴾ ئه ی گه له کهم ﴿اُدْعُوا الْاَرْضَ الْمَقْدَسَةَ﴾ بچه ناو ئه و خاکه پیروزه ی (باکرا وه ته وه له بت په رستى که مه به ست پى بیت المقدسه) ﴿الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ﴾ که خوا پریرارى داوه بۆتان ﴿وَلَا تَرْكَبُوا عَلَىٰ اَکْبَادِكُمْ﴾ وه پاشه و پاش ورنه گه رینه وه له ئاینه که تان ﴿فَتَقُولُوا خَيْرِیْنَ﴾ (نه گه ر بگه رینه وه) ئه وه به زیانبارى و ناو میدی ئه گه رینه وه ﴿قَالُوا يٰمُوسٰی﴾ ووتیان ئه ی موسا ﴿اِنَّهَا قَوْمٌ لَّجَبَارِیْنَ﴾ به راستی گه لیکى زور دارو سته مکار له و شاره دایه ﴿وَاِنَّا لَنَنظُرُکَ﴾ وه ئیمه هه ر گیز ناچینه ناوی ﴿حَتّٰی تَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تا نه وان لى ی دهر نه چن ﴿فَاِنْ تَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ نه مجا نه گه ر نه وان لى دهر چوون ﴿فَاِنَّا دَٰخِلُوْنَ﴾ ئه و کاته بنگومان ئیمه تى نه چین ﴿قَالَ تَجْلَلٰنِ﴾ دوو پیاو ووتیان: ﴿مِنْ اَیُّنَ عَمَّاوُنَ﴾ له وانیه ی له خوا ده ترسان ﴿اَنَعَمَ اللّٰهُ عَلَیْهِمَا﴾ وه خوا چاکه ی ئیمانی رشت پرو به سه ریاندا ﴿اَدْعُوا اَصْحٰبَهُمُ الْاَبَآءَ﴾ بدهن به سه ریاندا له قاپى شاره وه بچه ژوره وه ﴿فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُنَّ﴾ غلبوون ﴿جَا تَهْ گه ر چوونه ناویه وه ئه وه به راستی ئیوه زال دهن به سه ریاندا ﴿وَعَلَىٰ اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْا﴾ وه به ست ههر به خوا به ستن ﴿اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ﴾ نه گه ر ئیوه باوه ردارن ﴿

﴿قَالُوا كَمْ مَوْسَىٰ﴾ ووتیان ئەى موسا ﴿إِنَّا لَنَرِيكَ تَحْتَ خَلْفِهَا أَيْدِي﴾ بەرامى ئىمە ھەرگىز ناچىنە ناو ئەوشارە
 ﴿مَنْ ذَا مَوْسَىٰ﴾ تائەوان تىداىن ﴿فَأَذْهَبَ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا﴾ كەواتە بىرۆ خۆت و پەرورەردگارت
 لەدربان جەنگ بکەن ﴿إِنَّا هَمَمْنَا فَفَعَلْنَا﴾ بىنگومان ئىمە لىرە دانىشتووين ﴿قَالَ﴾ (موسا)
 ووتى ﴿رَبِّ إِنِّي لَا أَتَمْلِكُ﴾ ئەى پەرورەردگارىم بەرامى من خواوەنى هیچ كەسنىك نىم ﴿إِلَّا أَنْفُسِي﴾
 وائى ﴿يَبْتَغِيكَ لِي خُذْهُم بَرَاكِهِمْ نَدَيْتُ﴾ فافرق بىتەوايىت القوه ﴿كەواتە جىايى بخەرە نىوان
 ئىمەو ئەوگەلەى ﴿الْفَاسِقِينَ﴾ كە لەسنوورى خوا دەرچوون ﴿قَالَ فَإِنَّهُم مَّحْرُومَةٌ عَلَيْهِمْ﴾
 (خوا) فەرمووى بەرامى ئەو (خاكە پىروۆزەى بيت المقدس) قەدەغە كراوە لەسەربان ﴿أَرْجَىٰ﴾
 سەئە ﴿مَوْسَىٰ﴾ چل سال ﴿يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ بەسەر گەردانى دەخولیتەو بەسەر زەويدا ﴿فَلَا
 تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ بۆيە خەم مەخۆ لەسەر ئەو گەلەى كەلە سنوورى خوا دەرچوون ﴿وَأَقْبَلَ عَلَيْهِمُ﴾
 (ئەى موحەمەد ﷺ) بخوێنەرەو بەسەرباندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِالْحَقِّ﴾ ھەوالى دوو
 كۆرەكەى ئادەم كە حەق و راستە ﴿إِذْ قَرَّبْنَا بَارَأَنًا﴾ كاتىك ھەردوو كيان دوو جوۆرە قوربانى يان كرد
 ﴿فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ ئەمجا لەيە كى كيان وەرگىرا ﴿وَلَمْ يَقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ وە لەوى تریان وەرەگىرا
 ﴿قَالَ لَا تَسْتَكْبِرُوا﴾ (ئەوەيان لى گىرا نەكرا) ووتى بىنگومان دەين ھەر بىكوژم ﴿قَالَ إِنَّمَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنِ
 الْمُتَّقِينَ﴾ ئەویش ووتى خوا (قوربانى) تەنھا لەپارىزكاران و لەخواترسان گىرا دەكات ﴿وَلَمْ
 يَكُنْ يَسْمَعُ إِلَّا نِدَاءً﴾ سۆيىد بەخوا ئەگەر تۆ دەستم بۆ درىژكەى ﴿يَتَقَلَّبُ﴾ بۆ ئەوەى بىكوژى
 ﴿مَا أَتَىٰ لِي بِسُوءٍ إِلَّا أَنِّي لَا أَتَّقِي﴾ من دەست درىژ ناكەم بۆ تۆ بۆ ئەوەى بىكوژم ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾
 بەرامى من لەخوا ئەترسم ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ كە پەرورەردگارى ھەموو جىھانپانە ﴿إِنِّي أُرِيدُ﴾
 بەرامى من دەمەوێت ﴿أَنْ تَوَلَّيْنِي وَآيَتِكَ﴾ كە تۆ بگەرىتەو (بۆلاى خوا) بەگونامى من و
 خۆيشتەو ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ ئەوسا تۆ لەھاوەلانى دۆزەخ دەبیت ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾
 ھەر ئەوەش پاداشتى سەتم كارانە ﴿فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ﴾ ئەمجا دەرونى (ئەو تاوا تبارە) ھانى دا
 ﴿فَقَتَلَهُ﴾ بۆ كوشنى براكەى ﴿فَقَتَلَهُ﴾ وە كوشنى ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ بەھوى يەوە چووە رىزى
 زيان باران و خەسارومەندان ﴿فَعَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ پاشان خوا قەلە رەشىكى نارد ﴿بِحَبَشَةِ الْأَرْضِ﴾
 لەزەويدا چالى ھەلە كەند (بۆ قەلە رەشىكى مردارەوە بوو) ﴿لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤْتِي السَّوْءَ الْآخِرَةَ﴾ بۆ ئەوەى
 نىشانى بدات كەچۆن لەشى براكەى بشارتەو ﴿قَالَ يَتْلِيَ﴾ ووتى ئاى داخى سەختم و تياچوون
 بۆ من ﴿أَتَمَحُورُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَٰذَا الْعَرَابِ﴾ بۆ من دەستە پاچە بووم لەوەى وەك ئەم قەلە رەشەبم؟
 ﴿فَأُوتِيَ سَوْءَ الْآخِرَةِ﴾ تائەرم و عەورەتى براكەم بشارمەوە ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ئەوسا چووە رىزى
 بەشىمان بوانەوە ﴿﴾

﴿مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ﴾ ھەر لەبەر ئەو (ی کە لەو داستانەدا پاسکرا) ﴿كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بئویستمان کرد لەسەر ئەو ی ئیسرائیل ﴿أَنَّهُ﴾ کە ییڭومان بربار ئەمەیه ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا﴾ ئەو ی تەنبا کە سیک بکوژیت ﴿بَعَثْنَا نَفْسًا﴾ لەتۆلە ی کە سیک کوزراودا نەبیت ﴿أَوْ قَتَلُوا فِي الْأَرْضِ﴾ یان تۆلە ی خرابە کاری و ئازاوە بنیئەو لەسەر زەوی دا ﴿فَكَتَلَّمْنَا عَلَىٰ النَّاسِ جَمِيعًا﴾ ئەو ش ی تاوانیک رزگار کات لە کوزران ﴿فَكَتَلَّمْنَا عَلَىٰ النَّاسِ جَمِيعًا﴾ ئەو وە ک ئەو وایە ھەموو ئادەمی رزگار کردیت و زیندووی کردبەوہ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نَهَارًا بِالْبَیِّنَاتِ﴾ سوتند بەخوا ییڭومان، پیغەمبەرە کانمان ھاتن بۆلایان بەبەلگە پرووہ کەنەوہ ﴿ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ﴾ کە چی لەپاش ئەوہ زۆرینک لەوانە ﴿فِي الْأَرْضِ أَعْمَرُوا﴾ زیادە پرویان کرد لەزەویدا ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ﴾ بەراستی تۆلە ی ئەوانە ی ﴿يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرُسُلَهُ﴾ کە جەنگ و دوژمنابەتی ئەکەن لەگەڵ خوا و پیغەمبەرە کە ی دا ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وە ھەول ئەدەن لەزەویدا خرابە بلاویکەنەوہ ﴿أَن يُقْسَلُوا﴾ (ئەوہ تۆلە یان) ئەوہ یە بکوژرین ﴿أَوْ يُصَلُّوا﴾ یا ھەلبواسرین بەدارا ﴿أَوْ يُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ﴾ یان دەست و قاچیان ببردیت ﴿مِنْ جَنْبٍ﴾ بەپێچەوانەوہ (راست و چەپ) ﴿أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ﴾ یان دوور بخربنەوہ لەوولات ﴿ذَٰلِكَ لَهُمْ جَزَاؤُهُمْ فِي النَّارِ﴾ ئەمە زەبونی و ئابرو بردنیانە لە جیھاندا ﴿وَلَهُمْ فِي الْأُخْرَةِ﴾ ئە دوارقوژیشدا بۆیان ھەبە ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایە کی گەورە ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ بێجگە لەوانە ی تەوبە یان کردووە ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُ هَٰذِهِ﴾ لەپیش ئەو ی دەسلەتتان بیت بەسەریاندا ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تا بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ کە بەراستی خوالی بوردە ی میھرەبانە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی پرواتان ھێناوہ ﴿أَتَقُوا اللَّهَ﴾ لەخوا بترسن ﴿وَاتَّبَعُوا آيَةَ الْوَسِيلَةِ﴾ بگەرین بەدوای ھەموو ھۆکاریکدا کە نزیکتان بخاتەوہ لەخوا ﴿وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ وە ت ی بکوژن و خەبات بکەن لەرێگە ی خوادا ﴿أَعَدَّ كَثِيرٌ قَلْبُكُمُ﴾ بە ئومیدی رزگار بوئان ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەراستی ئەوانە ی کە لە جیھاندا ی بروا بوون ﴿ثَوَانٌ لَهُمْ﴾ ئە گەر بێنە خواوەنی ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ھەر چی لەزەویدا ھەموو ی ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ ئەو ھندە ی تریشی لەگەڵ بیت ﴿يَلْقَىٰ دُؤَابًا مِّنْ عَذَابِ يَوْمِ الْحِسْمَةِ﴾ بۆ ئەو ی خۆیان ی بکڕنەوہ و رزگار کەن لەسزای پۆزی دوایی و بێخەش بۆ رزگار بوونیان ﴿مَتَّعْنَاهُمْ﴾ ل ی یان وەرناگیریت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وە بۆیان ھەبە سزایە کی بە ئازار ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ﴾ دەیانە ویت لە ئاگری دۆزەخ بێتە دەرهوه ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾ به لام هەر گیز دەرچوونیان لە (ئاگری دۆزەخ) نی یە ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای بەر دەوامیان بۆ هەبە ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ﴾ پیاو و ئافرەتى دز ﴿فَأَقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا﴾ دەستیان بپرن ﴿جَزَاءً بِمَا كَسَبَا﴾ لە تۆلەى ئەو دزیەى کردیانە ﴿لَكَلا مِّنَ اللَّهِ﴾ ئەمە تۆلە و ئەمەى کردنیکە لە لایەن خواوە ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وە خوا بالا دەستی کار دروستە ﴿فَمَن قَاتَلَ مِّن بَعْدِ عَهْدٍ﴾ جا هەر کەس تۆبەى کرد لە پاش سەتەمە کەى (دزیە کەى) ﴿وَأَصْحَابُ﴾ وە کردەوهى چاکى کردو باش بوو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ﴾ ئەو بێگومان خواتۆبە کەى لى وەر دەگرت ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بەراستى خوا لێوردەى مێهرەبانە ﴿الزَّالِمُونَ﴾ ئایا ئەت زانیو ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ﴾ کە هەر یۆ خوا یە خاوەن بێتى ئاسمانەکان و ﴿وَالْأَرْضِ﴾ زەوى ﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ سزای هەر کەسێک دەدات کە بێه ویت ﴿وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ﴾ وە ئەبورویت لە هەر کەس خۆى بێه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وە خوا بە سەر هەموو شتێکدا بە توانا و دەسەلاتدارە ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾ ئەى پێغه مېر ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئەى پێشبر کى دە کەن لە بى پروایى دا ﴿مِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّمَا يَا قُوهِيْمُ﴾ لە وانەى بە دەم ئەلێن پرامان هێتاوہ ﴿وَلَا تُؤْمِنُ قُلُوبُهُمْ﴾ کە چى دلە کانیان پروای ئە هێتاوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ خَادُوا﴾ هەروە ها لە وانەش کە جوو لە کەن ﴿سَمْعُونَ﴾ بە کذب زۆر گوى قولاخى بۆ درۆ ﴿سَمْعُونَ يَقُولُ﴾ زۆر گوى لە مشى دەستە بە کى سرن ﴿لَبِئْسَ أَتُوكَ﴾ کە ئە هاتون بۆ لای تو ﴿يَخْرُجُونَ الْحَكِيمَةَ﴾ و وە کانى (تەورات) دە گۆرن ﴿مِن بَعْدِ تَوَاضَعِهِ﴾ لە پاش ئەو هى خوا لە شونى خۆى دایشاون ﴿يَقُولُونَ إِن لَّوِ شِئْنَا هَذَا﴾ ئەلێن ئە گەر ئەمە (ی ئیمە) تان پى گوترا (لە لایەن موحەممەد ﷺ) ﴿فَخُذُوهُ﴾ ئەو وەرى گرن ﴿قَالَ لَّوِ تَوَدُّهُ﴾ ئە گەر لە ئەمە (ی ئیمە) تان پى ئە گوترا ﴿فَأَخَذُوا﴾ ئەمە خۆتان پیاوێرن ﴿وَمَن يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ﴾ وە هەر کەسێک خوا بێهوى کافرو گومراى بکات ﴿فَلَن تَحِيْبَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ئەوە تو لە بەرامبەر خوا دا هېچت پى ناکریت بۆى ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە کە سانیکن ﴿لَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُظْهِرَهُمْ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا ئە بویستووہ دلە کانیان پاک بکاتەوہ ﴿لَهُمْ فِي الدِّينِ لِحْزَى﴾ لە دو نبادا سەر شور دەبن ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ وە لە پوژى دوايشدا بۆیان هەبە ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایە کى زۆر گەورە ﴿

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِمْ﴾ نه مجابه دواي پیغه مبرانی (جو وله که دا) ره وانه مان کرد ﴿بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ عیسیای کورپی مهریدم ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكُتُبِ﴾ باوهری هه به به و نه و ته و راته ی که له پیش خویده وه هاتووه و) راستی دهرده خات و باوهری پینه تی) ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ﴾ وه ئینجیل مان پی بدخشی که رینمونی و پرووناکی تیدابه ﴿وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكُتُبِ﴾ وه نه و ته و راته به راست ده زانیت که له پیش نه وه وه هاتووه ﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وه رینمونی و ناموزگاری به یق پارینز کاران وله خوا ترسان ﴿وَلِيُخْذَكُمُ الْعِلْمَ الْإِنجِيلِ﴾ ده با به پره وانی ئینجیل حوکم بکه ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به وه ی که خوا ناردوویه تیه خواره وه تیایدا ﴿وَمَن لَّا يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ وه هدر که س حوکم نه کات به وه ی که خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ نا نه وانه به ته و اوی یاخین و لده فرمانی خوا دهر چوون ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه نه م قورئانه مان ناره خواره وه بۆتو به حق و راستی ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ﴾ و کتیه کانی پیش خوی به راست ده زانی و پشویان لی ده کات (پیش ده ست تیختن و گزربیان له لایه ن جو له که و گاوره کانه وه) ﴿وَمُهِيمًا عَلَيْهِ﴾ و چاودیربانه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ که واته حوکم و بریاریده له نار نامه داره کانداه وه ی خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ وه شوین هه و او هه وه سی نه وان مه که وه ﴿عَمَّا نَزَّلَ مِن لَّدُنِّي﴾ لانه ده ی لهو حوکم و بریاره هه ق و راستی که بۆت هاتووه ﴿لِيُحْلِلَ جَنَاحُكُمْ﴾ دامان ناوه بۆ ههر ئوممه تیک له ئیوه ﴿بِشِرْعَةٍ وَمِنْهَا﴾ شهریه ت و رینگه به کی پروون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ وه نه گهر خوا بیوستایه ئیوه ی نه کرد به به ک ئوممه ت و کۆمه ل ﴿وَلَكِن يَّبْتَغِيكُمْ﴾ به لام (نه یکردوون) بۆته وه ی تاقیتان بکاته وه ﴿فِي مَاءٍ شَاكِرٍ﴾ لهو شهریه ت و یاسایانه ی که پی به خشوون ﴿فَأَسْمِعُوا الْخَيْرَاتِ﴾ که واته پیش برکی بکه ن بۆ نه و شتانه ی که چاکن ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گهرانه وه تان ههر بۆلای خواجه به گشتی ﴿وَنَسَبُكُمْ﴾ نه مجا هه و التان پینده دا ﴿بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تُخْتَلِفُونَ﴾ به وه ی که له جبهاندا جیاوازیوون تیایدا ﴿وَأَن تَحْكُم بَيْنَهُم﴾ وه (فرمانمان پی کردیت) که حوکم بکه له ئیتوانباندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به وه ی که خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ و شوین جهزو ناره زویان نه که ویت ﴿وَأُخَذَ لَهُمْ أَن يَفْقَهُوْا﴾ وه ووریا به لییان له وه ی بت تراژین ﴿عَرَبِيًّا مَّا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾ له هه ندیک له وه ی خوا ناردوویه تیه خواره وه بۆت ﴿فَإِن تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر نه وانه رویان وهر گیتراو سه رپیچی یان کرد ﴿فَأَعْلَوْا تَسْمِعُوا اللَّهَ﴾ نه وه بزانه و دلنیا به خواه به ویت ﴿أَن يُصِيبَكُمْ بِبَعْضِ ذُلِّهِمْ﴾ به هزی هه ندیک له تاوانه کانیا نه وه سزبان بدات و تووشی زیانبان بکات ﴿وَأَن كَيْفَ مَنَ النَّاسِ لَتُفِيقُونَ﴾ ییگومان زور له ناده می به کان سه رکه شن و له سنووری خوا دهر چوون ﴿لَتُفِيقَنَّ الْجَاهِلِيَّةَ يَفْقَهُونَ﴾ تاپا نه وان داوای حوکمی نه فامی ده که ن؟ ﴿وَمَن لَّا يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ حُكْمًا﴾ تاپا کی حوکم و بریاری له هی خوا جوان و چاکتره؟ ﴿لَقَوْمٍ يُفْقَهُونَ﴾ بۆ که سائیک که بروای نه و اویان هه به

﴿وَلَا تَقْرَبُوا إِلَى الْكَافِرِينَ﴾ كاتىڭ ئىتوھ بانگ دەدەن بۇ ئوئۇز ﴿أَتَقْدِرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ ئەو (دور پروانە) گالئەو لاقرنى پى ئەكەن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الَّذِينَ يَتْلُونَ﴾ ئەمەش بەھۇى ئەو ەو ەسە كەئەوان گەلىكى تەقام و نەزانن ﴿قُلْ هَلْ أَلْبَسْتُ﴾ بلى ئەى نامە دارەكان ﴿هَلْ تَقْبَلُونَ مِنَّا﴾ ئابا ەبج ەخەو ەرىقئىكان ەەبە لەئىمە ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ﴾ بېجگە لەو ەى كەبر و امان ەتتاو ەبەخو ە ﴿وَمَا أَنزَلْنَاهُ﴾ وە بەو قورئانەى ەتتاو ە خوارو ە بۇمان ﴿وَمَا أَنزَلْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ وە بەو ەى لەمە و پىش ەتتاو ە خوارو ە ﴿وَلَا تَقْرَبُوا﴾ بىگومان زۆر ەتان سەر كەش و لەستور ەەر چوون ﴿قُلْ هَلْ أَلْبَسْتُ﴾ (ئەى موخەمەد ﷺ) بلى ئابا ە و التان بەمى ﴿يَتْلُونَ ذَلِكَ مَلُونًا عِنْدَ اللَّهِ﴾ كى شوپىن و باداشتى خراپتە لای خوا لەو ە ﴿مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ئەو ە كەسكە خوا نەفرەنى لى كرىپىت ﴿وَعَصَيْتَ عَلَيْهِ﴾ وخەشمى لىگرتىپىت ﴿وَجَعَلْ مِنْهُمْ الْفِرَّةَ وَالْحَنَازِيرَ﴾ وە ەندىكى لى كرىپىن بەمەيموون و بەراز ﴿وَعِنْدَ الشُّعُوبِ﴾ وە پىت و تاغوتى پەرسىپىت ﴿أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا﴾ ئەوانەى باسگران خراپترىن شوپىيان ەەبە ﴿وَأَضَلُّ مَثَلًا﴾ گومراترىن كەسەن لەرىگەى راست ﴿وَالْجَنَّةُ وَكَرَّةُ اللَّهِ﴾ وە كاتىڭ دىن بۇ لاتان دەلىن بىرومان ەتتاو ە ﴿وَقَدْ دَخَلُوا الْكَافِرَ﴾ سوپىدىن بىگومان بەبى بروابى ەو ە ەاتوون ﴿وَمِنْهُمْ خِرَاجٌ﴾ وە بىگومان ەەر بەبى بروابىشەو ەەر چوون ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بَغْضًا لِّكَافِرِينَ﴾ وە خوا زۆر چاك دەزانى بەو ەى كە دەبان شار دەو ە ﴿وَنَرَى كَيْدَهُمْ﴾ وە ەبىنى زۆرىڭ لەوانە ﴿يَسْتَعِينُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ پىشېرىكى ئەكەن لە گوناھو دەست درىزى كرىن ﴿وَأَكْبَهُمُ الشُّعْثَ﴾ و ەرام خواردىدا (وەك بەرىل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بىگومان ئەو ەى كە دەبان كرىد زۆر بەدو خراپ بوو ﴿وَلَا يَتَّبِعُهُمُ الْرَبُّ﴾ وە لاخىز ﴿ئەو ە بۇجى بەر گرېبان نە كرىن خواپەرسىت و زاناكانىيان﴾ (عن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ) لە گوفتارى گوناھبان و ﴿وَأَكْبَهُمُ الشُّعْثَ﴾ لە ەرام خواردىيان (وەك بەرىل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بەراستى شتىكى بەدبوو ئەو ەى دەبان كرىد ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوولە كەكان ووتيان ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ خوا دەستى بەستراو ە (پاكى بۇخودا) ﴿عَلَّتْ يَرْيَبُهُ﴾ ياخو ەئەوان خۇبان چىڭ قوچراو و دەست بەستراو ەن ﴿وَلَجُوا بِمَا ءَالُوا﴾ وە نەفرىپىيان لىكرا بەھۇى ئەو ەى كە ووتيان ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ (نەخىر وانى ە) بەلكو ەەر دور دەستى خودا ەمەشە كراو ەبە (لەم ئاەتەدا جىگىر كرىن و باسكردنى سىفەتى دەست بۇ خودا ەاتو ە ئىمە باو ەرمان پىپەتى بەبى لىچواندىن و شىو ەكەى نازانن و تەنھا خودا دەپزانىت) ﴿يَفْقِ كَيْفَ يَفْعَلُ﴾ چۆنى بېو ىت دەبەخشىت ﴿وَلَيَزِيدَنَّ كَيْدَهُمْ﴾ وەسوپىد بەخو ە زىاد دەكات بۇ زۆر لەوان (بۇ زاناو سەرۆكەكانىيان) ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ ئەو قورئانەى ەتتاو ە خوارو ە بۇ ئۇ لەلايەن پەرو ەردگار تەو ە ﴿عَلَّتْ وَكُفُّوا﴾ سەر كەشى و پى بروابى (زىاد ئەكات بۇيان) ﴿وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ﴾ وەخستومانەتە ئىوانىيان ﴿الْعُدُوَّ وَالْبَغْضَاءَ﴾ دورماتەتى و كىنەو ەرقەبەرى ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ نارو ەى دوابى ﴿كَلَّمَ اللَّهُ نَارًا بِالْحَرْبِ﴾ ەەر جارنك ئاگرىكىيان ەلگىر ساندىپىت بۇ ئازاو ە نائەو ەو ەجەنگ ﴿أَلْقَاهَا اللَّهُ﴾ خوا ەو ئاگرەى كوراندو ەتەو ە ﴿وَتَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وە تىڭوشان ئەكەن لە زەو ەى دا بۇ خراپەو تىڭىدان ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ خواش خراپەكارانى خوش ناو ەت

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ اتَّقَوْا﴾ خوف گهر به راستی نامه داره کان (نه هلی کتاب له گاور و جوله که کان)
 پروایان بهیئایه ﴿وَاتَّقُوا﴾ و خویان بهاراستایه و پاریز کار وله خوا ترس یونایه ﴿لَا تَحْزَنُوا﴾
 سینه ایته بنگومان گونا هو خرابه کانیانمان ده سیری به وه لیان ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ جنت النبی وه
 ده مانخستنه ناو به ده شتانی پر ناز و نیمعت ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ اتَّقَوْا﴾ وه بنگومان نه گهر نه و
 نامه دارانه تهورات و ئینجیلیان کار پی بگردایه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ هدر وه ها نه و قورثانه ی که هینتر او ته
 خواره وه بویان ﴿فَنَزَّلْنَاهُ﴾ له لایه ن پدرو مرد گاریانه وه ﴿لَا تَكُونُوا مِنَ الْمُقْبِلِينَ﴾ بنگومان ریزی یان
 ده خوار دل لای سهر ویانه وه (له ناسمانه وه) ﴿وَمَنْ حَبَّ آتِیَهُمْ﴾ وه له ژیر پیانه وه (له زهوی به وه)
 ﴿فَبِمَا نَسَاوَهُمْ﴾ تیان دایه ده سته و کومه ئیکی ریک و پیک ﴿وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ﴾ به لام زور ریک له وان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نه وه ی ده یکن زور به دو خرابه ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾ نه ی پیغه مبره ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾
 ائیک راییگه نه نه (به خه لک) نه وه ی هینتر او ته خواره وه بۆت ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه ن پدرو مرد گارته وه
 ﴿وَأَنْ تَقْعَلُوا﴾ وه نه گهر وانه که ی ﴿فَمَا بَلَّغْتُ رَبِّي﴾ نه وه راسپیر به که ی خوات رانه گه یانده وه
 به جیت نه هینا وه ﴿وَأَلَّا يَحْكُمَ مِنْكُمْ﴾ وه خواتو ده پاریزیت له خه لکی (که بت کورن) ﴿إِنْ أَلَّا يَحْكُمَ﴾
 القوم الکفرین بنگومان خوار پیتموونی بی پروایان ناکات ﴿قُلْ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ (نه ی
 موحه ممد) بلی نه ی نامه داره کان (نه ی نه هلی کتاب) ﴿لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ﴾ قیوه له سهر هیچ شتیک نین
 ﴿حَتَّى تُبَيِّنُوا الشَّرْكَ وَالْإِجْمِلَ﴾ هتا به پریک و راستی به پرهوی تهورات و ئینجیل نه که ن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾
 ائیک هدر وه ها نه و قورثانه ی که هینتر او ته خواره وه بۆتان ﴿فَنَزَّلْنَاهُ﴾ له لایه ن پدرو مرد گارته وه
 ﴿وَلَا يُزِيدَنَّ كِبَرًا مِنْهُمْ﴾ سویتند به خوا زیاد شه کات بۆ زوریان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ﴾ نه وه ی هینتر او ته
 خواره وه بۆت له لایه ن پدرو مرد گارته وه ﴿طُغْيَانًا وَكُفْرًا﴾ سدر که مشی و بی باوه پریان (زیاد
 ده کات) ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ که واته خه مده خق له سهر کومه لی بی پروایان ﴿إِنْ أَلَّا يَحْكُمَ﴾
 اتقوا به راستی نه وانه ی پروایان هینا وه ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و نه وانه ی بوون به جووله که ﴿وَالضَّالِّينَ﴾
 ته مستیره به رست یان فریشته به رسته کان ﴿وَالْمُضِلِّينَ﴾ وه شوین که وتوانی عیسی پیغه مبره ﴿مَنْ أَمَرَ﴾
 بالله هدر که س له وانه پروایان هینا بیت به خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و به ریزی دواپی ﴿وَعَمِلُوا صَالِحًا﴾
 و کرده وه ی چاکی کرد بیت ﴿فَلَا حَوْلَ عَلَيْهِمْ﴾ نه وه نه هیچ مه تر سیه کیان له سهره ﴿وَلَا هُمْ يُخْرَجُونَ﴾
 وه نه خه قدت بار نه بن (له ریزی دواپی دا) ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سویتند به خوا به یمانی
 به هیزمان وهر گرت له به نو ئیسرا ئیل ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا﴾ و چهند پیغه مبره ریکمان نارد بویان
 ﴿كَلَّمَآتًا هُرُوسًا﴾ هدر جاریک پیغه مبره ریکیان بۆ بهاتیایه ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ﴾ به هدر قدرمانی که
 به دلیان نه بوايه ﴿فَرِيقًا كَذَّبُوا﴾ ده سته به کیان به دروزن دانه نان ﴿وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ﴾ وه ده سته به کیشیان
 ده کوشتن

﴿وَحَسْبُوا إِلَّا تَكُونُ مَنَةً﴾ وایان دەزانی کە تۆلە و سزا دوو چاریان نابیت ﴿فَعَسَوْا وَصَعُوا﴾ جا یۆیه کوێرو
 کە پەروون (لە ئاست ییستن و بینینی هەقی) ﴿لَمَّا رَأَى اللَّهُ عَذَابَهُ﴾ لە پاشان خوا تەوبە و گەراندەوی لی
 وەر گرتن ﴿لَمَّا عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ﴾ ئەمجا لە پاش ئەوە زۆر بەیان کوێرو کە پەروون (لە ییستن و
 بینینی بە لگە و ئایەتە کانی خوا) ﴿وَاللَّهُ تَصِيرُ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَهُ﴾ وە خوا بێتەرە بە هەر کردە و بە ئەکە دەیکەن ﴿وَلَمَّا
 كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سوێند بێت بێ باوە پەروون ئەوانەى کە ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بێگومان
 خوا مەسیحی کوێری مەریەمە ﴿وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ ئە کاتیکدا مەسیح (کاتیک پەوانە کرا)
 ووتی ئەى بە نو ئیسرائیل ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ تەنها خوا پەرستەن کە پەر وەرد گاری من و
 ئێوە شە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بە راستی هەر کەس هاو بەش بو خوا دابنیت ﴿فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ﴾
 ئەوە بێگومان خوا بە هەشنى لی حەرام کرد وە ﴿وَمَا لَهُنَّ النَّارُ﴾ وە جیگا و شویتی ناگر دەبیت
 ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ وە بۆ ئەو سەم کارانە هیچ یارمەتى دەرتک نی بە ﴿لَمَّا كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾
 سوێند بە خوا بە راستی بێ باوە پەروون ئەوانەى کە ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ تَالُوتُ لَنُصَلِّ﴾ بێگومان خوا بە کێکە
 لەو سێ خوا (کە برین لە پەر وەرد گار و عیسی و داکی) ﴿وَمَنْ مِنْ آلِهِ إِلَّا أَنَّهُ وَجِدَ﴾ (لە کاتیکدا)
 هیچ پەرستراوێکی راست نی بە بێجگە لە ئەنبا خوا بەک ﴿وَأَن لَّمْ يَتَخَوَّعُوا فَعِمَا يُقُولُونَ﴾ وە ئەگەر واز
 نەهێتن لە و ووتە نارهواو بەدانە ﴿لَتَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ﴾ سوێند بە خوا دوو چاری ئەوانەیان ئەبیت
 کە بێ باوە پەروون ﴿عَذَابُ اللَّهِ﴾ سزایەکی بە ئازار و سەخت ﴿فَلَا يَحْشَوْنَ اللَّهَ﴾ دەى ئایا بۆ تۆبە
 ناکەن و ناگەرێتە وە بۆ لای خوا؟ ﴿وَلَتَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ﴾ و داواى لیوردنی لی ناکەن؟ ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذِی
 لَه كَاتِيكدا خوا لیورد دەى میهرمانە ﴿مَّا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ﴾ مەسیحی کوێری مەریەم هیچ نی
 بە جگە لە پێتە مەری خوا ﴿فَخَلَّتْ مِنْ قَبْلِ أَنْ رُسُلُ﴾ بێگومان لە پێش ئەوە وە چەندە ها پێتە مەری پەروون
 ﴿وَاللَّهُ صَدِيقٌ﴾ داکیشی ئافەرەتیکى زۆر راست گۆیه ﴿كَانَ تِلْكَ الْفَلَكُ الْطَّامُ﴾ هەر دوو کیان خوار دنیا
 دەخوارد (واتە خواتین) ﴿أَفَلَمْ تَكُنْ مِنْ لَدُنْ الْأَنْبِ﴾ سەرنج بەدە چۆن ئایەت و بە لگە کان پەروون
 دە کە پەنە وە بۆیان ﴿لَمَّا أَنْزَلَ﴾ پاشان سەیر کە ﴿أَن يَوْكُونَ﴾ چۆن لا دەدرین لە حەقی پەر وە بدەتال دەپۆن ﴿وَلَمَّا
 كَفَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلی ئایا ئێوە بێجگە لە خوا شتێک دەپەرستەن؟
 ﴿لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ کە هیچ زەرەر و سوودێکی نی بە بۆتان ﴿وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وە
 خوا هەر غۆی بیسەری زانایە ﴿فَلَمَّا هَلَكَ الْكُتُبُ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلی ئەى نامە دارە کان
 ﴿لَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ زیادە پۆی مە کەن لە ئایەتە کە تاندا ﴿عَزَّ وَجَلَّ﴾ جگە لە وە ئەبیت کە راست و حەقە
 ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ و شوێن ئارەزووی کە سانیك مە کەون ﴿فَقَدْ صَدَّقَ قَوْلُ﴾ کە بە راستی پێشتر
 گوێراو سەر لی شێواو پەروون ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە زۆر کە سیشیان گوێرا کرد ﴿وَصَلُّوا عَلَى سَوَاءٍ﴾ وە
 خۆشیان گوێرا پەروون و لایاندا لە رینگای راست ﴿

﴿لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ فرین کرا لہ وانی بنی بر واپوون ﴿مِنَ آبَائِهِمْ﴾ لہ بدر و نہ وہی نیر ائیل
 ﴿عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ﴾ لہ سدر زمانی داوود ﴿وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ ولہ سدر زمانی عیسی کوری مہرہ میش
 ﴿ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ نہ و نہ فرینہش لہ بدر نہ وہ ہوو سہر پیچیان کرد ﴿وَكَاذِبُوا بِتَوْبَتِ﴾ و ہہ میشہ
 دہست در یزیان دہ کرد ﴿كَانُوا لَا يَتَّخِذُونَ﴾ نہ وانہ ہہر گری بہ کثری یان نہ دہ کرد ﴿عَنْ مُّسْكِرٍ﴾
 فہوہ ﴿لہ ہہر کار نکسی ییز او نا شہرعی کدہ یان کرد ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بنگومان زور
 بہ دہو نہ وہی کدہ یان کرد ﴿تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾ نہ یینی (نہی مو حہ مہد ﴿يَتَوَلَّوْنَ﴾
 ﴿يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دوشاہہ تی نہ کدہ لہ گہل نہ وانی بنی باوہر بوون ﴿لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ﴾
 اَنفُسُهُمْ ﴿بِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بنگومان زور بہد و خرا بہ نہ وہی کدہ پیشیان خست بوخویان (و کردویانہ) ﴿أَن سَخَطَ اللَّهُ﴾
 عَلَيْهِمْ ﴿كہ ہوی خہ شہم و قینی خوا ہوو لیان ﴿وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ہ نہ وانی لہ سزای
 دوزہ خدا بنی برانہ وہ دہ میتنہ وہ ﴿وَلَوْ كَانُوا يَلْمِزُونَ﴾ و ہ نہ گہر نہ وانی بر وایان بہنیا بہ خوا
 ﴿وَالَّذِينَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ﴾ و ہ بہ پیغمہ ہہر و بہر بہ نامہ ہہی کدہ نیرا و تہ خوارہ وہ بو سہری ﴿مَا اتَّخَذُوا﴾
 أَوْلِيَاءَ ﴿نہ و بنی بر وایانہ یان نہ دہ کرد بہ دوست و خوشہویستی خویان ﴿وَلَا يَكُنْ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾
 بہ لام زور بہ یان ﴿فَلْيَسِّرُوا﴾ لہ تابن دہر چوون و یاغبین لہ خوا ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً﴾
 لِلَّذِينَ آمَنُوا ﴿سویند بیت دہ بیت (نہی مو حہ مہد ﴿خِرَابِطِينَ﴾ خہ لکی بو دوزمانہ تی
 لہ گہل ہر واداران دا ﴿الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ جوولہ کدہ و ہاوبہش دانہ رانن ﴿وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمُ﴾
 قَوْلَهُ لِلَّذِينَ آمَنُوا ﴿وہ سویند بیت دہ بیت نزدیکترینان لہ خوشہویستی بو ہر واداران ﴿الَّذِينَ﴾
 قَالُوا إِنَّا نَصْرِي﴾ نہ وانہن کدہ یان ووت بنگومان نیمہ گاوورینن ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَتَلُوا﴾
 وَزَهْبًا ﴿نہ و ہش لہ ہہر نہ وہ بہ بنگومان لہ ناویاندا قہشہ و گوشہ گیرانیک ہن ﴿وَأَنَّهُمْ﴾
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿کہ بہرستی نہ وان خویان بہزل و گہورہ دانانین ﴿وَإِذَا سَمِعُوا﴾ ہہر
 کاتیک گوینان لی ہووایہ ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ﴾ نہ و قورٹانہی کدہ نیرا و تہ خوارہ وہ بو پیغمہ ہہر ﴿يَتَوَلَّوْنَ﴾
 ﴿تَرَىٰ أَغْيَابَهُمْ﴾ دہ یینی چاوہ کانسان ﴿تَقْرِضُ مِنَ الذَّمِّ﴾ لہ فرمیسک (ہر دہ بی و) دہر ژنت ﴿بِمَا﴾
 عَصَوْا مِنَ الْحَقِّ ﴿لہ ہہر نہ و راسی بہی کدہ زانیویانہ (و بویان دہر کدہ وتوہ) ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا﴾ نہ لین
 نہی ہر و ہر دگارمان نہ و ا نیمہ باوہر مان ہینا (بہو قورٹانہی نار دوو تہ خوارہ وہ بو مو حہ مہد)
 ﴿وَلَا كُنتُمْ مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ دہ توش لہ گہل شاہہ تی دہران ناومان ہنوسہ و (لہ گہل نہ واندا ہمان مہرہ) ﴿

﴿وَمَا آتَا لَا يَقُومُ بِاللَّهِ﴾ بۇچى دەبى ئىمە باوەر ئەيتىن بە خوا ﴿وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْبَاقِي﴾ و بەوەى كە بۆمان
هاتووە لە حەق و راستى ﴿وَقَضَّيْنَاهُ أَنْ يَذْخَلَنَّا رَحْمَةً﴾ لە كاتىكدا ئومىدمان وایى پەرورەدگارمان بمانخاتە
﴿مَعَ الْقَوْرِ الصَّالِحِينَ﴾ ریزی بیاو چاكانەوہ ﴿فَالْتَبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا﴾ جا خوا پاداشیان ئەداتەوہ بەھوى
ئەوہوہ كە ووتیان ﴿جَنَّتِ نَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بەچەند باخىك كە ڕووبار بە ژىرباندا دەروات
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ دەمىتەوہ تايىدا بەھەمىشەبى ﴿وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وە ئەوہ بە پاداشى چاكانە
كاران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەى باوەرپان ئەيتىن ئايەتەكانى ئىمەيان بە درۆ
دەزانى ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ئەوانەن ھاوہ لانى دۆزەخ ﴿يَتَلَبَّسُونَ بِلِبَاسٍ﴾ ئەى ئەوانەى
پروتان ھىتاوہ ﴿لَا تُخْرِغُوا ظِلْمَتَ مَا أُخْلِيَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ ئەو شتە پاك و خوشانەى كە خوا خەلالى كردوہ
بۆتان باساعى مەكەن لە خۆتان ﴿وَلَا تَقْتَدَرُوا﴾ و سنوور مەشكىن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُتَعَدِّينَ﴾ چونكە
بىگومان خوا سنوور شكىترانى خوش ناوێت ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ بخۆن لە و رزق و
روزيانەى كە خوا پى بەخشوون ﴿حَلَّالًا طَيِّبًا﴾ كە خەلال و پاكن ﴿وَأَقْبُوا اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾
خۆتان پيارىزن و بترسن لە و خوايەى كە ئىوہ باوەرتان پى بەتى ﴿لَا يُولِجْكُمْ اللَّهُ﴾ خوا لىتان
ناگرىت ﴿بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ﴾ ئەو سويندەتەن كە نيازى دلى لە گەلدانى بە ﴿وَلَكِنْ يُولِجْكُمْ﴾ بەلام
لىتان ئەگرىت (بە گوناھبارتان دادەنى) ﴿بِمَا عَقَدْتُمْ الْأَيْمَانَ﴾ بە (شكاندن) سويندەك كە بە نيازى
دل داتان بە مستبىت ﴿فَكَفَرْتُمْ﴾ جا كە فارەتى (سپىندەوہى شكاندن) ئەو سويندەنە ﴿إِظْعَامُ عَشْرَةِ
مَسْكِينٍ﴾ خۆراك دانى (دە) ھەزارە ﴿مِنْ أَوْسَاطِ مَا تُطْعَمُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ لە خۆراكىك مام ناوہندى كە بە
مىندال و خيزانى خۆنانى دەدەن ﴿أَوْ كَسْوَتُهُمْ﴾ يا پۆشاكى (دە) ھەزار ﴿أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ﴾ يا ئازاد كردنى
بەندەيەك ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ جائەوہى دەستى نەكەوت ھىچ كام لەمانە ﴿فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ ئەوہ سى
رۆژ بە رۆژو و بىت ﴿ذَٰلِكَ كَفَّرَ عَنْكُمْ إِذْ حَقَّقْتُمْ﴾ ئەوہ (بەسكرا) كە فارەتى سويندەكانتەنە
كاتىك كە سويندەتەن خوارە (و سويندەكەتەن شكاند) ﴿وَأَحْضَرُوا أَيْمَانَكُمْ﴾ وە سويندەكانتەن
پيارىزن ﴿كَذَٰلِكَ يَكْفُرُ اللَّهُ لَكُمْ أَيْمَانَكُمْ﴾ بە و جۆرە خوا ئايەتەكانى خۆى بە ڕوونى باسى ئەكات بۆتان
﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ ئەوہى سوپاسى بكەن ﴿يَتَلَبَّسُونَ بِلِبَاسٍ﴾ ئەى ئەوانەى پروتان ھىتاوہ
﴿إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ﴾ بىگومان ئارەق و قومار و ئەو بەردانەى كە كراون بە بت ﴿وَالْأَزْلَمُ﴾
و ئەو پارچە دارانەى (كە بە كار ئەيتىن بۆ ديارىكردنى بەش و چارەسووس) ﴿يَجَسَّسُ مِنْ عَمَلِ
السَّيِّئِينَ﴾ ئەوانە پيسن و لەكرەوہى شەيتانن ﴿فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ كەواتە دور كەوئەوہ لى

تەرزگارەن ﴿

﴿إِنَّمَا يَرِيدُ الشَّيْطَانُ يُغْوِيَنَّ هُمَ ثَمُوهَی ثَمُوهَی﴾ بېگومان شهيتان همر ثموه ی ثموه ی ﴿أَنْ يُوَفَّعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَوَّةَ وَالْبَغْضَاءَ﴾ که دوزمنایه تی و کیسه و رق بخاته ناوتانه وه ﴿فِي الْخُسْرِ وَالْفُتُورِ﴾ به هوی تاره ق و قوماره وه ﴿وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ﴾ وه بهر گریستان بکات له یادی خودا و له نویژ کردن ﴿فَقِيلَ أَلَمْ نُمَسِّكْكُمْ﴾ دهی ثابا ئتیه و ازده هینن (له و خرابانه) ؟ ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ﴾ وه فدرمانبه ر و گوئرا به لی خوا یس ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ وه فدرمانبه رو گوئرا به لی نیرا وه که ی بن ﴿وَأَحْذَرُوا﴾ و بترسن (ناگادار بن) ﴿فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ ته مجا ته گهر ئتیه رو و هر گیترن و فرمان بهری نه کنن ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تهوا بزاتن ﴿أَسْمَاعُ عَلَى رَسُولَاتٍ﴾ بېگومان ته وهی که له سهر نیرا وه که ی نیمه بیت ﴿الْبَلَاغِ الْمُبِينِ﴾ تهنها را که یانندی روون و ناشکرای ثابته که یه ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ ته بو وه ونی به له سهر تهوانه ی که بر وایان هینا وه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه چاکه کانیان کرد وه ﴿بِخَالٍ فَسِطَاطِمْوَا﴾ هیچ گونا هینک له وهی خوار دویاته (تاره ق و پاره ی قومار پینش حهرام کردیان) ﴿إِذَا مَا اتَّقَوْا﴾ ته گهر خویان پاراستیت (له و چهر خددا له وهی که حهرام بو وه له سهر یان) ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردیت ﴿ثُمَّ اتَّقَوْا﴾ پاشان خویان پاراستیت (له وهی که حهرام کرایت) ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و پرواشیان هه بویت (به وهی که هاتیت له لایه ن خوا وه) ﴿ثُمَّ اتَّقَوْا﴾ پاشان بهرده وام بوون له سهر خو باریزی ﴿وَأَحْسِنُوا﴾ و چاکه کانیان به چاک ی کردیت ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه خوا ته و چاکه کارانه ی خوش دهویت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی تهوانه ی پروانان هینا وه ﴿يَتَّبِعُوا كَمَ اللَّهُ﴾ سویتن به خوا، خوا تا قیتان ده کانه وه ﴿بِشَيْءٍ مِنَ الصَّدَقَاتِ﴾ به هه ندنک نیچیر ﴿مِمَّا لَكُمْ وَرِمَا حُكْرُ﴾ که به دهست ده یانگرن و به رمه کانتان راویان ده کنن ﴿يَعْلَمُ اللَّهُ مَنْ يَخَفُ بِالْغَيْبِ﴾ تا خوا دهری بخات کی لی ده ترسیت به پنهانی ﴿فَمَنْ أَتَعَذَّلَ بِذَلِكَ﴾ ته مجا هدر که س دهست دریزی بکات دوی ته و (هه و آل پیدانه) ﴿فَلَا عَذَابَ أَلِيمٌ﴾ ته وه بوی هه یه سزایه کی به تازار ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی تهوانه ی پرواتان هینا وه ﴿لَا تَقْلُبُوا الصِّدْقَ﴾ نیچیر مه کورن ﴿وَأَنْشُرْ حُرُوفُ﴾ له کاتیکدا ئتیه له ئیحر امدان ﴿وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمَّداً﴾ وه ته و تان به دهستی ته نقهست بیکوریت ﴿فَجَزَاءُ مِمَّا قُتِلَ﴾ ته وه له سهر یه تی سهر برینی و تیه ی ته وهی که کوشویه تی ﴿مِنَ النَّعَمِ﴾ له تازان و مالات ﴿يُحْكَمُ بِهِ﴾ ته و بریاره بدهن (نیچیره که له بهر انبه ر چ تازله لیکدایه) ﴿ذَوَا عَدْلٍ مَعَكُمْ﴾ دوو پیای موسلمان ی چاک له خوتان ﴿هَذِهِ بِلَاغُ الْكُفْرَةِ﴾ به شیوه ی قوریانی بگانه که عبه (و له وهی بکات به قوریانی) ﴿لَوْ كَفَرَتْ طَعَامُ مَسْكِينٍ﴾ یان به ته ندازه ی نرخی قوریانی که خوراک هدات به چهنده هزارینک ﴿أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا﴾ یان به قهدهر ته و خوراکدانه روزو و بگریث ﴿لِيَذُوقُوا نَالَ أَمْرِهِ﴾ بو ته وهی بچیزیت نوبالی کاره که ی ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ سَلَفٌ﴾ خوا خوش بو وه له وهی که قیهر ی و به سهر جوو ﴿وَمَنْ عَادَ﴾ به لام ههر که سیت بگهر ته وه (بو سهر ته و کرده وه به) ﴿فَيَنْقُصُ اللَّهُ مِنْهُ﴾ ته و اخوا توله ی به تینی لی ده سیتیت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾ و هخوا زاله و خاوه نی توله ی به تینه ﴿

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ صَيِّدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ﴾ (پروا (ی تیجیر) و خواردهمهی دریایی حال لکراوه بۆتان ﴿مَتَاعًا لَّكُمْ وَبَلَسِيَّارًا﴾ تائیه و گهشتیاره کان سوودی لئ وهریگرن ﴿وَحُورٌ عَلَيْكُمْ صَيِّدُ الْبَحْرِ﴾ (پروا (تیجیری) کبوی و ووشکایی یاساغ کراوه لیسان ﴿مَا ذُتُّمْ حُرْمًا﴾ تاله تیجرامدا بن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ الْوَحِيدَ﴾ له (بیفهرمانی) نهو خواجه بترسن که ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ ههر بۆ لای نهو کزده کرینه وه (له رۆزی دواپی دا) ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيَمِينُ الْحَرَامَ﴾ خوا که عبه که (بیت الحرام) ه دایناوه تاوه کو (جیگای) ﴿فَلَمَّا بَلَغَ﴾ (پروا مستانی کاروباری دین و دنیای خدای بیست ﴿وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَاصِدَ﴾ وه ههروهه مانگه یاساغه کان (که جهنگ تیپاندا ههراوه) و قوربانیه دیاری نه کراوه کان و قوربانیه دیاری کراوه کانیشی داناوه ﴿ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نهوش بۆ نهوی که بزائن به راستی خوا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه زانیت و به ناگایه که چی واه تاسمانه کان و زه ویدا ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه ینگومان خوا به هه موو شنیك زانایه ﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ باش بزائن که به راستی خوا تو لای زور به تینه (بزیاخیان) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه به راستی خوا لیسووردهی میهره بانه (بۆ تو به کاران) ﴿مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ نیر دراوه کهی خوا (موحه ممه د) هبچی له سهر نی به بیجگه له راگه یانندن نه بیست ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ﴾ وه خوا ده زانیت به وهی دهی ده خهه به وهش ده یشار نه وه ﴿قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالْطَّيِّبُ﴾ (نهی موحه ممه د) بلی بیس و پاک وه که یه ک نین ﴿وَلَوْ أَغْنَىٰ عَنْكَ﴾ ههر جهند سهر سامت بکات ﴿كَثْرَةُ الْخَبِيثِ﴾ زوری پیسه که ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که وانه له خوا بترسن ﴿وَأُولَئِكَ الْأَنْبَاءُ﴾ نهی خواوه نانی زیری و هوشمه ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تارزگار بین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانهی پروانان هیناوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا عَنْ أَهْلِيَّةٍ﴾ هر سیار مه که نه له شناتیک ﴿إِنْ تَبَدَّلَ لَكُمْ شَوْكٌ﴾ نه گهر ناشکرا بکرین بۆتان ناخوش و خراب ده بیست بۆتان ﴿وَإِنْ تَشَاءُوا عَنَّا﴾ وه نه گهر هر سیار بکه نه دهر باره یان ﴿جِئْنَا بِبُرْءٍ الْقُرْءَانُ بَدَّلَ لَكُمْ﴾ کاتیک قورسان ده نیر درینته خواره وه، بۆتان ناشکرا ده کرین ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ خوا خوش بووه لهو هر سیارانهی له وه و پینش ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ وه خوا زور لیسووردهی له سهر خویه ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُورٌ﴾ ینگومان نهو (جوره) هر سیارانه یان کرد کۆمه لیک ﴿فَمِنْ قَبْلِكَ﴾ پینش تیهو ﴿ثُمَّ أَضْجَخُونَهَا كُفْرِينَ﴾ پاشان بی پروا بوون به هوی نهو هر سیارانه وه ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ خوا دای نه ناوه و پریری نه داوه (بۆ بیه رست و هاوه لدانه ران که جهرامی بکه نه له سهر خویان و جینی به یلن بۆ ته کانیان و سوودیان لئ وهرنه گرن) ﴿مِنْ تَجِيرَةٍ﴾ له به حیره: (ووشتریک بوو پینج سکی بکر دایه و پینجهه نیر یوایه، نهو کاته گونچه که یان لهت ده کرد و به ره لایان ده کرد) ﴿وَلَا سَابِقَةَ﴾ و سابیبه: (ووشتریک بوو که ده تا دوانزه سکی بکر دایه هه موو مینه بوایه) ﴿وَلَا وَصِيلَةَ﴾ و وه صیله: (ووشتریک بوو به کهم و دووهم سکی مینه بوایه) ﴿وَلَا حَافِرَ﴾ و حام: (ووشتریک نیر بوو که له پشنی نهو ده سلک به یدا بوایه) ﴿وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به لام نه وانهی بی باوه ربوون ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ درو به دم خواوه هه لته به ستن ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ و زوره یان زیر نین (نه زانن)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ کاتبک کہ بوتری پی یان ورن ﴿إِلَى مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ بؤ لای نہو فورنانهی کہ خوا ناردوبہ تبه خواروہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بؤ لای پیغمبر ﷺ ﴿قَالَ لَوْ كُنَّا فِي سَمَانٍ﴾ دلین بهسمانه ﴿مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِمُ آيَةً﴾ نہو (ثانیہی) کہ ہاوک و باپیر انمان لہسہری یون ﴿أَوْ لَوْ كَانَ آتٍ زُجْرًا﴾ ثابا (چاویان لی دہ کهن) نہ گہر لہ حالیکہ باو باپیر انبشیان ﴿لَا يَتْلُونَ شَيْئًا وَلَا يُفْقِدُونَ﴾ ہیج ششکیان نہ زانیسی و گومرا بویسن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی پروتان ہیٹاوه ﴿عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ ہوشتان بہخونانہوہ بیت ﴿لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ﴾ زیاتان پی ناگہ بہتبت نہوہی گومرا بویہ ﴿إِذَا أَهَضَكْتُمْ﴾ نہ گہر تیوہ لہسہر رہی راست بن (بہر گری کردن لہخرابہ بہشیکہ لہ رینمونی و ہر گرتن) ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ ہمر بؤ لای خواہہ گہرانہوہی ہمووتان بہ گشتی ﴿وَسَيُجْزَىٰ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نہمجا ہوالتان پی نہدا بہہمر کردوہوبہک کہ کردوواتہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی کہ پروتان ہیٹاوه ﴿شَهِدُوا بَيْنَكُمْ﴾ شایہتی بدن لہ نیواتاندا ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ کاتبک کہ مردنی ہمر کامشان نزیک بوویہوہ ﴿حِينَ الْوَصِيِّ﴾ لہ کانی و ہسیت کردتاندا ﴿أَشْهَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ دوو کہسی دادپہرورہ لہخوتان (موسولمان بن) ﴿أَوْ إِخْرَانٍ مِنْ غَيْرِكُمْ﴾ یان دوو کہسی تر جگہ لہخوتان (کافرین) ﴿إِنْ أَنتُمْ صَدَقْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ نہ گہر تیوہ بہسہفرہ رقتیبون بہ وولاتدا ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مَصِيبَةُ الْخَوْرِ﴾ و بہ لای مردنمان تووش ہات ﴿فَحُيِّسُوا لَهُمْ مِمَّنْ بَعْدَ الْوَلَاةِ﴾ (دوو شایہتہ کہ) راگرن لہباش نویر (ی عہدہ) ﴿فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ دہی سویند بخون بہخوا ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ﴾ نہ گہر گومانان بوو (لہ راستی و پاکی یان) ﴿لَا تَشْرِي بِهِ ثَمَنًا﴾ نیمہ (سویند خوار دنمان) بہخوا ناگورینہوہ بہہیج نرخیک ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ﴾ شایہتی بؤ دراوہ کہ خرم و نزیکیش بیت ﴿وَلَا تَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ﴾ و شایہتی (دان بؤ) خواناشارینہوہ ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَعْمِينَ﴾ بنگومان (نہ گہر شایہتیہ کہمان شار دہوہ) کہواتہ بہراستی لہ گوناہباران دہین ﴿فَإِنْ غُرِبْتَ﴾ نہمجا نہ گہر زاترا (باش سویند خوار دنیان) بہوہی ﴿أَنَّهُمْ أَتَتْهُمْ آيَاتُهُ﴾ کہ نہو دوو شایہتہ درویان کردوہ و خویان تاوان بار کردوہ ﴿فَلَاخْرَانِ يَقُولَانِ مَقَامَهُمَا﴾ نہوہ دوو کہسی تر لہ شوینی نہواندا ہلہدہستن (بہسویند خوار دن) ﴿مِنَ الَّذِينَ أَتَتْهُمْ آيَاتُهُمْ﴾ لہوانہی کہشیاو و نزیکترین (لہمردوہ کہ) لہو دوواتہ ﴿فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ نہمجا ہمدوویان سویند بخون بہخوا ﴿أَشْهَدَانِ شَحْنٍ مِنْ شَهَادَتِهِمَا﴾ کہ بہراستی شایہتیہ کہی نیمہ راسترہ لہ شایہتیہ کہی نہو دووانہی پینشو و ﴿وَمَا أَتَتْهُمَا﴾ وہ لہ راستی لامان نہداوہ (لہسویند خوار دنہ کہماندا) ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ بنگومان (نہ گہر لابلہین) نہو کاتہ نیمہ لہسنہمکاران دہین ﴿ذَلِكَ أَتَىٰ﴾ نہو (جورہ شایہتی دانہ) نزیکترہ ﴿أَنَّا نُرِي الشَّهَادَةَ عَلَىٰ وَجْهِهَا﴾ کہ شایہتہ کان ہلہسن بہ شایہتیہ کہ یان بہشیوہ راستہ کہی ﴿وَنُحِيقُوا أَن تَرَدَّ إِلَيْنَا﴾ باہر من لہ رہ دکر نہوہی سویندہ کان (بؤخرمی نزیکی مردوہ کہ) ﴿بَعْدَ الْقَمِيحِ﴾ دوی سویند خوار دنی نہمان (واتہ بہ درو بخرنہوہ) ﴿وَأَنفُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا﴾ ہر سن لہ خوا و خوتان پیارتزن و گویراہلی فرمانی خوا بن ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ خوا رینمونی کؤمہلی لہسنور دہرچو و ناکات ﴿

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ﴾ له روزنك (ترسن) خوا هه موو پیغه مهران كزده كاته وه ﴿فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ﴾
 نه وسه پنیان ده فخر مویت چ وه لایمكتان در ایده وه؟ ﴿قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا﴾ ده نین هیچ زانیاری به كمان نبیه
 ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْعُلُوبِ﴾ بینگومان نه نها تو نا گاداری هه موو نه پیبه كانیست ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾
 (بیر بکه ره وه) کاتنك خوا به عیسیای کوری مهربه می فخر موو ﴿أَذْكُرِي مَعِيَ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَلَدِكَ﴾
 بیر بکه ره وه له چا که و به هره ی من به سهر خوت و دایکته وه ﴿إِذْ أَنْذَرْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ کاتنك که پشیرانیم
 لنی کردیت به گیانی هره پیروز (جویره نیل) ﴿ثُمَّ كَلِمَ الْإِنْسَانِ فِي الْمَهْدِ وَكَهَنًا﴾ کانی له بینسکه دا
 برویت و به گه وره پیش قسه ت له گه ل خه لکیدا ده کرد ﴿وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالذِّكْرَةَ﴾
 وَالْإِنْجِيلَ ﴿وه کاتنكیش فیری کتیب (ونووسین) و حکمه ت و تهورات و اینجیلسم کردیت ﴿وَإِذْ خَلَقْنَا مِنَ الطِّينِ كَهَيِّئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَفَنَفَخُ فِيهَا﴾ و به بیر بکه ره وه کاتنك به فخرمانی من له قور شتیت
 له شیوه ی بالنده دروست ده کرد ﴿فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي﴾ ده ست به جی به فخرمانی من نه بوو به بالنده
 ﴿وَنُفِثَ فِي الْأَكْمَامِ وَالْأَبْرَصِ بِإِذْنِي﴾ وه به فخرمانی من کوری زکماک و به له کیت چاک ده کرده وه
 ﴿وَإِذْ أَخْرَجُ الْمُؤْمِنِينَ بِإِذْنِي﴾ وه کانی به فخرمانی من مردوانت له گور در ده هینا (به زیندو کر او بی)
 ﴿وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ﴾ وه بیر بکه ره وه کاتنك به رگری نه وه کانی نیرانیلم کردیت
 (تکوزن) ﴿إِذْ جَعَلْنَا الْيَمِينَ﴾ کاتنكیش موعجیزه پروونه کانت بو هیتان ﴿فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 مِنْهُمْ ﴿جا نه وانه یان که بی باوه پروون ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾ به راستی نه مه هیچ نی به
 جگه له جادوویه کی ناشکرا نه یست ﴿وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّنَ﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتنك خسته
 دلی ها وه له نایبه نبیه کانت ﴿أَنْ أَمْنُوا بِي وَرَسُولِي﴾ که بر و اینن به من و به پیغه مهربه کدم (عیسی)
 ﴿قَالُوا أَمَّا أَتَاهَ إِذَا تُسْمِعُوتُ﴾ نه وانیش ووتیان: نه وایر وایمان هینا و توش شایه ت به که
 بینگومان نیمه موسلمانین ﴿إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ کاتنك حه واریه کان ووتیان: نه ی
 عیسیای کوری مهربه م ﴿هَلْ نَسْطِيعُ رَبُّكَ﴾ نایا به ر و مرد گاری تو ده توانیت ﴿أَنْ يُزِيلَ عَلَيْكَ مَا بَدَأَ قَدْ
 السَّمَاءَ﴾ له نه اسمانه وه خوانیکمان بو بنیترته خواره وه ﴿قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ (عیسا) ووتی له خوا ترسن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه باوه پردارن ﴿قَالُوا لِمَ إِذْ أَنْذَرْنَاكَ أَنَّ كُلَّ مَتَابَا﴾ (حه واریه کان) ووتیان
 ده مانه ویت لنی بخوین ﴿وَتُظْمِئْنَ قُلُوبُنَا﴾ و دلمان غارام بین و دنیابین (که پیغه مهربه ت) ﴿وَنَعْلَمُ أَنَّ قَدْ
 صَدَقْتَ﴾ و به زانین که بینگومان راست له گه ل کردوین (له وه ی که پیت را گه یاندین) ﴿وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ
 الشَّاهِدِينَ﴾ نیمه ش بین به شایه ت له سهری (بو نه وانه ی ناماده نین) ﴿

﴿قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ عيسای کورې مېرېم فېرمووی ﴿اللَّهُمَّ رَبَّ ارْزُقْنِي مِنَ السَّمَاءِ﴾ نهی
 خواي بهر وهر دگار مان له ناسمانه وه خوانيکمان بؤ بنېره خواره وه ﴿تَكُونُ لَنَا عِيدًا لَا أُفَوِّتُهَا إِخْرَاقًا﴾ نا
 بېيت به جهژن بؤ نېستمان و نه وه کاني داهاتو و شمان ﴿وَأَيُّهَا وَتَكُنْ﴾ وه مو عجيزه و به لگه يه ک بيت
 له لايه ن تو وه ﴿وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ وه رزق و رزيمان بې بيه خشه چونکه تو باشتري شي هه مو و
 رززي دهراني ﴿قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكَ﴾ خواي گه وره فېرمووی: به راستي من نه و خوانه دهنېر مه
 خواره وه بؤ تان ﴿فَتَنَزَّلُ عَلَيْهِ السُّكُورُ﴾ نه مجا هه هر که س له نېوه بې پروا و نا سوياس بيت له پاش نه وه
 ﴿وَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا﴾ نه وه بېگومان سزايه کي نه دم ﴿لَأُعَذِّبَهُ عَذَابًا مِنَ الْعَذَابِ﴾ که سزاي هيچ که سي بې
 نادم له جيهانيان ﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وه (بېر بکه روه) کاتېک خواده فېرمووی (له رززي
 دوايېدا) نهی عيسای کورې مېرېم ﴿هَآأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ﴾ نايان تو ووتوته به خه لکي ﴿اتَّخِذُوا مِنِّي وَآلِيَّيَ
 إِلَهِيْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که من و دايکم به دو و پسر ستر او دابنين (وېمانه پرستن) له جياتي خوا؟ ﴿قَالَ
 سُبْحَنَكَ﴾ (عيسای) ووتی: پاک و بېگه ردي بؤ تو نهی خوايه ﴿مَنْ يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ﴾ ناييت و
 ناگو نجيت بؤ من شتيک بلېم که به هيچ شيو يه که مافي من ني يه ﴿إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ﴾ نه گهر من نه و قه يه دم
 کردييت ﴿فَقَدْ عَلِمْتَهُ﴾ نه وه به راستي تو ناگات لي به ﴿تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي﴾ چونکه تو نه وې له نه قسم دايه
 دهيزاني ﴿وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ﴾ به لام من نازانم و بې ناگام له وې که له نه نفسي تو دايه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ
 الْغُيُوبِ﴾ به راستي ته نها تو زاناي ته و اوې به هه مو و نه يتي يه ک ﴿مَا قُلْتَ لَهُمْ﴾ هيچم بې نه ووتون
 ﴿إِلَّا مَا أُمِرْتُ بِهِ﴾ بېجگه له وه نه بيت که تو فېرمانت بې کردووم ﴿أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ که به نديايه تي
 خوا بکه ن که بهر وهر دگاري من و نېوه يشه ﴿وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ﴾ و من شايه ت و چاو دېر
 بووم به سهر يانه وه نا له ناوياندا بووم ﴿فَمَا تَوْفِيقِي﴾ نه مجا کاتېک تو منت برده وه (و به رزت کردمه وه
 بؤ ناسمان) ﴿كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ﴾ هه ر خوت چاو دېر بووي به سهر يانه وه ﴿وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾
 وه خوت ناگادار و شايه تي به سهر هه مو و شتيکه وه ﴿إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَلَهُمْ عَذَابُكَ﴾ نه گهر سزايان
 بده يت: نه وه بېگومان به ندهی خوتن ﴿وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ﴾ وه نه گهر ليتشيان خوش بېي ﴿فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ﴾ نه وه بېگومان ته نها خوتی بده سته لاني کار دروست ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ خواي گه وره فېرمووی:
 ﴿هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ﴾ نه مه رورېکه راستييزان راستيه کديان که لکيان پتده گه يه ني ﴿لَهُمْ
 جَنَّاتُ خَزَايِئِ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به هه شتانيکيان بؤ هه يه که ر ووباره کان به ريز ياندا دهر و ن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾
 ته ميننه وه تي ايده به هه ميشه يي ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ خوا رازي بووه ليتيان و نه وانبش له خوا رازي
 بوون ﴿ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه يه سهر که و تي زور گه و ره ﴿إِنَّ لِلَّهِ الْمُلْكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه ر بؤ خوايه
 خاوه نداريتي ناسمانه کان و زه وې ﴿وَمَا فِيهِنَّ﴾ و هه ر چيشيان تي دايه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ته نها
 نه و به سهر هه مو و شتيکدا به توانا و دسه لانداره ﴿

سوره فی (الأنعام)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ هم مو سو پاس و ستایشی هدر یو تهو خوا بهی ناسمانه کان و
 زهوی دروست کردوه ﴿وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ وه تاریکی به کان و پرو ناکی دان اوه ﴿ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾ ته مجا ته وانه ی بی باور بوون هاوتا و هاو بهش بو په روه رد گاریان بریار ددهن
 ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ﴾ خوا تهو زاته یه که نیوه ی له قور دروست کردوه ﴿ثُمَّ فَضَّلْنَا بَعْضَ
 بِأَشْأَانِ كَاتِبِكِي دِیاری کردوه (بو مردن) ﴿وَلَجَّلْنَا مِنْهُمْ﴾ وه کاتیکسی دِیاری کراویش
 لای خوای گه و ره دانراوه (بو قیامت) ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْهُمْ﴾ که چی دوا ته و هس نیوه به گومانن ﴿ثُمَّ
 وَهَوَّاهُ فِي السَّمَوَاتِ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نه نه ها تهو خوا به (بالاده ست و په رستراوه) له ناسمانه کان
 وله زه ویدا ﴿يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَنَجْوَاهُمْ مَا تُكِي بُونَ﴾ نه یی و ناشکر اتان ده زانی و به هم موو کرده و به کیش
 که ده یکن ناگداره ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وه همر به لگه و نیشانه یه که له به لگه
 و نیشانه کانی په روه رد گاریان بو بیت ﴿إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ ته و ان پرو ی لی و ره ده گیرن ﴿ثُمَّ
 فَفَعَّلْنَا بَعْضَهُمْ مِنْ بَآئِلِهِمْ مَا يَشَاءُ﴾ به راستی کاتیک قور تانیان بو هات به در قیاس دانا ﴿فَسَوَّيْنَا لِلْكَافِرِينَ
 جَالًا وَمَعَالًا﴾ جال له مه و پاش بویان دیت ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَيْنِهُمْ أَقْبَادًا﴾ هم والی تهو شتانه ی که ته و ان گالته یان
 پیته کرد ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَيْنِهُمْ أَقْبَادًا﴾ ثایا نه یان دیوه (نه یان زانیوه) له پیش ته وانه وه چه ند
 گهل و نه و هسان له ناو بر دوه ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ ده سه لانمان پیدا بوون له زه ویدا ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَيْنِ
 بَشَرًا مِمَّنْ هُمْ أَهْلٌ لَهَا وَفِيهَا﴾ به شپوه یه که به نیوه مان نه دابوو ﴿وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فِطْرًا زَآئِرًا﴾ و بارانی په بیتا په بیتا مان به سه ردا بار اندن
 ﴿وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ جَارِيًا مِنْ تَحْتِهَا﴾ وه جو گهو پرو و باره کانمان والی کرد بوو که به بن باخ و کوشکه کانیاندا
 ده ریشست ﴿فَأَخْلَقْنَا مِنْ بُرْءَانِهِمْ﴾ له تا و مان بردن به هوی گونا هه کانیانه وه ﴿وَأَنشَأْنَا مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ وه له دوا ی
 ته و ان دروستمان کرد ﴿فَرَأَى الْآخِرِينَ﴾ گهل و نه و به کی شر ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا﴾ وه ته گهر نامه یه کی
 نو سرا و مان بنار دایه ته خواره وه بو ت ﴿فِي قُرْآنٍ﴾ له ناو کاغذ نیکدا بوایه ﴿فَلَمَّسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ﴾ و ده ستیشیان
 لی بدایه ﴿ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان ته وانه ی بی باور بوون ده یان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُ
 ثَمَمَةٍ تَهْتِكُ بِأَعْيُنِنَا﴾ ته و نه ها جادو و به کی ناشکرایه ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلُ عَلَيْهِمْ مَلَكٌ﴾ وه ده یان ووت: بو چی فرشته یه که
 نه تیر راوه ته خواره وه بو سه ری (بیبینین) ﴿وَلَوْ أَنْزَلْنَاهُ مَلَكًا﴾ ته گهر فرشته یه کمان بنار دایه ته خواره وه
 ﴿ثُمَّ فَضَّلْنَا الْآخِرَ﴾ بیگومان کار ته و او ده بوو (له ناو بر دنیان چی به چی ده کرا) ﴿ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ﴾ پاشان
 مزلت نه نه دران ﴿٥﴾

﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا﴾ نه گهر نهو (پنغه مبره) مان بگردایه به فرشته بهك ﴿لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا﴾ بنگومان ده مانگورا به ونه ی پیاونك (تابینن و قسے له گهل بكنن) ﴿وَلَلَّاسِتَاعَلِيَهُمْ مَا تَلَبَّسُونَ﴾ و بنگومان لیتمان ده شیواندن وهك چؤن خویان له خویان ده شیواندن ﴿وَلَقَدْ أَسْتَفْهَىٰ رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ﴾ سویندین بنگومان گالته كراوه به پنغه مبرانی پشش توبش ﴿فَقَالَ الَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ سهر نه نجام بؤ نه وانه بان گالته بان ده كرد دابه زی و دهوری دان ﴿مَا كُنَّا بِمُسْتَفْهِرَةٍ﴾ تولدی نه وهی گالته بان پنده كرد (له سزای سهخت) ﴿قُلْ يَدْرَأَوْنِی الْاَرْضُ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ بَرَقُونَ وَ بَگهرین به زه ویدا ﴿ثُمَّ اَنْظُرُوا﴾ پاشان سهرنج بدهن ﴿كَفَيْكَ كَانْ عَلَیْكَ الْمَكْرُ بِیْنَ﴾ سهر نه نجامی نه وانه ی به لگه كانی خویان به درؤ داده نا چؤن بروه ﴿قُلْ لِّمَن مَّا فِی السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَايَاهِی كُنْیَه نه وهی له ناسمانه كان و زه ویدا یه ﴿قُلْ لِّلَّهِ كُتِبَ عَلَی نَفْسِی الرَّحْمَةُ﴾ بلی ته نها بؤ خوابه كه به زه یی و میهره بانی بنویستی كرده له سهر خوی ﴿لَيَجْمَعَنَّ كُمْ اِلَیَّ یَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ سویند به خوا بنگومان كوئان ده كانه وه له رؤزی دواپی دا ﴿لَا رَبَّ فِیْهِ﴾ كه هیچ گومان و دوودلی تیدانی به ﴿الَّذِیْنَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ﴾ نه وانه ی خویان دؤراندووه ﴿فَهُمْ لَا یُؤْمِنُونَ﴾ نه وه نه وائن كه بروا ناهینن ﴿وَلِلَّهِ مَا سَكَنَ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ وه ههر بؤ خوابه نه وهی نارامی گرتووه له شهو و رؤزدا ﴿وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ وه ههر نهو یسهری زانایه ﴿قُلْ اَغْرِیْ اَمَّا اَتَّخِذُ وَلَدًا﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَايَا؟ بَیْجَگه له خوا دؤست و په رستراوی تر بؤ خؤم دانیم؟ ﴿فَاَطِیْرُ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾ كه نه وه به دیهینه ری ناسمانه كان و زه ویهه ﴿وَهُوَ یَطْعِمُهُ وَلَا یُطْعَمُ﴾ نهو خوابه رؤزی ده دات و رؤزی پی نادری ﴿قُلْ اِنِّیْ اُمِرْتُ﴾ بلی به پرستی من فرمانم پی دراوه ﴿اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ﴾ كه یه كه م كهس بم مل كه چ كه م (بؤ فرمانی خوا) ﴿وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِیْنَ﴾ وه (فرمانم پندراوه له لایه ن خوداوه) ههر گیز له هاوبهش دانه ران مبهه ﴿قُلْ اِنِّیْ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّیْ﴾ بنیان بلی: بنگومان من ده رسم نه گهر سهر پتچی له فرمانی په روه رد گارم بكمم ﴿عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیْمٍ﴾ له سزای رؤزینکی گه وره ﴿مَنْ یُضَرَفْ عَنْهُ یَوْمَئِذٍ﴾ ههر كهس نهو سزایه ی لی لادری لهو رؤزدها ﴿فَقَدْ رَءَاهُ﴾ نه وه بنگومان خوابه زه یی پشیدا هاتوته وه ﴿وَذَٰلِكَ الْقَوْرُ الْمُنِیْنُ﴾ و نه وه به سهر كه و تنی ناشكراو ته و او ﴿وَ اِنْ یَمَسَّكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ﴾ وه نه گهر خوا دوو چاری به لاو زیانینك بكات ﴿فَلَا كَاشِفَ لِمَا اَلٰهُوْ﴾ نه وه جگه نهو (خوا) كهس نی به بتوانی لایبات ﴿وَ اِنْ یَمَسَّكَ بِخَيْرٍ﴾ وه نه گهر خیر و خوشبه كیشست پی بگه به نیت ﴿فَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ﴾ نه وه خودا ده سه لاتداره به سهر هموو شنكدا ﴿وَهُوَ الْفَاحِشُ فَوْقَ عِبَادِهِ﴾ وه ههر نه وه ده ست رؤیشتو و زاله به سهر به نده كانیدا ﴿وَهُوَ الْحَكِیْمُ الْقَدِیْرُ﴾ ههر نه وه ییش كار دروستی ناگاداره ﴿

﴿قُلْ أَشْيَ الْأَشْهُدَةِ﴾ (تہی موحہ مصد ۱۱۱) بلی: شاید ہی دانی کسی لہ ہموو شایہ تی دانیک گہورہ ترہ
 (لہ سہر پیغہ مہریتی من) ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی: خوا گہورہ ترین ﴿شَهِيدٌ بَيْنَكَ﴾ شایہ تہ لہ تیوان من و تیوہ دا
 ﴿وَأُوحِيَ إِلَيْنَا هَذَا الْقُرْآنُ﴾ وہ شہم قورناتہ سر ووش (ووحی) کراوہ بڑ من ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْبَصَرُ وَلَا هِيَ تَبْصُرُ﴾ بڑ تہوہی تیوہی
 پی پیتر سیتیم و ہر کہ سینیکی کہش کہ پی ی دہ گات ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ شَهِدُونَ أَنْ مَعَ اللَّهِ﴾ تاپا بہر استی تیوہ شایہ تی
 تہدہن بہ دنیا پیوہ کہ لہ گہل خوا دا ﴿إِلَهٌ لَّكَ لَيْسَ﴾ چہند بہر ستر او نیکی تر ہہ پی؟! ﴿قُلْ لَا أَشْهَدُ﴾ بلی: من
 شایہ تی (وا ناپہوا) نادہم ﴿قُلْ إِنَّمَا أَخْبَرْتُمُوهُ﴾ بلی: بیگو مان ہر تہو بہر ستر او ی تاک و تہنہایہ ﴿وَالَّذِي بَرَأَ السَّمَاءَ
 تُدْرِكُونَ﴾ وہ بہر استی من بہریم لہوہی کہ تیوہ دہ یکہ نہ ہاویہش بڑ خوا ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی کہ
 نامہ مان پی بہ خشین (لہ گا ورو جولہ کہ کان) ﴿يَقُولُونَ﴾ تہم پیغہ مہرہ دہنامن (کہ پیغہ مہری خواہ بہ ہوی
 بامکر دنی نیشانہ کانی لہ تہ ورات و ٹینجیل دا) ﴿كَيْفَ يُقْرَأُ بِلِسَانٍ﴾ وک چوں کورہ کانیان تہنامن ﴿الَّذِينَ خَيْرُوا
 أَنفُسَهُمْ﴾ تہوانہی خویمان دوار اندو خہسار و مہند کرد ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ تہوہ تہوانن بر وناہتسن ﴿وَمَنْ
 ظَنَّمْهُمْنِي فَمَنْ أَعْرَضَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کئی ستہم کار ترہ لہو کہ سہی در و ہلہبہستی بہدہم خواوہ ﴿وَأَكْذَبَ بِتِلْكَ﴾ یا پی
 باوہر یو پی بہ نایہ تاکانی (بہلگہ کانی) خوا ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بہر استی ستہم کاران پرز گاریان نایت ﴿وَمَنْ
 ظَنَّمْهُمْ جَمِيعًا﴾ وہ پور ی ہموویان کو دہ کہینہوہ (لہ قیامہ تدا) ﴿ثُمَّ قَوْلَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ پاشان تہلین بہوانہی
 ہاوہ لیان بڑ خوا دانابو ﴿إِنَّ شُرَكَاءَ الَّذِينَ كَفَرُوا ضَلُّوا﴾ کوان تہوہاوہ لآتہی کہ بہ خہیالی خوژان بہ ہاوہ لی
 خوانان دانابوون ﴿ثُمَّ لَنْ يَنْفَعَكَ الْآلُ﴾ پاشان بہمانہیان ہیچ نہبوو بیجگہ لہوہی ﴿أَنْ قَالُوا وَاللَّهُ رَبُّنَا كُنَّا
 مُشْرِكِينَ﴾ کہ ووتیان سویند بہ خوی بہر و ہر دگار مان تیتہ بہ ہیچ جزو نیک ہاویہش دانہر نہبووین بڑ خوا ﴿وَأَنْظُرْ
 كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ سہیر کہ چوں در و لہ دزی خویشان دہ کہن ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ مَقَالُوتُ يَقْرَأُونَ﴾ و لیان وون
 بوون تہ و بتانہی خویمان بہ در و ہلہ لیان بہستبوون ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْنَا﴾ وہ لہو (کافرانہ) کہسانی ہہیہ کہ
 گویت بڑ دہ گرن کہ قورنات دہخوینی ﴿وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمُ أَكِنَّةً﴾ بہ لآم تیتہ (بہ ہوی تاوان گوناہ و ہاوہ لدانانہ تہوہ)
 چہند بہر دویہ کمان داوہ بہ سہر دلہ کانیاندا ﴿أَنْ يَقُولُوا﴾ بڑ تہوہی تی ی نہ گہن ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ هُمْ وَقَرْنَا﴾ وہ کہری
 و گوی گرانیمان خستو تہ ناو گونچکہ یانہوہ ﴿وَأَنْ يَرْوَوْا مَثَلًا﴾ بڑ لآو مٹوہا ﴿وہ تہ گہر ہموو بہلگہ و
 نیشانہیہ کی وون بیسن بروای پی ناہتسن ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ لَحِيظُهُمْ﴾ نا تہو رادہیہ کانی بین بڑ لات دہمہ دہمی
 و بہر بہرہ کانت لہ گہل دہ کہن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی پی باوہر تہلین ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ﴾ تہم
 قورناتہ ہیچ نی بہ بیجگہ لہ تہفسانہی پیشتیان ﴿وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ﴾ تہوان بہر گری (خہلک) تہ کہن لہو (قورناتہ)
 ﴿وَيَنْتَوْنَ عَنْهُ﴾ و خویشان لینی دوور دہ کہ تہوہ ﴿وَأَنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا الْاَفْسَافُ﴾ ہیچ کہ سیش لہ ناو ناہن
 خویمان نہ پی ﴿وَمَا يَنْصُرُونَ﴾ و ہستیش ناکہن (کہلہ چی خہسار و مہند بہ کدان) ﴿وَوَلَّوْهُمُ الْوَقْفُوعُ﴾ تہوہ
 آلتار ﴿وہ تہ گہر بیان پینیت کانتیک کہ لہ سہر قہراغی دوزخ وہ ستیر اوون ﴿فَقَالُوا وَيَسْتَأْذِنُ﴾ کہ دہلین
 خوژ گہ دہ گہر پتر اینہوہ بڑ دنیا ﴿وَلَا نَكُذِّبُ بَنَاتِنَا﴾ و بہلگہ کانی بہر و ہر دگار مان بہ در و تہدہزانی
 ﴿وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ لہ برواداران تہبووین ﴿

﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ﴾ بہر اسی تہنہا تہوانہ وہ لامی تو تہدہنہوہ کہ (بہدل) تہیسمن ﴿وَالَّذِينَ
يَعْتَصِرُونَ﴾ مردوہ کانیش (تہوانہی باوہر ناہین) خوا زیندوویان دہ کاتہوہ ﴿وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ﴾
باشان ہر بولای خوی دہ گہرینہوہ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ ووتیان بوجی لہ لایہن
بہرور دگاریہوہ موعجزیہ کی بڑ تہاتوتہ خوارہوہ ﴿قُلْ إِنَّمَا قَادِرٌ﴾ بلی بنگومان خوا بہ
توانایہ ﴿عَلَىٰ أَنْ يَزِلَّ آيَةٌ﴾ کہ بہلگہ و نیشانہ بہک بہیتتہ خوارہوہ ﴿وَلَكِنْ كَثُرَ هَرَلٌ مُّغْمُونَ﴾ بہ لام
زور بہیان نازان ﴿وَمَنْ دَابَّتْ فِي الْأَرْضِ﴾ ہیچ گہر و کبکی گیان لہ بہرنی بہ لہزہ ویدا ﴿وَلَا ظِلٌّ يَصِيرُ
يَحْتَاكِهِ﴾ وہ ہیچ بالندہ بہک نی بہ کہ دہ فری بہ ہر دوو بالہ کہی ﴿إِلَّا أُنْمِئْتُمْ أَتَاكُم﴾ مہ گہر تہوانیش وہک
ٹیوہ نومہ تانیکن ﴿مَنْ قَرَضَانِي الْكِتَابَ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہیچ شتیکمان فہراموش تہ کردوہ لہم کتیہدا (لوح
المحفوظ یا قورنن دا) ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ﴾ باشان تہوانہ (لہ پوزی دواپی دا) لای بہرور دگاریان
کوہہ کرتہوہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ تہوانہی بی باوہر سوون بہ بہلگہ کانی ٹیمہ ﴿صُمُّوا كُرْ فِي
الظُّلُمِ﴾ کہر و لالہ لہناو تاریکستاندان ﴿مَنْ يَشْفِ اللَّهَ يَضِلَّ﴾ ہر کہس خوا بیہوی گومرای
دہ کات ﴿وَمَنْ يَشَأْ يُجْعَلْ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ ہر کہسیش خوا بیہوی دہ بخانہ سہر رنگای راست ﴿
قُلْ آيَةُ رَبِّكَ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ﴾ (تہی موحمہد) بلی ہہوالم بی بدن تہ گہر سزای خواتان بڑ
بیت ﴿أَوَأَنْتُمْ أَشْعَاءُ﴾ یان پوزی دواپی بہ خدتان بگریست ﴿أَعْيُرَ اللَّهُ تَدْعُونَ﴾ نایا ہاوار دہ کہنہ ہیچ
شتیک بیتجگہ لہ خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر ٹیوہ راستگون ﴿عَلَىٰ آيَةٍ تَدْعُونَ﴾ (تہہ) بہلکو
تہنہا بانگ و ہاوار لہ خوا دہ کہن ﴿فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ﴾ تہمجا تہویش تہ گہر ویستی تہوہی
ہاواری (لہ دہست) تہ کہن نایہیلی ﴿وَتَسَوْنَ مَا تَشْكُرُونَ﴾ و تہو شتانہ تان لہبیر دہ چتہوہ کہ دہنانکردن
بہ ہاوبہش بڑ خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند بیت بنگومان ٹیمہ پتغہ بہر انمان نارد بڑ
گہ لانی پیش تو (تہی موحمہد) ﴿فَاتَّخَذْتُمْ بِآلِ إِسْرَءِيلَ وَالْظُّمِرِ﴾ و تہووشی نہیونی و ہہزاری
وہنہ خوشی و ترس و نارہ حہ تیمان کردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾ بڑ تہوہی بگہرینہوہ و بہ شیمانی
دہریرن (لاوازی و کزی بنوتینن) ﴿قُلُوا لِرَبِّكُمْ تَضَرَّعُوا﴾ دہی بڑ تہ پارانہوہ کاتیک سزای
ٹیمہ یان بڑہات ؟ ﴿وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ بہ لام دلیان رہق بوہ ﴿وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
وہ شہیتان تہو کردوہ خرابانہی بڑ رازاندیوونہوہ کہدہ بانکرد ﴿فَلَمَّا سَأَلُوا أَنِمْاءَ كُرُوا بِهِ﴾ جا
کاتی لہبیریان چویہوہ تہوہی کہ پنی ناموز گاری کران ﴿فَتَحَنَّنَّا عَلَيْهِمْ أَبْرَأَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دہر گای ہہموو
شتیکمان لہ سہر کردنہوہ ﴿حَقَّ إِذَا فِرْحُوا بِآيَاتِنَا﴾ ناکاتی دلخوش سوون بہوہی بی یان درابو
﴿أَخَذْتُمْ بَغْتَةً فَاذْهَبْ مُبْسُوتٍ﴾ لہ ناکاودا تو لہمان لی سہندن ٹیتر تہوانیش ناٹومید و سہر گہردان
بوون ﴿۱۱﴾

﴿فَقَطَّعَ ذَا بِلْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه مجا نه و گله ی که ستم میان کرد دوا براو کران ﴿وَلَنَحْنُ بِالْعَالَمِينَ﴾
و هه مو و سوپاس و ستایشی هه ربو خوی بهر و هرد گاری جیهانیانه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نهی موحه مسمه
﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ ﴿إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَفْعَكَ وَأَصْرَكَ﴾ نه گهر خوا هه مستی بیستن و بینستان لی بسه نیت هه
﴿وَحَنَرَ عَلَىٰ تَوْبِكَ﴾ مؤریش بنی به سهر دله کانتاندا ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكَ بِهِ﴾ چ بهر ستر او نك هه به
بینجگه خوا بقران به نیت هه ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ فَصَّيْفُ الْأَيْتِ﴾ نه ماشابه که چون به لگه کان ده گورین و
چه ند باره بیان ده که به نه وه ﴿ثُمَّ خُمٌ بِمَدْيُونٍ﴾ پاشان نه وان پستی نی ده کهن و پرو و هه رده گیرن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نهی موحه مسمه) ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ ﴿إِنْ أَتَاكَ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً﴾ نه گهر سزای
خوا له ناکاو دا با به ناشکرا بیت بقران ﴿هَلْ يَهْدِيكُمُ اللَّهُ إِلَّا لِقَوْمٍ أَلْفَلُحُوا﴾ قایا له ناو ده بری (به سزای
خوایی) بینجگه له کومه لی ستم کاران نه بیت ؟ ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه نیرر اوه کانمان نه نار دوه
﴿إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ﴾ مه گهر به موزده دهر و ترسینه نه بیت ﴿فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْبَحَ﴾ جا هه رکس بر وای
هیاو کرده وه ی چاکی کرد ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه وه هیچ مه ترسی به کیان له سهر نابین
و غه مباریش نابین ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه وانه پیش بی پروا بوون به به لگه کانی قیمه ﴿يَسْأَلُهُمْ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوی دهر چوونیان له سنوور (ی فرمانی خوا) سزایان لی ده که وی
و ده یانگری ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عَذَابُ خَلَّيْنِ اللَّهِ﴾ (نهی موحه مسمه) ﴿بَلَىٰ مِنْ بَيْنِنا نَالِیمُ
خه زینه کانی خوا لای منه ﴿وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبُ﴾ وه شتی نه پیش نازانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ﴾ وه
بیتان نالیم بیگومان من فریشتهم ﴿إِنْ أَتَيْتُمُ الْآمِنِينَ إِلَّا أَنْتُمْ﴾ شوینی هیچ ناکه وم نه و نه بیت که بو نیگام
کراوه ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ بلی نایا کویر و بینا به کسانن ؟ ﴿أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ﴾ ده ی نایا بو
بیر ناکه نه وه ؟ ﴿وَالَّذِينَ يَزِيدُهُمُ الظُّلُمَاتُ﴾ بهم قورثانه برسیته نه وانه ی دهر سن ﴿أَنْ يُخْشَرُوا إِلَّاءَ رَبِّهِمْ﴾
(له وه ی که) کویر نیت هه لای بهر و هرد گاریان ﴿لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ﴾ له کاتیکدا بینجگه
له خوا هیچ بارمه تیدر و تسکا کار نیکیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ به لکو خویان پیار سزن و له خودا
برسن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ وه نه وانه دهر نه که بیت که بهر و هرد گاریان ده به رستن (وهاواری
لی ده کهن) ﴿وَالْعَذْوَةُ وَالْعَمَىٰ يَرْيَدُونَ وَجْهَهُ﴾ به به یانیان و نیواراندا (به زامه ندی) خویان ده وی
﴿مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ و لیرر سینه وه ی هیچ شتیکیان له سهر تونی به ﴿وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ
شَيْءٍ﴾ وه لیرر سینه وه ی هیچ شتیکی توش له سهر نه وان نی به ﴿فَقَطَّعَ دَحْرُ﴾ جا نه گهر دهر یانکه بیت
(دور یان خه نیت هه) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ نه وه له ستمکاران ده بیت

﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ﴾ وہ بہ وجوہ ہندیکیانمان بہ ہندیکی تریان تاقی کردہ وہ ﴿لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا﴾ بڑے وہی بلین ثایا نہوانہ خواہیزو بہ ہری پی بہ خشپوون لہ ناو نیمہ دا؟ ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعْلَمُ بِالْغَيْبِ﴾ ثایا خواہ ہموو کہس زانتر نی بہ ہوانہ ی شو کرانہ یژرن؟ ﴿وَإِذْ جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا﴾ وہ کاتی نہوانہ ی کہ پروایان ہمہ بہ ثایہ تہ کانی نیمہ ہاتن بولات ﴿فَقُلْ سَأُرْعِيكُمْ﴾ نہوہ بیان بلنی سلاوتان لی بیت ﴿كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾ بہرہردگار تان بہزہی و میہرہانی لہ سہر خوی پیوست کردوہ ﴿أَنَّهُ مَنِ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا﴾ یجہلہ ﴿بِیْنِکُمْ مَن هُمْ كَسَّ لَه فَبَوَّءَ کَارِیْکَی خِرَابٍ بِکَاتٍ بِہ نَزَانِی﴾ ﴿لَتُعَذِّبُنَا بِہِمْ وَأَصْلَحَ﴾ پاشان بگہریتہوہ نہوہ بہکات و خوی چاک بہکات ﴿فَأَنَّهُ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ﴾ نہوہ بہرستی خواہیورہی بہ بہزہی بہ ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ﴾ ثابہو جوہ ثایہ تہ کان پروون دہ کہیتہوہ ﴿وَلَنُفَصِّلَنَّ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ﴾ بڑے وہی ہنگای تاوانباران پروون بیتہوہ ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ﴾ بلنی: بنگومان من قمدہ غم لیکراوہ لہوہی کہ بہندایہ تی بہکم بڑے نہوانہ ی ﴿تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ثیوہ ہاواریان لیندہ کہن و دہیان بہرستن بیجگہ لہ خواہ ﴿قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ﴾ بلنی من شوننی نارہزوہ کانی ثیوہ ناکہوم ﴿قَدْ ضَلَّكَ إِذْ أَوْعَا أَنَا مِنَ الْمُتَعَبِينَ﴾ نہ گہر وا بہکم بنگومان من گوہر ادہم و لہ ریزی نہو کہ ساندہا نابم کہ ریتموونیان و ہر گرتوہ ﴿قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي﴾ بلنی بنگومان من لہ سہر بہ لگہ بہ کی تاشکرام کہ لہ لایہن بہرہردگار مہوہیہ ﴿وَكَذَلْتُمْ بِہِمْ﴾ کہچی ثیوہ پرواتان پی نہ ہیتا ﴿مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِہِ﴾ نہو (سزای) ثیوہ بہلہ ی ہاتنی دہ کہن بہ دہست من نی بہ ﴿إِنْ لَكُمْ إِلَّا اللَّهُ﴾ فہرمان و ہوایی تہنہا بڑے خواہیہ ﴿يَقْضُ الْحَقَّ﴾ حق و راستی بامسی دہکات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ﴾ وہ نہو چاکترینی بہرہردہر و جیا کہرہوہیہ ﴿قُلْ وَأَنْ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِہِ﴾ بلنی نہ گہر لام ہوایہ نہوہی ثیوہ بہ لہ دہ کہن لہ ہاتنی ﴿لَتُخْصِقَ الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ نہوا کاری نیوان من و ثیوہ کوتایی پی دہ ہیترا ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ﴾ وہ خواہ چاک ناگادارہ بہستہم کاران ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ﴾ وہ کلیلی ہموو نہیتنی بہ کان ہہر لای خواہیہ ﴿لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾ کہس نابانزانتیت جگہ لہ (خودا) ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ وہ (خواہ) دہزانی چی لہ ووشکانی و دہریادا ہہیہ ﴿وَمَا شَفَعُونَ إِلَّا بِنِعْمَتِهِ﴾ وہ ہہر گہ لایہ ک بہکہ ویتہ خواہوہ خواہیہ دہزانتیت ﴿وَلَا حِجْوَى لِمَنْ عَلَى الْأَرْضِ﴾ و ہہر دانہ و تلہ بہک لہ تاریکی بہ کانی زہویدا بیت ﴿وَلَا زُطْرَ وَلَا يَأْسَ﴾ و ہہر تہرو ووشکتیک ہہیت ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ ہہر ہموویان لہ کتبی تاشکرا لہ (لوح المحفوظ) دان ﴿

﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ﴾ وە ھەر ئەو خواجەى ھە دەتان خەوتنیت لەشەودا (لێرەدا خەو بەمانای مردن ھاتووە) ﴿وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ﴾ وە ئەشزانى (لەڕۆژدا) چ کاریکتان ئەنجام داوە ﴿ثُمَّ يَرْيَعُهُمْ فِيهِ﴾ پاشان لە ڕۆژدا لە خەو بیدارتان دەکاتووە ﴿يُلْقِي فِي آجِلٍ مُّسْتَقَرًّا﴾ بۆ ئەوێ تەواو بێن ماوێ دیاریکراو (ی ھەموو کەسێ) ﴿ثُمَّ إِلَهُ مَرْجِعِكُمْ﴾ ئەوسا ھەر بۆلای ئەو ھە ڕانەوێتان ﴿ثُمَّ يَرْيَعُهُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ پاشان ھەواتان پێ دەدات بەھەر کردووەیەك كە کردوونە ﴿وَهُوَ أَفْهَمُ فَوْقَ عَيْنَاوِهِ﴾ ئەو (خوا) زالا دەستە لاتدارە بەسەر بەندەکانیدا ﴿وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً﴾ و فریشتانیکتان بۆ دەنیریت (کە چاودێر و پارێزەر و نوسەری کردووە کانتان) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ تا کاتی مردنی بە کێکتان دیت ﴿تَوَفَّاهُ رُسُلُنَا﴾ نێرراو کانتان گیانی دەکێشن ﴿وَهُمْ لَا يَخْشَوْنَ﴾ کەھیچ مستی و کەستەر خەمی بەك ناکەن (لە کارەکانیدا) ﴿ثُمَّ رُدَّ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْخَلْقِ﴾ پاشان دە ھە ڕنیرتەو ھە بۆلای خوا کەسەر و ھەری راستە قیتە یانە ﴿إِلَٰهَ الْخَلْقِ﴾ ئاگادار بن فەرمان ڕەوا بێ و ڕیار ھەر بۆ ئەو ھە ﴿وَهُوَ أَسْرَعُ الْخَبِيرِ﴾ ھەر خواشە لێر سێتەو ھە خیراترە لە ھەموو کەسێ ﴿قُلْ مَنْ يُجِيبُكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ (ئەوێ موحەممەد ﷺ) بلی: ئایا کێ ئێو ڕزگار دەکات لە تاریکیەکانی ووشکانی و دەریا ﴿تَدْعُونَهُ فِضْرَةً مِّنَ الْخَفِيَّةِ﴾ کە ھاوار و نرای لێدەکەن بە ئاشکر او نەستی ﴿أَلَيْسَ لَاحِدًا مِّنْ هَذِهِ﴾ (ئەلێن) سوێند بە خوا ئە ھەر لەم مەترسی بە ڕزگارمان بکات ﴿أَلَيْسَ لَاحِدًا مِّنْ الشَّكْرِ﴾ ئەو ھە بێگومان لە سوپاس کارانی خوا دەبێن ﴿قُلْ أَلَمْ يُخْلِقْكُمْ مِّنَّا﴾ بلی: ھەر خوا ئێو ڕزگار دەکات لەو مەترسی بە ﴿وَمِنْ كَيْدٍ﴾ و لە ھەموو نارەحەتی و غەم و پەژارە بەك ﴿ثُمَّ أَنتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ (لە ھەل ئەو ھەشدا) پاشان ئێو ھاو بەش بۆ خوا ڕیار دەدەن ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ﴾ بلی: ھەر ئەو خواجە بەتوانا و دەستە لاتدارە ﴿عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا﴾ کەسزایە کتان بۆ بنیریت ﴿مِنْ قَوْفِكُمْ﴾ لە سەر و تانەو ھە ﴿أَوْ مِنْ خَلْقِ آبَائِكُمْ﴾ یان لە ژێر پیتانەو ھە ﴿أَوْ نَسَبِكُمْ يَتِيبًا﴾ یان سەرتان لێ بشتوینێ و بتان کات بەچەند دەستە و تاقمیکەو ھە ﴿وَيُلْقِي بِغَضَبِكُمْ تِلْكَ تَعِيبًا﴾ جا ھەندیکتان بە ھەندیکێ تەرتان سزاو نازار بدات ﴿أَتُنْكِرُ كَيْفَ أَصْرِفُ الْأَنْبِيَاءَ﴾ سەرتج بەدە چۆن ئایەتەکان دەگۆڕین (لە جوړیکەو ھە بۆ جوړیکێ تر) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْفَهُونَ﴾ تا ئەوان تیبگەن و بێرکەنەو ھە ﴿وَكَذَّبَ بِوَيْهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ﴾ گەلە کەت باو ڕیان بەم قورئانە ئە کرد کە ھەر ئەو ھە حق و راست ﴿قُلْ لَّئِنْ لَّمْ يَكُنِ الْإِنشَاءُ بِكُم بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بلی: من پارێزەر و بەرپرستان نیسم ﴿إِنِّي أَنبِئُكُمْ شَقِيقَ سَعِيرٍ﴾ بۆ ھەموو ھەواتەك کاتیکێ دیاریکراو ھەبە (کە راست و درۆی تبادا ڕوون دەبێتەو ھە) ﴿وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ وە بەزوویی دەزانن ﴿وَلَا تَزِلَّ زُنُتُ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِيهِ﴾ ھەر کاتی ئەوانەت دی قسەو ئاشایستە دەکەن دەریارەو ئایەتەکانی قیسمە ﴿فَاتَّعِزُّ عَنَّهُمْ﴾ ئەو ھە ڕوو وەرگیرە لیبان ﴿حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ﴾ تا دەچنە سەر باسێکی تر ﴿وَأَمَّا إِنِّي لَسْتُ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وە ئە ھەر شەبتان لە بیری ڕدیتەو ھە ﴿فَلَا تَقْعُدُوا بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ ئێر لە پاش بێر کەوتنەو ھە ئە ھەل کۆمەلێ سەتم کاران دامەنیشە ﴿

﴿وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ جُنَاتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ (ہر چہ اندہ) ئەوانەى خۆیان دەپارێزن هیچ پرسیار و تاوانى ئەوانیان لەسەر نی یە ﴿وَلَا يَحْزَنُ زَكْرَىٰ لَهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بەلام بیر خستەو یە تا خۆیان پاریزن ﴿وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَاطِلٍ﴾ (ئەى موحەمەد ﷺ) واز بێتە ئەوانەى ئاینە کەیان کردووە بە گەمە و گالته جارى ﴿وَعَرَّضْهُمْ لِحَيَاةٍ أَلِيمَةٍ﴾ و زیانی دنیا هەلى خە لە تاندون ﴿وَذَكِّرْ بِهِ﴾ وە بە قورئان ناموزگارسان بکە ﴿أَبْ تُسَلِّقُ نَفْسًا بِمَا كَسَبَتْ﴾ بۆ ئەوێ هیج کەس تیا نەچى بەهۆى ئەو (خرابانە) ی کردووەتى ﴿لَيْسَ لَهُمْ دُونِ اللَّهِ مَا يَلْبِغُونَ﴾ کە جگە لە خوا هیچ دۆست و تکا کارێکى نی یە ﴿وَأَن تَقُولَ كُلَّ عَذَابٍ لَّا يُوَفِّيهِمْ﴾ ئە گەر هەموو فیدا و بریتى بەك بدات لى ی وەر ناگیرى ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ أُسْلُوا بِمَا كَسَبُوا﴾ ئەوانە کەسانێکن بەهۆى ئەو (خرابانە) ی کە کردوویانە تیاچوون ﴿لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾ بۆ ئەوانە یە خوار دنەو یەك لە ئاوى زۆر گەرم و بەکول ﴿وَعَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بۆ ئەوانە یە سزای زۆر بە ئازاریش بەهۆى ئەوێ کەبى برابوون ﴿قُلِ اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بلى ئایا بێجگە لە خوا هاوار بکەین (و پەرستین) ﴿مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا﴾ شتێک کە نەسوودمان بێ دەگە یە نێت و نە زیان ﴿وَسُئِدَ عَلَيْنَا فَوَاقٍ﴾ وە بەرەو دوا بگەر بێنەو (پاشگە زبێنەو لە ئاینە کەمان) ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ﴾ لە پاش ئەوێ کە خوا پرێنموونی کردین (بۆ پرێنگای راست) ؟ ﴿كَأَلَيْكَ أَتَيْنَاهُ الشَّيْطَانُ﴾ بەوێنەى ئەو کەسەى کە شەیتانە کان مەریان لى شیواندین ﴿فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ﴾ لە زەوى داسەر گەردان بێ ﴿لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى﴾ و چەند هاوێرێ یە کى هەبى بانگى کەن بۆ پرێنگای راست ﴿أَتَيْتُ﴾ (بلین) وەرە بۆ لای ئیمە (کە چى بە گۆبیان نە کات) ﴿قُلِ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى﴾ بلى بە راستى هەر پرێنموونی خوا پرێنموونی راستە ﴿وَأَمَّا الشَّيْطَانُ﴾ (الغیور) و فەرمانمان پێدر اووە کە مل کەچ و گوترا یە لى بێن بۆ پەر وەرد گاری جیهانیان ﴿وَأَن يَقُولُوا الصَّلَاةُ أَغْوَىٰ﴾ وە (فەرمانمان پێدر اووە) کە بەرێکى نوێز بەجى بینن و لەو (پەر وەرد گارە) بترسین ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ﴾ وە هەمووتان هەر بۆ لای ئەو زاتە کۆ دە کرێنەو (لە پۆزى دوا بیدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ وە هەر ئەو خوا یە کە ئاسمانە کان و زەوى بەدى هێناو بە حق و راستى ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ كُلُّكُمْ كُونَ﴾ وە هەر پۆزى بە شتێک بفر مووی بێ ئەویش دەست بەجى دەبى ﴿قُلْ الْحَقُّ﴾ فەرمان و ووتەى ئەو راستە ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا يَوْمَ يُنْفَخُ الصُّورُ﴾ هەر بۆ ئەو مۆلک و خواوە نیەتى لەو پۆزەدا کە فووە دە کریت بە (صور) کە بە نادا ﴿غَيْرِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانا و ئاگا یە بە هەموو نەبى و ئاشکرایەك ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ وە هەر ئەو کاردروست و بە ئاگا ﴿۱۳۶﴾

﴿وَيَذَّأِلُ الَّذِينَ لَا يَدْعُونَ اسْمَاءَ رَبِّهِمْ﴾ (بیر بکهر وه) کاتیک که ئیبر اهییم ووتی به نازهری باو کی ﴿الَّذِينَ لَا يَدْعُونَ اسْمَاءَ رَبِّهِمْ﴾ ثابا تو بتانیک ده که بته به رستر او ی خوت؟ ﴿إِنْ لَرَبِّكَ وَقْفَةٌ فِي صُنْدَلٍ مُبِينٍ﴾ به راستی من توو گهله که ت له گو مرایی به کی ته و او و فاشکر ادا ده بینم ﴿وَكَذَلِكَ نُرِي الْإِنْسَانَ كَثِيرًا مِّنْ نِّسْبِهِ﴾ به و شیوه به نیشانی ئیبر اهییم مان دا ﴿مَنكَرَاتِ السُّعُوتِ وَالْأَرْضِ﴾ ده سه لات و خواهر نیی (خوا بڑ) ناسمانه کان و زه وی ﴿وَلْيَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَوَفِّيْنَ﴾ بو شه وی له پرزی باوه پر داره راسته قیته کاندای بیت ﴿فَلْيَاخُزْ عَلَيْهِ الْيَلُّ﴾ کاتی شه وی به سه ردا هات ﴿رَبِّكَ كُتِبَ﴾ نه ستره به کی بینی ﴿قَالَ كَذَّابُنِي﴾ ووتی نه مه بهر وهر دگاری منه ﴿فَلْيَاقُلْ﴾ به لام کاتی ناو ابو و ﴿قَالَ لَا أُجِبُ الْآفِلِينَ﴾ ووتی من هر چی ناوا بی خوشم ناوی ﴿فَلْيَمَّا أَتَتْهُمُ بَارِقَةٌ﴾ نه مجا کاتی مانگی بینی هه له هات ﴿قَالَ كَذَّابُنِي﴾ ووتی نه مه بهر وهر دگاری منه ﴿فَلْيَاقُلْ﴾ به لام کاتی که ناو ابو و ﴿قَالَ لَيْنَ تُرْهَقُونَ﴾ ووتی سویند به خوا نه گهر بهر وهر دگاریم رینمو ونیم نه کات ﴿لَا كُفْرَ مِنَ الْفُتُورِ الطَّالِيْنَ﴾ بینگومان له کومه لی گو مراییان ده بسم ﴿فَلْيَمَّا أَتَتْهُمُ بَارِقَةٌ﴾ نه مجا کاتی خوری بینی هه له هات ﴿قَالَ كَذَّابُنِي كَذَّابٌ أَكْبَرُ﴾ ووتی نه مه بهر وهر دگاری منه نه مه گهره تره (له وان) ﴿فَلْيَاقُلْ﴾ جا کاتی خوریش ناوا بو و ﴿قَالَ يَكْفُمُ إِلَىٰ بَرِيٍّ مَّا تُشْرِكُونَ﴾ ووتی نه ی گهله که م به راستی من به ریم له هر شتی که ئیوه ده یکه ن به هاو بهش بو خوا ﴿إِنِّي رَحِمْتُ وَحْدِي لِلَّذِي﴾ به راستی من رووی خوم وهر نه گنیم بولای زاتیک ﴿فَطَرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که ناسمانه کان و زه وی به دی هیناوه ﴿حَقِيقًا﴾ جگه له خوا رووم له بهیچی تر ناکه م ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه بینگومان من له هاو بهش بهیدا که ران نیم ﴿وَوَحَّاهُ قَوْمُهُ﴾ (به لام ئیبر اهییم) گهله که ی ده مه قالییان له گهله دا کرد ﴿قَالَ اتَّخَذُوا فِي ثَمَوٍ قَدَحَيْنِ﴾ بهر مووی ثابا ئیوه ده مه ده منی و موحاده لم له گهله دا ده که ن؟ له باره ی خواوه که به راستی رینمو ونی منی کرد ووه ﴿وَلَا تَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ﴾ من ناترسم له وه ی که ئیوه ده یکه ن به هاو بهش بو خوا (چونکه زیان ناگه به نن) ﴿إِلَّا أَنْ يَنْشَأَ رِزْقٌ شَيْنًا﴾ مه گهر شتیک که بهر وهر دگاریم به وه ی بی کات ﴿وَيَسَّعَ رِزْقُكَ﴾ شئ و عیلاً زانست و ناگاداری بهر وهر دگاریم هه موو شتیک کی گرت و نه وه ﴿فَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ده ی ثابا بو بیر ناکه ته وه ﴿وَكَيْفَ تَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ﴾ وه من چون ده ترسم له و بتانه ی که ئیوه کرد ووتانه به هاو بهش بو خوا ﴿وَلَا تَخْشَوْنَ أَنَّكُمْ تُشْرِكُونَ بِأَلَّهِ﴾ که ئیوه ناترسم بینگومان بتانیکتان کرد و ته هاو بهش بو خوا ﴿مَا لَكُمْ لِرَبِّكُمُ شُكًّا﴾ که هیچ به لگه به ک نه ئیراوه بونان (که نه وان بهرستن) ﴿فَأَنبِ الْقَرِيقَيْنِ أَحَقُّبَا لَأْمِنٍ﴾ ده ی که واته کام له م دوو دهسته به شایسته تره به نه ترسان (و نارامی) ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه هیچ ده زانن ﴿۱۳۷﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہوانہی کہ پروایان ہتیاوہ ﴿وَلَا يَسْأَلُونَ بِمَا لَمْ يُلَظَّيْلُوا﴾ و پرواکہ بیان تیکہل بہستہم
 (ہاوہل دانان) نہ کردوہ ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُسْتَعْمَرُونَ﴾ ہیمنی و تاسایش تہنہا بؤ نہوانہیہ ہەر
 نہوانہش ریتمون کرارون ﴿وَنَزَّلْنَا حُجُجَنَا وَاتَّخَذْنَا آيَاتِنَا هِیمَ﴾ نمو (بہلگانہ) بہلگہی تیمہ بوون
 کہ دابوومان بہ ٹیبر اہیم ﴿عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ لہ ہر اتہر گہلہ کہ بہوہ ﴿تَرْفَعُ رَحَابَ مَنْ ذُكِّرَ﴾ ہەر کہ سبتک
 بمانہوئت بلہ و پایہی ہرز دہ کہ بہوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ ہر اسنی ہر و ہر دگارت کار دروستی
 زانیہ ﴿وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وہ نیسحاق و (لہ نیسحاقیش) یہ عقوبمان پی بدخشی
 ﴿كُلًّا هَدَيْنَا﴾ ریتمونیی ہموویانمان کرد ﴿وَوُضَّحَتْ لِيَمِينَ قَبْلُ﴾ وہ لہوہو پیش ریتمونیی
 نوح و حشمان کرد ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ ولہنہوہ کانی نوح
 داوود و سولہیمان و نہیوب و یوسف و موسا و ہارونمان (ریتمونیی کرد) ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ نَجْوَىٰ
 الْمَخْبُوءَاتِ﴾ ثابہو چہشہ پاداشتی چاکہ کاران دہدہینہوہ ﴿وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ﴾
 وہ زہ کہریا و یحیا و عیسا و ئیلیاس ﴿كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ﴾ ہر یہک لہمانہ لہ چاکہ کاران بوون ﴿وَلِسُلَيْمَانَ
 وَالْإِسْحَاقَ وَالْيَسَعَ وَهُشَ وَهُشَ﴾ وہ نیسماعیل و یسہع و یونس و لوط ﴿وَجَعَلْنَا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾
 ہر یہ کہ لہمانہ ریتمانداون بہسہر ہموو خدکیدا ﴿وَمِنَ آيَاتِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَآخِرَتِهِمْ﴾ ہر و ہا
 ہندی لہباوک و نہوہ و ہراکانیان ﴿وَأَنبَتْنَا لَهُمْ وَأَنبَتْنَا لَهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ ہر لمان ہزار دوون و
 ریتمونیمان کردوون بؤ رینگہی راست ﴿ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ﴾ نہوہ ریتمونیی خواہ
 ریتمونیی ہر بہندہیہ کی پیدہ کات ﴿يُكَلِّمُ مَن يَشَاءُ﴾ لہ بہندہ کانی کہ خوی بہوی ﴿وَلَوْ أَنشَأُوا الْخَيْطَ
 عَنَهُمْ مَا كَانُوا يَمْتَنُونَ﴾ وہ نہ گہر ہاویہشیان رہ وابدایہ بؤ خواہینگومان نمو چاکانہی کردہویان
 ہمووی بی پاداشت دہر دہچو ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نہوانہ کہ سانیکن ﴿أَنبَتْنَا لَهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ
 وَالنُّبُوَّةَ﴾ پہام و زانین و حوکمرانی و پیغمبہریتیمان پی بدخشیوون ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآءٍ﴾ جا نہ گہر
 نہوانہ (قورہیش) پروای پی نہہین ﴿فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لِّيُؤَايَا بِكْفِيرِينَ﴾ نہوہ ہینگومان بہدہستہیہ کی
 ترمان سپاردوہ (چاودیری بکہن و) پی ہر و اش نابن پی ی ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نہوانہ (نہو
 پیغمبہرانہی باس کران) کہ سانیک بوون خواہ ریتمونیی کردن ﴿فَبِهَدْيِهِمْ أَفْتَدَىٰ﴾ دہی پدیرہوی
 رینگہ و ریتبازی نہوان پکہ (نہی موحمہد ﷺ) ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ (نہی موحمہد ﷺ)
 بلنی داوای ہیچ کری و پاداشتیکتان لیناکہم لہسہری ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نمو قورثانہ تہنہا
 نامورگاری یہ بؤ ہموو جیہانیان ﴿

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ و هك پيروست خويان نه ناسی و پريزيان نه گرت ﴿إِذْ قَالُوا﴾ كاتني ووتيان ﴿مَا أَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيَّ بَشَرًا مِّنْ قَبْلِي﴾ خوا هيچ شستكي نه ناردونه خواره وه بؤ هيچ ناده می يهك ﴿قُلْ مَنْ أَرْسَلَ إِلَهُكَ﴾ بلي نهی كني نهو كتيبه ی ناره خواره وه ﴿جَاءَ بِهٖ مُوسَى﴾ كه موسا هيتاي ﴿تُورًا وَهٰذَا ذِكْرُكَ يٰمُوسَى﴾ (نهو كتيبه) پروناكي و پرتمووني بوو بؤ خه لك (پيش ده مستكاري كردني له لايه ن جوله له كه كانه وه) ﴿تَجْعَلُونَهُ قُرْبٰنًا﴾ نپوه نهو (كتيبه) ده كه نه چه ند پره و كاغه زيك ﴿يُذَوِّهَا وَيَخْفَوْنَ كَثِيرًا﴾ به شيبكي (كه قازانجانه) ناشكراي ده كه ن و زوريشي (كه زياني خوتانه) ده يشار نه وه ﴿وَعِصْمَةً مَّا ارْتَعَمُوا﴾ شتانيك فير كراون كه نپوه نه تان ده زاني ﴿أَنزَلْنَاهُ آتَاؤُكُمْ﴾ نه خوتان و نه باو و باپير انتان ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلي هه رخوا (كتيبی بؤ موسا ناردوه وه) ﴿فَرَّذَلَهُمْ فِي حُجَّتِهِمْ يَلْعَنُونَ﴾ پاشان ليان گه ري له ناو به تالي خوياندا گالته و ياري بكن و پويجن ﴿وَلَقَدْ اٰكَلْتُم مِّنْ ثَمَرِهَا نَارًا﴾ نهم قورثانه نيمه ناردو و مانه ته خواره وه ﴿مَبْرُورًا﴾ پيروز و فهداره ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ نهو كتيبانه ش پيش نهو هاتوون به راستيان داده نيت (پيش نه وه ی گاور و جوله كه كان بيشيونتن) ﴿وَالَّذِينَ اٰمَنُوا لَمْ يَمَسُّهُمُ الْفَقْرُ مِنْ قَبْلِهَا﴾ هه روه ها بؤ نه وه ی دانيشتواني مه ككه وده و روبه ري ناگدار كه يته وه و بيانترسيبي ﴿وَالَّذِينَ يُوْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُوْمِنُونَ بِهٖ﴾ جا نه وانه ی پروايان به دواپوز هه بي پروا به و (قورثانه) دينن ﴿وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ حٰضِرُونَ﴾ نه و ان پاريزه رن بؤ نوبزه كانيان و به چاكي له كاتني خوياندا ده يانكه ن ﴿وَمِنَ اٰطْعَمَ مِنِّي الْفَقْرَى عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًا﴾ كني له و كه سه ستم كارتره كه درو هه لبه ستي به دم خواره ﴿اَوْ قَالَ اَوْحٰى اِلٰى﴾ يان بلي نيگا و سرو و شم بؤ كراوه ﴿وَلَمْ يُوحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ﴾ به لام هيچ نيگا و سرو و شيبكيشي بؤ نه كرايبي ﴿وَمَنْ قَالَ مَا اُنْزِلَ مِنْهُ مَّا اُنْزِلَ اللّٰهُ﴾ هه روه ها كه سني كه بلي منيش وينه ی نهو قورثانه ی خوا دايه زانده وه داده به زتم ﴿وَلَوْ تَرَىٰ اِذِ الظّٰلِمُونَ﴾ خوزگه سته مكارانت ده بيني كاتني ﴿فِي عَمْرٍۭى النّٰوِتِ﴾ وان له ناره حه نى و سه خنى سهره هه رگدا ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يٰبٰسُطُوْا اَيْدِيَهُمْ﴾ و فريشته كان ده ستيان بؤ ده به ن (بؤ گيان كيشانيان) ﴿اٰخِرُهَا اَنفُسُكُمْ﴾ (بيان ده لين) خوتان ده ربا زكه ن (لهم ناره حه نى گيان كيشانه ته گه ر راست ده كه ن) ﴿اَلْيَوْمَ تُجْرَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ﴾ نه مرف و پاداشتي ريسواكه ر ده درينه وه ﴿يٰمَعْصُمُ قُلُوْا عَلٰى اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ﴾ به هوى نه وه ی كه قسه ی ناراستان هه لته به ست به دم خواره ﴿وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيٰتِيْهِ قٰتِلُونَ﴾ و خوتان به گه و ره ده زاني له به ران به ر نايه ته كاني خوادا ﴿وَلَقَدْ جِئْتُمُوْا فِرْدٰى﴾ سويتند بيت ينگومان نپوه به نه نيا و يهك يهك گه رانه وه بؤ لامان ﴿كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه ر وه كويه كه م جار درو ستمان كردن ﴿وَتَرَكْتُمْ مَّا خَوَّلْتُمْ ذُرِّيَّةَ ظَهْرِكُمْ﴾ و نه وه ی پيمان دابوون به جيتان هيشت له دواي خوتان (له مان و سه روه ت و سامان) ﴿وَمَنْ اَتٰنَا مَعَكُمْ﴾ وه نابينن له گه لئاندا ﴿شَفَعَا لَكَ الْاٰمِنِينَ رَعٰى عَشْرَةَ اَنْفُسًا فَكَرَّرَهَا﴾ نهو تكاكارانه ی كه لاتان و ابو و ها و به شي خوان له نكا كردن بؤ تان ﴿لَقَدْ نَقَطَعَ بَيْتُكُمْ﴾ سويتند به خوا ينگومان به چرا به يوه ستي نيوانتان ﴿وَصَلَّ عَلٰى عَمَلِكُمْ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه نه وه ی به پشتيواني خوتان دادنه وون بوو ليتان ﴿۱۱﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ قَالُ الْحَبِّ وَالْحَبِّ﴾ به راستی خواله تکمیری دانه و نله و ناو که تووه (کاتیک که دهر و بنریت له زه ویدا)
 ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ زیندوو دهر نه هیتنی له مردوو ﴿وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه (خوا) دهر هیتنری
 مردوانه له زیندوو ﴿ذِكْرُ اللَّهِ قَالُ فَوَقُوتِ﴾ ته ویه خواهی ثبوه دهی که واته ثبوه چون (له بهر سستی
 نه و خواهی) لا ده درین؟ ﴿قَالُ الْصَبَاحِ﴾ (خوا) به دی هیتنری شه به قی و پرووناکی روز بوونه و به
 ﴿وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَجَّةً﴾ و شه وی کردوو به کات و هوی نارامگرتن ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا﴾ و خور و
 مانگی کردو ته هوی حساب دیار یکردن و زانیبی کات ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نه و هشی نه ندازه گرتنی
 خواهی به ده سه لاتی زانیبه ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الشُّجُومَ﴾ وه هدر خواهی که نه سستیری داناه و بۆتان
 ﴿لِيَهْتَمَّ ذُو الْيَاقِطِ لِمَنْ يَكُونُ الْيَوْمَ وَالْآخِرُ﴾ بۆ شه وی ریان پیدر کمن له تاریکیه کانی و شکانی و ده ریا دا
 ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِیْنَ الْيَوْمَ لِقَوْمٍ يُفْقَهُونَ﴾ به راستی نایه ته کانمان پروون کردو ته وه بۆ کز مه لنی که بزائن و تنی بگهن
 ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَّفْسٍ وَجِدَةٍ﴾ وه شه خواهی زاتیکه که ثبوه وی دروست کردوو له یه که س
 که (تاده م) ﴿فَسَتَرْنَا مَعَهُ﴾ ته مجا (له پشنی باو کتانا) نیست هجی کران (دواتریش له مند الدانی
 دایک تاندا) داتران به شیوهی کاتی ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِیْنَ الْيَوْمَ لِقَوْمٍ يُفْقَهُونَ﴾ به راستی نایه ته کانمان پروون
 کردو ته وه بۆ که سانی به ووردی بیر بکه نه وه ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه شه خواهی زاتیکه ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً﴾ که بارانی له ناسمانه وه باراندوو ﴿فَأَخْرَجْنَا بِمِائَاتٍ مِّنْهُ شَجَرًا﴾ جا به هوی شه (بارانه وه)
 هه موو جوره چه که ره کمان پرواند ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا﴾ ته مجا پرووه کی سه و زمان لی پرواندوو
 ﴿شَجَرًا بِمِائَةٍ جَعَلْنَا كَبَابًا﴾ وه شه (پرووه که سه وزه) دانه و نلهی له سه ره که که له که پرومان دهر هیتاوه
 (وه که گولی جو و گهنم) ﴿وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانَةٌ﴾ وه له دار خورما له چند به لیک هی شسوی
 شوره وه بوو دهر ده هیتن ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْأَنْبَابِ﴾ وه (دهر وینین به و بارانه) باخاتی زور له تری ی هه مه جور
 ﴿وَالْأَنْبُوتِ وَالرَّمَانِ﴾ و زهیتون و بنه هه ناری ﴿مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ﴾ هاو وینه و له یه کتر جیا جیا (له تامدا)
 ﴿أَنظُرُوا إِلَى ثَعْلَبَةٍ﴾ سه رنجی بهر هه مه که ی بدهن ﴿إِذَا أَلْمَزَّ وَتَعَبَتْ﴾ کاتیک بهر ده گرت و پی ده گات
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له م سه رنج دانه دا چند به لیکه ی گه و ره هه یه (له سه ر گه و ره ی
 ده سه لاتی خودا) بۆ که سانی که بهر و ده هیتن ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْإِلَهِ﴾ هاو به شانیکیان بریار داوه بۆ
 خوا که جنو که ن ﴿وَعَلَّمَهُمْ﴾ له کاتیک دا خودا ته و (جنو کانه ی) دروست کردوو ﴿وَحَرَّفُوا الْآلِیْنَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ
 عِلْمٍ﴾ به درو و بوختان چند کوپ و کچیان په وادا وه بۆ خوا به بی زانیاری ﴿سَبَّحْتَ وَتَعَلَّى عَنَّا أَصْفُوتَ﴾
 پاک و بی گهردی بۆ خوا له وهی که نه وی بر و ابانه بریاری نه دهن بۆ خوا ﴿بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) داهیتنری ناسمانه کان و زه وی به له نه بوون ﴿إِنِّي بَصُورٌ لَّهُ وَلَدًا وَنَزَّكْتُ لَهُ صَیْبَةً﴾ چون
 مندالی ده بی که زن و هاو سه ر نه بووه ﴿وَحَقَّقَ كُلُّ شَيْءٍ﴾ خوی هه موو شتیکی دروست کردوو
 ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و شه به هه موو شتی زانا و به ناگایه

﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ﴾ ہر نہو خواہیہ کہ پەر و رد گاری نیوہیہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پەر ستر او نیکی
 راستہ قینہ نی بہ جگہ لہ نہو ﴿خَلَقَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست کەری ھموو شتیکہ ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾
 کہوانہ نہو پەرستن ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وہ نہو خواہیہ چاودیرہ بہ سەر ھموو شتیکہ وہ
 ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ چاودکان بہی ہی نابہن و نانوانن ببینن ﴿وَهُوَ يُدْرِكُ الْبَصَرَ﴾
 بہ لام نہو ھیزی ببینن و چاودکان دہ ببینت ﴿وَهُوَ الْغَلِيبُ الْخَبِيرُ﴾ و نہو بہ ناگای ورد بینہ ﴿
 فَذَٰلِكَ كُمْ يَصْطَرِّمُ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بہ راستی لہ لایہن پەر و رد گار نانہوہ چہ ندین بہ لگہی پرونتان
 بۆ ھاتوہ ﴿فَمَنْ أَضَرُّكَ الْفِتْنَةُ﴾ نہ مجا ھەر کەس بیر لہ راستی دہ کاتہوہ دہ ببینی نہوہ (سوودی)
 بۆ خویہ تی ﴿وَمَنْ عَنِ فِتْنَتِهِ﴾ ھەر کە سیش بیر ناکاتہوہ و کوئر بووہ نہوہ (زیانی) ھەر بۆ خویہ تی
 ﴿وَمَا أَتَىٰ عَلَىٰ كُمْ بِخَفِيظٍ﴾ وہ من چاودیر و پاریزہ رنسم بہ سەر نانہوہ (بەس راگہ یدنہرم) ﴿
 وَكَذَٰلِكَ نَصْرَفُ الْأَبْصَارَ﴾ ناوا جور و شیوہی بہ لگہ کان دہ گورین ﴿وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ﴾ دہبا ھەر بلین
 خویندووتہ و بیتو تراوہ ﴿وَلِيُنَبِّئَنَّهُمْ يَوْمَ يُعْلَمُونَ﴾ وہ بۆ نہوہی چاک پرونی بکہینہوہ بۆ کۆمہ لیک
 کہ تیدہ گہن و شارہ زان ﴿أَتَشْفِقُ الْإِنْسَانَ﴾ شوقی نہوہ بکہوہ کہ لہ لایہن پەر و رد گار نہوہ
 وہ حیت بۆ کراوہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ شایستہی پەرستن نیہ بیتجگہ لہو (خوا) ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾
 وہ پروو وەر گیرہ لہ ھاوہش بر بار دہران ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا﴾ وہ نہ گەر خوا بیویستایہ
 ھاوہ لیان دانہ دہنا ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ و تو مان نہ دہ کرد بہ چاودیر و پاریزہ بہ سہریانہوہ ﴿وَمَا
 أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ و تو زور دار و دہسہ لاتدار نیت بہ سہریانہوہ ﴿وَلَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ﴾ (موسلمانان) جتیو و قسہی ناشرین مہ لئین بہویت و پەر ستر او انہی کہ نہوان ھاواریان لی
 دہ کەن و دہیانہ پەرستن بیتجگہ لہ خوا ﴿فَسَبِّحُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ﴾ بدو ھویہوہ ئەوانیش قسہی نہ شیاو بلین
 بہ خوا ﴿كَذَٰلِكَ زَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ عَمَلَهُمْ﴾ بہو شیوہیہ رازاندو مانہ نہوہ بۆ ھموو ئوممہ تیک کردہوہ کہیان
 ﴿ثُمَّ إِنِّي رَأَيْتُهُمْ مَّرْجِعُهُمْ﴾ پاشمان گہرانہوہ بیان ھەر بۆلای پەر و رد گاریانہ ﴿فَيَسْأَلُهُمْ إِنَّمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
 نہ مجا ھہوالیان بین دہدات بہو کردہوانہی نہنجامیان دہدا ﴿وَأَنصَرُوا لِلَّهِ جَهْدَ أَعْيُنِكُمْ﴾ وہ بہ ھیزترین
 سویندیان بہ خوا دہ خوار د ﴿لَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ سویند بہ خوا ئە گەر مو عجیزہ کیان بۆ بیت
 (لہوانہی کہ خویان داوایان دہ کرد) بیتگو مان بروا دہینن ہی ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلَا إِلَهُ إِلَّا اللَّهُ﴾ بلنی بہ راستی
 مو عجیزہ کان ھەر لای خواہیہ ﴿وَمَا يُشْعِرُكُمْ﴾ وہ نیوہ نازانن شہی برواداران ﴿أَنَّهُمَا إِذَا جَاءَتْ لَا
 يُؤْمِنُونَ﴾ نہ گەر نہو بہ لگاہش بیتہ کایہوہ ھەر بروا ناھینن ﴿وَنُقَلِّبُ أَقْدَارَهُمْ وَنُصَرِّفُهُمْ﴾ وہ (کاتی
 ھاتنی مو عجیزہ کان بہ ھوی ہی برواییانہوہ) دل و چاویان وەر دہ گیرین و لادہ دہین (لہ باوہر ھینان)
 ﴿كَمَا تَرَىٰ يُؤْمِنُوا يَوْمَ أُورِثُوا﴾ ھەر وہ ک لہ سہرہ تاوہ برواییان بہ قورئان نہ ھیتا ﴿وَنَذَرُهُمْ﴾ وہ لیان
 دہ گہرین ﴿فِي طَفَنٍ﴾ لہ سہر کەشی خویاندان بن ﴿يَعْمَلُونَ﴾ (دہبا) ھەر سہر گہردان بن ﴿

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا﴾ بوجی ټپوه ناخون؟ ﴿مِمَّا ذُكِّرَ أَنْسَاءُ عَلَيْهِ﴾ له (گوشنی) ټپوه (نازه لان) هی که ناوی خوا ی له سهر هیتراوه (له کاتی سهر برینی دا) ﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ که بینگومان خوا یوتانی پروون کردو ټپوه ټپوه هی حدرامی کردوه له سهرتان ﴿إِلَّا مَا أَضْطَرُّرْتُمْ إِلَيْهِ﴾ جگه ټپوه هی که ناچار ده بن بزی (بیخون له و خوار دانه هی که حهرامن) ﴿وَإِنَّ كَثِيرًا لِّيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ﴾ به راستی زور کهس خه لکی گومرا ده کهن به هه و و تاره زوی خویان ﴿بَغْيِرَ عِلْمٍ﴾ به بی هیچ زانباری بهك (که له خواوه وهر گیرا بیت) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتِرِينَ﴾ بینگومان په روه رد گارت ده ست دربر کاران و سهر که شان چاک ده ناسی ﴿وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْرِ وَابْتَغُوا﴾ له گونا می ناشکرا و نهیسی واز بیسن ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِهِ الْاِنْتِرَ﴾ به راستی ټپوه ټپوه هی که گونا هه کهن به دهستی نه نقه ست ﴿سَيَجْزِيَنَّهُمْ أَتَانُ يَوْمَ تَأْتِي سَاعَةُ﴾ به زویسی توله بیان لی ده سهر نیت به هوی ټپوه تاوانانه هی ده بیان کرد ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا زَاكَّرَ أَنْسَاءُ عَلَيْهِ﴾ له و (سهر براره) مدخون که ناوی خوا ی له سهر نه هیتراوه (له کاتی سهر بریندا) ﴿وَأَنَّهُ لَيَتَسَنَّ﴾ بینگومان (خوار دنی) ټپوه تاوان و له ستور وهر چوونه ﴿وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِرَبِّهِ الْأَوَّلِيَّةَ يَهْتَرُ﴾ وه بینگومان شه ی تانه کان به نهیسی شت به دوستان بیان ده لین ﴿يُخَيِّرُ لَوْ كَانَ﴾ بؤ ټپوه هی موجوده له و ده مه ده میکان له گه ل بکهن ﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُ أَذْكُرْ تَمَتُّوا﴾ جائه گهر به گویان بکهن ټپوه بینگومان له هه و به ش دانهران ده بن ﴿أَوَمَنْ كَانَ مِثْلًا فَاخْتَلَفْتُمْ﴾ ټپوه که سیک که مرد و بیت (واته بی پروا بیت) و ټپوه زمیند و مان کرده وه (هیدایه تماندا) ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ زَوْجَيْنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ و پروونا که کمان بؤ همراه هم هیتا (که قورئانه) به هوی ټپوه وه له ناو خه لکیدا ده گهری و ده روات ﴿كُنْ مِثْلَهُ فِي الظَّالِمِينَ﴾ ټپوه و هك ټپوه وایه که له ناو تاریکستانیکدا بیت ﴿لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا﴾ که به هیچ جور ی وهر چوونی نه لی ﴿كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَحْسَبُونَ﴾ به و شیوه به راز تیراوه ټپوه بؤ بیبر وایان ټپوه کرده وه (خرابانه هی) ده بیان کرد ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْثَرَ مُجْرِمِينَ﴾ به و شیوه به له هه و و شار تیکدا گه وهر ترینی تاوانبار یمان کرد (به ده سه لاتندار) ﴿لِيَتَكْفُرُوا فِيهَا﴾ بؤ ټپوه هی پیلان و فیل بکهن له و شار اندها ﴿وَمَا يَتَّبَعُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ وه فیل و پیلان ناکه ن (له کهس) بینجگه له خویان ﴿وَمَا يُشْعُرُونَ﴾ به لام ټپوه ټپوه هی بی ناکه ن ﴿وَإِذَا جَاءَ ثَمَرُهُ عَنِتُّوا﴾ وه کاتیک ټپوه تیکیان بؤ بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَوْمَئِذٍ﴾ ده لین ټپوه هه رگیز با وهر ناهینین ﴿حَتَّى تَوَفَّى يَمَلُّ مَا أَوْفَتْ رَبُّهُ﴾ هه تا وینه هی ټپوه به پیتقه مبه رانی خوا دراوه به ټپوه ش نه دریت ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ خوا چاک ده زانیت به پیام و پیتقه مبه رایه تی خوی بؤ کوی ده نیریت (و کی شبا و تره بؤ ټپوه کاره) ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرُوا﴾ به زویسی ټپوه ټپوه تاوان بیان کرده وه دوو چاریان ده بیت ﴿صَغَارًا عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابًا شَدِيدًا﴾ سوو کی وریسوا بی لای خوا و سزای سهخت ﴿يَمَّا كَانُوا يَحْسَبُونَ﴾ به هوی ټپوه پیلان و فیلانه وه هی که ده بیان کرد (له پرواداران) ﴿

﴿فَمَنْ يُرِدْ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ﴾ جا ھەركەسىنك خوا بىھەيت پىنموونى بىكات ﴿يُفْسَحْ صَدْرَهُ
 لِلْإِسْلَامِ﴾ سىنگى فراوان دەكات بۇ ئىسلام (وېر واهىتان) ﴿وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ﴾ ۋە ھەركەس خوا بىھەيت
 گومراى كات (لەبەر نەشپاوى و سەر كەشى خوى) ﴿يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا﴾ سىنگى زۆر تەنگ
 دەكات ﴿كَأَنَّمَا يَصْعَقُ فِي السَّمَاءِ﴾ ۋەك تەۋەى (بىھەيت) بەرز بىتەۋە بەرەو ئاسمان (چونكە مەزۇف
 تا بەرەو ئاسمان بەرز بىتەۋە ھەست بە تەنگە نەفەسى دەكات و بەنارە ھەت ھەناسەى بۇ دەدرىت)
 ﴿كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ﴾ بەو جۆرە خوا بىسى و ناپاكى دادەنىت ﴿عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ لەسەر ئەوانەى
 كەپرا ناھىتن ﴿وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا﴾ ئەم ئىسلامە پىنگاى بەرەرد گارتە كەپرىك و راستە
 ﴿قَدْ قَضَى الْآيَاتِ﴾ بىنگومان بەروونى ئايەتە كانمان باسكردوۋە ﴿لِقَوْمٍ يَكْفُرُونَ﴾ بۇ كۆمەلىك
 كەپىر كەنە ۋە ﴿لَهُمْ دَرَكٌ أَلَسَّ بِعَذَابِهِمْ﴾ بۇ ئەوانەى لای بەرەرد گارىان مالى ناشتى كە (بەھەشتە)
 ﴿وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تەنھا ئەۋىش دۆستيانە بەھۋى ئەو كەردەۋە چاكانەى دەپان كەرد ﴿وَلَقَدْ
 يَكْفُرُونَ بِخَسْفِ رُحْمِهَا﴾ ۋە پۇزىك (خوا) تىكرا كۆيان دەكانەۋە (دەفەر مەيت) ﴿يَنْقُشِرُ الْبُحْرَىٰ﴾ ئەى
 دەستەو كۆمەلى جنوكە ﴿قَدْ أَتَىكَ كَتُمٌ مِنَ الْإِنْسِ﴾ بىنگومان ئىۋە زۆر كەستان لەئادەمبەكان
 گومرا كەرد ﴿وَقَالَ أَتُوبُ أَوْ لَمْ تَبْتَ﴾ ۋە دۆستە كانيان لەئادەمى دەلەن ﴿وَبَنَّا أَسْمَاحَ بَعْضًا يَبْعَثُ﴾
 ئەى بەرەرد گارمان ھەندىكمان سوودو كەلكمان لەھەندىكمان ۋەرگرت ﴿وَبَنَّا أَجَلًا الَّذِي أَجَلَتْ
 أُنَا﴾ ۋە بەو كاتەو مۆلەتە گەشتىن كەبۇت ديارى كەرد بووین ﴿قَالَ أَتَأْمَنُونَكُمْ﴾ خوا فەرەموى
 ناگر شویتانە ﴿خَلِّينَ فِيهَا﴾ بەھەمىشەى و بى برانەرە دەمىتەۋە تايىدا ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ جگە لەو
 كاتەى كەخوا بىھەوى ﴿إِنَّ رَبَّكَ خَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بەراستى بەرەرد گارت كار دروستى زانايە ﴿وَمَكَدَكَ نُوًى
 بَعْضُ الظَّالِمِينَ بَعْضًا﴾ بەو شىۋەى ھەندىك لەستەمكاران دەكەين بەدۇست و پىشوانى
 ھەندىكى تريان ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بەھۋى ئەو كەردەۋانەۋەى ئەنجاميان دەدا ﴿يَنْقُشِرُ الْبُحْرَىٰ وَالْإِنْسِ﴾
 ئەى دەستەو كۆمەلى جنوكەو ئادەمى ﴿الَّذِي تَأْتِيكُمْ رَسُولٌ مِّنكُمْ﴾ تاي
 پىتەمبەرانتان لەخۇتان بۇ نەھات ﴿يَقْضُونَ عَلَيْهِمْ أَجَلٌ﴾ كەتايەتە كانى منتان بۇ بخوینتەۋە
 ﴿وَيُنْزِلُ إِلَيْكُمْ لِقَاءُ رُوحِكُمْ هَذَا﴾ ۋە لەگەشتن و دووچار بوونى ئەم پۇزەيان نەترساندن ﴿قَالُوا
 شَهِدَا عَلَيْنَا أَنْفُسَانَا﴾ دەلەن (راستەو) شاھەتى لەسەر خۇمان دەدەين ﴿وَعَرَّضْنَاهُمُ الْخَبِيرَ الَّذِي﴾ بەلام
 زيانى دوناخەلە تاندىنى ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و شاھەتەيان لەسەر خۇيان دا ﴿أَنَّهُمْ كَانُوا
 كَاذِبِينَ﴾ كەبىنگومان ئەوان بى پروا بوون ﴿۱۶﴾

﴿ذَلِكَ أَنْ لَوْ كُنْ رَبُّكَ مُهَيْلًا لَأَفْقَرْتَ بِظُلْمٍ﴾ ئەو ھى باسكرا لەبەر ئەو ھىبە كەپەر وەردگارت لەناو بەرى (خەلكى) شارو گوندەكان ئەبوو و زولم و ستمى لى ئەكردوون ﴿وَأَقْلَهَا عَنِ قَوْمٍ﴾ لەكاتىكدا خەلكى ئەو شارو گوندانە بى ئاگابووبى ﴿وَلَا كُنْ دَرَجَتًا مِمَّا عُمِلُوا﴾ بۆ ھەر بەكىك (لەجەنۇكەو ئادەمى) چەند پلە و پايە ھەبە لەبەرانبەر كەردووە كاتياندا ﴿وَمَا رَبُّكَ بِكَافٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾ وە پەر وەردگارت لەو ھى كەدەيكەن (ئەو ستم كارانە) بى ئاگانىبە ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ ھەر پەر وەردگارى ئۆبى نيازە و خواۋەنى مېھرەبانى بە ﴿إِنْ يَشَاءُ يُفْثِكُمْ﴾ ئەگەر بېرەيت لەناوتان دەبات ﴿وَيَسْتَخْلِفُ مَن يَشَاءُ﴾ وە كىنى بويت دواى ئىو دەپكانە جېنشېن (ى ئىو) ﴿كَمَا أَنْشَأَكُم مِّن دُنْيَةٍ قَبْلِهِ﴾ ئەخىرەت ﴿وَهُكَذَا جُزْءٌ مِّنْهُ لَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّهُ بِسَاطِرِ السَّيْفِ﴾ بىنگومان ھەر بەلىتىكەن بى دەدرى ھەر دىت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و ئىو لەدەس خوا دەرنەچن ﴿قُلْ يَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسْتَعِينُونَ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ئەى گەلەكەم لەسەر رېيازى خوتان ئەو ھى لەدەستان دىت بېكەن ﴿إِنِّي عَامِلٌ﴾ بىنگومان منىش كارو كەردو ھى خۆم دەكەم ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَعْبُدُونَ لَهُ عَن قِبَلِ اللَّهِ﴾ جا لەدەو پاش دەزانن سەر ئەنجامى ئەو دونيا بۆكى دەبىت ﴿إِنَّهُ لَا يَخْلُقُ مِثْلَهُ الْقُلُوبُ﴾ بىنگومان (بى باوەران و) ستم كاران رزگاربان نابىت ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ﴾ وە برىارىاندا بۆ خوا ھو ھى كە (خوا) دروستى كەردو دای ھىنا ﴿مِنَ الْخَيْرِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبٌ﴾ بە شىك لەكشتو كال و ئازەلە و مالات ﴿قُلْ الْوَاهِدُ اللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ﴾ جا بەگومانى خوربان و وىيان ئەمە بۆ خوا ھى ﴿وَهَذَا إِلَٰهٌ قَبْلُ﴾ وە ئەو ھى بۆ ھاو ھىبە كاتمان (بە كاتمانە) ﴿فَمَا كَانَ يَشْرِكُ إِلَٰهَهُمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ﴾ جا ئەو ھى بۆ ھاو ھىبە كاتمانە ئەو بەخوا ناگات ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شَرِكِ إِلَٰهِهِمْ﴾ وە ئەو ھى بۆ خوا ھىبە دەگات بە ھاو ھىبە كاتيان (واتە: خوا نا ھىبەت و ئەپدانەو بەسەرياندا) ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ ئاى چ خرابە ئەو ھى برىارى دەدەن ﴿وَكَذَلِكَ زَيْنٌ لِّكَيْفَ مَرَّتِ الشَّرِيعَةُ قَتْلُ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاءُ لَهُمْ﴾ ئا بەو شىو ھىبە شەپتانەكان كوشتنى رۆلە كاتيان بۆ زور لەھاو ھىبە دانەرەكان رازاندەو ﴿يُزَادُوهُمْ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ دِيْنَهُمْ﴾ بۆ ئەو ھى لەناو ھىبە رن (بە كوشتنى كەسانى بى ناوان) وە بۆ ئەو ھى ئا ھىبە كەيان لى بشىونىن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا﴾ وە ئەگەر خوا بىو ھىبەتايە ئەو ھىبە كەرد ﴿فَدَرَّهُمْ وَمَاتَ تَوْبَتُ﴾ كەواتە لىيان گەرى بەلەگەل ئەو درۆو دەلەسەبەى كە ھەلى دەبەستن (بى ئاگا و گومرا بى)

﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِدُ لَأَلْقَيْنَا بِالْآلِهَةِ مِثْرًا كَمَا أَلْقَى الْكَافِرُونَ﴾ (به گومانی خویان) ده بیان ووت نه مانه نازدهن و مالات و کشتو کالینک که قهده غه کراون ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ إِلَّا مَنْ نَشَاءُ﴾ نابیی لیان بخوات که سائیک نه بی خومان بمانه ویت ﴿بِرَّعْمِهِمْ﴾ به گومانی خویان ﴿وَأَلْعَمَ حُرْمَتَ طَهُورِهَا﴾ مالانیکیش پشتیان قهده غه کراو و نابیی باریان لی بشری یا سواریان بین ﴿وَأَلْعَمَ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ ههروه ها نازدهن و مالات ههیه (له کاتی سه برین دا) ناوی خویان له سهه نه ده بر د ﴿أَفَتَرَاءَ عَلَيْهِ﴾ به درو هه له به ستن به دهه خواوه ﴿سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ له مه و لا خواتو له ی نه و درو هه له به ستنه بیان لی ده سته نیت ﴿وَقَالُوا إِنَّمَا بَطْنُ هَٰؤُلَاءِ الْأَعْمَىٰ﴾ وه ده بیان ووت نه وه ی له سکی نه م نازدهن و مالاتانه دایه ﴿حَالِصَةً لِّلْكَوْرَانِ﴾ تایبه ته به نیرینه کانمانه وه (پیاوه کانمان) ﴿وَمُحَرَّمًا عَلَىٰ زَوْجَاتِ﴾ وه قهده غه کراوه له سهه رنه کانمان ﴿وَإِنْ يَكُن مِّمَّنْ قَبْلَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ كِتَابٌ مُّرْسَلٌ﴾ وه نه گهر مرداره وه بوو بوون نه و هه موو تیایدا هاو به شو به شدارن ﴿سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ﴾ به زوویی خوا سزای نه م پشامه (نه فامانه) بیان ده داته وه ﴿إِنَّهُمْ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا کار دروستی زانایه ﴿فَدَخَلَ الْجَنَّةَ فَتَلَا أَوْلَادَهُمْ﴾ به راستی زیانبار بوون نه وانه ی روله کانی خویان کوشت ﴿سَقَاهَا عِزُّهُ﴾ به نه فامی و نه زانی ﴿وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ و نه وه ی که خوا بی به خشییوون له خویان قهده غه کرد ﴿أَفَتَرَاءَ عَلَى اللَّهِ﴾ به ده سته هه له به سته و درو به دهه خواوه ﴿فَدَخَلُوا مَا كَانُوا مُفْتَرِينَ﴾ به راستی نه وانه گومرا بوون و برنموونی کراو نه بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ﴾ وه نه نها خوایه که به دی هیتاوه باخانی ﴿مَعْرُوثٍ﴾ که پرو هه رزانه بو کراو (یا ساق به رز) ﴿وَعَلِيمٌ مَّقْشُورٍ﴾ وه که پرو هه رزانه بو نه کراو (ساق کورت) ﴿وَالْخَلَّ وَالزَّرْعَ﴾ وه دار خورماو کشتو کالی ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ جیاواز له خواردن و تامدا (به دی هیتاوه) ﴿وَالزُّبُرُ وَالزَّمَانُ﴾ زهیشون و هه ناریشی (به دی هیتاوه) ﴿مُتَشَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ﴾ له به ک چوو (له وینه و دیمه ندا) و له به ک نه چوو (له نامدا) ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ بخون له به رووومی کاتیک هاته بهر ﴿وَأَنِتْلُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ﴾ وه له پروزی دروینه و چنینیدا مافه که ی (زه کاته که ی) لی بدهن ﴿وَلَا تُسْرِفُوا﴾ و زیاده رقی مه کهن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بینگومان خوا زیاده رویانی خوش ناوینت ﴿وَمِنَ الْأَعْمَىٰ حُمْلَةٌ وَفَرَسٌ﴾ له نازدهن و مالاتیش هه ندیکی بار هه لگه وه هه ندیکی بو کولک و خوری (که راخه رو نه رشی لی دروست ده کریت) ﴿كُلُوا مِن ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ له وه ی که خوا بی به خشییوون بخون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه شوینی هه نگاوه کانی شهیتان مه کهون ﴿إِنَّهُ لَكُرْءُودٌ مُّبِينٌ﴾ چونکه بینگومان شهیتان دوزمنیکی ناشکرای تیره به ﴿١١٦﴾

﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ﴾ نه مچا نه گهر باوه پریان بی نه کردی ﴿فَقُلْ رَبِّكُمْ دُونَكُمْ وَاسْتَعِزُّوا﴾ نه وای (بیان) بلی
 پهروه ردگار تان خاوه نی میهره بانی فراوانه ﴿وَلَا يَسْرُدُكُمُ اللَّهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ وه سزاو توله ی نه و
 (خوا که هات) له هوزی تاوانباران ناگیر در یته وه ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ نه وانه ی که هاویه شیان
 بۆ خوا دانا بوو له مه وه دوا ده لین: ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا آبَاءُكُمْ﴾ نه گهر خوا بیویستایه یتمه و
 باوو باپیرانمان هاویه شمان (بۆ خوا) دانه دنا ﴿وَلَا حَرَجَ بَيْنَ شَىْءٍ﴾ وه هیچ شتی کمان حه رام نه ده کرد
 ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ههر به و شیوه یه نه وانه ی پیش نه مانیش در و بیان کرد ﴿حَتَّىٰ
 دُفِنُوا تَابًا﴾ هه تا سزاو توله ی یتمه بیان چه شت ﴿قُلْ هَلْ عِندَكُمْ مَعْنٌ﴾ (له ی موحه ممد) ﴿لَهُ ي
 بلی تابا هیچ زانباریه کتان لایه ﴿فَخُذْ حِرْزَكُمَا﴾ تا دهری بخه ن بۆمان و دهری بیرن ﴿إِنْ تَعَاوَنَ
 آلُكُمْ﴾ یتوه شوینی هیچ شتی که ناکه ون بیتجه له گومان نه بیت ﴿وَإِنْ أَشْرَكُوا﴾ نه وایستایه و یتوه
 ههر له خوتانه وه به گوتره شت ده لین ﴿قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ إِلَهَ الْكَافَّةِ﴾ بلی ده ی که وانه به لگه ی به هیز
 و (ده سه لات) ههر بۆ خوا یه ﴿فَلَوْ شَاءَ لَهَدَّكُمْ لَجَمْعِهِمْ﴾ جا نه گهر (خوا) بیویستایه ههر هه موواتی
 ده خسته سه ر ربی راست ﴿قُلْ هَلْ شَهِدَ اللَّهُ كُفْرَ الَّذِينَ﴾ (له ی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ﴾ نه و شایه تانه تان
 بیتن ﴿يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا﴾ که شایه تی ده دن که خوا نه مه ی حه رام کردوه ﴿فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
 مَعَهُمْ﴾ جا نه گهر (به درو) شایه بیان دانو له گه لیاندا شایه تی مده ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا﴾ وه شوین هه و او هه وه س و ناره زواتی نه وانه مه کده که باوه پریان نه هیتا به یتا ته کانی
 یتمه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه شوین نه وانه ش مه کده که بر وایان نی به به روزی دوا یی
 ﴿وَهُمْ يَرْجِعُونَ إِلَىٰ آبَائِهِمْ﴾ نه وانه ش که هاویه ش و هاوتا بۆ پهروه ردگار یان بریار ده دن ﴿قُلْ
 تَعَالَوْا أَقْلُ﴾ (له ی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ﴾ ورن با یخو یتمه وه (بۆتان) ﴿مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفْرُكُمْ﴾
 نه وه ی پهروه ردگار تان (حه رام) و یاساغی کردوه له سه ر تان ﴿لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ (فه ر مانیدا وه
 که وای) هیچ شتی که نه که ن به هاویه ش بۆی ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و له گه ن باوک و دایکدا نا کار چاک
 و په فشار جوانین ﴿وَلَا تَقْسُوا أَقْلَكُمْ مِنَ الْفَالِ﴾ و منداله کانتان مه کوزن له بهر هه زاری و نه بوونی
 ﴿عَنْ نَّرْزُقِكُمْ قَلِيلًا﴾ یتمه روزی یتوه نه وانه ش ده دن ﴿وَلَا تَقْسُوا أَقْلَكُمْ﴾ وه نزیک ی گونا هو
 کرده وه زور به ده کان مه که ونه وه ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطُنَ﴾ نه وه ی که به ناشکرا ده کری له و (خراپانه)
 نه وه ش په نه هان ده کری ﴿وَلَا تَقْسُوا أَقْلَكُمْ مِنَ الْفَالِ﴾ و نه وه که سه مه کوزن که خوا
 کوشتی حه رام کردوه مه گهر هه ق بی (بکوز یته وه له توله دا) ﴿ذَلِكَ وَصَّكُمْ بِهِ﴾ خوا نه مانه ی
 به یتوه راسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ نه وه ی تی بگه ن (و ژیری خوتان به کار بهیتن) ﴿

﴿وَلَا تَقْرُؤُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه یتیمان مه که ونه وه ﴿إِلَّا بِالَّذِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مه گهر به و شپوهی که جوانتر و چاکتر بیت (بۆ نه وان) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ تا بالغ ده بیت و ده گاته هیزی خوی ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ﴾ و الیمیزان یا القسط و هه پێوانه و کێشانه بێ زیادو کهم نه نجام بدهن به داد گهری ﴿لَا تُكَلِّفُوا نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ داوای ههچ نه رک و فرمائیک له کهس نا که یه به نه ندازه ی توانای خوی نه بیت ﴿وَأَقِمْ وَدَانَكَ﴾ وه کاتیک (بۆ شایهتی دان و شتی تر) قسه تان کرد دادوه و راست بێ ﴿وَلَوْ كُنْتَ ذَا غُنٍّ﴾ با (له درزی) خزمی نزیکی خوششان بیت ﴿وَتَعَفَّ اللَّهُ أَفُولًا﴾ وه به لێن و په یمانی خوا به چاک ی به نه سه ر ﴿ذَلِكَ مِمَّا رَضَّيْتُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانه ی به یتوه راسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بۆ نه وه ی بیر بکه نه وه ﴿وَأَن هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ (فرمانی داوه که) بینگومان نه مه پرنگای راستی منه که راست و دروسته ﴿وَأَنصِبُوا﴾ که واته شوینی بکه ون ﴿وَلَا تَقْعُرُوا السَّيْلَ﴾ و شوینی کورنه پرنگا و پرچکه کانی تر مه که ون ﴿فَتَقَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ چونکه دوورتان ده خه نه وه و لاتان ده دن له پرنگه ی خوا ﴿ذَلِكَ مِمَّا رَضَّيْتُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانه ی به یتوه راسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ نه وه ی پارێزگار و له خوا تر مس بێ ﴿ثُمَّ انبَغَا تُنَوِّنِي الْكَتِبَ﴾ له پاش نه وه ته و راتمان به غشی به موسا ﴿سَمِعْنَا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ﴾ بۆ نه و او کردنی چاکه و به هر هه مان به رانه ر که سینک که به چاک ی بێ هه لساوه ﴿وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ وه روون که ره وه ی هه موسو شتیک بێ ﴿وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً﴾ وه پریشاندهر و پرینموونی و میهره بانی بێ ﴿لَعَلَّكُمْ يَلْقَوْنَ رَبَّهُم بِقُورٍ مُّنْجُونَ﴾ بۆ نه وه ی باوه ر به یتن به گه یشتیان به حوزوری به روه رد گاریان (له رۆزی دوا بیدا) ﴿وَهَذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ﴾ وه نه م قورئانه پیرۆزه به فیه ر و په تهمان ناردوته خواره وه ﴿وَأَنصِبُوا﴾ که واته یتوه ش شوینی بکه ون ﴿وَأَتَوْا آلَهُمْ فَمَا لَهُمْ بَشِيرٌ﴾ و خوتان بیارترن و (پارێزکاریان) تا به حه ممان بێ بکریت ﴿أَن تَقُولُوا﴾ له به ر نه وه ی نه لێن ﴿إِنَّمَا أَنزَلُ الْكِتَابَ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ﴾ بینگومان کتیب ته نها بۆ سه ر دوو کۆمه لی (گا وورو جووله که) نیرا و ته خواره وه ﴿مِن قَبْلِنَا﴾ له پێش یتمه دا ﴿وَأَن كُنَّا عَنْ دَرَسِهِمْ غَافِلِينَ﴾ که به راستی یتمه له خویندنه وه و لیکۆلینه وه ی کتیه کانیان بێ ناگا بووین ﴿أَتَقُولُوا﴾ وه بۆ نه وه ی نه لێن ﴿لَوْ أَنزَلْنَاهُ عَلَىٰ الْكَتِبِ﴾ به راستی له گهر کتیبی ناسمانی بۆ یتمه ش به تابایه ﴿لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِن هَٰؤُلَاءِ﴾ نه وه یتمه له وان پرینموون تر ده بووین ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ یتوه بینگومان به لگه و نیشانه (قورئان) ی رووتان له به روه رد گارتانه وه بۆ هاتوه ﴿وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً﴾ که پرینموونی و میهره بانیه کی گهره به ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِنَا﴾ که واته کی ستم کار تره له و که سه ی بێ باوه ر بیت به تابه ته کانی خوا و به دروی بزانتیت ﴿وَصَدَقَتْ﴾ وه روویان لێ وه ر گهریت ﴿سَخَّرَ الَّذِينَ يَصْدَفُونَ عَنْ دَارِكِنَا﴾ له مه و دوا به زوویی قوله ده سین بێ له وانه ی سه ر پێچی ده که ن له تابه ته کانی یتمه ﴿سُوءَ الْعَذَابِ﴾ به سه زابه کی به دو سه سخت ﴿يَمَّا كَانُوا يَصْذَفُونَ﴾ به هزی نه و لادانه وه که ده یان کرد

سوره قی (الأعراف)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿التص﴾ به (تلیف، لام، میم، صاد) ده خو ئتر یته وه، خوا زاناته به ماناو مه به ست پئی، بۆ زانیاری زیاتر سهیری سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿كَتَبَ الْكِتَابَ﴾ (نهم قورئانه) نامه به که نیر او ته خواره وه بۆ تو (ئهی موحه مه مد) ﴿فَلَا تَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ﴾ که واته دل ته نگ مه به (به په پیره و نه که رانی) ﴿لِيُنْذِرَ بِهِ﴾ بۆ ئه وهی (ئەوان) به م قورئانه بتر سی پی ﴿وَذَكَرَ﴾ (التو مین) و بیر خسته وه و نامۆز گاریش پی بۆ پر واداران ﴿أَتَجْعَلُ الْأَنْدَادَ الَّذِينَ لَا يَهْدِي اللَّهُ﴾ به پیره وهی ئه وه بکه ن که له لایه ن په ره و رد گارتانده وه دابه ز تر او ته خواره وه بۆ تان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه بینجگه له ئه و (خودا) شوین هیچ په ر ستر او ئینکی تر مه که ون و مه یکه ن به پش نیوانی خۆ تان ﴿فَلَا تَمَتَّعُوا﴾ ئینه زۆر که م بیر ده که نه وه ﴿وَكُلُّ مَنْ قَرَّبَ شَيْئًا﴾ وه چه نده ها شار و گوند مان و یران کرد ﴿فَبِحَافِظَتِنَا﴾ و سزای ئیمه یان بۆ هات له شه ودا ﴿أَوْ هُمْ قَائِلُونَ﴾ یان ئەوان له خه و و پشووی نیوه پۆدا بوون. ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ أَتَانَا﴾ جا کاتیک سزای ئیمه یان بۆ هات هاوار و نزیان هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بینجگه له وهی که ده یان ووت: به راستی ئیمه ستم کار بووین. ﴿فَلَمَّا سَلَكَ الْأَمِينُ الْأَرْضَ﴾ سو ئند به خوا به راستی پر سیار ده که یان له وانه ی که پیغه مه رانیان بۆ نیر درا (که چون پیتشوا زیان لیکردن) ﴿وَلَمَّا سَلَكَ الْأَرْضَ﴾ وه بینگومان پر سیاریش ده که یان له پیغه مه ران (که چون وه لام درانه وه). ﴿فَلَمَّا نَسَسَ عَنْهُمْ بِرَحْمَةٍ﴾ جا سو ئند به خوا به راستی (ئه وهی کرد وویانه) بۆ یان ده گیر یشه وه له پرووی زانیاری وه وه ﴿وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ﴾ وه ئیمه هیچ کاتیک پی ناگا نه بووین (لییان) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ کیشانه ی راست (بۆ کرده وه کانتان) له و پۆزه دا ده بیت و گومانی ئیدانی به ﴿فَمَنْ تَقَلَّبَ مِنْ دُونِهِ﴾ جاهه ر که مس کیشراو (ی چاک) ه کانی قورس بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ أَلْمُحِقُونَ﴾ ئه وه ئه وانه ن پرزگاره و گه یشتوو به ئامانج ﴿وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه هه ر که مس کیشراوی (چا که کانی) سووک بیت ﴿فَالَّذِينَ هُمْ أَلْمُحِقُونَ خَيْرٌ وَأَنفُسُهُمْ﴾ ئه وانه که سانیکن که خۆ یانیان دۆراند و وه و زه ره ر مه ند بوون ﴿يَمَّا كَانُوا يَعْتَاقُوا النَّفْسَ﴾ به هوی ئه وهی که سته میان کرد به رانه ر به لگه و نیشانه کانی ئیمه (و به در یان دانا) ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ سو ئند به خوا بینگومان ئیمه ئیوه مان نیشته جی و جینگیر کرد له زه ویدا ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا مَعَاشًا﴾ و جزیره ها هوی زیانمان ئییدا بۆ ره خساندن ﴿فَلَمَّا تَشَاءَ كُنْتُمْ﴾ (به لام) نیوه زۆر که م سو یاس گوزارن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ نُصُورًا كُنْتُمْ﴾ سو ئند بیت بینگومان ئیوه مان به دی هینا و پاشان شکل و شینه مان کیشان ﴿ثُمَّ قَالُوا إِنَّمَا هُمْ زُجُجٌ وَالْأَنْدَادُ﴾ پاشان و وتمان به فریشته کان سوژده یه ن بۆ ئاده م ﴿سَجِدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ هه موویان به کسه ر سوژده یان برد بینجگه له ئیبلیس (له شه یان) ﴿أَلَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ که له سوژده به ران نه بوو

﴿قَالُوا لَئِنْ ظَلَمْتَ أَنتَهُنَّ﴾ هه ردوو کبان ووتیان نهی په روره د گارمان ټیمه سته ممان له خو زمان کرد
 ﴿وَأَنْ تَقُولُوا لَنَا وَتَرْحَمْنَا﴾ جا نه گهر لیتمان نه پوری و میهره بانیمان له گهل نه که یست ﴿لَنْ كُونَنَّ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ﴾ سویند به خوا بینگومان ټیمه له زیانباران ده بین ﴿قَالَ أَهَیْطُوا﴾ (خوا) فهر مووی بر و نه
 خواره وه (له به هه شت) ﴿تَعْصُوا لِعِصْمَةٍ﴾ هه ندیکتان دوزمشی هه ندیککی تر تانن ﴿وَلَا تُكْفِرُوا فِي الْأَرْضِ
 مُسْتَفْرِّقًا﴾ وه بۆتان هه به له زه ویدا نیشته چی بوون ﴿وَمَتَّعَ إِلَىٰ جَنِّ﴾ و هو ی رابواردن و زیان تا ماوه به که
 ﴿قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ﴾ (خوا) فهر مووی: له زه و ی دا ده ژین و له ویشدا ده مرن ﴿وَمِنْهَا
 تُخْرَجُونَ﴾ و ههر له ویش ده رده هیرین (و زیندوو ده کرینه وه) ﴿يَكْفُرُ أَفَكًا﴾ نهی نه وه ی نادهم
 ﴿قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا﴾ بینگومان پو شا کمان بۆ نار دوون ﴿يُؤَيِّرُ سَوْءَ يَوْمٍ وَبِئْسَ مَا يَدْعُونَ﴾ که عه یب و عه وره تان
 داده پو شتی وه پو شا کی جوان و رازا وه یش (مان بۆ نار دوون) ﴿وَلَيْتَ أَشَقَّ الْقَوْمِ ذَلِكَ خِزْيًا﴾ به لآم پو شا کی
 تر مان له خوا و پاریزکاری چاکتر و با شتره ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ نه وه ی با سکر هه ندیکه له به لگه و
 نیسانه کانی خوا ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ نه وه ی بیر بکه نه وه و ناموز گاری و هر گرن ﴿يَكْفُرُ أَفَكًا لَا يَفْقَهُنَّ
 الشَّيْطَانُ﴾ نهی نه وه ی نادهم با شهیتان فریوتان نه دات و نه تان خه له تینی ﴿كَمَا أَخْرَجَ آبُوتَ مِنْ الْجَنَّةِ﴾
 ههر چو نی با وک و دایکتانی له به هه شت ده ر کرد ﴿يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا﴾ له حالیکدا پو شا که که بانی
 لسی دا که ندن ﴿لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ يَوْمٍ﴾ بۆ نه وه ی عه یب و عه وره تیان (ده ریخات و) نیسانیان بدات ﴿إِنَّهُ
 يَرِيكُمْ هُؤُلَاءِ﴾ به راستی شهیتان خو ی و ده سته که ی ده تانیین ﴿مِنْ حَبِّ لَآ تَرَوْنَهُمْ﴾ له جینگایه که وه
 که شتیه نه وان نایین ﴿إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ﴾ به راستی ټیمه شهیتانه کانمان گیرا وه ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
 به دؤست و خو شه و یست بۆ نه وان نهی که بر و ا ناهیتن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا فِيهَا﴾ وه کاتیک کرد ده وه به کی
 زور به دو ناشیرینیان ده کرد (که به پرونی ته و اف کردن نمو ونه به کیته ی) ﴿قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَاتِنَا﴾
 ده بان ووت: له باوو با بیر انمانه وه بۆ مان ماوه ته وه ﴿وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا﴾ وه خوا فهرمانی نه و (کرده وه) ی بی
 داو وین ﴿قُلْ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ فَاعْتَسِبُوا﴾ (نه ی مو حه ممه د) بلی بینگومان خوا فهرمان نادا به کرده وه ی
 به دو خراب ﴿اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ أَن تَكُونُوا﴾ ئایا به دهم خوا وه شتیک ده لئین که نایزانن و بی ئاگان لئی؟ ﴿إِنَّا
 قُلْنَا لِرَبِّهِ بِالْقِسْطِ﴾ بلی په روره د گارم فهرمانی به داد په روره ی دلو وه ﴿وَأَقْسُوا أَجْرَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾
 وه له کاتی هه موو نو یزیکدا راست روو بکه نه خوا ﴿وَادْعُوا مَخْلِصِينَ لَهُ الذِّمَّتْ﴾ و دلسوزانه
 هاواری لئی بکه ن و بیهرستن ﴿كَتَابًا كُتِبَ لَهُمْ لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ههر چو نی له به که م جار وه (خوا) دروستی
 کردون به و شتیه به ده گه رینه وه (بۆ لای خوا) ﴿فَرِيقًا هَدَىٰ﴾ ده سته به کی رینموونی کرده وه
 ﴿وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ﴾ ده سته به کیش گو مری بی به سه ریاندا چه سپا ﴿إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ﴾
 به راستی نه وان شهیتانه کانیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به دؤست و پشتیوانی خو یان له جیاتی خوا
 ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾ وه وا گو مان ده بن که بری نموونی کراوون ﴿

﴿يَتَنَبَّهْ أَدَمَ خُدُورِ بَيْتِكَ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ ئەمە ئەوەی ئادەم، پۆشاکێ جوان و ڕازاوەتان بپۆشن
 لە کاتی هەموو نوێژ (چوونە مزگەوتێکتاندا) ﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا﴾ وە بخۆن و بخۆنەوه
 (لەوەی کە خوا حەلالی کردووە بۆتان) و زیاده بۆی مەکەن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بێگومان
 خوا زیاده بۆیانی خوش ناوێت ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ﴾ (ئەمە موحەممەد ﷺ) بۆی کێ
 ڕازاندنەوه و جوانی و (ناز و نەعمەتە) خوا بێه کانی حەرام کردووە ﴿الَّتِي أُخْرِجَ لِيَاكُوه﴾ کە خوا بۆ
 بەندەکانی دروستی کردووە ﴿وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ هەروەها بۆزی و خۆراکە پاک و خوشەکان
 (کێ حەرامی کردوون) ﴿قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (ئەمە موحەممەد ﷺ) بۆی ئەوانە بۆ
 بڕوا دارانە لەژیانی دنیادا (بێ بڕوایانیش لەپەنای ئەواندا بەشداری دەکەن) ﴿حَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾
 (بەلام) لەبۆزی دوا بێ دا تەبەتە بە بڕوا دارانەوه ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ بەم شێوەیە تەبەتە کاتمان
 بۆ دەکەین و بۆونی دەکەینەوه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ گەل و کۆمەڵێک کە دوزان و تێ دەگەن ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ ذِي الْفُلُوحِ﴾ بۆی بێگومان پەرەردگارم تەنها ئەو کردەوانە حەرام کردووە کە زۆر بەدو
 خراپن ﴿مَنْظَرُهُمْ شَاوٍ مَّا بَقِلُ﴾ ئەوانە کە ناشکران و ئەوانەش نەیتین ﴿وَالْإِثْرُ﴾ وە گوناھێ (حەرام
 کردووە) ﴿وَالَّذِي يَخْتَرِ الْحَيَّ﴾ وە دەست درێزی بەناھەق ﴿وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا﴾ وە (حەرامی کردووە)
 شتێک بکەنە هاو بەش بۆ خوا ﴿وَيُزِيلَ بِهِ سُلْطَانَهُ﴾ کە بەلگە بۆ ئەهاتوووە ﴿وَأَنْ تُقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
 وە (حەرامی کردووە) کە بە دەم خواوە شتاتێک بڵێن کە نابزانن ﴿وَلَا كُنَّا أَتَمَّ الْجَلِّ﴾ وە بۆ هەموو
 ئوممەتی کاتێکی دیاری کراوەیە (بۆ مردن و سزادانیان) ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ ئەمجا کاتێک ماوە (ی
 مردن یا سزا) کە یان هات ﴿لَا يَسْتَأْذِرُونَ سَاعَةً﴾ ساتێک دوانا کەون ﴿وَلَا يَسْتَفْتِحُونَ﴾ و پێشیش ناکەون
 ﴿يَتَنَبَّهْ أَدَمَ خُدُورِ بَيْتِكَ﴾ ئەمە ئەوەی ئادەم ئەگەر بۆتان هات ﴿رُسُلٌ مِنْكَ﴾ پێغەمبەرانی شت
 ﴿يَقُصُّونَ عَلَيْكَ الْقِصَّةَ﴾ تەبەتە کانی منیان بۆ دەخوێندنەوه ﴿فِي آتَقَى وَأَصْلَحَ﴾ جاھەر کەس خۆی پاراست (لە
 نا فەرمانی خوا) و کردەوهی چاکی کرد ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ئەو مەترسی یان لەسەر نیە
 و خەم و خەفتیش ناخۆن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەش کە بێ بڕوا بوون بە تەبەتە کانی ئێمە
 ﴿وَأَسْتَعْصِمُوا عَنْهَا﴾ و خۆیان بەدۆل دوزانی لەبەر تەبەتە دا ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ئەوانە
 هاو لەانی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئەوانە بەھەمیشە بێ تیا یا دەمێشنەوه ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ
 كَذِبًا﴾ جا کێ لەو سەمکار ترە کە درۆ بە دەم خواوە هەلبەستی ﴿أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِنَا﴾ یان
 بێ بڕوا بێت بە تەبەتە کانی خوا ﴿أُولَئِكَ يَتْلُونَ صُنُوفَهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ئەوانە ئەو بەشە بۆیان نوسراوە دوو
 چاریان دەبێت ﴿خَيْرٌ لَّكَ إِذَا جَاءَ نَصْرُكَ﴾ هەتا ئەو کاتە بێ ئێرەراوە کاتمان (بۆ گیان کێشان) دێن بۆیان
 ﴿يَتَوَقَّعُهُمْ﴾ دەیانمرێنن و (گیانیا دەکێشن) ﴿قَالُوا إِنَّمَا كُنْتُمْ تَدْعُونَنَا إِلَى دِينِ اللَّهِ﴾ بێیان دەلێن
 ئەوانە لەجیاتی خوا ئێوە هاوار و نراتان لێ ئەکردن لەکوێن ﴿قَالُوا أَصَلُّوا عَنَّا﴾ (لەو لەمدا) دەلێن
 دیار نین و وون بوون لێمان ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ وە شایەتی دەدەن لەسەر خۆیان ﴿أَلَمْ تَكُونُوا
 كَافِرِينَ﴾ کە بێگومان ئەوانە لە دنیادا بێ بڕوا بوون ﴿﴾

﴿قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ فِي النَّارِ﴾ (خوای بیانی) فەرموو ئێوە لە گەل ئەو
ئۆممەتانەی کە لە پیش ئێوە وە بوون لە جەننە کەو ئادەمیزاد بچنە ئاگری دۆزەخە وە ﴿كَلِمَاتُكَ أُمَّةٌ لَعَنَتْ
أُخْتَهَا﴾ هەر جارێک دەستەبەك دەچنە ناوی وە ئەفرین لە هاو بیروانی دەكات ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَذَارَكُوا فِيهَا جَرِيحًا﴾
هەتا هەموو دەگەن بە بەك و كۆ دەبنە وە بەك دەگرن ﴿قَالَتْ أَخْرِجْنِي وَلَا تُخَبِّرْنِي﴾ دوایینە كانیان (كەشویین
كەوتوو بوون) دەربارە ی پێشوە كانیان (كە پێشوە بوون) دەلێن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا﴾ ئەو پەر وەرد گارمان
ئەوانە ئێمە یان گومرا کرد ﴿فَخَرَجْنَاهَا مِنْ أَلْفِ مِائَةٍ سَنَةٍ﴾ دە تۆش لە نا گەردا دوو قات سزایان بەدە
﴿قَالَ﴾ (پەر وەرد گار) دە فەرموی ﴿لَعَلَّيْ ضَعُفٌ﴾ بۆ هەر کامتان (سزا) دوو بەرامبەرە ﴿وَلَكِنَّ لَا
تَعْلَمُونَ﴾ بەلام ئێوە نازانن و بێ ئاگان ﴿وَقَالَتْ أُولَئِكَ لَئِنْ كُنْتُمْ رَافِعُونَ﴾ سەر وەك و چاو لێكراوە كان بە شوین
كەوتوووە كانیان دەلێن ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ فَعِلٌ﴾ ئێوەش هیچ زیاده پێز نكتان بە سەر ئێمە دانیه
﴿فَدَعَوْا أَعْدَاءَ﴾ دە ئێوەش سزا بچەژن ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بەهۆی ئەو (خراپانە وە ی) دەتان
کرد ﴿إِنَّ الْأَوَّلَ كَذُوًّا لَّيِّنًا﴾ بەراستی ئەوانە ی بێ پروا بوون بە ئایەتە كانی ئێمە ﴿وَأَنْتُمْ كَبِيرٌ﴾
وە خۆیان بە گەورە و زل دادەناله بەرامبەر یاندا ﴿لَا تَقْصُحْ لَكُمْ أَوَّلَ السَّاعَةِ﴾ ئەوانە دەر گاکانی ئاسمانیان بۆ
ناکریته وە ﴿وَلَا يَدْعُونَ إِلَهًا﴾ و ناچنە بەهەشتە وە ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْجَمَلُ فِي سَبِيلِ الْبَاطِلِ﴾ هەتا خوشتر نەچیت
بە کونی دەرزی دروماندا (ئەمەش مەر جیکە هەر گیز نایەتە دی) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾ ئا بەو جۆرە
تۆلە لە ئاوانباران دەستین ﴿لَهُمْ فِي جَهَنَّمَ مِهَادٌ﴾ ئەوانە ی لە دۆزەخدا فەرش و پراخەریان (لە ئاگرە)
﴿وَمِنْ فَوْقِهِمْ عُتَابٌ﴾ وە لە لای سەر و شیانە وە لێقە و داپۆشەریان (لە ئاگرە) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ئا بەو
جۆرە تۆلە لە سەنە مکاران دەستین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وە ئەوانە ی کە بر وایان هینا وە
و کردە وە ی چاکیشیان کرد وە ﴿لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ داواله هیچ کەس ناکەین زیاد لە توانای خۆی
﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئا ئەوانە هاو لەانی بەهەشتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئەوان هەمیشە بین تیندا ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ﴾ ئەو ی لە دلیاندا بووینت دامان رنی ﴿مِنْ غَلِيٍّ﴾ لە کینه و رق (دەربارە ی بە کتری)
﴿نَجْزِي مِنَ نَجَّتِهِمْ أَجَلًا﴾ پرو بارە كان دەروون بە ژنر (کۆشك و باخە كان) یاندا ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
هَدَانَا لِهَٰذَا﴾ وە دەلێن سوپاس بۆ ئەو خوا یە کە پێنموونی کردین بۆ ئەم رێگایە ﴿وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ﴾ کە
ئێمە هەر گیز رێبازی راست شارەزا نە دەبووین ﴿وَلَا أَن هَدَانَا اللَّهُ﴾ ئەگەر خوار پێنموونی نە کردینا یە
﴿لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند بە خوا یێگومان نێر راوە کانی پەر وەرد گارمان راستیان هینا
﴿وَوَدُّوا أَنْ يَلْبِسُوا إِلَهُةَ﴾ وە بانگیان لێ دەکریت بەمە ی کەئەو بەهەشتە ﴿أَوْ تَشْمُوهُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ﴾ پێتان بە خشرای بەهۆی ئەو کردە وە (چاکانە ی کە) دەتان کرد ﴿۝۱۷﴾

﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه به هه شتییه کان بانگ ده کهن ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ له دۆزه خیه کان ﴿أَن قَدْ جِئْنَاكُمْ بِمَوَازِينٍ نَّاعْدِلُهَا﴾ بینگومان ئیمه نه وهی که بهر وهرد گارمان به ئیتی پیدان راست بوو پیی گه یشتین ﴿فَقُلْ وَجِدْتُكُمْ مُّؤَدَّيْكُمْ حَقًّا﴾ جا ئایا نیوهش نه وهی که بهر وهرد گارتان به ئیتی پیدان راست بوو پیی گه یشتین؟ ﴿قَالُوا نَعَمْ﴾ ده ئین به ئی ﴿فَأَنزَلَتْ مُوْزُنَ الْبَيْتِ﴾ پاشان جار چیه ک جاری ده دا له نیوانیاندا ﴿أَن لَّعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ که نه فرینی خوا له سهر سته مکاران بیت ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانه ی بهر هه لستی له پیی خوا ده کهن ﴿وَيَعْمَلُونَ مَا عَصَوْا﴾ و ده یان ویست نه و (رینگایه) به خوارو ناریک نشان بدهن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان بی بر و بوون به روزی دواپی ﴿وَنَبِّهْنَاهُنَّ﴾ و له نیوانیاندا بهر ده و جیا که ره وهیه ک هیهه ﴿وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ﴾ به سهر نه عرافه وه (که بهر زاییه که له نیوان به هه شت و دۆزه خدا) پیوانتیک هه ن ﴿يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَتِهِمْ﴾ هه ر به که له به هه شتی و دۆزه خیه کان ده ناسته وه به هوی نشانه (وشیوهی تایهت) ی یانه وه ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ﴾ جا به هه شتییه کان بانگ ده کهن و ده ئین: سه لامتان لی بیت ﴿لَرَبِّدْخُلُوا هَٰؤُلَاءِ وَلَا تَقْطَعُوهُنَّ﴾ نه چو ونه ته ناویه وه به لام ئومیدیان هیه و به تهمان بچه ناوی ﴿وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ هه ر کاتیک پرویان لادری و وهر گیر دری ﴿يَلْقَاهُ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ بهر وه لای دۆزه خیه کان ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ ده ئین نه ی بهر وهرد گارمان ﴿لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ مه مانخه نه پرزی گه لی سته م کاران ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا﴾ وه نه وانه ی وان به سهر نه عرافه وه پیوانتیک بانگ ده کهن ﴿يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ﴾ که به نیشانه ی تایهتی یان دا ده یان ناسن ﴿قَالُوا﴾ ده ئین ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ﴾ کۆمه له که تان مسودی پیی نه گه یاندن ﴿وَمَا أَكْثَرُ شَعْرِكُمْ﴾ هه ر وه ها خو به زل زانین و له خو بایی بوونشان به که لکتان نه هات ﴿أَفَلَوْلَا الَّذِي أَقْسَمْتُمْ﴾ ئایا نه وانه (هه ژاره باوه پر داره کان) هه ر نه وانه نین که ئیوه (له دوتیادا) سویندتان ده خوار و ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِرَحْمَةٍ﴾ که خوا بهر میهره بانی خو بیان ناخات ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ﴾ (خوا به هه ژاره باوه پر داره کان نه لی) بچه به هه شت هیچ مدهر سیه کتان له سهر نی به ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ و ئیوه خدم ناخون ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه دۆزه خیه کان بانگ و هاوار له به هه شتییه کان ده کهن ﴿أَن أَقْبِسُوا إِلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ (ده ئین) هه ندی ئاومان پی بیه خشن ﴿أَوْ مَقَارِرَ قُكُمُ اللَّهِ﴾ یان هه ندی له ورزی به ی که خوا پی ی به خشییون ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (له وه لامیاندا) ده ئین: خوا هه ر دوو کی له سهر پی بر و یان حه رام کړد وه ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ﴾ نه وانه ی که ئاینه که ی خو بیان کړد وه ﴿لَهُمْ نَارُهَا﴾ سهر قالی پی سوود و گالته جاری ﴿وَعَرَّيْنَاهُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وه ژبانی دنیا هه لېخه له تاندن ﴿فَالْيَوْمَ نَسْفَعُهُمْ﴾ بویه نه مرقو نه وان له بیر خو مان ده به ینه وه ﴿كَمَا سَأَلْنَا يَوْمَ هَٰذَا﴾ هه ر چو نیک نه وان دیداری هم روزه یان له بیر خو بیان بر دېوه ﴿وَمَا كُنَّا لِنُؤْيِيَنَّاتَنَّا بِحَدُوثٍ﴾ وه (له بهر نه وهی) ئایه ته کانی ئیمه یان ئینکار ده کړد (دانیان پیدان نه ده هیتا) ﴿

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَاهُمْ رُسُلًا مِّنْ نَّفْسِهِ لِيُحْكُمُوا فِيهِمْ فَاسْتَخْلَفْنَاهُمْ أَفَلَا يَعْلَمُونَ﴾ سوندد به خوا بنگومان ئیمه کتیییکمان بۆ هیتاون ﴿فَصَلَّاهُ عَلَىٰ عِزِّهِ﴾ له پرووی زانستهوه به پروونی شیمان کردونهوه ﴿هَٰذِهِ رَحْمَةٌ مِّنْ رَبِّكَ لَعَلَّكَ تَتُوبُ﴾ که پینموونی و میهره بانی به بۆ که ساتیک پروا دهیتن ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا إِلَٰهَ إِلَٰهَةٍ﴾ ئایا چاوه پروانی چی ده کهن بیجگه له سه ره نهجامی هه ره شه کانی ئه و (قورئانه) ؟ ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُكَ إِيمَانُكَ﴾ ئه و پروزی که سه ره نهجامی (هه ره شه کانی) به دی دیت ﴿يَقُولُ الَّذِي شَاءَ مِنْ قَبْلُ﴾ ئه وانهی له وه و پیش له بیربان کردبوو ده لئین ﴿فَدَحَّاهُ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ﴾ به راستی تیراوه کانی پهروه ردگارمان به راستیه وه هانن ﴿فَهَلْ لَّائِيْن شَفَعَةٌ قِيَمَتُهُمْ أَلْتَّاءُ﴾ جا ئایا (نه مرۆ) تکا کارانیک بۆ ئیمه هه به تکامان بۆ بکه ن ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ الْآيَاتُ كَمَا كُنَّا نَعْمَلُ﴾ یا بگه پینرینه وه بۆ دنیا تا کردوهی چاک بکهین نه ک ئه وهی ده مان کرد ﴿فَدَخَسُوا نَفْسَهُمْ﴾ بنگومان خۆبانیان دۆراند ﴿وَصَلَّاهُمْ مَّا كَانُوا يَفْرُقُونَ﴾ ئه وهی هه لیان ده به ست وون بوو لیان ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ﴾ به راستی پهروه ردگار تان ئه و خوا به به ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ که ئاسمانه کان و زهوی له شهش رۆژدا دروست کردوو ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان (خوا) بهرز بووه وه سه ره عرش و قهراری گرت (ئیمه ئیمانمان پێ بهتی به لام شیوه که ی نازانین په رسیار کرا له ئیمامی مالیک ده رباره ی (استواء) فه رمووی وه ستانه که حه قیقه ته و چۆن ئیبه که ی نه زانراوه و په رسیار کردن ده رباره ی بیده ته و باوه ری وون پێ ی واجبه) ﴿بَعَثْنَا إِلَيْنَا إِلَٰهًا﴾ به (ناریکایی) شه و (پوشایی) رۆژ داده بۆ شیت (به پینچه واته شه وه) ﴿يَقُولُ خَيْرًا﴾ (پۆز به شوین شه وه وه به به خیرایی) و شه و به شوین رۆژه وه به به خیرایی ﴿وَالسَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ﴾ خۆرو مانگ و ئه سستیره کانیش ﴿مُسْحَرَاتٍ بَانٍ﴾ ژنر بار کراوون به فه رمانی خۆی ﴿إِلَٰهَ الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ﴾ بیدارین که به دی هیتان و فه رماندان هه ر بۆ خوا به ﴿تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پاک و بنگه رده (له هه موو که م و کوپی به ک) خۆای پهروه ردگاری هه موو جیهانیان ﴿أَفَعُودِ الْبُشْرَىٰ وَخَفِيفَةٍ﴾ له پهروه ردگار تان پیا رینه وه به زه لیلی (و کر و زانه وه) و به نهیتی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ بنگومان خوا ده ست درینۆی کارانی خۆش ناوێت ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَدْرًا وَلَا حِسَابًا﴾ خرا به کاری مه کهن له زه ویدا پاش شه و ی که خوا چاکی کردوو ﴿وَأَذْهَبَ خَوْفَهُ وَطَمَعًا﴾ وه هاوار و نزا به رن بۆ خوا به ترس و ئومیده وه ﴿إِنْ رَحِمَ اللَّهُ قَرْيَةً مِّنَ الْمُتَحْسِبِينَ﴾ به راستی میهره بانی خوا له چا که کارانه وه نزیکه ﴿وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ﴾ وه ئه و (خوا) زاتیکه بایه کان ده نیریت ﴿لِيُخْرِجَ بِدَىٰ رَحْمَتِهِ﴾ به موز ده وه پیش (بارانی) وه حمه تی پهروه ردگار ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَتَ سَكَابًا بَعَالًا﴾ هه تا کاتی هه وری قورس (ی بارانایی) هه لده گرن ﴿سُقَّتْ لِيَتَرَكَمَتِ﴾ ده پینرین بۆ وولاتیکی مردوو (وشکی پێ گیا) ﴿فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ﴾ جا به و (هه ووه) باران ده بارینین ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ به هۆی ئه وه وه هه موو په روو بو مێک ده رده هینین (له زه ویدا) ﴿كَذَٰلِكَ نُفِخُ فِي السُّوفِ﴾ هه ر به و وینه به مردوو کان له زه و ی ده رده هینین (و زیندوو یان ده که پنه وه) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ﴾ تا ئیوه بیر بکه نه وه ﴿

﴿وَالَّذِي أَنْقَبَ﴾ زەوى وخاکی پاك و بەپیت ﴿يَخْرُجُ تَائِبًا بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ پروەك و شىنایىبە كەى بەفەرمانى
 پەرورەدگارى دەرویت ﴿وَالَّذِي خَتَّتْ﴾ وە ئەوەى پەس و بى خىترە ﴿لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكْرًا﴾ درك و دال نەبى
 لى ئى ناپویت و دەرنایەت ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نابەو جورە ئایەتەكانى خۆمان یاس دەكەین
 ﴿لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ بۆ گەلىك كە سوپاسگوزارین ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویند بەخو
 بىنگومان ئىمەنوو حسان پەوانە كرد بۆ لای گەلەكەى ﴿فَقَالَ يَتَوَلَّوْا آخِبُوا لِلَّهِ﴾ وونى: ئەى گەلەكەم
 تەنھا خوا پەرستىن ﴿مَالِكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ﴾ ئىو ھىچ پەرستراوینكتان نى پە بىجگە لەو (خو) ﴿إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ﴾ بەراستى من دەترسم (دووچارى) ئىو بى ﴿عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ سزای پۆزىكى گەرە
 (كە پۆزى دواىى بە) ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ﴾ كار بە دەست و دەسەلاتدارانى گەلەكەى ووتیان
 ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ فِي صَنْعٍ مُبِينٍ﴾ بەراستى ئىمە تۆ لە گومراىبە كى ئاشكرادادەبىنن ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا لَيْسَ بِي صَنْعَةٌ﴾
 فەرمووى: ئەى گەلەكەم ھىچ گومراىى بەك لەمندانى بە ﴿وَلَيْكُمُ رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بەلكو
 من نىراوم لە لایەن پەرورەدگارى جىھانىانەوہ ﴿أَتَبْلُغُكُمْ رَسُولِي﴾ پەيامەكانى پەرورەدگارم
 پادە گەيەنم پىتان ﴿وَأَنْصَحُ لَكُمْ﴾ وە ئامۆزگارستان دەكەم ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ﴾ و ئەوەى من
 لە لایەن خواوہ دەیزانم ئىو نابزانن ﴿أَوْحَيْتُ أَنْ جَاءَ كُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ ئایا سەرتان سوپماوہ
 لەھاتنى پەيام و یادخەرەوہ بەك لە لایەن پەرورەدگار تانەوہ ﴿عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ﴾ بۆ پیاوێك لەخۆتان
 (كەنووھە) ﴿يُسْذِكُكُمْ وَلِتَقْوُوا﴾ بۆ ئەوەى ئاگادارتان كاتەوہ و پناسترسىنىت و خۆتان پيارىزن
 (لەنا فەرمانى خو) ﴿وَلَمَّا كُمُ تُحْكَمُونَ﴾ بۆ ئەوەى پەحمتان پى بكرىت ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَجْتَمَعُوا﴾ دواى
 ئەوہ پروایان پى نەھىتا ئىمەش (نوو) مان پزگار كرد ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِ﴾ ھەر و ھا ئەوانەش
 ئە گەلەدا بوون لەكە شىبە كەدا ﴿وَأَمْرًا إِلَى الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ پاشان ئەوانەى پروایان نەبوو بە
 ئایەتەكانمان نو قىسمان كردن و خنكاندمانن ﴿إِنَّمَا كُنَّا لَكُمْ فَوْقَ عَيْنَيْكُمْ﴾ بەراستى ئەوانە كۆمەلى (دل)
 كوێران بوون ﴿وَالَّذِينَ عَادُوا لِجَهَنَّمَ هُوَدٌ﴾ وە ئاردمان بۆ لای گەلى عاد براكەيان كە ھوود (پىغەمبەرە)
 ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا آخِبُوا لِلَّهِ﴾ فەرمووى: ئەى گەلەكەم بەتەنھا خوا پەرستىن ﴿مَالِكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ﴾ ھىچ
 پەرستراوینكتان نى پە بىجگە لەو ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دەى ئایا ئىو پاریزكار نابن و لەخودا ناترسن؟ ﴿قَالَ
 الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ئەو كار بە دەست و دەسەلاتدارانەى كە بى پروایوون لە گەلەكەى
 ووتیان ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ فِي سَفَاهَةٍ﴾ بەراستى ئىمە تۆ لە گىلى و نەفامیدادەبىنن ﴿وَأَنَا لَأُفَصِّلَنَّكَ مِنَ الْعَذَابِ﴾
 وە بەراستى وا گومان دەبەین كە تۆ لەدروژدان بىست ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ﴾ فەرمووى ئەى
 گەلەكەم ھىچ گىلى و نەفامى بەك لەمندانى بە ﴿وَلَيْكُمُ رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بەلكو من نىراوینكم
 لە لایەن پەرورەدگارى ھەموو جىھانىانەوہ ﴿

﴿إِنَّا لَنُرِيدُكَ بِهَٰذَا نَارًا﴾ په پامه کانی په روږد گارم به ښووه ږاده گه یه نم ﴿وَأَنَّا لَنُكَرِّمُكَ فِيهِ﴾ وه من بو ښووه
 ناموز گاریکه رڼکی ده ست پاك و نه مینم ﴿أَوْ نَجْزِيكَ أَجْرًا كَرِيمًا﴾ نایا سهرتان سوړ ماوه
 له هاتنی (نیگاوه) ناموز گاری له لایه ن په روږد گار تانه وه ﴿عَلَىٰ رَجُلٍ يَّسْتَكْبِرُ بِدِينِكُمْ﴾ بو پیاوړتک
 له خوتان تا بتانتر سښتیت ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا﴾ وه بیري (چا که کانی خوا) بکه نه وه کاتی ښووی کرد
 ﴿خُلُقَاءَ مِنْ بَعْدِهِمْ فَمَوْجٌ﴾ به جیشین له پاش گه لی نوح ﴿وَوَإِذْ أَنْزَلْنَا نُوحًا فِي الْفُلِّ﴾ وه له ش
 وږه لافته ی ښووی له وان گه وړه تر دروست کرد ﴿فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ﴾ که واته بیري چا که و به هره کانی
 خوا بکه نه وه ﴿لَمَّا كُنْتُمْ ثَغِيرًا﴾ بو نه وه ی ږز گارتان بیت ﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ﴾ ووتیان
 نایا بو نه وه هاتووی بو ناومان که به تهنه خوا پهرستین ﴿وَنَذَرُ مَا كَانَ يَدْعُ أَبَاءَنَا﴾ وه وازیبتین
 نه وه ی باوک و پایر اتمان ده پاتپهرستن ﴿فَأَنبَأْنَاهُمْ تَقْدِيرًا﴾ که واته نه و (سزایه) ی که به لښت پی داوین
 یزمان بښه دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر راست ده که یت و له راست گویانی ﴿قَالَ قَدْ وَقَعَ
 عَلَيْكُمْ مِنَ رَبِّكُمْ﴾ فهر مووی: ښگومان له لایه ن په روږد گار تانه وه توو شتان بووه ﴿رَجَسٌ
 وَفُحْشٌ﴾ سزاو خه شتم و توږه یی ﴿أَلَمْ تَكُنْ فِي أَشْمَارِ﴾ نایا دهمه قالیتم له گه لدا ده که ن دهر باره ی
 چه ند ناوړتک ﴿سَمَوْتَحْمُوهَا أَلْشُّرَءُ أَبَاؤُكُمْ﴾ که ښووه باو و پایر اتان ناو تانه له بتانیتک ﴿مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ
 سُلْطَانٍ﴾ که خوا هیچ به لگه یه کی له سهریان نه نار دونه خوار وه وه ﴿فَأَنظُرْ إِلَىٰ مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَكَبِّرِينَ﴾
 جا که واته چاوه وړانی بکه ن منیش له گه لتان له چاوه وړ وانا نم ﴿فَأَنجِئْتَهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ مِنْ جَحْمُوقِيَّتٍ﴾
 نه و سانه وو نه وانه ش له گه لی بوون (وباوه وړیان پی هیتا بوو) به میهره پاتیه ک له لایه ن خو مانه وه ږز گار مان
 کردن ﴿وَقَطَعْنَا دَابِرَ الْإِثْمِ﴾ نه وانه شمان له ریشه هیتا ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ﴾ که نایه ته کانی
 ښه بیان به درو داده ناو باوه وړ دار نه بوون ﴿وَأَنَّا كَمُودٌ أَخَاهُمْ صَالِحًا﴾ وه بو گه لی سه مو دیش
 صالحی بریا نمان نارد ﴿قَالَ يٰ قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ فهر مووی: نه ی گه له که م خوا به تهنه پهرستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ﴾ جگه له و په رستراوړتکی تر تان نی به ﴿قَدْ جَاءَتْكُمْ نَبِيٌّ قَدْ أَخَذَ﴾ ښگومان
 مو عجیزه یه کی روونشان له په روږد گار تانه وه بو هاتووه ﴿هَذِهِ سَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ﴾ نه مه خوشتری
 خوابه که مو عجیزه یه که بو ښووه ﴿مَذْرُوءَاتُ كُلِّ فِي الْأَرْضِ﴾ جالی ی گه پرتن با بخوا و بله وه پرت
 نه زه وی خوا دا ﴿وَلَا تَمْسُوهَا إِسْوَارَ﴾ و نازاری مه دهن و ده ستی بو مه به ن به خرابه ﴿فِي أَخَذَكُمْ عَذَابَ
 إِلِيمٍ﴾ (نه گهر وایکه ن) توو شی سزایه کی سخت و به نازار دهن

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ بَیْرَ بَکْهَنَهُوَه لَهَو کَاهَنَی کَه خَوَانِیوَه ی گَیْرَا﴾ ﴿خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ﴾ به جَیْنَشِین له پاش هوزی عاد ﴿وَتَوَّأَمَّکُمْ فِی الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا دایمه زانندن و نیسته جینی کردن ﴿تَتَّخِذُوا مِنْ سَهْلِهَا قُصُورًا﴾ له ده شته کانیدا کوشکی بهرز دروست ده کهن ﴿وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا﴾ وه له شاخه کانی دا، مالن و خانوو دانه تاشن ﴿فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ﴾ ده بیر بکه نه وه له چاکه گه و ره کانی خوا (وسو پاسی بکهن) ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِی الْأَرْضِ مُفْسِدِینَ﴾ و خراپه کاری مه کهن له ولاندا (و مه بن به خراپه کار و گیره شینین) ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِینَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده سه لانداره لووت بهرزه کانی گه له که ی ووتیان ﴿بِالَّذِینَ اسْتَضَعُوا﴾ به وانه ی لاوازو ژیر ده سه کرا بوون ﴿لِیَمْنَأَ قَمَرٌ مِنْهُمْ﴾ نه وانه ی پروایان هیتا بوو له ناویاندا ﴿اتَّخَذُوا مِنْ صَلَاحِ امْرِئٍ مِنْ رَبِّهِ﴾ نایا ده زانن که صالح به وانه کراوه له لایه ن به وهر دگار به وه ﴿قَالَ إِنَّا أَنَا رَبُّکُمْ بَعْدَ مُوسَى﴾ ووتیان بینگومان نیمه پروادارین به وه ی که صالح پنی به وانه کراوه ﴿قَالَ الَّذِینَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه وانه ی خویان به زل ده زانی ووتیان ﴿إِنَّا إِنَّا الَّذِی ءَامَنَّا بِمَعْبُودِهِمْ﴾ به راستی نیمه بنی باوه پین به وه ی که نیوه پرواتان پنی هیتاوه ﴿فَعَقَرُوا النَّکَاحَ﴾ نه مچا خوشتره که بان سه رب ری ﴿وَعَتَوُا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ﴾ وه سه ره که شیبان کرد له فهرمانی به ووه دگاریان ﴿وَقَالَ الْوَالِیَصِیْحُ﴾ وه ووتیان: له ی صالح ﴿أَتَتِنَا بِمَعْبُودَاتٍ﴾ نه و به لینی (سزا) ی به نیمه ده ده یست بومان بیته دی ﴿إِنْ کُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِینَ﴾ نه گهر تو له پیغه به رانی ﴿فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجَّةَ﴾ به هوی نه ووه بومه له رزه به کی به تین لینی دان ﴿فَأَصْبَحُوا فِی دَارِهِمْ جَحِشِینَ﴾ تیرر هه موویان له مالن و خانوو کاتبان دا بوون به (لاشه ی) بی گیان و بنی جوله ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ جبا صالح پرووی لئی وهر گیران (و وازی لئی هیتان) ﴿وَقَالَ یَقْوَمُ لَقَدْ أُنْقِضَکُمْ رِسَالَةُ رَبِّی﴾ وه فخر مووی نه ی گه له که م سوتند به خوا به راستی به یامی به وهر دگارم پنی را گه یانندن ﴿وَنَصَحْتُ لَکُمْ﴾ وه تاموز گاریم کردن و دلسوز بوم بونان ﴿وَلَکِنْ لَا تُحِبُّونَ التَّحِیُّحِینَ﴾ به لام قنوه تاموز گار و دلسوزانتان خوشناووت ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه لو طهان نارد، کاتیک به گه له که ی ووت ﴿أَتَأْتُونَ الذَّحِیَّةَ﴾ چون قنوه نه و کاره زور به دو خراپه ده کهن که (نیر یازیه) ﴿مَا سَبَقَکُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِینَ﴾ هیچ کهس له جیهاندا پینستان نه که و توه له و (کاره پیسه) دا ﴿إِنَّکُمْ تَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً﴾ به راستی قنوه به پیانان ناره زوتان ده شکینن؟ ﴿مِنْ دُوبِ الْإِنْسَاءِ﴾ له جیانی نافر هتان؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ﴾ به لکو قنوه ده سته به کی زیاده پون ﴿۵﴾

﴿وَمَا كُنَّا جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ وه وه لامی گه له کە ی هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْتَ قَالُوا﴾ بێجگه نه وه ی که ووتیان
 ﴿أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ له شار و وولانه که تان (لوی و و ئیمانداره کان) ده ر بکه ن ﴿إِنَّهُمْ
 أَنْفُسُ النَّاسِ يَنْظُرُونَ﴾ به راستی نه وانه که سانیکن که خویان پاک و ته میز داده گرن ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ﴾ له مجا ئیمه خوی و شمو نکه و نو ئیمان بزگار کرد ﴿إِلَّا أَمْرًا كُنَّا مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ جگه
 له خیزانه کە ی که له تیا چووان بوو ﴿وَأَنْظُرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا﴾ جا بارانی کمان به سه را باران دن (به رد
 بارانمان کردن) ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَذَابُ الْمُجْرِمِينَ﴾ جا سه بر که سه ر نه نجامی تاوان باران چو ن بوو
 (وچیان لی هات) ﴿وَالَّذِي مَذَرْنَا خَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ وه بو گه لی مه دیه نیش شو و عه بیی بریا ئیمان نارد
 ﴿قَالَ يَنْفُورُ أَغْبُوا اللَّهَ﴾ نه رموی نه ی گه له که م به ته نها خوا به رستن ﴿مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 به ر ستر او نکتان نی به بێجگه له و ﴿فَدَجَّاتُ كَرِيْمَةً مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بێگومان له لایه ن به ر وه ردگار تانه وه
 به لگه و مو عجیزه به کی روون و ناشکر اتان بو هاتو وه ﴿فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ﴾ که واته له پێوانه
 و کێشانه تان دارێک و راست بن ﴿وَلَا تَحْسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و له شت و مه کی خه لکی
 که م مه که نه وه (به دزی) ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ وه له زه ویدا خرا به کاری مه که ن
 له پاش چا کردنی ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه ی با سکر ا چا کتره بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 نه گه ر ئیوه ئیمان دارن ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ﴾ وه له سه ر هه مو و پێگایه ک دامه نیشن (رینگه
 مه گرن) ﴿تَوَعَّدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه ر شه بکه ن و به ر هه لستی پێگه ی خوا بکه ن
 ﴿مَنْ أَمَرَ بِهِ﴾ له و که سه ی با وه پێ بی هینابی ﴿وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ و بتانه ویت پێگای خوا
 به لاری و چه وتی بخره نه روو ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا﴾ وه پیری نه و کاته بکه نه وه که ئیوه که م بوون
 ﴿فَكَثَرَكُمْ﴾ پاشان خوا زوری کردن ﴿وَأَنْظُرُوا﴾ ده ی سه رنج بده ن ﴿كَيْفَ كَانَتْ عَذَابَةُ
 الْمُفْسِدِينَ﴾ سه ر نه نجامی خرا به کاران چو ن بوو (وچیان لی هات) ﴿وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ
 مِنْكُمْ﴾ وه نه گه ر کۆمه لێک له ئیوه ﴿أَتَمْسُوا بِالْأَيْدِي أُولَٰئِكَ يَوْمَ﴾ با وه پێان هینا بیت به و په یامه ی به مندا
 نیر درا وه ﴿وَحَافِيَةٌ لَّيْلُ يُمْنُوا﴾ وه کۆمه لێکی تر تان با وه پێان نه هینا بیت ﴿فَأَصْبِرُوا﴾ نه وه نارام بگرن
 ﴿حَتَّى يَخُصَّكُمْ اللَّهُ بَيْنَنَا﴾ هه نا خوا بریار ده دات له ئیو ئیماندا ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ وه نه و (خوا)
 باشترینی بریار ده رانه ﴿﴾

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ نه و کار به ده ست و ده سه لا تداران می که خزیان به گه و ره دانه نا له نا و
 گه له که ی (شوعه یب) دا ووتیان ﴿لَا تَحْزَنْكَ شُعَيْبٌ﴾ نه ی شوعه یب ینگومان دهرت ده که یمن،
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ﴾ وه نه وانه ش که پروایان هیناوه له گه ل تو دا ﴿مِنْ قَوْمِي﴾ له شاره که مان ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ
 فِي مِلَّتِنَا﴾ یان ده بی بگه رینه وه سهر ثابنی نیمه ﴿قَالَ﴾ (شوعه یب) فرموی: ﴿وَلَوْ كُنَّا كَاهِنِينَ﴾ نه گهر
 چه زیش نه که یمن و پیشمان ناخوش بیت ﴿فَلَا تَقْرَبُنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ ینگومان درو به کی گه و ره مان
 بو خوا هه له ستوه. ﴿إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ﴾ نه گهر بگه رینه وه ناو ثابینه که تان (که بت پرسی به)
 ﴿بَعْدَ إِذْ يَخْتَصِمَنَّ اللَّهُ مِثْلَهُ﴾ پاش نه وه ی که خوا بزگاری کردین لی ﴿وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا﴾ ره وانه
 بزمان بگه رینه وه بو ناو نه و (بت پرسی به) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رِزْقًا﴾ مه گهر خوی په و ره ردگار مان
 بیهوت. ﴿وَسِعَ رِزْقُ كُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ناگاداری په و ره ردگار مان هه موو شتیکی گر نوتوه. ﴿عَلَى
 اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ ته نها پشتمان به خوا به ستوه ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا﴾ (ووتیان): نه ی په و ره ردگار مان،
 له تیوان نیمه و گه له که ماندا حو کم و بریار بده ﴿بِالْحَقِّ﴾ به هقی ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ تو یاشترینی
 بریار دهرانی ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده ستوه نه شرانی هوزه که ی که بی پروا بوون ووتیان
 ﴿لَئِنْ آمَنَّا شُعَيْبًا﴾ سویند به خوا نه گهر نپوه شوین شوعه یب بکه ون ﴿إِنْ كُنَّا لَهُ خَاسِرِينَ﴾ به راستی
 نه و کاته زبان لیکه و توان خوتانن ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ جا به هوی نه وه وه بومه له رزه به کی توند
 لسی دان ﴿فَأَنصَبُوا فِي دَائِرِهِ جَلِيلِينَ﴾ هه موویان له ماله کانیاندا له نا و چوون (بی گیان و جووله که و تن)
 ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾ نه وانه ی که شوعه بیبان به دروزانی (باوه ریان بی نه هینا) ﴿كَانَ لِرِجْفَتِهِمَا
 فِيهَا﴾ (واتیا چوون) وه که ههر له و مالا نه دانه بوون (وتییدا نه زبان) ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾
 نه وانه ی که شوعه بیبان به دروزانی (باوه ریان بی نه هینا) ﴿كَانُوا هُمْ الْخَاسِرِينَ﴾ ههر نه وانه خه سار و مهند
 بوون ﴿فَقُولْ لَهُمْ﴾ نیر (شوعه یب) پروی لی وهر گیران ﴿وَقَالَ يَقُولُ﴾ فرموی بیبان:
 نه ی گه له که م ﴿لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِي رُبِّي﴾ سویند به خوا به راستی من په یامی په و ره ردگار م به
 نپوه گه باند ﴿وَلَمْ يَخَفْ لَكُمْ﴾ و ناموزگاریم کردن ﴿فَكَيْفَ أَتَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ جا چوون
 بو هوزی بی پروا و کافر غم و خهفت بخوم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَوْمِ بْنِ إِدْرِيسَ﴾ نیمه بو ههر گوندو
 شارنک پیغه مبه ریکمان ره وانه کرد بیت ﴿إِلَّا أَنْذَرْنَا أَعْلَهُمَا﴾ دانیشترانیمان تووش کردوه ﴿يَا أَبَا آسَاءَ
 وَالضَّرَّاءَ﴾ به نه بوونی و که م دهرامه تی (به زبان و نه خوشی) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تاله په و ره ردگار
 بیارینه وه و به شیمان بینوه ﴿لَقَدْ بَدَّلْنَا مَكْثَانَ السَّيِّئَةِ الْقَسَّةَ﴾ له دو ابیدا خرا به و ناخوشیه که مان
 گوپی به چاکه و خوشی ﴿حَتَّى عَفَا﴾ هه تا زور بوون و گه شیمان کرد له مال و سهر و تدا. ﴿وَقَالُوا﴾ وه
 ووتیان: ﴿قَدْ مَسَّ آيَاتُنَا الضَّرَّاءَ وَالسَّرَّاءَ﴾ ینگومان باو و باپیرانمان تووشی زبان و ناخوشی و نه خوشی
 بوون ﴿فَأَخَذَتْهُمُ بَقَّةٌ﴾ جا له نا کاودا سزمان گرتی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کانیکدا که هه سستیان
 نه ده کرد ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ﴾ و نه گهر دانیش توانی شار و گونده کان ﴿ءَامَنُوا وَاتَّقُوا﴾ باوه دریان بهیثایه و خویان
 یار استایه (له قه ده غه کراوه کانی خوا) ﴿لَنَنزِلَنَّ عَلَيْهِنَّ تَرَكِبَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به راستی دهر گای
 به ره کانی ناسمان و زه ویمان بؤ ده کردنه وه ﴿وَلَنَكُنَّ كَذِبًا﴾ به لام پروایان نه هیتا (به پیغه مبه ره که یان)
 ﴿فَلَنُخَذِّقَهُمْ﴾ نه مجا نیمه ش نه و انمان گرت و سزمان دان ﴿بِمَا كَانُوا كُفِرُوا﴾ به هوی نه و خرابانه وهی
 ده یان کرد ﴿أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسًا
 بَیِّنًا﴾ له وهی سزای نیمه یان بؤ بیت له شه ودا ﴿وَهُمْ لَا یَمُوءُ﴾ کاتیک نه و ان خه و توون ﴿وَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ وه ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسًا﴾ له وهی
 که سزای نیمه یان بؤ بیت ﴿صُعِقَی وَهُمْ لَا یَعْبُرُونَ﴾ له چیشته نگا ودا له کاتیک دایاری و گالته ده کن
 ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ﴾ جا ثایا له پیلانی خوا نه ترسان و بی باک بوون ﴿فَلَا یَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ﴾
 دهی که س له پیلانی خوا دنیا نابیت ﴿إِلَّا الْفُلُومُ الْخَاسِرُونَ﴾ جگه له که سانی زه ره مه ند نه بیت
 ﴿أَن لَّوِیْطَهُمُ اللَّزِبُ الَّذِی یَرِیثُ الْأَرْضَ﴾ ثایا پروون نه بؤ نه وه بؤ نه وانهی زه ویمان به میراث بؤ ده میتیه وه
 ﴿مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا﴾ دواي (تیا چوونی) خاوه نه پشوه کانبان ﴿أَبْ تَوَشَّاهُ﴾ نه گهر به مانده ویت
 ﴿أَصْبَحَ یَوْمَئِذٍ﴾ به هوی گونا هه کانیانه وه دوو چاری به لایان ده که یس ﴿وَنَطْلُعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه
 سور ده نین به سهر دلیان دا ﴿فَهُمْ لَا یَسْمَعُونَ﴾ ثیر نه و ان (هیچ به ند و نامور گاریه ک) نایستن ﴿وَلَقَدْ
 نَبَذَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ نه و شار و گونده تانهی (که ویرانمان کردن) ﴿نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا﴾ هه ندیک له
 هه و اله کانی ده گبرینه وه بؤت ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَیِّنَاتِ﴾ سویند به خوا به راستی پیغه مبه رانیا
 بزوات به به لگه و نیشانهی پروونه وه ﴿فَمَا كَانُوا إِلَّا یُؤْمِنُوا﴾ به لام باوه دریان نه هیتا ﴿بِمَا كَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾
 به وهی که له پیش دا به درویان ده زانی ﴿كَذَٰلِكَ یَطْمِئِنَّ قُلُوبُ الْكَافِرِیْنَ﴾ ثا به و جزره خوا مؤر ده نیت
 به سهر دلی یی باوه ران دا ﴿وَمَا وَجَدْنَا لَكَ مِنْهُمْ مِنْ عَهْدٍ﴾ زور بهی نه و انمان نه دی خاوه نی هیچ
 به یمانیک بن ﴿وَإِنْ وَجَدْنَا لَكَ مِنْهُمْ تَقْبِیْلًا﴾ به راستی زور به یمان دی سهر پیچی که ر (و تا و انبار)
 بوون ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ﴾ پاشان دواي نه وانهی (که با سمان کردن) موو سامان نارد ﴿بَنَّا یَسْرًا
 إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ به به لگه و موعجیزه کانمانه وه بؤ لای فیرعه و ن و دارو ده سته که ی ﴿فَقَضَلُوا
 یَقَاقَ﴾ به لام نه و ان به نیشانه کان (بی پروا بوون) و سته میان کرد ﴿فَلَنُظَرَ كَيْفَ کَانَ عَذَابُ الْمُفْسِدِیْنَ﴾
 جا پروانه و سهرنج بده که سهره نجامی له فهران دهر چووان و خرابه کاران چون بوو ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ یَا فِرْعَوْنُ
 إِنَّی رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ﴾ به راستی من
 پیغه مبه رنکم له لایه ن به روره دگاری جیهانیانه وه ﴿

﴿حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ﴾ و اشیاوه و (سوورم) که هیچ شتیک نه لیم. ﴿عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ﴾ به ناوی خواوه
 جگه له هق و راستی ﴿فَدَجَّنَاكُمْ بِغَنَابَتٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ به راستی له لایسن پدروهر دگارتانه وه
 به لگه ی روون و ناشکرام بۆ هیناون. ﴿فَأَرْسَلَ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِ﴾ که واته به نو ئیسرائیل له گهل من بنیره
 (به ره لایان که: له کویله یی و چه وسانه وه ت) ﴿قَالَ﴾ (فیرعه ون) ووتی: ﴿إِنْ كُنْتَ جَنَّتَ بِأَوَّلِ
 بَيْتٍ﴾ نه گهر به لگه و مو عجزه به کت هیناوه (ته ی موسی) نه وه نیشانی بده ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 نه گهر تو له راست بیژانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ نه مجا موسا گۆ چانه که ی فریدا. ﴿فَإِذَا هِيَ تَنْجَبُ
 مُبِينٌ﴾ به کسه ر گۆ چانه که بوو به ماریکی گه و ره ی ناشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ دهستی (له باخه ن به وه
 یان له بن هدنگل به وه) دهر هینا ﴿فَإِذَا هِيَ بِحَصْنِ الْفُلُجَيْنِ﴾ له پر نه و (دهسته) سه ی و پر شن گدار بوو
 بۆ بینهران ﴿قَالَ الْعَلَّامِينَ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ هه ندیک له کار به دهست و دهسه لانداریانی گهل که ی
 فیرعه ون ووتیان: ﴿إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی نه م (موسایه) جادوو گهریکی زور زانه ﴿وَلَا
 تُرِيدُ أَنْ تُخْرِجَهُمْ مِنْ أَرْضِكَ﴾ ده به و نت له خاك و وولاتی خو تان دهر تان کات ﴿فَتَأْتِي الْأُفُورُ﴾ جا
 ئیوه فهران و راتان چیه (له م باره یه وه) ﴿قَالُوا﴾ نه وانیس ووتیان: ﴿أَرْجِهْ وَلَخَّاهُ﴾ کاری (موسا)
 وهر که ی دوا بخه ﴿وَأَرْسَلَ فِي الْمَدَائِنِ خَبِيرِينَ﴾ که سانیکی کۆ که ره وه بنیره بۆ نه و شارانه (ی جادوو گهری
 لی به) ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ﴾ هه موو جادوو گهریکی شاره زات بۆ ده هینن ﴿وَجَاءَ السَّحَرَةُ
 فِرْعَوْنَ﴾ جادوو گهران هاتن بۆ لای فیرعه ون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿إِنْ لَنَا لَأُخْرَى﴾ بینگومان ئیمه پاداشت
 و خه لانی گه و ره مان ده بیت ﴿إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾ نه گهر ئیمه سه ر که و تین (به سه ر موسا دا)؟
 ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعه ون) ووتی: به لی پاداشتی گه و ره مان ده بی: ﴿وَأَنَّا كُنَّا لَمِنَ الْمُفْسِرِينَ﴾ و بینگومان
 ئیمه له مزیکانی (خوم) ده بن ﴿قَالُوا لَنُفُوسُنَا﴾ (جادوو گهره کان) ووتیان نه ی موسا ﴿إِنَّا أَن
 شَقِيقٌ﴾ یاتو (نه وه ی بیت) فری ی ده ﴿وَأَنَّا إِنَّا لَكُونُ نَحْنُ الْمَلُوقِينَ﴾ یان ئیمه ده بها و تریس و فری ی
 ده ده بن ﴿قَالَ الْقَوْمُ﴾ (موسا) ووتی: ئیمه بیها و تریس (نه وه ی بیتانه) ﴿فَلَمَّا الْقَوْمُ﴾ نه مجا کاتی
 (نه وه ی بیتان بوو له جادوو) فری یان دا ﴿سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ﴾ چا و به سستیان له خه لک کرد
 ﴿وَأَسْرَهُمْ هُمْ﴾ و ترسیکی گه و ره مان خسته دلیانه وه ﴿وَجَاءَهُمْ سِحْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه جادوو به کی
 گه و ره مان نو اند ﴿وَأَرْجَحْنَا إِلَىٰ مَوْحٍ﴾ وه حیمان کرد بۆ موسا ﴿أَن لَّيْ عَصَاكَ﴾ که گۆ چانه که ت
 فری بده ﴿فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾ ئیتر به کسه ر نه و (گۆ چانه بوو به مارو) هه رچی جادوو ی دروینه یان
 کرد بوو هه لی لووشی ﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ﴾ ئیتر راستی دهر که وت و روون بوو به وه ﴿وَوَصَّلَ مَا كَانُوا
 يَفْعَلُونَ﴾ نه وانیس هه رچی (سبحر) یان کرد بوو بوو چهل بوو به وه ﴿فَعَلُوا هَذَا إِلَكَ﴾ هه ر له ویندا
 (فیرعه ون و شویکه و توانی) زیر خران و دۆران ﴿وَأَنفَلَكُوا سَخِرِينَ﴾ و به رسوایی گه رانه وه ﴿وَأَلْقَى
 السَّحَرَةُ سَخِرِينَ﴾ وه جادوو گهران هه موویان سووژده یان برد (بۆ پدروهر دگاریان) ﴿۱۵﴾

﴿قَالُوا﴾ (ساحیرہ کان) ووتیان: ﴿أَمْ نَجْعَلُ الْأَعْمَىٰ﴾ نیمه بر و امان هیتا به پەر و مرد گاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ کہ پەر و مرد گاری موسا و هارونه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعهون ووتی: ﴿أَنَّمْشُمْ بِهِ خَيْلَنَا﴾ پینش نه وهی نیز تان بدم با و یر تان پی هیتا! ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به راستی تمه ﴿لَمَكْرٌ مِّنْكُمْ مُّؤْتَفِی الْمَدِیْنَةِ﴾ فیل و پیلانیکه (نیوه موسا) نه خشه تان بو کیشاوه لهم شماردا. ﴿لِیُخْرِجُوا مِنهَا أَهْلَهَا﴾ نا دانیشوانه که ی لی دهر بکهن. ﴿فَقَوَّی نَعْمَانُ﴾ جا له دوا پیدا ده زانن (چیتان لی ده کهم) ﴿لَا قُوَّةَ لَیْسَ لَکُمْ وَارِثَکُمْ﴾ سویند بینت ده ست و قاچتان بیرم ﴿مِّنْ خَلْفٍ﴾ به پیچه و اندوه (چهپ و راست) ﴿لَا تَسْلُبْکُمُ الْأَمْوَالَ﴾ نه مچا سویند بی گشتان هه لده و اسم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: (به فیرعهون) ﴿إِنَّا إِلَٰهَ رَبِّنَا مُنْقِلُوتٌ﴾ نیمه دلباسن که بو لای پەر و مرد گارمان ده گه برینه وه ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُتَحَدِّثُونَ﴾ تو هیچ ره خنه یه کت له نیمه نی به ﴿إِلَّا أَنَّا نَعْتَابُ رَبَّنَا﴾ جگه له وهی که نیمه با و یرمان به به لگه و نیشانه کانی پەر و مرد گارمان هیتاوه ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کانی بومان هات ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ نه ی پەر و مرد گارمان نارامیمان به سدر دا بریزه ﴿وَوَقَّعْتُ السَّیْبَ﴾ و به موسو لمانیه تی بمان مرینه ﴿وَقَالَ الْمَلَأِیْنِ فَرْعَوْنَ﴾ هه ندیک له ده سه لاتداران و کار به ده ستانی گه لی فیرعهون ووتیان ﴿أَنذَرْتُ مُوسَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ نایا و از له موسا و هوزه که ی ده هیتی ﴿لَیْسَ لَکُمُ الْأَرْضُ﴾ بو نه وهی له و ولاندا (خاکی میردا) خرابه کاری بکهن ﴿وَبَدَّلْکُمُ الْإِلَٰهَ﴾ و ده ست له خوت و پەر ستر اوه کانت هه لبگرن ﴿قَالَ﴾ (فیرعهون) ووتی: ﴿سَقَطَ رَبِّیْ أَلَسَ لَهُ مُمْلَکُوتٌ﴾ له ممو دوا کور به کانیان ده کورین ﴿وَأَسْمَعُ بَشَرًا﴾ و نا فره تانیان ده هیلینه وه به زیند و وی (بو خرمه ت کردن). ﴿وَأَنَا فَوْقَهُمْ قَهْرٌ﴾ و به بیگومان نیمه ده سه لاتدارین به سهر یاندا ﴿قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ موسا به گه له که ی ووت ﴿أَسْمِعُوا لِلَّهِ وَاصِرًا﴾ داوای یازمه تی له خوا بکهن و خو را گر بن. ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ﴾ بیگومان هه مو و زه وی مولکی خوابه. ﴿وَنُورُهَا مِنْ نُّوْرِ رَبِّهِ﴾ ده یدا به ههر که س له به نده (شیاوه) کانی که خوی به ویت ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِیْنَ﴾ و سهر نه نجامی چاک بو خواناسانه ﴿قَالُوا﴾ (گه له که ی) ووتیان: ﴿أَوَدَّعَا بِنَا قَتْلَ أَنْ تَأْتِنَا﴾ پینش هاتنی تو بو ناومان نازار دراین ﴿وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا﴾ هه روه ها پاش هاتنی تو بو ناومان (به پیغه مبه رایه تی) ﴿قَالَ﴾ (موسا) فرموی: ﴿عَسَىٰ رَبُّکُمْ أَنْ یُهَیِّکَ عَذَابَکُمْ﴾ به لکو پەر و مرد گار تان دوزمه که تان له ناو به ریت ﴿وَسَخَّطَ لَکُمُ الْإِلَٰهَ﴾ و نیوه بکات به جینشین (ی دوزمه کانتان) له سهر زه وی ﴿فَیَنْظُرُ حَتَّىٰ تَعْمَلُوْنَ﴾ جا نه ماشا ده کات نیوه چو ن کار ده کهن ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه دار و ده سته ی فیرعهونمان سزادا ﴿بِالْأَسْبَیْنِ﴾ به ووشکه سالی و قات و قبری ﴿وَنَقَصَ مِنَ الثَّمَرِ﴾ و کهم بوونه وهی به رو بوومی میوه و کشتو کاله کانیان ﴿لَعَنَهُمْ یَذْکُرُونَ﴾ بو نه وهی بیر بکه نه وه (به ند و هریگرن) ﴿۱۵﴾

﴿إِذْ أَنْجَا نُوحًا وَنُوحًا﴾ جا کائی چاکه یان بۆ بهاتایه (له سهروهت و بهر و بیوم) ﴿قَالَ الْإِنْسَانُ الْمَذْمُومُ﴾ دهیان ووت: نه مه هه ره هی نیمه یه (شایسته ی نیمه یه) ﴿وَأَن تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ به لām کائی تووشی به لā و خرابه یه یرونایه ﴿بَطَّيْرًا وَيُمْسِقًا وَمَن مَّعَهُ﴾ (دهیان ووت) به هزی شوومی مووسا و شوین که و تووانیه و بهه ﴿أَلَا إِنَّمَا طَلَعُوا مِنْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بیدار بن بنگومان نه و (ناخوشیانه) ی به لایانه وه شووم و خرابه له لایه ن خواوه یه (نه ک مووسا و ایمانداران) ﴿وَلَهُمْ أَكْثَرُ نَفْسٍ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لām زور به یان بی ناگان و نازانن ﴿وَقَالُوا﴾ دهیان ووت (به مووسا) ﴿مَهْمَا نَأْمُرْ بِهِ مِنْ آيَةٍ﴾ هه ره مو عجزیه به کمان بۆ بهیتی ﴿لِنُشْخَرَنَّهُمَا﴾ بۆ نه وه ی جادو و موسان لی بکه ی پی ی ﴿فَمَا تَخِذْ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ نه وه نیمه باوه رت پی ناهیتین ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ﴾ نه وسای نیمه ش نار دمانه سهریان ﴿الطُّوفَانَ﴾ لافاو ﴿وَالْجَرَادَ﴾ و کولله ﴿وَالْقُمَّلَ﴾ و نه سپی ﴿وَالصَّفَّادِ﴾ جوره ها بۆق ﴿وَالذَّمَ﴾ و خوین ﴿وَأَنبَتَ ثَمَرَاتِهِ﴾ که چهنه به لگه و مو عجزیه کی روون بوون ﴿فَأَنسَكَّ كُرُوءًا﴾ که چی خویمان به گه وره زانی (له وه ی که بر و ا بهیتن) ﴿وَكُنَّا أَنْفُسَنَا خَائِفِينَ﴾ بنگومان نه وانه گه لیکسی تا و انبار بوون ﴿وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ﴾ کاتیکیش نه و سزاو به لایان به سه ردا هات ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿يَمْسُقُ أَخَذُكَ لَنَا رَبُّكَ﴾ نه ی مووسا له بهر و رد گارت بیار پیره وه بۆمان ﴿يَمَّا عَاهَدْتَ عِنْدَكُ﴾ وه ک به لیتی به تو داوه ﴿لَنبَنِيَنَّكَ عَنَّا الرِّجُّ﴾ سویند پی گه نه م به لā و سزایه مان له سه ر لابه ری ﴿لَنُؤْمِنَنَّ بِكَ﴾ بنگومان باوه رت پی دینین ﴿وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و به نو ئیسرا ئیلت له گه لدا ده نیرین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجَّ﴾ به لām کاتیک سزا که مان له سهریان لابرده ﴿إِنَّا أَجَلُهُمْ نَبِّئُهُمُ﴾ ناگه بشته ماوه ی دیاری کراو (بۆ نیا چوونیان) ﴿إِذْ أَهْمَمْتَهُمْ لُكُوءٌ﴾ ده ست به جی به یمان که یان هه لو ه شانده وه ﴿فَأَنقَضْنَا مَنَّهُمْ﴾ جا تو له مان لی سه ندن ﴿فَأَعْرَضْنَاهُمْ فِي السَّرِّ﴾ وه له ده ریادا خنک اندمانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا لَنُؤْمِنَنَّ﴾ له بهر نه وه ی نه و ان باوه ریان به نیشانه کائی نیمه نه بوو ﴿وَكُنَّا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾ و هه میسه لی یان بی ناگا بوون ﴿وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ﴾ نیر (له جیگای گه لی فیرعه ون) نه و گه له مان نیشه جی کرد ﴿كَانُوا إِسْتَضْعَفُوا مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا﴾ که هه میسه ده جه و سیرانه وه له ر قو زه لات و ر قو ز ناوی نه و وولاته دا ﴿أَلَيْسَ بَرَكَاتِهَا﴾ که بیت و بهر که تمان تی خست بوو ﴿وَوَعَدْتُكَ بِكَ الْحُسْنَى﴾ و به لیتی هه ره جوانی بهر و رد گارت به ته و اوی هاته دی ﴿عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بۆ نه وه ی ئیسرا ئیل ﴿يَخَاصِمُوكَ﴾ به هزی نارامگری یانه وه (له سه ر نار هه تی به کان) ﴿وَدَّ مَرْيَمَ﴾ وه روو خاندمان و تیکمان دا ﴿مَا كَانَ يَتَخَفُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ﴾ نه و کوشک و ته لارانه ی فیرعه ون و گه له که ی دروسنیان کرد بوو ﴿وَمَا كَانَ يُؤْمِنُ﴾ هه روه ها نه و (میوه و بهز و باخانه ی) که که پریان بۆ کرد بوو ﴿

﴿وَجُوزًا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَنْ يَحْمِلُوا ثِمَالَهُمْ﴾ نه مجا نه وهی ئیسرا ئیلما ن لهو دوریا په رانده وه (فیرعه ون و گه له که یما ن تیندا خنکا ند) ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِجَالًا تُنَازِلُونَهُ﴾ نه مجا تو ووشی خه لکانیک بو ون ﴿تَوَكَّفُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا﴾ به رده وام خه ریکی په رستنی بته کانیا ن بو ون ﴿فَأَنزَلْنَا مُوسَىٰ﴾ (جو و له که کانیش) ووتیا ن: نه ی موسا ﴿أَجْعَلَنَّآ إِلَهُكُمَا إِلَهُةَآ إِلَهَهُ﴾ ههروهك نهو په رستراوانه ی نه وان تویش په رستراوئکما ن یو دابنی ﴿قَالَ﴾ موسا فهرمووی: ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ به راستی ئیوه هوزنکی نه فامن ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ يَبْغُونَ﴾ نه وان ه ﴿مَنْزِلَآ مَا هُمْ بِقَوْمٍ﴾ نهو (بت په رستی به ی) نه وانی له سه ره له ناوده چی ﴿وَيَكْفُلُ مَا سَكَنُوا﴾ یَعْمَلُونَ ﴿وَهُ هه رچی ده که ن به تال و هه لوه شواو به ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿أَعْبَدُوا إِلَهُكُمُ إِلَهُةَآ﴾ نایا جگه له خوا داوای په رستراوئکی تر تان یو بکه م ؟ ﴿وَهُوَ قَصْدُكُمْ عَلَى الْعَرْشِ﴾ که (نهو خوا به) ریزی داوون به سه ر جیهانیا ندا ﴿وَإِذْ أَخْبَرْنَا نَارًا﴾ (وَه بیره که نه وه) له و وه خته ی رزگارما ن کردن له ده ست و په یوه نده که ی فیرعه ون ﴿يَسْمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ که نه شکه نجه و نازاری سه ختیا ن ده دان ﴿يُقْسِمُونَ بِآبَائِكُمْ﴾ کورانی ئیوه یان ده کوشت ﴿وَيَسْتَحْيُونَ﴾ یَسَاءَلُكُمْ ﴿وَنَافِرَتَانِی ئیوه یان ده هیسته وه (بو خز مدنی خو یان) ﴿وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ لِّقَوْمٍ يُذَكَّرُونَ﴾ وه له و (نازار دانه) تاندا تا قی کردن وه به کی گه و ره بو و له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ﴾ وه به ئیما ن به موسا دا ﴿ثَلَاثِينَ لَّيْلَةً﴾ سی شه و ﴿وَأَتَيْنَاهَا بِعَشْرِ﴾ به ده شه وی تر ما وه که مان ته و او کرد ﴿فَنَزَعْنَاهُ مِنْ رَبِّهٖ أَرْبَعِينَ لَّيْلَةً﴾ نه و سا وه ختی دبداری په روه ردگاری بو و به چل شه وی ته و او ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ﴾ موسا به هاروونی برای ووت ﴿أَخْلَفْنِي فِي قَوْمٍ﴾ نه ناو گه له که مددا جیتش بنم به ﴿وَأَصْلَحْ﴾ و کاری چاک بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾ و شوینی ریتبازی خرابه کاران مه که وه ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ بِبَيِّنَاتٍ﴾ جا کاتی موسا هات بو کات و شوینی دیاری کرا و مان (بو گفتو گو کردن له گه لمان) ﴿وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ﴾ و په روه ردگار و و تو ویزی له گه لدا کرد ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ووتی: نه ی په روه ردگارم ﴿أَرِنِي أَنْظُرَ إِلَيْكَ﴾ خو تم نیشان بده تا بت بینم ﴿قَالَ لَنْ نَرِيَّ﴾ (په روه ردگار) فهرمووی: تو (له دنیا دا) من نابینی ﴿وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾ به لام سهیری (لای) شاخه که بکه ﴿إِنِ اسْتَفْرَغْتَ مِنْهَا نَارًا﴾ جا نه گهر نهو شاخه له شوینی خوی دا نه جولا ﴿فَسَوْفَ تَرِيَّ﴾ نه وه دوا ی که میتک توش ده مبینی ﴿فَلَمَّا نَجَّىٰ رَبُّهُمُ الْجَبَلَ﴾ جا کاتیک په روه ردگاری خوی ده رخت بو شاخه که ﴿جَعَلَهُ دَكَّآ﴾ شاخه که ی وورد و هان کرد (و له گه ل زه ویدا ته ختی کرد) ﴿وَحَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا﴾ و موسا ش به یی هوشی کهوت په رو ودا ﴿فَلَمَّا أَتَىٰ﴾ جا وه ختی هوشی به خویدا هاته وه (چاک بو و به وه) ﴿قَالَ سُبْحَنَّكَ﴾ فهرمووی: پاکی و بی گهردی بو تو (نه ی په روه ردگار) ﴿ثَبَّتَ إِلَيْكَ﴾ به په شیمانی گه رامه وه بو لات ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه من به که می پروا دارنم ﴿

﴿قَالَ﴾ (په روه ردگار) فەر مووی: ﴿تَمُوتُنَّ﴾ ته ی مووسا ﴿إِنِّي أَصْطَلِقُكَ عَلَى النَّاسِ﴾ بینگومان من توّم هه لبرداردوه به سهر هه موو خه لکی دا ﴿بِرِسَالَتِي﴾ به په یامه کانم ﴿وَبِکَلْبِي﴾ و قسه کردنم (له گه لیت راسته و خق) ﴿فَتَخَذَ مَاءً تَنَیَّدَ﴾ که واته ته وه ی پیتم به خشییوی توند دهستی پیوه بگره ﴿وَكُنْ مِنَ الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ وه له سوپاس گوزاران به ﴿وَصَكَّتَ اللَّهُ فِي الْأَلْوَابِ﴾ و له و پارچه ته ختانه دا بزمان نووسی ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له هه موو جوړه باسیتک ﴿فَمَوْعِظَةٌ وَفَصِيلَةٌ لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ په ند و ناموزگاری و باسی هه موو شتیک به پروونی (که پیوستیان پی ی بیت) ﴿فَتَخَذَ مَاءً يَتَنَبَّهَ﴾ که واته (مووسا) به توندی بیانگره و ناگاداریان به ﴿وَأَمْرٌ فَؤُوكَ﴾ وه فهران به گه له که ت بکه ﴿بِأَخْذِهِ وَأِيَّاسِيهَا﴾ تا دهست بگرن و ره فشار بکه ن به جواتر و چاکترینیان ﴿سَأُزَيِّجُهُنَّ زَاوَاهَهُنَّ﴾ به زووی جی و شوین له سنوور دهر چو و اتان نشان دهم ﴿سَأُصْرِفُ عَنْ هِنِّي﴾ لایان ته دهم له به لگه و نیشانه و نایه ته کانم ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ ته وانه ی که خویان به گه و ره داده نین له سهر زه ویدا ﴿يَعْرِضُ الْحَيَّ﴾ به ناهه ق و ناره و ا ﴿وَأَنْ يَرْوَا كَلَّةً يَنْتَفِ﴾ ته وانه نه گهر هه موو نایه ت و موعجزه به ک بینن ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ باوه ربیی ناهیتن ﴿وَأَنْ يَرْوَا سَبِيلَ الرُّشْدِ﴾ وه ته گهر نایینی راست و دروست بینن ﴿لَا يَرْجِعُونَ سَبِيلًا﴾ نایکه ن به ربازو نایینی خویان ﴿وَأَنْ يَرْوَا سَبِيلَ الْغَى﴾ وه ته گهر ږنگه ی گومرایی و نایینی چه و ت بینن ﴿يَرْجِعُونَ سَبِيلًا﴾ ده بکه ن به نایین و ربازو خویان ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ هه موو ته ماته له بهر ته وه به که به لگه و نیشانه کانن نیمه یان به درو دهر زانی ﴿وَكَاؤُا ظَلَمَاتٍ﴾ وه هه میسه پی ناگا بوون لیان ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه که سانیک که به لگه و نیشانه کانن نیمه یان به درو زانی ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم مَّا يَتَذَكَّرُونَ﴾ هه و هه دیداری ږوژی دوا یان (به درو زانی) ﴿حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ کار و کرده وه ی (چاکیان) به هیچ دهر چوو (پوچهل بوویه وه) ﴿هَلْ يَحْجِرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نایا جگه له و (خراپانه) ی که ده بان کرد سزا ده درین؟ ﴿وَأَخَذَ قَوْمٌ مِّنْ عَدُوِّهِ﴾ وه هوزی مووسا پاش (رؤیشتنی) مووسا دروستان کرد ﴿مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجَلًا جَسَدًا﴾ له خشل و زیره کاتیان په بکه ری گویره که یه ک ﴿لَّهُ خَوَازٍ﴾ که قوړه ی (وه ک گویره که ی) هه بوو ﴿الَّذِينَ يَرْوَا أَنَّهُ لَا يَكْفُلُهُمْ﴾ نایا ته وانه نه یان بیبی که بینگومان ته و (گویره که یه) قسه بان ته گه لدا ناکات ﴿وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا﴾ و هیچ ربازو نیکیشیان نشان نادات ﴿أَخَذُوا﴾ کردیان به (په ستر او) ﴿وَكَاؤُا ظَلَمَاتٍ﴾ و ته وانه سته مکار بوون ﴿وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ﴾ وه کانی له دهستان دهر چوو (زور په شیمان بوونه وه) ﴿وَزَاوَا أَنَّهُمْ فَدَحَّوْا﴾ وه تیگه یستن و بینان که بینگومان گومر ابوون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿لَئِنْ لَّمْ يَرْجِعْ زَيْنًا﴾ سویند به خوا ته گهر په روه ردگار مان به زه یی پیماندا نه به ته وه ﴿وَيَغْفِرَ لَنَا﴾ وه له گونا هه کانمان خوش نه بیت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ته وه به راستی نیمه له زبان لی که و توان

﴿وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ جا کاتی موسا گه پرایه وه ناو هوزره کدی ﴿عَظِيمًا﴾ بهرق و تورپیه کی زوره وه ﴿قَالَ﴾ (موسا) وونی (به گویره که بهرسته کان) ﴿يَسْمَعُ الْخَفْوَ مِنْ بُعْدٍ﴾ له دوی من چ جیشینیکی بهد فیه و خراب بوون ﴿أَتَجِدَنَّ أَمْرَ رَبِّكَ كَـٰذِبًا﴾ نایا بهله تان کرد له فرمانی پوره دگارتان؟ ﴿وَأَتَىٰ الْأَنْبِيَاءَ﴾ (موسا) تهخته کانی (توراتی) فری دا ﴿وَأَخَذَ مِنْ أَجْزَائِهِمْ ذُرِّيَّتَهُ﴾ وه (قری) سهری (هاروونی) برای گرت و بهره و خوی رایکیشا ﴿قَالَ﴾ (هارون) وونی: ﴿أَتَأْتِمُنِي بِكُلِّ كَذِبٍ﴾ نهی کوری دایکم ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوكُم بِهَرَاكُم﴾ بهراستی هم گهله لاوازیان کردم ﴿وَكَاذِبُكُمْ قَوْلِي﴾ نریک بوو بسم کورن ﴿فَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَعْدَاءِ﴾ که واته دوزمنانم پی دلخوش مه که ﴿وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ وله گهله هوزی ستم کاراندا دامه نی ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخْوَتِي﴾ نهی پوره دگارم له خوم و براکم خوش به ﴿وَأَذِلَّةً عَلَىٰ رَحْمَتِكَ﴾ وه بمانخه ره ناو به زه بی و میهره بانی خونده وه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ﴾ تو میهره بان ترینی هموو میهره بانایت ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمِلُوا الْعِجْلَ﴾ بهراستی نهو که سانهی که گویره که بهرست بوون ﴿سَيَأْتِيَهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ﴾ له هموو دوا ده که ونه بهر رق و خه شمی پوره دگاریان ﴿وَوَلَّاهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ههروه ها رسوایی و زهلیلی له زبانی دونیادا. ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ﴾ هه بهو جوړه سزای درو ههلهستان دهه یس ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه وانهی گونا هیان کرد ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ پاشان دوی نه وه تهو به بیان کرد ﴿وَنُؤْتِيهِم مَّا كَانُوا يَرْجُونَ﴾ و باوهریان هیئا ﴿إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا﴾ بنگومان پوره دگارت پاشی نهو (باوهریان و توبه کردنه) ﴿لَنُغْفِرَنَّ سَيِّئَهُمْ﴾ لیسوردهی میهره بانه ﴿وَلَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ جا کاتی موسا تورپیه به که ی نهشته وه ﴿لَنُؤْتِيَهُم مَّا كَانُوا يَرْجُونَ﴾ تهخته کانی (توراتی) هه لگرت هه وه ﴿وَفِي سَخَطِهَا﴾ وله په نووس و نوسراوی نهو (ته ختانه) دا ﴿هَذِي زَكَاةُ﴾ دینموونی و به زه بی گه و ره هه بوو ﴿لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَذُكِّرُونَ﴾ بو که سانیات که له پوره دگاریان دهترسن ﴿وَأَخَذَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ﴾ وه موسا له گهله که ی خوی هه لی بزارد ﴿سَبْعِينَ رَجُلًا﴾ هه فتا پیاو ﴿لِيُفْقِنَهُمْ﴾ بو کات و شونی دیاری کراو له گهله نیمه (بو نه وه ی له کیوی طور ته و به بکه له ناوا گویره که بهرستبه که یان، جا کاتیک هاتنه نهوی ووتیان به موسا بروات پی ناهین تا خوا نه بینن تو خوت قسه له گهله کرد با نیمه ش بینین) ﴿فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ (خوا سزای دان و یومه له زه ی بو ناردن) جا کاتیک که بوومه له رزه که دایگرتن ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ لَوْ شِئْتَ﴾ نهی پوره دگارم گهر بتو سته یه ﴿أَهْلَكَهُمْ مِّن بَعْدِ وَإِنِّي لَأَمْلَأُ جَهَنَّمَ بَنَاتٍ﴾ له هموو پش نهوان و منشت له ناو ده برد ﴿أَهْلِكَ﴾ نایا تو هه موومان له ناو ده بهیت ﴿بِمَا فَعَلَ أَشْقَاهَا﴾ به هوی ته وه ی که گنل و نه فامه کانسان نه نجامیان داوه ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ﴾ نه مه ته نهها تا قی کردنه وه به کی خوته ﴿فَضْلُ بَنَاتٍ﴾ هه که سیکت بویت بهو هوی وه گو برای ده که بیت ﴿وَنَهَيْتَنِي مِّنْ شَاءٍ﴾ وه هه که سیکت بویت دینموونی ده که بیت ﴿أَنْتَ وَرَبُّكَ﴾ هه تو پشتیوان و (به ستر اومانی) ﴿وَأَغْفِرَ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾ که واته لیمن خوش بهو په حمان پی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ﴾ چونکه باشترین لی بورده هه تو ی ﴿

﴿وَأَكْثَبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ (خواه) لهم دنیا دا چاکه مان بۆ بنووسه ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ ههروهه
 له پوژی دوايشدا ﴿إِنَّا هَذَا نَالِكٌ﴾ به راستی ټیمه بۆ لای تو گه راوړته هوه ﴿قَالَ﴾ (په روهردگار)
 فهرمووی: ﴿عَذَابِي﴾ سزاو سازم ﴿أَصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ﴾ دوو چاری هه که سی ده که م که به موی
 ﴿وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه به زهیی و رحمة ټیسم هه موو شتیکی گرتوته وه ﴿فَسَاكُنْهَا الَّذِينَ﴾
 جا له دواپی دانه و (به زهیی به م) ده نووسم بۆ نه وانهی ﴿يَتَّقُونَ﴾ پاریزکار و له خوا ترسن
 ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه کات ددهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه وانهش که بپروا به بدلگه و
 نیشانه کانی ټیمه دینن ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ﴾ (نهم به حمة موی په روهردگار)
 بۆ نه وانه به که شوین پیغمه مبر ﷺ که وتوون که پیغمه مبریکي نه خوړنده واره و (له لایه ن
 په روهردگار وه هانووه) ﴿الَّذِي يُخَذِّلُكَ وَعَمَّكُ وَاعْتَدُكَ﴾ نه و که سه (پیغمه مبریکه نه هلی کتاب
 سیفه تی ده زانن) چونکه به نوو سراوی لایانه ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ﴾ له ته ورات و ئیجیل دا
 ﴿بِمَا أَمَرُكُمْ بِالْعُرْفِ﴾ که فهرمانیان پی ده کات به چاکه ﴿وَنَنْهَئُكُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ږیگر بیان لی
 ده کات له خرابه ﴿وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ﴾ شته خاوین و پاکه کانیان بۆ حه لال ده کات ﴿وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ﴾
 الٰحِبَّاتِ ﴿وه شته پیسه کانیان لی حرام (قه دهغه) ده کات ﴿وَيَقْضِعُ عَنْهُمُ إِصْرَهُمْ﴾ و باره فورس
 و گرانه کانیان له سهر لاده بات و ﴿وَالْأَعْلَالِ﴾ نه و کت و زنجیرانهش ﴿الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ که
 به سهر بانه وه بوون ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ نه مجا نه و که سانهی که باوه بیان به و (پیغمه مبره) هینایت
 ﴿وَعَزَّزُوهُ﴾ و ږیزو قه دریان بۆ دانایت ﴿وَنَصَرُوهُ﴾ یارمه تیان دایت و پشتیوانیان لی کردیت
 ﴿وَأَنْجَلُوا النَّوْرَ﴾ و په پرهوی نه و نووړه بیان کردیت (که نور نانه) ﴿الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ﴾ که له گه لېدا
 تیراوه ته خواره وه ﴿أَوْثَقَ خُمُ الْمُفْلِحِينَ﴾ نه و ان هه موو (که باسکران) له رزگار بوواتن ﴿﴿﴾
 ﴿قُلْ﴾ (تهی مه حمة د ﷺ) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تهی خه لکینه ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾
 به راستی من پیغمه مبری خوام بۆ ټیوه هه موو تان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه و (خواه ی)
 که ته نه ا بۆ نه وه، مولکی هه موو ناسمانه کان و زهوی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رستراونکی راست
 نیه جگه له نه و ﴿يُنْزِلُ الْغَيْثَ﴾ ده زینیت و ده مرینیت ﴿فَتَأْتُوا بِالْحَافِظَةِ وَالرَّسُولِ﴾ که وانه بپروا به خوا
 پیغمه مبره که ی بهینن ﴿النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ﴾ که نیراونکی نه خوړنده واره ﴿الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ نه ویش
 باوه ری به خوا ﴿وَكَلِمَتِهِ﴾ و به ووته کانی هیه ﴿وَالنَّبِيُّ﴾ ټیوهش شوینی بکه ون و په پرهوی بکه ن
 ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بکه ونه سهر ږیگای راست ﴿﴿﴾ و من و ږیو موسی و له هوزه که ی موو سادا
 ﴿أُمَّةٌ﴾ ناقمیکي گه وړه هه ن ﴿يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ﴾ که ږینموونی خه لکسی ده که ن به حقه و راستی
 ﴿وَبِهِ يَهْتَدُونَ﴾ و هه به حقه قش دادو وری ده که ن ﴿﴿﴾

﴿يَا قَالِكُ أَفَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ کاتې تاقمې لهوان (به تاقمېکې تریانی) ووت ﴿لَمْ يَخْلُقْهُمْ قَوْمًا﴾ یوچی نامور گاری
 کومه لیک ده کهن ﴿اللَّهُ مُهَيِّئُكُمْ﴾ که خوا له ناویان ده بات ﴿أَوْ مَعِدَتُهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ یان به سزایه کی
 سهخت سزایان ده دات ﴿قَالُوا مَعِدَةُ الْإِنِّ زَبْكَو﴾ ووتیان: تالای پهروهر د گارتان به هانه و عوزر یی
 (و تاوانبار نه بین له سهر یی دهنگیمان) ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَشْفُونَ﴾ و به لکو نهوان له خوا بترسن ﴿فَلَمَّا
 سُرُّوا دُحْرُوا أَبَدًا﴾ نه مجا کاتې نه وهی پنی نامور گاری کرابوون له بیران چوو ﴿أَلَحَبَّتِ الَّذِينَ يَسْهُونَ
 عَنِ السَّوَةِ﴾ نه وانهی بهر گریبان ده کرد له خرابه و تاوان رز گارمان کردن ﴿وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه وانهش
 که سته میان کرد سزمان دان ﴿بِعَذَابٍ بَیِّنٍ﴾ به سزایه کی زور خراب ﴿بِعَذَابٍ أَفْسُوفٍ﴾ به هوی
 ده چوونیان له فمرمانی خوا ﴿فَلَمَّا عَتَاوْا مَّا لُؤْا عَنَّهُ﴾ جاکاتیک یاخی بوون له نه وهی قه دهغه
 کرابوون لی ﴿فَلَمَّا لُؤْا قِرْدَةً خَاسِئِينَ﴾ نه و سا پیمان ووتن: پینه چهند مهیموونیکې دوور خراوهی
 بی نرخ ﴿وَأَذَانًا رَّكْبًا﴾ وه (نهی موحه ممد) بیریکه ره وه) کاتې پهروهر د گارت رایگه یاندو
 دای به گونچکه یاندا ﴿يَتَّبِعُنَّ عَذَابَهُ﴾ سوتندی بیگومان دهینری بویان ﴿إِلَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ تا
 روزی دواپی ﴿مَنْ يَسْمُوهُ سَوَاءَ الْعَذَابِ﴾ کهسانی که سزای توند و به دیان پی بچیزی ﴿إِنْ رَكِبْتَ
 لَسْرِيفَ الْعِقَابِ﴾ به راستی پهروهر د گارت تولهی خیرایه ﴿وَالَّذِي تَفُورَ نَجْمِهِ﴾ به راستی لی خوش بوو و
 میهره بانیسه ﴿وَقَطَعَتْ هَوْنًا الْأَرْضَ مَعًا﴾ وه نه و انمان له سهر زهوی دابه چهند کومه لیک دابهش
 کرد ﴿يَنْهَهُمُ الصَّلَاةَ﴾ هندیکیان چاکه کارن ﴿وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هندیکیان وه نه و ان
 نه بوون (بی باوه بوون) ﴿وَيَكُونُهُمُ بِالْحَسَنِيِّ﴾ وه تاقیمان کردنه وه به چنده ها چاکه و خوشی
 ﴿وَالْحَسَنِيَّاتِ﴾ و به چنده ها خرابه و ناخوشی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به نومیدی نه وهی بگه پرتنه وه
 (بوقلای خوا) ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَإِذْنِهِ خَلْفٌ﴾ دواپی نه و ان جی نشینانیکې خراب هاتنه جیگه یان
 ﴿وَرِثُوا الْكِتَابَ﴾ که میرانگری تهورات بوون ﴿يَتَّخِذُونَ عَرَصًا هَذَا الْأَدْنَى﴾ که هدر بو مال و سامانی
 (حدرامی) نه و دنیا به هولیان نه و نه و شیان هه لبرارد ﴿وَيَقُولُونَ سَبَقَتِ رَبَّنَا﴾ وه دهیانووت
 بیگومان نیمه عفو ده کریین ﴿وَأَنْ بَالَهُمْ﴾ له کاتیکدا ته گهر بویان بیت ﴿عَرَصٌ يَخْلُقُهَا﴾ کالایه کی
 وه نه و ی تر نه گهر چی خرابیش بوابه و دریان ده گرت ﴿أَلَمْ يَخْلُقْهُمْ﴾ نابا لیتیان و نه گیراوه و
 پیوست نه کراوه له سهریان ﴿فَمِثْقَ الْكِتَابِ﴾ په پیمان له تهوراتدا ﴿أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ﴾ که به ده و
 خواوه هیچ نه لین ﴿إِلَّا الْحَقَّ﴾ بیجگه له راستی نه بیت ﴿وَدَرَسُوا مَافِيهِ﴾ نه وهی له تهوراتدا هه بوو
 خویندو یانه نه وه ﴿وَالَّذِي لَا كِبْرَ لَهُ﴾ وه روزی دواپی و (دهست کهوتی نه و روزه) ﴿خَيْرٌ لِلَّذِينَ﴾ چاکتر
 و باشتهر بو نه وانهی ﴿يَشْفُونَ﴾ که حق یاریزو له خواترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ نابا هیشتا زیر نابن ؟ ﴿
 وَالَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ بِالْكِتَابِ﴾ وه نه وانهی به توندی دهست ده گرن به تهوراتمه وه (و په پیره ویان ده کرد پیش
 هاتنی ئیسلام) ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزه کانیا به جی دهینن ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾ بیگومان نیمه وونی
 ناکه بین ﴿أَلَمْ يَخْلُقْهُمْ﴾ باداشتی چاکه کاران ﴿

﴿قَالَ تَتَنَصَّ الْحَبْلَ فَوَقَّهْتَ﴾ (بہشتہ وہ بیربان) کاتینک کہ کینو (ی طور) مان بہرز کردہ وہ بہ سہر یاندا
 ﴿كَأَنَّهُ ظِلَّةٌ﴾ وہ کوہہ ورنیک (سیہرینک) سوو ﴿وَقُلُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بَيْتٌ﴾ وہ لایان و ابو کہ دہ کہہ ویت
 بہ سہر یاندا ﴿خُذُوا مَاءَ التَّنِيكِ يَفْقَهُو﴾ (بیمان ووتن) نہ وہی کہ بیمان داوون بہ توندی بیگرن ﴿وَأَذْكُرُوا
 مَا فِيهِ﴾ وہ نہ وہی تیدایہ (لہ ناموز گاری و حو کم) بہر دہوام لہ بیرتان بیت ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بہ لکو
 بیشہ ہارینز کار و لہ خوا ترس ﴿قَالَ أَتَذْكُرُونَ﴾ وہ کاتی کہ بہر و ہر دگارت و ہری گرت (دہری ہینا)
 ﴿مِنْ أَيْنِ تَأْتَمِرُونَ مَلْهُورٍ﴾ لہ پشتی نادمی بہ کان ﴿دُرَيْتَهُمْ﴾ و ہچہ و نہ وہ کانیان ﴿وَأَشْهَدُ عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾
 وہ کردنی بہ شایہت بہ سہر خویانہ وہ ﴿أَلَسْ بِرَبِّكُمْ﴾ (ہنی ووتن) نایا من بہر و ہر دگاری تئوہ نیم ؟
 ﴿قَالُوا لَيْسَ شَهِدًا﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان: بہ لئی شایہ تیمان دا ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ تا نہ لین ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ
 ر قوی دواپی دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ بہ راستی نیمہ بی ناگا بووین لہ مہ (کہ خوا بہر و ہر دگار مانہ)
 ﴿وَأَنْتُمْ قُلُوبًا﴾ یا نہ وہ کو بلین: ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا﴾ بیگومان باو و باہیر انمان ہاو بہ شیان ہریار داوہ
 ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لہ پیش (نیمہ وہ) ﴿وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ و ہ نیمہ ش و ہچہ و نہ وہی دواپی نموان بووین
 ﴿أَفَتُهَيِّئُكُمْ﴾ دہی نایا لہ ناومان دہہیت ﴿يَمَاقِلُ الْأَمْثِلُونَ﴾ بہ وہی کہ ہنی فہر و خرابہ کاران
 کردوویانہ ﴿وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نا بہ و جزوہ نشانہ کانی خوا پروون دہ کہ بہ نہ وہ ﴿وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ بہ لکو (بہر و ہق) بگہر نیمہ وہ ﴿وَأَنْزَلَ عَلَيْهِمْ﴾ وہ (تہی مو حہ مہد) بخوینہر وہ
 بہ سہر یاندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ہوالی تہو کہ سہی کہ نشانہ کانی خومان ہنی بہ خشی ﴿فَأَسْمِعْ
 مِنْهَا﴾ کہ چپی خوی لی داری (و دہر چو لہ فہرمانی خوا) ﴿فَأَنْبِئْهُ الشَّقِيْلَ﴾ تہ مجاشہ یثان دواپی
 کہوت ﴿فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ بہ ہوی نہ وہ وہ سو بہہ کینک لہ گو مرایان ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَا بِهَا
 تَهْجُورَ بَٰمَانَ وَبَسْتَائِهِ بِهوَ نایہ تانہ پلہ بیمان بہرز دہ کردہ وہ ﴿وَأَلْكَاهُ﴾ بہ لام تہو ﴿أَخَذَ إِلَى الْأَرْضِ﴾
 خوی نو ساند بہ زہوی بہ وہ ﴿وَأَتَّبَعَهُنَّ﴾ و دواپی ثارہ زووی خوی کہوت ﴿فَتَلَّاهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ﴾
 نموونہی تہو وہ تہو سہ گہیہ ﴿إِنْ تَحِيلَ عَلَيْهِ يَلْهَثْ﴾ تہ گہر لئی بدہیت و دہر بکہیت (مؤرہت لی
 دہ کات و) زمانت لی دہر دہنی ﴿وَأَنْزَلْنَاهُ يَلْهَثْ﴾ وہ تہ گہر و ازیشی لی بہیتی ہر زمان دہر دہہیتی
 ﴿وَذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ تہو (سیفہ تانہ) نموونہی تہو کہ سانہیہ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ کہ نشانہ کانی
 نیمہ یان بہ درو دانا ﴿فَأَقْصِرْ الْقَصَصَ﴾ دہی تہو داستان و چیر و کانہ باس بکہ ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾
 تا بچنہ وہ بہ خویاندا و ہر بکہ نہ وہ ﴿سَاءَ﴾ بہ دو خرابہ ﴿مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ ویتہ و (چیر و کی) تہو
 کہ سانہی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ کہ نشانہ کانی نیمہ یان بہ درو دانا ﴿وَأَنْفُسُهُمْ كَالْأَنْفَالِ﴾ تہوانہ ہدہیشہ
 ستمیان لہ خویان دہ کرد ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہ س خوا رہنموننی بکات ﴿فَهُوَ السَّخِرَى﴾
 ہر تہو رہنموننی کراوہ ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ ہر کہ سیش (خوا بہ ہوی کردہ وہ کانہ وہ) گو مرای بکات
 ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہر تہوانہ زبان لی کہوتو و رنچہر وون

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا﴾ وہ سوتلہ بہ خوا بہ راستی دروستان کردوہ ﴿لِحَبَرَةٍ﴾ بؤ دوزخ ﴿كَبِيرَةٍ﴾ لَیْلٍ وَالْإِنْسِ ﴿زُورِیْكَ﴾ لہ جنو کہ و تادمی ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ لَا یَفْقَهُوْنَ بِهَا﴾ دلیان ہدیہ بہ لام پنی تینا گن (لہ راستی) ﴿وَلَهُمْ أَعْیُنٌ لَا یُبْصِرُوْنَ بِهَا﴾ و چاویان ہدیہ (ہقی) پنی نابین ﴿وَلَهُمْ آذَانٌ لَا یَسْمَعُوْنَ بِهَا﴾ و گوئیان ہدیہ (ہقی) پنی) نابین ﴿أُولَئِكَ كَانَتْ لَهُمْ فُتُوْرٌ وَهَکْ نَارُہُمْ (وچوار پنی) وان ﴿بَلْ هُمْ خِرَابِرٌ و گومرا سرن (لہ نازہل) ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ ہدر نہوانہن بی ناگایان ﴿وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی﴾ ہدر بؤ خواہ جواترین و چاکترینی ناوہ کان ﴿فَادْعُوْهُ بِهَا﴾ جا تیسوہش بہو ناوانہ بانگ و ہاوری لی بکن ﴿وَذُرُوا آلِیْنَ﴾ و از بہینن و سرخ دامہ نین بؤ نہوانہی ﴿یَلْبِذُوْنَ فِیْ اَسْمٰیہُمْ﴾ کہلہ ناوہ کانی (خوا) دا گوران و لادان دہ کمن (دہیکہنہ ناو بؤ ہتہ کانیان) ﴿سَیَجْزُوْنَ مَا کَانُوْا یَعْمَلُوْنَ﴾ بہزووی تۆلہی تۆلہی دہیانکر دلیان دہسہ نریت ﴿وَمَنْ خَلَقْنَا اَنۡفُسَہُمْ﴾ وہ نہوانہی کہ دروستان کردوہ کز مہلک ہدیہ ﴿یَلْبِذُوْنَ بِالْحٰی﴾ رینموونی خہلک دہ کمن بہ (نابینی) راست ﴿وَرِیۡہُ یَقْدُوْنَ﴾ و داد و وریشی پنی دہ کمن ﴿وَالَّذِیۡنَ کَذَّبُوْا بِآیٰتِنَا﴾ وہ نہوانہی کہ نیشانہ کانی نیمہ یان بہ درو دانا ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ﴾ ووردہ ووردہ (پلہ بہ پلہ) نزیکیان دہ کمنہوہ لہ تیاچوون ﴿فَمِنْ حَیۡثُ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ بہ جنو ریک کہ خورشیان بہ خویان نازانن ﴿وَاَمَّا لِهٰۤؤُلَآئِیۡہُمْ﴾ ماوہیک مۆلہ یان دہدم ﴿اِنَّ کِبٰی مِیۡنٍ﴾ بہ راستی پیلانی من زور ہتہو و بہ ہیزہ ﴿اُولٰٓئِکَ یَتَنَبَّهُوْا﴾ تابا نہوان بیریان نہ کردوہوہ ﴿مَّا یَسْمَعُوْنَ مِنْ جَنۡوٍ﴾ کہ ہاوری کہیان موحمہد ﴿ہر گیز تووشی شیتی نہبوہ ﴿اِنَّ هٰۤؤُلَآئِیۡہُمْ فِیۡ سِیۡئَرٰتِکِیۡ﴾ نہو نہنہا تر سینہ ریکی تاشکرایہ (بؤ تیسوہ) ﴿اُولٰٓئِکَ یَنْظُرُوْا﴾ تابا نہوانہ ناروانن ﴿فِیۡ مَلٰٓئِکَۃِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ لہو مولکہ گہورہ فراوانہی لہ تاسمانہ کان و زہوی دا ہدیہ ﴿وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَیۡءٍ﴾ وہ لہو شتانہی خواہ گہورہ دروستی کردوون ﴿وَاَنْ عَسٰی اَنْ یَّکُوْنَ قَرِیۡبٌ﴾ وہ نہوانہیہ نزیک بویتہوہ ﴿لَیۡلُہُمْ﴾ کز تایی (زیان) یان ﴿فِیۡ اٰیِ حَبِیۡتٍ بَعۡدَہُ یُؤْمِنُوْنَ﴾ جا ہج قسہیک لہ ہاش قورٹان پروا دینن ﴿مَنْ یَّضِلِلِ اللّٰهُ﴾ ہدر کہس خوا گومرای بکات (بہ ناوانی کردوہی خرابی) ﴿فَلَا هَادِیۡ لَہُمْ﴾ نہو هیچ رینموونی کہرنکی بؤ نیہ ﴿وَلَیۡدَرُہُمْ﴾ (خوا) وازبان لی دینیت ﴿فِیۡ ظُلُمٰتِہُمۡ یَعْمَلُوْنَ﴾ لہ گومرای و باخی بوونی خویاندا گیز بخون ﴿یَسْتَلُوْنَ﴾ (لہی موحمہد) ﴿پرسارت لی دہ کمن ﴿عَنِ السَّمٰوٰتِ﴾ لہبارہی رۆزی دوابی بہوہ ﴿اِنَّ مَرۡسَہَا﴾ کہی دہ بیت ﴿قُلِ اِنَّمَا عَلَّمَتُنِیۡ رَبِّیۡ﴾ بلی: زانینی نہوہ تہنہا لای پەرورہ دگارمہ ﴿لَا یُحِیۡلُہَا لَوْ فِہَا﴾ هیچ کہس (ناوانیت) کانہ کہی تاشکرا بکات ﴿اِلَّا هُوَ﴾ جگہ لہ پەرورہ دگار نہ بیت ﴿فَلَمَّا فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ (ہانسی قیامت) بؤ تاسمانہ کان و زہویش گران و قورسہ ﴿لَا تَاقِبُکِیۡ الْاَبۡتَہُ﴾ نایہت بہسہر تاندا (روونادات) لہ تا کاودا نہ بیت ﴿یَسْتَلُوْنَکَ کَانَ﴾ لہ تۆ دہرمن و ہک نہوہی کہ تۆ ﴿حَقِّیۡعَہَا﴾ لہ (ہانسی) رۆزی دوابی ناگاداری ﴿قُلِ﴾ (لہی موحمہد) ﴿بلی: ﴿وَاِنَّمَا یَعْلَمُہَا﴾ بنگومان زانینی (ہانسی) نہو رۆزہ ﴿عِنۡدَ اللّٰهِ﴾ تہنہا لای خواہ ﴿وَلٰکِنۡ اَعۡتَرَا النَّاسَ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ بہ لام زوریک لہ خہلکی نابزان

﴿إِنْ وَلِيَ اللَّهُ﴾ به راستی پشتیبان و دوستی من هدر خوایه ﴿الَّذِي تَرَى الْعَصَبَاتِ﴾ شو (خواهی) که قورنانی نارد خوار هوه ﴿وَهُوَ يُنَزِّلُ الْمَصَالِحِينَ﴾ وه هدر نه ویش پشتیبانی چاکه کاران ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه نه وانه ی نیه جگه له خوا هانایان بؤ ده بن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ﴾ ناتوان یارمندی تان بدن ﴿وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ ناشتوانن یارمندی خویان بدن ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گدر بانگیان بکن بؤ رنگای راست ﴿لَا يَسْمَعُوا﴾ نه وایان نایستن ﴿وَتَرْهَقُهُمْ ظُلُمَاتٌ أَلْبَنَاءُ﴾ وه واده زانی بؤ تو دهر وائن ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وایان هیچ نابین ﴿حُذِ الْعَقْوَ﴾ ده ست بگره به لیورده یی به وه (چاوو پوشی بکه) ﴿وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾ فرمانیش بده به چاکه و چاکه کردن ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْظَّالِمِينَ﴾ و پروو وهر گیره له نه فامان و نه زانان (وازیان لی بهیته) ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزَّ﴾ وه نه گدر خدته ره و خدیال و وه سوه سه به کت بؤ هات له لایه نی شه یثانه وه ﴿فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ به کسر په نا بگره به خوا ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی هدر نه و یسهری زانیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَفُوا﴾ به راستی نه وانه ی خواناس و پاریز کار بوون ﴿إِذَا مَسَّهُمْ ظُلُمٌ مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ کاتیک خدته رو وهس وه سه به کیان له شه یثانه وه پی بگات ﴿تَدْعُوا﴾ یادی خوا ده کهن و خویان بیر ده که ویتنه وه ﴿وَإِذَا هُمْ مُنْصَرُّونَ﴾ جا کنوپر بهر چاویان روشن ده یته وه (راستی ده دوزنه وه) ﴿وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ﴾ وه برا (شه یثانه) کانیان یارم تیبان ده دن له گومرایی بووندا ﴿ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ﴾ پاشان کوتایی ناهستن و واز ناهستن (بؤ گومرا کردنیان) ﴿وَإِذَا نُورٌ نَازِعٌ مِنْهُمْ﴾ وه هدر کاتیک (وه حی دوا بکه ویت) نایه تیکیان بؤ نه هینی ﴿يَدْعُوهُمْ إِلَى الْخَبِيثَاتِ﴾ ده بیان ووت: بؤچی له خوته وه ریکی ناخه یث (بؤ خوت هه لی نابهستی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أُنْعَمُ﴾ (ته ی موحه ممد ﴿بِإِلَهِ﴾ بلی: بیگومان من هدر شوینی نه وه ده که وم ﴿مَا يُوحِي إِلَيَّ مِنْ رَبِّي﴾ که له لایه ن بهر وهر دگار مه وه وه حیم بؤ ده کریت ﴿هَذَا صَبْرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ شم (قورنانه) بهر چاو روشنی و بدنگه به له لایه ن بهر وهر دگار تانه وه ﴿وَهْدًى﴾ و رینمونی و نیشاندهره ﴿وَرَحْمَةً﴾ و میهره بانی و به زه بی خوایه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بؤ گهل و هوزیک که باوهر دینن ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ وه کاتیک که قورنن خونندرا ﴿فَأَسْمِعُوا لَهُ﴾ ده بی گوی ی لی بگرن ﴿وَأَنْصِتُوا﴾ و بی ده نگیش بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ بؤ نه وه ی خوا میهره بانیشان له گهلدا بکات ﴿وَإِذَا كُنَّ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ وه له (دل و) دهر وونت دا بادی بهر وهر دگارت بکه ﴿تَضَرَّعُوا وَخِيفَةً﴾ به پارانه وه و ترس و بیمه وه ﴿وَدُّوا نَجْهَرٍ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به بی نه وه ی ده نگ بهر و بکه بهت وه ﴿وَالْعُدُوَّ وَالْأَصْبَالَ﴾ له بهر به یانی و ده ماو ده می تیوار اندا ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه له بی ناگیان مه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ به راستی شو فریشتانه ی که لای بهر وهر دگار تن ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ حق به زل نازانن ﴿عَنْ عِبَادِهِ﴾ له بهر ستنی نه و (خوا) ﴿وَيَسْجُدُونَ﴾ وه همیشه ستایشی ده کهن (کرنووشی بؤ ده بن) ﴿وَلَهُ سَجْدُونَ﴾ و تنها سوزده بؤ نه و ده بن.

سوره قی (الأنفال)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ (ندی موحه ممد) ﴿پرسبارت لی ده کمن﴾ ﴿عَنِ الْأَنْفَالِ﴾ سه باره ت به دهسکه و ته کان (ی جهنگی به در) ﴿قُلْ﴾ تو ش بلی: ﴿الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نهو دهست که و تانه هدر بق خوا و پیغه مبه رن ﴿وَأَسْأَلُ اللَّهَ﴾ که و اته خو تان پیار یزن و له خوا بترسن ﴿وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ﴾ وه به یوه ندی نیوان خو تان چاک بکه نه وه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و گو تر ایه لی خوا و پیغه مبه ره که ی بن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بیگو مان بر واداران ته نه ها که سانیکن ﴿إِذَا دُعِيَ اللَّهُ﴾ کاتیک که یاسی خوا کرا و ناوی هیترا ﴿وَجِلَّتْ لُؤْلُؤُهُمْ﴾ دلیان ده تر سی ت و تر سی لی ده نی شیت ﴿وَلَا تَكُنْ عَلَيْهِمْ عَلِيَّةً﴾ کاتیکش ثایه ته کانی خوا بخو تر ته وه به سه ریاندا ﴿وَأَذِّنْ لِلْمَسْكِينِ﴾ بر وایان (پی) زیاد ده بیت ﴿وَعَلَىٰ رِجْلَيْهِمْ رُكُوعٌ﴾ و همر پشت به په ره و رد گاری خو یان ده به ستن ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ نه وانه ن که به راستی نو تره کان یان به جی ده هیسن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُقْنُونَ﴾ وه له و رزق و روزه ی پیمان داوون (له پناوی خوا دا) ده به خشن ﴿وَلَا يَكُفُّهُمْ﴾ هدر نه وانه ن ﴿الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ بر وادارانی راسته قینه ﴿لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ پله ی به رزیان بق هیه لای په ره و رد گاریان ﴿وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و لی خوش بوونی (تا وانه کان یان) و روزه ی په سه ندو چاک (یان بق هیه) ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ﴾ همر چو نیک که په ره و رد گارت له ماله که ت (له شاری مه یسه) ده ری هیتایت (بق جهنگی به در) ﴿يَا لَيْحَىٰ﴾ به هق و راستی ﴿وَإِنْ قَرَيْتَابَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا بیگو مان ده سته یه ک له بر واداران ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ بیزار بوون و پیمان ناخوش بوو ﴿يَجِدُ لَوْلَاكَ فِي الْحَقِّ﴾ ده مه قالیبت له گه لدا ده کمن له (شتی) هق و راستدا ﴿بَعْدَ مَا بَيَّنَّ﴾ دوا ی نه وه ش که بویان روون بۆ ته وه (که راسته هیشتا جهنگیان لا گر انه) ﴿كَأَنَّمَا يَسْتَأْذِنُ إِلَى الْمُؤْمِنِ﴾ وه ک نه وه ی به توندی به ره و مردن بیرین ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ و به چاوی خو یان (مردن) ببینن ﴿وَأَذِّنْ لِلْعُرُكَةِ﴾ (بیری نه و کاته بکه نه وه) که خوا به لیئی به نیوه دا ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ دهست که و تی یه کیک له و دوو کومه له (کار وانه بازو گانیبه که یان سه ره که و تن به سه ریاندا) ﴿إِنَّمَا الْعُرُكَةُ﴾ به راستی ده بیته هی نیوه ﴿وَتُؤَدُّونَ﴾ وه نیوه نه وه تان پی خوشه ﴿أَنْ غِيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ﴾ که نه و دهستکه و ته پی چه که، (کار وانه بازو گانیبه که) ﴿تَكُونُ لَكُمْ﴾ بق نیوه بیت ﴿وَتُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَيِّطَ الْحَقَّ بِكُلِّ مَنَاسِقَةٍ﴾ به لام خوا ده یه ویت و و ته کانی خوی به راست ده رچی (حق سه ره که و ی) ﴿وَيَقْطَعُ دَائِرَ الْكُفْرِ بِتِ﴾ و ره گ و ریشه ی پی با و ه ران له بن بیئی ﴿لِيُخَيِّطَ الْحَقَّ﴾ تا هق جیگیر بکات ﴿وَيَقْطَعُ الْبَطْلَ﴾ و ناحه قیش له ناو به ری و پوچه لی بکانه وه ﴿وَلَوْ كَفَرُوا الْمُجْرِمُونَ﴾ یا تا وانه بارایش پیمان ناخوش بیت

﴿إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبَّكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک (لہ بدر دا) ہانانان بڑ پەرورہ دگارتان دہبرد ﴿فَأَسْتَجَبَ لَكُمْ﴾ خواش ہات بہ ہانانانہ وہ ﴿أَنِّي مُعَذِّبُكُمْ﴾ ووتی من دہنیرم بڑ یارمہ تیان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہزار فریشتہ ﴿مُرِيدِينَ﴾ بہ دوا ی بہ کدا (دینہ خواری) ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا الْبَشَرِ﴾ وہ خواش نہ وہی تہنہا بڑ شادی و موزدہ نارد ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِهِمْ قُلُوبُنَا﴾ تادلہ کانتان ہنی ی تارام بگرتیت ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا مِنَ عِنْدِ اللَّهِ﴾ وہ سہر کہوتیش تہنہا لای خواوہیہ و ہس ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ بہ راستی خوا بہ دہستہ لاتی کار بہ جی بہ ﴿إِذْ يُغَشِّكُمُ الْغُشَاةُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتی (خوا) و ہنہ وزی بہ سہر تاندا ہینا ﴿أَمَنَةً مِّنْهُ﴾ (ہوہ ہوی) دنیایی نیوہ لہ لایہن (پەرورہ دگار) خوہوہ ﴿وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانیسی لہ تاسمانہ وہ بڑ باراندن ﴿لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ﴾ تا پاکتان بکاتہ وہ ہنی ﴿وَيَذْهَبَ عَنْكُمُ رَجَزُ الشَّيْطَانِ﴾ و ہپسی شہیتان (دو دلی و گومان) لہ نیتوہ دوور بخاتہ وہ ﴿وَلِيُطَهِّرَ عَنْ قُلُوبِكُمْ﴾ و بہیوہندی دلہ کانتان پتہ و بکات ﴿وَلِيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾ وہ ہمو (بارانی) پتکانتان دامہ زراو و جینگیر بکات ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ﴾ (بینہ وہ ہیر) کاتیک کہ پەرورہ دگارت نیگای نارد ﴿إِلَى الَّذِينَ كُفُّوا﴾ فریشتہ کان ﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾ (کہ بہ پیغہ مہر و باوہ داران رابگہ پہنن) کہ بینگومان من (خوای گہورہ) لہ گہلتانم ﴿فَتَنَبَّأُوا النَّبِيَّ آمَنُوا﴾ دہی دلی کہ ساتیک قایم و دامہ زراو کہن کہ باوہ پریان ہینا وہ ﴿سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ﴾ بہ زووی ترس و بیم دہ خہمہ دلی تہو کہ سانہی کہ ہنی باوہ ہوون ﴿وَأَضْرِبُ فَوْقَ الْأَغْصَانِ﴾ جائیوہش لہ سہر وی گہردنیان بدن (واتہ سہریان) ﴿وَأَضْرِبُ أَوَامِلَهُمْ كُلَّ تَانٍ﴾ وہ لہ ہموو سہر بہنچہ کانیاں بدن (واتہ لہ ہموو لاشہیان بدن لہ سہر وہ تا خواوہ وہ) ﴿ذَلِكَ﴾ تہوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ لہ بہر تہوہی کہ بہ راستی تہوانہ دزایہ نی خواو پیغہ مہرہ کہ بیان کرد ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہدر کہ سینکیش دزایہ نی خواو پیغہ مہرہ کہی بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ تہوہ بینگومان توالہ و سزای خواو زور سہخت و بہنہنہ ﴿ذَلِكَ فَذُوْهُ﴾ (حوکم و سزای نیوہ) تہوہ دہی بیچہ رن ﴿وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ﴾ وہ بہ راستی بڑ ہنی بروایان سزای تاگری دوزخ ہمہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہو کہ سانہی کہ برواتان ہینا وہ ﴿إِذَا يُنْفِثُ الَّذِينَ كَفَرُوا نَجْفًا﴾ کاتیک (لہ جہنگ دا) رووہ پرووی زوریک لہ ہنی باوہ ران بوونہ وہ ﴿فَلَا تُولَوْهُمْ الْآذَانَ﴾ قت پشتیان تی مہ کہن و ہلہمہین ﴿وَمَنْ يُؤْمَرْ بِزَوْجَةٍ فَيَرْبُؤْهُ﴾ وہ ہدر کہس لہو پوزہ دا پشتیان تی بکات و ہلہیت ﴿إِلَّا مَتَحَرِّفًا فَيُنْثَلِ﴾ مہ گہر (مہبہ سنی تہوہ بیت) بڑ ہیرش کردن بگہر تہوہ سہریان ﴿أَوْ مَتَحَرِّفًا إِلَى فِتْنَةٍ﴾ بان بروات بڑ لای کز مدلیکی تر (ویارمہ تیان بدات) ﴿فَقَدْ بَاءَ بِمَا عَصَى مِنَ اللَّهِ﴾ تہوہ بینگومان بہرق و خہشمی خواوہ دہ گہر تہوہ ﴿وَمَا أُولَٰئِكَ جَهَنَّمَ﴾ وہ جینگای دوزخ دہ بیت ﴿وَيُنْشِئُ الْفَيْسُ﴾ کہ جینگایہ کی زور خراپ و بہدہ ﴿

﴿فَلَمَّا تَقَالُتُمْ﴾ ده که واته نیوه نه و انتان نه کوشت ﴿وَلَا يَكُنِ اللَّهُ فِتْنَتَكُمْ﴾ به لکو خوا نه وانی کوشت
 ﴿وَمَا زِمْتُمْ إِذْ زَمَيْتُمْ﴾ وه کاتی که (مشتی خوّل و زیخت پروو به کافران) هاوینشت به ته نه اتو نه تهاوینشت
 ﴿وَلَا يَكُنِ اللَّهُ فِتْنَتَكُمْ﴾ به لکو خوا هاوینشتی (و لییدان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ بزو نه وای خوا پرواداران تاقی
 بکانه وه ﴿وَمِنْ بَلَاءِكُمْ﴾ له لایه ن خزیه وه به تاقی کردنه وه به کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 به راستی خوا بیسه ری زانیه ﴿ذَٰلِكُمْ﴾ (سه ر نه نجامی باوه پرواداران و کافران) نه وه پرو
 (که پروی دا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُهِينٌ كَذِبَ الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خوا بیلانی بی پروایان پوچه ل ده کانه وه
 ﴿إِنْ تَسْتَفْتِحُوا﴾ نه گهر نیوه نه ی (بیباوه ران) داوای بارمندی و سه ر که وتن ده کن ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ﴾
 الْفَتْحُ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْهُمُ ابْنَةَ كَارِثٍ﴾ (گالته یان پی ده کات) ﴿وَأَنَّ تَنْهَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾
 نه گهر کو تابی بهین (له دور منایه تی پیغه مبه ریان کو تابی بهین به بت به رستی) نه وه چاکره بو تان
 ﴿وَأَنَّ تَعُودُوا فَعَدٌّ﴾ وه نه گهر بگهر نه وه (بو سه ر درایه تی یان بت به رستی) نه وه نیمه شی ده گهر نه وه (بو
 سه ر خستی باوه پرواداران) ﴿وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ كَثْرَتُهُمْ شَيْئًا﴾ هر گیز ده سته و کو مه له که تان هیچ سو و دیکتان
 پی ناگه به نن ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ بِعَهْدِي﴾ هر چه ند زوریش بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه بیگو مان خوا له که ن
 پرواداران دایه ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾
 گویر ایدلی خواو پیغه مبه ره که ی بن ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا بَنِي إِسْرَٰءِيلَ﴾ ویشتی تیمه که ن ﴿وَأَنَّهُمْ شَتَمُونَكُمْ﴾ له کاتیکدا نیوه
 تیده گن و ده یستن ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُم لَا يَعْلَمُونَ﴾ وه کو نه وانه مبه ن که (به سه ر زاره کی) ووتیان
 بیستمان ﴿وَلَمْ يَلْمِزْهُمْ عَزَٰزٌ﴾ له کاتیکدا که نه وانه هیچ نایستن و تینا گن ﴿إِنْ شَرَّ اللَّوَاكِبِ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 به راستی خرابترینی هم سوو گیان له به ران له لای خوا ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْيَوْمَ لَاقِيَاتُ الْعَذَابِ﴾ نه و
 که پروالاته ن (مه به ست پی بیباوه رانه) که بیر نا که نه وه و زیر نابن ﴿وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا
 بیزانیایه ﴿فَبِهِمْ خَيْرٌ﴾ چاکه به ک له و (بیباوه رانه دا) هه به ﴿لَأَسْمَعَنَّ﴾ بیگو مان وای لی ده کردن
 بیستن ﴿وَلَوْ أَسْمَعْتُمْ﴾ نه گهر خوا (فرمانی خوی) پی بیستنا به ﴿تَتَوَلَّوْا﴾ هر پروایان وهر ده گنرا
 ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وه نه وان هر گوی پی نه دهرن ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی
 پرواتان هیناوه ﴿أَسْتَجِيبُ لَكُمْ وَلِلرَّسُولِ﴾ وه لاسی خواو پیغه مبه ر به نه وه ﴿إِذَا عَاثَرْتُمْ كُفْرًا﴾
 کاتیک که بانگتان ده که ن بزو لای نه و (نایبندی) که زیندو و تان ده کانه وه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ بشزانن ﴿أَنَّ﴾
 اللَّهَ ﴿بِهِ رَاسْتَى﴾ (وینی) خوا ﴿بِحَوْلِ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ﴾ ده یته به ربه ست له نیوان ناده می و دلیدا
 (واته نه و به ری ده سته لاتی هه به به سه ر دلی به نده کاتیدا) ﴿وَأَنَّهُ يَأْخُذُ الْخَشْرَةَ﴾ وه به راستی هر
 لای نه و کو ده کرتنه وه (له پروزی دواپی دا) ﴿وَأَتَقُوا فِتْنَتَهُ﴾ وه خوتان باریزن له ناشوب و به لایه ک
 ﴿لَا تُضِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً﴾ که تووشی سته م کارانتان نایب به نایبه تی (همو و تان
 ده گرتنه وه) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ که به راستی توله و سزای خوا زور

سه خته

﴿وَذَكِّرُوا﴾ بیر بکه نه وه ﴿إِذْ أَنْتُمْ﴾ کاتیک که ئیوه ﴿قِيلَ لِمَنْ تَدْعُونِ فِي الْأَرْضِ﴾ کهم و لاوا زکراو و زئر دهسته بوون له زهوی (مه ککه) دا ﴿عَفَاؤُنَ﴾ دهرسان ﴿أَنْ يَحْطِفَكَ النَّاسُ﴾ که خه لکی بتان فرینن و بدهن به سهر تاندا ﴿فَتَأْوِنَكُمْ﴾ نه مجا خوا به نای دان ﴿وَيَذَرُكُمْ يَخْرِبُونَ﴾ وه به یار مه تی خوی پشتیوانی کیردن ﴿وَرَزَقُكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وه رزق و رزوی له شنه پاک (و حه لاله) کان پس به خشین ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ نه وه ی سویاس گوزاری خوا بس ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نهو که سانه ی باوه رتان هیناوه ﴿لَا تَحْزَنُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ ناپاکی مه کهن له گه ل خوا و پیغه مبه ر ﴿وَتَحْزَنُوا أَمْ تَتَكِبُّوا﴾ وه ناپاکی مه کهن له سپارده کانی ناو خوتان ﴿وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ له کاتیکدا که ئیوه ده زانن (ناپاکی به) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزائن ﴿أَلَمْ آتَاكُمُ وَأَوْلَاكُمْ﴾ به راستی مال و مندالن ﴿فَتَنَّهُ﴾ هزی تاقی کردنه وه ی (ئیوهن) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه به راستی لای خوا پاداشتی زور گه وره هیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نهو که سانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِنْ تَشَاءُوا اللَّهَ﴾ نه گهر ئیوه خواناس بن و خوتان بهار بزین ﴿بِجَعَلِ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ هزی جیا که ره وه ی (راست و ناراست) تان بۆ قه راهم دینیت ﴿فَوَيْلٌ لِّكُم مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ و له گونا هه کانتان ده بورن ﴿وَتَغْيِرَ لَكُمْ﴾ و لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوهن به هره و چاکه ی زور گه وره به ﴿وَأَذِيتَكُمْ بِالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتیک نه وانه ی بن باوه ر بوون پیلانین له دژت ده گیرا ﴿لِيُثْبِتَكُمْ﴾ تا به ندو کؤت بکهن ﴿وَلِيُثْبِتُوكُمْ﴾ یان بشکورن ﴿وَلِيُخْرِجُوهُمْ﴾ یان (له مه ککه) دهرت بکهن ﴿وَيَمْكُرُونَ﴾ وه نه وانه (به ره وه ام) پیلان ده گیرن و فر و فیل ده کهن ﴿وَيَتَحَكَّرُ اللَّهُ﴾ وه خوایش له بهرام بهر نه واند پیلان ده گیریت بۆ بوو چهل کردنه وه ی پیلان و فر و فیله کانیان ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ الْمُنَظِّرِينَ﴾ وه خوا چاکترینی پیلان گیرانه (بهرام بهر پیلان گیران) ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ ده لاین: بیستمان (واته وه کاتیک که نایه ته کانی ئیمه یان به سهر دا ده خویشتر شه وه ﴿فَالْوَاقدُ سَيِّئَاتُ﴾ ده لاین: بیستمان (واته گرنگ نی یه) ﴿لَوْ شَاءَ لَقُتْنَا يَوْمَ هَذَا﴾ نه گهر بمان و یستایه وینه ی نهو نایه تانه مان ده ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه هیچ نی یه جگه له نه فسانه ی بیستمان ﴿وَلَا قَالُوا اللَّهُمَّ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک (که بن باوه ره کان) ده یان ووت نه ی به ره وه رد گار ﴿إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ﴾ نه گهر نه م قورئانه راسته و له لایه ن توره هاتوره ﴿فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا﴾ ده ی به رد به سهر ماندا بیارینه ﴿مِنَ السَّمَاءِ﴾ له فاسمانه وه ﴿أَوَأَنْتُمْ أَنْبَاءُ الْيَوْمِ﴾ یان سزای سهختی پر نازار مان بۆ بنیره ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ وه به راستی خوا سزایان نادات ﴿وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾ له کاتیک دا تو (نه ی مو حه ممه د) له ناویاندا بیت ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ هره وه ها خوا تو وشی سزایان ناکات ﴿وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان داوای لیوردن بکهن له خودا ﴿

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا چوڼ سزایان نادات ؟! ﴿وَلَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له کاتیکدا شهوان بهرگری (موسولمانان) ده کهن له چوون بؤ مزگهوتی بهرینزو پیروزی (که عبه) ﴿وَمَا كُنْتُمْ أَوْلِيَاءَ لَهُ﴾ له کاتیکدا نهوان خو شه ویست و سهر بهر شتیارى نهو (مزگهوته) نین ﴿إِنْ أُولَئِكَ ظَنُّوا أَنَّهُم مِّنْ اللَّهِ﴾ بهراستی سهر بهر شتیار و خو شه ویستی نهو (مزگهوته) خوا ناسان و باریز کارانن ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازانن ﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عَنِ الْبَيْتِ﴾ وه نویژی نهوان (بت بهرسته کان) له مالی خوا دا هیچ نی به ﴿إِلَّا الْمَكَّةَ﴾ جگه له فیکه کردن ﴿وَقَصْدِيَّةً﴾ و چه پله لیدان نه بیت ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که واته به چوڼ سزای سهخت (له به درد) ﴿بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی پروا نه هیناننه وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهراستی نه وانه ی که بی باوه رن ﴿يُخْفُونَ أَمْوَالَهُمْ مِّنْ مَّالٍ وَ سَامَانِيَانِ خَيْرِجْ دِهْ کهن﴾ یصدا و عن سبیل الله بؤ نه وهی بهر هه لستی رینگه ی خوا بکهن ﴿فَسَيُفْقَهُنَّ﴾ جاله مه و دوا (مال و سامانیان) بهخت ده کهن و ده بیه خشن ﴿ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ﴾ له پاشان ده بیت به داخ و په زاره بزیان ﴿ثُمَّ يَكُونُ﴾ پاشان زینر ده کهون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بی باوه رن ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ﴾ ههر له دوزخ دا کړ ده کرینه وه ﴿يَسْتَعِزُّ اللَّهُ الْحَبِيبَ مِنْ الْقُلُوبِ﴾ بؤ نه وهی خوا ده سته ی ناپاک له ده سته ی پاک جیا بکاته وه ﴿وَيَجْعَلُ الْحَبِيبَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ و ناپاکه کاتبش له سهر بهک هه لجنیت ﴿فَيَرْكُمُهُ جَعِيمًا﴾ نه مجا هه مووی پیکه وه کړ بکاته وه ﴿وَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ﴾ و بیخاته دوزخه وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ههر نه وانه زیانبار و خه سارو مهندي ته واون ﴿قُلْ﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ) بلی: ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به نه وانه ی که بی باوه رن بیون ﴿إِنْ يَشَاءُوا﴾ نه گهر کو تایی بهین (به بی پروایی به که یان) ﴿يُعَفِّرْهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ﴾ بهراستی (خوا) ده بوریت له ههر چی له وه و پیش کر دوویانه ﴿وَإِنْ يَعُودُوا﴾ به لام نه گهر بگه رینه وه (سهر کرده وه ی پیسوویان) ﴿فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه وه بهراستی باوو یاسای پشینه (خرابه) کان چی بوو (بؤ نه مانیش دوو باره ده بیته وه) ﴿وَفَقِيلُوا﴾ (باوه داران) جهنگ بکهن له گه ن بی باوه راندا ﴿حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِئَةً﴾ هه تا تا زا وه (بی باوه ری و بت بهرستی) نامینیت ﴿وَيَكُونُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نایین و ملکه چی هه مووی بؤ خوا ده بیت ﴿فَإِنْ أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ﴾ به ههر کرده وه بهک که (بی باوه ران) ده بکهن بینابه ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه نه گهر پروویان و هر گیر او پشیمان هه لکرد ﴿فَاتَّعَلَوْا﴾ نه وه بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ مَوْلَىٰ كُفْرًا﴾ بهراستی خوا پشیمان و یار مه تی ده رتانه ﴿يَعْمَرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نهو (خوا) باشترین پشیمانان و یعمر النبی ﷺ وه باشترین یاریده دهر و سهر خه رتانه ﴿

﴿وَأَعْلَمُوا﴾ و هیزانن ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ بینگومان هر چه کتان لهغه نیمه ت (دهسکهوت) و گرت
 ﴿فَأَن يَّلُوْهُ خُسْرًا﴾ نه وه به راستی پیسج به کی نهو (دهسکهوته) بؤ خوا ﴿وَالرَّسُولُ﴾ و بؤ پیغه مبر ﴿وَالَّذِي
 الْقُرْآنُ﴾ و بؤ خزمانی (پیغه مبر) ﴿وَالَّذِينَ﴾ و بؤ هه تیوان ﴿وَالْمَسْكِينُ﴾ و بؤ هه زاران
 ﴿وَالَّذِينَ السَّيْلِ﴾ و بؤ ریبوارانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ﴾ نه گدر نیوه باوه رتان هیناوه به خوا ﴿وَمَا أَزَلَكَا﴾
 وه به وهی نار دو ومانه ته خواره وه ﴿عَلَى عِبَادَةٍ﴾ بؤ سهر بهنده که مان (که مو حمه ده پیغه مبره) ﴿يَوْمَ
 الْقُرْآنِ﴾ له رورزی جیا کر دنه وه دا (واته جهنگی به در) ﴿يَوْمَ أَتَيْنَا جَمْعًا﴾ لهو رورزی که دور
 کومه ل به بهک گدیشتن (دژ به بهک جهنگان) ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتی کدا
 ده سه لانه ده ﴿إِذْ أَنتُمْ بِالْمَدِينَةِ﴾ وه کاتیک نیوه لای خواری (شیوه که ی) نزیک (مه دینه) دا
 بوون ﴿وَهُمْ بِالْمَدِينَةِ الْقَصْوَى﴾ و نه وانیش له لای سه روی (شیوه که ی) دور تر (له مه دینه) دا بوون
 ﴿وَالرَّكْبُ﴾ کار وانه کهش ﴿أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ له خوارتری نیوه بوو ﴿وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ﴾ وه نه گهر به لیستان
 به به کتر بدایه ﴿لَا تَخْلَفْتُمْ﴾ بینگومان جیا واز ده بوون ﴿فِي الْمِيْعَةِ﴾ له به لیته که دا (جهنگان نه ده کرد)
 ﴿وَلَكِنْ﴾ به لام ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ (کوی کردونه ته وه) بؤ نه وهی خوا کاریک به دی بیتیت ﴿كَانَ
 مَقْعُودًا﴾ ههر به دی دیت ﴿لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ﴾ بؤ نه وهی له ناو به چیت نهو که سه ی (به لای خوا وه)
 له ناو چو وه ﴿عَنْ يَمِينِهِ﴾ له روی به لگه وه ﴿وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ يَسَارِهِ﴾ وه بؤ نه وهی بڑی نه وهی (به لای
 خوا وه) ده رزی له روی به لگه وه ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَسْبِيحٌ عَلَيْهِ﴾ وه به راستی خوا بیسه ری زانایه ﴿إِذْ
 يُبْرِيكُهُمُ اللَّهُ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتی که خوانه و (بی بروای) انه ی نشان ده دایت ﴿فِي مَنَازِلِكَ قِيلًا﴾
 له خه وندا کهم بوون ﴿وَلَوْ أَنَّهُ كُفِّرُوا كَثِيرًا﴾ خو نه گهر (خوا ژماره ی) نه وانه ی به زور نشان
 بدایتایه ﴿لَقُتِلْتُمْ﴾ نه وه بینگومان ده ترسان و ده شکان ﴿وَلَنَنَزِلْنَكُمْ﴾ وه جیا واز ده بوون ﴿فِي الْأَمْرِ﴾
 له بریاری جهنگدا ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ سَلَامٌ﴾ به لام خوا پاراستنی ﴿إِنَّهُ عَلَيْهِمُ﴾ به راستی نهو (خوا) زانایه
 ﴿يَذَاتُ الْقُدُورِ﴾ به نه وهی له ناو دلان دایه ﴿وَأَذِيرُكُمْ هُمْ﴾ (بیر بکه نه وه) کاتیک خوا نه وانی
 نشان دان ﴿إِذْ أَتَيْتُمْ﴾ کاتی روو به روو بوونه وه ﴿فِي أَعْيُنِكُمْ قِيلًا﴾ له بهر چاوتان به کهم ده بیران
 ﴿وَيُقِيلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ﴾ نیوه شی له بهر چاری نه وانی به کهم نشان دا ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ بؤ نه وهی خوا
 کاریک به دی به بیتیت ﴿كَانَ مَقْعُودًا﴾ ههر به دی دیت ﴿وَاللَّهُ مُرْجِعُ الْأُمُورِ﴾ وه هه موو کاره کان
 ههر بؤ لای خوا ده گیر پترینه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِذْ أَلْقَيْتُمْ
 فِيهَا﴾ کاتی (له جهنگدا) له گهل کومه لیکدا روو به روو بوونه وه ﴿فَالْتَبَتُوا﴾ خو گرین (هه لته بهن)
 ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ و یادی خوا زور بکهن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بؤ نه وهی سهر که و تووین

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (تهی باوهر داران) گوئید ایله لی خوا او پیغمه میده که ی بکن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا فُتَقَاتُوا﴾
 وه جیاوازمه بن و دوو به ره کی مه که ن به هوی وه بشکین و لاوازیبن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا فُتَقَاتُوا﴾ و هیزتان بر و او
 نه میتیت ﴿وَأَصْبِرُوا﴾ و ه خور اگر بن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ به پراستی خواله گه ل خور گر اندایه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا﴾
 كَالَّذِينَ خَرَجُوا ﴿وَهُكَ نَمَوَانَه﴾ بت په رسته کان) مبه بن دهر چوون ﴿مِنْ دَرَجَاتِهِ﴾ له مال و وولاتی خویان
 ﴿بِقَرَارِ وَرِيَّةِ النَّاسِ﴾ به فیز و وروپامایی یو خه لك کردن ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بهر گری (خه لکیان)
 ده کرد له رنگه ی خوا ﴿وَاللَّهُ يَمَّا يَمْلِكُ مَحِيطٌ﴾ وه خوا به هه مو و ته و کارانه ی ده یکن ناگاداره ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا لَهُمُ الشَّيْطَانَ أَصْحَابَهُمْ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک که شه یثان کرده وه کانیا نی (بؤ بت په رسته کان)
 پرازند نه وه ﴿وَقَالَ﴾ وه ووتی: ﴿لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ﴾ ته مرزو هیچ که من به سهر تاندا زالنایی
 ﴿وَأَيُّ جَانٍ لَكُمْ﴾ و بنگومان من په نادهر (و پارتزهر) ی نیوم ﴿فَلَمَّا كَرَّتْ لِي الصَّاعِقُ﴾ ته مجا کاتیک
 هدر دوو ده سته که پروو به پرووی به کتر بو ونه وه ﴿تَكْمَسُ عَلَى عَقَبَيْهِ﴾ (شه یثان) پاشمو پاش به دوای
 خوی دا گه پرایه وه ﴿وَقَالَ﴾ وه ووتی: ﴿إِنِّي مَرِئٌ مُتَعَمِّرٌ﴾ به پراستی من به ریم له ثبوه ﴿إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ﴾
 چونکه به پراستی ته وه ی من ده بینم ثبوه ناپیبن ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾ به پراستی من له خوا ده ترسم
 ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و خوا زور توله ی به تین و سه خته ﴿إِذْ يَقُولُ الْمُفْرَقُونَ﴾ (بیر بکه ره وه) کانی
 دوو پروو ده کان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مِرَارٌ﴾ و ته وانه ی نه خوشی له دلیاندا بوو ده یان ووت ﴿عَرَفُوا مَا كَانُوا﴾
 دیبته ﴿وَهُوَ﴾ ته وانه (موسو لمانه کان) ثابته که یان فریوی داوون ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ هدر که سی پشت
 به خوا بیه سستیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ ته وه به پراستی خوا به ده سه لانی کار دروسته ﴿وَلَوْ﴾
 تری ﴿وَهُوَ﴾ ته گهر ده تبینی ﴿إِذْ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِمَ كُنَّا كُفَّارًا﴾ کاتیک فریشته کان گیانی بی باوهران
 ده کیشن ﴿يَقْتَرِبُونَ وَجُوهُهُمْ وَأَذْنُ بَرُءٌ﴾ له ده مو چاوو پاشیان ده دن ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ و (پیان
 ده لین) بچدن سزای ناگری سوتیتهر ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِ كُمْ﴾ ته و (نازار و سزایه) به هوی
 ته وه وه به ده سستی خوتان پیشی خستوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقَ﴾ وه به پراستی خوا به هیچ شیوه به ك
 سته مکار نی به بؤ به نده کانی ﴿كَذَّابٌ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ (ثم بی باوهرانه باوو نه ریشیان) هدر وه کو باو
 و نه ریتی ده سته ی فیرعمون ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و ته وانه به له پیش ته وانه وه بوون ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾
 که بی بر و بوون به نیشانه کانی خوا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ ثیر (سزای) خوایش گرتنی به هوی
 گونا هه کانیا نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ به پراستی خوا به توانای توله به تینه ﴿

﴿فَإِنْ يُرِيدُوا﴾ و نه گهر ویستیان ﴿أَنْ يَخْرُجُوا﴾ فیلت لی بکن ﴿فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی خوات به سه (پشت و به نات بیت) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ بِقُرْبِهِ﴾ خوانده و زانه به که به هیزی کردیت به یار مه تی خوی ﴿وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه به بر واداران ﴿وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ وه هو گری خسته نیتوان دله کانیان ﴿وَأَنْفَقَتْ﴾ نه گهر بته خشبایه ﴿مَبَايِ الْأَرْضِ حَيْثُ﴾ هه رچی له زه ویدا هه به ﴿فَمَا أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ هو گریت نه ده خسته نیتوان دله کانیه وه ﴿وَلَمْ يَكُنْ اللَّهُ أَلْفَ بَيْنَهُمْ﴾ به لام خوا هو گری خسته نیتوانیان ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی هه نه و زالی کار دروسته ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبر ﷺ ﴿حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ خوات به سه ﴿وَمَنْ أَنْعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه روه ها نه و بر واداران هه که شونت که وتون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبر ﷺ ﴿حَرِضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ﴾ هانی بر واداران بده له سه ر جهنگ کردن (له گه له دوز مناندا) ﴿إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ نه گهر له نیتوه دا بیت ﴿عَشْرُونَ صَبِيرُونَ﴾ بیست که سی خور اگر ﴿يَقِيلُوا مَا تَتَوَقَّعُونَ﴾ زال ده بن به سه ر دو سه د که سی (بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ قَاتِلٌ﴾ وه نه گهر سه د که سی له نیتوه هه بیت ﴿يَقِيلُوا أَلْفًا﴾ زال ده بن به سه ر هه زار که سی دا ﴿مِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له نه وانه ی بی باوهرن ﴿يَأْتِيَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هو ی نه وه ی به راستی نه وانه کومه لیکن نافامن ﴿أَلَنْ﴾ نیتسا ﴿خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خوا فدرمانه که ی سوو ک کرد له سه رتان ﴿وَعَلِمَ أَنْ فِيكُمْ ضَعْفًا﴾ وه زانی که لاوازیتان نیدایه ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ جا نه گهر له نیتوه دا بیت ﴿يَأْتِي صَابِرَةٌ﴾ سه د که سی خور اگر ﴿يَقِيلُوا مَا تَتَوَقَّعُونَ﴾ زال ده بن به سه ر دو سه د که سی (ی بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ﴾ وه نه گهر هه زار که سی له نیتوه هه بن ﴿يَقِيلُوا أَلْفَيْنِ﴾ زال ده بن به سه ر دو و هه زار که سی دا ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ﴾ به فدرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گه له خور گراندا به ﴿مَا كَانَ لِشَيْءٍ﴾ بزو هیچ پیغمبریک ره وانی به ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُ الشَّرِكُ﴾ که دیلی (له دوز منان) هه بیت و رایان بگریت ﴿حَقِّي يَتَخَيَّنُ فِي الْأَرْضِ﴾ هه نا کوشتاری زوریان لی نه کات وده سه لانی نه چه سیت له زه ویدا ﴿ثَرِيدُونَ عَرَصَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ نایانیتوه مالی دویاتان ده ویت (به وهر گرتنی فیدیه)؟ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ (له کاتیکدا) خوی گه ووره (باداشتی) ریزی دوی دویت (بزو نیتوه) ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا به توانا و زالی کار دروسته ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ نه گهر نووسراو (و بریار) شک ﴿مَنْ اللَّهُ سَيِّئٌ﴾ له لایه ن خوا وه پیش نه که وتایه (که حه لال بوونی ده سته کوه و غه نیمه تی جهنگه) ﴿لَتَمَسَّكُمْ فِيمَا أَنْتُمْ فِيهِ﴾ بینگومان له به رنه و (فیدیه) ی که وهرتان گرت (له به رامبر نازاد کردنی دیله کاندا) نووشتان ده بوو ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه ووره ﴿فَتَكُونُوا مَعَ غَنَمِهِ﴾ که واته بخون له وه ی که به غه نیمه ت گرتان ﴿حَلَاكٌ مُبِينٌ﴾ حه لال و پاکه ﴿وَأَنفَعُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوالی بورده ی میهره بانه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نهی پیغمبر ﷺ ﴿قُلْ لِمَنْ فِي بُيُوتِكُمْ﴾ بلی به وانهی که له زبر دهستان دان ﴿مِنْ الْأَنْسَارِ﴾ له دبله کان ﴿إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بزانتیت ﴿فِي قُلُوبِكُمْ شَيْءٌ﴾ له دله کانتاندا چا که به ک هیه به یونک شیزا ﴿بِشَانِ دَهْ بِخَشِيَّتِ چاکتر﴾ ﴿مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ﴾ له و (فیدیه) ی لیسان وهر گیراوه ﴿وَيَقْفِزَ لَهُمْ﴾ وه لیسان دهبوریت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوالی بووردهی میهره بانه ﴿وَإِنْ يُرِيدُوا حِيَاثَكَ﴾ وه نه گهر (نه و دیلان) بیانه ویت ناپاکیت له گه لدا بکهن ﴿فَقَدْ حَاوُوا اللَّهَ﴾ نه وه بینگومان ناپاکیان له گه ل خوا دا کرد ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له بپیش (نه مه دا) ﴿فَأَمَكَنَّ مِنْهُمْ﴾ خواش (توی) زال کرد به سه ریاندا ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای دانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانهی پروایان هیتا ﴿وَمَا جَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا﴾ و تیکوشان ﴿يَا مَوْلَاهُمْ﴾ به مالیان ﴿وَأَنْفُسِهِمْ﴾ و به گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رنگای خوا دا ﴿وَالَّذِينَ آوَوْا وَاتَّخَرُوا﴾ وه نه وانهی (کز چهره کانیان) گرتنه خویان و کومه کیان کردن ﴿أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ نه وانه پشٹیوان و دوستی به کترین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَوْ لَا بِهَا جَرُوا﴾ وه نه وانهی که پروایان هیتا وه کز چیان نه کرد وه ﴿مَالِكٌ﴾ بزئنه نی به ﴿مِنْ دَلِيلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ جزیره دوستایه تبه کیان بکهن ﴿حَتَّىٰ يَبْجُرُوا﴾ هتا کفج نه کهن ﴿وَإِنْ أَسْتَضَرُّوْا﴾ وه نه گهر داوای یارمه تیان لی کردن ﴿فِي الَّذِينَ قَعَبَكُمْ أَنْتَضَرُّ﴾ له (باریزگاری) نابین نه وه پنیوسته له سهرتان یارمه تی دانیان ﴿إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ مه گهر له دری گه لیک ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِيعَةٌ﴾ له نیوان تیوه و نه واندایه ایمان هیتیت (نابیت یارمه تیان بدنه) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بینایه به وهی که ده بکهن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانهی که بی پروان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ هندیکیان دوستی هندیکیانسن ﴿إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِشَّةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ﴾ نه گهر نه و (پشٹیوانی به) نه کهن له زه ویدا نازا وه و فساد و به دخویه کی گه و ره به ربا ده بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانهی که پروایان هیتا ﴿وَمَا جَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکوشان له رنگی خوا دا ﴿وَالَّذِينَ آوَوْا وَاتَّخَرُوا﴾ نه وانهش (کز چهره کان) یان گرتنه خویان و کومه کیان کردن ﴿أَوْلِيَاءَ لَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ أَخْفَاءُ﴾ به راستی هره نه وانهن پروادارانای راسته قینه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بزئنه وانهی لی بووردن ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و پوزیه کی چاک و به نرخ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ وه نه وانهی له واییدا پروایان هیتا ﴿وَمَا جَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ و له گه ل تیوه دا تیکوشان ﴿فَأَوْلِيَاءَ يَنْفِرُ﴾ ناه وانه له تیوهن ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ وه نه وانهی خزمی به کترن ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بَعْضٍ﴾ هندیکیان (بز میرات گرتن) شایسته ترن به هندیکی تریان ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له کتینی خوا دا (له قورثان یا له لوح المحفوظ) دا ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿

سورتي ﴿التَّوْبَةُ﴾

﴿بَرَاءَةٌ﴾ ته مه بهری بوونیکی گه وره و گرنگه ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له لایه ن خواو پیغه مبه ره که به وه
 ﴿إِلَى الَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ بۆ نه وانهی که به یمانان له گه ن بهستون ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له هاوبهش دانه ران ﴿وَالَّذِينَ
 عَاهَدُوا﴾ که واته (تهی بی پروا کان) له زه ویدا بگه رنن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ﴾ ماوهی چوار مانگ
 ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّهُمْ﴾ وه بزائن بنگومان ئیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له دهستی خواو ده رناچن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي
 الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خواو پراسوا که ری بی پروایانه ﴿وَأَنَّ﴾ هه روه ها ته مه را که یاندنیکه
 ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له لایه ن خواو پیغه مبه ره که به وه ﴿إِلَى النَّاسِ﴾ بۆ گشت خه نکی ﴿يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجارُ﴾
 له رۆزی خه جی گه وره دا ﴿أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ﴾ به راستی خواو پیغه مبه ره که ی به رین
 له هاوبهش دانه ره کان ﴿فَإِنْ تَسْتَشِرُوا﴾ جا نه گه ره به شیمان بینوه ﴿فَقُولُوا لَكُمْ﴾ ته وه چاکتره بۆتان ﴿وَأَنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ وه ته گه ره پشتی تی بکه ن ﴿فَأَعْلَمُوا أَنَّهُمْ﴾ ته وه بزائن بنگومان ئیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له دهستی
 خواو ده رناچن ﴿وَيَسِّرَ اللَّهُ لَكَ﴾ مژدهش بده به وانهی که بر وایان نه هیتاوه ﴿بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ به سزایه کی
 شازارده ر ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ بئجگه له وانهی که به یمانان له گه ن بهستون ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له
 هاوبهش دانه ره کان ﴿فَتَوَلَّى الْقَوْمُ الْمَظْهُورَ﴾ پاشان هیچ که م و کور بیان لی نه کردن ﴿وَلَوْ ظَهَرَ لَكَ الْخَدُّ﴾
 وه پشتیوانی هیچ که سیکیان نه کردوه له درتان ﴿فَأَتَوْهُمُ الْيَهُودُ عَهْدَهُمْ﴾ ته وه ئیوهش به یمانه که یان بۆ
 ته و او بکه ن (له گه لیان دا بیبه نه سهر) ﴿إِلَى مُدْرَيْجَةٍ﴾ تاماوهی دیاری کراویان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾
 به راستی خواو پاریز کاران وله خواو ترسانی خوش ده ویت ﴿فَإِذَا اسْتَفْعَى الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ﴾ ته مجا
 کاتیک مانگه حدرامه کان (ذو القعدة، ذو الحجة، محرم، رجب) ته و او بوون ﴿فَأَقْبَلُوا الشَّرِيعَةَ﴾ ته وه
 هاوبهش دانه ره کان بکوزن ﴿حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ له هه ر شویتیک دهستان که وئن ﴿وَصُدُّوهُمْ﴾ وه (به دبل)
 بیانگرن ﴿وَلَا تَخْصُرُوهُمُ﴾ وه به رگریان بکه ن له ده ر چوون ﴿وَأَقْبَلُوا إِلَيْكُمْ كُلُّ مَرْصِدٍ﴾ وه بۆیان دانیشن له
 هه موو جینگایه کی چاوه پروانی دا ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ جا نه گه ره به شیمان بوونه وه ﴿وَأَقْبَلُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوژیان
 کرد ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیان دا ﴿فَخَلَّوْا سَبِيلَهُمْ﴾ ته وه رییان به ره لا که ن و وازیان لی به یتن ﴿إِنَّ
 اللَّهَ عَلِيمٌ رَجِيزٌ﴾ به راستی خواو لی بوورده ی میهره بانه ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ ته وه ئیوهش به یمانان
 که سیک له هاوبهش دانه ره کان داوای هاوسی به تی و به نادانی لی کردیت ﴿فَأَجْرُهُ﴾ ته وه به نای
 بده ﴿حَتَّى يَسْمَعَ كَلَمَ اللَّهِ﴾ بۆ ته وه ی و ته ی خوا ی گه وره (فوران) بیستیت ﴿فَتُؤْتِيهِ مَآثِمَهُ﴾
 له پاشان بیگه به نه جینگای هیمنی خوی ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ته وه له به ر ته وه به که بنگومان ته وانه
 ﴿فَوَلَّى الْيَهُودُ﴾ دهسته و کز مه لیکن هیچ نازانن ﴿

﴿كَتَبَ بَكُونُ الْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ﴾ چوَن عهـد و پهـيمان دهـيـت بۆ هاو بهـش دانـمـره كان ﴿عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رُسُلِهِ﴾ لای خواو پـنـغـه مـبـره كـهـی ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ پـنـجـگـه لهـوا نهـی كه به پـمـانـتـان له گـهـلـه سـن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لای مز گـهـوتـی حـمـرام (كه كه عـبـهـی پـیـر و زه) ﴿فَمَا اسْتَقْتُوا لَكُمْ﴾ جا چـهـنـد نهـوا نه ريك و راست بوون له گـهـلـتـان ﴿فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ﴾ ثـبـوهـش ريك و راست بـن له گـهـلـيان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ بهـرا سـتی خوا خـو پـارـزـهـرا ن و خـوا نـا سـانی خـوش دهـوت ﴿كَيْفَ﴾ چوَن (په پـمـان ده به نه سـمـر) ﴿وَأَنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ له كـا تـيـكـدا نه گـهـر زـال بـيـن به سـهـر تـانـدا ﴿لَا يَرْفُقُوا فِيكُمْ﴾ له بهـر چـاو نا گـرن دهـر بارهـی ثـبـوه ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ﴾ هـيـچ خـز مـا بهـتی و سـو تـنـد و به لـيـتـيـك ﴿يَرْضَوْنَكُمْ بِأَوْحَادِهِمْ﴾ بهـو و تهـی دهـمـيان رازيـتـان ده كـهـن ﴿وَأَلَّا يُلَاقُوا لَهُمْ﴾ به لـام دلـه كـا تـيـان دژ تـانـن و رـقـيـان لـيـتـان ده پـيـته وه ﴿وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ﴾ نا نهـوا نه زور به يـان سـنـو و ره كـا تـی خـودا ده به زـيـن ﴿أَشْرَأُ يُؤَاتِيَنَّ اللَّهُ﴾ به لـگـه و لـايـه نه كـا تـی خـوا يـان گـزـيـبه وه ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ به تـر خـيـكـی زور كـهـم ﴿فَصَدَّاعِن سَبِيلِهِ﴾ نه مـجـا بهـر گـريـبان له رـيـگـهـی خوا كـرد ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بهـرا سـتی زور خـراپ بوو شه وهـی نهـوا ن دهـيـان كـرد ﴿لَا يَرْفُقُونَ فِي فَوْقٍ﴾ له بهـر چـاو نا گـرن دهـر بارهـی هـيـچ بـر و اـدارـيـك ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ﴾ هـيـچ خـز مـا بهـتی و سـو تـنـد و به لـيـتـيـك ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَعَدُونَ﴾ وه هـمـر نهـوا نه دهـست دريـزی كـهـرن ﴿فَإِنْ تَالَوْا﴾ نه مـجـا نه گـهـر به شـيـمـان بوو نه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نو يـزيـان به جـي هـيـنا ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه كـا تـيـانـدا ﴿فَأَخَوْنَكُمْ فِي الدِّينِ﴾ نه وه بـر اـتـانـن له تـا يـيـنـدا ﴿وَنَقِصِلُ الْآيَاتِ﴾ وه نـيـمه به لـگـه كان روون ده كه يـنـه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بـۆ گـهـلـيـك كه ده بـزـانـن ﴿وَأَنْ تَكُونُوا أَيْمَنَهُمْ﴾ به لـام نه گـهـر سـو تـنـد و پهـيـمـانـه كه يـان هـلـوه شـانـده وه ﴿فَإِنْ بَعْدَ عَهْدِهِمْ﴾ پـاش به سـتی پهـيـمـانـه كه يـان ﴿وَوَظَعُوا فِي دِينِكُمْ﴾ وه تهـشـهـر و تـا نه يـانـدا له تـا يـيـنه كه تـان ﴿فَقَاتِلُوا أَيْمَنَةَ الْكَافِرِ﴾ نه وه بـجـه نـگـن لهـدـزی پـيـشـه و ا يـانـی بـی با وهـر ﴿إِنَّهُمْ لَا أَيْمَنَ لَهُمْ﴾ بهـرا سـتی نهـوا نه هـيـچ جـوـره پهـيـمـانـيـكـيـان نـی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَنْشَهُونَ﴾ به لـكو كـز تـايـی بـيـن (به يـن با وهـری) ﴿إِلَّا نَقْتُلُوكَ قَوْمًا﴾ نا يـا ثـبـوه جـهـنـگ نا كـهـن له گـهـل گـهـلـيـكـدا ﴿تَكُونُوا أَيْمَنَهُمْ﴾ كه په پـمـانـه كه يـان هـلـوه شـانـده وه (په يـمـانـی خـود هـيـيـه) ﴿وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ﴾ و نـيـازـی دهـر كـردـن پـنـغـه مـبـره ﷺ يـان كـرد ﴿وَهُمْ بَدَأُوا وَاكْتُمُوا مَرَّةً﴾ هـمـر نهـوا نـيـش له يـه كهـم جـا ره وه دهـسـتـيـان كـرد به جـهـنـگ له گـهـل ثـبـوهـدا ﴿أَتُخْذُونَ لَهُمْ نَايَا لِيَبْيانَ دَهـتـر سـن﴾ ﴿فَاللَّهُ أَعْلَىٰ أَنْ تُخْشَوْهُ﴾ (له كـا تـيـكـدا) هـمـر خـوا شـا پـسـته تـره كه لـيـی بـتـر سـن ﴿إِنْ كُنْتُمْ قَوْمِينَ﴾ نه گـهـر ثـبـوه بـر و اـدارـن

﴿قَتَلُوهُمْ﴾ (نه ی باوه پر داران) بیان کوژن ﴿يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيِّدِيكُمْ﴾ خوابه دهستی نپوه سزایان ده دات
 ﴿وَلْيُخْزِهِمُ﴾ و پر سوايان ده کات ﴿وَيَضْرِبْكُمْ عَلَيْهِمُ﴾ و سهرتان ده خات به سهر یا ندا ﴿وَيَشْفِ صُدُورَهُمْ قَوْمٍ
 مُّؤْمِنِينَ﴾ و (خوا) سینو دلی کومه لی بر و ادار خوش ده کات ﴿وَنُذِيبْ عَذِّبَ قُلُوبِهِمْ﴾ و پر ی
 و خه شمی دلّه کانپان داده مر کیتی و ناهیلنیت ﴿وَيَتُوبُ اللَّهُ﴾ و ده خوای گه و ره تهویه و ره ده گری ﴿عَلَى
 مَنْ يَشَاءُ﴾ له هره که سینک که بیه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ و ده خوازانای دانایه ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا﴾
 ثایا گو مانغان و ابو و که و ازتان لی ده هیترنیت ﴿وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا نا شکرای نه کر دووه
 ﴿الَّذِينَ جَعَلُوا أَمْنَكُمْ﴾ نه وانه ی تیکوژشان له نپوه (له پیتاو خوادا) ﴿وَلَمْ يَجْعَلُوا لِنَفْسِهِمْ دُونَ اللَّهِ﴾ و ده نه یان
 کر دووه و هه لیان نه بر و دووه جگه له خوا ﴿وَلَا تَسْأَلُوهُ وَلَا الْمُتَمِنِينَ﴾ و پینقه مبه ره که ی و موسو لمانان
 ﴿وَلِجَنَّةٍ﴾ به ها وراز و جنی نه پیتان (دلسوزیان) ﴿وَاللَّهُ حَكِيمٌ غَفُورٌ لِّمَا تَعْمَلُونَ﴾ و ده خوا نا گایه به هدرچی
 که نپوه ده بکه ن ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ ناییت ها و به ش دانهران ﴿أَنْ يَتَعَرَّضُوا لِلْمَسْجِدِ﴾ مزگه و ته کانی خوا
 ناوه دان بکه نه و ده (و سهر به رشتیان بکه ن) ﴿لِيُذِيبَ عَلَى أَنْفُسِهِمُ الْكُفْرَ﴾ له کاتیکدا خویان شاهیدن
 له سهر خویان که پیتاوه رن ﴿أَوَلَيْكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نه وانه کر دووه کانپان هه لوه مشاوه ته و ده ﴿وَفِي النَّارِ
 هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ده نه وانه له ناو نا گردا هه میشه بین ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ به پرستی مزگه و نه کانی
 خوا ناوه دان ده کاته و ده ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ که سینک که بر وای هیتانیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به پر وزی
 دواپی ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ و نو تره کانی به جی هیتانیت ﴿وَرَأَى أَنَّ الزُّكُوفَ﴾ و زه کانی داییت ﴿وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا
 اللَّهَ﴾ و له که س نه تر سا بیت بیجگه له خوا ﴿فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ﴾ جا به لکو نه وانه ﴿أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُتَمِنِينَ﴾
 له و که سانه بن که پرینموونی کر اون ﴿أَفَعَمَلُكُمْ سِيقَاةُ الْحَاجِّ﴾ (ندی پیتاوه ران) ثایا پیتان وایه ناودان
 به حاجیان ﴿وَعِمَارَةُ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ و (سهر به رشتی و) ناوه دان کر دنه و ده ی مزگه و ته ی حهرام
 (که عبه ی پر و ز) ﴿كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ و ده کو که سینک که با و ده ی هیتانیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾
 و به پر وزی دواپی ﴿وَجَعَلَنِي سَبِيلَ اللَّهِ﴾ و تیکوژشا بیت له رنی خوادا ؟ ﴿لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ چون
 یه ک نین به لای خودا و ده (و به کسان نین) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ و ده خوا پرینموونی کومه لی
 سته مکاران ناکات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا﴾ نه وانه ی که بر وایان هیتا و ده و کز چیان کر دووه
 ﴿وَجَعَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکوژشا و نه پرنگای خوادا ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ به مالیان و به گیانیان ﴿أَعْظَمُ
 دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ پله یان به رز تره لای خوا ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ و ده هره نه وانه سهر که و توون (له دنیا و
 دوا پر و زدا) ﴿

﴿يَبْسُرُهُمْ رُحْمُهُمْ﴾ په روږد گاريان موږ ده بیان دداتې ﴿يَرْحَمُهُمْ رَبُّهُمْ﴾ به مېهره باني و په زامه ندي له لايه ن خويه وه ﴿وَجَنَّتْ لَهُمْ﴾ هډوډه ها به ده شتانيكيان پو هه يه ﴿فِيهَا نُفَيْرُ مُبِيرٌ﴾ نازو نيعمه تي به رده وام و هه مېشه يي تېدايه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده مينه وه تيايدا به هه مېشه يي ﴿إِنَّ اللَّهَ بَعْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ به راستي خوا پاداشتي هډه گه وړه ي لايه ﴿بَنَاتُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ي نه وانه ي که پرواتان هيساوه ﴿لَا تَحْجِدُوا إِلَيْهِ كُمْ وَأَخَوَانُكُمْ﴾ باوک و براکانشان دامه نين (هه لمه بزيړن) ﴿أُولَئِكَ﴾ به دوست و خوشه ويست ﴿إِنْ أَسْتَحْيُوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ﴾ نه گهر يي باوه بريان له باوه پر لا خوشه ويسترو چا کتريو و ﴿وَمَنْ يَكُفِّرْ بِنُكْرٍ﴾ وه هډه کس له نيوه نه وانه بکات به دوستي خوي ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نه وه هډه نه وانه سنهم کارن ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾ (نه ي موحه مېه د ﷻ) بلي: نه گهر باوکانشان ﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ﴾ وکوپه کانشان ﴿وَأَخَوَانُكُمْ﴾ وبراکانشان ﴿وَأَزْوَاجُكُمْ﴾ وهاوسه ره کانشان ﴿وَعَشِيرَتُكُمْ﴾ و خېزم و عه شره تنان ﴿وَأَمْوَالُ اقْرَبَتُمْوهَا﴾ و مال و دارايي يه ک (به زحمه ت) په يدا تان کردووه ﴿وَنَجْرَةُ النَّجْوَى كَسَادَهَا﴾ و بازرگانيه ک که ده تر سن به روي نه ييت (بي بازار ييت) ﴿وَمَسْكَنُ تَرْجَمَتِهَا﴾ و خانو و به ريه ک که يني پازين ﴿أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ خوشه ويست تره لاتان له خوا و پيغه مېره که ي ﴿وَجَهَادِي سَيِّئِهِ﴾ و نېکوشان له رېنگه که يدا ﴿فَتَرَقَّصُوا﴾ نه وه چاوه پروان بکه ن ﴿حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ﴾ هډه تا خوا فرمان (و قوله) ي خوي دينيت (بوتان) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا پريتمووني که ساني تپه پر له سنوور ناکات ﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سويتند به خوا به راستي خوا سه ري خستن ﴿فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ﴾ له زور جېنگاو شويتندا ﴿وَيَوْمَ حُنَيْنٍ﴾ و له رور ي حونه ينيشدا (يارمه تي دان) ﴿إِذْ أَغْصَبَتْكُمْ كَثْرَتُهُمْ﴾ که به زوري خوتاندا ده نازين ﴿فَتَرَقَّصْنِي عَنْكُمْ شَيْئًا﴾ به لام (نه و زوريه) هيچ سوو دينکي نه بو و بوتان ﴿وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ﴾ و زه ویتان له سه ر ته نگ بو و يه وه ﴿بِمَا رَحَّبْتُمْ﴾ به و فراوانيه ي که هه يه تي ﴿ثُمَّ وَاسَّيْتُمْ مَدْيَنَ﴾ پاشان پشان کرده دور من و هه لھاتن ﴿ثُمَّ أَرْسَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ له پاش نه وه خواتارامي خوي نارد ﴿عَلَى رَسُولِهِ﴾ پو سه ر پيغه مېره که ي ﴿وَنَقَلَ الْقَوْمَ مِنْهَا﴾ پو سه ر پرواداران ﴿وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا﴾ وه سه ر بازيکي (له تاسمانه وه) ناره خواره وه که نيوه نه تانده يينين ﴿وَعَذَابُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه سزاي بي پروا کانيشي دا (به کوشتن و برينداري و به ديل گرتن) ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ﴾ نه و هس سزاي بي باوه پرانده ﷻ

﴿لَمْ يَتُوبَ إِلَهُ﴾ پاشان خوا خوش دہ بیت ﴿مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ لہ پاش ثموہ ﴿عَلَىٰ مَنْ يَسَاءَلُ﴾ لہ ہمر
 کہ سینک کہ بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ وہ خوا لہ سورہی میہرہ بانہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 تہی تہوانہی کہ بر و اتان مینا وہ ﴿إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ﴾ بینگو مان ہاویہش دانہ ران پیسن ﴿فَلَا تَقْرَأُوا
 الْمَسْحَدَ الْخَرَامَ﴾ کہواتہ با نزیکی مزگہوتی حدرام نہ کہونہ وہ ﴿بَعْدَ عَلَيْهِمْ هَذَا﴾ پاش تہم سالہ بان
 (تہو سالہی فہتھی مہ کہہ کرا) ﴿وَأَنْ يَخْفَظُوا عِبَادَةَ﴾ وہ تہ گہر لہ نہ بوونی ترسان ﴿فَتُؤْتِيهِمْ كُفْرًا﴾
 تہوہ لہ مہو پاش خوا دہولہ مہ ندتان دہ کات ﴿مِنْ فَضْلِهِ إِن شَاءَ﴾ لہ چاکہ و فہزل و بہرہی خوی
 تہ گہر ویستی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ بہراستی خوا زانای کار دروستہ ﴿فَتِلْكَ الْأَيَّاتُ﴾
 جہنگ بکہن لہ گہل تہوانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ کہ بر و ا ناہیتن بہ خوا ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ الْآخِرُ﴾
 وہ بہر و زوی دواپی ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ﴾ وہ بہجہرامی دانانین ﴿مَا حَزَمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ تہوہی کہ خوا
 و پیغہ مہرہ کہی حدرامیان کردوہ ﴿وَلَا يَذَرُونَّ دِينَ الْحَقِّ﴾ وہ ملکہ چ ناکہن بؤ ناپینی راست
 و دروست (نابنی نیسلام) ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ لہ تہوانہی کتیبان پی بہخشر اوہ (مہ بہست
 پینی گاور وجولہ کہ کانه) ﴿حَتَّىٰ يَغْضُوبَ أَجْرُهُ﴾ ہہتا باج و سہرانہ دہدہن (بہدہولہ تی نیلامی)
 ﴿عَنْ يَمِينٍ﴾ بہدہستی خویان و بہملکہ چی ﴿وَهُمْ صَافِرُونَ﴾ لہ کاتیکدا تہوان سہر شور و پیسوان ﴿وَقَالَتِ
 الْيَهُودُ﴾ جوولہ کہ کان ووتیان ﴿عَزَّزْتُ اللَّهَ﴾ عوزہیر کوری خواہ ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ﴾
 و گاوورہ کانیش ووتیان ﴿الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ مہسیح کوری خواہ ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾
 تہوہ ووتہی تہوانہ بہدہمی خویان دہ بلیتن ﴿يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ﴾ و ہک ووتہی تہوانہ دہ لیتہ وہ
 ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ کہ پیشتر پی بر و ابوون ﴿فَقَالَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا لہ ناویان بہریت ﴿أَفَىٰ يُؤْتِكُمُوتُ﴾
 چون درق دہ کہن و لہ ہق و راستی لادہدہن ﴿لَتَأْخُذُوا أَخْبَارَهُمْ وَهُمْ كَانُوا﴾ زانا و قہشہ کانیان
 کردوہ ﴿أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بہرہر و ہر دگار لہ جیاتی خوا ﴿وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ ہدروہا
 مہسیحی کوری مہر بہمیش (بان کردوہ بہ خوا) ﴿وَمَا أُمِرُوا﴾ لہ کاتیکدا فہرمانیان پی تہدراوہ
 ﴿إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ وَحْدَهُ﴾ پیجگہ لہوہی کہ بہک خوا بہرستن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ ہیج
 بہرستر اوینکی راست نی بہ پیجگہ لہ تہو ﴿سُخِّرَ لَهُ﴾ پاک و بینگہردی بؤ تہو (خوا) یہی
 ﴿عَمَّا يَشْكُرُونَ﴾ لہوہی دہیکہنہ ہاویہشی ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ﴾ دہبانہ ویت پرووناکی (نابینی) خوا ہکوڑ بننہ وہ ﴿بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ بہ فووی
 دہ میان ﴿وَرَبَّائِيَ اللَّهِ﴾ وہ خوا نایہ ویت و ناعیلیت ﴿إِلَّا أَنْ يُسَمِّرَ نُورَهُ﴾ و ہر پرووناکی خوی (کہ ثابینی
 پیروزی نیسلامہ) تہواو دہ کات سدہی دہ خات (بہ سہر تہواوی پیناوہ پاندا) ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾
 ہر چہندہ بی باوہ پان ہی بان ناخوش بیت ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا زاتیکہ
 کہ پیغہ مہرہ کہی نارہ وہہ ﴿بِالْهُدَىٰ وَرَبِّ الْحَقِّ﴾ بہ پینموونی و ثابینی راست ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ
 كُلِّهِ﴾ بؤ تہ وہی زالی بکات بہ سہر ہموو ناینہ کاندہ بہ گشتی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ ہر
 چہندہ بت پەرستان پینان ناخوش بیت ﴿رَبِّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہی تہوانہی کہ ہر واتان ہتاوہ
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْآخِزِينَ وَالرَّهْبَانِ﴾ بہ راستی زور لہ زاناو قہشہ کانی (جوولہ کہو گاوور) ﴿لِيَأْكُلُوا
 ثَمَرًا﴾ سامان و مالی خہلکی دہ خون بہناہق ﴿وَلْيُحَدِّثُوا غَنًّا﴾ و ہر گری
 (خہلک) دہ کہن لہ پنگہی خوا ﴿وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ﴾ وہ تہوانہی نالتون و زیو
 سہرہک دہ تین و کؤ دہ کہنہ وہہ ﴿وَلَا يُسِفُّونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و نایہ خشن و زہ کانہ کہی دہرنا کہن لہ
 پیناوہ خودا ﴿فَيَسْخَرُهُمْ بَعْدَ آيِهِمْ﴾ تہوہ موزدہ بیان ہی بدہ بہ سزایہ کی بازار دہر ﴿يَوْمَ يَخْسَىٰ عَلَيْهِمْ
 لَهُمْ رُؤُوسُهُمْ﴾ سور دہ کریتہ وہہ ﴿فِي تَارِحَتِهِمْ﴾ لہ تاگری دوزخ دا ﴿فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ﴾
 تہوسا بہو (نالتون و زیوہ سوورہ وہہ بووہ) داخ دہ کریت پروویان ﴿وَجُحُوشُهُمْ يُطْفِئُهَا﴾ و تہنشتیان
 و ہشتیان ﴿مَكَدًا مَا كُنْتُمْ لِآفْسِكُمْ﴾ (پینان دہو ورتیت) تہمہ تہو (سامانہیہ) کؤتان دہ کردہ وہہ بؤ خؤتان
 ﴿فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ دہ بچیزن (تولہی) تہوہی کؤتان دہ کردہ وہہ ﴿إِنْ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 بہ راستی ژمارہی مانگہ کان (ی سال) لای خوا ﴿ثَلَاثَ عَشَرَ شَهْرًا﴾ دوانزہ مانگہ ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾
 لہ (لوح المحفوظ) وا دائراوہ ﴿يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ لہ پورژنکہ وہہ (خوا) ناسمانہ کان و زہوی
 دروست کردوہہ ﴿مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ﴾ چوار لہو مانگانہ گہورہو بہ پریزن (شہریان تیدا قہدہ غہ کراوہ)
 ﴿ذَٰلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي رُنِّقَ﴾ تہوہ ثابینی رنک و راستہ ﴿فَلَا تَقْلِبُوا فِيهِ تَاتًا﴾ کہواتہ لہو چوار
 مانگہ دا مستم مہ کہن لہ خؤتان (و کوشتاریان تیدا مہ کہن) ﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً﴾
 وہ بچہنگن لہ دڑی تہواوی بت پەرستان بہ تیکرا ﴿كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً﴾ ہمروہک تہوان دڑی
 تہوہ دہ جہنگن بہ تیکرا و (بی جباوازی) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ تہوہش ہسزاتن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾
 کہ بنگومان خوا لہ گہل پاریز کاران و خواناساندایہ (بہ چاودیری و پاراستن) ﴿

﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی دواخستن و گزیرشی (مانگه حه رامه کان) ﴿زِيَادَةً فِي الْكَفْرِ﴾
 د و چو ونه له بی باوه ربی دا ﴿يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه ربانی بی گومراده کریت ﴿يُجِلُّونَهُ عَامًا﴾
 (دواخستنه که) سالتیک حه لالی ده کهن ﴿وَيُخَسِّرُونَهُ عَامًا﴾ و سالتیک حه رامی ده کهن ﴿يُؤَاطِلُونَ﴾
 عِدَّةً مَّا حَرَّمَ اللَّهُ ﴿بُوْثُوْهُی رِیْک بِن له گه ل زماره ی نهو چوار مانگه ی که خوا پر زداری کردوون
 (جهنگی تیاندا حه رام کردوه) ﴿فَاجْلُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ﴾ سهر نه نجام نه وه ی خوا حه رامی کردبوو
 حه لالی ده کهن ﴿زُرْت لَهْم﴾ جوان کراوه بزبان ﴿سُوْءَ لَعْنِهِمْ﴾ کرده وه ناشیرینه کانیاں ﴿وَاللَّهُ لَا﴾
 یَهْدِی الْقَوْمَ الْكَافِرِیْنَ ﴿خوایش پرتموونی کهسانی بی باوه ر ناکات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 شه ی نه وانه ی که باوه ربان هیناوه ﴿مَا لَكُمْ﴾ نپوه چیتانه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پشان بوو تریت
 ﴿انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ دهر چن (بو جیهاد) له ربی خوادا ﴿أَنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ﴾ له شوینی خو تان
 ناجولین (خو تان دوا ده خه ن) ﴿أَرْضِيْكُمْ بِالْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ﴾ ثایا نپوه رازین بهم زیانه ی
 دنیا له بری پاشه رور ﴿فَمَا مَتَّعُ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا﴾ ده ی کامه به خو ش و شادیی شم زیانه ی دنیا
 ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ له بهرام به ری خو ش پاشه رور زور که مه ﴿وَالَّذِينَ﴾ نه گهر نه پون
 و دهر نه چن (بو جیهاد کردن) ﴿يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزاتان دها به سزایه کی سه خت
 و نازار دهر ﴿وَيَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه له بری نپوه گه لیک تر ده هیتیت (جیاواز له نپوه) ﴿وَلَا تَصْرُوْهُ﴾
 شَتِیْثًا ﴿وَنِیْوه هبچ زبانیک بی ناگه به نن ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِیْرٌ﴾ وه خوا به توانایه به سهر هه موو
 شَتِیْک دا ﴿وَالَّذِينَ﴾ نه گهر نپوه یار مه تی نهو (پنغه مبه ره ﴿نَعْمَن﴾ نه ده ن ﴿فَقَدْ تَصَرَّاهُ اللَّهُ﴾ نه وه
 بنگومان خوا یار مه تی داوه ﴿إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کاتیک بی پروایان دهر یان کرد له مه ککه
 ﴿ثَانِیْنِ﴾ پنغه مبه ره کیک بو و له و دوو که مه ﴿إِذْ هَمَّ بِالنَّارِ﴾ کاتیک نهو دووانه (پنغه مبه ره و نه بو
 به کر) له نه شکه وتی (ثور) دا بوون ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ﴾ نهو کاته به هاوه له که ی (به نه بو به کری صدیقی)
 ووت ﴿لَا تَخْزَنَ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْعَمَلِ﴾ خهم مه خور بنگومان خوا له گه لمانه ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكَبَاتَهُ عَلَيْهِ﴾ نه مجا
 خوا نارامی و نامایشی بو ناره خواره وه ﴿وَأَنذَرَهُمْ نَحْوَ لَمْرَيْنِ﴾ وه یار مه تی دا به سه ربازانیک
 که نه تانده بینین ﴿وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ووته ی بی باوه ربانی گجرا ﴿الْأَسْفَلِ﴾ به ژنر که وتوو
 ﴿وَكَلِمَةَ اللَّهِ﴾ و ووته ی خوا ﴿هِيَ الْعُلْيَا﴾ ههر به رز و بلنده ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زالی
 بالاده سنی کار دروسته ﴿

﴿تُضْرَبُونَ بِأُخْفَافٍ﴾ بېرۇن و دەرىچى (بۇ جىھاد) چ سۈك بىن (لەش ساغ و دەولەمەند و دەسەلاتدارىن)
 ﴿وَتُغَالَا﴾ چ قورس و گران بىن (نەخۇش و ھەزارىن) ﴿وَيُجَاهَدُوا﴾ و تېكىۋشنى ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 وَافَّيْكُمْ﴾ بەمال و گىياتان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لەرىگەى خوادا ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئەمەتەن چاكتە بۇتان
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئىنە بزانى ﴿لَوْ كُنَّا عَرَضًا قَرِيبًا﴾ ئەگەر دەست كەوتىكى نىزىك
 ﴿وَسَفَرًا قَاصِدًا﴾ و سەفەرىكى ئاسان بوايە ﴿لَا تَجْعَلُوهَا﴾ ئەمەشۈيىت دەكەوتىن (دەردەچوون
 لەگەتە) ﴿وَلَا يَكُنْ يَعْتَدِ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ﴾ بەلام (بىرىنى) رېگەى دوورو دۇوار (ى جەنگى تەبووك)
 بۇ ئەوان نارەھەتە ﴿وَسَيَخْلِفُوكَ اللَّهُ﴾ وە بىگومان (باش گەرانە ئەتەبووك) سۈيىتە
 دەخۇن بەخۇا ﴿لَوْ اسْتَظَعْنَا﴾ ئەگەر بمانتوانايە ﴿لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ﴾ لەگەتەن دەردەچووين
 (بۇ جىھاد) ﴿يُنْهَكُوكُنَّ أَنْفُسَهُنَّ﴾ ئەوانە خۇيان دەفەوتىتىن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُنَّ لَكَزِبُونَ﴾ وە خوا دەزانى
 بەراستى ئەمە (دو و پوانە) درۇزىن ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) خوالىت بىورىت
 ﴿لَوْ أَذِنَ اللَّهُ لَهْوَ رَجُلٍ مِّمَّنْ مَلَكَتْ يَدَايِهِ﴾ ئەمەشۈيىت ئەمە (دو و پوانە) دا ﴿حَقٌّ يَكْتُمُ لَكَ﴾ ھەتە بۇت دەركەوتىت
 ﴿الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ ئەوانەى كەراستىيان كىرد ﴿وَتَعْلَمُ أَنَّكَ لَكَزِبِينَ﴾ وە درۇزەكان بىناسىت ﴿لَا
 تَسْتَعِزُّكَ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) مۇلەت لى وەرناگىرن (بۇ ئەمەى خۇيان دوا بەخەن لە
 جىھاد كىردن) ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ئەوانەى كە بىر وايان ھىتاۋە بەخۇا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بەرۇزى
 دوايى ﴿أَنْ يُجَاهَدُوا﴾ كە تېكىۋشنى ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ وَافَّيْكُمْ﴾ بەمال و گىياتان ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ وە
 خوناگا و زانايە بەخۇ پارىزەران ﴿إِنَّمَا يَسْتَعِزُّكَ الَّذِينَ﴾ بەراستى ئەوانە مۇلەت لى وەرەگىرن
 (كە ئەبەن بۇ جىھاد كىردن) ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ كە بىر وايان لى بە بەخۇا و بەرۇزى
 دوايى ﴿وَأَزَلَّتْ قُلُوبُهُمْ﴾ و دلەكەتەن لە گومان و دوو دلى دايە ﴿فَهُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا كَفَرُوا﴾
 بۇزە ئەوانە لە گومان و دوو دلى خۇياندا سەرگەردانن ﴿وَنُؤِذُوا بِالْخُرُوجِ﴾ ئەگەر بىان وىستايە
 دەرىچىن (بۇ جىھاد كىردن) ﴿لَا عُدَّةَ لَهُمْ﴾ ئەمە ھىز وەرەستەى بىنويستىيان بۇ ئامادە دەكرد
 (لەجەك و وولاخ و نفاقى جەنگ) ﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ لِيُعَاقِبَهُمْ﴾ بەلام خوا دەرىچوونى ئەوانى بىن ناخۇش
 بوو ﴿فَتَضَلَّتْ﴾ بۇيە (خوا) خاۋى كىردنەۋە (لە دەرىچوون بۇ جىھاد) ﴿وَقِيلَ أَفَعُدُّوا﴾ بىيان ووترا
 دانىشنى ﴿مَعَ الْقَوَارِبِ﴾ لەگەلجى ماواندا ﴿لَوْ خَرَجُوا فِىكُمْ﴾ ئەگەر لەگەتەندا دەرىچوونايە
 ﴿مَّا أَرَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا﴾ ھىچ شىتىكىان بۇ زىاد نەدە كىردن بىجگە لە تىكىدان و خراپە كارى ئەبىت
 ﴿وَلَا وَضَعُوا لَكُمُ الْيَمِينَ﴾ و نىوان ئىۋەيان تىكىدەدا (بە دوو زمانى و ھاتو ھوت) ﴿يَعْبُودُكُمْ الْيَتَمَةُ﴾
 ئازاۋەيان بۇ دەنەۋە ﴿وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ﴾ وە لەناۋ ئىۋەدا خەلكەتەك ھەن چاك گويىيان لى
 دەگىرن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْفَالِغِينَ﴾ وە خوا بەئاگا و زانايە بەستەم كاران ﴿

﴿لَقَدْ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ﴾ سویند به خوا به راستی دهستیان دابوویه نازاوه (و بشیوی) ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو
 پیش ﴿وَقَبِلُوا لَكَ الْأُمُورَ﴾ و جوړه ها فرمان و پیلانیان یو (لاواز کردن) ت به کارهینا ﴿حَتَّى جَاءَ
 الْحَقُّ﴾ هه تا راستی هات ﴿وَمَلَّهْمُ أَمْرُ اللَّهِ﴾ وه کارو فرمانی خوا سه رکوت ﴿وَهُمْ كَاذِبُونَ﴾ که
 شهوان پینان ناخوش بوو ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ وه هه ندی کهس له وانه ده لین ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ (تهی
 موحه ممد) ﴿رُوحَهُ﴾ (با نه یم بؤ جهاد کردن) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ و تووشی گونا هو خرابه م
 مه که ﴿الَّذِينَ الْفِتْنَةُ سَفَّطُوا﴾ ناگادارین (له نیسته وه) که وتوونه ته ناو گونا هو خرابه وه ﴿وَأَنْتَ جَهَنَّمُ
 لَمْ حِيطْ بِالْكَافِرِينَ﴾ و ینگومان دوزخ ده وری بی باوه رانی داوه ﴿إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ﴾
 ته گهر به ره وه چاکه و سه رکوتن بیتد ینگات ﴿شَرُّهُنَّ﴾ ناره حهت و غه مبار ده بن ﴿وَإِنْ تُصِيبَكَ
 مُصِيبَةٌ﴾ وه ته گهر ناره حهتی و تیشکانت تووش بیت ﴿يَقُولُوا﴾ (به که شخه وه) ده لین ﴿قَدْ
 أَخَذْنَا أَمْرَنَا﴾ به راستی نیمه کاری خزمان کرد ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو پیش ﴿وَيَسْتَوُوا وَهُمْ قَرِيبُونَ﴾
 جا روو و ورده گیرن به خوشحالی و شادمانی به وه ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَكَ﴾ (تهی موحه ممد
 ﴿بَلَى﴾ بلی هیچمان تووش نابیت ﴿إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا﴾ جگه له وهی که خوا نویسی به تی بزمان
 ﴿هُوَ مَوْلَانَا﴾ خوا پشتیبانی نیمه به ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَيْدُ كُلِّ الْمُؤْمِنِ﴾ وه بر واداران با ته نها پشت
 به خوا بیه سن ﴿قُلْ هَلْ تَرْضَوْنَ بِنَا﴾ (پیان) بلی: نایا چاوه روانی چی ده کهن بؤ نیمه ﴿إِلَّا اخَذَ
 الْمُطِيعِينَ﴾ ینگه که به کیک له دوو شته زور چاکه که (سه رکوتن یان شهید بوون له پیناو خوا دا)
 ﴿وَنَحْنُ نَرْتَضِ بِكُمْ﴾ نیمه ش چاوه روانین بؤ نیوه ﴿أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ﴾ که خوا دوو چارشان بکات
 ﴿بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ﴾ به سزایه که له لایمن خویه وه ﴿أَوْ بِآيَاتِنَا﴾ یان به ده سنی نیمه ﴿فَمَرَضُوا﴾
 که وانه چاوه روانی بکهن ﴿إِنَّمَا نَعْلَمُ مَرَضُوتٍ﴾ ینگومان نیمه له گه ل نیوه دا چاوه روانین ﴿قُلْ﴾
 (تهی موحه ممد) ﴿بَلَى﴾ ﴿أَنْفِقُوا طَوْعًا﴾ مال بیه خشن به خوشی خوتان ﴿أَوْ كَرْهًا﴾ یان
 به زور و ناچاری ﴿لَنْ يَنْفَعَكَ مِنْكُمْ﴾ هر گیر لیلتان و در ناگیریت ﴿إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾
 چونکه به راستی نیوه کومه لیکلی له ستور و در جوو بوون ﴿وَمَا مَنَعَهُمْ﴾ وه هیچ شتیک به رگری
 ته وانه ی نه کرد وه ﴿أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ﴾ که گیرا بکریت لی یان ﴿تَقَبَّلْتُمْ﴾ ته وهی که به خشیان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ ینگه له وهی که ینگومان ته وانه بی باوه ر بوون ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ به خوا
 و پیغمبره که ی ﴿وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ﴾ وه نایه بؤ نویز کردن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَسَالَى﴾ به تدمه لی
 نه بیت ﴿وَلَا يُنْفِقُونَ﴾ وه (هیچیک) نابه خشن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَاذِبُونَ﴾ تیللا پینان ناخوشه
 و ناچارن ﴿﴾

﴿فَلَا تُعْجِبْكَ﴾ جا با سهر نجت رانه کپشیت (سهر سامت نه کات) ﴿تَوَلَّاهُمْ وَلَا أَوْلَكَ هُمْ﴾ (زوری) مال و دارایی و مندالیان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ ینگومان خوا ده یه ویت ﴿لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ سزایان بدات ﴿بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به هوی نمو (مال و مندالیه) لهم ژبانی دنیایه دا ﴿وَنَزَقْنَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ﴾ وه به سه ختی گیانیان دهر بچیت ﴿وَهُمْ كَكُفَّارَاتٍ﴾ له کاتیکدا که نه وان بی باوه رن ﴿وَنَحْنُ بِأَعْيُنِنَا﴾ وه سویند ده خون به خوا ﴿إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ﴾ که به راسنی نه وان له نپوهن (له باوه ردارانن) ﴿وَمَا هُمْ بِكَ﴾ که چی له نپوه نین ﴿وَلَيْكَ هُمْ قَوْمٌ بِقُرْآنٍ﴾ به لکو نه وانه کز مه لیکن زور دتر سن (زراویان چو وه) ﴿لَا يُجِدُونَ مَدْجًا﴾ نه گهر په نایه کیان ده ست که ویت ﴿أَوْ مَعْرِبٍ﴾ یان نه شکوه تانیک ﴿أَوْ مَدَّحَلَا﴾ یان کون و قوشین و نه فقیک ﴿لَوْ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ په نای بؤ ده بن و (رووی نیده کهن) ﴿وَهُمْ يَحْتَسِبُونَ﴾ له کاتیکدا زور به په له راده کهن (یا هیچ شتیک جله ویان ناگرت) ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ﴾ وه هندی کهس له وانه ره خته و توانجت لی ده گرن ﴿فِي الْأَصْدَقَاتِ﴾ له دابهش کردنی خیره کانداه ﴿فَإِنْ أَعْطَاوْنَهَا﴾ خو نه گهر له و خیر و سه ده قه یان پی بدرت ﴿رَضُوا﴾ رازی ده بن ﴿وَإِنْ لَّا يُعْطَوْا مِنْهَا﴾ وه نه گهر بیان نه دری لی ﴿يَلْعَنُوا﴾ یسخطون نه و کاته نه وان تو و ره و نارازی ده بن ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا﴾ وه به راسنی نه گهر نه وانه رازی یو و نایه ﴿مَاءَ أَيْهَمُ لَهُمُ وَرَبُّهُمُ﴾ به و هی خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿بِئْسَ دَابَّوْنَ﴾ وه بیان و و نایه ﴿حَسْبُكَ اللَّهُ﴾ خوا مان به سه ﴿سَيُؤْتِيكَ اللَّهُ﴾ له مه و باش خوا پیمان ده به خشیت ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فز و مبه ره بانی خوی ﴿وَرَبُّهُمُ﴾ هره و هها پیغه مبه ره که شی (به شمان ده دا) ﴿إِنَّمَا إِلَى اللَّهِ رُغْبُونا﴾ به راسنی نیمه به سوز و به روشین بؤ لای خوا ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ﴾ به راسنی (زه کات) دان ته نها (بؤ شم کومه لانه به که خوی گه و رو باسی کرد و ون) ته و انیش ﴿يُلْفِقُوا﴾ بؤ بیته وایان ﴿وَالْمُسْكِينُ﴾ وه بؤ هه ژاران ﴿وَالْعَصِيبُ﴾ وه بؤ کریکارانیک که به سه ری و ون (کزی ده که نه وه) ﴿وَالْمُؤَلَّفَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ وه نه وانه ی دلیان دا نه هیت ریت (بؤ خوشویستی شسلام) ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ وه بؤ نازاد کردنی به نده و کزیله کان ﴿وَالْعَصِيبُ﴾ وه بؤ قهر ژاران ﴿وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بؤ جهنگا وهرانی رنی خودا ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ و بؤ ریبوارانی په ککه و ته ﴿فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ نه مه پنیوست کراوه و فهرز کراوه له لایه ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ﴾ وه له و نایا کانه دا که سانیک هیه ﴿يُؤْذُونَ النَّبِيَّ﴾ که نازاری پیغه مبه ره ﴿وَيَقُولُونَ﴾ و ده لپن ﴿هُوَ أَذُنٌ﴾ نه و خوش باوه و گوئی گره بؤ هه مو و شت ﴿قُلْ﴾ توش بلنی ﴿أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ گوئی گری چاکه به (که قازانجه) بؤ تان ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ باوه ری هیه به خوا ﴿وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و باوه ری به تیمانداران هیه ﴿وَرَحْمَةُ اللَّهِ﴾ و مبه ره بانی به بؤ نه وانه ی ﴿أَمْ أَمْلَأْتُمْ كُفْرًا﴾ بروایان هیناوه له نپوه ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ وه نه وانه ی که نازاری پیغه مبه ری خوا ﴿وَهُمْ دَعَوْنَ﴾ له هه عذاب الیم ﴿سزایه کی نازار دهریان بؤ هیه﴾

﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ﴾ (ناپاکان) به خوا سویتندان بۆ ده خون ﴿لِيَرْضَوْكُمْ﴾ بۆ شه وهی لیان
 رازی بن ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه خواو پیغه مبره که ی ﴿أَحَقُّ أَنْ يَرْضَوْهُ﴾ شایسته تره به وهی که رازی بکه ن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ نه گهر نه وانه بر وادارن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثابا نه وانه نازانن ﴿أَلَمْ تَرَ مِنْ يُحَادِدِ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ینگومان هدر که س درآیه تی خواو پیغه مبره که ی بکات ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ ذُرِّيَّتَهُ﴾ نه وه
 ینگومان (تولم ی) نه و که سه ناگری دۆزه خه ﴿خَلَيْدًا فِيْهَا﴾ بۆ هه میشه یی تیابدا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ
 الْخَبْرُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه یه ریسوایی و زه بوونی زور گه وره ﴿يَخَذَرُ الْمُنَافِقُونَ﴾ دوو پرووه کان
 مه ترسی ده که ن ﴿أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ﴾ له وهی که سور هتیک ده رباره یان بنیر ریتنه خواره وه ﴿تُنَزِّلُهُمْ﴾
 که هه وایان له سه ریدات ﴿يَمَاقِي قُبُورَهُمْ﴾ به وهی که له دلیان دایه ﴿فَلْيَسْتَهْزِئُوا﴾ (نه ی موحه ممد و
 بلی: گالته و لاقرنی بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ مُخَيِّرٌ مَّا يَخَذِرُونَ﴾ به راستی خوا ده ر خه رو فاشکر اکاری
 شه وه یه که مه ترسی لی ده که ن ﴿وَلَيْتَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویتدین نه گهر پر سیاریان لی بکه یت ﴿لَيَقُولُنَّ﴾
 به راستی ده لین ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَحْوُكُمْ وَنَلْعَبُ﴾ دلیابن نیمه هه ر ده مه نه قی و گالته ده که یین ﴿قُلْ﴾ توش
 بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثابا به خواو بدلگه کانی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ و پیغه مبره که ی ﴿كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾
 ئیه و گالته و لاقرنیان ده که ن؟ ﴿لَا تَعْتَذِرُوا﴾ به هانه مه هینته وه ﴿قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ به راستی ئیه یی بر و
 بو ونه وه ﴿بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ پاش بر و اهیتان شان ﴿إِنْ نَعَفَ﴾ نه گهر بیورین و چاو بوشی بکه یین ﴿عَنْ طَائِفَةٍ
 مِنْكُمْ﴾ له کومه ن و ناقمینکتان (به هوی گهرانه وه تانه وه) ﴿نُعَذِّبُ طَائِفَةً﴾ سزای کومه ن و ناقمینکی تر
 ده ده یین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مُجْرِمِينَ﴾ له به ر نه وه ی ینگومان نه وانه تاوانبار بوون ﴿الْمُتَّقُونَ﴾ پیاوانی
 دوو پروو ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ و ثا فره تانی دوو پروو ﴿بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان پشتیوانی هه ندیکیان
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ فرمان ده که ن به خرابه ﴿وَيَسْأَلُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ﴾ و به رگری ده که ن له چاکه
 ﴿وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده سثیان ده قوچن (وخیر نا که ن) ﴿سَأَلَ اللَّهُ﴾ خویان له بیر چۆ نه وه ﴿فَنَاسِيَهُمْ﴾
 یزیه خواش له بیر ی کردوون و وازی لی هیتاون ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمْ﴾ به راستی دوو پروو هه ر نه وانه
 ﴿الْمُتَّقُونَ﴾ که ده ر چوون له مستور ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ خوا به لینی داوه به پیاو
 ثا فره نه دوو پروو کان ﴿وَالْكُفَّارَ﴾ و به بی باوه رایش ﴿نَارُ جَهَنَّمَ﴾ به ناگری دۆزه خه ﴿خَلِيلِيَّتِ
 فِيهَا﴾ ده میتنه وه تیابدا به هه میشه یی ﴿هِيَ حَسْبُهُمْ﴾ ناگری دۆزه خیان به سه ﴿وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ و خوا
 نه فرینی لی کردوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای هه میشه ییان بۆ هه یه ﴿

﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ (ئېوه نه ی دووړووه كان) و هك نه وانه نه پېش ئېوه دا بوون ﴿كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً﴾
 نه وانه زور به هېز تر بوون له ئېوه ﴿وَكَانُوا أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا﴾ و مال و سامان و مندا لېشيان زور تر بوو (له ئېوه)
 ﴿فَأَسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾ نه مچا نه وان شادمان بوون به شی خویان رایان بوار د ﴿فَأَسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾
 وه ئېوه ش راتان بوار دو شادمان بوون به به شه که ی خوتان ﴿كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ هدر چو نیک
 نه وانه ی له پېش ئېوه شادمان بوون ﴿بِخَلْقِهِمْ﴾ به به شی خویان ﴿وَحُصْنًا﴾ وه ئېوه پوچوون له ناهه ق
 و به تالدا ﴿كَالَّذِي حَاصُوا﴾ به و نه ی پوچوونی نه وان ﴿أُولَئِكَ حَبَلَتِ الْأَعْمَالُ لَهُمْ﴾ نه وانه کرده و کانیا ن
 پوچن و بنوود بوو ﴿فِي الذُّنُوبِ وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیاو روزی دوايشدا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ وه
 هدر نه وانه ن زهره مهندو په نجه رۆن ﴿الَّذِينَ لَهُمْ﴾ لایا نه هاتووه بویان و پی یان نه گه یشتووه
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه والی نه وانه ی که له پېش نه مانه وه بوون ﴿فَقَرِحَ فَجٌّ وَعَارٌ﴾ له گه لی نوح
 و عاد ﴿وَالْمُودُ﴾ و سه موود (هوزی صالح) ﴿وَقَرِحَ بُرْهيمٌ﴾ وه گه لی ئیبراهیم ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾
 و خه لکی مه دیه ن ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ﴾ و شاره کانی ژیر و زه بهر کراو (هوزی لوط) ﴿الَّتِي هُمُ رُسُلُهُمْ﴾
 پیغه مېره کانیا ن هاتن بؤ ناویان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ به به لکه پوونه کانه وه ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ﴾ جا خوا
 سته می لی نه کردن ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به لکو نه وانه خویان سته میان له خویان کرد
 ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ پیاوان و نافر هانی باوه ردار ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه ندنکیان پشتوان
 و باره تی دهر و خوزه ویستی هه ندنکی تر یانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى الْفُجُورِ﴾ فەرمان ده ده ن به چا که
 ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و بهر گری ده که ن له خرابه ﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ و بهر ینک و پینکی نویر جی به جی
 ده که ن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه کات (ی سامانیا ن) ده ده ن ﴿وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گویر ایدلی
 خواو پیغه مېره که ی ده که ن ﴿أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ﴾ نه وانه له دا هاتوودا خوا ره حمیا ن پنده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به ده سه لاتی کار دروسته ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به لینی داوه
 ﴿الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ به پیاوان و نافر هانی بر وادار ﴿جَنَّتِ﴾ به به هه شتانیك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ﴾ که د و باره کان دهر ۆن بهر تر یاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا ده مېته وه به هه میسه بی ﴿وَمَكَانٌ
 ظَنِّيٌّ﴾ و (به لینی پی داوون) به چهند کوشکی چاک و رازاوه ﴿فِي جَنَّتِ عَدْنٍ﴾ له به هه شتانیکی
 هه میسه بی دا ﴿وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ و په زامه ندیش له لایه ن خواوه که گه و ره تره (له هه موو
 شتیك) ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ هدر نه و به سه ر که و تنی زور گه و ره ﴿

﴿اَسْتَغْفِرُكَ﴾ (ئهی موحه ممد) داوای لیور دونیان بۆ بکهیت ﴿اَلَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ یان داوای لیور دونیان بۆ نه کهیت (یه کسانه) ﴿اِنْ تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ ته گهر داوای لیور دونیان بۆ بکهیت ﴿سَبْعِينَ مَرَّةً﴾ هفتا جار ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نه وه خوا ههر گیز لیان نابوریت ﴿ذَلِكَ﴾ نه وهش ﴿يَا أَيُّهَا كُفَرَاؤُا﴾ به هوی نه وه به یتگومان نه وانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ﴾ به خواو یتقه مبه ره که ی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خواو یتنموونی خه لکانی ده رچوو له تاین ناکات ﴿فَرِحَ الْمُحَلَّفُونَ﴾ (نه وه دوو پروانه ی) دواکه وتن له جیهاد کردن و (له مه دینه دا ما بو ونه وه) دل خوش بوون ﴿يَمْشُونَ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ به دانیشن و به جیمانیان له یتقه مبه ری خوا (له جهنگی ته بووک دا) ﴿وَكَمْ هُوَ اَنْ يُجَاهِدُوا﴾ وه یتیان ناخوش بوو که جیهاد بکه ن و یتکوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مال و گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری خوادا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ (به یتماندارانیان) ده ووت ﴿لَا تَقْرَبُوا فِي الْحَرِّ﴾ له م (وه رزه) گهر مایه دا ده ره چن بۆ جیهاد ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه ممد) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ناگری دوزه خ زور گهرم تره (له م گهر مایه) ﴿لَوْ كَانُوا يَفْقَهُوْنَ﴾ ته گهر نه وانه تی بکه ن و بزانش ﴿فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا﴾ ده ی با که م بی بکه ن ﴿وَلْيَسْكُوا كَثِيرًا﴾ و زور بگرین ﴿حَرَّاتُ بَاسَاكٍ اُولَی كِیْوَتْ﴾ (نه وه سزایه) توله و باداشتی نه وه کر ده وانه به که ده بیان کرد ﴿فَاِنْ رَجَعْتَ اِلَیَّ﴾ نه و سا ته گهر خوا توی گهرانده وه (ئهی موحه ممد) ﴿لَا تَهْبُوكَ﴾ ﴿اِنَّ عَلَیْكَ مِنْهُمْ﴾ بۆلای کز مه لیک له و به جی ما وانه ﴿فَاَسْتَغْفِرُكَ لِخُرُوجِ﴾ و داوایان لی کردیت بۆ ده رچوون (بۆ غمزایه کی تر) ﴿قُلْ﴾ توش بلی: ﴿لَنْ تَخْرُجُوا فِیْهَا﴾ ههر گیز نه وه له گه ل مندا ده رناچن بۆ جیهاد ﴿وَلَنْ تُقَاتِلُوا فِیْهَا عَدُوًّا﴾ و ههر گیز نه وه له گه ل مندا جهنگ ناکه ن له گه ل هیچ دوزمتیکدا ﴿اِنَّكُمْ رَضِیْتُمْ﴾ چونکه یتگومان نه وه رازی بوون ﴿يَا أَيُّهَا الْعُودُوْا اُولَی مَرَّةً﴾ به دانیشن له به که م جاردا ﴿فَاَقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِیْنَ﴾ که وانه ههر دانیشن له گه ل به جی ما وانه ﴿وَلَا تَصَلِّ﴾ وه (ئهی موحه ممد) تو نویژ مه که ﴿عَلَى اَخْبَرِ مِنْهُمْ مَا تَ﴾ له سهر هیچ که س له وانه که مرد ﴿اَلَا﴾ هه نا هه تابه ﴿وَلَا تَقُمْ عَلَى قَرْعَةٍ﴾ وه رآم وه سته له سهر گز به که ی ﴿اِنَّهُمْ كُفَرَاؤُا﴾ یتگومان نه وانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ﴾ به خواو یتقه مبه ره که ی ﴿وَمَا تَوَا﴾ و مردن ﴿وَهُمْ قَیْسُرُنَ﴾ له کاتیکدا نه وانه به ده وام سنوروشکین بوون ﴿وَلَا تَجِیْكَ﴾ وه (ئهی موحه ممد) باسه رت سور نه هیتیت ﴿اَمَّا اُولَیْهُمُ اَوَّلَ اُولَیْهِمْ﴾ مال و مندالی زوریان ﴿اَلَا یُرِیْدُ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿اَنْ یُعَذِّبَهُمْ بِهَا﴾ به وه (مال و مندا ل) سزایان بدات ﴿فِی الدُّنْیَا﴾ له دونیادا ﴿وَتَرْهَقَ اَنْفُسُهُمْ﴾ وه گیانیان ده رچیت ﴿وَهُمْ كُفَرُوْنَ﴾ له کاتیکدا نه وانه بی باوهر ن ﴿وَاِذَا اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ﴾ و ههر کاتیک سور هتیک بنیر دریته خواره وه ﴿اَنۡ اَعۡلَمُوۡا بِاللَّهِ﴾ به مه ی که باوهر به خوا یتن ﴿وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِ﴾ و جیهاد و یتکوشان بکه ن له گه ل یتقه مبه ره که یدا ﴿اَسْتَغْفِرُكَ﴾ موله ت لی وهر ده گرن ﴿اُولَی الْاَطْوَلِ مِنْهُمْ﴾ نه وانه بیان که خواوه ن ده سه لات و سامان ﴿وَقَاتِلُوا اَزۡوَاۡاَ﴾ و ده لیتن لیمان گهر ی و وازمان لی یتنه ﴿تَكُنۡ مَعَ الْقَوَّیِّمِ﴾ یا له گه ل دانیشن وه کانه بین (وه ک نافرمت و مندان و به که وه ته)

﴿رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ رازی برون به وهی که له گه له به جی هیلراوان دابن (وهك نافرته و مندال و په ككهوته كانان) ﴿وَطَمَعَ عَلَى فُلُوبِهِمْ﴾ وه مۆر نراوه به سهر دلیاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بویه نهوان هیچ ټیناگه و نازانن ﴿لَسَنَ الرُّسُولِ﴾ به لام پیغه مبهه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و نهوانه ی که پروایان هیتاوه له گه لیدا ﴿جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ ټینکوشان به مال و گیانیان ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْحَيَرَاتُ﴾ هه موو خیر و خوشی هه ر بۆ نهوانه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر نهوانه سهر فرازن ﴿عَدَّ اللَّهُ لَهُمْ حَتًّا﴾ خوا به هه شتانیکی بۆ ناماده کردوون ﴿عَجْرًا مِنْ حَيْثُ أَلَّاهُمُ﴾ که پروا به ره کان دین و ده چن به رتیریاندا ﴿حَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میشه یی تبا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ الْقَرَارُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه به سهر که و تنی زور گه و ره ﴿وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ بیانوگران له هه ره به ده شته کیبه کان هاتن (بۆ لای پیغه مبهه) ﴿يُؤَذِّنُ لَهُمْ﴾ بۆ نه وه ی رینگه یان پی بدرت (نه رۆن بۆ جهاد) ﴿وَقَعَدَ الَّذِينَ﴾ وه دانیشن نهوانه ی ﴿كَذَّبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که درویان کرد له گه له خوا و پیغه مبهه که ی ﴿سَوَّيْبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بیگومان نهوانه یان که پی بر واپروون له داها تودا دوو چاریان ده بیت ﴿عَذَابُ آتٍ﴾ سزابه کی سه ختی تازار دهر ﴿يَسَّ عَلَى الصَّعْقَةِ﴾ (گوناهیک) له سهر پی هیز و په ككهوته و نه خوشه کان نی به ﴿وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الْيَدِیْنَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ﴾ نهوانه ش که هه چیان نی به خه رجی بکهن (بۆ پیوستی جهاد) هیچ گونا هیکیان له سهر نی به (که نه رۆشنوون بۆ جهاد) ﴿إِذَا لَصَخُوا فِيهِ وَرَسُولُهُ﴾ کاتیک که دلسوز و راست بن بۆ خوا و پیغه مبهه که ی ﴿مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ﴾ هیچ رینگه به ک نی به بۆ (ناوانبار کردنی) نه و چا که کارانه ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لیخوش سووی میهره بانه ﴿وَلَا عَلَى الَّذِينَ﴾ وه تاوان له سهر نه و که سانه ش نی به ﴿إِذَا مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ که هاتنه لات (نه ی موحه مبهه) ﴿بُؤْسُهُمْ﴾ (وولاخیان بۆ دابین که بیت و) سواریان که بیت ﴿قُلْ لَا أَجِدُ مَا أُخْبِرُكُمْ عَلَيْهِ﴾ ووت وولاخم ده ست ناکه ویت سوارتان بکهن (بۆ جهاد کردن) ﴿تَوَلَّوْا﴾ نهوانیش گه رانه وه ﴿وَأَنْتُمْ تُفِرُّونَ مِنَ اللَّهِ﴾ له کاتیکدا چاویان فرمیسکی دهرشت ﴿حَرَجًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ﴾ له داخ و خه فته دا که هه چیان نه بوو خه رجی بکهن (بۆ پیداووستی جهاد) ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ﴾ ته نها رینگه (بۆ ناوانبار کردن) ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له سهر نهوانه به ﴿يَسْتَفِذُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاكَ﴾ داوای مؤله نت لی ده کهن له کاتیکدا ده و له مه ندیشن (و توانای رۆیشن بۆ جهادیان هه به) ﴿رَضُوا﴾ رازی برون ﴿بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ به وه ی که له گه له به جی ماوه کاندا بن (له جهاد وهك نافرته و مندال و نه خوش) ﴿وَطَمَعَ اللَّهُ عَلَى فُلُوبِهِمْ﴾ وه خوا مۆری ناوه به سهر دلیاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هه یه وه هیچ نازانن ﴿

﴿يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ﴾ عوزر و بهانه تان بۆ ده هیئتیه وه ﴿إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتینک (له جیهاد و غمزا) گه رانه وه بۆ لایان ﴿قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا﴾ بلی بهانه و عوزر مه هیئتیه وه ﴿لَنْ تُؤْمِنُوا﴾ نیمه هر گیز باور تان پی ناکه یسن ﴿قَدْ نَبَأَ اللَّهُ مِنْ خَبَارِكُمْ﴾ چونکه به راستی خوا ناگاداری کردو یسن له هه واله کانتان (که ئیوه ناپاک و دوو پروو) ﴿وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ﴾ وه له داهاتوودا خوا و پیغه مبه ره که ی کرده وه کانتان ده یسن ﴿لُزُومُونَ﴾ پاشان (له رۆزی دوا یی دا) ده گه برنترینه وه ﴿إِنِّي عَلَى الْعَذَابِ مُشَاهِدٌ﴾ بۆ لای زانای هه موو نه یسی و ناشکر اکان (که خوی گه وره یه) ﴿فَبِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا هه واله تان پی ددها به وه ی له دونیادا ده تان کرد ﴿سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ به زووی سونددتان بۆ ده خون به خوا ﴿إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتینک گه رانه وه بۆ لایان ﴿يُعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ بۆ نه وه ی چاوپوشیان لی بکه ن و سه رزه نششیان نه که ن ﴿فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ ئیوه ش روویان لی و هر گیزن ﴿إِنَّهُمْ رِجْسٌ﴾ به راستی نه و (دوو پروو) انه پس (ونه گریسن) ﴿وَمَا أُوْنَهُمْ حَتْمًا﴾ وه جینگایان دۆزه خه (له رۆزی دوا یی دا) ﴿بِجَزَاءِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ تۆ له یان لی ده سه نریت به هوی نه و تاوان و خراپه ی له دونیادا ده یان کرد ﴿يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ (به درق) سونددتان بۆ ده خون ﴿يُعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ بۆ نه وه ی لیان رازی بن ﴿فَإِن تَرَوْهُمْ فَقُلِّمُوا﴾ جا نه گه ر ئیوه ش لیان رازی بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرَى شَيْئًا﴾ نه وه بینگومان خوا رازی نابیت ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ له کهسانی ده رچوو له سنوور (تاوانبار) ﴿وَالْأَعْرَابُ أَشَدَّ كُفْرًا وَبِقَافٍ﴾ عه ره به ده شته کییه کان پی بر وای و دوو رووی یان به هیتر تره ﴿وَأَجْزَرُ الْأَعْمَى﴾ و شایسته ترن که نه زانن ﴿حُدُودَ مَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ نه و سنوور انه ی خوا نار دوو یه تیه خوار وه ﴿عَلَى رَسُولِهِ﴾ بۆ سه ر پیغه مبه ره که ی ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه له و عه ره به ده شته کییه انه ده ندینک هیهه ﴿يَسْتَفِذُّ مَا يُنْفِقُ مَغْرِبًا﴾ نه وه ی لی و هر ده گریت و ده ی به خشیت به باج و سه ر انه ی داده نیت ﴿وَيَتَرَفَّصُ بِحُكْمِ اللَّهِ وَيَكْذِبُ﴾ وه چاوه پروانی ده که ن به سه ر هانی خراپتان به سه ر دا بیت ﴿عَلَيْهِمْ ذَا بَعْرَةِ النَّسْوَةِ﴾ به لا و به سه ر هانی خراپ به سه ر خویاندا بیت ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ خواش بیسه ری زانابه ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه هه ندینکی تر له و عه ره به ده شته کییه انه هیهه ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که باور پریان به خوا و به رۆزی دوا یی هیهه ﴿وَيَسْتَفِذُّ مَا يُنْفِقُ فُرُتًا﴾ وه وای داده نیت نه وه ی ده ی به خشیت هوی نزیک برو نه وه یه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ له خوا ﴿وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ﴾ وه دوعا کردنی پیغه مبه ر ﴿إِلَّا أَنَّهُ أَفْرَتُهُ لَهُمْ﴾ بیدار بن بینگومان نه وه هوی نزیک بوونه وه یانه له خودا وه ﴿سَيَسْجُدُ لَهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ له ئابنده دا خوا ده یانخانه ناو میهره بانی و په جمه تی خۆ به وه ﴿إِنَّا اللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بینگومان خوا لیورده ی میهره بانه ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَمْسُوكَ أَيْدِيهِمْ أَنْ يَتَسَوَّوْا مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و ه پشکه وتوو به که مه کان (نه وانه ی له سه ره تاوه باوه ریان هینا) ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له کؤ چه ران و یاریده ده ران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَمْسُوكَ أَيْدِيهِمْ أَنْ يَتَسَوَّوْا مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه وانه ش زور به چاکی به بره وی نه وانیان کردوه و شونینان که وتوون ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ خوا لینیان رازی به ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ نه وانیش له خوا رازین ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه (خوا) به ده شتانیکی بق ناماده کردون ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ که رو باره کان دین و ده چن به ریزریندا ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تیندا ده میننه وه به هه میشه بی و بی برانه وه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ نه وه به گه بیشن به نامانجی گه وره ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و له وه ره به ده شته کیانه ی که له ده ورو به رتان دان ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ ناپا کانیک هه ن ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ هه ندیک له خه لکی مه دینه ش ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له سه ر ناپاکی راهاتوون و خو یان بق ترخان کردوه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تو (نه ی موحه ممد) نایاناسیت نیمه چاک ده یا ناسین ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له ناینده دا دوو جار سزایان ده ده یین ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ دواتریش ده گه ریزرینه وه بق ناو سزایه کی گه وره (دوزه خ) ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه که سانیکی تر هه ن دانیان ناوه به گونا هه کانیندا ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ صلیحا کرده وه ی چاکیان تیکه ل کردوه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له گه ل کرده وه ی نری خرابدا ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ ثومید وایه خوا تو به یان لی و هر گرت ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ به راستی خوا لی بورده ی میهره بانه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ ده یین صدقه فطهره ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و هر یگره له مان و داراییان (زه کات و سه ده قه) تا به هوی به پاکیان بکه یته وه (له گونا و تاوان) ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و (دلیان) پوخت و خاوین ده که ییت به و مال به خشینه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و دوعا و نزای خیر یان بویه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ به راستی دوعای تو نارامی و دل خوشی به بق نه وان ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه خوا بیسه ری زانایه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ ثایا نه یان زانیوه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ که ییگومان هه ر خوا نه وه به و به شیمانی له به نده کانی و مرده گرت ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه هه ر نه و خیر و به خشینه کان و مرده گرت ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ الله هو التواب الرحیم ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه به راستی هه ر خوابه و هر گری تهویه به و میهره بانه (له گه ل به نده کانیدا) ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ (نه ی موحه ممد) به وانه یلی : کار و کرده وه بکه ن ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ ورسوله و المؤمنون ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ جا ییگومان خوا و پیغه مبه ره کدی و بر واداران کرده وه کانتان ده یین ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له پاشان ده گه ریزرینه وه ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ بولای (خوا ی) زانا به هه مو و نه یی و ناشکراکان ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ نه مجا هه و التان ده داتی به هه رچی که نیه وه له دنیادا ده تان کرد ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و اخرون مرجون ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ (له به جی ماوه کان دا) که سانیکی تر هه یوون که دواخران ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ بق فرمان و بریاری خوا ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ یان سزایان ده دات ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ یان به شیمانیان لی و مرده گرت ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه خوا زانای کار درسته ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا﴾ وه (لهنا باكان) نهوانه ی مزگه و تکیان دروست کرد ﴿ضَرَارًا﴾ بۆ زبان گه یانندن (به موسلمانان) ﴿وَكُفْرًا﴾ و خوانه ناسی ﴿وَتَقْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و جیاوازی خسته نتوان تیمانداران ﴿وَأَصْحَابِ الْأَيْمَنِ﴾ و بۆ چاوه پروانی کردنی کهسانی ﴿حَارِبِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که دژایه تی خوا و پیغمبره که بیان کرده ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لهوه و پیش ﴿وَلَا يَخْلِفُ إِلَّا أَنْ رَزَقَ إِلَّا الْخُسُوفَ﴾ بیگومان (لهو دوو پروانه) سویند ده خون (دهلین) تنها چا که مان ویستوهه ﴿وَاللَّهُ يَنْهَكَ﴾ به لام خوا شایه تی ده دات ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که به راستی نهوانه دروزن ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا﴾ هه گیز نوری تیندانه که ی (لهی موحه مبهده) ﴿لَمَسْجِدَ أُبَسَّ عَلَى التَّقْوَى﴾ بیگومان مزگه و تیک که له سه ر بناغی نه قوا و له خوا ترسان دامه زرا بیت ﴿مِنْ أُولَئِكَ يَوْمَ﴾ له یه که م روزه وه (به که م روز هانت بۆ شاری مه دینه) ﴿لَئِنْ أَنْ تَقُومَ فِيهِ﴾ شایسته تره که نوری تیندایکیت ﴿فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ﴾ بیوانیکسی تیندایه بیان خوشه ﴿أَنْ يَنْظُرُوا﴾ که خویان خاوس و پاک بکه نه وه (له ژهنگ وزاری سه رده می نه قامی) ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ﴾ خوابش نهوانه ی خوش دهویت که ده بانه ویت خویان پاک بکه نه وه ﴿أَفَمَنْ أُسِّسَ بُيُوتُهُ﴾ جا ئایا که سینک بناغی مزگه و ته که ی دامه زرا ند بیت ﴿عَلَى تَقْوَى مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ﴾ له سه ر خواناسی و به ده ست هینانی ره زامه ندی خوا چا کنره ﴿أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُيُوتُهُ﴾ بیان که سینک بناغی مزگه و ته که ی دامه زرا ند بیت ﴿عَلَى شِقَاجِرٍ فَارٍ﴾ له سه ر لئواری کهنده لائیک فشه ل و پروخه ک ﴿فَأَنهَارِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ﴾ جا به خویسه وه بر وخینه ناو ناگری دوزخه وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا رینموونی کهسانی ستمکار ناکات ﴿لَا يَرْزُقُ بَنِيَّ لَهُمُ الَّذِينَ﴾ به رده وام نهو دروست کراوه یان ﴿يَتَوَلَّوْا﴾ که دروستیان کرد ﴿رِبَّةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ هوی بی ئارامی و گومانه له دلپاندا (واته هه گیز له دلپان ده رناچیت) ﴿إِلَّا أَنْ تَقَطَعَ قُلُوبُهُمْ﴾ مه گه ر دلپان پارچه پارچه بکرت (و بمرن) ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَصِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ خَوَابِرَ يَوْمِهِتِ﴾ به راستی خوا کپریه تی ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له باوه داران ﴿أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ گیان و مالیان ﴿يَأْتِيَهُمُ الْجَنَّةُ﴾ به وه ی که به هه شتیان ده داتی له بریتیدا ﴿يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نهو پروادارانه) ده جهنگن له ریی خوادا ﴿يُقْتَلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ نه مجا (بی باوه داران) ده کوزن و (خوشیان) ده کوزرین (شه هید ده بن) ﴿وَعَدَا عَلَيْهِمْ حَقًّا﴾ نه مه به لئینکی راسته (و خوا بریاری داوه) له سه ر خوی ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ﴾ له تهورات و ئینجیل و توراندا ﴿وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ﴾ جا کسی به به لئین و بهیمانی خوی وه فادار تره ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ وه ک خوی گه و ره؟ ﴿فَأَسْتَبْشِرُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ﴾ که واته مزده به خشن و شادمان بن به و فروشته تان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که مامه له تان پیوه کرد ﴿وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ (به راستی) هه ر نه وه به گیشن به ئامانجی زور گه و ره ﴿

﴿التَّائِبُونَ﴾ (موجاهیدانی ښکاري خوا، نه مانه سپغه تپانه) توبه کارن ﴿الْعَابِدُونَ﴾ خوابه درستن
 ﴿الْحَامِدُونَ الشَّيْخُونَ﴾ سوياسگوزار وگه شپيارن (کوچه رن له پيتاو خوا دا) ﴿الرَّكَعُونَ﴾
 ﴿السَّجِدُونَ﴾ کږنوش و سوزده بهرن (نوبت خوينن) ﴿الْمُتَصِرُونَ﴾ فدرمان دهرن به چاکه
 و ﴿وَالْمُتَوَكِّلُونَ عَلَى اللَّهِ﴾ بهر گسري کهرن له خرابه ﴿وَالْمُتَوَكِّلُونَ عَلَى اللَّهِ﴾ بهر گسري کهرن له خرابه
 سنوړه کانی خودا ﴿وَالْمُتَوَكِّلُونَ عَلَى اللَّهِ﴾ (نهي موحه ممد) سوزده بده بهر باوهر دارانه ی (نهي
 سيفاتانه يان تپدايه) ﴿وَمَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ رهوا وشايسته نی په بؤ پينغه مېهر وياوهر داران
 ﴿أَنْ يَسْتَعِزُّوا بِالْمُشْرِكِينَ﴾ که داواي لنيوردن بکهن بؤ هاوېدش دانهران ﴿وَلَوْ كُنَّا أُولِي
 قُوَّةٍ﴾ با خزمي نزيکشان بن ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ له پاش نه وهی که بؤيان دهرکه وتووه
 ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ که بېنگومان نهو (هاوېدش دانهرانه) هاوېل وپېري دوزخن ﴿وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ الْبَرِّهِمْ لَأَيِّدَهُ﴾ وه داواي لني خوش بوونی ئبراهيم بؤ باوکی ﴿إِلَّا عَنِ مَوَدَّةٍ﴾ تنها
 له بهر واده و به لنيک بوو ﴿وَعَدَايَاتِهِ﴾ که به باوکی دابوو (که داواي لني بوردنی بؤ بکات) ﴿فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ جا کاتيک بؤی روون بوو يوه وه ﴿أَنَّهُ عَذَابُهُمْ﴾ که بېنگومان باوکی دوزخنی خوابه ﴿تَبَيَّنَ
 لَهُمْ﴾ خوی لني بهری کرد ﴿إِنَّ الْبَرِّهِمْ لَأَوْفَىٰ وَعَلِيمٌ﴾ به راستی ئبراهيم زور له خوا ترس و له سهر
 خو بوو ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا﴾ وه خودا هيچ گهل وهوزنک گوهر ناکات ﴿بَعْدَ إِذْ
 هَدَيْتَهُمْ﴾ دواي نه وهی رينموونی کردوون ﴿حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ﴾ همتا بؤيان روون نه کانه وه
 نه وهی پنيوسته خويانی لني بهر رين ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكُلُّ شَيْءًا عَالِمٌ﴾ بېنگومان خوا زانا و ناگداره به هه موو
 شنيک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بېنگومان ههر بؤ خوابه پادشاهي و مولکی هه موو
 ناسمانه کان و زووی ﴿نُحْيِيهِ وَيُمِيتُهُ﴾ (خوا) ده زنييت و ده شمر نيت ﴿وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ﴾
 وه بېنگه له خوا بؤ نيوه نيه ﴿مِنْ دُونِ وَلَا نُصِيرُ﴾ هيچ دؤست و فريادرس و يارمه نی دهرنک ﴿وَلَقَدْ
 نَزَّلْنَا اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ﴾ بېنگومان خوا ته وهی وهر گرت له پينغه مېهر ﴿وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
 الَّذِينَ﴾ و لهو کوچه ر و ياری دهرانه ی ﴿اتَّبَعُوا فِي سَاعَةِ الْمُسْرَةِ﴾ که شوينی (پينغه مېهر) که و تن
 له کانی سه ختی و ناره حه تپدا (مه به ست پني جهنگی ته يو که) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا كَانَ دَرِيْعٌ قُلُوبُ قُرَيْشٍ مِّنْهُمْ﴾
 پاش نه وهی نزيک بوو دنی کؤمه لنيکان له هه ق لابتات ﴿لَقَدْ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان خوا ته وهی لني
 وهر گرتن ﴿لَقَدْ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ به راستی خوا له گه لپان ﴿رَهْءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ دلسوز و مېهره بانه ﴿وَمَا

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی نه وانهی که ایمانستان هیتاوه ﴿قِيلُوا الَّذِينَ﴾ بجهنگن له درزی نه وانهی ﴿يَكُونُكُمْ﴾ که نزدیکن لیثانه وه ﴿مَنْ الْكُفَّارِ﴾ له یی پروایان ﴿وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً﴾ وه بایی باوه بران له نیوه داتوند و تیزی بینن ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خودا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له گهل پاریز کاران و له خوا ترساندایه ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه کاتیک سورته تیک (له قورئان) بنیر درپته خواره وه ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ (دوو پرووه کان) هی وایان ههیه ده لیت ﴿أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا﴾ کام له نیوه باوه ری بهم (سورته) زیادی کرد ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا نه وانهی که باوه بریان هیتاوه ﴿فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ ته مه ایمانیان زیاد ده کات (و بهیتر تر ده بیت) ﴿وَهُمْ يَسْتَنْشِرُونَ﴾ وه نه وان مرده به خشن و خوش حالن ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به لام نه وانهی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ له نیو دلپاندانه خوشی (وناپاکی) ههیه (وهك دوو پروه کان) ﴿فَزَادَتْهُمْ﴾ ته وه سورته که بزیان زیاد ده کات ﴿يَجْعَلُ إِلَىٰ رِجْسِهِمْ﴾ سه ره برای بیسی و ناپاکی خویان بیسی و ناپاکی تر ﴿وَمَا تَأْوِيهِمْ﴾ تهو (ناپا کانه) ده مرن ﴿وَهُمْ كَكُفْرُوتٍ﴾ له کاتیکدا که یی پروان ﴿أَوَّلَ بَرْقَةٍ﴾ ناپا ته وانه نازائن و نابینن ﴿أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ﴾ بینگومان نه وان نا قی ده کرینه وه ﴿فِي كُلِّ عَاوِلٍ﴾ له هه موو سالتیکدا ﴿مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ﴾ جارنک یان دوو جار ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ فُوتٍ﴾ پاشان ته وان نا گه پرینه وه و تویه نا کهن ﴿وَلَا هُمْ يَدْخُلُونَ﴾ و بهند وه نا گرن ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه کاتیک سورته تیک بنیر درپته خواره وه ﴿نَظَرًا نَظَرًا﴾ (تهو دوو پروانه) ده پروانن بزیه کتری ﴿هَلْ يَرْتَدَّكُمْ مِنْ آخِرٍ﴾ (ده لسن) ناپا هیچ کهس ده تان بینیت؟ ﴿ثُمَّ أَنْصَرَفُوا﴾ پاشان (به دزیبه وه) ده گه پرینه وه ﴿صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلپانی وه رگیرا (له پرواهیشان) ﴿يَا أَيُّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ چونکه به راستی نه وانه کومه لیکن هیچ تی نا گهن ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ﴾ سویند به خوا به راستی بزئان هاتووه ﴿رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ پیغه به رنک له خوتان ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ﴾ قورس و گرانه به لایه وه ﴿مَا عَشَرٌ﴾ ناره حه تی و نا خوشی نیوه ﴿حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ﴾ زور سووره له سه ره (باوه پر هیان) تان ﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ بزی پروا داران زور دلسوز و میهره بانه ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا نه هه ره پروویان وه رگیرا و گویان پی نه دایت ﴿فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ ته وسایلی من تهنها خوام به سه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هیچ بهر ستر او یکی راست نی به جگه له تهو ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ تهنها پشت به و ده به مستم ﴿وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ تهویش بهر وه رد گاری عهرشی گه ورهیه ﴿۱۱﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الر﴾ به (تعلیف، لام، راو) ده‌خوئتر ته‌وه خوا زان‌اتره به‌مانا که‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای
سوره‌تی (البقره) بکه ﴿وَالَّذِي أَنْشَأَ﴾ نه‌مه‌نایه‌ته‌کانی ﴿الْجِبْتِ لَنُكْرِ﴾ قورثانی نه‌گورای پر حیکمه‌ته
﴿أَكَانِ لِلَّذِينَ عَمِلُوا﴾ نایا به‌لای خه‌لکه‌وه سه‌یره ﴿أَنْ أَوْحَيْنَا﴾ که‌نیمه‌نیگامان کردوه ﴿إِنْ تَجِبْ يَتَهَمُ﴾
بۆ بیایونک له‌خویان ﴿أَنْ لَّوْزِ الْأَنْسَ﴾ (پیمان ووتووه) که‌ئاده‌می بترسیته ﴿وَيُشِيرُ الْأَيْمَنَ الْأَمْرَ﴾ وه‌مورده
بده به‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿أَنْ لَّهْمُ﴾ که‌بینگومان بۆیان هیهه ﴿قَدْ صَدَّقَ﴾ پله و پایه‌ی به‌رز ﴿عَنْ
رَبِّهِمْ﴾ لای به‌رومه‌دگاریان ﴿قَالَ الْكَافِرُونَ﴾ به‌لام بی باوه‌ریان ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا كَذِبٌ يُفْتَنُ﴾ بینگومان
شم (پیاوه) جادو و بازیکی ناشکرا به ﴿إِنْ يَنْزِلُ اللَّهُ الْآيُ﴾ به‌راستی به‌رومه‌دگاری ثبوه نه‌و زاته‌به
﴿حَقِّ الْأَشْوَاقِ وَالْأَرْضِ﴾ که‌هموو ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ﴿فِي سَنَةِ الْبَرِّ﴾ له‌شده‌ش بۆرژدا
﴿ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رزبویه وه‌سه‌ره‌رش و قهراری گرت (باوه‌ریان بیسه‌تی به‌لام چۆ نه‌تیکه‌ی
نازانین) ﴿يَذَرُ الْأَمْثَرُ﴾ (خوا) هموو کاروباره‌کان هه‌لده‌سو پیتیت ﴿مَنْ شِيعَ﴾ هیچ نکا کارینک نی
یه (بۆ که‌س) ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ ذِيهِ﴾ مه‌گه‌ر له‌پاش رینگه‌دانی نه‌و (خوا) نه‌بیت ﴿وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ رَجُلًا﴾ نه‌وزاته
به‌رومه‌دگاری ثبویه ﴿وَأَقْبَرُ ذُوهُ﴾ که‌وانه‌هه‌ر نه‌و به‌رستن ﴿وَلَا تَدْرِكُونَ﴾ ده‌ی نایا ثبوه بیرناکه‌نه‌وه ﴿وَ
إِلَّا تَرَجُّعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گه‌رانه‌وه‌ی همووتان هه‌ر بۆلای نه‌وه ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به‌لینی خوا حقیق و پرسته
﴿إِنْ تَرْتَدُّوا عَلَى أَعْقَابِكُمْ﴾ بینگومان خوا له‌سه‌ره‌تاوه دروستکراوان دروست ده‌کات ﴿تَرْجِعُهُمْ﴾ دوا
(مردیان) دووباره‌دروستیان ده‌کاته‌وه ﴿لِيُخْرِجَ اللَّهُ الْأَرْضَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی پاداشتی نه‌وانه‌بداته‌وه ﴿فَأَمَّا الْوَالِدُونَ
الْبُيُوتَ﴾ که‌بر وایان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکیان کردوه ﴿بِالْقِسْطِ﴾ به‌دادگه‌رانه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
وه نه‌وانه‌ی باوه‌ریان نه‌هیتاوه ﴿لَهُمْ شَرُّ بَرٍّ خَيْرٌ﴾ تاییه‌ت به‌وانه‌خواردنه‌وه‌ی کولاً و کولی زورگه‌رم
﴿وَعَذَابُ آلِيمٍ﴾ وه‌سزای سه‌ختی نازاردور ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌دونیا دا بی باوه‌ربوون ﴿وَ
هُوَ الَّذِي جَعَلَ النَّفْسَ﴾ خوا زاتیکه‌که‌خوری گیزاوه ﴿يَبِئْسَ﴾ به‌تیشک ﴿وَالْعَمْرُؤُا﴾ مانگیشی گیزاوه
به‌رووناکی ﴿وَقَدْ رَمَزْنَ﴾ بۆ (گه‌رانی) مانگ چهند قوناغینکی دیاری کردوه ﴿فَاعْلَمُوا عَذَابَ الْعِيسَى
وَالْجَنَّةِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی ژماره‌ی ساله‌کان و حیسایی (مانگ و رۆژی) بی بزائن ﴿مَّا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكُ﴾ خوا
نه‌وانه‌ی دروست نه‌کردوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به‌حقیق و راستی نه‌بیت ﴿بَقِيلِ الْأَنْبِ﴾ نایه‌ته‌کان شی ده‌کانه‌وه
﴿يَقُولُ يَمْمُونُ﴾ بۆ کۆمه‌لنیک که‌زانان و تیده‌گه‌ن ﴿إِنْ فِي الْخَلْقِ﴾ بینگومان له‌جیاوازی
﴿إِلَّا بِالْقَهْرِ﴾ شه‌و و رۆژدا ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ﴾ وه‌هرچی خوا دروستی کردوه ﴿فِي الْأَشْوَاقِ وَالْأَرْضِ﴾
له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿لَا يَنْبَغِي لِقَوْمٍ يُكْفَرُونَ﴾ چهند نیشانه‌و به‌لگه‌هه‌به‌بۆ نه‌وانه‌ی که‌خویان
ده‌باریزن و له‌خوا ده‌ترسن ﴿

﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ خَاسِرٌ﴾ بهرآستی نه‌وانه‌ی ﴿لَا يَرْجُوا لِقَاءَنَا﴾ به‌هیوای دیداری نیمه‌نبن (له دوایروردا) ﴿وَرَّكُوعًا وَكَفًّا﴾ ورازی بوون به‌زیانی دنیا ﴿وَلَمَّا تَوَلَّيْنَا﴾ و دلنیا بوون پنی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ غَفَلُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی بی ناگان له نایه‌ته‌کانی نیمه ﴿أُولَئِكَ مَا لَهُمْ آلَاءٌ﴾ نه‌وانه جینگایان دوزه‌خه ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ له‌بهر نه‌و کرده‌وانه‌ی که (له‌دونیا‌دا) ده‌یان کرد ﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لَسَفُوهٌ﴾ به‌رآستی نه‌وانه‌ی پروایان هت‌اوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ﴾ به‌روورد‌گاریان رینمو‌ونیان ده‌کات ﴿بِإِيمَانِهِمْ﴾ به‌مزی باوهره‌که‌یانه‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ﴾ روبره‌کان دین و ده‌چن به‌ثریان دا ﴿فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ﴾ له باخ و به‌ده‌شتانی پر نازو ناعمه‌ت دا ﴿دَعَوْهُمْ فِيهَا سَبِّحُوا لِلَّهِ﴾ دوعایان نییدا (نه‌وه‌یه‌که‌ده‌لین) پاکو بینگه‌ردی بؤتو نه‌ی به‌روورد‌گاران ﴿وَنَحْمَدُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ﴾ سلاو کردن لینیان له‌و (به‌هه‌شته‌دا) به‌ووشه‌ی سه‌لامه ﴿وَهُمْ فِيهَا مُقَامُونَ﴾ وه دواهمه‌مین دوعایان (نه‌وه‌یه‌که‌ده‌لین) ﴿أَن لَّحْمَدُ رَبِّكَ أَكْبَرُ﴾ بینگومان سوپاس و ستایش ههر بؤ خوابه‌که به‌روورد‌گاری هه‌موو جیهانه ﴿وَنُورٌ يُعْجِلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ﴾ وه‌ته‌گهر خوا به‌له‌ی بگردایه (له‌قوبول کردنی دوعای) شهر و خوابه‌دا بؤ خه‌لکی ﴿أَسْتَجِبَ لَهُمُ بِخَيْرٍ﴾ وه‌ك به‌له‌کردنی (له‌قوبول کردنی دوعای) خیر و خوشی ﴿لَقَضَى إِلَهُهُمْ رِجَالَهُمْ﴾ نه‌وه‌ماوه‌که‌یان دوا‌یی پنی ده‌هت‌را (و‌کاتسی مردونیان ده‌هات) ﴿فَذَرُوا الْآلِينَ﴾ بویه‌مؤله‌تسی نه‌وانه ده‌ده‌مین ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ به‌هیوای دیداری نیمه‌نبن (له‌رورزی دوا‌یی دا) ﴿فِي طُلُوعِ النُّجُومِ﴾ له‌نیو گومرایی و سهر‌که‌شسی خویان دا بسورینته‌وه و بتلینه‌وه ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ﴾ وه‌کاتیک ناده‌می زیانیکی لی بکه‌وینت ﴿دَعَا إِلَىٰ آلِهَتِهِ أَتُوقِئِمًا﴾ به‌راکشان یان به‌دانیشتن یان به‌پنوه لیمان ده‌پارینه‌وه ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ غُضُّوهُ﴾ نه‌مجا کاتیک زهره‌رو زیانه‌که‌مان له‌سهر لابر دو نه‌مان هیشست ﴿مَرَّ﴾ ده‌روات (ده‌چپته سهر حالی پینشوی و ده‌گهرینه‌وه سهر کاری ناپه‌سه‌ندی) ﴿كَأَن لَّمْ يَذْعَبْ﴾ وه‌ك هاوار و دوعای نه‌کردینت لیمان نه‌پاراپینه‌وه ﴿إِلَىٰ طَرَفٍ مَّا سَاءَ﴾ بؤ لابر دنی زیانیک که‌دوو چاری بوو بوو ﴿كَذَلِكَ رُبُّنَا﴾ به‌و جوره‌رازینراوه‌ته‌وه ﴿يُنشِرُ فِي مَآكِنَا نُوايُكْمَلُونَ﴾ بؤ زیاده‌ره‌ویان نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یان کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ سویند به‌خوا به‌رآستی له‌ناومان برد ﴿الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ چهند گهل و نه‌ته‌وه له‌پیش نیوه‌دا ﴿لَمَّا ظَنَّمُوا﴾ کاتیک ناهه‌قیان کرد ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ بِالْهُدَىٰ﴾ له‌کاتیک‌دا که‌پینغه‌به‌رانیان به‌به‌لگه‌ی پروونه‌وه بؤ هات ﴿وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ ههر باوهره‌ریان نه‌هینا ﴿كَذَلِكَ تَجْرِي الْقُرْآنُ الْمُجْرِمِينَ﴾ شابه‌و جوره‌تؤله‌له‌کؤمه‌لی تاوانباران ده‌سینین ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً﴾ له‌پاشان نیوه‌مان کرد به‌جینگر و جیشین ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له‌پاش نه‌وان ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ بؤ نه‌وه‌ی سهرنج بده‌مین نیوه‌چؤن ره‌فتار و کرده‌وه ده‌که‌ن ﴿۱۵﴾

﴿وَإِذْ أَنْتَ عَلَى الْعَرْشِ عَجَزٌ﴾ وه کاتیک بخوینریشه وه به سه ریاندا ﴿إِنَّا أَنْتَ نَبِيٌّ﴾ نایه ته روونه کانی نیمه ﴿قَالَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ نهوانه ی به نهمای دیداری نیمه نین (له دوار وژ دا) ده لنین ﴿أَنْتَ بِمَشْرِءٍ عَبِيدٍ
هَذَا﴾ قورئانیک تر جگه له م قورئانه بیته ﴿أَوْ بَدِّلْهُ﴾ یان بیگوره ﴿قُلْ مَا يَكُونُ لِي﴾ نه ی موحه ممه د
﴿بِشَيْءٍ﴾ بییان بلی بزم نی به ﴿أَنْ أَدْبِلَهُ مِنْ فَلَانٍ نَفْسٍ﴾ که له لایه ن خو مه وه بیگوریم ﴿إِنْ أَنْتَ﴾ من شوین
هیچ شتی ناکه وم ﴿إِلَّا مَا يُؤْتِي إِلَيْنَا﴾ جگه له وه ی وه حی و سرووش ده کرت بزم ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ به راسنی
من ده ترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گهر سه ریچی په روه رد گارم بکهم ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزای
دورنکی گه وره (که روزی دواپی به) ﴿قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ (بیان) بلی نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا
تَكُونُ مِنْكُمْ﴾ نه م قورئانه م نه ده خوینده وه بؤتان ﴿وَلَا أَذْرُكُمْ بِهِ﴾ وه له و (قورئان) ناگادارم
نه ده کردن ﴿فَقَدْ آتَيْنَا فِيكُمْ﴾ چونکه بیگومان من مامه وه له ناوتاندا ﴿عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهِ﴾ ماوه ی
ته مه نیکسی درینر پیش هاتی نه م قورئانه ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی نایا نیوه بؤ زیر نابن و بیر ناکه نه وه ؟ ﴿
فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ جا کی سته مکار تره ﴿مَنْ﴾ له و که سه ی ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درو به ده م خواوه
هه له سنی ﴿أَوَكَذَّبَ آلِهَتُهُ﴾ یا نایه ته کانی قورئان به درو دابنیت ﴿إِنَّهُمْ لَا يَخْلُقُونَ﴾ به راسنی
تاوان باران پرگار یان نابنیت ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نهوانه بیجگه له خوا شتانیک ده په رستن
﴿مَا لَا يَضُرُّهُمْ﴾ که نه زیانیان پی ده گه یه نین ﴿وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ نه سوود و قازانج ﴿وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ
وَهُ دُهْلَنٌ﴾ نه و بتانه ﴿شُعُرًا عِندَ اللَّهِ﴾ نکا کارمانن لای خوا ﴿قُلْ أَتَكُونُونَ اللَّهُ﴾ نه ی موحه ممه د
به وانه (بلی نایا نیوه هه و ال ده دن به خوا) ﴿يَمَّا لَا تَعْلَمُ﴾ به شتیک که بی ناگایه لنی ی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
الارض له ناسمانه کان و زویدا ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بیگهر د و بلند له وه ی
که ده یکه نه هاو به شی ﴿وَمَلَكَانَ النَّاسِ﴾ خه لکی له رابور دودا ﴿إِلَّا أَقْنَهُ وَجَدَهُ﴾ هه ریه ک ثوممه د
بوون (پروا دار بوون به خوا) ﴿فَاخْتَلَفُوا﴾ نه مجا جباواز بوون ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ وه نه گهر پر یاریک
پیشتر نه درایه ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ له لایه ن په روه رد گار ته وه ﴿لَقَضَىٰ رَبُّهُمْ﴾ نه واپر یار ده درا له نیوانیاندا
﴿فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له وه ی که نییدا جباواز بوون ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه نهوانه ده لنین ﴿لَوْلَا نُزِّلَ
عَلَيْهِ﴾ با بهیترایه ته خواره وه بؤی ﴿آيَةً مِّن رَّبِّهِ﴾ به لگه و نیشانه یه ک له لایه ن په روه رد گاریه وه
﴿قُلْ إِنَّمَا أَنبِئُكُمْ﴾ نوش بلی بیگومان (زانینی) نهیسی و په نهانی ﴿بِشَيْءٍ﴾ نایبه ت به خوا به
﴿فَاتَّقُوا﴾ که وانه چاوه پروانی بکن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به راسنی منیش له گه ل نیوه دا ﴿مِنَ
الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ به کیکم له چاوه پروانکه ران ﴿

﴿وَإِذَا أَدْمُتُنَا النَّاسَ رَحْمَةً﴾ و ه کاتیک که نیمه‌ست و په‌جمه‌تی خو‌مان ده‌ده‌ین به‌خه‌لکی و تامی شه و نیمه‌ته‌یان پنده‌چیزین ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسْتَقَرٍّ﴾ له‌پاش زبان و ناخوشیه‌ک که‌لیمان که‌وتووه ﴿إِذَا الْهَرَمُ مَكْرٌ﴾ ده‌ست به‌جی شه‌وان پیلان ده‌گیرن ﴿فِي آيَاتِنَا﴾ ده‌بارهی به‌لگه و نایه‌ته‌کانی نیمه ﴿قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی خوا خیراتره له‌پیلان کرده‌دا (له‌به‌رامبه‌ر پیلانی شه‌واندا) ﴿إِنْ رُسُلَنَا﴾ بنگومان فریشته و جاودیره‌کاتمان ﴿يَكْفُرُونَ مَا نُنشِرُونَ﴾ هه‌ر پیلان و فرو فیلنیک (شه‌و بی باوه‌رانه) ده‌یکه‌ن ده‌بنوسن ﴿هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ﴾ خوا زاتیکه هاتو چوتان پی ده‌کات ﴿فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ له‌ووشکایی و له‌ده‌ریادا ﴿حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ﴾ هه‌تا کاتیک نیوه ﴿فِي الْفُلِ﴾ له‌که‌شتی دان ﴿وَجَزَيْنَ بِهِمْ﴾ (که‌شتیه‌کان) ده‌یان گیریت ﴿بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ﴾ به‌هوی شنه‌بایه‌کی خوشه‌ده ﴿وَقَرِحُوا بِهَا﴾ و خوش حال ده‌بن پنی ﴿جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ﴾ (له‌پر) په‌شه‌بایه‌کی زور به‌هیز له‌و (که‌شتیه‌یانه) هه‌لکات ﴿وَجَاءَتْهُمُ السُّجُودُ﴾ وشه‌پولیان بؤ بیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له‌همه‌وو لایه‌که‌وه ﴿وَقَلَبُوا الْوُهُودَ﴾ وه‌دلنیا برون له‌وه‌ی که‌شه‌وان ﴿أُحِيطَ بِهِمْ﴾ ده‌وره‌دراون (و له‌ناو ده‌چن) ﴿وَدَعَا اللَّهَ﴾ هه‌وار ده‌که‌نه‌خوا‌ی گه‌وره ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ زور به‌دلسوزی و گهره‌نی بؤ که‌چ ده‌که‌ن ﴿لَنْ أُنْجِيَنَّ﴾ (و ده‌لین) سوینده‌خوا نه‌گهر رزگارمان بکه‌یت ﴿مِنْ هَٰذِهِ﴾ له‌م سه‌ختی و ناره‌خته‌یه ﴿لَنُكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ بنگومان نیمه له‌سوپاسگوزاران ده‌بین (بؤتو ته‌ی خواجه) ﴿فَلَمَّا أَفْجَاهُمْ﴾ نه‌مجا کاتیک خوارزگاری کردن (له‌و ناره‌خته‌یه) ﴿إِذَا هُمْ يَخُونُ﴾ کو‌توپر ده‌ست ده‌که‌نه‌وه به‌خرابه‌کاری و بی باوه‌ری ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا ﴿بَعْدَ الْحَقِّ﴾ به‌ناره‌وا ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ته‌ی ئاده‌می په (خرابه‌کاره‌کان) ﴿إِنَّمَا بَعَثْنَاكُمْ﴾ له‌پرستیدا سستم و ناحقه‌ی به‌کاتمان ﴿عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ﴾ زبانی هه‌ر بؤ خو‌تانه ﴿نَنْتَعِلَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا﴾ له‌زه‌تی زبانی دونیاش پی نرخه ﴿ثُمَّ إِنَّمَا مَرْجِعُكُمْ﴾ پاشان گهرانه‌وتان هه‌ر بؤلای نیمه‌یه ﴿فَنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌مجا هه‌والشان پی ده‌ده‌ین به‌وه‌ی که (له‌دونبادا) ده‌تان کرد ﴿إِنَّمَا تَمَثَّلَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا﴾ بنگومان وینه‌ی زبانی دونیا ﴿كَمَا أَفْرَقْتُمْ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌ک بارانیک وایه له‌ئاسمانه‌وه باراندومانه ﴿فَاتَخَلَّفُوا بِهَا فِي الْأَرْضِ﴾ جا به‌هوی شه‌و (بارانه‌وه‌پوه‌کی زور پرواه و) سه‌وزی و پوه‌کی زه‌وی تیکه‌ل به‌به‌ک برون ویه به‌کدا چوون ﴿بِمَا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ﴾ له‌وه‌ی که‌خه‌لکی و ناره‌لش ده‌بخون ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه‌تا کاتیک ﴿أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ﴾ زه‌وی (به‌سه‌وزی و پوه‌ک) په‌ونه‌ق و جوانی خوی وهرده‌گیریت و خوی ده‌رازنیسه‌وه ﴿وَضَرَّ أَعْلَاهَا﴾ دانیشوران و خه‌لکی شه‌و (زه‌ویه) واده‌زانن ﴿أَنَّهُمْ قَدِ زُودُوا عَلَيْهَا﴾ که‌به‌ر راستی شه‌وان به‌توانان به‌سهر (دروته‌کردن) یددا ﴿أَنَّهُمْ أَمَرْنَا﴾ (له‌ناکا‌وینکدا) فهرمانی نیمه‌بیت بؤ شه‌و (زه‌وی و کشتو‌کاله) ﴿لَيْلًا أَوْ نَهَارًا﴾ له‌شه‌و یان له‌روژدا ﴿فَجَعَلْنَاهَا حَسِيدًا﴾ نه‌مجا وه‌ک دروینه کراوی لی بکه‌ین (و هه‌چیان بؤ نه‌میتیه‌وه) ﴿كَأَن لَّمْ يَرَوْا إِلَّا الْيَمِينَ﴾ وه‌ک له‌وه‌و پیش هه‌ر نه‌بوو‌بیت ﴿كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ﴾ نایه‌و جوړه‌روونی ده‌که‌بنه‌وه ﴿الْآيَاتِ﴾ نایه‌ت و به‌لگه‌و نیشانه‌کاتمان ﴿لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بؤ گه‌لی که‌بیریکه‌نه‌وه ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو﴾ وه‌خوا (خه‌لک) بانگ ده‌کات ﴿إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ﴾ بؤ مالی ناشتی و نارامی (به‌هه‌شت) ﴿وَيَهْدِي مَنْ﴾ وه‌رینمونی هه‌ر که‌سینک ده‌کات ﴿يَشَاءُ﴾ که‌بیه‌ویت ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ رنگه‌ی راست ﴿۵﴾

﴿يُولٰٓئِیْنَ اَحْسَنُوْا﴾ بُو نهوانه‌ی چاکه‌یان کردوه ﴿اَلْحَسْبُ وَرِیَّادَةُ﴾ پاداشتی چاکتر (بده‌هشت) و زیاتریان هدیّه (که‌بینشی خواجه) ﴿وَلَا یَرْهَقُ وُجُوْهُهُمْ﴾ دم و چاوویان دابنا‌گریست (لبی نانبشیت) ﴿فَتَرَّ وَلَا دِلَّةَ﴾ هیچ ره‌شی و ته‌پ و توزو پرسیواییه‌ک ﴿وَالَّذِیْكَ﴾ نهوانه ﴿اَصْحَبُ الْجَنَّةِ﴾ هاورینی به‌هه‌شتن ﴿هُمْ فِیْهَا خٰلِدُوْنَ﴾ نهوانه له‌و (بده‌هشته) دان به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَالَّذِیْنَ﴾ نهوانه‌ش ﴿كَسَبُوا السَّیِّئَاتِ﴾ که‌کرده‌وی خرابیان کردوه ﴿جَزَا سَیِّئَةٍ﴾ توله‌ی هدر خرابه‌یه‌ک ﴿بِیْثِلَیْهَا﴾ به‌نه‌ندازه‌ی نه‌و (خرابه‌یه توله‌ی لی ده‌سپندری) ﴿وَتَرَكْنَهُمْ ذٰلِكَ﴾ وه‌پرسیوایی دایان ده‌گریست ﴿مَا لَهُمْ﴾ بویان نیه ﴿مِنْ اَللّٰهِ مِنْ عَاصِرٍ﴾ هیچ به‌نده‌رنیک له‌(سزای) خودا ﴿كَانَ اَعْبَسَتْ وُجُوْهُهُمْ﴾ (به‌راده‌یه‌ک پروویان ره‌ش بووه) ده‌لنی دم و چاوویان دابو‌شراوه ﴿فَطَعَنَتْ اَنْفِلٌ مُّطْلَبًا﴾ به‌چهند به‌شیک له‌شه‌وه ره‌نگ ﴿وَالَّذِیْنَ اَصْحَبُ النَّارِ﴾ نهوانه‌ی (که‌باس کران) هاورینی ناگری دوزه‌خن ﴿هُمْ فِیْهَا خٰلِدُوْنَ﴾ نهوان تییدا ده‌مینته‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَلَوْ نَشِئُوْهُمْ جِیْعًا﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بِیْثِلَیْهَا﴾ باسی بکه‌بویان) نه‌و پوزه‌ی هه‌موویان کۆده‌که‌ینه‌وه ﴿وَلَوْ نَقُوْلُ لِلَّذِیْنَ﴾ نه‌مجا ده‌لنین به‌وانه‌ی ﴿اَنْتَرَكُوْا﴾ هاوره‌شیان بُو خوا بریار داوه ﴿مَّا كَانُوْا﴾ له‌شوننی خوتاندا نه‌جولنین (راوه‌ستن) ﴿اَنْتَرُوْا شُرَكَاءُ زُرُّوْا﴾ خوتان و بت و پهرستراوه‌کانتان ﴿وَرِیَّانَ یَبْنٰهُمْ﴾ نه‌مجا لیکیان جیاده‌که‌ینه‌وه ﴿وَقَالَ شُرَكَاءُؤُهُمْ﴾ پهرستراوه‌کانتان ده‌لنین ﴿مَا كُنْتُمْ بِاَنْتَرٰتِیْهَا تَعْبُدُوْنَ﴾ ئیوه ئیمه‌تان نه‌ده‌پهرست ﴿فَلَنُیْلِلَ اللّٰهُ شَهِیْدًا﴾ جا خوا به‌سه که‌شاهید بیت ﴿بِیْنَنَا وَبَیْنَكُمْ﴾ له‌تیوان ئیمه و ئیوه‌دا ﴿اِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغٰفِلِیْنَ﴾ بیگومان ئیمه بی ناگابووین له‌به‌ندایه‌تی کردنتان بُو ئیمه ﴿هٰذَا الَّذِیْ تَبْتَلُوْا﴾ له‌ویندا دهرده‌که‌وینست ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا اَسْلَفَتْ﴾ هه‌موو که‌سینک چی پیش خوی خسروه ﴿وَرُدُّوْا اِلٰی اللّٰهِ﴾ وه‌هه‌موو ده‌گه‌رینرنه‌وه بُولای خوا ﴿تَوَلَّیْهُمْ اَلْحَقُّ﴾ که‌کۆمه‌کی که‌ر و پهروره‌دگاری حق و راستیانه ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه‌لییان و ون ده‌بیت ﴿مَا كَانُوْا یَفْقَرُوْنَ﴾ نه‌و (پهرستراوه درویانه‌ی) هه‌لیان به‌سنبوون ﴿قُلْ مَنْ یَّرْفُقْکُمْ﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بِیْثِلَیْهَا﴾ بلی تابا‌کی رزق و روزیتان ده‌دات ﴿مِنْ السَّمَاءِ وَاَلْاَرْضِ﴾ له‌ئاسمان (به‌باران) و له‌زه‌ویه‌وه (به‌رووه‌ک) ﴿اَمَنْ بِسَیِّئِكُمْ﴾ یان‌کی خاوه‌نی (دروستکه‌ری) ﴿اَلَسَّمْعُ وَالْاَبْصَرُ﴾ گوی و چاوانه ﴿وَمَنْ یُّخْرِجُ اَلْحٰی مِنَ اَلْمَیِّتِ﴾ وه‌کی زیندوو له‌مردوو دهرده‌هینیت ﴿وَمَنْ یُّخْرِجُ اَلْمَیِّتَ مِنَ اَلْحٰی﴾ وه‌مردوو له‌زیندوو دهرده‌هینیت ﴿وَمَنْ یُّدْبِرُ الْاَمْرَ﴾ هه‌روده‌ها کی کاره‌کان هدله‌سوریننی ﴿فَسَبِّحُوْا لِلّٰهِ﴾ بیگومان به‌کسه‌ر ده‌لبن خوا ﴿فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ﴾ که‌وانه (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بِیْثِلَیْهَا﴾ پتبان بلی ده‌ی بُو خوتان ناباریتزن (له‌سزای خوا) ؟ ﴿قَدْ لَبِئْسَ اَللّٰهُ﴾ هدر نه‌و خواجه ﴿رَبُّكُمْ اَلْحَقُّ﴾ پهروره‌دگاری راستی ئیوه‌یه ﴿فَسَاذَابَعْدَ اَلْحَقِّ﴾ ده‌ی له‌باش راستی هیچ هدیّه ﴿اِلَّا الضَّلٰلَۃُ﴾ جگه‌له‌گومرایی ﴿فَاَنۢیۤ اُصْرَفُوْتْ﴾ ده‌ی چۆن له‌رینگه‌ی راست لاده‌درین ؟ ﴿كَذٰلِكَ حَقَّقْتُ﴾ به‌و جۆره‌چه‌سپاوه ﴿كَيْتَ رَیِّکَ﴾ بریاری پهروره‌دگارت ﴿عَلٰی اَلَّذِیْنَ﴾ له‌سه‌ر نه‌وانه‌ی ﴿فَسَبِّحُوْا﴾ له‌سنوور لایان داوه ﴿اِنَّهُمْ لَا یُؤْمِنُوْنَ﴾ بیگومان نه‌وانه بر و نا‌هینن

﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾ وه هی وایان هدیہ ﴿يَقُولُ اِنَّكَ﴾ دهروانیت بؤت ﴿اَنْتَ تَهْدِي الْقَوْمَ﴾ دهی ثایا تو
 ریتموونیی شهو کویرانه ده کدیت (مه به سست پئی بی باوه رانه که کویرن له ناست بینینی هه ق
 وراستیدا) ﴿وَلَوْ كُنَّا لَا بُدَّ لَنَا﴾ نه گهر چی شهو کویرانه نابیناش بن؟ ﴿اِنْ لَّآ اِلَهَ اِلَّا﴾ به راستی خوا
 يَقُولُ النَّاسُ شَيْئًا ههچ سستم له خه لکی ناکات ﴿وَلَا يَكُنْ اِنْسًا﴾ به لکو خه لکی ﴿اَنْتَ هُمْ يَنْظُرُونَ﴾
 خویان سستم له خویان ده کهن ﴿وَنَوْمٌ يَنْشُرُهُمْ﴾ وه (بیرسان بخه نه وه) شهو روزهی که (خوا)
 هه موویان کؤ ده کاته وه ﴿كَانَ لَوْلَا نُنْفِثُ﴾ ده لینی له دونیادا نه ماونه ته وه ﴿اِلَّا سَاعَةً﴾ ساتینکی که م
 نه بیت ﴿مِنْ النَّهَارِ﴾ له روزهیك ﴿يَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ﴾ خویان به ده کتر ده ناستین ﴿فَدَخِرَ الَّذِينَ﴾ به راستی
 زهره مهند بیون نه وانهی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که بر وایان نه هینا به (زیندو و بونه وهو) دیداری خوا
 ﴿وَمَا كُنَّا مُنْذِرِينَ﴾ وه نه وانه ریتموون وه رگر نه بیون ﴿وَاَمَّا اَرْسُكَ﴾ به راستی نه گهر نیشانت بدهین
 ﴿بَعْضَ﴾ هه ندیک ﴿الَّذِي نَعِدُهُمْ﴾ له وهی به لیسمان داوه بیان (زالبوت به سه ریاندا) ﴿وَنُفُوتِكَ﴾ یان
 تو بمریتین (پیش به دی هانتی) ﴿فَاِذَا مَرَجَعُهُمْ﴾ ته وه گهر پاته وه یان هه بؤ لای یتمه به ﴿ثُمَّ اِنَّ﴾ پاشان
 خوا ﴿شَهِدَ﴾ شایه ته ﴿عَلَى مَا يَفْعَلُونَ﴾ له سه ره شهو کرده وانهی که ده بکه (له پاش تو) ﴿وَلَا كَلَّ﴾
 اَمْرًا سُوْلًا وه بؤ هه موو گه لیک پیغه مبه ریک هه بو وه ﴿فَاِذَا جَاءَ رُسُوْلُهُمْ﴾ جا کاتیک پیغه مبه ره که یان
 (له قیامه تدا) هات بؤ لایان ﴿فَنَجَّى بَيْنَهُمْ﴾ بریار ده دریت له نینو انیاندا ﴿وَالْفَسِطَ﴾ به داد گهریی و راستی
 ﴿وَعَزَّ لَا يَفْلَحُونَ﴾ وه نه وانه ههچ سته میان لی ناکریت ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى﴾ ده لینی که ی ده بیت ﴿هَذَا الْوَعْدُ﴾
 ته وه لینی وه ره شهیه ﴿اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر یتوه راست ده کهن ﴿قُلْ﴾ (تهی موحه ممه ده) ﴿اِنَّ﴾
 بلی ﴿اَلَا اَتَايَكُمُ الْيَقِيْنُ﴾ به ده سستم نی به بؤ خودی خؤم ﴿صَرَخًا وَّلَا نَفْعًا﴾ ههچ زیان و سوودیک
 ﴿اِلَّا مَخَافَةَ اللَّهِ﴾ مه گهر شهی خوا بیهویت ﴿لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ﴾ بؤ هه موو گهل و نه ته وه به ک کاتیک دیاری
 کراو هه به ﴿اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ﴾ نه گهر کاته که یان هات ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُوْنَ سَاعَةً﴾ نه وانه ساتیک دوا ده کهن
 ﴿وَلَا يَسْتَفْرِضُونَ﴾ نه پیشیش ده کهن ﴿قُلْ اَرَأَيْتُمْ﴾ تو بلی (به وانه) یتم بلین ﴿اِنْ اُنْزِلَ عَلَيْنَا﴾ نه گهر
 سزای خواتان بؤ هات ﴿يَنَّا اَوْنَهَارًا﴾ له شه ودا یان له روزه ﴿فَاِذَا اسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُرْسَلُونَ﴾ ثایا ناو انباران
 بؤ چی (سزایه ک) به له ده کهن ﴿اَلَمْ اَرْاَ مَا رَفَعَ﴾ ثایا پاش شهی رووی داو به دی هات ﴿اَمْ اَنْتُمْ يَوَدُّ﴾
 یتوه بروای پی دینن؟ ﴿اَلَمْ اَنْزِلْ﴾ نا نیتستا (بروای پی دینن)؟ ﴿وَقَدْ كُشِبَ بِهِ السُّعْيُ﴾ خؤ به راستی یتوه
 به لهی هانتی (شهو سزا) به تان ده کرد ﴿لَقَدْ قُلْنَا﴾ نه مجا بیان ده ووتریت ﴿لِلَّذِي ظَلَمْنَا﴾ به وانهی
 که سته میان کرده ﴿ذُو قُرْءَانٍ﴾ بچه رن سزای ﴿الْمُحْلَدِ﴾ هه میشه بی ﴿هَلْ نَحْنُ زَوْنٌ﴾ ثایا یتوه توله تان
 لی ده سه ندریت ﴿اِلَّا يَمَّا﴾ مه گهر به هوی شهو (کارانه وه) نه بیت ﴿كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ که خؤ تان ده تان
 کرد ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ﴾ (تهی موحه ممه ده) لیت ده پرسن ﴿اَلَمْ نَحْنُ﴾ ثایا شهو سزایه راسته (به دی
 دیت)؟ ﴿قُلْ اِي وَرَقٍ﴾ بیان بلی به لی سویند به به ره وهر دگرم ﴿اِنَّهُ لَحَقُّ﴾ بیگومان شهو راسته
 ﴿وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه یتوه ناوانن خؤ تانی لی قوتار بکه ن

﴿وَلَوْلَا لِكُلِّ قَبِيلٍ نُّبِيٌّ﴾ نه گهر هی همر که سینک بیت ﴿ظَلَمْتَ﴾ که ستمی کردوه (له‌دونیا‌دا) یان
 بی باوه بر سوو بیت ﴿مَا فِي الْأَرْضِ﴾ همر چی له زه‌ویدایه ﴿لَا فَتَدَّتْ يَدُ﴾ له‌برینی خوی ده‌یدات
 (ته‌نہا بقو شہوی رزگاری بیت) ﴿وَأَسْرُوا الدَّامَةَ﴾ وه (بی باوه‌پان) په‌شیمانی خویان ده‌شارنه‌وه
 (له‌ورؤ‌ده‌دا) ﴿لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ کاتیک که له‌و سزایه‌ده‌بینن ﴿وَقُضِيَ إِلَيْهِمْ بِالْقِسْطِ﴾ جا بریار
 ده‌دریت له‌نیوانی‌اندا به‌دادوه‌ری ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ و نه‌وانه هیچ ستمیان لی تا‌کریت ﴿
 أَلَا إِنَّ يَدَ﴾ نا‌گادارین به‌راستی مولکی خوابه ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ شہوی له‌ناسمانه‌کان
 و زه‌ویدایه ﴿أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ﴾ نا‌گادارین به‌راستی به‌لیتی (هم‌په‌شہی) خوا ﴿حَقٌّ﴾ راسته
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوریه‌یان نازانن ﴿هُوَ يَخْتَصِمُونَهُ﴾ له‌و (خواه) ده‌زیتیت
 و ده‌مریتیت ﴿وَالْيَوْمَ تُجْعَلُونَ﴾ و همر بولای شو ده‌گه‌پتیرینه‌وه (له‌پورزی دوا‌یدا) ﴿بِأَيِّهَا
 النَّاسُ﴾ نه‌ی خه‌ل‌کینه ﴿فَرَجَاءَ نَصْرٍ﴾ ینگومان بزان هاتوه ﴿فَوَعْدَةً مِنَ رَبِّكَ﴾ ناموزگاری
 (قورئان) له‌لایین په‌رو‌ه‌ردگارانه‌وه ﴿وَبَشَاءَ لِمَا فِي الصُّدُورِ﴾ وه شیفنا و چاره‌یه بقو شہوی له‌ناو‌دل
 و ده‌روشان دایه ﴿وَهَدَىٰ رَحْمَةً﴾ وه ریتموونی و میهره‌بانیه ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بز بر واداران ﴿فَلْيُفَضِّلِ
 اللَّهُ﴾ (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿فَلْيُفَضِّلِ﴾ بلی همر به‌شوی چاکه‌و ﴿وَيَرْحَمِهِ﴾ و میهره‌بانی خوا‌وه‌یه
 ﴿فَيَذَلِّكَ فَيَقْرَحُوا﴾ جا که وانه باب‌وه دلخوش بن ﴿هُوَ خَيْرٌ﴾ له‌وه چاک‌تره (بزیان) ﴿فَيَمَّا يَجْمَعُونَ
 لَهُ وَهُوَ كَوَىٰ دَهْكَنَهُ وَهُوَ﴾ (له‌شستی نه‌م دونیایه) ﴿فَلْيَرْبِطْ﴾ بلی (به‌و بی بر وایانه) پتم بلین
 ﴿مَّا أُنْزِلَ اللَّهُ﴾ شہوی خوا ناردوویه‌تیه خواره‌وه ﴿لَكُمْ مِنَ رِّزْقٍ﴾ بزان له رزق و روزی
 ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ هه‌ندیکتان کردوه ﴿حَرَامًا وَحَلَالًا﴾ به‌حرام و (هه‌ندیکی) به‌حلالان ﴿فَلْيُفَضِّلِ
 ثَابِتًا﴾ (اُزت له‌کتر) موله‌نی (شہوی) پی داوون (له‌خوتانه‌وه شتانیك حلال و شتانی‌کیش
 حرام بکه‌ن) ﴿أَلَمْ يَكُنِ اللَّهُ تَعَالَىٰ﴾ یان درؤ ده‌که‌ن به‌ناوی خوا‌وه ﴿وَمَا ضَلَّ الدِّيرَتِ﴾ وه گومانی نه‌وانه
 چیه ﴿يَقْرَأُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که درؤ هه‌لته‌به‌ستن به‌ناوی خوا‌وه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌پورزی دوا‌یدا
 ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿لَذُو فَضْلٍ﴾ خوا‌وه‌نی چاکه‌و فزل و به‌هره‌یه ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به‌سهر خه‌ل‌کی یه‌وه
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ﴾ به‌لام زوریه‌ی خه‌ل‌کی ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی (له‌و چاکه‌و به‌هرانه) ناکدن ﴿
 وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ﴾ وه (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿تَقُولُ﴾ همر مه‌به‌ست و کار نکدا‌یت ﴿وَمَا تَقُولُوا مِنْ قَوْلٍ﴾
 وه همر چی له‌قورئان بخوتنی ﴿وَلَا تَقْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ﴾ و (نیوه) همر کرده‌وه‌یه ک بکه‌ن ﴿إِلَّا كُنْتُمْ عَلَيْكُمْ﴾
 ینگومان نیمه به‌سهرتانه‌وه ﴿شُهُودًا﴾ شایه‌نین و نا‌گادارین ﴿إِذْ يُفِيضُونَ فِيهِ﴾ کاتیک ده‌پوتنه‌و نه‌و
 و پتوه‌ی خدریکن ﴿وَمَا يُعْرَبُ﴾ وه وون نابیت ﴿عَنْ رَبِّكَ﴾ له‌په‌رو‌ه‌ردگارت ﴿مِنْ تَقَالِي دَرَقٍ﴾ به‌نه‌ندازه‌ی
 گه‌ردیله‌یه ک ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌زه‌وی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ و نه‌له‌ناسماندا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾
 وه نه‌بجو‌کتر له‌و گه‌ردیله‌یه ﴿وَلَا أَكْبَرُ﴾ و نه‌گه‌وره‌تر له‌و (گه‌ردیله‌یه) ﴿إِلَّا كِتَابٌ مُبِينٌ﴾ مه‌گه‌ر
 نه‌وه‌تا له‌ناو په‌راونکی نا‌شکرادا (که‌مه‌به‌ست پنی لوح المحفوظ) ه

﴿الْآتِ﴾ ناگادار بن بیگومان ﴿أُولَآئِكَ اللَّهُ﴾ دوستانی خوا ﴿لَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ ترسیان له سهر
 نیه ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ خه فیه تیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه‌ی باوهر بیان هیتاوه ﴿وَكَانُوا
 بِمَقُوتٍ﴾ وه هه میشه خویان ده پاریزن و له خوا ده ترسن ﴿لَهُمُ الْبَشَرِ﴾ ههر بق نه وانه
 مزگیتی و موزده ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژبانی دنیادا ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ و له دوار قزیشدا ﴿لَا تَسْتَدْرِكُ﴾
 گزپان نیه ﴿يَكْمَلُ اللَّهُ﴾ بق ووته (و به لیه) کانی خوا ﴿ذَلِكَ هُوَ﴾ ههر نه ویه ﴿الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾
 سهر که و تنی زور گه و ره ﴿وَلَا يَحْزَنُكَ﴾ باخه مبارت نه کات ﴿قَوْلُهُمْ﴾ و و ته‌ی نه وانه ﴿لَا
 الْعِزَّةَ﴾ چونکه به پراستی هیز و ده سه لات ﴿لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ هه صوری بق خواهه ﴿هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾
 خوابش بیسه‌ری زانیه ﴿الْآتِ﴾ ناگادار بن به پراستی ههر بق خواهه ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر
 چی له ناسمانه کان ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ ههر چیش له زهوی دایه ﴿وَمَا يَشْعُرُ﴾ به پیره و بیان نه کرد و وه
 ﴿الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه وانه‌ی پنجگه له خواد به ترستن ﴿شُرَكَاءَ﴾ به رستر او انی (ها و به شانی
 بق خوا) ﴿إِنْ يَشْعُرُونَ إِلَّا الْإِثْلَ﴾ نه وانه تنه‌ها شوین گومان که و ترون ﴿وَأَنْ هُمْ إِلَّا خُصُوفٌ﴾
 وه نه وانه تنه‌ها در و ده که من (به گومان و گزیره شت ده لیتن) ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نه و خواهه زانیکه
 ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ شهوی بق داناون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ﴾ ناتیبدا بهحه سینه وه ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ روریشی
 دناوه به پرونا که ره وه (که مایه‌ی ژبان و گوزره رانتان بیت) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به پراستی له وه‌دا (که
 یاس کرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِقَوْمٍ يُسْمَعُونَ﴾ چند به لگه و نیشانه هدی به بق که سائیک که ده بیستن و ژیرن ﴿وَلَا
 يَأْتِيهِمْ لِقَاءُ اللَّهِ وَكَلْدًا﴾ نه وانه ده لیتن خوانمندی بق خوی هه لیزار دوه!! ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاک‌ی و بیگه ردی
 بق خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ﴾ نه و بی نیازه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تنه‌ها نه و خواهه نیانه ههر چی و له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و ههر چی و اله زه ویدا ﴿إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا﴾ هیچ به لگه به کتان لانی به مدی
 که ده یلین. ﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ نایا شتیک ده لیتن به دم خواهه که نایزان و بی ناگان لی ﴿وَلَا
 يَأْتِيهِمْ لِقَاءُ اللَّهِ وَكَلْدًا﴾ (نه‌ی موحه ممد) بلی به پراستی نه وانه‌ی ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که در و هه‌ن
 ده به بستن به ناوی خواهه ﴿لَا يَقْلِحُونَ﴾ (ههر گیز) رزگار نابین ﴿مَتَّعَ فِي الدُّنْيَا﴾ (چونکه) به هره
 و رابوار دنیکی کهم له دنیادا (به سهر ده بهن) ﴿ثُمَّ إِلَيْنَا﴾ پاشان بق لای لیمه به ﴿مَرْجِعُهُمْ﴾ گه رانه و بیان
 ﴿ثُمَّ نُذِيقُهُمُ﴾ نه مجا بیتان ده چیزین ﴿الْعَذَابَ الشَّدِيدَ﴾ سزای زور توند ﴿بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾
 به هوی نه ویه که بر و بیان نه هیتا (تامردن) ﴿وَلَا يَحْزَنُكَ﴾

﴿وَأَقْبَلَ عَلَيْهِمْ طَائِفٌ﴾ (نهی موخه ممهده) (دهنگویاس وهوالی نوح (علیه السلام) یان یو بخوینته ره وه
 ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ﴾ کاتیک به گهله که ی ووت ﴿يَتُوبُ﴾ نه ی گهله که م ﴿إِنْ كَانَ كِبَارُكُمْ﴾ نه گهر
 به لاتانه وه قورس و گرانه ﴿مَقَالِي﴾ مانه وه له ناواتاندا ﴿وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ و ناموز گاری کردنم
 (بوتان) به نایه ته کانی خوا ﴿فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ﴾ نه وامن پشتم به خوا به ستووه ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرَهُ﴾ یتوه ش
 کارو بریاری خوستان کوه نه وه ﴿وَشَرَّكَاهُ﴾ له گهله هاویه شه کانتان دا ﴿ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكَ عَلَيْكَ غُرْمَةً﴾
 نه مجا با کارو بریاره کانتان شاره نه بیت به لاتانه وه (به لکو ناشکراییت) ﴿ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ﴾ پاشان به لامارم
 بدهن ﴿وَلَا تُخْذِرُونِ﴾ و ماوهم مه دهن ﴿وَإِنْ تَوَلَّيْتُ﴾ جا نه گهر سهر پیچیان کردم (پشتم تی ده گهن)
 ﴿فَمَا آتَاكُمْ﴾ نه وه من داوام نه کردوه لیسان ﴿مِنْ أَجْرٍ﴾ هیچ پاداشتیک ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی
 من هدر له سهر خوا به ﴿وَأَمَرْتُ﴾ وه فرمانم پی دراهه ﴿أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ که له فرمانبردارانی
 خودا و موسولمانان بم ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نه مجا به درویان زانی ﴿فَتَجَبَّهْهُ وَمَنْ مَعَهُ﴾ نه وسایتمه ش نه و
 (نوح) و نه وانده ش که له گهلی بوون بزگارمان کردن ﴿فِي الْفُلَيْنِ﴾ له که شته که دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ﴾
 وه کردمان ﴿فَخَلَقْنَا﴾ به جی نشینانی (نه وان له زه ویدا) ﴿وَأَلْفَرَقْنَا الَّذِينَ﴾ نه واته شمان ژیر ناوخت ﴿كَذَّبُوا﴾
 یفاییتا ﴿که بر وایان به نایه ته کانی نیمه نه هینا ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ نه مجا سهرنج بده و پروانه بزانه چون
 بسو ﴿عَبَقْنَا الْمُنْذِرِينَ﴾ دواپوز و ناکامی تر ستر او ان ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ﴾ نه مجا له دوا ی نوح
 ناردمان ﴿رُسُلًا﴾ پیغه مبرانتیک ﴿إِلَى قَوْمِهِ﴾ یو ناو گهله کانیان ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ نه وانش هاتن
 یو لایان به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا كَانُوا يَلْوُحُونَ﴾ که چی نه وان بر وایان نه هینا ﴿بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ﴾
 به وه ی که له رابر دوودا بر وایان پیته هینا بوو ﴿كَذَلِكَ نَطْمَعُ﴾ به و جوړه مؤر ده نین ﴿عَلَى قُلُوبٍ﴾ به سهر
 دلی ﴿الْمُعْتَرِينَ﴾ ده ست دریز کاراندا (تاتیگهن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ پاشان ناردمان ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له پاش
 شهو نیز راوانه ﴿مُوسَى وَهَارُونَ﴾ موسا و هاروون بولای فیرعه ون ﴿وَمَلَايِكَةٍ﴾ وه بولای
 دهسته و تاقمه که ی ﴿يَا قَيْنَا﴾ به به لگه و معجزه کانه وه ﴿وَأَتَيْنَاهُمَا﴾ به لام نه وان خویان
 به گهره زانی ﴿وَكُنَّا نُوَلِّمُهُمَا أَخْرَجْنَاهُمَا﴾ و نه وان هوزیک ی تاوان بار بوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمَا﴾ جا کاتیک
 بزیان هات ﴿لَقُوا مِنْ عِنْدِنَا﴾ هه ق و راستی له لایه ن نیمه وه ﴿فَالْوَلَّانَ هَذَا﴾ ووتیان بینگومان نه مه
 ﴿لَيْسَ حَرْمِيَّتَ﴾ جادویه کی روون و دیاره ا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا وونی (بیان) ﴿أَتَقُولُونَ الْحَقَّ﴾ نایا
 یتوه به م هه ق و راستیه ده لین (جادووه) ﴿لَمَّا جَاءَهُمَا﴾ کاتیک بوتان هاتووه ﴿أَسْحَرَكُمَا﴾ نایا نه وه جادووه
 ﴿وَلَا يَخْلُجُ السَّحَرُونَ﴾ که جادوویان رزگاریان نایت ﴿فَالْوَلَّانَ الْحَقُّنَا﴾ ووتیان نایا هاتووی بولامان
 ﴿لَمَّا جَاءَهُمَا﴾ یو نه وه ی لامان ده ی ﴿عَمَّا جَدَّاهُمَا عِبَادَتَنَا﴾ له وه ی باوو باپیر انمان له سهر ی بوون ﴿وَتَكُونُ﴾
 لگما ﴿تَابُوهُمَا دُونَ كَتَانِ﴾ (موسا و هاروون) بیت ﴿الْكِبْرِيَاءَ﴾ گهره بی (وسه رز کایه تی به نوئیسرائیل)
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه نیمه هه گیز باوه رتان پی ناکه یین ﴿﴾

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعون ووتی (به کومه له که ی) ﴿أَتُؤْتُونِي بِكُلِّ﴾ بوم بیتن و (کوی بکه نه وه) همدور
 ﴿سَجَرٍ عَجَبٍ﴾ جادوو گهرتکی زور زانا و لیزان ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ جا کاتیک جادوو گهره کان
 هاتن ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا پنی ووتن: ﴿الْقَوْمَ أَنَّهُ مُلْقَوَتْ﴾ نه وه ی ده تانه وی بیهاوین زن
 (فرنی دهن) ﴿فَلَمَّا الْفُؤَا﴾ نه مجا کاتیک (جا دووه کانیا) فرنی دا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی
 ﴿مَا جِئْتُمْ بِهِ إِلَّا سِحْرٌ﴾ هدرچی نیوه هیناوتانه جادوو ده ﴿إِنَّ اللَّهَ سَابِقُ الَّذِينَ﴾ بیگومان خوا به زووی
 پوچه لی ده کانه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْهَاسِلِينَ﴾ چونکه به راستی خوا چاکسی ناکات ﴿عَمَلُ الْمُتَكِبِّينَ﴾
 کرده وه ی خرابه کاران ﴿وَنُحْيِي اللَّهَ الْحَقَّ﴾ خوا حق و راستی سه رده خات (ده یچه سپیتیت)
 ﴿بِكَلِمَةٍ﴾ به فدرمان و به لینه کانی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با تاوانبارانیش پشان ناخوش بیت
 ﴿فَمَاءَ أَمْنٍ﴾ جا (له سه رده تاوه) بروای نه هینا ﴿لِمُوسَى﴾ به موسا ﴿إِلَّا ذُرِّيَّتَهُ﴾ چند که سینک
 نه بیت ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ له گله که ی ﴿عَلَى خَوْفٍ﴾ به هوی ترس و بیمان ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له فیرعون
 ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ و کار به ده ست و گهره کانیا ﴿أَنْ يَفْتِنَهُمْ﴾ نه وه ک بیانگیرته وه بومی دینی ﴿وَأَنْ فِرْعَوْنُ﴾
 به راستی فیرعون ﴿لَقَالِ فِي الْأَرْضِ﴾ خویه زل زان و زال بوو له زه وی (میسر) دا ﴿وَأَنَّهُ لَمِنْ الْمُسْرِفِينَ﴾
 وه به راستی له سنوور به زنتان بوو ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ وه موسا ووتی ﴿يَقَوْمُ﴾ نه ی گله که م ﴿إِنْ﴾
 کشر ﴿گهر نیوه﴾ ﴿عَاسَمُكُمْ بِاللَّهُ﴾ برواتان به خوا هیناوه ﴿فَعَلَيْكُمْ تَوَكَّلُوا﴾ نه وه تنها پشت به خوا بیهستن
 ﴿إِنْ كُشِرَ مُشْيَبِينَ﴾ نه گهر نیوه فدرمان بهر و مل که جن ﴿فَقَالُوا﴾ نه وانیش (باوه رداره کان) ووتیان
 ﴿عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ تنها پشتمان به خوا به ستروه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ فِتْنَةً﴾ نه ی بهر وهر دگارمان مه مانگیره به
 جینگه ی نه شکمنجه ونازار ﴿لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بؤ گله ی سه مکاران ﴿وَنَجِّنَا﴾ وه رزگارمان بکه
 ﴿بِرَحْمَتِكَ﴾ به به زه بی خوت ﴿مِنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ لده ست کومه لی بی بروایان ﴿وَأَوْحَيْنَا﴾
 وه نیگمان کرد ﴿إِلَى مُوسَى﴾ بؤ موسا ﴿وَأَخْبَاهُ﴾ وبرا که ی (هاروون) ﴿أَنْ تَتَوَّأ﴾ که پیک ییتن و ناماده ی
 بکه ن ﴿لِقَوْمِهِ كَمَا﴾ بؤ گله که تنان ﴿يُوقَصِّرُونَ﴾ چند خانو و به ک له میسر دا (که تنیدا به جوینه وه)
 ﴿وَلْيَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً﴾ وه خانووه کانتان بکه ن به قیله (واته بیکه ن به جینگای بهرستی خودا) ﴿وَأَقِيمُوا﴾
 الصلوة ﴿و بهر نکو پیک ی نوینر به جی بیتن ﴿وَيُنْذِرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ مرده ش بده به برواداران (به به هشت
 و سه رکعتن) ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ و موسا ووتی ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ﴾ نه ی بهر وهر دگارمان به راستی تو
 ﴿هَ أَتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ﴾ به خشووته به فیرعون و کومه له که ی ﴿زِينَةً وَأَمْوَالًا﴾ هو کاری رازانه وه و
 جوانی و مال و سامانی زور ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژبانی دنیا دا ﴿رَبَّنَا يُضِلُّوْا﴾ نه ی بهر وهر دگارمان
 بؤ نه وه ی خه لک گوسرا بکه ن ﴿عَنْ سَبِيلِكَ﴾ له پینگای تو ﴿رَبَّنَا أَطْلِسْ﴾ نه ی بهر وهر دگارمان له
 ناوی بهر و مه بهینله ﴿عَلَى أَمْوَالِهِمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَأَشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ دله کانیا ن بهق و پرش بکه
 ﴿فَلَا يُؤْمِنُوا﴾ چونکه بروا ناهیتن ﴿حَتَّى يَرَوْا﴾ هتا نه بینن (به چاوی خویان) ﴿الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ سزای
 سه خنی نازار دهر

﴿قَالَ قَدْ﴾ (خواهی گه‌وره) نه‌رمووی بی‌گومان ﴿أُجِيبَتْ دَعْوَتُهُ كَمَا﴾ داوای هه‌ردوو کستان و هه‌ر گه‌را
 ﴿فَأَسْقَمَ﴾ جا خو را اگر و به‌رده‌وام بن (له‌سه‌ر تایینی خوا) ﴿وَلَا تَتَّبِعَنِ سَيْدٍ﴾ وه‌مه‌که‌ونه‌شون
 رینگای ﴿الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نازانن ﴿وَيُخَوِّذُ نَارِيحَهُ يَلْبَسُ﴾ نه‌مجا نه‌وه‌ی ئیسرائیلیمان
 له‌ده‌ریاکه (ده‌ریای سوور) به‌راندووه ﴿فَأَتْبَعَهُمْ زُرْعُونَ وَخُلُودٌ﴾ نه‌مجا فیرعه‌ون و له‌شکوه‌که‌ی
 شونینیان که‌وتن ﴿بَغْيًا وَعَدُوًّا﴾ به‌ستم و ده‌ست درنژی کردن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه‌تا نه‌و کانه‌ی
 ﴿أُتْرِكَهُ الْعُرْقُ﴾ خه‌ریک بوو (فیرعه‌ون) به‌خنکی ﴿قَالَ آمَنْتُ﴾ نه‌وسا وونی به‌روام هینا ﴿أَلَمْ لَا
 إِلَهَ﴾ که‌هیچ به‌رستراوونکی راست نی‌یه ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگه‌له‌نه‌و (خواهه) نه‌بیست ﴿وَأَنْتَ بِهِ﴾ که
 به‌روایان پی‌هیناوه ﴿مَنْ أَسْرَعَ بِلِّ﴾ نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿وَأَنْتَ مِنَ الْمُسْرِعِينَ﴾ وه‌منیش له‌موسلمانانام ﴿وَكُنْتَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وه‌تو له‌خرابه‌کاران و تیکده‌ران بوویت ﴿فَالْيَوْمَ﴾ به‌لام نه‌مرو ﴿تُجْزَىٰ بِكَ﴾
 لاشه‌که‌ت (له‌ده‌ریا) رزگار ده‌که‌بن ﴿يَتَكُونُ لِمَنْ خَلَقَ إِلَهَ﴾ بو‌نه‌وه‌ی بی‌به‌په‌ند بو‌نه‌وه‌ی
 له‌ده‌وای تو دیت ﴿وَأَنْ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ﴾ وه‌به‌راستی زورتک له‌خه‌لکی ﴿عَنْ رَبِّكَ لَعَلُونَ﴾
 بی‌تاگان له‌به‌لگه و نیشانه‌کانی نیمه ﴿وَلَقَدْ يَوتَا﴾ سویند به‌خوا بی‌گومان نیشه‌جیمان کردن
 ﴿بِجِئِ اسْرَعَ بِلِّ﴾ نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿مُبْتَلًى صَدْفٍ﴾ له‌شونینکی چاک و شایسته‌دا ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾
 و رزوی چاک و پاکمان پی‌دان ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا﴾ جا را جیاو دوو به‌ره‌ک نه‌بوون ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ هه‌تا
 زانین و شاره‌زایی (ته‌ورات) یان بو‌هات ﴿إِنْ رَّبُّكَ﴾ به‌راستی به‌روه‌ردگارت ﴿يَقْضِي بَيْنَهُمْ﴾ به‌ریار
 ده‌دات له‌تبتوانیاندان ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌رزوی دوایدا ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌وه‌ی نه‌وان تیبدا را جیا بوون
 ﴿وَأَنْ كُنْتَ﴾ جاله‌گه‌ر تو ﴿فِي سَبِيلِكَ﴾ له‌گوماندا ی ﴿يَمَّا أَرْزَأْنَا إِلَيْكَ﴾ له‌وه‌ی که‌ناردو مانه‌ته‌خواره‌وه
 بؤت ﴿فَتَقَبَّلَ الَّذِينَ﴾ نه‌وه‌ به‌رسمیار له‌وانه‌به‌که ﴿يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ﴾ که‌کتبی نامسمانی شاره‌زان
 و ده‌بخویننه‌وه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له‌بیش تو ﴿لَقَدْ جَاءَكَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بؤت هاتووه ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾
 هه‌ق و راستی له‌به‌روه‌ردگار نه‌وه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُدْرِينَ﴾ که‌وانه‌له‌ده‌سته‌ی گومانداران مه‌به ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾
 و له‌وانه‌ش مه‌به ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌نیشانه‌کانی خوایان به‌دروزانی
 (و باوه‌ریان پی‌نه‌هینان) ﴿مَنْ كُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ (نه‌گه‌ر و ابکه‌یت) نه‌وه‌ده‌چپته‌ریزی زه‌ره‌مه‌ندانه‌وه ﴿وَلَقَدْ
 يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی ﴿حَقَّتْ عَلَيْهِمْ﴾ ده‌رچووه و چه‌سپاوه بؤیان ﴿كَانَتْ رُبُّكَ﴾ به‌ریاری
 به‌روه‌ردگارت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌روا ناهیتن ﴿وَلَوْ جَاءَهُمْ﴾ (به‌روا ناهیتن) هه‌رچه‌ند بؤیان بیست
 ﴿كُلُّ آيَةٍ﴾ هه‌موو به‌لگه‌و نیشانه‌یه‌ک ﴿حَتَّىٰ يَرَوْا﴾ هه‌تا نه‌بیشن (به‌چاوی خو‌یان) ﴿الْعَذَابَ
 الْأَلِيمَ﴾ سزای سه‌ختی نازارده‌ر ﴿

﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتُمُ الْمَمْلُوكُونَ﴾ (خهلکی) هیچ شمار و گوندیک (له وانهی که هه ره شه یان لیکرا) و باوه ربان هینا (کاتی بینین و دابه زینی سزای په روه ردگار) ﴿فَنفَعَهَا إِنَّمَا يَأْتِيكُمُ الْمَوْتُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ لَا تَمُنُّ بِحَيَاتِهِ﴾ (له وانهی که هه ره شه یان لیکرا) کاتیک هه مو و پر وایان هینا و ته و به یان کرد (که دل نیا بوون سزای په روه ردگار دابه زیوه یو سه ربان) ﴿كَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَ الْوَحْيِ﴾ (که دل نیا بوون سزای په روه ردگار دابه زیوه یو سه ربان) لاهان برد له سه ربان ﴿عَذَابُ الْآخِرَةِ﴾ سزای سه رشو پری و ریسوایی ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دنیادا ﴿وَمَتَّعْنَاهُمُ الْأَنْحَاءَ﴾ و به هره و خوشیمان پیدان تا ماوه به ک (تا کاتی مردنیان) ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ و نه گه ره په روه ردگار ت بیویستایه ﴿لَا مَنَ﴾ بروای ده هینا ﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ نه و (خهلکی) و اله زه ویدان ﴿كُلُّهُمْ جِئَاءٌ﴾ هه مو و به تیکرا ﴿أَوَّلَتْ﴾ دهی ثابا تو (نه ی موحه ممد) ﴿تُكْرَهُ النَّاسُ﴾ زور له خهلکی ده که بت ﴿حَقِّ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾ هه نا بین بر وادار ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ﴾ و نه یو هیچ که سیک نی یه ﴿أَنْ تُمْسِكَ﴾ که بر وایینی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گه ره به ویستی خوانه بیت ﴿وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ﴾ و نه بیسی (وین باوه ری) ده خاته ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ سه رنه وانهی ﴿لَا يَعْقِلُونَ﴾ که تی نا گدن و بیر نا کده و نه ﴿فَلْيَنْظُرُوا﴾ (نه ی موحه ممد) بلی: سه رنج بدن ﴿مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ چی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿وَمَا تَعْنِي إِلَهِتُكَ وَالَّذُرُّ﴾ که چی نشانه و ترسینه ره کان هیچ سووه نا گه به نن ﴿عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به که سانبیک بر وانه هینن ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ دهی چاوه پروانی چی ده که نن ﴿إِلَّا مِثْلَ آبَارِ الْآبِينَ﴾ بیجگه له پرووداوتیک و نه پرووداوه کانی نه وانهی ﴿خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ که له پینشیانه و نه پابوردن ﴿فَلْيَنْظُرُوا﴾ بلی دهی چاوه پروان بکه نن ﴿إِلَى مَعَكُم﴾ به راستی منیش له گدل نیوه دا ﴿مَنْ الْمُشْطَرِّينَ﴾ له چاوه پروانم ﴿ثُمَّ نَتَجَى﴾ پاشان تبمه رزگاری ده که بین (له کاتی ناره حه تیدا) ﴿رُسُلًا﴾ پیغمه به رانسان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نه وانهی پروایان هینا و نه ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابه و شیوه ﴿حَقًّا عَيْنًا﴾ بیویسته له سه ربان ﴿شُجَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نیمان داران رزگار بکه بین ﴿فَلْيَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ بلی نه ی خهلکینه ﴿إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ﴾ نه گه ره نیوه له گوماندهان ﴿مَنْ يَدِينُ﴾ له (راستی) ثابنه که م ﴿فَلَا أَغْنِيَنَّ الَّذِينَ﴾ نه و نه ناپه رستم نه وانهی ﴿تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که نیوه دهی به رستن بیجگه له خورا ﴿وَلَكِنْ﴾ به لکو ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ نه و خواجه ده به رستم ﴿يَتَوَكَّلُ﴾ که نیوه ده مرینی ﴿وَأَمْرٌ أَنْ أَكُونَ﴾ و نه من فهرانم پی کراوه که ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له بر واداران بسم ﴿وَأَنْ أَفَعَوْجَتِكَ﴾ و نه پرووت پرتک و راست بکه ﴿لِلَّذِينَ خَلَقُوا﴾ یو نایینیک که راسته ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ و نه به هیچ جورنیک له هاویه ش دانهران مبه ﴿وَلَا تَدْعُ﴾ هاوارمه که (مه به رسته) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُكَ﴾ شینی نه سوودت پی ده که به نبیت ﴿وَلَا يَضُرُّكَ﴾ و نه زیانت لی ده دات ﴿وَإِنْ فَحَلَّتْ﴾ جا نه گه روات کرد ﴿فَالْكَافِرِينَ﴾ نه و نه بیگومان نه و کاته تو ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ له سه مکارانی

﴿وَمَآ تَنبَأُ﴾ هیچ گیان لہ بہر نیک نی بہ ﴿فِی الْأَرْضِ﴾ لہ زہوی دا ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ ٹیلا لہ سہر خواہہ
 ﴿رِزْقُهَا﴾ رزق و روزیہ کہی ﴿وَبَعَلُّهُ مُتَشَكِّرًا﴾ وہ (خوا) دہ زانی شویٹی مانہ وہی ﴿وَتُسَبِّحُهَا﴾
 وہ شویٹی لی دہر چوونی ﴿کُلٌّ فِی حَسْبٍ مُّبِينٍ﴾ ہمہ وی نو سراوہ لہ کتیبی پروون کہر وہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿وَهُوَ﴾ ئەو (خواہہ) زاتیکہ ﴿الَّذِی خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کہ ٹاسمانہ کان
 وزہوی دروست کردہ ﴿فِی سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ لہ شہش روزدا ﴿وَوَكَاتَ عَرِشُهُ عَلَى الْمَاءِ﴾ و عہر شہ کہی
 لہ سہر شاو ہوو ﴿لِيَتْلُوَكُمْ﴾ بۆ ئەوہی ناقبتان بکاتہ وہ ﴿إِنِّکُمْ أَخْسَرُ عَمَلًا﴾ کامتان کردہ وہی
 چاکتر (دہ کہن) ﴿وَلَیْنِ قَلَّتْ﴾ سویتدی ئە گہر بلیت (بہ وانہ) ﴿إِنِّکُمْ مَّتَعُوْنٌ﴾ بہ راستی ٹیوہ زیندو
 دہ کرتہ وہ ﴿مِنْ بَعْدِ السَّوْتِ﴾ لہ پاش مردن ﴿لَیَقُولَنَّ الْآلِیْنُ کُفْرًا﴾ بینگومان ئەوانہی کہ بی پروان دہ لئین
 ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ﴾ ئەمہ هیچ نی بہ پنجگہ لہ جادوویہ کی پروون و دیار نہ بیت ﴿وَلَیْنِ لَّخَرْنَا عَنْهُمْ
 الْعَذَابَ﴾ وہ سویتد بہ خوا ئە گہر ئەو سزایان دوا بخہیں ﴿إِنِّ اْمُتَّعُوْا مَعْدُوْدًا﴾ تاماویہ کی کہمی
 دیاری کراو ﴿لَیَقُولَنَّ مَا یَحْسِبُوْنَ﴾ ئەوہ بہ راستی دہ لئین چی ئەو سزای پراگرتوہ (بۆچی بۆمان
 نایہت) ﴿أَلَا یَوْمَ یَأْتِيهِمْ﴾ بیدار بن روزی ئەو سزایہ یان بۆ دیت ﴿لَیْسَ مَقْرُوْرًا عَنْهُمْ﴾ لئیان لا نادری
 ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وہ دہوریان دہ دات ﴿مَا کَانُوْا بِمُسْتَشْعِرِیْنَ﴾ ئەوہی کہ ئەوانہ گالتہو لاقرتیان پی
 دہ کرد ﴿وَلَیْنِ اذْقَا الْاِنْسَانَ﴾ سویتد بہ خوا ئە گہر ٹیمہ بچیزین بہ نادہ می ﴿مِثْلَ نَجْمَةٍ﴾ چاکہ
 و فہزل و بہرہیہ ک لای خو مانہ وہ ﴿ثُمَّ نَرْجِعْهَا اِلَیْہِ﴾ پاشان ئەو (چاکہ و بہرہیہی) لی بگریئہ وہ
 ﴿اِنَّہٗ لَیَقُوْسُ کُفُوْرًا﴾ بینگومان ئەو زور ناویند و سہلہیہ (لہو کاتہ دا کوفری نیعتہ کانی خوا
 دہ کات) ﴿وَلَیْنِ اذْقَا﴾ سویتد بہ خوا ئە گہر پی بچیزین بیدہ پی ﴿تَعْمَاةٌ بَعْدَ صَرَاةٍ مَّشْنُوْةٍ﴾
 بہرہ و چاکہ دواي ئەو سہختی و نارہ حنیانہی تووشی ہووہ ﴿لَیَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَلَیَّ﴾ بینگومان
 دہ لئیت گشت سہختی و زیانہ کانم لہ مل ہوویہ وہ (بہر و کی بہردام) ﴿اِنَّہٗ لَیَقْسِجُ فَخُوْرًا﴾ بینگومان
 (لہو کاتہ دا) زور دلخوش و لوت بہرزو خو بہزل زانہ ﴿اَلَا الْاَلِیْنِ صَبْرًا﴾ جگہ لہ وانہی
 کہ بائارام و خو گر پروون ﴿وَعَمِلُوْا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہ وہ چاکہ کانیان بہ جی ہینا ﴿اُولَئِکَ اٰتٰہُمْ﴾ ئەوانہ
 بزیان ہمہیہ ﴿مَغْفِرَةً وَّاٰجْرًا کَبِیْرًا﴾ لیبوردن و پاداشتی گہورہ ﴿فَلَعَلَّکَ تَارًا﴾ نایا تو وازہینہری
 ﴿بَعْضَ مَا یُوْحٰی اِلَیْکَ﴾ لہ (پراگہ یاندنی) ہندیک لہ وہی نیگات بۆ کراوہ ﴿وَرَضِیْتُ بِہٖ صَدْرَکَ﴾ و دل
 تہنگ دہبی پی ﴿اَنْ یَّقُوْلُوْا﴾ لہ بہر ئەوہی کہ دہ لئین ﴿اَلَا اَنْزِلَ عَلَیْکُمْ﴾ بۆچی گہنج و خہزینہی بۆ
 نانیر دریتہ خوارہ وہ ﴿اَوْحَاةً مَّعَهُ مَلٰٓئِکَ﴾ یان بۆچی فریشتہ بہ کی لہ گہلدا نہ ہاتوہ ﴿اِنَّمَا اَنْتَ نَذِیْرٌ﴾
 بینگومان تو تہنہا ترسینہری ﴿وَاِنَّہٗ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ وَکِیْلٌ﴾ و خوا بۆ ہمہ مو شتیک سہر بہر شتیکار و
 چاودیرہ ﴿

﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ بیان نه‌وانه ده‌لین پیغمبر ﷺ نهو (قورئانه‌ی) هله‌به‌ستووه ﴿قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ سُورَةَ﴾
 بشاره‌ی ﴿بَلَىٰ دَعَىٰ ثِيُوْهُ دِه سوره‌تی وه کو نهو (قورئانه) بیتن ﴿مُفْتَرَيْنَا﴾ هله‌به‌ستراوین ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ﴾
 استغفار ﴿وَهَبَانِگ بکه‌ن (بِقِشْتِیوانیتان) هر که‌س ده‌نوانن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگه له‌خوا
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر ثیوه راست ده‌که‌ن ﴿فَإِنَّمَا تَسْمِیْعُوا أَلْفَاکُمْ﴾ جا‌ته‌گه‌ر وه لایمان نه‌دانه‌وه
 ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّمَا الْإِنشَاءُ﴾ نه‌وه بزائن که‌بینگومان نه‌م (قورئانه) نیر دراوته خواره‌وه ﴿بِعِیْرِ اللَّهِ﴾ به‌نا‌گاداری
 وزانینی خوا ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هر وه‌ها بزائن هیچ پدرستراوینکی راست نی به‌بیتجگه له‌نه‌و
 ﴿فَقُلْ أَنْتُمْ مُّشْرِكُونَ﴾ ده‌ی ثایا نیوه مل که‌چ و موسلمانن؟ ﴿مَنْ كَانَ يُرِیدُ﴾ هر که‌س ده‌یه‌ویت
 ﴿الْحَیْوةَ الدُّنْیَا وَزِیْنَتَهَا﴾ زبانی دنیا و رازاوه و جوانی نه‌و ﴿لَوْ أَنفَعَهُمْ لَأَمْکَلَهُمْ فِیهَا﴾ نیمه (به‌ره‌می)
 کرده‌وه کانیاں به‌ته‌واوی بی ده‌ده‌ین تیایدا ﴿وَلَهُمْ فِیهَا لَا یَبْتَخِشُونَ﴾ وه نه‌وان له‌م زبانه‌دا که‌م و کو‌پی
 یان له‌گه‌ل نا‌کرتن ﴿أُولَئِکَ الَّذِیْنَ لَیْسَ لَهُمْ﴾ نه‌وانه که‌سانیکن بزیمان نی به‌ ﴿فِی الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ﴾
 له‌پو‌زی دوا‌بیدا جگه له‌نا‌گر ﴿وَنَحِیْطُ مَا صَبَرْتُمْ فِیهَا﴾ وه نه‌وه‌ی کردیاں تیدا بو‌چ و بی به‌ره‌م بو‌وه
 ﴿وَنَبْطِلُ مَا کَانُوا یَعْمَلُونَ﴾ وه هر چیاں کرد به‌رده‌وام بو‌وه به‌هیچ ﴿أَفَمَنْ کَانَ﴾ جا‌ثایا که‌سیتک ﴿عَلَىٰ﴾
 بَیْسُوفِی زَیْنَةٍ ﴿بِه‌لگه‌یه‌کی ناشکرای بی له‌لایه‌ن په‌روه‌رد گاریه‌وه ﴿وَسَبَّوْهُ شَاهِدِیْنَهُ﴾ و شایه‌تیک لای
 نه‌وه‌وه بوی بخوبنیتته‌وه ﴿وَمَنْ قَبْلَهُ کَتَبَ مُوسَىٰ﴾ وه له‌بیتش نه‌م (شایه‌تیه‌ی خویه‌وه) په‌راوی مو‌وساش
 (شایه‌ته‌بوی) ﴿إِنَّمَا وَرِثَیْنَهُ﴾ که‌به‌پره‌و پیتشه‌واو میهره‌بانیه ﴿أُولَئِکَ یُؤْمِنُونَ بِهٖ﴾ نه‌وانه بر وایان هه‌یه
 به‌و (شایه‌ته‌که‌قورئانه) ﴿وَمَنْ یُکْفِرْ بِهٖ﴾ وه هر که‌س باوه‌ری بی نه‌بیت ﴿مِنَ الْآخِرَابِ﴾ له‌و کوم‌ه‌ن
 و نا‌قمانه (نه‌وانه‌ی کزبونه‌وه له‌سهر درایه‌تی نی‌سلام) ﴿فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ﴾ نه‌وه نا‌گر جینگابه‌نی ﴿فَلَا﴾
 نَالُ فِی مَرْثَیْقَتِهِ ﴿که‌وانه هیچ جو‌ره‌گومان و دوو دلیه‌کت نه‌بیت له‌و (قورئانه) ﴿إِنَّ الْخَلْقَ مِنْ رِزْقِ﴾
 به‌راستی نه‌و قورئانه راسته له‌لایه‌ن په‌روه‌رد گارت‌موه هات‌موه ﴿وَلَیْکِنَ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا یُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام
 زو‌ریتک له‌خه‌لکی بر وانا‌هیتن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ وه‌ثایا کی سته‌مکارتره له‌و که‌سه‌ی ﴿افْتَرَىٰ﴾
 عَلَی اللَّهِ کَذِبًا ﴿که‌درو هله‌به‌ستی به‌ده‌م خوا‌وه؟ ﴿أُولَئِکَ یَعْرِضُونَ عَلَی رَبِّهٖم﴾ نه‌وانه ده‌برینه حوزوری
 په‌روه‌رد گاریان (ووته‌کانیاں ده‌خرینه‌پرو) ﴿وَنَقُولُ الْأَشْهَادُ﴾ وه شایه‌ته‌کان (له‌پیغمبره‌ران
 و فریسته‌کان) ده‌لین ﴿هَؤُلَاءِ الَّذِیْنَ﴾ نا نه‌وانه نه‌و که‌سانه‌ن ﴿کَذَبُوا عَلَی رَبِّهٖم﴾ (له‌دونیا‌دا) درو‌یان
 هه‌لده‌به‌ست به‌ده‌م په‌روه‌رد گاریانه‌وه ﴿أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ بیدارین نه‌فرینی خوا ﴿عَلَى الظَّالِمِیْنَ﴾ یو
 سته‌مکارانه ﴿الَّذِیْنَ یَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی به‌ره‌لستی ریگه‌ی خوا ده‌که‌ن ﴿وَسَبَّوْهُمَا﴾
 یو‌جاً و ده‌یانه‌وی به‌لارو جه‌وتی نیشانده‌ن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ﴾ له‌کاتیک‌دا نه‌وان به‌پو‌زی دوا‌بی
 ﴿هُمْ کَافِرُونَ﴾ بی بروان ﴿

﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لِقَاءُ رَبِّهِمْ﴾ ۱؎ ۱؎ وہ (نہ فریسن لی کر او) انہ ناتوانن (لہ دہستی خوا) خویان قوتار بکہن
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ ۲؎ لہ ولات و زہیدا ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ﴾ ۳؎ و نیبانہ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ آلِهَةٍ﴾ ۴؎ بیجگہ لہ خوا ہیج
 پشتیوان و دوستیک ﴿يُضَاعَفُ لَهُمْ﴾ ۵؎ بزیان دورقات دہ کریمہ وہ ﴿الْعَذَابِ﴾ ۶؎ سزا ﴿مَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِهَدًى﴾ ۷؎
 ﴿أَلَسَمِعَ﴾ ۸؎ توانای بیستنی (تہو قورٹانہ) بان نہ بوو ﴿وَمَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِهَدًى﴾ ۹؎ (ہہ قیشیان) نہ دہینی ﴿۱۰﴾
 ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ۱۱؎ تہ وانہ کہ سانیکن ﴿خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ۱۲؎ کہ خویان دؤراند ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ﴾ ۱۳؎ وہ لیبان
 وون بوو ﴿مَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِهَدًى﴾ ۱۴؎ تہو درو و دہ لہ سانہی لہ دہ نیادا دہیان کرد ﴿۱۵﴾ ﴿لَا جَزَاءَ لَهُمْ﴾ ۱۶؎ بہ راستی
 و بیگومان تہ وانہ ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ ۱۷؎ لہ رورزی دوایدا ﴿هُمْ الْأَخْسَرُونَ﴾ ۱۸؎ زہرہ رمنہ ند ترین کہ سی خویانن
 ﴿۱۹﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ۲۰؎ بہ راستی تہ وانہی ہر وایان ہیتا وہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ۲۱؎ و کردہ وہ چاکہ کانیان
 بہ جی ہیتا وہ ﴿وَنُحِبُّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ ۲۲؎ و گہردن کہ چ و دل نارام بوون بق (فہرمانہ کانی) پەر وہ ردگاربان
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ۲۳؎ تہ وانہ ہا وہ لانی بہ ہہ ششن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ۲۴؎ تیندا دہ میتنہ وہ بہ ہہ میتنہی ﴿۲۵﴾
 ﴿مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ﴾ ۲۶؎ ویتنہی تہو دوو دہستہ بہ ﴿كَالْأَعْنَىٰ وَالْأَسْمِيرِ وَالْأَشْيِ﴾ ۲۷؎ وک کوئر و کەر و بیسہر
 و بیناوان ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ ۲۸؎ نایا تہو دوو دہستہ بہ بہ کسانن ﴿أَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ۲۹؎ دہ بق بیرناکہ نہ وہ ﴿۳۰﴾
 ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ ۳۱؎ سوریند بہ خوا بیگومان ناردمان ﴿فُوحَاً إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ ۳۲؎ نروح بق لای گدہ کہی ﴿إِنِّي﴾ ۳۳؎
 لکو نیرمیر ﴿بَنِي وَوَتَن﴾ ۳۴؎ دلیبان من ترستہرنکی ناشکرام بوتان ﴿۳۵﴾ ﴿أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ ۳۶؎ کہ جگہ
 لہ خوا نہ پەرستن ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ ۳۷؎ (چونکہ) بہ راستی من دہرسم بہ خہتان بگری ﴿عَذَابِ يَوْمِ﴾ ۳۸؎
 الیو ﴿سَزَايَ﴾ ۳۹؎ پورژنکی سہخت و بہ نازار ﴿۴۰﴾ ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ﴾ ۴۱؎ جا کار بہ دہست و دہسہ لاتدارہ کان
 ووتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ۴۲؎ تہ وانہی کەر وایان نہ ہینا بوو ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ ۴۳؎ لہ گدہ کہی (نروح) ﴿مَا تَرَىٰ﴾ ۴۴؎
 تیمہ تو نابینن ﴿إِلَّا الْبَشَرِ مِثْلًا﴾ ۴۵؎ جگہ لہ نادہ می بہ کی وک خومان ﴿وَمَا تَرَىٰ﴾ ۴۶؎ وہ نابینن تو ﴿لَيْسَ﴾ ۴۷؎
 ہیج کہ سینک شونت کہ ویتن ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ ۴۸؎ جگہ لہ وانہی ﴿هُمُ الَّذِينَ﴾ ۴۹؎ کہ ہہزار و بہستہ کانتمان
 ﴿بَنَاتِ الرَّثَىٰ﴾ ۵۰؎ بی ناوہزا و ساویلکہن (روالہت بینن) ﴿وَمَا تَرَىٰ﴾ ۵۱؎ لکو بہ دروزنتان دہزانن ﴿۵۲﴾ ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾ ۵۳؎
 (نروح) ووتی تہی گدہ کہم ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ ۵۴؎ ہدوالم بدہنی ﴿إِنْ كُنْتُ﴾ ۵۵؎ تہ گہر من ﴿عَلَىٰ يَمِينٍ﴾ ۵۶؎ بہ لگہی
 ناشکرام ہہیتن ﴿مِنْ رَبِّي﴾ ۵۷؎ لہ لای پەر وہ ردگار مہ وہ ﴿وَأَن تَكُنِي رَحْمَةً﴾ ۵۸؎ و پرحمہ تیکی پی بہ خشسیم
 ﴿مِنْ عِنْدِهِ﴾ ۵۹؎ لہ لایہن خویہ وہ ﴿فَعَيَّنْتَ عَلَيْكَ﴾ ۶۰؎ بہ لام تہ وہ لہ تیوہ شار درایتہ وہ ﴿لَا تَرَىٰ كُفْرًا﴾ ۶۱؎ نایا بہ زور
 پابہ ندتان بکہین پینہ وہ ﴿وَأَسْمُرُ لَهَا كَرِيمُونَ﴾ ۶۲؎ لہ کاتیکدا تیوہ جہزی لی ناکہن و پیتان ناخوشہ ﴿۶۳﴾

﴿وَيَقُولُ﴾ وه نهی گه له کهم ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ له سهر هم (گه یاندنی په یامه) داوای هیچ مال و سامانیکان لی ناکه ﴿إِنْ لَبِثْتُ مِنْ﴾ پاداشنی من ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ هه له سهر خوا به ﴿وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه من نه وانه ده رنا کهم بر وایان هتاوه ﴿إِنَّهُمْ مُلْقُوا رَبَّهُمْ﴾ به راستی نه وانه به دیداری په ووه رد گاریان ده گهن (له پوړی دوا پیدا) ﴿وَلَكِنْ أَنْ كُرْ﴾ به لام من ټیوه ده بینم ﴿قَوْمًا تَجْهَلُونَ﴾ که کومه ټیکی نه زانن ﴿وَيَقُولُ مَنْ يَضُرُّنِي﴾ نهی گه له کهم کی یار مه تسم ده دات ﴿مِنْ آسَافِ طَرْدِهِمْ﴾ له به رانهر خوا دا نه گهر نه وانه بتاریتم (و ده ریان بکه م) ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دهی ثایا بو بیر ناکه نه وه؟ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ من پستان نالیم ﴿عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ خه زنه کانی خوا لای منه ﴿وَلَا أَتْلُو الْقُرْآنَ﴾ و ناشلیم غه یب و شته نادیاره کان ده زانم ﴿وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ﴾ هه ووه ها نالیم من فریستم ﴿وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ به وانه ش نالیم ﴿تَزِدُّنِي الْقُرْآنَ﴾ که له بهر چاوی ټیوه سووک و بڼ ریزن ﴿لَنْ يَزِيدَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا﴾ خوا هیچ چا که به کیان نادانن ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ﴾ خوا چا که ده زانن ﴿يَمَّا فِي الْقُبُورِ﴾ به ووهی له ده ورونی نه واندابه ﴿إِنِّي إِذْ أَلَمْتُ الْفَالِغِينَ﴾ به راستی من نه وکاته (نه گهر نه ووه هه ژاران ده ریکه م) له سستم کاران ده بم ﴿قَالُوا لَنُحْجِرَنَّكَ﴾ ووتیان نهی نوح ﴿فَدَجَدْنَا﴾ بڼگومان ده مه فالیت کرد له گه لماندا ﴿فَاكْثَرْتَجْدًا﴾ زوریش ده مه فالیت کرد له گه لماندا ﴿قَالُوا يَمَّا نَعْدَا﴾ دهی نه ووهی به لیمان پی ده دهیت (له سزا) بومان بهینه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْقَادِرِينَ﴾ نه گهر تو له راست گویانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ ووتی بڼگومان خوا بونان ده هیتیت ﴿إِنْ شَاءَ﴾ نه گهر به ویت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ټیوه ناتوان (له سزای خوا) خونان قوتار بکه ن ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُفُوسِي﴾ وه ناموز گاری من سوودتان پی ناگه به نیت ﴿إِنْ أُرِدْتُ﴾ گهر به ویت ﴿أَنْ أَصْحَ لَكُمْ﴾ ناموز گاریتان بکه م ﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ﴾ نه گهر خوا به ویت ﴿أَنْ يُغَوِّتَكُمْ﴾ گو مر اتان بکات ﴿هُوَ رَبُّكُمْ﴾ نه ووه په ووه رد گار تانه ﴿وَاللَّهُ شَرُّ حُثُوتٍ﴾ وه هه بولای نه ویش ده گهر نه ووه ﴿أَلَمْ يَقُولُوا لَقَدْ زَعَمْتَ﴾ یا نه وانه ده لښن موخه مه ده ﴿لَهُمْ﴾ قور تانهی (به ناوی خوا وه هه لښه ستو وه) ﴿قُلْ إِنْ أَقْرَبْتُمْ﴾ بلن نه گهر من هه لم به سبتیت ﴿فَقُلْ إِجْرَائِي﴾ نه ووه گونا هو تا وانه که ی ته نها له سهر خومه ﴿وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه منیش به ریم له ناوانی ټیوه ﴿وَأُوحِيَ إِلَيَّ نُوحٌ﴾ وه حی کرا بو نوح (علیه السلام) ﴿أَلَمْ أَنْزِلْكُمْ﴾ که واکه سی تر بر وانا هیتیت ﴿مِنْ قَوْمِكِ﴾ له گه له کت ﴿إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ﴾ بڼجگه له ووهی پشتر بر وای هتاوه ﴿فَلَا تَتَّبِعِشْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ که وانه نار ه حهت و غه مبار مه به به ووهی نه وانه ده بکه ن ﴿وَأَصْنَعُ الْفُلُكَ﴾ وه که شته که ش دروست بکه ﴿يَا عِيسَى وَرَحِيمًا﴾ به پش چاو و چاو دیری و فرمان و نیگای ټیبه (له م ثایه ته دا یاسی سیغه نی چاو، عین - هاتو وه بو خوا ی گه ووه، بر وامن پښه تی به بی هیچ لیچواندن و لیکن ده ویه ک شپوه که ی نازانین وه ته نها خوا اخوی ده زانیت) ﴿وَلَا تُخْطِئُنِي﴾ وه هیچ قسم له گه لدا مه که ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ له باره ی نه وانه ی سته میان کردو وه (و بی با ووه بوون) ﴿إِنَّهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ چونکه بڼگومان نه وانه ده خنکترین

﴿وَتَصْنَعُ الْفُلَ﴾ و ده ستنی کرد په دروست کردنی که شنبه که ﴿وَكَلَّمَا مَرْعَانَهُ﴾ هه کاتیک تی په برینایه به لایدا ﴿مَلَأْنِیْ قَوْمَهُ﴾ کومه لی له گه له که ی ﴿سَخِرُوا مِنْهُ﴾ گالته یان پی ده کرد ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنتَ مُنْجِدٌ﴾ (نوح) ده سووت نه گه ر نیوه نیسته گالته و لاقرتی به نیمه ده کهن ﴿وَإِنَّمَا أَنتَ مُنْجِدٌ﴾ نه وه بیگومان نیمه ش لاقرتی به نیمه ده کهن ﴿وَكَلَّمَا نَحْرُوتَ﴾ هه چون نیمه لاقرتی به نیمه ده کهن ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ جاله مه و پاش ده زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کی سزای بو دیت ﴿يُخْزِيهِ وَيَكُلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ﴾ سهر شوړی ده کات (له د دنیا داو له قیامه تیشدا) سزای هه همیشه بی به سهر دادیت ﴿حَتَّى إِذَا﴾ (نوح) (که شنبه که ی دروست کرد) هه تا کاتیک ﴿جَاءَ أَمْرُنَا﴾ فرمانی نیمه هات (بو له ناو بر دنیان) ﴿وَقَالَ النَّوْذِيُّ﴾ و ته نوره که ناوی لی هه ل قولا ﴿فَلَمَّا أَخْبَلْ فِيهَا﴾ و وتمان (به نوح) له و (که شنبه) دا هه لی بگره ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجٍ مِّنْهُنَّ﴾ له هه موو نیرو مینه ک دووان ﴿وَأَخَذَكَ الْإِلَٰهَ﴾ زن و منداله کانیشت هه بگره نه وه یان نه بیت ﴿سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ بریاری خوا ی له سهر در او ه (به خنکاندن) ﴿وَمِنْ أَمْرٍ﴾ هه نه وانه ش (هه ل بگره که) بر وایان هینا (له گه له که ت) ﴿وَمِنْ أَمْرٍ مَّعَهُ لَا قَبِيلَ﴾ و هه خه لکیکی که م نه بیت بر وایان نه هینا له گه لی دا ﴿وَقَالَ أَكْبَرُ فِيهَا﴾ (نوح) و وتی هه موو تان سوارین له و (که شنبه) دا ﴿يَسِّرَ اللَّهُ مَجْرَبَهُمْ لَوْفًا﴾ به ناوی خوا وه له کاتی رویشتن و وه ستانی دا ﴿إِنْ رَبِّي﴾ به راستی په روه رد گارم ﴿لَعَزَّزْتُ نَجِيْمَ﴾ زور لی بورده ی میهره بانه ﴿وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ﴾ که شنبه که ده ببردن ﴿فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ﴾ به ناو شه پو لی وه ک کیرو شاخ دا ﴿وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ﴾ نوح حیث علی ه السلام کوره که ی بانگ کرد (که ناوی که نعمان بوو) ﴿وَكَانَ فِي مَقَرٍّ﴾ که له شوینیکی که ناردا بوو ﴿يَبْنِيْ اَرْكَبَ مَعًا﴾ (و وتی) نه ی کوری خوشه و یستم له گه لمان دا سواره به ﴿وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِيْنَ﴾ و له گه ل پی بر وایان مده به ﴿قَالَ سَتَدِينُنِيْ اِلَىٰ جَبَلٍ﴾ (کوره که ی) و وتی په نا بو شاخیک ده به م ﴿يَقْصِيْهُنَّ مِنَ الْمَاءِ﴾ که بمپاریزیت له م لافاوه ﴿قَالَ لَا عَاصِمَ اِلَيْهِمْ﴾ (نوح) و وتی نه مرق هیچ پاریزه رینک (به نادهرینک) نه به ﴿مِنْ اَمْرِ اِلَٰهِ﴾ له فرمانی خوا (که خنکاندن) ﴿إِلَٰهَ اَمْنٍ رَّحِيْمٍ﴾ مه گه که سیتک خوا ره حمی پی بکات (و باوه پردار بیت) ﴿وَكَانَ يَتْلُوهُمَا الْوَجْهُ﴾ له و کاته دا شه پو لی لافاوه که و نه نیوانیان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمُعْرِضِيْنَ﴾ جانه و (کوره خنکاو) له خنکاوان بوو ﴿وَقِيلَ يَا اَرْضُ﴾ نه و سا و و ترا نه ی زه وی ﴿اَنْتَبِيْ مَاءَ لِيْ﴾ ثاوه که ت هه لمره ﴿وَيَسْمَاءُ اَقْلَبِيْ﴾ و نه ی ثاسمان باران مه بارینه ﴿وَيُحْيِ الْمَاءُ﴾ تیر لافاوه که روچوو به ناخی زه وی دا ﴿وَقَضِيَ الْاَمْرُ﴾ کاره که (خنکانیان) ته و او کرا ﴿وَأَسْرَوْتَ عَلَى الْجُودِيِّ﴾ و (که شنبه که) وه ستا به سهر (کبوی) جوو دیه وه ﴿وَقِيلَ بَعْدًا﴾ و و ترا دووری له ره حمی خوا ﴿الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ﴾ بو گه لی سته مکاران ﴿وَنَادَى نُوحٌ رَّبَّهُ﴾ نوح هاواری کرده په روه رد گاری ﴿قَالَ رَبِّ﴾ و وتی نه ی په روه رد گارم ﴿إِنْ اَنْتَ﴾ به راستی کوره که م ﴿مِنْ اَهْلِيْ﴾ له که س و کاری منه ﴿وَإِنْ وَعْدَكَ الْحَقُّ﴾ و بیگومان به لیتی توش راسته ﴿وَأَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِمِيْنَ﴾ و توش داده رترینی هه موو فرمان به وایانی ﴿

﴿قَالَ يٰ نُوحُ اِنَّكَ﴾ (خوا) فہر مووی تہی نوح بہر اسی تہو (کہ نعان) ﴿اَتَمَّ مِنْ اٰخِيكَ﴾ لہ کہس و کاری
تو نی بہ ﴿اِنَّهُ عَمَلٌ﴾ بیگومان تہو (کورہ) کردہ وہی ﴿عَبْرَتٌ لِّمَن﴾ خراب و ناہمہند بوو ﴿فَلَا تَكُن مِّنَ﴾
جا کہ و اتہ داوای شتیکم لی مہ کہہ ﴿مَّا لَیْسَ لَکَ بِہٖ عِلْمٌ﴾ کہ زانیاریت دہربارہی نی بہ ﴿اِنَّ اٰیٰتِکَ﴾
بہر اسی من ناموز گاریت دہ کہم ﴿اَنْ تَکُوْنَ مِنَ الْجٰہِلِیْنَ﴾ تہا لہ تہ فامان نہ بیت ﴿قَالَ رَبِّ اِنِّیْ﴾
(نوح) وونی بہر و ہر د گارم بہر اسی من ﴿اَعُوْذُ بِکَ﴾ بہ نات ہی دہ گرم (لہ وہی) ﴿اَنْ اَنْتَ لَکَ مَا﴾
داوای شتیکم لی بکہم ﴿اَتَمَّ لِّیْ بِہٖ عِلْمٌ﴾ کہ ناپز انہم ﴿وَالَا تَعُوْذُ لِّیْ وَتَرْحَمْنِیْ﴾ وہ تہ گہر نہ ہوریت لیم
وہر حمم ہی نہ کہی ﴿اَکُنْ مِنَ الْخٰسِرِیْنَ﴾ لہ زیان لینکہ و توان دہ ہم ﴿قَالَ یٰ نُوحُ﴾ ووتر ائی نوح
﴿اَقْبِضْ بِسُلْطٰنِیْ﴾ دابہزہ (لہ کہ شتیبہ کہ) بہ ہمینی و بیوہی لہ لایہن نیمہ وہ ﴿وَتَرَكْتُ عَلَیْکَ﴾
وہ بہ بیت و فہری زور بہ سہر خوتہ وہ ﴿وَعَلٰی اَمْرِیْ قَدْ مَلَکَ﴾ وہ بہ سہر گہ لانیک کہ بہیدا تہ بن لہ و اتہی
کہ لہ گہل تو دان (یا بہ سہر تہو خہلکانہی لہ گہل تو دان) ﴿وَاَمْرٌ سَمِعْتُمْہُمْ﴾ چہند تہ تہ وہو گہل
دواتر دین خوشی و نازو نیمہ تیان ہی دہ ہمین ﴿اَلَمْ یَسْأَلُوْہُمْ﴾ پاشان لہ لایہن نیمہ وہ دوو چاریان
دہ بیت ﴿عَذَابُ الِیْمِ﴾ سزای سہختی نازار دہر ﴿یٰ لَکَ مِنَ الْغٰیْبِ﴾ تہ مانہ (ی ہاسکران)
تہ ہدوالہ گرنگہ نادیارہ کانہ ﴿تُوْحِیْہَا اِلَیْکَ﴾ بہ نیگا بو مان ناردی ﴿مَا کُنْتَ تَعْلَمُہَا اَنْتَ وَلَا قَوْمُکَ﴾
تہ تو و تہ گہلہ کہت تہ مان دہ زانیس ﴿مِنْ قَبْلِ ہٰذَا﴾ لہ پشش تہم (نیگای نیمہ) ﴿فَاٰمُرُ﴾ کہ و اتہ
خورا اگر بہ ﴿اِنَّ الْعٰقِبَۃَ لِلْمُتَّقِیْنَ﴾ بہر اسی سہر تہ نجام بو لہ خوا تر سائہ ﴿وَاِلٰی عَادِ الْاَحٰقِرُ طُوْدًا﴾
وہ بو لای (گہلی) عاد ہوودی ہر ایا نمان نارد ﴿قَالَ یٰ قَوْمِ اَعْبُدُوْا اللّٰهَ﴾ وونی تہی گہلہ کہم خوا بہرستن
﴿مَا لَکُمْ مِّنْ اِلٰہٍ غَیْرَہٗ﴾ ہیچ بہرستراوینکتان نی بہ جگہ لہ تہو ﴿اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُفْرَقُوْنَ﴾ نیوہ تہ نہا درو
تہ تہ بہستن ﴿یٰ قَوْمِ﴾ تہی گہلہ کہم ﴿لَا اَسْأَلُکُمْ عَلَیْہِ اَجْرًا﴾ لہ سہر تہم (گہیانندی بہیامہ) داوای
ہیچ ہاداشتیکتان لی ناکہم ﴿اِنْ اَجْرِیْ اِلَّا عَلٰی الَّذِیْ﴾ ہاداشتی من ہہر لہ سہر تہو (خوا) بہ ﴿فَطَرْفَیْ﴾
کہدروستی کردوم ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ دہی ثایا زسر نابن ﴿وَتَقُوْمِ﴾ وہ تہی گہلہ کہم ﴿اَسْتَغْفِرُوْا﴾
زیکر ﴿داوای لینوردن لہ بہر و ہر د گارشان بکہن ﴿لَمْ تُؤْمَرُوْا اِلَیْہِ﴾ دواتر بگہر تہ تہ وہ بو لای تہو
﴿یٰ رَسُوْلُ السَّامٰۃ عَلَیْکُمْ﴾ (تہ گہر و ابکہن خوا) لہ تہ اسمائہ وہ (باران) دہ بار نیمیت بہ سہر تاندا ﴿یٰ دَاوُدَ﴾
بہ لیمہ مہ ﴿وَتَرٰکُمْ کُوْفً﴾ و ہیژی تر زیاد دہ کات ﴿اِلٰی قَوْمِکُمْ﴾ بو ہیژہ کہ تان ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِیْنَ﴾
وہر و ہر مہ گیرن (لہ بانگہ وازہ کہم) بہ تاوان باری ﴿قَالَ اٰیٰتُہُودُ﴾ ووتیان تہی ہوود ﴿مَا جِئْتُمْہَا﴾
بسیکرم ﴿تُوْہیچ بہلگہ بہ کی پرونت بو نہ ہی تاوین ﴿وَمَا لَکُمْ بِتَارِیْحِیْۤ اِلَیْہَا﴾ بو تہ نیمش واز
لہ بہرستراوہ کان (خواکان) مان ناہنین ﴿عَنْ قَوْمِکَ﴾ لہ بہر قسہی تو ﴿وَمَا لَکُمْ بِمُؤْمِنِیْنَ﴾ وہ نیمہ
باوہرت ہی ناکہین ﴿

﴿إِنْ تَقُولُ إِلَّا نَيْمَةً تَنْهَاهَا﴾ (تو وہ بہتو) دہ لیس ﴿أَعْمَرَكَ بِعَصَى الْيَقِينِ﴾ (ہندیک لہ پھر ستر اوہ کانمان
تووشیان کردوی ﴿يَسْأَلُ﴾ بہ شیبی ﴿قَالَ لَا﴾ ووتی بہ راستی من ﴿أَشْهَدُ اللَّهَ﴾ خوا دہ کہم بہ شایہ ت
﴿وَأَشْهَدُ رَبِّي﴾ وٹیوہش شایہ ت بن ﴿أَنِّي رَأَيْتُ﴾ کہ بہ راستی من بہریم و دوورم ﴿مِمَّا تُشْرِكُونَ﴾ لہ وہی
کہ ٹیوہ دہ یکہ نہ ہاویہش بؤ خوا ﴿مِنْ دُونِهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿فَيَكِيدُونِي جَيْمًا﴾ جا ہہ مووتان پیلانم
لنی بگین ﴿تَمَّ لَا تُفْلِحُونَ﴾ لہ پاشان مؤ لہ تیشم مہ دہن (ولیم مہ وہ ستن) ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ﴾
بہ راستی من پشتم بہ خوا بہ ستوہ ﴿رَبِّي وَرَبُّكَ﴾ کہ بہر وہ رد گاری من و بہر وہ رد گاری ٹیوہیشہ
﴿مَّا مِنْ دُونِ الْأَلْهَةِ لِيُتَّبِعَهَا﴾ ہیج گیان لہ بہر یک نیہ لہ ژیر د کینی خوی گہ و ر دہ نہ بیت (بگری
پشہ سہ رہتی) ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر وہ رد گارم ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ لہ سہر رینگہ یہ کی راستہ
﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہ و سہ تہ گہر ٹیوہ پرو و ہر گین ﴿فَقَدْ أَتَيْتُمْ﴾ تہ وہ بینگومان من بینم را گہ یاندون
﴿مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ﴾ تہ وہی بہ مندا نیرد اوہ بڑان ﴿وَيَسْتَخِفُّ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وہ بہر وہ رد گارم
کہ مہ لیکسی تر لہ شوینی ٹیوہ دادہ نی ﴿وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا﴾ ٹیوہش ہیج زیانیک بہ خوا نا گہ بہن
﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر وہ رد گارم ﴿عَلَى كَيْفٍ يَخِيطُ﴾ بہ سہر ہہ مووشٹیکدا چاودیر و پاریزرہ ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾
وہ کائیک فرمانی ٹیمہ ہات (بؤ لہ ناوبردنیان) ﴿فَجَعَلْنَا هُودًا﴾ ہوودمان پزگار
کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ تہ وانہش باوہر بان ہیٹا بو لہ گہلی ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بہ میہرہ بانی خو مان
﴿وَجَعَلْنَا هُودًا عَذَابٍ عَلِيفٍ﴾ وہ تہ وانمان لہ سزایہ کی توندو بہ ہیز پزگار کرد ﴿وَتِلْكَ عَادٌ﴾ تہ وہش
گہلی عاد بوو ﴿جَعَلُوا بَنَاتٍ رَبَّهِنَّ﴾ باوہر بان نہ ہیٹا بہ ہلگہ و مو عجیزہ کانی بہر وہ رد گاریان
﴿وَعَصَا أُرْسِلَتْ﴾ و سہر پیچی نیر اوہ کانی خوا بیان کرد ﴿وَاتَّبَعُوا أَمْرُكَ﴾ و شوین فرمانی ہہ موو
﴿جَارِ عَصِيٍّ﴾ زور دارنکی سہر کہش کہ و ن ﴿وَاتَّبَعُوا﴾ بہ شوینیاندا تیرا ﴿فِي هَذِهِ الدِّينِ الْحَنَةِ﴾
نہ فرین لہم دونیا بہ دا ﴿وَنَوْمَ الْيَقِينِ﴾ و لہ پروزی دواپیشدا ﴿إِلَّا إِنْ عَادَا﴾ بیدار بن بہ راستی گہلی
عاد ﴿كَفَرُوا رَبَّهُمْ﴾ بروایان بہ بہر وہ رد گاریان نہ ہیٹا ﴿إِلَّا عَادَا﴾ بیدار بن دووری و لہ ناو چوون
﴿لَعَادَ قَوْمُ هُودٍ﴾ بؤ عادی گہلی ہوود ﴿وَأَن تَمُودَ﴾ بؤ گہلی سہ موودیش ناردمان ﴿تَحَاكُمَ صَالِحًا﴾
صالح پیغہ مہر علیہ السلام ی بریان ﴿قَالَ يَتْلُو﴾ ووتی تہی گہلہ کہم ﴿اتَّبِعُوا اللَّهَ﴾ خوا بہر مستن
﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ﴾ ہیج بہر ستر اویتکتان نیہ بینجگہ لہ تہو ﴿هُوَ أَشَدُّ﴾ تہو دروستی کردوون
﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ لہ زہ ویدا ﴿وَأَسْتَعْمَرُوا فِيهَا﴾ و کردونی بہ شاوہ دان کہر وہ تپیدا ﴿فَأَسْتَغْفِرُوهُ﴾ کہ وانہ
داوای لیوردنی لنی بکہن ﴿مَنْ تَوَلَّى إِلَيْهِ﴾ پاشان بگہر تہوہ بؤ لای ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر وہ رد گارم
﴿قَرِيبٌ مُّجِيبٌ﴾ زور نریکی دوعا و ہر گرہ ﴿قَالَ لِيُعَذِّبْكَ﴾ ووتیان تہی صالح ﴿فَذَكَّتْ فِتْنًا﴾ بہ راستی
تؤ لہ ناو ماندا ﴿مَنْ يُؤَقِّلْ هَذَا﴾ جینی ٹومید بووی پیش تہمہ ﴿أَتَهْتَدُ أَنْ تَعْبُدَ﴾ ٹایا بہر گریمان دہ کہی
لہ بہر مستنی ﴿مَّا يُعَذِّبُكَ اللَّهُ﴾ تہ وہی کہ باو و باہر انمان بہر ستوویانہ ﴿وَأَنَا لِنِي شَاقٍ﴾ و بہ راستی ٹیمہ
لہ گوماندا بن ﴿مِمَّا تَتَخَوَّاتُهُ الْيَهُودُ﴾ لہ وہی تہ بانگمان دہ کہیت بؤ لای و دوو دلین ﴿

﴿قَالَ يٰقَوْمِ﴾ صالح ووتی ئەہی گەلە کەم ﴿أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُمْ﴾ پێم بایتن ئە گەر من ﴿عَلَىٰ يَتَتَّبِعُونَ رِيفَ﴾
 بە لگە بە کەشی ناشکرەم هەبێ لە لایەن پەر وەرد گار مەوہ ﴿وَأَرَأَيْتُمْ إِن يَنْتَهِرَ رَحْمَةً﴾ وە لە لایەن خۆیەوہ
 پێتە مەریستی پێ بە خەشیم ﴿فَمَنْ يَنْصُرُنِي﴾ جا کێ یار مەتیم دەدات ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ لە بەرامبەر خوادا
 ﴿إِنْ عَصَيْتُمْ﴾ ئە گەر سەر بپێچی ئەو بکەم ﴿فَأَرْبُدُونِي﴾ کەواتە ئێوہ هیچ بۆ من زیاد ناکەن ﴿غَيْرَ﴾
 خەسیر ﴿زەر وەرو زیان نەبێت﴾ ﴿وَتَقْوَمِ﴾ ئەہی گەلە کەم ﴿هَكَذَا هُتَفَةُ اللَّهِ﴾ ئەمە ووشترە کەہی
 خواہیە ﴿لَكُمُ الْآيَةُ﴾ کە مو عجزیەہی کە روونە بۆ ئێوہ (لە سەر راستی پێتە مەریستە کەم) ﴿فَذَرُوهَا﴾
 جانیوہ ش وازی لێ بێن ﴿تَأْكُلُ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ﴾ بە لہ زەوہی خوا بخوات (بلە وەریت) ﴿وَلَا تَمْسُوهُ إِسْوَةً﴾
 بە خراپە دەستی بۆ مەبەن ﴿وَأَلْهَدُوا عَذَابَ قَرْيَةٍ﴾ ئە گینا سزایە کە بە زوویی تووشتان دەبێت ﴿وَلَا﴾
 ﴿فَعَزَّوْهَا﴾ کەچی ئەوان ووشترە کە بیان سەر ببری ﴿فَقَالَ﴾ جا (صالح) وونی ﴿تَمْسُوهُ فِي دَارِكُمْ﴾
 پرابوون لە مالی خواتاندا ﴿ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ سێ رۆژ ﴿ذَلِكَ وَعْدٌ﴾ ئەوہ بە ئیتیکە ﴿غَيْرَ مَعْدُومٍ﴾ درونیە
 ﴿وَلَا يَزِيدُ أَمْرًا﴾ جا کاتیک فەرمانمان هات (بۆ لە ناو بردن) ﴿فَجَعَلْنَا صَالِحًا﴾ صالح مان پزگار کرد
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ ئەوانەش بر وایان هێنا بوو لہ گەلیدا ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بە بە زەبیە کە لە لایەن خۆمانەوہ
 ﴿وَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾ لە سەر شوری و پرسیوایی ئەو پۆرە (پەنامان دان) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾
 بە راستی پەر وەرد گارت هەر خۆی بە تواناو بە دەسە لاتە ﴿وَأَلْهَدُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْأَرْضَ﴾ ئەوانەش
 کەستە میان کرد شریخە بە ک گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَرَجَاتٍ عِلِّيَّاتٍ﴾ ئیش لە ناو مالە کانیاندا
 کەوتن بە پرووداو جوولە بیان لێ برا (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا﴾ وە ک ئەوہی لەویدا نەبوون
 ﴿أَلَا إِنَّ لَكُمْ أُولَٰئِكَ﴾ بێدار بن بە راستی گەلی سەموود ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ بێ پروابوون بە پەر وەرد گاریان
 ﴿أَلَا بَعْدَ الْبُشْرَةِ﴾ بێدار بن دووری و لە ناو چوون بۆ گەلی سەموود ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا﴾ سووتند
 بە خوا بێگومان تیراوہ کانمان هاتن ﴿بِآيَاتِنَا﴾ بۆ لای ئیبراہیم بە مژدەوہ ﴿قَالُوا سَلَامًا﴾
 ووتیان سەلامی خوات لێ بێت ﴿قَالَ سَلَامٌ﴾ (نەوش) وونی سەلامی خوا لہ ئێوہش ﴿فَعَالَيْتُ﴾
 ئەمجا ئەوہندەہی نەبرد ﴿أَن جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ﴾ (ئیبراہیم) خیرا گوێرە کە بە کە بێر ژاوی هێتا بۆیان
 ﴿فَلَمَّا رَأَىٰ آيَاتِنَا﴾ جا کاتیک بێنی دەستیان ﴿لَا تَصِلُ إِلَيْهِ﴾ درێژ ناکەن بۆی (ولێ ی ناخون)
 ﴿نَصِيرُهُمْ﴾ نااسایی هانتە بەر چاوی ﴿وَأَرْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ و لە دەروونی خۆیدا مەترسی
 لێ کردن (کە نیازی خراپان هەبێت) ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان مەترسە ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ بە راستی ئیمە
 نیراوین ﴿إِلَّا قَوْمَ لُوطٍ﴾ بۆ سەر گەلی لووط ﴿وَأَمْرًا هَاقِيَةً﴾ لە و کاتەدا خێزانە کەہی وەستابوو
 ﴿فَتَضَحَّكْتَ﴾ و پێکەنی ﴿فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ﴾ ئیمەش مژدەمان پێ دا بە ئیسحاق ﴿وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ﴾
 وە لە پاش ئیسحاق (مژدەمان پێدا) بە یەعقوب (کە کوری ئیسحاقە) ﴿

﴿قَالَ كَيْفَ يَكُونُ﴾ (خیزانی ٹیراھیم) ووتی وہ پڑ (وای) ﴿عَالِمٌ وَأَنَا عَجُوزٌ﴾ چوں مندا لم دہیت کہ من
 پیرہ رُنیکم ﴿وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا﴾ تہوش میزدہ کہمہ کہ پیر بوہ ﴿إِنْ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ﴾ بہر استی تہمہ
 شتیکی سہیرہ ﴿قَالُوا أَتَعْجَبِينَ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تو سہرت سورہ دہیت؟ ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾
 لہ کار و فرمانی خوا ﴿رَحِمَتْ اللَّهُ وَلَدًا عَلِيمًا﴾ رہ حصہ و بہرہ کہنی زوری خواتان لہ سہریت
 ﴿أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ تہی نال و بہیتی ٹیراھیم ﴿إِنَّهُ حَبِيبٌ مُّجِيبٌ﴾ بہر استی خوا سوہاس کراوی چاکہ فراوانہ
 ﴿فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ﴾ تہمجا کاتیک ترس و بیمی ٹیراھیم لاچو و تہما ﴿وَجَاءَتْهُ الْبَشْرَى﴾
 وہ مژدہ کہشی بڑھات ﴿يُحْيِي لَنَا قَوْمَ لُوطٍ﴾ لہ بارہی گہلہ کہی لوط گفتوگزی لہ گہلہ دہ کردین ﴿وَإِنْ
 إِبْرَاهِيمَ﴾ (چونکہ) بہر استی ٹیراھیم ﴿خَلِيلٌ أَوْ مُّسَيِّبٌ﴾ لہ سہرخو و دلہرم و پرو لہ خوا بوہ ﴿وَإِنْ
 إِبْرَاهِيمَ﴾ تہی ٹیراھیم ﴿أَعْرَضَ عَنْ هَذَا﴾ واز بہتہ لہم کارہ ﴿إِنَّهُ قَدْ جَاءَ﴾ بہر استی بنگومان
 دہر چوہ (بڑ تہو کارہ) ﴿أَمْرُكَ﴾ فرمانی پدروہر دگارت ﴿وَأَنفَعْنَا لِيهِمْ﴾ وہ بہر استی بڑ تہوانہ دیت
 ﴿عَذَابٍ غَيْرَ مُّزْدَوِّمٍ﴾ سزایہ کی نہ گہراوہ ﴿وَلَمَّا جَاءَتْ﴾ کاتیک کہہاتن ﴿رُسُلُ لُوطٍ﴾ فریشتہ کانمان
 بولای لوط ﴿مَنْ هَؤُلَاءِ﴾ ہاتنیانی ہی ناخوش بوہ ﴿وَضَافِرُ يَهُدَى﴾ وہ دلگران بوہ بیان ﴿وَقَالَ هَذَا
 يَوْمُ عَصِيبٍ﴾ وہ ووتی تہم پڑوہ پڑونکی سہختہ ﴿وَصَاحُؤُهُ قَوْمُهُ﴾ وہ گہلہ کہی ہاتن بولای ﴿يَهْرُؤُنَ
 إِلَيْهِ﴾ بہلہ بیان دہ کرد (لہ ہاتن) بولای ﴿وَمِنْ قَبْلُ﴾ لہ کاتیکدا تہوان لہوہ و ہیش ﴿كَانُوا يَعْمَلُونَ الْبَيِّنَاتِ﴾
 ہمیشہ کردہوہ بہدہ کانیان تہنجام دہدا (کہ تیربازی بوہ) ﴿قَالَ يَتْلُو﴾ ووتی تہی گہلہ کہم
 ﴿هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ تہوانہ کچہ کانی منن (مہ بہستی کچہ کانی ہوزہ کہی بوہ) ﴿هُنَّ أَهْلُ لَحْظٍ﴾ تہوانہ
 پاک و حلالن بوتان ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دہی لہ خوا ترسن ﴿وَلَا تَخْزُونِ فِي صَبَإٍ﴾ و سہر شوہرم مہ کھن لہوہی
 دہ تاندوت بہر امبہر میوانہ کانم بیکہن ﴿الَّذِينَ يَنْكُرُونَ رَيْبَهُ﴾ ناخوہ پیاوتکی ڈیرو تینگہ ہشتووتان
 تہدانہی بہ ﴿قَالُوا لَقَدْ﴾ ووتیان سویتندیت بنگومان ﴿عَلِمْتَ﴾ تو دہزانت ﴿مَا لَكَ فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ﴾
 تہمہ ہیچ حق (و تارہزو) بنگمان لہ کچہ کاندانہ ﴿وَأَنَّكَ لَتَعْرِى مَا تُرِيدُ﴾ وہ بہر استی تو دہزانی
 تہمہ چیمان دہوت ﴿قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكَ قُرْبَةٌ﴾ ووتی تہی خوزگہ لہ بہرانبہر تہوہدا ہیزیکم پیوایہ
 ﴿أَوْ أَرِى إِلَى رُكْنٍ ضَعِيفٍ﴾ بیان بہنایہ کی قایم پیوایہ بہنام ہی بپردایہ (بہر گریسم دہ کردن) ﴿قَالُوا
 يَلُوطُ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تہی لوط ﴿إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ﴾ بہر استی تہمہ تیرراوی پدروہر دگاری توین
 ﴿لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ﴾ ہر گیز ناگہنہ لای تو ﴿فَأْمُرْ بِأَهْلِكَ يَقْطَعِ مِنَ آلِكَ﴾ جاتو وصال و مندالت و تہوہی
 باوہری ہی ہیناویت لہ بہشینی شہودا پرون (و تہم شمارہ بہجی بہیلن) ﴿وَلَا يَنْفَعُكَ أَحَدٌ﴾
 وہ ہیچ کہس لہ تہوہ لانہ کاتہوہ بہدوای خویدا ﴿إِلَّا أَمْرُكَ﴾ جگہ لہ زنہ کہت ﴿إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ﴾
 بہر استی تہو تووشی دہیت تہوہی کہتووشی تہوان (گہلہ کہت) دہیت (چونکہ ہی باوہر بوہ) ﴿إِنْ
 مَوْجِدُهُمُ الصُّبْحُ﴾ بنگومان وہختی لہناوہر دنیان بہرہ بیانہ ﴿الَّذِينَ الصُّبْحُ بِفَرَسٍ﴾ قایا بہرہ بیان نزیک
 نیہ

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا که فرمانی نیمه هات ﴿بِقَوْلِهِمْ دُنْيَان﴾ ﴿جَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سَافِلَهَا﴾ نه و (شونته) مان
 سهرو ژیر کرد ﴿وَأَنْظَرْنَا عَلَيْهِمْ﴾ و باراندمان به سه ریاندا ﴿حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ﴾ و ورده زیخی گلیین
 ﴿مَنْصُورٍ﴾ به دوا ی به کداوین بچران (ده باری) ﴿وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ﴾ وه نه و (سزایه) دور نی به له سته م
 کارانه وه ﴿وَالَّذِينَ مَنَعَتْ﴾ وه (ناردمان) بق (خه لکی) مه دیه نیش ﴿أَخَاهُمْ شُعَيْبٌ﴾ شوعه یی
 برایان ﴿قَالَ يَنْفَرُوا﴾ وونی نه ی گه له کم ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خوا پهرستن ﴿مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 پهر ستر او یکتان نی به ینجگه نه و ﴿وَلَا تَقْصُوا﴾ وه کم و کوری مه کن ﴿الْوَكِيلَ وَالْمِيزَانَ﴾
 له پیوانه و کیشانه دا ﴿إِنِّي أُرْسِلُكُمْ﴾ به راستی من ده تان ینم ﴿بِخَيْرٍ﴾ به مان و سامانی زوره وه ﴿وَالَّذِينَ
 أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ وه به راستی من ده ترسم لیان ﴿عَذَابُ يَوْمٍ مُّحِيطٍ﴾ سزایه که گه مارنوتان بدات
 و لی رزگار نه بن ﴿وَمَنْفُورٍ﴾ جا نه ی گه له کم ﴿أَوْفُوا بِالْعَهْدِ وَالْعَهْدُ بَيْنَ يَدَيْنَا﴾ پیوانه و کیشانه
 راست و دروست نه انجام بدهن ﴿وَلَا تَحْسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ وه کم و کوری مه کن له شت و مه کی
 خه لکیدا ﴿وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خراپه کاری مه کن (باخرابه بلا و مه کنه وه) له زه ویدا ﴿وَالَّذِينَ
 بَقِيتُ لَكُمْ﴾ نه وه ی خوا ده به یلته وه (له قازانجی حه لال) چاکتره بۆتان ﴿إِن كُنْتُمْ
 مُّؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿وَمَا آتَاكُمْ كُمْ بِخَيْرٍ﴾ و من بارن زهر نیم به سه رتانه وه ﴿وَالَّذِينَ
 قَالُوا بُشْعَبٌ﴾ ووتیان نه ی شوعه یب ﴿أَصَلُّوا لَكَ تَأْمُرُكَ﴾ ثایا نویزه که ت فرمانت پی ده دات ﴿أَن
 تَتَرَكُ﴾ که نیمه و ازیتین ﴿مَا يَعْزُبُ عَنَّا﴾ له وه ی باو و باپیرانمان پهرستوویانه ﴿أَوْ أَن تَقْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا
 نَشَاءُ﴾ یان و ازیتین له وه ی به ویستی خومان له مان و سامانماندا ده یکن ﴿إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَكِيمُ الرَّشِيدُ﴾
 به راستی تو به له نه کوری لی زان و هوشمه ندیت ﴿قَالَ يَنْفَرُوا﴾ وونی نه ی گه له کم ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ هه و الم
 بده نی ﴿إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي﴾ نه گهر من به لگه یه کی بروونم له لایه ن پهر وهر دگار مه وه پی بیت
 ﴿وَرَزَقْنِي مِن رَّزْقِ حَسَنًا﴾ وهر وریه کی زورو باشی پیدابم له لایه ن خویزه وه (چ مه به ستیکم هه یه درو
 بکم) ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَتْلِفَكُمْ﴾ وه من هه ر گیز نامه ویت پیچه وانه ی نبوه بکم ﴿إِنِّي مَا أَتْلِفُكُمْ غَتَّةً﴾
 له و (کاری) به رگری نیوه ی لی ده کم (خوم بیکم) ﴿إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ﴾ من هیچ
 مه به ستیکم نی به ینجگه له چاک کردن و چاکسازی نه ییت نه وه منده ی بتوانم و له توانامدا بیت
 ﴿وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ﴾ سه ر که و تیشیم تنها به (پشتیوانی) خوا یه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم هه ر به و به ستو وه
 ﴿وَالَّذِينَ لَبِثُوا﴾ هه ر بولای نه ویش ده گهر نیمه وه ﴿وَالَّذِينَ لَبِثُوا﴾

﴿وَيَقُولُ لَا يُحْرِيكُمْ مِنْهَا﴾ ئەي گەلە کەم دژا بە تێشان لە گەلەم نەبێتە ھۆی ئەو ھەي ﴿أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلَ مَا أَصَابَ﴾ تووشتان بېت و نەھەي ئەو (سزایە) ی تووشتی ﴿قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ﴾ گەلی نوح پان گەلی ھود پان گەلی صالح بوو ﴿وَمَا قَوْمُ لُوطٍ بِكُمْ بَعِيدٌ﴾ خۆ گەلە کەي لووط دوور نی یە لیانەو (حیان بەسەر ھات) ﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ وە داوای لیور دیش لە پەرورەرد گارتان بکەن ﴿ثُمَّ نُفِوا إِلَيْهِ﴾ پاشان بگەرێنەوە بۆ لای ﴿إِنَّ رَبَّكَ تَجِيبُ دُعَاؤَهُ﴾ بەراستی پەرورەرد گارم مېھرەبانی دلسۆزە ﴿قَالُوا اسْتَعْصِبْ﴾ ووتیان ئەي شوو عەیب ﴿مَا نَفَعُكَ كَبِيرُ﴾ نېمە تێنا گەپن لە زۆرێک ﴿يَمَّا قُورُنْ﴾ لەو ھەي تۆ دە بلیت ﴿وَأَنَّا﴾ بەراستی نېمە ﴿لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا﴾ تۆ بە لاواز دە بېنن لە تاو ماندا ﴿وَلَوْلَا رَحْمَتُكَ﴾ خۆ ئە گەر (لەبەر) خزمە کانت نە بوایە ﴿لَرَجَمَنَّكَ﴾ دنیابە بەرد بارانمان دە کردی ﴿وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ﴾ (چونکە) تۆ خۆت ھیچ دەسە لاتیکت نی یە لەبەر امبەر نېمەدا ﴿قَالَ يَقُولُ﴾ ووتی ئەي گەلە کەم ﴿أَرَأَيْتُمْ أَغْرَبْتُكُمْ﴾ ئایا خزمە کانم بە دەسە لات تون لەبەر امبەر نېو ھەدا ﴿بَيْنَ أَلَمٍ﴾ لە خوا ﴿وَأَلْخَذْتُمُوهُ زُرَّاءَ كُمْ ظَهْرِتْ﴾ لە کاتێکدا فەرمانی ئەو (خوا) تان پشت گوی خستووە ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بەراستی پەرورەرد گارم ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ ناگادارە بە ھەرچی نېو ھە دە بکەن ﴿وَيَقُولُ﴾ ئەي گەلە کەم ﴿اتَّبِعُوا أَعْلَىٰ مَكَانَتِكُمْ﴾ کردەو ھە بکەن لەسەر بارو حالەتی خۆتان ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ بەراستی منیش کارو کردەو ھە دە کەم ﴿سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ لەمە و دوا دەزانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کێ سزای بۆ دیت ﴿بُخْرِي﴾ رېسوو سەر شوێی دە کات ﴿وَمَنْ هُزِّي﴾ وە کێش دروژنە ﴿وَأَتَّبِعُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ﴾ جا چاو ھەروانی بکەن بەراستی منیش لە گەلەتان چاو ھەروانم ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ کاتێک فەرمانی نېمە ھات (بۆ لە ناو ھەردنیان) ﴿فَجِئْنَا شَعْبًا﴾ شوو ھەبیمان رزگار کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و ئەوانەش پڕوایان ھێنا بوو لە گەلەدا ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بە بەزەیی لە لایەن خۆمانەو ھە ﴿وَأَلْخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ وە ئەوانەي ستمیان کرد بوو نالەو شریخە کە (نەعرە تە کە) گرتی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَرَجَاتٍ جَدِيدِينَ﴾ نێر ھەموویان لە مال و جینگا کانیاندا دەموو روو کەوتن و جوو لە پان ئەما (مردن) ﴿كَانَ لَرَبِّكَؤُوفِيهَا﴾ (وابان لېھات) وە ک ھەر تێیدا نەبووین ﴿أَلَا تَعْدِلُونَ﴾ بێدارین دووری و تیا چوون بۆ خەلکی مەدینە ﴿كَمَا بَعَثْنَا نُوْحًا﴾ وە ک چۆن گەلی سەموود تیا چوون و دوور بوون لە پەحمی خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بە خوا بێنگومان ناردمان ﴿مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ مووسا بە موو عجیزە کانیانەو ھە ﴿وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ﴾ وە بەرا ھەرو بەنگەي پرونەو ھە ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بۆ لای فیرعون و دەست و پێو ھندە کەي ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ﴾ بەلام ئەوان شونین فەرمانی فیرعون کەوتن ﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ﴾ لە کاتێکدا فەرمانی فیرعون راست و ڕەوانە بوو ﴿

﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ﴾ پیش گله‌گهی ده‌گه‌وینت ﴿يَوْمَ الْفِتْمَةِ﴾ له‌پوژی دوا پیدا ﴿فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ﴾ نه‌مجا
 هه‌موویان ده‌بانه‌ناو ناگری دوزخ ﴿وَبَشَّ الْأَوْدُ الْمَوْرُودُ﴾ نای چند خرابه‌ئو شوینته‌ی نه‌وانی
 بو‌ده‌بریت ﴿وَالْتَمَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً﴾ وه‌له‌م (دوینا) دا نه‌فریتان به‌شویندا نیراوه ﴿وَيَوْمَ الْفِتْمَةِ﴾
 هه‌روه‌ها له‌پوژی دوا پیدا ﴿بَشَّ الرِّقْدُ الْمَرُودُ﴾ نای چند خرابه‌ئو به‌خشر او‌هی پیتان به‌خشر
 ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغُرَى﴾ نه‌وه‌ی (باسکرا بؤت چند هه‌والیکه) له‌هه‌والی شاره‌کانی رابوردو
 ﴿نَقَصَهُ عَلَيْكَ﴾ ده‌یگیرینه‌وه‌ بؤت (له‌م سوره‌ته‌دا) ﴿مِنْهَا قَائِرٌ وَحَصِيدٌ﴾ هه‌ندیکیان ماون
 وه‌ندیک‌ی نریان نه‌ماون (ویران بوون) ﴿وَمَا ظَلَمْتَهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌سته‌مان لی نه‌کردن
 ﴿وَالْحِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ به‌لکو خویان سته‌مان کرد له‌خویان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ﴾ جا هیچ سوودیک‌ی
 پی نه‌گیانندن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُنْفِثُ الرِّيحَ﴾ نه‌و په‌رستر او‌اندیان ﴿يَدْعُونَ﴾ که‌ده‌یان په‌رستن و هاواریان لی ده‌کردن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له‌جیاتنی خوا ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ به‌هیچ شتیک (سو‌دیان پی نه‌گیانندن) ﴿لَمَّا جَاءَ أَمْرُكَ﴾
 کاتنی قدرمانی په‌روه‌ردگارت هات (بو له‌ناو بردنیان) ﴿وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا تَقْبِيلٌ﴾ نه‌و (بت) انه‌هیچیان
 زیاد نه‌کرد بو نه‌وانه‌(ی ده‌یان په‌رستن) بی‌جگه‌زیان و له‌ناو‌چوون نه‌بیت ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ﴾ تا به‌و
 شیوه‌یه سزادانی په‌روه‌ردگارت ﴿إِذَا أَخَذَ الْغُرَى﴾ کاتیک خه‌لکی شاره‌کان سزا ده‌دات ﴿وَيَحْضِي ظِلْمَهُ﴾
 له‌کاتیک‌دا سته‌مکار بوون ﴿إِنْ أَخَذَ﴾ به‌راستی توله‌سه‌ندنی نه‌و ﴿إِلَيْهِ شَرِيدٌ﴾ نازار ده‌ر و به‌ئیمه
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به‌راستی له‌ودا (باسکرا) په‌ندو ناموزگاری هه‌یه ﴿لَعْنُ خَافٍ﴾ بو که‌مینک بشرسیت
 ﴿عَذَابُ الْآخِرَةِ﴾ له‌سزای دوا پوژ ﴿ذَلِكَ يَوْمٌ﴾ نه‌و پوژه پوژیکه ﴿تَجْمُوعُ لَهُ النَّاسُ﴾ که‌ناده‌می بو
 کوه‌ده‌کریمه‌وه ﴿وَذَلِكَ يَوْمُ مَقْشُودٍ﴾ و نه‌وه پوژیک‌ی دیار و به‌رچاوه (هه‌موان تاماده‌ن تیدا) ﴿وَمَا تُؤْخِرُهُ﴾
 وه‌ئیمه‌دوای ناخه‌ین ﴿إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدٍّ﴾ مه‌گه‌ر بو کاتیک‌ی دیار و به‌رچاوه نه‌بیت ﴿يَوْمَ يَأْتِ﴾ نه‌و پوژه که‌دینت ﴿لَا تُكْذِرُ نَفْسٌ﴾ هیچ که‌س قسه‌ناکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌موله‌تی خوا
 ﴿فَبَشِّرْهُ شَقِيًّا وَسَعِيدٌ﴾ نه‌و سا له‌ناو‌باند هه‌یه پی به‌خت (وچاره‌ره‌ش) و هه‌یه به‌خته‌وه‌ر (وئاسووده)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا﴾ جا نه‌وانه‌ی پی به‌خت وچاره‌ره‌ش بوون ﴿فَبِئْسَ النَّارُ﴾ نه‌وه له‌ناو ناگردان
 ﴿لَهُمْ فِيهَا زُفْرٌ وَشَيْطٌ﴾ له‌ناو نه‌و (ناگه‌ره) دا هه‌ر ئاخ وئوف و هه‌نیسکیانه ﴿حَكَّابِينَ فِيهَا﴾ تیا پیدا
 ده‌میتنه‌وه به‌هه‌میشه‌می ﴿مَا ذَاكَ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمانه‌کان و زه‌وی بمیتیت (مه‌به‌ست پیتی
 ناسمان و زه‌ویه له‌قیامه‌تدا که‌نه‌وانیش هه‌ر ده‌میتن) ﴿إِلَّا مَاءٌ زَبْكٌ﴾ مه‌گه‌ر نه‌و که‌سه‌ی
 په‌روه‌ردگارت بیه‌وینت (ورزگاری بکات) ﴿إِنْ زَبْكٌ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارت ﴿فَعَالٌ لِّمَاتِرْيَدٍ﴾
 نه‌وه‌ی که‌بیه‌وینت ده‌یکات ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی ﴿سُودُوا﴾ که‌به‌خته‌وه‌ر وئاسووده‌کراون
 ﴿فَبِئْسَ الْجَنَّةُ﴾ نه‌وه له‌به‌هه‌شت دان ﴿حَكَّابِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌می ده‌میتنه‌وه تیا پیدا ﴿مَا ذَاكَ السَّمُوتُ
 وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمان و زه‌وی بمیتیت ﴿إِلَّا مَاءٌ زَبْكٌ﴾ مه‌گه‌ر نه‌و که‌سه‌ی په‌روه‌ردگارت بیه‌وینت
 ﴿عَطَّلَ عَنْ حُدُوزٍ﴾ نه‌وه به‌خشینیکه پی برانه‌وه ﴿

﴿فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ﴾ که واته هیچ جوړه گومان و دودلیه کت نه بیت ﴿وَمَا يَعْبُدُ خَلْقٌ لَّهِ﴾ له (ناراستی) ته و هی ته واته ده پهرستن ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ﴾ ته نها ته و ده پهرستن ﴿إِلَّا كَمَا يَفْعَلُ آبَاؤُهُمْ﴾ که باوو با پیرانیان ده پان پهرستن ﴿مَنْ قَبْلُ﴾ له و و پینش ﴿وَأَنَّا لَمَوْفُوقُهُمْ﴾ به راستی نیمه پینان ده ده پین به ته و او ی ﴿تَصِيبُهُمْ﴾ به شی خویان (له سزا) ﴿عَذَابٌ مُّقْتَدِرٌ﴾ به یی لی که مکر دنه و (پراوهر) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه به خشیمان ﴿مُوسَىٰ الْكَاسِبَ﴾ به موسا به راوی (تهورات) ﴿فَأَخَذْنَا مِنْهُ﴾ ته مجا جباوازی تیدا کرا ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ نه گهر له بهر بریاریک نه بوا به که پینستر دراوه ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه نی به و و رد دگار ته و و ﴿لَقَضَىٰ رَبُّهُمْ﴾ داد و وری ده کرا له نیو انباندا ﴿وَأَنَّهُمْ﴾ و به راستی ته واته ﴿لَنُفِیَنَّكَ مِنَ الْإِبْرَةِ﴾ له گومان و دوو دلبدان له و (قور تانه) ﴿وَأَنَّا كَلَّا﴾ بینگومان هم و و (ته واته ی جباوازن) ﴿لَمَّا لَبِثْتَ فِي مِثْرٍ رَبِّكَ أَفَعَلَكُمُ﴾ به و و رد دگار (پاداشتی) کرده و کانبان به ته و او ی پین ده دات ﴿إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ به راستی نه و ناگاداره به بهر کرده و به که که ده بکه ن ﴿فَأَسْتَفِیْهِمْ كَمَا أَمَرْتُ﴾ که واته راست به به و شی و و ی فدرمانت پیندر او و ﴿وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ و ته واته ش تقیه پان کرده و له گهل نقودا (و گهر او نه ته و و) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ زیاده به و ی مه که ن ﴿إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به راستی ته و (خوا) بینایه به بهر کرده و به که که ده بکه ن ﴿وَلَا تَرْكَبُوا﴾ پال مه ده ن ﴿إِلَّا الَّذِینَ ظَلَمُوا﴾ به واته و و که سته میان کرده و ﴿فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ﴾ چونکه دوو چاری ناگری دوزخ ده بین ﴿وَمَا الْكَافِرِینَ مِنْ أُولَئِیِّنَا﴾ و بینجکه له خوا هیچ پستیوانیکتان نابین ﴿ثُمَّ لَا تَمُوتُ﴾ پاشانیش یار مه تی نادری ن ﴿وَأَقْبِرِ الصَّلَاةَ﴾ و نه نویژ نه نجام بده ﴿حَرِّی النَّهَارِ﴾ له م سه و و ته و سه ری روزدا (له به پینان و نیواراندا) ﴿وَوَلَقَا مِنْ آتِنَا﴾ و له به شیک له شه و دا ﴿إِنَّا لَخَشِیْتُ﴾ چونکه به راستی (کرده و و) چاکه کان ﴿یُدْهِیْنَ السَّیْفَ﴾ (کرده و و) خرابه کان لاده بدن و ده یانسر نه و و ﴿ذَٰلِكَ ذِکْرُی لِلْكَافِرِینَ﴾ ته و و به ند و ناموز گاری به بز په ند و هر گران ﴿وَأَضْمِرْ﴾ و خور اگر به ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ چونکه به راستی خوا ﴿لَا یُغْنِیْ عَنْكَ الْإِحْسَانُ﴾ پاداشتی چاکه کاران و ون ناکات ﴿فَلَوْلَا كُنَّا مِنَ الْغُرُورِ﴾ ده ی بابوایه له نا و ته و نوممه تانه ی ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ که له پینش نیوه دابوون ﴿أَوَلَمْ یَفْقَهُ﴾ که سانی خوا و ون نابین و ژیری ﴿یَتَهَوَّنَ عَنِ الْإِسْلاَمِ فِی الْأَرْضِ﴾ که بهر گریان بکر دایه له خرابه کاری له زه ویدا ﴿إِلَّا قَلِیلًا﴾ مه گهر که مینک ﴿وَمَنْ أَلْجَسَتْ مِنْهُمْ﴾ له واته ی رزگار مان کردن له و گه لانه دا ﴿وَأَنشَأَ الْآلِیْنَ فَلَمَّا نَمَّا أَتْرَفُوا﴾ و ته واته ی که سته میان کرد شوینی ژبان خوشی و رابواردن که و تن ﴿وَتَكَاثُرُوا مَجْرِمِیْنَ﴾ و به رده و ام بوون له خرابه کاری ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُفْهِیَ الْفَرِیْقَیْنِ﴾ هر گیز به و و رد دگار به سته م خه لکی شارو گونده کان له نا و نابات (واته خوا ی گه و و رده سته مکار نه) ﴿وَأَنَّهُمَا مُصْلِحُونَ﴾ له کاتیکدا دانیشتوانی (ته و شارانه) موصلح و چاکه کار بووین ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ گھر پروردگار ت بیویستایہ ﴿لَجَعَلَ النَّاسَ﴾ گشت خدایکی ده کرد ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 به (پہرہوی) یدک ٹایین ﴿وَلَا يَرِئُونَ مَخْلَفِينَ﴾ به لام نہوان بہرہوام جیاوازدهین ﴿إِلَّا مَن رَّجِعَ
 رَبُّكَ﴾ مہ گھر کہ سینک پروردگار میہرہ بانی لہ گہل کردیت ﴿وَلِذَلِكَ خَلَفَهُمُ﴾ وہ ہر لہ بہر
 نہوش دروستی کردون ﴿وَوَعَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ﴾ بریاری پروردگار ت دہر چوو (کوٹایی ہات)
 ﴿لَا تَمْلِكُنَّ﴾ کہ سویتند بہ خوا دوزخ ہر دہ کہم ﴿مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ أَحْمَدِينَ﴾ لہ جنو کہ و لہ نادمی
 ہموو ہیکہوہ ﴿وَكَلَّا نَقُصَّ عَلَيْكَ﴾ ہمووت بؤ دہ گپرنہوہ ﴿مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ﴾ لہ ہدوالی پیغمبران
 (علیہم السلام) ﴿مَا تَشِيتُ بِهِ قَوْلًا﴾ بؤ نہوہ کہدلی قوی پی دامہ زراو بکہین ﴿وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ﴾
 وہ لہم (سورہ تہ) دا حق و راستیت بؤ ہاتوہ ﴿وَمَوْعِظَةٌ لِّلَّذِينَ يَأْمُرُونَ﴾ وہ ناموز گاری و بہندیشی
 تیایہ بؤ پرواداران ﴿وَقُلْ لِّلَّذِينَ﴾ وہ بلی بہوانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ کہ پروا ناہین ﴿اعْمَلُوا عَنِّي مَكَانِكُ﴾
 تیوہ کار و کردوہ بکہن لہ سہر نہوشیوہی خوتان (کہ نہوہ تان لہ سہری) ﴿إِنَّا عَمِلُونَ﴾ بیگومان
 نیمہش کردوہ دہ کہین (بہ گوترہی نہوہی کہ خودا فرمانی پی کردوین) ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾
 ﴿إِنَّا مُنْظِرُونَ﴾ نہوہا چاوہروانی بکہن (بؤ بہ سہرہاتی خراب) بہ راستی نیمہش چاوہروانین ﴿وَلِلَّهِ عِثَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہنہا بؤ خواہ (زانینی) نہینی ٹاسمانہ کان وزہوی و تہنہا ہر
 نہویش پی ٹاگادارہ ﴿وَالَّذِينَ يَرْجِعُ﴾ ہر بؤلای نہویش دہ گپرنہوہ ﴿إِلَّا مَن رَّجِعَ﴾ ہموو کار
 و باریک ﴿فَأَمَّا يَدُكَ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ کہواتہ نہو بہرستہو ہر پشت بہو بہستہ ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾
 وہ بیگومان پروردگار ت پی ٹاگانیہ لہ ہر کردوہ بہک تیوہ دہیکہن.

سورہ قی یوسف

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہ بہ خشندهی میہرہ بان

﴿الر﴾ بہ (تہلیف، لام، را) دہخوینریتہوہ خوا زانانہرہ بہ ماناکہی بؤ زانیاری زیاتر سہیری سہرہای
 سورہ قی (البقرہ) بکہہ ﴿يَا أَيُّهَا الْمَدْيَنَ﴾ تہمانہ نیشانہکانی کتیبی ٹاشکران ﴿إِنَّا
 أَنْزَلْنَاهُ﴾ بہ راستی نیمہ نار دومانہ خوارہوہ ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورٹانیک بہ عہرہ پی ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾
 بؤ نہوہی زیرین و لئی ی نی بگہن ﴿عَلَى نَفْسٍ عَلَيْكَ﴾ نیمہ دہ گپرنہوہ بؤ تہ ﴿أَحْسَنَ
 الْقَصَصِ﴾ جوان ترین چیروک و بہ سہرہات ﴿يَا أَيُّهَا يٰأَيُّهَا هَذَا الْقُرْآنُ﴾ لہ رینگای تہم قورٹانہوہ
 نیگامان کردوہ بؤت ﴿وَأَن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ہر چہندہ تہ لہ پیش (ہاتنی) تہم قورٹانہدا ﴿لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾
 تہم بہ سہرہاتہ پی ٹاگا ہویت ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ﴾ (ہیریان خہرہوہ) کاتیک یوسف بہ باوکی
 ووت ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ﴾ تہی بابہ گیان بہ راستی من لہ خہو مدادیم ﴿أَحَدَ عَشَرَ كُوكَبًا﴾ یازدہ تہستیرہ
 ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و مانگ و رور ﴿رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ﴾ دیمن سوزدہیان بؤ دہبردم ﴿۱﴾

﴿قَالَ يَسَّى﴾ ووتی نهی کوری شیرینم ﴿لَا تَقْصُصْ رِیَآءَکَ﴾ خه وه کت مه گپره ره وه ﴿عَلَىٰ اخَوْنِکَ﴾
 بقر اکانت ﴿وَبِکَدُّوَاللَّکَ کِدًّا﴾ نه وه که به هزیه وه قبل و پیلانیکت لی بگپرن ﴿إِنَّا أَنشِطْنٰهُ﴾ به راستی
 شه پتان ﴿لِلْإِسْنِ عَذْرَافِینَ﴾ دوزمنیکی ناشکرایه بقر ناده می ﴿وَوَدَّکَ یَحْشِبُکَ﴾ نابه و شینوه به
 هه لت ده بقریت (بقر پیغه مبرایه تی) ﴿رَبِّکَ﴾ په ره وردگارت ﴿وَمَعْلَمُکَ مِنْ تَأْوِیلِ الْأَحَادِیثِ﴾
 وه فیری لیکدانه وهی خه ونه کانیشت ده کات ﴿وَرِیْمُ یَمْنَهُ عَلَیْکَ﴾ وه نیعمه ت و به هره ی خوی
 ته او ده کات بقر ﴿وَعَلَىٰ آلِ یَعْقُوبَ﴾ وه بقرینه مالهی به عقوبیش ﴿کَمَا أَنشَأَ عَلَیٰ اَبَوْنِکَ﴾ هه ر چونیک
 ته او ای کرد بقر هه ردو و باپیره ت ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیتشدا ﴿إِلَهِهِ وَآسَاقِ﴾ که تیر اهییم و نیسحاقن
 ﴿إِنَّا رَزَقْنٰکَ عَلَیْمُ عَکِیْمَ﴾ به راستی په ره وردگارت زانای کار دروسته ﴿لَقَدْ کَانَ فِی یُوسُفَ وَآخُوهُ﴾
 سویند به خوا به راستی له به سهر هاتی یوسف و براکانی دا ﴿ءَیَّتِی لَسَّآ یَلِیْنِ﴾ به ندو ناموزگاری هه به
 بقر پرسیار که ران ﴿إِذْ قَالُوا﴾ کاتیک (براکانی یوسف) ووتیان ﴿لِیُوسُفَ وَآخُوهُ﴾ بیگومان یوسف
 و براکمی ﴿أَحَبُّ إِلَیْنَا مِمَّا﴾ خوشه و یسترن له نیمه به لای باو کمانه وه ﴿وَنَحْنُ غَضَبٌ﴾ له کاتیکدا نیمه
 کومه لیکمی به هیز و توانین ﴿إِنَّا أَنَا﴾ به راستی باو کمان ﴿لِیَی ضَلَّلَ نَبِیَّتَ﴾ له هه له به کی پروون و
 ناشکر ادابه ﴿أَفَقُلُوا یُوسُفَ﴾ (هه ندیکیان ووتیان) یوسف بکوژن ﴿أَوَاطِرْ حُورٌ أَرْضًا﴾ بافرینی بده نه
 زهوی به کی دوور ﴿بِحُلٍّ لَّکُمْ وَجْهٌ أَیْکُمْ﴾ (نه و کاته) سه رنجی باو کتان نه نیا بقر لای نیوه ده بیت
 ﴿وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِینَ﴾ و له دوای نه وه وه ده بن به کومه لیکمی چاکه کار (به تزیه کردن) ﴿إِنَّا﴾
 ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ﴾ سه که ریک له وان ووتی ﴿لَا تَقْصُصُوا یُوسُفَ﴾ یوسف مه کوژن ﴿وَأَقْلُوهُ فِی عِیْنِی الْعِیْبِ﴾
 به لکو فرینی بده نه بنی بیریکه وه ﴿بَلْکَیْفَ تَعْطِی السَّیَّارَ﴾ هه ندیک له کار و اتیه کان (دهی دوزنه وه)
 و هه لی ده گرن ﴿إِن کُنتُمْ فَعَلِیْنِ﴾ نه گهر نیوه (کاره که) هه ده که من ﴿قَالُوا إِنَّا بِنَا مَالَکَ لَا نَمْنَأُ عَلَی یُوسُفَ﴾
 (پاش کیشانی نه خوشه و پیلان که بیان) ووتیان نهی باو کی به ریزمان له به رچی تو له یوسف لیمان
 دلیانیت و (به گومانیت لیمان) ﴿وَلَوْلَا لَکُمُ سُحُورٌ﴾ له کاتیکدا که نیمه دلسوزو خه مخورین بقری ﴿إِنَّا﴾
 ﴿أَرْسَلْنَاهُ مَتَّاعًا﴾ سه به بنی له که لمان پینیره (بقره و ده شت) ﴿یَرْجِعْ وَیَلْقَ﴾ (به نار هزوی خوی) خواردن
 بیخوات و باری بکات ﴿وَلَوْلَا لَکُمُ السَّحُورُ﴾ و بیگومان نیمه باریزگاری ده که من ﴿قَالَ إِنِّی لَیَحْزُنُنِی﴾
 (باو کیان) ووتی به راستی دلته نگ و خه مباردهیم ﴿أَن تَذْهَبُوا بِهِ﴾ که نیوه یوسف به رن (له گه ل خوتان)
 ﴿وَنَخَافُ أَن یَأْکُلَهُ الذِّئْبُ وَنُسْرِعُهُ عَفِیْوُنَ﴾ وه ده ترسم که نیوه لینی بی ناگابن و گورگ بیخوات
 ﴿قَالُوا لَیْسَ أَکَلُهُ الذِّئْبُ﴾ ووتیان چون گورگ ده بیخوات ؟! ﴿وَنَحْنُ غَضَبٌ﴾ له کاتیکدا نیمه
 کومه لیکمی به هیزین ﴿إِنَّا إِذَا لَخِیرُوْنَا﴾ به راستی نه و کاته نیمه زه ره مه ندین (پروو زه ردی تو
 ده بین) ﴿

﴿فَلَمَّا ذَهَبُوا بِوَيْهٍ﴾ نه مجا کاتیک یوسفیان برد له گهله خزیان ﴿وَأَجْعَلُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابِ الْحَبْلِ﴾
 وه هه موو بریار یاندا بیخه نه بنی بیره که وه ﴿وَأَرْجِنَا إِلَيْهِ﴾ وه نیمه وه حی و سرووشمان بؤ (یوسف)
 کرد ﴿لَسْتَ بِذِي قُوَّةٍ﴾ سویتد به خوا هه والی نه م کاره یان پی ده دهیت (که پیان کردی)
 ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هه ست ناکه ن ﴿وَجَاءَتْ وَبَأْتُهُمْ عِشَاءً يَبْسُوتُ﴾ جا نیواره
 درهنگانیک (براکانی یوسف) به گریانه وه هاتنه وه بؤ لای باو کیان ﴿قَالُوا إِنَّا بِنَاكَ﴾ ووتیان نه ی
 باو کی نیمه ﴿إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَقِ﴾ به راستی نیمه رویشین پشیر کیمان ده کرد ﴿وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعُونَا﴾
 و یوسفمان لای شتومه که کانمان به حی هیتست ﴿فَأَنكَرَهُ الْبُزْجُ﴾ بویه گورگ خواری دی ﴿وَمَا أَنتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَّنَا﴾ وه تو قهت باوه به نیمه ناکه بیت ﴿وَتَوَكَّنَا صَادِقِينَ﴾ هه چهند نیمه راستگوش
 بین ﴿وَجَاءَتْ وَغَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَثِيرٍ﴾ (براکانی) کراسه که ی (یوسف) یان هیتایه وه که خویشی
 دروینه ی پیوه بوو ﴿قَالَ يَلَّيْ سَوَّيْتُ لَكُمُ الْكِرَامَ كُرَامًا﴾ (باو کیان) ووتی به لکودل و دروونی خوتان
 نه م کاره (ناپه سه نه ده) ی بؤ ناسان و جوان کردوون ﴿فَصَبَّرْ خَمِيلًا﴾ (ووتی جا نارام ده گرم) به نارام
 گرتیکسی چاک و په سه نه ده ﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ خواش یار مه تی درمه له سه نه وه ی
 یاسی ده که ن ﴿وَجَاءَتْ سَبَّارَةً﴾ جا کار و اتیک هات ﴿فَأَرْسَلُوا وَرَدَّهُمْ﴾ و ناو هینه ره که بیان نارد
 (بؤ ناو) ﴿فَأَذْنُ دَلُورٍ﴾ نه ویش دولچه که ی دا هیل بؤ ناو بیره که ﴿قَالَ يَبْشُرِي﴾ (که دولچه که ی
 هیتایه سه ره وه) ووتی نه ی خه لکینه موژده بی ﴿هَذَا ظَنُّكَ﴾ نه م کوریکه ﴿وَأَسْرَدُ بَصْعَةً﴾ وه نه وان
 (یوسف) یان شارده وه کردبانه کالای بازو گانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا زانایه به وه ی
 نه وانه ده بکه ن ﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ﴾ و فروشتیان به نرخیکسی که م ﴿وَرَزَاهُمْ مَقْدُودَةً﴾ که چهند
 دره هه مینک بوو ﴿وَوَكَّلْنَا فِيهِ مِنَ الْوَهْدِيَّتِ﴾ و نه وان بی نیاز بوون لینی (چونکه ده ترسان رازیان
 دره که ویت) ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرْآتِي﴾ وه نه وه که سه ی له میسر یوسفی کبری
 ووتی به نه که ی ﴿أَخْرَجِي مَثْوً﴾ ریزی لی بگره (شوینی حه وانه وه ی چاک ی بؤ ناماده بکه)
 ﴿عَسَى أَنْ يَفْعَلَا﴾ به لکو سوودمان پی بکه به نیت ﴿أَرْجِنَا وَلَدًا﴾ یان بیکه ی به کور ی خومان
 ﴿وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ نابهم جوړه یوسفمان جی گیر کرد (و پله و پابه مان پیندا)
 له زه وی (میسر) دا ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ مِنَ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾ (نه مه مان کرد) تا فیری خه و لیکدانه وه ی بکه ی
 ﴿وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ﴾ وه خوا به سه ره کاری خویدا زان و به ده سه لاته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 زوړبه ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ وه کاتیک بوو به پیاو و پی گه یی ﴿فَعَلَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾
 فرمان به وایی و زانیارمان پیندا ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ وه نابهم جوړه پاداشنی چاکه کاران
 ده ده پنه وه

﴿وَرَوَدَتْهُ الْمَلِكَةُ بِنَفْسِهَا عَنْ نَفْسِهِ﴾ نه و نافرته ی یوسف له مالیدا بوو دهست ټیکه لاوی (وخیانه تی) له یوسف ویست ﴿وَعَلَّقَتِ الْأَوْتَارَ﴾ و هه موو دهر گاکانی داخست ﴿وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ﴾ ووتی دهی وهره پېشه وه بو نه وهی بۆت نامه کراوه ﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) ووتی من به نا ده گرم به خوا ﴿إِنَّهُ رِزْقٌ﴾ به راستی نه و (خوا) بهر و در دگاری منه ﴿أَحْسَنَ مَثْوًى﴾ ږیژی لی گرتووم ﴿إِنَّهُ لَا يَفْخِجُ الظَّالِمُونَ﴾ به راستی ستم کاران بزگاریان نایب ۱ ﴿وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِهِمْ وَهَمَّ بِهَا﴾ سویند به خوا پېگومان نه و ژنه به نه وای نیازی (ټیکه لی زن و میردی) یوسفی کرد، یوسفش نیازی نه و ژنه ی ده کرد به خه تهره ی تفسی به شری ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ نه گهر نه و به لکه ږوونه ی بهر و در دگاری نه دیبایه ﴿كَذَلِكَ﴾ نابو جزره (به لکه مان نیشانی یوسف دا) ﴿لِيُصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَةَ﴾ بۆ نه وهی خرابه و داوین پیسی لی دوور به خه پنه وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾ چونکه به راستی نه و (یوسف) له بندنه پاک و هد لېزار ده کانی نیمه یه ۲ ﴿وَأَسْبَغَ الْأَبَاطَ﴾ (یوسف و نافرته که) ههر دوو کیان بهر اگردن گه شته لای دهر گاکه (یوسف بۆ خو ږزگار کردن و ژنه که ی (عزیزی میسر) یش بۆ نه وهی بگات به یوسف (بۆ به جېته تانی مه به سستی خوی) ﴿وَقَدَّتْ قَبِيضَهُ مِنْ دُبُرٍ﴾ (نافرته که) کراسه که ی (یوسفی) دراند له دواوه ﴿وَالْقِيَامَتَ﴾ جا هدر دوو کیان تووشی میردی (نافرته که) بوون ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ له بهر دوم دهر گاکه (ی دهر وه) دا ﴿قَالَتْ مَا جِئْتَنِي إِلَّا بِآهْلِكَ سُوءًا﴾ (نافرته که بۆ نه وهی خوی له و تاوانه به دوور بگریت و خیانه ته که ی دهر نه که ویت) به په له ووتی: سزای نه و که سه چه که ویستې خرابه (داوین پیسی) له گه ل خیزانه که تدا بکات ﴿إِلَّا أَنْ تُنَجِّنَ أَرْعَابَ الْيَمْرِ﴾ جگه له وهی بهند بگریت یان سزایه کی سه خت بدریت ۳ ﴿قَالَ هِيَ رَوَدَّتْنِي عَنْ نَفْسِي﴾ (یوسف) ووتی نه و (ژنه) داوین پیسی له من ویست ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا﴾ نه و سا شایه ټیکه له کهس و کاری نه و (نافرته) شایه یی دا ﴿إِنْ كَانَ قَبِيضُهُ﴾ (ووننی) نه گهر کراسه که ی (یوسف) ﴿قَدْ مِنْ قُبُلٍ﴾ له پېشه وه درنرا بیت ﴿فَصَدَقَتْ﴾ نه وه نافرته که راست ده کات ﴿وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾ وه (یوسف) له دروژنان (خرابه کارانه) ۴ ﴿وَأَنْ كَانَ قَبِيضُهُ﴾ وه نه گهر کراسه که ی ۵ ﴿قَدْ مِنْ دُبُرٍ﴾ له دواوه درنرا بیت ﴿فَكَذَّبْتَ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه وه نافرته که درو ده کات و (یوسف) له راست گویانه ۶ ﴿فَلَمَّا زَا قَبِيضُهُ﴾ نه و مجا کاتیک (عزیز) بیی کراسه که ی یوسف ﴿قَدْ مِنْ دُبُرٍ﴾ له دواوه دراوه ﴿قَالَ إِنَّهُ مِنْ كِبْرِكُنْ﴾ ووننی به راستی نه مه له فرو قیلې نیوه ی (نافرته) ﴿إِنْ كُنْتَ كُنَّ عَظِيمٌ﴾ به راستی فرو قیلې نیوه زور گه وره یه ۷ ﴿يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ هَذَا﴾ (عزیز ووننی) یوسف وازینه له م کاره و باسی مه که ﴿وَأَسْتَغْفِرِي لَذُنُوبِكِ﴾ و (ژنه که) نوش بۆ گونا هه که ت داوای لیور دن بکه ﴿إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾ چونکه به راستی تو له پیری تاوانبارانی ۸ ﴿وَقَالَ يَسْرَةٌ فِي الْمَدِينَةِ﴾ (ده سته یه ک) له ژنانی شار (پاش نه وهی هه و اله که یان بیست به ته شمر وه) ووتیان ﴿أَمْرًا أُعْزِزَ﴾ ژنه که ی عزیز (ی میسر) ﴿تُرَوِّدُفْنَهَا عَنْ نَفْسِهِ﴾ ده به ویت (هه ول ده دا) له گه ل غولامه که ی داوین پیسی بکات ﴿قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا﴾ به راستی خوشه و سستی (نه و غولامه) چو وه ته ناو بهر ده ی دلی ﴿إِنَّا لَنَرَاهَا﴾ به راستی نیمه نه و (ژنه) ده بینن ﴿فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ له گومرایه کی ږوون دایه ۹

﴿فَمَا تَسْمَعُ مِنْهُمْ كَرْهًا﴾ جا کاتیک ژنه که (ی عه زیز) تانه و ته شه ری نه وانی بیست ﴿أَرْسَلْتَ إِلَيْهِمْ﴾ ناردی به دواياندا ﴿وَأَنفَعْتَ لَهُمْ مَكَلًا﴾ نامه ی کرد بویان شوتنی (خوشی دانیشن و) شان دادان ﴿وَأَنفَعْتَ كُلَّ وَادٍ وَبَنِيَّانَ يَكُنَّ﴾ و هریه ک له و ان چه قویه کی پندان (بؤ میوه له ت کردن) ﴿وَقَالَ آخِرُ حَاجَّتِنِي﴾ نه و سا ووتی (به یوسف) و هره بؤ ناویان (بابینین) ﴿فَلَقَارَأْتَهُ أَكْبَرُتُهُ﴾ هه که نه و (یوسف) یان بین حه به سان (له جوانی نه و دا) ﴿وَقَطَعَنْ لِيْهِنَّ﴾ و هه موویان (له کاتی مبه له تکر دندا) ده سنی خو یان یان بری ﴿وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ﴾ ووتیان پاکسی وینگر ردی بؤ خوا ﴿مَا هَذَا بَشَرًا﴾ نه مه نامه سی نیبه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾ نه مه ته نه ها فرشته به کی به رزو به ریزه ﴿قَالَ﴾ (ژنه که) ووتی بینان ﴿فَدَلِكُنَّ الَّذِي﴾ نه مه نه و که سه به که ﴿لَمَتْنِيْ فِيْهِ﴾ نیوه سه رزه نشتی متان ده کرد له سه ری ﴿وَلَقَدْ رَوَدْتُهُ عَنْ نَّفْسِهِ﴾ وه سویند به خوا بینگومان و بستم ده ستم له گه ل تیکه ل کات ﴿فَأَسْتَعْصِرَ﴾ به لام نه و خوی گرتووه (نه یکرد) ﴿وَلَمَّا لَمْ يَقْلْ مَا أَمَرْتُهُ﴾ وه سویند به خوا نه گهر نه و ی فرمانی پی ده که م نه ی کات ﴿لَتَسَجُتَنَّ وَلَتَكُونَا مِنَ الصَّاغِرِينَ﴾ نه و به بینگومان به ند ده کریت و له پر یسویان ده بینت ﴿قَالَ رَبِّ الْيَسْبُ احْبَبْ﴾ (یوسف) ووتی نه ی به روه ردگارم به ند کردم لا خوشتره ﴿بِمَا لَمْ يُولَدْ إِلَيْهِ﴾ له و ی که نه وانه داوای ده که دن لیم (که بی که م) ﴿وَالْأَصْرَفُ عَنِّي كَيْدُهُنَّ﴾ وه نه گهر پیلانی نه و ژنانم لئ لا نه ده ی ﴿أَلَسْبُ إِلَيْهِ﴾ له وانه به دلم بؤ لایان بر و ا (حه زیان لئ ب که م) ﴿وَأَلِي فِي الْجَاهِلِينَ﴾ پاشان له نه فامان ده بم و ده جمه ویز یانه وه ﴿فَأَسْجَابَ لَهُ رَبُّهُ﴾ نه و سا به روه ردگاری دوعا که ی لئ و ه رگرت ﴿فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ﴾ و پیلانده که ی نه و (ژنانه) ی لئ لادا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی هه ر خوا بیسه ری زانایه ﴿ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ فِيْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ﴾ نه مجا بویان ده ر که وت و بینان چاک سوو پاش نه و ی نه و هه موو به لگه یان (لئ) بینی ﴿لَتَسْجُتَنَّ حَتَّىٰ حَاجَّتِ﴾ تاماره به ک به ندی بکه ن ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ الْيَسْبُ فَتَيَّانَ﴾ نه و سا دوو کویری لاو (خزمه تکار) له گه لئ چوونه به ندیخانه ﴿قَالَ أَخَذْتُمَا﴾ به کینکیان ووتی (به یوسف) ﴿إِنِّي أُرِيْكُمْ﴾ به راستی له خه و مدا خوم دی ﴿أَعَصِرُ خَمْراً﴾ تریم ده گوشه که ده بی به عه رق ﴿وَقَالَ الْآخَرُ﴾ وه نه و ی نریان ووتی ﴿إِنِّي أُرِيْكُمْ﴾ بینگومان له خه و دا خوم دی ﴿لَتَحْمِلَ فَوْقَ رَأْسِيْ خُبْرًا﴾ نانم هه لده گرت به سه ر سه ر مه وه ﴿تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ﴾ بالنده لئ ده خوارد ﴿لَتَشْتَاتِ الْوَيْلَةُ﴾ لیکدانه وه ی نه و (خه و) مان پی بلئ ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی نیمه تو له چا که کاران ده بینن (که چاک خه و له به ک ده ده یته وه و به رژی ده که ی ت) ﴿قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ﴾ (یوسف) ووتی : (سه به ینی) هیچ خوراکینکشان پی نادریت که بیخون ﴿إِلَّا أَنْ تَأْكُمَا بِتَأْوِيلِهِ﴾ به هه ر دوو کتان ده لیم چی وچیتان بؤ ده هبتن ﴿قَالَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا﴾ پیتش نه و ی بگانه لاتان ﴿ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّيْ﴾ نه مه ش له و به هه رانه به که به روه ردگارم فیری کردوم ﴿إِنِّي نَزَّكْتُ﴾ به راستی من وازم هه تاوه ﴿وَمَلَأَ قُورٍ﴾ له ناینی گه لیک ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ که بر وایان به خوا نه هه تا ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ وه نه و ان پی بر و اش بوون به رژی دواپی ﴿۷۷﴾

﴿وَاتَّخَذَ إِلَهًا آتَايَ﴾ وہ شوئی ثانی باو واپیرانم کہ و تووم ﴿بِرَّهْمٍ وَاسْحَقٍ وَتَعُوبٍ﴾ کہ (ثانی) ٹیراھیم و نیسحاق و یہ عقوبہ ﴿مَا كَانَ لَنَا﴾ شایستہ و شیاونی یہ بزمان (بؤ شوینکہ و توانی ٹیراھیم) ﴿أَنْ تُشْرِكَ بِآثَمٍ مِنْ خِيٍّ﴾ کہ هیچ شتیک بکہین بہاویہش بق خوا ﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا﴾ تہ مہش چاکہ و بہرہی خوابہ بہ سہر نیمہ وہ ﴿وَعَلَى النَّاسِ﴾ وہ بہ سہر خہ لکیشہ وہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ بہ لام زورہی خہ لکی سوپاسی خوا ناکہن ﴿يُضْجَعِي الْيَسْجَنَ﴾ تہی دوو ہاوپنکہی بہ ندینخانہم ﴿إِنَّ رَبَّاتٍ مُّشْفِقُونَ خَيْرٌ﴾ ثایا چہند خوابہ کی جیا جیا باشترن ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْفَهْرُ﴾ بان خوابہ کی تاکی بہدہ سہ لات ﴿مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ ٹیوہ بینجگہ لہ خوا هیچ شتیک ناہرستن ﴿إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَشْرَوهَا أَتَاؤُكُمْ﴾ جگہ لہ چہند ناویک تہ بیت کہ ٹیوہ و باو و باپیر اتان ناوتان ناوون (خودا) ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا هیچ بہ لگہ بہ کی دہر بارہ بان تہ ناردق تہ خوار وہ (کہ تہ واثہ بہرستن) ﴿إِنْ لَكُمُ الْإِلَٰهُ﴾ بیگومان ہر بار تہ نہا بق خوابہ ﴿أَمْ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا يَٰٓأَيُّهَا﴾ فہرمانی داوہ بینجگہ لہ و هیچ شتیک نہ بہرستن ﴿ذَلِكَ إِلَٰهٌ قَرِيبٌ﴾ تہ و یہ ٹانی راستی دامہ زراوی نہ گوراو ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام زورہی خہ لکی نازانن ﴿يُضْجَعِي الْيَسْجَنَ﴾ تہی دوو ہاوپنکہی بہ ندینخانہم ﴿أَمْ آتَاؤُكُمْ مَا فَتَنَّا رَبَّهُمْ خَيْرًا﴾ یہ کینکتان عارہق دہر خوار دی گہورہ کہی (پاشا) دہدات ﴿وَأَمْ لَا تَحْكُمُ فَيُضْلَبُ﴾ بہ لام تہوی تر تان (دہ کوزرنت و) ہلہدہ واسرنت ﴿فَتَأْكُلُ الْقَنَازَ مِنْ زُاسَمٍ﴾ تہ و سا بالندہ لہ سہر (و دہم چاوی دہ خوات ﴿فُتِي الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ تہ و کارہی کہ ٹیوہ دہر بارہی ہر سیار دہ کہن (لہ لایہن خودا وہ) ہر یاری لہ سہر دراوہ (ونا گورنت) ﴿وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ﴾ و (یوسف) ووتی بدوہی کہدہ بزانی ﴿أَنَّهُ نَاجٍ فِيهِمَا﴾ رزگاری دہ بیت لہ دوو بہند کراوہ کہ ﴿أَكْثَرِي عِنْدَ رَبِّكَ﴾ باسم بکہ لای گہورہ و پادشاکت (کہ بہناہق گیراوم) ﴿فَأَنسَنَهُ السَّبْطُ﴾ بہ لام شہیتان لہ بیری بردوہ ﴿وَذَكَرَ نِيَّةً﴾ کہ باسی (یوسف) بکات لای پادشاکہی ﴿فَلَيْتَ فِي الْيَسْجَنِ بَضْعَ سَبْعِينَ﴾ بزیہ ماوہی چہند سالتیک (یوسف) لہ بہ ندینخانہ دا مایہ وہ ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ وہ پادشا (خہ ویککی بینی) ووتی ﴿إِنِّي أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَاتٍ يَسَوْنَ﴾ بیگومان من لہ خہ و مدا خہوت مانگای فہ لہوم بینی ﴿يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ﴾ کہ خہوت (مانگا)ی لہر و لاواز دہ بخواردن ﴿وَسَمِعَ سُبْحَانَكَ خُضِرٌ وَأَخْرَجَ يَسَنًى﴾ وہ خہوت گولہ دانہ و نلہی سہوزو خہوتی نری و شکم بینی ﴿يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ تہی کار بہدہست و دونیا دیدان ﴿أَفْتُونِي فِي رُءُوسِي﴾ تہم خہ و دہم بق لیک بدہنہ وہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ لِرُءُوسِي تَعْبُرُونَ﴾ تہ گہر ٹیوہ ماتای خہ و دہ کہن و دہ زانن خہ و ہر زین بکہن ﴿

﴿قَالُوا أَضَلُّنَا أَهْلَكُمْ﴾ ووتیان خموی تیکه ل و پیکه ل (و پروپوچه) ﴿وَمَا تَحْزَنُ بِنُورِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمِهَا﴾
و نیمه ش لیکدانه وهی خموی تیکه ل و پیکه ل نازنین ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمْ مِّنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ﴾
نه و سانه و دیان که بزگاری بوو له دوو (بند کراو) که له پاش چند سالیك بیری که و نه وه و و تی
﴿أَنَا أَنبِئُكَ بِتَأْوِيلِهِ﴾ من بونان لیکده ده مه وه مانای نه و خه وه ﴿فَأَرْسَلُون﴾ جا (فرموو) بمنیرن
(به دوا ی یوسف دا که له به ندینخانه دایه) ﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ (هات و و تی) یوسف نه ی
هاورنی راستگو ﴿أَلَيْسَ فِي سَبْعِ نَجْمَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ﴾ مانای نه و خه وه مان پی بلی
چی به ؟ خه و ت مانگای قه له و که خه و ت مانگای له رو لاواز بیانخواست ﴿وَسَبْعٌ مِّثْلَ خُبْرٍ﴾
﴿أَلَيْسَ﴾ ههروه ها خه و ت گولی دانه و تله ی سه و زو خه و ت گولی و و شک ﴿لَعَلِّي أَرْجِعَ إِلَى﴾
﴿النَّاسِ﴾ تا من بگه ریمه وه بولای خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ بؤ نه وه ی نه و ان نه وه بزائن ﴿وَقَالَ تَزْعُمُونَ سَبْعٌ مِّثْلَ خُبْرٍ﴾ (یوسف) و و تی خه و ت سال کشتو کان ده که ن به دوا ی به کداو
به به رده و امی ﴿فَرَأَاهُمْ يَفْزَعُونَ فِي سُجُودِهِ﴾ جائه وه ی که در و تته تان کرد به پنهانه وه له گوله که بیدا
﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا أَكَلُوا﴾ که مینک نه بیت له وه ی که ده یخون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَبْغُونَ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ له مجا
له پاش نه و (خه و ت ساله) خه و ت سالی تردیت که سه خت و قات و قریبه ﴿يَا أَهْلَ الْبَلَدِ مُنَافِقُ﴾
﴿لَعَلِّي﴾ هه رچیتان پاشه که و ت کرد وه بؤ نه و (خه و ت ساله سه خته) ده یخون ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا أَكَلُوا﴾
مه گه ر که مینک له وه ی قایم هه لی ده گرن (بؤ نه تۆ و ناشتنه وه ی سالیکی تر) ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَبْغُونَ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾
﴿عَامٌ﴾ پاشان دوا ی نه و (خه و ت ساله سه خته) سالیك دیت ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَبْغُونَ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ خه لکی تیدا
(بزگار ده کرین) بارانیا بؤ ده بار تریت و تیدا دوشاو (ی میوه هات) ده گرن ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ پاشا
و و تی ﴿أَتُنَبِّئُونِي بِغَيْبٍ﴾ نه و (پیاوه) م بؤ بینن ﴿فَلَمَّا نَسُواْ آلَ الرَّسُولِ﴾ جا کاتیک تیر دراوه که (ی پاشا) هاته لای
یوسف ﴿قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ﴾ (یوسف) و و تی بگه ریمه وه بولای گه و ره که ت (پادشاکه ت) ﴿فَتَقَالَ﴾
و هر سیاری لی بکه ﴿مَّا بَالُ الْيَسْرِ الَّتِي فَطَعْنَ أَيَّ دِيهِنَّ﴾ هوی چی بوو که نه و ژنانه ده سنی خوینانیا
بیری ﴿إِنْ زَيْدٌ بِكَيْدِهِمْ غَيِّبٌ﴾ بنگومان به و ره گارم به پیلانی نه و (ژن) انه ناگادارو زانایه ﴿وَقَالَ مَا خَطْبُكُمْ إِذْ رَوَدُّنَّ يُوسُفَ عَنْ نَّفْسِهِ﴾ و و تی (به ژنه کان) مه به ستان چی بوو کاتیک و یستان
یوسف بخه له تینن و کاری خرابی پی بکه ن ﴿فَلَنْ خَشِيَ إِلَهُ﴾ (نافره ته کان) و و تیان پاک و بنگه ردی بؤ
خوا ﴿مَاعِلَفَاتٌ عَلَيْهِمْ مِنْ شَوْءٍ﴾ نیمه هیچ خرابه به کمان لی نه دیوه ﴿قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ﴾ ژنه که ی عه زیز و و تی
﴿الَّذِي خَصَّصَ الْخَلْقَ﴾ نایبستا حه ق و راستی ده ر که و ت ﴿أَنَّا زَوَدْنَاهُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ من ده مویست (یوسف)
ده ستم له گه ل تیکه ل کات ﴿وَأَنَّهُ لَمِنَ الصِّدِّيقِينَ﴾ و بنگومان نه و له راست گزیانه ﴿وَلَا يَتَعَزَّ﴾
﴿أَنِّي﴾ (یوسف و و تی) نه وه بؤ نه وه ی (پادشا) بزانی به راستی من ﴿لَا أُخْبِتُهُ بِالْغَيْبِ﴾ به به نهانی ناپاکی
و خپانه تم نه کرد وه لی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي بَكْدَ الْغَائِبِينَ﴾ وه به راستی خواش پیلانی ناپا کان ناگه به نیته
نه نجام ﴿۵۱﴾

﴿وَمَا أَتَيْنَا نُفْسِي﴾ وه (یوسف ووتی) من هر گیز پا کانه بؤ خوم ناکم ﴿إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾ (چونکه) به راستی نفس زور فرمان دهر به خرابه ﴿الْأَمَّارَةُ بِرَبِّی﴾ بیجگه نه و نه فسه‌ی بهر و رد گارم
 به حمی پی کرد بیت ﴿إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ ذَرِيعٌ﴾ به راستی بهر و رد گارم لیورده‌ی میهره بانه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ جا پادشا ووتی (به ژنده سته کانی) ﴿أَتُنَبِّئُونِي بِرَبِّی﴾ نه و یوسف هم بؤ بیتن ﴿أَسْتَخْلِصُكَ لِنَفْسِي﴾
 ده بکمه (که سیک) نایبیت به خوم ﴿فَلَمَّا كَمَنَّ﴾ جا کاتی که (پادشا) قسه‌ی له گه‌ن کرد ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾
 ووتی به راستی تو ﴿الْيَوْمَ لَنَبْنِيَنَّكَ آمِينَ﴾ نه سر و لای نیمه خاوه‌نی پله و پایه و باوه پینکراوی ﴿قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْهَا﴾ (یوسف) قدر مووی (به پادشا) له سر خدزنه و دارایی
 زهوی (میسر) دابمنی به راستی من باریزه رنکی شماره زام ﴿وَوَكَّلْنَاكَ مَكَّا الْيُوسُفَ﴾ ثابته و جوره
 یوسفمان پایه دارو جیگیر کرد ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له خاک (ی میسر) دا ﴿يَتَّبِعُهَا حَيْثُ شَاءَ﴾ له هر
 شونینک (ی میسر) بیوستایه ده ریا ﴿نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن شَاءَ﴾ هدر که سمان بوی بهر میهره بانی
 خومانی ده خه‌ین (له دونیادا) ﴿وَلَا تُضِيعُ آجَرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ و پاداشتی چاکه کاران وون ناکه‌ین ﴿وَلَا تُجِرُ الْكَافِرَ وَخَافِرَ﴾ وه به راستی پاداشتی رورزی دواپی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بؤ نه و که سانه‌ی
 پروایان هیناوه ﴿وَكَلَّا تَقُولُ﴾ و به به همیشه‌ی خوباریزه وون (له هاویه‌ش بریاردان و ناوان)
 ﴿وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ﴾ وه (له کاتی گرانیدا) برا کانی یوسف هاتن (بؤ میسر) ﴿فَدَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ نه و سا
 جیورنه لای (یوسف) ﴿فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُسْكِرُونَ﴾ ده ست به جی (یوسف) نه وانی ناسی یموه به لام
 نه وان نه میان نه ناسی یموه ﴿وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ﴾ جا کاتیک که رنکی خستن و نه وای که ویستیان
 پینی دان ﴿قَالَ أَتُونِي بِكُلِّ مِّنْ أَيْكُم﴾ ووتی بر ایه کی باو کیان همه بؤم بیتن ﴿الْأَتْرُونَ أَنِي﴾ نایا نایین
 که من ﴿أَوْفَى الْكَفْلِ﴾ پیوانه‌م تیر و نه واره (بؤ کرباره کان) ﴿وَأَنَا خَيْرُ الْمَوْلِينَ﴾ وه من خانه خونی
 چاکم ﴿إِن لَّرَأَوْفَى بِهٖ﴾ جا نه گهر نه و (برایه تان) م بؤ نه هیتن ﴿فَلَا كَيْلَ لَّكَ بِهٖ وَلَا تَقْرَبُنَّ﴾ نه و
 پیوانه (ی دانه و تله) تان لای من نه و نزیك (نه و ولانه‌ش) مه که ونه ووه ﴿فَالْوَأَسَىٰ وَدُعْنَهُ لُنَّ﴾ ووتیان
 هه‌ول و نه قه‌لا ده ده‌ین له گه‌ن باو کی دا ﴿وَأَنَا الْفَاعِلُونَ﴾ و دنیابه نیمه نه و کاره ده که‌ین ﴿وَقَالَ﴾
 لَیْسَ بَیِّنِهِ وَ (یوسف) ووتی به بهر ده ست و خرمه تکاره کانی ﴿أَجْعَلُوا بَصَنَّتُمْ فِی رَحْلِیهِمْ﴾ دراهه کانیان که
 داویانه (به دزی یموه) بیخه نه ناو باره کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ یَعْرِفُونَهَا﴾ به لکو بیناسنه ووه ﴿إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِیهِمْ﴾
 کاتیک که گهرانه ووه بؤ ناو مال و مندالیان ﴿لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُونَ﴾ تا (بیته هوی نه وای) بگهر نه ووه
 و بیته ووه (جاریکی تر) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَهْلِیهِمْ﴾ نه مجا کاتیک گهرانه ووه بؤ لای باو کیان ﴿قَالُوا﴾
 یٰٓأَنَّا ﴿ووتیان نه‌ی باو کی بهر زمان ﴿مِنْ مِّنَّا الْكَفِلُ﴾ (بؤ سالی داهاتوو) پیوانه‌مان لی قه‌ده‌غه
 کراوه (شتمان پینافر وشن نه گهر بنیامین نه نیریت له گه‌لماندا) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا آتَانَ نَضَعُ﴾
 جا که واته برا که‌مان له گه‌لماندا بنیره پیوانه‌ش ده که‌ین (دانه و تله ده کربن) ﴿وَأَنَا لَمُهَاقِفُونَ﴾
 و دنیابه ناگاداریشی ده که‌ین ﴿﴾

﴿قَالَ﴾ (به عقوب) ووتی (بیان) ﴿هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ﴾ نایا دنیایم لیسان دهر باره ی ﴿إِلَّا كَمَا آتَاكُمْ﴾
 عَلَىٰ آخِرِهِمْ قَبْلُ ﴿ههروهك پیشتر دنیا بووم لیسان دهر باری (یوسفی) برای ﴿قَالَ اللَّهُ خَيْرَ حَفِظًا﴾ که واته
 خوا چاکترین پاریزوره ﴿وَهُوَ أَزْهَرُ الرَّجْمِینَ﴾ وه نهو به زهیی دارترینی هه موو به زهیی دارانه ﴿وَلَمَّا﴾
 فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ ﴿جا کاتیک باره کانیاں کرده وه ﴿وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ﴾ بینی یان ده سمایه که یان یو
 گه ریترا وده وه ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا﴾ ووتیاں نه ی باوکی به ریزمان ﴿مَاتَبِعِي﴾ چیمان ده ویت ﴿هَلْ ذُوهُ بِضْعَتُنَا﴾
 نه مه درا وه که مانه ﴿رُدَّتْ إِلَيْنَا﴾ بومان نیر درا وده وه ﴿وَنَبِیْرُ أَهْلَانَا﴾ بزیویش یو خوا خیر انمان ده هیتین
 ﴿وَنَحْفَظُ أَخَانَا﴾ و برا که شمان دهر یزین ﴿وَنَزَّادُ كَعِلَ بَعِیْرًا﴾ و باری ووشتر یکیش (دانه ویتله)
 زیاد ده هیتین ﴿ذَلِكَ كَعِلٌ یَسِیرٌ﴾ شم (بارهش) پتوانه به کی که مه (و به ناسانی ده مان ده نی) ﴿قَالَ﴾
 لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ ﴿(به عقوب) ووتی هه رگیز نایبترم له گه لئان ﴿حَتَّىٰ تَوَدُّوا مَوْثِقَیْنِ اللَّهِ﴾ هه تا
 به لیتیکی بشه وم بی نه دهن له لایه ن خوا وه (تا مسویندم بۆ نه خون به خوا) ﴿لَأَشْنَعِي بِهٖ﴾ که به یگومان
 (به بیوه ی) نه ی هیننه وه بۆم ﴿إِلَّا أَنْ يَخَاطِبَكُمْ﴾ مه گهر دهر بدترین و چارتان نه میتیت ﴿فَلَمَّا أَوَّدَ﴾
 مَوْثِقَهُمْ ﴿نه مجا کاتیک په یمانیاں پندا (سویندیاں خوارد) ﴿قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِیْلٌ﴾ (به عقوب)
 ووتی خوا ناگادار و چاودیره سه باره ت به وه ی که ده یلین ﴿وَقَالَ یَسِیْرُ﴾ وه ووتی نه ی کوره کانم
 ﴿لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ﴾ هه موونان له دهر گایه که وه مه چنه ژووره وه ﴿وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ﴾ به لکو
 له چنه دهر گایه کی جیا جیا وه به چنه ژووره وه ﴿وَمَا أَغْنِیْ عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَیْءٍ﴾ وه من هیچ سوودتان
 بی ناگه به نم له بدرانه ر (پیشهانی) خوا دا ﴿إِنْ لَكُمْ مِنَ الْأَشْیَاءِ﴾ هه موو حوکم و بر یاریک تنه ی بۆ خوا به
 ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشت هه ر به و ده به ستم ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ أَنَا وَكُلُّ الْمُسْلِمِینَ﴾ و خوش پیرانیش یا خویان
 هه ر به و بسپرن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا﴾ جا کاتیک چوونه ژووره وه ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُ أَبُوهُ﴾ لهو شوینه وه ی
 که باوکیان فرمانی بی دابوون ﴿فَمَا كَانَ یَغْنِیْ عَنْهُمْ﴾ نهو (چوونه به و جوړه) هیچ سوودی بی نه گه یاندن
 ﴿فَرَأَوْهُ مِنَ النَّارِ﴾ له به رامهر (قهدهری) خوا دا ﴿إِلَّا الْحَاجَّةُ﴾ به لکو نه وه مه به سته ک بوو ﴿فَیَقْبِضُ﴾
 یَقْبُضُ ﴿له دهر وونی به عقوبدا بوو ﴿قَضَاهَا﴾ (به م شنبه) نه نجامی دا ﴿وَأَنَّهُ لَذُو عِلْمٍ﴾ وه به راستی
 به عقوب خوا وه ی زانست و زانیاری بوو ﴿لَمَّا عَلِمَتْهُ﴾ چونکه نیمه فیرمان کرد بوو ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ﴾
 النَّاسِ لَا یَعْلَمُونَ ﴿به لام ژور به ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ یُوسُفَ﴾ کاتیکیش که چوونه
 ژووره وه بۆ لای یوسف ﴿أَوَدَّى إِلَیْهِ أَخَاهُ﴾ (یوسف) برا که ی برده په تا خویه وه ﴿قَالَ إِنِّي أَنَا خُوكَ﴾
 ووتی به راستی من برا که ی تۆم ﴿فَلَا تَحْزَنْ﴾ که واته هیچ غه مبار مه به ﴿یَمَّا كَانُوا یَعْمَلُونَ﴾ به وه ی
 که نه وان ده یکن (له گه لت) ﴿

﴿فَلَمَّا جَعَلَهُمْ يَجْهَازِهَ﴾ جی کاتیک که بر یکی خستن و نه وهی ویستیان پیی دان ﴿جَعَلَ
 الْيَسَايَةَ﴾ ناو خوری (پتوانه کهی) مه لیکی خسته ﴿فِي رَحْلِ أَخِي﴾ ناو باری برا کهی ﴿ثُمَّ أَذِنَ مُؤَدِّنُ﴾
 پاشان جبار چی به ک جاری دا ﴿إِنَّمَا الْيُورُ﴾ نهی کاروانه که ﴿إِنَّا كُنَّا نَسْرِ قُوت﴾ به راستی
 نِسوه دزن ﴿قَالُوا وَاقْتُلُوا عَلَيْهِمُ﴾ پرویان نیکردن و ووتیان ﴿مَاذَا تَفْقِدُونَ﴾ چیتان گوم
 کردوه؟ ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ﴾ ناو خوره کهی (پتوانه کهی) پادشامان دیار نه
 ﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ جُمْلُ بَعِيرٍ﴾ هدر که سیک بیپیتیه وه باری ووشتریک (خوراکی) دهریتنی ﴿وَأَتَيْنَاهُ
 زَعِيمٌ﴾ وه منیش دهنه بهری نهو (باره) دهیم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَاللَّهِ﴾ سویند به خوا ﴿لَقَدْ
 عَلِمْنَا﴾ به راستی نِسوه دهرانن ﴿مَا جِئْنَا﴾ که نیمه نه هاتوین ﴿تُفْسِدُ فِي الْأَرْضِ﴾ بۆ نه وهی خراپه
 بکهین له و لانددا ﴿وَمَا كُنَّا سِرْقِينَ﴾ وه نیمه پیتشر دز نه بوین ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿فَمَا جَزَاؤُهُ﴾ دهی
 ثابا تولهی نه و دزه چیه ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ نه گهر نِسوه دروزن سوون ﴿قَالُوا جَزَاؤُهُ﴾ ووتیان
 تولهی نه وهی به ﴿مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ﴾ له باری هدر که سیکدا دوزرا به وه ﴿فَهُوَ جَزَاؤُهُ﴾ هدر نه که سه
 خوی تولهی بیت (واته : نه وهی دزیه کهی کردوه نه بیته عهبد و کویلهی نه وهی دزیه کهی لی کراره)
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ثابه و جزوه توله له سنه مکاران ده سین ﴿فَبَدَأَ بِأَنْعَيْتِهِمْ﴾ نه وسا (یوسف)
 دهستی کرد به بشکیننی جدواله کانیان (باره کانیان) ﴿فَبَدَأَ بِأَنْعَيْتِهِمْ﴾ له پیتش بشکیننی جهوالی
 (بنیامین) برای (دایک و باو کی یوسف) ﴿ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا﴾ له پاشان (ناو خور - پتوانه کهی) دهری هینا
 ﴿مِنْ وَعَاءِ أَخِي﴾ له جهوالی برا کهیدا ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابه و جزوه ﴿حِكْمَةً لِّیُؤْثِفَ﴾ پیلانمان نشانی یوسف دا
 ﴿مَا كَانَ لِیَأْخُذَ لَعْنَةً﴾ نه و نهیده توانی برا کهی بگریت ﴿فِي دِينِ الْمَلِكِ﴾ به پیتی ثابنی و یاسایی پادشا
 (به لکوه بهینی نه و قسه بوو براکانی خویان کردیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر (کاتیک) که خوا
 به ویت ﴿تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ شَاءَ﴾ هدر که سیک بمانه ویت پلهی به رز ده کهینه وه ﴿وَتُفَوَّقُ كُلَّ﴾ و له سهر
 هه موو ﴿ذِي عِلْمٍ عَلَيْهِ﴾ خاوه زانستیکه وه زانتر هه به (مه به ست پی خودابه) ﴿قَالُوا إِنَّا تَسْرِقُ﴾
 ووتیان نه گهر نهو (بنیامین) دز بیتنی ﴿فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لِّمِّنْ قَبْلُ﴾ نه وه بیتگومان برا کهشی پیتشر دزی
 کردوه (واته یوسفیش دز بووه) ﴿فَأَسْرَهَا یُوسُفُ فِي ثَقْبِهِ﴾ به لام یوسف (پیتاخوشبوونی خوی)
 بهم (تومه ته) له دهرونی خویدا شارده وه ﴿وَوَرَّيْبُهَا لَهُمْ﴾ دهری نه پیری بۆ نه وان ﴿قَالَ أَنتُمْ﴾ (نه نهها)
 ووتی نِسوه ﴿سَرَقَكُمُ الْأَرْضَ﴾ له وان خراپترن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾ خواش چاک دهرانن به وهی
 که نِسوه دهیلین ﴿قَالُوا إِنَّا نَعْرِیْزُ﴾ ووتیان نهی عه ریز (پادشا) ﴿إِنَّا لَهُ نَاصِحَا حَکِیْمَا﴾ به راستی
 نه و باو کینکی زور پیری به ته مهنی هه به ﴿فَخُذْ أَحَدًا مَّعَكَ أَتَّ﴾ جایه کیک له نیمه له جیانی نه و بگره
 ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی نیمه توله چاکه کاران ده بینن ﴿﴾

﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) وونی پهنا به خوا ﴿أَنْ تَأْخُذَ بِالْأَمْنِ وَجَدْنَا مَتَاعًا عِنْدَهُ﴾ له و هی که هیچ کس سی بگریمن بیجگه له و هی که ثاو خوړ (پنوا نه) که مان لا دوزیو ته و ه ﴿که دزرا بسو﴾ ﴿إِنَّا إِذَا لَطَمْتُمْ﴾ به راستی نه گهر وا بکهین نیمه له ستم کاران ده بین ﴿فَلَمَّا أَسْتَيْسُرَ أَمْنُهُ﴾ جا کاتیک بی هیوا بسوون له و هی (و وزیر به رله ای بکات) ﴿خَلَصُوا نَجِيًّا﴾ چوونه که ناریک به چه پ او یژسان ده کرد ﴿قَالَ كَيْبَرُهُمْ﴾ برا گه و ره که بیان وونی ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نه ی نازانن ﴿أَنْ آتَاكُمْ﴾ که بنگومان باو کتان ﴿قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ قَوْلًا مِنْ اللَّهِ﴾ سویند و په یمانیک ی به ناوی خواوه لی و هر گرتن ﴿وَمِنْ قَبْلِ مَا فَرَطْ شَرِّ يُوسُفَ﴾ پیشتیش (له و به لینه ی پیتان دابو) و ده رباره ی یوسف که مته رخه میتان کرد ﴿فَلَمَّا أَرَبَّ الْأَرْضُ﴾ که واته من ندم زه و یه به جی ناپه لم ﴿حَتَّى يَأْتِيَ الْبَنِي﴾ هتا باو کم مزلته ی (گه رانه و هم) پی نه دات ﴿وَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى﴾ یان خوا بر یارم بؤ نه دات ﴿وَوَحَّى الْفُكَيْمِ﴾ هر ته ویش یاشترینی داد و رانه ﴿أَزْجِعُوا إِلَى أَبِيكُمْ﴾ نیوه بگه رینه و بؤ لای باو کتان ﴿فَقُولُوا إِنَّا بَنُو﴾ و بی بلین نه ی باو کی خومان ﴿إِنَّا إِنَّا سَرَقْنَا﴾ به راستی کوره که ت دزی کرد ﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَمِلْنَا﴾ و نیمه ش بیجگه له و هی ده مانزانی شایه تیمان نه داوه ﴿وَمَا كُنَّا بِالْعَلِيِّ حَافِظِينَ﴾ خو نیمه ناگاداری شاروه و نه یی به کان نه بووین ﴿وَمَنْ قَالَتِ الْقَرْيَةُ الْآلِي﴾ (خو نه گهر بر و انا که یی) له خه لکی نه و شاره ش به رسه ﴿مَكَّنَّا فِيهَا﴾ که نیمه ی لی بووین ﴿وَالْعَبْرَاءُ إِلَيْنَا قَبْلَكَ فِيهَا﴾ و له و کار وانه ش (به رسه) له گه لیدا گه راینه و ه ﴿وَلَمَّا أَصْدَقُونَ﴾ و ه به راستی نیمه راست گویسن ﴿قَالَ بَلْ سَوَّيْتُ لَكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ (به عقوب علیه السلام) وونی وانی به به لکو نه فسی خو تان کارنکی بؤ جوان (و ثاسان) کردون ﴿فَصَبَّرْ حَبِشًا﴾ بؤ به چارم دان به خودا گرته به جوانی ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا﴾ به و نومیده ی خوا هه موویان (یوسف و بونیامیش) م بؤ به نیمه و ه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هر نه و زانای کار دروسته ﴿وَتَوَقَّى عَنْهُمْ﴾ نه و سا روی لی و هر گنهران ﴿وَقَالَ يَا أَسْفَى عَلَى يُوسُفَ﴾ وونی ناخ و داخ بؤ یوسف ﴿وَأَيُّضًا عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ﴾ و ه هر دوو چاوی سی (و کویر) بوون له داخ و خه فته دا ﴿فَهُوَ كَظِيمٌ﴾ چونکه هر داخ و خه فته ی خوی ده خوارده و ه ﴿قَالُوا إِنَّا لَنَرَاكَ﴾ ووتیان سویند به خوا ﴿تَقْتُلُنَا أَنْ كُرُّ يُوسُفَ﴾ و از نا هینی هر بری یوسف ده که یته و ه ﴿حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا﴾ هتا په کت ده که ویت به نه خوشی و خه فته خواردن ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾ یان ده مریت و ده چینه ربزی له نا و جوان ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بِنَاتِي وَخَرَفْتُ عَلَى اللَّهِ﴾ وونی من سکالا و دهر دی دل و خه فته و به ژاره م هر لای خوا ده که م ﴿وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ و ه من له لایه ن خواوه شناتیک ده زانم که نیوه نایزانن ﴿

﴿يَسْتَبِيحُ أَذْهَبُوا﴾ (به عقوب و وتی) نهی کوبه کانم بپرون ﴿فَتَحْسَبُوا مِنْ يُونُسَ وَأَخِيهِ﴾ جا بگه رین و هه والی یوسف و براهی بزانی ﴿وَلَا تَحْسَبُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ ناو میدیش مه بن له به زهیی و میهره بانی خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ به راستی ناو مید نابیت له به حم و میهره بانی خوا ﴿إِلَّا الْفَوْزُ الْكَافِرُونَ﴾ جگه له وانه ی که بی پروان ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا﴾ جا کاتیک که چوونه لای نه و (یوسف) و وتیان ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ نهی عه ریز (پادشا) ﴿مَسَا وَأَهْلْنَا الضَّرَّ﴾ زیان و بر سیتی تروشی خو مان و مال و مندالمان بووه ﴿وَجَنَّا يَصْطَعُونَ مُرَجَجًا﴾ و در او یکی که ممان هیناوه (بو کرینی خوراک) ﴿قَالَ لَكَ الْكَفِيلُ﴾ توش پیوانه که مان به نه و او ی بده ری ﴿وَتَصَدَّقَ عَلَيْنَا﴾ خیر یشمان پی بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ به راستی خوا پاداشتی خیره و مهندان ده داته وه ﴿قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ فَعَلْتُمْ﴾ و وتی نبوه ده زان چیتان کرد ﴿يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ به یوسف و براهی ﴿إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ له و کاته دا که نبوه نه زان برون ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُ لَكَ يُونُسَ﴾ و وتیان به راست تو یوسفیت؟ ﴿قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي﴾ و وتی (پیان) من یوسفم و نه مهش برامه ﴿قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به راستی خوا منه تی نابسه ره ماندا ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ به راستی هه ر که س خوی بیار یزیت و له خوا بتر سیت ودان به خویدا بگریت ﴿قَالَ اللَّهُ لَا يُضِلُّ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه و سا به راستی خوا پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿قَالُوا اتَّوَاتَا اللَّهُ﴾ و وتیان (به یوسف) سویند به خوا ﴿لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به راستی خوا اتوی هه ل بژارد به سه ر نیمه دا ﴿وَإِنْ كُنَّا لَخَطِيلِينَ﴾ وه به راستی نیمه له خه ناکاران بووین ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْكُمْ يَوْمًا﴾ (یوسف) و وتی نه مر و هیچ سه ر زه نشست و ته شه ریکتان له سه ر نیبه (له لایه من منه وه) ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوالیتان خوش بیت ﴿وَهُوَ أَجْرُ الرَّحِيمِينَ﴾ وه نه و (خوا) له هه موو میهره بانان میهره بانتره ﴿أَذْهَبُوا بِقَبِيصِي هَذَا﴾ نه م کراسه ی من بیهن ﴿فَالْقَوَّةَ عَلَى وَجْهِ أُنَى﴾ و بیده ن به سه ر ده م و چاوی باو کم دا ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ (ده ست به جی) چاوی چاک ده بیته وه ﴿وَأَنْتُمْ يَا أَخِي كَرُمُ الْجَمْعِينَ﴾ نه و سا هه موو که س و کارتان بیتن بو (نه م و لاته ی) من ﴿وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ﴾ جا کاتیک کاروانه که (له میسر) ده رجوو ﴿قَالَ أَبُوهُمْ﴾ باو کیان و وتی ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ به راستی من بزنی یوسف هه ست پی ده که م ﴿وَلَا أَنْ تَفِيدُونِ﴾ نه گهر به خه له فاو و بی عه قلم دانه نین ﴿قَالُوا نَأْتِيهِ﴾ و وتیان سویند به خوا ﴿إِنَّكَ لَفِي صِلَى صِلَى الْقَدِيرِ﴾ تو هه ر له سه ر هه له که ی کونی خونی ﴿

﴿وَمَا أَتَيْنَاهُمُ عَلَيْهِمْ مِنْ نَجْرٍ﴾ (شعی موحدهمه د...) ﴿تَوَدَّ دَاوَايَ هَيْجَ بَادَاشْتِيكَ لَهْ وَاَنه نَاكه بِيَتْ
 لَه سَهَر (گه ياندنی) نَهْ و (قورئانه) ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نَهْ و قورئانه ههر پند و ناموز گاریه
 بُو جیهانیان ﴿وَكَيْفَ أَنْ يَنْبَغَ﴾ و زور به لگه و نیشانه هیه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له تاسمانه کان
 و زه ویدا ﴿يَمُرُّونَ عَلَيْهَا﴾ به لایاندا ده رَوَن ﴿وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ﴾ به لَام نَهْ و ان رَوِیان لَی و هره گیرن
 ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِآيَاتِهِ﴾ جَا زور به بیان با و نه ناهیتن به خوا ﴿إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ﴾ مه گهر نَهْ و ان
 لَه و کانه دا ها و به ش بر یار دهرن بُو خوا ﴿أَفَلَمْ يَأْنِ أَنْ يَأْتِيَهُمُ﴾ جَا نایا نَهْ و انه ناترسن به خه یان
 بگریت ﴿عَذَابٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزابه کی داپوشه ری خوا ﴿أَوَلَمْ يَأْتِيَهُمُ النَّاسُ بِنَجْمَةٍ مُبِينَةٍ﴾ یان له نا کا و دا
 رَوِزی دوا بیان به سهر داییت ﴿وَهُمْ لَا يَتَعَرَّوْنَ﴾ له کاتیکدا نَهْ و ان ههستی پنی نه کدن ﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي﴾ بَلِی نَهْ و پینگای منه ﴿أَدْعُو إِلَى اللَّهِ﴾ بانگی (خه لکی) ده کهم بُو لای خوا ﴿عَلَى بَصِيرَةٍ﴾
 له سهر به لگه ی رَوَن و چا و ر و شنی ﴿أَنَا وَمَنْ أَتَّبَعَنِي﴾ من و نَهْ و انه ش شویتم که و توون ﴿وَسُبْحَانَ اللَّهِ﴾
 و خواش پاک و ینگه رده ﴿وَمَا أَتَيْنَاهُمُ بِهِمْ مِنْ نَجْرٍ﴾ و ه من هیج کات له ها و به ش دانهران نیم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ و ه نیمه پیش تو (پیغه مبرمان) نه نار دوه ﴿إِلَّا رِجَالًا﴾ جگه له پیا و اتیک ﴿نُوحِي
 إِلَيْهِمْ﴾ که نیگامان بُو ده کدن ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَى﴾ له خه لکی شمار و گونده کان ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾
 ده ی نایا نَهْ و (بی بر وایانه) نه گهر اون به سهر زه ویدا ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ﴾ ناسه رنج بدهن چُون
 بروه ﴿عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سهر نه نجامی نَهْ و انه ی که له پیش نَهْ و انه و ه برون ﴿وَلَذَلِكَ الْأَجْرُ خَيْرٌ﴾
 و ه ینگومان زبانی رَوِزی دوا بی چاکتره ﴿يَلْبِثِينَ أَتَقْرَأُ﴾ بُو نَهْ و انه ی خویان پاراستوه و له خوا ترس
 برون (له دنیادا) ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی ثبوه زیرنابن و نی ناگدن ﴿حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ﴾ هه تا کاتی
 پیغه مبره کانیا ناثومید برون (له سهر که و تن) ﴿وَوَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا﴾ و ه گه له کدیان وایان
 زانی که (پیغه مبران) درویان له گه لدا کردون ﴿جَاءَهُمْ نَصْرًا﴾ (له و کانه دا) سهر که و تن و یار مه تی
 نیمه یان بُو هات ﴿فَفَتَحَ مِنْ نَحْنَاهُ﴾ جَا نَهْ و انه ی ده مانویست بزگار کران ﴿وَلَا يَرُدُّ بَأْسَهُ﴾ سزاشمان
 ناگه ریتن ریته و ه ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له گهل و هوزی تا و اتبار ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ﴾ سوتند بیت
 ینگومان له داستانی (پیغه مبراندا علیهم السلام) ﴿عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ پند و ناموز گاری هیه بُو
 خوا و ه بیر و هوشان ﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى﴾ نَهْ و (قورئانه) چیر و ک و قسه یه ک نی به هه لیه ستر ایست
 ﴿وَالَّذِينَ تَصَدَّقُوا أَلْوَىٰ مِنْ يَدَيْهِ﴾ به لکو به راست دانهر و پشتگیری نَهْ و (کتیبانه) به که له پیش خویه و ه
 (هاتون پیش ده ستکاری کردنیان له لایه ن جوله که و گا و ره کانه و ه) ﴿وَتَقَصِّصَ كُلِّ نَبِيٍّ﴾ هه روه ها
 رَوَن که روه ی هه موو شتی که ﴿وَهْدَىٰ وَرَحْمَةً﴾ و ه ریتن موونی و میهره بانیه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بُو نَهْ و انه ی
 که بر و ادین

سوره قی (الرعد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشنده میبهره بان

﴿الرَّحْمٰنُ﴾ به (ئەلیف، لام، را) ده خوئترتته وه خوا زاناره به مانا که ی، بۆ زانیاری زیاتر سهیری
 سهره تایی سوره قی (البقره) بکه ﴿تِلْكَ اٰیٰتُ الْكِتٰبِ﴾ ئەمانه ئایه ته کانی کتییی (ئاسمانین)
 ﴿وَالَّذِي اُولٰٓئِكَ﴾ وه ئەوه ی نیراوده ته خوا وه بۆتو ﴿مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ﴾ ئە لایهن پەر وه ردگار ته وه حەق
 وراسته ﴿وَلٰكِنْ اَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ﴾ به لام زۆر به ی خەلکی باوهر ناهینن ﴿اِنَّ اللَّهَ الَّذِي﴾ ئەو خوایه ی
 ﴿رَفَعَ السَّمٰوٰتِ﴾ ئاسمانه کانی بهر زکر دۆته وه ﴿يَغْيِرُ عَمَدٌ﴾ به یی هیچ پایه و ستونیک ﴿رَزَقْنٰهَا﴾ وه ک ده بیسن
 ﴿ثُمَّ اَنْزَلْنٰهُ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان بهر زیو وه بۆ سهر عەرش و قەراری گرت (به و شیوه ی شایسته ی خوا بیت
 که ئیمه چونیه که ی نازانین) ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه خۆر و مانگی پام هیتا وه (بۆ خزمه تکر دنی خەلکی)
 ﴿كُلٌّ يَّجْرٰٓى لِجِلِّ مُسَمًّی﴾ ههر یه که بیان ده گهری تاکاتی دیاری کراو ﴿يَذَرُ الْاَمْرَ﴾ هه مو و کار و بار تک
 هه لده سوپرتنی ﴿يُفَصِّلُ الْاٰیٰتِ﴾ و ئایه ته کان بوون ده کانه وه (بۆتان) ﴿لَعَلَّكُمْ يَفْقَهُوْنَ رَبُّكُمْ تَوْفِیْقُوْنَ﴾ هه نا
 له (زیندوو بوونه وه و) گه یشتن به خزمهت پەر وه ردگار تان دنیابین ﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْاَرْضَ﴾ (خوا)
 شه و زاته یه که زهوی راخستوه (به پانی و درستی) ﴿وَجَعَلَ فِيْهَا رِیْاۤتٍ مُّطَهَّرَةً﴾ و چهندها چیا و پروباری
 تیندا دانا وه (دروست کردوه) ﴿وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ﴾ وه له هه مو و جوړه میوه یه ک ﴿جَعَلَ فِيْهَا رِیْاۤتٍ مُّطَهَّرَةً﴾
 جوتیک نیر و منی تیندا دروست کردوه ﴿يَغْيِیْشُ اِلَیْلَ النَّهَارِ﴾ شه و ده دات به سهر پوژدا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ﴾
 به راستی له وانه دا ﴿لَآٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُوْنَ﴾ به لگه و نیشانه هه یه بۆ ئەو که سانه ی که بیر ده که نه وه ﴿وَفِی الْاَرْضِ﴾
 وه له زه ویدا ﴿فِطْرَ مَّتَّجِرَاتٍ﴾ چهند پارچه ی له پال یه کتریدا هه ن ﴿وَحَشَّتْ مِنْ اَحْشٰی﴾
 هه وه ها باخاتی تری و رهز ﴿وَرَزَقَ﴾ و کشتو کال ﴿وَحَبَّلَ﴾ و (باخاتی) دار خورمای ﴿صِنَوٰنَ﴾
 و غیری صِنَوٰن ﴿دُوۤقَهٗ دِی یَهٗك بَنَجٍ﴾ و یه ک قه د ﴿یُسْقٰی بِمَآءٍ زَهِیۡدٍ﴾ هه مو و یان به یه ک ناو ناوده درین
 ﴿وَلِیُفَصِّلَ تَصٰوِیٰتٍ اَعْلٰی بَعْضٍ﴾ که چی نه زلی هه ندیکیمان داوه به سهر هه ندیکمی تریاندا ﴿فِی الْاُكُلِ﴾
 له خوار دندا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ﴾ به راستی له وانه دا ﴿لَآٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّعْقِلُوْنَ﴾ چهند نیشانه ی بوون هه یه بۆ ئەوانه ی
 تی ده گهن و بیر ده که نه وه ﴿اِنَّ تَعٰجِبَ﴾ جا ته گهر تو سهرت سور به میستی ﴿فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ﴾ ئەوه
 قسه ی ئەوانه جبنی سهر سورمانه که ده لنین ﴿اَلَمْ نَخْلُقْ اَنْۢرَیْا﴾ ئایا کاتیک (که مر دین و) بویندوه
 به خاک ﴿اَلَمْ نَخْلُقْ خَلْقَ جَدِیۡدٍ﴾ ئایا ئیمه سهر له نوی دروست ته کریننه وه ﴿اَوَلَمْ یَكِ الْاَیۡمٰنُ﴾ ئەوانه
 که سانبکن ﴿کَفَرُوۤا بِرَبِّهِمْ﴾ که بی باوهر بوون به پەر وه ردگاریان ﴿وَاَوَلَمْ یَكِ الْاَعْلَافُ اَشْجَاقَهُمْ﴾
 جا ئەوانه کۆت و زنجیر له گهر دنیا ندایه ﴿وَاَوَلَمْ یَكِ اَصْحٰبُ النَّارِ﴾ وه ئەوانه هاوه لانی ناگرن
 ﴿هَمَّ فِیْهَا خَلِیۡدَتٌ﴾ که به هه میشه یی ده میتنه وه تیندا ﴿۝﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْآيَاتِ﴾ به‌په‌له داوای سزات لى ده‌كهن ﴿قَبْلَ الْحَسَنَةِ﴾ پېش چاكه و به‌زه‌یی ﴿وَقَدْ خَلَقْتَ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمُتَشَبِهَ﴾ كه پېنگومان له‌پېش نه‌مانه وه زور هه‌بوون توله‌يان لى سه‌نراوه ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ و به‌راستی په‌روهر دگارت ﴿لَذُو مَقْفَرٍ لِلنَّاسِ﴾ خاوه‌نی لى بور دنه بق خه‌لكی ﴿عَلَى ظُلُمٍ جَازٍ﴾ گهر چی سته‌مكاریش بن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ هه‌روه‌ها به‌راستی په‌روهر دگارت ﴿لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله‌سپینکی توند و تېزه ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ﴾ وه ته‌وانه‌ی كه بن باوهر برون ده‌يان ووت ﴿لَوْلَا أَنزِلَ عَلَيْنَا مَاءٌ بِقُوَّةٍ نَّهْتَرُ بِهِ الدَّارَ﴾ ته‌خواره وه بقی ﴿وَأَنزِلْنَا مِنْ رَبِّنَا﴾ موعجیزه‌یه كه له‌لا به‌ن په‌روهر دگاریه وه ﴿وَأَنزِلْنَا مُنْذِرًا﴾ نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿تَوْحِيدَ﴾ تو هه‌ر تر سینه‌ری ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ و بق هه‌موو گه‌لېك رېنېشانده‌رېك هه‌یه ﴿اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى﴾ خوا ده‌زانى هه‌موو مېینه‌یه كه (له‌منالدا نېدا) چی هه‌لگر توه (كور بان كچ) ﴿وَمَا يُخِصُّ الْأَرْحَامَ﴾ وه هه‌روه‌ها ده‌زانتیت منالدا نه‌كان چی لى كه‌مده‌پېته‌وه ﴿وَمَا تَرَدُّدًا﴾ و چی زیاد ده‌كات ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَ رَبِّكَ بِأَقْدَارٍ﴾ وه هه‌موو شتېك لای نه‌و (خوا) نه‌ندازه‌ی (دباری كراوی خوی) هه‌یه ﴿عَذِيبُ الْعَذَابِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانابه به‌هه‌موو دبار و نادبارېك ﴿الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ﴾ گه‌وره و به‌رزه و بېلنده ﴿سَوَاءٌ لَّكُمْ مَن أَسْرَأْتُمْ﴾ به‌كسانه (بق خوا) ته‌وه‌تان به‌نهی قسه بكات ﴿وَمَنْ جَهِدْ﴾ وه ته‌وه‌تان به‌ناشكرا (قسه) بكات ﴿وَمَنْ هُوَ مُسْتَخِفٌّ بِأَنْبِلٍ﴾ و ته‌وه‌ی كه‌له‌شه‌ودا خوی ده‌شارېته‌وه ﴿وَسَارِبٍ بِأَنْهَارٍ﴾ ته‌وه‌ی كه‌له‌ر فرژدا دهر ده‌كه‌ویت ﴿لَمْ مَعْجَزَتْ﴾ بق نه‌و (ئاده‌می) هه‌یه چه‌ند فرېشته‌یه كه به‌دوای به‌كدا دېن ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له‌پېش و له‌دوايه‌وه ﴿يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ به‌فهرمانی خوا ده‌ی بارېزن له‌زبان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿لَا يَغَيِّرُ مَا بَقِيَ﴾ (بار و حالی) هېچ گه‌لېك ناگوریت ﴿حَتَّى يَغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ هه‌نا ته‌وان خویان (بار و حالی) خویان نه‌گورن ﴿وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ﴾ وه كاتېك خوا بیه‌ویت ﴿بِقَوْمٍ سُوءًا﴾ گه‌ل و هوزېك تووشی به‌لا و سزا بكات ﴿فَلَا مَرَدُّ لَهُ﴾ هېچ شتېك ناتوانیت رېنگری لى بكات ﴿وَمَا لَهُمْ قُوَّةٌ مِنْ دُونِهِ﴾ و جگه له‌و (خوا) هېچ یار مه‌تی دهر و پشویانېکیان نی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ (خوا) ته‌و زاته‌یه ﴿وَرَبُّكُمْ الْبَرُّ﴾ بروسكه‌تان نشان ده‌دات ﴿خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ كه‌هنری ترساندن و هیوا و نومېدنه‌نه ﴿وَنُفِثُوا فِي السَّحَابِ﴾ هه‌روه‌ها هه‌وری قورسی (به‌ئاوی باران) به‌دی ده‌هېتیت ﴿وَنُفِثَ الرِّيحُ رَحْمَةً﴾ وه هه‌وره‌گر مه‌سوپاس و ستایشی نه‌و (خوا) ده‌كات ﴿وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ﴾ هه‌روه‌ها فرېشته‌كانیش له‌هه‌یه‌ت و ترسی نه‌و (ستایشی ده‌كهن) ﴿وَنَزَّلَ الصَّوْعَ﴾ وه (په‌روه‌ردگار) هه‌وره‌بروسكه‌كان ده‌نیریت ﴿فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ﴾ و ده‌یدات له‌هه‌ر كه‌سې كه‌بیه‌ویت ﴿وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ﴾ له‌كاتېكدا ته‌وانه ده‌مه‌ده‌می (و موجداه‌له) ده‌كهن دهر باره‌ی خوا ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و نه‌و (خوا) هېز و توانای زور به‌تینه ﴿۵﴾

﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ﴾ نزاو پائنه وهی هه قیش هه ربؤ (خوایه) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ ئەوانهش ده لائینه وه و نزا لای غه بری خوا ده کهن ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ﴾ هیچ وه لائیکیان ناده نه وه (نایهن به هاوار پانه وه) ﴿إِلَّا كَيْفَ يَكْفِيهِ إِلَى اللَّهِ﴾ مه گهر وهك كه سبتك (كه تینووی بیت له دووره وه) هه ردوو مشتی خوی بؤ لای ثاوانك دریتز کردیی ﴿يُنَادُوا زُرَّادًا مَّوْبِقَةً﴾ بؤ شه وهی (ثاو) بگاته ده می به لام نایگانئ ﴿وَمِنَ الْمُكَفِّرِينَ﴾ ﴿إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ نزاو دو عای بی بر وایان (له به کانیان) هیچ نه جگه له گو مری و سه ر لی شیوان ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ﴾ سوژده بؤ خوا ده بات ﴿مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ئاسمانه کان و زه ویدایه ﴿مَوْجًا وَكَلْبًا﴾ بیانه وی و نه بیانه وی ﴿وَمِنَ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ﴾ هه ر وه ها سیته ره کانیان له به یان بیان و شیوار اندا (سوژده ده بهن) ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﴿قُلْ﴾ بلی کنی په روه رد گاری ئاسمانه کان و زه وی به ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿قُلْ﴾ جا بلی ﴿أَفَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِ آلِهَةً﴾ ده ی ئیوه بینجگه له و (خوا) پشتیوانانیکتان هه لبرارد وه (بؤ خوتان) ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَافِيهِمْ شَيْئًا وَلَا ظِلًّا﴾ كه خوا وه نی هیچ سوود و زیانیک نین بؤ خو شیوان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿قُلْ يَسِّرْهُ لَنَا وَيَسِّرْ﴾ نایا کویر و چاو ساغ به کسانئ؟ ﴿أَمْ حَرَلَ تَسْمَى الظُّلُمَ لُ وَالنُّورُ﴾ یان نایا تاریکیه کان و پرووناکی وهك بهك وان؟ ﴿أَمْ جَعَلُوا إِلَهُهُمَّ كُوكَبًا﴾ نه خیر نه وانه چهند هاویه شیکیان بؤ خوا داناوه؟ ﴿حَقُّوا لَهَا فَيَوْمَ﴾ (گوایه) وهك دروستکراوانی خویان دروست کردیت؟ ﴿فَتَسْتَبِئْتَنَّهُ لَمَلَاسٍ عَلَيْهِمْ﴾ نهوسا دروست کراوه كه بیان لی شیواوه!! ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿حَقُّوا كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست کاری هه موو شتیكه ﴿وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ و هه ر ئه ویشه تالك و نه نیای زاله به سه ر هه موو شتیكدا ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانی له ئاسمانه وه باراندووه ﴿فَسَاكَ أَوْدَانًا يَلْقَاهَا﴾ جا هه ر شیو و دولتیک به ئه ندازه ی خوی لافاوی هه لده سبت ﴿فَأَخْرَجَ النَّبْلُ﴾ نهوسا لافاوه كه هه لی ده گریت ﴿زَيْتًا زَيْلًا﴾ كه فیککی به رزبووه (به لافاوه كه وه) ﴿وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ﴾ هه ر وه ها له و (کانزایانهش په پیداده بی) كه ئاگری بؤ تاوده دهن (ده پوتنه وه) ﴿أَتَبَعَاءُ حِلَّةٍ﴾ به مبه به سستی دروست کردنی خشل (زیر و زیو) ﴿أَوْ مَنَاجٍ﴾ یان شتوومه کی تر (وهك قاپ و قاجاغ) ﴿زَيْدًا يَلْقَاهُ﴾ كه فیک وه كو شه و (كه فی لافاوه په پیداده بی) ﴿كَذَلِكَ﴾ ئا به و جزوره ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْفُلَّ وَالْجِبْلَ﴾ خوا نموونه ی حق و به تال دینیته وه ﴿فَأَمَّا الْآزِيدُ فَيَازِدْ جُفَاءً﴾ جا كه فه كه ده روات و له ناو ده چنی ﴿وَأَمَّا الْبَاقِيعُ النَّاسِ﴾ به لام نه وهی كه سوود نه گه به نیت به خه لکی ﴿وَتَنَكُّ فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ده مینیته وه ﴿كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ ئا به و جزوره خوا نموونه کان ده مینیته وه ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ بؤ ئەوانه ی وه لامی بانگه وازی په روه رد گاریان دایه وه ﴿لَقَسْنَى﴾ (پاداشتی) هه ره چاك (به هه شت) هه به ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهِ﴾ ئەوانهش وه لامی بانگه وازی (په روه رد گار) یان نه دایه وه ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ مِثْلَ الْأَرْضِ جِجَعًا﴾ نه گهر هه رچی واله زه ویدا هه مووی هی ئەوان بی ﴿وَمِمَّا مَرَّعًا﴾ نه وهنده ی تریشی له گه ن بیت ﴿لَا تَقْدَرُونَ﴾ ده پیدهن له بریتی و به ده لی سزای ووزی دواپی ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ﴾ ئەوانه بؤیان هه به ﴿سَوْءَ لِمَسَابٍ﴾ لبر مسینه وه به کی سهخت و خراب ﴿وَمَا وَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ و جینگایان دۆزه خه ﴿وَبَشِّرِ آلِهَآءَ﴾ ئای كه چهند شوئینکی به د و خراپه ﴿

﴿أَنْ يَكْفُرَ﴾ جا نایا که سینک که بزائیت (ژیری بخاته کار) ﴿أَتَا الرَّسُولَ الْبُرْهَانَ﴾ به راستی نه وهی نیراوه ته
 خوار بو تو ﴿مِنْ رَبِّكَ لَقَدْ﴾ له لایه ن بهر وهر دگار نه وه حق وراسته ﴿كُنْ هَؤُلَاءِ﴾ وه كه نه و که سه به
 که کویر بیت (ژیری خوی نه خاته کار و بی باور بیت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْإِنْسَانِ﴾ ینگومان هر
 نه وانه بیر ده که نه وه که خاوهی ژیرین ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُ بِعَهْدِ اللَّهِ﴾ نه وانهی که بهیمانی خوا ده به نه
 سهر ﴿وَلَا يَفْضُلُونَ الْأَمَنَاتِ﴾ وه به لاین ناشکینن و هدلی ناوه شیننه وه ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ﴾ وه نه وانهی که
 به یوهندی خزما بهی به جی ده هین ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ به وهی خوا فرمانی داوه که به یوه ست
 بکریت له که لیا ندا (وه كه به سهر کرده وهی خزمان) ﴿وَيَحْشُرُونَ زُرَّارًا﴾ وه له بهر وهر دگاریان دهر سن
 ﴿وَيَحْشُرُونَ سُوءَ الْحِسَابِ﴾ وه له خرا به و سه خنی لیر سینه وه دهر سن ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا﴾ وه نه وانه که
 دانیان به خویاندا گرت ﴿بِغَفْلَةٍ زَاهٍ زَاهٍ﴾ به به سنی بهر وهر دگاریان ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾
 وه نوژیان به جی هیناوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ وه له و پرژی بهی پیمان داوون به خشبوویانه ﴿مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾
 به نهیسی و به ناشکرا ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْآيَةَ﴾ وه به چاکه بهر گری له خرا به ده که ن (به چاکه
 خرا به کانیان دهر نه وه و لای ده به ن) ﴿وَلَيْكَ الْغَنِيُّ الدَّارُ﴾ سهر نه نجای چاکي نه و دنیا هر بو
 نه وانه ﴿جَنَّاتٍ﴾ به هشتانیک جیگای مانه وهی همیشی به ﴿يَدْخُلُونَهَا﴾ که نه وان ده چنه ناویه وه
 ﴿وَمِنْ مَلْجَ﴾ ههر وها نه وانهش که چاک بوون ﴿مِنْ النَّارِ﴾ له باو و باپیرانیان ﴿وَأَنزَلْنَاهُمْ زُرَّارًا﴾
 وهاوسه رانیان و وه چه و نه وه کانیان ﴿وَالْمَلَكُ﴾ فرشته کانش ﴿يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ ده چنه
 ژوره وه بو لایان له هم مو وهر گایه که وه ﴿سَلَامٌ عَلَيْكَ﴾ (پیان ده لاین) سه لامتان لی بی ﴿بِمَا صَبَرْتُمْ﴾
 چونکه نارامشان گرت (له دنیا دا) ﴿فَقَعَرْتَ عَلَى الدَّارِ﴾ جا چهند سهر نه نجامیکی چاکشان بوو ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ به لام نه وانهی که بهیمانی خوا هدل ده وه شیننه وه ﴿مِنْ بَدْرٍ مَيْتِقَةٍ﴾ له پاش
 به ستن و گری دانی ﴿وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ نه و به یوهندی خزما بهی که خوا فرمانی
 پی داوه به جی ناهیتن و نه بیچرینن ﴿وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ و خرا به کاری ده که ن له زه ویدا ﴿وَلَيْكَ الْغَنِيُّ الدَّارُ﴾
 الهه نه وانه نه فرین و دوری له به زه یی خوا ﴿وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾ هم وها بو نه وانه سهر نه نجای
 خراب ﴿لَهُ يَسْطُرُ الرِّزْقَ﴾ خوا رزق و پرزی فراوان ده کات ﴿لَيْسَ يَنْفَعُ﴾ بو هر که سینک خوی
 به ویت ﴿وَيَقْدِرُ﴾ وه که می ده کات (بو هر که سینک به ویت) ﴿وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه نه وانه دلخوش
 بوون به ژبانی دنیا ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ له کاتیکدا ژبانی دنیا هیچ نه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له چاو پرزی دوایدا
 ﴿إِلَّا مَتَّعٌ﴾ جگه له رابوار دنیکی چهند ساتیکی کم نه بیت ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه که بی پروا
 بوون ده لاین ﴿لَوْلَا الرُّسُلُ عَلَيْكُمْ﴾ بوچی نه نیرا بوی ﴿هَاتِئِنَّ مِنْ رَبِّكَ﴾ مو عجیزه به كه له لایه ن بهر وهر دگاریه وه
 ﴿قُلْ إِنْ لَمْ يَكُنْ﴾ (نه ی موحه مهده) ﴿بَلَىٰ بِرَأْسِي يَدْرَأْسِي﴾ به راستی خوا ﴿يُحْضِلُ مَنْ يَشَاءُ﴾ هر که سی بویت گو برای
 ده کات (که سیاوی گو مرا کرده) ﴿وَيَهْدِي إِلَى مَن أَبَتْ﴾ وه رستمونی هر که سینک ده کات که بولای
 خوی گه رایتسه وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی که پروایان هیناوه ﴿وَنُظَمِينَ قُلُوبُهُمْ﴾ و دلیان نارام ده بیت
 ﴿يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ به یادی خوا ﴿أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ ناگادارین که ههر به یادی خوا ﴿نُظَمِينَ قُلُوبُهُمْ﴾ دلکان نارام
 ده گرن ﴿۱۵﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی پر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیا ن کرده وه ﴿فَوَرَىٰ لَهُمْ﴾
 خوش به خشی بۆ نه وانه ﴿وَحُسْنُ مَتَابٍ﴾ له گهل سهر نه جامی چاک ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ﴾ ههر به شنبه ی
 (پینغه مبرانی تر) تومان ره وانه کرده وه ﴿فِي آخِرٍ﴾ له ناو گهل و نومه تیکدا ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قِبَلِهَا الْمَسْجِدَ﴾
 که له پیش نه وانه وه گهل و نومه تی تر هانور و چورون ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا﴾ بۆ نه وه ی بیخو تپته وه
 به سهر یاندا نه وه ی ﴿أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نیگامان کرده وه بۆت ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ﴾ له کاتیکدا نه وانه
 پر وانا هیتن به خوای میهر بیان ﴿قُلْ هُوَ رَبِّي﴾ بلی نه و پر وهر دگاری منه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پر وستر او نیکی
 به هه ق نی به پینجگه له نه و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم ههر به و به ستووه ﴿وَإِلَيْهِ مَتَابٌ﴾ گه رانه وه شسم
 ههر بۆلای نه وه ﴿وَتَوَلَّى قَوْمًا﴾ به راستی نه گهر قورئانیک (به خوتنده وه ی) ﴿سُورَتٍ يُوعَىٰ إِلَيْهَا﴾
 چیاکانی پین بیرایه (بۆ شونتینکی تر) ﴿أَوْقَعَتْ فِي الْأَرْضِ﴾ یان زهوی پین له ت له ت بکرایه ﴿أَرْكَبُهُ
 الْمَوْءِيُّ﴾ یان له گهل مردو واند قسه ی بکرایه (نه مجا باوهر ناهیتن) ﴿بَلِّغُوا الْأُمُورَ جَمِيعًا﴾ به لام هه مو
 کار و باره کان به ده ست خوان ﴿أَفَلَمْ يَأْتِسْ﴾ ده ی نایا پین هیوا نه بوون (ونه یان زانیوه) ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه وانه ی که پر وایان هیتاوه ﴿أَنْ تُبَشِّرَ اللَّهُ﴾ که نه گهر خوا بیویستایه ﴿لَهُدَىٰ النَّاسِ جَمِيعًا﴾ هه مو
 خهلکی ده خسته سهر رینگه ی راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که پین باوهر بوون هه میشه
 ﴿تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ﴾ به لای سه ختیا ن تووش ده بیت به هوی نه وه ی کرده وایانه ﴿أَتُخَلِّقُ قُرْبَانِينَ
 ذَارِحِينَ﴾ یان نه و (به لایه) له نزیك ماله کانیا نه وه پر ووده دات ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدَ اللَّهِ﴾ هه تا به لیتی خوا
 دیته دی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به راستی خوا به لیتی خوی به دی ده هیتیت ﴿وَلَقَدْ أَسْتَفْهَرْتُ﴾
 سورتنده به خوا بنگومان گالته و سورو کایه تی کرا ﴿رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ به پینغه مبرانی زور له پیش تووه
 ﴿فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ منیش (ماوه یه ک) مؤله تم دا به وانه ی پین باوهر بوون ﴿ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ﴾ باشان
 نه واتم گهرت (توله م لی سه ندن) ﴿فَكَفَّكَ عَنْ عِقَابٍ﴾ جا چون بوو توله ی من (دهر باره یان) ﴿وَلَقَدْ
 أَقَمْتُ هُوَاقِيمَ﴾ ده ی نه و (خوایه ی) چاودیره ﴿عَلَىٰ كُلِّ نَقَبٍ مِمَّا كَسَبَتْ﴾ به سهر هه مو که سه وه ههر چی
 کرده وه (وه ک بتانیکه ناگای له هیچ نی به) ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه وانه هاو به شانیکیا ن بۆ خوا بریار
 داوه ﴿فَلَسْتُ مُوَفِّئًا﴾ نه ی موحه ممه د ﴿بَلِّغْ نَاوِیْ﴾ بلی ناوی نه و (بت و هاو به شانهم) بۆ بلین ﴿أَتُرِيدُونَ أَنْ
 يَمْلِكُوا فِي الْأَرْضِ﴾ یان نه و (بسی مانا) ده که من ﴿بَلِّغْ رُسُلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهُهُ﴾ (نه خیر خوا
 هاو به شسی نی به) به لکو نه وانه ی پین باوهر بوون قیل و پیلانی خویان بۆ رازینرایه وه ﴿وَصَدُّوا عَنْ
 السَّبِيلِ﴾ وه قده غه کران له رینگه ی راست ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ ههر که سیش خوا گو مبرای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نه وه هیچ ری نیشانده رتکی بۆ نی به ﴿لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ نه وانه له زیانی
 دونیادا سزایان بۆ هه یه ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ﴾ وه به راستی سزای رۆزی دواپی سه خت تر و گران تره
 ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه بنگومان هیچ پاریزه رتک نی به بۆ نه وانه له (سزای) خوا ﴿

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ وینه ی شهو به هه شته ی که به لئین دراوه به پاریز کاران و له خواتر سان
 ﴿عُثْرِي مِنْ حَتَّىٰ الْآخِرَةِ﴾ ووباره کان ده رۆن به ژیر باخه کانیدا ﴿أَكُنَّهَا آيَةً وَذِلَّةً﴾ میوه و سینه ره کانی
 (به هه شت) هه میشه بین ﴿تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ شهو (به هه شته) ناکامی شهوانه یه که خویان پاراست
 (له دونیادا) وله خواتر سان ﴿وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾ و ناکامی بی باوه رانیش هه ناگه ﴿وَالَّذِينَ
 ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ شهوانه ش کتیمان بی دابوون ﴿يَقْرَءُونَ بِمَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ﴾ شاد ده بین به وه ی نیراوه ته
 خواره وه بۆت ﴿وَمِنَ الْآخِرَةِ مَنْ﴾ و هندی له گرو و تاقمه کان هه ن ﴿يُسْكِرُ بَعْضُهُمْ﴾ هه ندیک له وه
 نینکار ده که ن ﴿قُلْ إِنَّمَا أُوْحِيَ﴾ بلی من ته نها فرمانم به وه پیدراوه ﴿أَنۢ أَتَّبِعَ اللَّهَ﴾ که خوا پیرستم
 ﴿وَلَا أَتَّبِعُ بِهِ﴾ و هیچ هاویه شینکی بۆ دانه نیم ﴿إِلَّيْهِ أَذْخَاوُا۟ إِلَيْهِ مَتَّابٌ﴾ هه بۆلای خوا (خهلکی)
 بانگ شه که م گه رانه وه شم ته نها بۆلای شهو (خوایه) ﴿وَكَذَٰلِكَ أُنزِلُ﴾ بهو شیهو شهو (فورئانه) مان
 نارده و ته خواره وه (بۆ تو) ﴿حُكْمًا عَرَبِيًّا﴾ که فرمانینکی عه ره بیه ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَا أَفْوَاحَهُمْ﴾ سویند به خوا
 به راستی شه گهر تو شوینی نارده وه کانی شهوانه بکه وی ﴿بَعْدَ مَا جَاءَهُ مِنَ الْعِلْمِ﴾ له دوا ی شهو وه حی و
 شاره زاییه ی که هاتو وه بۆت ﴿مَّا لَكُم مِّنَ اللَّهِ مِن رَّحْمَةٍ وَلَا نَاقِ﴾ هیچ پاریزه ریکت ناییت له (سزای) خوا ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بینگومان پیش تو پیغه بهر انیکمان نارده وه ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ﴾
 و پیمان دان ﴿أَزْوَاجًا ذَرِيَّةً﴾ هاوسهر و نه وه و وه چه ﴿وَمَا كَانَ رِسُولٌ﴾ وه بۆ هیچ پیغه بهر یتک نه بو وه
 ﴿أَنۢ يَأْتِيَ بِبَنَاتٍ﴾ (پیش تو) نیشانه یه ک (موعجیزه یه ک) بیتنی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به شیرنی خوا نه بیت
 ﴿لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾ بۆ هه موو کارتک وه ختینکی تاییه تی هدی ه که نو و سراوه ﴿يَتَّبِعُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُسَبِّحُوا﴾
 شهوی خوا بیه وی ده سپریتشه وهو (شهوه ش بیه وی) ده به پیلته وهو ﴿وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ سهر چاوه ی
 کتیه کان لای شهو (خوایه که لوح المحفوظ) ﴿وَإِن مَّا رَأَيْتَ﴾ جا شه گهر نیشانت ده بین ﴿بَعْضَ
 الَّذِي﴾ هه ندیک لهو ﴿تُوذَّرُ﴾ هه ره شانیه ی لیمان کردون ﴿أَوْ تَوَفِّيَّتَكَ﴾ یان (پیش شهو) بتمرینین
 ﴿فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ﴾ بینگومان تو هه را گدیاندنت له سهره ﴿وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ﴾ و لپیر مسینه وه ش له سهر
 شیمیه ﴿أَوْ تَوَفَّرَا﴾ نابا (بیباوه ران) سهر نجبان نه داوه ﴿إِنۢ نَّآتَىٰ الْأَرْضَ نَقْصُهَا مِنۢ أَظْهَارِهَا﴾ که نیتیه
 زهوی که م ده که بینه وه له هه موو لایه کانی به وه ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصِمُ﴾ و خوا (به ویستی خوی) بریار
 ده دات ﴿لَا مَعْقِبَ لِحُكْمِهِ﴾ که م ناتوانی بریاری شهو (خوا) بگور بی (با هه لو شینیتشه وه) ﴿وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ﴾ و شهو (خوا) لپیر مسینه وه ی خیرایه ﴿وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنۢ قَبْلِهِمْ﴾ وه بینگومان شهوانه ی پیش
 ته مانیش فیل و پیلانیاں گیرا ﴿فَبِئْسَ الْتَكَرُّجُ عِمَّا﴾ به لام هه موو پیلان و (نه خشه یه کی سهر که وتوو) بز
 خوایه (له بهر امهر نه خشه و پیلانی شهواندا) ﴿يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (خوا) ده زانیت هه موو که م چی
 ده کات ﴿وَسِعَ الْعُكُفُ﴾ و له هه مو دواش بی باوه ران ده زان ﴿لِمَنۢ عُقْبَى الدَّارِ﴾ سهر نه نجامی (هه
 دوو جیهان) بۆ کی ده بیت ﴿

﴿وَقُولُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ نہوانے ہی بنی باوہر ہوں بیت دلین ﴿لَسْتَ مُرْسَلًا﴾ تو رہوانہ کراو
 (وپنغہ مہری خوا) نیت ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ قوش (تہی موحہ ممد ﴿بِیِّنَان﴾ بلی خوا بہ سہ ﴿شَہِیدَا﴾
 بنی ویتنگہ ﴿شاید بیت لہ نتوان من و تہودا ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِزُّ الْقَوَّةِ﴾ ہر وہا تہو کہ سہش
 کہ شمارہ زایی کتبی (ناسمانی) لایہ ﴿

سورہ قی ﴿ابراہیم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی مہرہ بان

﴿الر﴾ بہ (تہلیف لام را) دہخو تریتہ وہ خوا زانترہ بہ ماناکہی، بوزانباری زیاتر سہیری سہرہ نای
 سورہتی (البقرہ) بکہ ﴿كَتَبَ الْكِتَابَ﴾ تہمہ بہ راویکہ نار دومانہ تہ خوا رہوہ بوق تو (تہی موحہ ممد
 ﴿يُخْرِجُ النَّاسَ﴾ بوق تہوہی خہلکی رزگار بکہ بیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ لہ تاریکی بہ کاندوہ بوق
 پروناکی (لہ تاریکی بنی باوہر پدوہ بوق پروناکی باوہر وئیمان) ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ بہ نیزنی پەرور دگاریان
 ﴿إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ (رینموونیان بکہ بیت) بوق رینگای (خواہی) بہ دہ سہ لات و زالی سوپاس
 کراو ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ تہو خواہی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ کہ ہرچی لہ ناسمانہ کان
 وزویدایہ ہی تہوہ ﴿وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ﴾ و ہاوار و وای بوق بنی باوہر ان ﴿مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ لہ سزایہ کی
 سہخت ﴿الَّذِينَ يَسْتَحْبِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ تہوانہی کہ زبانی دونیایان لاخو شترہ
 لہ زبانی روقی دواہی ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وقہدہ غدی (خہلکی) دہ کمن لہ رینگای خوا
 ﴿وَيَعْبُوهُمْ إِبْعَادًا﴾ دہ بانہ ویت تہو (رینگای خوا) لارو چہوت نیشان دہن ﴿أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ﴾
 تہوانہ لہ گومراییہ کی دوور (لہ راستی) دان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وہ هیچ پتغہ مہرہ رنکمان
 رہوانہ نہ کردوہ ﴿إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ﴾ بہ زمانی گہلہ کہی خوی نہ بیت ﴿يُسَبِّحُ لَهُمْ﴾ بوق تہوہی
 (تایبہ کہیان) بوق روون بکاتہوہ ﴿فِيضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ﴾ تہو ساخواہر کہسی ویستبت گومرای کردوہ
 (بہ ہوی سہر کہشی خویہوہ) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ہر کہ سینکیشی ویستبت رینموونی کردوہ
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ہر تہویش زان و بہ دہ سہ لانی کار دروستہ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ﴾ سویتند
 بہ خوا بہ راستی موسامان نارد ﴿بِآيَاتِنَا﴾ بہ موعجیزہ کانمانہوہ ﴿أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ﴾ (فہرمانمان
 بیتدا) کہ گہلہ کہت رزگار بکہ ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ لہ تاریکیہ کانی (بنی باوہر پدوہ) بوق پروناکی
 (باوہر وئیمان) ﴿وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ رورہ (پیرورہ) کانی خودایان بہ پیر بہیتہرہوہ (یا فہزلہ کانی
 خوابان پیر بخہرہوہ) ﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ لَأَكِيدُ﴾ بہ راستی تہو (پیر خستہوہ) دا پند و بہلگی زور
 ہدیہ ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بوق ہموو خور اگر نکی سوپاس گوزار ﴿

﴿قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ﴾ پیغمبره کانیاں بینان ووتن ﴿إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نیمه هدر ناده مبه کین وه کو
 ثبوه ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿يَشُقُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ منعت ده نیت به سهر هدر کام له به نده کانیدا
 که بیه ویت (ده بکاته پیغمبره) ﴿وَمَا كُنَّا لَنَا﴾ وه نیمه هدر گیز ناتوانین ﴿أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ﴾ مو عجیزه
 و به لگه به کتان بؤ بیتین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به ئیزنی خوا نه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُكَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾
 وه بابرواداران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ﴾ وه نایا بؤچی پشت به خوا
 نه بهستین ﴿وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلًا﴾ که ینگومان نهو (زاته) ریگای راستی نشان داوین؟ ﴿وَلَقَدْ يَمُرُّونَ﴾ وه به راستی
 دان به خرماندا ده گرین ﴿عَلَىٰ مَاءٍ اذْيُمُونًا﴾ له سهر هدر نازارنک که بمان دن ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُكَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾
 اَلْمُؤْمِنُونَ ﴿دهبا خوسپیران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی پرواکان ورتیان
 ﴿لِرُسُلِهِمْ﴾ به پیغمبره کانیاں ﴿لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ اَرْضِنَا﴾ به راستی له خاک و ولاته که مان دهرتان ده که بین
 ﴿أَوْ نَعُودَنَّ فِيْٓ اِمْلًا﴾ یان به راستی ده بی بگهرینه وه ناو ثاینه که ی نیمه ﴿فَاَوْخُوا بِاَلْبِهْمِ زُرُّهُمْ﴾ جا
 پهروه دگاریان نیگای بؤ (پیغمبره ران) کرد ﴿لَنُخْلِكََنَّ اَعْيُنَیْهِمْ﴾ که ینگومان سته مکاران له ناو
 ده به بین ﴿وَلَنَسْجُجَنَّ﴾ و ینگومان ثبوه نیسته چی ده که بین ﴿اَلْاَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ لهو خاکه دا
 باش (نیاجوونی) نهوان ﴿ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِی﴾ نهوش بؤ که سانیکه له وه سستانی به ردهم من
 دهرسن (له قیامه تدا) ﴿وَحَافٍ وَّعِیدٌ﴾ وه (پیشتر) تر ساینت له هره شه (ی من) ﴿وَأَسْتَفْتَحُوا﴾ وه
 (پیغمبره ران) داوای سهر که ووتن و زال بونیان کرد (له خوا) ﴿وَحَافٍ کُلُّ حِجَارٍ عَیْبٌ﴾ وه موو مله پورو
 یاخیسه ک بی هیوا بسوون ﴿مِنْ زُرَّاهِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ له دوا ی (نیاجوونی جینگای) نهو دوزه خه ﴿وَنَسْفَعُ
 مِنْ مَّاءٍ صَدِیدٌ﴾ و له کیم و زو و خاو ناو ده درنت (ده کرنت به گهر وویاندا) ﴿یَسْجُرُّهُمْ﴾ که قوم قوم
 (زور به قیره وه) ده بخواته وه ﴿وَلَا یَتَّكَدِیْ سَبْعُهُ﴾ به لام ناتوانی قوتی بدات ﴿وَقَالِیْهِ اَلْمَوْتُ﴾ و مردنی
 بؤ دیت ﴿مِنْ كُلِّ مَّكَانٍ﴾ له هه موو لایه که وه ﴿وَمَا هُوَ بِمَعِیَّتٍ﴾ و که چی ناشمرنت ﴿وَمِنْ زُرَّاهِهِمْ﴾
 و له دوا ی نهوش ﴿عَذَابٌ عَظِیْمٌ﴾ مزای سخت (ده درنت) ﴿مِثْلُ الَّذِیْنَ كَفَرُوا اَبْرِهٰمَ﴾ نهوانه ی
 بی پروا بسوون به پهروه دگاریان نمونه ی ﴿اَعْمَاهُمْ كَرَمَادٌ﴾ کرده وه کانیاں وهك خوله میشتیک وایه
 ﴿اَشْتَدَّتْ بِوَالِیْهِ﴾ به توندی یالنی هه لکر دیت ﴿فِی یَوْمٍ عَاصِفٍ﴾ له رورژتکی ره شه بای سهختدا ﴿لَا
 یَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰی شَیْءٍ﴾ نهوان هیچیان دهست ناکه ویت له وه ی که له دونیادا کردویانه ﴿ذٰلِكَ
 هُوَ الصَّلٰلُ الْبَعِیدُ﴾ نا نهویه گومر ابوونی دوور له راستی ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نہ تان زانیوہ (نہ تانبینوہ) کہ بنگومان خوا ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾
 تاسمانہ کان و زہوی بہ ہق و راستی دروست کردوہ ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْهِكْكُمْ﴾ نہ گہر بہوہست تئوہ لا
 دہبات و ناتان ہیلئت ﴿وَلَا يَخْلُقُ جَدِيدًا﴾ وہ (لہ جی ی تئوہ) دروست کراوہکی تر دہہیت
 ﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ نہوہش ہق خوا گران و زحمہت نی بہ ﴿وَيَرْزُقُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾
 وہہموہیان (لہ گورہ کانہان دینہ دہرہوہ) ہق خوا دہرہ کہون و ناشکرا نہ بن ﴿فَقَالَ الصُّعْقُوتُ﴾
 تہمجا (لہ رورہی دواہیدا) ہی دہسہ لاثہ کان دہلین ﴿لَئِنْ أَسْأَلْتُكَ﴾ بہ زور دارو حق بہزل زانہ کان
 ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ بہ راستی تئمہ لہ دونیادا ﴿لَا كَرْهَ لَنَا﴾ شوہن کہ و تووی تئوہ ہوہن ﴿فَهَلْ أُنْشِرُ﴾ ناخو
 تئوہ ﴿مُتَعَمِّدًا﴾ بہر گری دہ کہن لہ تئمہ ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہہندیک لہ سزای خوا
 ﴿قَالُوا﴾ (تہ وانہش) دہلین ﴿تَوَهَّدْنَا اللَّهَ لَمْ نَكُنْ مَكْرُومًا﴾ نہ گہر خوا تئمہی رینموونی بکر دایہ تئمہش
 تئوہمان رینموونی دہ کرد ﴿سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ یہ کسانہ ہومان ﴿أَجْرُ عَذَابِ الْأَعْزَارِ﴾ ہاوار و نالہ بکہ بن
 یان نارام بگرہن ﴿مَا لَنَا مِنْ مَّجِيحٍ﴾ رزگار ہوہنمان نی بہ (لہ سزای خوا) ﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ﴾
 جاشہ بتان دہلئت ﴿لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾ کاتیک کہ کار تہواو دہیت (ولہر سبتہوہیان کوتایی دیت)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ﴾ بنگومان خوا بہ لینی ہندان ﴿وَعَدَ الْحَقُّ﴾ بہ بہ لینی ہق و راست ﴿وَوَعَدْتُكُمْ﴾
 ﴿وَأَخْلَفْتُكُمْ﴾ و منہش بہ لئیم ہندان بہ لام دروم کرد لہ گہلتاندا ﴿وَمَا كُنَّا فِي عَيْتِكُمْ﴾ وہمن نہم
 ہوہ بہسہر تاندا ﴿مِنْ سُلْطَانٍ﴾ ہیچ زور و دہسہ لائیک ﴿إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ﴾ تہنہا تہوہ نہیت کہ بانگم
 کردن (ہو گوہرایی) ﴿فَأَسْتَجِبْتُمْ لِي﴾ تہتر تئوہش بہ دہنگمہوہ ہاتن (و بہ گوہتان کردم) ﴿فَلَا تَلُمُونِي﴾
 کہواتہ لومہی من مہ کہن ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْمَدِينَةِ﴾ بہ لکو لومہی خوہتان بکہن ﴿مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ﴾
 بہ راستی من ناتوانم ہنم بہ ہاوارہی تئوہوہ ﴿وَمَا أَنتُمْ بِمُصْرِخِي﴾ و تئوہش ناتوانن ہنن بہ ہاوارہی منہوہ
 ﴿إِنِّي كَفَرْتُ﴾ بہ راستی من ہروام نہ ہوو ﴿بِمَا أُنْشِرُكُمْ مِنْ قَبْلِ﴾ بہوہی کہ ہیشتر (لہ دونیادا)
 متان کرد ہوو بہ ہاوبہش ہق خوا ﴿إِنْ الظَّالِمِينَ﴾ بہ راستی ستم کاران ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای
 سہختیان ہق ہدہہ ﴿وَأَدْخَلَ الْأَرْضَ الْيَزِيدَ﴾ اَمُواوَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ﴿وہ تہوانہی ہاوہریان ہتساوہ و کردہوہ
 چاکہ کانہان کردوہ دہخرنہہ ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ناو بہدہشتانیک کہ رویارہ کان دین
 و دہچن بہ ژہریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ بہ ہمیشہ تیابدا دہمیتنہوہ بہ نیزنی پەرور دگاریان
 ﴿فَجِئْتُهُمْ بِهَا سَلَامًا﴾ بہخیر ہاتیان لہو (بہہشتہ) دا بہووتہی سہ لامہ ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نہت زانیوہ؟
 ﴿كَيْفَ صَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ خوا چون نمونہی ہتاوہتہوہ ﴿كَيْفَ طَيَّبَهُ كَشَجَرٍ طَيِّبَةٍ﴾ کہ ووتہی چاک
 و راست (لا إله إلا الله) و ہک درہختیکی چاک و بہسوود وایہ ﴿أَصْلُهَا نَارٌ﴾ رہ گی قایم (لہ زہویدا)
 دا کوتاہیت ﴿وَفَرَعْنَاهَا فِي السَّمَاءِ﴾ و لق و پزہ کانیسی (بہرز ہووہتہوہ) بہ تاسماندا ﴿۱۱﴾

﴿تَوَقَّأَكُنَّهَا﴾ نمو (دره خسته) میوه و بهر بگریست ﴿كُلَّ جَبِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا﴾ هه موو کاتینک به نیزنی
 بهر و در دگاری ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ وه خوا نمو و نانه ده هیتینه وه ﴿لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾
 بؤ خه لکی بؤ نه وه ی بیر بکه نه وه ﴿وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه نمو و نه ی و و ته ی خراب و پیس
 و (بی باوه ری) ﴿كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه کو دره ختینکی خراب و پیس وایه ﴿أَجَعَلْتُمْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ﴾
 هه لکه نرایت له سر زه وی (و ره گی نه بیت) ﴿مَائِلًا مِّنْ قَرَارٍ﴾ هه خزی نه گریست ﴿يَسْتَبِطُ اللَّهُ الَّذِينَ﴾
 ءَامَنُوا﴾ نه وانه ی که پر وایان هیتاوه خوا دامه زراویان ده کات ﴿وَالْقَوْلُ الثَّانِي﴾ به و و ته ی به ری و جی
 (که شایه تومانه) ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ له زنیانی دنیادا و له پوزی دوايشدا ﴿وَيُضِلُّ اللَّهُ﴾
 الظَّالِمِينَ﴾ وه خواسته م کارانیش گو مراده کات ﴿وَفَعَلَ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ وه خواهر چی به ویت ده بکات ﴿الرَّسُولُ إِلَى الَّذِينَ﴾
 نایا سه بری نه وانه ت نه کرد و وه ﴿يَتَذَكَّرُوا فَعَمَّتِ اللَّهُ كُفْرًا﴾ له جیانی (سوپاسی) به هره
 و چاکه ی خوا این باوه ر وسیله بوون ﴿وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْآوَارِ﴾ و گه له که یان به ره وه هه لدر برده ﴿جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا﴾
 نه ویش دوزخه که ده چنه ناوی ﴿وَبَشَّ الْقَرَارُ﴾ که جینگایه کی زور خرابه ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا﴾ (بی باوه ران) چهند هاوتایان بؤ خوا پر باردا ﴿يُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بؤ نه وه ی
 (خه لک) گو مرابکه ن له ری نگه ی خوا ﴿قُلْ تَتَّبِعُوا﴾ نه ی (موحه ممه د) بلی به وانه رابویرن (له دنیادا
 بؤ کو ی ده چن ؟) ﴿فَإِنْ مَّصِرْكُمْ إِلَى الْآثَارِ﴾ چونکه بینگومان چاره نوستان هه ر دوزخ ده بیت ﴿قُلْ لِيُؤدِّيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 (نه ی موحه ممه د) بلی به ویه ندانه م که پر وایان هیتاوه ﴿يُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ به ری کی نویزه کان بکه ن
 ﴿وَيُؤْتُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ و له وه ی پیمان داوون به خشن ﴿يَسْرَاعِلًا﴾ به نه یی
 و ناشکرا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیتش نه وه ی ﴿أَنْ يَأْتِيَ زُرَّمٌ﴾ که پوزینک بیت ﴿لَا يَبِغُ فِيهِ وَلَا جُنُلٌ﴾ نه کرین
 و فروشنی تیدایه و نه دؤ ستایه تی ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ خوا نه و زاته یه که تاسمانه کان
 و زه وی دروست کرد و وه ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و له تاسمانه وه بارانی بارانده وه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ﴾
 النَّخْلِ ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ هه روه ها که شستی بؤ رام هیتاون (و خستویه تیه خزمه تئانه وه) ﴿لِيَتَجَرَّ فِي السَّخْرِ﴾
 بِأَمْرِهِ﴾ بؤ نه وه ی بر رات به ناو ده ریادا به فرمانی خوا ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّكْهَرُ﴾ و رووباره کانی بؤ
 رام هیتاون (وله خزمه تاندايه) ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ﴾ وه هه روه ها رامی هیتاوه بؤ تان و (له خزمه تاندايه)
 ﴿الْقَمَرِ وَالْقَمَرِ ذَاتَيْنِ﴾ روزه و مانگ به هه میشه یی ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه شه و و روزه یی
 بؤ رام هیتاون ﴿﴾

﴿وَمَا أَتَيْنَا مِنْكُمْ مِنْ كُلِّ مَا تَأْكُلُونَ﴾ وە لەھەموو ئەو شتەکانە کە داواتان کردووێتی بەخشیوون ﴿وَمَا نَعْبُدُ إِلَّا إِلَهَكُمْ﴾ خۆ ئەگەر بەھەر و نێعمەتەکانی خوا بژمێرن ﴿لَا تَخْشَوْنَ﴾ بۆتان نازمێردین ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا نَفْسٌ﴾ بەراستی ئادەمی (بێ پروا) ﴿تَطْلُوْنَ كَفَّارًا﴾ زۆر ستم کار و سەلبە (بەرامبەر نێعمەتەکانی خودا) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمْ زَيْنًا﴾ (بیریان بخەرەو) کاتێک ئیبراھیم ووتی ئەو پەرورەدگارم ﴿أَجْعَلْ لَنَا الْآلِهَةَ إِلَهًا﴾ ئەم شارە (مەککە) بکە بەشارێکی ئارام و ئاسایش ﴿وَأَجْعَلْ لَنَا زَيْنًا﴾ وە خۆم و کۆرەکانم پیاوێزە و دوورخەرەووە ﴿أَنْ نَعْبُدَ إِلَّاكَ﴾ لەوێ بێگانەکان پەرستین ﴿زَيْنًا إِنَّا نَحْنُ﴾ ئەو پەرورەدگارم بێگومان ئەو بێگانە ﴿أَصْلَاحٌ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ﴾ زۆر لەخەڵکیان گومرا کردووە (و لایان دان لەڕێگەی راست) ﴿مَنْ يَنْتَهِ فَاِنَّهُ مِنِّي﴾ جا ھەر کەسێک (لەرۆڵە کانم) شونین من کەوت ئەو بێگومان لەمنە ﴿وَمَنْ عَصَانِي﴾ ھەر کەسێش سەرپنجی کردم ﴿وَأَنَّكَ عَنْزٌ رَجِيمٌ﴾ ئەو بێگومان توو لیور دەوی میھرەبانی ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ ئەو پەرورەدگارمان من ھەندێک لەرۆڵە کانم نیشتەجێ کرد ﴿وَأَوْغَرْتُ ذُرِّيَّتِي﴾ لە شیونکی بێ کشتوکار دا ﴿عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ﴾ لای مائە پیرۆز و پێزگیراوە کەوت ﴿رَبَّنَا يُفَكِّرْهُمْ وَأَقْبِلْ﴾ ئەو پەرورەدگارمان ھەتا بە چاکی نوێژ بەجێ بێنن و ئەنجامی بدەن ﴿فَأَجْعَلْ آيَةً مِنَ النَّاسِ﴾ بە لکو دلی خەڵکانێک وای لێبکەیت ﴿تَهْوِي إِلَيْهِمْ﴾ سۆزی و مەیلیان بێت بۆ لایان ﴿وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ و لەھەموو بەر و میوە بە کیش پۆزیان بدە ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ بە لکو شوکرانە بژمێرن ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ﴾ ئەو پەرورەدگارمان بەراستی توو دەزانی ﴿مَا نَحْنُ بِمُتَحَلِّينَ وَمَا نَحْنُ بِمُتَحَلِّلِينَ﴾ بە ھەرچی دەبشارێتووە و ھەرچی دەری دەبڕین ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُتَحَلِّينَ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وە ھیچ شتی لای خوا شاراوە نی بە ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ ئە لە زەوی و ئە لە ئاسماندا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ ھەموو سوپاس و ستایشێک بۆ ئەو خوا بەی ﴿وَهَبْ لِي عَلَى الْكَافِرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ﴾ کە ئیسماعیل و ئیسحاقی بێ بەخشیم بە پیری ﴿إِنْ رَبِّي أَسْمِعُ﴾ بەراستی پەرورەدگارم بێسەری دوعا و پارانەوێهە ﴿رَبِّي أَجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ ئەو پەرورەدگارم من و رۆڵە کانم و الێبکەمی بە چاکی نوێژەکان بەجێ بێنن ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ﴾ ئەو پەرورەدگارمان پارانەوێهە و نزاکەم وەرگرە ﴿رَبَّنَا آغْفِرْ لِي وَلِوَلَدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ ئەو پەرورەدگارمان لە من و باوکم و دایکم و ھەموو پڕ واداران پیرۆز و خوش بێهە ﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ لە پۆزێکدا کە لێر سێنەوێهە دەکرێت و بەرپا ئەبێت ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا﴾ وامەزانە خوا بێ ناگاہە ﴿عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ﴾ لەو (زولم و ستمەمی) کە ستم کاران دەیکەن ﴿إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِیَوْمٍ﴾ بێگومان ئەو دوايان دەخات بۆ پۆزێک ﴿تَنْخَسِرُ فِيهِ الْأَنْصَارُ﴾ کە چاوەکان تێدا ئەبەلق دەبن (و نایوتقین لە ترسا) ﴿

﴿مُطِيعِينَ﴾ به خیرایی دهر و ن (به دهم بانگ که ریانه وه) ﴿مُقْتَبِعِي رُؤُوسِهِمْ﴾ سهریان بهر زکر دوته وه (بو
 ناسمان) ﴿لَا يَرْشَدُ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ﴾ پیلوی چاویان ناترو کیتن ﴿وَأَقْبَدَ لَهُمْ هَوَاءً﴾ و دلیان خالی
 یه (له تیگه شستن) ﴿وَأَنْذِرِ النَّاسَ﴾ وه (نه ی موحه ممه د) ﴿خَلْدَكِي﴾ ناگادار بکه و بتر سینه
 ﴿يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ﴾ له و روزه ی که سزایان بو دیت ﴿فَقُولِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه مجانه وانه ی که سته میان
 کرد و وه ده لسن ﴿وَبِمَا كُفَرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ نه ی په روه ردگار مان بو ماوه یه کی که م دوامان بخه
 ﴿يُحِبُّ دَعْوَتَكَ﴾ تا وه لامی بانگه وازه که ت بدهینه وه ﴿وَتَسْبِيحَ الرَّسُولِ﴾ و شورتی پیغه مبه ران بکه وین
 ﴿أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ﴾ نه ی ئیوه نه بوون پیشتر سویتندان خوارد ﴿مَا لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ﴾
 که هر گیز له تاواناچن ﴿وَمَسَكْتُمْ فِي مَقَاصِدِكُمُ الَّذِينَ﴾ هدر له جی و شورتی نه وانه نیشته جی بوون
 ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که سته میان له خویان کرد ﴿وَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾ و بهر وونی بۆتان دهر که وت ﴿كَتِفَ قُلُوبِنَا﴾
 بهر ﴿که چیمان به سهر هینان ﴿وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْعَالُ﴾ نموونه ی زوریشمان بۆتان هینا به وه ﴿وَقَدْ﴾
 مکر و اماره مکره مکره ﴿بِئْسَ الْبُغْيَانُ﴾ بیلانی گه ووه ی خویانیا گتیرا (دزی پیغه مبه ره کانیا)
 ﴿وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ﴾ خوی گه ووه ناگاداره به پیلانه کانیا ﴿وَأَن كَانَ مَكْرُهُمْ﴾ وه هدر چنده
 پیلانه که بان ﴿يَتَزَوَّلُ مِنهُ الْجِثَامُ﴾ شاخه کانی بی بتر ازیت (و له بن بیت) ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ﴾
 جا و اگومان مبه به خوا ﴿مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ﴾ نمو به لیتنه ی داویه تی به پیغه مبه رانی به دی
 ناهینیت و نایهینیت جی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْقِصَامٍ﴾ به راستی خوا به ده سه لاتی خاوه ن توله یه ﴿وَيَوْمَ يُبَدَّلُ الْأَرْضُ﴾
 له روزه یکدا که نه م زهوی یه ده گوهریت ﴿غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ به زهوی یه کی تر
 و ناسمانه کانیش (ده گوهرین به ناسمانی تر) ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِمَا نَعْبُدُ﴾ نه و سا هه موو (له گوهره کانیا)
 دینه دهر وه (دهر ده که ون بو خودای ته نه ای زال و به ده سه لات به سهر هه موو شتیکدا ﴿وَنُرِيدُ﴾
 ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِمَا نَعْبُدُ﴾ له روزه دا تاوان باران دهینی ﴿مُقْتَرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ له کۆت و زنجیر دا
 بیکه وه به ستراون ﴿سَرَّابُهُمْ مِّنْ قَيْطَانٍ﴾ پو شاکیان قه ترانی ره شه ﴿وَتَقَطَّعُوا جُوهَهُمُ النَّارُ﴾ و دهم و
 چاویشیا ناگر دایه شوو ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ فَتْرٍ مَا كَسَبَتْ﴾ بو نه وه ی خوا توله و پاداشتی هه موو
 که سبک بدات به گوهره ی نه وه ی که کرد و به تی ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به راستی خوا (موخاسه کردن)
 و لیر سینه وه ی خیرایه ﴿هَذَا بَلَدٌ لِّلنَّاسِ﴾ نه م (فورثانه) راگه باندن و جار بکه بو هه موو خه لک
 ﴿وَلَا يَسْتَدْرِيهِ﴾ وه هه نا پینی بیتار بکریته وه ﴿وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ اللَّهُ وَجِدٌ﴾ وه بو نه وه ی بزانن بنگومان
 نه و (خوا) په رستر اوئکی تاك و ته نه ایه ﴿وَلِيَذْكُرُوا الْأَلْطِيبَ﴾ و تا خاوه ن ژیریه کان بیر بکه نه وه و
 بهند وهر بگرن ﴿

سورہ فی (الحجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی میہربان

﴿الر﴾ بہ (تہ لیف، لام، را) دہ خوی تریتہ وہ خوا زانانہ بہ ماناکہی، بؤ زانیاری زیاتر سہیری
 سہرہ تہی سورہ فی (البقرہ) بکہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ بَرْدٌ مِنْ غَافِرٍ﴾ تہ مانہ ثاہت و نیشانہ کانی
 قورٹانی پوون کہرہ وہ وٹاشکران ﴿رَبِّمَا يُؤْذِي الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہ وانہی کہہی باوہر پوون
 (لہ ٹاہندہہ کی نزیکدا) زور جار ٹاوات دہ خوازن ﴿لَوْ كُنَّا مُسْلِمِينَ﴾ کاشکای موسولمان
 پروناہہ ﴿ذَرَهُمْ بَأْكَوْا وَتَحَمُّوا﴾ لیان گہری بابخون و رابویرن ﴿وَيَلْهَمُ الْإِنَّمَالُ﴾ وٹومند
 وھیواہی ناگایان بکات ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جاہیگومان لہمہ و دوا دہ زانن (چون سزایان دہدہہن)
 ﴿وَمَا أَخْلَكَا مِنْ قَرْيَةٍ﴾ (خہلکی) ہیج شارنکمان لہناو نہ بردوہہ ﴿إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَقْلُومٌ﴾
 مہ گہر کاتی دیاری کراو بؤ لہناو چوونیان ہہوہہ ﴿فَأَنْشَبُوا نَارًا﴾ وہہیج ٹومہ تہک
 پیش ناکہ وٹت ﴿لَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ﴾ لہ کاتی لہناو بردنی خوی ہہرہہہ دواش ناکہ وئی ﴿وَقَالُوا إِنَّا نَارُهَا الْوَدَّى﴾ (ہی باوہران) ووتیان تہی تہو کہہی ﴿فَزَلَّ عَلَيْهِ الْإِذْكَرُ﴾ کہ قورٹان نیراوہ تہ
 خوار بؤ سہرت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ تَجْعَلُوا لَهُ سَبِيلًا﴾ بہراستی تو شہیت ﴿لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلِكِ﴾ دہی بز فرہستہ مان
 بؤ ناہیتی (شاہتہی بدات تو پیغہ میہری) ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُصْذِقِينَ﴾ تہ گہر تو لہراست گویانیت
 ﴿مَا نَزَّلَ الْمَلَكُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ ٹیمہ فرہستہ نانیرہہ خوارہوہ مہ گہر بہراست و پہوا نہہیت
 ﴿وَمَا كُنَّا إِذَا مُنْظَرِينَ﴾ وہ تہو کاتہش تہوانہ مؤلہت نادرین ﴿إِنْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ ہیگومان
 ہہر ٹیمہ قورٹانمان ناردوہہ خوارہوہ ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ عَنْ آلِهَتِكَ﴾ و بہراستی ہہر ٹیمہش دہی ہاریزین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ سَوِيْدِيْتٍ﴾ سویندیت ہیگومان ٹیمہ پیش تو پیغہ میہر انمان ناردوہہ ﴿فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ﴾
 لہناو ہوزو کڑمہلہ ہیشوہہ کاندہا ﴿وَمَا تَأْتِيَهُمْ مِنْ ذَمْرٍ﴾ ہیج پیغہ میہر تکبان بؤ نہہانہوہہ
 ﴿إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ﴾ ٹیلہا گاتہ ولاقرتیان ہہی کردوہہ ﴿كَذَلِكَ نَسُفُّكَ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾
 ٹاہہ و جزوہ ٹیمہ تہو (قورٹانہ) دہخہینہ ناو دلی تاوان ہارانہوہہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ کہچی تہوان
 باوہری ہہی ناہیتن ﴿وَقَدْ حَكَمْتُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ کہ ہیگومان باوو رہبازی ہیشوہہ کاتیش ہہر واپوہہ ﴿وَوَقَعْتَ خُطْبَتَهُمْ﴾ تہ گہر ہومان بکر دناہہ تہوہہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ بَرْدٌ﴾ دہر گایہک لہناو سمانہوہہ ﴿فَنظَرُوا فِيهِ
 بِعَرْجُونٍ﴾ و تہوان ہہاہدا ہر وٹشتناہہ تہ سہرہوہہ ﴿لَقَالُوا إِنَّمَا هُمْ كُفْرًا﴾ تہوسا دہیان ووت
 ہیگومان ٹیمہ چاوبہ سٹمان لینکراوہہ ﴿بَلْ لَحْنٌ قَوْمٌ مُشْجُرُونَ﴾ بہلکو ٹیمہ کڑمہلہ کیمن جادوومان لی
 کراوہہ

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بینگومان ٹیمہ دروستان کر دووہ ﴿فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ چہند ہور جینک
 لہ ناسماندا ﴿وَرَبَّهَا السَّيْفِيرَاتِ﴾ و تہو (ناسمانہ) مان راز اندو تہوہ ہو سہرہ نج دہران و تہ ماشا کہران
 ﴿وَحَفِظْنَاهَا﴾ و تہو (ناسمانہ) مان پاراستوہہ ﴿مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ فَجِيرٍ﴾ لہ ہہ موو شہ بیتانیکی دہر کر او
 لہ بہ زہی خوا ﴿إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ﴾ مہ گہر تہ وائہی کہ بہ دزیہوہ گوی دہ گرن ﴿فَأَنبَعَثْهُ شِهَابًا مُّبِينًا﴾
 بہ کسہر گر و ناگریکی دیار دوی دہ کہ ویت (و پراوی دہنی) ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا﴾ زہ ویشمان پاراستوہہ
 ﴿وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ﴾ و چہند کبہو شاخی دامہ زراومان تیدا داناوہ ﴿وَأَنبَثْنَا فِيهَا﴾ و پرواندو و مانہ تبایدا
 ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَتَوْرُوتٍ﴾ لہ ہہ موو رووہک و درہ ختیک بہرینک و پیکسی ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ فِتْنَةٍ﴾
 وہ لہو (زہوہ) دا ہو کارہ کانی زیانمان یو تہوہ بہ خساندوہ ﴿وَمَنْ أَسْرَفْ لَهُ يَرْزُقْ﴾ ہہ روہا ہو
 تہ وائہش کہ تہوہ بزق و پروزیان نادہن ﴿وَأَنْ يَمُنْ شَيْءٌ إِلَّا بِعِدَّتِي أَنَّهُ﴾ وہ ہیچ شتیک نبیہ مہ گہر
 خہ زیتہ کانی لای ٹیمہ بہ ﴿وَمَا نَزَّلْنَاهُ إِلَّا بِقَدْرِ مَعْلُومٍ﴾ و شای تیرین و نایدہ یسن بہ تہندازہی دیاری
 کر او نہ بیت ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحٍ﴾ وہ ہا (ہہوا) مان نار دووہ کہ بہتینہری دار و درخت بیت
 ﴿فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ تہ مجا لہ ناسمانہوہ بارانمان باراندوہہ ﴿فَأَنبَثْنَا كُتُوبًا﴾ وہ تہوہ مان پی تیر او
 کر دووہ ﴿وَمَا أَسْرَفْ لَهُ يَحْزَنِينَ﴾ لہ کاتیکدا تہوہ نہ تان دہ توانی تہو (ناوہ) خہ زن بکہن ﴿وَأَلَّا يَلْحَقَنَّ﴾
 و بیبت ﴿بَيْنَ بَيْنٍ﴾ ہہر ٹیمہ دہ زینین و دہ شمرینین ﴿وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ﴾ ہہر ٹیمہش مہر انگری ہہ مووانین
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقِيمِينَ مِنكُمْ﴾ سویند بہ خوا ٹیمہ ناگدارین بہ وائہی لہ ہیش تہوہہ ہوون
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقِيمِينَ﴾ و سویند بہ خوا بینگومان تہ وائہش دہناسین کہ پاش تہوہ دین ﴿وَأَنْ رَبَّكَ هُوَ﴾
 بِخُشْرُهُمْ ﴿بَيْنَ بَيْنٍ﴾ ہہر پدروہر دگارت ہہ موویان کز دہ کائہوہہ ﴿إِنَّهُ خَبِيرٌ عَلِيمٌ﴾ بہراستی ہہر
 خوی کار دروستی زانابہ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بیت بینگومان ٹیمہ نادمہیمان دروست کرد
 ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ لہ فورینکی رہشی ترشاوی رہق ﴿وَلَقَدْ أَنزَلْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ جنو کہ شمان
 پیشتر دروست کرد ﴿مِنْ قَارِ السُّمُورِ﴾ لہ ناگریکی بہتین ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ (بیریان بخہرہوہ)
 کاتیک بہروہر دگارت بہ فریشتہ کانی فہر موو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ﴾ بہراستی من بہ شہرینک دروست دہ کہم
 ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ لہ فورینکی رہشی ترشاوی رہق ﴿فَإِذَا اسْوَوْنَاهُ﴾ ہہر کاتیک رینک و ہینکم
 کرد ﴿وَنَقَحْنَاهُ مِن رُّوحٍ﴾ و فوم بہ بہریدا کرد لہ روحینک کہ خوم دروستم کر دووہ (مہ بہست
 لہ دانہ پالی رُوح بولای خوا پتزو تہ شریفہ) ﴿فَقَعُوا لَهُ سَجِيدًا﴾ دہی بہ کسہر سوژدہی ہو بہرن ﴿﴿﴾
 ﴿فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جا فریشتہ کان ہہ موو تیکرا سوژدہیان برد (ہوی) ﴿﴿﴾
 اِنِّیْ ﴿فَإِذَا اسْوَوْنَاهُ﴾ لہوہی کہ لہ گہل سوژدہ بہر اندا
 بیت ﴿﴿﴾

﴿قَالَ يٰٓإِبْرٰهٖمُ مَا لَكَ﴾ (خو) فرموی نہی ئیلیس بنو چی تو ﴿اَلَا تَكُوْنُ مَعَ السَّجِدِيْنَ﴾ له گہل سورہہ بہر اندانہ ہویت ۱۹ ﴿قَالَ لَا اَكُنْ لِاسْحٰجِدٍ لِشَرٍّ﴾ (ئیلیس) ووتی: من هیچ کانی سورہہ نابہم بنو بہ شہر نیک ﴿خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْبٍ﴾ کہ دروست کردوہ له قورنکی رہشی ترشایوی رہق ﴿قَالَ فَاَخْرِجْ مِنْهَا﴾ (خو اپنی) فرموی دہلهوی (بہہشت) برودہرہوہ ﴿فَاِنَّكَ رَٰجِعٌ﴾ چونکہ بہر استی تو له بہرہی من دہر کر اوی ﴿وَإِنَّ عَلَیْكَ الْفِتْنَةَ اِلٰی یَوْمِ الْاٰزِمِ﴾ وہ بہر استی نہ فرشت له سہرہ تاروڑی دواپی ﴿قَالَ رَبِّ اَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یَبْعَثُوْنِ﴾ ووتی نہی بہرہر دگارم دہی مؤلہتم بدہ تاروڑی (مردوان) زیندوہ دہ کر نہوہ ﴿قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِیْنَ﴾ (خو) فرموی نہوہ بہر استی تو له مؤلہتم دراوانی ﴿اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ﴾ تاروڑی کہ کانی دیاری کر اوی ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا اَعْتَدْتَنِیْ﴾ ووتی نہی بہرہر دگارم له بہر نہوہی گو مرآت کردم ﴿لَا اُرِیْٓکَ لَهٰمَ فِی الْاَرْضِ﴾ بینگومان خوشی (دونیا) بان له زہویدا بنو دہرا زینمہوہ ﴿وَلَا اُخَوِّیْٓکَ لَجَمْعٍ مِّنْہُمْ﴾ وہ بہر استی ہہموویان گو مرآت دہ کہم ﴿اِلَّا عِبَادَکَ مِنْہُمُ الْمُخْلِصِیْنَ﴾ بہندہ دلسوزہ کانت نہ بیت ﴿قَالَ کَذٰبٌ عَلٰی مُّسْتَقِیْمٍ﴾ (خو) فرموی نہمہ رنگای ہدق و راستہ بہرہو من ﴿اِنَّ عِبَادِیْ﴾ بہر استی بہندہ کانی من ﴿لَیْسَ لَکَ عَلَیْہُمْ سُلْطٰنٌ﴾ تو هیچ دہسہ لانت نہ بہ سہر باندہ ﴿اِلَّا مَنۢ بَلَغَ مِنَ الْاَوَّلٰیْنَ﴾ جگہ لهو گو مرآیانہی کہ شوینت کہ و توون ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْءَجَةٌ مُّجْمَعِیْنَ﴾ وہ بینگومان دوزہخ جنگای ہہموویانہ ﴿لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ﴾ (دوزہخ) ہدوت دہر گای ہہیہ ﴿لِکُلِّ بَابٍ مِّنْہُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ﴾ ہہر دہر گایہ کیشیان لہوانہ دابہش کر اوی بنو چہند بہ شیک ﴿اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِیْ جَنَّٰتٍ وَعِیْنٌ﴾ بہر استی خو پارنزو لہ خو اثر سان لہناو باخات و کانیاودان ﴿اَدْخُلُوْہَا بِسَلٰمٍ اٰمِیْنَ﴾ (ہنیان دہو و تریت) بچہ ناویانہوہ بہ ہیمنی و ناسوودہی ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِی صُدُوْرِہِمۡ مِّنۡ غُلٍّ﴾ ہہر رق و کینہیک لہ دلیاندا یوویت دہرمان ہیتاوہ ﴿اِخْوٰنًا عَلٰی سُرُرٍ مُّتَقَابِلِیْنَ﴾ برای بہ کترن بہر امہر بہ کترن لہ سہر کورسی دانیشستوون ﴿لَا یَمَسُّہُمْ فِیْہَا نَصَبٌ﴾ لہویدا ماندو و بوونیان تووش نایت ﴿وَمَا ہُمْ فِیْہَا بِمُخْرَجِیْنَ﴾ و ہر گیز لہو (بہہشتہ) دہر نا کرین ﴿فَیٰٓحٰی عِبَادِیْ﴾ ہہوال بدہ بہہندہ کاتم ﴿اِنِّیْ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ﴾ کہ بہر استی ہہر من لیور دہی میہرہ بانم ﴿وَإِنَّ عَذَابَ ہٰذَا الْاَلَمِ﴾ و بینگومان ہہر سزای منہ سزای سہخت ﴿وَنَبِّیْٓکُمْ عَنْ صٰیِفِ اِزْہِیْمٍ﴾ وہ ہہوالیان پی بدہ دہر بارہی میوانہ کانی ئیراہیم

﴿إِذْ خَلَّوْا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا﴾ کاتیک چوونہ زورہوہ بولای ووتیان سہلامت لی بیت ﴿قَالَ
 إِنَّمِنْكُمْ وَبَلُونَ﴾ (نبیر اہیم) ووتی بہ راستی نئمہ لیٹان دہتر سین ﴿قَالُوا لَا تَوْجَلْ﴾ ووتیان (بنی)
 دہتر سہ ﴿إِنَّا نَبْشُرُكَ بِعَلَمٍ عَلِيمٍ﴾ بہ راستی نئمہ مژدہت دہدہنی بہ (لہدایک بوونی) کورنکی زانا
 ﴿قَالَ أَتَشْرُونُنِي﴾ ووتی تابا مز گیتیم ہی دہدہن ﴿عَلَىٰ أَنْ مَسَّيَ الْكَبِيرُ﴾ لہ کاتیکدا کہ پیر بووم
 ﴿فَمَنْ يَشْرُونَ﴾ نیر چی مژدہ بہ کم دہدہنی ﴿قَالُوا بَشْرُكَ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان نمو مژدہی داومانہ
 بیت راستہ (و دیتہ دی) ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْفَاطِينَ﴾ جا لہ ناٹو میدان مہبہ ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْطَعُ مِنْ رَحْمَةِ
 رَبِّهِ﴾ ووتی جا کی لہ مہبہ ربانی بہرہ ردگاری ناٹو مید دہبیت ﴿إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ گوہر ایان نہ بیت ﴿
 قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ (نبیر اہیم) فرمووی شہی بہوانہ کراوان (ی خوا) چ کارنکی
 گرنگتان ہدیہ ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بہ راستی نئمہ نیر دراوین بڑ سہر گہلنکی
 تاوانبار (لہ ناویان بہرین) ﴿إِلَّا إِلَهُ الْوُحْدِ إِنَّا لَنَجُوهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جگہ لہمال و مندالی لوط
 کہ بینگومان ہموویان رزگار دہکین ﴿إِلَّا أَمْرُؤُكُمْ قَدْ رَزَا بِأَهْلِ الْغَيْرَةِ﴾ ژنہ کہی نہ بیت
 کہ بینگومان ہر بار ماندادہ نمو لہ ریزی تیاچواندا بیت ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ آلُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا کاتیک
 نیر دراوہ کان ہاتن بولای خاو خیزانی لوط ﴿قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّسْكِرُونَ﴾ (لوط) ووتی بہ راستی
 ٹوہ دہستہ کی نہناسراون ﴿قَالُوا بَلْ جِنَّتَكَ﴾ ووتیان بہ لکو نئمہ ہومان ہتاوی ﴿بِمَا كَانُوا فِیهِ
 يَمْتَرُونَ﴾ نمو (سزای) کہ نموان تیدا دوو دل بوون ﴿وَأَتَيْتَكَ بِالْحَقِّ﴾ وہ نئمہ راستیمان بو تو ہتاوہ
 ﴿وَأَنَا الصِّدِّيقُ﴾ بینگومان نئمہ راست گفرین ﴿فَأَمْسَرَ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَلِّ﴾ جا کہوانہ لہبہ شہکی
 شدودا شہورہوی بہ (شوہنکہ ووتوان و) خاو خیزانت بکہ (لہ شار دہر چو) ﴿وَأَتَيْتُكَ بِالْحَقِّ﴾ و خوت
 دواہان بکہوہ ﴿وَلَا تَلْفُتْ مِنْكُمْ لَعَنَ﴾ ہیچ کامشان لانہ کہنہوہ ﴿وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾ و ہرون بو نمو
 شوہنہی کہ فہرمانشان ہندراوہ ﴿وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ﴾ ہم کارہمان بہ تہگا بہ لوط راگہ باند
 ﴿أَنْ دَابَّ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحَاتٍ﴾ کہ بینگومان لہ بہرہ بہ باند نموانہ دوا ہراو دہبن (ہموویان لہ ناو
 دہچن) ﴿وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ جا خہلکی (نیر بازی) شارہ کہ ہاتن (بہرہ و مالی
 لوط) و مژدہیان بہ بہ کتری دہدا ﴿قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ حَتِيفِي﴾ (لوط) ووتی دلنیاہن نموانہ میوانی من
 ﴿فَلَا تَقْضَحُونِ﴾ دہی نابروم مہبن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا﴾ ولہ خواہتر سن و شہر مہزار و پیسوام
 مدکہن ﴿قَالُوا أَوَلَمْ تَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ ووتیان نئمہ ہیمن نموو بیت نابی بہرگری لہ کہس بکہیت
 (نابی) کہس توخت بکہ ویت ﴿

﴿قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ (لووط) فرمادی تاتھوانہ کچانی منن (مارہیان کہن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ قَعْلِينَ﴾ نہ گھر
 ثبوتہ (نہ وکارہ) نہ نجام دہدن ﴿أَعْمَرَكَ إِلَهُهُمْ﴾ سویند بدتھمن و ژبانی تو (نہی موحہمہد) ﴿وَلَا
 بِهَاسْتِي تھوانہ﴾ ﴿لَنْ يَكُونَهُمْ يَعْزَمُونَ﴾ لہسہر خوشی خوراندہ سہر گہر داتن ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
 مُشْرِقِينَ﴾ جا لہ کانی خور ہلہاتندہ شریخہ بہ کی بہ ہینز گرتنی ﴿فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمُ اسَافِلَہَا﴾ نہ مجا
 تھو (شارہ) مان سہر و ژر کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمُ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ﴾ و گلی بہر دینمان بہ سہر دا باراندن
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَنْ يَعْلَمُ﴾ بہر ہستی لہسہدا بہ لگی زور ہبہ ہؤ تھوانہ ہی بیردہ کہنہوہ ﴿وَلَا
 تَبْقَىٰ لِلْإِنْسَانِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وہ ہینگومان تھو (شارہ ویران کراوہ) لہسہر ہینگای سہرہ کی (کاروانہ کان)
 دایہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِينَ﴾ بہر ہستی لہوہدا بہ لگی گرنگ ہبہ ہؤ ہر واداران ﴿وَلَمَّا
 كَانَ كَانَتْ أَصْحَابُ الْأَنْكَبِ الْأَعْلَىٰ﴾ بہر ہستی خواوہن باخانہ زور پرہ کانش (قہومی شوہیب) لہسہم
 کاران ہوون ﴿فَأَنقَضَتْهُمْ﴾ جا تو لہمان لی سہندن ﴿وَأَخَذْنَا مِنْهُمُ﴾ جا بہر ہستی لہم
 دووانہ لہسہر ہنگاہہ کی ناشکرادان ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ سویند بہ خوا ہینگومان
 خہ لکی حیریش (گہلہ کہی صالح) ہر وایان بہ پیغہ مہرہ کانیان نہ کرد ﴿وَأَنقَضَتْهُمْ﴾ بہ لگہ و
 نیشانہ کانی خوامانمان ہندان ﴿فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ بہ لام تھوان ہر وایان لی و ہر گیرا ﴿وَكُلُّ
 الْوَالِدِينَ مِنَ الْجِبَالِ﴾ تھوانہ لہ شاخہ کاندہ دیانتاشی ﴿يُؤْتُونَ عَائِلَتَهُمْ﴾ خانووی زوری (قایمی)
 بی ترس و بیم ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْجِعِينَ﴾ نہ مجا دہنگ و ہباہل شاخانیکی بہ ہینز گرتنی
 لہ بہر ہبہ یاندہ ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ تَوَكُّؤُهُمْ﴾ جا ہر حیان کردبوو (خانو و لہچیا کاندہ) ہیج سوودی
 پی نہ گہ باندن ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وہ ٹیمہ ناسمانہ کان و زہویمان دروست نہ کردوہ
 ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا الْإِلَاحِيُّ﴾ تھوہش لہ نئیوانیاندہ بہ بہ ہق و ہستی نہ ہینت ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ وہ ہینگومان
 ہر وای دہست ﴿فَأَصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ﴾ توش بہ جوانی چاویزشی یکہ لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ بہر ہستی ہر بہر و ہر دگارت بہدی ہیتہری زانایہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِ﴾
 سویند بہ خوا بہر ہستی حہوت نایدہتی دوویارہ کراوہمان پی بہ خشیت (مہ بہست لہ سورہ فی
 الفاتحہ بہ کہ چہند جارنک لہ نویردا دوویارہ دہیتہوہ) ﴿وَلَقُرْءَانٌ عَظِيمٌ﴾ ہر وہا فورنانی
 گہورہش ﴿لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمْ﴾ (نہی موحہمہد) ﴿چاوت مہبرہ تھو نازو نبعمہتی
 (دونیا) کہ داوامانہ بہ﴾ ﴿وَلَا تَتَّبِعْهُمْ﴾ کومہ لیک لہو پی باوہر انہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہ میان ہؤ مہخو
 ﴿وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ ہالی بہ زہبی راخہ ہؤ ہر واداران ﴿وَقُلْ إِنَّا الْكَافِرُونَ﴾ وہ ہلی
 بہر ہستی من ترستہریکی ہوون و ناشکرام (دہتان ترستہ لہ سزایہ ک) ﴿كَمَا أَتَيْنَا عَلَى الْمُفْسِقِينَ﴾
 وینہی تھو (مزایہ) ی ناردمان ہؤ دایہش کہران (مہ بہست پی جولہ کہ و گاورہ کانہ کہ باوہریان دہ کرد
 بہ ہندیکی فورنات و پی باوہریش ہوون بہ ہندیکی نری) ﴿

﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضًا﴾ نہوانی کہ قورثانیان کردہ چندہ بدشہوہ (باوہر داربوون بدہندیکی و کافریش بوون بہوہی تری) ﴿فَوَرَبِّكَ لَنَسْفَعْنَهُمْ أَتَمَّعِينَ﴾ جا سویند بہ بدروہر دگارت ہر سیار لہہہموویان دہ کہین ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لہوہی کہدہیانکرد (لہدونیادا) ﴿فَأَصْحَابُ بُعَاثُومُ﴾ جا ہہر فہرمانیکت پی دہدرست بہٹاشکرا برای گہہنہ ﴿وَأَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ و گوی بہہاوبہش دانہران مہدہ ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾ بہراسنی نیمہ تو دہپاریزین لہشہر و ہیلانی نہو کہسانہی گالٹہ ولاقرتی دہکہن بہ نایتہ کہت ﴿الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ أَمْوَالِهِمُ الْحَزْنَ﴾ نہوانی لہ گہل خوادا ہرستر اوینکی تر دادہنہن ﴿فَتَتَوَفَّيْنَاهُمُون﴾ جا دواتر دہزانن (چون سزایان دہدہین) ﴿وَلَقَدْ تَقَلَّوْا﴾ سویند بہخوا بینگومان نیمہ دہزانہن ﴿أَنْتُمْ يَصْطِقُونَ صِدْرَكُمْ بِمَا يَتْلُوْنَ﴾ کہ بہراستی تو دلت تہنگ دہہی بہوہی نہوانہ دہیلین ﴿فَتَسْبِحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ کہوانہ تہسبیحاتی ہرورہر دگارت ہکہ ﴿وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ و لہسوزدہ ہران بہ ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ﴾ و ہ ہرورہر دگارت بہرستہ ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَنَّكَ الْيَقِينُ﴾ ہہتا مردن بہخدت پی دہ گریٹ

سورہ قی (التحل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہ بہخشیندہی میہرہبان

﴿إِنِّي أَمُرُّنَا فَلَا تَسْتَعْجِلُوْهُ﴾ نہوا فہرمانی خوا (بہ سزادانیان) ہات پڑیہ پلہ مہکہن (لہہاتنی) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ ہاک و بینگہردی بو خوا لہہر شتیک نہوانہ دہیکہن بہہاوبہشی ﴿يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ﴾ فریشٹہ دہنیرتہ خواروہ بہوہجی بہفہرمانی خوی ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو ہہر کہسینک لہبہندہ کانی کہخوی بہہوت ﴿أَنْ أُنْذِرَ﴾ بہوہی کہخہلکی ہرستہن ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾ کہ بہراستی بینجگہ لہمن ہیج ہرستر اوینکی ترسی بہ کہوانہ ہہر لہمن ہرستن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ٹاسمانہ کان و زہوی بہہمق دروست کرد ﴿تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ بہرزو بلندہ لہ ہہرچی نہوانہ دہیکہنہ ہاوبہشی ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ (خواہی گہورہ) نادہمی دروست کرد لہ دلزہہ ٹاویک ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ کہچی بڑتہ دوزمنینکی ناشکرای (بہرنامہ کہی خودا) ﴿وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ﴾ نازہ لیشی بو ٹیوہ دروست کردوہ ﴿فِيهَا دُفٌّ وَمُتَنَفِّعٌ﴾ کہ (ہوی) گہرمایی و کہلکیان تیدایہ ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ و لہ (گوشنی) نہوان دہخون ﴿وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ﴾ و ہ بو ٹیوہ ہہیہ لہو (نازہ لائہ دادیمہنی) جوانی و پازاوہ ﴿حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ﴾ کاتی دہیان ہستہوہ لہ لہوہرگا و کاتیکیش دہیان بہن بو لہوہرگا

﴿وَنَحْمِلُ آثِقَ الْكُفْرِ إِنَّكَ لَا تَبْلُغُ﴾ وہ (ہندی) نہ و مالا تانہ (بارہ کائناتان) ہلندہ گرن (ودوہیہن) بڑ شار
 و جنگاہیہ ﴿لَنْ تَكُونَ لِيَنْفَعِيهِ إِلَّا بُشًى الْأَنْفُسِ﴾ کہ ٹیوہ پنی نمدہ گہ یشتن مہ گدر زور بہ ناپہ حمت نہ بیت
 ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَعَلَّوْهُ رَبُّكُمْ﴾ بہ راستی بہر و مرد گارتان زور بہ سوزو بہ بہ زہی بہ (بؤ نادمی) ﴿وَلَقَدْ
 وَابَقْنَا لَخَيْرٍ﴾ وہ ٹہسپ و ماین و ٹیسرو گوی درتڑ (ی بؤ دروست کردون) ﴿لَا تَرْكِبُوا حَارِيتَ﴾
 لہ بہر ٹہوہی سواریان بن و ہوی رازانہ و ہش بن بؤ ٹیوہ ﴿وَنَحْنُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ (خوا) شنی و
 دروست دہ کات کہ (ٹیسٹا) ٹیوہ نابزانن ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ﴾ رنگای راست نیشانان
 (بہ بندہ کان) تہنہا بؤ خوابہ ﴿وَمِنْهَا جَائِرٌ﴾ وہ ہندیك لہ رنگاکان لارو ناریکہ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْنَاكَ
 السَّبِيلَ﴾ وہ نگہر (خوا) بیویستایہ ہموونانی رینمونی دہ کرد ﴿فَوَالَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 ٹہو (خوا) زاتیکہ کہ لہ ٹاسمانہوہ بارانی بؤ باراندون ﴿لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ﴾ ٹاو خوار دنہوہ تان لہو
 (بارانہ) بہ ﴿وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ﴾ و ہوی سہوز ہوونی پوہ کیشہ کہ مہر و مالاتی لنی دہلہوہ رینن
 ﴿يُسَيِّرُ كُفْرًا يَلْعَنُ فِيهِ الْكَاذِبُ﴾ بہو (ٹاوہ خوا) بؤ تان دہروٹیت کشتوکان ﴿وَالزُّبُرُ وَالْجَبَلُ
 وَالْأَنْعَابُ﴾ و زہتوون و دار خورما میو و پڑہز ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ و ہموو بہرو میوہیہک
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی لہوہدا (باس کرا) بہلگہیہ کی پوون ہدیہ بؤ
 ٹہو کہ سانہی بیردہ کہ نہوہ ﴿وَسَحَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وہ رامی ہیناوہ بؤ تان شہوو پوڑ
 (لہخزمہنی ٹیوہ دایہ) ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ و خور و مانگ ﴿وَالنَّجْمُ مُسْحَرَاتٌ بَأْمَرَةٍ﴾ ہروہا
 ٹہسٹیرہ کانیش رام ہینراون بہ فہرمانی خوا ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی لہوہدا
 (باس کرا) بہلگہی زور ہدیہ بؤ ٹہوانہ کہ ٹیرن و تیدہ گہن ﴿وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وہ (رامی
 ہیناوہ) بؤ تان ٹہوہی دروستی کردوہ لہ زہویدا و بلاوی کردوہ ٹہوہ ﴿مُحْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ کہ پڑہنگ
 و جوریان جیاوازہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ بہ راستی لہوہدا باسکرا ﴿لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ نیشانہیہ کی
 پوون ہدیہ بؤ ٹہوانہی کہ ناموڑ گاری و ہردہ گرن ﴿وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا﴾
 وہ ٹہو (خوابہ) زاتیکہ کہ دہریای رام ہیناوہ بؤ ٹہوہی گوشتی تازہی لنی بخون (مہ بہست ماسی
 و ہاوشیوہ کانیہ تی) ﴿وَنَسَخَّرُ لَكُمْ مِنْهُ حَيَاتًا مَلَكُوتًا﴾ وہ بؤ ٹہوہی خشلیشی لنی دہر بہتین کہ دہی
 پووشن (بؤ خو رازاندنہوہ و ہک دور و سہدہف و مرواری) ﴿وَنَزَّلْنَا الْمَاءَ فَاخْرَجَ بِهِ﴾ و کہ شستہ کان
 دہینی ٹاوی دہریاکہ لہت دہ کہن ﴿وَلْيَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ و بعلل کمر تشکروت ﴿وہ بؤ ٹہوہی ہندیك
 لہفہزل و پوڑی خوا بہدہس بیتن و بؤ ٹہوہی سوپاسی خواش بکہن ﴿﴾

﴿وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوًى﴾ وہ (خو) لہ زہویدا چند شاخیکی دامہ زراوی داناوہ ﴿أَنْ نَّمِيدَ بِكُمْ﴾ بڑ
 ٹہوہی ٹیوہ لہ لہ رزینیت ویتوانن لہ سہری بڑین ﴿وَأَنهَآ﴾ وہ چہم و پروباری (تیاداناوہ) ﴿وَسَيَلَا
 لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ہدروہا رنگای زور (ی ہدی ہیناوہ) بڑ ٹہوہی ٹیوہ پئی ی پی دہر کھن ﴿وَعَلَّامُ
 الْبُيُوتِ﴾ وَاَلَّتَّجِرْهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿ہدروہا نشانہی زوری داناوہ و بہنہ سترہش خہلکی پئی دہر ٹہ کھن
 (لہ شہودا) ﴿أَفَنُتَخَلَّوْا عَنْ يَدَيْهِمْ وَأَنتُمْ تَحْلُونَ﴾ جا ٹایا زاتیک (ٹہمانہ) دروست دہ کات وہ ک کہ سیک وایہ
 کہ ہیچ دروست نہ کات ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ٹہوہ بڑ بیر نا کہ نہ وہ ؟ ﴿وَأَنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا﴾
 وہ ٹہ گہر (بتانہ ویت) نیعمہ کاتی خوا بڑ میرن ناتوانن بیان ژمیرن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بہراستی
 خوا البیور دہی میہرہ بانہ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ﴾ وہ خوا دہ زانی چی دہ شار دہوہ ﴿وَمَا يَعْلَمُونَ﴾
 و چی ناشکر ادہ کھن ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ٹہوانہش ہاواریان لی دہ کھن بیکجگہلہ خوا
 ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ ہیچ شتیک دروست نا کہن بہلکو خویان دروست کراون ﴿أَمْ أَمْرٌ غَيْرُ
 الْحَقِّ﴾ مردووی بی گیانن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَىٰ بِهِنَّ مَعَتُونٌ﴾ (ٹہوہ بانہ) ہہست نا کہن کھی (خویان
 و خہلکی) زیندوہ دہ کرینہ وہ ﴿إِنَّهُمْ كُفَّاءٌ﴾ خوی ٹیوہ خواہہ کی تاک و تہ نیایہ
 ﴿فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ جا ٹہوانہی کہ پروا ناہینن بہ پروزی دواپی ﴿فَلَوْ لَهُمْ مُّشْكِرَةٌ وَهُمْ
 مُّشْكِرُونَ﴾ دلہ کانبان بی باوہرہ و ہہ میسہ خویان بہزل دہ زانن ﴿لَا جَزَاءَ لَآلِهِمْ﴾ راستہ
 بیکگومان خوا دہ زانیت ﴿مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ بہ ٹہوہی دہی شار دہوہ و ٹہوہی ناشکرای دہ کھن
 ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ﴾ بہراستی خوا خو بہزل زانانی خوش ناویت ﴿وَأَذِيقُوا لَهُمْ
 مَا ذُوقُوا أَلَمَ رَبِّكُمْ﴾ وہ کاتیک بہوانہ ہوتریت ٹایا پہروہردگارتان چی ناردوٹہ خواوہوہ
 ﴿قَالُوا اسْطِغْثُوا آلَؤَدَّيْنِ﴾ دہلین حیکایہت وٹہ فسانہی پیرو پوچی پٹشووہ کان ﴿يَحْمِلُونَا
 أَزْوَاجَهُمْ كَمَا مَلَأْهُمُ﴾ بڑ ٹہوہی باری گوناہی خویان بہ ٹہوہی ہہلگرن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پروزی دوایدا
 ﴿وَمِنْ أَوْدَارِ الْآلَيْنِ يَصُوبُوهُمْ﴾ لہ گہن ہہندیک لہ باری گوناہی ٹہوانہی کہ ٹہمان گوہر ایان دہ کردن
 ﴿بَغِيرَ عِلْمٍ﴾ بہ بی زانیاری ﴿الْأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ بیدارین زور بہدہ ٹہوہی کہ ہہلبدہ گرن (و دہ بگر نہ
 ٹہستو) ﴿فَدَمَكُوا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ بہراستی ٹہوانہش کہ لہ پیش ٹہماندہوہ ہوون پیلانیان گنہرا
 ﴿فَقَاتَىٰ اللَّهُ يَوْمَئِذٍ الْفَٰرِغِينَ﴾ جا خوا کوشک و خانوہہ کاتیانی لہ بن و بناغہوہ دہر ہینا
 ﴿فَحَرَّ عَلَيْهِمُ النَّارُ﴾ ٹہوسا سہربانہ کاتیان لہ سہربانہوہ روخا بہ سہرباندا ﴿وَأَنَّهُمْ
 الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہ لایہ کہوہ سزایان بڑ ہات کہ ہہستیان پی ٹہدہ کرد ﴿

﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْرِجُهُمْ﴾ پاشان لہ ریزی دوا پیدا ریسوا و سہر شہر بیان دہ کات ﴿وَيَقُولُ ابْنَ سُرَكَاةٍ
 الَّذِينَ﴾ و (خواہ بیان) دہ قدر موت لہ کوین نہ و ہاوبہ شانہ ہی ﴿كُنْتُمْ تُشْفِقُونَ فِيهِمْ﴾ کہ تہوہ لہ بہر
 نہوان ململانہی (ہنغہ مہرہ کان و پرواداران) تان دہ کرد دہ بارہ بیان ﴿قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ نہوانہی
 زانیاریان ہی درابو دہ لہن ﴿إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْآسَفَ﴾ بہرستی ریسوایی و بہدہختی نہمرق ﴿عَلَى
 الْكَافِرِينَ﴾ بڑ ہی باوہرانیہ ﴿الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَالُ﴾ نہوانہی کہ فریشتہ کان گیانیان دہ کٹشن
 ﴿ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ﴾ لہ کاتیکدا ستم کار بوون لہ خویان ﴿قَالَ قَوْمُ النَّسَرِ﴾ جالہ و کاتہ دامل کہ چ دہن
 ﴿مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و (نہلہن) نیمہ ہیچ خراہ بہ کمان نہ کردوہ ﴿بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾
 بہلہن (خراہ تان کردوہ) بیگومان خوا ناگادارہ بہ و کردہوانہی کہ تہوہ دہ تانکرد ﴿فَاذْخُلُوا
 أَزْوَاجَهُمْ﴾ کہواتہ لہ دہر گاکانی دوزہ خدوہ ہر ونہ ژورہوہ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا بمیٹنہوہ بہدہمیشہ ہی
 و (ہتہ تہابی) ﴿فَلَيْسَ مَثْوًى لِّلشَّكَّارِ﴾ نای جینگہی خربہ گہورہ زانان چہند ناخوش و خراہہ ﴿وَقِيلَ
 لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وہ ووتراہوہوانہی کہ خویان ہاراست (لہ ہی بروایی) ﴿مَاذَا اتَّخَذْتُمْ لِحُكْمِكُمْ قَالُوا خُذُوا
 تہوہ بہرورہر دگارتان چی ناردوزتہ خوارہوہ؟ دہلہن خبر و چاکہ ﴿الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
 حَسَنَةً﴾ بڑ تہوانہی کہ لہم دونیابہدا چاکہ بیان کردوہ چاکہ ہدیہ ﴿وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِحَقِّ
 جِنگای ریزی دوا ہی چاکترہ ﴿وَلَيَعْمَلَنَّ الْتَائِبِينَ﴾ وچ خوشہ مال و شوینی پاریز کاران ولہخواترسان
 ﴿جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ بہدہشتانیک جینگای مانہوہی ہدہمیشہ بین کہ تہوان دہچنہناوی
 ﴿يُخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ روباہر کانی دہر ون بہریر (قہسرو درہختہ کان) یاندا ﴿لَهُنَّ فِيهَا مَا يَشْتَهُنَّ
 لہو بہدہشتانہ دایہ تہوہی بیانہوی بویان نامادہیہ ﴿كَذَٰلِكَ يُخْرِى اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾ تابہ و جڑہ خواہاداشتی
 خن پاریزہران وخوانسان دہداتہوہ ﴿الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَالُ طَيِّبِينَ﴾ نہوانہی کہ فریشتہ کانی
 (گیان کٹشان) گیانیان دہ کٹشن بہپاکی ﴿يَقُولُونَ سَلِّمْ عَلَيْنَا﴾ (فریشتہ کان) دہلہن سہ لامتان لی
 بیت ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بچنہ بہدہشتہوہ بہہوی تہوہی کہ دہ تانکرد (لہ دونیادا) ﴿وَلَا
 هُمْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ نایا (تہو ہی باوہرانیہ) چاوہرئی ی چی نہ کھن جگہ لہوہی
 فریشتہ کان بڑتان بین و (گیانیان بکٹشن) ﴿أَوَلَيْكَ أَمْرٌ بِكَ﴾ یان فہرمانی بہرورہر دگارت بیت
 (بڑ سزادانیان) ﴿كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تہوانہی پٹش تہمانیش ہر وہ کو تہمانیان کرد
 ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ و خواستہ می لی نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہلکو خویان ستم میان
 لہخویان دہ کرد ﴿فَأَسَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا﴾ لہ ناکامدا تولہی تہو خراہانانہیان تووش بوو
 کہ کردبوویان ﴿وَسَخَّيْ بِهِنَّ نَارًا كَأَوْبِهِمْ يَسْتَخْرِقُونَ﴾ وہ تہو (سزای) کہ تہوان گالتہیان ہی دہ کرد دہوری دان
 و ہاتہ سہریان ﴿۵﴾

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَتَوْا ﴿وَهُدًى مِّنَ اللَّهِ﴾ وَهُدًى مِّنَ اللَّهِ﴾ وہ نہوانہی ہاویہ شبان داناوہ بقو خوا دلین ﴿تَوْفِيقَ اللَّهِ﴾ نہ گدر خوا بیویستایہ ﴿مَاعِبَدُ نَارٍ دُونَكَ﴾ بیجگہ نہو ﴿خوا﴾ هیچ شبتیکمان نہدہہرست ﴿عَنْ وَلَا اِبْرَآءَا﴾ نہ نیمہ و نہ باو و باہیر انمان ﴿وَلَا حَرَمًا﴾ وہ حہر امان نہدہہرست ﴿مِنَ دُونِهِ﴾ هیچ شبتیک بہین فرمانی نہو ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِ﴾ پیشینانی نہمانیش ہر بہو جورہیان دہہرست ﴿فَعَلَّ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا اَتَيْنَهُ﴾ نایا پیغمہہر ان هیچیان لہ سہرہ بیجگہ لہراگہ یاندنیکی ﴿الَّذِينَ﴾ ناشکرای (ثانیی یہ کتابہرستی) ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُولًا﴾ سویند بہ خوا لہناو ہموو گہل و نومہہتیکدا پیغمہہر نکمان نار دہوہ ﴿اَنِ اَقْبِدُوا لِلَّهِ وَلْيَجْزِيَنَّهَا﴾ (کہ فرمان دہہکن بہ خہلکی) بہوہی تہنہا خوا بہرستن و دور کہوہوہ لہ (بہرستنی) ہر بہرستراونیکی تر ﴿فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ﴾ جا خوا ہندنیکی لہو (نومہہتانیہ) ریتنموونی کرد ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّ عَلَيْهِ الطَّبْعُ﴾ و ہندنیکشیان (لہہر خراپیان) گومرایی بہ خہی گرتن ﴿فَيَسِرُوا فِي الْاَرْضِ فَانظُرُوا﴾ دہی بہرہویدا بگہرین و تہماشاکہن ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْكَافِرِينَ﴾ سہر نہجامی بی باوہر ان چوون بوو ﴿اِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدًى﴾ ہر چہند زور سووربی لہ سہر ریتنموونی نہوانہ (ہن سوودہ) ﴿فَاِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ﴾ چونکہ بہراستی خوا ریتنموونی کہ سبتک ناکات کہ (بہووی) گومرایی بکات ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّصِيرٍ﴾ هیچ ہشتیوانیکشیان نی بہ ﴿وَاَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ﴾ وہ نہوانہ زور توند سویندیان دہخوارد بہ خوا ﴿لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوتُ﴾ (دہیان ووت) ہر کہس ہمریت خوا زیندووی ناکاتہوہ ﴿بَلَى وَعَدَّ عَلَيْنَا حَقًّا﴾ بہلنی (زیندووی دہکاتہوہ) بہلینیکی ہدق و راستی خواہہ ﴿وَلَكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہلام زورہی خہلکی نازانن ﴿اَلَيْسَ لَہُمُ الَّذِي يَخْتَفُونَ فِيهِ﴾ بونہوہی روونی بکاتہوہ بونہلکی نہوہی نیاید ا جیاوازن ﴿وَيَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ہتاتہوانہش کہ ہن باوہر بوون بزائن ﴿اَللَّهُمَّ كَاوُاْ كَذِبِينَ﴾ کہ بہراستی نہوان دروزن بوون ﴿اَسْمَاؤُكَ اِلٰهِي اِلٰهًا وَكَوْنُكَ﴾ بہراستی کاتیک (زیندوو کردنہوہ و بہدہیتانی ہر شبتیکمان) ہوت ﴿اَنْ نَّقُولَ لَہُمْ كُنْ فَكُنْ﴾ (نہمہیہ) کہ ہن دہلین بہہ نہویش بہ کہہر دہہت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ اَجْرًا فِي اَمْرِ﴾ وہ نہوانہی لہرینی خوادا کز چیان کرد ﴿مِنَ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا﴾ دواہی شہوہی ستہمیان لی کرا ﴿اَلَيْسَ لَہُمُ الَّذِي تَحْسَنُ﴾ ہنگومان لہدونیادا نیشستہجی یان دہکہہن زور بہ چاکہ ﴿وَلَا خَيْرَ لِّلْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ وہ بہراستی پاداشتی رورزی دواہی گہورہترہ نہ گہر بیان زانیاہہ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا عَلٰى رِجْمِهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ﴾ نہوانہ کہ ساتیک بوون دانیان بہخویاندا گرت و تہنہا ہشتیان بہہرورہر دگاریان دہہہست ﴿

﴿يَكْفُرُ بِإِيمَانِهِ﴾ (لیان گہری) یا پناوہر و سپلہ بن بہرامبہر تہوہی پیمان بہ خوشین
 ﴿فَتَمَعُوا مَسْرُوقًا﴾ (لہ دونیادا) رابویرن جا لہ مہو دوا دہ زانن (چیپان لی دہ کہین) ﴿۱۵﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْسَبُونَ﴾ (بت بہرستان) بؤ تہو (بت) انہی کہ ہیچ نازانن دادہ نین ﴿تَصِيْبًا بِإِيمَانِهِ﴾ (تصیب ایمانہ)
 بہ شبت لہوہی کہ نیمہ پیمان بہ خشوون (لہ خواردن و خوار دنہوہ) ﴿ثَلَاثُونَ لَقْنًا﴾ (ثلاثون لکن)
 ﴿تَقْتَرُونَ﴾ سویند بہ خواہر سیارتان لی دہ کریت لہ سہر تہو درقو بوختانہی کہ ہلٹان دہ بہ ست ﴿۱۶﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَكْتِ﴾ (بت بہرستان) کچان بؤ خوا دادہ نین (و دہ لین فریشتہ کان کچی خودان)
 ﴿سَبْحَتَهُ﴾ (لہوہی) ہاک و بیگہ ردی بؤ خواو بؤ خوشیان چیپان پی خوشہ (دایدہ نین کہ
 حہ زیان لہ کورہ) ﴿۱۷﴾ ﴿وَأَذَانًا لِّمَنْ هُمْ يُنَادُونَ﴾ (ہر کاتی بہ کیک لہوانہ مز گیتی کچی پی بدریت
 ﴿ظُلَّ وَجْهَهُ﴾ (سودا و ہو کطیر) روی رہش دائہ گہریت و بؤ خوی پیش دہ خوا تہوہ ﴿۱۸﴾ ﴿يَتَوَرَّى مِنَ الْقَوْرِ﴾
 خوی دہ شار تہوہ لہ خہ لکی ﴿مِنْ سَوَاءٍ مَا يَشْرِبُونَ﴾ (لہہر تہو مژدہ خراپہی پی دراوہ) (بہ گومانی
 خوی) ﴿يَتَسَكَّمُ عَلَىٰ هُونٍ﴾ (تہو کچہ) بیہلیتہوہ بہ سہر شور (ی بہ خوی بکات) ﴿أَمِيدُهُ فِي الثَّرَابِ﴾
 یان زیندہ بہ چالی کات ﴿الْأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ (بیدار بن نای چہند خراپہ تہو ہر سارہی دہیدہن! ﴿۱۹﴾
 ﴿لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ بؤ تہوانہ ہدیہ کہ ہر وایان بہ پورزی دواپی نی بہ ﴿مَثَلُ السَّوَةِ﴾ (نمورونہی خراب
 ﴿وَمَثَلُ الْفَخْرِ﴾ (نمورونہی ہمرہ بہر زیش ہر بؤ خواہی) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْقَكِيمُ﴾ (وہ ہہر تہو (خوا)
 زالی بہ دہ سہ لاتی کار دروستہ ﴿۲۰﴾ ﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ (وہ تہ گہر خوا خہ لکی سزا بدایہ ﴿يُظَاهِمَهُ﴾
 بہ ہوی مستہم (و پی ہر وای) یانہوہ ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ﴾ (ہیچ گیان لہ بہری (مروف) یکی لہ سہر
 (زہویدا) تہ دہ ہینشت ﴿وَلَكِنْ يُؤَخِّرُونَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ (بہ لام دواپان دہ خات تا کانی دیاری کراو (بویان)
 ﴿فَإِن جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ جا کانتیک کاتی دیاری کراویان ہات (پور زیان تہو او ہوو) ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ سَاعَةً﴾ (ہیچ
 کات و ساتیک دوانا کہون ﴿وَلَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ و پیشیش ناکہون ﴿۲۱﴾ ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ﴾ (وہ تہوان
 شتی بؤ خوا دادہ نین کہ خویان حہزی لی ناکہن ﴿وَيَصِفُ أَلْسِنَتَهُمُ الْكَذِبَ﴾ (وہ زمانیان بہ درق دہ لی
 ﴿أَن لَّهُمُ الْحُسْنَى﴾ کہ بیگومان پاداشتی زور چاک ہر بؤ تہوانہ ﴿لَا جَزَاءَ لَهُمُ الْآثَارُ﴾ (لہم مفرطون) راستہ
 و گومانی تیندانی بہ (پاداشتی) تہوانہ ہر ناگری (دوزخ) و زوو بہ پلہ دہ برین (بوی) ﴿۲۲﴾
 ﴿ثَلَاثُونَ لَقْنًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی پتہ مہر انمان نار دووہ بؤ سہر گہ لانی پیش تو
 ﴿فَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ (جاشہ یتان کردہوہ (خرابہ کان) یانی بؤ رازاندنہوہ ﴿فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ﴾
 بویہ تہمرو (شہ یتان) پشتیوانیانہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (وہ بؤ تہوانہ سزای سہختی بہ نازار ہدیہ ﴿۲۳﴾
 ﴿وَمَا أَزِلُّ عَلَيْكَ الْحَكْبَ﴾ (وہ نیمہ قورٹانمان تہ نار دوتہ خوارہوہ بؤت) ﴿إِلَّا لِيُذِيقَنَّهُمْ﴾ (مہ گہر بؤ تہوہی
 پروونی بکہ یتہوہ بؤ خہ لکی ﴿الَّذِي أَخْلَقُوا فِيهِ﴾ تہوہی کہ تپایدا جیاواز ہوون ﴿وَهَدَىٰ رَحْمَةً لِّقَوْمٍ
 يُؤْمِنُونَ﴾ (وہ تاپتہوونی و میہر ہانیش بیت بؤ کہسانی کہ باوہر دینن ﴿۲۴﴾

﴿وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ وَهِيَ الْاَرْضُ تَسْمُوهُ ۖ فَاجْنَابَ الْاَرْضِ تَعْمُوْنَهَا ۖ﴾ جابہو (بارانہ) زہوی زیندو و کردہوہ دوائی تہوہی کہ مردبو و ﴿اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ ۙ﴾ بہرستی لہمہدا ﴿لَا يَبْقٰى عَنْهُمْ يَسْمُوْنَ﴾ نیشانہ و بہلگہیہ کی پروں ہدیہ بؤ کہ سانبیک کہ (ہرستی) دہبیستن ﴿وَاَنَّ لَكُمْ فِی الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۖ﴾ وہ بہرستی لہنازل و مالاٹیشدا بؤ تہوہ بہند و ناموزگاری ہدیہ ﴿شَقِیْکُمْ مِّمَّآ فِیْ طَوْرٍ ۙ﴾ لہوہی لہناو سکی دایہ بہ تہوہی دہنوشین ﴿مِنْ بَيْنِ قَرْيَةٍ وَدَرِّبْنَا عَالِیْنَ اِلَیَّ الشَّرِیْنِ ۙ﴾ لہنیوان سروان (ہیسی) و خوتندا شیریکی پاکسی بن خہوشتان ہی دہنوشیت ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخْلِ وَالْاَعْنَابِ ۖ﴾ وہ لہبہرو بوومہ کانی دار خورما و پرزہ کانیش ﴿تَخْجَدُوْنَ وَتَسْکَرُوْنَ﴾ (خواردنہوہی) سہر خور شکہری لی دروست دہ کھن ﴿وَرَزَقْنٰکُمْ ۙ﴾ وہ پروزی و بڑیوی پاک و چاکیشی (لی دروست دہ کھن و مک میوز و دوشاو) ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ﴾ بہرستی لہوہدا نیشانہ ہدیہ بؤ کہ سانبیک کہ تیدہ گھن ﴿وَاَوْحٰی رَبُّکَ اِلٰی النَّحْلِ ۖ﴾ وہ پەرورہدگارت سرووش (ٹیلہامی) کرد بؤ ہنگ ﴿اِنَّ اَخْجٰزِیْ مِنْ اِلْیَاسِ اِلٰی یُّوْنٰا ۙ﴾ کہ لہچیا کاندہ خانو (بؤ خوت) ساز بدہ ﴿وَمِنْ الشَّجَرِ رُمَّانٌ یَّعْرٰشُوْنَ ۙ﴾ ولہ (کونی) دارو درخشہ کان لہو (شوین) انہی کہ خہلکی دروستی دہ کھن (ہوی) ﴿ثُمَّ کُلْ مِنْ کُلِّ الثَّمَرِیْنَ ۙ﴾ باشان لہہمو و بہرو بوومیک ہمڑہ ﴿فَاسْئَلْ سُلٰیْمٰنَ ذٰلَکَ ۙ﴾ تہوہما تہو رنگایانہی پەرورہدگارت بگرہ ہمر بہمل کہ چی ﴿یَخْرُجُ مِنْ طَوْرٍ ۙ﴾ لہسکی تہو (ہمگانہوہ) دیتہ دہر ﴿ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفٍ اَلْوَنُ ۙ﴾ خواردنہوہیہک (ہہنگوین) کہ پەرنگہ کانی جیواوڑہ ﴿فِیْ شِفَاۃٍ لِّلنَّاسِ ۙ﴾ کہ شیفای تیدایہ بؤ خہلکی ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُوْنَ ۙ﴾ بیگومان لہوہدا نیشانہی گہورہ ہدیہ بؤ کہ سانبیک کہ بیر دہ کھنہوہ ﴿وَاللّٰهُ عَلٰکُمْ شَاقِقٌ ۙ﴾ بیگومان خوا تہوہی دروست کردوہو باشان دہتان مرتینیت ﴿وَمِنْکُمْ مَنْ یُّرَدُّ اِلٰی اَرْضِ الْاُخْری ۙ﴾ وہ ہندیتک لہ تہوہ (زور بیر دہی تا) دہ گہر تیریتہوہ بؤ لاواز تیرینی تہمہن ﴿لٰکِنْ لَا یَعْلَمُ تَعَدَّ عَلٰی شَیْءٍ ۙ﴾ بؤ تہوہی لہپاش زانین ہیچ شتیک نہ زانیت (ہموو شتیک لہبیر بچیتہوہ) ﴿اِنَّ اللّٰهَ عَلِیْمٌ قَدِیْرٌ ۙ﴾ بہرستی خوا زانای بہ توانایہ ﴿وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضُکُمْ عَلٰی بَعْضٍ فِیْ الرِّزْقِ ۙ﴾ وہ خوا فہزلی ہندیتک تانی داوہ بہ سہر ہندیتک تاند لہ (پیدانی) رزق و پروزی دا ﴿فَمَا اَلِیْسَ فِیْ رِزْقِہِمْ عَلٰی مَا مَلَکَتْ اَیْمَانُہُمْ ۙ﴾ جائدوانہی کہ فہزلی خودایان بہ سہرہوہیہ و رزق و پروزیان زورہ ہدشی بہندہ کانی لی نادہن ﴿فَہَتَفٰی سُوۡرًا ۙ﴾ تابہوہی تہوہوہ تہوان (بہندہ کان و) تہمان یہ کسان بن تیدا ﴿اَلِیْسَ عَمَّا اَلْفَضَّلُوۡا یُحَدِّثُوۡنَ ۙ﴾ دہی تابا تہوانہ ٹینکاری چاکہ و نیعمہ تہ کانی خوا دہ کھن ؟ ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَکُم مِّنْ اَنْفُسِکُمْ اَزْوَیۡہَ ۙ﴾ وہ خوا لہرہ گہزی خوتان ہاوسہری بؤ بہدی ہتاون ﴿وَجَعَلَ لَکُم مِّنْ اَزْوَجِکُمْ بَیْنَ وَحَقِّدَہُ ۙ﴾ وہ لہرن و ہاوسہرہ کانتان کور و تہوہی بؤ فہراہم ہتاون ﴿وَرَزَقْکُمْ مِّنَ الطَّیِّبٰتِ ۙ﴾ وہ رزق و پروزی پاک و خوشی پیداوون ﴿اِنَّا اَلْبَیۡطِلَ یُؤْمَرُوۡنَ ۙ﴾ دہی تابا تہوان ہمر بہ ناہق و بہ تال باوہر دینن ﴿وَبِیَعۡمَتِ اللّٰهُ ہُمۡ یُکَفَّرُوۡنَ ۙ﴾ وہ بہ چاکہ و نیعمہ تہ کانی بی باوہر و سہلہن ﴿

﴿وَتَجِدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نہوان لہ جیاتی خوا شتانی دہہرستن ﴿لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا﴾ کہ خواہنی هیچ
 رزق و روزیہ کی نہوان نین ﴿مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا﴾ نہلہ ناسمانہ کان و نہ لہ زہویدا ﴿وَلَا
 يَسْتَطِيعُونَ﴾ و ناشتوانن (روزیان بدہن) ﴿فَلَا تَقْصِرُوا لِلَّهِ الْأَمْنًا﴾ کہوائہ و نینہ بؤ خوا مہہیننہوہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَشْرَ لَا تَعْمُونَ﴾ بہرستی خوا دہزانتیت و نینہ نازانن ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا﴾
 خوا نمونہی ہتاوہتہوہ بہہندہیہ کی خواہن دار ﴿لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ کہتوانای بہسہر هیچ شتیکدانہ
 ﴿وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِثْرًا فَرِحَ بِهِ﴾ لہ گہل کہسبکی (باوہر دار) کہ رزق و روزی چاکمان ہی دایت لہ لایہن
 خومانہوہ ﴿فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا﴾ نہویش لہو (روزیہ) ی بہہخشبت بہنہینی و ناشکرا ﴿هَلْ
 يَسْتَوُونَ﴾ نایا نہو دووانہ یہکسانن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوہاس و ستایش بؤ خوا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 بہلام زور بہیان نازانن ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ﴾ وہ ہہروہا خوا نمونہی ہتاوہتہوہ بہدور
 پیاو ﴿أَحَدُهُمَا أَتَى بِكُمُورٍ لِّقَدْرٍ عَلَى شَيْءٍ﴾ یہ کینکیان لالی زگماکی یہ کہتوانای بہسہر هیچ شتیکدانہ
 ﴿وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ﴾ و نہو (پیاوہ) نہرک و بارہ بہسہر خواہنہ کہ بہوہ ﴿أَتَمَنَّا بِإِيجَةٍ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ﴾ بہرہو
 ہہر شونیک بیتری هیچ خیر و چاکہیہک ناہیتنہوہ ﴿هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ﴾ نایا نہو کہسہ
 یہکسانہ لہ گہل کہسبک فرمان بہداد گہری بدات ﴿وَهُوَ عَلَىٰ حَرْطٍ مِّنْ تَقْيِيرٍ﴾ و نہو (کہسہ) لہسہر
 رینگہیہ کی راست بیت ﴿وَلَهُ عَيْنٌ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ ہہر بؤ خواہ نہینی و بہنہانہ کانی
 ناسمانہ کان و زہوی ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ﴾ وہ ہاتنی روزی دواشی (بہلای خواوہ) ﴿إِلَّا أَكَلَمِجِ
 الْبَصَرِ أَوْ هَوَاقِرٌ﴾ ہہر وہ کو چار و کانتیک وایہ بیان نریک تر لہوہش ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ﴾ بہرستی خوا بہسہر ہہموو شتیکدا بہتوانایہ ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾
 خوائہو خواہ بہ کہ نینہی لہسکی دایکتان دہہتاوہ ﴿لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا﴾ کہ ہیچنن نہدہزانی
 ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وہ (خوا) گوی و چاو و دلی پندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 بؤ لہوہی سوہاسی (خوا) بکہن ﴿الَّذِي رَفَعَنَا إِلَى الظُّلُمِ﴾ نایا نہوان سہرنجی بالنہہیان نہداوہ؟
 ﴿مُسْحَرَاتٍ فِي جُودِ السَّمَاءِ﴾ کہ چون لہہوای ناسماندا رام ہتارون ﴿مَّا يَنْسِفُكُمْنَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بینجگہ لہخوا
 کی رابان دہگرت (بہو ناسمانہوہ) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہرستی لہو (پراگیر کردنہ) دا
 چہند نیشانہ و بہلگہ ہدیہ بؤ نہوانہی باوہر دینن ﴿

﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا﴾ وہ خواہ مالہ کائناتی کردو وہ بہ جینی دانیشن و حہ واتدوہ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا﴾ وہ لہ پیستی نازہ لیش دہوارو بہ شمالی بؤ قہ راہم ہیتاون ﴿تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ﴾ (ہہ لہہ دریت و دہ گوئز ریشہ وہ) بہ نامانی لہ پوزی کسچ و بار کردن انداو لہ پوزی مانہ و ہونیشہ جی ہونشاندا ﴿وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا﴾ وہ (سازاندوہنی بؤتان) لہ خوری و کولکی (تہ و نازہ لانہ) ﴿وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَمَتًا﴾ وہ لہ سووہ کانیاں شسومہ کی ناو مال کہ کہ لکی لی و ہر دہ گرن ﴿إِلَى حِينٍ﴾ نا ماوہ بہ ک ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ مَّحَافِلِكُمْ ظِلًّا﴾ وہ خواہ وہی کہ دروستی کردوہ سیہری زوری بہ خساندوہ بؤتان ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكَنًا﴾ وہ لہ چپا کاندہ پہ ناگا و تہ شکوہنی بؤ بہ دی ہیتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ سُرَبٍ مَّا تَلْقَوْنَ فِيهَا كُفْرًا﴾ وہ سازیداوہ بؤتان جل و پؤشاکتیک کہ دہتان پاریزی لہ گہرما ﴿وَسُرَبٍ مَّا تَلْقَوْنَ فِيهَا كُفْرًا﴾ ہہر وہا جل و پؤشاکتیک کہ لہ کانی جہنگدا دہتان پاریزیت (لہ دور منان) ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ نا بہ و جورہ چاکہ و نیعہ تہ کانی خوی تہواو دہ کات بہ سہر تانہ وہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بؤ تہ وہی مل کہ چ و موسولمان بین ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ﴾ تہوسا تہ گہر تہوان پرویان و ہر گیرا تہوہ بینگومان تہوہی لہ سہر تویہ تہنہا ﴿الْبَلْعُ النَّبِيُّ﴾ راگہ یاندنی ناشکرای (ٹاینہ کہ تہ) ﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ تہوانہ بہرہ کانی خواہ دہناسن (وہ دہ زانن) ﴿ثُمَّ يُعْرَفُونَ﴾ پاشان نینکاری دہ کہن ﴿وَأَعْرِضْهُمْ لَكُفْرُونٍ﴾ وہ زور بہی تہوانہ ہہر بی ہاوہرن ﴿وَيَوْمَ نَعْتَمِدُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ پوزیک دی نیمہ لہ ہہر ٹومہ تیک شایہ تیک (پینہ مہر نیک) یان بؤ دہنیزین ﴿ثُمَّ لَا يَرْجِعُونَ﴾ تہوسا مؤلہت نادریت بہوانہی ہاوہریان تہہیتاوہ ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ بیانوشیان لسی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وہ کانی تہوانہی ستمیان کردوہ و سزای دوزخ دہینن ﴿فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ تہسزاکہیان لہ سہر سووک دہ کریت تہمولہ تیش دہدرین ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وہ کاتیک تہوانہی کہ ہاوہہشیان داناوہ بہر ستر اوہ کانیاں دہبینن ﴿قَالُوا﴾ دہلین ﴿رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا﴾ تہی بہر وہردگار مان تہوانہ بہر ستر اوہ کانمانن ﴿الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوهُمْ دُونَكَ﴾ کہ نیمہ ہاوارمان لی تہ کردن لہ جیانی تو ﴿فَالْقَوْلُ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ تہمجا تہو (بہر ستر اوہانہ) و تہیان ٹا راستہ دہ کہن (وہ دہلین) بہ راستی ٹیوہ ﴿لَا يَكْفُرُونَ﴾ دروزنن ﴿وَالْقَوْلُ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ وہ لہو پوزہ دا ہہموو گوپراہی لسی و ملکہ چی تہنوتین بؤ خوا ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَقْرَأُونَ﴾ وہ وون دہ بیت لیان تہو درویانہی کہ ہہلیان دہ بہست (لہ دونیادا)

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ثموانہی کہ بنی باوہر بوون و بہرگری خہ لکشیان کردوہ
 لہرنگہی خوا ﴿وَدَنَّهُمْ عَذَابُكَ فَوْقَ الْعَذَابِ﴾ جگہ لہ سزا کہی خو یان سزایان بؤ زیاد دہ کہ بن ﴿يَمَّا
 كَانُوا يُفْسِدُونَ﴾ لہ بہر تہ وہی کہ خراہہ کاریان دہ کرد ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ تہو
 ر پڑہی کہ تہمہ لہ ہر ٹومہ تیک شایہ تیک (ہینہ مہر نیک) دہ نیرین ﴿عَلَيْهِمْ مِنَ أَنْفُسِهِمْ﴾ بؤ سہریان
 لہ خو یان (کہ شایہ تیان لی بدات) ﴿وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ﴾ وہ توش دہ ہی تین (تہی مو حہ مہد
 ﴿بِهِ﴾ بہ شایہ ت لہ سہر تہ وانہ ﴿وَكُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ كُنْتَ﴾ وہ ٹیمہ فوران تمان ناردو تہ خوارہ وہ ہوت
 ﴿يَتَّبِعُ كُلِّ قَوْمٍ﴾ کہ ر وون کہرہ وہ یہ بؤ ہموو شتیک ﴿وَهَذَا وَرَحْمَةٌ مِنَّا لِلْمُسْلِمِينَ﴾ وہ رینموونی
 و میہرہ بانی و مژدہ یہ بؤ موسلمانان ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ بہرستی خوا فرمان دہ دات
 بہ داد گہری و بہ چاکہ ﴿وَالْإِيتِافِ بِي الْقُرْبَىٰ﴾ و بہ بہ خشین بہ خزم و خویش ﴿وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
 وَالْبَغْيِ﴾ وہ (خوا) بہرگری دہ کات لہ داوین پیسی و خراہہ و دہ ست دریزی ﴿يُعْطِيكَ أَجْرًا لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾
 ٹاموڈ گاریشان دہ کات بؤ لہ وہی بہند و ہر گرن و بیریکہ نہ وہ ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ﴾
 وہ بہ لینی خوا بہ جی بینن کاتی کہ بہ لنین دہ دہن ﴿وَلَا تَقْصُرُوا مِنَ الْإِيمَانِ﴾ و بہ لنین و بہیمانہ کاننان مہ شکین
 ﴿بَعْدَ تَوْكِيدِهَا﴾ لہ پاش بہ سستن و دو و بانکر دہ وہ بیان ﴿وَقَدْ جَعَلْنَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ كِتَابًا﴾ لہ کاتیکدا
 خوانان کردوہ بہ شایہ ت و چاودیر بہ سہر خو تانہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾ بہرستی ہرچی
 دہ کہن خوا دہیزانیت ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَقَصَّتْ عَنْ رَبِّهَا﴾ و ہ تہو (ٹافر تہ) مہ بن کہر سہ کہی کردہ وہ
 بہ خوری ﴿مِنْ بَعْدِ قَوْلِ أَنْ كُنَّا﴾ لہ پاش بادان و رستن و شہ تہ ک دانی ﴿تَتَجَدَّوْنَ أَتَمَّنُّوْا دَخَلْنَا بَيْنَكُمْ﴾
 سویندو بہیمانہ کاننان دہ کہن بہ ہوی ناپاکی و فر و فیل لہ نیواناندا ﴿أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ﴾ لہ بہر
 تہ وہی دہ سستہ و کو مہ لیک زور تر و بہ ہیتر تہ لہ دہ سستہ و کو مہ لیک تہ ﴿إِنَّمَا يَكُونُ كِتَابُ اللَّهِ يُؤَيِّدُ﴾ خوا بہ وہ
 نا قبتان دہ کاتہ وہ ﴿وَأَتَّبِعْنِ لَكُمْ يَوْمَ الْفِتْنَةِ﴾ وہ سویند بہ خوا لہ رورزی دوا پیدا بوتان پروون دہ کاتہ وہ
 ﴿مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ تہ وہی کہ تہوہ تیا پیدا جیاواز بوون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 وہ تہ گہر خوا بیو سستہ تہوہی دہ کرد بہ یہ ک ٹومہ ت ﴿وَلَكِنْ يُعِضِّلُ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام (خوا) ہر
 کہ سیکی بویت گومرای دہ کات (بہ ہوی سہر کہشی خویہ وہ) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ہر کہ سیکشی
 بویت رینموونی دہ کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كُنْتُمْ تُعْمَلُونَ﴾ وہ سویند بہ خوا ہر سیارتان لی دہ کریت لہ وہی
 کہ دہ تانکرد ﴿۲۷﴾

﴿وَلَا تَجِدُوا أَيْمَنَكُمْ﴾ وہ سویند و پیمانتان مہ کن بهوی ﴿دَحَلًا بَيْنَكُمْ﴾ غدر و ناپاکی
 له نیوان به کتردا ﴿فَقِيلَ قَدْ أَتَيْتُمْ بُيُوتَهُ﴾ تاپی له پاش جیگیر بوونی (له سدر باوهر) هله نه خلیسکی
 ﴿وَنَذَرُوا الشُّوَّةَ﴾ و سزاو ناره حمتی نه چهرن ﴿بِمَا صَدَّقْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بهوی بدره نستی
 کردنتان له ربازی خوا ﴿وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (نه گهر و ابن) سزای زور گهره تان بو ده بیت ﴿وَإِنَّمَا﴾
 ﴿عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ به راستی نه وهی که لای خوا هه به چاکره بزتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر
 ثبوه بزانت ﴿مَاعِنْدَكُمْ يَنْفَعُ وَمَاعِنْدَ اللَّهِ بَاطِلٌ﴾ (چونکه) ههر چی لای ثبوه به نه او ده بیت نه فوئیت
 و نامینیت به لام نه وهی لای خوا به ههر ده مینیت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ﴾ سویند به خوا
 نه وانهی که به نارام بوون پاداشتیان ده دینه وه ﴿بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به پاداشتی چاکتر له
 کرده وه کانیان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ﴾ ههر که س له نیر بیان له می کرده وهی چاکی
 کردیت و بیکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾ و پرواداریش بوو بیت نه وه سویند به خوا
 به ربانیکی خوش دهیان دینه نین ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ﴾ و سویند بی پاداشتیان ده دینه وه به چاکتر
 ﴿مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نه وهی که نه وان ده بیان کرد ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ (نهی موحه مسمه د) ﴿كَانَتْ﴾
 کاتیک و بستت تورن بخوینی ﴿فَأَسْتَوِدَّ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ به نا بگره به خوا له شهبتانی نه فرین
 لیکراو و ده کراو له به زه بی خوا ﴿إِنَّهُ رَأْسُ اللَّهِ سُلْطٰنٌ﴾ به راستی نه و (شهبتان) ده سه لاتی نی
 به ﴿عَلَى الْاٰیٰتِ ؕ اٰمَنُوْا﴾ به سهر نه وانهی که باوهر بیان هیشاوه ﴿وَعَلَىٰ رِجْلَيْهِ تَوَكَّلُوْنَ﴾ و نه نها پشت
 به به روه رد گاریان ده به ستن ﴿اِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِيْنَ﴾ نه نها ده سه لاتی به سهر نه وانه دا هه به
 ﴿تَوَكَّلُوْهُ ۚ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِهٖ مُّشْرِكُوْنَ﴾ که نه و (شهبتان) ده که نه دوست پشتیوانی خویان و نه وانهی به هوی
 نه وه به بوونه ته هاوه لدا نه ر ﴿وَإِذَا يَدُلَّتْ اٰیٰةٌ مِّنْكَ اَنۡ اَنۡتَ﴾ ههر کاتیک ثایه تیک له جی ثایه تیکی
 تر دا دابه زنین ﴿وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَنْزِلُ﴾ وه خوا چاکتر ده زانی چی ده نیر ته خواره وه ﴿قَالُوْا اِنَّمَا اَنْتَ﴾
 مُّفْتَرٍ ﴿دَلٰیِلٌ تَوَلٰهُ خَوۡفَهُۥ ۚ دُرُوۡهُ ۚ هَلۡ يَدَّبۡهۡ سِنٰی ۚ بَنَآوٰی خَوَافِهِۦ ۚ لَا يَعْلَمُوۡنَ﴾ (وانه) به لکو
 زور به بیان هیچ نازانت ﴿قُلۡ نَزَّلَهُۥ رُوۡحُ الْقُدُسِ ۚ بَلٰی جَوۡرُهُۥ لَدٰیۤهٖ زَانِدُوۡهُ ۚ مِّنۡ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۚ لَهٗ لَا يَمُنُۗ﴾
 به روه رد گارته وه به راستی ﴿لِيُنَبِّتَ الَّذِيۡنَ ؕ اٰمَنُوْا﴾ تا نه وانهی باوهر بیان هیشاوه دامه زراویان بکات
 ﴿وَهٰذَا وَرَبِّیۡ لِلْمُتَّقِيۡنَ﴾ و رینموونی و موزدهش بیت بو موسولمانان ﴿

﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ﴾ سویند بہ خوا بینگومان ٹیمہ دہ زائین کہلہو (بئی باوہ رانہ) دہ لئین
 ﴿إِنَّمَا نَعْلَمُهُ بِشَرٍّ﴾ ہدر نادہ می بہ (نہم فورٹانہی) فیسری (موجہ ممہد) دہ کات (مہ بہ سستیان
 کابرا بہ کسی رومی بوو) ﴿يَسْأَلُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجِبْنِي﴾ کہ چی زمانی شو کہ سہی شہو ہی
 دہ دہ نہ ہال عہ جہ می بہ ﴿وَهَذَا يَسْأَلُ عَرَفِي مُبِيتٍ﴾ و نہم (فورٹانہ) ش بہ زمانی عہ رہی ہار او و پروون
 (دابہ زسہ) ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ بہ راستی ٹہوانہی کہ ہر وایان بہ نایہ تہ کانی خوا
 نی بہ ﴿لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ خوا ی گہ ورہ رہنمو و نیان ناکات، و سزای سہختی یو
 نامادہ کمر دوون ﴿إِنَّمَا يَقْرَأُ الْكَذِبَ الَّذِينَ﴾ بینگومان تہنہا ٹہوانہ دروہلدہ بہ ستن بہ ناوی
 خواوہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ کہ باوہ ریان بہ نایہ تہ کانی خوا نی بہ ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾
 و ہدر خویان دروژن ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ﴾ ٹہو کہ سہی بئی باوہ رین بہ خوا لہ ہاشان
 باوہ ر ہیتانی ﴿إِلَّا مَنْ أَكْثَرَ﴾ مہ گہر کہ سینک زوری لی کرا بیت ﴿وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ و دلشی
 دامہ زراو ٹارام بیت بہ باوہ ر ﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا﴾ بہ لام کہ سنی دلی خوش و شادمان
 بیت بہ بئی باوہ ری ﴿فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ﴾ ٹہوہ بہر خہ شسم و قینی خوا کہ و نوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ و سزای گہ ورہ ریان دہ بی ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ٹہم (ہم رہ شہیہ) لہ بہر ٹہوہیہ بہ راستی ٹہوانہ
 ﴿أَسْتَحْبُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ زیانی دونیا یان لا خوشہ و بستر بوو لہ زیانی پروزی دوا بی
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ و بہ راستی خوا رہنموونی کہسانی بئی باوہ ر ناکات ﴿وَأُولَئِكَ
 الَّذِينَ﴾ ٹہوانہ کہسانیکن ﴿طَعَنَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ خوا موزی ناوہ بہ سہر دل ﴿وَسَمِعِهِمْ
 وَأَصْرَهُمْ﴾ و بہ سہر گوی و چاویاندا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ وہ ہمر ٹہوانہن بئی ناگایان ﴿وَلَا جَرَمَ
 لَهُمْ﴾ (لاجرم انہم فی الآخرة) راستہ و بینگومان ٹہوانہ لہ پروزی دوا پیدا ﴿هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہدر ٹہوان
 زہرہ ر مہندن ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّنَا لِلَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ ہاشان بہ راستی بہرورہ دگارت یو ٹہوانہی کوچیان
 کردوہ ﴿مِنْ بَعْدِ مَا فَتَرْنَا لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ لہ ہاش ٹہوہی سزا دران ہاشان جیہاد و تی کوشانیان کرد
 ﴿وَصَدَرُوا بِرَبِّكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ و بہ ٹارام بوون بینگومان بہرورہ دگارت لہ دوا ی ٹہوہ ﴿لَعَنُوهُ
 نَجِيمٌ﴾ لی بوردہی مہرہ بانہ (بزیان) ﴿

سورہ قی ﴿الاسراء﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بہ خوشنندہی میہرہ بان

﴿سَيَحْنُ الَّذِي أَسْرَى﴾ پاک و بیکہ ردی بؤ نہ وزاتہی کہ شہ پرہ وی کرد ﴿يَعْبُدُونَ بَلَا﴾ بہ بہ تندی خوی
 نہ شہ و تکیدا ﴿فَرَى الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ لہ مزگہ وتی حہ رامہ وہ (لہ شاری مہ ککہ) ﴿إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾
 بؤ مزگہ وتی (الاقصى) لہ (بيت المقدس) ﴿الَّذِي تَرَى كَاحْوَلَهُ﴾ کہ دہ ورو بہ ریمان پسرؤز و نہ ردار
 کرد وہ ﴿يُرِيهِمْ مِنْ آيَاتِنَا﴾ بؤ نہ وہی ہیئتیک لہ بہ لگہ و نشانہ پرو نہ کانی خوامانی نشان بہ دین
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ بہ راستی ہر نہ و پسرہی بینایہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ وہ تہ وراتیشمان
 بہ خشمی بہ موسا ﴿وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وہ نہ و (تہ وراتہ) مان کردہ ہوی رینمولونی بؤ نہ وہی
 ئیسرا ئیل ﴿أَلَا تَتَذَكَّرُونَ دُونِي وَحِيلًا﴾ (پیمان و تن) کہ بیکہ لہ من کہ س مہ کہ نہ پستیوانی
 خوتان ﴿ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ﴾ (نہی) نہ وہی نہ و کہ سانہی کہ لہ گہ ل نوح (لہ کہ شتیدا)
 ہہ لمان گرتن ﴿إِنَّهُ رَكَتَ عَبْدًا مُكَلِّمًا﴾ بہ راستی نوح بندہ بہ کی زور سواس گوزار ہوو ﴿وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ﴾ نہ وہ کانی ئیسرا ئیلمان ناگادار کرد و ہہ ولمان پیدان لہ نامہ کہ باندہ
 ﴿لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنٍ﴾ کہ سویند بہ خوائیوہ خرابہ کاری دہ کہن لہ زہ وی دا دوو جار ﴿وَتَتَّخِذَنَّ
 عُلُوًّا كَبِيرًا﴾ و بیکو مان بہ رز دہ بہ وہ و زال دہ بن (بہ سہر خہ لکی دا) بہ بہ رز بونہ وہیہ کی زور گہ و رہ
 ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا﴾ جا کاتیک بہ کہ مین بہ ئین (لہ و دووانہ) ہات (کہ بہ ئیشان پندراوہ)
 ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا﴾ دہ بنیرنہ سہرتان چہ ند بہ ندہیہ کی خومان ﴿أُولَئِكَ أَشَدُّ مِنْكُمْ شِدْدَةً﴾ کہ خواہنی
 دہ ست و ہ شاندنکی بہ ئین لہ جہنگ دا ﴿فَتَسَاءَلُوا أَهْلَ الْأَرْضِ﴾ نہ مچا نہ وانہ دہ گہ رین بہ ناول
 وولانہ کہ تاندا ﴿وَكَانَ وَعْدُ أَهْلِ الْأَرْضِ﴾ وہ نہ وہ بہ ئینکی بہ دی ہنراو ہوو ﴿لَمَّا رَدُّوا إِلَهُكُمْ﴾
 علیہم لہ ہاشان جارنکی تر ئیوہ بہ سہریاندا زال دہ کہ بنہ وہ ﴿وَأَمَّا ذُنُوبُهُمْ أَلَّا يَمْلِكُوا شَيْئًا﴾ وہ دارابی
 و کوہی زورتان ہی دہہ خشین ﴿وَيَعْلَمُ كُفْرَهُمْ يَقِينًا﴾ وہ لہ شکر و کہستان (لہ جاری ہنشوو)
 زورتر دہ کہ بن ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ نہ گہر ئیوہ چاکہ بکہن نہ و اچاکہ بؤ خوتان دہ کہن
 ﴿وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا﴾ وہ نہ گہر خرابہ ش بکہن نہ و ا (سزاکہی) ہر بؤ خوتانہ ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾
 جا کاتنی بہ ئینی (سزا و تولہی) دووہم ہات ﴿لِيَسْتَأْذِنُوا بَلَدًا حَرَامًا﴾ بؤ نہ وہی بہ زارہ و خہفت
 بہ و خسارتانہ وہ دہ کہ ویت ﴿وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ﴾ وہ بؤ نہ وہی بچنہ وہ ناول مزگہ وتی نہ قضاوہ
 ﴿كَمَا دَخَلُوا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر چوئیک لہ جاری بہ کہمدا چوونہ ناویہ وہ ﴿وَلِيَسْتَأْذِنُوا بَلَدًا حَرَامًا﴾
 وہ بؤ نہ وہی ویرانی بکہن بہ ویران کردنکی گہ و رہ ﴿

﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَحْمَةً﴾ تو میند وایہ پەرورہ دگارتان ۛرہ حمشان پئی بکات (ئہ گہر بگہر پینہوہ بۆلای خوا)
 ﴿وَأَنْ تُدْعَىٰ﴾ ئہ گہر بگہر پینہوہ (بۆ سەر تاوان) ئیمەش دە گہر پینہوہ (بۆ سزادانان) ﴿وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ﴾
 حەسیرا ﴿وہ دۆزەخسان کرد بە بەندیخانە بۆ بێ باوەران ﴿إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنُ يَهْدِي﴾ بەراستی ئەم قورئانە
 ریتمونئی دەکات ﴿لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عِشْوَانٌ﴾ بۆ ریفازو بەرنامەبەک کەر راست تریئە ﴿وَيُخَوِّشُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و موزدەش
 دەدات بەو باوەر دارانەیی ﴿يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کە کردەوہ چاکە کان دەکەن ﴿أَلَيْسَ أَجْرًا كَبِيرًا﴾ کە بەراستی
 پاداشنی گەورەیان بۆ ھەبە ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ وە بەراستی ئەوانەیی کە باوەر پان نیہ ﴿بِالْآخِرَةِ﴾ بەر قۆزی
 دواپی ﴿لَقَدْ نَأْمُرُ عَذَابَ آلِ إِمْرَأَةٍ﴾ سزایەکی سەختمان بۆ نامادە کردون ﴿وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالتَّوْبَةِ﴾ وە نادەمی نزو
 ھاوار بۆ شەر و خرابە دەکات ﴿دَعَا إِلَى الْخَبْرِ﴾ (ھەر وە کو) داوا و نزا کردنی بۆ خیر و چاکە ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا﴾
 وە نادەمی ھەمیشە ھەر بەلەبەتی ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ﴾ شەو و پۆرمان کرد بەدوو نیشانەیی (گەورەیی
 دەسەلاتی خودا) ﴿فَمَحْوَاةَ آيَةِ الْيُسْ﴾ ئەمجان نیشانەیی شەومان تارێک کرد (یاسر پیدەوہ) ﴿وَجَعَلْنَا آيَةَ الْفَجْرِ مُبْصِرَةً﴾
 و بەلگە و نیشانەیی پۆرمان رووناک کردەوہ ﴿لِيَتَسَوَّاهُ لِقَاءَ رَبِّكَ﴾ بۆ ئەوہیی بەشونین پۆزی پەرورە دگارتاندا
 بگہرین ﴿وَلِتَعْلَمُوا عَظَمَةَ الْيُسْ﴾ وە بۆ ئەوہیی ژمارەیی سائە کان و حیسایی (مانگ و شەو و پۆزە کان)
 یزانن ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ قَدْرًا قَدْرًا﴾ وە ئیمە ھەموو شتیگمان بەروون و پەوانی یاس کردەوہ (بۆتان) ﴿وَلِكُلِّ شَيْءٍ أَثَرٌ﴾
 ﴿وَلِكُلِّ شَيْءٍ أَثَرٌ﴾ وە ھەموو مەوقەت (لەر قۆزی دواپیدا) کردەوہیی خۆبمان کردۆنە گەردنیوہ
 (چاکە بێت یا خرابە) ﴿وَنُخْرِجُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وە لەر قۆزی دواپیدا بۆی دەردەھینن ﴿يَكُنَّ لِقَاءَهُمْ مُنْشَرًّا﴾
 نامەبەک کە بە کرۆھیی (و ھەموو کردەوہ کانی تێدا نو سزاوہ) و دەبیینت ﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ (پئی دەووتریت)
 نامە کەت بخوێنەرەوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ ئەمەر قۆت بەسپیت کە مو حاسە بەی قۆت بکەیت
 ﴿مَنْ أَتَقَاتَىٰ﴾ (سزادان) پئی تەقەتەیی ریتمونئی و ھەر کەس ریتمونئی و ھیدایەتی وەر گرتبیت ئەوہ بێگومان ریتمونئی
 و ھیدایەتەکی (سوود و قازانجە کەیی) ھەر بۆ خۆی دەبیت ﴿وَمَنْ صَدَّقَ﴾ (بەندە کان) نادەین ﴿حَتَّىٰ يَبْعَثَ﴾
 بۆ ویت ئەوہ بێگومان (زیان و سزا کەیی) ھەر بۆ خۆی دەبیت ﴿وَلَا تُزْوَی﴾ (بەندە کان) نادەین ﴿وَلَا تُزْوَی﴾ (بەندە کان) نادەین
 گوتاهی ھیچ کەسبکی تر ھەلنا گرتیت ﴿وَمَا كُنَّا بِمَعْرُوبِينَ﴾ ئیمە ھەر گیز سزای (بەندە کان) نادەین ﴿حَتَّىٰ يَبْعَثَ﴾
 رَسُولا ﴿هەتا پینەمبەر نەتیرین (بۆیان) ﴿وَأَنذَرْنَا﴾ وە کاتێک بمانەوینت ﴿أَن تَهْبِطَ قَرْيَةٌ﴾ (دانیشتوانی)
 شار و گوندێک لەناو بپەین ﴿أَمْ لَمْ نُنْزِلْهَا﴾ فەرمان دەدەین (بە گوێرایەتی و کردەوہی چاک) بە دەوڵەمەندە
 خرابە کار و زۆردارە کانی ﴿فَقَسَّوْا فِيهَا﴾ کەچی ئەوان یاخی دەبن و لە فەرمان دەردەچن ﴿حَتَّىٰ عَلَيْنَا الْقَوْلُ﴾
 جا بریاری (سزادان) پئی ریت دەبیت بۆ (دانیشتوانی) ئەو شار و گوندانە ﴿فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا﴾ جا ئەو سا و تیرانیان
 دەکەبن بەوتران کردنیکی ئەواو ﴿وَكُنَّا أَهْلُهَا﴾ وە زۆر (گەل و مبللەت) سان لەناو برد ﴿مِنَ الْقُرُونِ﴾ (بەندە کان)
 نۆج ﴿لە چەر خە کانی پاش نوح ﴿وَكُنْ بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ عَثْوًا﴾ پەرورە دگارت بەسە بە گوتاهی بەندە کانی
 خەیراً نصیراً﴾ کە ناگادار و بینایە ﴿

﴿مَنْ كَانَتْ رِيْدَةُ الْعَاجِلَةِ﴾ ہر کہ سبک تہنہا زبانی دنیای بویٹ ﴿عَجَلَتْ لَهَا رِيْدَهَا﴾ لہم (دوئیہ) دا زووی ہی
ی دہدہین ﴿مَا لَنَسَاءَ لِمَنْ رِيْدُ﴾ نہوی بمانہوی بق ہر کہ سبک ﴿لَوْ جَعَلَ اللَّهُ جَهَنَّمَ﴾ لہ ہاشان دوزہ خمان
بق سازداوہ ﴿يَسْلُبْنَهَا مَذْمُومًا مَذْخُورًا﴾ دہچیتہ ناوی بہ لزومہ کراوی و دہر کراوی لہ میہرہ بانی خوا ﴿وَمَنْ
أَرَادَ الْآخِرَةَ﴾ ہر کہ سبکیش مہبہستی روزی دواپی بووینت ﴿وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا﴾ وہ ہہولی
بق بدات بہو جورہی شایستہی نہوہ ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ و باوہر داریش بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ كَانَتْ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا﴾ نائہوانہ کردہوہ و تیکڑشانہ کیان و ہر گیراوہ (لای پەرورہر دگاریان) ﴿كَغَلَا تُبَدُّ﴾
دہبہخشین بہہمووان ﴿هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ﴾ نہوانہ (کہہر دنیایان دہوینت) و نہوانہش (کہ روزی
دواپیان دہوی) ﴿مِنْ عَطَا رَبِّكَ﴾ لہ بہخششی پەرورہر دگارت (لہم دنیایہ دا) ﴿وَمَا كَانَ عَطَا رَبِّكَ
مُحْطُورًا﴾ بینگومان روزی و بہخشرای پەرورہر دگارت ہر گیر قہدہغہ کراو نہبووہ ﴿أَنْظُرْ
كَثِيفٌ﴾ (نہی موحمہد) سہرنج بدہ چون ﴿نَظَرْنَا نَعْمًا وَنَضَحْنَاهُ نَقِيطٌ﴾ (لہ دنیادا) فہزلی
ہہندیکیانمان داوہ بہسہر ہہندیکیاندا ﴿وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَتٍ وَلَكِنْ نَّظِيلًا﴾ وہ بینگومان پلہکان
لہ روزی دواپیدا گہورہترہ و فہزلہ کانیش گہورہترن ﴿لَا تَحْتَمِلْ مَعَ اللَّهِ الْهَاقَةَ﴾ (نہی نادہمی)
لہ گہل خوادا پەرستراویکی تر مہپرستہ ﴿فَتَقَعُوا مَذْمُومًا مَذْذُولًا﴾ نہ گینا دہبیتہ لزومہ کراویکی
سووک و رسوا ﴿وَنَظُنُّ رَبَّكَ﴾ وہ پەرورہر دگارت برپاری داوہ ﴿أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا يَاقَا﴾ کہہبیچ
شتیک نہ پەرستن بیجگہ لہ نہو ﴿وَالَّذِينَ احْسَنُوا﴾ وہ لہ گہل دایک و باوکتان چاکہ بکن ﴿إِنَّمَا
يَكْفُرُ بِكَ الْكَافِرُ أَكْثَرُهُمُ أَزْكَاهُمْ﴾ نہ گہر بہکیکیان (باوکت و دایکت) یان ہہردو کیان لای تو
پیربوون ﴿فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آلِی﴾ قسہی ناخوشیان ہی مہلنی تہنانت توفیش ﴿وَلَا تَهْتَفُوهُمْ﴾ وہ تیبیان
مہخورہ و بییاندا ہلہمہ شاخی ﴿وَقُلْ لَهُمَا قَوْلَا كَرِیْمًا﴾ (بہلکو) ووتہی نہرم و شیرینیان (لہ گہلدا)
بہ کاریتہ ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ لِمَا جَاءَ الذَّلٰی مِنَ الرِّحْمَةِ﴾ بالی حق بہکم زانین و میہرہ بانیتیان بق رباعہ
﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾ بلی نہی پەرورہر دگارت پەرہمیان ہی یکہ ﴿كَمَا رَبَّيْتَنِی صَغِيرًا﴾ ہر چونیک
نہوان میان پەرورہرہ کرد بہمندالی ﴿إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ﴾ نہ گہر نیوہ چاک بن و نیازی چاکہتان
بہہرجی لہدل و دہرونتاندا ہہیہ ﴿إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ﴾ نہ گہر نیوہ چاک بن و نیازی چاکہتان
بیت ﴿فَإِنَّهُ كَانَ لِلْآزِبِينَ عَقُورًا﴾ نہوا بینگومان نہو (خوایہ) لی پورہیہ بق توبہ کاران ﴿وَعَنِ
ذَ الْفَرِیْقِ حَقَّةٌ﴾ وہ مافی خزمانت بدہ ﴿وَالْمُسْكِينِ وَآلِ السَّبِيلِ﴾ (ہہروہا مافی) ہہزارو
رہیواریش ﴿وَلَا تُبَدِّرْ بَدْرًا﴾ زیادہ پەریش مہکن ﴿إِنْ أَلْمَذِينَ﴾ بہراستی زیادہ پەرہوان
﴿كَانُوا لِحُفْنِ الشَّيْطَانِ﴾ دُوست ویرای شہینانہ کائن ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾ شہیتانیش بہرانبہر
(ناز و نیعمہ تہکانی) پەرورہر دگاری ہہمیشہ سپلہیہ ﴿۷﴾

﴿وَمَا تَرْضَى عَنْهُمْ﴾ وہ نہ گھر رووت و ہر گھبرا لہوانہ (لہ بھر نہ داری) ﴿الْبَيْتَ الَّذِي رَمَوْا فِيهِ رُجُومًا﴾
چاوہروانی بہ خششی و رُزیک ہویت لہ لایہن پەرورہ دگارتہ وہ ﴿فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّنْ سِوَاهِ﴾ نہ وہ قسہی
جوان و نہ میان لہ گہ لدا بکہ ﴿وَلَا تَحْمِلْ يَدَكَ مِثْلَ مَنْوَلَةٍ إِلَىٰ عُتُقِكَ﴾ وہ دہستت مہ کہ کُوت بہ گہر دنتدا
(واتہ دہست قو و چاو و مہ بہ لہ خیر کردندا) ﴿وَلَا تَسْطِطْ عَلَىٰ النَّاسِ﴾ و کراوہ و بہرہ لاشی مہ کہ
بہ تہ وای (ہر چیت مہ بہ بیدہی بہ خہ لکی) ﴿فَتَقَعْدَ مَلُومًا مِّنْهُمْ﴾ تا نہ بیتہ کہ سبکی لُومہ کراوی
ہیچ بہ دہستہ و نہ ماو ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پەرورہ دگارت ﴿يَسْطِطُ أَنْ يَقُولَ﴾ رُزق و رُوزی فراوان
دہ کات ﴿لَنْ يَشَاءَ رَبُّكَ﴾ بُو ہر کہ سبک کہ بہ ویت و و تہ نگہی دہ کات بُو ہر کہ سبکی بہ ویت
﴿إِنَّهُ كَانَ بِعَذَابِهِ حَسِيرًا﴾ بہ راستی تہ و ہمیشہ ناگا و بینا بہ بہ بندہ کانی ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾
وہ رُولہ کانتان مہ کورن ﴿حَسِبَ آمَلْنَا﴾ لہ ترسی ہزاری و نہ داری ﴿فَنَنْزِلُكُمْ فِيهَا﴾ نئمہ رُوزی
تہ و انیش و نیشہ دہ دہ بن ﴿إِنْ فَتَلَهُمْ كَانَتْ فَخْلًا كَبِيرًا﴾ بہ راستی کوشتنی تہ و انہ (تہ و مندالانہ تان)
مہ لہ و تاوانیکی گہ وریہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ و نزیکہی زیناش مہ کہ و نہ وہ ﴿إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً﴾
بہ راستی تہ وہ کردہ و بہ کی زور ناشیرن ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و رینگہ بہ کی پیس و خرابہ ﴿وَلَا تَقُولُوا لِنَفْسِ﴾
وہ کہ سبک مہ کورن ﴿الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ کہ خوا کوشتنی تہ و ی حدرام کردہ
مہ گہر بہ (ہزیکہ کی) راست و رہ و انہ بیت (وہ کہ نہ گہر ہاتو و کہ سبکی کوشتبو و، بان لہ ناین
پاشگہز بہ و ہ و، بان شووی کردہ و بان رُنی ہتا بو و زینایان کرد) ﴿وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا﴾ جا ہر کہ سبک
بہ نا ہق و ستم لی کراوی کورن ﴿فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا﴾ تہ وہ دہ سہ لایمان داوہ بہ خوا و نہ کہ ی
(بہ سہر بکوڑہ کہ دا) ﴿فَلَا تُشْرِكْ فِي الْقَتْلِ﴾ جا با خوا و نہ کہ ی زیادہ رُوسی نہ کات لہ تُولہ سہند نہ وہ دا
(تہ گہر عہ فووی کرد پاش تہ وہ نہ چیت تُولہ ی لی بسہ بیتہ وہ، وہ نہ گہر کوشتبہ وہ بہ جوانترین
شیوہ بیکور تہ وہ و رازی بیت بہ بریاری خودا ہر چو نیک بیت) ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا﴾ چونکہ
بہ راستی تہ و (خوا و نہ) پار مہ تی دراوہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا آيَاتِ الْكِتَابِ﴾ وہ نزیکہی مالی ہتہ و مہ کہ و نہ وہ
﴿إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مہ گہر بہ چاکترین شیوہ نہ بیت (کہ بری ی بہ لہ پاراستن و بہرہم ہینانی) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ﴾
أَشَدَّهُرَ ﴿هَئِنَا﴾ ہمتا (ہمتیوہ کہ) دہ گانہ کہ مالی رُیری و لیزانی ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ و ہا بکہن بہ بہ لین
و بہیمانہ کانتان ﴿إِنْ أَلْفَتْكُمْ مَنَاسِكُهُ﴾ بہ راستی (خوا و نہ) بہ لین و بہیمان لہر سراوہ بہر امہر بہ لیتہ کانی
﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ وہ کاتیک کہ پتوانہ دہ کہن (بُو خہ لکی) بہ رنک و پیکہی پتوانہ بکہن
﴿وَزَلُوا بِالْجَبَلِ الْأَشْجَرِ﴾ و کیشانہش بکہن بہ تہ رازی راست و دروست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ تہ مہ
(بُو تہوہ) چاکترو نا کامیشی باشترہ (لہ دنیا و قیامہ تیشدا) ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ شوین
شبتک مہ کہ وہ کہ زانیارست دہر بارہی نی بہ ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ﴾ بہ راستی گوئی و چاو و دل
﴿كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عِنْدَ مَلَكٍ مَّنصُورًا﴾ ہمہ و تہ و انہ (خوا و نہ کانیان) بہر ہر سیارن لیان ﴿وَلَا تُخْفِ فِي الْأَرْضِ﴾
مَرَجًا ﴿وہ مہر و بہر مہیدا بہ فیز زلی و شاناز بہ وہ ﴿إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ﴾ (چونکہ) بہ راستی تُو نہ دہ توانی
زہوی کون کہ بیت ﴿وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ مَحُلًا﴾ وہ نہ دہ گہ بہ شاخہ کان لہ درنژیدا ﴿كُلُّ ذَلِكَ كَانَ مِثْلَهُ﴾
ہمہ و تہ وہی باسکرا خرابہ کانی ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا﴾ لای پەرورہ دگارت نابہ جی و بیزراوہ ﴿

﴿ذَلِكُمْ أَثَرُ الْيَدِ الْيَمِينِ مِنْ أَمْرِكُمْ﴾ ﴿ثَمَّوَه﴾ (ی کہ باس کرا) هندی که لهو دانایی و حکمتی که
 بهرورد گارت نیگای کردووه بنوت ﴿وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه هیچ بهرستر اوینکی تر له گهن
 خودا مه بهرسته ﴿فَتَأْتِي فِي جَهَنَّمَ﴾ له گینا فری دهریتته ناو دوزخه وه ﴿مَلُومًا مَذْحُورًا﴾ به لومه کراوی
 ودوور خراوهی له به زه بی خوا ﴿أَفَأَصْفَقَكُمْ رَبُّكُمُ بِالْإِيمَانِ﴾ نابا بهرورد گارتان به گه زی کورپی
 تابه تی کردووه به ثیوه وه ﴿وَاتَّخَذَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ إِثْمًا﴾ له فرشته کانیشی دا کجانی بؤخوی هلیاردووه
 ﴿إِنَّكُمْ تَقْتُلُونَ وَلَا عَظِيمًا﴾ به راستی ثیوه ووتته یه کی زور گه وره (ونا به جی) ده لئین ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا
 الْقُرْآنِ﴾ وه سویند به خوا بیگومان (مه به سه کانمان) به چند جؤر هینا وه له م فوراناندا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾
 بؤ شهوی بیریکه نه وه و ناموز گاری و هر گرن ﴿وَمَا يَذْكُرُوا إِلَّا نَفْسًا﴾ به لام (خوانه ناسان) هدر
 دوور که و تنه وه بان زیاتر ده بیت (به و باس کردنه) ﴿قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ﴾ (تهی موحه ممد) ﴿لَآتَيْنَ
 بَلَدًا نَهْكَرًا﴾ له گهر له گهن خودا بهرستر اوینکی تر بیوایه ﴿كَذَلِكَ قَوْلُكُم﴾ وه كه شهو (بت بهرستان) ده لئین
 ﴿إِنَّا لَنُفَعِّلُهُ﴾ لهو کانه ده گهران به دواي ﴿إِنِّي ذِي الْفَضْلِ سَيِّدًا﴾ رینگایه کذا بؤلای خواهنی عهرش
 (که خوابه) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى﴾ پاک و بی گهرد و بهر ز و بلند شهو (خوابه) ﴿عَمَّا يَقُولُونَ﴾ لهوهی
 شهو (بت بهرستانه) ده لئین (دهر باره ی خوا) ﴿عَلَّوْا كَيْدًا﴾ زور بهر ز و بلند تره ﴿سُبْحَنَهُ السَّمَوَاتُ
 السَّبْعُ﴾ هدر جهوت نامسمانه کان نه سیاحتی خودا ده کهن ﴿وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا﴾ و زهوی و هدرچی
 له ناویاندا به ﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هیچ شتیک نیه ﴿إِلَّا أَسْبِغْ بِحَمْدِهِ﴾ که ته سیاحت و سوپاس
 و سبایشی لهو نه کات ﴿وَلَكِنْ لَا تَقْلَقُهُمْ تَسْبِغُهُمْ﴾ به لام ثیوه تی ناگهن له ته سیاحت که بیان
 ﴿إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ به راستی خوا هه میشه به نارام وله سهرخو و لیورده به ﴿وَلَا تَقْرَأُ الْقُرْآنَ﴾
 وه (تهی موحه ممد) کاتیک فوران ده خوینیت (به سهر باندا) ﴿جَعَلَ بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ﴾ داده نئین
 له نئین تئو ته وانه دا ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که باوه ریان بهر قوزی دواپی نیه ﴿جَعَلْنَا مَسُورًا﴾ بهر ده به کی
 نادیار (دایو شهر) ﴿وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه ده به دین به سهر دل باندا ﴿إِكَّةً﴾ چند بهر ده به کی
 زور نه ستوور ﴿أَنْ يَفْقَهُوهُ﴾ بؤ شهوی له فوران تی نه گهن ﴿وَقَدْ نَفِيتُ قُرْآنًا﴾ و گوتشیان کهر ده که بین
 (تانه بیستن) ﴿وَأَذَاكَرْتَ رَبِّكَ﴾ وه هدر کاتیک ناوی بهرورد گارت ده بیت (لای شهو بی باوه رانده دا)
 ﴿فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ﴾ له فوراناندا به ناک و ته نیایی ﴿وَوَاقِعًا لَدُنَّ نَفْسٍ﴾ به بیزاری پشت تی ده کهن
 ﴿فَخَرْنَا أَعْلَمَ بِمَا يَسْتَعْمِلُونَ بِهِ﴾ نیمه چاک ده زائین بؤچی تهوان گوی ده گرن ﴿إِلَّا يَسْتَعْمِلُونَ إِلَهَكَ﴾
 کاتیک گوی ده گرن له تئو (تهی موحه ممد) ﴿وَأَذَاكَرْتَ رَبِّكَ﴾ ههروه ها کاتیک پیکه وه چبه ده کهن
 ﴿إِلَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ﴾ کاتی ستم کاره کان ده لئین ﴿إِنْ تَعْمَلُونَ إِلَّا جُلَا مَسْحُورًا﴾ ثیوه تهنها شوینی پیاوینکی
 جادو لیکراو ده کهون ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سهرنج بده چؤن ﴿خَرُّوا لَكَ الْأَمْثَالَ﴾ نمورنه ی جؤرا و جؤرت
 بؤ دیننه وه ﴿فَضَلُوا﴾ سهر نه نجام گومرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا﴾ نئیر ناتوانن رینگای راست
 بدوزنه وه ﴿وَقَالُوا لَا كُنَّا بَطْلًا وَرَفْنَا﴾ ده شلین نایا کانی بووینه ئیسک پرومکینکی رزیو و پتور کاو
 ﴿لَوْ أَنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا﴾ نابا (جاریکی تر) زیندوو ده کریینه وه و ده بیته وه بهر و سکر اوینکی نوی

﴿قُلْ﴾ (تھی موحہ مہمد ﷺ) پنیان بلی ﴿كُلُوا حَبَاةَ الْوَحِيدِ﴾ تپوہ بین بہ بہرد بابہ ناسن ﴿قُلْ﴾ (اور
 حَلَقًا قِيمًا) یان ہہر درست کراو نیکی تر لہ وہی ﴿يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ﴾ لہ میتشک و دل تاندا گہ ورہ بہ
 ﴿مَسْكُورُونَ﴾ جابنگومان تہ وانہ دہ لپن ﴿مَنْ يُعِيدُنَا﴾ کئی زیندوومان دہ کاتہ وہ ﴿قُلْ الَّذِي﴾ بلی تہ و زاتہ
 (زیندووتان دہ کاتہ وہ) ﴿فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ کہ یہ کہم جار دروستی کردوون ﴿فَسَيَغْفِرُونَ إِلَهُكُمْ وَسَمِعَهُ﴾
 جا (بہ لا قریبہ وہ) سدرت بنو دہ لہ قینن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ﴾ و دہ لپن تہ وہ کہی دہ بیت ﴿قُلْ عَسَى أَنْ
 يَكُونَ قَرِيبًا﴾ بلی لہ وانہ بہ تہ و (رقرہ ہاتنی) نزیک بیت ﴿يَوْمَ يَدْعُوكُمْ﴾ تہ و رقرہ ہی کہ بانگتان
 دہ کہن (لہ گورہ کانتانہ وہ) ﴿فَتَسْتَجِيبُونَ يَحْتَبِرُ﴾ جائپوہش دہ ست بہ جی دین بہ دہم بانگ کردنہ کہ وہ بہ
 سو پاس و سہنا کردنہ وہ ﴿وَنُظَرُ أَنْ يُبَيِّنَ﴾ و وا دہ زانن تہ ماونہ تہ وہ (لہ دونیادا) ﴿لَا قِيْلَا﴾ ماوہ بہ کی
 کہم تہ بیت ﴿قُلْ لِعِبَادِيَ﴾ وہ (تھی موحہ مہمد ﷺ) بلی بہ بہ ندہ کانم ﴿يَقُولُوا أَلَيْسَ لِي بِحَسَنٍ﴾
 قہ یہ کہ بکہن کہ جوائتر و باشترینی قہ بیت ﴿إِنْ أَلْقَيْتُ﴾ بہ راستی شہیتان ﴿يَتَرَعَّ بَيْنَهُمَا﴾
 ناکوکی و نازا وہ دہ خاتہ نیوانیان ﴿إِنْ أَلْقَيْتُ كَانَ لِلْإِنْسِ﴾ بہ راستی شہیتان ہمیشہ بتوانہ می
 ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ دوورنیتکی رپون و ناشکرایہ ﴿وَلَنْ يَكُنَّ أَعْلَمُ بِكُمْ﴾ بہرور دگارتان زانانہ بہ تپوہ
 ﴿إِنْ يَشَاءُ يُخَفِّضْكُمْ﴾ تہ گہر بہ وی رہ حمتان ہی دہ کات ﴿أَوَإِنْ يَشَاءُ يُعَذِّبْكُمْ﴾ یان تہ گہر بہ وی سزاتان
 دہ دات ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وہ تپمہ تومان تہ نار دووہ ﴿عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا﴾ بہ چاودیر و ہاریزہر بہ سہریانہ وہ
 ﴿وَلَنْ يَكُنَّ أَعْلَمُ﴾ وہ بہرور دگارت زانانہ ﴿يَتَرَفَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہ ہہر چی لہ ٹاسمانہ کان
 ولہ زہوی دایہ ﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ﴾ وہ سویند بہ خوا پینگومان فہ زلی ہہندی لہ پیغہ مہر انمان
 داوہ ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ بہ سہر ہہندیکی تریاندا ﴿وَأَتَيْنَا دَاوُدَ زُلُفًا﴾ و زہبورمان بہ خشی بہ داوود ﴿قُلْ﴾
 ﴿قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ﴾ (تھی موحہ مہمد ﷺ) بلی (بن باورہان) ہاوار بکہن لہ تہ وانہی ﴿زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾
 کہ تپوہ بہ خواتان دہ زانین بیتجگہ لہ خوا ﴿فَلَا يَمْلِكُونَ﴾ جا تہ وانہ دہ سہ لاتیان نیہ ﴿كَتَفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ﴾
 بہ لاو زیانتان لہ سہر لابہن ﴿وَلَا تُخِيلَا﴾ وہ (دہ سہ لاتی) گورنیشیان نی بہ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ﴾
 تہ وانہی کہ تہ و (تہ فامانہ) ہاواریان لی دہ کہن ﴿يَدْعُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ﴾ تہ وانہ بہ دواہی ہو کاریکدا
 دہ گہرین کہ نزیکیان کاتہ وہ لہ بہرور دگاریان ﴿أَيُّهُمْ أَقْرَبُ﴾ کامیان نزیک ترہ (لہ خواوہ و ہلو
 پایہی بہر ترہ) ﴿وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ﴾ وہ بہ ہیوا و ٹومیندو رہ حمی ٹہون ﴿وَيَحْتَفُونَ عَلَيْهِمْ﴾ ولہ
 سزایشی دہ ترسن ﴿إِنْ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ بہ راستی سزای بہرور دگارت ﴿كَانَ مَخْذُومًا﴾ ہمیشہ مہ ترسی
 لیکراوہ و خولپیاریزراوہ ﴿وَأَنْ يَرْجُوا﴾ وہ (خہ لکی) ہیچ شارو گوندیکمان ﴿لَا تَحْمِلْهُمْ كُفْرًا﴾
 کہ تپمہ لہ ناویان بہ دین ﴿قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ پیش (ہاتنی) رقری دواہی ﴿أَزْمَعِيْزُهَا عَذَابًا مُّشِيدًا﴾
 یان سزایان بہ دین بہ سزایدکی سہخت ﴿كَانَ ذَلِكُمْ﴾ ٹیللا تہ و (سزادانہ یان لہ ناو بردنہ)
 ﴿فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ لہ (لوح المحفوظ) دانوسراوہ ﴿

﴿وَمَا مَنَعَنَا﴾ وہ هیچ شے تک ہر گری ٹیمہی نہ کردوہ ﴿أَنْ تُرْسِلَ بِالْآيَاتِ﴾ کہ نہو موعجزانہ بنیرین ﴿إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ﴾ جگہ لموہی کہ پیشبہ کان بہ درویان دہزانی ﴿وَأَتَيْنَا ثَمُودَ بِطَفَافٍ مِّنْ نَّارِهِ﴾ نار دمان بؤ (ہوڑی) سموود نہو حوشترہی ﴿فَتَجِدَهَا كَاسِيَةً﴾ کہ (موعجزہ یہ کی) ناشکرا ہوو ﴿فَطَلَمُوا بِهَا﴾ کہ چی (باوہریان نہ ہینا و) ستمیان لیکرد و (سہریان بری) ﴿وَمَا تُرْسِلُ بِالْآيَاتِ﴾ وہ ٹیمہ موعجزہ کان نانیرین ﴿إِلَّا خُفْيًا﴾ مہ گہر بؤ ترساندنہی (نہو گہلہ نہ بیت) ﴿وَأَذَيْنَاكَ﴾ (بیریکرہوہ) کاتی پیمان ووتی ﴿إِنْ رَّيْتَكَ﴾ بہ راستی بہرورہد گارت ﴿أَحَاطَ بِكَ النَّاسُ﴾ دہوری ہمموو خہلکی داوہ (دہسہ لاتی ہدیہ بہ سہریاندا) ﴿وَمَا جَعَلْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ﴾ وہ نہو خہو پینینہی کہ پیشانی تو ماندا (لموشہو رہویدہا) ﴿إِلَّا أَهْلَ بَيْتٍ لِّكَ﴾ ہہرلہ بہر تاقی کردنہوہی خہلکی ہوو ﴿وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ﴾ ہہر وہا نہو درہختہ نہفرین لی کر اوہش ﴿فِي الْقُرْآنِ﴾ کہ لہ قورٹاندا باسماں کردوہ ﴿وَنُحُوتُهُمْ﴾ وہ ٹیمہ (بہو جوڑہ بہلگانہ) نہوانہ دہتر سینین ﴿فَمَا يَرِيذُهُمْ إِلَّا طُغْيَانٌ كِبِيرٌ﴾ کہ چی نہو (ترساندنہ) ہیچیان بؤ زیاد ناکات جگہ لہ یاخی ہوون و سہر کہشی نہ بیت ﴿وَأَذَيْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ وہ باسی نہو کاتہبکہ کہ ٹیمہ بہ فریشہ کانمان ووت ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوڑدہ بہرن بؤ نادہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نہو انیش بہ کسہر ہمموویان سوڑدہ بیان برد بینجگہ لہ ٹیلپس (شہیتان نہ بیت) ﴿قَالَ اسْجُدْ﴾ ووتی ٹایامن سوڑدہ بہرم ﴿لِمَنْ خَلَقْتُ بَلَدًا﴾ بؤ کہ سبتک کہ لہ قور دروست کردوہ ﴿قَالَ أَنَا بَرٌّ﴾ (ٹیلپس) ووتی پیم بلی و ہہوالم بہدہری ﴿هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ﴾ لہ بارہی نہمہوہ کہ برتری نہوت داوہ بہ سہر مندہا! ﴿لَنْ أَخْرُقَ﴾ سویتند بہ خوا نہ گہر دوام بخہیت ﴿إِلَّا بِقَوْلِ الْكَلِمَةِ﴾ تاروڑی دواپی (نہرم) ﴿لَا خَيْرَ لَّكَ فِي شَيْءٍ﴾ بہ راستی زان نہیم بہ سہر نہوہ کائیدا (بہ گومر اکردن) ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ کہ مٹک لہوان نہ بیت (کہ بہندہ تاییہ تہ کانی خوان) ﴿قَالَ أَهْبْ﴾ (خوا بہ شہیتانی) فہرمووہرؤ ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنْهُمْ﴾ ساہہر کہس لہوان شویتنی تو کہوت ﴿فَإِنْ جَهَنَّمَ جَزَاءُ زَكَاةٍ﴾ نہوہ بہ راستی تو لہی ہممووتان دوزخہ ﴿جَزَاءُ مَّقْصُورٍ﴾ کہ تو لہیہ کی پر بہ پرہ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَغَفْتَ مِنْهُمْ﴾ وہ ہہر کہس لہوانہ کہ دہوانی گومر ای بکہ ﴿يَسْأَلُكَ﴾ بہدہنگت و سہدای (ناہدقت) ﴿وَأُجِيبُ عَلَيْهِمْ﴾ و بدہ بہ سہریاندا و تی یان خوڑہ ﴿بِحُجَّتِكَ وَرَحْمَتِكَ﴾ بہ سوار و پیادہی لہ شکرہ کہتہوہ ﴿وَنُشَارِكُ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ وہ ہاوبہ شیان بکہ لہ مال و سامان و مندالیاندا ﴿وَعِدَّتُهُمْ﴾ بہ ٹینیشیان پی بدہ ﴿وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ بہ لام شہیتان بہ ٹینیان پی نادات ﴿إِلَّا غُرُورًا﴾ بہ خہلہ تاندن نہ بیت ﴿إِنْ عَادُوا﴾ بینگومان بہندہ کانی من ﴿لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ دہسہ لات بہ سہریاندا نی بہ (و ناتوانی گومر ایان بکہیت) ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا﴾ وہ بہرورہد گارت بہ سہ پاریزہرو چاودنیر بیت ﴿رَبُّكَ الَّذِي﴾ بہرورہد گارتان نہو زانہ بہ ﴿يُنْزِلُ لَكُمْ الْغَلَّكَ فِي الْبَحْرِ﴾ کہ کہشتی لہ دہر سادا ہاتو چو پندہ کات بؤ ٹیوہ ﴿يَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بؤ نہوہی بگہرین بہدوای ہہندی بکہ ہرہ و روڑی نہودا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ بہ راستی نہو (خواہد) ہمیشہ پی مہرہبان وہ بہ زہمی بہ بہر امہر بہ ٹیوہ ﴿

﴿وَإِذْ أَمَرْنَا النَّفُّثَ فِي النَّخْرِ﴾ جا کاتیک لہ دہریادا تو وشی بہ لاو زیان بین ﴿صَلَّيْنَا مِنْ دُونِ آلِ إِبْرٰہِمْ﴾ ہمہ مو
 تہو (بہر ستر اوانہ) ہی ہاواریان لی دہ کہن وون دہ بن بینجگہ لہ خوا ﴿فَلَمَّا جَعَلْنَا آلَ إِبْرٰہِمْ﴾ کہ چی کاتیک
 کہ (خوا) رزگار تان دہ کات و دہ گہ نہ ووشکانی ﴿أَفَرِحْتُمْ﴾ روو وہر دہ گیرن (لہ خودا) ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ
 كَفُورًا﴾ (چونکہ) نادہ می ہمہ می شہ سہلہ و ناسو پاسہ ﴿أَفَأَمْسَرْتُمْ﴾ جا تابا ثبوتہ ناتر سن و بینا کن
 ﴿أَنْ يَحْشِفَ بِكُمْ جَلِيلُ النَّبِيِّ﴾ لہ وہی کہ لہ ووشکابی دا (بوو مہ لہ رزہ) بتانیات بہ ناخی زہ ویدا؟ ﴿أَوَلَيْسَ
 عَلَيْكُمْ حَاشِيًا﴾ یا (ناتر سن لہ وہی) ہای توند تان بنیریتہ سہر بہ ووردہ زیخہ وہ ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ
 وَكِيلًا﴾ پاشان ہار پڑہر نیکبشتان دہ ست نہ کہ ویت ﴿ثُمَّ أَمْسَرْتُمْ﴾ نہی تابا دلتیا و بینا کن ﴿أَنْ
 يُعِيدَ لَكُمْ فِيهِ﴾ لہ وہی بتان گیریتہ وہ ناو دہریا ﴿تَارَةً أُخْرٰی﴾ جارنکی تر ﴿فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ﴾ تہمجا بینیریتہ
 سہر تان ﴿فَاصْفَا مِنْ الرِّيحِ﴾ پایہ کی توندو تیزی ویران کہر ﴿فَيَغْرَقْكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ﴾ تہو سالہ دہریا کہ دانقومتان
 بکات لہ ہر تہو بی باوہر و سہلہ بوونہ تان ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا﴾ پاشان دہ ستان ناکہ ویت ﴿لَكُمْ عَلَيْنَا يَوْمَ
 رَبِّعًا﴾ ہیچ کہ سینک کہ داوای تولدی ثبوتہ لہ نیمہ بکات ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ سویند بہ خوا
 بینگومان ریزمان لہ نہ وہی نادہم گرت ﴿وَجَعَلْنَا فِي النَّارِ النَّارَ﴾ و لہ ووشکانی و لہ دہریادا ہلہ مان
 گرتن (بہ سواری و گہر انمانن) ﴿وَوَرَّاهُمْ مَتَّ الصَّيْبَ﴾ و روضی پاک و خاوی تمان ہی داون
 ﴿وَقَضَّاهُمْ عَلَى كَعْبٍ﴾ و ہفہر لمان داون بہ سہر زوریک ﴿فَمَنْ حَقَّ لِقَائُيَ﴾ لہ وشتانہی کہ در و ستمان
 کردون بہ فہر لیکسی گہ ورہ ﴿يَوْمَ تَذْعُو كُلُّ اُنْثٰی﴾ (بیریان بخنہ وہ) تہو روضی کہ نیمہ ہمہ مو
 نادہ میہ ک بانگ دہ کہ بن ﴿بِإِيمَانٍ﴾ بہ ناوی پیغہ مہرہ کہ بیانہ وہ (بہ ناوی بہیامہ کہ بیانہ وہ) ﴿فَمَنْ أَوْفٰی
 حِكْمَتَهُ يَتَمَبَّهْ﴾ جا ہر کہ سینک نامہی کردہ وہ کہی بدرت بہ دہستی راستیہ وہ ﴿فَأُولَٰئِكَ يَفْرَحُونَ
 بِكَيْدِهِمْ﴾ ناہ و انہ نامہ کہ بان دہ خوینند وہ ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ﴾ و ہستہ میان لی تا کریت ﴿فَيَسَّاءُ﴾ بدہ ندازہی
 تہو تالہ باریکہی بہ دہوری ناو کی خور مادایہ ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هٰذِهِ اَعْمٰی﴾ بہ لام ہر کہ سینک لہم
 (دونیا بہ) دا کویر بووینت (ورنگہی راستی نہ بینایت) ﴿فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ اَعْمٰی﴾ تہو تہو کہ سہ لہ روضی
 دواشدا کویرہ ﴿وَأَصْلُ سَبِيلًا﴾ بگرہ لہ کویریش گومر اتہرہ ﴿وَإِنْ كَذَّبُوا بِفِئْتِنَتِكَ﴾ و ہ بہ راستی
 نزیک ہوو تہو انہ لات دہن ﴿عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ لہ وہی کہ نیگامان کرد بوت ﴿لِنَقْرِي عَلَيْكَ غَيْرَةً﴾
 بز تہ وہی جگہ لہ فور تان شبتیک بہ دہم نیمہ وہ ہلہ سبتیک ﴿وَإِذَا لَأَخَذُوا لِحْيَالًا﴾ (تہ گہر گویر پیدلیان
 بووینایہ) تہو تہو کہ تہدہا دہیان کردیت بہ دوسر و خوشہ وستی خویان و (گومر ایان دہ کردیت) ﴿وَلَوْ
 أَنَّ نَفْسًا مِّنْكَ﴾ ختہ تہ گہر نیمہ تو مان دامہ زراونہ کردایہ ﴿لَتَذَكَّرْتَ﴾ بہ راستی نزیک ہوو تو
 ﴿تَرْكِبُ الْيَتِيمَ شَيْئًا قَلِيلًا﴾ کہ میك بہ لایاندا بچی ﴿إِنَّا لَأَذْفَنُكَ﴾ جا بینگومان تہو کاتہ پیمان دہ چہ شتی
 ﴿ضَعْفَ الْحَبْوَةِ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) زیان ﴿وَضَعْفَ السَّمَاوَاتِ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) مردن
 ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ﴾ پاشان دہ ست نہ دہ کہوت ﴿عَلَيْنَا نَصِيرًا﴾ یار مہی دہر یک بہرانبہر بہ نیمہ (کہ بہر گری
 تہو سزایت لی بکات) ﴿۷۵﴾

﴿وَإِنْ كُنَّا دُونَكَ بِمَكَانٍ مُّسْتَقَرٍّ أَوْ بِمَكَانٍ غَيْرٍ مُّثْنَيْنِ﴾ (به پیلان و دوژمنایه تی) ناره حه قت بکه ن ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ له خاکسی مه ککه ﴿يُخْرِجُونَ مِنْهَا﴾ بؤ نه وه ی دهر ت بکه ن لی ی ﴿وَأَلَّا يَلْبُثُونَ إِلَّا فِيكَ﴾ جأ نه و کاته نه وانه نه ده مانه وه له پاش نؤ ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ کاتیکسی که م نه بیت (خوا له شوی ده بر دن) ﴿سَلَّمَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا﴾ رینگا ونه رینگه له (نیمه وه) بؤ نه وانه ی که نار دو مانس. ﴿فَتِلْكَ مِنْ رُسُلِنَا﴾ له پیغه مبه رانسان پیش نؤ ﴿وَلَا يَجِدُ يَسْتَكْبِرُ إِلَّا﴾ باوو باسای نیمه ش گؤ رانی به سه ردانابه ت ﴿أَقْبَرُ الصَّلَاةِ﴾ (نه ی موحه ممه د) نؤ یز به جی بهینه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ له کانی لادانی خور (له ناوه پراسنی ناسمان) ﴿إِلَّا عَشْرًا﴾ هتا (هائنی) تاریکی شهو ﴿وَقُرْآنَ الْفَجْرِ﴾ ههروه ها نؤ یزی به یانی (به جی یینه) ﴿إِنْ قُرْآنَ الْفَجْرِ﴾ به راسنی قورئان خویندنی نؤ یزی به یانی ﴿كَانَ مَشْهُورًا﴾ هه مبه ده بیرت (له لایه ن فرشته کانی شهو و روزه وه) ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ﴾ وه (نه ی موحه ممه د) له به شیکسی شهو دا ﴿فَتَجِدُ بِهِ﴾ هه سته شهو نؤ یز بکه به قورئان خویندن تیدا ﴿نَافِلَةً لَّكَ﴾ نه وه زیاده نؤ یزی تاییه ت به نؤ یه ﴿عَلَىٰ أَنْ يَتَذَكَّرَ لَكُمْ﴾ تومیده وار به به روه رد گارت بشکه به نیته ﴿مَقَامًا مَّحْضُورًا﴾ پله و جینگایه کی به سه ند کراو (که شه فاعدن ی گه وره به بؤ خه لکی له قیامه ندا) ﴿وَقُلْ رَبِّ﴾ وه بلی نه ی به روه رد گارم ﴿أَدْخِلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ﴾ (له هه ر کار نکدا بووم) راست و چاک یم نه نجام بده ﴿وَتُخْرِجْنِي مَخْرَجَ صِدْقٍ﴾ راست و چاکش یم کونایی یینه ﴿وَأَجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِكَ﴾ وه له لایه ن خونه وه بؤم بسازنه ﴿سُلْطَنًا مُّبِينًا﴾ ده سه لاتیکی یار مه تی دهر (که زان یم به سه ر هه موو کؤ سپنکدا) ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ وه بلی ثابنی راست هات ﴿وَوَحَّى الْبَاطِلُ﴾ وه ثابنی ناحق و به تال نه ما و رؤشت ﴿إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾ به راستی به تال هه مبه له ناو چوره ﴿وَنُفِثَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ وه له م قورئانه دا ده نیرینه خواره وه ﴿مَّا خَرَّبَقْنَاهُ إِلَّا نُفُثَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ نه وه ی که هوی شیف و مبه ربانی به بؤ پروا داران ﴿وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾ به لام (هائنی نه م قورئانه) بؤسته م کاران هیچ زیادناکات جگه له خه سار و مه ندی نه بیت ﴿وَأَلَّا تَعْتَصِمَ عَلَىٰ الْأَيْمَنِ﴾ وه کاتیک چاکه و نیمه تی خومان بر یزین به سه ر ناده می (بی باوه و دا) ﴿أُفْرَقَ﴾ روو و هه رده گیزیت (له زیکری وادی نیمه) ﴿وَتَنَادَىٰ بَيْنَهُ﴾ و دووور ده که و ته وه ﴿وَأَذَامَسَهُ النَّاسُ﴾ وه کاتیک ناخوشی و زبانی لی بکه ویت ﴿كَانَ يَتُومًا﴾ زور نا تومید ده بیت ﴿فَلْيُكَلِّمْ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی هه موو که س کار ده کات ﴿عَلَىٰ مَا كُنْتُمْ﴾ له سه ر سرووشت و (رببازی) خوی ﴿فَرُّوْكُمْ عَنْ رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ هه جأ به روه رد گارتان زاناره به و که سه ی ﴿تُعَذِّبُ سَيِّئًا﴾ که رببازه که ی راسته ﴿وَأَسْتَوْثَقَ عَلَىٰ الرَّوْحِ﴾ وه (نه ی موحه ممه د) به رسیارت لی ده که ن له به رهی روجه وه (که جی به) ﴿قُلِ الرَّوْحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي﴾ بلی روج له کار و فهرمانی تاییه ت به به روه رد گارم ﴿وَمَا أَلَيْسَ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وه نیمه ته نها که مپک له زانیاربتان پی به خسراره ﴿وَلَنْ يَنَالَهُ﴾ وه سویند به خوا نه گهر به مانه ویت ﴿لَتَذَقَنَّ الْعَذَابَ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بینگومان نه و (قورئانه ی) نیگامان کردووه بؤت نایه یلین (له دل و به ره کاند) ﴿لَنْ لَا يَجِدُ لَكَ﴾ له پاشان ده ست ناکه ویت ﴿بِهِ عَذَابًا وَكِيلًا﴾ له به رانبه ر نیمه دا که سپک که به رگریت لی بکات

﴿الْأَرْحَمَ مِنْ رَّبِّكَ﴾ مہ گہر میہرہ ہانیہ ک لہ لایہن پەر وەر د گار تہ و ہ نہ بیت ﴿إِنْ فَشَلْنَاكَ كَانَ عَلَيْكَ جُحُودٌ﴾
 بہ راستی فہزل و چاکہ ی تہ و ہ سہر تہ و ہ گہ و ر ہ یہ ﴿قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ﴾ (تہ ی مو حہ مہ د
 ﴿بَلَىٰ سَوِّدَتْ بَخْوَانَةُ گہر ئادہ می و جنو کہ ہہ مو و کو بیہ و ہ ﴿عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِثَبَاتٍ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ بؤ تہ و ہ ی
 و تہ ی تہ م قور ئانہ بیتن ﴿لَا يَأْتُونَ بِثَبَاتٍ﴾ ناتوانن و تہ ی تہ و بیتن ﴿وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾
 ہہر چہ ندہ پشتیوانی یہ کتریش بن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ﴾ و ہ سوئند بہ خوا ئیمہ ہینا و مانہ تہ و ہ بؤ
 خہ لکی ﴿فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ لہ م قور ئانہ دا ﴿مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ لہ ہہ مو و جؤرہ نمو و تہ یہ ک ﴿فَلَا يَكْذِبُ النَّاسُ﴾
 کہ چہ ی زؤر یہ ی خہ لکی نایانہ ویت ﴿إِلَّا كُفُورًا﴾ جگہ لہ سہلہ یی و بی باوہری نہ بیت ﴿وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ﴾
 ووتیان ہہر گیز باوہرت ہی ناہیتین ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ بِبُيُوتٍ﴾ ہہ تا
 لہ م زہ و یہ دا کاتب و نکمان بؤ ہلنہ قولتی ﴿أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ﴾ یان باخیتکت
 بیت لہ دار خورما و تری ﴿فَتَخْرِجُ الْأَنْهَارَ جَلَلًا فَتَجِيرُ﴾ و چہ ندہ ر و بار نیک ہہ لقولیتت لہ نیوان
 درہ ختہ کانیدا بہ خور ہر وات ﴿أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ﴾ یان ئاسمان ہر وختی ﴿كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا﴾
 بہ سہر ماندا ہہر چؤن لاف لیداوہ کہ بہ ہار چہ ہار چہ دہ کریت ﴿أَوْ تَأْتِي بِآلِهَةٍ كَذِبٍ﴾ یان خواو
 فریشتہ کان بیتی ﴿فَسِيلًا﴾ ر و و بہر و و (بیان بینین) ﴿أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ﴾ یان کوشک و مالیتکت بیت
 ﴿مِنْ خُرُفٍ﴾ رازوہ بہ نہ خش و نیگار ﴿أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ﴾ یان بہر ز بیتہ و ہ بؤ ئاسمان ﴿وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرَبِّكَ﴾
 و ہ ہہر گیز باوہر ناہیتین بہ ہہر ز بونہ و ہ کہ شت ﴿حَتَّىٰ تَنْزَلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُ﴾ ہہ تا بہ یامینکمان
 بؤ نہ ہیتینہ خوارہ و ہ خؤمان بیخوئینہ و ہ ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي﴾ (تہ ی مو حہ مہ د ﴿بَلَىٰ بَاكِي
 وینگہردی بؤ پەر و ہر د گارم ﴿هَلْ كُنْتُ﴾ ثایا من (شتیکی قرم) ﴿إِلَّا بَشَرًا مِثْلُكُمْ﴾ جگہ لہ ئادہ میہ کی
 نیرا و و پیغہ مہر (واتہ من دہ سہ لاتی تہ و شتانہ م نیہ بہ لکو من تہ نہا مرقؤتیکم و خودا کرد وومی بہ
 پیغہ مہر) ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ﴾ ہیچ شتیک بہر گری خہ لکی نہ کرد ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا﴾ لہ و ہ ی کہ باوہر بیتن
 ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ﴾ کاتیک کہر تہ موونی و ثایی حہ قیان بؤ ہات ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ بیجگہ لہ و ہ ی دہ یان
 ووت ﴿أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا﴾ چؤن خوا ئادہ میہ ک بہ پیغہ مہر دہ نیریت ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ
 مَلَائِكَةٌ مُّقْتَدِرِينَ﴾ بلی تہ گہر لہ زہ و ی دا فریشتہ ہہ ہوایہ و یہ دلنایبہ و ہ (نیایدا) بگہر انایہ
 (بہ و تہ ی ئادہ می) ﴿لَنُرْسِلَنَّ عَلَيْهِمُ السَّمَاءَ﴾ بیگو مان لہ ئاسمانہ و ہ دہ مان ناردہ خوارہ و ہ بؤ یان ﴿مَلَكًا
 رَسُولًا﴾ فریشتہ یہ کی پیغہ مہر ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ بلی بیتان خوا بہ سہ کہ شاہید بیت ﴿بِتَبِيِّ
 وَبَيْنَ كُمْ﴾ لہ نیوان من و تہ و ہ دا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعَيْدِهِمْ خَبِيرًا نَصِيرًا﴾ بہ راستی خوا ہہ میسہ بہ ئا گادار و بیتایہ
 بہ بہ ندہ کانی ﴿

﴿زَمَنَ يَخَذُ اللَّهُ﴾ ہر کہس خوار یتیموئی بکات ﴿قَبُولُ آيَاتِهِ﴾ ہر نہو کہسہ پر یتیموئی کراوہ (بہر راستی)
 ﴿وَمَن يُضِلِّ﴾ و ہر کہسپش خوا گوسر ای بکات ﴿فَلَنَجْذِبَهُ﴾ نہوہ ہر گیز دہ سنت ناکہ و سنت بڑیان
 ﴿أُولَئِكَ سَمِيعُونَ﴾ بیجگہ لہ خوا دوست و بارمہ تی دہر اتیک ﴿وَنَحْنُ نَعْلَمُ سَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وہ لہ روزی دوا پیدا
 حہ شربان دہ کہین ﴿عَلَى رُجُوعِهِ﴾ بہسہر پرومہت و دم و چاویاندا ﴿عُقُوبًا لِّكُمَا وَصَمًا﴾ کہ کویرو لان
 و کہرن ﴿مَّا وَنِظَرْتُمْ بَصَرًا﴾ شوپنی نیشہ جیان دوزہ خہ ﴿كُلَّمَا حَبَلَ﴾ ہر جارینک (دوزہ خ) بلنسہی
 بنیشہ وہ (دامر یتہ وہ) ﴿رَدَدْنَاهُ سَعِيرًا﴾ بلنسہی ناگرہ کہیان بڑ زیاد دہ کہین ﴿وَالَّذِي جَزَأَ فَرًّا﴾ نہوہ تولہی
 نہوانہ یہ ﴿وَأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ چونکہ بیگومان باوہریان نہ ہینا بہ نایہ نہ کانی نیمہ ﴿وَالَّذِي آذَاكَ﴾ و دہیان ووت
 نایا نہ گہر نیمہ بووینہ ﴿عِظْمًا وَّرُفًا﴾ نیسک و پروسکی بارہ بارہی بڑبو ﴿وَالَّذِي أَلْمَمُوا بِكَ حَفِيظًا﴾ نایا
 نیمہ جارینکی نر زیندو دہ کر یتہ وہ بہدروست کردنیکی تازہ ﴿وَأَنزَلْنَا أَنَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ نایا نہوانہ نہیانز انبہ
 بیگومان نہو خواہی ﴿خَالِقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ناسمانہ کان و زہوی دروست کردوہ ﴿فَإِذْ رَعَى أَنِ الْخَلْقَ﴾
 یتہ ﴿مِثْلَهُمْ﴾ دہسہلات دارو بہ توانایہ کہوتہی نہوانہ دروست بکاتہ وہ ﴿وَجَعَلَ لَهُمْ لَبَنًا﴾ وہ کات و ماوہ بہ کی
 دیاری کردوہ بڑیان ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ کہ گومانی یتدانہ ﴿فَأَنَّى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا﴾ بہلام سہسکاران ہیجیان
 ناویت بی باوہری نہ بیت ﴿فَلَا تُؤْتُوا﴾ بلی نہ گہر نیمہ ﴿تَتَذَكَّرُونَ خَلْقَ رَبِّكُمْ﴾ خواہنی خہ زینہ کانی
 چاکہ و نیمہ نہ کانی بہرہر دگبارم بن ﴿إِذَا لَأْسَكْتُمْ﴾ نہو کاتہ دہنانگر یتہ وہ (لہ بہ خشین) ﴿حَشَبَ
 الْإِنشَاءِ﴾ لہ نرسی خہرج بوون و تہواو بوون ﴿وَكَاثِبُ الْإِنشَاءِ قُتُورًا﴾ وہ نادمی ہمیشہ پڑدہ و چروکہ ﴿وَلَقَدْ
 عَلَّمْنَا نُوحِي﴾ وہ سویند بہ خوا بہر راستی بہ خشیمان بہ مووسا ﴿تَسْعَ أَلْفَيْ نَسْتٍ﴾ نو مو عجیزہی بوون
 وناشکرا ﴿فَتَقَالَتِ الْيَتِيمَ الَّذِينَ﴾ (نہی مو حہمد ﴿وَلَقَدْ﴾ دہی پر سبار لہ نہوہی ئیسرا ئیل بکہ (سہبارت بہر دواوی
 مووسا و فیر عہون) ﴿إِذْ جَاءَهُمْ﴾ کاتنی (مووسا) ہانہ لایان ﴿فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ﴾ تہ مجا فیر عہون پنی ووت
 ﴿إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَهُودِيٌّ مَسْحُورًا﴾ بہر راستی تہی مووسا من و اگومان دہبدم کہ تو جادو لی کراو بیت ﴿وَلَقَدْ
 قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ (مووسا علیہ السلام) نہر مووی سویند بہ خوا بیگومان تو دہ زانی ﴿مَّا أَرْزَلْهُنَّ لَآءَ﴾ ہیج کہس
 تہم مو عجیزانہی نہ نار دوتہ خوا دہ وہ ﴿إِلَّا رَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِمَا نَحْنُ بِكَ﴾ جگہ لہ بہرہر دگاری ناسمانہ کان
 وزہوی نہ بیت کہ بوونکہرہوہن (بڑ خہلکی) ﴿وَأَنَّى لَأَظُنُّكَ﴾ وہ بہر راستی من دنیام کہ تو ﴿يَعْرِضُونَ مَثُورًا﴾
 تہی فیر عہون لہ ناو دہ بیت ﴿وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْفُرْقَانَ﴾ جا فیر عہون وستی کہوا (مووسا
 و کزہلہ کہی) دہر کات لہ زہوی (میسر) دا ﴿فَأَعْرِضْهُ وَمَن مَّعَهُ جَمِيعًا﴾ نیشر نیمہش فیر عہون و نہوانہی لہ گہلی
 بوون ہہ موویانمان خنکاند لہ دہر بادا ﴿وَقُلْنَا مَن مَّشْرُوبُهُ﴾ تہوسا لہ ہاش خنکاندنیان ووتمان ﴿لِيَبْلُوَ يَتَّى﴾
 بہ نہوہی ئیسرا ئیل ﴿أَتَسْكُو الْآَرْضَ﴾ نیشہ جی بن لہو زہویہی (کہ فیر عہون وستی دہر تان کات لی ی)
 ﴿فَإِذْ جَاءَهُ وَنَحْنُ الْآخِرُ﴾ جا کاتیک بہ لیتی روزی دواپی ہات ﴿جَنَّا بِكَ لَيْفِيًّا﴾ تہوسا ہہمروتان پیکہ وہ
 (بڑ داد گای خوا) دہنبن ﴿

﴿وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ﴾ وہ قسم (قورثانہ) مان بہ حق ناردو تہ خوار ہووہ ﴿وَبِالْحَقِّ نَزَّلْنَاهُ﴾ وہ بہ حق و راستیش ہاتو و تہ خوار ہووہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ تو مان پروانہ نہ کردو وہ ﴿الْمُبَشِّرَ وَالنَّذِيرَ﴾ بہ سوژدہ دہرو ترسیتہ نہ بیت ﴿وَقَدْ كُنَّا أَقْرَبَهُ﴾ وہ قورثانہ مان بہش بہش بؤت ناردو وہ ﴿لِنُنْذِرَ أَعْيُنَ النَّاسِ﴾ بؤ شوہی یخوینتہ و بہ سہر خہ لکیدا ﴿عَلَىٰ مَكِّيٍّ﴾ بہ لہ سہر خوی و ہیواشی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ وہ قسم (قورثانہ) مان بہو شیوہ دابہ زاند ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) پیان) بلی باوہ پیتن بہم (قورثانہ) ﴿أَوَلَا تَوَدُّونَ﴾ یان باوہ پی پی نہ ہین ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ بہ راستی نہوانہی کہ زانیار یان پی بہ خشر اوہ ﴿مِنْ قَبْلِهِ﴾ لہ پیتن نہم (قورثانہ) دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَلَيْهِمْ﴾ کاتیک (قورثان) بخوینتہ و بہ سہر یاندا ﴿يَجْزُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَأْتِ الْوَعْدَ﴾ بہ چہ سپانی دہ کہون بہرودا بہ سوژدہ بردن ﴿وَيَقُولُونَ سَتُنَجِّىٰ رَبَّنَا﴾ وہ دلین پاک و ینگہردی بؤ بہرودہر دگار مان ﴿إِنْ كُنَّا نَعْمَدُ رَبَّنَا بِمَا فَعَلْنَا﴾ بہ راستی ہمیشہ بہ لبتی بہرودہر دگار مان بہدی دیت ﴿وَيَجْزُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَأْتِ الْوَعْدَ﴾ وہ دہ کہون بہ سہر پرودا و دہ گرین ﴿وَيَزِيدُ كُفْرَهُمْ﴾ و (قورثان) ہمیشہ ملکہ چیان بؤ زیادہ کات ﴿قُلْ ادْعُوا اللَّهَ﴾ بلی نزا و ہاوار لہ خواہا بکن ﴿وَادْعُوا الرَّسُولَ﴾ یان ہاوار لہ بہ حمان بکن (بہ کسانہ) ﴿إِنَّمَا تَدْعُوا﴾ بہ سہر کامیان نزا و ہاوار داواى لى بکن ﴿فَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ چونکہ ہر بؤ خواہیہ ہمہو و ناوہ زور جوانہ کان ﴿وَلَا تَجْهَرُوا بِهَا﴾ لہ نوئز کردتدا دہنگ بہرزمہ کردوہ ﴿وَلَا تَخْشَوْنَهَا﴾ و بہ نہ پیتیش مہیکہ ﴿وَاتَّبِعْ بَيْنَ يَدَيْكَ سَبِيلًا﴾ لہو نہوانہ دا رنگاہیک ہلہزیرہ (بہ شیوہ بہ ک خوت گوت لہ خوت بیت) ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وہ (نہی موحمہد ﷺ) بلی ہمہو سوپاس و ستایش ہر بؤ خواہیہ ﴿الَّذِى لَمْ يَخْشَ وَلَا يَخْشَ﴾ زاتیک کہ ہیچ مندالیکى بؤ خوی بریار نہ داوہ ﴿وَتَرْكِبُنَا لَهُ سُرُودًا﴾ و ہیچ ہاوبہ شینکی نہ ہووہ ﴿فِي الْمَوَالِكِ﴾ لہ مولک و بادشاہیتدا ﴿وَتَرْكِبُنَا لَهُ سُرُودًا﴾ ہیچ دؤست و یارمہتی دہرتکی نہ ہووہ ﴿مِنْ الْمَوَالِكِ﴾ لہ بہر بن دہسہ لانی ﴿وَتَرْكِبُنَا كِبْرًا﴾ (کہواتہ) خوا زور بہ گہورہ بگرہ

سورہ قی (الکہین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواى بہ خشندهی مہرہ بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ ہمہو سوپاس و ستایش بؤ نہو خواہیہ ﴿أَنْزَلْنَاهُ﴾ کہ ناردو ویتہ خوار ہوہ ﴿عَلَىٰ عَبْدٍ﴾ الیکتب ﴿قورثان بؤ سہر بہندکہی خوی (موحمہد ﷺ) ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِجَابًا﴾ و ہیچ جورہ لاریہ کی تبدا دانہ ناوہ ﴿قِيمًا﴾ (کتیبکی) راست و پایہ دارہ ﴿لِنُنْذِرَ بِأَسْمَاءِ بَدِئًا﴾ بؤ نہوہی بہ سزایہ کی زور بہ تین پترسیتیت (نہوانہی کہ باوہ پی پی ناہین) ﴿مِنْ لَّدُنْهُ﴾ لہ لایہن خویہوہ ﴿وَنُفِثَ رُوحُ نُوْنٍ﴾ و مژدہش بدات بہو باوہ دارانہی ﴿الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہ کردوہ چاکہ کان تہ نجام دہدن ﴿أَنَّهُمْ لَنَجَرٌ وَاحِدٌ﴾ بہ مہی کہ پاداشینکی چاکیان بؤ ہدیہ ﴿مَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ لہو (بہ ہشتہ) دا پی برانہوہ دہمیتہوہ ﴿وَيُنْذِرَ﴾ الیبت ﴿وہ (بؤ نہوہی) کہ سائیک پترسیتیت ﴿قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَكِنْ﴾ کہ دہ بان ووت خوا پڑلہی بؤ خوی بریار

داوہ

﴿تَالْهَمْرِ بِهِ مِنْ غَيْرِ﴾ نہ خویان زانا برون پی ﴿وَلَا لِآبَائِهِمْ﴾ نہ باو و باپیر انیان ﴿كَتَبْتَ كَلِمَةً﴾ چ قسمہ کی
 (بوختا نیکی) گہ ورہ یہ ﴿تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ﴾ کہ لہدہ میان دہردہ چیت ﴿إِنْ يَقُولُوا إِلَّا كَذِبًا﴾ جگہ
 لہدرو هیچ شستکی تر نالین ﴿فَلَعَلَّكَ بَنِيعْتُكَ﴾ جا لہوانہ یہ خوت لہ ناوہری ﴿عَلَى الشَّرِّهِ﴾
 لہبہر کردہ وہی نہوان ﴿إِنْ لَرَبُّهُمْ﴾ نہ گہر ٹیمان نہ ہیتن ﴿بِهَذَا الْحَدِيثِ أَنَا﴾ بہم قورٹانہ
 لہداخ و خفہ تدا (بمریت) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ﴾ بہراستی ٹیمہ ہہرچی وابہ سہر زہوی یہوہ
 کردو ومانہ ﴿زِبْنَةً لِّهَا﴾ بہزینہت و جوانی بؤ زہوی ﴿لِنَبْلُوهُمْ﴾ بؤ شہوہی خہلکی ناقی بکہینہوہ
 ﴿إِنَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامیان کردہ وہی جوانترو چاکترہ؟ ﴿وَأَنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا﴾ وہ بہراستی نہوہی
 وابہ سہر زہویہوہ ٹیمہ ہہمووی دہکہین ﴿صَعِيدَ الْجُرُزِ﴾ بہ زہویہ کی تہختی ووشک و برنگ
 ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ ثابا وات زانی ﴿أَن أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ﴾ کہ ہاوہ لانی تہشکہوت و نابلس
 (نہو بہردہی ناویانی تیا نومرا بوو) ﴿كَأَنَّهُمْ لَبَتُوا نَحْبًا﴾ نہوان لہناو نیشانہ کانی ٹیمہدا شستکی
 سہر سورہیتہر بوو؟ ﴿إِذْ لَوَّى الْكَفَّتُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ کاتی کؤمہلہ گہنجیک پہنایان بردہبہر
 تہشکہوتہ کہ ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا لَفِي هَٰذِهِ رَحْمَةً﴾ ووتیان نہی بہروہردگارمان لہلایہن خوتہوہ
 پرحمہ تیکمان پی بیدخشہ ﴿وَهَبْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَحْمَةً﴾ وہ قہراہم بیتہ بؤمان لہم کارہی کہواین نیاید
 پنی راست و پڑگاری ﴿فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ﴾ جا ٹیمہش (دوعا کہ پاتمان گیرا کردو) پردہمان
 ہیتا بہسہر گونیاندا ﴿فِي الْكَهْفِ مِائَتِينَ عَشْرًا﴾ لہو تہشکہوتہدا چہند سال (خہومان لی خستن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ﴾
 لہپاشان خہبرمان کردنہوہ ﴿لِنَعْلَمَ﴾ بؤتہوہی دہریخہین ﴿أَيُّ الْحِزْبَيْنِ﴾ لہودو و
 قائمہ کامیان ﴿أَخْصَىٰ لِمَا لَمْ يَتَوَّأْمَدَا﴾ چاکتر ہاوہی خہوی خویان دہزمیرن (لہ تہشکہوتہکہدا) ﴿عَنْ نَّحْشٍ نَّقُصُّ عَلَيْكَ﴾
 ٹیمہ بؤت دہگیرینہوہ ﴿نَبَأَهُ بِالْحَقِّ﴾ ہہوالی نہوان بہرٹک وراستی ﴿إِنَّهُمْ فَتِيَةٌ﴾
 بہراستی نہوانہ کؤمہلہ لاوٹک بوون ﴿ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ﴾ ہاوہریان ہیتابو بہرہوہردگاریان ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ﴾
 عُدی ٹیمہش ریتمو و نیمان زیاد کردن ﴿وَوَرَّطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ و دلیانمان بہہیز کرد (لہسہر
 نہو ہاوہرہ) ﴿إِذْ قَامُوا﴾ لہکانتیکدا ہستان وراہہرین ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ووتیان بہروہردگاری ٹیمہ
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہروہردگاری ناسمانہ کان و زہوی یہ ﴿أَن نَّدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا﴾ ٹیمہ ہہرگیر
 بیتجگہ لہو بہرستراوٹکی تر ناہرستین ﴿لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطَا﴾ (نہ گہر جگہ لہخواستنی تر بہرستین)
 سویند بہخوا نہوکاتہ درقمان ووتوہ ﴿هَٰؤُلَاءِ قَوْمًا﴾ نائہوانہ گہلہ کہی ٹیمہن ﴿أَتُخَدُّونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 بیتجگہ لہخوا بہرستراوی تریان بؤخویان ہرہار داوہ ﴿وَلَوْلَا تَوْفِيقُنَا عَلَيْهِمْ﴾ دہی با بویان
 بیہیتنہوہ ﴿بِشَاطِنٍ بَيْنَ﴾ بہلگہو نیشانہی پوون و ناشکرا ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِنْهُمْ﴾ دہی کئی ستہم کارترہ لہو
 کہسہی ﴿أَفَمَنْ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کہ درو ہہلہستنی بہدہم خوداوہ ﴿

﴿وَإِذْ أَنْتُمْ تُخَوَّرُ﴾ (تہی ہا وہ لانی تہ شکہوت) کاتینک تہوہ دورہ ہریزیستان گرت لہوان (لہو بی باوہرانہ) ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ و لہو (ہر ستر او) انہش بینجگہ لہ خودا دیہان ہر ستن ﴿فَأَوَّاهٍ إِلَى الْكَهْفِ﴾ دہی کہ وایہ پہنا ہر نہ تہ شکہوتہ کہ ﴿يَنْشُرُ لَكُمْ رُزْقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ ہر و ہر دگار تان بلاوی دہ کاتہ وہ بڑتان ہر زہی و ہر حمہ تی خوی ﴿وَيُخَوِّضُ لَكُمْ﴾ و بڑتان ہر اہم دہ ہینیت ﴿مِنْ أَمْرِكُمْ يَرْفَعُ﴾ لہم کارہ تاندا ہوی گوزہران و زیانتان ﴿وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ﴾ خور دہ ہینی کاتینک کہ ہہ لدیت ﴿تَرْوُرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ﴾ لہ لای راستی تہ شکہوتہ کہ بیان دہ دات ﴿وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ مِنْهُمْ﴾ کاتینکیش ناوا دہ ہینت لای دہا لیان ﴿ذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای چہ ہدا ﴿وَهُمْ فِي قَعْرِ بَيْتِهِ﴾ لہ کاتینکدا تہوان لہ ناو بڑشایی فراوانی تہ شکہوتہ کہ دان ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ تہوہ ہہ ندیکہ لہ ہلگہ و نیشانہ کانی خوا ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہ سی خوارینمونی بکات ﴿فَهُوَ الْهَازِلُ﴾ تہنا لہو کہ سہ ہرینمونی کراوہ ﴿وَمَنْ يُضِلِلْ﴾ و ہر کہ سیش گوسرا بکات ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا﴾ تہوہ دہ سبت ناکہ وی بوی ہج ہشتیوان و ہر نیشانہ ہرینک ﴿وَنَحْنُ سُبُّهُمْ أَيْقَاطًا﴾ (تہ گہر بیان ہینیت) وا دہ زانیت بہ خہ ہرن ﴿وَهُمْ رُفُودٌ﴾ کہ چی خہ و تونون ﴿وَتَقْلِبُهُمْ﴾ وہ تہو (خہ و تونون) انہ تہم دیو و دیویان ہی دہ کہین (بو تہوہی لاشہ بیان تینک نہ چیت) ﴿ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای راست و بہ لای چہ ہدا ﴿وَنَكْبُهُمْ﴾ بکسٹ ہر زانیتہ ﴿وَسَهْگہ کہ بیان ہر دوو دہستی دریز کرد بوو ﴿بِأَلْوَصِيَّةٍ﴾ لہ ہر دہر گای تہ شکہوتہ کہ دا ﴿لَوْ أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ﴾ تہ گہر سہیر نکت بکر دناہہ ﴿لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا﴾ بیکومان بہ ہر کردن ہر دو دہ گہر ایتہ وہ ﴿وَلَمَّا لَبِثْتَ مِنْهُمْ وَقْعًا﴾ و ہر بہ دل لیان دہ ترسایت ﴿وَوَكَّدَ لَكَ بَعْضُهُمْ﴾ تہوہ و شتوہ (لہ خہو) خہ ہر مانکر دہوہ ﴿لَيْسَ لَهُمْ مَوْلَا يَنْتَصِرُ﴾ بو تہوہی ہر سیار لہ یہ کتری بکہن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ﴾ یہ کیکیان وونی ﴿كَفَرْتُمْ﴾ چہ ندہ ماونہ تہوہ (بہ خہ و تونوسی) ﴿قَالُوا﴾ (ہہ ندیکیان) ووتیان ﴿لَيْسَ بِنَاؤُنَا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ﴾ ہر ورتیک یا کہ متر لہ روریک ماوینہ تہوہ ﴿قَالُوا أَرْزُقْنَا إِيَّاهُ﴾ (ہہ ندیکی تریان) ووتیان ہر و ہر دگار تان زانترہ بہ ماوہی مانہ و ہنان ﴿فَاتَّبَعُوا أَحَدَكُمْ يَوْمَ قَعْرِ هَذِهِ﴾ دہ بہ کینکتان ہم دراوہ (زیرہ) نان بنیرن ﴿إِلَى الْعِدْبَةِ﴾ بو ناو شار ﴿فَلْيَنْظُرْ إِلَيْهَا أَرْزُقْنَا طَعَامًا﴾ با سہیر کات کی (لہ خہ لکی شار) خوراکہ پاکترہ ﴿فَلْيَنْظُرْ يَوْمَ قَعْرِ بَيْتِهِ﴾ تہوہ بالہ وہ خوراکتان بو ہینیت ﴿وَلَيْسَ لَطْفٌ﴾ با نہرم و نیان و لہ سہر خوی بیت لہ ہہ لسو کہ و تیدا (نا نہ ناسریتہ وہ) ﴿وَلَا يُشْعِرُ﴾ بکر احد ﴿وَكَمْ لَہ تہوہ ناگادار نہ کات ﴿إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْنَا﴾ چونکہ بیکومان تہ گہر تہوان پستان بزائن ﴿يَرْجَحُونَ﴾ ہر د بار انسان دہ کہن ﴿أَنْ يُعِيدُوا كُفْرًا﴾ یان دہ تان گیر تہوہ بو ناو نایینہ کہی خویان ﴿وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا﴾ تہوہ کاتہ تہوہ ہر گیز ہر زگار تان نابیت ﴿

﴿وَصَدَّكَ ثَمُودُ عَنْ آلِهَتِهِ﴾ (پاش سہ دان سان) ثا بہو شیوہ خہ لکمان ناگادار کرد بہ سہ ریاند
 ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّمَا اللَّهُ حَقُّهُ﴾ بؤ تہوہی ہزان کہ بیگو مان بہ لیتی خواہ استہ ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾
 وہہ لنباس کہ ہرؤزی دواہی گومانی تیدانیہ ﴿إِذْ يَتَنَزَّلُ عَلَى بَنِي إِسْرٰءٰلَ﴾ (خہ لکی مان ناگادار کرد
 بہ سہ ریاند) لہ کاتیکدا تہو خہ لکہ کیشہ یان ہوو لہ نتوان خویاندہ ﴿أَمَرَهُمْ﴾ دہر بارہ یان
 ﴿فَقَالُوا أَتُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ جا (ہہندیکیان) ووتیان چہند خانوویہ کیان بہ سہرہوہ دروست ہکمن
 ﴿رَبِّهِمْ أَغْمِمْ﴾ پەرورہ دگاریان ناگادار ترہ ہنی یان ﴿قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ﴾ تہوانہی کہ زان
 ہوون بہ سہر کار و باری تہو کڑوہ لہدا ووتیان ﴿لَنَجْجِدَنَّ عَنْهُمْ مَسْجِدًا﴾ بیگو مان مزگوہ و تیکیان
 بہ سہرہوہ دروست دہ کہین ﴿سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ تہو سا ہہندیکیان دہ لنین (تہو لاوانہ)
 سنی کہ سہن و چوارہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ وہہندیکی تریان
 دہ لنین پینچ کہ سہن و شہ شہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿رَجُلًا بِالرَّجُلِ﴾ تہمانہ قسہی ہنی بہ لگہن (تفہنگ
 بہ تاریکہ شہوہ دہنن) ﴿وَيَقُولُونَ مَبْعَةٌ وَاتَّامَهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ ہہندیکی تریان دہ لنین تہوانہ جہوت
 کہ سہن ہشتہ مہ کیان سہ گہ کہ یانہ ﴿قُلْ رَبِّيَ اعْلَمُ يَوْمَئِذٍ﴾ (تہی مو حہ مہد) ہلی پەرورہ دگارم
 زانترہ بہ ژمارہ یان ﴿مَتَابِعُهُمْ الْآفِيلُ﴾ کہ مہک نہ بیت لہ خہ لکی کہ س ژمارہ یان نازانیت
 ﴿فَلَا تُعَارِ فِيهِمْ﴾ کہواتہ (تہی مو حہ مہد) لہ بارہ یانہوہ دہمہ قالی مہ کہ ﴿إِلَّا مَرَّةً ظَهَرَ﴾ جگہ لہ
 دہمہ قالیہ کی ناشکر او ناسان (تہنہا تہوہ ہلی کہ لہ فوراندا ہوت ہاتوہ) ﴿وَلَا تَسْتَفْتِي فِيهِمْ فَنَقِمْ أَخْذًا﴾
 وہ لہ بارہ یانہوہ ہر سیار لہ کہ سیان (خواہن نامہ کان) مہ کہ ﴿وَلَا تَقُولُ لِنِسَائِي﴾ بؤ (کردنی) ہبج
 شتیک مہ لی ﴿إِنِّي قَاعِلٌ ذَٰلِكَ عَذَابًا﴾ بیگو مان من سہہ ہنی تہو شتہ دہ کہم ﴿إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مہ گہر
 (لہ گہ لی دا ہلینیت) تہ گہر خواہیہ ویت ﴿وَأَذْكُرُ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ﴾ ہہر کاتی (ان شاء اللہ) ت لہ ہیر چوہ
 کہی ہیرت ہاتہوہ ہلی ﴿وَقُلْ عَسَىٰ أَن يَهْدِيَنِّي رَبِّي﴾ ہلی تہو مہدہ وارم پەرورہ دگارم رینمو ونیم ہکات
 ﴿لَا تُقَرِّبْ مِنِّي هَٰذَا رَشَدًا﴾ بؤ رینگاہہ کی نزیکتر (لہ راستی) لہمہ ﴿وَلْيُؤْأَفِ كَلْبُهُمْ﴾ (تہو کڑوہ لہ
 لاوہ) مانہوہ لہ ناو تہ شکوہ تہ کہ یاندہ (بہ خہو نووی) ﴿فَلَمَّا تَوَسَّوْا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ماوہی مہی سہ دان
 (بہ سالی ہہ تاوی) ﴿وَأَزْدُوا نُفْسًا﴾ نؤ سالی تریشیان زیاد کرد (تہ گہر بہ سالی مانگی عہرہی حیساب
 ہکرت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيُؤْأَفِ﴾ ہلی خوا زانترہ بہ ماوہی مانہوہ یان ﴿لَا تُخِيبُ الْاسْمَوتِ وَالْأَرْضِ﴾
 تہنہا بؤ خواہ زانی نہنی ناسمانہ کان و زہوی ﴿أَبْصِرْ بِهِ﴾ وَاَسْمِعْ ﴿نَٰی﴾ (خودا) چ ہنا و ہسہرہ
 ﴿مَتَابِعُهُمْ دُونَ دُونِ﴾ بوجگہ لہ (خوا) ہبج ہشتیوانیکیان ہونیہ ﴿وَلَا يُشْرِكْ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾
 کہ سیش ناکات بہ ہاویہ شہی خوی لہ فہرمانی دا ﴿وَأَقْلُ مَا أُولٰٓئِكَ﴾ بخوینہرہوہ تہوہی کہ
 وہ حیت بؤ کراوہ ﴿مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ﴾ لہ فورانسی پەرورہ دگارت ﴿لَا مَبْذُولَ لِكَيْمَتِهِ﴾ کہ س نہ
 ہتوانیت و تہ کانی تہو ہگوریت ﴿وَلَنَجْجِدَنَّ دُونَهُ مُمْتَحِنًا﴾ ہہر گیز بہ نایہ کت دہست ناکہ ویت
 بوجگہ لہ خوا بہ نای بؤ بہریت ﴿۱۸﴾

﴿وَأَضْمِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ خوت را گره له گه له ته وانهی ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ له پهره مرد گاریان ده پارتنه وه
 ویادی ته وه کهن (و ده پهرستن) ﴿يَالْقَادِرَ وَالْعَلِيَّ﴾ به بیانیان و نیواران ﴿يُرِيدُونَ وَجْهَكَ﴾ که مه به سنیان
 ده زامه ندی خوابه ﴿وَلَا تُعْذِرْنَا عَنْهُمْ﴾ چاوه کانت له وان لامه ده وه مره گنبره (بو که سانی بی
 باوه ری ده وله مهند) ﴿يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ که جوانی و رازاوه بی زیانی ته م دونیای ده ویت
 ﴿وَلَا تُطِيعُ مَنْ﴾ و به گویی که سینک مه که ﴿أَعْيُنَكَ أَفْبَهُ عَنْ ذِكْرِكَ﴾ که دلیمان له یادی خومان بی ناگا کردوه
 ﴿وَأَتِمَّ هَوْنَهُ﴾ و شوینی هه و او ثاره زووی خوی که و توره ﴿وَكَانَ ثَمْرُهُ رُطْبًا﴾ هه موو کاره کانی خراب و
 له سنوور ده رجووه ﴿وَقُلِ الْحَقُّ﴾ بلنی حقه (ته م قورنانه) ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه ن پهره مرد گار تاندوه
 هاتوره ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ﴾ جا هه که سنی ده ویت با باوه ری بی ﴿وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ و هه که سیش
 ده ویت با بی باوه ری بیست (ته مه شی جزو ریکه له هه رشه و سهر زه نشست) ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾
 به راستی نیمه ناماده مان کردوه بو سته مکاران (بی باوه ران) ﴿نَارَ الْحَطَّاءِ يَهْرُسْنَ فِيهَا﴾ ناگریک که
 بلنسه که ی (وه کو ره شمال) ده وریان ده دات ﴿وَإِنْ يَسْتَعْجِلُوا﴾ وه ته گهر (له تینوانا) هاواری ناو
 بکهن ﴿يُعَالُوا بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ ناو ریکیان بو ده هینری وه ک می تواوه (یا وه ک چلک و چه به لی رو ن و
 زهیت وابه) ﴿يَشْرَبُ الْوَجْوهُ﴾ روو ده م و چاوه کان ده برزینتی ﴿يَتَشَبَّهُ الشَّرَابُ﴾ نای ج خوار دنه وه به کی
 پیس و خرابه ﴿وَمَسَاءَتٌ مُرْتَفَقًا﴾ و نای ج شوین و جیگایه کی خرابه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 به راستی ته وانه ی که باوه ریان هیناوه ﴿وَتَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردوه ی چاکه بیان کردوه ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ
 أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ بیگومان نیمه پاداشتی ته وانه وون ناکه بین که کرده وه ی چاکیان کردوه ﴿
 أَؤَلَيْكَ أَهْلُ﴾ بو ته وانه هه به ﴿جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ به هه شتائینکی هه میشه بی ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که
 یو باره کان به ژیر باند دین و ده جن ﴿يَجْرُونَ فِيهَا﴾ ده ازیترینه وه لهو (به هه شتانه) دا ﴿مِنْ أَسْفَرٍ مِنْ ذَهَبٍ﴾
 به بازنی زوری ثالثون ﴿وَيَلْبَسُونَ فِيهَا ثِيَابًا خُضْرًا﴾ وه پوشاکی سهوز ده پوشن ﴿مِنْ سُطُرٍ مَشْتَرَفٍ﴾ له
 ناو ریشمی ته نک و ته ستور ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ﴾ پال ده دهنه وه لهو (به هه شته) دا به سهر کورسی
 و بالپشته کانه وه ﴿يَتِمُّ الْوَسْوَءُ وَحَسَنَتْ مُرْتَفَقًا﴾ نای چند پاداشتیکی چاکه و جیگایه کی خوشه ﴿
 وَأَضْمِرْ لَهُمْ مَنَازِلًا﴾ (ته ی موحه ممه د) بویان بگنبره ره وه نمورنه ی ﴿رُحُلًا﴾ ته دوو پیاوه ﴿جَعَلْنَا
 لِأَحَدِهِمَا﴾ دابوومان به به کینکیان (که بی باوه ر بوو) ﴿جَعَلْنَا مِنْ أَغْصَانٍ﴾ دوو باخ له هه موو جووه
 تربیه ک ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا بَخْلًا﴾ به دار خورما ده وری هه ردوو باخه که مان دابوو ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا رِجًّا﴾
 له تیوان ته دوو باخه دا کشتو کالمان فره هم هینابوو (بو ی) ﴿يَكْنُ الْأَخْشَيْنِ﴾ ته کلتا هه ردوو
 باخه که به ری چاکیان گرتبوو ﴿وَلَمْ نُطِيقْ مِنْهُ شَيْئًا﴾ هینچیان لی خه سار نه بوو بوو ﴿وَلَمْ نُقَاتِلْ لَهُمَا الْهَمَّ﴾
 و له تیوان ته دوو باخه دا کانیانو کمان هه لقولاندبوو (بو ناودانیان) ﴿وَكَانَ لَهُ قَمَرٌ﴾ هه روه ها
 (خاوه نی ته دوو باخه) مان و سامانی زوری هه بوو (له ثالثون وزبو و شتی تر) ﴿فَقَالَ اصْبِرْ بِهِ وَهُوَ أَخْلَرُ﴾
 جا به هاویری (تیمانداره هه زاره) که ی ووت له کاتیکدا که قسه ی له گه لدا ده کرد ﴿إِنَّا أَنْكَرُ
 مِنْكَ مَا لَا﴾ من مال و سامانم له تو زور تره ﴿وَأَعْرَضْنَا﴾ کوپ و کال و خزمه تکاریشم زیاتره ﴿

﴿وَدَخَلَ جَنَّتَهُ﴾ (ہی باوہرہ کہ بیان) چو وہ ناو باخہ کہ یہ وہ ﴿وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ﴾ نہ کاتیکدا کہ ستمہ
 کاربوو لہ خوی ﴿قَالَ مَا أَظُنُّ أَنِّي بَعْدَ هَذِهِ أَهْلًا﴾ ووتی باوہرہ ناکہم ہر گیز تہم باخہم لہ ناو بچیت ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ باوہریش ناکہم روزی دواپی بیت و پروو بدات ﴿وَلَمَّا زُجِرْتُ إِلَى رَبِّي﴾ سویند
 بی خو نہ گہر (ہاش مردن) بمگیر نہ وہ بولای پەرورہ دگارم ﴿لَا يَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا﴾ بنگومان ہاشتر
 لہم باخہم دہست دہ کوی ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ﴾ ہاوری (نیماندارہ) کہی پنی ووت ﴿وَهُوَ يُخَاوِرُهُ﴾
 نہ کاتیکدا کہ گفتوگوی نہ گہ لدا دہ کرد ﴿أَصْفَرَّتْ بِأَلْوَنٍ خَفَّتْكَ مِنْ قُرْبٍ﴾ نایا تو بی باوہریت بہو
 زاتمہی کہ تزی لہ خاک دروست کردوہ ﴿ثُمَّ لَمَّا تَطَلَّعَ﴾ پاشان لہ دلوپہ ناوینک ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا﴾
 پاشان کردویتی بہ پیانو ﴿لَهُ كَيْدًا هُوَ اللَّهُ رَبِّي﴾ بہ لام من ہر (دہ لیم) نہو خوا پەرورہ دگارم
 ﴿وَلَا أَشْرَ لِرَبِّي أَحَدًا﴾ و هیچ کہ سیش ناکہم بہ ہاوبہشی پەرورہ دگارم ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ﴾
 وہ باکاتی چو ویتہ ناو باخہ کہ تہوہ ﴿قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ بتو تایہ ہرچی خوا بیدوی (ہر تہوہ دہ بیت)
 ﴿لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ہموو توانایہ کیش ہر بہ دہس خواہ ﴿إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَلْفَ مِائَةٍ﴾ نہ گہر تو من دہینی لہ تو
 کہ متریش ﴿مَا لَا وَرَدَكَ﴾ مال و دارایی و متدالم ہمہ ﴿فَعَسَىٰ رَبِّي﴾ ٹو میدم وایہ کہ پەرورہ دگارم
 ﴿أَن يُّؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ﴾ چاکتر لہ باخہ کہی قوم پی بدات ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ و بہ لا و
 برو سکہ یہ کیش لہ ٹاسمانہ وہ بنیریت بولایہ کہی تو ﴿فَتَصِيحُ صَوِيرًا لِّهَا﴾ جا (باخہ کہت) بیت
 بہ زہویہ کی ووشکی ساف و خلیسک ﴿وَأُصْبِحُ مَاوًا غَوْرًا﴾ یان ٹاوہ کہی پڑبچی بہ ناخی زہویدا
 ﴿فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ وَطْئًا﴾ ٹیر ہر گیز نہ توانی بیدوزیتہ وہ ﴿وَأُحِيطُ بِشَرِّهِ﴾ سامان و ہر و ہو وہ کہی
 لہ ناویرا (بہ ہورہ برو سکہ سوتا و نہما) ﴿فَأُصْبِحُ بِقَلْبٍ مُّكْنِيهِ﴾ نہ مجا کابر اش لہ داخا دہسہ کانی
 دہپرواند و دہیدان بہ یہ کدا ﴿عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا﴾ لہ سہر نہو مالہی کہ خہرجی کرد ہوو (لہ باخہ کہیدا)
 ﴿وَمِنْ حَارِبَةٍ عَلَىٰ عُرُوشَهَا﴾ لہ کاتیکدا (کہہری) باخہ کہی ہموو کہو توون بہ سہر بہ کدا ﴿وَيَقُولُ كَيْفَ يَكُونُ﴾
 (جا لہ ہاشہ رورڈا) دہ لیت : خوزگہ ﴿لَأُشْرِقَنِي بِرَبِّي أَحَدًا﴾ کہ سم نہ کردایہ بہ ہاوہلی پەرورہ دگارم ﴿وَلَمَّا تَرَىٰ أَنَّهُ يَتَصَرَّوهُ﴾ کہ ساتیک نہ ہوو یارمہ تی بدن و بین بہ ہانایہ وہ ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگہ لہ خوا
 ﴿وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا﴾ خویشی سہر کہو توو نہ ہوو ﴿هَٰذَاكَ أَوْلَىٰ لَهُ بِالْحَقِّ﴾ لہو شوینانہ دا ہشتیوانی
 تاییہ تی خوی راست و حہ قد ﴿هُوَ خَيْرٌ نُّوَابًا﴾ ہر تہویش چاکترین باداشت تہ داتہ وہ ﴿وَحَيْرٌ عُقْبًا﴾
 و سہر تہ نجامی ہاشیش (بہ نیمانداران) دہ دات ﴿وَأَضْرَبَ لَهُم مِّثْلَ الْحَيَوَاتِ الدُّنْيَا﴾ (تہی مو حہ محمد ﷺ)
 بہیتہ رہوہ بولہو (ہی باوہر) اتہ نموونہی ژبانی دونیا ﴿كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ و ہک بار اتیک وایہ لہ
 ٹاسمانہ وہ دہبارننن ﴿فَاتَّخَذَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ﴾ نہو سا جورہ ہا روای زہوی (ہی دہرویت و) دہرون
 بہ ناو یہ کدا ﴿فَأُصْبِحُ شَيْمًا تَذُرُّهُ الرِّيحُ﴾ نہ مجا دہیتہ پوش و بہ لاش و با ہرش و بلاوی دہ کاتہ وہ
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا﴾ وہ خوا ہمیشہ بہ توانا و دہسہ لات دارہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿

﴿الْمَالُ وَالْأَنْفُسُ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ مال و کور و کال جوانی و زینہ تی زبانی دونبان ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّكَ﴾ کر دہ وہ چاکہ کان کہ (پاداشتیان) دہمیتہ وہ ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ پاداشتیان چاکترہ لای پەر و ہر دگارت ﴿وَحَيْرٌ أَمَلًا﴾ و زیاتر جینگہ ی نومیدن (لہ مالی دونبا) ﴿وَيَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجَارُ﴾ وہ (یادبان خہرہ وہ) پورزی کہ شاخہ کان دہ خہینہ ری ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً﴾ و پرووی زہوی بہ پرووی و تہختی دہینی ﴿وَحَشَرْنَاهُمْ﴾ و ہمسو (خہلکی) کز دہ کدینہ وہ ﴿فَلَمَّا دُمِّرْنَاهُ نَسَّ﴾ و ہیچ کہ سیان بہ جی ناہیلین ﴿وَعَرِضْوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا﴾ و ہمسو (نادہ می) لہ ہر دہم پەر و ہر دگارتا ریز دہ کرین ﴿لَقَدْ جِئْتُمُونَا﴾ سوئند بہ خوا دینہ وہ بق لامان ﴿كَمَا خَلَقْتُمُو الْأُولَىٰ﴾ ہر بہو و شیوہی کہ یہ کہم جار دروستان کردن (بہ پرووی و بی بہرگی) ﴿بَلْ رَعَعْتُمْ﴾ بہ لام نیوہ گومانان و ابو ﴿أَنْ تَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا﴾ کہ نیمہ کاتیک دانانین بؤ (لپیر سینہ وہ) تان ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ نامہ ی کر دہ وہ کان دابہش دہ کریت (دہ درتہ دہستی راست چاکان و دہستی چہ بی تاوانباران) ﴿فَتَرَى الْمَجْرَمِينَ﴾ تہ مجاتا و انباران دہ بیت ﴿مُسْتَفْضِينَ وَمُتَرَفِّعِينَ﴾ زور دہ ترسن لہو (ہمسو تاوان و خرابہ) ی کہ تیدایہ ﴿وَيَقُولُونَ بَلْ يَدْعُونَا إِلَىٰ ذِكْرِ النَّارِ﴾ و دہلین نای ہاوار بؤ نیمہ ﴿قَالَ هَذَا الْكِتَابُ﴾ تہم نامہ و دہتہرہ جیہ ؟ ﴿لَا يَذْكُرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أُخْصِنَاهَا﴾ ہیچ کر دہ وہیہ کی بچووک و گہورہ ی بہ جی نہ ہستوہ و تواری کردوہ ﴿وَرَجَدُوا إِلَىٰ أَعْيُنِنَا﴾ ہر کر دہ وہیہ کیان کر دیت (تیایدا) نامادہیہ ﴿وَلَا يَظِلُّ رَبُّكَ أَشَدًّا﴾ و پەر و ہر دگارت ستم لہ کہس ناکات ﴿وَلَا فُلْنَا﴾ اَلْمَلٰئِكَةُ اسْجُدُوا لِآدَمَ ﴿بیربان بہتہرہ وہ) کاتیک بہ فریشتہ کانمان ووت سوژدہ بہرن بؤ نادہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ تہوانیش ہمسو سوژدہ یان برد جگہ لہ لیلپس (شہیتان) تہ بیت ﴿كَانَ مِنَ الْجِنِّ﴾ کہ لہ پتری جنو کہ کان بوو ﴿فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ﴾ بؤیہ لہ فرمانی پەر و ہر دگاری دہر چوو ﴿أَفَتَسْتَكْبِرُونَ﴾ و دُرُتُّوہ دہی ثابا نیوہ (تہی نادہ میزادہ کان) تہوو تہوہ ی دہ کہنہ ﴿أُولَٰئِكَ مِنْ دُونِ﴾ دوست و پشتیوانی خوتان لہ جباتی من ﴿وَكَمْ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوان دوژمنی ثیوہن ﴿بَشَرٌ لِّلطَّالِثِينَ إِذْ لَا﴾ نای چ گوڈینہ وہیہ کی خرابہ بؤ ستہ مکاران ﴿مَا أَنشَأَ اللَّهُ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ من تہوان (شہیتان و تہوہ ی) م نامادہ ی دروست کردنی تاسمانہ کان و زہوی نہ کردوہ ﴿وَلَا خَلْقَ النَّاسِ﴾ ہر و ہا لہ (کائی) دروست کردنی خوشیاندہ (نامادہم نہ کردوون) ﴿وَمَا كُنْتُمْ مَسْجُودًا لِلْمُضِلِّينَ عَصَا﴾ وہ من ہر گیز گوہر اکہر انہم نہ کردوہ بہ یارمہ تی دہری خنوم ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءَ الَّذِينَ رَعَعْتُمْ﴾ پورزیك دہ بیت کہ خوا دہ فہر موی باتگی تہو بتانہ بکہن کہ لاتان و ابو و ہاویہشی منن (با یارمہ بیتان بدہن) ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ تہوانیش بانگیان دہ کہن بہ لام وہ لامبان نادہتہ وہ (و نایہن بہ ہاواربانہ وہ) ﴿وَجَعَلْنَا آيَاتِهِمْ مَّوْفِقًا﴾ وہ نیمہ لہ نینوانباندہ شیونکی پەر نازارمان داناوہ ﴿وَرَدَّ الْمُحْرِمُونَ الْأَنَارَ﴾ وہ تاوانباران ناگری دوزخ دہیشن ﴿فَلَمَّا أَتَوْا اللَّهَ مَوْفِقًا﴾ و ہمسو دہزان و دلنیاں کہ دہچنہ ناوی و تہی دہ کہون ﴿وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا﴾ و رنگایہ کیان دہست ناکہوی بؤ گہرانہ وہ لہو (ناگرہ)

﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند بہ خواہہ راستی نیمہ لہم قور تانہ داہینا و مانہ تہ وہ ﴿لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾
ہم موو جزورہ نموو نہ یہ کہ بؤ خہ لکی ﴿وَكَانَ الْآسَنُ﴾ بہ لام ہمہ میسہ تادہ می ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُرَكَاءَ وَجَدَلًا﴾
لہ ہم موو شتی زیاتر موجدہ لہ و دہ ماقالی دہ کات ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى﴾
ہیچ شتیگ رینگری لہ خہ لک نہ کردوہ کہ باوہ ربہینن کاتیک ہیدایہ ت و ریتموو نیان بڑہات
﴿وَيَسْتَعِزُّوْنَ أَنْ يُهْتَمَّ﴾ و داوی لی سوردن بکہن لہ پەر و ردگار یان ﴿إِنَّا لَا نَسْفَعُ عَنْ آلِهَتِنَا آلًا وَلَا رَحْمَةً﴾ جگہ
لہ وہی و ہک نومہ تانی پیتسینانیان لی بیت و (سزای خودا لہ ناویان بیات) ﴿أَوَلَيْسَ لَهُمُ الْعَذَابُ فَبِئْسَ﴾
یان سزا روو بہ روویان بیتہ وہ (بہ چاوی خویان بیبین) ﴿وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ نیمہ بیتہ مہر انمان
ناردوہ ﴿الْمُنْذِرِينَ وَمُنْذِرِينَ﴾ تہنہا مورڈہ دہر و ترستہر بن ﴿وَنُحِذِّرُ الَّذِينَ كَفَرُوا الْعَذَابَ﴾
تہوانہی کہ بیباوہرن بہناہدی و بہ تال دہمہ قالی دہ کہن ﴿لِيُنذِرُوا بِهِ الْحَقَّ﴾ بؤ تہ وہی (نایینی) راستی
پی لہ ناو بہرن ﴿وَأَنذِرُوا أَوْلِيَاءَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نایہ تہ کانی من (کہ قور تانہ) و تہو ہرہ شانہی پی
ترستہرون بہ گالتہ یان دہ زانین ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ کی ستہ مکار ترہ لہو کہ سہی کہ
نامور گاری کرا بیت بہ نایہ تہ کانی پەر و رد گاری ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهَا﴾ بہ لام تہو گوی ی پی نہ داو ﴿وَلْيَسِّرْ﴾
مافڈمہ پڈا ﴿وَلْيَسِّرْ﴾ و تہو تاوانانہی کہ کردوہ تی لہ بیری خوی بیانہ وہ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً﴾ بہ راستی
نیمہ چہند پەر دہ یہ کی تہستور مان داوہ بہ سہر دلپاندا ﴿أَنْ يَفْقَهُوْهُ﴾ تا تینہ گہن (لہ نایہ تہ کانی نیمہ)
﴿وَلْيَسِّرْ﴾ و تہ قور سی و کہر یمان خستو تہ گویانہ وہ (تا راستی نہ بیستن) ﴿وَأَن نَّذَعُهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾
جا تہ گہر بانگیان بکہیت بؤ سہر رینگای راست ﴿فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذْ أَبَدْنَا﴾ تہوانہ ہر گیز ہیدایہ ت و ہر ناگرن
﴿وَنَزَّلْنَا الْغُورُودَ وَالرِّجْمَ﴾ پەر و رد گارت لی سوور دہی خواوہن بہرہ یسہ ﴿لَوْ نَوَلَّيْنَاهُمْ بِمَا عَسَوْا﴾
تہ گہر تہو لہ یان لی بسہنی بہ ہوی تہو (تاوانانہ وہ) ی کہہ کردوویانہ ﴿لَعَجَلُنَا لَهُمُ الْعَذَابَ﴾ بیتگو مان بہ
پہلہ سزای سہختی بؤ دہناردن ﴿بَلَّ لَّهُمْ مَوْعِدٌ﴾ بہ لام بؤ (سزادانی) تہوان کاتیکی دیاری کراوہ بہ
﴿أَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْبِلًا﴾ بیتجگہ لہو (خواہیہ) ہیچ بہ نایہ کیان دہست ناکہ وئی (لہو سزایہ) ﴿وَلْيَسِّرْ﴾
﴿وَلْيَسِّرْ﴾ و تہو ہم موو شار و گوندانہ مان بہر باد و ویران کرد ﴿لَمَّا ظَنَّمُوا﴾ کاتیک
(دانبشتوانیان) ستہ میان کرد ﴿وَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرْ مَوْعِدًا﴾ و بؤ لہ ناو برد نیشیان کاتیکی دیاری کراومان
دانا بوو ﴿وَلَقَدْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ (باسی تہو کاتہ بکہ) کہ موو سا بہ لاوہ بہر دہستہ کہی خوی ووت
﴿لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ﴾ من ہدر دہر دم ہتا دہ گہمہ ﴿مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ﴾ شوینی بہیدہ گہیشنی دوو دہریاکہ
﴿أَوْ أَجْمَعِي خُفْيًا﴾ یان ماوہ بہ کی دوور و دریتز دہر دم ﴿فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا﴾ جا کاتی گہیشتنہ تہو
شوینتہی دوو دہریاکہ بہیدہ دہ گہن ﴿فَلَمَّا جَاوَوْهُمَا﴾ ماسی بہ کہ یان لہ بیر چوو (کہ و ہک تویشوو بؤ
سہ فہرہ کہ یان پییان بوو) ﴿فَأَنذَرْتُ سَيْلًا فِي الْيَمِّ سَرًّا﴾ جا (ماسیہ کہ خوی فری داو) رینگہی خوی
گرتہ بہر لہ ناو دہریاکہ داو (تاوہ کہ) لہ ت دہبوو و ہک خوی لی نہ دہہاتہ وہ ﴿

﴿فَلَمَّا جَاوَزَا﴾ جا کائنی تپہ پر سن ﴿لَهُمْ شَوْتُهُ﴾ ﴿قَالَ لَيْسَ لَهُ عَزَاذَاتَانَا﴾ (موسا) نہ رمووی بہ لاوہ
 بہر دہستہ کہی خوار دنہ کہ مان بؤ بیٹہ ﴿لَقَدْ لَبِثْنَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی لہم
 سہ فہر ماندا دوو چاری ماندووی و زہ حمت بوو سن ﴿قَالَ ارْجِعْ﴾ (لاوہ کہ) ووتی لہ بیر تہ
 ﴿إِذْ أَوْنَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ﴾ کائنی چوینہ بہنا بہر دہ گہ ورہ کہ (بؤ پشوودان) ﴿فَإِنِّي نَبِيْتُ الْخَوْتِ﴾ جا بہ راستی
 من (لہوی) ماسیہ کہم لہ بیر چو و ﴿وَمَا أَسْئِبُهُ﴾ ہیچ شنی نہو (ماسیہ کہ ہی) لہ بیر نہ ہر دہوہ ﴿إِلَّا
 السَّيِّئِينَ أَن أَكْثَرُ﴾ کہ باسی بکہم بؤت ییجگہ لہ شہ پشان ﴿وَأَتَّخَذَ سَيِّئًا فِي الْآخِرِ خَبْرًا﴾ (ماسیہ کہ زیندو
 بوہوہ و) بہ شنیوہیہ کی سہر رنگای خوی لہ دہریاکہ گر تہ ہر ﴿قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَمْنَعُ﴾ (موسا) ووتی
 ٹیمہ ش نہوہ مان دہوہست ﴿فَارْتَدَّ عَلَىٰ آثَارِهِمَا﴾ تہ مجا بہ شونی خویاندا گہر نہوہ ﴿فَصَصَا﴾ بہ سہرنج
 دان ﴿فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا﴾ جا بہندہ یہ کہ لہ بہندہ کائنی ٹیمہ یان دی ﴿عَلَيْكَ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ کہ لہ لایہن
 خؤمانہوہ رہ حمت مان ہندابو و ﴿وَعَلَّمْنَاهُ﴾ شارہ زاشمان کردبو و ﴿مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا﴾ لہ زانیاری نایہنی
 خؤمان ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾ موسا بہو (بہندہ صالحہ) ہی ووت ﴿هَلْ أَتَيْتُكَ﴾ نایا (ہاوپرہیت بہکم و)
 شونت بہکموم ﴿عَلَىٰ أَن تُعَلِّمَنِي﴾ بؤ نہوہی فیرم بکہبت ﴿إِنَّمَا أُعَلِّمْتُ رُسُلًا﴾ لہو زانیاریہ راستہی فیری
 بووت ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی (بہ موسا) بہ راستی تو ﴿لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ ہر گیز ناتوانی لہ گہل
 مندا خؤت بگری ﴿وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ﴾ تو چؤن خؤت دہ گری لہ سہر ﴿مَا لَمْ يُحِطْ بِهِ خُبْرًا﴾ شنی کہ لہ
 رازو نہینی نہو ناگادار نیت ﴿قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا﴾ (موسا) ووتی تہ گہر خوا بیہوی
 بہ خؤر اگر دہمینی ﴿وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا﴾ و سہر پیچی لہ ہیچ نہر ماننکت ناکہم ﴿قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي﴾
 ووتی (بہ موسا) جا تہ گہر شونت کہ وتی ﴿فَلَا تَشْكُرُنِي عَنْ شَيْءٍ﴾ نہوہ پر سیاری ہیچ شنتکم لی مہ کہ
 ﴿حَتَّىٰ أَتِيَهُمْ لَكَ رَمْتُهُ ذِكْرًا﴾ ہتا خؤم دہریارہی قسہت بؤ دہ کہم (لہ نہہتبیہ کہی ناگادارت دہ کہم) ﴿فَإِنْ
 أَنْظَلْنَاكَ﴾ (پیاو چاکہ کہ) کہ شنتکہی کون کرد ﴿قَالَ لَحَرَقْتَهَا﴾ (موسا) ووتی کہ شنتیہ کہت کون نی کرد
 ﴿إِنْ تُخْرِقْ أَهْلَهَا﴾ بؤ نہوہی سہر نشیتہ کائی (لہ دہریادا) نو تم بکہبت ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا﴾ سویند بہ خوا
 بہ راستی کار تکی زؤر خراب و ناٹایستہت کرد ﴿قَالَ لَمْ أَقُلْ﴾ (بہندہ چاکہ کہ) ووتی نایا من نہم ووت
 ﴿إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ تو ہر گیز ناتوانی خؤت بگری لہ گہل مندا ﴿قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَبِيتُ﴾
 (موسا) ووتی لیم ہسورہ لہ ہر نہوہی (نہو مہرجہی دامن نابو و) نہ ہیرم چو و ﴿وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي﴾
 عسرا تہم زانیاری فیر بوونہم لہ سہر قورس مد کہ ﴿فَإِنْ أَنْظَلْنَاكَ﴾ تہ مجا پینکہوہ ہر دہو کیان رویشتن
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا لَبِثْتَ أَهْلًا﴾ ہتا گہشن بہ تازہ لاوتک ﴿فَقُلْ﴾ بہ کسہر (پیاو چاکہ کہ) نہو (تازہ لاوہی) کوشت
 ﴿قَالَ أَفَتَكُنَّ نَفْسًا رَّكِيَّةً﴾ (موسا) ووتی کہ سبکی پاکسی ہی گوناہت ہر واکوشت ﴿يَغْيِرُ نَفْسِي﴾ ہی
 نہوہی کہ سبکی کوشنی ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِكْرًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی کار تکی زؤر خراب و نارہوات
 کرد ﴿﴾

﴿قَالَ أَتَرَأَى لَٰدَ﴾ (بهنده چاکه که) وونی (به موسا) ینم نه ووتیت ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ ینگومان
 نژ هدر گیز ناتوانی خوت بگری له گدل مندا ﴿قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَنِ شَيْءٍ فَقَدْ عَا﴾ (موسا) ووتی نه گهر
 دوا ی نه م جاره پر سیاری هدر شیتکم لی کردی (به ختم لی گرتیت) ﴿فَلَا تَصْبِرْ﴾ یشر هاو بر ینیم مه که
 ﴿فَقَبَّلَتْ مِنْ رَبِّهِ عِذْرًا﴾ چونکه به راستی له لایه ن منه وه بیانوت هدیه (له وه ی وازم لی بیتیت) ﴿وَلَا تَقْطَعْ﴾
 نه مجا پیکه وه هدر دوو کیان رقیشتن ﴿وَإِنَّا أَهْلُ قَرْيَةٍ﴾ هتا گه شته لای خه لکی شاریک
 (له و کاته دا بر سیان بوو) ﴿أَسْتَطَعْنَا أَهْلَهَا﴾ داوای خور اکیان کرد له خه لکی شاره که ﴿فَأَنزَلْنَا يُصِيبُهُمْ﴾
 نه وایش (خه لکی شاره که) میوان داریان لی نه کردن ﴿فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا﴾ نه مجا بییان دیوار تک له و دا (له و شاره دا)
 ﴿يُرِيدُ أَنْ يَمُوتَ﴾ نریک بوو بکه ویت ﴿وَأَقَامَهُ﴾ (بهنده چاکه که) دیواره که ی راستی کرده وه وه دلچنیه وه
 ﴿قَالَ لَوْ شِئْتَ﴾ (موسا) ووتی نه گهر بتویستایه ﴿لَتَوَضَّعْتُ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ کر ینه کت له سه ری وهرده گرت ﴿وَلَوْ﴾
 ﴿قَالَ هَذَا لَفِئَتَانِ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ ووتی نا لیره دا کاتی جیا بوو نه وه ی من و تویه ﴿سَأَتَّبِعُكَ بِمَا أَوْيَ﴾ نا گادارت ده که م
 له حیکه نی ﴿مَا أَتَرْتَسَلِمَ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ نه و شتانه ی که تو نه نتوانی خوت بگری له سه ر (بوو دان) بان ﴿أَمَّا﴾
 ﴿السَّيْفَةُ﴾ هوی (کون کردنی) که شتیه که (نه و بوو) ﴿فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ﴾ (نه و که شتیه) می چهند که سیک
 هدر بوو ﴿يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ﴾ نیشیان ده کرد (به و که شتیه) له و در یاه دا ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَيْنَهَا﴾ بویه و بستم
 (به کون کردنی) عه یب داری بکه م (تا پاشا دوستی به سه ر دا نه گرتیت) ﴿وَكَانَ وَرَاءَهُ قَرْيَتَانِ﴾ چونکه له پیشیان وه
 پاشایه که هبوو ﴿يَأْخُذُ كُلُّ سَفِينَةٍ غَصْبًا﴾ دهستی ده گرت به سه ر هه موو که شتیه کی (چاک) دا ﴿وَأَمَّا الْغُلَامُ﴾
 وه تازه لاوه که ش (که کوشتم) ﴿فَكَانَ أَبُوهُ تَوَمَّتَيْنِ﴾ نه وه باوک و دایکی نیماندار بوون ﴿فَوَحَّشْنَاهُ أَنْ يُرْهِقَهُمَا﴾
 جانیمه ش ترساین (خوشه و بستنی نه و لاوه) پالیان پتوه بیتت ﴿طَفَيْنَاهُ وَكُفْرًا﴾ بقو سدر که شی و بی باوه ری ﴿وَلَوْ﴾
 ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَيْنَهُمَا زَبَابًا﴾ جیا (به و کاره) و بستمان به روره دگاریان (له بری نه و) بویان بگوریتت ﴿وَخَرَّ﴾
 فَنَزَلَ زَكَاةً ﴿به مندالیکسی) چاکتر له و پاکتر له گونا هه ﴿وَأَقْرَبَ رُحْمًا﴾ به سوزو به زه بی تر بی بزیان ﴿وَلَوْ﴾
 ﴿وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ﴾ وه هوی (چاک کرده وه ی) دیواره که ش چونکه می دوو مندالی هه تیو
 بوو ﴿فِي الْمَدِينَةِ﴾ له شاره که دا ﴿وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزًا لَهُمَا﴾ له زریدا گه نجینه یه که هه بوو که می نه و دوو
 منداله بوو ﴿وَكَانَ أَبُوهُمَا صَبِيحًا﴾ وه باوکسی نه و دوو منداله چاک و خواناس بوو ﴿فَأَنزَلْنَاهُ﴾ له به رنه وه
 به روره دگارت و بستنی ﴿أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا﴾ هدر دوو کیان گه و ره به هیز بین ﴿وَنَسَخْنَاهُ مَا كُنَّا لَهُمَا﴾ پاشان
 گه نجینه که بان دهر بیتن ﴿رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ نه مه به حمه نیک بوو له لایه ن به روره دگارت وه (له به ر باو کیان)
 ﴿وَمَا فَعَلْنَاهُ عَنِ أَمْرِ﴾ نه و (شتانه ی) کردم له خومه وه نه بوو ﴿وَالَّذِي نَزَّلْنَا بِهِ﴾ نه وه نه پتی و هوی نه و کرده وانه
 بوو ﴿مَا أَتَرْتَسَلِمَ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ که تو توانای خو گرتت نه بوو له سه ر (کردن) بان ﴿وَنَسَخْنَاهُ عَنِ الْقُرْآنِ﴾
 هدر وه ها پر سبارت لی ده که ن دهر باره ی (ذو القرتین) ﴿فَلْيَسْأَلُوا عَن كُرْمَتِهِ ذِكْرًا﴾ (له وه لایاندا) بلی له
 باره به وه هه ندیک باس ده که م بۆتان ﴿وَلَوْ﴾

﴿إِنَّمَا تَنكِحُوا الْمُؤْمِنَاتِ﴾ بهر آسانی نیمه هیز و دهمه لایمان بنی داله زه ویدا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ﴾ و هه خوکاری هه موو
 شنبکمان بنی دابوو (که باشابه نی پیوستنی بوو) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهویش که لکی له هه کاره کان و هه گرت (بو
 گهشتن به مبهست) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ الْغُرُوبَ﴾ (خوی و له شکره که رقیشت) تا نه و کانه ی گه بشته شوینی
 شاوا برونی خور ﴿وَبَدَّهَا ظُفْرٌ﴾ (لهو شوینه دا) و ا دیار بوو خور تا واده بی ﴿فِي عَيْنِ حَبْرَةٍ﴾ له کانیاوینکدا که تو به
 ره شه ی به دور دایه ﴿وَبَدَّهَا قَوْسٌ﴾ جاله و جینگادا رینی که دوت له گه لیکسی (بنی با وهر) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرُونُ﴾ پیمان
 ووت نه ی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا آنَ غُوبٌ﴾ یا سزایان بده (به کوشتن گهر با وهر پیمان نه هینا) ﴿فَلَمَّا آنَ تَجَدَّ فَهُمْ حَسَا﴾ بان
 چا که پیمان له گه لدا بکه (گهر با وهر پیمان هینا) ﴿فَلَمَّا آنَ ظَلَمَ﴾ (ذو القرنین) ووتی نه و ی مستم بکات (با وهر
 نه هینا) ﴿فَتَوَلَّىٰ نُجُومٌ﴾ نه و ی ینگومان نیمه سزای نه دپس (به کوشتن) ﴿فَتَوَلَّىٰ رِيحٌ مِّنْ عَمَلٍ﴾ پاشان ده گهر پتر بته و ه
 یق لای بهر و هه دگاری ﴿وَبَدَّهَا عَذَابٌ آتٍ﴾ نهویش سزای ده دات به سزابه کی سه دخت که وینه ی نه بیسرا و ه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ﴾ به لام نه و ی با وهر پیتی و کر ده و ی چا کبش بکات ﴿فَلَمَّا جَزَا لَيْسَ﴾ نه و ه پاداشتی هه ره چاک
 (له دوار و ژدا) بو نه و ه ﴿وَسَقُولُ لَهُمِ الشَّرَّ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ و کار و فرمانی خو مانی بو سو وک و ناسان ده که بن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾
 پاشان گه پرایه و بو پورژ ده لات، و نه و هه کار اندی گهر ته بهر که خوی گه و ره پنی دابوو ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ النَّجْمِ﴾ هه تا
 کانی گه بشته شوینی هه لاتی خور ﴿وَبَدَّهَا ظِلٌّ عَلَىٰ قَبْرِ﴾ بینی خور هه لدیت له سه ره گدل و نه و هه بده ﴿فَلَمَّا جَزَا لَيْسَ﴾
 دونه ایسرا ﴿که هیچ بهر ده و په تابه کمان بو دانه نایوون (له خور بیانشار بته و ه) ﴿كَذَلِكَ﴾ هه ره به و شتی و بو
 (به سه رهانی ذو القرنین) ﴿وَقَدْ أَهْلَتْ بِمَنَآئِدِهِمْ﴾ ینگومان نیمه به و ی هه بیوو (له بیریدا بوو) ناگادار بووین ﴿ثُمَّ
 أَتَتْهُمُ سَبَّأٌ﴾ پاشان (ذو القرنین) رقیشت، و نه و هه کار و رینگایانه ی گهر ته بهر که (خوی گه و ره پنی دابوو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ
 بَيْنَ السَّادَتَيْنِ﴾ هه تا گه بشته تیوانی دو و بهر بهست (تیوان دو و چیا) ﴿وَبَدَّهَا قَوْسٌ﴾ له تریک نه و دو و بهر به سته دا گه لیکسی دی
 ﴿لَا يَكُونُ يَفْقَهُونَ قَوْلًا﴾ له هیچ و ته بهر که تی نه و هه گه یشتن (به زمانی خویان نه بیت) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرُونُ﴾ ووتیان
 نه ی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا تَخُجَّ وَتَأْخُجُ﴾ بهر آسانی (یا جوج و ما جوج) ﴿فَقَالُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له م خاکه دا خرا به کارن
 ﴿فَلَمَّا جَزَا لَيْسَ﴾ ناخو خهر چیکت پنی بدپس ﴿حَتَّىٰ آنَ تَجْعَلَ بَيْنَهُمُ سَدًّا﴾ بو نه و ی بهر به سنی له تیوان نیمه و
 نه و اندا دروست بکه بیت ﴿فَلَمَّا تَنَكَّبَتْ فِئْرَتٌ حَبْرٌ﴾ ووتی نه و سامان و دهمه لانه ی بهر و هه گارم پنی داوم
 چا کشره (له و ی تی و هه باسی ده گدن) ﴿فَأَنبَسُوا بِقَوْلِهِ﴾ جانیته به هیز و بازو و یار به نیمه بدون ﴿أَجْعَلُ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مَّوَدًّا﴾
 له تیوان تی و هه نه و اندا بهر به سنی دروست نه کم ﴿وَأَنبَسُوا رُؤُوسَهُمْ﴾ پارچه ناسنم بو پش (له سه ره به ک دایینن)
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا سَوَّيْتُمُوهَا﴾ هه تا تیوانی هه ردو و کیه که ی پر کردو پنی یه ک بوون ﴿فَلَمَّا أَتَتْهُمُ﴾ ووتی: (به مو شه ده ده)
 فرو و بکه ن (له و نا گره ی له زه ریدا کرا برویه و ه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَعَلُوا لَكَ فِئْرَةً﴾ هه تا کانی نه و (پارچه ناسنانه) ی کرد به نا گره
 ﴿فَلَمَّا﴾ (ذو القرنین) ووتی ﴿وَأَنبَسُوا بِقَوْلِهِ﴾ می نو ا و هم بو پش بیکم به سه ریدا ﴿فَلَمَّا أَتَتْهُمُ أَنْ يَنْظُرُوا﴾ نه مچا
 (یا جوج و ما جوج) نه بیان ده توانی سه ره که ون به سه ریدا (به هزی به رزی و مساف و لوسی به و ه) ﴿وَمَا أَتَتْهُمُ إِلَّا نَجْمٌ﴾
 ده ندیان ده توانی کونی تی بکه ن (له بهر ره قی و نه ستووری) ﴿

﴿قَالَ كَذَابٌ مِّنْ زُفَرٍ﴾ (ذو القرنین) ووتی ثم (دروست کردہ) وجمہ نیکہ لہ لابن پەرورد گارمہ وہ ﴿فَإِنَّا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي﴾ جا ہد کات ہلئسی پەرورد گارم ہات (بہدەر چوونی یا جوج و ماجوج) ﴿جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾ دہ بکاتہ زہ وہ کی تلخت ﴿وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا﴾ وہ بنگومان ہلئسی پەرورد گارم صدق و راستہ ﴿وَتَرَكْنَا وَارًا﴾ واز (لہ لکھی) دینس ﴿فَعَسَىٰ أَمْرُهُمْ فَعَسَىٰ﴾ لہو پورہ دادین و دہ جن بہا بہ کتردا (وہ کو شہ بولی دہریا) ﴿وَنُفِخَ فِي السُّنَنِ﴾ و فو و دہ کری بہ شہ پور دا ﴿فَجُمِعَتْ جَنَّتَا﴾ تہوسا ہموویان کز دہ کہ پندہ سہراپا (کدسیان لی جسی نامینت) ﴿وَعَرَّضْنَاهُمْ لِمِمْبَرٍ لَّهُ الْغَيْبِ﴾ وہ لہو پورہ دا دوزخ نشانی کافران دہدہین ﴿عَرَّضْنَا﴾ بہنشان دانیکسی تہواو ﴿الَّذِينَ كَانَتْ أَقْيَمُ﴾ تہوانہی کہ (لہم دونیابہدا) چاویان ﴿فِي عِلَالٍ مِّنْ دُكْرٍ﴾ پەردهی بہ سہردا ہاتیو و لہبادی من ﴿وَكَاوَالًا لَّيْسَ عَلَيْهِمْ لَبَاسٌ﴾ وہ تہوانہ نہیان دہتوانی (قورشان) بیستن ﴿أَفَلَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تابا تہوانہی بی باوہر ن وا گومان دہین (سوودی ہہی بویان) ﴿أَن يَخْذُوا عَاقِبَتِي﴾ کہ بہندہ کانم (وہک فریشتہ و عیسا) بکمن ﴿مِن دُونِ آدَمَ﴾ بہ یار و باوہر و پەرستراو جگہ لہ من ﴿إِنَّا أَنتَزَعْنَاهُمْ﴾ بہراستی نیمہ دوزخ صمان نامادہ کردوہ ﴿بِالْغَيْبِ﴾ بہجنگا و شونن (میوانداری) بویان باوہر ان ﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ﴾ بلی تابا ہدوالتان بہہین ﴿بِالْأَخْسَرِ الْأَمْثَلِ﴾ بہ خسارہ تمہندترین (کدس) لہکارو کردوہ کانپاندا ﴿الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلَهُمُ﴾ (تہوانہ) تہو کہسانہ کہ کردوہ کز ششیان بہ فیر و چو ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لہزانی دونیادا ﴿وَنُفِخَ فِي السُّنَنِ﴾ و اشیان گومان دہبرد بہراستی تہوان ﴿يُحْسِنُ سَمْعًا﴾ کارنکی زور چاک دہکمن ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتُ﴾ تہوانہ کہساننکین بی باوہر بیون ﴿بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَافِتَةً﴾ بہنیشانہ کانی پەرورد گاریان و گہیشتن بہ عزمہتی (لہدوار و زدا) ﴿حَقَّقْنَا لَكَ بُعْدَ﴾ لہبہر تہوہ کردوہ کانپان پوچہن و بی پاداشت دہر چو ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْفَاجِرِ﴾ تہوہ تولہ و سزایان دوزخہ ﴿بِمَا كَفَرُوا﴾ لہبہر تہوہ بی باوہر بیون ﴿وَأَعْلَوْا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ و گالتہ بیان دہکرد بہنیشانہ کان و پیغمبرانی نیمہ ﴿إِنَّا إِلَهُكُمْ﴾ بہراستی تہوانہ کہنیمان و باوریان ہتاوہ ﴿وَعَلِمُوا الْفَيْصِلَ﴾ وہ کردوہی چاکیان کردوہ ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْآزْدَقِ﴾ بہہشتہ کانی نیردہوس جینگای (میوانداری) تہوانہ ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ بہپہردہوامی تبتدا دہمیتنہوہ ﴿لَا يَمُوتُونَ فِيهَا﴾ داوای گواستہوہ ناکمن لہو (بہہشتہ) دا ﴿قُلْ لَّوْكَانَ الْآخِرُ﴾ (تہی موحہمہد) بلی تہگہر (شاوی) دہریاکان پیوایہ ﴿بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بہمرہ کعب بؤ (نوسینی) زانیاری پەرورد گارم ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بنگومان (شاوی) دہریاکان تہواو دہبیون ﴿قُلْ أَن تَقْدِرُونَ﴾ پیش تہوہی زانیاری پەرورد گارم تہواو بیت ﴿وَتُرْجَوْنَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ تہگہر چہند تہوہندہی دہریاکانیش پتین (بیکہین بہ مرہ کعب زانیاری خوا تہواو تاپیت) ﴿قُلْ إِنَّا أَنبِئُكُمْ﴾ بلی (بہو بی باوہر تہانہ) بنگومان منیش تہنہا نادہ میرادیکم وک تہوہ ﴿يُوحِي إِلَيْنَا﴾ بہلام و ہجیم بؤ دبت ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْوَعْدُ﴾ بہراستی پەرورد گاری تہوہ پەرورد گاری تاک و تہنایہ ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ﴾ جا ہد کدس بہ تہمایہ بہ عزمہت پەرورد گاری بگات (لہ قیامہ تدا) ﴿فَلْيَقْتُلْ أَخَاهُ﴾ تہوہ با کردوہی چاک بکات ﴿وَلَا يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وہ لہپہرستنی پەرورد گاری دا کدس تہکات بہاوبہشی ﴿

سورتي ﴿مَرْيَمَ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿كَهَيِّضَ﴾ به (کاف، ها، یا، عین، صاد) ده خوینتریته و خوا زاناره به ماناکهی، بوزانیاری
 زیاتر سهیری سهره تای سورتهی (البقره) بکه ﴿٢﴾ ﴿ذَكَرَ حَتَّى رَزَقَتْ﴾ (نه مهی ده خوینتریته و
 به سهرندا) یاس و یادی به زهیی بهر و ردگارته ﴿عَبْدَهُ رَزَقَتْ﴾ به بهندهی خوی که زه که ریایه ﴿٣﴾
 ﴿إِنَّمَا ذِي رَبِّهِ﴾ له کاتیکدا پارایده و له بهر و ردگاری ﴿يَذَّابْحُهَا﴾ به پارانه و به کی نهی و په نامه کی
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾ ووتی نهی بهر و ردگارم به راستی من ﴿وَهَبْ لِي عِصْمًا﴾ نیسکم لاواز به و
 ﴿وَأَسْتَعِزَّ بِالرُّؤُسِ شَيْئًا﴾ له بهر پیری سهرم (به مووی سپی) گری گرنووه (نه مه جوزیکه له بهر و انبیزی
 زمانی سهره بی به کار دیت به به بهستی نه و هی که مووی سپی له کاتی پیریدا گری بهرداوه له مو
 په شه کانی سهرده می که نه جیتی) ﴿وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾ بهر و ردگارم هدر گیز له پارانه و هم لیت
 بی هیوانه بووم ﴿قَالَ إِنِّي خِفْتُ الْغَوَى﴾ به راستی من دهر سم کهس و کاره کهم (له نایینی خوا لادهن)
 ﴿مِنْ وِرَآئِي﴾ له پاش (مردنی) خوم (چونکه که سپکیان تیدانه جیگری من بیت) ﴿وَكَاثِبٌ أَمْرًا﴾
 عافرا ﴿وَحِيزَانَهُ كَشِمَ نَهْزُوكَ﴾ (مندالی ناییت) ﴿فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾ سا نو له لایه ن خوندوه
 منالیکسی چاکم پی به خشه ﴿يَرْثِي وَيُثْبِتُ مِنْ عَالِ بَعْقُوبَ﴾ میرانگری (پینه بهرستی) من
 وینه مالهی به عشوب بی ﴿وَأَجْعَلْ رَبِّ رَضِيًّا﴾ نهی بهر و ردگارم واشی لی بکه که خوت لینی
 رازی بیت ﴿يَرْزُقْنِي إِنَّا لَبِيسٌ﴾ (خوای گه و ره فهر مووی) نهی زه که ریایه به راستی مژده دت
 دهه بینی ﴿يَعْلَمُ أَسْمُهُ يَحْيَى﴾ به مندالی که ناوی به حبایه ﴿لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَوِيًّا﴾ بیشتر که سمان
 به و ناوه ناو نه ناوه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي نَكُوتٌ لِي غُلَامٌ﴾ ووتی نهی بهر و ردگارم چون مندالم دهی
 ﴿وَكَاثِبٌ أَمْرًا عَافِرًا﴾ له کاتیکدا خیزانم نه زو که ﴿وَقَدْ بَلَغْتَ مِنَ الْكِفَرِ عِتًّا﴾ بیگومان
 خوشم له پیریدا گه یشتو و مده نه و بهری پیری ﴿قَالَ كَذَّابٌ﴾ ووتی (بریار) به و جوزیه
 ﴿قَالَ رَبُّكَ﴾ بهر و ردگار یشت فهر موویتهی ﴿هُوَ عَلَى هَيْئٍ﴾ نه و (کاره) به لای منه و زور ناسانه
 ﴿وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ﴾ بیگومان بیشترش قوم دروست کردوه ﴿وَلَمْ تَكُنْ شَيْئًا﴾ که شتیک نه بویت
 (بیش نه و دروست کردنه) ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ (زه که ریایه) ووتی نهی بهر و ردگارم
 نیشانه به کم بوز دابنی (کاتی نه و مژده هاته دی) ﴿قَالَ آيَتُكَ﴾ (خوای گه و ره) فهر مووی نیشانهی
 تو نه و به (له سهر بوونی نه و کوره) ﴿أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ النَّاسَ﴾ ناتوانیت گفنو گو له گه ل خه لکدا بکهیت
 ﴿فَلَمَّا سَأَلِ سَوِيًّا﴾ سنی شه و له سهر به ک (به روزه کانی و هه چهنده) ساغیت و لال نیت ﴿فَخَرَجَ﴾
 عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ ﴿پاشان زه که ریایه بهر و ردگارم هاته دهر بوز ناو گه نه کهی﴾ ﴿فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ﴾ جا
 به نیشارهت پی ووتن ﴿أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا﴾ که به یانیان و نیواران ته سببجانی خوا بکه ن

﴿يَتَخَيَّ خُذِ الْكِتَابَ يَفْقَهُ﴾ (خوا دہ فہرہ صوئت بہ یہ حیا پاش گہورہ بوونی) نہی یہ حیا تہورات
 بہ تہوندو گرنگ بگرہ ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْكِتَابَ صَبِيًّا﴾ تینگہ یشتی تہورات (یا حیکمت و ژیری) مان پینہ خشی
 لہ تہ مہنی منالیدا ﴿وَحَنَانٍ لِّدَاوُدَ زَكَوَّةً﴾ لہ گہن دل سوزی و پاک و خاوینی لہ لایہن خومانہ وہ
 ﴿وَحَنَانٍ نَّبِيًّا﴾ وہ تہو (یہ حیا) لہ خوانرس و ہاریز کار بوو ﴿وَنَزَّلْنَاهُ﴾ ہل سو کھونی لہ گہن دایک
 و باوکیدا جوان بوو ﴿وَلَوْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا﴾ خو بہزل زان و سہر پیچی کدر نہ بوو (لہ فہرمانی خوا) ﴿وَسَلَّمْنَا عَلَيْهِ نَوْمًا وُزُلًا﴾ سہ لامی خواہی لہ سہر بیت لہو روضہی لہ دایک بوو ﴿وَنَوْمًا بَمُوتٍ﴾ وہ لہو روضہی
 کہ وہ فات دہ کات ﴿وَنَوْمًا بِنِعْمَتِ حَيًّا﴾ وہ لہو روضہی کھریندو دہ کر تہ وہ ﴿وَأَذْكُرْنِي الْكِتَابَ مَرَمًا﴾
 (نہی موحمہد ﷺ) باسی بہ سہرہانی مہریم بکہ لہ قورناندہ ﴿إِذْ أَنْبَأَتْ مِنْ أَهْلِهَا﴾ تہو کاتہی کہ
 کھنار گیری کرد لہ کھس و کاری ﴿مَكَانًا شَرِيفًا﴾ لہ شونینکی روضہ لاتی (مزگھونی قودس دا خوا پہرستی
 دہ کرد) ﴿فَأَخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا﴾ تہ مجا پہر دہ پہ کسی دانہ لہ نیوان خوی و تہوان (کھس و کاری) دا
 ﴿فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا﴾ نتیجہ بش جوہر ہیلصان نارد بولای ﴿فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ﴾ وہ کو بہ شہرینکی تہواو
 خوی پیشانی (مہریم) دا ﴿قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ﴾ (مہریم) وونی من بہنا دہ گرم بہ خواہی مہرہ بان
 لہ تہو ﴿إِنْ كُنْتَ نَذِيرًا﴾ تہ گہر تہو لہ خوا ترسیت (وازم لی بیتہ و زیانم ہی مہ گہ یہ تہ) ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ
 رَبِّكِ﴾ جوہر ہیل وونی (ترست نہ ہی) من تہر دراوی پہر و ہر د گارتہم ﴿يَا هَبْ لِي غُلَامًا زَكِيًّا﴾ بڑ تہ وہی
 مندالینکی پاک و خاوینت ہی بہ خشم ﴿قَالَ أَنِّي لَكُمْ لِي غُلَامٌ﴾ (مہریم) وونی من چون مندالم دہ بیت !!
 ﴿وَلَمْ يَمَسَّ يَدَايَ﴾ کہ ہیچ بہ شہرینک (لیم تہ کھو تہوہ) رہ فاقہ تی نہ کردوم (بہ حہ لالی) ﴿وَلَمْ يَكُنْ لِي﴾
 وہ داوین ہیسی نہ بووم ﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ (جوہر ہیل) وونی کارہ کہ بہو جزوہ بہ (کہ ہیتم وونی)
 ﴿قَالَ رَبُّكِ﴾ پہر و ہر د گارت فہر موویہ تی ﴿هُوَ عَلَى هَدًى﴾ تہو کارہ لای من زور ناسانہ ﴿وَلَمْ يَجْعَلْهُ آيَةً لِّلنَّاسِ﴾
 و بڑ تہ وہی ہیکہین بہ مو عجیزہ و نیشانہ بہک بڑ خہلکی ﴿وَرَحْمَةً مِنَّا﴾ و رہ حمہ تہنکی تاییہ تیش لہ لایہن
 تہمہ وہ ﴿وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا﴾ تہ وہ کارنکی بریار دراوہ (لہ لایہن خواوہ) ﴿فَحَمَلَتْهُ﴾ جا (مہریم)
 سکی پڑ بوو بہو (کڑوہ لہ وہ) ﴿فَأَنْبَأَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا﴾ تہ مجا بہ (سکہ کہ) وہ دوور کھوتہ وہ بڑ
 شونینکی دوور (لہ کھس و کاری) ﴿فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ﴾ تہوسا تیشی پیش زانی منداں بوون ناچاروی
 کردو بردی ﴿إِلَى جَذْعِ الْخَلْوِ﴾ بڑ لای تہدی دار خورما بہک (تا لہ کانی منداں بوو مہ تہ کھیدا خوی پتوہ
 بگرنٹ و بالی پتوہ بدات) ﴿قَالَتْ يَكُفِّرُنِي مِنْ قَبْلِ هَذَا﴾ (مہریم) وونی تہای خورگہ پیش تہم (پروداوہ)
 ہمر دمایہ ﴿وَكُنْتُ سَيِّئًا تَنِيًّا﴾ و من شنینکی لہ ہیر جووہی باس نہ کراو بوو مایہ ﴿قَالَ إِنَّمَا يَنْتَظِرُهَا﴾
 تہ مجا (جوہر ہیل) بانگی مہریم می کرد لہ ژیری (دار خورما کہ) وہ ﴿أَلَا تَحْزَنِي﴾ (وونی) خفہت مہ خو و
 غہبار مہ بہ ﴿قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا﴾ ہنگومان پہر و ہر د گارت لہ خوار تہ وہ جو گہ بہک ناوی بڑ فہراہم
 ہیناوی ﴿وَهَرَّتْ لَكِ الْخَلْوُ﴾ قہدی تہو دار خورما بہش بڑ لای خوت راوہ شینہ ﴿تَسْقِطُ عَنْكَ رِطَابًا
 جَنِيًّا﴾ خورماہی تازہ ہی گہ پیووت بہ سہر دا دہ باریت ﴿۱۵﴾

﴿فَكَفَىٰ وَاعْتَرَىٰ﴾ ثمعجا (لہو خورما) بخق و (لہو ٹاوش) بخزروہ ﴿وَقَرِي عَيْنًا﴾ چاوو دن پڑوشنبہ
 ﴿فَمَا تَأْتُونَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا﴾ جا تہ گہر ہر کہ سینکت بینی (پر سیاری تہم مندالہی لی کردی)
 ﴿فَقُلْ إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا﴾ بہ (ٹیشارہت) پنی بلی بہ راستی من قسہ نہ کردنم لہسہ خوم نہ زور کردوہ
 بق (خوای) میہرہبان ﴿فَلَنْ أَكْثِرَ إِلَيْكُمْ إِنِّي﴾ لہبہر تہوہ تہمرو قسہ لہ گہل ہیج کہ سینکتدا ناکہم ﴿فَلَمَّا
 تَأْتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا﴾ جا بہو (مندالہوہ) ہانہوہ بق لای کہس و کارہ کہی ﴿تَحْمِلُہَا﴾ تہو (مندالہی)
 گرتبو بہ باوہ شہوہ ﴿فَالْوَيْتَرِیْمُ﴾ (خزمہ کانی) ووتیان تہی مہریم ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا فَرِيًّا﴾ بہ راستی
 شبتیکی زور خراب و ٹاپرو بہرت کردوہ ﴿بِأُتِخْتُ خَرُونَ﴾ تہی تہوہی وک خوشکی ہاروون
 وایت (لہ تہقوا و خواناسیدا) ﴿مَا كَانَ لِلْوَلَدِ أَمْرًا سَوِيًّا﴾ نہ باوکت پیاونکی خراب و داوین پیس
 بوہ ﴿وَمَا كَانَتْ أُمُّکَ نَبِيًّا﴾ نہ دایکت داوین پیس و زیناکار بوہ ﴿فَلَمَّا زَارَ إِلَہَہٗ﴾ جا (مہریم)
 ٹیشارہتی بق تہو (مندالہ) کرد ﴿فَالْوَيْتَرِیْمُ﴾ (خزمہ کانی) ووتیان چوں قسہ بکہین ﴿مَنْ كَانَ فِي
 الْفِتْرِ صَبِيًّا﴾ لہ گہل منالیکدا کہ لہ پیشکہ دایہ ﴿قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ﴾ (مندالہ کہ ہانہ قسہو) ووتی
 بہ راستی من بہندہی خوام ﴿إِنِّي الْكَتَبُ﴾ بہ راوی نینجیلیم پی دہدات ﴿وَجَعَلَنِي نَبِيًّا﴾ و دہمکات
 بہ پیغمہر ﴿وَجَعَلَنِي مَبَارَكًا إِنَّ مَا كُنْتُ﴾ وہ پیروز و فہرداری کردوم لہ ہر جینگاہ کدا ہم
 ﴿وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ﴾ و فہرمانی پندوم بہ نویژ کردن و بہ زہکات دان ﴿مَا دُمْتُ حَيًّا﴾ ہدالہ
 زیاندام و زیندوم ﴿وَمَرَّ بِنَدِي﴾ و (کردومی) بہ پڑلہ بہ کی چاکہ کارو گویزایہل بق دایکم
 ﴿وَلَمَّا جَعَلَنِي حَبْرًا شَقِيًّا﴾ نہی کردوم بہ ملہورپنکی بہدہفتار ﴿وَالسَّلَامُ عَلَیَّ﴾ سلاوی خوام
 لہسہر بیت ﴿يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ﴾ تہو پڑوہی کہ لہ دایک بوم و تہو پڑوہی کہ دہرم ﴿وَيَوْمَ
 أُبْعَثُ حَيًّا﴾ وہ تہو پڑوہی کہ زیندوہ دہ کریمہوہ ﴿ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ تہوہ (کہ باس کرا)
 عیسای کوری مہریمہ ﴿قَوْلَ الْحَقِّ﴾ کہ ووتہ بہ کی راستہ (دہر بارہی عیسا) ﴿الَّذِي قِيْلَ یَسْعٰوْنَ﴾
 کہ تہوان (گاوور و جوولہ کہ کان) تیدا دوو دلن ﴿مَا كَانَ لِلَّہِ أَنْ یَسْخِذَ مِنْ وَلَدٍ﴾ ناگونجی و شایہن
 نی بہ بق خوا مندالی ہدیت ﴿سُجِّنَہٗ﴾ پاک و پیگہردی بق خوا ﴿إِنَّا قَطَعْنَا شَرْا﴾ ہر کانی بہوی
 کارینک بسی ﴿فَلَمَّا يَقُولُ لَہٗ﴾ تہوہ پیگومان تہنہا پنی دہلی ﴿کُنْ فیکُنْ﴾ بہ، بہ کسہر دہیت ﴿فَإِن
 لِّلَّہِ رَقِیٌّ وَرَکِیٌّ﴾ پیگومان خوا بہرودگاری من و نیوہشہ ﴿فَأَعْبُدُوہٗ﴾ کہواتہ ہر تہو بہرستن
 ﴿ہٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ﴾ تہمہ بہ رنگا و ربازی راست و درست ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَیْنِہُمْ﴾
 بہ لام دہستہ و ناقمی (گاوور و جوولہ کہ) کان لہ نیو خویاندایان جیاواز بوو (لہ بارہی عیساوہ)
 ﴿قَوْلِیْلَیْلٍ کَفَرُوا﴾ جا سزاو لہ ناو چوون بق تہوانہی کہ بی باوہر بوون ﴿مِنْ شَہِدٍ قَوْمٍ عَظِیْمٍ﴾ لہ بینی
 پڑوہ زور گہورہ کہ (کہ پڑوی دواپی بہ) ﴿أَسْمِعْ بِہِمْ وَأَنْصِتْ﴾ نای کہ چہندہ بیسہر و بینہرن (تہو
 بی باوہرانہ) ﴿یَوْمَ یَأْتُوسَ﴾ لہ پڑوہکدا کہ دیتہوہ بق لامان (لہ قیامہندا) ﴿لَکِی الْقَاضِیْنَ یَوْمَ﴾ بہ لام
 ستہمکاران تہمرو (لہ دنیاا) ﴿فِی صَلٰی مَرْیَمَ﴾ لہ گومراییہ کی ناشکرادان ﴿

﴿وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾ (نہی موحہ مہد) ﴿ثَوًى﴾ (ستہ مکار) انہ لہ پوزی داخ و خہفت ہترستہ ﴿إِذْ قُضِيَ
 الْأَمْرُ﴾ کاتی کارو باری (خہلکی) کوتابی پی دہیتری ﴿وَحُزِّي غَلَقٌ﴾ لہ کاتی کدا تہوانہ غافلن ﴿وَحُزِّي
 يُؤْمِنُونَ﴾ و باوریش ناهینن (بہ پوزی دواپی) ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ بہ راستی ہر نیمہ ﴿زُرْنَا الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا﴾
 دہینہ میرانگری زہوی و نہوی لہ سہ ربہتی ﴿وَالَّذِينَ يُحِبُّونَ﴾ وہ ہر ہز لای نیمہ دہ گہ ربہتہ وہ ﴿وَأَذْكُرْ
 فِي الْكِتَابِ إِزْرَافِرَ﴾ وہ (نہی موحہ مہد) لہ قورناندہ باسی ٹیراہیم بکہ ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ بہ راستی
 تہو (ٹیراہیم) زور راستگو و پتہ مہر ہوو ﴿إِنَّا قَالِ لَإِيَّاهِ﴾ کاتی بہ باوکی ووت ﴿يَتَأْتِي﴾ نہی باوکی
 خوشہ ویستہ ﴿لَمَّا تَبَيَّنَ﴾ ہز دہہرستی ﴿مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يَبْصُرُ﴾ شتی کہ ناپیستی و نابینی ﴿وَلَا يَخْفَى عَنْكَ شَيْءٌ﴾
 وہ هیچ سوو دینکت پی ناگہینتی ﴿يَتَأْتِي إِي قَدْ جَاءَ مِنْ أَوَّلِهِ﴾ نہی باوکی خوشہ ویستہ بہ راستی دنیابہ
 زانست و زانیارنکم ہز ہاتوہ ﴿مَا تَزِيدُكَ﴾ کہ ہز تہ ہاتوہ (وہیت نہ دراوہ) ﴿فَأَنبَغِي﴾ کہوانہ شویتہ
 کہوہ و گوئی ایدلیم بکہ ﴿أَفَلَمْ تَكْ صِرْطًا سَوِيًّا﴾ ریتوونیت دہ کہم ہز ریبازی راست ﴿يَتَأْتِي لَا تَعْبُدُ
 الشَّيْطَانَ﴾ نہی باوکی خوشہ ویستہ شہیتان مہہرستہ ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ بہ راستی شہیتان ﴿كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا﴾ ہمیشہ سہرہنجی کہر و باخی بہ لہ خوای مہرہبان ﴿يَتَأْتِي إِي أَحَدًا﴾ نہی باوکی
 خوشہ ویستہ بہ راستی دہرسم (گہر بہ کافری ہمری) ﴿أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ﴾ تووشی سزایہک پیی ﴿مِنْ
 الرَّحْمَنِ﴾ لہ لابہن خوای مہرہبانہ وہ ﴿فَنَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا﴾ ٹیر بیستہ ہاوری و ہاودہمی شہیتان (لہ دوزہ خدا)
 ﴿قَالَ أَرَأَيْتَ أَنتَ عِنْدَ الْهَيْئَةِ﴾ (باوکی) ووتی تہ واز لہ ہرستراوہ کانی من دینی (ونایانہرستی) ؟
 ﴿يَتَأْتِيهِمْ﴾ نہی ٹیراہیم ﴿لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهُ لَأَرْجُمَنَّكَ﴾ سویتدین تہ گہر واز نہہیتی (لہ قسہ ووتن بہ
 ہرستراوہ کانم) دنیابہ بہ ہر دہرانت دہ کہم ﴿وَأَهْجَرِي مَلِيًّا﴾ (دہی) ہر دہاویہ کی زور دور کہوہرہ وہ
 لیم ﴿قَالَ سَتَلِمْتُ عَلَيْكَ﴾ (ٹیراہیم) فہر مووی سہلامت لی بیت ﴿سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي﴾ لہ مہودوا داوای لی
 یوردنت ہز دہ کہم لہ ہرورہر دہ گارم ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي حَقِّكَ﴾ (چونکہ) بہ راستی تہو (ہرورہر دہ گار) لہ گہلما
 مہرہبانہ (و دوعام گیرادہ کات) ﴿وَأَقْبِرْ لَكَ وَمَا تَذْخُونَ﴾ وہ دورہ ہررتز دہبم لہ ٹیوہو تہو شتانہش
 دہہرستی ﴿مِنْ دُونِ أَمْرِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿وَأَذْغَارِي﴾ تہنہا ہرورہر دہ گارم دہہرستی ﴿عَسَى﴾ ٹو میدہوارم
 ﴿أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا﴾ لہ ہرستی و نزای ہرورہر دہ گارم دابی ہیاو و ناٹو مید نہبم (وہ کو ٹیوہ) ﴿
 فَلَمَّا أَتَاهُمْ﴾ جا کاتی (ٹیراہیم) دور کہو تہوہ لییان (لہ گہلہ بت ہرستہ کہی) ﴿وَمَا يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 ولہو شتانہش تہوان دہبان ہرست جگہ لہ خوای گہورہ ﴿وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ نیمہ ئیسحاق
 و (لہ ئیسحاقیش) بہ عقوبمان پی بہ خششی ﴿وَلَا جَعَلْنَا لِيِئَابٍ﴾ و ہرہک لہ وانیشمان کرد بہ پتہ مہر ﴿
 وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا﴾ لہ رہمہنی خومان تہوانمان بہرہمہند کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ إِبْرَاهِيمَ﴾ باسی
 چاکہی تہوانمان خستہ سہر زمانی (نادہمیزادہ کان) ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى﴾ لہ قورناندہ باسی موسا
 بکہ ﴿إِنَّهُ كَانَ مَخْلُصًا﴾ بہ راستی تہو (کہسیکی) ہہلزاردہ ہوو (پی گہر دیو لہ ناہواوی) ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾
 و ٹیرا و پتہ مہر ہوو (ہز خہلکی) ﴿

﴿وَرَبَّنَا﴾ و نه نیمه نه‌ومان بانگ کرد ﴿مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ له‌لای راستی کتوی طوره‌وه ﴿وَقَرْنًا﴾ و نه‌وه (مووسا) مان نریک کرده‌وه تا قسه‌ی له‌گه‌ل بکه‌مین ﴿وَوَهَّبْنَا لَهُنَّ وَحْيَنَا﴾ و نه‌له‌به‌زه‌بی و به‌خشنده‌بی خومان به‌خشیمان به‌وه (مووسا) ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ لَكُنَّ نَبِيًّا﴾ هاروونی برای که پیغه‌مبه‌ر بوو ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ﴾ و نه‌له‌ قورئاندا بامسی ئیسماعیل بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ﴾ بنگومان نه‌وه له‌ به‌یمان و به‌لینه‌ کانی‌دا راست گز بوو ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا﴾ و نه‌وه نیرراوو پیغه‌مبه‌ری خوا بوو ﴿وَكَانَ يُؤْتِي الْمَرْءَ الْمَعْلُومَ﴾ و نه‌همیشه‌ فرمانی ده‌دا به‌ خیزان و کس و کاری ﴿وَالصَّلَاةَ وَالزَّكَاةَ﴾ به‌ نویژ کردن و زکات دان ﴿وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا﴾ و نه‌همیشه‌ لای پوره‌ردگاری جیگه‌ی ره‌زانه‌ندی بوو ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ﴾ و نه‌بامسی ئیبریس بکه‌له‌ قورئاندا ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ به‌راستی نه‌وه زور راست گز و پیغه‌مبه‌ر بوو ﴿وَوَقَعْنَا مَكَانًا ثَلَاثًا﴾ و پایه و به‌یمان بلند و به‌رز کرده‌وه ﴿أَوَّلَ لَيْلٍ أُنْعِمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌وانه‌ی (که باس کران) که‌سانینکن که‌خوا تبعمه‌ت و چاکه‌ی خوی رشت به‌سه‌ریاندا ﴿فَمِنَ اللَّيْلِ يَمُوتُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ النَّامِيُّ﴾ له‌وه پیغه‌مبه‌رانه‌ی که‌له‌ نه‌وه‌ی ناده‌مین (وه‌ک ئیبریس) ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا نوحًا﴾ و نه‌له‌ (نه‌وه‌ی) نه‌وانه‌یشی (که‌له‌ که‌شتیه‌ که‌دا) له‌گه‌ل نوح دا هه‌لمان گرتن (وه‌ک ئیبراهیم) ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ أَنزَلْنَاهُ فِرْعَاوْنَ وَقَالَ وَقِيلَ لَیْسَ لَكَ الْإِثْمُ﴾ و نه‌له‌ نه‌وه‌ی ئیبراهیم و یه‌عقوب (وه‌ک ئیسماعیل و یوسف) ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا﴾ و نه‌وانه‌ی هیدایه‌تمان داون هه‌لمان یزار دوون ﴿إِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ نا نه‌وانه‌ هه‌ر کائی نایه‌نه‌کانی خوی به‌ به‌زه‌بیان بق بخوئیرته‌وه ﴿وَعَزَّزْنَا بِدُؤَيْبٍ﴾ ده‌ست به‌جی ده‌که‌هون به‌ پرودا به‌سوزده و گریانده‌وه ﴿فَخَلَقْنَا مِنْ نُفُوسِهِمُ خُلُقًا﴾ نه‌مجاله‌ پاش نه‌وان که‌سانینک (له‌ نه‌وه‌ کانیان) بوونه‌ جیش‌شینیان ﴿أَنشَأُوا الصَّلَاةَ﴾ که‌ نویژان ده‌فه‌وتانده ﴿وَأَنشَأُوا الشُّعُورَ﴾ و شوئن هه‌واو ناروزو که‌وتن ﴿فَمَنْ يَلْقَوْنَ غَيًّا﴾ جا نه‌وانه‌له‌ داهاتوردا تووشی (سزای) گومراییان ده‌مین ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ جگه‌له‌وه‌ی که‌ توبه‌ی کردینیت و باوه‌ری هیتاینیت ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و کارو کرده‌وه‌ی چاک‌ی کردینیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نا نه‌وانه‌ ده‌چنه‌ به‌ده‌شته‌وه ﴿وَلَا يُلَظُّكُمُ فِيهَا﴾ و هیچ سه‌مینکیان لی ناکرینت (له‌باداشنی کرده‌وه‌ چاکه‌ کانیان که‌م ناکرینه‌وه) ﴿وَجَنَّتْ عَذْبًا﴾ به‌ده‌شتانی جی مانده‌وه‌ی هه‌میشه‌یی به‌ ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَنَاتُ الْأُولَىٰ﴾ که‌خوای میهره‌بان به‌لینی داوه ﴿عَبَادَةً بِالْغَيْبِ﴾ به‌به‌نده‌ کانی که‌ نادبارو به‌نه‌انه‌ و به‌چاونه‌یانبینیوه ﴿إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَرْئيًّا﴾ به‌راستی خوا به‌لینی به‌دی دیت ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا﴾ (به‌هه‌شینه‌ کان) له‌ به‌هه‌شتدا هیچ ووته و قسه‌یه‌کی یی سوود نایستن ﴿وَلَا تَلْمِزًا﴾ نه‌نها سه‌لام کردن ده‌یستن ﴿وَلَا يَنْهَرُ فِيهَا فُجُورًا﴾ له‌ویندا رزق و روزی ناماده‌یه‌ بویان ﴿مُكْرَمَةً وَغَشِيًّا﴾ به‌ به‌یانیان و نیواراندا ﴿فَبِذَلِكَ الْحِثَّةَ﴾ نه‌وه به‌هه‌شته‌ی بامسی کرا ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَنَاتُ الْأُولَىٰ﴾ نه‌وه‌یه‌ که‌دوبه‌ه‌خشین ﴿مِنْ عِبَادَاتِنَا﴾ نه‌وه‌یه‌ که‌سه‌انه‌ی که‌ (له‌ دونیادا) پاریزکار و له‌خواترس بوون له‌ به‌نده‌ کانیان ﴿وَمَا تَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ﴾ نیمه (فرشته‌کان) له‌ ناسمانه‌وه‌ دانا به‌زین به‌ فرمانی پوره‌ردگار ت نه‌یی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌نها بق خوا به‌ (و خوا ده‌زانی) هه‌سوو کاروباری داهاتوو رابووردوو ﴿وَمَا يَنْبَغُ لَكَ﴾ و نیستان مان ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا﴾ و نه‌پوره‌ردگارت (کرده‌وه‌ی به‌نده‌کانی) له‌بیر نه‌کرده‌وه

﴿زُبَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ کہ پەروردگاری ئاسمانه کان و زهوی و ههرچی له ئیوانیاندایه
 ﴿فَأَعْبَدُهُ وَأَصْطَفَىٰ لِبَنَاتِهِ﴾ که واته بیهسته و زور خوگر به له پهرستیدا ﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾
 ئایا ئاگاداریت و تنه ی نهو (خوایه کی تر) هه بیت ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾ ئاده می (بی بر و) دهلی
 ﴿أَلَمْ يَلْمِزْ﴾ ئایا که مردم ﴿لَسَوْفَ أَخْرِجُهَا﴾ له داهاتوودا به زیتدوویی (له گور) دهرده هتریم ﴿وَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ﴾ نهو ئاده مبراد بو بیر ناکاته وه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ که بنگومان نیمه له سه ره تاوه
 نهومان دروست کردوه ﴿وَلَمْ يَكُنْ شَيْئًا﴾ که نهو شتیک نه بو ﴿فَوَرَّكَ لَتَخْشَرُنَّهُمْ﴾ نه مجا سویند
 به پەروردگارت نهو (بی پروایانه) کز ده که بینه وه (له روزی دوا پیدا) ﴿وَالشَّيْطَانُ﴾ (له گدل)
 نهو شه پتانانه ی (که گومرایان کردن) ﴿لَمْ يَخْشَرْهُمْ﴾ پاشان به راستی هه موویان ناماده ده که بین
 ﴿سَوَّلَ جَهَنَّمَ جَحِيمًا﴾ به ده وری دوزه خدا به سه ره نه رتزیاندا که وتوون (له بهر تر سناکی نهو روزه) ﴿وَلَمْ يَخْشَرْ﴾
 پاشان بنگومان ده ری دینین (و ده بخه بینه دوزه خه وه) ﴿مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ﴾ له هه پیر و
 ده سته یه ک ﴿إِنَّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِيًّا﴾ کامه یان تاوانبارتر (یاخی تر) یو وه له به ران بهر خوای میهره باندا
 ﴿لَمْ يَخْشَرْ أَحَدًا﴾ نه مجا بنگومان نیمه زانترین ﴿بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلَاتٍ﴾ به وانه ی که شباوترن
 بخرنه دوزه خ و بسوئین بی ﴿وَلَا يَمُنُّ﴾ که مس نیه له ئیوه ﴿وَلَا وَارِدُهَا﴾ نه روات و تینه به ریت
 به سه ره دوزه خدا ﴿كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا﴾ (نهو تیبه رینه) بریاریکی بر او ده له پەروردگارت وه ﴿وَلَمْ يَخْشَ الْإِنْسَانُ الْإِلَهَ﴾
 دواتر نه وانه رزگار ده که بین که پاریز کار و له خواتر مس بوون ﴿وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا﴾
 جحیم و ستم کاران له سه ره چوک له ناو (دوزه خ) دا ده هیلینه وه ﴿وَإِذَا نَسَخَ إِلَهُاتُهُمْ إِلَٰهًا جَدِيدًا﴾
 هه ر کاتی ئایه ته روون و ناشکر اکانی نیمه به سه ره باندا بخوئترابه ته وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی
 بی بر و بوون ده یان ووت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به وانه ی ئیمانیان هتا بوو ﴿أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا﴾
 کام له م دوو کز مه له جی و شوئینی (خانوو به ره ی) خو شتره ﴿وَأَحْسَنُ مَقَامًا﴾ و کور و
 مه جلیسی چاکتره ﴿وَكَرِهْتُمُوهُ﴾ وه پشش نه مان چه ندینمان له ناو برد ﴿مَنْ قَرَنَ﴾ له گه له
 (بی باوه ره کان) ﴿هُمْ أَحْسَنُ لَكُمْ وَرِءْيَا﴾ که و به لی ناو مال و لاشه و قیافه تیشیان له مان جواتر بوو ﴿وَلَمْ يَخْشَ الْإِنْسَانُ﴾
 ﴿قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی نه وه ی له گومرایسی دایه ﴿فَلْيَعْبُدُوا اللَّهَ الَّذِي تَخْلُقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾
 باخوای میهره بان موله تی بی بدات و ته مهنی دریز بکات (تازیاتر تاوان بکه ن) ﴿حَقِّقُوا أَوَّامًا مَّا تُوعَدُونَ﴾
 هتا کاتی نهو هه ره شاننه ی کراوه لییان ده بینن (دیته دی) ﴿إِنَّا الْعَذَابُ أَلَمًا أَلَسْنَا﴾ (نه وه ش) بان
 سزایه (له دنیا دا) بان (هاتی) روزی دوا به ﴿فَسَيَعْلَمُونَ﴾ جا له داهاتوودا ده زانن ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّ مَقَامًا﴾
 کی جیگا و شوئینی (خانوو به ره ی) خراب و ناخوشه ﴿وَأَضَعُ خُسْفًا﴾ وه کی سه رباز و له شکری
 بی هیزتره (کافران بان باوه داران) ﴿وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَحْسَدُوا هُدًى﴾ نه وانه ی له سه ره ریبازی
 هیدایه ت بوون خوا هیدایه تیان بو زیاد ده کات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهو کرده وه چاکانه ی له
 (روز ی دوا پیدا) ده مینه وه ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ لای پەروردگارت باداشتی چاکتره ﴿وَحَيْرٌ مَّرَدًا﴾
 و ئاکامیشی باشتره ﴿

﴿أَفَرَأَيْتَ الَّتِي﴾ ثابا نہو کہ سہت دیوہ ﴿كَفَرَتْ بِأَيَّتِ﴾ بی باوہر سوو بہ نشانہ و ثابہ تہ کانی نیمہ
 ﴿وَقَالَ﴾ وونی ﴿لَا وَتَبَّ مَا لَا وَدَّ﴾ (لہ روزی دوا بیشدا) مال و کورم پی دہ دری ﴿أَطْلَعَ الْغَيْبِ﴾
 ثابا بہ نہینہ کان ناگادارہ ﴿أَفَرَأَيْتَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عِثْدًا﴾ یا بہ لینی لہ خوائ میہرہ بان و ہر گرتوہ ﴿كَلَّا﴾
 نہ خیر (وانہ) ﴿سَتَكُنُّ مَائِقُولَ﴾ لہ مہ و ہاش شوہی دہ لینی دہینوسین (لہ سہری)
 ﴿وَتَمُدُّ لَكَ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا﴾ ماوہی سزای بو دریز دہ کہینہوہ ﴿وَرَبُّهُ مَتَّقُولَ﴾ شوہی نہو دہ لینی
 (لہ مال و مندا ل) بہ میرات لنی و ہر دہ گریٹوہ ﴿وَيَأْتِيَا قَرْدًا﴾ (لہ روزی دوا بیشدا) بہ تہ نہا دیتہوہ لامان ﴿وَأَنفَخُوا مِنْ دُوبِ اللَّهِ﴾ نہوانہ پیجگہ لہ خوا بر یاریان داوہ بو خزیان ﴿إِلَٰهَهُ﴾ چہ تہ ہر ستر اوٹک
 ﴿لِيَكُونُوا لَكُمْ عِزًّا﴾ بو شوہی شوہ ہر ستر اوٹانہ پیٹہ یار مہ تی ہر (و ٹکا کار) بویان ﴿كَلَّا﴾
 نہ خیر (وانہ) ﴿سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادِكُمْ﴾ بہ لکو ہر ستر اوٹہ کان (لہ قیامت دا) ٹینکاری ہر ستنہ کہی
 نہوان دہ کہن ﴿وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ صِدًّا﴾ وہ دہ تہ دژیان و ہر ہر چیان دہ دہ نہوہ ﴿الْوَرَّ﴾ ثابا نہ تدیوہ
 (سہر نجت نہ داوہ) ﴿أَنَّا نُرْسِلُ الشَّيَاطِينَ﴾ کہ پیگومان نیمہ شہ پتانہ کانمان زال کردوہ ﴿عَلَى الْكُفْرَيْنِ﴾
 بہ سہر بی باوہر ان دا ﴿تَوْرُهُمْ أَزًّا﴾ چاک ہانہ بان دہ دہن (بو کوفر و تاوان) ﴿فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ﴾
 جا (ٹہی مو حہ مہد) ﴿بِأَلْفِ بَيِّنَاتٍ﴾ بہ لہ یان لنی مہ کہ ﴿إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عِدًّا﴾ پیگومان نیمہ بہ ژمار دینکی ورد (روزانی
 تہ مہ نیان) دہ ژمیرین ﴿يَوْمَ تَخْسِرُ الْمُنْفِقِينَ﴾ باسی شوہ روزہ بکہ کہ ہاریز کاران ولہ خوا ترسان کز
 دہ کہینہوہ ﴿إِلَى الرَّحْمَنِ وَقَدْ﴾ دہ سہتہ دہ سہتہ و کز مہل کز مہل بہ ریز و حور مہ تہوہ دہ یانہ بن بو لای خوائ
 میہرہ بان ﴿وَسُوفِ الْمَخْرُجِينَ﴾ تاوانباریش دہ دہینہ ہر ﴿إِنْ جَهَنَّمَ وَرْدًا﴾ بو دوزخ بہ تینوہ تی (بہوینہی
 گہ لہ ناوہل) ﴿لَا يَتْلُونَ الشَّفْعَةَ﴾ دہ سہ لاتی تکاو لالہ یان نی یہ ﴿إِلَّا مَن﴾ جگہ لہو کہ سہی
 ﴿أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عِثْدًا﴾ بہ لینی لہ خوائ میہرہ بان و ہر گرتوہ (وہک پیٹہ مہر ان و شہ ہیدان) ﴿وَقَالُوا أَخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا﴾ (گاوور و جوولہ کہ کان) دہ بان ووت خوا مندا لی بو خزی داناوہ
 ﴿أَلْقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی شستکی زور نابہ جی و سہر دہ لنین ﴿نَسْكَازَ السَّمَوَاتِ﴾ نزیکہ ناسمانہ کان ﴿تَقَطَّرَتْ مِنْهُ﴾ لہ ت لہ ت و پارہ پارہ بین لہ ہر نہو (قسہیہ)
 ﴿وَتَنَسَّقُ الْأَرْضُ﴾ و (نزیکہ) زہویش شہق بہ ریت و بقلیشی ﴿وَنَحْنُ الْجَبَالُ هَذَا﴾ و (نزیکہ) چیا کان
 بہ ہک جار بر و خین ﴿أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا﴾ لہ ہر شوہی (بی باوہر ان) مندا ل دہ دہ نہ ہال خوائ
 میہرہ بان ﴿وَمَا يَتَّبِعِي الرَّحْمَنُ﴾ بو خوائ میہرہ بان شیوا نیہ ﴿أَن يَخْجُذَ وَلَدًا﴾ کہ مندا لی ہہ بی ﴿إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہہ موو نہوانہی لہ ناسمانہ کان و زہویدان ﴿إِلَّا إِنْ أَرَادَ عِثْدًا﴾
 بہ بندہ سی دیتہ لای خوائ میہرہ بان (ہیچ کہ سی نہوانہ نیہ بندہی خوائ میہرہ بان نہ بی) ﴿لَقَدْ أَخَصَّنَا وَعَدَّ هُمْ عِدًّا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی ہہ موویانی سہر ژمیری کردوہ بہ ژماردن ﴿وَكُلُّهُمْ إِلَيْهِ يَوْمَ الْفِتْنَةِ قَرْدًا﴾ ہہر ہہ موویان بہ ٹاک و تہ نہا دیتہوہ بو لای (خوا) لہ روزی
 قیامتدا ﴿﴾

﴿إِنَّ الْآيَاتِ لَمُبِينَاتٌ﴾ بہ راستی نمواندی کہ باور پرسان ہوتا وہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہ وہ چاکہ کانیسیان کردہ وہ ﴿سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ ینگومان خوی میہربان خوشہ و یستیان دکات (لہدلی باورہ داراندا) ﴿فَالْحَسْبُ بِنُورِنَا﴾ جا بہ راستی نیمہ نورثانمان لہسہر زمانی نورثانسان کردہ وہ ﴿يُخَيِّرُ بَيْنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ تا سڑدی ہی بدہیت بہاریز کاران و لہخواترمان ﴿وَنُذِرُ بِهِ قَوْمًا لَّهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ لہو کہ سامندشی ہی بتر سینیت کہ بہ مسختی دزایہ نیت دہ کمن ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُ مِنْ قَوْمٍ﴾ گدل و کومہ لی زورمان پیش ثمان (لہبر خرابیان) لہناوبرد ﴿فَلْيُحْشِمْهُمْ قَوْمٌ آخِرٌ﴾ نایا ہست نہ کہیت بہ ہیچ کہ سبک لہوانہ مابیت؟ ﴿وَلْيَسْمَعْ أَهْلُ الْعِلْمِ﴾ بان ہیچ وورنہ و سر نہ بہ کیان دہ یسینیت ﴿

سورہ قی (طہ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خوشندہی میہربان

﴿طہ﴾ بہ (ط، طا، ظ) دہ خوینرینہ وہ، خوا زانترہ بہ ماناکہی بز زانباری زیاتر سہبری سہرہای سورہ قی (البقرة) بکہ ﴿عَاثِرِينَ عَيْنِكَ الْقُرْآنَ﴾ نورثانسان نہ نار دوتہ خوارہ وہ بز سہر نقر ﴿يَتَشَقَّقُ﴾ بز تہوی دوو چاری نارہحتی غم و بہ زارہ بیت ﴿لَا تَذَكَّرُونَ﴾ نہنہا ناموز گاری و بیر خستہ وہیہ بز تہو کہ سہی (لہخوا) دہ ترسی ﴿تَزِيلُكُمْ﴾ (تہم نورثانہ) بہ ہش بہش نیر دراوہ تہ خوارہ وہ لہ لایہن زانیکہ وہ ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ﴾ کہ زہوی و ناسمانہ بہرزو بلندہ کانی دروست کردہ وہ ﴿الرَّحْمَنُ﴾ کہ (خوی) میہربانہ ﴿عَلَى الْعَرْشِ أَشَدُّ﴾ کہ بہرزو بوہ سہر عہرش و قہراری گرت (بہو شینہی شیای بیت نیمہ جزئیہ تیبہ کدی نازانین) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نہنہا مولکی خواہ تہوی لہ ناسمانہ کان و شہوی لہزہ ویدایہ ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا تَخْتَ الْأَرْضِ﴾ و شہوی لہتوانیاندا بہو شہوی لہزیر خاکدایہ ﴿وَأَنْ تَحْمِلَ أَثْقَالًا﴾ تہ گہر نقر بہ ناشکرا قسہ بکہیت ﴿فَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْيُنُكُمْ﴾ تہوہ بہ راستی تہو (خوا) نہبتی و لہ نہبتی شمارہ تریش دہ زانی ﴿أَفَلَا لَكُمْ آيَاتٌ﴾ خوا (تہو زانہ بہ) کہ ہیچ بہرستراونکی نری بہ ہق و راستی نی بہ جگہ لہ تہو ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ نہنہا بز تہو ناوہ ہمرہ جوانہ کان ﴿وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى﴾ (تہی موحدہ مہد) نایا ہدوان و دہنگویاسی موسا پیغہ بہرت ہی گہشتوہ ﴿إِذْ رَأَاهُ﴾ کانی ناگرہکی بینی (لہ گہر پانہ وہیدا بز میصر لہ شہ و نکی ساردا) ﴿فَقَالَ أَهْلِي بِمَكْرَمٍ﴾ جا (موسا) وونی بہ خیزانہ کدی لیرہ بہ پتہ وہ ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ بہ راستی من ناگرہکم بہدی کردہ وہ ﴿لَعَلَّكَ تَمْتَلِكُ﴾ (تہرؤم بز لای) بہ لکو لہو ناگرہ جلو سکینکتان بز بیتم (خوتانی ہی گہرم بکہ نہ وہ) ﴿أَوَأْمُرُكَ أَنْ تَارَهُدِي﴾ بان لای تہو ناگرہ ینگانیشان دہرہکم دہست کدی ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا﴾ جا کہ گہشتہ لای (ناگرہ کہ) ﴿تُؤَدِّي يَسْرُوتُ﴾ بانگی لی کرا: تہی موسا ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ بہ راستی من بہرہرد گاری توم ﴿فَأَخْلَعَ ثِيَابَكَ﴾ دہی پیلوہ کانت داکنہ (لہبر ریزی شوئہ کہ) ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ﴾ چونکہ ینگومان نور لہ شیبوی پیروزو بہ فہری (طروا) دایت ﴿

﴿وَأَنَّا أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُ﴾ من توأم هه لبرارد ووه (بؤ پیغه مبرایه تی) ﴿فَأَسْتَفِيعَ لَمَّا بَوَّأَهُ﴾ که وانه گوی بگره
 بؤ نه ووی نیگا ده کری (بؤت) ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُ﴾ به راستی هه ر من خوام ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ هیچ
 بهر ستر او نیکی راست نیسه جگه له من ﴿فَأَعْتَدْنَا﴾ که وانه من بهر سته ﴿وَأَقْبِرَ الصَّلَوةَ لِيَذْكُرَ﴾
 به چاکی نوئر به جی بیتنه تامنن بیتنه ووه یاد ﴿إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ﴾ بنگومان رورزی دواپی دیت
 ﴿أَنكَادُ أَخْيِبَهَا﴾ نریک بوو (کاتی هاتنی له خویشم) بشار موهه، (چا جای له فریشته و پیغه مبران، که وانه
 زانینی کاتی هاتنی رورزی دواپی ته نه ا بهر وهر دگار دهیزانیت) ﴿لِيُخْزِيَ﴾ بؤ نه ووی پاداشت بدرتته ووه ﴿كُلُّ
 نَفْسٍ﴾ هه موو که سبتک ﴿بِمَا نَسْتَعِيشُ﴾ به گونره ی نه و کرده ووی که ده بکات ﴿فَلَا تُصِيبُكَ عَنْهَا﴾
 جا بارنگری نه کات لئی ﴿مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا﴾ نه و که سه ی باوهری فی به بهو (قیامته) ﴿وَأَنشِيعَ هَرَبَهُ﴾
 و شوین هه و او ثاره زووی خوی که و توهه ﴿فَنَزَّلْنَاهُ﴾ نه و سا تیا ده چیت ﴿وَمَا لَكَ بِمِيسِرِكَ
 يٰمُوسَى﴾ (خوا فهر مووی) نه ی مووسا نه ووه چیه به ده سستی راسته ووه ﴿قَالَ هِيَ غَصَايَ﴾ (مووسا)
 فهر مووی نه ووه گز چانه که مه ﴿أَتَوَكَّلُ وَأَعْتَبُهَا﴾ خوم ده دم به سه ریذا (کاتی روشتن) ﴿وَأَهْلُهَا
 عَلَى عَنَتِي﴾ که لای دره ختی پی ده وهر یتیم بؤ مبره کانم ﴿وَلَوْ فِيهَا مِثْرَبُ أَخْرَجَ﴾ وه چهند کارو پتوبستی
 تری پی ده که م ﴿قَالَ اللَّهُ يٰمُوسَى﴾ (خوا) فهر مووی نه ی مووسا گز چانه که ت فری بده ﴿وَالْقَنَاقِطَ
 جَاثِيَةً﴾ جا نه ویش فری دا ﴿فَإِذَا هِيَ خَاكٌ مَّرْكُومٌ﴾ ده ست به جی گز چانه که بووه به مارنک
 به خیرایی ده روشت (مووسا ترسا) ﴿قَالَ﴾ (خوای گه ووه) فهر مووی ﴿خُذْهَا وَلَا تَحْطَفْ﴾ بیگره و
 مه ترسه ﴿سَتَجِدُنَّهَا يَبْرُكًا﴾ دلنیا به ده ی گیرینه ووه بؤ شینوه که ی به که م جاری (ده یکه ی نه ووه
 به گز چان) ﴿وَأَسْمُكُم بِذَلِكَ إِلَىٰ جَنَاحَيْكَ﴾ ده ستت بخهره بن بالث (پاشان ده ری بیتنه) ﴿فَخَرَجَ يَصْفَاةً﴾
 که ده ردیت سپیه (وه ک کافور ده ووه و شینته ووه) ﴿مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ بی نه ووی به له کی و نه خوشی بیت
 ﴿إِنِّي أَنَا أَنُفِثُ﴾ (نه موش) موعجیزه به کی تره (جگه له گز چانه که ت) ﴿بِأَمْرِ رَبِّكَ مِنَ الْكُتُبِ﴾ بؤ
 نه ووی هه ندی له موعجیزه و به لکه گه ووه کانی خومانن پیشان بده یں ﴿أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ برؤ بؤ
 لای فیرعون ﴿إِنَّهُ ظَنَّىٰ﴾ چونکه به راستی له سنورور ده رچووه ویاخی بووه ﴿قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي
 صَدْرِي﴾ (مووسا) ووتی بهر وهر دگارم سنگم (دل و دهرونم) فراوان بکه ﴿وَأَنْبِئْنِي بِأَمْرِ
 وَهْشٍ وَكَارَمٍ بَقَاةً﴾ و گری زمانیسم بهر لا بکه ﴿يَقْفُوهَا قَوْلِي﴾
 بؤ نه ووی له قسه کانم تیگه ن ﴿وَلَتَجْعَلَنِي رِزْقًا مِّنْ أَهْلِي﴾ وه له خرم و که سی خوم که سبتک بکه ره
 پشتیوانم ﴿فَرُؤْنِ أَجْرِي﴾ که هاروونی برامه ﴿أَشْذِيبَهُ أَزْرِي﴾ پشتمی پی قایسم و به هیز بکه
 ﴿وَأَنْشِرْ كُنْزِي﴾ بیکه ره هاو به شسم له کاره که مدا (گه یاندنی به یامی خوا) ﴿كَسْبِكَ﴾
 گیرا بؤ نه ووی زور ستایش بکه یں ﴿وَلَتَذْكُرَنَّ الْأَنْبِيَاءُ﴾ وه یاد و زیگری زور بکه یں ﴿إِنَّكَ
 كُنْتَ بِالنَّاصِرِ﴾ به راستی تو بینای به (هه موو شتیکی) نیمه ﴿قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يٰمُوسَى﴾ (خوای
 گه ووه) فهر مووی به راستی نه ووی داوات کرد پیت درا نه ی مووسا ﴿وَلَقَدْ مَنَعْنَاكَ مَرَّةً
 أُخْرَىٰ﴾ مویند به خوا به راستی نیمه جاریکی تر منتهمان ناو ته سهرت

﴿ذَٰلِكَ أَوَّلُ آيَاتِ الْكِتَابِ﴾ کاتنی نیمه ناگاداری دایکتمان کرد ﴿مَّا يُوحَىٰ﴾ نه‌وه‌ی پیوسته‌ست بسو ناگادار بکریست ﴿وَإِنْ أَقْرِبُوا أَتَقْرَبُوا﴾ که نه‌و (موسای شیرخوره) بخوره ناو سندوقیکه‌وه ﴿فَأَقْرِبُوا فِي الْبَيْتِ﴾ نه‌مجا فرینی دهره ده‌ریاوه ﴿فَتَقَرَّبَ إِلَيْهَا النَّسَائِلُ﴾ جا باده‌ریاش بیبانه که‌ناری ناوه‌که ﴿يَا حَنَّةُ عَلِّقِي وَعَدْلِي﴾ (له ناگامدا) دوزمنی من و دوزمنی نه‌و (که‌فیرعه‌ونه) بگریخته‌وه ﴿وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي﴾ له لایه‌ن خرمه‌وه جوره خورشه ویستیه‌کم پیداست ﴿وَنُفِثَ عَلَىٰ عَيْنِي﴾ بؤ نه‌وه‌ی په‌روه‌ده بکریست له پیش چاوی خوم (به‌چاودنری و پاریزگاری خوم) ﴿وَإِنِّي لَأَشْفَقُ لَشُعْلَةٍ﴾ (له بیست بی) کاتنی که خوشکه‌که‌ت ده‌ریشت ﴿فَقُولُ﴾ و ده‌یووت (به‌فیرعه‌ون و ده‌سته‌که‌ی که موسا ده‌گریا و شیریه‌ی هیچ نا‌فره‌نیکی نه‌ده‌خوارد) ﴿قُلْ أَلَمْ يَكُنْ مِن دُونِي ذِكْرًا﴾ که‌سپکتان نیشان بده‌م که به‌خجوی کات و بیگریته نه‌ستق ﴿فَرَجَعْنَا إِلَىٰ آلِكَ﴾ به‌و هج‌یه‌وه تو‌مان گیرایه‌وه بؤ لای دایکت ﴿فَنَقَرْنَا عَلَيْهِمْ لَوْلَا عَزْمُ﴾ تا چار ودلی گه‌ش بیته‌وه و خه‌ف‌ت نه‌خوات ﴿وَقَدْ نَزَّلْنَا نَقَسًا﴾ وه که‌سپکت کوشت (له نا‌قمی فیرعه‌ون) ﴿فَتَجَعَلْنَاكَ مِنَ الْغُرَىٰ﴾ به‌لام نیمه‌ پرگارمان کردی له‌و غده‌م و به‌زاره‌به ﴿وَقَدْ نَزَّلْنَا نُشُرًا﴾ وه دوو‌چاری چنده‌ها تا‌قی کرده‌وه‌مان کردی ﴿فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَرَضِكَ﴾ نه‌مجا چنده‌سالتیک مایته‌وه ﴿فِي أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ له‌ناو خه‌لکی مه‌به‌ندا ﴿وَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَرَضِكَ﴾ پاشان نه‌ی موسا له کاتنی دباری کراوا (بؤ پینه‌مه‌رایه‌تی) هانو‌یته‌نیره ﴿وَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَرَضِكَ﴾ وه تو‌م مه‌لبرارد بؤ خوم (تا‌کو پینه‌مه‌ر بیت و په‌یامی من را‌گه‌یه‌نیست) ﴿أَذْهَبَ أَتَّ وَأَخُولِي مَا يَتَّبِعُنِي﴾ برؤ خوت و برا‌که‌ت به‌بل‌گه و مو‌عجزه‌کانه‌وه ﴿وَلَا يَنَالُ فِي دَعْوِيَ﴾ مستی نه‌که‌ن له‌زیکر و بادی مندا ﴿أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ هه‌ردو‌کشان برؤن بؤ لای فیرعه‌ون ﴿إِنَّهُ رَطَقَ﴾ چونکه به‌راستی له‌ستور دهر‌چو‌وه و یا‌خی بو‌وه ﴿فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّئَلَّا﴾ جا‌قه‌سه‌ی له‌گه‌ل بکه‌ن به‌نهرم و نیانی ﴿أَعْلَىٰ بَدَنِهِ أَوْ يُفْسِدَ﴾ به‌لکو بیریکانه‌وه با‌هرسی (له‌سزای خوا) ﴿وَلَا رَيْثًا﴾ هه‌ردو‌کیان و ونیان نه‌ی په‌روه‌ده‌گارمان ﴿إِنَّا عَرَّفْنَا﴾ به‌راستی نیمه‌ ده‌ترسین ﴿أَنْ يَفْطِنَ عَيْنًا﴾ ده‌س در‌شری بکانه‌ سه‌رمان پیش نه‌وه‌ی نیمه‌ هیچ بلین ﴿وَأَنْ يَفْطِنَ﴾ بان زیاتر یا‌خی و سه‌رکه‌ش بیست ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (خوا) فه‌رمو‌ی مه‌ترسن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به‌راستی من له‌گه‌ل‌شانام ﴿أَسْمِعْ وَأَرْئِي﴾ ده‌بیستم و ده‌بینم ﴿وَأَنْ يَفْطِنَ﴾ که‌وایو و بجه‌نه‌لای و (ینی) بلین ﴿إِنَّا نَسُودُكَ﴾ بنگومان نیمه‌ هه‌ردو‌وک تیر‌راوی په‌روه‌ده‌دگاری تو‌ین (بؤ سه‌رتو) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ جا‌واز له‌به‌نی ئیسرا‌ئیل به‌ینه (با‌بین) له‌گه‌ل نیمه‌دا ﴿وَلَا تُخْزِلْهُمْ﴾ وه‌نا‌زار و سزایان مه‌ده ﴿فَدَجَسْنَاكَ بِبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ به‌راستی نیمه‌ له‌لایه‌ن په‌روه‌ده‌گار‌ته‌وه به‌ل‌گه‌و مو‌عجزه‌مان بؤ هبتاوی ﴿وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ فِرْعَوْنَ أَسْبَاطَهُ﴾ سلا‌ویش له‌سه‌ر که‌سپکت بیت که‌شونین رینگای راستی ده‌کوی ﴿إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا﴾ به‌راستی نیمه‌ نیگامان بؤ کراوه ﴿أَنْ أَعَذَّبَ﴾ که‌بنگومان سزا ﴿عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ﴾ بؤ که‌سپکه (پینه‌مه‌ران) په‌درو ده‌زانی و پرو و هره‌دگیرت (وبا‌وه‌ر نا‌هینی) ﴿قَالَ مَنْ رَبُّكَ بِتِلْكَ الْأَمْثَالِ﴾ (موسا) فه‌رمو‌ی په‌روه‌ده‌دگاری نیمه‌ نه‌وزاته‌به‌که‌ه‌موو شینکی به‌شینه‌به‌کی ریتک و بیتک و جوان درو‌شکر‌دوه ﴿فَرَحَدَىٰ﴾ پاشان رن‌شو و نیشی کرد‌وه (بؤ کاری خوی) ﴿قَالَ فَبِأَيِّ آلَاءِ الْفُرْقَانِ﴾ (فیرعه‌ون) ووتی نه‌ی خه‌ل‌کاتنی سه‌رده‌مه‌ پین‌سو‌وه‌کان حال‌بان چیه‌و چونه (له‌پاشی

مردنیان) ﴿

﴿قَالَ عَلَّمَهَا بِعَذَابِي﴾ (موسا) فرموی زانیاری ته وه لای پوره درد گارمه ﴿فِي كَيْسٍ﴾ له په راو پکدايه
 ﴿لَا يَصُدُّ رَيْدُ وَلَا بُسَى﴾ پوره درد گارم هېچی لى وون تاین و هېچی له بیر ناچى ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾
 (پوره درد گارم) زاتیکه که (زه ی بؤ کردونه ته شوینی حسانه وه) (و ده کو پیشکه) ﴿وَسَاكُ لَكُمْ فِيهَا صَبْلًا﴾
 وه له ناو پیدا چنده ها رنگای بؤ فراهم هیتاون ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له ناسمانه وه باران دهباریتی
 (بؤ نان) ﴿وَأَخْرَجَ نَبَاتٍ﴾ جابه و بارانه ی رواندومانه ﴿وَأَرْزَقًا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾ زور جوتی جور او جور له ووه
 (که جیاوازن له تام و بز و رنگ و شیوه) ﴿فَاكُلُوا وَارْزُقُوا﴾ (له ی مرقه کان) بخون و نازول
 و مالاته کانیشتان بلده و ریښ ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له وه دا (که باسکرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِلَّذِينَ﴾ به لگه و نیشانه ی
 زور هدیه بؤ ته وانه ی خواهنی ژیرین ﴿وَمِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ﴾ لهم (زه ویه دروسنمان کردون) ﴿وَفِيهَا نُفِذُكُمْ﴾
 دوو باره ده تانگیر بنه وه ناو (زه ی) (به مردووی) ﴿وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ جار یکس تر له و زه ویه دهر تان
 دتپنه وه (به ریښه وویسی بؤ لپیر سپنه وه) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نَارًا كَلْبًا﴾ سوپند به خوا به راستی نیمه هه موو
 به لگه و نیشانه کانی خزمان نیشان فیر عدون دا ﴿فَكَذَّبَ وَقَالَ﴾ که چی باوه ری نه هیتاو سه ریښه کرد ﴿قَالَ﴾
 ﴿قَالَ أَجَعَلْتُمُ الْمَوْتُ﴾ (فیر عدون) ووتی هانویت بؤ ناومان بؤ ته وی (دهر مان که یث) ﴿مِنْ أَرْضٍ أَسْفَلَ يَخْرُجُ مِنْهَا نَافُثٌ﴾
 له خاکه که مان به جادوو گه به که ت له ی موسا ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَكَ بِإِسْخَرِ﴾ سوپندین جادویه کت بؤ (به کار)
 بینین ﴿فَقَالَ﴾ وه (که شو) (جادووه ی خوت) ﴿فَلَجَعَلْتُ بَيْنَكَ وَبَيْنَ مَوْعِدِكَ﴾ جاشوین و کانیثک له نیوان نیمه
 و خوت دا دینى ﴿لَا تُخْلِفُهُمْ حُفْرٌ وَلَا آتٌ﴾ نه نیمه و نه تو خومانی لى نه بویرین ﴿مَكَانًا سَوًى﴾ (با) جیگابه کی
 نه خت بى ﴿قَالَ مَوْعِدُكُمْ يُؤْتَى الْيَوْمَ﴾ (موسا) فرموی کانی دیار کراوتان پورزی خور ازاندنه وه
 (پورزی چه زن) بیت ﴿وَأَنْ يُخْرِجُوا النَّاسَ﴾ به هر چی له کانی چپسته ننگاودا خه لکی کزیکر بنه وه ﴿قَالَ﴾
 ﴿فَقَوْلِي قَرْعُونَ﴾ نه مجا فیر عدون پویششت له و جیگابه ﴿فَجَعَلَ كَيْدُهُ﴾ وه موو جادوو گه ره کانی کز کرده وه
 ﴿شَرًّا لَّكَ﴾ باشان هات (بؤ شوینی دیاری کراو) ﴿قَالَ لَهُمُ مَوْتِي﴾ موسا به جادوو گه رانی ووت
 ﴿وَلَكُمْ لَا تَقْتُلُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ هاوار بؤ نیمه درو به دم خواوه نه که ن ﴿فَسَجَّحَكُمْ بِذُنُوبٍ﴾ نه غینا به سزایه ک
 له ناوان دهبات ﴿وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْرَقِي﴾ به راستی هر که سى درو هه لپه سنى به دم خواوه په نجه پو ده بیت
 ﴿فَنَسْرَعُوا أَمْرَهُمْ يَنْهَرَةً﴾ نه مجا (جادوو گه ره کان) سه باره ت به کاره که بان له نیوانبان دا جیاوازی په پدا
 بوو ﴿وَأَسْرَأُ النَّجْوَى﴾ و به نهیسی چر په بیان ده کرد ﴿قَالَ لَأِنْ هَذَا إِلَّا كَسْجَرٌ﴾ وونبان به راستی ته مانه دوو
 جادوو گهرن ﴿لِرَبِّدَانٍ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ﴾ ده پانه وی دهر نان به ریښ ﴿فَمِنْ أَرْضِكُمْ بِإِسْخَرِهَا﴾ له خاک و وولاته که تان
 به جادوو که بان ﴿وَيَذْهَبُ بِطَرَفَيْكَ كَمَا أَلْمَنْتَنِي﴾ وه ریاز و نه ریته هه ره باشه که تان له ناو بهرن ﴿فَاتَّخِذُوا كَيْدَكُمْ﴾
 جا که واته هه موو جادوو و پیلانیکشان کزیکه ته وه ﴿فَرَأَوْهُمُ اصْفَاءُ﴾ باشان به به ک ریز بیته (گور په پانه وه)
 ﴿وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ أَسْتَعْتَى﴾ به راستی هر که سى ته مرق سهر که وی پر زگاری ده یی و سه فراهه ﴿﴾

﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ بہر راستی نیکامان نارد بؤ موسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَبِيدِي﴾ کہ بہندہ کانم بہ شہو
 بیہ (و لہ میصر دہر جن) ﴿فَأَضْرَبَ لَہُمُ طَرِيقًا إِلَىٰ الْبَحْرِ يَنَسًا﴾ رہنگہ بہ کی ووشکیان لہ دہریای (سورہ)
 دابؤ بکہرہوہ ﴿لَا تَخَفْ دُرَّكَ﴾ مہترسہ (فیرعہون) بیت بگات ﴿وَلَا تَخَفْ﴾ وہ مہترسہ (لہخنکان
 لہدہرہادا) ﴿فَاتَّبَعَهُمْ فَرَغَوْا مِنْهُ﴾ تہمجا فیرعہون بہ سہربازہ کانیدہوہ شوئنیان کہوتن
 ﴿فَغَشَّيْہُمْ مِنْ أَلْوَانًا عَظِيمًا﴾ جا لہ ناکاو دہریا تہوانی (لہناو شہہولی خویدا) دابؤشی ج
 دابؤشینیك ﴿وَأَمَّا رِجْلُنَا فَرَمْنَا﴾ فیرعہون گہلہ کہی خوی گومرا کرد ﴿وَمَا نَقَدْنٰی﴾ و رہتموونیی
 نہ کردن ﴿يَسْبِي بَنِي إِسْرَٰئِيلَ﴾ تہی نہوہی نیسرائیل ﴿فَدَايَيْنَا مَنْ عَدُوًّا﴾ بہر راستی رزگارمان کردن
 لہدوژمنہ کہتان ﴿وَوَعَدْنٰکُمْ﴾ وہ بہلیمان پیدان ﴿جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ (بہہاتنی موسا بؤ) لای راستی
 کیوی طور ﴿وَوَرَّانَا عَنْکُمْ﴾ و بزمان ناردن ﴿الْمَنَ وَالْأَنَارَ﴾ گہزو و شیلانہ (بالندہ بہ کہ گزشتی لہ
 ہہموو بالندہ بہ کہ خوشترہ) ﴿کُلَّ مَن طَٰغَتْ عَنْهُ الْغَاوِیۃُ﴾ بخون لہو ووزیہ پاکانہی پیمان داون
 ﴿وَلَا تَقْعُوزِیۡہِ﴾ و زیادہ پوی تیدا مہ کہن ﴿فَنَجَّلَ عَلَیْکُمْ عَصٰی﴾ نہ گینا خہشم و قاری من دہتانگریتہوہ
 ﴿وَمَنْ یَّحْمِلْ عَلَیْہِ عَصٰی﴾ جا ہدر کہمینک قار و خہشمی من دایگری ﴿فَنَذَرْنٰہِ﴾ تہوہ بیگومان تیاچوہوہ
 ہہلدیراوہ ﴿وَالِی لَہُمْ نَارٌ لِّسَنَ تَابٍ﴾ وہ بہر راستی من زور لیور دوم لہو کہسہی تہوہی کردیی
 ﴿وَوَآءِ اٰمَنَ رَعِیۡلَ صَالِحًا﴾ و باوہری ہیتابی و کردہوہی چاکی کردینت ﴿ثُمَّ اٰهَضْنٰی﴾ پاشان بہردہوام
 یوبی لہسہر تہو ریبازہ ﴿وَمَا اَعْجَلَنَا عَنْ قَوْمِکَ یٰمُوسٰی﴾ (خوا فہرمووی) تہی موسا بؤچی
 پیش گہلہ کہت کہوتی (بؤ گہیششن بہ کیوی طور) ﴿قَالَ هُمْ اُولَٰئِ عَلٰی اَنۡرٰی﴾ (موسا) فہرمووی
 گہلہ کہم تہوانہن بہ دوامہون ﴿وَوَعَدْنٰکَ اِنَّکَ رَبِّ﴾ بؤیہ بہ پہلہ ہاتم بؤ لات تہی پەرورہدگارم
 ﴿یَرْجٰی﴾ بؤ تہوہی لیم بازی بیت ﴿قَالَ﴾ (خوای گہورہ) فہرمووی ﴿فَاِنَّا قَدَفَعْنَا قَوْمَکَ﴾
 جا بہر راستی نیمہ قومہ کہتمان تاقی کردہوہ ﴿مِنْ نَّعۡیٰکَ﴾ لہپاش (ہانسی) تو ﴿وَأَصْلَہُمُ السَّامِرِیُّ﴾
 وہ سامیری گومرای کردن ﴿فَرَجَعْنٰہُمْ اِلٰی قَوْمِہِہٖ﴾ تہمجا (پاش وەرگری تہورات) موسا گہرہایہوہ
 بؤ لای گہلہ کہی ﴿عَصٰیہِکَ اٰیۡمًا﴾ بہ توہرہی و قار و خہشمہوہ ﴿قَالَ یٰقَوْمِ﴾ ووتی تہی گہلہ کہم
 ﴿اَلَا یَعۡبَدُکُمُ رَبُّکُمْ﴾ نابا پەرورہدگار تان بہلینی ہی تہدان ﴿وَوَعَدْنَاکَ سَآءًا﴾ بہ بہلینی چاک ﴿اَفَطَالَ عَلَیْکُمُ الْعٰہِدُ﴾
 بزچی من زورم ہی چوو ﴿اَمَّا اَدۡثَرُ﴾ یان ہدر ویستان ﴿اَنْ یَّحۡلَ عَلَیْکُمُ عَصٰیہِ مَنْ رَّبِّکُمْ﴾ توہری
 و خہشم لہ لایہن پەرورہدگار تانہوہ بہ خہتان بگریت ﴿فَاَخْلَقْنٰہُمْ قَوْمَ عَصٰی﴾ بؤیہ بہلینی متتان شکاند
 ﴿اَلَاۤ اِنَّمَا اَخْلَقْنٰہُمُ عَدَلًا﴾ ووتیان نیمہ بہلینہ کہی تو مان نہ شکاند ﴿یٰمَلِکًا﴾ بہویست و دہسہ لانی
 خومان ﴿وَلٰکِنَّا اَخۡلَقْنٰہُمَا اُنۡدَارًا﴾ بہلکو نیمہ چہند کون و باری درابو بہ کولماندا ﴿مِنْ رِبِّکُمُ الْقَوْمِ﴾
 لہخشلی قیبیبہ کان ﴿فَقَدَفَعْنٰہُمَا فَاَکَدَلًا اِلٰی السَّامِرِیِّ﴾ جا فریمانداہ (ناو ناگرہوہ) ہەرورہا سامیریش
 فرینی دا ﴿۝﴾

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ جَنَّاتٍ جَدَّةً﴾ لیس (سامیری لهو خشله تواوانه) په‌یکه‌ری گویره‌ک‌یه‌کی بو دروست کردن
 ﴿لَهُمْ خُورٌ﴾ بۆره‌یه‌کی هه‌بوو (وهك بۆره‌ی گویره‌که) ﴿فَقَالُوا﴾ نه‌مجا ووتیان ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِنَّهٗ
 مُوسَى﴾ نه‌مه‌خوای ئیوه‌و خوای مووساشه ﴿فَلَيْسَ﴾ نه‌وه (مووسا) له‌بیری چووه (ده‌گه‌ری به‌شونین
 خودا) ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ نایا نه‌وان نازانن (تایینن) ﴿أَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا﴾ (نه‌و گویره‌ک‌یه‌یه) وه‌لامی
 هیچ ووته‌یه‌کیان نادانه‌وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ حَرُّ وَلَا قَیْدًا﴾ وه‌خواه‌نی هیچ زیان و قازانجیك نییه‌ بۆیان
 ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی هاروون پنی ووتن ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌وه‌و پیش
 ﴿بِكُفْرٍ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿إِنَّمَا أَنتُم بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ بینگومان ئیوه‌بدم (گویره‌ک‌یه‌یه) نانی کرانه‌وه (گومرا بوون)
 ﴿وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ﴾ به‌راستی په‌روه‌دگاری ئیوه‌خوای میهره‌بانه ﴿فَأَتَّبَعْنَاهُ﴾ که‌وا‌نه‌شونینی من
 بکه‌ون ﴿وَاطِيعُوا أَمْرِهِ﴾ گویره‌ایدلی فرمانی من بن ﴿فَقَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ﴾ ووتیان هه‌ر‌گیز واز
 ناهیتین و به‌ده‌وریدا دین و ده‌په‌رستین ﴿حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى﴾ هه‌تا مووسا ده‌گه‌رینه‌وه بو لاما‌ن
 ﴿قَالَ يَهُدُونَ﴾ (مووسا) ووتی نه‌ی هارون ﴿فَمَا مَنَعَكَ﴾ چ‌شتیك به‌رگری کردیت ﴿إِذْ أُرْسِلْتُمْ
 صُلَاةً﴾ کاتنی بینیت نه‌مانه‌گومرا بوون ﴿أَلَا تَتَّبِعُونَ﴾ (له‌وه‌ی) که‌شونین من بکه‌وی ﴿أَفَعَصَيْتُمْ
 أَمْرِي﴾ نایا سه‌ره‌بنچی فرمانی منت کرد؟ ﴿قَالَ يَهُدُونَ﴾ (هاروون) فه‌رمووی نه‌ی کوری دایکم
 ﴿لَا كَاهِلٌ لِّیْهِ وَآلِیِّیْ وَلَا یُرِیُّنَا﴾ موی ریش و سه‌رم مه‌گه‌و و رابمه‌کیشه ﴿إِنِّی خَشِیتُ أَنْ تَقُولَ﴾ به‌راستی ترسام
 که‌(هاتینه‌وه‌پیم) بلیت ﴿فَرَفَقْتُ بَيْنَ بَنِی إِسْرَءِیْلَ﴾ توجیاوازیت خسته‌نیوان به‌نی ئیسرائیلیه‌کانه‌وه ﴿وَأَرْ
 رَفْتُ قَوْلَیْ﴾ و‌چاوه‌روانی فرمانی منت نه‌کرد ﴿قَالَ﴾ (مووسا) ووتی ﴿فَمَا خَطْبُكَ یَسْمِیُّ﴾
 نه‌ی سامیری تو نه‌م کاره‌ترسانکه‌چی بوو کردت؟ ﴿قَالَ بَقُرْتُ بِمَا لَمْ يَحْضُرُوا بِهِ﴾ (سامیری)
 ووتی من شتیکم زانی نه‌وان نه‌یانزانی (یامن شتیکم بینی نه‌وان نه‌یان بینی) ﴿فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَشْرِ
 الرَّسُولِ﴾ نه‌مجا من شتیکم له‌شونین پنی (وولا‌خه‌که‌ی) جویره‌ئیل هه‌لگرت ﴿فَقَبَضْتُهَا﴾ وه
 پرژاندم (به‌خشله‌تواوه‌که‌دا) ﴿وَمَكَدَ لَكَ سَوْءٌ لِّی نَفْسِی﴾ به‌و جزوه‌نه‌فسم نه‌و کاره‌ی بو جوان و
 شیرین کردم ﴿قَالَ فَادْهَبْ﴾ (مووسا) ووتی ده‌برو ﴿وَإِنَّ لَكَ فِی الْحَیْوةِ أَنْ تَقُولَ﴾ نه‌وسا بینگومان
 تاماوی له‌م ژیا‌نه‌دا (هه‌ر که‌س لیت نزیک بویه‌وه) ده‌بی بلیت: ﴿لَا مَسَاسَ﴾ نزیکم مه‌که‌مه‌ره‌وه،
 وده‌ستم لی مه‌ده ﴿وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهُ﴾ وه‌بینگومان به‌لینیک‌بشت هه‌به‌(له‌ر‌ژی دوا‌یدا) هه‌ر‌گیز
 پر‌زگار ناییت لی ﴿وَأَنْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ﴾ وه‌سه‌یری په‌رستراوه‌که‌شت که‌ ﴿الَّذِی ظَلَمْتَ عَلَیْهِ عَاكِفًا﴾
 که‌به‌رده‌وام ده‌په‌رست ﴿لَنُخْرِجَنَّكَ﴾ دلنیا‌به‌چاک ده‌یسوتیتین ﴿ثُمَّ لَنَنْصِفَنَّهٗ فِی الْآخِرِ﴾ پاشان بینگومان
 (خو‌له‌میشه‌که‌ش) پر‌ژو بلا‌و ده‌که‌ینه‌وه به‌ده‌ریادا ﴿ثُمَّ﴾ به‌پر‌ژو بلا‌ونکی وه‌ها (که‌شونینه‌واریشی
 نه‌مینیت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ په‌رستراوی (پراسته‌قینه‌ی) ئیوه‌نه‌نها خوابه ﴿الَّذِی لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾
 که‌هیچ په‌رستراونکی راست نی به‌نه‌و نه‌بیت ﴿وَمِیَّعَ كُلِّ شَیْءٍ عِلْمًا﴾ زانیاری نه‌و هه‌موو شتیکی
 گرت‌وته‌وه

﴿كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ (ئەمى موحەممەد ﷺ) ئابەو جۈرە دەيگىر پەنەو بۆت ﴿مِنَ الْآيَاتِ مَا قَلِيلٌ﴾ ھەندىك
 لەبەسەرھات و ھەوالى ئەو (گەلانەى) رابوردون ﴿وَقَدْ آتَيْنَاكَ﴾ بىنگومان پىمان داويست ﴿مِنَ لَّدُنَّا
 ذِكْرًا﴾ لەلابەن خۇمانەو قورئان ﴿مَنْ أَمْرَضَ عَيْنَهُ﴾ ھەر كەسى پىشتى تى بىكات ﴿فَإِنَّهُ يَحْمِلُ﴾
 ئەو بە پىشتى ھەلیدە گرى ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لەرۈزى دوايىدا ﴿وَرَدَّ﴾ بارىكى قورس (لەتاوان) ﴿فَلْيَرْجِعْ
 إِلَىٰ رَبِّهِ﴾ بى برانەو نىیدا دەپىشتەو ﴿وَسَاءَ لَهُمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ جزاء﴾ چ بارىكى خراب و پىشەريان بەكۆلەو بە
 لەرۈزى دوايىدا ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ ئەو رۈزى كە قووە كرى بەشەپوردا (بى جارى دووہم)
 ﴿وَنُفْخُ الشُّرُجِ﴾ ئەو ساتاوان باران كۆدە كەپنەو ﴿بِوَسْطِ رُزْقٍ﴾ لەو رۈزەدا لەش و چاويان شىن ھەلگەر اوو
 ﴿يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ﴾ بەچرەو بەلەنىوان خوياندا دەلەن ﴿إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا غَشِي﴾ ئىو تەنھا دە (شەو رۈز لەدو نىادا)
 ماونەنەو ﴿عَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ ئىسە چاك دەزانىن بەوہى ئەوان دەپلەن ﴿إِذْ يَقُولُ أَفْلَهُمُ عِلْمٌ﴾ كاتى
 (ئەوہيان) كە زىر تىرانە و نزيك تىرانە لەراستىيەو دەلى ﴿إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا يُؤْمَرُ﴾ ئىو تەنھا بەك رۈز ماونەنەو
 ﴿وَنُفْخُ الشُّرُجِ﴾ (ئەمى موحەممەد ﷺ) پىرسىارت لى دەكەن مەبارەت بەشاخەكان ﴿فَقُلْ يَنْسِفُهَا
 رَبِّي نَسْفًا﴾ توش بلى پەروەردگار لەپىنخيان دىنى و وردو خاشيان دەكات ئەمجا باپروو بلاويان دەكائەو ﴿فَتَذَرُهَا
 عَصَافًا مَّصْفُفًا﴾ ئەمجا رىك و ساف بى ئاوو گزو گىاو دەپىنلەنەو ﴿لَا تَرَىٰ فِيهَا﴾ تابىنى تىدا
 ﴿عِوَجًا وَلَا أَمْتًا﴾ ھىچ جۈرە لارى و بەرزی و نزمىيەك ﴿بِوَسْطِ﴾ لەو رۈزەدا ﴿يَتَّبِعُونَ الذِّكْرَ﴾ ھەموو
 دەكەونە شوپن جاردەرى (كۆكردنەو) ﴿لَا يُوجِزُهُمْ﴾ لارە جلدەوى ناكەن لەفەرمانى ﴿وَنُفْخُ الشُّرُجِ﴾ پىرەن
 لەترسى خواى مېھربان ھەموو دەنگەكان نزم دەبن ﴿فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا نَسْفًا﴾ چەچەپ نەبى شىتىك نايىستى ﴿فَلْيَرْجِعْ
 إِلَىٰ رَبِّهِ﴾ ئالەو رۈزەدا ﴿لَا تَسْمَعُ إِلَّا نَسْفًا﴾ تىكا كردن سوودى نە ﴿إِلَّا مَنْ أَمَرَ﴾ مەگەر كەسى خواى
 مېھربان پىنگاي بدات ﴿وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا﴾ و لەووتە كەشى رازى بى ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) دەزانى و ئاگادارە
 ﴿مَنْ يَتَّبِعُ الذِّكْرَ﴾ بەھەموو ئەو شىتانەى لەپىنشىانەو بە (لەقيامەتدا چاوەرپىيانە) ﴿وَمَا لَكُمْ لِهَٰذَا
 عَجَبًا﴾ ئەو شىتانە لەپاشيانەو بە (لەدو نىادا كىر دوويانە) ﴿وَلَا يَخِطُّونَ بِهِ عِلْمًا﴾ بەلام ئەوان دەربارەى خوا ھەموو
 شىتىك نازانن ﴿وَعَنْتِ السُّجُودَ﴾ ھەموو دەم و چاوەكان (لەرۈزى قىامەتدا) مل كەچ و فەرمانبەردارن ﴿يَلْحَظُ
 الْقِيُّومُ﴾ بى (خواى) ھەمىشە زىندوو و راگرى بوونەوەرە ﴿وَقَدْ خَابَ﴾ بىنگومان زەرەرمەند بووہ ﴿مَنْ خَلَّ
 ظُلُمًا﴾ ئەوہى كەبارى سىنەى ھەلگرتى ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ ئەوہش كەدەو چاكەكانى كىر دىت
 ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ باوەر دارىش بوو بىت ﴿فَلَا يَخَافُ ظُلُمًا﴾ ئەو نەلە سىنەم دەترسى (لنى بكرى) ﴿وَلَا هَضْمًا﴾
 نەلە كەم كەدەوہى پاداشتى (دەترسى) ﴿وَكَذَٰلِكَ﴾ ئابەو جۈرە ﴿أَرْزَيْتُمْ أَنَا عَرَبٌ﴾ قورئاننىكى عەرەبىمان
 دابەزاندووہ ﴿وَصَرَفَتْ فِيهِ مِنَ الْوَعْدِ﴾ بەچەند جۈر و شىواز ھەر شەمان لەودا باسكردووہ ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾
 بى ئەوہى لەخوا پىرسن و خويان پەريزن (لەتاوان) ﴿وَيُخَوِّدُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ بان بىت بەھوى بىدار كەدەوہيان
 لەھەفلەت وى ئاگايى (بەھوى قورئانەوہ) ﴿

﴿مُتَعَلِّی اللّٰه﴾ نه مجا بهر زو بلنده نهو خوايه ﴿اَلَمْ یَلِدْ لَحَقْ﴾ کده سه لات دارنکی (پادشایه کی) حق و راسته
 ﴿وَلَا تَحْجَلْ بِالْقُرْآنِ﴾ به له مه که له (خویندنی) قور ناندا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پینش نهوهی ﴿اَلَمْ یُخَوِّضْ اِلَیْكَ وَحِیَّهُ﴾
 وه حی کرده که ی بؤت نهواو بیت ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِی عِلْمًا﴾ وه بلنی نهی بهر وهر دگارم زانست و زانیاریم زیاد
 بکه ﴿وَلَقَدْ عَیَّدْنَا اِلَیَّ اَعَادَمَیْنِ قَبْلَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه پینشر بهیمان و به لیتمان له نادم وهر گرت
 (له دره ختی قده غه کراو نه خوات) ﴿فَنَسِیَ﴾ به لام کاری پین نه کرد (له بیر ی چوو) ﴿وَلَقَدْ عَلَّمْنَاهُ اَعْرَافَ﴾ وه نیمه
 له ودا لیبر اتمان نه دی (که به ویت پین فرمانی خودا بکات) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ (باسی) نهو کاته بکه
 به فریشته کانمان ووت: ﴿اَسْجُدُوا لِاٰدَمَ﴾ سوژده بهرن بؤ نادم ﴿فَسَجَدُوْا﴾ نهوانیش هه موو سوژده یان برد
 ﴿اِلَّا اِبْلِیْسَ اَنّٰی﴾ جگه له شهیتان که سه ریچی کرد (و سوژده ی نه برد) ﴿فَقُلْنَا اِنَّا اَمْرٌ﴾ نه مجا ووتمان نهی نادم
 ﴿اِنْ هٰذَا﴾ به راستی هم (ثیلبسه) ﴿عَدُوُّكَ وَیَزُوْجُكَ﴾ دوژمنی توو هاوسره که ته ﴿فَلَا یُخْرِجَنَّکُمَا مِنْ الْجَنَّةِ﴾
 که وانه (ناگادارین) له به هه شت دهر تان نه کات ﴿فَنَسَفَقَ﴾ چونکه دوو چاری ناخوشی و زه حمت ده بیت
 ﴿اِنَّ لَکَ الْاِجْعَ فِیْهَا﴾ بنگومان توو لهو (به هه شته) دا بر سیت نابی ﴿وَلَا تَعْرِیْ﴾ ورووت و قوت
 نابی ﴿وَلَوْلَکَ لَا تَقْطَعُوْا فِیْهَا﴾ و بنگومان له ویدا تینووت نابیت ﴿وَلَا تَضْحٰی﴾ وه هه تاوی (خوړ) لیت
 نادات (نازارت پین ناگه به نی) ﴿فَوَسْوَسَ اِلَیْهِ الشَّیْطٰنُ﴾ نه مجا شهیتان نیازی خرابی خسته دلیه وه
 ﴿قَالَ﴾ وونی ﴿وَتَدَمَّ﴾ نهی نادم ﴿حَتّٰی اٰذَنُکَ﴾ نایا نیشانت بدم ﴿عَنِ الشَّجَرِ الْمُنَّادِ﴾ دهره ختی نه مری
 (هه کدس لئی بخوات هه رگیز نامری) ﴿وَمُلَکِ لَا یَنْبِیْ﴾ و مولک و ده سه لاتی هه دوایی نه بهت ﴿فَاَصْحٰکَ لَا یَنْتَهٰی﴾
 نه مجا هه ردو وکیان لهو (بهروبوومی دره خته) یان خوارد ﴿وَبَدَّتْ﴾ بهو هه یه وه (جل
 و بهر گیان دامالندراو) دهر که ووت ﴿اَلَمْ یَسْمَوْۤهُ اٰهْلُمَا﴾ عه یب و عه وره تیان ﴿وَوَطِیْقًا﴾ وه ده سنیان کرد
 ﴿بِیْخِصْفَانِ عَلَیْهِمَا مِنْ زُرِّ الْجَنَّةِ﴾ به داپوشینی له شیان به گه لای (دره خته کانی) به هه شت ﴿وَنَضَّیۤهٗۤنَّ اَعَادَمَ رَبَّهُ﴾
 وه نادم سه ریچی فرمانی بهر وهر دگاری کرد ﴿فَعَوَّیْ﴾ بئر له ریگای راست لای دا ﴿ثُمَّ اُخْبِتْنَاهُ رَبُّهُ﴾
 پاشان بهر وهر دگاری هه لیبر ارد (بؤ پیغه به ریستی) ﴿فَتَابَ عَلَیْهِ وَطَدٰی﴾ و ته و بهی لئی قبولن کردو
 ریتموونی کرد ﴿قَالَ اَقِیْطَا مِنْهَا﴾ (خوا) بهر مووی هه ردو وکتان برؤ نه خواره وه له ونی (له به هه شت)
 ﴿جَمِیْعًا﴾ به به که وه ﴿بِقَضٰی لِعِیْضِ عَدُوٍّ﴾ (نهوه کانتان) ده به نه دوژمنی به کتری ﴿فَلَمَّا یَاۤتِیَنَّکُم مِّنْیْ هٰذِیْ﴾
 جا نه گه ر (به پیغه بهر اندا) به یامتان بؤ هات له لابه ن منه وه ﴿فَمَنْ اَتٰۤیَ هٰذَاۤیَ﴾ نه و سا نه وهی شونی
 ریتموونی من بکه ونی ﴿فَلَا یُضِلُّ وَلَا یُشْفِیْ﴾ نهوه (له دونیادا) گوپرا نابی و (له پروژی دوایشدا) تووشی
 ناخوشی و زه حمت نابی ﴿وَمَنْ اَعْرَضَ﴾ وه هه کدس سی روو وهر گیرنی ﴿عَنِ ذِکْرِیْ﴾ له ریبازو یادی
 من ﴿وَإِن لَّمْ یَعِیْشْۤکَ صَبَکَ﴾ نهوه بنگومان نهو که سه گوزه رانکی سه خت و نهنگی ده بیت (له گوپردا)
 ﴿وَنَحْشُرْکُمْ اَلْقِیَمَۃً﴾ و له پروژی دوایشدا هه شری ده که یین ﴿اَتَمَنَ﴾ به کویری ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ده لئی نهی
 بهر وهر دگارم ﴿لِیَحْشُرَنِّیْ اَشْفٰی﴾ بؤچی به کویری هه شرت کردم ﴿وَقَدْ کُنْتَ یَصِیْرًا﴾ خو من (له دونیادا)
 چاو ساغ و بینا بووم

﴿قَالَ كَذَابًا﴾ (خو) دھرم سوئی ہمد بدو شیوہی ﴿أَتَشْكُرُ الْإِنْسَانَ الَّذِي بِكَرْتِمْهُ﴾ ثابہہ کانی نیمدت بوقہات و لہبیری خوت
 بردهوہ (و کورتہ بووٹ لہناسیدا) ﴿وَكَذَابًا الْيَتِيمَ الَّذِي﴾ بہہمان شیوہ نؤش نہمرو گویت بی نادرست و لہبیر
 نہ کریت ﴿وَكَذَابًا الْغُرَىٰ مِنَ الْأَشْرَافِ﴾ وہہمد بہو جؤرہ تؤلہ دەستین لہوہی زیادہرقی کریت ﴿وَوَدَّعَيْنَ الْيَتِيمَ﴾
 و باوہری نہہتایی بہتایہہ کانی بہرورد گاری ﴿وَالْغُلَامَ الْأَخْضَرَ﴾ وہ سزای رؤزی دواہی ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ﴾ بہنیں سرو
 بہر دہوام نہ (لہسزای دنیا) ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ يَهْدِ لَهْزَ﴾ دہی ثایا (خو) بوی رپون نہ کردوہ نہتہوہ ﴿كَرَّ الْوَجْهَ﴾ چہندمان
 لہناوہرہ ﴿فَلْيَهْدِ يَتِيمَ الْغُرَىٰ﴾ لہگہل و نہوہی چہر خہ کانی پشش نہمان ﴿يَتَشَوَّنُ فِي مَسْكِنَتِهِ﴾ کہ (نہم بی باوہرہ)
 دہگہرین و ہات و چؤ دہگہن بہجی و شوتہ کانیاندہ ﴿إِنِّي زَكَاةٌ﴾ بہرامنی لہوہدا (کہہاسکرا) ﴿لَا يَنْبِي لَوْلَا﴾
 انہی ﴿چہند بہلگہ و نیشانی ہدہہ بؤ نہو کہسانہی کہڑیرن﴾ ﴿وَلَوْلَا فَكُنْتَ﴾ نہگہر لہبہر بہلین و بہر باریک
 نہبواہہ ﴿سَقَطَ مِنَ زَيْدٍ﴾ لہبہر و ہرد گارتہوہ پششہ دراوہ (بؤ لہناوہرہ نہمان) ﴿لَا كَانَ زَيْدًا﴾ بنگومان (لہناوہرہ نہی
 بی باوہرہ) پنیست دہبوو ﴿وَلَيْسَ شَيْءٌ﴾ نہگہر ماوہی دہباری کرایش نہبواہہ (کہہقامتہ) ﴿فَأَصْبَحَ عَلَىٰ مَا﴾
 بؤلؤل ﴿کہواتہ (نہی موخہ مہد)﴾ انارام بگرہ لہسہر نہوہی نہوانہ دہلین ﴿وَسَبَّحَ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ بہخہمد و سوپاس و سنایشی
 بہر و ہرد گارت تہسبیحانی خودا بکہ ﴿فَلَمْ يَلْمُوعَ الْكَافِرِينَ﴾ لہپش ہد لاتی خور ﴿وَقَدْ عَرُوفًا﴾ و لہپش ناوا بوویدا
 ﴿وَقَدْ عَرُوفًا﴾ و لہہندی کات و ساتہ کانی شہودا خوا بہرستہ و توتز بکہ ﴿وَقَدْ عَرُوفًا﴾ و لہ
 سہرناو کوتایی رؤزدا ﴿لَعَلَّكَ تَرْجَىٰ﴾ بؤ نہوہی (باداشتی بہریتہوہ) کہہنی رازی ہست ﴿وَلَا تَمْنَنَ﴾
 نؤ چاوہ کانت مہرہ ﴿إِنَّمَا تَمْنَنُ﴾ نہو نازو نیمہمانہی داومانہ ﴿أَرْوَاهُ يَتِيمًا﴾ بہتاقم و دہستہہک لہوان
 (لہبناوہرہ) ﴿وَزَهْرَ الْحَرِّ الْأُنثَىٰ﴾ (چونکہ نہوہ) زہنت و جوانی نہم زبانی دویاہہ ﴿لَا تَنْفَخْ﴾ بؤ نہوہی تاقیان
 بکہہنہوہ تیایدا ﴿وَرِزْقٍ رَّحِيمٍ﴾ دلباہہ رزق و رؤزی بہر و ہرد گارت (لہدوار رؤزدا) ﴿خَيْرٌ لِّأَقْبَىٰ﴾ چاکسرو بہر دہوامترہ
 ﴿وَأَمَّا أَهْلُ الْاَوَّلَىٰ﴾ (نہی موخہ مہد) نہرمان بدہ بہنہندمانی خیرانہ کہت ﴿يَا أَهْلَ الْاَوَّلَىٰ وَآخِرَتِمْ عَلَيْكُمْ﴾ بہنوتز کردن
 وہ غویشٹ خور اگر و بہر دہوام بہ لہسہر بہجی ہتانی ﴿لَا تَشْكُرُ رِزْقًا﴾ نیمہ داواہی رؤزیت لی ناکہہن ﴿خَيْرٌ﴾
 تزلزل ﴿بہلکو نیمہ رزق و رؤزی نؤ دہدہہن﴾ ﴿وَالْعَالِيَةَ الْاَوَّلَىٰ﴾ و سہرہنجامی چاک بؤ ہارتز کاران و خواناسانہ ﴿وَلَا تَنْفَخْ﴾
 ﴿وَقَالُوا﴾ (بی باوہرہ) ووتیان ﴿وَلَوْلَا يَأْتِيَنَّ﴾ نہگہر راستہ پیغمہرہ (دہی بؤ بؤمان ناہجی) ﴿يَأْتِيَنَّ مِنَ رَبِّكَ﴾
 بہلگہ و موہجیزہہک لہلایہن بہر و ہرد گاریوہہ ﴿أَوَلَمْ يَأْتِيَهُمْ بَيِّنَاتٌ﴾ ثایا نہوان بہلگہی فاشکریان بؤ نہہاتوہہ
 ﴿مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ﴾ کہ لہبہر و ہر پشش و ہر کاندہہبوو (وہک نہورات و نہجیل) ﴿وَلَوْلَا أَفْكَتُمْ﴾ نہگہر
 نیمہ نہوانمان لہناوہرہ دایہہ ﴿وَلَعَلَّكَ يَنْفَخُ﴾ بہسزایہک پشش (ناردنی پیغمہرہ) ﴿لَقَالُوا رَبَّنَا﴾ بنگومان (لہدوا
 رؤزدا) دہیان ووت نہی بہر و ہرد گارمان ﴿وَلَوْلَا أَرْسَلْنَا إِلَهُكَ مُوسَىٰ﴾ بؤچی (لہدوہدا) پیغمہرہ نہکت بؤ نہناردہن
 ﴿فَتَقَبَّلَ﴾ تاشوینی بہرنامہ و ثابہہ کانی نؤ بکہ و تباہہ ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ نَقُولَ﴾ پشش نہوہی سہر شؤر و
 ریسوا بیہن ﴿فَلْيَكُنْ﴾ (نہی موخہ مہد) بلی: ہہموو چاوہر و اتین (ج لایہ کمان سہر دہہوہ) (نہوہن)
 ﴿وَلَقَدْ﴾ دہ نہوہش چاوہر و اتین ﴿فَسَقَطُوا﴾ نہوہسا لہ ثابہہ دہزانن ﴿مَنْ أَشْكَبَ الْأَعْمَىٰ﴾ ج کہہسینک
 خواہنی رینگای راستہ ﴿وَمَنْ أَتَقَدَّى﴾ وہ چ کہہسینک ہیدایہتی خواہی و ہر گرتوہہ ﴿وَمَنْ أَتَقَدَّى﴾

سورەتی (الانبیاء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوا ی بەخشندە ی مێهربان

﴿أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ﴾ لێ پرسی نەوێ خەلکی نزیک بۆ ئەوێ ﴿وَهُمْ فِي عَقَابٍ﴾ بەلام ئەوان
 لە بێ ئاگایی و غەفلەتدا ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تێکەر و ڕوو وەرگیرن (لە ئایینی خوا) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ﴾ هەر بەیامێکی تازه یان لە پەر وەرد گاریانەوێ بۆ پێت (کە قورئانە)
 ﴿إِلَّا أَنْتَعَوْهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ﴾ ئەوان دەبێستن و گالتە ی بێ دەکەن ﴿لَا حِجَةَ قُلُوبُهُمْ﴾ دلەکانیان
 بێ ئاگایە ﴿وَأَسْرَأُ النَّجْوَى﴾ زۆر بە نەهێ چەیان دەکرد ﴿الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئەوانە ی کە سەمیان کرد
 ﴿هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ (دەڵین) ئایا ئەم (پێغەمبەر) شە هەر بە شەریک نییە وەک ئێوێ ﴿أَوَلَمْ نُؤْتِ
 الْيُسْرَ﴾ دە ی ئایا ئێوێ دەوون بە دوا ی جادوودا ﴿وَأَنْتُمْ تَصْرُوتُ﴾ لە کاتی کدا ئێوێ دەبین (دەزانن ئەو ی
 موحەممەد ﷺ دە یلێ سحرە) ﴿قَالَ﴾ (پێغەمبەر ﷺ) فەر مووی ﴿رَبِّ بَعَثْ الْأَنْبِيَاءَ﴾ پەر وەرد گارم
 بە هەموو قسە بەک (چر بە بەک) دەزانیت ﴿فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ لە ئاسمان پێت یا لە زەوی
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ئەو زاتە پەسەری زانیە ﴿قَالَ الْوَالِدُ﴾ ئەوانە ووتیان: نەخێر (ئەو ی موحەممەد
 هێناوێتێ نێگانییە) بەلکو ﴿أَفَبِعَلِّمْ﴾ چەند خەو پێتێکی تێکەل و پێکەلی (موحەممەد
 خوەتێ) ﴿بَلْ أَفْتَرْتُمْ﴾ نا بەلکو موحەممەد خۆ ی ئەم (قورئانە) ی هەلبەستووە ﴿بَلْ هُوَ شَاعِرٌ﴾
 نابەلکو ئەو (موحەممەد) شاعیرە ﴿فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ﴾ دەبانی شانە و موعجیزە بە کمان بۆ پێت ﴿كَمَا أَرْسَلْ
 الْأَوَّلُونَ﴾ وەک (ئەو موعجیزانە ی) پێغەمبەران ی پێشوو ی نێر درابوون ﴿مَاءً أَمْسَتْ﴾ بر وایان
 نەهیتا ﴿فَبِأَنَّهُمْ مِنْ قَرْنٍ أَقَدَّ كُنْهًا﴾ (خەلکی) هیچ شار و گوندێک پێش ئەمان کە لە ناومان بر دوون
 ﴿أَفَبِعَلِّمْهُمْ﴾ دە ی ئایا ئەمان باوەر دینن؟ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ ئەمان ناردووە ﴿فَبِأَنَّهُ﴾ پێش تو (ئە ی
 موحەممەد ﷺ) ﴿إِلَّا رَجُلًا﴾ جگە لە پیاو اتێک ﴿تُوحِي إِلَيْهِمْ﴾ کە نێگا و سرووشمان بۆ کردوون
 ﴿فَتَبَيَّنُوا أَهْلَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ دە ی پر سبار بکە لە خاوەنی کتیبە کانی (پێشوو لە زانیانی گاوور و جوولە کە)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ئە گەر ئێوێ نازانن ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ خَدًّا﴾ ئێمە ئەو پێغەمبەر ئەمان نە کردووە
 بە یکەریک ﴿لَا يَأْكُلُونَ الْعِلْمَ﴾ کە خواردن نەخوون ﴿وَمَا كُنَّا مُخْلِينَ﴾ وە ئەوان هەمیشە یی و نەسەر
 نەبوون ﴿ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ﴾ باشان بە لێنێک کە پێمان دا بوون بە جێمان هیتا ﴿فَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَمَنْ يُشَاءِ﴾
 جە ئەوانە و هەر کە سێکمان دەوێست (لە باوەر داران) بزگارمان کردن ﴿وَأَخَذْنَا مِنَ النَّارِ فِئْتٍ﴾
 وە زیاده بر وایانمان لە ناو برد ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بە خوا ناردومانە تە خوارووە ﴿إِلَّا كَرِهُنَا﴾
 کتیبێک بۆ ئێوێ ﴿فَبِعِلْمِكُمْ﴾ کە سەر بە رزی و ناو بانگی ئێوێ تێدا یە ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دە ی ئایا بۆ
 بیر ناکەنەوێ ﴿﴾

﴿وَكُنْصَنَّا مِنْ قَرْيَةٍ﴾ چہندہا شارو گوندیمان نیک شکاند (ولہناومان بردن) ﴿مَكَانَتْ ظَالِمَةً﴾ کہ (خہ لکہ کہی) سہ مکار بیون ﴿وَأَلْقَانَا فِي مَرْمَرٍ﴾ وہیاش نہوان گہل و تاقمی ترمان (لہجیان) ہدی ہینا ﴿فَمَا أَكْثَرُ﴾ رُکُتِکَ ﴿جَا كَاتِکَ﴾ (بی باوہران) ہستیان کرد بہ سزاو تولہی نیمہ ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ دہست بہجی نہوان ﴿فَتَنَّا بِرُكُوتِ﴾ لہو شارانہ بہخیرایی رایان دہ کرد ﴿لَا تَرْكُوتُوا﴾ (فریشتہ کان بہ گالتہوہ پیشان دہ لین) رامہ کمن و بگہریندہو ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ بزلای لہو نازو نیمہ تاندی کہ و توچو بیون تیندا ﴿وَنَسْکِرُ﴾ وہ (بگہریندہو) بزو سہر خانو و مالہ کانتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بہ لکو پر سیارتان لی بکریٹ (لہوہی بہ سہر تان ہاتوہو) ﴿فَالَوْ﴾ تَوَلَّيْنَا ﴿لَهْ گہل ہہ لہانندا) دیان ووت: ہاوار بزو نیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بینگومان نیمہ سہ مکار بیون ﴿فَإِنَّا﴾ نیتر بہرہوام ﴿فَبِئْسَ﴾ تہمہ ہاوار یان بیو (ہاوار بزو نیمہ) ﴿حَقَّقْنَا﴾ ہدنا ہہموویانسان دروینتہ و خاموش کرد (ولہناومان بردن) ﴿وَمَا خَلَقْنَا﴾ تہمہ دروستمان نہ کردہوہ ﴿النَّاسَ وَالْأَنْعَامَ﴾ تاسمان و زہوی و تہوہی لہتہوانیاندا بہ گالتہو بہی ہودہ ﴿وَلَوْ أَنَّا﴾ بمان وویستایہ ﴿أَلَّا نَسْجِدَ لَهُمْ﴾ سہر قالی بزو خرممان ہہ لہر برین (وہک ہاوسہرو مندال) ﴿لَا تَخْذَكُ مِنْ لَدُنَّا﴾ لہ لایہن خرممانہوہ ہہ لہمان دہ بزارد ﴿بَلْ تَقْذِفْ بِالْمُنَى﴾ (واز لہوہ پینتہ) بہ لکو حق دہدہین بہ سہر بہنان و ناحہ قدا ﴿فَتَذَمُّرُ﴾ بہ ہویہوہ (بہنال) مینسکی دہ بزی و تینکدہ شکی ﴿إِنَّا خَوَّاتُ﴾ تہمجا دہست بہجی بہنال دہقوتی و لہناو دہجیت ﴿وَلَا تَرْكُوتُوا﴾ ہاوار (وسزای بہتین) بزو تہوہ ﴿وَمَا تَتَّقُونَ﴾ لہبہر تہوہی کہ دہیلین و پریاری دہدن بزو خوا (لہ ہاوسہرو مندال) ﴿وَلَقَدْ مَنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ تہمنا بزو خوا بہ تہوہی لہ تاسمانہ کان وزہویدایہ ﴿وَمَنْ يَنْتَدِرُ﴾ وہ تہوہ (فریشتانہ) ی کہ لای خوان ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ ہہر گیز لہبہرستی لہو خویان بہزل نازانن ﴿وَلَا يَسْتَخِيرُونَ﴾ ہہر گیزش ماندو و نابن ﴿لَسَيُجَنَّبَنَّ﴾ شہو و رور تہسیحات و ستایشی (خودا دہ کمن) ﴿لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ماندو و نابن و سارہ تاپہوہ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ﴾ تاپا تہوانہ ہہ لیان ہزاردوہ (وپریاریان داوہ) ﴿وَالْأَنْعَامَ﴾ چہند پەرستراو و (خواہک) لہزہوی دا (بزو خویان) ﴿فَتَرْبِشُونَ﴾ کہ دہسہ لانی تہوہیان نیہ مردو و زیندو و یکہنہوہ) و خویان کوزہ کرتہوہ و زیندو دہ کرتہوہ ﴿لَوْ كُنَّا نَبْهَتُ الْآلِهَةَ﴾ تہ گہر لہہر دو و کیاندا (لہ تاسمان و زہویدا) چہند پەرستراونک ہہ بوابہ ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگہ لہ خوا ﴿لَقَدْ سَدَّ﴾ بینگومان (تاسمان و زہوی) ہہر دو و کاو و ویران دہ بیون ﴿فَتَسْمَعُ الْآلِهَةُ الْآلِهَةَ﴾ دہی ہاک و بینگہردی بزو خوی پەرہرہ گاری عہرش ﴿عَنَّا يَتُوبُونَ﴾ لہوہی بی باوہران پەرہوی دہدن (بزو خوا) ﴿لَا يَتُوبُونَ﴾ (خوا) پرسیاری لی ناکریٹ (پوختہ ہی لی ناکریٹ) ﴿عَنَّا يَتُوبُونَ﴾ لہہر کارنک کہ دہیکات ﴿وَهُمْ يَسْأَلُونَ﴾ بہ لکو نہوان (نادہ سزاد) پرسیاریان لی دہ کریٹ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ﴾ تاپا تہوانہ ہہ لیان ہزاردوہ (وپریاریان داوہ) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ چہند پەرستراونک جگہ لہ خوا ﴿فَلْيَخْشَ الَّذِينَ﴾ (پیشان) بلی بہ لگہ تان بیتن (لہ سہر تہوہی پریارتان داوہ) ﴿فَلْيَذْكُرْ﴾ تہمہ قسہی تہم قور تانہ بہ (خوا ناردوہ تی) بزو من ﴿وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي﴾ وہ قسہی تہوہ (بہ بام و پەرہوانہ شہ) لہ پیش منہوہ ہاتوون (وہک تہورات و تینجیل لہ میجیاندا بیونی چہند پەرستراونک پریار تہ دراوہ) ﴿فَلْيَكْزِبْ﴾ بہ لام زورہی زوریان ﴿لَا يَتْلُمُونَ﴾ حق و راستی نازانن ﴿فَتَسْمَعُ﴾ لہبہر تہوہ پشٹی تیندہ کمن و پرووی لی وہرہ گنہرین

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وە ئێمە ئەمان ناردوووە ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ پێش تۆ ﴿مِن رَّسُولٍ﴾ هیچ پێغەمبەرێک ﴿إِلَّا نُوحٍ إِلَهُ﴾
 مەگەر نیکامان بۆ ناردوووە ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (بەوێی کە) بێگومان جگە لە من هیچ بەرستراویکی راست
 نییە ﴿فَاعْبُدُونِ﴾ کەواتە ئەنھا من پەرستن ﴿وَقَالُوا﴾ (وێسێ باوەڕان) و وێسان ﴿لَنَحْنُ الرَّحْمَنُ وَلِلَّهِ﴾
 خوا ی مێهرەبان مندالی بۆ خۆی بربارداوە (کە فریشتەکانن) ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاك و بێگەردە خوا (لەم شتانه)
 ﴿تَلَوْنَاهُ كَتَمُونِ﴾ بەلکو ئەوانە (ئەو فریشتانه) بەندە ی پێز گێراو (ی خوا) ن ﴿لَا تَسْجُدُوا﴾ لە خوا
 پێش ناکەون ﴿يَا قَوْمِ﴾ بەقسە و ووتەیان ﴿زُفَرٍ يَأْتِرُ﴾ وە ئەوان بەفەرمانی خوا ﴿يَسْجُدُوا﴾ کار دەکەن ﴿وَلَا يَسْجُدُوا﴾
 (خوا) دەزانیت و ئاگادارە ﴿مَنْ يَنْتَظِرْ لِحُكْمِهِ﴾ بە ئەوێ لەدوینا لەبەر دەستیاندایە ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وە
 بە ئەوێ لە پوژی دواییدا بۆیان نامادە کراوە ﴿وَلَا يَسْجُدُونَ﴾ وە (فریشتەکان) تەکا ناکەن ﴿إِلَّا لِعَنَ الرَّحْمَنُ﴾
 ئەنھا بۆ ئەو کەسە ئە پێت (خوا) رازی پێت (تکای بۆ بکەیت) ﴿وَعَمَّ يَتَسَبَّحُونَ﴾ وە ئەوان (فریشتەکان)
 ئەترس و هەیهەنی خوا ﴿سُجُودًا﴾ زۆر دوترسن ﴿وَمَنْ يَقُلْ يَهُتُّهُ﴾ وە هەر کام لەوانە (لەو فریشتانه) بلی
 ﴿وَلَا إِلَهَ يَنْدُوبُهُ﴾ بێگومان منیش بەرستراوم جگە لە خوا ﴿وَمَا يَكُنْزِيهِمْ﴾ ئەو بە (ئاگری) دوزەخ
 تۆلە ی لێ دەسەنن ﴿كَذَلِكَ﴾ هەریە و جووڕە ﴿يَجْزِي اللَّهُ الْغَالِبِينَ﴾ پاداشتی ستمکاران دەدەینەو (تۆلەیان
 لێ دەکەینەو) ﴿وَأُولَئِكَ﴾ ئایا ئەیان دی (ئەیان زانیو) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە بێ پروا بوون
 ﴿إِنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کە ئاسمانەکان و زەوی ﴿كَانَتَا رَتْقًا﴾ هەردووکیان پێکەووە لکابوون (وێک
 پارچە بوون) ﴿فَفَتَقْنَاهُمَا﴾ ئەمجا لەیە کترمان جیا کردنەو ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ وە فەراخەسمان هێشا لەناو
 و دروستمان کردوووە ﴿كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ هەموو شتیکی زیندوو ﴿فَلَا يَمُوتُونَ﴾ دە ی ئایا ئەوانە هەر باوەڕ ناهێتن؟
 ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وە دروستمان کردوووە (ودامان ناو) لەزە ویدا ﴿زَوَايَا﴾ چەند شاخی دامەزاراو
 ﴿أَنْ تَبْصُرَهُمْ﴾ بۆ ئەو جوولە جولە کات بەوانە ی (بەسەر پشتیوان) ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا﴾ وە سازاندومانە لە زەوی
 (بان لە شاخەکان) دا ﴿فِيهَا سُبُلًا﴾ دۆلا و رینگاوبانی زۆر ﴿لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ ئا ئەوان شارەزاین و پێویستی
 خۆیان دا بین بکەن ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ﴾ وە ئاسمانمان کردوووە ﴿سَقْفًا مَحْفُوظًا﴾ بەسە قفیکی (سەرتکی)
 پارێزراو ﴿وَعَنَ إِلَيْنَا﴾ بەلام ئەوانە سەبارەت بە ئایە ئەوانی ئاسمان ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تێکەرو پرو
 وەرگیر بوون ﴿وَهُوَ اللَّهُ﴾ وە هەر ئەو (خوا) یە ﴿عَلَى كُلِّ نَفْسٍ وَنَحْوٍ﴾ کە شەو و پوژی دروست کردوووە
 ﴿وَالْقَمَرِ وَالْقَمَرِ﴾ وە خۆر و مانگیش (ی دروست کردوووە) ﴿كُلٌّ﴾ هەریەک لەوان ﴿فِي فَلَاكٍ يَسْجُدُونَ﴾
 ئە خولگە یە کدا دەسوڕێنەووە ﴿وَمَا جَعَلْنَا﴾ بربارمان ئەداوە ﴿لِشَرِّهِمْ قَبِيلًا﴾ بۆ هیچ کەسیک لە پێش
 تۆو ﴿الْحَدِّ﴾ مانەوێ هەمیشە یی (نەمری) ﴿أَفَأَنْ يَمُوتَ﴾ ئەمجا ئەگەر تۆ بمیری ﴿فَهُوَ الْبَاقِيُونَ﴾
 (دوا مردنی تۆ) ئایا ئەوان زبانیان بەردەوام دەبێ و نامرن؟ (نەخیر) ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هەموو کەسیک
 ﴿ذَائِقَةُ الْعَذَابِ﴾ مردن دەچێزێت (ودەمرێت) ﴿وَتَبْلُوكَ﴾ وە ئێمە تاقیتان دەکەینەووە ﴿يَا قَوْمِ وَالْآخِرُ﴾ بە خراپە
 و ناخۆشی وە بە چاکە و خۆشی ﴿وَبَشِّرِ﴾ تادەر کەوت (چاک و خراپ) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە هەر بۆ لای ئێمە
 دەگەرێنەو

﴿قَادِرَةٌ إِلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرَةٌ﴾ (ئەو موحەممەد ﷺ) کاتێ تۆ دەبینن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی که بێ باوەڕن ﴿إِنْ يَخِذُوا مِنَّا ظُفُرًا﴾ جگە لە گالتە و لاقرتی کردن بە تۆ هیچی تر ناکەن ﴿أَهَذَا الَّذِي﴾ (بەسەر سامیە کەووە دەلێن) ئا ئەمە ئەو کەسە یە ﴿يَذْكُرُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ﴾ (بە خراپی) باسی بته کائشان دەکات ﴿وَهُمْ يَذْكُرُ الْرَّحْمَنَ﴾ لە کاتیکدا خۆیان بە باسکردنی (فوڕشان) وزیکری خوای میهرەبان ﴿هُمْ كَفَرُوا﴾ بێ پروان ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي خَلَقْتُ الْإِنْسَانَ مِنْ عَجَلٍ﴾ (سرووشتی) نیشان وایە لەسەر پەلە کردن بەدی هێراوہ ﴿سَأُورِيكُمْ آيَاتِي﴾ بەزوویی تۆ لەی خۆمتان نیشان دەدەم ﴿فَلَا تَسْتَعْجِلُون﴾ کەواتە پەلە مە کەن ﴿وَيَقُولُوا﴾ وه (بەست بەرستان بە گالتەوہ) دەلێن ﴿مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ ئەم بە ئێنی (تۆ لەیە) کە ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئە گەر ئێوہ راستگۆن ﴿لَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ﴾ ئە گەر ئەوانە ی که کافرن بیانزانیایە (چ سزایەکی سەخت لەبەر دەمیاندا یە) ﴿حِينَ لَا يَكْفُوتُ﴾ کاتێ ناتوانن دووری بخەنەوہ ﴿عَنْ رُجُومِهِمُ النَّارَ وَالْعَذَابَ﴾ بێسە ی ئا گەر لە دەم و چا و و پشیان ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ و ئەوان یارمەتی نادرین ﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً﴾ بە لکو لە نا کاودا تووشیان دیت ﴿فَتَنَبَّهُهُمْ﴾ و سەر سامیان دەکات (بە شێوہ یە ک) ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ نە دەتوانن ﴿رَدَّهَا﴾ بێ گێرەوہ (بەر گری بکەن) ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ و ئەمۆ لە تیشیان دەدریت (تەو یە بکەن) ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَاهُم﴾ سویند بە خوا بێ گومان گالتە و لاقرتی کراوہ ﴿بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ﴾ بە پێغەمبەرانی پیش تۆش ﴿فَحَقَّقُوا الْآيَاتِ﴾ ئەمجا دەوری ئەوانە ی دا ﴿سَخَّرُوا مِنْهُمْ﴾ لەوان کە گالتە یان دە کرد (بە پێغەمبەرانی) ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئەو سزایە ی ئەوان گالتە یان بێ دە کرد ﴿قُلْ﴾ بلی (بە گالتە کە ران) ﴿مَنْ يَكْفُرْ﴾ کئی (دەتوانیت) ئێوہ پیا ریزیت ﴿يَأْتِيهِمُ النَّارُ﴾ بە شەو و بە روژ ﴿مِنَ الرَّحْمَنِ﴾ لە (سزای) خوای میهرەبان ﴿بَلْ هُمْ﴾ بە لکو ئەوانە ﴿عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ﴾ بەر دەوام پشت هەلە کەن لە یاد وزیکری بەر وەرد گاریان ﴿أَتْلَهُمُ اللَّهُ﴾ ناخۆ (ئەو بێ باوەڕانە) چەند بەر ستر او نیکیان هە یە ﴿تَمْنَعُهُمْ مِّن دُونِهَا﴾ جگە لە ئیمە رێگری (سزا) یان لێ یکات ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ (ئەو بەر ستر او انە) ناتوانن ﴿نَصْرَ أَنفُسِهِمْ﴾ یارمەتی خۆیان بە دەن ﴿وَلَا هُمْ مِّنَّا بِصَحْبٍ﴾ وە لە لایەن ئیمە شەوہ بە نا نادرین ﴿بَلْ مَتَّعْنَاهُم مَّا كَانُوا فِيهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ بە لکو ئیمە ئەوان و باو و باپیرانیانمان زیاندوو بە خوشی (ناز و نێعمەتی دۆنیامان بێدا بوون) ﴿حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ تاتە مەنی زۆریان بە سەر برد ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ دە ی ئایا ئەوانە (قورەیشیە کان) سەرنج نادەن ﴿أَنَّا أَنَا الْأَرْضُ﴾ کە بێ گومان ئیمە (ورده ورده) دێنە خاک و لا ئی (ئەوان) ﴿تَنقُصُهَا مِمَّنْ أَطْرَافُهَا﴾ لە هەموو لایەکی یەوہ کەمی دە کە ینەوہ (بەرز گار کردن لە لایەن موسلمانانەوہ) ﴿أَنَّهُمُ الْعَالَمُونَ﴾ دە ی ئایا ئەوان زان و سەر کەوتوون (یان ئیمە) ؟ ﴿﴾

﴿قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ﴾ (نہی موحہ مہد) ﴿بَلٰی﴾ بنگومان من تہنہا ثنہ بیدار دہ کہ مہوہ (دہ تان ترسینم) ﴿يَا لَوْنٰی﴾ بہ نیگا و وہ حی ﴿وَلَا يَسْمَعُ الصَّوْتُ الذِّعْرَةَ﴾ وہ کہہ کان بانگہ وازی (حق) نایبستن ﴿إِذَا مَا يَنْذِرُوتَ﴾ کاتیک کہ دہ ترسینن ﴿وَلَمَّا مَسَّتْهُمُ﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوو چاریان بیت ﴿تَفَحَّحَ﴾ کہ میٹ ﴿مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ سزای ہر وہر دگارت ﴿يَقُولُونَ﴾ بنگومان تہوان دہ لہن ﴿يَقُولُونَ﴾ ہاوارو تیاچوون بؤ نیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بہ راستی نیمہ (ہم وومان) ستمکار بووین ﴿وَنَصَّبَ﴾ وہ نیمہ دادہ نین ﴿الْمُؤْمِنِينَ الْقِطْطَ﴾ تہرازو وہ کانی دادہ ہر وہری (کہ کردہ وہی ہن دہ کیشرت) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ رورزی قیامہ ندا ﴿فَلَا تَنْظُرُوا نَفْسًا مِنْكُمْ﴾ تہمجا ہیچ کہس کہ مترین ستمی لی ناکریت ﴿وَأَن كَانَ مَقَالٌ﴾ با قورسی (کردہ وہ کھی) ﴿حَقِّقُوا مِنْ حَرِّكَ﴾ بہ قہدہر تووی خہر تہ لہ یہ کیش بیت ﴿أَنبِئَانًا﴾ نیمہ دہ بہتین ﴿وَكُنَّا بِأَخْسِیْنَ﴾ وہ بہ سہ کہ نیمہ ژمیریاری (کردہ وہی بہ ندہ کان) بین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْقُرْآنَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی تہورات (کہ جیا کہہ وہی حق و بہ تالہ) بہ خشیمانہ موسا و ہاروون، ﴿وَضِیَّةَ وَنُحْرًا﴾ وہروون کہہ وہ و یاد خہر وہ شہ ﴿الْمُتَّقِينَ﴾ بؤ پارنر کاران و لہ خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يَحْسَبُونَ﴾ تہوانہی کہہ ترسن ﴿رَبِّهِمْ بِالْغَيْبِ﴾ لہ ہر وہر دگاریان بہ نادپاری و بہ نہانی ﴿وَهُرَّ﴾ وہ تہوان (کہہ سانیکن) ﴿مِنْ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾ لہ رورزی دواپی زور دہ ترسن ﴿وَهَذَا﴾ وہ تہم (قورٹانہ) ﴿وَنُحْرًا﴾ تہوانہی یاد خہر وہیہ کی بہ قہر و ہر روزہ ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ نار دومانہ تہ خوار وہ ﴿أَفَأَنْتُمْ﴾ دہی ثایا ثنہوہ ﴿لَهُ مُسْكِرُونَ﴾ دانی پندا نانتین (باوہری ہن ناکہن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی بہ خشیمان ﴿إِبْرَاهِيمَ زُرَّادًا﴾ بہ ٹیراہیم رنعموونی وشارہ زایی ﴿مِنْ قَتْلٍ﴾ لہ پشیدا ﴿وَكُنَّا بِأَخْسِیْنَ﴾ وہ نیمہ لہ (شیاوی) تہو ناگادار بووین ﴿إِنَّا قَالُ﴾ کاتیک وونی ﴿لَا يَبُوءُ قَوْمٌ﴾ بہ باوکی و گہلہ کھی ﴿مَا هَذِهِ الشَّيْءُ الَّذِي﴾ نا تہم بہ یکہر و بتانہ چین ﴿أَنَّهُ لَهَا عَذَابٌ﴾ کہ ثنہوہ دہ بان ہرستن (بہ لایانہ وہ ماوتہ تہ وہ) ؟ ﴿قَالُوا﴾ (گہلہ کھی) ووتیان ﴿وَجَدْنَاهُ آتَانًا﴾ باوو باہیر انمان دیوہ ﴿لَهَا عَذَابٌ﴾ تہمانہ بان ہرستوہ ﴿قَالَ﴾ (ٹیراہیم) وونی ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بہ راستی ثنہوہ ﴿أَنْتُمْ وَآبَآؤُكُمْ﴾ خوٹان و باوو باہیر اتان ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ لہ گو مہر ایہ کی ناشکر ادان ﴿قَالُوا﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان ﴿أَحَقُّنَا بِالْحَقِّ﴾ ثایا راستی و حدقت بؤ ہیناوین ﴿أَنزَلْنَا مِنَ اللَّعِينِ﴾ با تو گالتہ مان ہن دہ کہ بیت ﴿قَالَ بَلْ زُكْرٌ﴾ (ٹیراہیم) وونی (حہ قم ہیناوہ) بہ لکو ہر وہر دگاری ثنہوہ ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہر وہر دگاری تاسمانہ کان و زہویہ ﴿الَّذِي فَطَرَهُنَّ﴾ ہر تہویش بہ دی ہیناون ﴿وَلَا أَغْنَىٰ ذٰلِكُمْ﴾ وہ بنگومان من لہ سہر تہوانہ (کہہ باسم کرد) ﴿مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ شاہید و بہ ناگایانم ﴿وَنَالَهُ﴾ سویند بہ خوا ﴿لَا يَجِدَنَّ أَشَدَّكُمْ﴾ پیلان دادہ نیم بؤ (لہ ناو بردنی) بتہ کانتان ﴿بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدْبِرِينَ﴾ دواپ تہوہی پشٹان ٹیکردن (بہ جیتان ہیشتن)

﴿فَجَعَلْنَاهُ جُرَدًا﴾ ثم مجا ئیر اہیم ہم مور بہ کانی و ورد کرد ﴿إِلَّا كَبِيرًا﴾ جگہ لہ بہ زلہ کہ بیان
 نہ بیت ﴿لَعَلَّنَاهُ﴾ بہ ٹومیدی تہ وہی ﴿إِنِّي نَزَّحُوت﴾ بگہ پرتنہ وہ بولای تہو (بولای ئیر اہیم تہ ویش
 راستیان پی بلی، بہ لکویا وہ پرتن) ﴿قَالُوا﴾ (بت پەرستان) ووتیان ﴿مَنْ قَعَلَ هَذَا﴾ کی تہ مہی کرد وہ
 ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ بہ خوا کاتمان (بہ بتہ کاتمان) ﴿إِنَّمَا﴾ بہ راستی تہو کہ سہ ﴿لَئِنْ أَطَّاعْتُمْ﴾ لہ ستہ مکارانہ
 (دہ بی سزا بدرست) ﴿قَالُوا﴾ (چہ نہ کہ سینک) ووتیان ﴿سَمِعْنَا قَوْلَ﴾ گوتمان لہ لاوٹک بوو
 ﴿يَذْكُرُنَا﴾ باسی تہ وانی (بتہ کانی بہ خرابہ) دہ کرد ﴿يَقَالُ لَهُ﴾ پنی دہ لئن ئیر اہیم ﴿قَالُوا﴾
 (کڑمہ لی لہ گہ لہ کی) ووتیان ﴿فَأَنزَلْنَا﴾ کہ واتہ بیہیتن ﴿عَلَى أَقْنَيْنِ﴾ لہ پینش چاوی
 خہ لک (بیوہ ستین) ﴿لَعَلَّنَاهُ يَشْهَدُونَ﴾ بہ لکو (تہ وانی دہ بتا ستہ وہ) شایہ تی لہ سہر بدن ﴿قَالُوا﴾
 ووتیان ﴿أَأَنْتَ قَعَلْتَ هَذَا﴾ نایا تو تہ مہت کرد وہ ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ بہ خوا کاتمان (بہ بتہ کاتمان)
 ﴿يَا نَزَّهِي﴾ تہی ئیر اہیم ﴿قَالَ﴾ (ئیر اہیم) ووتی ﴿بَلْ فَعَلَهُ رَكَبٌ مِّنْ هَٰؤُلَاءِ﴾ تہ خیر بہ لکو تہم بہ
 گہ وریان تہ وہی کرد وہ ﴿فَتَنُوهُمْ﴾ دہ پەر سیار تہ وانی (بتہ شکا وہ کان) بکہن ﴿إِنْ كَانُوا يَنْطَلِقُونَ﴾
 تہ گہر تہ وانی قسہ دہ کہن ﴿فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾ تہ مجا گہرانہ وہ بولای بہ کتری (سہریان کرد
 بہ یہ کدا) ﴿فَقَالُوا﴾ جا (لہ ناو خویاندا ہہ نڈیکیان) ووتیان ﴿إِنَّمَا﴾ بہ راستی تہوہ ﴿أَنشَرُ﴾ لہ ستہ مکارن
 ہہر خوتان ستہ مکارن ﴿ثُمَّ لِيَكُونُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ﴾ پاشان سہر بہرہ و خوار کرانہ وہ (گہرانہ وہ بولای سہر
 سہ خنی و تہ فامیہ کہ بیان) ﴿لَقَدْ عَنُتُوا﴾ بہ راستی تو دہ تزانہ ﴿مَا هَٰؤُلَاءِ يَنْطَلِقُونَ﴾ تہ و بتانہ قسہ نا کہن
 (تہی ئیر اہیم) ﴿قَالَ﴾ (ئیر اہیم) ووتی ﴿أَفَتَعْبُدُونَ﴾ دہی تہوہ دہ پەرستن؟ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 جگہ لہ خوا شتانیک ﴿لَا يَفْعَلُكُمْ شَيْئًا﴾ کہ ہیچ قازانج و سووڈیکتان پی ناگہ یہ نین ﴿وَلَا
 يَضُرُّكُمْ﴾ وہ ہیچ زیاتیکیشان لی نادہن ﴿إِنْ لَّكُمْ﴾ ٹوف بولای تہوہ ﴿وَلَمَّا تَعْبُدُونَ﴾ بولای تہوہ
 بتانہش کہ دہ پەرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیاتی خوا ﴿فَلَا تَعْبُدُونَ﴾ دہی نایا زیر نابن (بیر و ہوشتان
 ناخنہ کار) ﴿قَالُوا﴾ (ہندی لہ بت پەرستان) ووتیان ﴿حَرِّوْهُ﴾ (ئیر اہیم) چاک بسوتین
 ﴿وَأَنصُرْ رَأْيَ الْهَيْمِ﴾ وبار مہتی خوا کاتمان (بتہ کاتمان) بدن و سہریان بخن ﴿إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ﴾ تہ گہر تہوہ
 تہو کارہ دہ کہن ﴿قَالَ﴾ (کہ ئیر اہیمیان خستہ ناگرہ وہ) ووتیان ﴿يَكُنَّ﴾ تہی ناگر ﴿كُونِي بَرًّا
 وَمَلَأْمًا﴾ سارد بہرہ وہ بولای زبانہ ﴿عَلَىٰ نَزَّهِي﴾ لہ سہر ئیر اہیم ﴿وَأَزَادُوا بِهِمْ كِبْرًا﴾ تہ وانی
 وستان پیلان بگپن لہ ئیر اہیم (بہ سووتان لہ ناوی بہرن) ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ بہ لام تہمہ تہ وانی کردہ
 ﴿الْأَخْضَرِ﴾ زہرہ مہ نڈیرین (دور اوترین) کہ س ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا﴾ وہ ئیر اہیم ولو و طمان
 پڑگار کرد ﴿إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي﴾ و (نار دمانن) بولای تہوہ زہویہ (بولای شام) ﴿يَرْكَبُ فِيهَا النَّارِينَ﴾
 کہ بیت و فرمان تی خستبوو ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ﴾ وہ بہ خشیمان بہ ئیر اہیم ﴿إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً﴾
 ئیسحاق و (بہ ئیسحاقیش) بہ عقوب، بہ زیاد (لہ داوا کہی ئیر اہیم کہ داوی مندالیکی کرد)
 ﴿وَجَعَلْنَاهُ﴾ وہ ہم و وایان کرد ﴿صَلِيبًا﴾ بہ پیای چاک ﴿

﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَهْمَةً﴾ وہ نہوانمان کرد بہ پشمہوا ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ بہ فہرمانی نیمہ برتصوونی (خہلکیان) دہ کرد ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ﴾ وہ نیگامان کرد بزیان ﴿يَقُولُ لَقَدْ رَبِّي﴾ بہ نہنجامدانی کاری چاک ﴿وَقَالُوا أَتُحْشَرُونَ﴾ وہ بہ نویتز کردن ﴿وَأَيُّكُمْ أَرْسَلْنَا﴾ و زہ کات دان ﴿وَكَيْتُ الْوَالِدَا﴾ وہ نہوان ہر ہر ہر نیمہ ﴿عَلِيِّينَ﴾ عیبادہتیاں دہ کرد ﴿وَلَوْ طَاءَ آتَيْنَاكَ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ بہ خشیمان بہ لہووط پتغہ مہریتی و زانیاری ﴿وَنَحْنُ نَعْلَمُ﴾ وہ بزگارمان کرد ﴿مِنَ الْقُرْآنِ﴾ لہ (دہست خہلکی) نہو شمارہی (سہ دوم) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَّعَمَلِ الْفُلَيْنِ﴾ کہ (خہلکہ کھی) کردہوہی بیس و دزفویان دہ کرد (نیربازیان دہ کرد) ﴿إِنَّمَا كَانُوا﴾ بہراستی نہوانہ ﴿قَوْمَ سَوَءٍ فَاسْتَعِينُوا﴾ گہلنکی خراپی لہ فہرمان دہر چوہو ہوون ﴿وَأَذِّنْ لَهُ فِي يَمِينَيْهِ﴾ وہ لہووطمان خستہناورہ حممت و مہرہبانی خزمانہوہ ﴿إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ بہراستی لہووط لہ چاکہ کاران ہوون ﴿وَلَوْحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ وہ ہینشر نوح پتغہ مہر ﴿ہَاوَارِي﴾ (لہ نیمہ) کرد ﴿فَأَسْمِعْ يَسْمِعُ الْآدَمُ﴾ لہ مجا نیمہش وہ لامماندایہوہ و بہدہنگیہوہ ہائین ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ﴾ خوی و (ہیماندارانی) خیزانہ کہ ہیمان بزگار کرد ﴿مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ لہ تہنگانہ زور گہورہ کہ (لہ لافاو و خنکان) ﴿وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الْأَذْيَانِ﴾ وہ ہارمہ ہیمان دالہ دزی نہو گہلہی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ کہ بہلگہو ثابہتہ کانی نیمہیان بہ درو دہزانی ﴿إِنَّمَا﴾ بہراستی نہوانہ ﴿كَانُوا قَوْمَ سَوَءٍ﴾ گہلنک ہوون ہوچوون لہ خرابہدا ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ أَفْجُوتٍ﴾ لہ بہر نہوہ ہموویانمان خنکان (لہ توفانہ کہدا) ﴿وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ﴾ (باسی) داوودو سولہ ہیمان بکہ ﴿إِذْ يَخْشَوْنَ﴾ کاتی ہریاریان دہر کرد ﴿فِي النَّارِ﴾ دہر بارہی نہو کشتو کالہی ﴿إِذْ نَفَخْنَا فِيهِ مِنْ غَمْرِ الْقُورِ﴾ کہ بہ شہو نازہلی کہ سانیک تیدا لہوہراہوون (زیانیان لی دابو) ﴿وَكَيْتُ الْخَكِيمِ﴾ وہ نیمہ ہو دادوہری ہریارہ کہیان ﴿شَهِيدِينَ﴾ ٹامادہ (ٹاگادار) ہوویں ﴿فَقَهَّمْنَهَا سُلَيْمَانَ﴾ لہوسا نیمہ نہوہ مان فہری سولہ ہیمان کرد (سولہ ہیمان وونی: نازہلہ زیان خورہ کہ ہدریتہ دہست خاوہن کشتو کالہ کہ، کہلک لہ شیر ویدر ہہمیان و ہریگریت، وہ کشتو کالہ کھی ہدریتہ دہست خاوہن نازہلہ کہ بہر و ہوہوہ کھی بخون و خرمہتی بکہن ساوہک ہیش زیان لینکہو تنہ کھی لی دیتہوہ، ہاشان ہہرہک لہ نازہل و کشتو کالہ کہ بگہریتز نہوہ ہو خاوہنہ کانیان) ﴿وَكَيْتُ آتَيْنَاكَ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ وہ بہ ہر ہک لہو دہوانہ (داوود و سولہ ہیمان) پتغہ مہریتی (ودادوہری) و زانستمان پیدان ﴿وَسَخَّرَ﴾ وہ رامان ہینا ﴿مَعَ دَاوُدَ﴾ لہ گہل داوودا ﴿الْحَبَّالَ رُسُلًا وَالْعَظِيمِ﴾ چیاکان و بالندہ کہ نہسبیحاتی خواہان دہ کرد ﴿وَكَيْتُ الْفَعِيلِينَ﴾ وہ ہر نیمہ نہوہمان کرد (ہو داوود) ﴿وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكَرٍ﴾ وہ داوودمان فہری دروسکر دنی ہوشاکی زرنی (جہنگی) کرد ہو نیمہ ﴿يُخَصِّصُكُمْ مِنْ تَاسِكَةٍ﴾ تابان ہاریزنت لہ کاتی شہرو کوشنارتاندا ﴿فَهَلْ أَسْتُرُ﴾ دہی ثابا نیمہ ﴿شُكْرُونَ﴾ سوہاس گوزارن (ہو خوا لہ ہر نہم نیمہ تانہ) ﴿وَأَسْلَمْنَا﴾ وہ (رامان ہینا) ہو سولہ ہیمان ﴿أَلَيْسَ عَلَيْنَا﴾ ہای توند (رہ شہبا) ﴿نَجْمِي بِأَمْرِهِ﴾ بہ فہرمانی سولہ ہیمان دہر وشت ﴿إِلَى الْأَرْضِ﴾ ہو نہو وولات و زہوہیہی ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ آيَاتٌ﴾ کہ ہر ہیت و بہرہ کہتمان کرد ہوون ﴿وَكَيْتُ﴾ وہ نیمہ ﴿يَكُنْ لَكُمْ﴾ بہ ہموو شتیک ﴿عَلِيِّينَ﴾ ٹاگادار ہوویں

﴿وَمِنَ الشَّكِطِينَ مَن﴾ وہ ہندی لہ شہ پتانہ کان (مان رام ہینابو) ﴿يَعُوضُونَ لَهُ﴾ دہ چو نہ ژیری دہریا یو
 سولہ بمان (تا گہ و ہر و مرواری یو دہرہینن) ﴿وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ﴾ وہ جگہ لہوہ کاری تریشبان دہ کرد
 (یو وی وہ کڑ شک در و سکر دن) ﴿وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ﴾ بہ راستی نیمہش چاودنر (وہاریزہری) یو نہوان
 یوین ﴿وَأَيُّوبَ﴾ وہ (باسی) نہ یووب (بکہ) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کانیک ہاواری لہ پەر و ہر د گاری کرد
 (لہ دوا ی ناسا غی ماوہ بہ کی زور) ﴿إِنِّي﴾ بہ راستی من ﴿مَسِيءٌ ضَلُّوا﴾ زیان و تازار و نہ خوشی دوو چارم
 یوہ ﴿وَأَنفَتِ الرَّجْمِيتَ﴾ و توش مہرہ بانترینی مہرہ بانانی ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ جا نیمہش ہاوار
 و نراکہ بمان گیرا کرد ﴿فَكَشَفْنَا﴾ و لامان برد ﴿مَائِدَةٍ مِّنْ طَيْرٍ﴾ نہو زیان و تازار و نہ خوشی بہی کہ ہدیو
 ﴿وَأَنبَتْنَا أَهْلَهُ﴾ وہ ہموو مال و مند الیمان پی بہ خشبہ وہ (کہ پیشتر مرد یوون) ﴿وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ﴾ و نہو ہندی
 نریش لہ گہ لہ اندا ﴿رَحْمَةً مِّنْ عِزِّنَا﴾ نہوہ بہ حمہ نیکی تابیہت یوولہ نیمہوہ ﴿وَذَكَرْنَا الْعَبِيدَ﴾ وہ بیر خہرہوہ
 و ناموز گاری یوو یو خوا بہرستان ﴿وَأَسْمِعِيلَ وَآدِرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ﴾ وہ (باسی) تیماعیل و ئیدریس
 و ذہل کفیل (بکہ) ﴿كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ﴾ ہموویان لہ نارام گران یوون ﴿وَأَذْكُنَّهُمْ﴾ وہ نیمہ نہوانمان خستہ
 ﴿فِي رَحْمَتِنَا﴾ ناو بہ حمہنی خومان (کہ بہہشتہ) ﴿إِنَّهُمْ﴾ بینگومان نہوانہ ﴿مِنَ الصَّابِرِينَ﴾
 لہ چاکہ کہ کاران یوون ﴿وَذَا النُّوَبِ﴾ وہ (باسی) زہنون (یونس بکہ کہ پتغہ مہری خہلکی نہینہوا
 یو) ﴿إِذْ ذَهَبَ﴾ کانیک ریششت ﴿مُعْظِيًّا﴾ بہ نورہی (گہلہ کدی بہ جی ہیششت) ﴿فَضَلَّ﴾ وای دوزانی
 ﴿أَن لَّنْ نَقْذِرَ عَلَيْهِ﴾ نیمہ نہنگانہی بہ سہردا ناہینین و ہروا وازی لی دہہینین ﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ﴾ (خوای
 گہورہ تا قیکردوہ و فریڈرایہ ناو دہریا و نہہتگیٹ قوتی دا) جا لہ تاریکیہ کاندا (تاریکی شدو و دہریا و ناو
 سکی نہہنگ) ہاواری کرد ﴿أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (نہی خواہی) بہ راستی ہیچ پەرستراونکی بہہدق و راستی
 نیہ جگہ لہ تو ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاکی و بنگہردی یو تویہ ﴿إِنِّي كُنْتُ﴾ بینگومان من ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾
 لہ ستہمکاران یووم (لہ بہر نہوہی نارام نہ گرت و وازم لہ گہلہ کہم ہینا) ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ نیمہش
 نزاو ہاواری نہومان گیرا کرد ﴿وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ و لہو غدم و خہفتہ رزگارمان کرد ﴿وَكَذَلِكَ﴾
 ہر بہو شینوہیہ ﴿لِّنُجِيَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نیماندانریش رزگار دہکین ﴿وَرَزَّكَرِيَّا﴾ وہ (باسی) زہ کہریبا
 (بکہ) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کانیک ہاواری لہ پەر و ہر د گاری کرد ﴿رَبِّ﴾ نہی پەر و ہر د گارم ﴿لَا تَذَرْنِي فَرْدًا﴾
 بہ نہنہا مہیلہرہوہ (مند الیکم پی بہہخشہ) ﴿وَأَنتَ﴾ وہ تو ﴿خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾ چاکترین میراگرانی ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ نیمہش
 دوعای نہومان وہ لام دایہوہ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ﴾ و یہ حیمان پی بہہخشہ
 ﴿وَأَصْحَابًا لَهُ زَوْجَةً﴾ و خیزانہ کہ شیمان یو چاک کردوہ (لہ نہ زوکی) ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بینگومان نہوانہی
 (باسکران لہ پتغہ مہران) ﴿يُسْرِعُونَ﴾ پیش بر کتیان دہ کرد ﴿فِي الْخَيْرَاتِ﴾ لہ (نہجامدانی) ہموو
 خیر و چاکہ بہ کدا ﴿وَيَذْكُرُنَا﴾ و ہاواریان لہ نیمہ دہ کرد ﴿رَعِبَ أَوْ رَهَبًا﴾ بہ ٹومیدی (بہہشت) ولہ نرسی
 (دوزخ) ﴿وَكَانُوا﴾ وہ نہوان ﴿لِنُخْشِعِينَ﴾ ملکہچ یوون یو نیمہ (وہ نرسن لیمان) ﴿

﴿وَالَّذِينَ﴾ وه (باسی) نه و نافرته (مهریه می کچی عیمران بکه) ﴿أَخَصَّتْ فَرْجَهَا﴾ که داویننی خوی
 یار است ﴿فَنَفَخْنَا فِيهَا﴾ نه مجا فورمان پیدا کرد (به هوی جوړه نیله وه) ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ له و روحه
 که هسی خومان بوو ﴿وَجَعَلْنَاهَا نِهَا﴾ وه نه و (مهریه م) و کوربه که یمان کرد ﴿آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾
 به موعجزه به ک بؤ جیهانیان ﴿إِنَّ هَذِهِ﴾ به راستی ثا نه مهیه ﴿أَمْتَكُمْ﴾ ثابینی نیوه
 ﴿أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ﴾ که به ک ثابینه (ثابینی هم و پتغه مبه رانه) ﴿وَأَنَّا رَبُّكُمْ﴾ و منیش به و و رد گارتانم
 ﴿فَاعْبُدُونِ﴾ که واته تنها من به رستن ﴿وَنَقُطِعْ أَعْيُنَهُمْ بِبَيْنِهِمْ﴾ به لام خه لکی
 جیا و ازیان که و ته نیوان و سه ریتی پتغه مبه ر کانیان کرد زور به یان بوون به چنده کومل
 گرو هیکه وه (هه ستان ده مستیان کرد به به رستن بت و هه و او نارزووی خویان) ﴿كُلُّ﴾ (به لام)
 هه وویان ﴿إِلَيْكَ رَاجِعُونَ﴾ نه نه بؤ لای نیمه ده گه پتغه وه ﴿فَنَنْ﴾ نه مجا هر کس
 ﴿يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ (هر چنده) له کرده وه چاکه کان بکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ (به و مدرجه ی)
 با و در داریش بیت ﴿فَلَا تُفَرِّقْ بَيْنَهُمَا﴾ نه وه (پاداشتی) کوششه که ی وون نابیت و به فیر و ناروات
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ كَافٍ﴾ به راستی نیمه بؤ (کرده وه کانی) نه و نو و سه رین ﴿وَحَرِّمْنَا عَلَى قَرْيَةٍ﴾
 وه هه رانه قه ده غه به و ناشیت بؤ خه لکی نه و گوند و شارانه ی ﴿أَقْلَهُ كُنْهَا﴾ که کا و لمان کردن
 و له نا و مان به ردن ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ لَآ يَرْجِعُونَ﴾ که جارتکی تر بگه پتغه وه (بؤ دونیا) ﴿حَقَّ إِذَا﴾ (زیان
 در نه وه ده بیت) تا نه و کانه ی ﴿فَتُحَرِّتْ بِأُجُوجٍ وَمَآجُوجٍ﴾ (به به سته که ی) به تجوج و مه تجوج
 ده کریته وه ﴿وَهُمْ﴾ نه و انیش ﴿مِنْ كُلِّ حَدَبٍ﴾ له هه و و به رزاییه که وه ﴿يَنبَسِلُونَ﴾ به به له
 (و به خیر ایی) دینه خواره وه ﴿وَأَقْرَبَ﴾ و نه زیک بؤ ته وه ﴿أَلَوْعْدُ الْحَقِّ﴾ به لینی راست (هاتی
 قیامت) ﴿فَإِذَا﴾ جا له نا کا و دا ﴿فِي شَجْصَةٍ﴾ نه به لوق و زهق ده بی ﴿أَنْصُرُ الْيَزِيدَ كَقَرُّوا﴾ چاوی
 نه واته ی بی بر و بوون ﴿يَكُونَنَّ﴾ (ده لنین) ها و او و مهرگ بؤ نیمه ﴿فَدَكَّنَا﴾ بنگومان نیمه له دونیا دا
 ﴿فِي عَقْلِهِمْ هَذَا﴾ له بی نا گایبه ک (ی نه و او) دا بووین له نه مه ﴿بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ ته خیر به لکو
 نیمه سته مکار بووین ﴿إِنَّكُمْ﴾ به راستی نیوه ﴿وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ و نه واته ده تانپه رستن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿خَصَبُ جَهَنَّمَ﴾ (ده به نه) سو و ته مه نی (وهه لگیر سینتری) دوزخ
 ﴿أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ﴾ نیوه (و نه و ان) ده چته ناوییه وه ﴿لَوْ كُنَّا هَتُولَاءَ﴾ نه گه ر ثا نه واته (به کان)
 ﴿إِلَٰهَةً﴾ خوا بو و نایه ﴿مَّا وَرَدُوكَ﴾ نه ده چو و نه نا و نه و (ناگری دوزخ) وه ﴿وَكُلُّ﴾ وه هه و و
 (بت و بت به رستان) ﴿فِيهَا آخِلِدُونَ﴾ به هه میشه یی تپیدا ده میتنه وه ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ بؤ نه و (دوزخ خپانه) هه به
 ﴿فِيهَا﴾ له دوزخ دا ﴿تَقَرَّرَ﴾ هه ناسه ی سار ده لکپشان ﴿وَهُمْ فِيهَا﴾ و نه و ان له ویدا (له دوزخ خدا)
 ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ هېچ نابستن ﴿إِنَّ الْيَزِيدَ﴾ بنگومان نه واته ی ﴿سَبَقَتْ لَهْمُ قَتْلًا﴾ له لایه ن نیمه وه
 پیشر بریار درا وه بؤیان ﴿الْحَسْبُ﴾ که به خته و و رین (و چاکه به یرنه رینان) ﴿أَرْزَيْتَ﴾ نه واته
 ﴿عَنْهَا مُتَعَدُونَ﴾ له دوزخ دو و ر ده خریته وه

﴿لَا تَسْمَعُونَ﴾ (نہ وان) نایستن ﴿حَیْسَبَهَا﴾ دہنگی (بلیسہ و قرچہی) ناگری دوزخ ﴿وَهُنَّ﴾
 وہ نہ وان ﴿فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُنَّ﴾ لہ ناو نہ و (نازو نبعمہ تہ) ی دلہان حہ زی لیبہ تی ﴿حَلَّالُونَ﴾
 بدہہ مہشہ بی و بی پرانہ وہ دہ میتہ وہ ﴿لَا يَخْرُجُنَّ﴾ غہ مباریان ناکات ﴿الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ﴾ ترسہ
 ہرہ گہ ورہ کہ (لہ قیامہ تدا) ﴿وَتَلَقَّيْنَهُمَا أَلَمًّا﴾ و فریشہ کانیش پیشوازیان لی دہ کہن (لہ بدر
 دہر گاکانی بدہ شندا) ﴿هَذَا يَوْمُكُمْ أَلَمِي﴾ (وپیان دہ لین) نہ مہ نہ و رورہہ ﴿كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾
 کہ بہ لیستان ہن در ابو ﴿يَوْمَ﴾ (یتہ وہ پریان) نہ و رورہی ﴿تَطْلُو السَّمَاءَ﴾ کہ نامسانہ کان دہ پتچینہ وہ
 ﴿كُلِّي أَنْتِجِلِي لِي كُتُبِي﴾ وہ ک پتچانہ وہ لول کردنی تو ماری کتب و پتہ ترو کتب ﴿كَمَا بَدَأْنَا
 أَوَّلَ خَلْقٍ﴾ وہ ک بہ کمہ جار چون دروستان کرد (بہ روت و قروتی) ﴿تُعِيدُهُ﴾ (پاش مردنیش) نہ و
 (دروست کردنہ) دو بارہ دہ کہینہ وہ ﴿وَعَدَا عَيْنًا﴾ نہ و بہ لیتیکہ (جی بہ جی کردنی) لہ سہر نیمہ بہ
 ﴿إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ بنگومان نیمہ (نہ و بہ لیتہ) بہ دی دہیتین ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا﴾ سویند بہ خوا
 بنگومان نیمہ نووسیو مانہ ﴿فِي الزُّبُرِ﴾ لہ زہ سووردا ﴿مِنْ بَعْدِ الْيَكْبَرِ﴾ لہ دوا ی نووسی لہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿أَنَّ الْأَرْضَ﴾ بہ راستی سہر زہوی (بہ ہشت) ﴿بَرْنَهَا﴾ دہنہ خواونی و بہ میرانی
 دہینہ ﴿بِعَادِي الضُّلُوحِ﴾ بہندہ چاک و پاکہ کانم ﴿إِنْ فِي هَذَا لَبَنَاءٌ﴾ بنگومان لہ مہدا
 (لہ وہی لہم سورہ تہدا باسکرا) بہسہ کہ پند و ناموز گاری بیت ﴿لِقَوْمٍ عَصِيْبٍ﴾ بؤ گہ لی خوا
 پدستان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وہ (نہی موحد مہد ﴿تَوْحِيدِ﴾) تو مان نہنہا بؤ نہ وہ
 نار دوہ کہرہ حمہ ت بیت بؤ جیہانیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿إِنَّمَا أَوْحَى إِلَيَّ﴾ بنگومان تہنہا شتیک کہ نیگا
 کراوہ بؤ من ﴿أَنَّمَا أَلْهَمْتُ الْوَحْيَ﴾ (نہ مہیہ) کہ بہ راستی پدستر او ی ثیوہ خوا ی ناک و تہ نہایہ
 ﴿فَقُلْ أَسْمِعُوا سَمْعًا﴾ دہی نایا ثیوہ ملکچ دہ بن ؟ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا نہ گدر پرویان و ہر گتیرا
 ﴿فَقُلْ أَذْهَبَ أَمْ لَا﴾ نہ وہ بلی ہمو و تانم ناگدار کرد ﴿عَلَى سَوَاءٍ﴾ بہ یہ کسانہ ﴿وَأَنْ أَدْرِي﴾ و ناشزانم
 ﴿أَقْرَبُ أَمْ يَبِيدُ﴾ نزیکہ یادوورہ (ہانتی) ﴿مَا تُوعَدُونَ﴾ نہ و ہرہ شہی لیستان دہ کریت ﴿إِنَّهُ
 يَعْلَمُ﴾ بہ راستی خوا دہ زانی ﴿الْجَهَنَّمَ الْقَوْلُ﴾ بہ ورنہ و قسہی ناشکرا ﴿وَنَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ﴾ وہ
 دہ شزانیت بہ و قسہی دہ شارانہ وہ ﴿وَأَنْ أَدْرِي﴾ و ہن نازانم (مولہ ت داننان) ﴿لَحْدَةً﴾ قسہ لکمرہ
 لہ واندہ تا قیکردنہ وہ بیت بؤ ثیوہ ﴿وَمَتَّعْ إِلَىٰ حِينٍ﴾ (بہ ویت) تاما و ہدہ ک (وازان لی بہیتیت) کہر ابویرن
 ﴿قُلْ﴾ (پینہ مہد ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾) فہر مووی ﴿رَبِّ أَصْحَابِ الْحَقِّ﴾ نہی پدروہر دگام بہ داد گہرانہ ہر یار بدہ (لہ
 نیوان من و تہم بی باوہراندہا) ﴿وَرَبُّنَا﴾ وہ پدروہر دگاری نیمہ ﴿الْخَيْرِ الْمُسْتَعَانَ﴾ مہربانی بار مہتی
 لی داوا کراوہ ﴿عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ﴾ لہ بہرانبہر (نہ و قسہ نابہ جیہانہی) ثیوہ دہ لین و ہلیدہ بہ سن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تہی خہ لکینہ ﴿اتَّقُوا رَبَّكُمُ﴾ بترسن لہ (سزای) بہرورہ گارنان ﴿إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ﴾ چونکہ بہ راستی یوومہ لہرزہی قیامت ہہستان ﴿شَقَّ عَظِيمٌ﴾ شنیکی زور گہورہ بہ، کارہ ساتینکی ساماناکہ ﴿يَوْمَ تَرْوُكُهُا﴾ لہو پوزہ دا تئوہ نہو (یوومہ لہرزہ) دہینن ﴿وَذَهَبَ﴾ بی ناگا دہی (لہ ترسی نہو پوزہ) ﴿كُلُّ مُرْتَضَعٍ﴾ ہہموو ثافرہ تینکی شیردہر (کانی کمہمکی لہدہمی مندالہ کہیدایہ) ﴿عَنِ الرِّضْعَةِ﴾ لہ نہو (مندالہ) ی شیر ی بی داوہ ﴿وَنَضَعُ﴾ وہ فری دہدات ولہ باری دہچیت ﴿كُلُّ دَابٍّ﴾ ہہموو دور گیانیک (مینہ بہ کی مسک پر) ﴿حَتَّىٰ حَلَّهَا﴾ مسکہ کہی (کور بہ کہی) ﴿وَتَرَى النَّاسَ﴾ خہ لکی دہینی ﴿سُكَّرًا﴾ (وہک) سہر خوشن ﴿وَمَأْمُرٍ يُسْكَّرُ﴾ بہ لام سہر خوشیش نین ﴿وَلَا يَحِيقُ عَذَابُ اللَّهِ شَيْدًا﴾ بہ لکو سزای سہخت و بہ تینی خوا (وای لی کردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ لہ مروفہ کاندہ کہسی وا ہدیہ (نہضری کوری حارث) ﴿يُحَادِلُ فِي آثَمِهِ﴾ موجدہ لہ دہکات دہبارہی خوا (و سیفہ نہ کانی) ﴿يَخْتَرِعُ﴾ بہین ہیچ زانیاری و زانستیک ﴿وَيَسْتَجِ كُنَّ شَيْطَانِ مَرِيدٍ﴾ وہ شوینی ہہموو شہیتانکی سہر کہش دہ کہوت ﴿كُتِبَ عَلَيْهِ﴾ لہ سہری نوسراوہ (ہر بار دراوہ) ﴿أَنَّهُ مَن نَّوَلَّاهُ﴾ کہ ینگومان ہد کہ سیک خوشی بویت (وشوینی بکہوت) ﴿قَالَ لَهُ يُصَلِّ﴾ نہوہ بہ راستی گوہر ای دہکات ﴿وَيَهْدِي﴾ وہ پشموونی دہکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ بؤ سزای ناگری ہہ لگیر ساوی دوزخ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تہی خہ لکینہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ تہ گہر تئوہ ﴿فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَيْتِ﴾ لہ گوہماندان دہبارہی زیندو یوونہوہ ﴿فَإِنِّي خَلَقْتُكُمْ﴾ تہوسا (ہزانن) بہ راستی نیمہ تئوہمان دروست کردوہ ﴿مِّن نَّبَاتٍ﴾ لہ خاک (خول) ﴿ثُمَّ مِّن نُّطْفَرٍ﴾ پاشان (تہوہ کان) لہ نوتفہ بہک (دروست دہین) ﴿ثُمَّ مِّن عَلَقٍ﴾ دواتر (دہینہ) پارچہ خوینکی مہیو ﴿ثُمَّ مِّن نُّعْصَةٍ﴾ دواہی تہوہ (دہینہ) پارچہ گوشتیک ﴿مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ﴾ شکل و شیوہ کیشراو و شکل و شیوہ نہ کیشراو ﴿يَتَّبِعُ لَكُمُ﴾ بؤ تہوہی پرونی بکہینہوہ بؤ تئوہ ﴿وَنَقِزُ فِي الْأَرْحَامِ﴾ وہ لہمندالندان دہبہیانہوہ (پایدہ گرین) ﴿مَّا تَلَّكُمُ﴾ تہو (بیچو) ہی ہمانہوت (لہبار نہچیت) ﴿إِنَّا أَجَلُ مُسْقًى﴾ تاکانیک دباری کراو ﴿ثُمَّ نَخْرِجُكُمْ طِفْلًا﴾ پاشان (لہسکی دایکتان) دہرتان دہہین بہساوایی ﴿ثُمَّ لِنَبْلُو أَشَدَّكُمْ﴾ پاشان گہورہ دہین تادہ گہنہ تہوای ہیزو نواناتان ﴿وَمِن كَرَمٍ مُّتَقًى﴾ وہ (لہم تہمہنہدا) ہہندیکتان دہریترت ﴿وَمِنكُمْ مَّن يُزُدُّ﴾ وہ ہہندیکتان دہگہ بہترنہ ﴿إِنَّا أَرْزَقُ الْغُمِي﴾ نہو بہری پیری، بین کہ لکترینی تہمہن ﴿لِكَيْ لَا يَقْلَمَ﴾ بؤ تہوہی نہزانی و لہبیری نہ میتیت ﴿مِن بَعْدِ عِلْمٍ مُّخْتًا﴾ ہہرچی کہ دہزانی ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ﴾ وہزہوی دہینی (لہزستاندا) ﴿قَائِدَةً﴾ خاموشہ ووشک وین گیابہ ﴿فَإِنَّا أَنزَلْنَاهَا آتَاءً﴾ جا کانتیک بارانمان بہ سہردا باراند ﴿تَهْرُوتَ﴾ زہوی (پوہہ کی لی دہرویت و) دہجولیت ﴿وَرَبَّتْ﴾ زہوی ہہل دہدات (بہرز دہیت) ﴿وَأَنشَأَتْ﴾ و (زہوی) دہروینی ﴿مِن كَلْبٍ رَّوَجٍ يَّهِيحُ﴾ لہہموو جزوہ (گیا و گولیک) جوان ﴿٥﴾

﴿ذَٰلِكَ يَٰأَيُّهَا نَهْوَىٰ﴾ (باس کرا) له بهر نه وه ده دلباشن ﴿اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ﴾ که خوا حق و راسته ﴿وَأَنَّهُ يُخَيِّمُ النَّوَىٰ﴾ وه ینگومان مردوه کان زیند وو ده کانه وه ﴿وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ینگومان نهو (خوا به) توانای به سهر هموو شتینکدا هه به ﴿وَأَنَّهُ أَتَمُّ مِمَّا تُبَيِّنُ﴾ وه بهر راستی قیامت ﴿وَأَنَّهُ دِينُ﴾ (به ر باد بیت) ﴿لَا يَسْتَفِيدُهَا﴾ گومانای نیدانی به ﴿وَأَنَّهُ اللَّهُ﴾ و دلباش بن خوا ﴿يَعْبُدُ﴾ زیند وو ده کانه وه ﴿مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ هموو نهو که سانه ی له ناو گوره کاند (مردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وه له ناو خه لکدا که سی واهه به ﴿يُحَادِّثُ فِي اللَّهِ﴾ موجه له ده کات ده رباره ی خوا ﴿يَعْرِضُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُدًى﴾ به ی هیچ زانباری و شاره زایه که (بدلگه به که) ﴿وَلَا يَكْتَسِبُ ثَمَرًا﴾ وه به ی کتیبکی روونکمره وه (له لایه ن خوا وه) ﴿ثَانٍ عَظِيمٍ﴾ (که سیکه) روو وه رده گیریت (و حق وه رنا گیریت) ﴿لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بو نه وه ی خه لک له رینگه ی خوا لادا ﴿لَهُ فِي الدِّينِ حِزْبٌ﴾ نهو که سه له دوتیادا سهر شوپ ده بیت ﴿وَلِيُذِيقَهُ رَوْحَهُ الْفَيْسَمَةِ﴾ وه له قیامتیشدا بی ده چیزین ﴿عَذَابُ الْآخِرِينَ﴾ سزای سونیه ر ﴿ذَٰلِكَ﴾ (بی ده و و تریت) نهو سزایه (که باس کرا) ﴿بِمَا قَدَّمْتِ يَدًا﴾ به هوی نهو (گونا هانه وه به) که به ده سی خوت پشت خستوه ﴿وَأَنَّهُ اللَّهُ﴾ وه ینگومان خوا ﴿لَيْسَ بِظَلَمٍ﴾ مستهم کار نی به ﴿يُلْقِيهِ﴾ به بنده کانی ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وه له ناو خه لکدا که سی واهه به ﴿يَعْبُدُ اللَّهَ﴾ خوا ده بهرستی ﴿عَلَىٰ حَرْفٍ﴾ له قهر اعدا، (له نیوانینکدا) ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ﴾ چانه گهر تووشی خیر و خوشی بوو ﴿أَطْمَأَنَّ بِهِ﴾ دلخوش ده بی بی (به رده وام ده بی له خوا به رستی دا) ﴿فَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ﴾ وه نه گهر تووشی تاقیکردنه وه به لا بوو ﴿أَنفَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ﴾ به ره و دوا هه لده که بریتته وه پاش گهر ده بیتته وه له ثابن ﴿خَيْرٌ لِّلْأَيَّامِ الْآخِرَةِ﴾ زهره مهندی دنیا و قیامت بووه ﴿ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ تنها نه وه به ﴿الْخُسْرَانِ الْمُبِينِ﴾ زانباری و خسارت مهندی روون و ناشکرا ﴿يَدْعُوا﴾ نهو ده پارتته وه (وده بهرستی) ﴿مِنَ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُهُ﴾ شتیک نه زبانی پنده که به نیت ﴿وَمَا لَا يَنْفَعُهُ﴾ وه نه سوود و قازانجیسی پنده که به نیت ﴿ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ تنها نه وه به ﴿الْطَّيِّبِ الْمُبِينِ﴾ له ری لادانی (گومرایی) زور دوور له پرستی ﴿يَدْعُوا﴾ نهو هاوارده کات، وده بهرستی ﴿لَمَنْ ضَرُّهُ﴾ (له) که سیک که زبانی ﴿أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ﴾ له سوودی نزدیکتره ﴿لَيْسَ النَّوَىٰ﴾ نای چ پشتیوانیکی خرا به ﴿وَلَيْسَ الْغَيْبُ﴾ وه چ هاوری و هاوده میکی خرا به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به پرستی خوا ﴿يُدْخِلُ الْآيَاتِ﴾ اموا و عیالوا الصلیحتی نه وانه ی که باوه ریان هیتاوه و کرده وه چاکه کانیان کردوه ده یانخانه ﴿جَنَّتْ﴾ باخه کانی به ده شسته وه ﴿عَجْرٍ مِنْ عَجْمٍ آلا نَهْرٌ﴾ که روو باره کان ده رن به زرباندا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ینگومان خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ نه وه ی بیهو نیت ده بکات ﴿مَنْ كَانَ ظَنُّهُ﴾ هه ر که س و اگومان ده بات (له بی بر وایان) ﴿فَإِنْ لَّنْ بَصَرَةٌ﴾ که هه ر گیر خوانه و (بیتغه مبه ره) باره می نادات و سه ری ناخات ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دنیا و دوار و زدا ﴿فَلْيَسُدَّ سَبِيلَ إِلَى السَّمَاءِ﴾ دوبا پد نیک به سه ره وه (به به ر زیبه وه) هه لو اسیت (و ملی پندا بکات) ﴿فَلْيُطْفَعْ﴾ پاشان هه ناسه ی بیر (ناده خنکیت) ﴿فَلْيَنْظُرْ﴾ نهو ساییبی (سهرنج بدا و بیر کانه وه) ﴿هَلْ يُدْهِمُكَ مَا يَفْعَلُ﴾ نایا به م کاره نهو رق و توره بیهی (له دلپدایه) لایده بات (ونا به ی نیت)

﴿وَكَذَلِكَ أَرْسَلْنَا﴾ ئابەم شىئە تەو (قورئانە) مان تاردۇتە خوارەوہ ﴿عَالَمٍ يَّتَذَلُّ﴾ كە ئابە تەكانى پون
 وئاشكران ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وە بىنگومان خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ﴾ ھەر كەسىنك خۇى بىەوتت ھىدايەتى
 دەدات. ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بەراستى كەسانىك كەپروايان ھىتاوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و كەسانىك كە پون
 بەجوولە كە ﴿وَالضَّالِّينَ﴾ و ئەستىرە (يا فرىشتە) پەرستەكان ﴿وَالضَّالِّينَ﴾ و گاۋورەكان (نەسرايەكان)
 ﴿وَالْمُجْرِمِينَ﴾ و ئاگر پەرستەكان (زەردەشتى بەكان) ﴿وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ و ئەوانەى ھاۋەشيان بۇ
 خوا دانان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بىنگومان خوا ﴿يَفْصِلُ بَيْنَهُمُ﴾ پرىار دەدا لەنىوانىاندا (جىايان دەكانەوہ لە بە كتر
 كۆمەلىك بۇ بەھەشت و كۆمەلىكى تريان بۇ دوزەخ) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لە پۇزى دوايىدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾
 بەراستى خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ بەسەر ھەموو شىئىندا ئاگادارە. ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ئابا تەندى
 ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَكَ﴾ كە بەراستى سوزدە بۇ خوا دەبات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ ئەوہى
 لە ئاسمانەكان و ئەوہى لە زەمىنەبە ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ ھەرۋەھا پۇز و مانگ و ئەستىرەكان
 ﴿وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْأَنْبَاءُ﴾ و چىاكان و درەخت و گيان لەبەران ﴿وَكَيْفَ مِنْ النَّاسِ﴾ زورنىكىش
 لە خەلكى (ھەموو ئەمانەى باسكران بۇ خوا سوزدە دەبەن) ﴿وَكَيْفَ يَحْكُمُ عَلَى الْعَذَابِ﴾ وە زورنىكىش
 سزاي بۇ پرىار درا (لە سەرى چەسپا) ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ﴾ وە ھەر كەسىنك خوا بى پىز و پىسواى بكات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مَّكَرٍ﴾ ئەوہ كەس رىزى لى ناگرىت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بەراستى خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ ھەر
 شىئىكى بونت دەيكات ﴿هَذَا كَيْفَ حَصَّنَا﴾ ئەمانە دوو كۆمەلى دۇ بەبەكن ﴿لَخَصِمُوا فِي رَيْبٍ﴾
 دەمەقالى و كىشەيانە دەربارەى پەروەردگارىان ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا ئەوانەى كە بى باۋە پون
 ﴿فُطِنَتْ لَهُمْ قُلُوبُهُمْ مِنْ قَارٍ﴾ لە (پۇزى دوايىدا) پۇشاكيان بۇ دەپىرەت (پە بە پريان) لە ئاگر ﴿يُصْبِ
 مِنْ قَوْفٍ رُؤُوسِهِمْ﴾ بەسەرياندا دەپىرەت ﴿لَخَبِيرٌ﴾ ناۋى زور گەرم ﴿يُضْهِرُّ بِهِ﴾ دەتورىنەوہ
 بەو (ئاۋە گەرمە) ﴿مَتَابٍ لِّظُلُومِهِمْ وَأَبْأَلُودٍ﴾ ئەوہى لە ناوسك و پىستەكاندايە ﴿وَلَهُمْ مَقْعٌ مِنْ حَدِيدٍ﴾
 بۇيان نامادەبە گورزى ئاسنى ﴿كَلَّمَ الْأَرْدَا﴾ ھەر كاتىك بيانە وىت ﴿أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ كە بىئە دەروہ
 لەو (دوزەخ)ە ﴿مِنْ عَمٍ﴾ لەبەر زور نارەھەتى ﴿أَعْبُدُوا فِيهَا﴾ دەگىر پىرەنەوہ بۇ ناۋى ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ
 الْحَرِّ﴾ وە (پىيان دەووتىت) بچىزى سزاي سوتىنەر ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بەراستى خوا ﴿يَدْخُلُ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ئەوانەى كە باۋەريان ھىتاوہ و كەروہ چاكەكانىيان كەروہ دەيانخاتە
 ﴿جَنَّاتٍ﴾ بەھەشتانىك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پەروەريان بەزىياندا دەپون ﴿يُحَلَّوْنَ فِيهَا﴾
 (ئەوان) دەپازىنەوہ لەو (بەھەشتانە) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَّهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ بە بازى ئالتون و مروارى
 ﴿وَلِبَاسٍ مِثْلِ مَرْجَرٍ﴾ وە پۇشاكيان لە بەھەشتا ئاورىشە

﴿وَهَذُوا﴾ ئەو (بەهەشتیانە) پێنموونی کراون ﴿إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ بۆ ئەو ووتەی کە راست و جوانە (ووتەی لا اله الا الله) ﴿وَهَذُوا﴾ هەروەها پێنموونی کراون ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ ڕینگای (خوای) سوپاس کراو ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بێگومان ئەوانەی بێ باوەڕ بوون ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە ڕینگری (موسلمانان) دەکەن لە ڕینگای خوا ﴿وَالشَّجِيدِ الْحَرَامِ﴾ وە لە (ڕۆشتن بۆ) مزگەوتی حەرام (بۆ کەعبە) ﴿الَّذِي جَعَلْنَاهُ﴾ کە ئەو ئیمان داناوە (بۆ خوا پەرستی) ﴿لِكُلِّ شَيْءٍ سَوَاءٌ﴾ بۆ هەموو خەلکی بە کسانە ﴿الْعَاقِبَةُ فِيهِ وَالْبَاقِ﴾ چ ئەوانەمی لەو ئیدان یان لە دورەو بەو دین ﴿وَمَنْ يُزِدْ فِيهِ﴾ وە هەر کەس بێدەوت لەوێ (لە مزگەوتی حەرام) ﴿بِالْحَادِ يُطْلَمِ﴾ مەیلی ئە هەق لادان زولم و ستم بەکات ﴿فُتِحَ﴾ پێی دەچیزین ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزای نازاردەر ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَالَمِينَ﴾ (بیریان بخەرەو) کاتێک دیاریمان کرد بۆ نبیراهیم (علیه السلام) ﴿مَكَانَ الْبَيْتِ﴾ جینگای کەعبە ﴿أَنْ لَا تُشْرِكَ بِي شَيْئًا﴾ (پێمان ووت) هیچ شتێک مەکەرە هاو بە شتم ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِي﴾ و ماله کەم (مزگەوتی حەرام) بێک بەکەرەو ﴿بِالْقَافِ﴾ بۆ تەواف کەران ﴿وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ و بۆ نوێزگەران (بەپێوە) و کوڕنوش و سوژدە بەران ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ﴾ وە جارێدە بەناو خەلکیدا ﴿بِالْحَجِّ﴾ بۆ حەج کردن ﴿بِأَتَاكَ بِجَالًا﴾ دین بۆ لات (بۆ حەج) بە پیادە. ﴿وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ﴾ و بەسوار هەموو و وشتەریکی لاواز (لەبەر ئەوەی) ﴿بِالْبَيْتِ مِنْ كُلِّ فِجٍّ عَمِيقٍ﴾ کە لە هەموو ڕنگایەکی دورەو دین ﴿لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ﴾ ئا ئامادەمی جوڕەها سوود و قازانجی خوێان یان ﴿وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا هُوَ﴾ وە ناوی خوا یەن (کاتێک قوربانی سەر دەبەرن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ﴾ لە ڕۆژانێکی دیاری کراودا ﴿عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ﴾ لەسەر ئەو ئازە لانەمی خوا پێی داوون ﴿فَكُلُوا مِنْهَا﴾ جا ئەو (گوشتی قوربانیانە) بخۆن ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ﴾ وە پێدەن بە ئەداران و هەزاران ﴿لَهُمْ لِيَفْقَهُوا ذُرْعَهُمْ﴾ دوا (سەر بڕینی قوربانی) چلک و پێسی (موو و نینۆک) لایەن بە خۆیانەو ﴿وَلِيُوقُوا زُرْعَهُمْ﴾ وە نەزەرە کانیان جێبەجێ بکەن ﴿وَلِيُطَوَّفُوا﴾ و تەواف (ی ئیفاضة) بکەن ﴿بِالْبَيْتِ الْعَمِيقِ﴾ بە دەوری مالی دێرین و بەرێزدا (بە دەوری کەعبەدا) ﴿وَاللَّاتِ﴾ ئەمەمی (پێشوو) باسی حەج بوو ﴿وَمَنْ يُعْظَمَ﴾ جا هەر کەس پیاڕیزنێت و بە گەورەمی بگرنێت ﴿حُرْمَتِ اللَّهِ﴾ سنوورە کانی خوا ﴿فَهُوَ حَرِّمٌ لِلَّهِ﴾ ئەو بۆ خۆی چاکترە ﴿عِنْدَ رَبِّهِ﴾ لای پەرورەدگاری ﴿وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْبَاقِ﴾ وە گوشتی ئازەن (مەر، بزن، مانگا، و شتر) بۆ ئێوە حەلال کراوە ﴿إِلَّا مَا سُقِيَ عَلَيْهِمْ﴾ جگە ئەوانەمی بۆ ئان باس دەکرنێت (وەک مردارەو بوو، یان بۆغەیری خودا سەرپرراو) ﴿فَلْيَحْشَرُوا﴾ کەواتە خۆتان دور بخەرەو ﴿الْأَرْحَاسِ مِنَ الْأَوْتَانِ﴾ لەو پێسیبە کە پتەکانە ﴿وَأَحْشَرُوا قَوْلَ الرُّبْرِ﴾ هەروەها خۆتان پیاڕیزن لە قەسەمی درۆو ناردەوا

﴿حُفَّتْ يَدَاكَ﴾ گہر دن کہ چ بن بڑ خوا (خوتان لہ ہم سوو پیرو باوہ ریکی لار دور بگرن) ﴿عَرَّ مَشْرِكِيكَ﴾
 ﴿ہاوبہش پر بارہر مہ بن بڑ خوا﴾ ﴿وَمَنْ يَشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ جا ہر کہس ہاوبہش بڑ خوا دابنیت
 ﴿فَكَانَ﴾ ثہ وہ وہک ثہ وہ وایہ ﴿حَرَمَ النَّسَاءِ﴾ لہ ٹاسمان کہ وتبیتہ خوارہ وہ ﴿فَخَطَفَهُ الْقَبْرُ﴾ ثہ مجا بالندہ
 (لہ ہم وادا) بہ بہلہ بیفرینیت (وبارچہ بارچہ ی بکات) ﴿وَقَتْلَىٰ يَوْمَئِذٍ﴾ با باہہ کی توند بیات
 ﴿فِي مَكَانٍ سَجِيٍّ﴾ بڑ جینگاہہ کی زور دور (چولہ وانی) ﴿ذَلِكِ﴾ ثہ مہ (کہ باسکرا نمود و نہی ہاوبہش
 دانان بوو بڑ خوا) ﴿وَمَنْ يَعْبُدْ شَعْبَانَ﴾ وہ ہر کہس دروشمہ کانی (نایینی) خوا بہ گہورہ راگریت
 ﴿فَانْهَ﴾ جا بہ راستی ثہو کارہ ﴿مِنْ قَتْلَى الْقُلُوبِ﴾ لہ خوا ترسی دلہ کانیانہ وہیہ (وتقوا کارن) ﴿وَلَا
 تَكْرِفُوا مَسْجِدَ﴾ بڑ ثیوہ لہو (ناژہ لانہ) دا چند سوود وہر گرتنیک ہمہ (وہک سوار بوون،
 خوارنی شیربان) ﴿إِلَىٰ أَجْلِ مُسَمًّى﴾ (جگہ لہ مانتہش دہ توان سوو دیان لی ببین بہ شتیوہک زبانان ہی
 نگات) تاکاتی دیاری کراو (بڑ سہر برینان) ﴿لَقَدْ كُنَّا﴾ کہ شونی (سہر برینی) ثہوانہ ﴿إِلَىٰ آلِ يَتَّى الْعَلِيِّ﴾
 کاتیکہ دہ گہنہ مالی دیرینی (کہ عہہ) ﴿وَلَكُنَّا﴾ وہ بڑ ہم سوو ٹومہ تنیک ﴿جَعَلْنَا تَسْكَ﴾
 قوربانی کردنمان داناوہ ﴿لِنَكْثُرُوا نَسْرَ اللَّهِ﴾ بڑ ثہوی ناوی خوا بہن ﴿عَلَىٰ تَارَ قَتْلَىٰ تَهِيْمَةَ الْأَنْعَامِ﴾
 (کاتی سہر برین) لہ سہر ثہو ناژہ لانہی خوا ہی داون ﴿وَاللَّهُ كُنَّا إِلَهُ وَجْدَ﴾ جا خوا ی ثیوہ بہر ستر اوکی
 تہنہایہ ﴿قَدْ تَرَكْنَا﴾ کہ واتہ تہنہا ملکہچی ثہو بن ﴿وَنَشْرُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وہ مژدہ بدہ بہ ملکہچان و خو
 بہ کہم زانان ﴿الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ﴾ ثہوانہی ہر کاتیک ناوی خوا برا ﴿وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دلہ کانیان
 دہترسی (دولہ رزیت) ﴿وَالضَّرِيرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ﴾ وہ ٹارام گرن لہ سہر ثہوی تووشیان دہی (لہ ناخوشی)
 ﴿وَالْمُقْسِي الْقَصَاةَ﴾ وہ بدجی ہیترانی نوژہ کانیانن ﴿وَمَقَارَ قَتْلَىٰ يَفْقُونَ﴾ وہ لہو رزق روزیہی
 پیمان داون دہہ خشن ﴿وَالَّذِينَ﴾ ثہو ووشرہ گہورہ و قدہ واتہ (دہرین لہ بیت الحرام سہر دہرین)
 ﴿جَعَلْنَا لَكُم مِّنْ شَعْبَانَ﴾ تہمہ کردومانہ سہ دروشمی خوا بڑ ثیوہ ﴿لَقَدْ كُنَّا خَيْرَ﴾ بڑ ثیوہ لہواندا خیر
 وچاکہ ہمہ ﴿فَأَذْكُرُوا نَسْرَ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ کہ واتہ (کاتی کردنیان بہ قوربانی) ناوی خوا یان لہ سہر ہیتن ﴿صَوَافٍ﴾
 لہ کاتیکدا لہ سہر سی پدل و ستاون و دہستی چہ بیان بہ سراوہ تہوہ (لہ بہر ثہوی و شتر بہ پیوہ سہر دہر دریت)
 ﴿فَأَذْكُرُوا جُوفِيَّ﴾ جا کاتیک کہوتہ سہر زہوی بہ تہنیشندا (کاتیک گیانیان دہرچو) ﴿فَكَانُوا مِنْهَا﴾ ثہوہ
 لہ گوشہ کہیان بخون ﴿وَأَطْعَمُوا الْقَالِعَ وَالْمُعْتَرَّ﴾ وہ بیدہن بہ ہزاران و سوالکہران ﴿كَذَلِكَ سَخَّرْنَا لَكُم﴾ ثاہو
 جزوہ ثہو مالانانہ مان بڑ ثیوہ رامہتاوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تا سویاس گوزار بن بڑ خوا ﴿لَرَبِّكَ﴾
 ہہ گیز ناگات بہ خوا ﴿لِحُومِهَا وَلَأْيَمَانِهَا﴾ تہ گوشہی ثہو (قوربانیانہ) تہخوشتیان ﴿وَلَكِنْ يَتَّالِهُ الْقَتْلَىٰ مِنْكُمْ﴾
 بہ لام ثہوی بہ خوا دہ گات تہقوا و پارتز کاری ثیوہیہ ﴿كَذَلِكَ سَخَّرْنَا لَكُم﴾ ثاہو جزوہ ثہو مالانانہی
 بڑ ثیوہ رامہتاوہ ﴿لِنَكْثُرُوا نَسْرَ اللَّهِ﴾ بڑ ثہوی خوا بہ گہورہ بگرن (یادی بکن) ﴿عَلَىٰ مَا هَدَيْتُمْ﴾ لہ سہر
 ثہوی رنمونی کردون (بڑ سہر ثانی پیروزی نیسلام) ﴿وَنَشْرُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وہ مژدہ بدہ بہ چاکہ کاران
 ﴿إِنَّا اللَّهُ يَكْفِي﴾ بہ راستی خوا بہر گری ویشتیوانی دہکات ﴿عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہوانہی کہ پرویان ہتاوہ
 ﴿إِنَّا اللَّهُ لَا يَخِي﴾ بنگومان خوا خوشی ناوی ﴿كُلُّ خَوَانٍ كُفُورٍ﴾ ہم سوو خیانہ نکار و ہی باوہر
 وکافرنک ﴿

﴿أُولَئِكَ رِجَالٌ﴾ (ہر جنگ و جہاد کردن) ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَ﴾ بہ تہو (موسلمانانہی) شہریان لہ گہ لہا
 دہ کریت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہ ہر تہو ہی کہ ہر راستی ستہ میان لی کر اوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ ہنگومان خوا
 ﴿عَلَىٰ صُفْحٍ مَّنْقُوشٍ﴾ ہر سہر خستیان بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾ تہوانہی کہ دہر کران ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ﴾
 بقیہ حق ﴿لَهُ مَالٌ﴾ و ولایتیان بہ تہا ق ﴿الَّذِينَ يَقُولُوا﴾ تہنا (گونہایان تہو ہو) کہ دہیان ووت
 ﴿رَبَّنَا اللَّهُ﴾ ہر و ہر دگار مان خواہہ ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ وہ تہ گہر خوا خہ لکی لہ ناو تہ ہر دایہ
 ﴿بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ﴾ ہر ہندیکیان بہ ہر ہندیکی تریان ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ﴾ ہنگومان دہر و خیرا (ویران دہ کرا)
 ﴿صَوْمُكُمْ﴾ دہر (خہ لہو تگہ) ﴿وَبَيْعٌ﴾ و کلیسا ﴿وَصَلَاتُكُمْ﴾ و کہنہسہ ﴿وَمَسْجِدُكُمْ﴾ مزگہ و تہ کان
 ﴿يُنْذِرُ فِيهَا أَنْتُمْ أَنْتُمْ كَثِيرًا﴾ کہ ہادی خوا لہو (ہر ستگایانہ) دا زور دہ کرا ﴿وَلِيَسْطَرَّ اللَّهُ مَن﴾ وہ
 ہنگومان خوا ہار مہتی کہ سانیک تہ دات (وسہریان دہ خات) ﴿بَصُرَةً﴾ کہ ہار مہتی (دینی) خوا
 دہدن ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَقَوْلٍ غَيْرٍ﴾ بہ ہیز و بالادہست و بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ﴾
 تگہ تہ فی الأرض ﴿تَدْعُوهُمْ﴾ تہ گہر دہسہ لانمان پندان لہ زہ و ہدا ﴿أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بہ چاکی نویر
 بہ جی دہ ہیتن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وہ زہ کات دہدن ﴿وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ﴾ و ہرمان دہدن بہ چا کہ
 ﴿وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ہر گری دہ کەن لہ خرابہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْأُمُورِ﴾ و سہر تہنجامی ہموو کارہ کان
 تہنا بہ دہست خواہہ ﴿وَأَن يُكْذِبُوكَ﴾ وہ تہ گہر (بی باوہران) توبہ دروزن دہزان و باوہرت ہی نا کہن
 ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ فَلَهُمْ﴾ تہوہ ہنگومان پیتن تہوانیش (گہ لانی تر) باوہریان نہ کرد (بہ پیغہ مہرہ کانیان)
 ﴿قَوْلُ نُوْحٍ وَعَادٍ وَكُودُ﴾ (وہك) گہ لی نوح و عاد و سہموود ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ﴾ وہ گہ لی
 ثیرا ہیم و گہ لی لوط ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾ ہر و ہا ہارانی مہدیہن (ہوزی شوعہ یب) ﴿وَكَذَّبَ﴾
 موسیٰ ﴿وَهُمْ سَاسُ﴾ وہ موساش بہ دروزن دانرا ﴿فَأَنبَأْتُ الْكَافِرِينَ﴾ تہمجا (ہو ماوہیہك) مولہتی ہی باوہراندہ
 ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ﴾ دواتر تولہم لی سہندن و گر تمن ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ تَكْوِينُ﴾ جا چون ہوو بہ گرا چوونی
 تہمہ (لہ وان) ﴿فَكَانَ مَن قَرَّبَهُ قَرَّبَهُ أَهْلُكُمْ﴾ تہمجا چہندہا شار و دہاتمان ویران کرد ﴿وَهُنَّ﴾
 ظالمتہ ﴿کہ﴾ (خہ لکہ کەہی) ستہ مکار ہوون ﴿فَهُنَّ خَاوِرَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا﴾ تہو (شارانہ دیواری خانوہ کانی)
 کہوتہوون بہ سہر سہر بانہ کانیاندا ﴿وَيَذَرُ مَا كُنَّا﴾ وہ چہندہا ہیر ہی خاوہن ہوون (لہ کار کہوتہوون)
 ﴿وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ﴾ وہ چہندہا کوشکی ہرز و بلند (ہی خاوہن ہوون) ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ دہی
 تابا تہوانہ بہ زہوی دانہ گہراون ﴿فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ﴾ تا دلیان ہدیت ﴿يَعْقِلُونَ﴾ ہیری ہی بکہنہوہ
 (لہ و ویران ہوونہ) ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ یان گوئیان ہدیت گوئی ہی بگرن (ہو راستی) ﴿فَأَنبَأْتُ﴾
 لاقمتی لاقمتی لہ راستی دا چاوہ کان کویر تابن ﴿وَلَكِنَّ تَغْيِي الْقُلُوبِ﴾ بہ لکو تہو دلانہ کویر دہبن
 ﴿الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ کہلہ سینہ کاندان ﴿﴾

﴿وَمَسْجِدُكَ بِالْعَدَابِ﴾ وە ئەوان (قورەيش بە گالتەوه) بە بەلە داواى سزات لى دەكەن ﴿وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ لە كاتىكدا هەر گىز خوا پىچەوانەى بە ئىتى خۆى ناكات ﴿وَلَنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ﴾ و بىنگومان پۇرئىك لای پەرورەد گارت ﴿كَأَنَّكَ سَنَى﴾ وەك هەزار سالان واىە ﴿يَمَّا أَتَتْ﴾ لەو سالانەى ئىتو دەپىر مەن ﴿وَكَايُنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَنتَ لَهَا﴾ وە (خەلىكى) چەندەها شار و گوند (هەبوون) مۆلەتم دان ﴿وَمِنْ ظِلْمَةٍ﴾ كە ستمەكار بوون ﴿لَتَرْجِزُنَهَا﴾ لە پاشان تۆلەم لى سەندن (ولەناوم بردن) ﴿وَأَلَى الْمَعِيرِ﴾ وە هەر بۆلای مە گەرىتەوه ﴿قُلْ إِنَّمَا النَّاسُ﴾ بلى ئەى خەلىكىە ﴿إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ﴾ بىنگومان مە بۆ ئىتو تەنھا ﴿نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ تر سىتەرىكى ئاشكرام ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەمجانە و كەسانەى بر وایان هیتاو ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وە كەردەوه چاكە كانیان كەرد ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ لىخۆشبوون و پۇزىبە كى بە نىرخ و فراوانیان بۆ نامادەىە ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەى هەولیان داوه بۆ (درايهتى) ئایەتە كانی ئىتمە ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ناتوانا و دەستەپاچەن ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ﴾ ئەوانە هاوڵەلى دۆزەخن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وە ئىتمە لە پىش تۆ ئەمان تاردووه ﴿مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ﴾ هیچ پەوانە كراو پشان پىغەمبەرىك ﴿إِلَّا إِذَا أَمَرْتَنِي﴾ مە گەر هەر كاتىك (بەراوى خودای) خۆتەد پىشەوه بۆ گەلەكەى ﴿أَلَمْ يَأْتِ الشَّيْطَانَ فِي أَمْرِيهِمْ﴾ شەیتان گومان و وەسوەسەى دەخستە ئاو خۆتەر اووه كەپەوه (تا خەلك باوەرى پى نەهیتن) ﴿فَنَسَخَ اللَّهُ﴾ ئەمجانە خوا لايدەبات (پوچەلى دەكاتەوه) ﴿مَا يَلْقَى الشَّيْطَانُ﴾ ئەوهى شەیتان داویتی بە گونى خەلكدا (لە وەسوەسە و دلەپراوكى و دوودلى) ﴿فَنُحْيِيكَ اللَّهُ نَبِيًّا﴾ پاشان خوا ئایەتە كانی خۆى دەچەسپىتى ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وە خوا زانای كار دروستە ﴿لِيَجْعَلَ مَا يَلْقَى الشَّيْطَانُ﴾ لەبەر ئەوهى ئەو گومانانەى شەیتان دەپخاتە (دلەكان خوا) دەبكاته ﴿فِي قَلْبِ الَّذِينَ﴾ (هۆى) تاقىكر دنەوه بۆ ئەوانەى ﴿فِي قُلُوبِهِمْ قُرْصٌ وَالْقَاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ تەخۆشى لە دلیاندايه و (ئەوانەى) دلیان پەقە ﴿وَأَنَّ الظَّالِمِينَ﴾ وە بەراستى ستمەكاران ﴿لَنْ يَشْفَاكَ يَوْمَ﴾ لە درايهتى بە كى زور دوور (لە راستى) دان ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ﴾ وە بۆ ئەوه بزانن ئەو كەسانەى ﴿أُولُوا الْعِلْمِ﴾ كە زانیاریان پى دراوه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ بىنگومان ئەم (قورئان)ە راستیە كە ئە لایەن پەرورەد گارتەوه ﴿فَيُؤْمِنُوا بِهِ﴾ تا باوەرى پى پىتن (بەرەدەوام مەن لەسەرى) ﴿فَتُخْبِتُ لَهُ قُلُوبُهُمْ﴾ وە دلە كانیان ملکهچ و بە ئارام پى بۆ ئەو (خوا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَهَادٍ﴾ وە بىنگومان خوا هیدایەت دەرى ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو كەسانەى كە باوەریان هیتاوه ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ سەر پىنگای راست ﴿وَلَا يَرْجُلُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەرەدەوام ئەو كەسانەى مە باوەردن ﴿فِي مِرْيَقَتِهِ﴾ لە گومانەدان دەربارەى قورئان ﴿حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ هەتا لەناكاودا پۇزى دواى بەخەيان دەگریت ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمْ﴾ یا بەخەيان دەگریت (ودىت بۆيان) ﴿عَذَابٌ يُؤْمِرُ عَقِيبٌ﴾ سزای پۇزىكى ئەزۆك و پى خیر (كە پۇزى قیامەتە) ﴿

﴿الْمَلِكُ يُوقِظُ اللَّيْلَ﴾ ده سولات و پاشایه تی لهو پرژه دهاته نه یاقو خوا به ﴿يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ له نیتوانی اندا دادوهری ده کات ﴿قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نه مجا نهو که سانه ی باره یرسان هیناوه و کرده وه چاکه کانیا ن کرده وه ﴿فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾ له به ده شتانی پر نازو نبعمه ت دان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهو که سانه ی بین باوه پر بوون ﴿وَكَذَٰلِكَ يُؤَيِّنُ اللَّيْلُ﴾ وه نابه ته کانی نبعمه یان به درو ده زانی ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بنو نه وانه هه به ﴿عَذَابٌ مُّهِمٌّ﴾ سزای پسواکه ر ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وه نهو که سانه ی کوزچیان کرده وه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له یرنگای خوا دا ﴿ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ تَوَلَّوْا﴾ پاشان کوزران (شهید بوون) یان مردن ﴿لَنَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ بینگومان خوا یرزق و یرزیه کی چاکیان ده داتی ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ وه بینگومان خوا ﴿لَهُوَ خَيْرٌ لِّرِزْقِنَا﴾ چاکترینی یرزوی ده رانه ﴿لَنُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَ﴾ سویند به خوا، خوانه وانه ده خاته جیگایه که بهینی یرازی ده بن ﴿وَلَا لِلَّهِ الْغُلُوبُ﴾ وه بینگومان خوا زانای له سهر خو به ﴿ذَٰلِكَ﴾ نه مه ی (باسمان کرد بو ت) ﴿وَمَنْ عَاقَبَ﴾ وه ههر که سینک توله ی خوی پسینیت (له ده س دریزی کهر) ﴿يَعْمَلْ مَأْثُوبًا﴾ به وینته ی نهو سته مه ی لئی کراوه ﴿ثُمَّ يُعْزِزْهُ اللَّهُ﴾ له دوا ی نهو جار تکی تر ده ست دریزی بکریته سهر ﴿لَنُخْضِرَّنَّهُ اللَّهُ﴾ نه وه بینگومان خوا یار مه تی ده دات (سهری ده خات) ﴿إِنَّا اللَّهُ لَعَفُوٌ غَفُورٌ﴾ به یراستی خوا چاوبوشی کهری لیور ده به ﴿ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ﴾ نه م (سهر خسته ی خوا) له به ر نه وه به به یراستی خوا ﴿يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ (نه وه منده به ده سه لانه) شه و ده بانه ناو پرژه وه (کاتیک شه و درت تر بیت له پرژ) ﴿وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وه پرژ ده بانه ناو شه وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ وه بینگومان خوا بیسه ری بینا به ﴿ذَٰلِكَ﴾ نه مه ﴿يَأْتِ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ﴾ له به ر نه وه به به یراستی ههر خوا هق و یراسته ﴿وَأَنَّ مَا يَشْعُرُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه بینگومان نه وه ی جگه له خوا هاواری لئی ده کهن (وده پهرستن) ﴿هُوَ الْبَاطِلُ﴾ ههر نهو به تال و ناراسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه به یراستی خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ ههر خوی به رزو بلندو گه وره به ﴿الْقَرَّ﴾ نابا نابینی ﴿إِنَّ اللَّهَ أَرْزَلُ﴾ که به یراستی خوا باراندویه تی ﴿مِنْ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له ناسمانه وه باران ﴿فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً﴾ (به هوی نهو بارانه وه) زهوی سه وز ده بیت (به روه ک) ﴿إِنَّا اللَّهُ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوا ووردینی ناگایه (به هه موو شتیک) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر یو خوا به نه وه ی له ناسمانه کانه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه نه وه یشی له زه ویدایه ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ وه به یراستی خوا ﴿لَهُوَ الْغَفُورُ الْخَبِيرُ﴾ ههر خوی بین نیاز و ده و له مه تده و شایسته ی سوپاسه ﴿

﴿الْمُرْتَدَّانَ لِلَّهِ﴾ ثابا نابینی (نازانی) بہرستی خوا ﴿سَخَّرَ لَكُم مَّا فِی الْأَرْضِ﴾ رامی ہینا وہ بڑان
 و خستہ تہ تہ خرمہ تانہ وہ ہمہ مو و شو شتانہ ہی لہ زہ ویدایہ ﴿وَالْفَلَکَ فُجِّرَ﴾ وہ کہشتی (رام
 ہینا وہ بڑان) و دہ روات ﴿فِی الْبَحْرِ یَأْمُرُ﴾ بہناو دہ ریا دا بہ فہرمانی شو (بہ فہرمانی خوا)
 ﴿وَبِیْسُکَ السَّمَاءِ﴾ وہ ناسمانی راگیر کردوہ ﴿أَن تَقَعَ عَلَی الْأَرْضِ﴾ تا نہ کہویت بہ سہر زہ ویدا
 ﴿الْأَبْدَانِ﴾ مہ گہر بہ فہرمانی شو نہ بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرستی خوا ﴿بِالْأَنْبِیَاءِ لَیْلٍ﴾
 دلسوز و میہرہ بانہ بہرانبہر بہ خہ لکی ﴿وَهُوَ الَّذِی أَخْرَجَ﴾ وہ شو (خوا) زانیکہ کہ زبانی
 ہی بہ خشیوون (لہ سہرہ نای دروسکر دنتانہ وہ) ﴿لَیْلٍ لَّیْلٍ لَّیْلٍ﴾ دواتر دہ تانہ ریتیت
 یاشان زیندوون دہ کاتہ وہ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَکَفُورٌ﴾ بنگومان خہ لکی زور ناسویاس و سہلہن ﴿لَیْلٍ لَّیْلٍ لَّیْلٍ﴾
 بڑ ہمہ مو و شو تہ تیک ﴿جَعَلْنَا مَسْجِدَکَ﴾ شہریمت و بہرنامہ بہ کمان دانہ وہ
 ﴿ہُمْ قَائِمُونَ﴾ شو ان کاربان ہی کردوہ ﴿فَلَا یَسْئُرُکَ فِی الْأُمْرِ﴾ کہواتہ نایت (خاومہن
 ثابینہ کانی تر) لہ کاری ثابیندا کیشہ و نازاوت لہ گہلدا دروست کھن ﴿وَأَنعِیْ اِلَی رَبِّکَ﴾ وہ تو خہ لک
 بانگ بکہ بڑ لای پەر و ہر دگارت ﴿إِنَّکَ لَعَلَّی مُسْتَقِیْرٌ﴾ بنگومان تو لہ سہر ثابینیکی راستی ﴿لَیْلٍ لَّیْلٍ لَّیْلٍ﴾
 ﴿وَأَن جَعَلُواکَ﴾ جاتہ گہر دہہ قالی و موجدہ لہ بان لہ گہلدا کردیت ﴿فَقُلِ اللَّهُ أَغْنِیْ بَیِّنَا عَمَلُوتٌ﴾ تو ش
 بلی خوا خوی چاک دہ زانی بہو کردہ وانہی کہ ثیوہ دہ یکہن ﴿لَیْلٍ لَّیْلٍ لَّیْلٍ﴾ خوا دادوہری
 دہ کات لہ تیواناندا ﴿یَوْمَ الْقِیَمَةِ﴾ لہ پڑی دوایدا ﴿فِی مَآکُشَرٍ﴾ لہو شتانہی کہ ثیوہ ﴿فِیہِ یَحْتَلِفُونَ﴾
 تیدا جیواوزن ﴿لَیْلٍ لَّیْلٍ﴾ ثابا نازانی ﴿أَنَّ اللَّهَ یَعْلَمُ﴾ بہرستی خوا دہ زانی ﴿مَّا فِی السَّمَاءِ
 وَالْأَرْضِ﴾ بہہ مو و شو شتانہی لہ ناسمان و زہ ویدایہ ﴿إِنَّ ذَٰلِکَ فِی کِتَابٍ﴾ بنگومان شوہی
 باسکرا لہ کتیب لہ (لوح المحفوظ) دایہ ﴿إِنَّ ذَٰلِکَ عَلَی اللّٰهِ یَسِیرٌ﴾ بہرستی ثم (زانباریہی باسکرا)
 بہ لای خواوہ ناسانہ ﴿وَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ شو ان جگہ لہ خوا شتیک دہ ہرستن ﴿لَمْ یُنَزَّلْ بِہِ
 سُلْطٰنًا﴾ (خوا) ہیچ بہ لگہ بہ کی نہ نار دوتہ خواوہ لہ سہری ﴿وَمَا لَیْسَ لَہُمْ بِہِ عِلْمٌ﴾ وہ بنگومان
 خو شیان ہیچ زانباربان دہر بارہی شو (بہر ستر اوہ) نیہ ﴿وَمَا لَیْلٍ لَّیْلٍ﴾ وہ بڑ ستم کاران نیہ
 ﴿مِن نَّصِیْرٍ﴾ ہیچ یارمہ نی دہر تیک ﴿وَلَا تُشْکِی عَلَیْہِمْ﴾ وہ کاتی بخوینریتدوہ بڑبان ﴿وَإِنَّا
 بَیِّنَاتٌ﴾ نیشانہ پروونہ کانی ثیمہ ﴿تَعْرِفِی فِی رُجُومِ الذِّینَ کَفَرُوا﴾ لہ دم و چاوی شو کہ سانہی ہی باوہرن
 دہ بینی ﴿الْمُشْکِرَ﴾ پروو گزری و تورہی ﴿وَمَا کَدُوْنَ یَسْطَلُونَ بِالَّذِینَ﴾ تزیکہ بہ لامار (وہیزش) بہرن بڑ
 شو کہ سانہی ﴿یَسْأَلُونَ عَلَیْہِمْ اِیْتًا﴾ کہ ثابہ تہ کانی ثیمہ بان بہ سہر دا دہ خوینریتدوہ ﴿قُلْ اِنَّ اُنْشَکُمْ﴾ (نہی
 موحمہ مد) بلی ثابا ہدوالتان بدہمی ﴿یَسْأَلُونَ مِنْ ذَٰلِکُمْ﴾ بہ خراپتر شو (پرو گزری و تورہی بہی)
 ثیوہ چی یہ ﴿الْاَنَارِ﴾ ناگری دوزخہ ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ الَّذِیْ لَکُمْ رَاٰ﴾ کہ خواہی گہورہ بہ لینی داوہ بدو
 کہ سانہی کہ ہی باوہرن ﴿وَبِیْسُکَ السَّمِیْرِ﴾ چ جینگہ و ناکامینی خراپہ (کہ ہی دہ گہن) ﴿لَیْلٍ لَّیْلٍ لَّیْلٍ﴾

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تھی خدائے بڑی ﴿صُرِبَ مَكَلًا فَاسْتَمِعُوا لِلَّهِ﴾ نمو و تہ بیک ہیتراوہ تہ وہ جا گوئی بڑ بگرن
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَدْعُونَ﴾ بنگومان تہوانہی ہاواریان لی دہ کھن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیانی خوا ﴿لَنْ
 يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ ہر گیز ناتوانن میشیک دروست بکھن ﴿وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ﴾ ہر چہند ہمووشیان بڑی
 کوئینہ وہ ﴿وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا﴾ وہ تہ گہر میشیش شنیکیان لی بفریتی ﴿لَا يَسْتَفِيدُوا مِنْهُ﴾
 ناتوانن لینی بیستہ وہ ﴿صَعَفَ الظَّلَالِ وَالْمَظْلُومِ﴾ داواکار و داوالی کراو لاواز و بی دہ سہ لائن ﴿لَنْ
 يَمَاقَدُوا اللَّهَ حَقَّ قَدَرِهِ﴾ تہوانہ بہو شیوہ پیوستہ خوا بتاسن نہیان ناسیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾
 بنگومان خوا بہ توانای بہ دہ سہ لائن ﴿لَنْ يَصْطَلِيَ مِنَ الْمَلَكُوتِ كَرُّسُلًا﴾ خوا لہ فریشتہ کاندہ
 نیر دراو ہلہدہ بڑ تریت ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ ہر وہ ہالہ خدائے بڑ دا ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ بہ راستی
 خوا بیسہری بینایہ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ خوا ناگادارہ بہ وہی لہ بہرہ میاندا بہ
 (رووی داوہ) و بہ وہی لہ دوا بانہ وہ بہ (دواتر پروودہ دات) ﴿وَقَالِ اللَّهُ تَرَجُّعُ الْأُمُورِ﴾ و ہموو کارہ کان
 ہر بڑ لای خوا دہ گہریتہ وہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہوانہی کہ باوہرتان ہیناوہ ﴿أَرْكَعُوا
 وَأَسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ کورنوش و سوژدہ بہرن و بہرہرد گارتان بہرستن ﴿وَأَقْعُوا بِالْخَيْرِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وہ کاری چاک بکھن بڑ تہوہی رزگارین ﴿وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ﴾ جیہاد
 و تیکوشان بکھن لہ پتاوی خوا دا بہو شیوہ بہی شایستہ و سیاوہتی ﴿هُوَ لِيُخَيِّبَكُمْ﴾ تہو (خوا)
 تہوہی ہلہبزاردوہ (بڑ ہلہگرتی تہم نایتہ) ﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾ وہ لہ نایندا ہیچ
 کارنکی قورس و گرانی لہ سہر دانہ ناون ﴿فَلِلَّهِ أَكْبَرُ بِرَبِّهِمْ﴾ تہمہ ناینی ٹیبراہیمی باوہ گہورہ تانہ
 ﴿هُوَ سَمْعُكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلِ وَفِي هَذَا﴾ تہو (خوا) پیشتہ تہوہی بہ موسلمان ناوناوہ وہ لہم قورناتہ شدا
 ﴿يَكُونُ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ﴾ تا پیغہ مہر بیت بہ شاہید لہ سہر تہوہ ﴿وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ وہ تہوہش
 بینہ شاہید لہ سہر خدائے بڑی ﴿فَأَقِمْ وَاسْئَلْهُ وَآتِ الْزَكَاةَ﴾ کدواتہ بہ چاکسی نویرہ کانتان بکھن
 وزہ کات بدہن ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِآلَتِ اللَّهِ﴾ وہ تہنہا پشت بہ خوا بیہستن ﴿هُوَ وَلَكُمْ﴾ چونکہ ہر تہوہ پشتیوانتہ
 ﴿وَبِعَمَلِ الصَّالِحِينَ﴾ نای چہند پشتیوان و یارمہتی دہرنکی چاکہ ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ به راستی باوه داران پژگار دهین (سه ده کهون) ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 نهو که سانهی که له نوێزه کانیاندا ﴿خَشِعُوا﴾ له خواتر من (کهردن که چن بوخوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾
 وه نهوانهی ﴿عَنِ الْغَوِّمْ مَقْرُونُونَ﴾ لهشتی بن هووده خویمان دوور ده گرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه نهوانهی
 ﴿يَلْزَمُونَ﴾ کهزه کاتی (سامانیان) ده ده کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه نهوانهی ﴿يُخْرِجُهُمْ﴾
 خویان ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یابو که نیزه کیک که بوو بن به خواوه نیان ﴿فَالْتَمَعَهُمْ غَيْرَ مَلُومِينَ﴾ نهوه به راستی
 نهوانه سه رزه نشست نا کرین ﴿فَمَنْ يَتَّبِعْ وَرَاءَ ذَلِكَ﴾ نه مجا هه که سنی نیازی جگه لهو (دوو جوړه
 نافرته) بکات (و ناره زووی خوی تیر بکات) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ نهوسا نهوانه دهست دریزی
 کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لَا يُخَالِفُهمْ وَعَهْدٌ بِهْمُ ذَرُّ عَوْتَ﴾ وه نهوانهی که پارتزه ری سپاردهو په یمانه کانیان
 ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ وه نهوانهی که به دهوامن له سه ر نوێزه کانیان ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ﴾
 هه نهوانه میرات گران ﴿الَّذِينَ يَرِثُونَ الْيَرَبَ دَوْس﴾ نهوانهی که ده بنه خواوهی فیر دهوس و میراتگری
 (به هه شت) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوان له به هه شتدا ده مېتنده به هه میشه یی ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾
 سویند به خوا به راستی مروثمان دروست کرد ﴿مِنْ صَلَافٍ طِينٍ﴾ له خو لاسه و پالفتیه له قور
 ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَفْسًا﴾ له پاشان نهومان کرد به نوتفه بهک ﴿فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾ له نارامگایه کی قایم (منالدانی
 دایک) دا ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النَّفْسَ عَاقًا﴾ دواتر نوتفه که مان کرد به خوینی مه ییو ﴿فَخَلَقْنَا الْعَاقَةَ مُطْغَا﴾
 نه مجا خوینه مه ییوه که شمان کرد به پارچه گوشتیکی جووا و ﴿فَخَلَقْنَا الْعَاقَةَ عَظْمًا﴾ نه مجا پارچه
 گوشت که شمان کرد به نیسکان ﴿فَكَسَوْنَاهُ لَحْمًا﴾ نه مجا به گوشت (په یکه ره) نیسکه که مان
 داپوشی ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ﴾ پاشان نهومان کرد به دروست کراوینکی تر ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ﴾ جا گهوره
 و پیروزه نهو خوا بهی ﴿أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾ که چا کرینی به دی هینه رانه ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ تَعْدُونَ﴾
 پاشان به راستی نیوه له دواي نهوه هه مورنان ده مرن ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ تَعْدُونَ﴾ له پاشان
 بیگو مان نیوه له ریزی دوایدا زیندوو ده کرینه وه ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ﴾ سویند به خوا به راستی
 له سه ری نیوه وه دروستمان کردوه ﴿سَبْعَ طَرَائِقَ﴾ جهوت نهوم ئاسمان ﴿وَمَا كُنَّا مِنَ الْخَالِقِ غَافِلِينَ﴾
 وه نیمه له دروست کراوه کان بن ناگانین

﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ وە لە ئاسمانەوه بە ئەندازە (ی پێویست) بارانمان باراند ﴿فَأَنشَأْنَا فِي الْأَرْضِ﴾
 ئەمجا ئەو (ئاو)مان لە زەوى دا ھێلایدو (راگرت) ﴿وَأَنزَلْنَا ذُرِّيَّتًا مِّنْ بَيْنِهِ﴾ وە پێگومان ئێمە بەسەر لەناوبردنى
 ئەو (ئاو)دا. ﴿فَلَقَرُونَ﴾ بەتواناین ﴿فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِ﴾ ئەمجا بە ھۆى ئەو (باران)و بەدیمان ھێتاو
 (پرواندومانە) بۆتان ﴿جَنَّاتٍ مِّنْ جَبَلٍ وَاعْنَابٍ﴾ چەند باخى خورما و ترى ﴿لَا فِيهَا قَرْحٌ كَبِيرٌ﴾ بۆ ئێو ھەيە
 لەو باخانەدا مېوى زۆر ﴿وَمِنْهَا نَخْلٌ وَنَخْلٌ﴾ وە لە ھەندىکیان دەخۆن (بەشپەوى بۆئوى وەك مینوز و خورما)
 ﴿وَمِنْهَا تَمْرٌ مِّنْ طُورٍ مَّيْنَةٍ﴾ ھەروەھا (پرواندومانە) جۆرە دارىك (زەیتون) كەلە طورى سېنا دەرویت
 ﴿تَنبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبَّحَ الذُّكُوتُ﴾ كە رۆن و پىخۆرىك دەگرت بۆ ئەوانەى دەبخۆن ﴿وَأَن لَّكُم فِي الْأَعْمَالِ عَمَلٌ﴾
 وە بەراستى بۆ ئێو لە مالات و ئازەلدا پەند ھەيە ﴿تَسْقِيكُمْ مِمَّا فِي طُورَيْهَا﴾ پیتان دەنوشین ئەو (شیر)ەى
 لە ناو سکیاندا بە ﴿وَلَا فِيهَا مَتَاعٌ كَبِيرٌ﴾ وە بۆ ئێو لەو (ئازەلەدا) سوود و كەلەكێكى زۆر ھەيە ﴿وَمِنْهَا
 تَأْكُلُونَ﴾ و لېشان دەخۆن ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلَيْنِ ظُهُورُ﴾ وە لەسەر (پشنى ھەندى) لە ئەوان و لەسەر
 (پشنى) كە شىبە کانیش سوار دەکړن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ سۆند بەخوا بەراستى ئێمە
 نووحمان ئارد بۆ لای ھۆزەكەى ﴿فَقَالَ يَتَوَلَّوْا اللَّهَ﴾ جا پشنى ووتن ئەى ھۆزەكەم خوا پەرستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِّنَ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ﴾ ئېو جگە لەو پەرستراونكى تران ئى بە ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دەى ئایا خۆتان ناچارترن
 ﴿فَقَالَ﴾ جا ووتیان ﴿الْمَلَأُوا إِلَيْنَا قَوْمَهُ﴾ ئەو دەسەلاتدار و ئاودارانەى كە بى باوەر بوون لە
 ھۆزەكەى (نوح) ﴿مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ئەم (نوح) ئەنھا كەسێكە وەك ئېو ﴿لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ
 دَعَوْهُ وَيَتَّخِذُوا حُزًى﴾ بێگەر خوا پێوستابە (پتەمبەرىك
 بێرى) فریشتەى دەناردە خواو ھەو ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَذَا﴾ ئێمە شنى وامان نەبوو ھەو ﴿فِي آيَاتِنَا الْآلَاءِ﴾ لە
 باو و باپەرە پێشوو و کانمان ھەو ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ﴾ ئەم (نوح) ھەر بیاوێكە ﴿يَا جَعْتَهُ﴾ شىبى لە گەلدا بە
 ﴿فَتَرْفُقُوا بِهِ فَقَبْلَ حَبِيبٍ﴾ جا تاما و ھەك چاوەروانى بکەن (بەلكو چاك بێتو ھەو) ﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِي﴾ (نوح) ووتى
 ئەى پەر وەرد گارم یارمەتیم بدە (سەرم بخە) ﴿يَمَّا كَذَبْتُمْ﴾ لەبەر ئەو ھەو باوەرم بى ناھێن ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ﴾
 ئەمجا ئێمە نېگامان بۆ كرد ﴿أَن اصْنَعْ الْفُلَ﴾ كە كە شىبەكە دروست بکە ﴿يَا عَيْنُ وَوَحِينُ﴾ بە پش چاو و
 چاودێرى و فەرمان و نېگای ئێمە (لەم ئابەتەدا باسى سېفەتى - چاو، عین - ھاوو ھەو خواى گەورە، پرومان
 پێنەنى بە بى ھېچ لێچواندن و لێكدانەو ھەك : شىو ھەى ئازائىن وە ئەنھا خوا خۆى دەزانیت) ﴿فَإِن جَاءَ
 أَمْرًا﴾ ئەمجا كاتى فەرمانى ئێمە (بۆ لەناوبردنى ئەوان) ھات ﴿وَقَارَ السَّمُورُ﴾ و ئاو لە تەنور ھەو ھەلقولا
 (نیشانەى دەسپێکردنى توفانەكە بە) ﴿فَأَسْلَفَ فِيهَا﴾ توش بېخەرە ئاو كەشتى بەكەو ھەو (سواری كە)
 ﴿مِن مَّكَلٍ رَّوْحَيْنِ أَشْرَيْنِ﴾ لە ھەموو جۆرە (ئازەلەك) جوتىك (تیر و مى پەك) ﴿وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عِلْمَهُ﴾
 القول و نھت ھەروەھا (سوار بکە ئەندامانى) خێزانەكەت جگە لەوانەیان كە بریارى لە ناو چوونیان دراو ھە
 (كە كۆرەكەى و ھاوسەرەكەى بوون) ﴿وَلَا تَحْطَبْنِي﴾ و قسەشم لە گەلدا مەكە ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ لەبارەى
 ئەوانەى كە ستمیان كەردو ھەو (و باوەریان نەھتا) ﴿إِنَّهُمْ مُّعَذَّرُونَ﴾ چونكە پێگومان ئەوانە دەخەنکێترن

﴿فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْقَتَابِ﴾ ثم مجا کاتی تو و کسانه ی له گهلت دان سوار ی که شستی به که بیون
﴿فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ته ی نوح) بلی سو پاس یز خوابه کی نهو تو ﴿يَخْتَارُ الْمُتَّقِينَ﴾ که نیمه ی بزگار کرد
له دست گهلی زالمان ﴿وَقُلْ رَبِّ ارْنِي مَا لَا مُبَارَاةَ لَهُ﴾ وه بلی ته ی بهر و رد گارم دابه زینه (له که شستی به که) له
جنگابه کی پرور و به فهدا (که کینوی جوودی به له کوردستانی نور کیا) ﴿وَأَنْتَ سَرَّ الْمُتَّقِينَ﴾ وه تو (خواه)
چاکر بنی دابه زنه رانی ﴿إِنِّي ذُلٌّ لِّلْآيَاتِ﴾ بهر استی له م (به سهر هانه ی نوح دا) به تد و نیشانه ی زور هه به
(بوز که سانی ژبر و هوشمه ند) ﴿وَأَنْتَ كَا تَمْتَلِينَ﴾ وه بهر استی نیمه تاقیکه ره به بن (بوز هه مو و خه لک) ﴿وَأَنْتَ تَأْتِي
بَعْدَهُ﴾ پاشان له دوی نهوان به دیمان هیتا ﴿وَرَأَاهُ﴾ گهل و نه وه به کسی تر ﴿وَأَنْتَ تَأْتِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُ﴾
ثم مجا له ناو نهواندا پیغمه مبر یکمان له خویان نارد ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (پنی وونن) تنها خوا بهر مشن ﴿مَا لَكُمْ عَنِ اللَّهِ
غَيْرَ﴾ جگه له و (خواه) بهر ستر اوینکی تر نان نی به ﴿إِنَّا نَعْلَمُونَ﴾ دهی ثایا خوتان نابار یزن (له خوا نا تر سن)
﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ﴾ دمه لاتداران و ناودارانی (هوود علیه السلام) ووتبان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾
نهوانه ی که پروایان نه هیتا و بی باوه ی بیون به دیداری پروری دوا سی ﴿وَأَنْتَ تَأْتِيهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
وه له زیانی دنیادا ناز و نیمه تمنان پی دابوون ﴿مَا هَذَا إِلَّا بُرْهَانٌ لَّكَ﴾ (ووتبان) دمه هه مرفیقکه وه کتیه
﴿يَأْكُلُ مِنَّا مِمَّا كَلَلُوا مِنَهُ﴾ له وه ی تیه ده یخون (نهویش) ده خوات ﴿وَأَنْتَ تَأْتِيهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه له وه ی تیه
ده یخونه وه (نهویش) ده خوات وه ﴿وَأَنْتَ تَأْتِيهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ سویند به خوا نه گهر تیه گو تر ایدلی به شهر نیکی
وه ک خوتان یکهن ﴿إِن كُنَّا لَنَحْشُرُون﴾ بیگومان نه کاته تیه له زیان باران ده بن ﴿أَيُّكُمْ﴾ ایگه ایگه ایگه
ثایا نه و (هوود علیه السلام) به لین به تیه دمدات که بهر استی کاتی مردن ﴿وَأَنْتَ تَأْتِيهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه بیون
به خاک و نیسک (ی رزیو) ﴿أَنْتُمْ تُخْرِجُونَ﴾ بیگومان تیه (له گور) دهر ده هیترین (زیندو و ده کرینه وه) ﴿وَأَنْتُمْ
تَأْتِيهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ زور دوور، نه ستمه ﴿لَمَّا تَوَعَّدْتُمْ﴾ نه و به لیته ی به تیه دراوه (گوایه زیندو و ده کرینه وه)
﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ زیان (یکسی تر) نی به تنها زیانی نه م دنیایه مان نه بی ﴿تَسُوتُ وَنَحْنُ﴾ دهرین
وده زین (نه وه له دوی نه وه) ﴿وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾ وه نیمه زیندو و نا کرینه وه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا زَجْلٌ﴾ نه وه (که
ده لی پیغمه مبرم) تنها بیاونیکه ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كِبًا﴾ درو ده کات به دم خوا وه ﴿وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه نیمه
هه رگیز باوه ی پی نا کدین ﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِي﴾ (هوود علیه السلام) ووتی ته ی بهر و رد گارم یار مه تیم بده
(و تو له یان لی بسنه) ﴿يَسْتَكْذِبُونَ﴾ به هوی نه وه ی که باوه ی پی نا هیتن ﴿قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ﴾ (خوا) فهر مووی
له ماوه به کی زور که مدها ﴿أَيُّكُمْ تَدْمِينُ﴾ بیگومان به شیمان ده نه وه ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّسُولُ الْيَقِينُ﴾ ثم مجا
شر یخه و ده نگینکی زو به هیت (دای به سهر باندا) هه موویانی گرت که هه قبان بوو ﴿فَجَعَلَتْهُمُ غُلَّةً﴾ و نه وانمان
کرد به (وینته ی) پوش و که لی (سهر لافاو) ﴿فَعَسَىٰ الْمُتَّقِينَ﴾ جا دوری (له به حمه تی خوا) بوز گه لی
سه مکاران ﴿لَمَّا أَتَيْنَا أَتَيْنَ بَعْدَهُ﴾ دواتر له پاش نهوان به دیمان هیتا ﴿وَرَأَاهُ﴾ چهند گهل
و نه وه تیکنی تر

﴿مَنْشِئُوا مِنْ أُمَّةٍ لَّجَنَّاتٍ﴾ ھىچ ئوممەتنى لە ساوھى دىيارى كراو (بىر مردن) يان نە پىش دە كەون ﴿وَمَا يَسْتَوُونَ﴾ نە دواش دە كەون ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا﴾ لە پاشان پىتە مېھراڻى خۇمان بەك لە دواى بەك نارد ﴿كُلٌّ مِّلَّةٌ أُمِّتَ لَهَا رُسُلُهَا﴾ ھەر كاتى ئوممەتنىك لە خۇيان پىتە مېھراڻىيان بۇ پەنانابە ﴿كَذَّبُوا﴾ باوھ پىيان پى نە دە ھېشا ﴿فَاتَّبَعَتْنَاهُمْ نَعْمَ تَعَصَى﴾ جا ئىمەش ئەم ئوممەتە (پى باوھر ئەمان) بەك بە دواى بەكدا (لە ناو برد) ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَجَادِثَ﴾ وە (باسى) ئەوانمان كرده پروودا و چەند بە سەرھانىك (كەخەلگى لە نىوان خۇيان باسى بىكەن) ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ الْفُلُوكَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ ئەمجا دوورى (لە پەحمى خوا) بۇ گەلى باوھر ناھىتىن ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَنُوحًا﴾ لە پاشان مووسا و ھاروونى برايمان نارد ﴿بَعَثْنَا مُوسَى وَهَارُونَ﴾ بە تېشانە كانمان و بەلگەى ناشكراوھ ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بۇ لاي فېرەون و دارو دەستە كەى ﴿فَأَسْكَنُوا﴾ بەلام خۇيان بە گەورە دانا (باوھر يان نە ھېتا) ﴿وَكَاذِبُوا قَوْمًا عَالِينَ﴾ وە ئەوان گەلنىكى دەسەلاتدار بوون بەسەر خەلگىدا ﴿فَقَالُوا الْيَوْمَ لَئِنْ لَمْ يَنْجُئْنَا مِنْ يَدَيْهِمَا فَإِنَّكُم مِّنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ ئەمجا ووتيان ئايا ئىمە بەدوو كەسى وەك خۇمان باوھر پىتىن ﴿وَقَوْمُهُمْ لَتَأْخِذُون﴾ لە كاتىكدا گەلە كەبان (بەنى ئىسرائىل) ئىمە دە پەرسىن (گەردن كەچىن بۇ ئىمە) ﴿فَكَذَّبُوهُمْ﴾ لەبەر ئەوھ باوھر يان پى نە ھېتان ﴿فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ﴾ ئەمانىش (وەك گەلانى تر) لە ناو بران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ مویتند بە خوا بىنگومان ئىمە تەوراتمان بەخشى بە مووسا ﴿أَلَمْ نَقُلْ لَهُمْ﴾ نا (بەنى ئىسرائىل) پىتىمبون بىن ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ مِثْقَالٍ مِّنْهُم مِّثْقَالَ عَرَضٍ﴾ ھەر وەھا عىسای كورپى مەرىم و دايكىمان كرده بەلگەو مو عەجىزە بەك ﴿وَأَنزَلْنَاهُمْ فِي رِبْوٍ﴾ و ھەر دوو كيان (عيسا و دايكى) مان دانا لە شىونىكى بلىند (بىت المقدس) ﴿وَأَنزَلْنَاهُمْ فِي رِبْوٍ﴾ كە خواوھنى (ھەموو ھۆيەكى) حەسانەوھو كاتباوھ ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾ ئەى نىر راوانى خودا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ أَطِيعَتْنِي﴾ لە خۇراكى پاك (حەلال) بخون ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ وە كردهوھى چاك بىكەن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ (چونكە) بەراستى من بەوھى ئىوھ دەيكەن ئاگادارم ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فِي رِبْوٍ﴾ وە بىنگومان ھەر ئەمەيە تابىن و دىنى ئىوھ (ئەى پىتە مېھراڻ دەستى پىوھ بىگرن) ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَّكَ آيَاتٍ﴾ كە بەك ئايىن و بەرنامەيە ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فِي رِبْوٍ﴾ وە مەنىش پەروردگار تانىم كەوانە خۇتان پىاوتىزن (لە تۆلەم) ﴿فَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا﴾ (شىونىكەو توائىان) ئايەنە كەيان (كەبەك ئايىن بوو) پارچە پارچە كرده لە نىوان خۇياندا بەچەند پارچە بەك ﴿كُلٌّ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ جا ھەر كۆمەل و دەستەيە كيان دلخوشىن بەدو (بەشە ئايىنەى) كە ھەيانە ﴿فَقَدْ خَلَفْنَا عَمَلَهُمْ﴾ كەوا بوو وازيان لى پىتە لەو بىن ئاگابى و گومراپى بەى داپىز شىبون ﴿خَفِيفِينَ﴾ (باپزىن) ناماوەيەك ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَّكَ آيَاتٍ﴾ ئايا ئەوانە وادەزانىن ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَّكَ آيَاتٍ﴾ ئەوھى پىيان دەبەخشىن ﴿مِن قَالٍ وَبَيْنٍ﴾ لە سامان و مەدالان ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ (بەھۆى شىباوئانەوھ) پەلەمان كردهوھ بۇيان لەخىنر و خۇشەبە كاندا ﴿إِنَّا لَنَشْكُرُونَ﴾ (نەخىر وانى بە) بەلكو ئەوانە ھەست تاكەن (كە بۇ تاقى كردهوھەيانە) ﴿إِنَّا لَنَشْكُرُونَ﴾ (نەخىر وانى بە) بەلكو ئەوانە ھەست تاكەن (كە بۇ تاقى كردهوھەيانە) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَرْجُونَ﴾ وە ئەو كەسانەش كە بەئايەنە كاتى پەروەردگارىيان باوھر دىنن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَرْجُونَ﴾ وە ئەو كەسانەش كە ھاوېەش بۇ پەروەردگارىيان دانانىن

﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وه نمو كهسانه ی كه ده بیه خشن شه وه ی (له زه كات و خیر ده یی) بیه خشن ﴿وَقُلُوبُهُمْ
وَجَلَّ﴾ له كاتيكدا دلیان ده ترسی (ده له رزی) ﴿لَهُمْ فِي سَمْعِهِمْ﴾ له بهر شه وه ی دلیان بۆ لای په روه رد گاریان
ده گه پښه وه ﴿وَلَوْ كُنْتَ يَسْمَعُونَ فِي الْأُذُنِ﴾ نا نه وانه (كه خاوه نی نمو سیقه تانه بویون باسکران) په له ده كهن
له نه نجامدانی چاكه كاندا ﴿وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ وه نمو ان بۆ چاكه كردن له پښن ﴿وَلَا يَكُنْ فَمًا لَا تُعْطَىٰ﴾
وه نیمه ندرك ناخهینه سدر هیچ كهس به قه ده ر توانای خوی له بیی ﴿وَلَوْ كُنْتَ تَبْصُرُ﴾ وه كنییكمان
له لایه (كرده وه ی هه موو بنده كانی تڼدا یه) كه به راست و دروسنی ده وه ی ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ وه هیچ سته میك
له وان ناكړی ﴿بَلْ قُلُوبُهُمْ﴾ به لام (بیی پروایان) دله كانیان ﴿فِي غَمَرٍ مِّنْ حَدَا﴾ له بیی ناگایی و نه زانی دایه له م
(كتیب و نامه ی كرده وه) ﴿وَلَهُمْ أَصْفَادٌ مِّنْ ذُؤُنِ ذَاكَ﴾ وه نمو ان چهند كرده وه ی خرابی نریان هه یه جیاوازه
له كرده وه ی باوه رداران ﴿وَهُمْ لَا يَعْمَلُونَ﴾ كه نمو ان هه میسه نه نجام دریانن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه تا نمو كانه ی
﴿أَخَذْنَا مِمَّا فَرَغَ بِهِمْ﴾ كه سزا به سدر گه وه و خوش گوزه رانه كانیاندا دپښن (له دویادا) ﴿إِذَا هُمْ يَخْرُجُونَ﴾
له ناكاودا نمو ان دهس ده كهن به هاوار و پارانه وه ﴿لَا يَجْعَلُونَ﴾ (بیی یان ده وتری) ته مرق هاوار مه كهن
﴿إِن كُنَّا لَأَشْصُرُونَ﴾ به راستی ټیوه له لایه ن نیمه وه یارمه تی نادرین ﴿فَلَمَّا كَانَتْ أَيْتَانِ مِّنْ عَذَابِكُمْ﴾ بیگومان
(پښن) نایه ته كانی من ده خو تر ایه وه به سدر تاندا ﴿فَكَفَّرَ عَنْ عَذَابِكُمْ﴾ به لام ټیوه به دوا ی
خو تاندا پاشه وپاش ده گه رانه وه ﴿فَسْتَغْفِرُونَ﴾ له بهر امیر نمو (قورخانه) دا خو تان به گه ووه ده زانی
﴿سَمِعَ الْخَبْرَ﴾ شه و گارتان ده برده سدر به گالته كردن و قسه ی ناشرین ووتن (به نایه ته كانی نیمه) ﴿وَلَمَّا
يُؤْمَرُونَ﴾ ده ی نایا نمو ان (قوره بش) بیریان له م قورخانه نه كرده وه وه ﴿أَمْرًا﴾ پاشن كیان
یوهانوه ﴿فَمَا لِيَآيَاتِ رَبِّهِ الْأُولَىٰ﴾ كه بۆ باو و باپیره پښینه كانیان نه هانوه ﴿فَلَمَّا تَرَوْهُم مُّسْتَلِمِينَ﴾
یایښه مېره كه یان نه ناسیوه وه ﴿فَهُمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ﴾ بهو هویه وه نمو ان دان به پښه مېره رایه تیه كه یدا ناتښن ﴿وَلَمَّا
يُؤْمَرُونَ بِهٖ جَهَنَّمَ﴾ باده لښن نمو (پښه مېره) شپته ﴿بَلْ جَهَنَّمَ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا﴾ (نه خیر وانی به) به لكو حق
وېر استی بۆ هیتاون ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به لام زوره یان بوغزینه ری حق و راستین (رقیان لیته تی)
﴿وَلَوْ أَسْمِعُ أَصْوَاتَهُمْ﴾ وه نه گهر حق و راستی شوین هه وا و ناره زوی نمو ان بكه و تابه ﴿لَسَمِعْتِ
السَّمْعَ وَالْأَرْضَ وَمَنْ فِيهَا﴾ ناسمانه كان و زهوی و هه موو نه وانه ی تیا باندا یه ده شیوان و تڼك ده چوون
به سدر په كندا ﴿بَلْ أَتَيْنَهُمْ بِمُتَحَفٍّ﴾ به لكو نیمه قورثانكمان بۆ هیتاون كه هوی بادخسته وه (و سهر به رزی)
یه بۆ نمو ان ﴿فَهُمْ عَنْ دُكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ﴾ به لام نمو ان له بیر خسته وه (و سهر به رزی) خو یان پښنكهرن ﴿وَلَمَّا
تَرَوْهُم مُّخْرَجِينَ﴾ یا داوای پاره و خه رج له وان ده كه یت (له بهر ان بهر بانگه وازه كه ت دا بویه باوه ر
ناهیتن) ﴿فَخَرَجَ مِنْكُمْ خَيْرٌ﴾ نمو به خشن و پوزی په روه رد گارت چاكتره (بۆ نو شه ی موحه ممه د) ﴿وَلَمَّا
تَرَوْهُم مُّخْرَجِينَ﴾ وه خوا چاكترینی پوزی ده رانه ﴿وَأَنَّكَ أَتَدْرِكُهُمْ﴾ وه به راستی تو نمو ان بانگ ده كه یت
﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ ړنگای راست ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه بیگومان كه سانی كه باوه رپان
نیه به پوزی دوا یی ﴿عَنِ الصِّرَاطِ لَشَتَّىٰ﴾ له م ړنگا راسته لاهرن

﴿بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ﴾ (نه خیر وانی به) به لکو ئیمه راستیمان بۆ هیتاون ﴿وَأَنَّهُمْ لَكَ كَذِبُونَ﴾ وه یتگومان نه وان دروزن ﴿مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلِيٍّ﴾ خوا هیچ پوله به کی بۆ خوی بریار نه داوه ﴿وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ إِلَهِ﴾ وه هیچ پهرستراونکی تری له گه لدا نه بووه ﴿إِذْ أَلْقَى كُلُّ الْإِلَهِمْ إِلَهُتَهُمْ﴾ (ته گهر پهرستراوی تری له گه لدا بوايه) ته وگانه ههر پهرستراونك چى دروست كردوه (بۆ خوی) ده برد ﴿وَأَعْلَى تَعْشُمُهُ عَلَى بَعْضٍ﴾ وه هندیکیان زال ده بوون به سهر هندیکی تریاندا ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و یتگهرده له وهی نه وان ده یلین ﴿غَيْرِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانای هه موو نه بی وناشکر اگانه ﴿فَعَلَىٰ عَمَلِكُمْ كُونُ﴾ وه به رزو بلنده له وهی که نه وان (بت پهرستان) ده بکه نه هاو به شی ﴿قُلْ رَبِّ إِنَّمَا رَنَی﴾ (نه ی موحه مبه د ﴿بَلَىٰ﴾ نه ی پهر وه ردگارم ته گهر هه ریشانم ده ده بت ﴿مَا يُوعَدُونَ﴾ نه و سزایه ی که به وان ده یلین دراوه ﴿رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِی﴾ نه ی پهر وه ردگارم مه مخد ره ﴿فِی الْقَوْمِ الْكَافِرِیْنَ﴾ پیزی گه لی سته مکارانه وه ﴿وَأَعْلَىٰ أَن تُرِیَکَ مَا فَعَلْتُمْ لِقَدَرُونَ﴾ وه به راستی ئیمه به تواناین نه و به ئیشه ی (سزای) به وائمان داوه نیشانت به یسن ﴿أَدْعُ إِلَىٰ هِدَىٰ الْحَسَنِ النَّجْوَةِ﴾ به جوانترین و چاکترین شیوه به رگری بکه له خرابه ﴿حَقُّ أَعْمَلِمَا یَصِفُونَ﴾ ئیمه ناگادارترین به وهی نه وان ده یلین (به خوت و ناینه که ت) ﴿وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ﴾ وه بلی نه ی پهر وه ردگارم به نا ده گرم به تو ﴿مِنَ هَمَزٍ الشَّیْطَانِ﴾ له خه نه ره و (پالنه رو) وه سه وه سه ی شه به تانه کان ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن یَحْضُرُونِ﴾ وه به نات بین ده گرم له وهی (شه به تانه کان) ناماده بین لام (سهرم لی بشیننن) ﴿حَقِّ ذَلِکَ لَعَلَّهُمُ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (بین برویان وه ک خویان ده مپنه وه) هه نا کاتی مردن دیت بۆ ههر کامیان ﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ نه و ساد هلی نه ی پهر وه ردگارم بمگیره ره وه (بۆ دنیا) ﴿لَعَلِّی أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ به لکو کر ده وهی چاک بکه م (له بری نه وهی نه مکر ده وه) له و ته مه نه ی له ده ستم چوو ﴿كَلَّا إِنَّمَا كَلِمَةٌ مِّنْ قَبْلُهَا﴾ نه خیر یتگومان ته مه ی (که ده یلینت) ته نها قسه به که نه و ده یلین (ته گهر بکه رته وه بۆ دنیا هه ره و ک جار ان ده بیت) ﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرَّزَخٌ﴾ و له پشیا نه وه به رزه خیتک (به ره به شیتک) هه به ﴿إِلَىٰ قَوْمٍ یَّجْعَلُونَ﴾ تاه و روزه ی زیندوو ده کر تته وه ﴿فَإِذَا نَفَخَ فِی الصُّورِ﴾ ته مجا کانی فوو ده کری به شه پوردا ﴿فَلَا أَسْأَلُ بِبَنَاتٍ لِّمَنْ هُنَّ﴾ له و روزه دا هیچ خزمابه ته ک نامینی له یتوانبندا ﴿وَلَا بِبَنَاتٍ لِّوَنٍ﴾ وه پرسیاری به کتری ناکه ن ﴿فَمَنْ تَقَاتَلَتْ مَوَازِیْنُهُ﴾ ته مجا ههر که سنی کیشراوه (چاکه) کانی قورس بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِسُونَ﴾ ته وه نه وانه بزگار و سهر که و توون ﴿وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِیْنُهُ﴾ وه که سنی کیشراوه (چاکه) کانی سووک بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ الْآلِیْنَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿خَبِيرٌ وَالْفَسْخُ﴾ زبانیان له خویان داوه، خویان دۆراندوو وه ﴿فِی جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له دۆزه خ دان بی برانه وه ﴿تَلْفَحُ وَیُوهَّجُهُمُ النَّارُ﴾ (ناگری دۆزه خ) دم و چاویان ده سووتینی ﴿وَهُمْ فِیْهَا کَاذِبُونَ﴾ و هه موویان له ناگری دۆزه خ دا لئویان هه لقر چاره و دانه کانیان ده رکه و تووه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِتِلْكَ الْأَيَاتِ ثُمَّ نَكَلُوهَا عَنْكَ﴾ (پهيان ده و تر ټيټ) ټا يا ټا به ته كاني من له د و نيا دا به سه ر تاندا نه ده خو بتر ايه وه ؟
 ﴿فَكَفَّرُوا بِهَا لَكُمْ يُوتِ﴾ كه چي ټيوه به در و تان ده زاني و ټيمان تان پي نه ده هينا ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ (له وه لامدا)
 ده لټين نه ي په ر وه رد گاري ټيمه ﴿عَلَيْتَ عَلَيْنَا يَا مُؤْمِنُونَ﴾ به دي و خرابي خومان زالا بوو بوو به سه ر ماندا
 ﴿وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ﴾ وه ټيمه كه سانيكي گومر ابووين ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ نه ي په ر وه رد گار مان
 لدم (دوزخه) دهر مان بيته ﴿فَإِنْ عُدْنَا فَنَاظِمُوتِ﴾ چا نه گدر جاريكي تر گه رايته وه (بو پي باوه ري)
 نه وه به راس تي ټيمه سته مكارين ﴿قَالَ اخْشَوْا فِيهَا وَلَا تُكْفِرُوا﴾ وه (خوا) ده فهر موي: به ريسوايي
 بميسته وه له دوزخه خدا و هيچ قسه به كم له گه لدا مه كهن (اخسا: بو سه گ به كارد ي كاني ده ري ده كه يت
 و پي ده لټيت چغه) ﴿إِنَّهُ كَانَ قَرِيضًا مِّنْ عِبَادِي﴾ بيگومان له د و نيا دا كؤمه لټيك له به نده كاني من
 ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا﴾ ده يان ووت نه ي په ر وه رد گار مان ټيمه باوه رمان هينا وه ﴿وَأَنفِرْنَا وَارْحَمْنَا﴾ ده ي لټيمان
 خوشه و به حسمان پي بكه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ چونكه تو چا كتريني ميه ر باناني ﴿وَأَلْقَيْنَا لَمْ يَسْخَرْ
 بِسَخِرْنَا﴾ كه چي ټيوه گالته تان به و ان ده كرد ﴿خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَالْجِبَالَ وَالْأَنْجِلَ﴾ تا (نه و گالته كردنه تان به) نه و ان يادي
 مني له بير بر دنه وه ﴿وَكُنْهُمْ قَوْمًا فَتَحَكُّوتِ﴾ وه ټيوه هه ميشه به و ان پيته كه نين ﴿إِنْ جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ﴾
 بيگومان نه مرق پاداشتم داو نه ته وه ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ به هوي خو گريانه وه ﴿أَلَمْ نَكُنْ لَهُمُ الْفَارِغِينَ﴾ به راس تي
 هه ر نه و ان سهر كه و نوو ﴿قَالَ كَلِمَتٌ فِي الْأَرْضِ عِندَ رَبِّينَ﴾ (خوا) ده فهر موي: چهنه سال له سه ر
 زه وي دا مانه وه ؟ ﴿قَالُوا إِنَّمَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ﴾ (له وه لامدا) ده لټين روزيك يا كه متر له روزيك مابينه وه
 ﴿فَتَنَّى الْعَالَمِينَ﴾ له و (فريشت) انه پير سه كه زمير بارن ﴿قَالَ إِنْ لَّيْسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (خوا) فهر موي
 نه ماونه ته وه ماوه به كي كه م نه بيت ﴿لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گدر به راس تي ټيوه ده تان زاني ؟ ﴿أَلَمْ
 نَخْلُقْكُمْ إِنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَادًا﴾ ټا يا ټيوه گومان تان و ابو وه كه بيگومان ټيوه مان به پي هوده دروست
 كر دو وه ﴿وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَأَخْرَجُوتِ﴾ وه بيگومان ټيوه نا گه رايته وه بولا ي ټيمه ﴿فَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ﴾
 چا به رزو بلندي بو خواي باشاي راست و په و ا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هيچ به رستر او يك ني به جكه له و
 ﴿رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ كه په ر وه رد گاري عه رشي به ريزو به رزه ﴿وَمَنْ يَدْعُ﴾ هه ر كه س به رستي
 ﴿مَعَ اللَّهِ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى﴾ به رستر او يكي تر له گه ل خوادا ﴿لَا يَرْهَنَ لَهُ رِبْوَةٌ﴾ كه هيچ به لگه به كي نه ي
 له سه ر نه و (به رستنه) ﴿فَإِنَّمَا جَاءَ بِكُمْ عَذَابُ رَبِّكُمْ﴾ نه وه به راس تي لټير سينه وه ي ته نها لاي په ر وه رد گاري تي
 ﴿إِنَّهُ لَا يَخْلُقُ إِلَّا الْكُفْرَ﴾ بيگومان كافران رزگار نابن ﴿وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ﴾ (نه ي مو حه مده
 بلي نه ي په ر وه رد گارم لټيم خوش به و به حسم پي بكه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ وه تو (خوا به) چا كتريني
 ميه ر باناني

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوای به خشندهی میهربان

﴿سُورَةُ النُّورِ﴾ ئەمە سورەتیکە ئێمە ناردومانەتە خوارەوه ﴿وَقُرْئَانَهَا﴾ و فەرزمان کردووه (گوێزایه‌لی
 پیراوه‌کانی) ﴿وَأَنزَلْنَاهَا﴾ وه لهو (سورته) دا هێناومانەتە خوارەوه ﴿عَلَيْكَ يَسَّتِ﴾ ئایه‌ته پوونه‌کان
 ﴿لَمَّا تَدْكُرُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی ئێوه پیر بکه‌نه‌وه ﴿الزَّيْنَةُ وَالزَّيْنِ﴾ ژن و پیاوی زیناکەر ﴿وَأَلْبَسُوا كُلَّ وَحِيدٍ مِّنْهُمَا يَافَّةً
 جَلْدًا﴾ هه‌ریه‌کێکیان سه‌ده‌دار (شه‌لاق) یان لێ بده‌ن ﴿وَلَا تُحَدِّثْ بِهِمَ رَافَّةً﴾ وه به‌زه‌یی هه‌نه‌وه‌نان پێیاندا (ژن
 و پیاوی زیناکەر) نه‌نان گری ﴿يَا دِينَ اللَّهِ﴾ له (جێ به‌جێ کردنی) فەرمانی خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ ئه‌گەر ئێوه
 باوه‌تان هه‌یه ﴿يَا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ به‌خوا و به‌پوژی دوابی ﴿وَلْيَتْلُو عَلَيْهِمُ﴾ وه با ئاماده‌ی پێنهی سزادانی ئه‌و
 دووانه‌ بن ﴿عَلَيْهِمُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کۆمه‌لێک له‌باوه‌رداران ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكُنِ الْآزَانُ أَوْ شَرِكًا﴾ پیاوی زیناکەر ماره
 ناکات ته‌نها ئافره‌تی زیناکەر و ئافره‌تی موشریک نه‌بی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكُنِ الْآزَانُ أَوْ شَرِكًا﴾ وه ئافره‌تی زیناکەر
 ماره‌ی ناکات پیاوی زیناکەر یا پیاوی موشریک نه‌بی ﴿وَحَرِّمْنَا عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئه‌و (ماره‌کردن و شوو کردن
 به‌زیناکەر) یا ماساغ کراوه له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْغَنَاصَةَ﴾ وه ئه‌وانه‌ی که‌بوته‌انی (زینا) ده‌که‌ن
 بۆ ئافره‌تانی داوین پاك ﴿تَزْوُرُ الْوَأْيَافَةَ شَهْدَةً﴾ له‌پاشان چوار شایه‌ت ناهێن (له‌سه‌ر راستی بوته‌انه‌که‌یان)
 ﴿وَأَلْبَسُوا لَهُمُ الشَّيْبَ جَلْدًا﴾ ئه‌وه هه‌شتا دار (شه‌لاق) یان لێ بده‌ن ﴿وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمُ شَهْدَةً﴾ ئێتر هه‌ر گێز شایه‌تیان
 لێ وه‌ر مه‌گرن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ وه ئه‌وانه له‌سنوور ده‌رچوون ﴿إِلَّا الَّذِينَ نَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ جگه
 له‌وانه‌ی که‌ دوا‌ی ئه‌وه ته‌وبه‌ ده‌که‌ن ﴿وَأَصْحَابُ﴾ و کرده‌وه‌یان چاک ده‌که‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئه‌وسا
 به‌راستی خوا لێخو‌ش بو‌ی به‌به‌زه‌یی به‌ ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْوَنَاصَةَ﴾ ئه‌و (پیاوانه‌ی) بوته‌ان بۆ خێزان‌ه‌کانیان
 ده‌که‌ن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الشَّاهِدُونَ﴾ وه بێجگه له‌خو‌یان هیچ شایه‌تێکیان نی‌یه ﴿فَتِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ ئه‌وه
 شایه‌تی دانی هه‌ریه‌ک له‌وانه (به‌م جو‌ره‌یه) ﴿أَرْبَعٌ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ که‌ چوار سو‌نند به‌خوا به‌خوات
 که‌بێگومان ئه‌و له‌راستگۆیانه (که‌ده‌لێت خێزان‌ه‌که‌م بێوه‌ زینای کردووه) ﴿وَالْحَقِيقَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾
 وه له‌پێشجهم جار دا بلی نه‌فرینی خوا له‌سه‌ر ئه‌وین ﴿إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ ئه‌گەر درو‌زن بێ ﴿وَيَذَرُهَا الْعَذَابُ﴾
 ئه‌و ئافره‌ته‌ش (که‌تاوان بار کراوه له‌لایه‌ن مێرده‌که‌به‌وه) سزای (زینای) له‌سه‌ر لاده‌بات ﴿إِنْ شَهِدَ أَرْبَعٌ
 شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ به‌مه‌ی که‌ چوار جار سو‌نند به‌خوا به‌خوات که‌بێگومان مێرده‌که‌ی له‌درو‌زانه (درو
 ده‌کات) ﴿وَالْحَقِيقَةُ أَنَّ عَذَابَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ إِنَّكَ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه له‌پێشجهم جار دا (بلیت) خه‌شمی خوای له‌سه‌ر بێ
 ئه‌گەر مێرده‌که‌ی له‌راست گۆیان بێت ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه ئه‌گەر به‌هره و به‌زه‌یی خوا نه‌بوایه
 به‌سه‌رتانه‌وه (هه‌ر کام له‌و پیاو و ئافره‌ته‌ی باسکران درو‌زن بێ خوا ده‌ری ده‌خست و سزای ده‌دا له‌دو‌نیادا)
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ﴾ وه بێگومان خوا گیراکه‌ری به‌شیمانی و کار دروسته ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ﴾ بینگومان که سانی که نه و بوهتانهیان (بۆ عایشه ی خیزانی پتغه میده) هه لیه ست ﴿غَصْبَةً مِنْكَ﴾ دهسته بهك بوون له خیزتان (ومونا قهیشبان نیدا بوو) ﴿لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم﴾ واما هه زانی نه و (بوهتانه) شهرو خرابه بو تان ﴿بَلْ هُوَ خَبْرٌ لَّكُم﴾ (وانی به) به لکو خیزو چا که به بو تان ﴿بَلْ كُنِيَ أَمْرٌ مِنْهُمْ﴾ بۆ هه بهك له وانه هه به ﴿مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ﴾ له تاوان به و نه ندازه ی هه و لی داوه (له و بوهتانه دا) ﴿وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ﴾ وه نه و که سه بیان که به شعی گه و ره ی بوهتانه که ی گه رته نه ستر (که عه بدو لای کوری قوبه ی بوو) ﴿لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (له ر قوژی دوا ییدا) بۆ نه و هه سزای هه ره گه و ره ﴿وَلَا تَسْمَعُوا لَهُ﴾ ده برا کانی نه و بوهتانه تان بیست ﴿قُلْ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ يَأْخُذُونَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ﴾ بیاوان و تافره تانی تیماندار گومانی چاکیان به خویان بیر دابه ﴿وَقَالُوا هَذَا أَفْكٌ نُّبَيِّرُ﴾ وه بیان ووتایه نه مه بوهتانیکی ناشکراو پروونه ﴿وَلَا جَاءَهُ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ﴾ ده بۆچی نه و بوهتانه که رانه چوار شایه تیان له سه ری نه هیتا ﴿فَإِذَا تَوَلَّى سَاءَ الْأَمْرِ﴾ نه مچا نه گه ر شایه ته کانیان نه هیتا ﴿فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ که واته هه ر نه وانه لای خوا در قوژن ﴿وَلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَتَحْتُمْ﴾ وه نه گه ر به هه ره و ره حمه تی خوا نه بوایه به سه ر تانه وه ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیا و ر قوژی دوا یی دا ﴿لَسْكَرٌ فِي مَا أَفَضْتُمْ﴾ دوو چارتان ده بوو له بهر ر قوچو و تان له و بوهتانه دا (بۆ عایشه) ﴿فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه و ره ﴿إِذْ تَلَقَّوهُ بِالْحَمْدِ﴾ کانی تم بوهتانه تان به ده ماو دم له به کتره وه وه ر ده گرت ﴿وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ﴾ وه به زمان تان شتیك ده لین ﴿مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ که زانیارتان ده ر باره ی نه بوو ﴿وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا﴾ و اتان ده زانی شتیکی سووک و ناسانه ﴿وَحَقُّ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾ له کاتیکی دا لای خوا زور گه و ره به ﴿وَلَا تَسْمَعُوا لَهُ﴾ بۆچی کانی نه مه تان بیست نه تان ووت ﴿مَا تَكُونُ لَنَا﴾ بۆ تیمه شیوانی به ﴿أَنْ تَكْفُرَ بِهِ﴾ قسه (و بوهتانی) ای واکه مین ﴿سُحَّتْ لَكَ كَلِمَاتُ هَؤُلَاءِ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾ پاک و بینگه ر دی بۆ تو خوا به، نه مه بوهتانیکی زور گه و ره به ﴿يَعِظُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا تاموژ گاریتان ده کات ﴿أَنْ تَعُولُوا أَلَيْسَ لَكُمْ عَذَابٌ﴾ که هه ر گیز نه گه رینه وه بۆ وینه ی نه وه ی ر ووی دا ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گه ر نیوه بر وادارن ﴿وَتَقِيلُ اللَّهُ لَكُمْ الْآثِمِينَ﴾ وه خوا نایه ته کانی خزی بۆ نیوه ر وون ده کاته وه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه خوا زانی کار دروسته ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ﴾ به راستی نه وانه ی بییان خوشه ﴿أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ﴾ زینا (کرداری ناشیرین) بلا و بیسه وه ﴿فِي الَّذِينَ آمَنُوا﴾ له ناو خه لکی تیماندار دا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای سه خیان بۆ هه به ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیا و ر قوژی دوا یی دا ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه خوا ده زانی و نیوه نازانن ﴿وَلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَتَحْتُمْ﴾ نه گه ر به هه ره به زه بی خوا نه بوایه به سه ر تانه وه (دو و چاری سزا ده بوون به هوی نه و بوهتانه وه که کرا بۆ عایشه) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ زَوَّافٌ حَبِيرٌ﴾ وه بینگومان خوا به سوزی میهره بانه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو ئهوانه ی باوه پێتان هێناوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ به دوای ههنگاوه کانی شهیتان دا سه روێن ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه هه ر که س شونین ههنگاوه کانی شهیتان بکهوێ ﴿قَالَ لَهُ الْمُرُؤَاتُ يَا فَتْحَاءُ وَالْمُسَكَّرُ﴾ چونکه به راستی شهیتان فه رمان ده کات به کاری زور ناشیرین (زینا) و خراپه ﴿وَقَالَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ نه گه ر به هه ره و مبه ره بانی خوا نه بوایه به سه ر تانه وه ﴿مَا زِلَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ﴾ هه ر گه یز که سی له ئیوه بوخت و پاک نه ده بو وه ﴿وَلَيْكِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ به لام خوا هه ر که سی بوێ (شیابوین) پاک ی ده کاته وه ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه ری زانایه ﴿وَلَا يَأْتِي﴾ باسوێند نه خوێن ﴿أَوَلَا الْفَضْلُ مِنْكُمْ وَالنَّعْمَةُ﴾ ئهوانه تان که خواوه نی چاکه و سه رو هت و سامان ﴿أَنْ يُوْتُوا﴾ که یار مه تی نه ده ن ﴿أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به خه زمان و هه ژاران و کۆ چه ران له پێتاوی خوا دا ﴿وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا﴾ ده بالی بوور ده بین و چاو پو ش ی بکه ن ﴿أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ ئایا پێتان خو ش نه خوا لپێتان خو ش بیی ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لپخو ش بو و مبه ره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بێگومان ئهوانه ی ﴿يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ بو هتانی زینا ده که ن بو ئا فه تانی داوێن پاک ی بی نا گای ئیماندار ﴿لَعَنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ نه فری بان لپکرا وه له دو نیا و ئا خیره ت دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه بۆیان هه یه سه زای زور گه وه ره ﴿يَوْمَ نَشْهَدُ عَلَيْهِمْ﴾ پو ژنیک (دی) شایه تی ته دات له سه ریان ﴿أَلَيْسَ لَهُمْ وَلَدٌ يَحْتَسِبُ﴾ زمانیان و ده ست و قاچه کانیان ﴿بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به و کرده وانه ی که کرد وویانه ﴿يَوْمَ نَبْذِي﴾ له و پو ژه دا ﴿يَوْمَ يَهْدِي اللَّهُ دِينَهُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ خوا پا داس تی ته وای کار و کرده و بیان به راستی و داد گه رانه وه ده داته وه ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ﴾ وه ئه و کاته ده زانی به راستی هه ر خوا هه قی ئاشکرا و دیاره (بو خوی و سپهات و کرداری) ﴿أَلَا خَبِيرٌ بِالْخَبِيرِينَ﴾ (وا راسته) ئا فه تانی ناپاک بو پیاوانی ناپاک ﴿وَالْخَبِيرُونَ لَخَبِيرَتٌ﴾ وه پیا وه پیسه کان بو ئا فره ته پیسه کان ﴿وَالظَّالِمَتُ لِلظَّالِمِينَ﴾ وه ئا فره ته پاکه کان بو پیا وه پاکه کان ﴿وَالظَّالِمُونَ لَخَبِيرَتٌ﴾ وه پیا وه پاکه کان بو ئا فره ته پاکه کان ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الَّذِي يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ ئه و که سانه ی پرا تان هێنا وه ﴿لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ﴾ مه چنه هه یج مالتیک جگه له ماله کانی خو تان ﴿حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا﴾ هه تا پرس ده که ن (به خوا وه نه کاتیان) ﴿وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا﴾ وه (دوای ئه وه ی مو له ت دران) سه لام بکه ن له خوا وه ن ماله که ﴿وَالَّذِي خَرَّبَكُمْ عَنْ آلِهَتِكُمْ﴾ نه وه چاک تره بو تان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ﴾ بو ئه وه ی په ندو ئاموژ گاری وه ر گه رن ﴿٥٧﴾

﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدُوا إِلَيْهَا أَحَدًا﴾ نه مجانه گهر که شان نه دی تیايدا ﴿فَلَا تَدْخُلُوهَا﴾ نه وه مه چنه ژوره وه بۆ نه و ماله
 ﴿حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ﴾ هه تا مۆله ت نه درین ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ﴾ وه نه گهر بیتان و و ترا ﴿أَجْعَلُوا أَزْجَعًا﴾
 بگه پرته وه نه بی بگه پرته وه ﴿هُوَ أَزْكَى لَكُمْ﴾ نه وه چاکتر و پاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾
 وه خوا زانایه به هه مو و نه و کرده وانه ی ده بکه ن ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ هیچ گونا هینکشان له سه ر نییه
 (گونا هبار نابن) ﴿أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا﴾ که به چنه نه و مالا نه ی ﴿غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ﴾ که سی تیدا
 نیشته جی نی به و که ل و به لی خو تانی تیا بیت (وهك توتیل) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوا ده زانی ﴿مَا تَبْتَغُونَ﴾
 وَمَا تَكْتُمُونَ به وه ی ناشکرای ده که ن و به وه یشی ده یشار نه وه ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ (ته ی موحه ممه د
 ﴿بَلَىٰ﴾ به لی به بیوانی ئیماندار ﴿يَغْضِبْنَ أَوْ يُصْغِرْنَ﴾ چاری خو یان (له سه بر کردنی نامه حرم) داخه ن
 و بیاریزن ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْوَاحَهُنَّ﴾ وه عه و ره تیان (له داوین پیسی) بیاریزن ﴿ذَلِكَ أَزْكَى لَكُمْ﴾ نه وه چاکتر
 و پاکتره بۆ نه و ان ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَصْنَعُونَ﴾ بیتگو مان خوا نا گایه به هه مو و کرده وه بهك که ده بکه ن
 ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه به لی به ئا فره تانی ئیماندار ییش ﴿يَغْضِبْنَ مِنْ أَصْغِرْنَ﴾ چاویان داخه ن
 و بیاریزن (له سه بر کردنی نامه حرم) ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْوَاحَهُنَّ﴾ وه عه و ره تیان بیاریزن (له داوین پیسی)
 ﴿وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانی خو یان ده ر نه خه ن ﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ جگه له وه ی به ده ره وه به و دیاره
 له جوانی (وهك دم و چاویان و ده ستیان) ﴿وَلْيَضْحَكْنَ بَاطِنًا﴾ وه با سه ر پۆشه کانیا ن به دن
 به سینگ و به ر و کیاندا ﴿وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانی خو یان ده ر نه خه ن (زیاد له وه ی ده ره که وه ت)
 ﴿إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ﴾ بۆ میرده کانیا ن نه بیت یا باوکیان ﴿أَوْ أَبْنَاءَهُنَّ﴾ یا باوکی میرده کانیا ن
 ﴿أَوْ أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَاءً﴾ یا کوره کانیا ن یا کوری میرده کانیا ن ﴿أَوْ إِخْوَانَهُنَّ﴾ یا براکانیا ن
 یا کوری براکانیا ن ﴿أَوْ بَنَاتِ أَخَوَاتِهِنَّ﴾ یا کوری خوشکه کانیا ن ﴿أَوْ سَائِرَهُنَّ﴾ یا ئا فره تانی (ئیماندار)
 ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ یا که نه ره که کانیا ن ﴿أَوِ الشَّاعِرِينَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَابِ مِنَ الرِّجَالِ﴾ یا نه و شوین که وه ته
 بیوانه ی که بی نیازن له ئا فره ت (وهك خزمه ت کار و پیر و نه خوش که ئاره زوی ژن و میرده یه تیان نییه)
 ﴿أَوِ الْقَطْرِ الذَّيْتِ لَمْ يَطْلُرُوا عَلَىٰ عَوَاتِقِ النِّسَاءِ﴾ یا نه و منداله کورانه ی که ئا گایان له له ش و (عه و ره تی)
 ئا فره تان نه بیت (بالغ نه بووین) ﴿وَلَا يَضْحَكْنَ بَاطِنًا﴾ (ئا فره تان له کاتی رۆشتن دا) قاچیان نه ده ن
 به زه وی دا ﴿يُحْكَمَنَّ مَا خَفِيَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾ (تا ده نگ ی خه ر خال و پاوانه کانیا ن بیت و) بزا ئریت به و
 جوانیه ی بیتان که شار دویانه ته وه ﴿وَنُفِذْنَا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مو و تان ته وه به بکه ن و بگه پرته وه بۆ لای خوا
 ﴿أِنَّهُ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ته ی ئیمان داره کان ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلِقُونَ﴾ تا بزگار و سه ر که وه تو و بن ﴿﴾

﴿يَقْبَلُ اللَّهُ التَّوْبَةَ وَيَغْفِرُ لَكُمْ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ خوا شهوو رۆژ ده گۆریت (به کورت و درێژ کردنیان یا به رۆژ بوونهوه و شهو داهاستن) ﴿وَإِنْ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له مهدا ﴿لَعِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ به ندىك هه به بۆ خواوهن ژیری به كان ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلَىٰ ذَاتِهِ مِنْ مَّالٍ﴾ وه خوا هه موو زینه وه ریکی له ئاو دروست کردوه ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَمُوتُ بَعَثَ اللَّهُ تَحِيَّتَهُ﴾ نه مجا هه ندی له وانه له سه ر سکی ده روات ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَمُوتُ بَعَثَ اللَّهُ تَحِيَّتَهُ﴾ وه هه ندیکی تریان له سه ر دوو قاچ ده روات ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَمُوتُ بَعَثَ اللَّهُ تَحِيَّتَهُ﴾ وه هه شبانه له سه ر چوار پی ده روات ﴿يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه رچی بوی دروستی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بێگومان خوا ده سه لاتی به سه ر هه موو شتی کدا هه به ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه ناردومان ته خواره وه ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ﴾ چهند ئایه تیکی روون که ره وه ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ وخواش هه ر که سی بوی ریتموونی ده کات ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رنگای راست ﴿وَيَقُولُونَ آمَنَّا﴾ وه ئه وانه ده ئین بر وامان هه شوه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا أَمْرًا﴾ به خواو به پیغه مبه ره گوێرا به ئیمان کردوه ﴿لَقَدْ نَزَّلْنَا﴾ پاشان کۆمه ئیک له وان پشی نی ده که ن ﴿مَنْ يَتَّبِعِ ذَلِكَ﴾ له پاش ئه وه ی (ووتیان بر وامان هه شوه) ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ﴾ وه ئه وانه (له راستیدا) ئیماندار نین ﴿وَإِذَا دُعُوا﴾ وه کاتی بانگ بکری ن ﴿إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بۆ لای (سه ر بچه ی) خواو پیغه مبه ره ﴿لَقَدْ نَزَّلْنَا﴾ بۆ ئه وه ی حوکم بکات له ئیوانیدا ﴿إِذَا قُرِئَ مِنْهُمْ قُرْآنٌ﴾ به که سه ر کۆمه ئیک له وانه روو وه رده گیرن ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ به لām ئه که ر (له حوکم دانه که دا) حقه که بۆ ئه وان بیت ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ دین بۆ لای (حوکمه که) به ر به ری ملکه چی به وه ﴿أَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ ئایا دله کانیا ن نه خو شی ئی دایه ﴿لَقَدْ نَزَّلْنَا﴾ یا له گوماندا بوون ﴿أَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ بان ده تر سن خواو پیغه مبه ره که ی ﴿سَتَهْمِيانَ لِي بِكُنْ﴾ ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ (نه خیر هه یج له وانه نی به) به لکو ئه وانه هه ر خویان سته مکارن ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ قسه ی ئیمانداران ته نها ته مبه به ﴿إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتی بانگ بکری ن بۆ لای (به رنامه ی) خواو پیغه مبه ره که ی ﴿لَقَدْ نَزَّلْنَا﴾ بۆ ئه وه ی بریاریدات له ئیوانیدا ﴿أَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ سوتنا واطعتا ﴿که ده ئین بیستمان و گوێرا به ئین﴾ ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ وه هه ر ئه وانه ن پرگار بووان ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ جا هه ر که س گوێرا به ئی خواو پیغه مبه ره که ی بکات ﴿وَيُخْلِصَ اللَّهُ﴾ ویتقو ﴿وه له خوا بترسی و خزی له (سه ر بچه ی) خواو پیاریزی﴾ ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ ئه وه به راستی هه ر ئه وانه سه ر که وتوون ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ (دوو رووه کان) سویند بان ده خوارد به خوا ﴿جَهْدَ﴾ ئیکه یز ﴿به شه و به ری سویند خوار دنیا ن﴾ ﴿لَقَدْ نَزَّلْنَا﴾ که نه که ر فدرمانیان پی بده یست (به ده رچوون بۆ عه زا) بێگومان ده رده چن ﴿قُلْ لَا تَقْسِمُوا﴾ بلی: سویند مه خو ن ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَا﴾ ملکه چی و گوێرا به ئی ئیوه زانراوه (قسه تان پیچه وانه ی کردار تانه) ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ﴾ به راستی خوا ﴿حَبِيرٌ مَّا تَعْمَلُونَ﴾ ناگاداره به و کرده وانه ی ده یکه ن ﴿

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ بلی فەرمانبەر داری خواو فەرمانبەر داری پیغمبەر ﷺ بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾
 ته مجا ته گهر پشتیان هه لکرد ﴿وَلَكُمْ عَلَيْهٖ مَا حَتَّىٰ﴾ ته وه ته وه (پیغمبەر ﷺ) ته نها بهر پر سیاره له وه ی
 در او به سه ری دا (که گه یاندنی به یامی خوا به) ﴿وَعَلَيْكُمْ مَا حَتَّىٰ﴾ وه تیوهش بهر پر سن له وه ی
 در او به سه ر تاندا (که با وه هیتانه) ﴿وَإِنْ تَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه ته گهر گو پرا به لسی پیغمبەر ﷺ بکه ن،
 ته وه هیدایت وهر ده گرن ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ﴾ وه پیغمبەر هیچی له سه ر نی به ﴿إِلَّا أَنْبَأَ الْمُنِینَ﴾ بیجگه
 له گه یاندنی روون و ناشکرا (ی به یامی خوا) ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خوا به لینی دا وه بهر
 که سانه تان که با وه یریان هیتا وه ﴿وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه ی چا که کانیان کرد وه ﴿لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
 فِي الْأَرْضِ﴾ که به یگومان ده یان کاته جی نشینی (خهلکی تر) له زه ویدا ﴿كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾
 ههروه که نهوانی (نیماندارانی) پیش نهمانی کرده جی نشین ﴿وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ﴾ وه ناینه که یان
 یز ده چه سینی ﴿الَّذِي أَرَادُوا لِيُكْفِرُوا بِهِ﴾ ته وه (ناینه) ی که خوا پی رازی بو وه بزیان ﴿وَلَيَسَّيِّرَنَّ لَهُمْ
 أُمُورَهُمْ﴾ وه ترس و بیمان بو ده گور پی به تاسایش و تاراسی ﴿بَعْدَ ذَلِكَ﴾ (له و کاته دا نیشر) هه ر من
 ده بهر ستن و ﴿لَا يَشْعُرُونَ﴾ هیچ ها وه به شه کم بو یریار نادهن ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که س
 بی بر وای دوا نه وه (به دی هاتنی به لینه کان) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ ته وه به راسنی هه ر نه وانه ن
 ده ر چو و له ریگمی خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نو یز به جی بینن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات بدن
 ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ و گو پرا به لسی پیغمبەر ﷺ بکه ن ﴿أَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ تا خوا به حمتان پی بکات
 ﴿لَا تَحْزَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته وه که سانه ی بی با وه یرن وانه زانن ﴿مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ له تو له ی خوا
 یز گاریان ده بی له زه ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ آثَارُ﴾ و نهوان جیگاریان تا گره ﴿وَلَيَشْهَدَنَّ الْأَرْضُ﴾ نای چ
 سه ر نه نجامیکی به دو خرا به ﴿وَيُنَادِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی ته وه که سانه ی با وه یر تان هیتا وه ﴿لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
 فِي الْأَرْضِ﴾ ده بی مؤ له تان لسی وهر گرن ﴿الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ ته وه که سانه ی به نده ی تیوه ن (به نده کانتان)
 ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدِّينَ﴾ ههروه ها منداله کانتان که هیتستا بالغ نه بوون ﴿فَلَنْ مَرَّيْ﴾ له سنی کاتدا
 (بو چوونه ژوری نو ستنی ژن و میزد) ﴿مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ﴾ له پیش نو یزی به یانی ﴿وَعِنَ
 نَصُوتِ رَبِّكُمْ مِنَ الظُّهْرِ﴾ وه کاتی پو شا کتان داده تین (لا ده به ن له بهر تان دا) له کاتی نیوه یر و اتدا ﴿وَعِنَ
 بَعْدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ﴾ و له باش نو یزی عیسا (خه و تنان) ﴿فَلَنْ عَزَّيْبُ لَكُمْ﴾ ته م سنی کاته کاتی خو ده ر خسته
 بو تان در وسته ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هٰذَا﴾ دوا ته م سنی کاته (بی مولدت وهر گرن) نه بو نیوه
 نه بو ته وان هیچ گونا هیتک نی به (مولدت وهر نه گرن) ﴿مَلَوْحُونَ عَلَيْكُمْ﴾ (چونکه) نهوان زور به ده ورو
 به ر تاندا دین (بو خزمه ت کردنتان) ﴿بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ تیوه له گه ل به کتر داتیکه لن ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ و خوار وونی ده کاته وه ﴿لَكُمْ الْأَرْضُ﴾ ناینه ته کانی بو تیوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای
 کار در وسته ﴿۵۵﴾

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادُكَ عَنْ شَيْءٍ فَقُلْ أَسْأَلُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وہ کاتی کہ مندا لہ کانتان بالغ بوون ﴿فَلْيَسْتَفْذِلُوا﴾ نہوسا دہی
 مؤلت و ہریگرن ﴿كَمَا اسْتَفْتَدْنَا مِنَ اللَّهِ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وہ کو چون کہسانی پیش نہمان مؤلتیان
 و ہر دہ گرت (لہ ھم سوو کانتیکدا) ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ ثابہم جوہ خوا پرونی دہ کاتہ وہ ﴿لَكُمْ
 ءَايَاتُهُ﴾ ثابہ تہ کاتی بونیوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَكِيمٌ﴾ وہ خوا زانای دانایہ ﴿وَالْقَوْلُ عَدْلٌ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾
 و ہ نافرہ تانی پیرو لہ کار کہ و توو ﴿الَّتِي لَا تَرْجُوْنَ بِهَا كَمًا﴾ نہو نافرہ تانہی ٹومیدی شو کر دنیان
 نہ ساوہ ﴿فَلَيْسَ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ﴾ ہیچ گوناہنکیان لہ سہر نی یہ ﴿أَنْ يَغْتَعَنَ بَيْنَهُنَّ﴾ کہ (ھندیک لہ)
 پو شا کہ کانیان لاہرن ﴿غَيْرُ مُتَرَجِّحٍ بَيْنَهُنَّ﴾ بہ لام زینت و جوانیان دہر نہ خہن ﴿وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ﴾
 خو نہ گہر لاینبہن و پوشتہ بن ﴿حَرِّ لَّهُنَّ﴾ ثوہ چاکترہ بویان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری
 زانایہ ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ کویر گوناہی لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ و شہل گوناہی
 لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ﴾ ھروہ مانہ خوش گوناہی لہ سہر نی یہ (ثم جوہ کہ سانہ
 گوناہ نی یہ بویان نان خوا ردن لہ گہل کہسانی ساغدا) ﴿وَلَا عَلَى الْأَنْفِيِّ﴾ وہ بونیوہ ش گوناہ نیہ
 ﴿أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ﴾ کہ لہ مالہ کانی خو تان نان بخون (مالی مندا لہ و خیرانہ کانتان ھہر بہ مالی
 خو تان دادہ نری) ﴿أَوْ يُؤْتُوا عَطَايَهُمْ﴾ یا (نان بخون لہ) مالی باو کانتان ﴿أَوْ يُؤْتُوا أَهْلَهُمْ﴾ یا مالی
 دایکانتان ﴿أَوْ يُؤْتُوا إِخْوَانَهُمْ﴾ یا مالی برا کانتان ﴿أَوْ يُؤْتُوا أَخَوَانَهُمْ﴾ یا مالی خوشکہ کانتان
 ﴿أَوْ يُؤْتُوا أَعْمَامَهُمْ﴾ یا مالی مامہ کانتان ﴿أَوْ يُؤْتُوا عَمَتَيْهِمْ﴾ یا مالہ پورہ کانتان (خوشکانی
 باوک) ﴿أَوْ يُؤْتُوا إِخْوَانَهُمْ﴾ یا مالی خالہ کانتان ﴿أَوْ يُؤْتُوا خَالَاتِهِمْ﴾ یا مالی پورہ کانتان
 (خوشکانی دایک) ﴿أَوْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ یا نہو مالانہی کہ کلیلہ کانیان بہ نیوہ بہ
 ﴿أَوْ صَدِيقِكُمْ﴾ یا مالی برادرہ و ھاو پستان ﴿لَيْسَ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ﴾ ہیچ گوناہتہن لہ سہر نیہ
 ﴿أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ أَوْ أَشْيَاءَ﴾ بہ کومہل یا بہ تہ نیان نان بخون ﴿فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتَكُمْ﴾ جا کاتی چوونہ
 (ھہر مالیک لہ) مالان ﴿فَسَلَامُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ ثوہ سہلام لہ یہ کتر بکہن (لہ وانہی کہ وہ ک خو تان وان)
 ﴿فَخَيَّرَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بہ سہلام کردنیک لہ لاینبہن خواوہ (ھانوہ) ﴿فَبَرَكَةً كَثِيرَةً﴾ سہلامینکی جوان
 و چاک و پاک ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ ثابہ و شیوہ خوا پرونی دہ کاتہ وہ ﴿لَكُمْ ءَايَاتٍ﴾ ثابہ تہ کاتی بونیوہ
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بہ لکو ژیرنن بخنہ کار و بیرکہنہ وہ ﴿

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بہر اسی نیمانداران تہنہا نہوانہن ﴿ءَاتَوْا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ کہ بر وایان بہ خواو
 پیغہ مبرہ کہی ھبتاوه ﴿وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ﴾ وہ ھہر کاتیک لہ گدل نہو ﴿پیغہ مبرہ﴾ دابن ﴿عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ﴾
 لہ کاریکسی گرنگدا کہ قویان دہ کاتہوہ (وہک غدزاو جومعہو جہزن) ﴿لَیْسَ لَہُمْ شَیْءٌ مِّنْ شَیْءٍ﴾ نارون
 بہ ہیچ لایہ کدا ھتہا مولت لہ پیغہ مبرہ ﴿وہرنہ گرن﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ یَسْتَوُونَ﴾ بیگو مان نہوانہی
 مولت لی وہردہر گرن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ یُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نہوانہ کہسانیکن کہ بر وایان ھہ بہ
 بہ خواو پیغہ مبرہ کہی ﴿فَإِذَا اسْتَشَارُوا﴾ جا ھہر کاتی نہوانہ داوای مولتیان لی کردیت ﴿لِیُخْفِیَ﴾
 شانیہن ﴿بِزَہْدٍ نِّیْسٍ وَکَارِی تَابِیْتِی خَوَّانٍ﴾ ﴿فَإِنَّ لِّمَنِ یَسْتَشِیْرُ﴾ نہوہ ھہر کامیان خوت
 ویست مولتی بدہ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ اللَّهُ﴾ وہ داوای لیووردنیان بۆ بکہ لہ خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾
 بہر اسی خوا لیووردہی میہربانہ ﴿لَا یَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَیْنَکُمْ﴾ بانگ کردنی پیغہ مبرہ ﴿وَلَا یَجْعَلُوا دُعَاءَ بَعْضِکُمْ بَعْضًا﴾ وہک بانگ کردنی خوتان لہ بہ کتری (دہ بیت
 بہر نہوہ بانگ بکرت وہک نہی پیغہ مبرہ یار رسول اللہ ﴿فَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ أَلِیْسَ﴾ بہر اسی خوا
 دہزانی و ناگادارہ بہوانہی ﴿یَسْتَسْلُونَ مِنْکُمْ یَا دَاؤُ﴾ لہ نیوہ (بہی مولت) لہ بہنای خہلکی ترہوہ
 دہردہ چن بہدزیوہ ﴿فَلِیَحْذَرِ الَّذِينَ﴾ جا بابترسن نہوانہی ﴿عَنِ الْخَوَاتِیْمِ﴾ کہ پیچہ وانہی
 فہرمانی پیغہ مبرہ دہ کھن ﴿أَنْ تُصِیْبَهُمُ فَتَنَةٌ﴾ کہ (لہ دونیادا) بہ لاو قاقیکردنہوہ کیان تووش بیت
 ﴿أَوْ تُصِیْبَهُمُ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ یا سزایہ کی سہختیان تووش بی (لہدوا پوردا) ﴿الْآنَ یَدْعُوہُ﴾ بیدارنہوہ
 بہر اسی تہنہا بۆ خواہ ﴿مَا فِی السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہوہی کہ لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ ﴿فَقَدْ یَعْلَمُ مَا أَسْتَرُ﴾
 عانیہ بیگو مان خوا ناگادارہ بہتہواوی نہو شتانہی قیوہی لہ سہرن، وہ بہو (کارانہیشی کہ دہیکھن)
 ﴿وَنَوْمٌ یُرْجَعُونَ إِلَیْہِ﴾ نہو پوروش کہ دہ گہرینریشہوہ لای خوا ﴿فَبِیْنَتِهِمَا عَمِلُوا﴾ نہوسا ناگاداریان
 دہ کاتہوہ بہو کردہوانہی کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیمٌ﴾ وہ خوا بہ ھہموو شتیک ناگادارہ ﴿

سورہ قی (النور)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوای بہخشندهی میہربان

﴿بَارَکَ الَّذِی﴾ گہورہو پیروزہ نہو زانہی ﴿نَزَلَ الْقُرْآنَ عَلَی عِبْدِہِ﴾ کہفورقان (قورقان) بۆ سہر
 بہندہی خوی نارذوتہ خواروہ ﴿لِیَكُونَ لِلْعَامِیْنِ نُبَیْرًا﴾ تا ترسیتہر بیت بۆ ھہموو جیہانیان ﴿
 الَّذِی لَہُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہو زانہی کہدہسہلات و مولکی ناسمانہ کان و زہوی ھی نہوہ
 ﴿وَلَیْسَ لَہُ شَیْءٌ مِّنْ شَیْءٍ﴾ و ہیچ مندالی بۆ خوی بریارنہداوہ ﴿وَلَوْ تَرَىٰ لَہُ شَیْءٌ مِّنْ شَیْءٍ﴾ و کہس ھاوہشی
 نییہ لہ نہرمانرہوایی و مولک وداریدا ﴿وَلِیَخْلُقْ کُلَّ شَیْءٍ﴾ وہ ھہموو شتیک دہوست کردوہوہ
 ﴿فَقَدْ رَہُ قَدِیرًا﴾ وہ نہدازہی بۆ دیاری کرد (لہ ھہموو پروہہ کہوہ) بہچاکی ﴿

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً﴾ بێجگه له خوا چهند پەرستراو بێکیان بۆ خۆیان بریار داوه ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئاً﴾ که هیچ شتێک دروست ناکەن ﴿وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ بەلکو خۆشیان دروست کراون ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْ يَنْفُسَهُمْ﴾ دەسهلاتیان نییە بۆ خۆیان ﴿حُزْراً وَلَا نَعْلاً﴾ نه زیان نه سوود و قازاج (بگهیهنن) ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتاً وَلَا حَيَوةً وَلَا شَوْراً﴾ ههروهها مردن و ژيان و زیندوو بوونهوهی خۆیان بهدهس نییه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانهێ کهمی پروا بوون دهیان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا فَنَاءُ آبَائِكُمْ أَفْتَرْتُمْ﴾ بێگومان ئەم (قورئانه) هیچ نییه جگه له درۆیهکی گهوره که موحهممەد ﷺ ههلی بهستوووه ﴿وَأَعْبَادُهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ الْخُرُوجُ﴾ وه کهسانی تر بۆ ئەو (ههلبهستنه) یارمهتییان داوه ﴿فَقَدْ جَاءَهُمْ ظُلُمَاتُ الْوُجُوهِ﴾ ئەوه بهراستی ئەوانه ستهم و بوهتانیکی گهورهیان کردوه ﴿وَقَالُوا أَسْطِثِرُ الْأَوَّلِينَ﴾ وه (بێ پروایان) دهیان ووت (ئەم قورئانه) بهسهرهات و داستانی پێشوووه کانه ﴿أَكْثَبَهَا﴾ (موحهممەد ﷺ) داوای کردوه بۆی بنوسن ﴿فَقِيلَ لِمَنْ عَلَيْهِ﴾ ئەمجا دهخوێنددرێتهوه بهسهریدا ﴿يُكْفَرُ وَأَصِيلُ﴾ بهبهیانیان و ئیواراندا ﴿قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي﴾ (ئەهێ موحهممەد ﷺ) بلی زانی نارۆیهتی یه خوارهوه ﴿يَعْلَمُ الْإِسْرَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که ههموو نهیسی ئاسمانهکان و زهوی دهزانیت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَفُوراً رَحِيماً﴾ بهراستی ئەو (خوا) لێیوردهی میهرهبانە ﴿وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ﴾ (بێ پروایان) دهیان ووت ئەمه چۆن پێغه مبه رێکه ﴿يَأْكُلُ الطَّعَامَ﴾ خواردن دهخوات ﴿وَيَتَّبِعُ فِي الْأَسْوَاقِ﴾ وه بهبازاردا دهبروات ﴿ثُمَّ لَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَالٌ﴾ بۆچی فریشتهیهك نهتیراوه ته خوارهوه بۆ لای ﴿وَيَكُونُ مَعَهُ زُبُرٌ﴾ بۆ ئەوهی له گهلهیدا تر سینته رین ﴿ثُمَّ لَا يُلْقِي إِلَيْكَ كَرْزاً﴾ یا گه نهجینه بهکی (له ئاسمانهوه) بۆ فری بدرايه ﴿أَوْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا﴾ یا باخیکی ببوایه لێی بخواردایه ﴿وَقَالَ الظَّالِمُونَ﴾ وه ستهمکاران (بێ پروایان) دهیان ووت (به ئیمانداران) ﴿إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا جُلُوسَ خُحْرٍ﴾ ئیوه تهنها شونین بیاوینکی جادوو لیکراو که ووتوون ﴿أَنْظَرَكُمْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ﴾ سهیر که چۆن نمونهی (سووج) بۆ تو دێتهوه ﴿فَقُولُوا﴾ بهوه هویهوه گوهر بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبْكاً﴾ نیترا ناتوانن رینگای حهق و راستی بدۆزنهوه ﴿ثُمَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ گه و ره و پیرۆزه ئەو زانهی ته گهر بیهوی (له دونیادا) ﴿جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ﴾ چاکتر له وه (ی بێ پروایان ده ئین) بۆت ساز ده دات ﴿حَسْبِيَ جَنَّةُ الْإِيمَانِ﴾ باخاتینک که روبره کان به ژێریاندا دهبروات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُوراً﴾ وه چهند کۆشک بۆ فهراههم دینن ﴿ثُمَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ (راست ناکه ن وانیه) بهلکو ئەوانه باوهریان به پرۆزی دواپی نیه ﴿وَأَتَّخَذَ النَّاسُ كُذَّابًا سَاعَةً﴾ وه ئیمه ئاماده مان کردوه بۆ کهسی باوهری به پرۆزی دواپی نه بێ ﴿سَعِيرٌ﴾ ناگری هه لگیر ساو ﴿

﴿إِذَا أَنذَرْتَهُمْ مِمَّا كَانَ بَعِيدًا﴾ کاتێ (ئەم ناگرە) لەدوورەوە ئەوان دەبینیت ﴿سَبِعُوا لَهَا أَفْعَاطًا وَزَفِيرًا﴾ ترکه و ناله ی گڕ و بلیسه ی دەبێسن (کە نیشانه ی ڕق و قینی زۆریهتی لێیان) ﴿وَلَا الْقَوَامُ لَهَا كَافِيًا﴾ وە کاتێ فری دەدرێنه جیگایه کێ تەنگ لەدوورە خەدا ﴿مُفَرِّقِينَ﴾ بە جەووت کراوی دەست و قاچ و ملیان لە کۆت و زنجیردا (یا لەشیان بە کۆت و زنجیر بێکەو بەسراوه) ﴿وَدَعَا هَٰؤُلَاءِ لِقَائِهِ﴾ له وێدا داوای تیاچوون و مردن ده کەن ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ مُبْرَكًا وَحَدًّا﴾ ئەمڕۆ داوای ئەنیا مردنێک مه کەن ﴿وَادْعُوا لِقَائِهِ﴾ بە لێکو داوای مردنی زۆر بکەن ﴿قُلْ أَذْكَاءٌ خَيْرٌ﴾ بلی ئایا ئەمه چاکتره ﴿أَمْ حَسَّةٌ الْخَلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَفَرِّقُونَ﴾ بانه و به هه شته هه مېشه بيه کە به لێن دراوه به پارێز کاران و له خوێ ترسان ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَرَائِدٌ وَمَصِيرًا﴾ کە پاداشت و سەر نه نجام و ناکامیاته ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ له و (به هه شته) دا هه ر چیان بوی هه به ﴿حَٰلِيمِينَ﴾ به هه مېشه یی و بێ برانه وه ﴿كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مُّسْتَوْلاً﴾ ئەوه به لێتیکه له لایه ن پهروه مردگار ته وه ئەو لێ ی بهر په ر سیاره ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه له و په روه دا خوا ته و (بەت په رست) انه کۆده کاته وه ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له گه ن ئەو په رستراوانه ی که په رستو و نیان جگه له خوا ﴿قِيْلَ أَأَنْتُمْ﴾ ئەمجا خوا (به په رستراوه کان) ده لێ ئایا ئێوه ﴿أَمْ لَكُمْ عُيَاذٌ فَتُلَٰئُونَ﴾ ئەو به ندانه ی متان گو مراه کرد ﴿أَمْ لَهُمْ مَسَلُّ الْأَشْجَلِ﴾ یا خۆیان ڕینگای (راستیان) و نکردو گو مراه بوون ﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (په رستراوه کان) ده لێن پاک و بېنگه ردی بۆ تو ﴿مَا كَانَ لِلَّهِ لَئِن﴾ بۆ ئێمه شایسته نه بووه ﴿أَنْ نَّخَذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أُولِيَاءٍ﴾ که بېنجگه له تو په رستراوێک بۆ خۆمان دا بنێین ﴿وَلَكِنْ مَتَّعْتُهُمْ وَآبَاءَهُمْ﴾ به لām ناز و نېعمه تێ دا به ئەوان و باوو باپیرانیان ﴿حَتَّىٰ نَسُوا اللَّهَ﴾ هه تا (وايان لێهات) یادی تۆیان له بیر چوو ﴿وَكَايَا أَقْوَمًا بُرًّا﴾ وه ئەوانه کۆمه لێکی تیاچووی بێ خێر بوون ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا كَذِبًا ثَقُلَتْ أَوْدَانُهُمْ﴾ (خوا به بت په رسته کان ده لێ) جا بێگومان په رستراوه کانتان ئێوه یان به درۆ خسته وه له و فسانه ی که ده تان کرد ﴿فَمَا تَشْفَعُونَ إِلَّا أَنْفُسُكُمْ﴾ ئەمجا نه ده توانن (سزای خوا) له خۆتان لاده ن نه ده توانن یارمه تی (خوا) به ده سی بێتن ﴿وَمَنْ يَظْلِمْ فَنُصْرَتُهُ﴾ وه هه ر کهس له ئێوه سته م بکات (هاوه ل بۆ خوا دا بنێ) ﴿يُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا﴾ سزایه کێ گه و ره ی بێ ده چه رێن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ ئێمه پێش تو هه ر کام له پێغه مبه رانمان نارد بێت ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الْظُلَمَ﴾ بێگومان ئەوان خوار دنیان خواردووه ﴿وَيَسْتَلْسِفُونَ فِي الْآسْوَاءِ﴾ و به بازاردا ڕوشتوون ﴿وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً﴾ وه ئێمه هه ندیک له ئێوه مان کرده هۆی تاقی کردنه وه ی هه ندیکێ تر تان ﴿أَنْصُرُوكَ﴾ ئایا خۆ ده گرن ﴿وَكَانَ رَبُّكَ بِصِيرًا﴾ وه پهروه مردگار ت بێنايه (به هه مور شتێک)

﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ وہ نہوانہی کہ بہہیوای دیداری نیمہ نین (لہر قوزی دواپی دا) دلین
 ﴿وَلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ﴾ نہوہ ہو فریشتہ نانیر دریتہ خواروہ ہو سہرمان ﴿وَنُزِّلَ رِزْقًا﴾ یاخود
 بہرورد گارمان نابینن ﴿لَقَدْ أَسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ سویند بہ خوا بہراستی نہوانہ لہدرونی خویاندا
 خویان بہ گہورہ دوزانی ﴿وَعَتَوْعُوا عَصَا كَبِيرًا﴾ وہ سہر کہ شیبہ کی گہورہ بیان کرد۔ ﴿يَوْمَ نَزَّلَ الْكِتَابُ﴾
 نہوروزہی فریشتہ کان دہینن (کاتی مردن یا قیامت) ﴿لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ﴾ لہو روزہدا ہیچ
 مژدہ بہک ہوتاوا تباران نی بہ ﴿وَيَقُولُونَ جِئْنَاكَ بِخُورٍ﴾ وہ دلین (بہنامان بدہن) بہپہ نادانی پاریزراو ﴿وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ﴾ ہاتین ہر کردہوہ بہ کیانکر دہو ﴿فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾ ہہموو ہمان وہ کو
 قوزی ہرش ویلاولی کرد ﴿أَتَصْحَبُ الْجَنَّةَ يَوْمَئِذٍ﴾ بہہہشتی بہ کان لہو روزہدا ﴿حَبْرٌ مُّسْتَقَرًّا﴾
 لہچاکترین جہنگادان ﴿وَأَحْسَنُ مَقِيلًا﴾ وہ لہباشترین شوینی حہسانہوہ (ی نیوہ پروان) دان ﴿وَيَوْمَ
 نُنْفِثُ السَّمَاءَ كَغَاسِقٍ﴾ وہ قوزی ٹاسمان لہت دہینی لہ گہل ہہورنکی سہی (ہہموو ٹاسمان دہ گریٹہوہ)
 ﴿وَنُزِّلَ الْكِتَابُ تَنزِيلًا﴾ وہ فریشتہ کان دہنیر دریتہ خواروہ کومہل کومہل ﴿الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لَّهُ
 الْخَبْرُ﴾ لہو روزہدا فرمانرہوایہتی نہنہا ہو خوی میہرہبانہ ﴿وَكُنَّا يَوْمَئِذٍ الْكَافِرِينَ عِيسَى﴾ نہو
 روزہ روزنکی زور سہختہ لہسہر بن باوہران ﴿وَيَوْمَ نَبْصُطُ الظَّلْزَلَةَ يَوْمَئِذٍ﴾ وہ روزنکہ کہستہ سکار
 قہپ دہکات بہہہر دوو دہستی خویدا ﴿يَقُولُ يٰلَيْتَنِي﴾ و دہلی خوزگہ ﴿اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾
 لہ گہل پیغہمبہر دا رنگای راستہم بگر تاہہ تہہر ﴿يٰوَيْلَتَىٰ﴾ نای نیاچوون ہو من ﴿لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا
 خَلِيلًا﴾ خوزگہ فلان کہسم نہ کردایہ بہہاوہل و خوشہویستی خوم ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ﴾
 بہراستی نہو (کہسہی کردم بہہاوہل) منی لہقورٹان وینل کرد ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي﴾ دوا تہوہی قورٹانہم ہی
 گہشت (و باوہرم ہی ہینا) ﴿وَكُنَّا الشَّعْطَ الظِّلَ لِمَنْسِ حَذُولًا﴾ وہ شہپتان ہہمیشہ پشت تیکہرو پشت
 بہر دہرہ ہو نادرہمیزاد ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ﴾ وہ پیغہمبہر ﴿وَوَيْلٌ لِّهِيَ بہرورد گارم ﴿إِنْ قَرِئَ﴾
 بہراستی قہومہکہم (قورہیش) ﴿اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ نہم قورٹانہیان واز لیہیتاوہو گوی ہی
 نادہن ﴿وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ ثَابَةً وَجُورًا﴾ (موحہمہد) ﴿کہدڑایہتی تو دہگری﴾ دامان
 ناوہ ہو ہہموو پیغہمبہرینک ﴿عَذَابُ مَنْ الْخَجِيمِينَ﴾ دوزمینک لہتاوانباران ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَدًى وَنَصِيرًا﴾
 بہسہ بہرورد گارت پرتیموونی کہرو یارمہنی دہرت ہی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ نہوانہی ہی پروا
 ہوون دہیان روت ﴿وَلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً﴾ ہوچی (موحہمہد) ﴿ہہموو قورٹانی بہہک
 جارہو دانہہزینراوہ ﴿كَذٰلِكَ﴾ ثابہ و جُورہ (دامانہہزاندوہوہ) ﴿لَئِنْ شِئْتَ بِرَبِّكَ﴾ ہو تہوہی دلی تو
 (کہی موحہمہد) ﴿ہو قورٹانہ دامہزراو بہہیز بکہین ﴿وَرَزَّاتْنَاهُ سُرِيرًا﴾ وہ (ہو ہو تہہوہوہ)
 ثابہتانی خوم ہو ناردن بہرہ بہرہ ﴿﴾

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ﴾ هدر نموند و مه سلیکت بقیتن (له په خنمو پشنياره نابه جیکانیان) ﴿الْأَحْزَنَ﴾
 بِالْحَقِّ وَالْحَسَنَ تَقْسِيرًا ﴿ثُمَّ وَهَلَامَ كَهَيْمَانَ بُو تُو هیتاوه به راستی و جواثرین بوون کردنه وه ﴿وَهُ
 الَّذِينَ يُخَشَرُونَ عَلَى الْوُجُوهِ إِلَى جَهَنَّمَ﴾ نهو که سانه ی که به سهر پروخساریاندا ده برین (پراده کیشرین)
 بُو دوزه خ ﴿وَأَنْتَ شَرُّ مَكَانٍ﴾ نهوانه خرابترین جیگایان بُو هدیه ﴿وَأَضْلُ سَبِيلًا﴾ وه پینگاشیان وون
 کردوه (گومرا ترن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ته ورا تمان دا به موسا
 ﴿وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَاحِيًا فَهُوَ يَزِيلُ﴾ وه هاروونی برایشیمان کرده یاریده ده ری ﴿فَقُلْنَا أَهْبَا﴾
 نه مجا و و تمان هدر دو و کتان برقون ﴿إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا﴾ بُو سهر نهو گله ی که باوه بریان
 به نابته کانی نیمه نی به وه دروی دوزانن ﴿فَذَمَّرْتُمُوهمْ تَذْمِيرًا﴾ نهوسا له ناومان بردن به له ناوبردنیکی
 زور خراب ﴿وَقَوْمٌ نُوْجِ أَلْمَاءِ كَذَبُوا الرُّسُلَ﴾ گله ی نووحیش کانی پتغه مبه رانیان به دروزانی
 ﴿أَعْرَفْتَهُمْ﴾ (له ناوی لافاودا) نوقصمان کردن ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ نَفْسٍ عَذَابًا﴾ وه کردنمانن به په ندو عیبه رت بُو
 خدک ﴿وَأَنْتُمْ ذُنَا لِقُلُوبِهِمْ﴾ وه ناماده مان کردوه بُو سته مکاران ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزای سه سخت ﴿وَعَادَا
 وَوَعْدًا مُّؤَدَّاهُ أَصْحَابُ الرَّيِّ﴾ و گله ی عادو سه مورو و خواوه نی چال و بیره کان ﴿وَقُرُونًا بَيِّنَتٍ ذَلِكُمْ كَيِّدًا﴾
 وه زور گله ی تر که له نیتوانیان دا بوون (له ناومان بردن) ﴿وَكُلًّا ضَرَفْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ﴾ وه بُو هدموویان
 چه ندین نموندنمان هیتاوه وه (به لام بیریان نه کرده وه) ﴿وَكُلًّا ضَرَفْنَا تَقْوِيرًا﴾ وه هدموویانمان له ناوبرد
 به له ناوبردنیکی خراب ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا عَلِيَّ الْقُرْآنَ﴾ سویند به خوا به راستی نهوان (قورپیش) تپه ربوون
 به نهو شماره دا (سه دوم) ﴿الَّذِي أَطْمَرَتْ مَقْطَرُ السُّوءِ﴾ که بارانی شهر (به ردی به سهر دا بار تر ابوو) ﴿أَفَلَمْ
 يَكُنْ لَهُ يَوْمَئِذٍ قَوْلًا﴾ نابا نهوان نهو (شماره به رد باران کراوه) بیان نه بینوه ﴿بَلْ كَانُوا لَا يَتَنَبَّهُونَ شَيْئًا﴾
 (وانی به بینوویانه) به لکو نهوان به ته مای زیندوو بوونه وه نین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ﴾ وه (نه ی موحه ممد
 ﴿كَانِي تُو بِيْنِنَ﴾ ﴿إِنْ يَنْشِؤْكَ إِلَّا هُزْنًا﴾ به مس گالته ت پی ده کهن ﴿أَفَلَمْ يَأْتِكَ اللَّهُ رَسُولًا﴾
 و (ده لپن) نانه مبه خوا نار دویه تی به پتغه مبه ر ﴿إِنْ كُنَّا لَنُضِلُّنَّ عَنْ الْهَيْثَا﴾ (وه ده لپن) نزیک
 بوو له به رستراوه کاتمان لمان بدات ﴿وَلَوْلَا أَنْ صَبَرْتَنَا عَلَیْهَا﴾ نه گهر له سهر (به رستنی) بیان خوگر
 نه بووینایه ﴿وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ له داهاتوودا ده زانن ﴿حِينَ يَرْقُرُّ الْعَذَابُ﴾ کانی سزای خوا) ده بین
 ﴿مَنْ أَضْلُ سَبِيلًا﴾ کی (گومرا تره) پینگای وون کردوه ﴿أَرَأَيْتَ﴾ نابا دیت ﴿مَنْ أَخَذَ اللَّهُ هَوْنَهُ﴾
 نهو که سدی هه او نار هزوی خوی کردو ته به رستراوی خوی ﴿أَفَأَنْتَ﴾ نابا تو ﴿تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا﴾
 نه بیته پارتیزه ر بُو نهو (که شوینی نار هزوی نه که ویت) ؟ ﴿

﴿أَلَمْ تَحَسْبْ﴾ ئايىا وادەزانى ﴿أَنْ أَكْثَرُهُمْ يَسْمَعُونَ أَفَتَعْلَمُونَ﴾ زۆربەى ئەوانە دەبىستىن يانئىدەگەن
 ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ﴾ ئەوانە ھەر وەك ئازەلەن ﴿بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ بەلكو ئەوان گومرا تىرىشن ﴿۱۱﴾
 ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئايىا نايىنى پەرورەدگارت ﴿كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ﴾ چۆن سىيەرى درىز کردۆتەو (لەبانگى
 بەيانانەو ئاخۆر ھەلاتىن) ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا﴾ ئەگەر بىويستايە پراى دەگرت بەو ھەستايى
 (سىيەرە کە بەر دەوام دەبوو) ﴿لَجَعَلْنَا السَّمْعَ﴾ لەپاشان خۆرمان کردە ﴿وَعَلَّوْهُ لِيلًا﴾ بەلگە لەسەر
 ئەو (سىيەرە چۆنکە ئەگەر خۆر نەبىت سىيەر ناناسرىت) ﴿۱۲﴾ ﴿لَقَدْ قَضَيْنَا إِلَيْنَا﴾ پاشان ئەو سىيەرە
 بۆلای خۆمان دەبەينەو (قَضَيْنَا قَسِيرًا) بەشەينەى و کەمە کەمە نايەيلين ﴿۱۳﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ ئەو (خو)
 زاتىکە ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِيَتَنَاسَّ﴾ کەشەوى بۆ کردون بەدەپۆشەر (بۆشاک) ﴿وَالنَّوْمَ سُبَاتًا﴾ وە خەوتنى
 بۆ کردون بەھۆى مەسوون ﴿وَجَعَلَ النَّهَارَ نَشُورًا﴾ وە پۆزى بۆ ھەستان (لەخەو بۆ کارو پىس
 پەيدا کردن) داناو (۱۴) ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وە ئەو (خو) زاتىکە ﴿أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ باکان دەنیرى ﴿بُنَّاسٍ بَيْنَ
 يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾ بەمژدەدەر پىش پەحمەتى خۆى (باران بارىن) ﴿وَالرَّيَّانَ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وە لەئاسمانەو
 باراندومانە ﴿مَاءً ظَهُورًا﴾ ئاوينكى پاكۆكەر (پاك و خاوين) ﴿۱۵﴾ ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ مَدِينًا مَّيْمَنًا﴾ تازەوى
 مردووى پى دەبوژىنەو (وَسُقْيَاهُ مِنَّا خَلْقًا) وە ئاوى دەدەن بەو (بارانە) لەوانەى دروستمان
 کردوون ﴿أَنصَبْنَا إِلَيْكَ كَثِيرًا﴾ ئازەل و خەلکانىكى زۆر ﴿۱۶﴾ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا إِلَيْكُمْ﴾ سویند بەخو
 بەپراستى نىمە بەچەند جۆر ئەم (ئىشانە) مان گۆبى لەنىوانياندا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾ تا پىرىکەنەو (فَأَنَّى
 أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا﴾ بەلام زۆربەى خەلک جگەلە سەلەبى (بى باوەرى) ھىچيان ناوینت
 ﴿۱۷﴾ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَا﴾ ئەگەر بمان ويستايە بىگومان دەمان ئارد ﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ زَكِيًّا﴾ لەھەموو
 شارو شاروچکە بەکدا ترسىتەرىنک ﴿۱۸﴾ ﴿فَلَا طُلُوعُ الْكَوْكَبِينَ﴾ کەواتە تۆ بەگوڤى بىباوەران مەکە
 ﴿وَيَجْهَدُ لَهُمْ يَجْهَدًا كَثِيرًا﴾ بە(بەلگە کانى) ئەم قورئانە بەر بەرە کانى بەكى گەورەيان لەگەلدا بەکە
 ﴿۱۹﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ﴾ ئەو (خو) زاتىکە دوو دەريا (ئاو) ى بەرەلا کردووە لەپالە بەکدا ﴿هَذَا
 عَذَابٌ مُّزْتَرٍ﴾ ئەمەيان شىرىن و سازگارە (ئاوى پو بارو کانياو) ﴿وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ ئەوى تریان زۆر
 سوڤرو ئال و تفتە (ئاوى دەرياگانە) ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْخًا﴾ وە لەنىوان ئەو دوو (ئاو) ەدا بەر بەستىكى
 داناو (۲۰) ﴿وَيَجْعَلُ امْخَجُورًا﴾ و بەرگى کەرىكى ئەسخور (ئائەو دوو ئاوە تىكەل بەيەك نەبن) ﴿۲۱﴾
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا﴾ ئەو (خو) زاتىکە لەئاو (ى مرؤف) ئادەمىزادى دروست کردووە ﴿لَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا﴾ ئەمجا ئەو (ئاو) ى کردۆتە ھۆى پەچەلەك (پىشت کە بەرىنگەى نىزىنە دەگەن بەمرؤف
 وەك كۆر) و خۆم (کە بەرىنگەى ئافرەت دەگەنەو بەمرؤف وەك كچە زاو خوشکەزا) ﴿وَكَانَ زَيْنًا
 قَبِيرًا﴾ وە پەرورەدگارت ھەمىشە بە دەسلەت و توانايە ﴿۲۲﴾ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ ئەوانە جگە لەخو
 شتانتىك دەپەرسىن ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ کە نەسوود نەزبان بەوان ناگەبەنن ﴿وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ
 ظَهِيرًا﴾ وە بى پروايان بەر دەوام دژى پەرورەدگاريان پىشتىوانى بەکترىن (بۆ ئاوان و خراپە) ﴿۲۳﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ که سوره دهر و ترسیته ربی
 ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (نهی موحه ممدد ﷺ) بلی من له سهر گه باندنی نیسلام هیچ
 کری و پاداشتیک له نیوه داوا ناکهم ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ به لام هدر کهس ویستی
 ریگهی بهروردگاری بگری (با بگری) ﴿وَنُوحِيَ عَلَىٰ الْإِنْسَانِ﴾ پشت بهسته به (خوای) زیندور
 ﴿الَّذِي لَا يَمُنُّ﴾ که زاتیکه هدر گیز نامریت ﴿وَسَيُخَيِّطُهُ﴾ ته سیبجات بکه به ستایشی
 شهو ﴿وَكَفَىٰ بِهِ يَذُنُوبَ عَنَادِهِ خَيْرًا﴾ به سه (بؤ تو) که خوا ناگاداره به گونااهی بهنده کانی ﴿وَالَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نهو (خوایه) ی که تاسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا﴾
 وه نهو هوش له نیوانیان دایه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له شهش روزدا ﴿ثُمَّ أَسْمَوُا عَلَى الْعَرْشِ﴾ له پاشانیش بهرز
 بو به وه بؤ سهر ععرش و قدراری گرت (باوهرمان پیتتهی بهی نهو هوش شینوه که ی بزاتین) ﴿الرَّحْمَنُ
 فَسَلَّمَ بِهِ خَيْرًا﴾ نهو خوای میهره بانه که واته پر سیار له زاتی بکه که به هه مووشت زانو ناگایه ﴿وَالَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتی به وان بو تری ﴿أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ﴾ سوژده بهن بؤ خوای میهره بان ﴿قَالُوا
 وَمَا الرَّحْمَنُ﴾ ده لئین ره حمان کییه (نیمه نایناسین) ﴿أَسْجُدُوا لِلَّهِ﴾ نایا سوژده بهین بؤ نهو (زاته ی)
 که نهو فهر ماتمان پی ده ده بیت ﴿وَرَادُّهُمْ سُورًا﴾ وه (به م داوای سوژده بردنه) دور که و ته وه یان (له رنگای
 راست) زیاتر ده بیت ﴿بِأَمْرِ اللَّهِ﴾ پاک و بنگه رد و پیر زه نهو (خوایه ی) ﴿جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ که
 له تاسماندا چهند خولگه (بورج) ی دروست کردوه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا﴾ و داینا وه له تاسماندا خورینکی
 پر شنگذار ﴿وَقَرَّرَ النُّجُومَ﴾ و مانگینکی رووناک که ره وه (بؤ زهوی) ﴿وَهُوَ اللَّهُ﴾ وه نهو (خوایه) زاتیکه
 ﴿جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً﴾ که شهو و روزی له جیتی به کتر داناهو (به دوا ی به کتر دین و شویتی
 به کتر ده گر نه وه) ﴿لَئِنْ أَرَادَ أَنْ يَنْزِلَ﴾ بؤ نهو که سه ی بهی بی بیکانه وه (له در و سکر اوه کانی خوا)
 ﴿أَوْ أَرَادَ شُكُورًا﴾ یا بهی بهی شو کرانه بؤ تری خوا بکات ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ﴾ بهنده تاپه تی به کانی
 خوای میهره بان که سانیکن ﴿يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ به و یقار و نهرمی دهرؤن به سهر زهوی دا (بی
 لوت بهرزی و که شخه و فیز کردن) ﴿وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجِبَالُ﴾ وه کاتی نهزان و نه فامه کان (به و ته ی
 ناشیرن) له گه لیان بدوین ﴿قَالُوا سُبْحَانَ﴾ و وته به که ده لئین بیان گونه نه بیت ﴿وَالَّذِينَ يَبَسُّونَ﴾
 وه که سانیکن له شهو دا بؤ بهروردگاریان ﴿سُجَّدًا وَقِيَامًا﴾ سوژده بهرن و شهو نویژ ده کهن ﴿وَالَّذِينَ
 يَقُولُونَ رَبَّنَا﴾ وه که سانیکن که ده لئین نهی بهروردگارمان ﴿أَضْرِبْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ﴾
 سزای دوزه حمان لی لاده ﴿إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ بهر استی سزای شهو (دوزه خه) لانه چووی
 بهرده و امه ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ بهر استی دوزه خه جینگه و شویتن مانه وه به کی زفر خرابه
 ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنفَعُوا﴾ وه که سانیکن کاتی مال و سامان خهرج ده کهن (بؤ خویمان و خیرانیان)
 ﴿لَمْ يَسْرِوا وَلَمْ يَقْضُوا﴾ نه زیاده پوی و نه پزلی و ده ست نوقاوی (تیدا) ناکهن ﴿وَكَانَ يَتْلُو تِلْكَ قَوْلًا﴾
 (به لکو) مام ناوه ندیه له و نیوانه دا

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ﴾ و ه كه سانينكن كه له گهل خوا دا نا به رستن ﴿إِلَهًا آخَرَ﴾ هيچ به رستراوينكي تر ﴿وَلَا يَقْنُوتُ﴾ و نا كوزن ﴿النَّفْسَ الَّتِي حَزَمَ اللَّهُ﴾ هيچ كه سني كه خوا كوشتني ته وي ياساغ (حرام) كر دوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به هدي و په وانه يي ﴿وَلَا يَزْنُونَ﴾ و ه زيناو داوين پيسي ناكهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ و ه هدر كه س ته و تاوانانه بكات (كه باسكران) ﴿يَتْلُقْ أَثَمًا﴾ تووشني توله كه ي ديت ﴿يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ﴾ سزاي بؤ چند بار ده كړته وه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوزي قيامه ندا ﴿وَيَحْكُمُ بِهِمْ مِثْلُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ و به ي پرانه و به يي ريز و ريسوايي له دوزخ داده ميتيته وه ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ بيجگه له كه سني ته و به يي كړ دني و باوه ري هينايي ﴿وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا﴾ كارو كړ دوه وي چاكيشي كړ ديت ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾ خوا خرابه و نا وانه كانيان ده گوزرنت به چاكه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ و ه خوا هه ميشه ليسوورده ي به به زه يسي به ﴿وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و ه هدر كه س ته و به يي كړ دوه كړ دوه وي چاكی كړد ﴿قَالَ يُتْرَبُ إِلَى اللَّهِ﴾ نه وه به راستي ته و كه سه ده گه پريته وه بؤ لاي خوا ﴿مَتَابًا﴾ به گه پرانه و به كي ته و او ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ﴾ و ه (به ننده كاني خوا) كه سانينكن كه شايه تي درو نادهن ﴿وَلَا مَرُوا بِالْغُرِّ﴾ و كاتي تيهر بن به لاي شتي بي سووددا (نه نجام بدرنت له لايه نه فامانه وه) ﴿مَرُوا كِرَامًا﴾ تيهر ده كهن به ريزه وه (بي گويدانه نه فامان) ﴿وَالَّذِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ و ه كه سانينكن كاتي ناموزگاري بكرين ﴿يَتْلَبُوا إِلَهُهُ﴾ به ثابه ته كاني به روه رد گاريان ﴿لَمْ يَخْرُوا عَنْهَا﴾ ناكه ون به سدر ياندا ﴿صُمًّا وَعَمًى﴾ به كدري و كويري ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْكَ رِزْقًا حَلَالًا﴾ ناكه ون به سدر يانده يي به روه رد گارمان به خشه پيمان ﴿مِنْ أَرْزَاقٍ وَدُرِّتِنَا﴾ له هاوسه ران و نه وه كانمان (منداله كانمان) ﴿فَرَّةً أَعْيَبَ﴾ نه وه ي چاواني بي گهش بي هوي دلخوشي بيت ﴿وَأَجَعَلْنَا الْمُشْرِكِينَ إِيمَانًا﴾ و ه بمانكه به پيشه و اي باريز كاران و له خوا ترسان ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نه وانه (كه نه و سيشه تانه يان تايه) ﴿يُخْرَجُونَ الْمَرْفَةَ بِمَاصِرٍ مُّوَّالٍ﴾ پاداشت ده در نه وه به پله و كوشكي به رز له به هه شتدا به هوي نارام گرنيان ﴿وَيُلْقُونَ فِيهَا بَاحِيَّةً وَبَاسِلًا﴾ و ه له و شوينه دا سلاويان لي ده كړي (له لايه نه فريشته كانه وه زور به گهرمي) ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ بي پرانه وه تيايدا ده مپتنه وه ﴿حَسَنَاتٍ مُّسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ چن جيگا وشوين ومانه و به كي جوان و خوشه ﴿فَلِمَا تَعْبَرُوا بِكُمْ رَبِّ﴾ (ته ي موجه ممد) ﴿بَلَىٰ خَلِكُنَا بِرُوه رد گار گويشان بي نادات و هيچ بايه خيكتان ني به لاي ﴿وَلَا دُعَاؤُكُمْ﴾ نه گهر دوعا و نزانان نه بي (له كاتي ته نكي و نا په حه تيدا) ﴿فَقَدْ كَذَّبْتُمْ﴾ كه چي (زور به تان) تاييني خوانان به درو ده زاني (برواتان نه هيتا) ﴿فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا﴾ جاد لنيان توله كه ي به خه تان ده گري و ليتان جيا نايته وه ﴿

﴿قَالَ قُلْتُمْ﴾ (موسا) ووتی ئەو کارەم کرد (ئەو بیاوهم کوشت) ﴿إِذَا قُلْتُمْ أَنَّ النَّاسَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا﴾ کاتی کە من لەر بزی ئەزاناندا بووم ﴿فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ﴾ ئەمجا رام کردو هەڵهاتم لە ئێشەو ﴿لَمَّا خِفْتُكُمْ﴾ کاتی کە ترسام لێتان (تۆلەم لێ بێهەن) ﴿فَوَقَّعْتُ فِي رَأْسِكُمْ﴾ ئەوسا پەرورەدگارم حیکمەتی (پێغه مەبەریدی) بێ بەخشیم ﴿وَجَعَلْتُ مِنَ الْفَرَسَيْنِ﴾ منی خستە ریزی پێغه مەبەرانهو (کردمی بە پێغه مەبەر) ﴿وَنَدَّكَ يَعْزَمُ كُنْهَاتُ﴾ وە ئەو (بەخێو کردنە) کە تۆ دەیکەیت بە مەنت بە سەر مەو (ئەو عەبَدْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ) بە هەوی ئەو مەو بوو کە تۆ ئەو ی ئیسرائیلت کردبوو کۆیلە و ژێر دەستە ی خۆت (لە ترسا دایکی موسا موسای بەخێو نە کرد) ﴿قَالَ زَعُونَ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەمجا) فیرەهون ووتی پەرورەدگاری جیهانیان کێ یە ﴿قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری ئاسمانەکان وزەوی و هەرچی لە ئێوانیان دایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ ئەگەر ئێوە دڵیان ﴿قَالَ لَنْ حَوَّلَهُ﴾ (فیرەهون) ووتی بەوانە ی بە دەوری دا بوون (لە شوێنکە و توانی) ﴿أَلَا تَسْتَعْمِلُونَ﴾ ئایا گوێتان لێشە (چی دەلی) ﴿قَالَ رَبُّكُمْ رَبُّ الْآرَائِكِ الْأُولَى﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری ئێشەو پەرورەدگاری باوک و باپیرە پێشوو کاتانە ﴿قَالَ إِنْ رَسُولُكَ إِلَّا الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكَ﴾ (فیرەهون) ووتی بەراستی ئەو پێغه مەبەرە کە نێرراو بە ئێشەو ﴿لَتَجُورُنَّ﴾ شێتە ﴿قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری رۆژەلات و رۆژ ئاواوە ئەو ی لە ئێوانیا دایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئێوە بیرکەنەو و ژێرین ﴿قَالَ لَيْنَ أَخَذْتُ إِلَهًا غَيْرِي﴾ (فیرەهون) ووتی مسوێندی ئەگەر پەرستراوی نر جگە لە من دابنیت ﴿لَأَجْعَلَ لَكَ مِنَ السَّجُونِ﴾ بێگومان دەتخەمە ریزی بەند کراوە کانهو و زیندانیت دەکەم ﴿قَالَ أَوْ لَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ﴾ (موسا) ووتی ئایا هەر زیندانیم دەکەیت ئەگەر شتیکی (موعجیزە یەکی) و وون و ناشکرات بۆ یتیم (کە راستە پێغه مەبەر) ﴿قَالَ فَأْتِ بِهِ﴾ (فیرەهون) ووتی دە ی ئەو شتە بێشە (بێوێشە) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئەگەر تۆ لە راست گۆیانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ ئەمجا موسا گۆچانە کە ی فرێدا ﴿فَإِذَا هِيَ تُعَيَّنُ﴾ دەست بە جی بوو بە ئەژدیها یەکی دیار و ناشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ وە دەستی دەر هێنا (لە بێن بالیدا) ﴿فَإِذَا هِيَ بِقَصَاةِ السَّافِرِينَ﴾ یە کسەر دەستی سپی و پڕ شنگدار بوو بۆ بێنە ران ﴿قَالَ لَمَّا حَوَّلَهُ﴾ (فیرەهون) ووتی بەو بیاو گەورانه ی لە دەوهرە ی بوون ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ﴾ بێگومان ئەمە جادوو گەریکی زور زانیە ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ﴾ دەبەو ی دەرستان بکات ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسَحَرِهِ﴾ لە وولات و خاکسێ خۆتان بە جادوو کە ی ﴿فَإِذَا أَمْرُونَ﴾ جافەرمانی چی دەدەن (لە دژی بیکەم) ﴿قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ ووتیان جاری موسا و برا کە ی وازی لێ بێشە (دوایانخە) ﴿وَأَمَّا فِي الْأُمَدِ الْخَيْرِ﴾ سەر بازە کانت کۆ بکەرەو و بیا نێرە بۆ هەموو شارەکان ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلِيمٍ﴾ تاهەموو جادوو گەریکی زور زانت بۆ بهێش ﴿فَتَجَمَّعَ السَّحَرَةُ﴾ ئەمجا ئەو جادوو گەرانە کۆ کرانەو (لە یقینت بۆو مەلۆر) لە کات و پۆزی دیاری کراودا ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ اسْتَعْجِلْتُمْ﴾ و بەخەلکیش و ترا ئێشەش کۆدە بنەو ؟ ﴿﴾

﴿لَعَلَّكَ تَنْفَعُ النَّفْسَ﴾ تاشوین جادو و گدازان بکه وین ﴿إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالَمِينَ﴾ نه گدر نه وان زال و سدر که وتوو بوون
 ﴿قُلْنَا جَعَلْنَاكَ الْغَنِيَّ﴾ نه مجا کانی جادو و گداز کان هاتن ﴿قَالُوا لِمَ نَعْبُدُكَ﴾ ووتیان به فیرعهون ﴿إِنْ لَنَا لَلْأَجْرِ﴾ نابا
 به پراستی پاداشتمان هه به ﴿إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالَمِينَ﴾ نه گدر نیمه زال و سدر که وتوو بین ﴿قَالَ نَعْبُدُ﴾ (فیرعهون)
 ووتی به لن ﴿وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ الْغَنِيُّونَ﴾ وه بنگومان نیوه نهو کانه نه نزیکانی خوم دهن ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾
 موسا به ساحیره کانی ووت ﴿أَلَمْ تَأْتُوا اللَّهَ شُرَكَاءَ﴾ بیهاوینون نهوه ی نیوه هاوینزه ریانن (له جادوو) ﴿قَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾
 نهوانیش گوربس و حبل و دار دهسته کانبان فریدا ﴿قَالُوا بَعْدَ فَرَحٍ﴾ وه ووتیان
 سوتند به گهوره یی فیرعهون ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْعَالَمُونَ﴾ به پراستی هدر نیمه زال و سدر که وتوو بین ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾
 نه مجا موسا داردهسته که ی فریدا (و بوو به مارینکی گهوره) ﴿فَأَذَاهُنَّ نَارٌ مِّنْ أَعْيُنِكَ﴾ جا کورت
 و سپر نهو (ماره گهوره) هه رچی جادوویان کردبوو هه لی لوشی ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾ نه مجا جادوو
 گداز کان خیران (کهوتن) به پروودا به سوزده پردنه وه (بو خوا) ﴿قَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ ووتیان نهوا
 باوه پیمان هیتا به به روهرد گاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که به روهرد گاری موسا و هاروونه ﴿قَالَ﴾
 (فیرعهون) ووتی نابا باوه پیمان پی هیتا ﴿قَالَ أَنَا لَكَ﴾ پیش نهوه ی مؤله تیان بدهم
 ﴿إِنَّهُ لَكَبِيرٌ الَّذِي عَمِلْتَ لِي الْإِنْتَحَرُ﴾ به پراستی نهو (موسا) جادوو گداز گهوره که تانه که فیری جادووی کردون
 ﴿فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ جا بنگومان له سدودا دهزانن (چیتان لی ده کهم) ﴿لَا تَقْطَعُ أَيْدِيكُمْ وَأَنْتُمْ مُخَوِّفُونَ﴾ به پراستی
 دهست و قاچتان پراست و چهپ دهرم ﴿وَلَا تُصَلِّبُوا أَيْدِيكُمْ﴾ وه بنگومان هه موتان هه ده واسم (به دارا)
 ﴿قَالُوا لَا صَبْرَ﴾ (جادوو گداز کان) ووتیان هیچ زبانی نی به (بو نیمه نهوه ی تو نه نهوه ی بیکه ی) ﴿إِنَّا﴾
 ﴿إِنَّا رَبُّ الْمَقْبُولِينَ﴾ (چونکه) به پراستی نیمه گداز نه وه مان بز لای به روهرد گارمانه ﴿إِنَّا نَقْطَعُ﴾ به پراستی
 نیمه به ته ماین و تومند ده که بین ﴿أَنْ يَغْفِرَ لَكَ خَطِيئَتَا﴾ که به روهرد گارمان له گوناهاو تاوانه کانبان بیوری
 ﴿أَنْ كُنَّا أَقْوَمُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکه نیمه به که می باوه پرداران بووین (له گه له که ماندا) ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾
 وه حیمان نارد بز موسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَادٍ﴾ که به شهو به نده (باوه پرداره) کانبان به (و مبصر به جی بیتن)
 ﴿إِنَّكُمْ مُّقْبِلُونَ﴾ بنگومان (فیرعهون و کومده که می) دوانان ده کهون ﴿فَأَرْسَلْنَا فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ خَيْرِينَ﴾
 نهوسا فیرعهون بیوانی کز که ره وه ی نارد به شماره کاند (بو کز کردنه وه ی له شکر و هنر) ﴿إِنْ هَلْ لَّكَ﴾
 لیزمه قیلون (فیرعهون ووتی) به پراستی نهوانه (موسا و شوتن کهوتوانی) کومه لیککی که می بی ترخن ﴿وَأَنْتُمْ لَنَّا قُتْلُونَ﴾
 وه به پراستی نهوانه رقی نیمه هه لدهستین (به ووتارو کرداریان) ﴿وَأَنَا لَجِيءٌ بِكَرُونِ﴾
 وه بنگومان نیمه کومه لیکین بیندار و ناگادارین (به پیلانه کانبان) ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْ خَلْفِهِمْ وَخَبْرُونَ﴾ نه مجا
 نهوان (فیرعهون و کومده که می) مان دهر کرد له باخات و کانباه کان ﴿وَكُنُوزٌ وَمَقَابِرٌ كَثِيرٌ﴾ وه (دهرمان
 کردن) لهو هه موو گهنج و غزنه و کوشکه زور جوان و چاکاته ﴿كَذَلِكَ﴾ نابو جزره (له ناومان بردن)
 ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَىٰ إِسْرَءِيلَ﴾ نهوه کانی به عقوب (جووله که) مان له جیگایان دانا ﴿فَأَنْتُمْ هُمْ مُشْرِقُونَ﴾ نه مجا
 (فیرعهون و له شکره که می) کانی خور هه لهانن شوپیان کهوتن

﴿فَلَمَّا تَرَى الْجُمُعَانَ﴾ نه مجا کانی دوو کومه له که چاویان به یه کتر کهوت ﴿قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى﴾
 هاوه له کانی موسا ووتیان ﴿إِنَّا لَمَذْكُورُونَ﴾ بنگومان نئمه گیراوین، (بیمان ده گهن) ﴿قَالَ كَلَّا﴾
 (موسا) ووتی نه خیر بیتان ناگهن ﴿إِن مَّعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾ بنگومان من بهرورد گارم له گه له دنیا بن
 رینگای (رزگار بوونم) نشان ددهات ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾ نه مجا سرووشمان کرد بق موسا
 ﴿أَنْ أَمْرِيبَ بِقَصَاكَ الْبَحْرَ﴾ که به گز چانه کهت بده له ده ریا که ﴿فَأَتَقَاتَىٰ﴾ (نه ویش لیداو) جاده ریا که
 لهت بوو ﴿فَكَانَ كُلٌّ فِي كَالْفُورِ الْمَخْبِرِ﴾ که همر له تیکی وهك شاخیکی زور گه ووه و ابوو ﴿وَأَرْفَعْنَا
 نَمْرَ الْأَخْيَرِينَ﴾ وه نه وانی تر (فیر عهون و له مشکوه که ی) مان نزیك کرده وه له وئی (له ده ریا که) ﴿وَأَلَيْنَا
 مُوسَىٰ الْكُتُبَ وَمِنْ قَعْدَةِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ جا موسا و هه موو نه وانه ی له گه لی بوون رزگار مان کردن ﴿وَلَمَّا
 أُنْفِرْنَا الْأَخْيَرِينَ﴾ پاشان نه وانی تر مان نو قم کرد (له ده ریا دا) ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةٍ﴾ به راستی
 له ودها (که باسکرا) به لگه به کی گه ووه هه به (له سدر ده سه لاتی خوا) ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾
 به لام زور به یان باوه ریان نه هیتا ﴿فَإِنْ رَبُّكَ لَهْوَ الْغَيْرِ الرَّحِيمِ﴾ به راستی بهر ووه رد گارت زال
 و به به زهی به ﴿وَأَنْزَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الْغَيْبِ﴾ (نه ی موحه مبه د) بخوتنه ووه به سه ریا ندا هه وانی
 ثیر اهیم ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْبَنِي وَتَمِيمٍ﴾ کانی ووتی به باو کی و گه له که ی ﴿مَا تَعْبُدُونَ﴾ چی ده به رستن ﴿وَالَّذِينَ
 قَالُوا تَعْبُدُ أَصْنَامًا﴾ ووتیان بتانیک ده به رستین ﴿فَقُلْ لِّهَاجَتِكُمْ كُفْرًا﴾ نه مجا بهر ووه ام به ندایه تیان
 ده که بن ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ﴾ (ثیر اهیم) ووتی ثایا نه وانه گوئیان لی تانه ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ﴾ کاتیک
 هاوار و نزیان لی ده که ن ﴿أَوْ تَفْعَلُونَكَ أَتُحْضَرُونَ﴾ یا ثایا نه وانه سوود یازیان تان بی ده گه به نن ﴿وَالَّذِينَ
 قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آيَةً نَّآ﴾ ووتیان (نه خیر هبچیان بی نا کری) به لکو نئمه باوو با بیر انمان دیوه ﴿كَذَلِكَ
 يَفْعَلُونَ﴾ ثابه و شیوه (ی نئمه) یان کرد ووه ﴿قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ ووتی ثایا نئمه ده زانن
 چی ده به رستن ﴿أَنَّهُمْ رَبُّكُمْ أَلَّا تُدْعُونَ﴾ نئمه و باوو با بیر پیتشووه کانتان ﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ﴾
 جا به راستی هه موو نه وانه دوزمنی منن ﴿إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ جگه له بهر ووه رد گاری جیهانیان ﴿وَالَّذِي
 خَلَقَنِي فَهْوَ يَهْدِينِ﴾ که نه و منی دروست کرد ووه پاشان همر نه ویش رینموونیم ده کات ﴿وَالَّذِي
 هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ﴾ وه همر نه و زاته خوراکم پنده دات و تیراوم ده کات ﴿وَإِذَا أَمَرْتُ فَهُوَ
 يَسْقِينِ﴾ وه کانی نه خوش بکه ووم همر نه و شیفام ددهات (چاکم ده کاته ووه) ﴿وَالَّذِي يُبَسِّطُنِي ثُمَّ
 يُجْبِينِ﴾ وه زاتیکه که من ده مرینی و پاشان زیند ووم ده کاته ووه ﴿وَالَّذِي أَقْلَمَ﴾ وه (بهر ووه رد گارم)
 زاتیکه به ته صام و نومید ده که م ﴿أَنْ يَقُولَ لِي حَبِطْتُ﴾ له روزی پاداشت دا (قیامه تدا) بیوری
 له هه له کانس و بیانسری ته ووه ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا﴾ نه ی بهر ووه رد گارم دانایم بی بیه خشه ﴿وَالَّذِي
 يَأْتِيهِ الْبُحْرَيْنِ﴾ بمبه ره ریزی پیاو چا کانه ووه

﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه باس کردنم به چاکه له ناو گه له داهاتووه کاندای بی به خشه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه بسم گنبری له و هر گرانسی به هه شستی بهر نازو نبعصهت ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه له باو کم خوش بیه ﴿إِنَّكَ لَكَانَ مِنَ الضَّالِّينَ﴾ به راستی شه له گوهر ابانه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه شه ره زارو ریسوام مه که له روز نکدا که (خه لکی) زیندوو ده کریمه وه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه روزی که مال و سامان و مندان و نه وه سوود ناگه به نن ﴿إِلَّا مَنْ أَمَّنَ عَلَى اللَّهِ يَرْحَمْ سَلِيمٌ﴾ به جگه له که سنی بیت به خرمه تی خوا به دلنکی ساغ و پاک و خاوبنه وه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه له روزی دوا پیدا) به هه شت نریک ده خریمه وه به پاریز کاران و له خوا ترسان ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ دوزه خیش دهره خریمت (و ناشکرا ده کری) به گوهر ایان ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه پیمان ده و تریت ﴿إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُعْبُدُونَ﴾ گوان شه وانه ی که تیوه ده تان بهرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیانی خوا ﴿هَلْ يَصْطَرُونَكَ أَوْ يُنْصِرُونَ﴾ نایا یارمه تیشان ده دن یا یارمه تی خزیان ده دن ﴿فَكَيْفَ أَفِيهَا هَزْزًا لَدُنْكَ﴾ نه مجا هه موو شه وانه (بهرستر اوان) و گوهر ایان سهر بهرو خوار فری دهرینه دوزه خه وه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانٍ جِدْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ ههروه ها هه موو سهر بازانی شه تان ﴿قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ﴾ (بت بهرستان) له کاتیکدا له دوزه خ دا شه ره قسه و نازا و بهانه (له گه له بهرستر اوه کانیا دا) ده لین ﴿قَالَ اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْهُ﴾ سویند به خوا نیمه له گوهر ایی به کی ناشکرا دا بووین ﴿إِذْ نُنْزِلُ الْآيَاتِ﴾ کاتیک تیوه مان ده بر ده ریزی بهر و ردگاری جیهانیانه وه ﴿وَمَا أَسْأَلُ إِلَّا الْآخِرُونَ﴾ که س نیمه ی گوهر انه کرد ناو انباران نه بیت ﴿فَالْأَوَّلِينَ﴾ و ه هیچ نکا کاری بهر نیمه نی به ﴿وَلَا صَبْرَ لِي حَبِيرٌ﴾ و ه هیچ هاوریه کی دلسوزمان نه ﴿قَالُوا لَنَا كَذِبٌ﴾ خوزگه جاری کی تر بگه را بنایه ته وه (به دونیا) ﴿فَكُنْ مِنَ الْخَائِبِينَ﴾ شه و سا له باوه دراران ده بووین ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی له وه دا (باسکرا) به ندو به لگه هه به ﴿وَمَا كُنْتَ أَكْفَرَهُمْ مِنْهُ﴾ به لام زور به یان باوه درار نه بووین ﴿قَالَ رَبُّكَ لَقَدْ أَخَذَ لَكَ عَهْدَ﴾ به راستی هه بهر و ردگارت زال و میهره بهانه ﴿كَذَبْتَ قَوْمًا يُوحِي السَّمْعُ﴾ گه لی نوح پیغمه بهرانیان به دروزن دانا (بهرو ایان بی نه کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ اخْرُجُوا هُنَا﴾ کاتی که نوحی بهر ایان بی وون ﴿الْأَتَقَاتُ﴾ نایا ناتر سن له خوا (خوتان نا پاریزن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ رُسُلًا مِّنْ رَبِّكُمْ﴾ بیگومان من پیغمه بهرینکی نه میمن بهر تیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا ترسن و گوهر ایلی من بکهن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ و ه من داوای هیچ کریمه کتان لی نا کهم له سهر شه (بهر نیمه و نی کردنه تان) ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (چونکه) پاداشتی من ته نه ها له سهر بهر و ردگاری جیهانیانه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا ترسن و گوهر ایلی من بکهن ﴿قَالُوا الْوَيْلُ لَكَ﴾ ووتیان نایا (چون) باوه بهر بهر بیتین ﴿وَأَتَيْتَكَ الْأَرْضَ لَدُنْكَ﴾ له کاتیکدا شه وانه ی شوینت که ووتون بهر سترین که سن (هه زارو دامار و نه فامن) ﴿وَنَهَامُنْ﴾

﴿قَالَ وَمَا عَلَّمِي مِثَاقَ الْوَعْدِ لَوْلَا يُعْمَلُونَ﴾ (نوح علیه السلام) ووتی من چوزاتم نه وانه چی کرده ویه که ده که نه
 ﴿إِنْ جِئْتَهُمْ إِلَّا عَلَى رَيْبٍ﴾ پرسینه و بیان تنها له سهر بهر وهر دگار مه ﴿وَلَا تُشْعُرُونَ﴾ نه گهر ثبوه هه ست
 بکه نه (بزائن) ﴿وَمَا أَتَانِي إِلَّا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من دهر که ری باوهر داران نیم ﴿إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾
 من تنیا تر سینه ریکی پروون که ره و هم ﴿قَالُوا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ بِنُوحٍ﴾ ووتیان نه ی نوح نه گهر کتایی
 نه هیتی (له م کاری بانگه وازه ت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾ بینگومان له بهر د باران کراوان ده بی ﴿وَمَا
 قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي ذُنُوبٌ﴾ (نوح) ووتی: نه ی بهر وهر دگارم بینگومان گه له که م پر وایان پی نه کردم
 ﴿وَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا﴾ که واته له نیوان من و نه وانه احو کم بده به حو کم دانیکی به کجاری
 ﴿وَيُخَيِّبْ وَمَنْ قَبْلِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من و نه و باور دارانه ی له گه لمندان پر زگار بکه ﴿وَأَنْجِئْهُم مِّنْ مَّعَةٍ﴾
 نیمه ش نوح و نه و که سانه ی له گه لی بوو پر زگار مان کردن (له خنکان) ﴿فِي الْفُلِّ الْفَتْحُونَ﴾ له و
 که شتی به ی که پر کراو بوو (له مروف و هه موو جوهر گیاندارتک) ﴿ثُمَّ أَفْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ﴾ له پاشان
 له و ا (پر زگار کردنی نیمانداران) نه وانه ی که مانه و نه نو قسمان کردن (له شاوی توفانه که دا) ﴿وَمَا
 كَانَ فِي ذَلِكَ لَآخِذٌ﴾ به راستی له و ا (با سگرا) به لگه به کی گه و ره به ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به لام
 زور به بیان باوهر دار نه بوون ﴿وَأَنَّ رَبَّكَ لَهْوٌ مُّغْرِبٌ رُّؤُوسٍ﴾ وه به راستی هه بهر وهر دگارت زالی
 به به زه به ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی عاد پیغه مبه رانی (خوا) یان به دروزن دانا (باوهر بیان پی
 نه کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ کاتی هوود (علیه السلام) ی برایان پی ووتن ﴿الَا تَتَّقُونَ﴾ نایا
 خوتان ناباریزن (له سزای خوا) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بینگومان من پیغه مبه ریکی له مینم بو ثبوه ﴿وَمَا
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بتر سن و گوی رابه لی من بگهن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾
 وه من هیچ کر نیه که له ثبوه داوا ناکم له سهر نه م (گه یاندنی بانگه وازه) ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 باداشتی من تنها لای بهر وهر دگاری جبهانیه ﴿أَتَتَّبِعُونَ كُلَّ دَجْوَةٍ تَقِيحُونَ﴾ نایا ثبوه له هه موو
 شو تینیکی بهر ز (ی سهر رینگا) بور جینک دوست ده که نه به پی هو و ده ﴿وَتَتَّبِعُونَ مَصَافِحَ﴾ وه چه ند
 کوشک و قه لای به هیز (کار گه) دروست ده که نه ﴿أَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ﴾ به و ثوبیده ی هه به مینته و ده
 نه مرن ﴿وَإِذَا بَلَغْتُهُمُ﴾ وه هه کاتی ده ست بوه شیتن ﴿بَطَشْتُمْ جَبَائِلَ﴾ سته مکارانه ده س ده وه
 شیتن ﴿فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته (له سزای خوا) خوتان بهاریزن و گوی رابه لی من بکه نه ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ
 بِمَا لَكُمْ بِسَاطِعُومُونَ﴾ وه له (سزای) نه و خواه به تر سن و خوتان بهاریزن که خوتان ده زائن
 چی پی به خشبون ﴿أَمَّا تَرَى الْإِنشَاءَ يَنْشَأُ نَارُهُنَّ وَآلَاتُهَا وَنُدَّالُوهُنَّ﴾ و ختبی و غیون ﴿بَاخٍ وَكَاتِبَاوِی
 زوری پی داون ﴿إِنِّي أَنشَأْتُ عَلَيْكُمْ﴾ به راستی من دهر سم دوو چارنان پی ﴿عَذَابٌ يُّوقَعُ عَلَيْكُمْ﴾ سزای
 پر زنیکی زور گه و ره (ی دژوارو پر له سزا) ﴿قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ ووتیان (به هوود علیه السلام) لای
 نیمه به کسانه ﴿أَوْ عَذَابُ أَلَمٍ لِّمَنْ كُنِيَ مِنَ الْأَوْعَظِينَ﴾ ناموز گاری بکه بیت یا ناموز گاری نه که بیت

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گهلی لوط پیغمبر را تیان به دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ أَحُوهُ لُوطُ لَا تَأْتُوا بَنَاتِي﴾ کاتی لوطی بریان (علیه السلام) ووتی بیان نایا ئیوه لهخوا ناترسن خونا باریزن ﴿إِنِّي لَكُم مِّنْ أَمِينٍ﴾ به راستی من پیغمبر یتکی ته منیم بؤ ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته لهخوا بترسن و گوی رایلی من بکن ﴿وَمَا أَتَاكُم بِآيَةٍ مِّنْ آيَاتِ﴾ وه من هیچ پاداشتی که لهسهر (پیغمبر یتیکم) له ئیوه داوا ناکم ﴿إِنَّ آخِرَ الْأَعْيُنِ عَلَىٰ رَيْبِ الْمُنِينِ﴾ پاداشتی من تهنها لای بهر و رد گای جیهانیانه ﴿أَتَأْتُونَ الذَّكَرَ مِنَ الْمُنِينِ﴾ نایا لهناو (هموو خه لکی) جیهانیاندا ئیوه تیر بازی ده کهن ﴿وَتَذَرُونَ﴾ وه و از دینس ﴿مَا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ مِّنْ أَنْتُمْ كُمْ﴾ لهو هاوسه رانه تان که بهر و رد گارتان بؤی دروست کردون ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ﴾ نه خیر به لکو ئیوه کومه لیکن ده رجوو لهسنوری ناره زوو ﴿قَالُوا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لُوطُ﴾ ووتیان: به راستی تهی لوط نه گهر و از نه هیتی (لهم کارهت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَخْرُجِينَ﴾ بنگومان لهدهر کراوان ده بیت (لهم خاکه) ﴿قَالَ إِنِّي بِمَا بَعَثْتُمْ إِلَيَّ مِنَ الْفُلَيْنِ﴾ (لوط) ووتی بنگومان من زور قهلس وینزارم لهو کرده و هتان (تیر بازی) ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾ تهی بهر و رد گارم خوم و مال و خیزانم رزگار بکه له (تولهی) لهو کرده و هی تهوان ده بکن ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَتَجِدُ فِي الْأَعْيُنِ مِنَ الْغَيْرِينَ﴾ نه مجا نیمهش لوط و هموو خیزانه که یمان رزگار کرد ﴿إِلَّا عَجُوزًا مِنَ الْغَيْرِينَ﴾ بیجگه له پیره ژنی (خیزانی لوط) که له جیماوان و (تیا جوان) بوو ﴿وَرَدَّ مِرَّةً الْأَخْرَبِينَ﴾ پاشان تهوانی ترمان لهناو برد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وه بارانیکمان (لهبرد) بهسهر یاندا باراند ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾ نه مجا نای چ خراب بوو بارانی تر ستر اوه کان ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَبِيرٌ﴾ به راستی له مهدا (باسکرا) په ندیکسی گه و ره هیهه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُ قَوْمٍ مِّنْ﴾ به لام زور بهیان باوه ردار نه بوون ﴿وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بنگومان بهر و رد گارت زان و میهره بانه ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهِ﴾ (هموو خه لکی) کاتی شو عیب علیه السلام بئی ووتن: نایا خوتان نا باریزن و لهخوا ناترسن ﴿إِنِّي لَكُم مِّنْ أَمِينٍ﴾ به راستی من پیغمبر یتکی ته منیم بؤ ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که و ابو لهخوا بترسن و گوی رایلی من بکن ﴿وَمَا أَتَاكُم بِآيَةٍ مِّنْ آيَاتِ﴾ وه من هیچ کری و پاداشتی له ئیوه داوا ناکم لهسهر پیغمبر رایته کهم ﴿إِنَّ آخِرَ الْأَعْيُنِ عَلَىٰ رَيْبِ الْمُنِينِ﴾ پاداشتی من تهنها لای بهر و رد گای جیهانیانه ﴿أَتُوبُوا إِلَىٰ الْغِيَرِ﴾ رینک و راست پیوانه بکن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُنْهَرِينَ﴾ وه له زیان ده ران مهبن (له پیوانه دا ناته و او بیبون) ﴿وَرَبُّوهُمُ الْعَلِيُّ الْعَلِيُّ﴾ وه به تراز و ویه کی راست و رینک کیسانه بکن ﴿وَلَا تَحْسُرُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و کهم و کوری مه کهن له شسته کانی خه لکیدا (هیچ مافیکیان ژیر پی مهخن) ﴿وَلَا تَقْنَطُوا مِنَ الْأَرْضِ مَقْسَدِينَ﴾ وه رومه چن له زه ویدا به خرابه کاریشان

﴿وَأَنفُوا الَّذِي﴾ وه بئرسن له و زاتهى ﴿خَلَقَكُمْ وَأَلْهَمَهُ الْآلُونَ﴾ كه ئتوه و خەلگانی پئشو ویشى دروست کردوه ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَخَّرِينَ﴾ ووتیان تۆ تەنها لە جادوو لى کر وانى ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنا﴾ وه تۆ تەنها مەرووفیکى وهك ئیمەى ﴿وَإِنْ تَطَّلُتْ لَئِنْ الْكَافِرِينَ﴾ و بەراستى ئیمە واگو مانت پى دەبەین لە درۆزان بىت ﴿فَأَنقِطِعْ عَيْنَا كَيْفَ نَأْمُرُ السَّمَاءَ﴾ دەى چەند بار چەبەك لە ئاسمان بىخەرە خوار وه بەسەرماندا ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئەگەر تۆ لەراست گویانى ﴿قَالَ رَبِّ أَعْلَمْ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ (شوعەب) وونى پەر وەرد گارم چاك دەزانى بەهەر کردوه وەبەك كه دەبەكەن ﴿فَكَذَّبُوا﴾ ئەمجا شوعەبىيان بە درۆزن زانى ﴿فَأَخَذَهُمُ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ﴾ بەو هۆیه وه سزای پۆزى سبەر (ى هەور) گرتنى ﴿إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ بەراستى ئەو سزایە سزای درۆزىكى زۆر گەوره بوو ﴿وَإِنِّي ذَلِكُ لَآيَةٌ﴾ بئگومان لەمەدا (باسکرا) بەلگەبەكى بەهینز هەبە ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَرْكُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ بەلام زۆر بەیان باوەردار نەبوون ﴿وَأَنْتَ ذَلِكُ لَهْوَ الْعَرَبِ الرَّحِيمِ﴾ وه بەراستى پەر وەرد گارت هەر ئەو زال و بەبەزەبى ﴿وَأَنَّهُ رَئِيسُ رِبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و بەراستى ئەم (قورئان) دابەز ئىراوى پەر وەرد گارى جیهانیانە ﴿تَزِيلُ أَرْوَاحَ الْآمِينَ﴾ جویره ئىلى ئەمین هیتایە خوار وه ﴿عَلَى قَلْبِكَ لَئِنْ كُنَ مِنَ الْمُتَنَبِِّينَ﴾ بۆ سەردلى تۆ بۆ ئەو هوى لە ترسینەرەن بى ﴿يَلَسَانِ عَرَبِي ثَبِينٍ﴾ بەزمانىكى عەرەبى روون و پاراو ﴿وَأَنَّهُ لَنبَى رُؤُوسِ الْأَوَّلِينَ﴾ وه بەراستى (باسى قورئان) ئەكتىبى پتەمبەرە پئشو وه کاندە هەبە ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنبَا نَآئِمَ بِهِ لَگەبەكى روون نەبوو بۆیان (بۆ کافرانى قورەیش) ﴿أَن يَكْفُرُوا بِمَا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ بَيِّنَاتٌ﴾ كه زانایانى بەنى ئیسرائیل ئەو (دەنگ و باسى قورئان) دەزانن ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى غِيصِ الْأَعْيِينَ﴾ ئەگەر ئیمە ئەو (قورئان) مان بنار دابەتە خوار وه بۆ سەر كه سىكى عەجەمى ﴿فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ﴾ ئەمجا پىخوئندایە ئەو بەسەرماندا (بەسەر بى باوەرانى مەكەدا) ﴿وَمَا كَانُوا بِمُؤْمِنِينَ﴾ باوەریان پى نەدەهتا ﴿كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾ تا بەو جۆره ئەو (قورئان) مان خستۆتە ناو دلى تاوانبارانه وه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ كه چى هەر باوەرى پى ناهیتن ﴿حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ هەتا سزای سەخت بەچاوى خزیان دەبیتن (جا باوەر دیتن) ﴿فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ ئەویش لە ناكاودا دیت بۆیان كه ئەوان هەستى پى ناكەن ﴿فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ﴾ ئەو سا ئەلین تاخو مۆلەتمان پى دەدرجت ﴿أَفَعَدَّيْنَا لِلْمُكَذِّبِينَ﴾ دەى ئایا ئەوان پەلەى سزای ئیمەیانە ﴿أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ﴾ تۆ پىم بلى ئەگەر چەند سالى بەخوشى بیان ژنیتن ﴿فَنُفِجَتْ هُم مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ لە پاشان ئەو سزایەى كه لى ترسیترا بوون بىت بۆیان

﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سُدُورُهُمْ﴾ سوو دیان پې ناگه بدنی ﴿مَا كَانُوا بِشَيْءٍ﴾ نهو هه موو خوشی و رابوار د نهی به و ان درابوو ﴿وَمَا أَفْلَحَ كَايِمٌ قَرِيْبٌ﴾ هیچ شارو گوندی کمان له ناو نه بر دووه ﴿إِلَّا لَهُمُ الْمَذِيْرُونَ﴾ دلنیا به تر سینه راتیکی هه بووه ﴿ذِكْرُنِي وَمَا كُنْتُ ظَالِمًا لِّبِيْنَ﴾ بۆ نهو هی بیر بکه نهووه، وه نیمه سته مکار نه بووین (له سزادانیاندا) ﴿وَمَا تَزَلَّتْ بِهِ الشَّيْطَانُ﴾ شه پتانه کان شهو (قورغانه) یان نه هی تاووه ته خوارووه ﴿وَمَا يَنْبَغِيْ لَهُمْ وَمَا يَسْتَلْفِیْهِمْ﴾ نه شیاوی نه وهن و نه ده شتوانن ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَرُوْنٌ﴾ به راسی شه پتانه کان له گوئی گرتن (ی هه والی ناسمان) بهر گری کراون ﴿وَلَا تَنْفَعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا لَّا خَرُّ﴾ که واته هیچ بهر ستر او یکی تر نه بهرستی له گه ن خوادا ﴿فَتَكُوْنُ مِنَ الْمُعَذِّبِیْنَ﴾ ته گینا له سزا دراوان دهی ﴿وَأَنْزَلْنَا عَشِيْرَتَكَ الْأَقْرَبِیْنَ﴾ خزم و که سه زور نزیکه کانت بر سینه ﴿وَأَخْفَضْنَا جَنَّتَكَ﴾ و بالی به زهیی و نه رم و نیانیت راحه ﴿لَیْسَ أَتَعْلَمُ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ﴾ بۆ نهو باووه دارانهی که شونتت که و توون ﴿فَإِنْ عَصَوْكَ﴾ ته مجا له گهر سهر بیچیان کردی ﴿فَقُلْ لِّیْ بَرٍّءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ﴾ نه و سا بیان بلی: به راسی من به رسم لهو هی نیوه ده یکه ن ﴿وَوَكَّلْ عَلَی الْعَزِیْزِ الرَّحِیْمِ﴾ وه پشت بهو خواجه به سه کمال و به به زهیی به ﴿الَّذِیْ یُرِیْكَ مِنْ تَحْتِیْ﴾ نهو (خواهه) که ده تبینی کاتی به نه نیا نویتز ده که ی ﴿وَقُلْ لِّیْ فِی السَّجْدِیْنَ﴾ وه (ده بینی) نویتز کردنت له ناو نویتز گهراندا (که پیش نویتز بیان بۆ ده که بت) ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ به راسی ته نه اوه وه بیسهری ناگادار ﴿هَلْ أَتَاكَ عَلَىٰ مَنْ نَزَّلَ الشَّیْطَانُ﴾ هه و النان بده من شه پتانه کان داده به زنه سهر کی؟ ﴿نَزَّلَ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِیْرٌ﴾ داده به زنه سهر هه موو (که سینکی) زور درو زنی زور تاوانبار ﴿یُلْقُوْنَ السَّمْعَ وَآلَکَیْرُکُمْ کَذِبُوْنَ﴾ باش گوئی ده گرن (بۆ شه پتانه کان) وه زور به بیان درو زنی (لهو هه و الا نه دا ده یکه ن به خه لکی) ﴿وَالشَّعْرَاءُ یَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ﴾ (پیغه مبهر) (شاعیر نی به) شاعیره کان ته نه اوه گومر اکان شونتیان ده که مون ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ﴾ ثایا نابینی که نه وانه ﴿فِی كُلِّ وَادٍ یَّهْبِیْمُوْنَ﴾ به هه موو دول و شیونکدا به سهر لیطیواوی ده پرون (شاعر ده لین) ﴿وَأَنَّهُمْ یَقُولُوْنَ مَا لَا یَفْعَلُوْنَ﴾ وه به راسی نه وانه شتی ده لین که خویان نایکه ن ﴿إِلَّا الَّذِیْنَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جگه له وانه بیان بر وایان هی تاووه کرده وه چاکه کان بیان کردووه ﴿وَذُكِّرُوا لِلْکِبَرِ﴾ وه یادو زیگری خویان زور کرده وه ﴿وَأَنْتَصِرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمْتُمْ﴾ وه توله بیان سه تندووه له پاش نهووه سته میان لی کراوه ﴿وَسَيَعْلَمُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوا﴾ وه نه وانه ی سته میان کرده وه له مه و دوا ده زانن ﴿أَنِّیْ مُنْقَلِبٌ یَّتَقَبَّلُوْنَ﴾ که چون گهرانه وه به که ده گهرینه وه (بۆ لای خوا دوا ی مردن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره‌بان

﴿طس﴾ به (طا، سین) ده‌خوێنێته‌وه خوازانانتره به ماناکه‌ی بۆزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سورەتی (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ اتَّقَاةِ﴾ ئەمە ئایەتەکانی قورئان و کتییی ناشکرایه ﴿هَٰذِهِ نَصِيبُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (هۆی) رێتموونیی و مژده‌دانه بۆ بڕواداران ﴿الَّذِينَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ئەوانه‌ی که‌نویژ به‌جی دێنن و زه‌کات ده‌ده‌ن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ وه ئەوانه‌ی بڕوای بته‌ویان به‌ڕۆژی دوا‌یی هه‌یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به‌راستی ئەوانه‌ی با‌وه‌ر ناهیتن به‌ڕۆژی دوا‌یی ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ کرده‌وه (خرابه) کانیانمان رازاندووه‌ته‌وه بۆیان ﴿فَهُمْ يَكْظَمُونَ﴾ بۆیه ئەوان به‌سه‌رگه‌ردانی ده‌سوڕێته‌وه ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ ئەوانه که‌سانین که‌ سزای به‌دیان بۆ هه‌یه ﴿وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ﴾ وه ئەوانه له‌ڕۆژی دوا‌یی دا زه‌ره‌مه‌ندترین که‌سن ﴿وَأُولَٰئِكَ لَئِنْ﴾ قورئانێ (ئە‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) قورئانێ پێده‌دری (فیر ده‌کری ی) ﴿مِنْ لَّدُنْ حَكِيمٍ غَيْرِ﴾ له‌لایه‌ن خوای کار دروستی زاناوه ﴿إِنَّا قَالُوا لَمُوسَىٰ لَا تَلْمِزْ﴾ (بیریان خه‌ره‌وه) کانی موسا به‌خه‌زانه‌که‌ی ووت ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْكَافِرُ﴾ بینگومان من ناگری به‌دیده‌که‌م ﴿سَتَاجِدُكَ عَنْهَا غَيْرِ﴾ (ئێوه لێره‌دا بن) من ده‌پۆم بۆ لای ئەو ناگره به‌زووی هه‌واییکنان بۆ دینم ﴿أَوَلَيْسَ لَكُم مِّنْهَا حَقٌّ﴾ یا گرو بزووسکی (له‌و ناگره) تان بۆ دینم تا ئێوه ﴿تَقْضَلُونَ﴾ خوێنایی پێ گه‌رم بکه‌نه‌وه ﴿فَلَا تَلْمِزْهُنَّ﴾ ئەمجا کانی (موسا علیه السلام) گه‌شته لای ناگره که‌ بانگی ئی کرا ﴿أَن يُؤْخَذَ مِنْ فِي الْأَرْضِ مِمَّنْ حَوْلَهَا﴾ که‌ پیرۆز بووه ئەو که‌سه‌ی له‌ناو ناگره که‌ (پرووناکی که‌) دایه‌وه‌ش به‌ده‌وری دایه ﴿وَسُيِّحَتِ اللَّيْلِ الْعَالِيَيْنِ﴾ وه پاك و پێگه‌رده خوای په‌وه‌ردگاری جیهانیان ﴿يَسْمُوعِي إِلهُ إِلهِ الْعَرَبِ يُرْسَلُ﴾ ئە‌ی موسا به‌راستی ئەوه‌ی (بانگی کردی) منم خوای به‌ده‌سه‌لاتی کار دروست ﴿وَأَلَيْ غَصَاكَ﴾ ده‌گوچانه‌که‌ت فیری ده‌ (ئه‌ویش فیری دا) ﴿فَلَمَّا رَأَاهَا ظَنَّمُ أَنَّا كُنَّا لَهَا بَٰرًا﴾ ئەمجا کانی بینی وه‌ک تیره‌مار ده‌جولێ ﴿وَأَنَّ مُدْبِرَ الْأَرْوَاحِ﴾ (موسا) هه‌له‌هات و ئاویری نه‌دایه‌وه. ﴿يَسْمُوعِي لَا تَخَفْ﴾ (خودا فەر مووی) ئە‌ی موسا مه‌ترسه ﴿إِنِّي لَأَخَافُ لَدُنِّي﴾ کترسۆن ﴿بِئْغَمَانِ بَيْتِ مِیهران لای من ناترسن ﴿إِلَّا مَنْ ظَلَمَ﴾ بێجگه‌ له‌که‌سه‌ی که‌سه‌می کردی ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْهَا ظَنُّوا أَنَّهُمْ وَجَدُوا خَرَابَةً﴾ پاشان خرابه‌که‌ی گوێبێی به‌چاکه ﴿فَأَنبِئْهُمْ نَجْمَهُ﴾ ئەوه به‌راستی من لێبۆرده‌ی به‌به‌زه‌یم ﴿وَأَدْخِلْ يُدْلِقُ حَبِيبَكَ﴾ وه ده‌ستت بکه‌ به‌باخه‌لندا ﴿فَتَخْرِجُ بَصَافِيرَ غَيْرِ سَوَاءٍ﴾ (که‌ ده‌رت هه‌ینا) به‌سه‌یتی و پڕشنگداری دینه‌ ده‌ره‌وه به‌ی به‌له‌کی ﴿فِي تِسْعَةِ آلِ الْفِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ﴾ (ئهمه‌ دور موعجیزه‌یه) له‌نۆ موعجیزه‌ بۆ فیرعه‌ون و گه‌له‌که‌ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَاقِيَّةً﴾ به‌راستی ئەوانه گه‌لینکی له‌ستوور ده‌رچوون ﴿فَلَمَّا جَاءَ ظَهْرُ الْبَصِيرَةِ﴾ ئەمجا کانی موعجیزه‌ ناشکراو روونه‌کانی ئیمه‌یان بۆ هات ﴿قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ مُّجِيبٌ﴾ ووتیان ئەمه جادوویه‌کی ناشکرایه ﴿

﴿وَيَحْذَرُهَا﴾ ئەو موعىجزانەيان دان پىدا ئەدەنا و ئىنكارىيان دە کرد ﴿وَأَسْقَتْهَا أَنْفُسُهُمْ﴾ كەچى لەدلى
 خۇيان دا بەراستىيان دەزانى ﴿ظَلَمُوا ظَلَمًا﴾ لەبەر سىستەمكارى و خۇ بە زل زانىيان (ئىنكارىيان دە کرد)
 ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾ ئەمجا سەرنج ىدە سەر ئەنجامى خرابە كاران چۆن بوو ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا
 دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا﴾ سوئند بە خوا زانستمان بە داوود و سولەيمان بە خەشى ﴿وَقَالَ لُحْطَمُوهُ الَّذِي﴾
 ھەردوو كىيان ووتىيان: ھەموو سوپاس و سەنايە بۆ ئەو خوايەى ﴿فَضَلْنَا عَلَىٰ كِبْرِیِّ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 كە رىزى داوود بە سەر زۆر لە بەندە باوەر دارە كانیدا ﴿وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ﴾ وە سولەيمان بوو
 میراگرى داوود (لە پىتغە مەرىتى و پاشايەتى و زانىارى دا) ﴿وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (سولەيمان) ووتى
 ئەى خەلكىشە ﴿عُلِّمْتُ الْقَطْرِ الْمَطِيرِ﴾ فېرى زمانى بالندە كان كراوین ﴿وَأُولَئِكَ مِنْ كُلِّ قَوْمٍ﴾ وە لە ھەموو
 شىپكەمان پى دراوہ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْعَلِيِّ﴾ بەراستى ئەمە (بە من دراوہ) فەزل و چاكە بە كى
 ئاشكرایە ﴿وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ﴾ وە كۆ كرايە وە بۆ سولەيمان ھەموو سەربازە كانى ﴿مِنْ آلِ
 هَارَانَ وَالْأَنْصَارِ وَالْأَنْصَارِ﴾ لە جنۆكە و ئادەمى و بالندە كان ﴿فَبَقِيَ يُوزَعُونَ﴾ ئەمجا ئەوان (لە پىش و دواكە ووتن)
 بەرگېرى دەكران (و بەرېز دەپوشتن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا﴾ ھەتا كانى گەشتنە ﴿عَلَىٰ وَادٍ الْقَتْلِ﴾ سەر شېوى
 مېروولە (شونىك بوو مېروولەى زۆر بوو) ﴿قَالَتْ نَحْنُ بَنَاتُهَا الْقَتْلِ﴾ مېروولە بەك ووتى: ئەى
 مېروولە كان ﴿أَكُلُوا مِن مَّا كَانَ خَزَائِنُ لَكُمْ﴾ برفە ناو ماله كانى خۇتان (كونە كاننان) ﴿لَا يَحْطَبُونَ سُلَيْمَانَ وَيُخَوِّدُوهُ﴾
 با سولەيمان و لە شكەرە كەى نەتان پلېشېنن (لە ژىر پىياندا) ﴿وَلَا يَسْعَوْنَ﴾ لە كاتىكدا ئەوان
 ھەست ناكەن ﴿فَتَشَاوَحَ صَاحِبَا قَرْيَةٍ قَوْلًا﴾ ئەمجا (سولەيمان بە سەر سورماتەوہ) زەرە خەنەى کرد
 لە قەسەى ئەو مېروولە ﴿وَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي﴾ و ووتى ئەى بەرورە دگارىم وام رابىتە ﴿إِنَّ أَشْكِرَ بَعْدَكَ إِلَٰهٍ أَعْمَتَ
 عَلَىٰ وَادٍ الْقَتْلِ﴾ كە سوپاسى ئەو چاكە و نېعمەتە تانەت بكەم كە رىشتووتە بە سەر من و دايك باوكەدا
 ﴿وَأَنَّ أَكْمَلَ صَاحِبَا قَرْيَةٍ﴾ وە (رام پىشە) كە كار و كەردەوہى چاكە بكەم كە تۆ پىشە رازى پىشە
 ﴿وَأَدْخَلْنِي رَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾ وە بە بەزەمى خۇت بمخەرە رىزى بەندە چاكە كانت ﴿وَوَقَّعَ
 الْقَطْرِ﴾ جا (سولەيمان) چاوى بە بالندە كان دا گىئرا ﴿فَقَالَ مَا لِي لَا أَرَىٰ الْهَدْهَدَ﴾ ووتى ئەوہ چى بە بۆ
 بە ھوو سلېمانە نايىم ﴿أَتُرَكَّانِ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ ياخود لە ئامادەنە بوانە؟ (خۇى دزىوئەوہ) ﴿لَا تُخَذِّلْنَاهُ
 عَذَابَ أَشَدِّ بَدَا﴾ سوئند بە خوا سزايەكى بە تېنى دەدەم ﴿أَوَلَا أَدْرِيكُمْ﴾ يا سەرى دەپرەم ﴿وَأَلَيْسَ لِي بِسُلْطٰنٍ
 مُّبِينٍ﴾ يا بەلگە بە كى پروونم بۆ دىنىت (لە سەر ئامادە نەبوونى). ﴿فَتَمَكَّنَ عَلَىٰ عَيْنَيْهِ﴾ ئەمجا
 (بە ھوو) ماوہ بە كى كورت ماوہوہ ﴿فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ﴾ جا (ھاتەوہ و بە سولەيمانى) ووت
 ئاگادار بووم لە شىنك كە تۆ ئاگادار نىست لىنى ﴿وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ﴾ لە (وولائى) سەبەئەوہ
 ھەوالىكى راستە قىنەم بۆ ھىناوى ﴿

﴿إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَعْلِكُكُمْ﴾ بەراستى من دىم ئافەرەتلىك پادىشاى ئەوانە (بەناوى بەلقىس) ﴿وَأُوتِيتُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ كەھەموو شىئىكى (پادشاىەنى) پىن دراوھ ﴿وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾ و تەختىكى (پادشاىەتى) زۆر گەورەى ھەيە ﴿وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا﴾ خۆى و گەلە كەسىم دى ﴿يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لەجىائى خوا سوزدە بۆ رۆژ دەبەن ﴿وَرَبُّهُمْ الشَّيْطَانُ أَتَمَتَّ لَهُمْ﴾ و شەيتان كىردەوھ (خراپە) كانىيانى بۆ رازاند بۆندەوھ ﴿فَصَدَّخْتُ السَّبِيلَ﴾ بەدو ھۆيەوھ بەرگرى كىردون لەرنگەى راست ﴿فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ﴾ بۆيە ئەوان رىنگاى راست نادۆزنەوھ ﴿أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي﴾ بۆ ئەوھى سوزدە نەبەن بۆ ئەو خوايەى ﴿يَخْرِجُ الْحَبَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ كەھەوھى شاراوھ بىت لەئاسمانە كان و زەویدا دەرى دەخات (دەردىنى) ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُكْلِنُونَ﴾ ئەوھش دەى شارنەوھو ئەوھى دەرى دەخەن دەى زانى ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوايە كە ھىچ پەرستراوئىكى راست نى يە جگە لەئەو ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ پەرورەدگارى ھەرشى ھەرە گەورەيە ﴿قَالَ سَتَطَّرُ﴾ (سولەيمان بەپەپوھە كەى) ووت ئىمە لى كۆلەوھ دەكەين (سەير دەكەين) ﴿أَصَدَقْتُ أَرْكَتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ (تا بزانين) راست دەكەيت (لەو ھەوالەدا) يالە درۆزنائى ﴿أَذْهَبَ بِكُنْيَتِي هَذَا﴾ ئەم نامەيەى ميان بۆ بەرە ﴿فَالْقَهْفَةُ إِلَيْهِنَّ مَرُّوْا عَنْهُمْ﴾ و فېرى دە بۆيان پاشان دوور كەوھەرەوھ لىيان ﴿فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾ ئەمجا سەرنج بەدە چ وەلامىك دەگەرئىنەوھ ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى پيار ماقول و سەرۆكە كان ﴿إِنِّي الْيَقِينُ إِلَى كَيْتَبٍ كَرِيمٍ﴾ بەراستى من نامەيەكى گرنگم بۆ ھاوئىزاراوھ ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ﴾ كەيىنگومان لە سولەيمانەوھ (ھاوھە) ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ الْخَفْئَ الرَّجِيمِ﴾ بەراستى ئەو (نامە دەست پى دەكات): بەناوى خواى بەخشندەى مېھربان ﴿أَلَا تَقُولُوا لِقَوْلِ مُسْلِمٍ﴾ خۆتان بە گەورە مەزانىن بەسەرمداو بەموسلمانى (گەردن كەچى) وەرن بۆ لام ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى سەرۆك وئەشرافە كان ﴿أَفَتُؤْتِي أُمْرِي﴾ دەربارەى ئەم كارەم راي خۆتانم پى بلىن ﴿مَا كُنْتُ بِطَالِعَةٍ أَمْرًا﴾ چونكە من ھىچ بېرىارىك نادەم ﴿حَتَّى تَتَّهَدُونَ﴾ ھەتا ئىتوھ نامادە نەبن (و رايوتزان پى نەكەم) ﴿قَالُوا نَحْنُ أَوْلَاؤُاؤُورْ﴾ ووتيان: ئىمە خواوھنى ھىزىن (چەك و سەرباز) ﴿وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ وە (لەجەنگدا) خواوھنى ئازايدەتەكى زۆرىن ﴿وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ﴾ وە فەرمان و بېرىارش بەدەستى تۆيە ﴿فَانظُرِي مَاذَا أَنَا مُرِينِ﴾ كەواتە سەرنج بەدە (بېرىكەرەوھ) چ فەرمانىك دەدەيت ﴿قَالَتِ إِنَّ الْمَلَأَى﴾ ووتى بەراستى پادشاىيان ﴿إِذَا دَخَلُوا أُفْرُقَةَ أُفْسَدُوا﴾ ھەر كاتى (بەزۆر) چوونە شارنىكەوھ خراپ و وئرانى دەكەن ﴿وَجَعَلُوا أُفْرُقَةَ أُفْلِحُوا أُولَئِكَ﴾ وە دەسەلات دارە كانى ئەو (شارە) رېسوواو سەرشۆر دەكەن ﴿وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ وە (كاتى زان بوون) ھەر بەو جۆرە دەكەن ﴿وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ﴾ جاس من دياربەيەكى بەنرخ و گەورەيان بۆ دەنئىرم ﴿فَتَاطَرُوا بِمِزْجِ الْمُرْسَلُونَ﴾ ئەمجا چاوەروان دەكەم كەنئىر دراوھ كان بەچى يەوھ دەگەرئىنەوھ

﴿فَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ عَلَىٰ كَافِرٍ﴾ ئەمجا كاتىك (ئىراۋەكە) ھاتە لای سولەيمان ﴿قَالَ أَتَدُونَنِي بِمَا﴾ (سولەيمان) ووتى: ئىئو مائ و سامان بە مەن دە دەن؟! ﴿فَلَمَّا أَتَى اللَّهَ﴾ دەى ئەو ەى خوا بە مەنى داۋە ﴿حَتَّىٰ نَسَاءَ أَتَىٰ﴾ چاكىرە لە ەوى داۋە تى بە ئىئو ﴿بَلْ أَنتُمْ بِهَدْيِكُمْ كَفَّارُونَ﴾ بە لكو ئىئو بە ديارىبە كە تان دلخۇش دە مەن ﴿أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَا يَتُوبُونَ﴾ (بە ديارىبە كە ەو) بگە پىرە ەو بۇ لا بان سويند بە خوا بۇ بان دىن ﴿يُخَوِّفُونَ لَأَقِيلَ لَهُمْ﴾ بە لە شكىر كە ەو كە تانائى رۈۈ بەرۈۈ بوۈنە ەو بان تى بە لە گە لىدا ﴿وَالْخُرُوجُ مِنْهَا أَوْ أُولَٰئِكَ﴾ ەو سويند بە خوا بەزە لىلى و ژېر دە مەنى لە ەو لائە كە بان دە ريان دە كە مەن ﴿وَالْخُرُوجُ مِنْهَا﴾ لە كاتىكدا ئەوان پىسواۈ سەر شۈرپ ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ (سولەيمان) ووتى ئەى دەستەى پىاوما قول و ئەشرافە كان ﴿أَلَيْسَ لِي بِعَرَشٍ﴾ كامشان تەختە (پادشايى بە) كە مەم بۇ دىنن ﴿قَالَ أَنْ تَأْتِيَنِي مَسِيرِينَ﴾ پىش ئەو ەى بە ملكە چى مەن بۇ لام ﴿قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ﴾ جنۇ كە بە كى گە ەرى بە ەيز لە جنۇ كە كان ووتى ﴿أَأَنْتَ إِلَٰهٌ﴾ مەن ئەو (تەختە يىت) بۇ دىنن ﴿قَالَ أَنْ تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ﴾ پىش ئەو ەى لە جىگەى خۇت ەسەت ﴿وَيَأْتِي عَلَيْهِ لَقْوَىٰ أَمِينٍ﴾ ەو بىگومان مەن بە تانام بە سەر ئەو (ەتەندە) ەو سەپاكىشم ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِزٌّ مِّنَ الْكُتُبِ﴾ ئەو ەى زانستى لە كىنى (ئاسمانى) لا بوو ووتى ﴿أَأَنْتَ إِلَٰهٌ يُّؤْتِي الْأَرْزَاقَ﴾ مەن بۇت دىنن پىش ئەو ەى چاوت پىر و كىتەت ﴿فَلَمَّا زَاغَ أَصْفَرُ النَّجْمِ﴾ (تەختە كەى ەتە) جا كاتىك سولەيمان تەختە تە كەى (بەلقىس) لای خۇيدا بىنى ﴿قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي﴾ ووتى ئەمە لە فەزلى بەر ەرد گار مە ەو ەى ﴿يَسْأَلُونَكَ أَتُنْذِرُ أَوْ لَا تُنْذِرُ﴾ بۇ ئەو ەى تاقىم پكە تە ەو ەى شۇ كرى (ئەم نەمە تە) دە كەم يان پى نەزان و سەلە دە مە ﴿وَمَن شَكَرْنَا أَنعْمًا نُشْكِرْهُ لَكُمْ﴾ ەو ەرد كە مە سۇپاسى خوا بكات ئەو ەى بىگومان سۇپاس بۇ خۇى دە كات (چونكە سۇپا كرىنى خواى گە ەرد نەمە تە كانى پى زياد دە يىت) ﴿وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَيْبَ عَذَابِيَّ كَبِيرٌ﴾ ەو ەرد كە سىش ئاسۇپاسى بكات (زىانى بۇ خۇيدەتى) چونكە بىگومان بەر ەرد گارم دە ەلە مەند و پى نيازە ﴿قَالَ نَسِعُوا النَّارَ أَن يَخْرُجُوا﴾ (سولەيمان) ووتى تەختە كەى بگورن ﴿تَنْظُرُ أَتَمْتَدُونَ﴾ سەرنج دە مەن (بزانىن) دە مە ناسىتە ەو (كە تەختە كەى خۇيدەتى) ﴿أَلَمْ تَكُن مِّنَ الَّذِينَ لَا يُهْتَدُونَ﴾ يان نە مە ناسىتە ەو ﴿فَلَمَّا جَاءَ قِيلَ أَهَكَذَا نُنَادِيكَ﴾ ئەمجا كاتىك (بەلقىس) ەات پىنى ووترا تەختە كەى تۇ ەك ئەمە ەو ەو ﴿قَالَ كَلَّاهُ هُوَ﴾ (بەلقىس) ووتى ەك ئەو ەو ەى (ئەلەئى ئەو ەو) ﴿وَأُولَٰئِكَ الْأَعْرَافُ﴾ (سولەيمان) ووتى: پىش ئەم (بەلقىسە) زانستمان پى درابوو ﴿وَالْمَسِيرِينَ﴾ ەو ئىمە ملكە چ موسلمان بوۈن ﴿وَصَدَّ هَٰمًا كَلَّتِ لَهُم دُونِ اللَّهِ﴾ ەو ئەو ەى بىجگە لە خوا دەى بەرست بەر گرى كرد (لە باۋەر ەتەن بە خوا) ﴿إِنَّا كَانَتِن مِّن قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ بىگومان ئەو (بەلقىس) لە گەلى كافران بوو ﴿قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ﴾ ووترا بە (بەلقىس) بچۈرە ناو كۆشكە كە ەو ﴿فَلَمَّا زَاغَتْ حَبِيبَتُهُ لُجَّةٌ﴾ ئەمجا كاتىك كە پىنى بە دەرباى زانى ﴿وَكَلَّفَتْ عَنْ سَاقِيهَا﴾ ەو ەرد دوو قاجى ەل كرى (بۇ ئەو ەى تەر نە يىت) ﴿قَالَ لَقَدْ صَرِّحَ مُرَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ﴾ (سولەيمان) پىنى ووت ئەو ەى (نۆ بە دەرباى دە زانى) كۆشكىكە لە شوشە ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى بەر ەرد گارم بەر اسنى مەن سەنەم لە خۇم كرىدە ﴿وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ إِلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ لە گەل سولەيمان دا مەش ملكە چ بووم بۇ بەر ەرد گارى جىهانىان ﴿

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا﴾ سۈيۈند بەخۇا غار دىمان بۇ گەلى سەموود صالح پىقەمبەرى بىر ايان
 (عليه السلام) ﴿إِنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (بىنى ووتىن) كەخۇا بىيە رستىن ﴿فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ﴾ كەچى
 ئەوان بوونە دوو كۆمەلى دۇبە يەك ﴿قَالَ يَتْلُو تِلْكَ آيَاتُ يَوْمٍ يُرْسَلُ فِيهِ جُنُودٌ﴾ ووتى ئەى گەلە كەم بۇچى بەلە دەكەن
 ﴿بِالسَّيْفَةِ قَتَلَ الْحَسَنَةَ﴾ (بەھاتنى) سىزاو تۆلە پىش (ھاتنى) رەھمەت و چاكە ﴿وَلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ﴾
 بۇچى (ناگەر پىتەو) داواى لىخۇ شىبون ناكەن لەخۇا ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْجَعُونَ﴾ تارە ھىمتان بى بىكرىت
 ﴿قَالُوا أَكَلْنَا مِنَّا مِنَّا وَبِئْسَ مَا كُنَّا فِيهِ﴾ ووتىيان ئىمە تووشى شومى و نەگەنى بووین بەھۇى تۆو ئەوانەى
 لەگەن تۆدان (باوەر داران) ﴿قَالَ طَبَقَ رَبُّكَ عَذَابَكَ﴾ (صالح) ووتى ھۇى ئەو نەگەنى بەى ئىوہ لەلاى
 خۇايە (كەبى باوەر پىتەو) ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّكْذِبُونَ﴾ نەخىر بەلكو ئىوہ گەلىكەن تاقى دەكرىتەوہ ﴿وَكُنَّا فِي الْمَدِينَةِ﴾ لەو شارە (ى صالح) دا ﴿يُسْعِقُ زُهَيْلُ يُقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يَصْلِحُونَ﴾ تۆكەس
 ھەبوون لەزەویدا خرابە كارىيان دەكرە بەھىچ جۆر چاكەيان نەدەكرە ﴿قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ﴾ ووتىيان
 (بەبەكرى) سۈيۈند بخۇن بەخۇا ﴿السَّيِّئَةَ وَأَنَّهُمْ﴾ كەبەشەودا ھىرش دەكەبىتە سەر مال و خىزانى
 (صالح) ھەموو ىيان لەناو دەبەين ﴿قُلْ لِّقَوْلِ رَبِّي﴾ لەپاشان دەلېين بەكەس و كارى (صالح)
 ﴿مَا شَهِدْنَا مَعَكُمْ أَنَّهُمْ﴾ ئىمە ناگامان لەكوشىن و تياچوونى خىزانى ئەونى بە ﴿وَأَنَّا لَصَادِقُونَ﴾
 وىنگومان راستىش دەكەين ﴿وَمَكْرًا مَّكْرًا﴾ ئەوان پىلانى نەخشەيان دارىشت بەپىلانداىكى
 خراب (بۇ كوشىنى صالح) ﴿وَمَكْرًا مَّكْرًا﴾ ئىمەش (لەبەر امبەر پىلانى ئەواندا) پىلانمان گىرا
 (بۇ لەناو بر دىيان) بە پىلانگىرانىكى بەھىز ﴿وَلَهُمْ لَا يَسْغُرُونَ﴾ لەكاتىكدا ئەوان ھەستىيان نەدەكرە
 ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْرِمِينَ﴾ ئەمجا سەرنج بدە سەر ئەنجامى پىلانى ئەوان چى لىھات
 ﴿أَنَّا دَمَّرْنَا ثَمُودَ وَلِقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ چۇن ئىمە ئەوان و گەلەكەيانمان ھەموو پىتەوہ لەناو برد
 ﴿فَبَيْنَا يُؤْتِيهِمْ﴾ ئەمجا ئەوہ (جى) خانووە كانىانە ﴿خَارِبَةً يَبْأَطْلِسُونَ﴾ چۆل و خالى بە لەبەر
 ئەوہى ستەمىيان كەرد ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ بەراستى لەو بەسەر ھاندە پەندو نامۇزگارى وىلگە ھەبە
 ﴿يَتْلُوهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ بۇ كۆمەلىك كە دەزانىن (چىمان بەسەر ئەوانە ھىتاوہ) ﴿وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 وىكەللىكەتەن ﴿وہ ئەو كەسانەمان رزگار كەرد كەپر و ايان ھىتابو و لەخۇا دەترسان ﴿وَلَوْ طَافَ لَبِئْسَ مَا لِقَوْمِ﴾
 ھە باسى لووط بىكە كاتى ووتى بەگەلەكەى ﴿أَنَّا أَنزَلْنَا السَّيْفَ﴾ ئايا ئىوہ
 ئەو كارە زۆر خراب و ناشىرىنە دەكەن ﴿وَأَنَّهُمْ يُخَيَّرُونَ﴾ كەئىوہ دەبىن و دەزانىن (چەند پىس
 و ناشىرىنە) ﴿أَيُّكُمْ لَأْتَأْتِ الْبِحَالُ مَشْهُورَةً مِّنْ دُونِ الْبِحَالِ﴾ چۇن ئايا بەراستى ئىوہ دەچنە لاى
 پىساوان لەجىيانى ئافرەتان بۇ بەجى ھىتانى ئارەزوو (كەتشان) ؟ ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّجْهَلُونَ﴾ دبارە ئىوہ
 گەل و كۆمەلىكى نەفام و نەزانىن ﴿

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ نه مجا وه لامي گه له که ی هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ جگه له وه ی کدو و نیان
 ﴿أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ لوط و که سوکار و (شوین که و توانی) له شاره که تان ده رکهن
 ﴿إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَّبِعُونَ﴾ به راستی نه وان که سانیکن خو یان پاک راده گرن (له م کرده وه ی نیمه) ﴿فَإِخْرَجْنَاهُ وَآلَهُ وَآلَتَهُ﴾ نه مجا نیمه لوط و خیزانه که یمان پر زگار کرد جگه له هاوسره که ی
 ﴿فَدَّرَجَاهُمُ الْغَيْرِينَ﴾ که پر یارسان دا نه و (هاوسره که ی) له جیما وان بیت له سرادا ﴿وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ و بارانی کمان (له به رد) به سهر یان دا باراند ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذِرِينَ﴾ شای چ خراب
 بوو بارانی تر ستر او ه کان ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ نه ی موحه ممد ﴿بَلَىٰ هُمْ وَ سُرَّاسٌ وَ سَتَابٌ
 بِؤْ خُوا﴾ و سله علی عباد و الذین اصطفی ﴿وَه سَه لَام وَ دُرود له سدر نه و به ندانه ی خوا هه لیبر اردون
 (بو پیغه به رایدتی) ﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ مِّمَّا يُشْرِكُونَ﴾ نایا خوا باشتره یا نه و بتانه ی ده یکه نه هاو به شی خوا ﴿إِنَّ
 خَلْقَ السَّمَكِ وَ الْأَرْضِ﴾ نایا زاتیک که ناسمانه کان و زهوی دروست کرد وه ﴿وَأَنْزَلَ الْكَوْمِ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 له ناسمانه وه بارانی بو باراندون ﴿فَأَنبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ﴾ نه مجا به و (بارانه) چهند باخچه به کی
 خوا وهن جوانیمان رواند ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْبُوا شَجَرَهَا﴾ که نیوه نه تان ده توانی دره خت و پروای
 نه و (باخچه) پروین ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به رستر او ی تر له گهل خوا دا هه به ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ﴾
 (نه خیر نی به) به لام نه وانه گهل یکن لاده دهن له رنگای راست ﴿إِنْ جَعَلَ الْأَرْضُ قَرَارًا﴾ نایا زاتی
 که زهوی کرده نه جیگای نارامی و نیشته جی بوون ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمُ الْبَحْرَ﴾ وه له ناو (زهوی) دا چهند
 پروباری به دی هتا وه ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمُ الْوَادِي﴾ وه چهند چبای گه و ره ی بو زهوی دانا وه ﴿وَجَعَلَ بَيْنَ
 الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾ وه له نیوان دوو ناودا (شیرین و سوتر) به ره به سنی دانا وه (بو نه وه ی تیکهل نه بن)
 ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به رستر او ی تر هه به له گهل خوا دا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه خیر نی به
 به لام زور به یان نازان ﴿إِنْ يُحِبِّبُ الْمُضْطَرِّ إِذْ دَعَا﴾ نایا زاتی که دیت به هاواری ناچار و داماو وه
 کاتیک هاواری لی ده کات ﴿وَكَيْفَ الشَّوْءَ﴾ وه ناخوشی و به لا کان لاده بات ﴿وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ
 الْأَرْضِ﴾ وه ده تان کاته جی شسبی گهلانی تری سهر زهوی ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا به رستر او یکی تر هه به
 له گهل خوا دا (نه خیر نیبه) ﴿فَلْيَلَا مَنَّا ذَكُّرُونَ﴾ به لام زور کهم بیر ده که ندوه ﴿إِنْ يَهْدِيكُمْ
 فَلْيُكَلِّبِ الْبَرَّ وَالْبَحْرَ﴾ نایا زاتی که رینموونی نیوه ده کات (به نه سستیره و شتی تر) له تاریکی به کانی
 ووشکانی و ده ریادا (له شه ودا) ﴿وَمَنْ يُرْسِلِ إِلَىٰ رَحْمَتِنَا يَذْكُرْ حَمِيدَهُ﴾ و زاتیک که (با) ده نیریت
 به مورده ده ریش بارانی ره حمه تی ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به رستر او یکی تر هه به له گهل خوا دا
 ﴿تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا به رز و بلند تره له وه ی بت به رستان ده یکه نه هاو به شی ﴿

﴿إِن يَبْدُوا الْخَلْقَ يُعِيدُهُ﴾ نایا زاتی که له سهره تاوه بونهوه به‌دی دینیت پاشان (دوای مردنی) جاریکی تر دروستی ده کاته‌وه ﴿وَمَنْ يَرْزُقْكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه زاتی که له ناسمان و زهوی یه‌وه رزق و رزقیتان ده‌دات ﴿إِلَّا مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ بهر سترای تر هه‌به له گهل خوا‌دا (نه‌خیر نی یه) ﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ بَلْكَه‌شان بی‌شن نه‌گهر ئیوه راست ده‌کهن﴾ ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ﴾ بلی که‌سانی که له ناسمانه‌کان و زهوی دان غه‌یب نازانن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ بی‌جگه له‌خوا (ته‌نها نه‌وه دیزانی) ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ و نه‌وان هه‌ست ناکه‌ن چ کاتی زیندوو ده‌کرنه‌وه ﴿قُلْ أَذَرْتُمْ عَلْمَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ به‌لکو زانیاری نه‌وان ده‌رباره‌ی رزوی دوایی کورته‌وهر ناکات (زانیاریه‌کی وایان نی یه) ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا﴾ به‌لکو له‌باره‌ی (رزوی دوای) یه‌وه نه‌وان له‌گومان و دوودلیدان ﴿بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ﴾ به‌لکو نه‌وان له‌و باره‌یه‌وه کویرن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ده‌یان ووت ﴿إِلَّا نَكُونُ أَتْرَابَ آبَائِنَا الْأَوَّلِ﴾ نایا کاتی ئیمه‌و باوو باهیرانمان بووین به‌خاک ﴿أَيُّدُ الْمَخْرُجُونَ﴾ نایا ئیمه‌وهر دهر هیرین (له‌گوره‌کانمان و زیندوو ده‌بینه‌وه) ﴿لَقَدْ وَعدناهم﴾ و نه‌وانه‌ی و نه‌وانه‌ی قتل ﴿سَوْنِدْ به‌خوا به‌راسنی ئیمه‌و باوو باهیرانمان له‌مه‌و پیش به‌لینی ئهم (زیندوو کردنه‌وه) مان بی درابوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِ﴾ ئهم (هه‌ره‌شه‌ی موحه‌مه‌د) لی‌مان ده‌کات) ته‌نها درو و ده‌له‌سه‌ی گه‌له پیش‌وه‌کانه (که‌نوسراوه‌ته‌وه) ﴿قُلْ يَسِّرُوا لِي الْأَرْضَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) (پیشان) بلی برون بگهرین به‌زه‌وی و ولاتان دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ ته‌مجا سه‌رنج بدن بزائن سه‌ر نه‌نجامی تاوانیاران چون بووه (چیان به‌سه‌ر هانووه) ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ خه‌فت مه‌خو بو نه‌وانه (که‌سروا نا‌هینن) ﴿وَلَا تَكُنْ فِي حَيْنٍ مِمَّا يَمْهَكُونَ﴾ و سینگ و دلت ته‌نگ نه‌بی له‌و پیلان و خرابانه‌ی ده‌یکهن (دره‌نه‌و) ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ ده‌لین ئهم به‌لینه‌ی (سزای پیمان ده‌ده‌ن) که‌ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر ئیوه راست ده‌کهن ﴿قُلْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی له‌وانه‌یه زور لی‌تانه‌وه نزیک بوو بیته‌وه ﴿بَعْضَ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ﴾ هه‌ندی له‌و سزای به‌په‌له‌ داوای هاتی ده‌کهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ وه‌به‌ر‌استی په‌روه‌ردگارت خوا‌هن قه‌زل و چاکه‌یه به‌سه‌رخه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زور به‌یان سو‌باس (ی په‌روه‌ردگار) ناکهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ﴾ وه به‌ر‌استی په‌روه‌ردگارت نا‌گاداره‌و ده‌زانیت ﴿مَا تَكُنْ صَدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌و (دور‌منابه‌تی و کینه‌ی) له‌ده‌رونیاندا ده‌بشارنده‌وه و به‌ده‌ش ده‌ری ده‌برن (نابشارنه‌وه) ﴿وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه هیچ شت‌بکی نادیار نیه له‌ناسمان و زه‌وی دا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ مه‌گهر له‌کتی‌بی روون (الوح‌المحفوظ) دابه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قُرْآنٌ﴾ به‌ر‌استی ئهم قور‌ثانه ﴿يَقُصُّ عَلَىٰ نَبِيٍّ بِإِذْنِ رَبِّ﴾ ده‌یگهر ته‌وه بو نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿أَكْثَرُ الَّذِي هُمْ يُرِيدُونَ﴾ زوریه‌ی نه‌و مه‌سه‌لانه‌ی که‌نه‌وان تییدا جیاوازن

﴿وَالَّذِي يَهْدِي الرَّحْمَہُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ ہر راستی نھم (فورانہ) ریتھوونی میہرہانی یہ ہو ایمانداران
 ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمٍ﴾ ہر راستی ہروردگارت دادوہری دکات لہ نیوانیان دا بہر باری خوی
 ﴿وَهُوَ الْغَنِيُّ الرَّحِيمُ﴾ وہ خوا بہدہ سہ لانی زانیہ ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ کہہ واسو پشت ہر بہ خوا بہ سہ
 ﴿إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ﴾ ہر راستی تو لہ سہر نایتیکی راست وروونی ﴿إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْقَوْلَ﴾ ہر راستی تو
 ناتوانی (بانگہ وازت) بہ مردوہ کان بیسنیتیت ﴿وَلَا تَسْمَعُ الْهَمْزَ الدَّاعِي﴾ وہ ناتوانی بانگہ وازت بہوانہی
 کہرن پڑنہویتی ﴿إِذَا زُلْزِلَ الْأَرْضُ زِلْزِلًا﴾ کاتی پشت ہلدہ کھن و دہرون ﴿وَمَأْتِ الْبُحْدَى الْعُتَى عَنْ صَلَاتِهِمْ﴾
 وہ تو ناتوانی کورن ان رزگار کہبت لہ گومر ایہہ کہبان (ریتھوونیان بکہبت) ﴿إِنْ تُشِيعُ إِلَّا مَنْ يُوْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾
 تو تہنہا (ریتھوونیت) بہ کہ سنی دہر نہویتی کہ ہروا بہ نایت و نشانہ کانی نیمہ دیتی ﴿فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾ چونکہ
 نہوانہ ہدہیشہ ملکہ چن (ہو ہق) ﴿وَالَّذِي يَقُولُ عَتِيدٌ﴾ وہ کاتی نہو بہ نیتی (سزایہی پیمان دراوہ)
 بہ سہر یاتدا عات ﴿أَخْرَجَ الْمُؤْمِنِينَ مِنَ الْأَرْضِ﴾ (کہ مینک پیش رودانی قیامت) گیان لہ بہرینک لہ زہوی
 دہردہ ہیتین بزبان ﴿فَكَفَّهُمْ﴾ قسہ بان لہ گہلدہ دکات ﴿إِنَّ الْأَرْضَ كَانَتْ يَتْلُونَ﴾ (دہلی) ہر راستی
 نھم خہ لکہ باوہری راستہ قنہ بان تہ ہینا بہ نایتہ کانی نیمہ ﴿وَيَوْمَ تَحْشُرُهُمْ فِي الْأُتُوقَاتِ﴾ (تہی موحہ مہد
 ﴿بِاسْمِ﴾) نہو رورہ بکہ لہ ہممو میللہ نینک ہو لیککی زور کزودہ کہینہوہ ﴿يَمَنْ يَكْفُرُ بِآيَاتِنَا﴾ لہوانہی
 نایتہ کانی نیمہ بان بہ درو دہزانی ﴿فَهُمْ يُرْجَوْنَ﴾ تہمجا نہوان (لہ پیش و دواکہوشن) بہرگری دہ کرین (بہرین
 دہرون) ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْغِيَاةُ﴾ ہدنا کاتی دین (ہو شونی کز کردنہوہ بان) ﴿قَالَ أَكْذَبْتُمْ بِمَا تَدْعُونِي إِلَىٰ﴾
 (خوا) تہفہ رموی نایا نیوہ نایتہ کانی متان بہ درو دہزانی (باوہر تان ہن تہ ہینا) لہ کاتیکدا ہیچ زانیاریہ کتان
 دہر بارہ بان تہبوو ﴿أَمَّا أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ بان نیوہ چیتان دہ کرد (لہ دونیا) ﴿وَرَفَعَ الْقَوْلَ عَلَيْهِمْ بِمَا ضَلُّوا﴾
 وہ بہر باری (سزادانیان) بہ سہر اہ سہ ہن بہ ہوی سستہ مکاری بانہوہ ﴿فَهُمْ لَا يَخْلُفُونَ﴾ تہمجا نہوان ہیچ
 قسہ ناکھن ﴿الَّذِينَ﴾ نایا (ہن ہروایان) نہ بان زانیوہ نایتین ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ الْحَكَمُ كُلُّوْهُ﴾ نیمہ شہومان
 سازاندوہ ہو شہوہی نہوان نارامی نیا بگرن ﴿وَالَّذِينَ تَتَّبِعُوا﴾ وہ رورمان رورناک کردوہ (نیش و کاری
 نیادہ کھن) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ ہر راستی لہ مہدا چہند بہ لگہو نیشانہ ہدہ ہو کہ سانی باوہر دین
 (بہ خوا) ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ (تہی موحہ مہد ﴿بِاسْمِ﴾) نہو رورہ بکہ فوودہ کری بہ شہہ پوردا
 ﴿فَقَرَعَ فِي السَّمَوَاتِ وَمِنَ الْأَرْضِ﴾ جا ہرچی کہس لہ تاسمانہ کان و زہوی دایہ دہتر سنی ورا دہ چلہ کن
 (ہدمو دہمرن) ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ جگہ لہو کہ سمانہی خوا بیہوی (بہ نارام ہن و نہمرن) ﴿وَكُلُّ أُنُوفٍ ذَخِيرٌ﴾
 وہ ہدمو بہ ملکہ چی و سہر شوری دینہوہ لای خوا ﴿وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا دُحَابًا﴾ وہ نہو کینو چیانہ دہہینی
 وا دہزانی داسہر زاون (لہ شونی خویان دا) ﴿وَمِنْ تَحْتِهَا أَرْضٌ﴾ (کاتی فووکرا بہ شہہ پوردا) چیاکان وہ کو
 روستنی ہور دہرون ﴿طَبَقَ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا كَفْلًا حَقًّا﴾ تہمہ دروست کراوی نہو خواہ کہ ہدمو شستیکی بہو
 بہری رینک و پتکی دروست کردوہ ﴿إِنَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا تَفْعَلُونَ﴾ ہر راستی خوا ناگادارہ بہ ہر کردوہ بہک نیوہ
 دہیکھن

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هەر کەس کە دەوێ چاکی کردبێت ﴿فَلَهُ حَرْمَمٌ مِّنْهَا﴾ (لەر قوژی دوایدا) پاداشتی چاکتری
 لەر (کردهوێ) بۆ هەبێ ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وە هەر کەس خراپەیی کردبێت ﴿فَكَفَّ وَجْهَهُ فِي النَّارِ﴾ (لەر پوژەدا) بەسەر پوومەت و دەم
 و چاویاندا دەخەڕێتە ناو ناگر (ی دۆزەخ) ﴿هَلْ تُحِزُّونَ إِلَّا مَا تُكْشَرُونَ﴾ ئایا سزادەدرێن جگە لەوێ دەتانکرد
 ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ﴾ (ئەو موحەممەد ﷺ) بێس (بێگومان مەن فەرمانم بێ دراوێ) ﴿أَنْ أَغْدِرَبَ هَٰذَا النَّبِيُّ﴾
 کەنەنەها پەرورەدگاری ئەم شارە (مەککە) پەرستم ﴿الَّذِي حَرَمَهَا﴾ ئەو (خواپە) ی (پێز شکاندی) ئەم
 شارە ی حەرەم کردووە ﴿وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ﴾ و هەموو شتێک ئەنەها می ئەو (خواپە) ﴿وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْغَائِبِينَ﴾
 وە فەرمانم بێ دراوێ لە موسلمانان بێ ﴿وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ﴾ وە (فەرمانم بێ دراوێ کە) قورئان بخوینم (بەسەر
 خەلکی دا) ﴿فَمَنْ أَهْدَىٰ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا يَلْقَیْهِ﴾ جا هەر کەس هیدایەتی وەرگرت ئەو بێگومان ئەنەها بۆ خۆی
 هیدایەت وەرەگرتی (قازانجە کە ی بۆ خۆیەتی) ﴿وَمَنْ حَقَّ﴾ هەر کەسێش گوێرا بێت (زیانی بۆ خۆیەتی)
 ﴿فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ وە بێس: بە پراستی مەن ئەنەها یە کێکم لە ترسێنەران ﴿وَقُلِ الْحَقُّ مَعِيَ﴾ وە بێس
 هەموو سوپاس بۆ خواپە ﴿سُبْحَانَكَ أَيُّهَا الْمَلِکُ﴾ ئەو (خواپە) بەزوویی نایەت و نیشانەکانی نیشانی ژیوێ
 دادەت ژیوێش دەیانناسن (کە تاییەتی خوان) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ عَمَّا يُعْمَلُونَ﴾ وە پەرورەدگارت بێ ناگانی ئەوێ لەوێ
 کە ژیوێ دەیکەن ﴿

سوره قی القصص

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوا ی بەخشندە ی میهرەبان

﴿طه﴾ بە (طا، سین، میم) دەخوێترێتەوێ خوازانترە بە ماناکە ی بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرتای سورتی
 (البقرة) بکە ﴿فَاللَّهُ أَنشَأَ الْكَلْبَ الْمَلِکَ﴾ ئەم (نایدانە) تاییەتەکانی قورئانی روون و ناشکران ﴿
 تَشْلُوعًا لِّكَ﴾ دەبخوێنێتەوێ بەسەر نا (ئەو موحەممەد ﷺ) ﴿مِنْ شِیْءٍ مَّوْتٍ وَفِرْعَوْنٍ بِالْحَقِّ﴾ هەندێ لە هەوایی
 مووسا و فیرعون بە پراستی و دروستی ﴿لِقَوْمٍ یُّؤْمِنُونَ﴾ بۆ ئەوانە ی پێوا دێن ﴿إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِی
 الْأَرْضِ﴾ بە پراستی فیرعون زالی و (ملهور و باخی) بوو لە زەوێ (میسر) دا ﴿وَجَعَلْنَا هَارُونَ﴾ وە خەلکە کە ی
 (میسری) کرد بە چەند بەش و کۆمەڵێک ﴿وَأَسْخَفَ طَائِفَةً مِّنْهُمْ﴾ کۆمەڵێکیانی لاواز و ژێر دەستە دەکرد
 ﴿لِیَدَّبَّحُوا بِنَاءَ هَارُونَ وَیَسْتَفْهِمُوا﴾ کوردانی ئەوانی سەر دەبری و ئاخرەتانیانی بەزیندویی دەهێشتەوێ (دەیکردنە
 خزمەتکار و کەنیزە ک) ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُقْسِدِینَ﴾ بە پراستی ئەو (فیرعون) لە خراپە کاران بوو ﴿وَنُرِیدُ
 أَنْ نَعْلَمَ﴾ وە ئێمە دەمانەوێ (بە چاکە ی خۆمان) مەت بێن ﴿عَلَى الْأَرْضِ أَنْتُمْ ضِعْفًا فِی الْأَرْضِ﴾ بەسەر ئەوانە ی
 کە لاواز و ژێر دەست کرابوون لە وولاتی (میسر) دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ لِبَنَةِ وَجَعَلْنَاهُمْ الْوَرِیثِ﴾ وە بیان کە پێتە
 پێشەواو بیان کە پێتە میرات بەران (ی کە لە پوری فیرعون و و شوبین کەوونانی) ﴿

﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَن مِّنْهُ﴾ و ده سال داریان بکه بن له و زه و به دا ﴿وَنُفِرَیٰ فِرْعَوْنَ وَهَارُونَ وَجُودَهُمَا﴾
 و نه یسانی فیرعهون و هارمان و له شکری همدو و کیان بدین ﴿مِنْهُمْ مَا كَانَ لَأُتَحَدَّرُوتَ﴾ له (به نو یسر ایلی
 به کانه وه) نه وهی خویان لی ده پار است ﴿وَإِنْ حَسِبْتَ أَنَّ الْفِرْعَوْنَ﴾ به دایکی مووسا مان را گه یاند
 (نیلها مان بو کرد) ﴿أَنْ تُضِيعَهُ﴾ که شیر بد به مووسا ﴿فَإِذَا خِطَبَ عَلَيْهِ﴾ نه مجا همد رکتی ترست لی
 همدو ﴿فَأَلْفَيْهِ فِي الْيَمِّ﴾ نه و کاته بیخه ره رو بار (ی نیله) وه ﴿وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنْ﴾ مه ترسه (لی ی)
 و خه فیتش مه خو (بوی) ﴿إِنَّا رَأَوْهُ الْعَذَبَ﴾ به راستی نیمه ده یگترینه وه بولات ﴿وَجَاءُوا مِنَ الْمَرْسَلِينَ﴾
 وه ده یکه بن به یه کی له پیغه مهران ﴿فَالْتَفَتُوا إِلَىٰ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ (دایکی مووسای خسته ناوی نیله وه)
 نه مجا دارو ده سته ی فیرعهون (پیان زانی و) همدان گر نه وه ﴿لِيَكُونَ لَهُمْ عَذَابٌ وَخَرًّا﴾ بو نه وهی
 بی بی به دور من و هو ی خه فیت بو یان ﴿إِنْ فِرْعَوْنَ وَهَارُونَ وَجُودَهُمَا﴾ به راستی فیرعهون و هارمان
 و له شکری و مهربانه کانیان ﴿كَانُوا خَطِيلِينَ﴾ تاوانیارو همد به یون ﴿وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ﴾
 (و یستیان مووسا بکوژن ناسیه ی) زنی فیرعهون و وتی ﴿فَرَأَتْ عَيْنُهَا وَكَلَّتْ لَا تَقُولُ﴾ مایه ی چار
 و دل روشنی به بو من و بو توش (فیرعهون) مه یکوژن ﴿عَسَىٰ أَنْ يَفْعَلَ﴾ به لکو سوودو که لکمان پی
 یگه یه نی ﴿أَوْ يَشْفَعُ رُودُ﴾ یا بیکه بن به کوری خومان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان همدستان
 نه ده کرد (هم منداله نه پیته هزی تیا چو نیان) ﴿وَاصْبِرْ فَإِنَّ أَلْفَ مَوْسَىٰ قَرِيبًا﴾ جا دلی دایکی مووسا
 خالی سوو (له همدو و شت جگه له منداله که ی) ﴿إِنْ كَانَتْ تُشْفِي بِهِ﴾ نزیک سوو (نه یستی) نه و
 منداله ناشکریاکات ﴿أَوْ لَا أَنْ رَّبُّكَ عَلَيَّ قَلِيلًا﴾ نه گهر دلیمان نه به سته یه وه (وه به هیز مان نه کردایه)
 ﴿يَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بو نه وهی له بهر واداران بی ﴿وَقَالَتِ الْخِيَرَةُ قَصِيْرًا﴾ (دایکی مووسا)
 و وتی به خوشکه که ی (مووسا) به شونیدا برو ﴿فَصُرَّتْ بِهَا مِنْ حُجْبٍ﴾ نه مجا له دور وه مووسای
 بی بی و بی زانی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان (فیرعهون و کومه له که ی) همدستان نه ده کرد ﴿وَخَرَّتْ عَلَيْهِ الرَّاغِبَةُ مِنْ قَبْلِ﴾ وه نیمه پیشت (شیری) شیر دهره کانمان حرام کرد له مووسا (مه مکی
 که سیانی نه ده مزی) ﴿فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ﴾ نه مجا خوشکه که ی (مووسا) و وتی بیان تابا
 مالیکتان نشان دم ﴿يَعْبُدُونَ إِلَّا كُفْرًا﴾ که نه و منداله بو ثنوه به خینو بکه ن (و شیر ی بدنه نی) ﴿وَهُمْ
 لَهُمْ صُحُوتٌ﴾ و دلسوز بن بوی ﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آتَمَةٍ﴾ نه مجا مووسا مان گترایه وه بولای دایکی
 ﴿كَانَ قَرْنُهَا وَلَا تَحْزَنْ﴾ بو نه وهی چاوی پی روون پیته وه و خه فیت نه خوات ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
 حَقُّ﴾ وه بو نه وهی بزانت که به لیتی خوا راست و هه هه ﴿وَلَا يَكُنْ أَكْثَرُ هُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور
 به بیان نازان ﴿۱۵﴾

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ﴾ کاتی موسا گه‌شته‌ی پیری پیگه‌یشتنی له‌ش و ژیری تیر و ته‌واو بوو
 ﴿وَأَنبَتْنَا حَبًّا وَأَعْنَابًا﴾ دانایی و زانستمان پیندا ﴿وَكَرَّمْنَا خَبْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ هدر به و شپوره‌یه پاداشتی چاکه کاران
 ده‌دهینه وه ﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا﴾ وه (موسا) رفته ناو شار بین نه‌وی خد لکی شار
 ناگایان لی بین ﴿فَوَجَدَهَا رَبُّكَ عَلَىٰ بَنَاتٍ مُّقْتَدِرَاتٍ﴾ جالو شار هدا دوو پیروی دی له‌گه‌ل به کتر شه‌ریان ده‌کرد
 ﴿هَٰذِهِنَّ شَبَعٌ وَهَٰذِهِنَّ عَدُوٌّ﴾ نه‌مه‌بان له‌تایفه‌ی خوی بوو نه‌وی تریشیان له‌دور منانی بوو ﴿فَأَسْعَفَتْهُ
 الْإِذَىٰ مِنْ شَبْعٍ﴾ نه‌مجا نه‌وه‌بان که له‌تایفه‌ی خوی بوو داوای یارمه‌تی لی کرد ﴿عَلَىٰ الْإِذَىٰ مِنْ عَدُوٍّ﴾
 له‌دژی نه‌وه‌ی که له‌(تاقمی) دور منه‌که‌ی بوو ﴿فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ﴾ نه‌مجا موساش بز کزینکی
 لیندا و نه‌و (قیستی به) ی کوشت ﴿قَالَ هَٰذِهِنَّ عَمَلُ الشَّقِيقَاتِ﴾ (موسا) ووتی نه‌م (کوشته) له‌کرده‌وه‌ی
 شه‌یتانه ﴿إِنَّهُنَّ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ شَبِيعٌ﴾ به‌راستی نه‌و (شه‌یتان) دور منینکی گومر اکهری پروون و ناشکرایه
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ ووتی نه‌ی په‌روهر دگرم به‌راستی من ستمم له‌خوم کرد ﴿فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ
 لَهُ﴾ ده‌ی لیم خوشبه جا نه‌ویش (خودا) لی ی خوش بوو ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ بیگومان نه‌نه‌ا
 نه‌و لیورده‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتَمَمْتُ عَمَلِي﴾ (موسا) ووتی نه‌ی په‌روهر دگرم به‌ه‌ه‌فی چاکه
 ونه‌مه‌ت له‌سهرم (نه‌و هیزو توانایه‌به که پینداوم) ﴿فَلَنَ أَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ﴾ بریار بین هدر گیز نه‌بم
 به‌پشتیوانی ناو انباران ﴿فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ به‌ه‌وی نه‌و (کوشته) وه له‌شاردا به‌ترسه‌وه
 چاوه‌روانی ده‌کر (فیر عه‌ونیه کانی چ هه‌لونیستیکیان ده‌بنی) ﴿فَإِذَا الْإِذَىٰ انْتَصَرَةٌ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِجُهُ﴾
 له‌ناکاودا نه‌و (به‌نی ئیسراییلی به‌ی) دوتینی داوای یارمه‌تی کرد له‌و (موسا) له‌گه‌ل به‌کینکی
 تر دا شه‌به‌تی) هانای بز موسا هینا فریاری که‌ویت ﴿قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَنَوَيْ شَيْئًا﴾ موسا به‌و
 (به‌نو ئیسراییلی به‌ی) ووت به‌راستی تو که‌سینکی گومر ای ناشکرای ﴿فَلَمَّا أَن أَرَادَ﴾ نه‌مجا کاتی
 که (موسا) ویستی ﴿أَن يَّطْلُسَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا﴾ به‌نوندی بدات له‌و پیاو‌هی دور منی هدر دوو کیانه
 ﴿قَالَ يَمْشِي الْأَرِيدُ أَن تُقَاتِلَنِي﴾ ووتی نه‌ی موسا نایا ده‌نه‌وی بم کوزی ﴿كَفَأَنفَلَكَ نَفْسًا بِأَلَمْسِ﴾
 هه‌روه‌کو دوتینی که‌سینکت کوشت ﴿إِن تُرِيدُ إِلَّا أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ﴾ تو هدر ده‌نه‌وی زور دارو
 مله‌ور بیت له‌زه‌وی دا ﴿وَمَا تُرِيدُ إِلَّا أَن تَكُونَ مِنَ الْمُضِلِّينَ﴾ وه ناته‌وی له‌پیاو چاکان (پیکه‌هران) بیت ﴿وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ﴾
 نه‌مجا پیاوینک له‌و به‌ری شار وه به‌دله‌هات (بؤ لای موسا) ﴿قَالَ يُنَادِيكَ اللَّهُ﴾ ووتی نه‌ی موسا (ناگادار به) کار به‌ده‌ست و سهر گه‌وره‌کان ﴿يَا أَيُّهَا
 مُحَمَّدٌ﴾ کز یوونه‌ته‌وه له‌باره‌ی تو وه (قسه ده‌که‌ن) بز نه‌وه‌ی بتکورن ﴿فَأَخْرَجَ إِلَىٰ لَدُنْكَ مِنَ الْمُدْحَجِينَ﴾
 که‌وانه دهر جق له‌شار (بان‌ت گرن) بیگومان من دلسوزتم ﴿فَخَرَجَ مَعَهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ نه‌ویش له‌شار
 دهر چوو به‌ترسه‌وه چاوه‌روانی ده‌کرد (به‌نی بزاتن و بیگرن) ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ﴾ (موسا)
 ووتی نه‌ی په‌روهر دگرم بز گارم بکه‌لهم کومه‌له‌سته‌مکاره ﴿

﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ بِنْفَاءٍ مَدْيَنَ﴾ له کاتیکدا به‌ره و شاری مهدیه‌ن دهر و شست ﴿قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي﴾ ووتی
 نومند ده کهم به‌ره و دگارم رینمونیم بکات ﴿سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ بۆ رینگای راست و حقی ﴿وَلَمَّا
 وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ﴾ وکاتی گه‌یشته سهر ناوه که‌ی مهدیه‌ن ﴿وَجَدَ عَلَيْهِ﴾ بینی له‌سهر شهو ناوه ﴿أُتِيَ
 مِنْ النَّاسِ يَسْأَلُونَ﴾ کۆمه‌لک له‌خه‌لکی (نازه‌ل و مالات) ناو ده‌دهن ﴿وَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ
 وَهُمَا لَهُمَا بَنُونَ﴾ (خه‌لک) انه‌وه دوو نافرته‌ی بینی ﴿تَذَوَّرْنِ﴾ به‌رگری ده‌که‌ن له‌نازه‌له که‌یان (له‌وه‌ی
 بیته سهر ناوه که) ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمَا﴾ (موسا) ووتی ئیوه مه‌به‌ستان چی به؟ (ناهیئین نازه‌له که‌تان
 ناو بخوات) ﴿قَالَاتِی لَا شَیْءَ﴾ ووتیان ئیمه (نازه‌له که‌مان) ناو ناده‌بین ﴿حَتَّىٰ يَصْهَرَا الرَّجُلُ﴾ هه‌نا
 شو انه‌کان (ونازه‌له کانیان له‌سهر ناوه که) نه‌گه‌ر ینشه‌وه ﴿وَأُولَا شَيْخَ کَبِيرٍ﴾ وه باو کمان بیرنکی
 گه‌وره و به‌ته‌مه‌نه ﴿فَسَقَىٰ لَهُمَا﴾ نه‌مجا (موسا) مه‌ره‌کانی بۆ ناودان ﴿ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الْوَلَدِ﴾ له‌پاشان
 (موسا) چو و بۆ ریزر سینه‌ریک ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ جا ووتی نه‌ی به‌ره و دگارم ﴿إِنِّي لَمَّا أَتَيْتُكَ إِذَا مِنْ خَلْفِی فَعَصِرٌ
 بِهٖ رَاسَتِی مِنْ هَٰذِلَی﴾ (بئو یستم هه‌به) به‌هر خیر و رۆزیه‌ک بۆم بنیری ﴿فَإِنِّي أَخَذْتُهَا﴾ نه‌مجا
 به‌کینک له‌دوو کچه که‌هات بۆ لای موسا ﴿تَمَیِّی عَلَىٰ نَفْسِی خَبَرْتُ﴾ به‌شهر مه‌وه دهر و شست له‌رنگادا
 ﴿قَالَتِ ائْتِ ابْنِی یَدْعُوكَ﴾ ووتی به‌راستی باو کم (شوعه‌یب) بانگت ده‌کات ﴿لِيَخْبَرَنَّكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتُ لَنَا﴾
 بۆ شه‌وه‌ی پاداشنی شه‌وت بداته‌وه که‌مه‌ره‌کانت بۆ ئیمه ناودا (موسا) له‌گه‌لی رۆشت
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ وَفَضَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ﴾ نه‌مجا کاتی موسا هات بۆ لای (باوکی کچه که) او به‌سهر هاته که‌ی بۆ
 گیرایه‌وه ﴿قَالَ لَأَحْقَقَّ﴾ (شوعه‌یب علیه السلام) ووتی مه‌ترسه ﴿بِحَقِّهِ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ رزگارت
 بووه له‌و گه‌له سته‌مکاره ﴿قَالَ أَخَذْتُهَا إِنِّي اسْتَجِرْتُ﴾ به‌کئی له‌و دوو (کچه به‌باوکی) ووت نه‌ی
 باوه گبان به‌کری ی بگره (بۆ شوانی) ﴿إِنْ خَلِیْتُ مِنْ اسْتَجِرْتُ﴾ چونکه به‌راستی چاکترین که‌سه که
 به‌کری بگری ﴿الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ به‌هیز و نه‌مینه (ده‌س و داوین پاکه) ﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ﴾ (شوعه‌یب)
 ووتی به‌راستی من ده‌مه‌وی ﴿أَنَّ أُنْكِحَكَ لِحَدِی ابْنَتِی فَهَتَّی﴾ که به‌کینک له‌م دوو کچه‌م له‌تۆ ماره که‌م
 ﴿عَلَىٰ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَنَی حَبَشَ﴾ به‌و مه‌رجه‌ی هه‌شت سال په‌نجبه‌ریم بۆ بکه‌یت ﴿فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا﴾
 نه‌مجا نه‌گه‌ر ده‌سالت شه‌واو کرد ﴿فَمِنْ عِنْدِكَ﴾ شه‌وه له‌(پیاو ته‌ی) خو ته‌وه‌یه ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ﴾
 و من نامه‌وی قورسی بکه‌م له‌سهرت ﴿سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه‌گه‌ر خوا بیسه‌وی ینگومان ده‌مینی
 ﴿مِنْ الظَّالِمِينَ﴾ له‌پیاو چاکان ده‌بم ﴿قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ (موسا) ووتی شه‌وه‌ی ووتت
 ینم (بریار بیت) له‌نیوان من و تۆدا ﴿إِنَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ﴾ هه‌ر کام له‌و دوو ماوه (۸ یا ۱۰ سال) یدم
 شه‌واو کرد ﴿فَلَا تُدْرِكُنِي﴾ نابن سته‌مم لی بگری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾ وه خوا له‌سهر شه‌وه‌ی
 که‌ده‌بلین شایه‌ت و چاودیره ﴿

﴿فَلَمَّا أَفْضَىٰ مُوسَىٰ الْأَجَلَ﴾ نه مجا کاتیک موسا ماوهی شوانی به که ی ته و او کرد ﴿وَسَارَ بِأَهْلِيهِ﴾ له گه ل خیزانه که ی به شه و ر و شتن (له مه دیه نه وه ب و مبصر) ﴿وَالَّذِينَ جَانِبَ الظُّلُمَاتِ﴾ له دوره وه لای راستی کیوی طور ناگرو پرووناکی به کی بینی ﴿قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا﴾ (موسا) ووتی به خیزانه که ی نیوه (لیره دا) بمیته وه ﴿إِنِّي أَنشَأْتُ لَكُم مِّن بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ به راستی من ناگرتکم به دی کرد (بنی) ﴿لَعَلِّي آتِيكُمْ فِيهَا بِخَبَرٍ﴾ به لکوه وه والیکسی (پینگاتان) ب و بیتم لای ته و (ناگروه) ﴿أَوْ جَذُوفٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ﴾ یان چلو سکیکی ناگرتان ب و بیتم به لکوه خوتانی بین گهرم که نه وه ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُورٌ﴾ نه مجا کاتی هاته نزیک کی ته و (ناگروه) بانگی لی کرا ﴿مِن شَطِئِ النَّارِ الْأَيْمَنِ﴾ له که ناری لای راستی شیوه که وه ﴿فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ﴾ له و پارچه زه وی به به قدر و پیروزه ی نزیک دره خته که وه ﴿أَن يَتَمَوَّسُوا﴾ (بانگی لی کرا) که ته ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ به راستی من خوا به کم به روه رد گاری جیهانیانم ﴿وَأَنَّ الْأَوَّلَ وَالْآخِرَ﴾ (وه بانگی کرا) که گز چانه که ت فریده ﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ كَانَتْ سُنَّامٌ﴾ نه مجا کاتی موسا ته و (گز چانه) ی بینی وه ک تیره مار ده جو و لی به به له ﴿وَلَمَّا مَضَىٰ وَارْتَعَفَتْ﴾ پشنی تی کرد و رایکرد و نه گه رای وه سه ری ﴿يَتَمَوَّسُونَ أَقْبَلَ وَلَا خَفَ﴾ (خوا فهر مووی) ته ی موسا وه ره بیتش و مدترسه ﴿إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِينَ﴾ به راستی تو له و که سانه ی بی باک و بی ترسن ﴿أَسْأَلُكَ بِذَلِكَ فِي جَنَّاتِكَ﴾ ده ستت بخهره ناو باخهل (و ژیر بالث) ﴿فَخُذْ مِنْ ثَمَرِهِ مِمَّا شَاءَ﴾ (کاتی ده ری دینی) دیتته ده ره وه به سپیتی و تیشک ده داته وه بی ته وه ی به له کی و نه خوشی بیت ﴿وَأَقْبَسَ مِنْ ثَمَرِهِ مِمَّا رَزَقَهُ﴾ ده ستت بلکیته به خوته وه (و بیخهره سهر دلت) ب و (نه هیشنی) ترسن و بیم ﴿فَلَمَّا ذُكِّرْتُم بَئْسَ الْكَاذِبُونَ﴾ ثانه م دووانه (گز چانه که ت و ده ستت) دوو مو عجیزه ن له لایه ن به روه رد گار ته وه ﴿فَلَمَّا فَرَغْتَ وَمَلَأْتَهُ﴾ (نیررا وه) ب و فیرعه ون و دارو ده سته که ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ قَوْمًا فَيَقِينُ﴾ به راستی ته وانه کو مه لیک کی له سنوور ده رچوون ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا﴾ (موسا) ووتی ته ی به روه رد گارم بینگومان من به کینکم له وان کوشتو وه ﴿فَلَا خَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ﴾ له به ره ته وه ده ترسم که بیم کوژن (له جیانی شه و کوژرا وه) ﴿وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي إِنَّمَا﴾ وه هاروونی برام له من زمانی پاراوتره ﴿فَارْزُقْنِي مِنِّي بِرَحْمَتِكَ﴾ جا ته وم له گه لدا بنیره پشتیوانم بیت و ته کانم به سه لمیتی ﴿إِنِّي أَتُكَلِّمُونَ﴾ به راستی من ده ترسم که به دروزنم دابتن (باوهرم بین نه هیتن) ﴿قَالَ سَتَشُعُّ عَصَاكَ يَا حَارُونَ﴾ (خوا) فهر مووی بینگومان نیمه به براهه ت تو به هیزت ده که یمن ﴿وَتَجْعَلُ لَكُم سُلْطٰنًا﴾ وه ده سه لاتیك به ههر دوو کتان ده ده یمن ﴿فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُم بِآيَاتِنَا﴾ ته وسا به هوی ثایه ته کانی نیمه وه ده ستیان به نیوه ناگات ﴿أَتُمَاوَيْنِ الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ﴾ ته نها نیوه (موسا و هاروون) و ته وه ی شوینتان ده که وی سهرده که وون ﴿

﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ﴾ ثمّ جآ کاتیک کہ مووسا موعجیزہ پروونہ کانی نیمہ ہی بؤ ھینان
 ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ مِّمَّنْ قَبْلُ﴾ ئەوان ووتیان ئەمە (تو ھیناوتە مووسا) تەنھا جادوویە کی دەست ھەلەستە
 ﴿وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾ نیمە ئەمەمان نە بیستووە لەباوو باپیرە پێشوو کانمان ﴿وَقَالَ مُوسَى رَبِّیْ أَظْلَمُ﴾ مووسا ووتی بەرورەدگارم زانائە ﴿بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِیْهِ﴾ بەو کەسە ی
 کہ پێنموونی لای ئەووە ھیناوە ﴿وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ﴾ وە (زانائە) بەو کەسە ی سەرئجام
 وە دواوژی چاکە دەبێت ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بەراستی ئەو (خوا) ستەمکاران پزگار ناکات ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَمْلَأُ جَنَّتِیْ بِتِلْكَ الْأَمْثَالِ﴾ فیرعەون ووتی: ئەی کاربە دەست و دەسە لاتداران ﴿مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَیْرِی﴾ وانا زانم جگە لەخۆم هیچ پەرستراوێکی ترمان ھەبێ ﴿فَأَرْفَدْنَاهُ عَلَى الْطَّيْرِ﴾ جآ
 (بؤ زیاتر دلنیاوون) ئەی ھامان کورە ی ناگر تاو دەو خشتی سورەوہ کراوی لی دروست بکە بۆم
 ﴿فَأَجْعَلِیْ صَرَخًا﴾ ئەمجا (لەو خشتە) کۆشکێکی بەرزم بؤ دروست بکە ﴿أَتَعْلَمُ أَفْلَحَ إِلَٰهٍ مُّوسَى﴾
 (بە گالتەوہ ووتی) بەلکو سەیری خواکە ی مووسا بکەم و ببینم ﴿وَلَا تُفْلِحُ الْكَافِرِينَ﴾
 و بەراستی وادە زانم ئەو (مووسا) ئەدرۆزنانە ﴿وَأَنشَأْ لَهُمْ أَهْوَٰی وَجُودُهُ﴾ ئەو (فیرعەون) و لەشکرو
 سەربازە کانی خویان بەزل زانی ﴿فِي الْأَرْضِ یَغْیِرُ لَحْفًا﴾ لەوولات و زەوی (مبصر) دا بەناڕەوا
 ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ إِنَّا لَیَرْجِعُوْنَ﴾ وە گومانیان وابوو کە زیندوو ناکرێنەوہ و ناگەرێنرێنەوہ بؤ لای نیمە ﴿وَفَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِی الْیَمِّ﴾ جآ تۆ لەمان لە ئەو (فیرعەون) و لەشکرو سەربازە کانی سەندو
 تورمان دانە ناو دەریای سوورەوہ ﴿فَأَنظَرْنَاهُ فِی السَّحَابِ عَذِیْبَةُ الْفُلْجِیْمِ﴾ ئەمجا سەرنج بدە (ئە ی
 موحمەد ﷺ) سەرئجامی ستەمکاران چون بوو ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ رُفُفَةً یَّذْعُوْنَ إِلَى النَّارِ﴾
 ئەوانمان کردە پێشە وایانیک کە (خەلک) بانگ دەکەن بؤ ناگری دوزەخ ﴿وَنُفِیْرُ الْقِیَمَةِ﴾
 لاینەروت ﴿وہ لەپوژی دوایشدا یارمەتی نادرین ﴿وَأَتَمَعْنَاهُمْ فِی حَذُوزِ اللَّیْلِ لَعْنَةً﴾ لەم
 دویایەدا نەفریمان نارد بەدوایان دا ﴿وَنُفِیْرُ الْقِیَمَةِ هُمْ مِنَ الْمُقْبِلِیْنَ﴾ وە لەپوژی قیامەتیشدا
 ئەوانە لەبیزراو و دورخراوە کائن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند بەخوا بنگومان تەوراتمان
 بەخشی بە مووسا ﴿مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى﴾ لەباش ئەوہ ی خەلکی چەرخی پێشوو کانمان
 لەناو برد ﴿بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ تا بەرچاو پروونی و پێنموونی و ڕەحمەت بؤ بؤ خەلکی
 ﴿لَعَلَّهُمْ یَتَذَكَّرُونَ﴾ بؤ ئەوہ ی ئەو خەلکە بیربکەنەوہ و ئامۆزگاری وەرگرن ﴿

﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ﴾ تُو (ئهی موحه‌ممه د) له‌لای خور ئاواي (شاخی طور) نه‌بوویت
 ﴿إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ﴾ کانتیک که قهرمانی پیغمبر ایه‌تمان دا به‌موسا ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾
 وه تُو له‌ئاماده بووانی (ئهو پرووداوه) نه‌بوویت ﴿وَلَمَّا كُنَّا الْأَشْيَاءَ قُرُونًا﴾ به‌لام نیمه چهند چین و
 سه‌رده‌ممان دروست کرد (له‌پاش موسا) ﴿فَلَمَّا أَوَّلَ عَلَيْهِمُ الْعَمُرَ﴾ ئه‌مجا ماوه‌یه‌کی دوورو در نژیان
 به‌سه‌ردا تپه‌ری ﴿وَمَا كُنْتَ تَارِيْفَ أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ وه تُو له‌ناو خه‌لکی مه‌دیه‌ندا نیشته‌جی نه‌بوویت
 ﴿تَسْلُوا عَلَيْهِمْ عَائِنًا﴾ که نایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌سه‌ردا بخوئیتته‌وه ﴿وَلَمَّا كُنَّا مَرِيبِينَ﴾ به‌لام هه‌ر
 نیمه بووین پیغمبر مان نارد ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا﴾ وه تُو لای کینوی طور نه‌بوویت
 کانی بانگ (ی موسا) مان کرد ﴿وَلَمَّا كُنَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ﴾ به‌لام ئه‌وه به‌زه‌بیه که له‌په‌روه‌ردگار ئه‌وه
 (به‌توی داوه) ﴿لِنُنْذِرَ قَوْمًا أَنَّهُمْ مِّنْ قَبْلِكَ﴾ بُو ئه‌وه‌ی گه‌لئیک بترسینی که پیش تُو هیچ
 ترسینه‌رنکیان بُو نه‌هاتووه ﴿لَمَّا هَمَّ بِتَذَكُّرُونَ﴾ به‌لکو بیرکه نه‌وه‌و په‌ند وهر گرن ﴿وَلَوْلَا أَن
 نُصِيبَهُمْ﴾ وه‌ه‌گه‌ر (پیش ناردنی پیغمبر) توشیان ببوايه ﴿مُصِيبَةً يَّمِاقَدَّمَتِ الْيَدِ بِهِمْ﴾ به‌لایه‌ک
 به‌هوی ئه‌و (خرابانه‌وه‌ی) که کردوویانه ﴿فَقَالُوا لَوْ أَنَّا أُرْسِلَتْ إِلَيْنَا نَبْرَأُونَ﴾ جا ده‌یان ووت ئهی
 په‌روه‌ردگاری نیمه بُوچی پیغمبر ینکت بُو نه‌ناردین ﴿فَتَنَجَّاهُ إِلَيْنَا﴾ بُو ئه‌وه‌ی شوین نایه‌ته‌کانت
 بکه‌وتنایه ﴿وَنَكُورُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه له‌بر واداران بووینایه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ ئه‌مجا
 کانی راستبان بُو هات له‌لایه‌ن نیمه‌وه ﴿قَالُوا لَوْلَا آتَاكَ﴾ ووتیان بُوچی به‌و (موحه‌ممه د) ئه‌دراوه
 ﴿وَبَشِّرْ مَا آتَاكَ مُوسَى﴾ وئنه‌ی ئه‌وه‌ی به‌موسا دراوه ﴿أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا آتَاكَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ نایا ئه‌وان
 پیشتر بِن بر وانه‌بوون به‌وه‌ی درابوو به‌موسا ﴿قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا﴾ ده‌یان ووت (قورئان و ته‌ورات)
 دوو سیحر و جادوون پشتگیری یه‌کتر ده‌کهن ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِلِكِّ الْكُفْرَةِ﴾ وه ده‌یانووت بنگومان نیمه
 بی باوه‌رین به‌هه‌موویان (به‌قورئان و ته‌ورات) ﴿قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾ (ئهی موحه‌ممه د
) بلی ده‌ی ئیه‌و کتیبیک له‌لایه‌ن خواوه‌یتن ﴿هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا الْفِعْدَةُ﴾ که‌ئهو (کتیبه) راست تر بیت
 له‌و دووانه (قورئان و ته‌ورات) مَن شوینی ده‌که‌وم ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئه‌گه‌ر ئیه‌و راستگون ﴿إِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ﴾ ئه‌مجا ئه‌گه‌ر به‌گوئیان نه‌کردی (و وه‌لامیان نه‌دایته‌وه) ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا تَسْمَعُونَ
 أَهْوَاءَهُمْ﴾ ئه‌وه‌ی بزانه که ته‌نها شوین هه‌واو ئاره‌زوی خویشان ده‌که‌ون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ﴾
 وه کی له‌و که‌سه‌گومر اتره که شوین ئاره‌زوی خوی بکه‌ویت ﴿يَعْتَرِ هَذِهِ مَنَ اللَّهُ﴾ بِن رینموونی
 له‌لایه‌ن خواوه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بنگومان خوا رینموونی گه‌لی سته‌مکار

ناکات ۵

﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ سوئند به خوا (ثابه ته کانی) قورئانمان به شوئین به کدا بؤ ناردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ نا به ند و هر گرن و بیر بکه نه وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نه و که سانه ی له پیشدا کتییی ناسمانیمان بی دابوون ﴿هُمْ بِهِ يَدْعُونَ﴾ نه وانه بر و ا دیتن به قورئان ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِيهِمْ﴾ وه کانی (قورئان) بخوئینر یتمه وه به سه ربان دا ﴿فَالْوَاءُ امْتَابَهُ﴾ ده لئین با و هر مان بی هیتا وه ﴿إِنَّهُ لَمِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ بیگو مان نه م (قورئانه) راسته وه له لایه ن بهر و هر د گار مانه وه هاتو وه ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ﴾ بهر اسی یتمه له پیش (هاتی) قورئان دا موسلمان بووین ﴿أُولَئِكَ يَرْجُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّةً﴾ نه وانه دو و جار بادا شتیان بی ده دری ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ له بهر نه وه ی خوئیان گرت و به نارام بوون ﴿وَيَذَرُونَ الْأَمْثَالَ السَّيِّئَةَ﴾ به چاکه بهر گری خرابه ده که ن ﴿وَيَسَارِعُونَ فِيهَا يَخْتَفُونَ﴾ وه له و رزق و رزوی به ی پیمان داوون ده به خشن ﴿وَلَقَدْ أَسْمَعُوا أَلْحَقَ أَصْرُوعَاتِهِ﴾ وه کانی قسه ی ناپه سه ند و هیچ و پوچ بیستن پشستی تی ده که ن ﴿وَلَقَدْ أَوْفَا أَعْمَلَانَا وَلَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مَخْرَجًا﴾ وه ده لئین (به نه فامان نه نجاسی) کرده وه کانمان بؤ خؤ مانده و (نه نجاسی) کرده وه کانی یتمه ش بؤ خؤ تانه ﴿سَلَّمَ عَلَيْهِمْ كُنَّا نَبِيَّ الْجَاهِلِيَّةِ﴾ سه لامتان لی بی یتمه ها و رپی به تی نه فامانمان ناوی ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾ بهر استی (نه ی موحه ممه د) تو ناتوانی نه و که سه ی خوشت بوی رینموونی بکه یست ﴿وَالْحَكِيمُ أَمَرَ أَهْلَ الْبَيْتِ مِنْ بَنَاتِهِ﴾ به لام خوا هر که سه ی بوی هیدایه تی ده دات ﴿وَهُمْ أَعْلَمُ بِالْمَقْهَدِ﴾ و نه و (خوا به) زاناره به وانه ی رینموونی و هر گرن ﴿وَلَقَدْ أَوْفَا نَبِيَّعَ الْهَدْيِ مَعَكَ﴾ وه (بی با و هر ان) ده لئین نه گهر یتمه شوینی رینموونی (نه و نایسته) بکه وین که به تزیه ﴿لَتَحْطَفَ مِنْ أَرْضِهِ﴾ ده فریندریین له خاک و وولاتماندا (وده رده کریین و مال و سامانمان به تالانی ده بریت) ﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ خِرَاءٌ أَمَّا﴾ (جا خوای گه وره وه لامیان ده داته وه و ده فخر موت) ثابا یتمه نه و انمان جیگیر نه کردو وه له شاریکی پر نه من و ناسایشی (وه ک شاری مه که که که هه مو و کوشت و بر و خرابه کاری کی تیدا قه ده غه و حه ر امکر او ه) ﴿يُحْيِي الْبُتُوتَ مَرَّتَيْنِ﴾ کزده کر یتمه وه و ده بری بؤ نه وی (شاری مه که که) هه مو و جو ره بهر و بو و میتک ﴿زُرْقَانِ لَدُنَّا﴾ بهر رزوی دان له لایه ن یتمه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازان و تی ناگه ن ﴿وَكُنَّا نَحْنُ قَرِينَهُمْ﴾ وه (خه لکی) زور شار و دینه اتمان له نا و برد ﴿يَطْرُقُ مِيعَتَهُمَا﴾ له بهر خو شگوزانیان یاخی بوون (و سوپاسی چاکه کانی خوایان نه کرد) ﴿فَبَلَكَ مَسْكِنَهُمْ﴾ جا نه وه جی و شو یتنه کانیا نه (و بران کرا وه) ﴿لَتُرْسَعَنَّ مِنْ تَحْتِهَا أَعْيُنُ الْأَقْبَالِ﴾ له پاش (تیا چوونی) نه و ان بؤ ما ویه کی که م نه بی (له لایه ن رپیوارانه وه) که سه ی تیا نیسته جی نه بو وه ﴿وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ﴾ وه یتمه بووینه میرانگریان ﴿وَمَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا قَوْمَ ثَمُودَ إِذْ تَخَذُوا مَخْرَجًا﴾ وه بهر و هر د گارت هیچ شار و گوندیکی ویران نه کردو وه ﴿حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِيهِمْ أَنبَاءَ رَسُولًا﴾ هه تا له شاره گه وره که یاندا پیغه بهر یکی نه نار دیتت ﴿يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا﴾ که ثابه ته کانی یتمه بیان به سه ردا بخوئینر ته وه ﴿وَمَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا قَوْمَ ثَمُودَ إِذْ تَخَذُوا مَخْرَجًا﴾ وه یتمه ویران که ری هیچ گوند و شاریک نه بووین ﴿إِلَّا وَآهْلُهَا ظَالِمُونَ﴾ مه گهر کانی خه لکه که ی ستمکار بووین ﴿

﴿وَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ و ه ه ر چ ی به نپوه دراوه ﴿فَسَخَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبَّهَا﴾ نه وه هوی خوشی و رابوار دنی
 ژبانی نه د دنیا و جوانیمتی ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾ وه نه و (پاداشته) ی لای خوابه باشرو نه پراوه به
 ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی نابا ژیر نابن ﴿أَلَمْ نَعِدْكَ وَرَبَّنَا حَسَنًا﴾ آیا که سی که به نینمان بن داوه به به لیتی
 چاک ﴿فَقَوْلُكَ﴾ نه و که سه ده گات به و (به نپوه که به هه شته) ﴿كُنْ مَعَنَا﴾ وه کو که سیک وایه
 خوشی و رابوار دنیمان پنداره ﴿مَتَّعَ الْخَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ به خوشی و له زه تی ژبانی دنیا ﴿لَمْ يَكُنْ لَهُ الْفَيْضُ مِنَ
 الْأَمْحَضَرِينَ﴾ له پاشان له پرژی دواپی داله ناماده کراوان ده بن (بو سزادان) ﴿وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾
 (ته ی موحه ممد) باسی نه و پرژه بکه که (خوا) بانگی نه و (بت پهرست) انه ده کات و (پیان)
 ده فهر موی ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ جَعَلْنَا لَكُمُ الشُّرُكُوتَ﴾ له کون نه و هاویه شانیه که نپوه به خه بالی خزان
 به هاویه شی متان ده زانین ﴿قَالَ الَّذِينَ هُمْ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ نه وانه ی (سهر و که کانی گومرایی) که
 بریاری سزادان به سدریان دچه سپا ده لنین ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا﴾ نه ی پهر و مرد گارمان نا نه وانه که
 نیمه گومرمان کردن ﴿أَغْوَيْنَاكُمْ كَمَا أَغْوَيْنَا﴾ گومرمان کردن هرو و کو خومان گومرایی بوین ﴿فَنَرَا
 بِاللَّيْلِ﴾ نیمه به ری بوین (له وانه به ری بوونه که مان) لای تو ده که بن ﴿مَا كُنَّا لِنُؤْتِيَهُمْ لَافِيًا﴾ نه وانه
 نیمه یان نه ده پهرست ﴿وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ﴾ وه (پیان) ده وتری هاوار بکه ن له وبتانه ی که ده اتان نابو
 به هاویه شی خوا ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ نه وانبش هاواریان لی ده که ن به لام وه لامیان ناده نه وه
 ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ له و کاته دا سزا (ی دوزه خ) ده بینن ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَشْعُرُونَ﴾ (شوات ده خوازن که)
 خوزگه تنها ریگای راستیان بدایه ته بهر ﴿وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾ وه پرژی که (خوا) بانگیان ده کات
 و (پیان) ده فهر موی ﴿مَآذًا الْحَيَاتُ الْمُرْسَلَاتِ﴾ چیتان وه لامی پیتقه مبران دایه وه ؟ ﴿فَتَحِيَّتٌ عَلَيْهِمْ
 الْأَلْبَابُ يُوَسِّدُونَ﴾ نه مجا له و پرژه دا هه و اله کانیان (به لگه کانیان) له پیر ده چیته وه ﴿فَقِيلَ لَا يَسْمَعُونَ﴾
 نه و سا پرمیاریش له به کتری نا که ن ﴿فَلَمَّا تَرَى تَابُوا وَاسْتَوَعِلَ صُلُوحًا﴾ به لام نه و که سه ی گه پراوه نه وه
 (له بنی باوه ری) و باوه ری هیتاوه و کرده وه ی چاک ی کرده وه ﴿فَعَسَى أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِسِينَ﴾ نه وه بینگومان
 له برزگار بووان ده بن ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ وه پهر و مرد گارت (ته ی موحه ممد) نه وه ی
 بیهوی دروستی ده کات و هه لی ده برتری ﴿مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ﴾ (خه لکی) هه لبراردنیان بو نیه (له کاری
 خوا دا) ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و ینگه رد و بهرز و بلند له وه ی ده یکه نه هاویه شی
 ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ وه پهر و مرد گارت ده زانن ﴿مَآذًا كُنْ صُدُّوا عَنْهُ وَمَا يُبَلِّغُونَ﴾ به نه وه ی له سپنگیان
 (دلیان) دا ده یشار نه وه به نه وه شی ناشکرای ده که ن ﴿وَلَهُ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ وه نه و خوابه که هیچ
 بهر ستراونکی راست نیه جگه له و ﴿لَهُ الْحُكْمُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ﴾ هه مو و سوپاس تنها بق خوا له دنیا و
 له پرژی دوا ییشدا ﴿وَلَهُ الْكُوفُ وَالْأَيْمُ تُرْجَعُونَ﴾ وه بریار و حو کم هه ر بق نه وه و هه مو و تان تنها بق لای
 نه و ده گه برتری نه وه (له پرژی دوا ییدا)

﴿قُلْ أَزْهَقُوا﴾ (تهی موحه ممد ﷺ بیان) بلی هم و الم بدینی ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا شهوتان بو درنز بکاته وه (هر شهو بیت) ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تا پوزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهَ غَيْرَ اللَّهِ﴾
 اته چ په ستر او نیکی تر جگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُم بِضِيَائِهِ﴾ پروناکی (پوز) تان بو دینی ﴿أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾
 دهی نایا نیوه نابستن ﴿قُلْ أَزْهَقُوا﴾ (بیان) بلی ینم بلین ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا پوز بکاته همیشه یی بوتان ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تا پوزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهَ غَيْرَ اللَّهِ﴾ کینه
 په ستر او یی تر پنجگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُم بِلَيْلٍ تَسْكُرُ فِيهَا﴾ که شهوتان بو دینی نارامی نیا بگرن
 ﴿أَفَلَا تَنْصُرُونَ﴾ دهی نایا نیوه نابستن ﴿وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ له به زه یی نه و
 (خوا به) که شهو پوزی بو دروست کردون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بو شهو نارام بگرن
 له (شهو) داو بو شهو بگه ین به دوی پوزی و به هری خوا دا (له پوز دا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه بو شهو سوپاسی خوا بکمن (له سهر نه و نیعمه تانه ی) ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾ وه پوزی که (خوا)
 بانگیان ده کات نه مجا (بیان) ده فرموی ﴿إِنَّ شَرْكَاءَ الَّذِينَ﴾ له کوین هاو به شه کانی من نه وانه ی
 ﴿كُنتُمْ تَزْعُمُونَ﴾ که نیوه به هاو به شی متان دانه نان ﴿وَتَرْعَايَنَ كُلِّي الْأُمَّةَ شَهِيدًا﴾ وه له ناو هه موو
 نوممه نیکدا شایه تیک ده هیتین ﴿فَقُلْ لَهُمْ أَتُزَكُّونَهُمْ﴾ نه مجا (به بیت په رستان) ده لنین به لگه تان بیتن
 ﴿فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ﴾ نه و سا ده زانن ینگومان هق و راستی تاییده تی خوا به ﴿وَوَصَّلَ عَنْهُمْ قَاكَاؤُهُ﴾
 بقرویت ﴿شَدَّوْهُ بِه دَرُو هه لیان به سستیو و (کر دیو و یان به په ستر او جگه له خوا) لیان گوم ده یی
 ﴿إِنْ قُلُونَ كَاتٍ مِنْ قَوْمٍ مُوسَى﴾ ینگومان قاروون له گه له که ی موسا بوو (جوو له که بوو) ﴿فَتَنَى﴾
 عَلَيْهِ ﴿بِه لَام ده سست درنوی و ستمی لی ده کردن ﴿وَعَاثَتْهُ مِنَ الْكُتُورِ﴾ نه و منده مان گهنج
 (تالون و زیو) پیدا بوو ﴿مَا إِنْ مَقَالِيخُهُ﴾ که ینگومان (هه لگرتی) کلپله کانی (نه و گهنج و قاسانه)
 ﴿لَتَكُونَنَّ بِالْعَصَةِ أُولَى الْقُوَّةِ﴾ به زه حمت هه لده گیرا بو کومه لیککی به هیز ﴿إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ﴾ کاتی
 (نیمانداری) گه له که ی بیان ووت دلخوش مه به (به و سامانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾ ینگومان
 خوا نه و که سانه ی خوش ناوی دلخوشن (و له خویایی بوون به سهر ووت و سامانه وه) ﴿وَأَنْتَبِعْ﴾
 بِمَا آتَاكَ اللَّهُ الْآخِرَةَ ﴿وَه لَه و (گهنج و سامان) هی خوا پنی داوی شه و دنیای پنی به ده س بینه
 ﴿وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا﴾ وه به شی خویشت له م دنیایه له بیر نه چی ﴿وَأَخْبِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾
 وه چا که بکه (له گه له خه لکدا) هه رچونی خوا چا که ی له گه له تودا کردوه ﴿وَلَا تَبْتَغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ﴾
 وه له سهر زهوی دا به شونین خرابه دا مه گهری ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی خوا خرابه کارانی
 خوش ناویت ﴿﴾

﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ خُذْ خُذْ﴾ (قاروون) ووتی بینگومان ئەم سامانەم پێدراوە بەهۆی زانیاری بە کەسە
 کە هەمە ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْآلَاءُ﴾ نایا (قاروون) نەبزانسێوە کە بە راستی خوا ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَن قَاتَلَهُ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ﴾
 ئەچەر خەکانی پێش ئەمدا لەناوی بردووە ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّ قُوَّةً وَأَكْبَرُ جَبْأً﴾ کەسانی وا کە لەو
 (قاروون) بەهێزتر بوون کۆر و کۆمەڵیشیان لەو زۆر ترسووە ﴿وَلَا يَسْأَلُ عَنْ دُونِهِمْ مِنَ الْمَخْرُوتِ﴾
 (کاتێک سزای خوا هات) پرسیار ناکرێ لەتاوانەکانی ئەم تاوانبارانە ﴿يُخْرِجُ عَلَى قَوْمِهِ فِي رَبِّبِهِ﴾
 ئەمجا (قاروون) بەخۆ رازاندنەو هاتەدەر بۆ ناو گەلە کەمی ﴿قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ئەوانە
 زبانی دونهیان دەویست ووتیان ﴿بَلَيَّتْ لَنَا بَلْغَمًا مَا أَؤْتِي الْفُرُونَ﴾ نای خۆزگە ئەوەندە بە قاروون دراوە
 ئێمەش بمان بواوە ﴿إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ بە راستی ئەو (قاروون) خواوەنی بەش و بەختێکی گەورە
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ بەلام ئەو کەسانە (بەو پەردا بوون) و زانستیان پێ درا بوو ووتیان
 ﴿وَتَلَكُمُ الْوَيْلُ مِنَ اللَّهِ حَزِينٌ﴾ هاوار بۆ ئێوە پاداشتی خوا (لەپوژی دوایدا) لەو چاکترە ﴿لَمَن ءَامَنَ وَعَمِلَ
 صَالِحًا﴾ بۆ ئەو کەسانە (بەوایان هیناوە کردەوێ چاکیان کردووە) ﴿وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ﴾
 وە کەس ئەو (ووتە زانیانە) وەر ناگرێ جگە لەخۆراگران ﴿فَنَحْنُ غَنَاءٌ﴾ وە کەس ئەو (ووتە زانیانە) وەر ناگرێ
 ئەو (قاروون) و کۆشکە کە بمان برد بەناخی زەوی دا ﴿فَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ يَوْمَئِذٍ دُونِ اللَّهِ﴾ هیچ
 دەستە بە کیشی نەبوو لەبەرانبەری (سزای) خوا دا بامەتی بدات ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُتَجَبِّينَ﴾ وە ئەو
 کەسانەش نەبوو بتوانن خۆی رزگار بکات ﴿وَأَصْحَابُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا مُوَاعِدَ﴾ وە ئەوانە
 ئاواتیان دەخواست لەشون و پەلە ئەو (قاروون) دابن وایان لێ هات ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّ اللَّهَ﴾ دەیان
 ووت وای وادیارە خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّقَابَ﴾ پوژی زۆر دەکات بۆ هەر کەس خۆی
 بیهوی لە بەندەکانی کەمیش دەکاتەو (بۆ هەر کەس خۆی بیهوی) ﴿أَوَلَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلِيمًا﴾ ئەگەر خوا
 منتهی نەکردایە بەسەرمان دا ﴿لَخَشَفْتَنَّا﴾ ئێمەشی دەبرد بەناخی زەوی دا ﴿وَمَا كُنَّا لَنُفْلِحَ الْكَافِرُونَ﴾
 نای لەم بەسەر هاتە سەر سوڕ هینەرە، بینگومان رزگار نابن ئەوانە شوکرانە بژیری چاکە (خوایان
 (کافرن) ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْآخِرَةِ﴾ ئەو مالی دوا پوژە (بەهەشت) دەبەدەن بەو کەسانە
 ﴿لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا﴾ ئەبەرزێ و خۆ بەزل زانیان دەوێت لە زەوی دا نەدەست در بژی
 و خرابە کاری ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ وە سەر ئەنجامی چاک بۆ خوێبارنزانە ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ
 مِّمَّا﴾ هەر کەس کارێکی چاک بکات ئەو (پاداشتی) چاکتر لەوێ بۆ هەبە ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾
 هەر کەس خرابە بکات ﴿فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ ئەو تۆلە ناسەرنی لەوانە خرابەکانیان
 کردووە ﴿إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تەنها بە ئەندازە ئەو کردەوانە نەبێت کە کردوایانە ﴿﴾

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ بینگومان نهو (خواه‌ی) که قورئانی بؤ تو ناردوهه (بئویست کردوهه) ﴿لَرَأَيْتَكَ إِلَىٰ مُعَاذٍ﴾ ده نگیریتنهوه بؤ مه ککه ﴿قُلْ رَبِّي أَفْضَلُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ﴾ (نه‌ی موحه‌مهده) ﴿بَلَىٰ﴾ په‌روه‌دگارم زاناتره بهو که سه‌ی ریتنموونی (نایینی راسنی) هیتاوه ﴿وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ وه بهو که سه‌ی له‌گو مریسی به‌کی روون و ناشکر ادابه ﴿وَمَا كُنْتَ تَرْجُو﴾ وه نو (نه‌ی موحه‌مهده) ﴿أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ﴾ که‌ثم (قورئانه) ت بؤ بنیردری ﴿لَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ به‌لام په‌حمه‌تیک بوو له‌لایه‌ن په‌روه‌دگاته‌وه (بؤت نیردرا) ﴿فَلَا تَكُونَنَّ ظَهْرًا لِلْكَافِرِينَ﴾ که‌واته هدر گیز مه‌به به‌پشتیوان بؤ بی پروایان ﴿وَلَا تُصَدِّقْ عَنْ عَائِشَةِ اللَّهِ﴾ وه با (بی پروایان) به‌رگیت نه‌که‌ن له (گیداندنی) نایه‌نه‌کانی خوا ﴿بَعْدَ أَنْ رَزَاكَ إِلَهُكَ﴾ دوا نه‌وه‌ی دابه‌زیتراوه بؤت ﴿وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾ بانگی (خه‌لک) بکه بؤ لای په‌روه‌دگارت ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَّبِعِينَ﴾ وه له‌هاو به‌ش دانهران مه‌به ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له‌گه‌ل خوا‌دا هیچ په‌رستراوینکی تر مه‌پرسته ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په‌رستراوینکی راست و به‌هق نی به‌جگه له‌خوا ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ هه‌موو شتیک له‌ناو ده‌چی جگه له‌رووی پیروزی نه‌و نه‌یت (له‌م نایه‌ته پیروزه‌دا جینگیر کردنی سیفه‌تی (وجه - روو) بؤ خوای گه‌وره‌هاتوهه، به‌لام به‌شبه‌ویه‌ک که شایسته‌ی گه‌وره‌ی و ته‌واوی زانی خوا‌یت، به‌بی هیچ لیجواندن و لیکن‌دانه‌ویه‌ک، پرومان پیه‌تی و چو‌نبه‌تی‌که‌ی نازنین) ﴿لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ بر بارو حو‌کم نایه‌تی خوا‌یه و تنها بؤ لای نه‌ویش ده‌گه‌ریتنه‌وه ﴿

سوره‌ی ﴿الْعنکبوت﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿آلَ﴾ به (نه‌لیف، لام، میم) ده‌خو‌تریتنه‌وه خوا زاناتره به‌مانا‌که‌ی بؤ زانیاری زیاتر سه‌یری سهره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا﴾ نایا خه‌لک واده‌زانن که‌وازیان لی ده‌هیتری ﴿أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا﴾ نه‌گه‌ر بلین پرومان هیتاوه ﴿وَلَمْ لَا يَقْتُولُوا﴾ ثیر نه‌وان تا‌قی نا‌کریتنه‌وه ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به‌خوا بینگومان که‌سانی پیش نه‌وانمان تا‌قی کرده‌وه (نه‌مانیش تا‌قی ده‌که‌یتنه‌وه) ﴿فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ هم‌جا بینگومان خوا نه‌و که‌سانه‌ی راستیان کرد دیاری ده‌کات ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَافِرِينَ﴾ دروزه‌کانیش دیاری ده‌کات (ده‌ناسرین) ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾ یا نه‌وانه‌ی خرابه‌کان ده‌که‌ن وایان زانیوهه ﴿أَنْ يَسْقُونَا﴾ که‌له ده‌ستمان ده‌ده‌چن ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ زور خرابه نه‌و پرپاره‌ی ده‌یدن ﴿مَنْ كَانَتْ يَرْجُوا إِلَهًا إِلَّا اللَّهَ﴾ هه‌ر که‌س ئومیدی وایه بگات به‌دیداری خوا (با به‌ندایه‌تی خوا‌بکات) ﴿إِنْ أَجَلَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ چونکه به‌راستی کاتی دیاری کراوی خوا هه‌ردیت ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه تنها خوا‌یه بیسه‌ری زاناو نا‌گادار ﴿وَمَنْ جَاهِدْ فَإِنَّا نَجَاهُ عَنْ قَبْلِهِ﴾ وه هه‌ر که‌س جیهاد بکاو تی بکوشی نه‌وه تنها بؤ خوی تی ده‌کوشی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ به‌راستی خوا‌له هه‌موو جیهانیان بی نیاز و ده‌وله‌مه‌نده ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ته وانه ی باوهر بیان هیتاوه و کرده وه چاکه کانیاں کردووه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ ینگومان خراپه کانیاں دهسپینه وه لیان ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرًا لَّهِی کَاوْنُاعْمَلُونَ﴾ بهباشتر له وه ی که کردو یانه پاداشتیان دهدهینه وه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾ وه فرمانمان داوه به ناده می که چاکه له گهل دایک و باوکی دا بکات ﴿وَإِنْ جَهَنَّمَ لَأَشَدُّ رِقَابًا﴾ وه نه گهر (دایک و باوکت) ههولیاں له گهل دای بو ته وه ی که هاو به شم بو بریار بده ی ﴿مَّا لَئِنْ لَّمْ يَدْعُکُمْ﴾ که هیچ زانیاریه کت نی یه دهر باره ی ﴿فَلَا تُطِيعُوا﴾ ته وه به گوینان مه که ﴿إِلَّا مَرْجِعُکُمْ﴾ تنها بو لای منه گهرانه وه تان (له دوا و فرودا) ﴿فَالْيُنْکَرُ بِمَا کُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ته وسه هه و التان دهده می به و کرده وانه ی ده تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ته و کسه وانه ی باوهر بیان هیتاوه و کرده وه ی چاکه بیان کردووه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ ینگومان ده بیان خهینه ریزی پیاو چاکانه وه ﴿وَمِنَ الَّذِينَ مِن قَوْلِهِمْ﴾ ته مجا کاتی سزا بدری له پیتاوی خوادا (له لایمن کافران وه) ﴿جَعَلَ فِتْنَةً لِلَّذِينَ کَذَّبُوا اللَّهَ﴾ نازارو سزای خهلکی وه کو نازارو سزای خوا داده منی ﴿وَلَیْنِ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّکَ﴾ وه نه گهر له لایمن پهروه ردگار ته وه سهر که و تنیک بیت ﴿لَيَقُولُنَّ إِنَّا کُنَّا مَعَكُمْ﴾ دلنیا به ته وانه ده لین ینگومان نیمه له گهل نبوه دا بووین ﴿أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ﴾ نایا خوا زاناو ناگادار تر نبه ﴿بِمَا فِی صُدُورِ الْعَالَمِیْنَ﴾ به وه ی له دل و دهر و نی هه موو کهس دایه ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویتند بی خوا چاک ده زانی ته وانه ی باوهر بیان هیتاوه کین ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِیْنَ﴾ وه چاک ده زانی دو وروانیش کین ﴿وَقَالَ الَّذِينَ کَفَرُوا لِلَّذِیْنَ آمَنُوا﴾ ته وانه ی بی بر و ابوون و و نیان به وانه ی تیمان دار بوون ﴿أَتَسْمِعُوا سَبِيلَنَا﴾ شوین رینگا و ریتازی نیمه بکهون ﴿وَلَنَحْمِلَ خَطِیئَکُمْ﴾ و تا وانه کانتان به ته مستوی نیمه ﴿وَمَا هُمْ بِخَافِیْنَ مِنْ خَطِیئَتِهِمْ﴾ ته وانه (بی بر و ایان) هیچیک له تاوان و گونا هسی ته وانه (باوهر داران) هه لنگرن ﴿إِنَّهُمْ لَمَّا کَانُوا﴾ به راستی ته وانه در و زنی ﴿وَلَنَحْمِلَنَّ آثَقَ إِلَهُهُمْ﴾ سویتند به خوا (بیباوهران) باری گرانی (کو فرو تاوانی) خوینان هه لده گرن ﴿وَأَتَقَالَمَ أَتَقَالَمُ﴾ وه باری گرانی (خهلکانی) تریش له گهل باری گرانی خوینان دا (هه لده گرن) ﴿وَلَيَسْتَلْنَ یَوْمَ الْقِیَمَةِ﴾ وه به راستی له پروزی قیامت دا پر سیاریان لی ده کری ﴿عَمَّا کَانُوا یَفْتَرُونَ﴾ ته وانه در و و ده لده سانه ی له د و نیادا هه لیان ده به ست ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویتند به خوا نوحمان نارد بو لای گهل که ی (به پیغه مبهری) ﴿فَقَبِلَ فِیهِمُ الْآلُفَ سَنَةً إِلَّا خَمْسِیْنَ عَامًا﴾ ته مجا ته ویش مایه وه له ناویان دا نوسه د و په نجا سال (هزار سال په نجا کم) ﴿فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ له ناگامدا لافا و زریان له ناوی بردن له کاتیکدا ته وانه سته مکار بوون ﴿

﴿وَأُخْبِنَتْ وَأَصْحَبَ السَّيِّئَةُ﴾ نه مجا نه و (نوح) و که ساینک له که شتیبه که دا بوون پرزگار مان کردن
 ﴿وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ وه نه و (که شتی به) مان کرد به نیشایه که بو جیهانیان ﴿وَأَنزَلْنَاهَا فَاذْقَالَ
 لِقَوْمِهِ﴾ وه (نه ی مو حه مده) باسی) نیر اهییم بکه کاتی به گله که ی ووت ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْتَفُوا﴾
 خوا به رستن ولنی ی ترسن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه و چاکتره بو نیوه نه گهر
 نیوه بزائن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَشْثَا﴾ به راستی نیوه له جیانی خوا بتانیک ده به رستن
 ﴿وَتَخْلُقُونَ أَفْكَاءَ﴾ وه نیوه درو به کی گوره هله به رستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ به راستی
 نه وانه ی که نیوه ده یان به رستن بیجگه له خوا ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا﴾ ناتوانن رزق و روزی نیوه
 بدنه ﴿فَاتَّبَعُوا عِدَّةَ اللَّهِ الرَّزْقَ﴾ که واته داوای رزق و روزی له خوا بکهمن ﴿وَأَعْبُدُوهُ وَأَشْكُرُوا لَهُ﴾
 وه نه و به رستن و هدر سو باسی نه ویش بکه ﴿إِنِّي تَرْجِعُونَ﴾ ته نها بولای نه و ده گهر ترینه وه
 (له قیامه تدا) ﴿وَأَن تَكْفُرُوا﴾ وه نه گهر نیوه باوه نه هیتن ﴿فَكَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ نه و
 ثومه تانی پتش نیوه ش باوه ریان (به پیغمه به ره کانیان) نه هیتا ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا أَلْبِغُ السُّمُوتِ﴾
 وه پیغمه به ره ته نها را که باندی ناشکرا و پرونی له سهره ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا نه وانه سهر نجیان نه داوه
 ﴿كَفَيْتَ يَدِيَّ اللَّهُ الْخَلْقَ﴾ که چون خوا دروستکراوان به دی ده هیتنیت ﴿ثُمَّ يُبْعِدُهُ﴾ له پاش
 (نه مان) ده به هیتنیت وه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بنگومان نه و (زیندو و کردنه وه) بو خوا ناسانه ﴿فَلْيَبْزُوا فِي الْآخِرِ﴾
 (نه ی مو حه مده) بلنی برقن بکه برین به زه وی دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾
 و سهرنج بدنه که چون دروستکراوه کانی له سهره تاوه به دی هیتاوه ﴿ثُمَّ اللَّهُ يَنْشِئُ النِّسَاءَ الْآخِرَةَ﴾ له پاشان
 هدر خوا به دی هیتانی دوا روزیش به دی دینن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا به توانابه
 به سهر هه موو شتیکدا ﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ (خوا) سزای ههر که سینک ده دات که به دی وی ﴿وَيَرْحَمُ
 مَن يَشَاءُ﴾ وه به حمیش ده کات به هدر که سی که به دی وی ﴿وَأَنِّي تَعْلَمُونَ﴾ وه ته نها بولای خوا
 ده گهر ترینه وه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه نیوه ناتوانن له ده ست خوا ده رازین ﴿فِي الْأَرْضِ وَالْآفِ
 السَّمَاءِ﴾ نه له زه وی دا و نه له ناسماندا ﴿وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه بو نیوه نی به جگه له خوا ﴿مِن
 وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ دوست و یار مه تی ده رتک ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ﴾ وه نه وانه ی که
 به نیشانه کانی خوا و دیداری باوه ریان نی به ﴿أُولَئِكَ يَتَسَوَّأْنَ مَن رَّحِمَتِي﴾ نانه وانه له به زه یی من (خوا)
 ناو مید ده بن ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه وانه سزای به سو و سه ختیان بو هه به ﴿

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ ثم مجا وه لامي گهله که یی نمو (ئیراهیم) تنها نه وه بوو که ووتیان
 ﴿أَفَلَا تُؤْخِرُونَ﴾ (ئیراهیم) بکوژن یا بیسوتین ﴿فَأَجَعَلَهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ﴾ خواش نه وی پژگار
 کرد له و ناگره ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ بنگومان له و (پژگار کردنی ئیراهیم) دا ﴿لَا يَنْتَفِعُونَ الْقَوْمَ يَوْمَ﴾ چهند
 نیشان وه به لگه هیه بؤ که ساتی باوهر ده هین ﴿وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا﴾ وه (ئیراهیم)
 ووتی بنگومان نه وی نیوه هلئان بزاردوه له جیاتی خوا بتانیکن ﴿فَوَدَّ بِيَعُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
 له بهر خوشه ویستی نیوانتان له ژبانی دنیا (ده یانه رستن) ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ﴾
 له پاشان له پژوی دواپی دا هندیکتان بیزاری دهره بهرن له هندیکی تر تان (دان نانین به یه کتری دا)
 ﴿وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ وه نه فرین له یه کتری ده کهن ﴿وَمَا أَوْفَعُ النَّارُ﴾ جیگاشان ناگری
 دوزخه ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَصِيرَةٍ﴾ وه هیچ باره تی دوریکیشان نی به ﴿فَكَانَ اللَّهُ لَوْطُ﴾
 ثم مجا لووط باوهری به و (ئیراهیم) هینا ﴿وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي﴾ وه (ئیراهیم) وونی بنگومان
 من کوچ ده کهم بؤ لای بهر ووردگارم (له بابل وه بؤ شام) ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی
 تنها نه و زالی به ده سه لاتی کار درسته ﴿وَوَقَّعَ اللَّهُ اسْمَهُ فِي الْقَوْمِ﴾ وه به خشیمان به نه و
 (ئیراهیم) ئیسحاق (ی کوری) و به عقوب (ی کوره زای) ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْحِكْمَةَ﴾
 وه پیغه به ریتی و کشیمان بریاردا له نه وه کانی (ئیراهیم) دا ﴿وَرَأَيْنَاهُ أَجْرُهُ فِي الدُّنْيَا﴾ وه له دنیا دا
 یاداشتمان دایه وه ﴿وَلَقَدْ فِي الْأَخْيَرَةِ لِمَنْ الصَّلَاحُ﴾ وه به راستی نمو له پژوی دوایشدا له پیاو چا کانه
 ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ (باسی) لووطیش بکه کانی به گهله که یی ووت ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنُوتُ الْفِتْنَةَ﴾
 بنگومان نیوه کارنکی ناشیرین و قیزه ون ده کهن (که نیربازی) ﴿مَا مَسَّكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾
 له جیهاندا کهس پیش نیوه نمو کاره ی نه کردوه ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنُوتُ الْفِتْنَةَ﴾ نیوه نیربازی ده کهن
 ﴿وَنَقُطُونَ السَّبِيلَ﴾ وه بریگاده گرن (له ریمواران) ﴿وَنُوتُوتُ فِي نَادِيكُمْ الْمَسْكَرُ﴾ وه له نادای و شوتنی
 کوبونه وه تاندا هم مو خرا به به کهن ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که چی وه لامي گهله که یی تنها
 نه وه بوو که ووتیان (به لووط) ﴿أَلَيْسَ بَعْدَ اللَّهِ سِرٌّ﴾ سزای خوامان بؤ بیته ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 نه گهر نو له راست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ اضْرِبْنِي﴾ (لووط) وونی نه ی بهر ووردگارم یارمه نیم به
 (وزالم بکه) ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ به بهر نمو گهله خرا به کاره دا ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ﴾ وه کاتیک نیراوه کانی نیمه مرده ی (به خشی نی اسماعیل) یان
 دا به شیراهیم ﴿قَالُوا إِنَّمَا بُنِیْتُ هَٰذَا أُمَّةً مِّنْ قَبْلِهِ ۖ أَلَمْ یَسْخَرُوا مِنْکُمْ﴾ ووتیان ینگومان نیمه له ناو بهری دانیش توانی نیم
 شاره بن (سه دوم) ﴿إِنَّا أَهْلُهَا عَصَاؤُا ظَلَمِیْنَ﴾ به راستی دانیش تونه که ی سته مکار بوون ﴿قَالَ
 إِنَّمَا فِیْهَا لُوطٌ﴾ (شیراهیم) ووتی ینگومان لوط له و (شاره) دایه ﴿قَالُوا لَنَجْزِیَنَّکَ بِهَٰذَا عَذَابًا ۖ وَنُحْمًا ۖ وَأَنَّا لَمُؤْمِنُونَ بِهَٰذَا﴾ سوتند به خوا نیمه لوط و نه ندامانی
 خیزانه که ی رزگار ده که بن جگه ژنه که ی ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَبْرِیْنَ﴾ که له جیماوان (تیاجووان)
 ده بیت ﴿وَلَمَّا آتَتْ رُسُلُ لُوطَ﴾ کانی نیراوه کانمان هاتن بؤ لای لوط ﴿سَوَّاهُ بَیْنَهُ
 وَصَافَ بَیْنَهُمَا﴾ بیان تیکچوو و زور دن تنگ و ناره حدت بوو ﴿وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ﴾
 ووتیان مده تر سه خدم مده حق (چونکه) ﴿إِنَّا مُتَحَوِّکَ وَأَهْلُکَ إِلَّا أَمْرًا نَّکَ﴾ ینگومان نیمه تو و خیزانه که ت
 رزگار ده که بن جگه له ژنه که ت نه بیت ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَبْرِیْنَ﴾ که نه و له جیماوان (تیاجووان) ده بیت ﴿
 إِنَّمَا یُؤْتِی عَنِ أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْیَةِ﴾ به راستی نیمه ده بار نین به سر دانیش توانی نیم شاره دا ﴿رِجْرَاقِیْنَ
 اَلْأَسْمَاءَ﴾ سزایه که له ناسمانده وه ﴿بِمَا كَانُوا یَفْسُقُونَ﴾ له بهر نه وه ی له سنوو و فرمانی (خوا)
 ده چوون ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آتِیَّةً نَّیِّبَةً﴾ سوتند به خوا ینگومان له و شاره (ویران کر اوه دا)
 نشانه و به ندیکسی دیارمان به جی هیشت ﴿لَقَوْمٍ یَّعْقِلُونَ﴾ بؤ گهل و کومه لی که ژیر بن ﴿
 وَإِنَّا لَمَدْرَسَاتُهَا لَمِنْ شَعْبٍ﴾ وه بؤ خهلکی مده به نیش شو عده بی برابانمان (نارد) ﴿فَقَالَ یَقَوْمِ اقْبَلُوا إِلَیَّ﴾
 ووتی نه ی گهل که م خوا به رستن ﴿وَأَرْجُوا الْیَوْمَ الْآخِرَ﴾ و به هیوا و نومیدی پورزی دوا بی بن ﴿وَلَا
 تَعْتَوُوا الْأَرْضِیْنَ مُتَّبِعِیْنَ﴾ وه خرابه کاری پورچو و مین له زهوی دا ﴿فَعَزَّزُوا فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾
 به لام نه وان باوه ریان پی نه هینا نه وسا بوومه له رزه به تینه که گرتنی (لیی دان) ﴿فَأَمْسَخُوا فِی دَارِهِمْ
 جَنَّتِیْنَ﴾ به هوی نه وه وه له خانوو کانی خویاندا نه رتو ریان دا دابوو مردن ﴿وَعَادَاوَمُحَمَّدَا﴾
 وه گهل عا د و ممو و دیشمان (له ناو برد) ﴿وَقَدْ کُتِبَتْ لَکُم مِّنْ قَبْلِ هَٰذَا﴾ به راستی
 (نه و له ناو بردنه) بوون بووه ته وه بؤ تان له شوینه واره (ویرانه) کانیا نه وه ﴿وَنَزَّلْنَا لَهُمُ السَّيْلَ اَلْأَسْفَلَ﴾
 شهیتان کرده وه خرابه کانیا نی بؤ رازاند بوونه وه ﴿فَصَدَّ هُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِیْنَ﴾
 به هوی نه وه وه به رگری کردن له رتگیای راست له کاتیکدا نه وان توانای بیر کردنه و میان هه بوو (ژیر
 بوون) ﴿

﴿وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَاسَانَ﴾ ہر وہا قاروون و فیرعون و ہامانیشمان (لہناو برد) ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ سویتند بہ خوا بہ راستی موسا ہات یو ناویان بہ چند مو عجیزہ بہ کہ وہ ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ بہ لام نہوان خویمان بہ گہورہ زانی لہ زہویدا ﴿وَمَا كَانُوا سَاقِيْنَ﴾ نہ شیانتوانی لہ دہستان دہرچن ﴿فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ﴾ نہوسا نئمہ ہر یہک لہ وانمان بہ تاوانی خوئی سزادا (لہناومان ہر دن) ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آتَيْنَاهُ خَصِيْبًا﴾ جا ہندیکیان بایہ کی بہ ہیژمان نارہہ سہریان بہوردہ بہردہ وہ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ﴾ وہ ہندیکی تریان بہاہہ لشاخانیک و دہنگیکی گہورہ لہناوی ہر دن ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ﴾ وہ ہندیکیشیانمان بہ ناخی زہوی داہردہ خوارہ وہ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ أَعْرَفْنَا﴾ وہ ہندیکی ترمان لہوان لہ دہریادا نو قم کرد ﴿وَمَا كَانُوا يَنْظُرِيهِمْ﴾ خواستہ می لہ نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویمان ستہ میان لہ خویمان کرد ﴿مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً﴾ ویتہی کہسانی کہ بیجگہ لہ خوا بہر ستر او انیک ہو خویمان دادہ نین ﴿كَعَمَلِ الْعَنَكَبُوتِ إِذَا ذُكِّرَتْ بِبَيْتٍ﴾ وہ کو جالجالو کہ وایہ کہ مالیکی (ہو خوئی) بہ خساند وہ ﴿وَإِنْ أَوْهَنْتِ الْبُيُوتُ لَبِثَتْ الْعَنَكَبُوتُ﴾ کہ بہ راستی لاوازترین مال مالی جالجالو کہ بہ ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نہ گہر بزائن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ بنگومان خوا دہ زانی ﴿مَنْ يَدْعُو مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ نہوان لہ جیانی خواچی دہہرستن و ہاوری لہ دہ کن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و ہر نہ و (خواہ) زانی بہ دہسہ لانی کار دروست ﴿وَنَبِّئُكَ أَنَّ مَثَلَ قَصْرِ لُوطٍ لِّإِسْمٰی﴾ نہ و ویتہ و نمو و نانہ ہو خہ لکی دینہ وہ ﴿وَمَا يَعْزِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾ تہنہا زانابان لہوانہ تیدہ گہن ﴿خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ خوا ناسمانہ کان و زہوی بہ حق و راستی دروست کرد وہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِيْنَ﴾ بہ راستی لہوہدا بہ لگہ ہبہ ہو ہر واداران ﴿أَنْتَ مَا أَرْجَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْعَذَابِ﴾ بیخوینہر وہ نہ و قورٹانہی کہ وہ حی کراوہ ہوت ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ﴾ وہ نویژ بکہ ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ بنگومان نویژ بہر گری (نویژ گہر) دہ کات لہ کاری ناشیرین و ناہسہ نہ (خراہہ) ﴿وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ وہ زیکر و یادی خوا گہورہ ترہ (لہہ موو شتیک) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾ خواش دہ زانیت بہ ہر کاریک کہ تہوہ دہیکہن ﴿

﴿وَلَا تُجِيرُوا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ده‌مقالی و موجداه‌له‌مه‌کهن له‌گه‌ل خاوه‌نی کتیه‌ناسمانیه‌کاندا
 ﴿إِلَّا بِالَّذِي هُوَ أَحْسَنُ﴾ به‌جوانترین شیوه‌نه‌ینت ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ جگه‌له‌وانه‌یان که
 ستمیان کرد (له‌ئیه) ﴿وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ وه (به‌خاوه‌ن کتیه‌کان) بلین باوه‌رمان هیناوه
 به‌وه‌ی نیردراوته‌خواره‌وه‌بؤ‌ئیمه ﴿وَأَنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و (به‌وه‌ش) نیردراوته‌خواره‌وه‌بؤ‌ئیه
 ﴿وَاللَّهُمَّ أَنْتَ أَهْلُكُمْ وَجَدُ﴾ وه‌خوای ئیمه و خوای ئیه‌به‌کیکه ﴿وَنَحْنُ لَكَ مُسْلِمُونَ﴾ وه‌ئیمه‌بؤ‌ئیه
 (خوا) گهردن که‌چین ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ هه‌روه‌ک (بنیغه‌مبه‌رانی پیتشو) قورئانمان
 بؤ‌تو (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) نارد‌ه‌خواره‌وه ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِ الْكِتَابِ﴾ جائه‌وه‌که‌سانه‌ی که
 کتیبمان پیداون ﴿يَوْمُئِذٍ يَوْمَ﴾ (هه‌ندیکیان) باوه‌ر به‌و (قورئانه) ده‌هینن ﴿وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ﴾
 وه‌له‌مانه‌ش (بت به‌رسته‌کانی عه‌ره‌ب) که‌سانی بر‌وای بی‌ده‌هینت ﴿وَمَا يَجْعَلُ يَدَايَهُمَا إِلَى الْكُفْرِ﴾
 ته‌نها بی‌باوه‌رانی (رؤ‌چوو) دان‌ناتین به‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌دا ﴿وَمَا كُنْتَ تَسْأَلُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه‌تو (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) پینش ئهم (قورئانه) هیچ کتیبیکت نه‌ده‌خوینده‌وه ﴿وَلَا تَحْطُطُ رِيسَمًا﴾
 وه‌به‌ده‌ستی راست نه‌تنو‌سیوو ﴿إِذَا لَزَبْتَ الْقَطْرُ﴾ (ئه‌گهر واپویه) ئه‌و کاته‌ناراسته‌کان
 (بی‌بر‌وایان) ده‌که‌وتنه‌گومانه‌وه ﴿بَلْ هُوَ آتٌ بَشَرٌ﴾ (نه‌خیر وانییه‌گومان ده‌بن) به‌لکو قورئان
 نیشانه‌کانی ناشکران ﴿فِي صُورِ الْذِّبِ أَوْثَرُ الْعِلْمِ﴾ له‌دل و ده‌رونی که‌سانیکدایه‌که‌زانستیان بی
 دراوه (له‌لایه‌ن خاوه) ﴿وَمَا يَجْعَلُ يَدَايَهُمَا إِلَّا الْقَطْرُ﴾ ته‌نیا سته‌مکاران دان‌ناتین به‌نیشانه‌کانی
 ئیمه‌دا ﴿وَقَالُوا لَا أَنْزِلَ عَلَيْهِ إِلَّا نَارٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ وه‌ووتیان ئه‌وه‌بؤ‌چهند موعجیزه و به‌لگه‌به‌ک
 دانا‌به‌زینری بؤ‌سه‌ری (موحه‌ممه‌د ﷺ) له‌لایه‌ن به‌روه‌ر‌دگاریه‌وه ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلْكَتُ عَنْ اللَّهِ﴾ بلین
 (بیان هینانه‌خواره‌وه‌ی) موعجیزه‌کان ته‌نیا له‌لایه‌ن خاوه‌یه ﴿وَأَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ وه‌به‌راستی
 من نه‌نها ترسینه‌ریکی ناشکرام ﴿أَوْفَرَكْنَاهُمْ﴾ ئایا بؤ‌ئیه‌وان به‌س‌ئیه ﴿أَنَا أَنْزَلْنَاهُ﴾
 الْكِتَابَ يُقَالُ عَلَيْهِمْ که‌ئیمه قورئانمان نارد‌وته‌خواره‌وه‌بؤ‌سه‌ر‌تو، ده‌خوینده‌وه‌به‌سه‌ریاندا
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَكَرْهُ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی لهم قورئانه‌دا به‌زه‌یی و په‌ند و ناموزگاری
 هه‌یه‌بؤ‌باوه‌ر‌داران ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ بلین (بیان) خوا به‌سه ﴿بِتَنِي وَبِتَكْشَفُهُ شَهِيدًا﴾ بؤ‌شایه‌تی
 دان‌له‌نیوان من و ئیه‌وه‌دا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ده‌یزانی
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ وه‌که‌سانی که‌باوه‌ریان هیناوه‌به‌به‌تال و بی‌باوه‌ریون به‌خوا
 ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ته‌نها ئه‌وانه‌ن زه‌ره‌رمه‌ندان ﴿﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ به پهلای داوای (هیتانی) سزات لی ده کهن ﴿وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾
 نه گهر ماوه ی دیاری کراو نه بوايه (بۆ سزادانی نه وانه) بینگومان سزاکه بیان بۆ ده هات ﴿وَلَمَّا يَسْتَعْجِلُونَكَ﴾
 وه به راستی له ناکاودا نه و سزایه بیان بۆ دی که نه وان ههستی پی ناکهن ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ﴾
 بِالْعَذَابِ﴾ به پهلای تو داوای (هیتانی) سزا ده کهن ﴿وَلَمَّا يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ که به راستی دۆزه خ
 دهوری کافرانی داوه ﴿يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ﴾ له پورژیکدا سزا دایان ده پوشتی ﴿مِنْ قُرْفِهِمْ مِمَّنْ﴾
 نَحَّى أَرْجُلَهُمْ﴾ له لای سه ریانه وه و له زیر پینانه وه ﴿وَيَقُولُ دُوْرًا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه (خوا) ده فهرموی:
 بچیزن تۆله ی نه و کرده وانه ی که له دونیادا ده تان کرد ﴿يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی بهنده کانم که
 باوه رتان هیناوه ﴿إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ﴾ بینگومان زهوی من بان و فراوانه ﴿فَإِنِّي فَاتِكُونُ﴾ که واته ههر
 من بهرستن ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾ هه موو کهس مردن ده چیژی و ده مرئی
 پاشان بۆ لای ئیمه ده گهرنرنه وه ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کهسانی که باوه ریان
 هیناوه و کرده وه چاکه کانیاں کردوه ﴿الَّذِينَ كَانُوا عَلَىٰ الْإِيمَانِ﴾ سویند به خوا له کۆشکه بهرزه کانی
 به هه شتدا نیشته چییان ده که یں ﴿عَقَرِي مِنْ حَيْثُ الْآلِهَةُ﴾ که پروباره کان به ژیریاندا دین و ده چن
 ﴿حَدِيدٍ فِيهَا بَاقِرٌ اتَّخَذَ إِلَهُهُمُ إِلَٰهًا﴾ بی برانه وه تیابدا ده میتنه وه نای چهند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا عَلَىٰ الْإِيمَانِ﴾
 صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ نه وانه ی دانیان به خویاندا گرت و تهنها پشتیان به پهروهر دگاریان
 به ست ﴿وَكُلُّ أُنثَىٰ ذَائِقَةُ الْعَذَابِ﴾ زور گیان له بهر (زینده وه) هدییه پۆزی خوی هه لئاگرئی
 و کۆی ناکانه وه (بۆ داهاتوو) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُنَّ آيَاتُ﴾ خوا پۆزی نه و (گیان له بهرانه و) و ئیوه بيش ده دات
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نه وه بیسه ری زانا ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ سویند
 به خوا نه گهر بهر سیار له و (بی باوه رانه) بکه یست کی ئاسما نه کان و زهوی دروست کردوه
 ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و پۆز و مانگی رامه هیناوه و خستویه تیه خزمه تیانه وه ﴿لَقَوْلِ اللَّهِ قَاتِلْهُ فَاخْتُلِفُوا﴾
 بینگومان ده لئین خوا ده ی که واته چۆن (له بهرستنی خوا) لادراون ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾
 وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ خوا پۆزی فراوان ده کات بۆ ههر کهس له بهنده کان که بیهوی یا بۆی کهم ده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ﴾ وه نه گهر بهر سیاریان لی
 بکه یست ﴿مَنْ مَّنَّالُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ کی له ئاسما نه وه باران ده بارینی ﴿فَأَنخَبُوا إِلَى الْأَرْضِ مِنْ غَيْرِهَا﴾ نه مجا
 به و بارانه زهوی مردووی پی زیندوو ده کاته وه ﴿لَقَوْلِ اللَّهِ﴾ بینگومان ده لئین خوا ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 (نه ی موحه ممه د) بلی هه موو سوپاس ههر بۆ خوايه ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زۆر به بیان
 ژیریان به کار ناهیتن

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ﴾ و ده ژبانی هم دنیایه تنه‌ها را باور دنیکی بی هووه و یاری (منالانته) ﴿وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ﴾ و ده به راستی مالی قیامت هه ره وهیه ژبانی (راسته‌قیته) ﴿لَوْ كُنَّا نَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نه‌وان بیانز انیایه ﴿إِنَّا نَكْبُوْا فِي الْفُلْكِ﴾ نه‌مجا کاتی نه‌و (بی باوه‌رانه) سوار که‌شتی ده‌بن ﴿وَدَعَوْا آلَهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (و ترسان له نو قم بوون) تنه‌ها هاوار له خوا ده‌کن به دلسوزی و گهر دن که‌چیوه ﴿فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ﴾ که‌چی کاتی خوا پرزگاریان ده‌کات و ده‌گه‌نه‌وه ووشکانی ﴿إِنَّا هُمْ نُرْسِلُونَ﴾ کتوپر نه‌وان هاویه‌ش بو خوا داده‌نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَيَتَمَتَّعُوا﴾ (وازیان لی بهیته) با دان نه‌نین به‌وه‌ی نیمه پیمان‌دان، وه له‌زمت به‌ن له ژبان ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا له‌مه‌ولا ده‌زائن (نه‌نجامی نه‌و کرده‌و خرابانه‌یان چی ده‌بن) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِيهِمْ مِّنْ ذَنبُورٍ مَّاءٍ مَّوَّاهٍ﴾ (اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّاءٍ) که‌ نیمه (شاری مه‌ککه) مان کردوته جینگایه‌کی ریز گیرای بی ترس وپر ناساشیش ﴿وَيَتَخَفَتِ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ﴾ له کاتیکدا له ده‌ور و به‌ری نه‌واندا خه‌لک ده‌فریتریت ﴿أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ﴾ ده‌ی نایا باوه‌ر به‌به‌تال ده‌هینن ﴿وَيَعْتَمِدُونَ عَلَىٰ التَّكْوِينِ﴾ وه‌سپله‌ وپی نه‌زائن به‌رامبه‌ر نیمه‌ته‌کاتی خوای گه‌وره ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کی له‌و که‌سه‌سته‌مکار تره‌که‌درو به‌ده‌م خواوه‌هه‌لده‌به‌ستی ﴿أَوَكَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ﴾ یا باوه‌ر نه‌هینن به‌ثابینی راست کاتی بوی هات ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لَّهِمْ كَفْرًا﴾ نایا جینگای مانه‌وه بو بی بر و ابان له‌دوزه‌خدا نیه ﴿وَالَّذِينَ جَعَلُوا فِتْنَةً﴾ وه‌که‌سانی که‌له‌پیناو ره‌زامه‌ندی نیمه‌دا تیکوشانیان کرده‌وه ﴿لِيَهْدِيَهُمْ جُتُوبًا﴾ به‌راستی رینموونیان ده‌که‌بن بو رنگا چاکه‌کاتی خومان ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه‌بینگومان خوا له‌گدل چاکه‌کار اندایه ﴿

سوره‌ی ﴿الزُّمَرُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الزُّمَرُ﴾ به (تعلیف، لام، میم) ده‌خوینتریت‌وه‌خوا زاناتره‌به‌مانا که‌ی بو زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿عَلَيْهِ الزُّمَرُ﴾ رقوم شکپتران و ژیر که‌وتن (فارس زال بوو به‌سه‌رباندا) ﴿فِي آدْنِ الْأَرْضِ﴾ له‌نزیک ترین خاکیان (له‌مه‌ککه‌وه‌یا له‌ولاتی فارس‌وه) ﴿وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عِلِّيَّهِمْ﴾ وه‌رقومه‌کان دواي تیشکانیان ﴿سَبْعِينَ﴾ له‌داهاتوودا سه‌ره‌ده‌که‌ون (به‌سه‌ر فارس‌ه‌کاندا) ﴿فِي يَضَعُ سِنَّةً﴾ له‌ماوه‌ی چهند سالیکدا (له‌نیوان ۳ تا ۹ سالدا) ﴿فَلِلَّهِ الْأَثَرُ مِنْ قَبْلُ وَبَعْدُ﴾ هه‌موو کاروبار تنه‌ها به‌ده‌ست خویبه‌له‌پیش (سه‌ره‌که‌وتن) وله‌دوا (سه‌ره‌که‌وتیش) ﴿وَلَوْ مِدَّ نَفْحُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه‌له‌و روزه‌ی (رقومه‌کان سه‌رده‌که‌ون) نیمه‌انداران دلخوش ده‌بن (چونکه‌رقومه‌کان خاوه‌ن نامه‌ی ناسمانی بوون) ﴿يَقْصُرُ اللَّهُ﴾ به‌سه‌رخستنی خوا (بو رومه‌کان) ﴿تَصْرُفُ مَنَافَاً﴾ خوا هه‌ره‌که‌سی بویت سه‌ریده‌خات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌هه‌ره‌ه‌وزالی بالاده‌ستی میهره‌بانه ﴿

﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يُلْخِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ * نه‌وه به‌لئنی خوابه (که برّومه‌کان سهریخات) خوابیش پنجه‌وانه‌ی به‌لئنی
 خوی ناکات ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ * به‌لام زوربه‌ی خه‌لک نازانن ﴿يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ * تنه‌هار و‌اله‌تی هم‌زیانی دنیا ده‌زانن ﴿وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ﴾ * به‌لام بی‌ناگان له‌پوژی
 دوابی ﴿أَوَلَمْ تَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِكُمْ﴾ * ئایا نه‌وانه له‌ده‌روونی خویندا بیرسان نه‌کردوته‌وه ﴿فَخَلَقَ اللَّهُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ * که‌خوئاسمانه‌کان و‌زه‌وی و‌نه‌وه‌ی له‌نیوانیاندایه‌دروستی نه‌کردوه
 ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ * به‌هق و‌رامستی نه‌ییت، وه‌بزماره‌یه‌کی دیاری کراو ﴿وَأَكْثَرُ مِنَ النَّاسِ
 يَیْغُمُونَ زُورِيكَ لَهْ خَه‌لْک﴾ * یلق‌آی زینه‌ی لگ‌یوت * باوهریان نه‌به‌خزمت په‌روهره‌گاریان بگه‌ن
 (له‌دوار و‌زدا) ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ * ئایا نه‌وان به‌سهرزه‌ویدانه‌گه‌راون ﴿فَيَظُنُّوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ
 مِن قَبْلِهِمْ﴾ * بز نه‌وه‌ی بیین سهر نه‌نجام نه‌وه (گه‌لانه‌ی کافر بوون) له‌پیش نه‌مان چون‌بووه ﴿كَانُوا
 أَتَقَدِّمُتْهُمْ قُوَّةً﴾ * که‌زور به‌هیزتر بوون له‌نه‌مان (له‌خه‌لکی مه‌ککه) ﴿وَأَنزَلْنَا الْأَرْضَ﴾ * وزه‌ویان
 کینلا (بز کشت و‌کال) ﴿وَعَمَّرُوهُمَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَّرُوهُمَا﴾ * و‌ئاوه‌دانیان کرده‌وه زیاتر له‌مان ﴿وَجَعَلْنَا
 رُسُلَهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ * وه‌پتغه‌میدرانیان بز هات به‌موعجیزه‌پووته‌کاته‌وه ﴿فَمَا كَانَتِ اللَّهُ يُظْلِمَهُمْ﴾ *
 بزیه‌خواسته‌می‌لن نه‌کردوون (که‌له‌تاوی بردوون) ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ * به‌لام خو‌یان
 سته‌میان له‌خو‌یان کرد ﴿ثُمَّ كَانَتِ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَتَوْا السُّورَةَ﴾ * باشان چاره‌نووسی نه‌وانه‌ی که‌تاوان
 و‌خراپه‌یان کرد سه‌خترین سزایه (که‌دوزخه) ﴿أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ * له‌بهر نه‌وه‌ی باور‌یان نه‌هیتا
 به‌نایه‌ته‌کانی خوا ﴿وَكَانُوا بِآيَاتِهِمْ مُّزْمِرِينَ﴾ * وه‌همیشه‌گالته‌یان بی‌ده‌کرد ﴿اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ * خوا
 له‌سهره‌تاوه (ناده‌می) دروست‌کرد ﴿فَتُحْيِيهِمْ﴾ * وه‌له‌پاش (مردنیش) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿فَرَأَيْتُمُ مَّا تَدْعُونَ
 يَاشَان بَوْلَی نه‌وه (خوا) ده‌گه‌رتنه‌وه ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ * وه‌نه‌وه‌ی پوژه‌ی قیامت هه‌لده‌سی
 ﴿يَنبُتُ الشَّجَرُونَ﴾ * تاوانباران غه‌مبار و‌نائومید ده‌بن ﴿وَنَرَىٰ كُلَّ أُنَاسٍ شَرًّا بِهَمَّ شُقَّتْ﴾ * بیگومان له
 ناو په‌رستراوه‌کاتیاندا تگا‌کارانیک نه‌بو نه‌وان ﴿وَكُلُّ أُنَاسٍ بِرَكْبِهِمْ ذُكَرَاتٍ﴾ * و‌نه‌وان بی‌باوهر
 ده‌بن به‌په‌رستراوه‌کانیان (که‌کردبوونیان به‌هاوبه‌شی خوا) ﴿وَنَوْمًا تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ * نه‌وه‌ی پوژه‌ی
 که‌قیامت هه‌لده‌سی ﴿يَوْمَ يَنفَقُ رُسُلُكَ﴾ * (خه‌لک) له‌وه‌پوژه‌دا جیاده‌بنه‌وه‌له‌یه‌کتر ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ * نه‌مجا که‌سانی که‌باوهریان هیتاوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کردوه ﴿فَهُمْ فِي
 رَوْضٍ يُّخْرَجُونَ﴾ * نه‌وان له‌به‌هشتدا دلخوش ده‌کرتن ﴿

﴿وَأَمَّا الْيَتِيمَ فَكْرًا وَوَصَّيْنَا الْإِسْرَافَ﴾ به لام نهوانه ی بین باوهر بیوون و دانیان نه دهنه ﴿يَتْلُوتِ ذَاتِ الْأُنثَىٰ﴾
 به نیشانه کانی نیمه و گدیشتن به پوزی دواپی ﴿فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾ ناهه وانه له سزای دوزهخ
 دا ناماده ده کرتین ﴿فَسَبِّحْ لِلَّهِ﴾ نه مجا پاک و بیگهردی خوا بلین ﴿حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ﴾ کاتی
 تیاره نان لی دیت، وه کاتی به یانیتان لی ده بیته وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه سوپاس ههر
 بز خوا به له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَعَشِيَآ وَحِينَ تَضَاهُونَ﴾ وه (پاکی و بیگهردی خوا بلین) له شه ودا
 و کاتی نیوه پوتان لی دیت ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ (خوا) زیندوو له مردوو
 ده ردینی و مردوو له زیندوو ده ردینی ﴿وَيُخْرِجُ الْأَعْمَىٰ بَعْدَ مَوْتِهِا﴾ وه زهوی زیندوو ده کاته وه له پاش
 مردن و وشك بوونی ﴿وَيُكَذِّبُ الْفَاجِرُونَ﴾ وه ههر به و جوهره تیره شس ده ده هیترین (له گوره کانتان) ﴿وَمِنَ الْإِنسَانِ أَنِ اتَّخَذَ كُفْرًا﴾ له نیشانه کانی نهو (خوا به) که تیره ی له خاک دروست کردوه
 ﴿ثُمَّ إِذَا أَشْمَرَ بَشَرًا تَتَشَبَّهَ رُوحًا﴾ له پاش (ماوهیهك) کتوپر تیره ناده مین و بلاو بوونه ته وه له زه ویدا ﴿وَمِنَ الْإِنسَانِ أَنِ اتَّخَذَ كُفْرًا﴾ وه له نیشانه کانی نهو (نیشانه کانی خوا به) که بوی دروست کردوون
 ﴿مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَرْوَاحًا تَلْفُتُونَ الْإِنْسَانَ﴾ له (ره گه زی) خوتان هاوسه رانیک بۆ نه وه ی نارام بگرن له لایان
 دا ﴿وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةَ وَرَحْمَةٍ﴾ وه خوشه ویستی و به زه یی خستونه نیتوانان ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ﴾
 یتق گرونت ﴿بِهِرَاسَتِی له وه دا به لگه و نیشانه ی زور ههیه بۆ کهسانی که بیرده که نه وه ﴿وَمِنَ الْإِنسَانِ﴾
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه له نیشانه کانی (دهسه لاتی) نه وه دروست کردنی ناسمانه کان و زهوی
 ﴿وَأَخْتَلَفَ الْأَلْسِنَیْکُمْ وَاللُّوْغَیْکُمْ﴾ و جیاوازی زمانان و ره گه زتان ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ یَعْلَمُونَ﴾ به راستی
 له وه دا (باسکرا) به لگه ی زور ههیه بۆ زانایان ﴿وَمِنَ الْإِنسَانِ مَنَافُکُ بِالْبَیْلِ وَالْأَهْلِ﴾ وه له نیشانه کانی
 نه وه، خه و تشان به شهو و پوزدا ﴿وَأَبْغَاؤُکُمْ مِّنْ قُضَیْبٍ﴾ وه هو لدانسان (له پوزدا) بۆ به هره
 وه رگرتن له به خششی (پوزی) خوا ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ یَسْمَعُونَ﴾ به راستی له وه دا به لگه و
 نیشانه ی زور ههیه بۆ کومه لی بیستن ﴿وَمِنَ الْإِنسَانِ مَنَافُکُ بِالْبَیْلِ وَالْأَهْلِ﴾ له نیشانه کانی
 (خوا به) که هه وره بروسکه تان نیشان ده دات بۆ ترسان و نومیذ (ترسان له هه وره بروسکه و نومیذ
 بارانبارین) ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ مِنَ السَّمَآءِ مَاءً﴾ له ناسمانه وه باران ده باریننی ﴿فَیَخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که
 زهوی دوا ی مردنی به هوی لهو بارانه وه ده پوزیننه وه ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ﴾ به راستی له وه دا (که باسکرا)
 ﴿لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُونَ﴾ چهند به لگه و نیشانه ههیه بۆ نهوانه ی ژیریان به کار ده هیتن ﴿﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ و ه له نیشانه کانی نه وه ﴿أَنْ تَقُومَ السَّعَةُ وَالْأَرْضُ بَاقِرَةٌ﴾ که ناسمان و زهوی بدفرمانی ته و
 وه ستاون ﴿ثُمَّ إِذَا دَعَا كُرْدُ قَوْمٍ مِنَ الْأَرْضِ﴾ پاشان کانی (له پوژی دواییدا) له زهوی یه وه بانگستان ده که ن
 ﴿إِذَا انشَرَّتْ عُثْرُجُونَ﴾ یه کسره ثیوه (له گوره کاشان) دینه دهر وه ﴿وَلَهُمْ فِي السَّحَابِ وَالْأَرْضِ﴾ نه وه
 له ناسمانه کان و زهوی دایه تنها هی خوایه ﴿كُلُّ لَه قَمِيُونُ﴾ هموویان هر بۆ نه و (خوا) گهر دن
 که چن ﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ نه و (خوا) زاتیکه بهدی هینانی دهس پیکردوه ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾
 له پاشان (دوا مردنی) دووباره دروستی ده کاته وه ﴿وَهُوَ أَقْوَمُ عَلَيْهِ﴾ نه و (دروست گردنه وهی دووهم)
 لای خوا ناسان تره ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّحَابِ وَالْأَرْضِ﴾ و هر بۆ نه وه (همو) سیفهدنیکی بهر زو
 بلند له ناسمانه کان و زهویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و هر نه وه زانی کار دروست ﴿صَرَبَ لَهُ كُرْ﴾
 قَتَلًا مِّنْ أَنْفِكَ ﴿خوا) نمرونه به کشان له خودی خزاندا بۆ ده هیتیه وه ﴿هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ﴾
 أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ ﴿نایا له بهنده کاشان دا هاویه شانیک ههیه بۆ ثیوه ﴿فِي مَا رَزَقْتُمْ كُمْ فَاشْكُرُوا﴾
 سَوَاءً ﴿له و پوژی و سامانهی به ثیوه مان دا بسو به جوژی ثیوه و نه و به ندانه تیایدا یه کسان بن
 ﴿تَحْمِلُوهُمْ كَخِفَتِ كُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ و له وان ده ترسن (حسایان بۆ بکن) و ه کو ترستان له کهسانی وهك
 خوتان ﴿كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نابه و جوړه نیشانه کان پوون ده که یته وه (به درژی باسی ده که بن)
 ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ کهسانی زیربان به کار ده هین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَهْوَاءُ هُمْ﴾ (وازیان لی
 بیته) به لکو نه وانهی سته میان کرد شوین ناره زووی خویان که و تن ﴿يَغْتَرِبُوا﴾ بی شاره زایی و نه زانانه
 ﴿فَمَنْ يَهْدِي مِّنْ أَهْلِ اللَّهِ﴾ نه و مجا کی (ده توانی) رینموونی که سنی بکات که خوا گومرای کردی
 ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ تَصَرُّفٍ﴾ له کاتیکدا بۆ نه وان هیچ یار مه تی دهر نیک نیه ﴿وَأَفْرَجْتَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفًا﴾
 که واته پرووی خوت رنک بکه ره ناینی ئیسلام و پاک و راست بۆ خوا ﴿فَطَرَتِ السَّوَاءُ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا﴾
 (شوین ناینی) یه کتاپه رستی بکه وه، نه و ناینه ی که خوا ی گه و ره (له سه ره تاوه) فتره تی پاکی
 مرفقی له سه ره دروست کردوه ﴿لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ ناین و دروستکراوه کانی خوا هیچ جزو
 گودانی بۆ نی به ﴿ذَٰلِكَ الَّذِي يُفْتَنُ﴾ نه و (نایینه ی باسکرا) هر نه وه نایینی رنک و راسته
 ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به ی ناده می نازان ﴿مُتَّبِعِينَ الْآيَةِ وَالْأَمْرِ وَالْهَمَامِ﴾
 الصَّلَاةَ ﴿به توبه کار به وه شوین ناین بکه ون، و بۆ لای خوا بگه رینه وه و هر له ویش بترسن،
 و به چاکی نوژه کاشان نه نجام بدن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِمَّنْ أَلْمَنُوا﴾ و له هاویه ش دانهران مه بن ﴿مِّنَ الَّذِينَ قَرَأُوا بَيِّنَاتٍ﴾
 له وانهی که نایینه که یان به ش به ش کرد ﴿وَكَاذِبِينَ﴾ و بوون به چند کومه ل
 و ده سته یه که وه ﴿كُلُّ جُزْءٍ مِّمَّا أَلْمَنُوا فَيُخَوَّنُ﴾ هر کومه لکیان به و (نایینه ی) خویان دلخوشن ﴿

﴿وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرٌّ﴾ و ه هه کاتی زبان (و گران ی و بی بارانی) بکهوی له خه لکی (هاوبهش دانهر یو خوا) ﴿دَعَاؤُهُمْ قُنُوتُهُمْ﴾ هاوار یو بهر و ردگار یان ده بن و یو لای نه و ده گه پرته وه ﴿ثُمَّ إِذَا أَفْهَمُ رِقَّتُهُ رَخْمَةً﴾ پاشان کاتی له لایه ن خویه و ه ره حمه ت و زیانی خو شیان پی بدات ﴿إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ﴾ کتوپر دهسته یهك له وان ﴿بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ﴾ هاوبهش یو بهر و ردگار یان داده تین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لینان گه ری) با سپله و پی نه زان بن و دان نه تین به و چا کانه ی که نیمه پیمان داوون ﴿فَتَقَسَّعُوا﴾ جا بار ابوترن وله زه ت وهر گرن له زیان ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ ته مجا له مه و دوا ده زانن (چیتان به سه ر دیت) ﴿لَمْ أَزَلْ أَعِيتُهُمْ سُطُلًا﴾ ثایا بهلگه یه کمان یو نار دوون ﴿فَهُوَ يَنْكَغِمُ مِنْ أَكُنَا يَوْمَ يُشْرِكُونَ﴾ که ده ر باره ی نه وه ی نه وان کر دویانه ته هاوبهشی خوا بدوی؟ ﴿وَإِذَا أَفْهَمَ النَّاسُ رَحْمَةً﴾ و ه کاتی ره حمه ت و چا که یهك به خه لک به ده بن ﴿فَرَحُّوا بِهَا﴾ پنی دلخوش ده بن ﴿وَإِنْ تُصِيبْهُمْ شَيْئٌ﴾ و ه نه گه ر زیاننکیان نوش بیت ﴿يَمْلَأَنَّ أُلْبُوبَهُمْ﴾ به هوی کرده وه ی خرابانه وه ﴿إِذَا هُمْ يَقْطِرُونَ﴾ کتوپر بی هیوا ده بن (له به ره یی خوا) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ﴾ ثایا نه واته نه یان زانیوه که به راستی خوا ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ روزی فراوان یان که م ده کات یو هه ر که س که به یه ونث ﴿لَا يَفِي ذَلِكَ إِلَّا قَلِيلٌ مِّمَّا يُكْسَبُونَ﴾ بنگومان له وه دا (باسکرا) چه ندین بهلگه هه یه یو نه وانه ی با وهر ده هینن ﴿فَوَاتٍ ذَا الْقُرْنَىٰ حَقَمَهُ﴾ که واته خرم مافی خوی پی به ده ﴿وَالْأَسْكِنُ وَكَانَ السَّبِيلُ﴾ هه ر وه ها هه زار و رینوارانی که م ده ست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ﴾ نه وه یو که ساتنیک ره زامه ندی خوابان ده وی چاکتره ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و هه ر نه واته ن رزگار بووان ﴿وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن شَيْءٍ﴾ نه وه ی به ناوی سوود دا واته نه (به خه لکی) ﴿لِيَرْزُقُنِي أَهْلِي مِنَ النَّاسِ﴾ یو نه وه ی زیاد بی له مال و سامانی نه و خه لکانه دا (زیاتر له وه دا واته نه پنیان بتان ده ته وه) ﴿فَلَا يَرْزُقُكَ اللَّهُ﴾ نه وه لای خوا هیچ زیاد ناکات (پاداشتی نیه) ﴿وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن شَيْءٍ﴾ و ه هه ر زه کات و خیرنیک که دا واته نه و ﴿يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ﴾ مه به ستان ته نها ره زامه ندی خوا بووه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُصْلِحُونَ﴾ شاه واته نه (پاداشتیان) چه ند جاره ده که به ته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّن رُّزُقِكُمْ﴾ خوا زاتنیکه نه وه ی به دی هینا وه له پاشان روزی پی داون ﴿لَتَرْيَبُنَّكُمْ بِمِجَابِحِكُمْ﴾ دواتر ده تان مرتضی له پاشان زیند ووتان ده کانه وه ﴿هَلْ مِنْ شَرِكٍ لِّكَ مِن شَيْءٍ﴾ ثایا هیچ یهك له و هاوبه شانه ی یو خوانان دانه نا هه یه ﴿يَقْعَلُ مِن دَلِيقِهِ﴾ یی شئی ﴿هَبِجْ شَيْئًا لِّه واته نه (ی خوا) بکات ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاکی و به روزی یو خوا له وه ی نه وان ده یکه نه هاوبهشی ﴿مَّا هَرَفْنَا فِي إِلَٰهِ وَاخِرِ﴾ خراپه (به لا و شینوان و ده رد) له و شکاتی (زه وی) و ده ر یادا ده ر که و ته وه ﴿يَتَاكَبَّتْ أُيُودِي النَّاسِ﴾ به هوی نه و خرابانه ی خه لکی کر دویانه ﴿لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا﴾ یو نه وه ی (توله ی) هه ندی له و (خرابانه ی) کر دویانه پنیان به جه ری ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ یو نه وه ی بکه پرته وه (له خراپه کاری) ﴿

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نهی موحدهمه) ﴿بَلْسَىٰ بَهْزَهْ ویدا بگهرین﴾ ﴿فَافْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ﴾
 ته‌مجا سه‌رنج بده سه‌رنه‌نجامی نه‌وانه‌ی له‌پیش (فتوه‌وه) بوون چون بوو ﴿كَانَ أَكْثَرُهُمْ قَشْرِكِينَ﴾
 كه زوربه‌یان هاوبه‌ش دانه‌ر بوون بوق‌خوا ﴿فَافْظُرُوا وَجْهَكَ لِلَّذِينَ الْقَبِيرُ﴾ كه‌واته پرووی خوت بکه‌ره
 ثابینی ریشک و راست ﴿مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ له‌پیش نه‌وه رۆزی بیت ﴿لَا تَمُرُّ لَهْ مِنْ آتِهِ﴾ له‌لایه‌ن
 خواوه كه گپ‌انه‌وه‌ی بونیبه ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْعُورُ﴾ له‌و رۆزه‌دا خه‌لکی جیانه‌بنه‌وه له‌یه‌کتر ﴿مَنْ كَفَرَ
 فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ﴾ هه‌ر که‌س بی باوه‌ر بووبی نه‌وه (توله‌ی) بی باوه‌ری به‌که‌ی له‌سه‌ره ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 هه‌ر که‌س پیش کرده‌وه‌ی چاکسی کردیت ﴿فَإِلَّا تَصْهَرُ لَهُمْ دُورُ﴾ نه‌وه شوین بوق‌خوبان (له‌به‌ه‌شتدا)
 ناماده ده‌که‌ن ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بوق‌نه‌وه‌ی که‌سانی كه باوربان هیتاوه‌و کرده‌وه‌ی
 چاکبان کردوه‌و پاداشتیان بدانه‌وه ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له‌میه‌ره‌بانی و چاکه‌ی خوی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾
 به‌راستی نه‌و (خوا) بی باوه‌رانی خوش ناوی ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ وه‌له‌نیشانه‌کانی نه‌و (خواه)
 ﴿أَن يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ﴾ كه‌چه‌ند بایه‌کی مژده‌ده‌ر (به‌بارینی باران) ده‌نیری ﴿وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ بوق‌نه‌وه
 هندی له‌(بارانی) به‌زه‌بی خوتنان بی‌بچه‌زی ﴿وَلِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِهِ﴾ وبق‌نه‌وه‌ی که‌شتیه‌کان به‌فرمانی
 خوا (به‌و بایه) پروون و بگهرین ﴿وَلِيُنْفِخُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ وبق‌نه‌وه‌ی به‌دوای رۆزی نه‌و (خوا) دا بگهرین
 (له‌ده‌ریادا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ ناشو کرانه‌بزی‌ری خوا بن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به‌خوا
 به‌راستی پیش تو (نهی موحدهمه) ﴿نَارِدُومَانِهِ﴾ ناردومانه ﴿رُسُلًا لِّيُؤْمِتَهُ﴾ پیغه‌مه‌رانیك بوق‌لای گه‌له‌کانیان
 ﴿فَإِذَا وَجَّهَ رَأْسَهُ بِآيَاتِنَا﴾ ته‌مجا موعجیزه و به‌لگه پروونه‌کانیان بوق‌هیتان (به‌لام باوه‌ریان نه‌هیتا)
 ﴿فَانفَقَتَا مِنَ الَّذِينَ تُجْرَمُونَ﴾ ته‌مجا توله‌مان سه‌ند له‌وانه‌یان تاوانیان کرد ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَضُرَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 وه‌یارمه‌تیدانی باوه‌رداران و سه‌رخستیان هه‌ق و مافیکه‌له‌سه‌رمان ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ﴾ خوا
 زاتیكه نه‌و بایانه‌ده‌نیریت ﴿فَتُفِيرُ سَحَابًا﴾ بوق‌نه‌وه‌ی هه‌وره‌کان بجولیتن (بگهرین) ﴿فَيَنْسُطُهُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ ته‌مجا نه‌و (هه‌وره‌خوا) چون بیه‌وی بلاوی ده‌کاته‌وه به‌ئاسماندا ﴿وَيَجْعَلُ السَّحَابَ﴾ وه
 نه‌و (هه‌وره) ده‌کاته‌و پارچه‌یه‌ك (وکوبان ده‌کاته‌وه له‌سه‌ر به‌کتر) ﴿فَتَرْجَىٰ الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ جَلْدِهِ﴾ ته‌مجا
 ده‌بینی قه‌تره قه‌تره‌ی باران له‌نیوانی هه‌وره‌که‌وه ده‌باریت ﴿فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مِنْ يَسَاءٍ مِنْ سَحَابٍ﴾ ته‌مجا
 کاتی (خوا) نه‌و بارانه‌بیارینی بوق‌وولات وزه‌وی) هه‌ر کام له‌بنده‌کانی که‌بیه‌وی ﴿إِذَا هُمْ يَنْتَشِرُونَ﴾
 کتوپر دلخوش و شادمان ده‌بن (به‌و بارانه) ﴿وَإِن كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَن يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ته‌گه‌ر چی پیش
 نه‌وه‌ی باران به‌سه‌ریاندا بیاری ﴿لَمْ يَلْمِزُوا﴾ بی هیوا و ناو‌مبند بوون ﴿فَافْظُرُوا إِلَى اللَّهِ أَلَمْ يَخْسِبِ اللَّهُ﴾
 ته‌مجا سه‌یری ئاسه‌واری بارانی خوابکه (وه‌ك کشتو کال و گزو گبا و درخت) ﴿كَيْفَ تَحْيِ الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا﴾ چون زه‌وی زیندوو ده‌کاته‌وه دوا‌ی مردن و ووشك بوونی ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ أَمْرٍ مُّوقٍ﴾ به‌راستی
 هه‌ر نه‌و خوا به‌زیندوو که‌ره‌وه‌ی مردووانیشه ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و هه‌ره نه‌ویش به‌ده‌سه‌لانه
 به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ﴿

﴿وَلَيْنِ أَرْسُلَ آيَٰهَا﴾ سونند به خوا نه گهر بایه کی توندی (زهره‌مند) بنیرین ﴿فَرَّادَةٌ تُّضَفَّرُ﴾ جاته و
 (هه‌وره با کشتو کاله که یان) ده‌یین به زهره بووی ﴿لَا تَلُوهَا مِنْ تَعْدِيهِ يَكْفُرُونَ﴾ له‌باش نهو (زیانه)
 هه‌ر ناشو کری ده‌که ﴿فَإِنَّكَ لَا تُشْمِعُ الْمَوْتَى﴾ چونکه به‌راستی تو (نه‌ی موحه‌ممه‌د) ناتوانی
 به‌مردووان (کافران) بیستیتی ﴿وَلَا تُشْمِعُ الْقَبْرَ الدُّعَاءَ﴾ و ناتوانی بانگه‌وازت به‌که‌ران (کافران)
 بیستیتی ﴿إِذَا قُورُؤْمُدِيرِينَ﴾ کاتی روو وهرده‌گیرن لیت به‌هشت تیکردنه‌وه ﴿وَمَا آتَىٰ بِهَٰذَا الْعَمَلِ عَنْ
 صَلَاتِهِ﴾ وه‌تو ریشموونی که‌ری نابینایان نیت (رژگاریان که‌یت) له‌گو مبرایی یان ﴿إِنْ تُشْمِعُ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾ تو ته‌نها به‌که‌سانی ده‌شنه‌ویتی که به‌نیشانه‌کاتی نیمه‌باوهر ده‌هین ﴿فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾
 چونکه نه‌وانه‌گهر دن که‌چن (بو بانگ و فهرمانی تو) ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ﴾ خوا زانیکه
 ثبوه‌ی دروست کردوه له‌لاوازی (لاوازی نوتفه و بیجوو مندالی شیره‌خو) ﴿لَتُرْجَعَلَّ مِنْ تَعْدِيهِ
 ضَعْفٌ قُرَّةً﴾ پاشان دوا‌ی لاوازی به‌هیزی کردون (بوون به‌لاو) ﴿لَتُرْجَعَلَّ مِنْ تَعْدِيهِ قُرَّةً ضَعْفًا وَشِبَّةً﴾
 له‌دوا‌ی به‌هیز کردنتان لاواز و پیرتان ده‌کات ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه‌رچی بریت دروستی ده‌کات
 ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ الْغُيُوبِ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه‌زانای به‌ده‌سه‌لات ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ وه‌روزی قیامت
 هه‌لده‌سی ﴿يُنْفِيسُ الْمُعْرِضُونَ﴾ تاوانباران سونند ده‌خون (له‌دونبادا یا له‌به‌رزه‌خ دا) ﴿مَّا يُؤْتَاغَرُ
 سَاقًا﴾ ته‌نها ساتبک ماونه‌نه‌وه (له‌دونبادا) ﴿كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ﴾ هه‌ر به‌و وینه‌نه‌وان له‌دونبادا
 لادران له‌راستی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ﴾ وه‌که‌سانی که‌زانیاری و نیمانیان بی‌دراوه‌ووتیان
 ﴿لَقَدْ لَدُنَّا فِي كِتَابِ اللَّهِ الْيَقِينَ﴾ سونند به‌خوا به‌راستی ثبوه‌له‌(به‌رزه‌خدا به‌پنی بریاری) نوسراوی
 خوا هه‌تا روضی زیندو و بوونه‌وه‌ماونه‌نه‌وه ﴿فَهَٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ﴾ ته‌مجا ته‌سه‌روضی زیندو و بوونه‌وه‌یه
 ﴿وَأَلَيْسَ لَكُمْ كَثِيرٌ لَّا تَعْلَمُونَ﴾ به‌لام ثبوه‌نه‌تان ده‌زانی (راسته و دینه‌دی) ﴿فَوَسِّمُ الَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ الظَّالِمِينَ
 تَعْدِيَتَهُمْ﴾ جاله‌وروزه‌دا که‌سانیک که‌سته‌میان کردوه، به‌هانه‌و بیانو و هیتانه‌وه‌سو و دیان بی‌ناگه‌به‌نیت
 ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وه‌نه‌وان دوا‌یان لی‌ناکری خوا له‌خویان رازی بکه‌ن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ
 سُونند به‌خوا به‌راستی هیتا و مانه‌نه‌وه‌بو خه‌لکی ﴿فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ له‌م قورئانه‌دا له
 هه‌موو جوهره‌نموونه‌و باسینک ﴿وَلَيْنِ جَهَنَّمَ بِقَاتِلَةٍ﴾ ته‌مجا به‌راستی نه‌گهر نیشانه‌به‌کیان بو‌بیتی
 ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دلنیا بن نه‌وبی بروایانه‌ده‌لین ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ﴾ ثبوه‌هه‌ر ناراست
 و به‌تالن (ته‌مه‌سیحره) ﴿كَذَٰلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ﴾ تا به‌و جوهره‌خوا موهر ده‌نیت ﴿عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌سه‌ر دلی ته‌وانه‌ی که‌بی ناگه‌و نه‌زانن ﴿فَأَصْبَحَ نَازِعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ جاده‌دان به‌خودا بگه‌ه‌یگو مان
 به‌لینی خوا راسته ﴿وَلَا يَسْتَعْجِلُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ تاوه‌کو نه‌وانه‌ی بی‌باوهرن له‌(نایینی) راست لات
 نه‌ده‌ن و بیزارت نه‌که‌ن

سورته‌ی ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَمْدُ﴾ به (تعلیف، لام، میم)، ده‌خوئیرتته‌وه خوازاناتره به ماناکه‌ی بۇ زانیاری زیاتر سه‌یری
سه‌ره‌نای سورته‌ی (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ئەم ئایەتانه له‌ئایەتەکانی
قورئانی پرله‌حیکمەت و دانایی یه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (هوی) ریتموونی و به‌زه‌یین بۇ
چاکه‌کاران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ئەوانه‌ی که‌نوئیر به‌جی دینن و زه‌کات دده‌دن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ هدر وه‌ها باوه‌ری پتەویان به‌رۆزی دوابی هدیە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ئەوانه
له‌سه‌ر ریتموونین له‌لایەن به‌ر وه‌ردگار یانه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌ هدر ئەوان بزگاران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ هەندێ له‌خەڵکی هەیه‌ قسە و باسی بپه‌وه‌ ده‌کری (وه‌ك ئەفسانه
و گۆرائی و موسیقا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ بۇ ئەوه‌ی به‌ته‌زانی خەڵک له‌رینگای خوا گومرا بکات
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌ رینگای خوا ده‌کاته‌ جینگای گالته‌و لاقرتی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ئەوانه‌ سزای
رێسواکه‌ریان بۇ هدیە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌ هدر کاتی ئایەتەکانی ئیمه‌ی به‌سه‌ردا بخوئیرتته‌وه
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ رۆو وه‌رده‌گیریت به‌خۆ به‌گه‌وره‌ زانییکه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
هه‌روه‌ك نه‌ییسنب، یا هه‌روه‌ك له‌ هه‌ردوو گونجکه‌یدا که‌ری بیی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ده‌ی
(ئه‌ی موحەممەد ﷺ) مژده‌ی به‌ده‌ری به‌سزایه‌کی سه‌خت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
بینگومان ئەوانه‌ی باوه‌ریان هیناوه‌ و کرده‌وه‌ چاکه‌کانیان له‌نجام داوه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ بۇ ئەوانه
به‌هه‌شتانی پرناز و نیعمەت هدیە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ هه‌تا هه‌تایه‌ ده‌میتته‌وه‌ تێیدا ئەوه
به‌لێتێکی راسته‌ له‌خواوه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌ هدر ئەو زالی بالاده‌ستی کار به‌جی یه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (خوا) ئاسمانه‌کانی دروست کردوه‌ به‌ی هه‌ج کۆله‌ که‌وه‌ ئەستوونێک که‌ ئیوه
بییسن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌ له‌ زه‌ویدا چه‌ندان شاخی له‌نگه‌ر دا کو تاوی داناوه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ بۇ
ئه‌وه‌ی نه‌تانله‌رزقنی و نه‌جولنی له‌ژیر تاندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ له‌مه‌موو جوړه‌ زینده‌وه‌ریکی تێدا
بلاو کردۆته‌وه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌ له‌ ئاسمانه‌وه‌ بارانمان باراندوه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
به‌هوی ئەو (بارانه‌وه‌) له‌ زه‌ویدا هه‌موو جوړه‌ پوه‌ کیکێ به‌که‌لک و جوانمان پواندوه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ئەمه‌ (باسکرا) دروست کراوی خوا به‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ ده‌ی نیشانم
بدەن ئەو (بت و په‌رستر اوانه‌) ی بینجگه‌ له‌خودان چیان دروست کردوه‌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
(هه‌یچیان دروست نه‌کردوه‌) به‌لکو سه‌تمکاران له‌ گومرای به‌کی ناشکرانان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِسْلَامَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِيمَانَ﴾ نایا نه تان زانیوه که به راستی خوا پر امی هیتاوه بز تان ﴿فَإِنِّي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 نه وهی له ناسمانه کان و نه وهی له زهوی دایه ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ﴾ وه نبعمه ته کانی پر شتووه به سه ر تاندا
 ﴿ظِلِّهِمْ وَآيَاتِهِ﴾ چ دیار و ناشکرا و چ په نهان و نادیاره ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ هه ندی له تاده می
 موجوده له و ده مه قانی ده کات له باره ی خواوه ﴿يَقْتَرِعُونَ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٌ مُّبِينٌ﴾ به بی هیچ زانیاریه ک یان
 پر ینمو ونه ک یان کتینیکی روون و ناشکرا ﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کانی پشان بو تری ﴿أَسْمِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾
 شوین نهو (نایینه) بکه ون خوا نار دوویه تی به خوا ره وه ﴿قَالُوا نَبِّئْ مَا وَجَدْنَاكَ بِهِ يَا رَبِّ﴾ ده لنین نه خیر
 به لکو ئیمه شوین نهو (نایینه) ده که وین که باو با پر انمان له سه ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ﴾
 نه گهر چی شه پتان بانگیان بکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ بز سزای ناگری هه لگیر ساوی دوزخ ﴿وَمَن يُضِلِّهِمْ فَوَيْلٌ لَهُ﴾
 هه ره که سبتک به راستی روو بکاته خوا (ملکه چی فەرمانه کانی نهو بیت)
 ﴿وَهُوَ مُحِيطٌ﴾ و چا که کار بیت (له گو فتار و کر داریدا) ﴿فَقَدْ اسْتَسْكَتَ بِالْقُرْآنِ﴾ نه وه بنگومان
 ده سنی گرنووه به به هیزترین ده سته گیره وه (که به کخوا به رستی و لایینی پیروزی ئیسلامه)
 ﴿وَإِلَّا اللَّهُ عَلَيْهِ الْأُمُورُ﴾ وه سه ره نه جامی هه سوو کار تیک ته نها بؤلای خوا به ﴿وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ﴾
 کفره ﴿وَه هه ره که س بی پر وا سوو بایی بر وایی به که ی خه فته بارت نه کات ﴿إِنَّمَا مَرْجِعُهُمْ﴾
 گهر انه وه پشان ته نها بؤلای ئیمه به ﴿فَتَنبَحِثُنَا عَنْهُمْ﴾ ته مچا هه و الیان ده ده بی بی به وهی کر دوویانه
 ﴿إِنَّا اللَّهُ عَلِيمٌ بِذُنُوبِكُمْ﴾ به راستی خوا به وهی له ناو دله کاندایه نا گاداره ﴿نُعَذِّبُهُمْ قَبْلَ﴾ که می ناز
 و نبعمه تیان بی ده ده بین (له دونیادا) ﴿ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ غَلِيظٍ﴾ له پاشان ناچار یان ده که بین که
 پر و نه ناو سزای سه خته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ سویند به خوا نه گهر پر سیاریان
 لی بکه بیت کنی ناسمانه کان و زهوی دروست کر دووه ﴿يَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بنگومان ده لنین: خوا
 (ته ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ بلی: سو یاس بز خوا (که دان به و راستی به دا ده نین) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زور به پشان نازانن ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی خوا به نه وهی له ناسمانه کان و زهوی
 دایه ﴿إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هه ره خوا به بی نیازی ستایش کراو ﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 مین شجره اقلند ﴿بِنگومان نه گهر هه رچی درخت له زهوی دایه قه لهم و پیتووس بیت ﴿وَالْبَحْرُ مَجْمَعُهُ﴾
 هه سوو ده ریای زهوی بیت به مره که ب ﴿مِنَ الْعِبَادِ سَيِّئَةٌ﴾ حموت ده ریای تر دوی نه وهی
 (باسکرا) بیت به مره که ب ﴿فَأَنفِذَتْ كَيْدَهُ﴾ ووته و زانراوه کانی خوا دوا بی نایه ن و ته و او نابین
 ﴿إِنَّا اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زالی بالاده سنی کار دروسته ﴿فَنَخْلُقُكُمْ وَلَآئِلَكُمْ﴾ دروست
 کردنی هه مو تان (له سه ره ناوه) و زیندو و کردنه وه تان ﴿إِلَّا كَفْتَنَافٍ وَاحِدَةً﴾ وه ک (دروست کردن و
 زیندو کردنه وهی) ته نها که سبتک وایه ﴿إِنَّا اللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يُولِجُ إِلَيْهِ فِي السَّاعَةِ﴾ نایا نه ترانیوه که به راستی خوا شه ده کات به ناو رږوژدا ﴿وَيُولِجُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه رږوژ ده کات به ناو شه ودا ﴿وَسَخَّرَ لَنُفُسٍ وَأَلْفَمَّرَ﴾ وه خورو مانگی رام هیسه و خستویه ته خزمه تپانه وه ﴿كُلُّ يَخِرُّ إِلَىٰ تَحِلِّ مَسْتَقَىٰ﴾ همر به که بیان تا شه و ماوه یه ی (بویان) دیاری کراوه، ده گهرین و ده سورینه وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه به راستی خوا به وه ی ده بکه خه به رداره ﴿وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ﴾ نه مه له به ر نه وه به که بنگومان ته نها خوا راسته و حقه ﴿وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبُطْلُ﴾ و به راستی شه وه ی هاواری لی ده که ن و ده به رستن بېجگه له و (خوا) به تال و نا راسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ وه بنگومان هدر خوا بلند و گه وره به ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نه ترانیوه (نه ت دیوه) ﴿أَنَّ الْفَلَاحَ جَزَىٰ فِي الْآخِرَةِ يَغْتَفِ اللَّهُ﴾ که که شتیه کان به چاکه و فخرلی خوا ده رږون له ده ریادا ﴿يُرِيكُمْ مِنْ آيَاتِهِ﴾ بۆ شه وه ی هه ندی له نېشانه کانی خویشان نیشان بدات ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ چونکه به راستی له مه دا (که باسکرا) چهند به لگه به هیه ﴿يَكُلُّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه مو و شرام گرینکی شوکرانه بزرگ ﴿وَلَا تَغْشَيْهُمْ مَوَاجُ الْظُلُمِ﴾ وه هدر کاتی (له ده ریادا) شه بۆ لیکي وه که هه وره کان دایان بۆ شنی ﴿دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (ترسی خنکان و نوقم بوونیان بییت) هاوار له خوا ده که ن، دلسوزانه همر بۆ شه و ملکه چ ده بن ﴿فَلَمَّا تَخَلَّفَتِ الْآيَةُ﴾ نه مجا کاتی (خوا) رږوژگاری کردن بۆ ووشکانی ﴿فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ﴾ نه و سا هه ندیکیان مام ناوه ندی به (هه ندیکي تریان کافره، وه دان نانی به چاکه ی خوا دا) ﴿وَمَا يَجْعَلُ فِيهَا لَأَكُلُ خَنَارٍ كُفُورٍ﴾ که س نېشانه کانی نېمه ئینکار ناکات جگه له په یمان شکیتانی ناشوکر و (سپله) نه بییت ﴿وَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ﴾ نه ی ناده می خورپاریزن له (توله ی) به روره دگارتان ﴿وَأَخْشُوا يَوْمًا﴾ له و رږوژش برسن ﴿لَا يَخْزِي وَالِدُ عَنْ وَلَدِهِ﴾ هیچ باوکی تاوانی روله که ی هه لئاگری ﴿وَلَا تَقُولُوا فَوَاحِشَ عَنِ الْوَالِدِ شَيْئًا﴾ و هیچ روله به کیش شنتک له تاوانی باوکی هه لئاگریست ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بنگومان به لینی خوا حق و راسته ﴿فَلَا تَعْرَضْكُمْ عَنْ حِقْوِ اللَّهِ﴾ که واته بازیانی دنیا هه لئان نه خه له تپنی ﴿وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ﴾ وه با شه پتانی فریوده ر به (بیانوی به زه می و لی بوردنی) خوا نه تان خه له تپنی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ به راستی ته نها لای خوا به زانیاری (کاتی هاتی) رږوژ دواپی ﴿وَمُزِيلُ الْعُنَيْنِ﴾ وه هدر خوا باران ده بارتنی ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ﴾ ته نها خوا ده زانی به وه ی له مند الدانی (دایکان) دابه ﴿وَمَا تَذَرِي نَفْسٌ مَّا ذَا تَكْسِبُ عَلَيْهَا﴾ وه هیچ که س نازانی سبه پنی (له داهاتو ودا) چی ده کات ﴿وَمَا تَذَرِي نَفْسٌ مَّا أَتَى الْأَرْضَ تَمُوتُ﴾ وه هیچ که س نازانیت له چ شوین و زه ی به کدا ده مریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به راستی خوا زانا و ناگاداره ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَرَفَ﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خو‌ترینه‌وه خوا زان‌تیره به‌مانا‌که‌ی بۆزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌نای
سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَازِبٍ فِيهِ﴾ هینانه خواره‌وه‌ی ئەم قورئانه هیچ گومانی
تێدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له‌لایەن په‌روه‌ردگاری جیهانیانه‌وه‌به ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ﴾ نابا
(بی‌باوه‌ره‌کان) ده‌لێن: موحه‌مه‌د ﷺ خۆی ئەم (قورئانه‌ی) هه‌له‌به‌ستوه ﴿بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ (نه‌خێر
هه‌له‌ی نه‌به‌ستوه) به‌لکو ئەو (قورئانه) راسته له‌لایەن په‌روه‌ردگار تـه‌وه (هاتوه) ﴿يَسْتَنْزِلُ قَرُونًا﴾ بۆ
ته‌وه‌ی به‌و (قورئانه) بترستی خه‌لکی ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ مِنْ قَبْلِكَ﴾ که له‌پیش تو هیچ ترسته‌ریکیان
بۆ نه‌هاتوه ﴿أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا﴾ به‌لکو پێشموونی وه‌رگرن ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا﴾ خوا زاتیکه ئاسمانه‌کان و زه‌وی و ته‌وه‌ی له‌نیوانیاندا به‌دی هیتاوه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له
شه‌ش رۆژدا ﴿ثُمَّ أُنزِلَ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رز بوویه‌وه بۆ سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (ئیمانمان
پێه‌تی و چۆنه‌یه‌که‌ی نازانین) ﴿مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ بێجگه له‌و (خوا) هیچ پشیمان و تکا
کاریکتان نیه ﴿أَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بۆ بیرناکه‌نه‌وه و په‌ند وه‌رناگرن ﴿بَلِّغُوا الْأُمَمِينَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾
خوا هه‌مو و کاروباره‌کان به‌رێوه‌ده‌بات له‌ئاسمانه‌وه تا زه‌وی (هه‌تا رۆژی دوا‌ی) ﴿ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَيْهِ﴾ له‌پاشان
هه‌مو و ئەو کاروباره به‌رز ده‌بێته‌وه بۆ لای خۆی ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ﴾ له‌رۆژێکدا
(له‌قیامه‌تدا) که‌ئه‌ندازه‌که‌ی هه‌زار ساله له‌و سالانه‌ی ئێوه ده‌بێزین ﴿ذَٰلِكَ عَذَابُ الْعَذِيبِ وَالنَّشْهُودُ﴾ ته‌و
(خوا) زانایه به‌هه‌مو و نه‌یتی و ئاشکرایه‌ک ﴿الْعَرِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌ده‌سه‌لات و میهره‌بانه ﴿الَّذِي أَحْسَنَ
كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ﴾ زاتیکه هه‌مو و شتیکی به‌جوانترین شێوه دروست کردوه ﴿وَمَا خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ
طِينٍ﴾ جا مرقفی له‌سه‌ره‌تاوه له‌قور دروست کرد ﴿ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ له‌پاشان
ته‌وه‌ی مرقفی له‌پوخته‌یه له‌ناوی بنی‌سرخ و قه‌زه‌ون دروست کردوه ﴿وَلَوْ أَنَّهُ فُهِيمٌ
رُّسِيَّةٌ﴾ له‌پاشان پێک و پێکی کرد (به‌شێوه‌ی ئاده‌می) و فوی کرد به‌به‌ریدا له‌روحتیکه که‌خۆی
دروستی کرد (دانه‌بالی رۆح بۆ لای خوا بۆ پێزو ته‌شریفه) ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾
گۆی و چاو و دلی بپه‌خشوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زۆر که‌م سوپاسی خوا ده‌که‌ن ﴿وَإِلَّا لَوَآءِيذٌ مِّنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ (بێ پروا‌کان) ده‌لێن: نابا کاتێک (مردین و له‌شمان بزاو) له‌تاو زه‌ویدا
وون بووین ﴿أَلَيْسَ الْخَلْقُ بِيَدِ اللَّهِ﴾ نابا سه‌ر له‌نوێ جارێکی تر دروست ده‌کریته‌وه (وزیندوو ده‌بینه‌وه)
﴿بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَفُورُونَ﴾ (وانیه) به‌لکو ئەوان باوه‌ریان نییه به‌خزمه‌ت په‌روه‌ردگاریان بگه‌ن
(بۆ دادگایی قیامه‌ت) ﴿قُلْ يَتُوقَنكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی فریشته‌ی
گیان کێشان که‌گیان کێشانی ئێوه‌ی پێ سپه‌راوه ده‌تان مرینی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ له‌پاشان بۆ لای
په‌روه‌ردگار تان ده‌گه‌رێته‌وه

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمَسْكُونَتِ﴾ نه گهر ده‌بینی کاتیک (له‌قیامت دا) تاوانباران ﴿تَاكْسُوهُ وَيُهَيِّجُهُمْ رَبُّهُمْ﴾
 له‌حوزوری په‌روهر دگاریاندا (له‌خه‌جالتی دا) سه‌ریان داخستوه ﴿رَبَّنَا أَنْصِرْنَا وَغَنِّمْنَا﴾ (ده‌لین)
 نه‌ی په‌روهر دگاری نیمه (نه‌وه‌ی به‌لینت پین دابوون) دیمان و یستمان ﴿فَارْجِعْنَا لَعْمَلِ صَالِحِنَا﴾ ده‌ی
 بمانگیره‌وه (بزو دونباتا) کرده‌وه‌ی چاک بکه‌پین ﴿إِنَّمَا تُقَرُّونَ﴾ به‌راستی نیمه دلنیاپین (له‌قیامت)
 ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَكُنَّا كَالْقَلْبِ كُلِّ تَلَّيْنِ﴾ نه‌گهر بمانویستایه ریتموونیمان به‌هم‌موو که‌سی ده‌دا
 ﴿وَلَكِنَّا حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي﴾ به‌لام به‌لینتی من چه‌سپاو و جینگیر بووه ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ که‌بینگومان دوزخ
 پرده‌که‌م ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ له‌جنتو که و ناده‌سی به‌تیکرا ﴿قَدْ قُولُوا بِمَا نَرَاهُمْ يُوعَدُونَ﴾
 که‌واته (سزای دوزخ) بچه‌ژن، چونکه گه‌بشتن به‌م پرژه‌مان له‌بیر کرد بوو ﴿إِنَّا نَبْغِطُكَ﴾
 به‌راستی نیمه‌ش نپوه‌مان له‌بیر خومان برده‌وه ﴿وَدُفِعُوا إِلَىٰ عَذَابِ الْخَلْدِ﴾ و سزای به‌رده‌وام بجه‌ژن ﴿بِمَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌هوی نه‌وه‌ی ده‌تانکرد (له‌دونیا‌دا) ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ﴾ نه‌نهما که‌سانی باوهر
 به‌ثابه‌ته‌کانی نیمه ده‌هینن ﴿إِذَا دُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا﴾ هه‌ر کاتی به‌و (ثابه‌تانه) ناموزگاری بکرین
 نه‌که‌هون به‌روودا به‌مسورده برده‌وه ﴿وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ و به‌پاکی ستایشی په‌روهر دگاریان ده‌که‌ن
 ﴿وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خویان به‌گه‌وره دانانین ﴿سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ﴾ نه‌نیشتیان دوور
 نه‌که‌وینه‌وه له‌جینگای خه‌وتنیان (واته: له‌خه‌و هه‌لده‌من بوشه‌و نو‌یز کردن) ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾
 هاوار و نزاله‌په‌روهر دگاریان ده‌که‌ن به‌ترس و هیواوه ﴿وَمِمَّا زَكَّيْنَاهُمْ يُعْمَلُونَ﴾ و له‌و پرزی و سامانه‌ی
 یمان داوون ده‌به‌خشن ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ﴾ نه‌مجا هیچ که‌س نازانی ﴿مَّا أُخِيقَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ﴾ چی
 شاراوته‌وه بؤبان له‌(به‌هشت دا که‌هوی) گه‌شبوونی چاوه‌کانن ﴿جَزَاءً يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نه‌م
 یاداشته (ده‌درتسه‌وه) به‌هوی نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌کردیانه ﴿أَفَنُكَانَ مُؤْمِنًا﴾ ده‌ی ثابا که‌سی
 یماندار بووین ﴿كُنْ كَانَفِيقًا﴾ وه‌ک که‌سینکه ده‌ر چووین له‌یمان (و فاسق بووینت) ﴿لَا يَسْتَوُونَ﴾
 هه‌ر گیز چونیه‌ک نین ﴿أَلَمْ آتَيْنَا مَوْثِقًا لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جا نه‌وانه‌ی که‌باوهریان هیتاوه و کرده‌وه
 چا‌که‌کانیان کردوه ﴿فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا﴾ نه‌وه به‌هشتانیک‌ی پر ریزو خوشیان بؤ هه‌یه ﴿بِمَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ به‌هوی نه‌و کرده‌وانه‌وه‌ی که‌ده‌یان کرد ﴿وَأَلَمْ آتَيْنَا مَوْثِقًا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که‌فاسق بوون
 ﴿فَمَا أَوْعَدُوا نَارًا﴾ نه‌وه جینگایان ناگه‌ر ﴿كُلَّمَا أُرْدُوا إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ﴾ هه‌ر کاتی بیانه‌وی له‌دوزخ
 ده‌ر چن ﴿أُفٍّ لَهُمْ﴾ دوباره ده‌یانگیر نه‌وه ناو دوزخ ﴿وَقِيلَ لَهُمْ دُفُّوا عَذَابَ النَّارِ﴾ و بیان ده‌وتری
 بجه‌ژن سزای نه‌و ناگه‌ری ﴿الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ که‌نپوه باوهرتان پین نه‌ده‌کرد ﴿

﴿وَلَذِيقَتُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأُولَى﴾ و به راستی نیمه سزای دوتایان بی ده چیزین ﴿ذُنُوبُ الْعَذَابِ الْآخِرِ﴾ جگه‌له سزای هره گموره (ی دوزخ) ﴿لَعْنَةُ الرَّجُلِ الَّذِي اتَّكَفَا بِرَبِّهِهُ﴾ تابگه پرینه‌وه (بؤ لای خوا) ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ و کی مسته‌مکارت‌ره لهو که‌سه‌ی به‌نایه‌ته‌کانی به‌رومرد‌گاری نامؤز‌گاری بکریست ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهَا﴾ دوا نه‌وه برو و هر گپرت و پشنی نی بکات ﴿إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾ به‌راستی نیمه‌تو له سینه‌رین له ناوانباران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نیمه‌ته‌وراتمان دا به‌موسا ﴿فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ﴾ نه‌مجا گومانت نه‌بیت (ئی موحه‌ممه‌د ﷺ) له‌گه‌یشتنت به‌موسا (یان گومانت نه‌بیت له‌گه‌یشتنی ته‌ورات به‌موسا) ﴿وَجَعَلْنَا هَارُونَ إِسْرَءِيلَ﴾ و نه‌نیمه‌ته‌و (ته‌وراته) مان کرد به‌رینموونی که‌ری به‌نو نیسرائیل ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً﴾ و نه‌نیمه‌ته‌واندا پینشه‌وایانیکمان دانا ﴿يَهْدُونَ بِآيَاتِنَا﴾ رینموونی (خه‌لک) یان ده‌کرد به‌فهرمانی نیمه ﴿لَمَّا صَبَّوْا وَكُنَّا بُرْجَانِيَّةً يُوقُونَ﴾ کانی خو‌یان گرت و به‌نایه‌ته‌کانی نیمه‌دلنیا بیون (باوه‌ری به‌ویان هینا) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَقْصِرُ بَيْنَهُمْ﴾ بینگومان به‌رومرد‌گارت بریار ده‌دات له‌نیتوان (به‌نده‌کانی دا) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌روزی قیامه‌تدا ﴿فَيَصَاحُكَ لِأَخِيهِ يَحْيَىٰ قُمْ﴾ له‌وه‌ی ته‌وان قییدا جی‌اواز بیون ﴿أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ﴾ نایا (رینگای راست) بیون نه‌بوته‌وه بیوان ﴿كَمْ أَفْلَحَ كَنَّا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ﴾ که‌نیمه‌پیش ته‌مان زور گهل و نه‌ته‌وه‌مان له‌ناو به‌رووه ﴿يَتَشَوَّنُ فِي مَسْجِدِهِمْ﴾ ته‌مان (بی باوه‌رانی مه‌ککه) به‌شون و خانووه (ویران کراوه) کانی ته‌واندا هاتو و چو ده‌که‌ن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به‌راستی له (تیاجوونی) ته‌واندا چمند به‌لگه‌ی گموره‌ه‌یه ﴿أَفَلَا يَسْمَعُونَ﴾ ده‌ی نایا ته‌وانه (ته‌و راستبانه) نایستن ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا نابین و نازان ﴿أَنَّا نَسُوقُ الْمَتَاعَ إِلَى الْأَرْضِ الْخَرَزِ﴾ که‌نیمه‌ناو ده‌نیرین بؤ زه‌وی ووشکی بی پرووه ﴿فَنُخْرِجُ بِهِمْ رَبَّاعًا﴾ نه‌مجا به‌ه‌وی ته‌و (ناوه‌وه) کشتو‌کال و گزوگیا ده‌روینین ﴿تَأْكُلُ مِنْهُ أَعْلَاهُمْ وَانْقُسُهُمْ﴾ که‌نازه‌لیان لینی ده‌له‌وه‌ری و خوشیان لینی ده‌خون ﴿أَفَلَا يَصْغُرُونَ﴾ ده‌ی نایا ته‌وانه‌نابین ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ﴾ و (بی باوه‌رانی مه‌ککه‌به‌موسلمانان) ده‌لین ته‌م حوکم و بریاردانی قیامه‌ته‌که‌ی ده‌بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه راستگون ﴿قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَيْمَانُهُمْ﴾ (ئی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی روزی بریاردانی قیامه‌ت باوه‌ر هینان سوود ناگه‌یه‌نیت به‌وانه‌ی بی باوه‌ر بیون له‌دونیا دا ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ و مؤله‌تیشیان بی نادرئ ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ جا (ئی موحه‌ممه‌د ﷺ) پرویان لی و هر گپره و گویان مه‌ده‌ری ﴿وَأَنْتَظِرُ أَيْمَهُمْ مُنْظَرُونَ﴾ و ته‌تو چاوه‌روانی بکه بینگومان ته‌وانیش چاوه‌روانن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نه‌ی پیغمه‌بهر ﴿(بهرده‌وام) له خوا بترسه﴾ وَلَا تُطِيعُوا الْكٰفِرِينَ وَالْمُنٰفِقِينَ ﴿به
گوئی کافران و دوپرویه‌کان مه‌که﴾ (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا) بینگومان خوازانای کار به‌جینه
﴿وَاتَّبِعُوا مَا يُوْحٰی اِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ﴾ وه شوین نه‌وه بکه‌وه که له به‌روه‌دگار ته‌وه وه‌حیت بؤ کراوه
﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾
پشت هر به‌خوا به‌سته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وه خوا به‌سه‌پاریزه‌ر بیت ﴿مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ﴾
خوا دای نه‌ناوه بؤ هیچ بیاونیک (ناده‌می‌هک) ﴿مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْهَةٍ﴾ دوو دل له ناوسنگیدا
﴿وَمَا جَعَلَ اَرْوَجَكَمُ اَلْبَنٰی﴾ وه (خوا) نه‌وه هاوسه‌رانه‌تانی نه‌کردوته ﴿تُظْهِرُوْنَ مِنْهُنَّ اَلْمُهَنِّكُمْ﴾ دایکشان
که (ظهار) بان له‌گه‌ل ده‌که‌ن (بیان ده‌لین تیره وه‌ک پستی دایکمان وان بؤ نیمه) ﴿وَمَا جَعَلَ اَرْوَجَكَمُ﴾
اَبْنَاءَكُمْ ﴿وه‌خوا به‌کوپ کراوه‌کانتانی نه‌کردوته کوپ‌تان﴾ (ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَلْوَهْمِ كُمْ) نه‌وه قسه‌ی سه‌ر
زاره‌کی تانه ﴿وَاللّٰهُ يَقُوْلُ الْحَقُّ﴾ خواش وونه‌ی راست ده‌لی ﴿وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيْلَ﴾ هر ته‌ویش
پینمونی (خه‌لک) ده‌کات بؤ رینگای راست ﴿اَدْعُوْهُمْ اِلٰى اٰیٰتِهِمْ﴾ (نه‌وه به‌کوپ کراوانه) به‌ناوی
باوکیانه‌وه بانگیان بکه‌ن ﴿هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ﴾ نه‌وه راستره به‌لای خواوه ﴿وَإِنْ لَّمْ تَقْتُلُوْا اَبْنَاءَهُمْ﴾ نه‌مجا
نه‌گهر باوکیان نه‌ناسن (تابه‌ناویانه‌وه بانگیان بکه‌ن) ﴿فَإِخْرٰجُكُمْ فِی الدِّیْنِ وَمِنْ اٰلِهٰكُمْ﴾ نه‌وانه برای نابنی
و دؤست و خوشه‌ویستنان ﴿وَلَيْسَ عَلَیْكُمْ جُنَاحٌ فِیْمَا اَخْطَاْتُمْ بِهٖ﴾ هیچ گونا‌ه‌یکشان له‌سه‌ری به
له‌و (بانگ کرده‌دا) که به‌نه‌زاینس گوتیتان (پیش هاتنی نه‌م نایه‌ته) ﴿وَلَا یَكُنْ مِّنْ تَعَمَّدَتْ قُلُوْبُكُمْ﴾
به‌لام (گونا‌ه‌بار ده‌بن) نه‌گهر به‌دل و به‌ده‌س نه‌نقه‌ست بیکه‌ن ﴿وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا﴾ وه خوا
لیسورده‌ی میهره‌بانہ ﴿اَلَّذِیْنَ اٰوٰی بِالْمُؤْمِنِیْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ﴾ پیغمه‌بهر ﴿له‌خودی بر‌واداران بؤ
خویان له‌پیشتره﴾ (وَاَزْوٰجُهُمْ اَمْتُهُمْ) خیزانه‌کانیشی دایکی باوه‌ر داران ﴿وَاُولٰٓئِكَ اَلْاَوْحٰدُ﴾ و نه‌وانه‌ی
(به‌نه‌سه‌ب) خزمی به‌کترن (نه‌گهر موسلمان بن) ﴿بَعْضُهُمْ اَوْلٰی بِبَعْضٍ فِیْ کِتٰبِ اللّٰهِ﴾ له‌قورئانی خودا
بؤیه‌کتری له‌پیشترن (میرات له‌به‌کتر به‌رن) ﴿مِّنَ الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُهَاجِرِیْنَ﴾ له‌نیمانداران و کوچه‌ران
(که خرم نین) ﴿اِلَّا اَنْ تَقْعَلَ اِلٰی اَوْلِیَآئِکُمْ مَّعْرُوْفًا﴾ مه‌گهر خو‌تان چاکه‌به‌ک (به‌خشین یا وه‌مسیتی) بؤ
دؤست و خوشه‌ویستنان بکه‌ن ﴿كَانَ ذٰلِكَ فِی الْکِتٰبِ مَسْطُوْرًا﴾ نه‌و پرپاره له‌قورئان (بان له‌لوح
المحفوظ دا) نوسراوه ﴿

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ (شدهی موحه‌ممه‌د ﷺ پیریان بخمره‌وه) کاتنی که په‌یمانمان وهر گرت له پیغه‌مبه‌ران ﴿وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ هه‌روه‌ها له تو و له‌نوح و له‌ابراهیم و له‌موسا و له‌عیسای کوری مریدم ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾ و له‌هه‌موویان په‌یمانی به‌هیز و به‌ومان وهر گرت ﴿يَسْتَقِلُّ الصَّدِيقِينَ عَنْ حَيْدَرِهِمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی (خوا) هر سیار له‌راست گزیان بکات دهر یاره‌ی راستییان ﴿وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ و سزای هر نیش و نازاریشی ناماده کرد و وه بۆ بی باوهران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شدهی نه‌وه که سانه‌ی که باوهران هیناوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیر له‌چاکه و نیعمه‌تی خوا بکه نه‌وه به‌سهر تانه‌وه ﴿إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ﴾ کاتنی له‌شکر نیکی زوورتان بۆ هات (له‌جه‌نگی خه‌نده‌قدا) ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا﴾ نه‌مجا نیمه‌بایه‌کی به‌هیزمان بۆ ناردن ﴿وَجُنُودًا تَرْتَضَاهَا﴾ و له‌شکری (فرشته‌ش) که نپوه نه‌تان بینین ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَتَنَبَّأُونَ نَبِيرًا﴾ و هخوا به‌وه‌ی نپوه ده‌یکه‌ن بینایه ﴿إِذْ جَاءَتْكُمْ مِنْ فُوقِكُمْ مِنْ أَشْقَىٰ مِنْكُمْ﴾ کاتنی (بی باوهران) هیز شبیان بۆ هیتان له‌سهر و ووتانه‌وه و له‌خوار تانه‌وه (چوار ده‌وری مه‌دینه‌یان گرت) ﴿وَإِذْ رَأَيْتُمُ اللَّيْلَ كَالْأَبْصَارِ﴾ و ه‌چاره‌کان نه‌بله‌ق بوون ﴿وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ﴾ و له‌کان (له‌ترسا) گه‌بشتبوونه‌گه‌روو ﴿وَنَظَرُونا بِاللَّهِ الظُّلُمَاتِ﴾ و گومانی جوړ به‌جوړتان به‌خوا ده‌برد ﴿هَٰذَا إِلَٰهُ الْكَافِرِينَ﴾ له‌ویدا نیمانداران تاقی کرانه‌وه ﴿وَلَا تَزُولُ أَرْسَالُهُمْ﴾ و ه‌راوه‌شیران به‌راوه‌شان دنیکی توند ﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ (بیر بکه نه‌وه) کاتنی دوو پرووه‌کان و نه‌وانه‌ی له‌دلیاندا نه‌خوژی هه‌بوو و وتیان ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا﴾ خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بیجگه‌له‌نه‌فره‌دان هبچ به‌لپیکیان پی نه‌داین ﴿وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ و ه‌کاتنی ده‌سته‌یه‌له‌و (دوور پروانه) و وتیان: ﴿يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَانْجِعُوا﴾ شدهی دانیشتوانی مه‌دینه‌نیره جینی مانه‌ووتان نی به‌ده‌ی بگه‌رینه‌وه ﴿وَيَسْتَفْتِيهِمْ فَرَقَ مِنْهُمْ النَّبِيُّ﴾ و ه‌کۆمه‌لی تر له‌وان مۆله‌تی گه‌رانه‌وه له‌پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌خوازن ﴿يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ﴾ ده‌یان ووت: خانووه‌کانمان بی پاریزه‌ر و پرووت و که‌لیناویه ﴿وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ﴾ له‌کاتنی که‌دا واش نه‌بوو (که‌ده‌یان ووت) ﴿إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا﴾ نه‌وان ته‌نها مه‌به‌ستیان هه‌له‌هاتن بوو (له‌جه‌هاد کردن) ﴿وَلَوْ دُنِيتْ عَنْهُمْ مِنَ الْأَطْيَارِ﴾ و ه‌ته‌گه‌ر هیزش به‌هیزرایه‌ته‌سهریان له‌هه‌موو لایه‌کی (مه‌دینه‌وه) ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ وَثَقَلَتْ﴾ نه‌مجا داوای کافر بوون و جه‌نگ کردنیان لی بکرایه (دژ به‌تو شدهی موحه‌ممه‌د ﷺ) داواکه‌یان به‌جینی ده‌هیتا (و به‌گوینیان ده‌کردن) ﴿وَمَا تَلَبَّوْا بِهَا إِلَّا بَيْرًا﴾ و ه‌نهم داوایان دوانه‌ده‌خست ماو‌یه‌کی که‌م نه‌بیت ﴿وَلَقَدْ كُنتُمْ عَنْهَا آلِفَةً﴾ الله‌من‌قتل بیگومان نه‌وانه‌له‌هیش نه‌م (پرو داوه) په‌یمانیان به‌خوا داوو ﴿لَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا بَقَرًا﴾ که (له‌غه‌زادا) پشت هه‌لناکه‌ن و راناکه‌ن ﴿وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا﴾ و ه‌په‌یمانی درا به‌خوا (خواه‌نه‌که‌ی) لپهر سراو ده‌بی ﴿١٥﴾

﴿قُلْ لَنْ يَفْعَلَكَ الْفَرُّ﴾ (نه ی موحه ممد ۱۱) به دو ور ووه کان) بلی هه لهانن سو و دتان پین ناگه به ننی ﴿لَنْ
 قَرَّرُكُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ﴾ نه گهر له مردن یا کوشتن هه لبین (خوتان بدزنه وه) ﴿وَلَا أَتُخَفُّونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾
 جاله و کاته دا به هره و خو شی ژبانن پین نادری ماوه به کی کهم نه پین ﴿قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِيكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 بلی کیبه شه و کهسه ی ئیوه له خوا ده بار نزی ؟ ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نِعْمَةً﴾ نه گهر خوا زیان
 و خرا به یان به زه یی و ره حمه تی بو ئیوه بویت ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا بو نه وان
 نیبه ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ إِلَّا اللَّهَ﴾ هیچ پشتیوان و بار مه تی ده ریک ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ إِلَّا اللَّهَ الْعَلِيمَ الْحَكِيمَ﴾ بیگو مان خوا
 ده زانی به و کهسه انه تان که ناسته نگ دروست ده کات له رینگه ی (موسلمانان بو جیهاد کردن)
 ﴿وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلْ هُمْ إِنْ شَاءَ﴾ که به براده ره کانیا ن ده ئین: وهرن بولای ئیمه (و خویان ده دزیبه وه
 له جیهاد) ﴿وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ نه وانه نایه ن بو جهنگ و غه را زور به که می نه بیت ﴿أَشِدَّاءُ
 عَلَى الْكُفْرِ﴾ له ناستی ئیوه دا (نه ی موسلمانان نه وانه) چرو و کن ﴿فَإِنَّمَا أَهْلُكَ﴾ نه مجا کاتیک (به هزی
 جهنگه وه) ترس و بیم په یدا بیت ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ ده یان پینی به جور ی سه برت ده که ن (له ترسی
 جهنگ) ﴿تَذَرُوا أَغْنِيَكُمْ﴾ چاویان به م لا ولادا ده سور ی ﴿كَأَلَيْكَ يَغْنَىٰ عَنْكَ مِنَ الْمَوْتِ﴾ به وینه ی
 که سیک له سه ره مهر گدا بیهو شی به سه ردا بیت ﴿فَإِنَّمَا أَهْلُكَ﴾ به لام کاتی ترسه که روشت
 ونه ما ﴿مَنْ لَكُمْ بِالْمَوْتِ جَدًّا﴾ به زمانی نیژ زمانتان لی در یژ ده که ن (وه داوای غه نیمه تنان لی ده که ن)
 ﴿أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفْرِ﴾ که چی چرو و و رژدن له سه رمال و غه نیمه ت ﴿أُولَئِكَ لَمْ يَزَمُوا﴾ نانه وانه پاوه ریان
 نه هیتا بوو ﴿فَأَخْبِطَ اللَّهُ أَعْمَانَهُمْ﴾ بویه خوا کر ده وه یانی بو چهل کر دنه وه ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾
 و نه مه به لای خوا وه (کار تکی) ناسانه ﴿يَخْسِرُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا﴾ وایان ده زانی کومه له کان
 (له شکریان هیتا بوو) نه روشتوون ﴿وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ﴾ وه نه گهر شه و کومه لانه بگه رینه وه (بو سه ر
 مه دینه) ﴿يُؤْذُوا أَوْ أَنْهَرُوا دُونَ فِي الْأَحْزَابِ﴾ ناو اتیان ده خواست که له ناو (مه دینه) عه ره به ده شته کیبه کان
 به دوور بو و نابه (له ترسی جهنگ) ﴿يَسْتَلُونَ عَنْ أَمْرِكُمْ﴾ له دوور وه پر سیاریان له هه والی ئیوه
 بکر دابه ﴿وَأَنْتُمْ كَأُولِئِكَ﴾ وه نه گهر له ناو ئیوه دا بو و نابه ﴿فَأَقْتُلُوا الْقَلِيلَ﴾ جهنگیان نه ده کرد
 زور به که می نه پین ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ﴾ سویند به خوا به راستی له پیغمه به ری خوا دا ۱۱ بو
 ئیوه هدیبه ﴿أَشْرَءُ حَسَنَةً﴾ سه ره مشقی و بیشه وایدی چاک ﴿لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بو که سیک
 به هیوای خواو (باداشتی) ریزی دوابی به ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا﴾ وه زور یادی خوا ده کات ۱۱
 ﴿وَلَمَّا زَاغَ الْيَوْمُ مِنَ الْأَحْزَابِ﴾ وه کاتی نیمانداران شه و کومه لانه یان دی (له شکریان هیتا بوو بو سه ر
 مه دینه) ﴿فَالْوَأْدُ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ ووتیان نه مه شه و به لینه یه خوا و پیغمه به ره که ی به نیمه یان دا بوو
 ﴿وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خوا و پیغمه به ره که ی راستیان فرموو ﴿وَمَا زَالَهُمْ إِلَّا يَهْلِكُ وَتَسْلِمًا﴾ (هاتی
 شه و هه موو هیزه ی کوفر) پاوه داران ته نها نیمان و ملکه چیان پینی زیادی کرد ۱۱

﴿فَإِنَّ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ﴾ له‌ناو باوه‌ی داران دا پیاوانیک همن ﴿صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ راستیان کرد له‌گهل
 نه‌و به‌یمانه‌ی که دابویان به‌خوای ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ﴾ نه‌مجا هه‌ندیکیان نه‌زر و به‌لینی خوی به‌جی هیناو
 (شه‌هید بوو) ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْعُ﴾ هه‌ندیکیان چاوه‌ی وانی (وه‌یشتا له‌ژماندان) ﴿وَمَا يَدْعُوا إِلَيْكَ﴾ هیچ
 گورانیکیان (له‌به‌لینی خویان دا) نه‌کر دووه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ﴾ بو‌نه‌وی (خوای) پاداشتی
 راست گزیان بداته‌وه به‌هوی راستی به‌که‌یانه‌وه ﴿وَتُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ﴾ وه‌سزای دوو پرووه‌کان
 بدات نه‌گه‌ر به‌موت ﴿أَوْ يُحِبَّ عَلَيْهِمْ﴾ یان ته‌و به‌یان لی گبراکات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بینگومان
 خوالیورده‌ی سیهره‌بانه ﴿وَرَزَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ﴾ وه‌خوای کافره‌کانی (قوره‌یش که له‌شکریان
 هینابوو بو‌سهر مه‌دینه) گه‌راندوه به‌رق و مه‌راقه‌وه (بو‌ولانی خویان) ﴿لَرَمَا الْأَخْيَرُ﴾ هیچ خیر و
 ثاوانیکیان (له‌ناویردنی نیمانداران) ده‌ست نه‌کوت ﴿وَوَكَّلَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ﴾ خوالییمان دارانی
 له‌جه‌نگ پاراست (به‌هوی بای توند و فرشته‌وه کافرانی پرزو بلاو کرد) ﴿وَكَانَ اللَّهُ قَرِيبًا عَنِذًا﴾ وه‌خوای
 هه‌میشه به‌هیزی به‌ده‌سه‌لانه ﴿وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به‌نی قوره‌یزه) که‌بشتگیری
 شه‌وان (قوره‌یش و غه‌طفان) یان کرد خوای گه‌وره هینایه‌ خواره‌وه ﴿مِنْ صَبَإٍ﴾ له‌قه‌لاکانیان
 ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌ترسی خسته‌ناو دلیانه‌وه ﴿فَرِيقًا تَقْتُلُونَ﴾ کومه‌لیکیان ده‌کورن
 ﴿وَتَأْخِزُونَ فَرِيقًا﴾ وه‌کومه‌لیکی تریان به‌دیل ده‌گرن ﴿وَأُورَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ (دوای
 تیاچوونی شه‌وان خوای) زه‌وی و خانوو سامانی شه‌وانی دا به‌ئیه‌وه ﴿وَأَرْضًا لَّا تَطْغَوْهَا﴾ هه‌روه‌ها زه‌وی
 به‌کیش که‌پیشان پیانه‌نابوو ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ وه‌خوای به‌سهر هه‌موو شیکدا به‌توانایه ﴿فَإِنَّهَا
 النَّارُ الَّتِي قُلُوبُهُمْ لَا تَرَوْنَهَا﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﴿بِهِمْ خِزَانَةُ كَانَتْ بَلَىٰ﴾ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبُّنَا﴾
 نه‌گه‌ر ئیه‌و ژبانی دنیا و رازاوه‌ی شه‌وتان ده‌وی ﴿فَتَعَالَىٰ أُمِّيَّتُهُ﴾ ده‌ی هه‌مووتان و هرن موته‌تان
 پی‌بده‌م (موته‌پاره و شتومه‌کیکه ده‌دریته‌ ثافره‌نی ته‌لاق دراو) ﴿وَأُمِّيَّتُهُ مَسْكِتٌ﴾ وه‌ته‌لاق‌تان
 بده‌م به‌ته‌لاق‌دانیکی چاک و بی‌زیان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر ئیه‌و
 خوای پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی و پاداشتی رورزی دوایی تان ده‌وی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مَنَاجِدَ﴾ نه‌وه بینگومان
 خوالیاماده‌ی کردوه بو‌چاکه‌کاران له‌ئیه‌وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه‌وره ﴿بِئْسَ النَّارُ الَّتِي﴾ نه‌ی
 خیزانه‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﴿مَنْ يَأْتِ مَسْكِتًا يَجْعَلْهُ مَسْكِتًا﴾ هه‌ر کام له‌ئیه‌و گونا‌هیتی گه‌وره بکات
 ﴿يُضَاعَفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ﴾ سزای بو‌دوو به‌را به‌ر ده‌کرته‌وه به‌دوو قاتی (خهلکی تر) ﴿وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه‌هه‌م کاره‌ش بو‌خوالیاسانه ﴿

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ (تهی خیزانه کانی پیغمبر ﷺ) هدر کام له تیوه له سهر گوئرایه لی
خواو پیغمبره که ی به رده وام بیت ﴿وَنَجْعَلِ صِلَاتًا﴾ وه کرده وی چاکیش بکات ﴿وَنُفِثَ لَهَا جَزَاءُ
مَرْثَتِهَا﴾ دوو جار پاداشتی بی دده بین ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ زُقًى كَثِيرًا﴾ وه روزیه کی چاک و خوشمان بق ناماده
کردوو (له به هشت دا) ﴿وَنَجَسَاءَ النَّارِ﴾ تهی ژنانی پیغمبر ﷺ ﴿لَسْتُ كَأَحَدٍ مِنَ الْنَّاسِ﴾ تیوه
وهك هیچ یهك له نافرتهانی دیکه نین ﴿إِنْ أَتَيْتُمْ﴾ ته گهر خوتان پیارین و له خوا ترس ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ﴾ که واته به خه مزه و ناز وه قسه مه کهن (وهك نافرتهانی به وشت نزم) ﴿فَيَقْلَعَنَّ الَّذِي فِي قُلُوبِهِ مَرَضٌ﴾
نه وه کو شه وی که دلی نه خوشه (دهرون نزمه) نیازی خراب بکات ﴿وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾
(که واته) قسه ی چاک و به جی بکهن ﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه له ماله کانی خوتاندا بمینسه وه
﴿وَلَا تَخْرُجْنَ فَوْجَ الْجَبَلِ الْأَوَّلِ﴾ وه زینت و جوانی خوتان دهر مه خه (له ناو خه لکی نامه حره مدا)
وه کو خور دهر خستنی نافرتهانی سهر ده می نه قامی به کهم (پیش نیسلام) ﴿وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ﴾
نویژ بکهن و زه کات بدهن ﴿وَأَطِيعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گوئرایه لی خواو پیغمبره که ی بکهن ﴿إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ تهی ثال و به یسی (پیغمبر
ﷺ) هدر جزوره پیسی و گونا هینك له تیوه دوو ریخته وه ﴿وَيُطَهِّرَ كُتُوبَهُمْ﴾ و پاک و خاویشتان
بکانه وه به نه واوی ﴿وَأَذْكُرْتَ مَا كُنْتَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه بیر بکه نه وه له وهی ده خوینرت
له ماله کانتاندا ﴿مِنَ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ﴾ له نایه ته کانی خواو دانایی (قهرموده کانی پیغمبر ﷺ)
﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا﴾ به راستی خوا ووردبینی ناگاداره ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾
به راستی پیاوهمو سلیمانان و نافرته مو سلیمانان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه پیاو به باوهر داره کان و
نافرته به باوهر داره کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و پیاوانی همیشه گوئرایه لی و نافرتهانی همیشه گوئرایه لی
﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاو به راست گوکان و نافرته به راست گوکان ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾
و پیاوان و نافرتهانی خوگر و به نارام ﴿وَالْحَشِيعِينَ وَالْحَشِيعَاتِ﴾ وه پیاوانی له خوا ترس و ژنانی
له خوا ترس ﴿وَالْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ﴾ و پیاوان و نافرتهانی به خشنده ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾
و پیاوان و نافرتهانی روزوه وان ﴿وَالْحَفِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَفِظَاتِ﴾ پیاوان و نافرتهانی داوین پاک
﴿وَالَّذِينَ كَرِهَ اللَّهُ كَثِيرًا وَالَّذِينَ كَرِهَ﴾ پیاوانی که زور بادی خوا ده کهن و نافرتهانی که زور بادی
خوا ده کهن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ خوا ناماده ی کردوو به موویان ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ لیخو شپوون
و پاداشتی گه وره ﴿﴾

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ﴾ بؤ هیچ پساوو نافرته‌ی تکی باوه‌ی دار نیبه ﴿إِذَا قَضَى اللَّهُ رُسُلَهُ أَمْرًا﴾ کاتی خواو پیغه‌مبهره‌ی که‌ی بریاری هدر کار نیکیان دا ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخَبَرُ مِنْ أَفْرَأْ﴾ (بزیان نی به) که‌سهر پشک بن له‌کاره‌ی که‌ی یاندا ﴿وَمَنْ يَقْبِضْ إِلَيْهِ رُسُلُهُ﴾ وه هدر که‌س سهر پیچی خواو پیغه‌مبهره‌ی که‌ی بکات ﴿فَقَدْ حَصَلَ ضَلَالٌ مُّبِينٌ﴾ نه‌وه به‌راستی گومرا بووه به‌گومرا بونیک‌ی ناشکرا ﴿وَلَا تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ﴾ (بیریکه‌ره‌وه) کاتیک ده‌تووت به‌که‌سینک (زه‌یدی کو‌ری حاریشه) که‌خواو نیعمه‌تی به‌سهر دا رشتیوو، تویش چاکه‌ت له‌گه‌لدا کردبوو (به‌نازاد کردنی و په‌روه‌ده‌کردنی) ﴿أَنْفِكَ عَلَيْهِ رَحْمَتٌ﴾ خیزانت (زه‌ینه‌ب) لای خو‌ت را‌گرو بی‌هیل‌ه‌وه ﴿وَأَنْقِ اللَّهُ﴾ وه له‌خواو بترسه ﴿وَتَخَفَى فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ﴾ له‌دلی خو‌تدا شتیک ده‌شاریته‌وه که‌خواو ناشکرای ده‌کات ﴿وَتَخَفَى النَّاسُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ أَنْ تُخَفَى﴾ وه له‌(قسه‌ی) خه‌لک ده‌ترسی له‌کاتیکدا خواو شیاوتره‌ی که‌لنی بترسی ﴿فَلَمَّا قَضَىٰ رَبُّهُمْ أَوَّلَهُ﴾ نه‌مجا کاتی زه‌ید پتوبستی به‌ (زه‌ینه‌ب) نه‌ما و نه‌لا‌قیدا ﴿وَرَجَعْنَا﴾ نیمه (زه‌ینه‌ب) مان لی‌ماره‌ی کردیت ﴿لَنْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ﴾ بؤ نه‌وه‌ی هیچ نار‌ه‌ج‌تی (وتاوانی) نه‌بی‌ت له‌سهر یمانداران ﴿فِي أَرْبَعٍ أَهْلِيَّاتٍ﴾ له‌(ماره‌کردنی) ژنانی به‌کو‌ر کر‌اوه‌ی کالیاندا ﴿إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا﴾ کاتی پتوبستیان پیان نه‌ماو ته‌لا‌قیان دان ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَعْلُومًا﴾ وه فەرمانی خواو (به‌ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب بؤ‌ت) در‌اوه و بر‌اوه‌به ﴿مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ﴾ هیچ نار‌ه‌ج‌تی (تاوان) یك له‌سهر پیغه‌مبهره‌ی ﴿فِي تَفَرُّصٍ مِنَ اللَّهِ﴾ له‌(ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب) که‌خواو بریاری داوه‌بؤ‌ی ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ باوو سونه‌ت و رنگای (دائر‌اوی) خوا‌به ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له‌ناو پیغه‌مبهرانی له‌مه‌دو‌پشدا ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا﴾ وه فەرمانی خواو بریاری تکی بر‌اوه‌به (وده‌بی‌ت جی به‌جی بکرت) ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که‌سانی که‌به‌یامه‌ی کاتی خواو راده‌گه‌به‌نن ﴿وَتَخَشَّوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ وه له‌(خوا) ده‌ترسن و بی‌جگه‌ی له‌خوا له‌که‌سی تر‌نا‌ترسن ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ خوا به‌سه‌که‌ی چاو‌دیر و لی‌ر‌سره‌وه‌ی بیت ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ مو‌حه‌مه‌د ﴿بِأَوَكِي﴾ هیچ به‌ک له‌پاوه‌ی کاتان نیبه (نه‌زه‌یدی کو‌ری حاریشه و نه‌هیچ که‌سینک تر) ﴿وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ﴾ به‌لکو‌شه‌و نیر‌داروی خواو کؤ‌نا هم‌ینی پیغه‌مبهرانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَكْفِي عَنْ عَالِمًا﴾ وه خواو به‌هم‌وو شتیک زانابه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیناوه ﴿أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ زور‌یادی خواو بکه‌ن ﴿وَتَسَبَّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ به‌پاکی یادی خواو بکه‌ن به‌بیانیان و لی‌واراندا ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ﴾ شه‌و زاتیکه‌ی به‌زه‌ی‌ی خو‌ی ده‌رژینی به‌سهر‌تاندا ﴿وَمَلَكُكُمْ﴾ و فریشته‌ی کانی داوای لی‌یور‌دشان بؤ‌ده‌که‌ن ﴿يُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ به‌وه‌ی‌یه‌وه (خوا) له‌تاریکی به‌کانه‌وه‌ی ده‌رتان دینی به‌ره‌و‌نو‌رو‌رو‌وناکی (ایمان و یتسلام) ﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ وه خواو به‌زه‌یه‌به‌ی یمانداران ﴿

﴿ثُمَّ جَاءَ مِنْ أَهْلِهَا نَذِيرٌ﴾ (تهی موحه محمد ﷺ) سهر هی) هر یه کینک له خیزانه کانت وویست دوا ی بخه
 ﴿وَقُلْ لِلَّهِ الْإِثْمُ كُلُّهُ﴾ وهر یه کنی له وانت وویست (پیشی بخه) بیهینه یو لای خوت ﴿وَمَنْ أَتَعْبَتِ
 بِمَنْ عَزَلَتْ﴾ وه هر کامت بویت (بیته لات) له وانه ی بهر که نارت کردوون له وه وپیش ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ﴾
 هیچ گونا هینکت له سهر نیه ﴿وَلَا يَجْزِيكَ﴾ (وَلَا يَجْزِيكَ) و خه فته نه خون ﴿وَيَرْجِعْكُمْ إِلَى اللَّهِ﴾ و هه موویان
 رازی بن به وه ی که بیست داوون ﴿وَاللَّهُ يَقَاسِمُ بِمَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ وه خوا ده زانی به وه ی که له دل تاندا یه
 ﴿وَكُنْتُمْ لِلَّهِ غَافِلِينَ﴾ وه خوا زانای له سهر خویه ﴿لَا يَحِثُّ لَكَ إِلَهٌ مِنْ بَعْدِهِ﴾ دوا ی نه مانه
 (که هاوسه رتن) هیچ نافر هتیکت یو حه لال نیبه ﴿وَلَا أَنْ تَبْذُلَ بِهَتْ مِنْ زَوْجٍ﴾ و ناشتوانی بیان
 گوری به هاوسه رانی تر ﴿وَلَوْ أَتَيْنَاكَ حُسْنًا﴾ هر چه نده به جوانیان سه رسام بیت (پینک و پینکیان
 سه رنجت رابکیشی) ﴿إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ﴾ مه گهر وه که نیزه ک بیته خاوه نی ﴿وَكُنْتَ لِلَّهِ غَافِلًا﴾
 شی و رفیقاً) وه خوا به سهر هه موو شتینکدا چاودیره ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی نه وانه ی باوه رتان
 هیناوه ﴿لَا تَتَخَوَّاتُنَّ الْإِنْسَانَ﴾ مه چنه ژووره وه یو ماله کانی پیغه مبه ر ﷺ ﴿إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ أَنْ تُقَاتِلُوا﴾
 مه گهر رینگه تان یی بدری یو نان خوار دینک ﴿غَيْرَ مُطَاعِينَ إِلَّا فِي الْحَرْبِ﴾ یی نه وه ی چاوه روانی پینگه یشتنی
 بکه ن ﴿وَلَا يَكُنْ إِنْ دُعِيتُمْ فَادْعُوا﴾ به لام نه گهر بانگ کران (یو نان خوار دن) نه و سا بر فونه ژووره وه
 ﴿فَإِنْ طَعِمْتُمْ فَادْكُرُوا﴾ نه مجا نه گهر خوار دنه که تان خوار د بلا وه ی لی بکه ن ﴿وَلَا تُسْتَفْسِدُوا بِلَيْسٍ﴾
 وه مه میتنه وه یو قسه کردن ﴿إِنْ دَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي الْإِسْلَامَ﴾ چونکه به راسنی نه و (مانه وه تان) نازاری پیغه مبه ر
 ﴿دَعَاتٍ﴾ ده دات ﴿يَسْتَفْخِمُونَ عَنْكُمْ﴾ نه ویش شهر م ده کات لیسان (که یی ده نگه) ﴿وَاللَّهُ لَا يَسْتَفْخِمُ عَنْ آلِهِ﴾
 به لام خوا له (ووتی) هه ق شهر م ناکات ﴿وَلَا تَسْأَلُوهُمْ عَنْ مَا﴾ وه هر کانی داوا ی شتیکی ناو مال تان
 کرد له (هاوسه ره کانی پیغه مبه ر ﷺ) ﴿فَتَقُولُونَ بَيْنَ يَدَيْهِمْ﴾ نه وه له پیشی به رده وه لیسان داوا که ن
 ﴿ذَلِكَ أَظْهَرَ لِقُلُوبِهِمْ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ نه و (شیوه داوا کردنه) تان خاوین تره یو دلی نیه وه نه و انیش
 ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ﴾ به هیچ شیوه به یو نیه دروست نی به نازاری (دلی) پیغه مبه ری
 خوا بدنه ﴿وَلَا أَنْ تَكُونُوا زُجْرًا مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا﴾ وه هر گیسز نابی خیزانه کانی پاش خوی ماره بکه ن
 ﴿إِنْ دَلِكُمْ كَانَ يَأْتِيَكُمْ مِنْ بَعْدِهِ﴾ به راسنی نه و (نازار دانی دن و ماره کردنه) تان ﴿كَانَتْ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا﴾ به لای خوا وه
 (گونا هینکی) ژور گهر وه یه ﴿إِنْ تَبَدَّلَ شَيْءٌ﴾ نه گهر هر شتیک تاشکرا بکه ن (بیان) ﴿أَوْ تَخَفَوْهُ﴾
 یا بیشار نه وه (له دل تاندا) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ نه وه به راسنی خوا زانایه به هه موو شتیک ﴿

﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ (هاوسه رانی پیغه مبر) ﴿هَيْجَ گونا هیکیان له سه ر نیه﴾ ﴿فِيءَ آبَائِهِمْ وَلَا ابْنَائِهِمْ وَلَا﴾
 ﴿إِخْوَانِهِمْ﴾ (نه گه ربی حیحاب بن) لای باو کیان و کورانیان و برکانیان ﴿وَلَا ابْنَهُ إِخْوَانِهِمْ وَلَا ابْنَهُ أَخَوَاتِهِمْ﴾
 ویرازا کانیان و خوشکه زاکانیان ﴿وَلَا يَسْأَلُهُمْ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ و لای نافر ه تانی هاودینیان و لای
 غولام و که نیزانی خو یان ﴿وَأَقْبِرَتِ اللَّهُ﴾ و له خوا بتر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَتْ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَشَهِيدًا﴾ به راستی
 خوا چاودینرو ناگاداره به سه ر هم موو شنیکدا ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ﴾ به راستی
 خوا و فرشته کانی سه لاوات ده دن له سه ر پیغه مبر ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی
 که باوه رتان هیتاوه ﴿صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ تیرهش سه لاوات و سه لامی زوری له سه ر
 بدن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به راستی که سانی که نازاری خواو پیغه مبره که ی ده دن
 ﴿لَنَعَذِّبَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ خوا نه فرینی لی کردوون له دونیا و له دوار و زدا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا﴾
 وه سزای ریسوا که ری بو ناماده کردون ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذِرُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه که سانی که نازاری
 پساوان و نافر ه تانی نیماندار نه دن ﴿يَغْتَرِبُوا أَكْثَرُ﴾ بی نه وه ی هیج تاوانیکیان کردیت ﴿فَقَدْ﴾
 ﴿أَحْصَاؤُا بُهْتَنًا وَالْمَافِيَا﴾ نه وه به راستی نه وانه بو هتان و تاوانیکی ناشکریان گرتوته نه ستو ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ﴾ نه ی پیغه مبر ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ به هاوسه رانت ﴿وَيَسْأَلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 و به که چانت و به نافر ه تانی پرواداران ﴿يَذَرُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ حَتَّىٰ يَمُوتُوا﴾ با عابا و بالاپوشه کانیان بدن به سه ر
 خویاندا (خویان و جوانیانی بی داپوشن) ﴿وَالَّذِينَ أَقْرَبُوا﴾ نه وه نزدیکتره بناسرین (به داوین پاک)
 ﴿فَلَا يُؤْذِنُهُ﴾ تا به هویه وه نازار نه درین ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا لیخوشبوی میهره بانه ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿لَيْسَ لَهُمْ مَالٌ يُنْفِقُونَ﴾ به راستی نه گه کوتایی نه هیتن دوو پروان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وه که سانی که
 له دلیاندا نه خوشی هیهه ﴿وَالْمَرْجُوفُونَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ و پروا گنده چیه کان له مه دینه دا ﴿لَنَعَذِّبَنَّ﴾
 بهر ﴿ثُمَّ تَوَّاهُانَ دَهْدَه﴾ (به جهنگ کردن) له دزیان ﴿لَنُعَذِّبَنَّكَ فِيهَا إِلَّا لِقَاكَ﴾ پاشان ماوه به کی
 کهم نه بی (له مه دینه دا) در اوسیت نابین (ده ده کرین) ﴿تَالْعَٰلَمِينَ إِنَّمَا أَقْبَحُوا﴾ (نه وانه) نه فرین لیکراون
 له هه ر کوی بهر ده ست که وتن ﴿لَا تُدْرَأُ وَتُؤْتَىٰ﴾ به دیل ده گیرین و به کوشتن ده کورزین ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ خوا (نه وه ی کردوه) به سوننهت و باو ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له ناو که سانی که
 که پیشتر بوون ﴿وَلَنْ يَجِدَ لِلسُّعَةِ اللَّهُ تَبْدِيلًا﴾ هه ر گیز باوو سوننهتی خوا گو رانی بو نیه ﴿وَالَّذِينَ﴾

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (نه‌ی موحه‌مهده) ﴿خَلَكَ بِرِسَارَتِ لِيْ دَه‌كَه‌ن دَه‌رِبَارَه‌ی (بَه‌رِبَابُوونی) رُوْزِی دَوایی ﴿قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بَلَى زَانینی (بَه‌رِبَا بُوونی) ئەو رُوْزَه‌ تَه‌نَهَا لای خَواییه ﴿وَمَا يَذُرُكَ﴾ تُو چَوَزَانِیت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا﴾ لَه‌وَانَه‌یَه‌ رُوْزِی دَوایی نَزِیک بَیت (بَه‌لَام خَلَكَ نَازَانِ) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرِيْنَ﴾ بَه‌رَاسْتِی خَوَا نَه‌فَرِیْنِی لَه‌ بَی بَاوَه‌رَان کَر دَوَوَه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾ وَ نَاغَرِی هَه‌لَگِیر سَاوِی بُو نَامَادَه کَر دَوَوَن ﴿حَٰزِبِيْنَ فِيْهَا أَعْدَاُ﴾ بَه‌هَه‌مِشَه‌بِی تَبِیدَا دَه‌مِیْتَه‌وَه ﴿لَا يَجِدُوْنَ فِيْهَا وَلَا نَصِيْرًا﴾ هِیچ بَشْتِیَوَان وَ یَاَرِی دَه‌دَه‌رِیگیان نِیه ﴿يَوْمَ تُقَالُ وَجْهُهُمْ فِي النَّارِ﴾ رُوْزِی کَه‌دَه‌م وَ چَاوِیَان لَه‌نَاغَرِی دُوْزَه‌خِدا نَه‌م دِیَوُو ئەو دِیَو دَه‌کَرِیت ﴿يَقُولُوْنَ يَنْتَظِرْنَا﴾ دَه‌لَیْن: خُوْزَگَه‌ وَ کَاشْکَای ﴿أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ﴾ گُوْیَرَا بَه‌لِی خَوَاو گُوْیَرَا بَه‌لِی بَیْتَه‌مَبَه‌رْمَان بَکَر دَا یَه ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ وَ دَه‌ه‌لِی: ئە‌ی بَه‌رَوَه‌ر دَگَارْمَان ﴿إِنَّا أَطَعْنَا أَسَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا﴾ بَه‌رَاسْتِی تَبِیمَه‌ بَه‌گُوْی سَه‌رَان وَ گَه‌وَرَه‌ کَانَمَان کَر د ﴿فَأَصْحَابُ السَّيْلِ﴾ نِیْثَر لَه‌رِیْگَای رَاسْت گُوْمَرِیَا ن کَر دِیْن ﴿رَبَّنَا إِنَّهُمْ جِئُواكَ مِنْ عَدَابِ﴾ ئە‌ی بَه‌رَوَه‌ر دَگَارْمَان دَوُو بَه‌رَا بَه‌ر سَزَا یَان بَدَه ﴿وَاللَّهُمَّ لَعْنَا كُفْرًا﴾ وَ بَه‌ر نَه‌فَرِیْنِی گَه‌وَرَه‌ی خُوْزِیَا ن بَخَه‌بِیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وَانَه‌ی بَاوَه‌ر تَان هِیْتَاوَه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَى﴾ وَ هَک ئەو کَه‌سَا نَه‌ مَه‌بِی کَه‌ مَوُوسَا یَا ن نَازَار دَا (تَزَمِیْتِیا ن بُو کَر د) ﴿فَبَرَأَ اللَّهُ بِمَا قَالُوا﴾ چَا خَوَا مَوُوسَا ی پَاک کَر دَه‌وَه‌ لَه‌وَه‌ی دَه‌یَا ن وُوت ﴿وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجْهًا﴾ (مَوُوسَا) لای خَوَا رِیْزُو پِلَه‌ وَ بَا یَه‌ی هَه‌بُوو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وَانَه‌ی بَاوَه‌ر تَان هِیْتَاوَه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ لَه‌خَوَا بَیْرَسَن وَ بَارِیْز کَار بِن ﴿وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ وَ قِسْمِی رَاسْت وَ دَرُوسْت بَکَه‌ن ﴿يُضْلِعُ لَكُمُ الْعَمَلُ﴾ کَر دَه‌وَه‌ کَانَتَان چَاک دَه‌کَات ﴿وَيَقُولُ لِكُلِّ دُوْبِكُمْ﴾ وَ لَه‌نَاوَانَه‌ کَانَتَان خُوْش دَه‌یْن ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وَ هَه‌ر کَه‌س گُوْیَرَا بَه‌لِی خَوَاو بَیْتَه‌مَبَه‌رَه‌ کَدِی بَکَات ﴿فَقَدْ قَرَّبْنَا كَثِيرًا مِّنْ دُونِ السَّيْرِ﴾ ئە‌وَه‌ بَه‌رَاسْتِی سَه‌ر کَه‌وَتِیْکِی گَه‌وَرَه‌ی بَه‌دَه‌سْت هِیْتَاوَه ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ﴾ بَیْیَگُوْمَان تَبِیمَه‌ سَه‌پَار دَه‌مَان نِیْشَانِی ﴿عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ نَاسْمَانَه‌ کَان وَ زَه‌وِی وَ چِیَا کَان دَا (هَه‌لَگَر تِی تَبِیمَه‌نَه‌ی دِیْن دَا رِیْمَان پِشْتِیَا ر کَر د بُو یَا ن) ﴿فَأَمَّا أَنْ يَخْلِفْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا﴾ بَه‌لَام هِیچ یَا ن رَا زِی نَه‌بُوو ن کَه‌هَه‌لِیگَر ن وَ تَرَسَا ن لَه‌و (ئَه‌مَانَه‌نَه‌) ﴿وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ﴾ کَه‌چِی نَادَه‌مِی ئە‌و (سَه‌پَار دَه‌ی) هَه‌لَگَر ت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بَه‌رَاسْتِی ئە‌و (نَادَه‌مِی) زُوْر سَتَه‌مَکَا ر وَ نَه‌زَانَه ﴿لَعَلَّ اللَّهُ الْمُسْتَفِیْقِيْنَ وَالْمُتَّقِيْنَ﴾ بُو ئە‌وَه‌ی خَوَا سَزَا ی پِیَاوَان وَ نَافَرَه‌تَانِی دَوُو رُوو بَدَات ﴿وَالْمُسْرِفِيْنَ وَالْمُتَكِبَرِيْنَ﴾ وَ ه (سَزَا ی) پِیَاوَان وَ نَافَرَه‌تَانِی هَاوَه‌ل دَانَه‌رِیْش (بَدَات) ﴿وَيُؤْتِ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وَ ه لَه‌ پِیَاوَان وَ نَافَرَه‌تَانِی نِیْمَان دَا ر ئە‌و یَه‌ وَ هَر گَرِیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَظِيمًا حَكِيمًا﴾ وَ ه خَوَا لِیْیُور دَه‌ی مِیْهَرَه‌بَانَه ﴿

سوره‌قی ﴿سَبَّحُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿لَخَلَدُكَ الَّذِي﴾ هه‌موو سوپاس و ستایش بۆ خواجه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ ته‌نیا مولکی شه‌وه ﴿وَلَهُ لَحْمٌ فِي الْأَجْرَةِ﴾ وه‌له‌ دوارپوژیشدا ستایش هه‌ر بۆ شه‌وه ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْقَبِيرُ﴾ وه‌شه‌و (خوا) دروست کاری ووردینه ﴿يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ﴾ (خوا) ده‌زانی چی ده‌چی به‌ناو زه‌ویدا ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ وچی لسی ده‌رده‌چی ﴿وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌چی دیتته‌ خواره‌وه‌ له‌ئاسمان ﴿وَمَا تَنْجُ فِيهَا﴾ وچی بۆ سه‌ر ده‌که‌وی ﴿وَهُوَ الرَّحِيمُ الْعَفُورُ﴾ وه‌خوا میهره‌بانی لیبوره‌یه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه‌ران ووتیان: ﴿لَا تَأْتِي السَّمَاءُ﴾ پوژی دواایمان (به‌سه‌ردا) نایه‌ت ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَ كُنُوزُ﴾ (شه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلئی (وانیه) سویتند به‌به‌روه‌ردگارم شه‌و (قیامه‌ته‌) تان بۆ دئی ﴿عَلَيْهِ السَّلَامُ﴾ (خوا) زانای هه‌موو به‌نه‌انه‌ کانه ﴿لَا يَنْزِلُ عَنْهُ﴾ له‌خوا گوم نایی ﴿يُنْفَالُ ذَرٌّ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ قورسایی گه‌ردیله‌یه‌ک له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ﴾ وه‌بچو‌کتر و گه‌وره‌تر له‌وه‌ نییه ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ نیللا له‌کتیبنکی ناشکر او رووندایه ﴿يُنْجِزِ الَّذِينَ آمَنُوا وَفَعَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بۆ شه‌وی پاداشتی شه‌وانه‌ی باوه‌ریان هه‌تاوه‌و کرده‌وی چاکیان کردوه‌ بداته‌وه ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بۆ شه‌وانه‌ هه‌یه‌ لیبوردنی (به‌روه‌ردگار) ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ وپاداشت و پوژی به‌کی چاک ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا عَلَيْنَا﴾ وه‌که‌سانیک که‌هه‌ول ده‌ده‌ن باوه‌ر به‌نیشانه‌ کانی ئیمه‌ نه‌کری ﴿مُعْجِزَاتٍ﴾ ده‌سته‌ پاچه‌ن وه‌یچیان بی نا‌کریّت ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾ بۆ شه‌وانه‌ به‌سزای زور خراب و سه‌خت ﴿وَنَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ شه‌وانه‌ زانیاریان پی دراوه‌ ده‌زانی ﴿الَّذِينَ أُوتُوا الْإِيمَانَ مِنْ رَبِّكَ﴾ شه‌وی له‌ به‌روه‌ردگار شه‌وه‌ بۆت هاتوه‌و ﴿هُوَ الْحَقُّ﴾ ته‌نها شه‌وه‌ راسته ﴿وَنَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُبِينٍ الْحَمْدُ﴾ وپوژیموونی (خه‌لک) ده‌کات بۆ رینگای خوای زالی ستایش کراو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌شه‌وانه‌ی بی باوه‌ر سوون ده‌یانووت ﴿هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ﴾ ثایا پیاونکتنان نیشان بده‌ین ﴿يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُرِقْتُمْ كُلٌّ مِرْقًى﴾ که‌هه‌والتان بی ده‌دات کاتیک (مردن و) به‌ته‌واوی پوژین و پاره‌ پاره‌ بوون ﴿إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ به‌راستی ئیوه‌ سه‌ر له‌نوی دروست ده‌کرئنه‌وه ﴿۝﴾

﴿أَفَرَأَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَيْدًا﴾ نایا تهو (بیغه‌میه ر عزیر) به‌دهم خواوه درؤ ده کات ﴿أَمْ يَوْمَ حِجَّةٍ﴾ با شیمته ﴿بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (نه خیر واتیه) به‌لکونه وانه‌ی بین باوهرن به‌دوا پرؤژ ﴿فِي الْعَذَابِ وَالْعُكَلِّ الْبَعِيدِ﴾ له‌ناو سز او گومراییه کی دوور (له‌راستی) دان ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا﴾ ده‌ی نایا سه‌رنج نادهن ﴿إِنْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ بؤ نه‌وه‌ی له‌به‌ر دهم و له‌پشتیان‌ه‌وه‌یه ﴿فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ناسمان و زه‌ویدا ﴿إِنْ لَيْسَ أَتَشْفِقُ بِهِمُ الْاَرْضُ﴾ نه‌گهر بمانه‌وئ ده‌یان به‌یین به‌ناخی زه‌ویدا ﴿أَوْ شَقِطْتَ عَلَيْهِمْ﴾ یان ده‌یخه‌ینه‌خوار به‌سه‌ریاندا ﴿كَسَمَاءٍ بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ چهند پارچه‌یه‌ک له‌ناسمان ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا به‌لگه‌و به‌ند هه‌یه ﴿أَكُنِيَ عَبْدًا مُتَبِعًا﴾ بؤ هه‌ر به‌نده‌یه‌ک پروو له‌خوابیت ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَا دَاوُودَ مِنْ أَفْضَلًا﴾ سویند به‌خوابه‌راستی له‌لابه‌ن خومان‌ه‌وه‌فه‌زل و به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌مان به‌داوود به‌خشییوو ﴿يَجْعَلُ أُولَئِكَ مَتَعًا وَالْظَّالِمِينَ﴾ نه‌ی چیا و بالنده‌کان له‌گه‌ل داوود زیکرو ته‌سییحاتی خوا بکه‌ن ﴿وَأَنَّ لَهُ الْخَبْرَةَ﴾ وه‌ناسنمان بؤ نه‌رم کردبوو ﴿أَنْ أَعْمَلَ سَبْعِينَ﴾ (قه‌رماتمان بین کرد) قه‌لغان وزرئی جه‌نگیان لی دروست بکه ﴿وَقَدْ زَيَّيْنَا لَهُمْ﴾ و له‌چینی زریندا بائه‌ندازه‌یی ته‌لقه‌کان وه‌ک به‌ک بن ﴿وَأَعْمَلُوا صِيحًا﴾ و کرده‌وه‌ی چاک بکه‌ن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی من به‌وه‌ی که‌ده‌بکه‌ن بینام ﴿وَأَسْلَمْنَا مِنَ الْإِزْقِ﴾ وه‌بؤ سوله‌یمان (با، هه‌وا) مان رام هیتا ﴿عُدُّوا شَهْرًا﴾ به‌بیان تانیره‌و (با) به‌نده‌ازه‌ی مانگیك رینگای ده‌بری ﴿وَرَوَّاهَا شَهْرًا﴾ وه‌(نیوه‌روان تا) نیوارانیش به‌نده‌ازه‌ی مانگیك رینگای ده‌بری ﴿وَأَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْفِطْرِ﴾ وه‌مسمان بؤ تونده‌وه‌وه‌ک کاتیا و (ده‌روئ) ﴿وَمِنْ أَلْفٍ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ وه‌ندی له‌جئو که‌کامنم رام هیتا بوو له‌به‌ر ده‌ستی دا کاریان ده‌کرد ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ به‌فه‌رمانی به‌روهر دگاری ﴿وَمَنْ يَزِجْ يَزِجْ مِنْهُمْ عَن آثَرِنَا﴾ و نه‌گهر هه‌ر کام له‌وان له‌فه‌رمانی تیمه‌لا بیدا ﴿يُذِقُهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ سزای ناگری هه‌لگه‌روئ بین ده‌چیزین ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ﴾ (سوله‌یمان) هه‌ر چی بوو یستایه‌بؤیان دروست ده‌کرد ﴿مِنْ مَّحَرِّبٍ وَوَمَيْمِيلٍ﴾ له‌به‌ر سئگا و به‌یکه‌رو ﴿وَجِجَانٍ كَاخْوَابٍ﴾ چندیق قایی (نان خواردن) وه‌ک جه‌وزی گه‌وره‌و ﴿وَقَدْ وَرَّاهَا سَكَنًا﴾ چهند قازان و منه‌جلی دامه‌زراو (نده‌جولان له‌به‌ر گه‌وره‌بیان) ﴿أَعْمَلُوا أَلْ دَاوُدَ شُكْرًا﴾ نه‌ی ثالی داوود شوکرانه‌بؤیری خوا بکه‌ن ﴿وَوَلَّيْنَا مِنْ عِبَادِيَ الشُّكْرُ﴾ به‌لام که‌می له‌به‌نده‌کانم (بؤ خوا) سوپاسگوزارن ﴿فَلَمَّا فَصَّيْنَا عَلَيْهِ السُّورَ﴾ ته‌مجا کاتیک سوله‌یمانمان مراند ﴿مَا أَنَّهُمْ عَلَى مَقَرٍّ﴾ هیچ شتیک مردنی سوله‌یمانی نیشان (جئو که‌کان) نه‌دا ﴿إِلَّا دَابَّةَ الْأَرْضِ﴾ بینجگه له‌خوره‌و مؤریانه‌ی زه‌وی ﴿ثُمَّ كُلْ مِن شَأْنِهِ﴾ که‌دارده‌سته‌که‌ی (سوله‌یمان) یان ده‌خوارد (که‌سوله‌یمان خوی دابو به‌سه‌ریدا) ﴿فَلَمَّا حَزَّ﴾ ته‌مجا کاتی (سوله‌یمان) که‌وت ﴿سَبَّحْتَ إِلَٰهَ﴾ بؤ جئو که‌کان پروون بویه‌وه ﴿أَنْ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْقَتْبَ﴾ که‌نه‌گهر غه‌بیان بزانیایه ﴿مَا يَسُو فِي الْعَذَابِ الْهَيْبِ﴾ له‌و سزایسوا که‌ره‌دا نه‌ده‌مانه‌وه

﴿لَقَدْ كَانَ لِسِرِّ فِي مَسْكِينَةٍ آيَةً﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی بؤ خه‌لکی سه‌به‌ه له‌و شویتنی زیانه‌یاند! نیشانه‌یه‌ک (له‌سه‌ر ده‌سه‌لانی خوا) هه‌بوو ﴿جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ﴾ دوو باخات لای راست و لای چه‌پی (شویتنه‌که‌یانه‌وه) هه‌بوو ﴿كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ﴾ (پییان وئرا) له‌پوزی په‌روه‌ردگار تان بخون ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ و سوپاسی نه‌وبکهن ﴿بِاللَّهِ طَبْعُهُ وَرَبِّ عَفْوٌ﴾ و لاتیکی پاک و خوش و په‌روه‌ردگار تکی لیپورده (بان هه‌به) ﴿فَأَقْرَصُوا﴾ نه‌مجا روویان وهر گیترا ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ﴾ به‌و هویه‌وه لافاوی ویرانکارمان بؤ ناردن ﴿وَبَدَّلْنَاهُمْ خَيْرَ جَنَّاتٍ﴾ دوو باخاتی (چاکی به‌روو بووم دار) نه‌وانمان گۆری به‌دوو باخاتی ﴿ذَوَاتِ أَكْطَاطٍ﴾ (خرابی) خاوه‌ن به‌رئکی تفت و تال و دار گهر ﴿وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ إِذْ أَنْشَأَ لَهُمْ أَهْلَ عَادٍ﴾ و که‌میک له‌داری نه‌بگ (تاوگ، سیدر) ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِ﴾ ثا به‌و جزوره‌توله‌مان لی سه‌ندن به‌هزی نا سوپاسیانه‌وه ﴿وَهَلْ يُخْرِجُ الْآلَ الْكَافِرَ﴾ و ثایا جگه له‌وانه‌ی زور سپلن توله‌له‌که‌س نه‌سیتین ۱۹ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْوَادِيَّ الْفَرَىٰ الَّذِي تَرُكُّهُ يَتَأَوَّىٰ﴾ وه له‌نیوان (رینگای) نه‌وان و نه‌و شارانه‌ی پیو به‌ره‌که‌تمان تی خنبوون (له‌شام) سازانده‌بوومان ﴿قُرْئِ ظَهْرَهُ﴾ چه‌ند شاروچکه و دینهاتی نزیک و له‌یه‌که‌وه ديار ﴿وَقَدْ زَيَّاهَا شَرًّا﴾ و رینگه‌ی نزیکمان بؤ پوشتن له‌نیوان (نه‌و دینهاتانه‌دا دانا‌بوو) سیر و افه‌ای و آت‌ماء اینست ﴿وَوَتَمَّانَ بَيَّانٍ﴾ چه‌ند شه‌وو پوژ به‌و (رینگایانه‌دا) پوژن به‌ئارامی و بی ترس ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيِّنَاتِنَا أَتَمَّارًا﴾ که‌چی (خه‌لکی سه‌به‌ه) ووتیان نه‌ی په‌روه‌ردگارمان ماوه‌ی (رینگه‌ی) سه‌فه‌ره‌که‌تمان دور بخه‌ره‌وه ﴿وَضَلَّوْا أَنْفُسَهُمْ﴾ وسته‌میان له‌خویان کرد ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ لَكَادٍ﴾ نیمه‌ش کردمان به‌داسستانی له‌ناو خه‌لکدا بیگیتنه‌وه ﴿وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ﴾ پوژ و بلاومان کردن (به‌و لاتاندا) به‌و په‌ری پوژ و بلاو کردن ﴿إِنِّي ذَالِكٌ﴾ به‌راستی له‌و به‌سه‌ره‌اته‌دا ﴿لَا يَنْتَظِرُ لَكَ صَبَارٌ شَكُورٌ﴾ چه‌ند نیشانه‌هه‌یه بؤ هه‌موو زور خوگری شوکرانه‌بژیر ﴿وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی شه‌یتان گومانی خوی له‌واندا به‌دی هیتا ﴿فَالْيَبُوءُ الْأَقْرَبُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بویه‌ییمانداران نه‌بیست هه‌موویان شویتنی شه‌یتان که‌وتن ﴿وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ وه شه‌یتان هه‌چ ده‌سه‌لانی به‌سه‌ر ییمانداران دانه‌بوو ﴿إِلَّا لِيُضِلَّ عَنْ يُمُرٍ بِالْآخِرَةِ﴾ نه‌ها بؤ نه‌وه‌ی بزانریت کی باوه‌ری به‌پوژی دوابی هه‌به ﴿وَمَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَرٍّ﴾ وه کی له‌وان ده‌رباره‌ی (دواپوژ) له‌گوماندا به‌ه ﴿وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِیظٌ﴾ وه په‌روه‌ردگار ت (ته‌ی موحه‌مه‌د) به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا چاودیره ۲۰ ﴿فَالْيَا أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ دُونِ اللَّهِ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی هاوار بکهن له‌وانه‌ی که‌بیجگه له‌خوا به‌په‌ر ستر او تان ده‌زانین ﴿لَا يَتَّبِعُهُمْ مَثَقَالُ ذَرَّةٍ﴾ به‌قه‌ده‌ر هه‌ره وردیله‌یه‌کیان به‌ده‌ست نه‌ه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌ناسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ يَشْرٍ﴾ وه نه‌و په‌ر ستر او تانه‌هاو به‌شی (خوا) نه‌بوون (له‌دروست کردنی) ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ﴾ و هه‌چ به‌ک له‌وان یارمه‌تی ده‌ری خوا نه‌بوون ۲۱

﴿وَلَا تَقْعُ الشَّقَقَةُ عِنْدَهُ﴾ و نه‌تکا کردن لای خوا‌س‌وودی نیبه ﴿الْأَلَمِ لَئِنْ لَمْ يَكُنْ﴾ مه‌گه‌ر بز که‌سی نه‌و
 (خوا) ری‌گه‌ب‌دات ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُجِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ هه‌تا کاتی ترس و بیم له‌دلی (تکا‌کاران) لاده‌بری (به‌هوی
 ری‌گه‌ب‌یدانی شه‌فاعه‌ت) ﴿قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ﴾ (به‌به‌کتر) ده‌لین: به‌رو‌ه‌رد‌گاران چی بریار‌ی‌کی ف‌رم‌وو
 ﴿قَالُوا الْحَقُّ﴾ ده‌لین: وو‌ته راسته‌ک‌ه‌ی ف‌رم‌وو (که‌ر‌ی‌گه‌دانه به‌تکا کردن) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ و نه‌ته‌ها
 (خوا) به‌ر‌زو بل‌ندو گ‌ه‌وره‌به ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِمَّا تَسْتَعِينُونَ وَالْأَرْضُ﴾ بلی کی ر‌وزیتان ده‌دات
 له‌نا‌سمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿قُلْ لِلَّهِ﴾ بلی خوا (ر‌وزیمان ده‌دات) ﴿وَأَنَا أَنَا كَرُّ﴾ بی‌گومان نیمه یا نیمه
 (به‌ک‌ی‌ک‌مان) ﴿لَعَلِّي هُذًى أَوْفٍ ضَلَلْتُ مُبِينٌ﴾ له‌سه‌ر ر‌ی‌ن‌موونین یان له‌گو‌م‌ر‌ایه‌کی ناش‌کر‌اداین ﴿قُلْ
 لَا تَسْتَعِينُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا﴾ (بلی) پر‌سیار‌تان لی‌نا‌ک‌ری له‌نا‌وان‌سی که‌نیمه‌کردو‌ومانه ﴿وَلَا تَسْتَعِينُونَ
 نَعْمَلُونَ﴾ نیمه‌ش پر‌سیار‌مان لی‌نا‌ک‌ری له‌وه‌ی نیمه‌ده‌یک‌ه‌ن ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا﴾ بلی به‌رو‌ه‌رد‌گاران
 نیمه‌و نیمه‌و ک‌وده‌کانه‌وه ﴿ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ﴾ له‌پاشان بریار ده‌دات له‌نی‌وانا‌ماندا به‌ه‌ق و راستی
 ﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ و نه‌هر له‌وه‌داد‌وه‌ری زانا ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا شُرَكَاءَ﴾ بلی ناده‌ی
 نیشانم ده‌ن له‌و‌ها‌وبه‌شانه‌ی بر‌د‌وب‌و‌وتانه‌پ‌یزی خوا‌وه ﴿كَلَّا لَيْلٌ هُوَ اللَّهُ﴾ وانیبه به‌ل‌کو‌زانی خوا‌به
 ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی در‌وست کاره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ و نه‌نیمه
 تو‌مان نه‌نار‌دوه بز هه‌موو ناده‌می به‌م‌زده‌ده‌ر و تر‌س‌ی‌ته‌ر نه‌ب‌یت ﴿وَالْحَكِيمُ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌لام ز‌ور‌به‌ی ناده‌می نازانن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ﴾ و نه‌ده‌لین نه‌م به‌ل‌ی‌سی (ر‌وزی‌دوایی) ه
 ک‌ه‌ی دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گ‌ه‌ر نیمه‌راست گ‌ون ﴿قُلْ لَّكُمْ مِيعَاتُ يَوْمٍ﴾ بلی به‌ل‌ی‌سی نیمه
 ر‌وز‌ن‌که ﴿لَا تَسْتَعْجِلُونَ عَذَابَنَا وَلَا تَسْتَفْتِمُون﴾ نه‌سات‌یک دوا ده‌ک‌ه‌ون لی‌ی و نه‌پ‌یش‌یش ده‌ک‌ه‌ون ﴿قُلْ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نه‌وان‌ه‌ی بن‌با‌وه‌ر سوون ووتیان ﴿لَنْ تُؤْمِنُوا بِهِذَا الْقُرْآنِ﴾ نیمه‌ه‌ر‌گ‌یز
 با‌وه‌ر‌نا‌ه‌ی‌تین به‌م‌تور‌نانه ﴿وَلَا يَأْتِي بَشِيرًا وَلَا نَذِيرًا﴾ و به‌و‌کت‌ی‌بانه‌ش پ‌یش نه‌م (تور‌نانه) هاتوون
 ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ أُنْزِلَتْ﴾ خ‌وز‌گه‌ده‌ت دی کاتی نه‌و‌سه‌م‌کارانه ﴿مَوْفُوقُونَ عِندَ رَبِّهِمْ﴾ راده‌گیر‌سن
 له‌به‌ر‌ده‌م (داد‌گای) به‌رو‌ه‌رد‌گاریاندا ﴿يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ﴾ ق‌سه‌و تا‌وان نار‌استه‌ی به‌ک‌تر
 ده‌ک‌ه‌ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَفْتَوْا﴾ لا‌وازو ر‌ت‌ر‌ده‌سته‌ک‌را‌وان ده‌لین ﴿لَئِنْ اسْتَكْبَرُوا﴾ به‌وان‌ه‌ی خ‌وی‌ان
 به‌گ‌ه‌وره‌ده‌زانی (ده‌سه‌لان‌داره‌کان) ﴿لَوْ لَا اسْتَكْبَرُوا لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ﴾ نه‌گ‌ه‌ر نیمه‌نه‌بو‌وتایه بی‌گومان نیمه
 با‌وه‌ر‌دار ده‌بو‌وین ﴿

﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نهوانه ی خویان به گه وره داده نا ده لئین ﴿لَئِنْ اسْتَعْصَفُوا﴾ بهوانه ی ژنر دهسته و لاواز کرابوون ﴿انْحُصِدْكَ عَنْ آلِهَتِي﴾ نایا نیمه بهر گریمان کردن له برینموونی ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَكَ﴾ دوا ی نهوه بۆتان هات ﴿بَلْ كُنتُمْ مُجْرِمِينَ﴾ (نهخیر وانیه) بهلکو خوتان تاوانبار بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَعْصَفُوا﴾ ژنر دهسته و چه و ساوه کان ده لئین ﴿لَئِنْ اسْتَكْبَرُوا﴾ بهوانه ی خو بهزل زان بوون ﴿بَلْ مَكْرُأَتِي وَاللَّهَارِ﴾ (نهخیر وانیه) بهلکو پیلانی (نیوه) بهشهو و بهرؤز (چهواشه ی کردین) ﴿إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ﴾ کاتیک فهرمانتان پی ده داین که پی پروا بین به خوا ﴿وَنَجْعَلَ لَهُمْ آيَاتًا﴾ وه وینه وهاوبه شانی بۆ دابینین ﴿وَأَسْرَأُ الْعَذَابَ﴾ هه موویان په شیمانی ده شارنموه ﴿لِنَارِ الْعَذَابِ﴾ کاتیک که سزای دۆزهخ ده بینن ﴿وَجَعَلْنَا الْفُلَّ فِي الْغَيِّ لِيُظْهَرُ لَهُمْ كَيْفَ كُفَرُوا﴾ وه زنجیر و ته و قمان کرده گهر دنی بیباوهران ﴿هَلْ يُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تابا تو له یان لی نه سه نریت جگه له سزای نه وه ی ده بیان کرد ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ﴾ وه له هیچ شار نکدا پیغه مبهری تر سینه رمان نه نار دووه ﴿إِلَّا قَالُوا مَثَرُ مَا كُنَّا﴾ مه گهر خاوه ن نازو نیمه ته کانی (دهوله مهنده کانی) ووتوو یانه ﴿إِنَّا إِنَّمَا أَرْسَلْنَا بِهِ كَفْرُوتَ﴾ بهراستی نیمه باوه رمان نی به بهو (ناینه) ی نیوه ی پی نیر دراون ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ﴾ وه ووتیان نیمه سامان و مندالمان زور تره (له نیوه) ﴿وَمَا كُنْ بِمُعْذِرِينَ﴾ وه نیمه قهت سزا نادر بین ﴿قُلْ إِن زُرْتُمْ﴾ بلسی بهراستی بهر وهر دگارم ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی فراوان ده کات وده یگر نه وه بۆ ههر که سی بیهوی ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بهلام زور بهی خه لک نازانن ﴿وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالْبَاقِي﴾ وه سامان و مندالتان شتیک نین ﴿تَقْرَبُونَكَ نَارًا لَئِنْ﴾ لای نیمه پلهو پایه تان نزیک بکهنه وه ﴿إِلَّا مَنَ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ مه گهر نه وه ی باوه ری هینایی و کرده وه ی چاکی کردین ﴿فَأُولَئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ أَفْضَلٍ﴾ بۆ نهوانه پاداشتی دوو بهرام بهر هیه ﴿بِمَا عَمِلُوا﴾ بههوی نهو چا کانه ی که کردو یانه ﴿وَهُمْ فِي الْعَرْشِ عَامُونَ﴾ نهوان له کوشکه بهرزه کانی (بهدهشتدا) له تاسایش دان ﴿وَالَّذِينَ يَسْتَعْتِفُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ وه نهوانه ی هه وئی بوچه ل کرده وه ی نیشانه کانی نیمه ده دن ﴿مُعْجِزِينَ﴾ دهسته پاچه ن و هیچیان پی ناکری ﴿أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾ نهوانه له سزای دۆزه خدا ناماده کراو ده بین ﴿قُلْ إِن زُرْتُمْ﴾ بلسی بیگومان بهر وهر دگارم ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ رۆزی ههر کام له بهنده کانی بیهوی فراوان یان که می ده کات بۆی ﴿وَمَا أَنفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه نیوه ههر شتیک بیهخشن (له پیتاو خوا دا) ﴿لَهُمْ جُزْءٌ﴾ نهوه خوا جینگه ی پر ده کانه وه ﴿وَهُمْ فِي الْعَرْشِ عَامُونَ﴾ وه نهو (خوا) چاکترینی رۆزی ده رانه ﴿﴾

﴿وَنَوْمٌ بَنَحْشُرٌ رَّجِيمٌ﴾ وه رَؤُوسُكَ (خوا) هه موویان کۆ ده کاته وه ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ پاشان به فرشته کان ده فهر موی ﴿أَقْبِلُوا لِيُعَذِّبُوا﴾ نایا نه وانه (له دونیا) ئیوه یان ده بهرست ﴿قَالُوا سُبْحَنَكَ﴾ (فرشته کان) ده لَئِنْ پاك و بیگهردی بۆ نۆ ﴿أَنْتَ وَلِئَامِنٌ دُونَهُمْ﴾ ته نیا تۆ گه ووه و پشستوانی ئیمه ی نهك نه وان ﴿بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْآلِهَةَ﴾ بهلگه نه وان جنۆكه یان ده بهرست ﴿أَكْفَرْتُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ﴾ زۆربه یان باوه پران به وان (جنۆكه) هه بوو ﴿قَالُوا لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ لَّعَنَ اللَّهُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ نه مجا نه مپرو ناتوانن هه یچ سوودو زیانتهك به یه كتری بیگه یه نن ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه به سته مكاران ده لَئِنْ: ﴿ذُقُوا عُذْبَ النَّارِ﴾ سزای ناگری دۆزهخ به جهنن ﴿الَّذِينَ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ نه وه ی ئیوه باوه پران پیتی نه بوو ﴿وَلَا تَتْلُوا عَلَيْهِمْ﴾ کاتی بخوئنه رته وه به سهر یاندا ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُونَ﴾ نیشانه پروته کانی ئیمه ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ﴾ ده لَئِنْ: نه مه (پیتغه مبه ر) هه یچ نییه جگه له بیاوتهك ﴿يُرِيدُ أَنْ يَمْلِكَا﴾ ده به وه ی و یتگریشان بکات ﴿عَمَّا كَانُ يَقُولُ آبَاؤُهُمْ﴾ له وه ی که باوو باپیران تان ده یان بهرست ﴿وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ﴾ ده لَئِنْ: نه مه (قورئان) شنتیک نییه ﴿إِلَّا أَنْفَكُمْ مَّقَرَّتْ﴾ بیتجگه له درۆیه کی هه له به ستر او به ناوی خوا وه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ وه بیباوه پران به راستی به (قورئان) یان ده ووت که بۆ یان هاتبوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَلْهَامٌ مِّنْ رَبِّكَ﴾ نه مه ته نه ا جادوویه کی ناشکرابه ﴿وَمَا آتَانَهُمْ مِّنْ كِتَابٍ يَتَدَبَّرُونَهَا﴾ (خو ئیمه) پیتستر جهنن کتیبیکمان پیتی نه دابووون که بیان خوئنه وه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ و بۆمان نه نار دبوون ﴿فَبَلَكَ مِنْ تَحْتِهَا﴾ پیتش تۆ هه یچ پیتغه مبه ر نیکی تر سیتنه ر ﴿وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه که سانی پیتش نه مان (قوربه شیه کان) باوه پران به پیتغه مبه رانیان نه هیتا ﴿وَمَا يَتْلُوا مِنْ مَّاءٍ لَّيْسَ لَهُمْ شِرَابٌ مِنْهُ﴾ نه مان (قوربه ش) نه گه پشستبوونه ده به کی نه وه ی به وانمان دابوو ﴿فَكَذَّبُوا رَسُولِي﴾ نه مجا نه وان باوه پران به پیتغه مبه رانی من نه هیتا ﴿فَكَيْفَ كَان تَكْوِيرُ﴾ جا جهنن بوو تۆله سه نه دنی ئیمه (له وان) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَعْدِ اللَّهِ﴾ بلی من ته نیا به یهك شت نامۆز گارینان ده كه م ﴿أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْئٍ ذِكْرًا﴾ كه دوو دوو، بهك بهك، له بهر خوا هه لسن (وگوئرا به لی فرمانه کانی بن) ﴿فَلَمَّا تَخَفْتُمْ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدُّكُمْ﴾ پاشان بیر بکه نه وه هاوړنکه تان (پیتغه مبه ر) شیت نییه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ﴾ نه و (پیتغه مبه ر) ته نیا تر سیتنه ره بۆ ئیوه ﴿يَنْ يَذَّاقُ عَذَابَ أَلِيمٍ﴾ له پیتش هاتی سزای سه ختی (قیامت) ﴿قُلْ مَا أَتَاكُمْ مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّكُمْ﴾ بلی هه ر کړی و پاداشتنیکم لی داوا کړدوون نه وه بۆ خو تان ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی من ته نه ا له سه ر خوا به ﴿وَلَوْ عَلَيَّ كُلُّ مَثْوٍ وَنَهَيْتُ﴾ وه نه و (خوا) به سه ر هه موو شنتیکدا ناگاداره ﴿قُلْ إِن رَّبِّي بِعَذَابِي عَلِيمٌ﴾ بلی به راستی بهر وهر دگارم به توندی هه ق ده دات به سه ر (به تالدا) ﴿عَمَّا أَتُوبُ﴾ (خوا) زانایه به نه پیتی و شار اوه کان ﴿

﴿وَإِنْ يَكْفُرُونَ﴾ نه گهر باوه‌ریسان بی نه‌هینایت (دلگران مه‌به) ﴿فَقَدْ كَذَبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ چونکه به‌راستی
 پیغه‌مه‌رانی پیشش توش باوه‌ریسان بی نه‌هینایت ﴿وَالَّذِي أَلَّفَ الْبُحْرَ الْأَمْرُ﴾ هم‌وو کارو باره‌کان ته‌نھا بۆ لای
 خوا ده‌گهر یته‌وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ نه‌ی خه‌لکینه بیگومان به‌لینی خوا راسته ﴿فَلَا تَعْزَلَكُمْ
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ ده‌ی که‌واته با ژبانی دونیا فریوتان نه‌دات ﴿وَلَا تَعْزَلَكُمْ يَاللَّهُ الْعُرُورُ﴾ وه باشه‌یتان به‌(به‌زه‌یی
 و لیسورده‌ی) خوا فریوتان نه‌دات ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ به‌راستی شه‌یتان دوزمنی نیویه ﴿فَاتَّخِذُوا
 عَدُوَّ﴾ ده‌ی که‌واته نیوه‌ش به‌دوزمنی خوتانی دابنیش ﴿إِنَّمَا تَدْعُوا حِزْبَهُ﴾ بیگومان ته‌و (شه‌یتان) تاقم
 و کومه‌له‌که‌ی بانگ ده‌کات ﴿لِيَكُونُوا مِن أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیه‌نه‌هاوه‌لانی ناگری هه‌لگیر ساوی
 (دوزه‌خ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ نه‌واته‌ی بی باوه‌ر بوون سزای به‌تینان بۆ هه‌یه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه‌واته‌ی باوه‌ریان هیناوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیبوردن
 و پاداشتی گه‌وره‌بان بۆ هه‌یه ﴿أَفَنُورُنَّ لَهُ سَوَاءٌ عَمَلُهُ﴾ ده‌ی نایا که‌سی که‌کرده‌وه‌ی خرابی خوی
 بۆ جوان کراوه ﴿فَرَأَاهُ حَسَنًا﴾ و به‌چاک و جوانی ده‌بینی ﴿وَهُكَ كَسِبَتْهُ بَنُوهُ﴾ چاکه‌و خرابه‌ی تابین
 یت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُبْخِلُ مَن يَشَاءُ﴾ وه به‌راستی خوا هه‌ر که‌سیکی بوی گومرای ده‌کات ﴿وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾
 وه هه‌ر که‌سیکی بوی رینمورنی ده‌کات ﴿فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ﴾ ده‌ی که‌واته به‌خه‌فت خواردن
 له‌به‌ر (ئیمان نه‌هینانی) نه‌وان خوت مده‌وتیه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعَوَت﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی که‌نه‌وان
 ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ خوا زاتیکه (با،ه‌وا) کانی ناردووه ﴿فَيُبْخِرُ سَحَابًا﴾ بۆ
 نه‌وه‌ی هه‌وره‌کان بگه‌ریننی (بلاویان بکه‌نه‌وه) ﴿فَسُقْنَهُ إِلَى بَيْتِكُمُنِي﴾ نه‌مجا ته‌و (هه‌ورانه) ده‌نیرین
 بۆ سه‌ر و لانیکی مردوو ﴿فَلَا حَيْثَ بِهِ الْأَرْضُ مَدْمُونًا﴾ جا (بارانی لی ده‌باری و) زه‌وی پینی زیندوو
 ده‌که‌یشه‌وه له‌پاش و وشک بوون و مردنی ﴿كَذَلِكَ النُّشُورُ﴾ زیندوو کرده‌وه‌ی (مردووایش له‌قیامتدا)
 هه‌ر به‌و شیویه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْآزِفَةَ﴾ هه‌ر که‌سی گه‌وره‌یی و سه‌ره‌ره‌زی ده‌وی (له‌خوای بوی)
 ﴿فَلِلَّهِ الْآزِفَةُ جَمِيعًا﴾ چونکه به‌راستی هه‌موو گه‌وره‌یی و ده‌سه‌لات هه‌ر بۆ خوایه ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكُلُّ النُّطْبُ﴾
 ووته‌ی پاک و چاک ته‌نھا بۆ لای ته‌و (خوا) سه‌ره‌ده‌که‌وی ﴿وَاللَّهُمَّ الصَّدِيقَ بَرَقَعَهُ﴾ وه (ووته‌ی پاکو)
 کرده‌وه‌ی چاک به‌رز ده‌کانه‌وه (بۆ لای خوی) ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ النَّبَاتِ﴾ وه نه‌واته‌ی که‌پیلانه خرابه‌کان
 ده‌گیرن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سزایه‌کی توندو به‌تینان بۆ هه‌یه ﴿وَمَكَرُوا لِيَكُ هَؤُلَاءُ﴾ و فیل و پیلانی نه‌وانه
 له‌ناو ده‌چی ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن نُّرَابٍ﴾ خوا (باوکی) نیویه له‌خاک دروست کرده‌وه ﴿ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ﴾
 له‌پاشان (ته‌وه‌کانی دروست کرد) له‌نوتفه‌یه‌ک ﴿ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا﴾ نه‌مجا (خوا) کردوونی به‌چهند
 جووت (نیر و می) ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ وه هیچ مینه‌یه‌ک (نافره‌تیک) دوو گیان نابین و
 سکه‌که‌ی دانانی (نابینت) مه‌گه‌ر به‌ناگاداری خوا نه‌بینت ﴿وَمَا يَعْلَمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ وه هیچ ته‌مه‌ن درینژ کراوی
 ته‌مه‌نی درینژ ناگری ﴿وَلَا يُقْصِرُ مِنْ عُمرِهِ﴾ لای کتیب ﴿وَهْ لَه‌ته‌مه‌نی که‌م ناگری مه‌گه‌ر له‌کتیبیک (لوح
 المحفوظ) دانوسراوه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به‌راستی ته‌م کاره بۆ خوا ناسانه ﴿

﴿وَمَا يَشْتَرِي الْآخِرَانِ﴾ نه و دوو (جوزره) ده ریا وهك يهك نین ﴿هَذَا عَذَابٌ مُّزَاتٌ﴾ ئەمە بیان سازگار و شیرینه
 ﴿سَابِغٌ شَرَابُهُ﴾ و خوار دهنه وهی ناسانه و خوشه ﴿وَهَذَا لَمِیْحٌ لِّجَاحٍ﴾ ئەوی تریان سویر و تال و تفته
 ﴿وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِیًّا﴾ و لهه ردوو کیان گۆشتی تهر و تازه ده خون ﴿وَتَسَخَّرُ لِحَیْثَةٍ
 تَبَسُّوتُهَا﴾ و خشلی (مرواری و سه دهف و دور لهه ریا) ده رته هیتن و ده پۆشن و خوتانی پی
 ده پازینه وه ﴿وَتَرَى الْقُلُوكَ فِيهِ مَوَازٍ﴾ و کهشتی یه کان ده بینسی ناوه که لهت ده کهن (کاتی به ناویدا
 ده رۆن) ﴿لَيَسْتَوِينَ فُضْلُهُ﴾ بۆ ئەوهی هه ندی رزق و رۆزی خوا پهیدا بکهن ﴿وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمْكُرُونَ﴾
 وه تا ستایشی خوا بکهن (له سه ره هره کانی) ﴿يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ﴾ (خوا) شه و ده کات به ناو
 رۆژدا ﴿وَيُولِجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ﴾ و رۆژ ده کات به ناو شه ودا ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه خۆرو مانگی
 پام هیناوه ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَدَّدٍ﴾ هه ریه که بیان (له خولگهی خۆیدا) تا ئەو ماوه وهی بۆی
 دیاری کراوه ده گهریت و ده سوپته وه ﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ ئەوهیه خوی په ره ره دگاری ئیوه
 ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ بادشایه تی ته نها بۆ ئەوه ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ و ئەوانه ی ئیوه هاواریان لی
 ده کهن بیهجگه له خوا ﴿مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾ خاوه نی تو بکله سپنکه ی ناو کی خورمایش نین ﴿إِنْ تَدْعُوهُمْ﴾
 (به کان) ته گهر نزاو هاواریان لی بکهن ﴿لَا يَسْمَعُوا دَعْوَاكُمْ﴾ هاواره که تان نابین
 ﴿وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ﴾ و ته گهر بیشی بیسن وه لامتان ناده نه وه ﴿وَنُورَ الْقَبْرِ يَبْكُورُونَ﴾
 و له رۆزی قیامه تیشدا بی باوه ره ده بن به هاویه ش دانانه که تان (وبه درۆتان ده خه نه وه)
 ﴿وَلَا يَمْنَعُكُمْ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ﴾ وه دلته به کهس وهك (خوی) ناگادار ناگادارت ناکات (له سه ره نه نجامتان) ﴿وَلَا يَنْفَعُ النَّاسُ شُرَكَاءُ لَهُمْ﴾ نه ی خه لکینه هه ره ئیوه هه زاری لای خوان ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 وه ته نیا خوا به بی نیازی ستایش کراو ﴿إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ﴾ ته گهر (خوا) به وهی له ناوتان
 ده بات ﴿وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ وه خه لکینکی تری تازه ده هینیت ﴿وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ وه ئەمه ش
 بۆ خوا کارینکی گران نیه ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ هیچ گونا بهاریك گونا بهی که سپنکی تر
 هه لئا گرنیت ﴿فَلَنَنذَرُكُمْ نَذْرًا لِّذَٰلِكَ﴾ وه ته گهر بار گران (گونا بهاری) بانگی که سی تر بکات بۆ
 هه لگرتنی (باره گونا به که ی) ﴿لَا يَحْتَمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ﴾ هیچ له و (باره گونا به) هه لئا گری ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا
 قُرْبَىٰ﴾ هه ره چهنده (داوا لی کراوه که) خه میشی بیت ﴿إِنَّمَا تُذَرُّ الْآزِيتُ﴾ به راستی تو (ئه ی موحه ممه د
 ﴿يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ که به په نهانی له په ره ره دگاریان ده تر سن
 ﴿وَأَنفُسُ الضَّالُّونَ﴾ و نویره کانیان به رینکی به جی ده هین ﴿وَمَنْ ذَرَفَتْ دُمُوعُهُ﴾ وه هه ره
 کهس خۆی پاک را گری (له تاوان) ئەوه به راستی (سوودی) خو پاک را گرنه که ی هه ره بۆ خۆیه تی
 ﴿وَاللَّهُ الْكَاشِفُ﴾ و گهرانه وه ش ته نها بۆ لای خوا به ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ نه کوئرو بینا به کسانن ﴿وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه تاریکستان و پرووناکی (وهك يه كن) ﴿وَلَا الظُّلُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه سییه رو خوره تاو (وهك يه كن) ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَلَا الْأَمْرُ﴾ نه زیندووان و مردووان به رانه رن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَسْمِعُ مَن يَشَاءُ﴾ به راستی خوا (بانگی خوی) ده بیستینی به هدر کهس که بیه ویت ﴿وَمَا أَتَىٰ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ﴾ به لام تو ناتوانی (تهی موحه ممد) به یامه کهت) بیستینی به وانه ی له گزیره کاندان (مردوون) ﴿إِنَّ أَتَىٰ الْأَمْرُ﴾ تو نه نها تر سیته ری ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بنگومان نیمه تزمان به (نایی) راسته وه ناردووه مرده دهر و تر سیته ریت ﴿وَأَن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾ هدر گمل و ئوممه تیک (پنغه مبه رنکی) تر سیته ری تیدا هاتووه ﴿وَإِنْ يَكْفُرُوا﴾ وه نه گهر باوه رت پی نه هیتن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ شه وه بنگومان له پیتش نه وانشه وه که ساتیک باوه ریان نه هیتا (به پنغه مبه ره کانیان) ﴿جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ پنغه مبه ره کانیان هائنه لایان به مو عجیزه کان ﴿وَبِالْزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْأَمِينِ﴾ و به راوو کتنبه پروون که ره وه کانه وه ﴿ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پاشمان شه وانه بیان پی باوه پروون قارم لی گرتن ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو توله سهندنی نیمه (له وان) ﴿الزَّرَرِ﴾ نایا نه ندی ﴿إِنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّتَّعِينَ﴾ که به راستی خوا له تاسمانه وه بارانی باراندووه، شه مجا به و بارانه هه موو جزیره میوه به کمان رواند ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهَا﴾ که شنبوه و رهنگه کانیان جیواوازه ﴿وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَنُهَا﴾ که ره رنگیان سپی و سوره (سپی و سوره کانیش) جیواوازن ﴿وَعَزَازٍ مُّدْوَرٍّ وَرَشَازٍ مُّشْتَبِهٍ﴾ و هه شبیهانه ره شبکی توخه ﴿وَمِنَ النَّارِ وَاللَّوْزِ الْأُتْمِ وَالْأَنْعَامِ﴾ وه له ناده می و زینده وه رو شازمان و مالانیشدا ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهَا﴾ رهنگی جزواو جزور هه به به وینه ی جیواوازی میوه هات ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ به راستی له ناو به نده کانی خودا، ته نها زانایان (وهك پیویست) له خوا ده تر من ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ بنگومان خوا زالی بالادهستی لیورده به. ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقُولُونَ كَسَبَ اللَّهُ﴾ به راستی نه وانه ی که کتنبی خوا ده خوینته وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و به چاکسی نوئیرسان به جی هتاوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ وه له وه ی که پیمان داون به نه پنی و ناشکرا ده به خشن ﴿يَرْجُونَ جَزَاءً لَّن تَبُورَ﴾ چاوه پروانی بازار گانیبه کن ههر گیز زهره ر ناکات ﴿يُؤْتِيهِمُ أَجْرَهُمُ﴾ بۆ نه وه ی (خوا) به تیر و ته وای پاداشیان بداته وه ﴿وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ﴾ وه له فهزل و به هره ی خوی زیاتریشیان پی بدات ﴿إِنَّهُمْ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به راستی خوا لیورده ی سوپاس وهر گره

﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ وه شه‌وه‌ی له‌قورئاندا نیگامان کردوه بؤ شو ﴿هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ همر شه‌وه‌ی راسته‌و پشتیوانی کتیبه‌کانی پیش خویه‌تی ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ خَيْرٌ مِّمَّا تَصِفُونَ﴾ بیگو مان خوا به‌بهنده‌کانی ناگاداره‌و بینایه ﴿قُلْ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ له‌باشان نعم قورئانه‌مان به‌خشی به‌که‌سانیک ﴿أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا﴾ که له‌ناو به‌نده‌کانماندا هلمان بژاردن ﴿فَمِنْهُمْ قَلِيلٌ لَّا يَتَّقُونَ﴾ نه‌مجا هه‌ندیکیان سته‌مکارن له‌خودی خویان ﴿وَمِنْهُمْ مَّقْتَصِدٌ﴾ وه‌ه‌ندیکیان مام ناوه‌ندین ﴿وَمِنْهُمْ سَائِقٌ بِالْخِطَابِ﴾ یاذن الله ﴿وه‌ه‌ندیک‌ی تریان به‌فرمانی خواپیشکه‌و توون به‌ه‌وی چاکه‌کانیانه‌وه﴾ ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ شم (قورئان پندانه) له‌خویدا به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌یه ﴿جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ نه‌وانه ده‌چنه‌ناو به‌هه‌شتانیک که جینگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی به ﴿يُحْكَمُونَ فِيهَا مِنَ الْأَشَاخِ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ له‌وتدا به‌بازنی ئالتونی و مرواری ده‌رازترینه‌وه ﴿وَلَبَّسْنَاهُمْ فِيهَا أَحْزِينَ﴾ وه‌وشاکیشیان تیدا ئاوریشمه ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ وه‌نه‌وان ده‌لین: هه‌موو سوپاس بؤ شه‌و خوابه ﴿أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ﴾ که‌خه‌فه‌تی لابر دین و نه‌به‌یشت ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به‌راستی به‌روهر دگارمان لیبورده‌ی شایسته‌ی سوپاسه ﴿الَّذِي أَحْلَاكَ ذَا الْقُرْآنِ مِنْ فَضْلِهِ﴾ شه‌و (خوابه) که به‌چاکه‌و به‌هره‌ی خوی نیشته‌جنی کردین له‌مالی هه‌میشه‌یی (به‌هه‌شت دا) ﴿لَا يَسْتَأْذِنُ فِيهَا النَّفْسُ﴾ له‌ویدا نه‌هیچ ماندوو بوونیکمان تووش ده‌یی ﴿وَلَا يَسْتَأْذِنُ فِيهَا النَّفْسُ﴾ وه‌هیچ نه‌رك و زه‌حمه‌تیکمان دوو چار ده‌یی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ﴾ ناگری دوزخ بؤ شه‌وانه‌یه‌بی باوه‌ر بوون ﴿لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمَنُوتُوا﴾ برباری مردن نادری به‌سه‌ردایاندا تا بمرن ﴿وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِنَا﴾ هه‌روه‌ها هه‌ندی له‌سزای (دوزخ) یان لی سووک ناکری ﴿كَذَلِكَ نُجَذِّبُ كُلَّ عَمَلٍ﴾ نابو جوهره‌توله‌شه‌نین له‌هه‌موو بی باوه‌رئک ﴿وَهُمْ يَقْضِرُونَ﴾ به‌ها ﴿وه‌نه‌وانه له‌دوزخ خدا هاوار ده‌که‌ن﴾ ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ (ده‌لین) شه‌ی به‌روهر دگارمان (له‌دوزخ) ده‌رمان به‌ینه‌تا کردوه‌ی چاک بکه‌ین ﴿غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ جیاواز له‌وه‌ی ده‌مان کرد (له‌دونیا دا) ﴿أُولَئِكَ يُعَذِّبُهُمْ﴾ (وه‌لام ده‌درینه‌وه) نایا ته‌مه‌نمان درئ نه‌کردن ﴿مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مِنْ تَذَكَّرٍ﴾ شه‌وه‌نده‌ی شه‌وه‌ی ده‌به‌وی بیر بکاته‌وه‌تایدا بیر بکاته‌وه ﴿وَمَا كُنَّا نَعْمَلُ﴾ وه‌ترسیته‌رتان بؤ نه‌هات ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ لِمِمْتٍ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ده‌ی (ته‌و سزا) به‌چهرن چونکه هیچ یاریده‌هه‌رئک بؤ (بی باوه‌ره) سته‌مکاره‌کان نییه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌راستی خوا به‌نه‌یتی ئاسمانه‌کان وزه‌وی زانایه ﴿إِنَّهُ عَلَيْهِ يَدَاتِ الصُّدُورِ﴾ بیگو مان خوا به‌نه‌یتی دلان ناگاداره ﴿

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ فِي الْأَرْضِ﴾ هه ره نهو زاته نهوه ی کرده جینشین (ی پیتسوان) له زه ویدا ﴿فَنَ كَرَفَعْنَاهُ لَكَرَّةً﴾ نهو سا هه ره کهس یی باوه ری نهوه (توله ی) بی باوه رییه که ی هه ره بو خویه تی ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا هَمًّا﴾ و بی باوه ری کافران هیچیان بو زیاد ناکات لای پهروه رد گاریان ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا﴾ وه بی باوه ری کافران هیچیان بو زیاد ناکات بیهجگه له زه ره رمه ندی ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ده ی موحه ممه د) بلی هه و الم بده نی ﴿شُرَكَاءُ الَّذِينَ دَعَوْتَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نهو هاو به شانیه له جیانی خوا ده تانه رستن (هاوارتان لی ده کردن) ﴿أَرَأَيْتُمْ مَاذَا خَلَقْنَا مِنَ الْأَرْضِ﴾ نیشاتم بدهن له زه ویدا چیان دروست کردووه ؟ ﴿أَمْ لَهْفَئِذٍ لَكُمْ الشُّكُوتُ﴾ یان له به دی هیتانی ناسمانه کانداه شداری (خوا) یان کردووه ؟ ﴿أَمْ أَنْتَ نَحْوَكُنَا﴾ یا کتیبیکمان بی داوون ﴿فَلِهَذَا عَلَى يَمِينٍ مِّنْهُ﴾ جا به لگه یان لهو کتیه داده یه (که به کان هاو به شسی خوان) ﴿بَلْ إِنْ يَصِدُّ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا﴾ (نه خیر وانیه) به لگو سته مکاران هیچ به لیتیک به یه کتری نادهن جگه له فریودان و (هه له خه له ناندن) نه بیت ﴿إِنْ اللَّهُ يَشَاءُ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ﴾ به راستی خوا ناسمانه کان و زهوی راگیر ده کات ﴿أَنْ تَرَوْا﴾ بو نهوه ی له بر نهوه ی خویان لانه دهن ﴿وَلَيْنَ ذَٰلِكَ﴾ به راستی ته گهر له بر نهوه ی (خویان) لابه دهن ﴿إِنْ أَنْتُمْ كَاهِنَاتٌ كَاهِنَاتٌ﴾ کنی هه یه جگه خوا رایان بگرنت ﴿إِنَّهٗ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ بنگومان نهو (خوا) له سه ره خو و لیور ده یه ﴿وَأَقْسُوا بِاللهِ جَهْدَ الْبَكْرِ﴾ (بت په رستان) به سوئندی هه ره گهره ریان سوئندیان ده خوارد به خوا ﴿لَنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ (ده یان ووت) ته گهر پیغه مبه رنکی تر سیته ریان بو بیت ﴿لَنْ يَكُونُوا أَهْدَىٰ مِنْ أَهْدَى الْأُمَمِ﴾ به راستی نهوان له هه ره یه که نه نوممه نانی تر ریتموون تر ده بن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ نه مجا کاتی پیغه مبه ری تر سیته ریان بو هات ﴿مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا﴾ زیاتر دوور که و تنه وه (له رینگه ی راست) ﴿أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له به ره حق به زل زانی له زه ویدا ﴿وَمَكَرَ الشَّيْءُ﴾ و قیل و بیلانی خراب کردن ﴿وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ الشَّيْءَ إِلَّا آفَاقُهُمْ﴾ وه قیل و بیلانی خراب ته نیا زیان به خواونه که ی ده گه به نی ﴿فَهَلْ يَحْزَنُونَ إِلَّا مَا أَتَاهُمْ﴾ ده ی که واته نهوان جگه له چاره نووسی پیتشینان چاوه پروانی شنیکی تر ده که ن ؟ ﴿فَلَنْ يَحْزَنُوا شَيْئًا﴾ چونکه باوی خوا هه ر گیز گورانی بو نیه ﴿وَلَنْ يَحْزَنُوا شَيْئًا﴾ و باوی خوا لادانی بو نیه ﴿وَلَنْ يَحْزَنُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا نهوان به زه ویدا ته گهر اون ﴿وَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَذَابُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تا سه ییر بکه ن سه ره ته نجام گه لانی پیتش خویان چون سووه ﴿وَكَاوُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ که نهوان له مان به هیز تر بوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ بِغَفِيرًا﴾ هیچ شنیک ناتوانی له دهستی خوا ده رچی ﴿فِي السَّمُوتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه له ناسمانه کان و نه له زه ویدا ﴿إِنَّهٗ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا﴾ به راستی خوا زانا و به ده سه لات و به توانایه ﴿۱۱﴾

﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ وە ئەگەر خوا قار بگرن لەخەلکی (تۆلەیان لی بێسەنی) ﴿بِمَا كَسَبُوا﴾
 لەبەر ئەو (خراپانە) کردووانە ﴿مَاتَرَكَ عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَنْبِهِ﴾ هیچ گیاندارنکی بەسەر زەویەو
 نەدەهێشت ﴿وَلَوْ كُنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بەلام (خوا) مۆلەنی ئەوان دەدات تا ماوەی دیاری
 کراو ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ ئەمجا کاتی ماوەکەیان (کۆتایی) هات (دەیان مریئ) ﴿قَالَ اللَّهُ كَانَ
 يَبْسُودُهُ بَعِيرًا﴾ جا بینگومان خوا بە بەندەکانی ناگادارو بینایە ﴿۱۵﴾

سوره‌قی ﴿يَق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندە میهرەبان

﴿يَس﴾ بە (بە، سین) دەخوێنرێت وە خوا زانائە بەماناکە ی بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرەتای
 سوره‌تی (البقرة) بکە ﴿وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمَ﴾ سوێند بە قورئانی پڕ لە دانایی ﴿إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾
 بە راستی تۆ (ئەو موحەممەد ﷺ) لە پێغەمبەرانێ خوای ﴿عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ لەسەر رێبازی
 راستی ﴿تَنْزِيلَ الْغُثَيْرِ الرَّحِيمِ﴾ (قورئان) دابەزێراوە لە لایەن خوای زالی بالادەستی میهرەبانەو.
 ﴿لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ﴾ بۆ ئەوێ گەلێ پترستی (لەسزا) کە باوو باپیرانیان نەترسێنرابوون
 ﴿فَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ بۆیە ئەوان بێ ناگا بوون ﴿لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ﴾ سوێند بە خوا بە راستی
 بە لێشی خوا چەسپاو هاتە دی لەسەر زۆرەیان ﴿لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ چونکە ئەوان باوەر ناهێن
 ﴿إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَنْفُسِهِمْ غُلَلًَا﴾ (وەک کەسانی وان کە) نەوقمان کردبێتە گەردنیان ﴿فَلَمَّا إِلَىٰ الْأَذْقَانِ﴾
 جالەو (تەوقانە) تا چەناکەیان هاتینی (گەردنیانی بەتەواوی گرتبێتەو) ﴿لَهُمْ شِقَاقٌ﴾ ئەمجا سەریان
 بەرز کراپیتەو (نەتوانن بۆ خوارو ئەم لاو لا بيجولین) ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا﴾
 وە بەر بەستمان لەبەردەم و پشتیانەو دانائو ﴿فَأَعْيَتْنَاهُمْ فَأَنصَرُوا﴾ بەردەشمان داو وە سەر
 چاویان دا بۆیە ئەوان (راستی) نابینن ﴿وَسَوَّاهُمْ عَلَىٰ نَهْجٍ أُنْذِرْهُمْ أَن يُشْذِرَهُمْ﴾ وە بۆ ئەوان بە کسانە
 چ بیان ترستییت یان نەیان ترستییت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ باوەر ناهێن ﴿إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ﴾
 تۆ ئەنھا کە سێک دەترسینی کە شوێن قورئان دەکەوێت ﴿وَحِجْبُ الرِّجْلِ بِالْغَيْبِ﴾ لەپەنهانیشتدا لە
 خوای میهرەبان دەترسن ﴿فَيُتْرَكُ يَمْشِي وَيُخَذَّرُ وَتُجْرُ كَرِيمٍ﴾ بەهۆی (ئەو شوێن کەوێن و ترسانەو)
 مژدە ی بەدری بەلێخۆشبوونی (گوناهەکانی) و پاداشتی چاکی (بەهەشت) ﴿إِنَّا نَحْنُ الْحَقُّ﴾
 بە راستی هەر ئێمە مردوو و زیندوو دەکەینەو ﴿وَيَكُفُّ مَا فَعَلُوا وَتُؤْتَاهُ الشَّرْهُ﴾ وە هەرچی پێشتر
 کردووانە و شوێنەواری پاش خۆشیان دەنوسین ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ وە هەموو
 شتیگمان لە پەرەوانکی پروون و ناشرادا ژماردوو و نووسیبوو (لوح المحفوظ) ﴿۱۶﴾

﴿وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ﴾ (شهی موحه ممد ﷺ) نمو و نه بیان بقو پیتنه ره وه به خه لکی شاری
 (انطاکیه) ﴿إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ کاتی که پیتنه مبه راتیان بقو هات ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا﴾
 کاتی دوو (پیتنه مبه ر) مان نارد بقو ناویان باوه ریان پیتنه کردن ﴿فَعَزَّزْنَا إِلَيْنِ﴾ نه مجا به (ناردنی
 پیتنه مبه ری) سییه م به هیزمان کردن (و پشتمان گرتن) ﴿فَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُم مُّرْسَلُونَ﴾ جا (هموویان)
 ووتیان بینگومان نیمه نیر دراوین بقو سهر نپوه ﴿قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا﴾ (خه لکه که) ووتیان نپوه
 هدر ناده مییه کی وهك نیمه ن ﴿وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و خوای میهره بان هیچ شتیکی (له نیگا) نه ناردوته
 خواره وه ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا كَذِبُونَ﴾ نپوه نه نهها درقوزن و درقده کهن ﴿قَالُوا أَرْسَلْنَا إِلَيْنِ كُفْرًا لِنُرْسِلُوكَ﴾
 (پیتنه مبه ره کان) ووتیان بهر وورد گارمان ده زانی بهراستی نیمه (به پیتنه مبه ری) نیر دراوین بقو سهر
 نپوه ﴿وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ و نیمه نه نهها گه باندنی (نابنه که) مان له سهره بهروونی ﴿قَالُوا إِنَّا نَعْلَمُ بِآيَاتِكُمْ﴾ (خه لکه که) ووتیان بینگومان نیمه به هقوی نپوه وه دوو چاری شوومی و به دبه ختی
 بروین ﴿لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِوا لَتَرْجَنَّزَنَّهُ﴾ سویند به خوا نه گهر واز نه هیتن (له و کاره تان) بهرد بارانتان ده که بن
 ﴿وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنْ عَذَابِ إِلَهِكُمْ﴾ و بهراستی له لایه ن نیمه وه دوو چاری سزایه کی پر نیش و نازار دهن ﴿قَالُوا طَئِفَةٌ مِّنْكُمْ كَفَرُوا﴾ (پیتنه مبه ره کان) ووتیان شوومی نپوه به خوندانه ویهه چونکه نپوه
 نه گهر ناموزگاری بکرتن (ههست به شوومی ده کهن) ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِقُونَ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو نپوه
 گه لیکسی له سنوور ده رجوون ﴿وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى﴾ وه له و بهری شاره که وه پیاوینک
 به به له هات ﴿قَالَ يَرْجُوا لِي الْبَحْرَ الْمُرْسَلِينَ﴾ ووتی نهی گه له کهم شوین نه م پیتنه مبه رانه بکهون ﴿قَالَ
 الْبَحْرُ مَوْتٌ وَأَنْتُمْ لَهَا كَاظِمُونَ﴾ شوین که سانی بکهون داوای هیچ کری و پاداشتیکنان لی ناکه ن ﴿وَهُمْ
 مُّهْتَدُونَ﴾ که خوشتان ریتموونی کر اون ﴿وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ اللَّهَ الَّذِي فطَرَنِي﴾ وه من بوجی زاتی نه بهرستم
 که منی به دی هیتاوه ﴿وَأَلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه هدر بقو لای نه وه ده گهر پیتنه وه ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَاجٍ﴾ تایا
 بیجگه له و (خوا) بهر ستر او اینک بقو خوم بریار بدهم ﴿إِنْ يُرِيدِ الْإِنْسَانُ بِضْعًا﴾ نه گهر خوای میهره بان
 زیانی بقو من سوی ﴿لَأَنْتَ عَنِّي شَفَعْتُكَ شَيْعًا﴾ تکیای نه وان هیچ سوودینک به من ناگه به نی ﴿وَلَا
 يُقْدُونَ﴾ و (له سزای خوا) بزگارم ناکه ن ﴿إِنِّي إِذْ أَتَيْتُكَ بِبَشِيرٍ مِّنْ لَّدُنِّي﴾ بینگومان من (نه گهر هاوبهش
 دابنیم) نه و کاته له گومراییه کی زور ناشکر ادام ﴿إِنِّي أَنَا مَتَّبِعُكَ بِرِجْلَيْكَ فَاثْمَعُونَ﴾ بهراستی من باوه رم
 هیتا به بهر وورد گارتان و ده نپوهش گوینان لینی ﴿فَقِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ﴾ (نه م پیاوه بان شهید کرد) پنی
 ووترا: برقره به هه شته وه ﴿قَالَ بَلَّيْتُ قَوْمِي يَبْقَاُونَ﴾ (نه و پیاوهش) ووتی خوژگه گه له کهم بیانزانیابه
 ﴿يَا عَاقِلُ لِي رَبٌّ﴾ به نه وهی که بهر وورد گارم لینم خوشبووه ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُومِينَ﴾ وه بر دمییه
 ریزی ریز گیر او انه وه ﴿

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ قَوْمَهُ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و ه ل ه د و ای ت ه و ن ه م ا ن ن ا ر د ه خ و ا ر ه و ه ب و س د ر گ ه ل ه ک ه ی ﴿مِنْ خَلْقٍ مِّنَ السَّمَاءِ﴾ ه ی ج ل ه ش ک ر ت ک ل ه ت ا س م ا ن ه و ه ﴿وَمَا كُنَّا بِمُرْسِلِينَ﴾ و ت ی م ه د ا ب ه ز ی ت ه ر ن ه ب و ی ن ﴿إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَحَافَةٌ مَّكِيدَةٌ﴾ (ه و ی ت ی ا ج و ی و ن ی ا ن) ت ه ن ی ا ش س ر ی خ ه ی ک ی ب ه ه ی ز ی و و ﴿فَإِذَا خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ ج ا ک ت و پ ر ت ه و ا ن ه ه م و و ج و ل ه ی ا ن ن ه م ا و م ر د ن ﴿بِحَسْرَةٍ عَلَىٰ الْأَعْيَادِ﴾ ن ا ی ب ه ش ی م ا ن ی و د ا خ ی س ه خ ت ب و ت ه و ب ه ن د ا ن ه ی (ک ه ی ی ب ا و ه ر ن) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ه ه ر ب ی غ ه م ب ه ر ن ک ی ا ن ب و ب ه ا ت ا ی ه ت ه ن ی ا گ ا ل ت ه ی ا ن ی ی د ه ک ر د (و ه ی ج ت ر) ﴿الَّذِينَ﴾ ن ا ی ا ن ه ی ا ن ز ا ن ی و ه ﴿كَرَّمْنَا قُدُّوسًا﴾ ل ه پ یش ت ه و ا ن د ا چ ه ن د گ ه ل ی (ت ا و ا ن ی ا ر) م ا ن ل ه ن ا و ب ر د و و ه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْيَوْمَ لَاحِظُونَ﴾ ک ه ی ی گ و م ا ن ن ا گ ه ر ی ت ه و ه ب و ل ا ی ت ه م ا ن ﴿وَإِنْ كُلُّ لَمَامٍ جَمِيعٌ لَا يَتَأَمَّلُونَ﴾ ه ه ر ه م و و (ل ه ن ا و ب ر ا و ا ن) ک و د ه ک ر ی ت ه و ه ل ا ی ت ی م ه (و ل ه ق ی ا م ه ت د ا) ن ا م ا د ه د ه ک ر ی ن ﴿وَأَنبِئْهُمْ أَنَّهُمُ الْآرْضُ الْبَيْتُ﴾ و ه ن ی ش ا ن ه و ب ه ل گ ه ی ه ک ب و ت ه و ا ن، ت ه م ز ه و ی ب ه م ر د و و ی ه ﴿أَخْبَتِهَا﴾ ک ه ز ی ن د و و م ا ن ک ر د ه و ه ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فِيمَنَّا يَأْكُلُونَ﴾ و د ا ن ه و ی ل ه م ا ن ل ی د ه ر ه ی ت ا (ل ی پ و ا ن د) ک ه ل ی ن ی د ه خ و ن ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ﴾ و ه ل ه و (ز ه و ی ب ه) د ا چ ه ن د ب ا خ ل ه خ و ر م ا و ت ر ی م ا ن ب ه د ی ه ی ت ا ﴿وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ﴾ و چ ه ن د ک ا ن ی ا و م ا ن ت ی ا د ا ه ه ل ق و ل ا ن د و ه ﴿يَأْكُلُونَ مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ﴾ ب و ت ه و ی ل ه ب ه ر و ب و و م ه ک ا ن ی ب خ و ن ک ه د ه س ت ی ت ه و ا ن ب ه ر ه م ی ن ه ه ی ت ا و ه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ د ه ی ن ا ی ا س و ب ا س ی خ و ا ن ا ک ه ن ﴿سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ پ ا ک و ی ی گ ه ر د ه ز ا ت ی ک ک ه ه م و و ج و و ت ه ک ا ن ی (ن ی ر و م ی ن) د ر و س ت ک ر د و و ه ﴿وَمَا شَأْنُكَ إِلَّا أَنْتَ﴾ ل ه و ی ک ه ز ه و ی د ه ی ر و ی ن ی و ل ه (ت ا د ه م ی) خ و ی ا ن ﴿وَمَا لَا يَأْكُلُونَ﴾ و ل ه و ش ت ا ن ه ش ک ه ن ا ی ز ا ن ن ﴿وَأَنبِئْهُمْ أَنَّهُمُ الْبَيْتُ الشَّامُ مِنْهُ النَّهَارُ﴾ ش ه و ی ش ب ه ل گ ه و ن ی ش ا ن ه ی ب و ت ه و ا ن ک ه ت ی م ه ر و ز ی ل ی د ه ر د ه ه ی ت ی ن ﴿فَإِذَا هُمْ مُقْلَبُونَ﴾ ت ه م ج ا ل ه ن ا ک ا و د ا ت ا ر ی ک ی ه م و و ی ا ن د ه گ ر ی ت ه و ه ﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا﴾ خ و ر ی ش ب ه ر ه و ب ن ک ه ی خ و ی (ل ه گ ه ر ا ن د ا ی ه و) د ه ر و ا ﴿ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ ت ه و ه پ ر ی ا ر د ر ا و ی (خ و ا ی) ز ا ل ی ب ا ل ا د ه س ت ی ز ا ن ا ی ه ﴿وَالْقَمَرُ قَدَرًا مَّوَّازٍ﴾ و ه ب و م ا ن گ ی ش چ ه ن د ق و ن ا غ ی ک م ا ن د ا ن ا و ه ﴿حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ﴾ (د و ا ی ت ه و ا و ک ر د ن ی ق و ن ا غ ه ک ا ن ی) ه ه ت ا و ه ک و ب ه ل ی د ا ر خ و ر م ا ی ک و ن ی (و ش ک ب و و ی) ل ی د ی ت ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ﴾ خ و ر ب و ی ن ی ب ه (ن ا ت ا و ا ن ی) ب گ ا ت ب ه م ا ن گ ﴿وَلَا الْبَيْتُ سَابِقُ النَّهَارِ﴾ و ش ه و ی ش ن ا ت ا و ا ن ی پ یش ک ه و ی ل ه ر و ز ﴿وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ و ه ه ر ب ه ک ه ی ا ن (خ و ر و م ا ن گ) ل ه خ و ل گ ه ی ه ک د ا م ه ل ه د ه ک ه ن و د ه س و ر ی ت ه و ه

﴿وَأَنذِرْ لَهُمْ﴾ و به لگه به کی ناشکرای تر بؤ نه وان نه مه به ﴿أَلَا حَسْبُكَ دُرِّيَّهُمْ فِي الْمَلَأِ الْمَشْهُونِ﴾ که بینگومان
 نیمه نه وه کانی نه وانمان له که شستی پر کراو (له خزیان و کهل و په لیان) دا هه لگر تو وه ﴿وَحَقَّقْنَا لَهُمْ﴾
 ﴿عَنِ قِبَلِهِمْ مَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ وه به وینه ی که شستی شتائیکی تریشمان بؤ دروست کردوون که سواری بن ﴿وَأَنذِرْ لَهُمْ﴾
 وه نه گهر بمانه وی نو قمبران ده که بن ﴿فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُعْقَدُونَ﴾ جا هیچ که س نایه ت
 به هاوار یانه وه و پر گاریش ناکرین (له نو قم بوون) ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حَبِيبٍ﴾ مه گهر به زه بی
 نیمه (پر گاریان بکات) و تا کانی دیار کراو بیان زینین ﴿وَأَنذِرْ لَهُمْ﴾ وه کاتیک پنیان بو تریت
 ﴿أَفَلَا مَعَانِيْنَ أُنذِرُكُمْ وَمَا تَخْلَقُكُمْ﴾ خوتان پاریزن (له و سزای که) له بهر ده متان دایه و له وه ش له پشته نه وه به
 (له رورزی دوا بی) ﴿أَفَلَا تَكْفُرُ تَرْتَهُونَ﴾ تاره حمتان پی بکری ﴿وَمَا نَأْتِيهِمْ مِنْ عَائِدَةٍ مِنْ عَذَابٍ رَّهْمَتْ﴾
 وه ههر به لگه و نایه تنکیان له نایه ته کانی بهر وهر دگاریان بؤ بیت ﴿إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ نه وان ههر
 رور وهر ده گپرن له و (نایه تانه) ﴿وَأَنذِرْ لَهُمْ عَذَابًا مُّتَارِقًا إِنَّ اللَّهَ﴾ وه ههر کانی پنیان بو تر ی له وه ی
 خوا پی داوون به خشن ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانده ی پی باوهر بوون ده لین به وانده ی نیمانیان
 هینا بوو ﴿أَطِيعُوا مَنْ تَوَلَّاهُ اللَّهُ أَطِيعُوا﴾ نایا خواردن بده ی به که سی نه گهر خوا پیو ویستایه خوار دنی
 پی ددها ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ تنوه نه نها له گومر ایبه کی ناشکر ادا ن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ﴾
 صِدِّقِينَ ﴿وَهُدَّ لَيْسَ لَهُمْ بَلَدٌ﴾ دیت نه گهر نیوه راست گون ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ﴾
 نه مانه چاوه پروانی هیچ ناکه ن مه گهر شریخه و ده نگینکی به هیز (قوو کردن به که پر نادا) بیانگری ت
 ﴿وَهُمْ يَخِصِّمُونَ﴾ له کاتیکدا له نیو خزیاندا ده مه قالی ده که ن ﴿فَلَا يَسْمَعُونَ قَوْلَ اللَّهِ وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ﴾
 یزجئون ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ وَحَدَّثَهُمْ﴾ وه سبتیک بکه ن بان بگه پرینه وه لای که س و کاریان ﴿وَلَفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 وه (جاری تر) قوو ده کری به که پر نادا ﴿فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ نه مچا نه وان کنوپر له گوره کان
 دینه ده روهو ﴿إِلَّا رَهْمَتْ يَنْسِلُونَ﴾ به په له ده رون بؤ لای بهر وهر دگاریان ﴿قَالُوا أَتُوبَنَّا مَرَّ بَعَثْنَا مِنْ﴾
 مَرْقَدِنَا ﴿وَهُدَّ لَيْسَ لَهُمْ بَلَدٌ﴾ ده لین نه ی هاوار بؤ نیمه کی زیندووی کردینه وه له گوره کانمان دا ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ﴾
 الْمُرْسَلُونَ ﴿ثُمَّ هُوَ يَهْدِي غَوَّاهِينَ﴾ میهره بان پی ی داین و پیغه مبه ره کان پاستیان کرد ﴿إِنْ كَانَتْ﴾
 إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً ﴿ثُمَّ هُوَ يَهْدِي غَوَّاهِينَ﴾ نه نها شریخه و ده نگینکی گه و ره دیت ﴿فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ نیر کنوپر
 هه موویان (به کومه ل) لای نیمه ناماده کراون ﴿وَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ نه مپروش هیچ جوره
 ستمینک له که س ناکری ﴿وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه جگه له وه ی که ده تان کرد پاداشت
 و سزا نادرینه وه ﴿﴾

﴿إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ﴾ به راستی به هشتی به کان نه مرو ﴿فِي شُغْلٍ فَكُحْنٌ﴾ له خوشی و شادیدا
 سه رقالن ﴿هُرُوا وَنَحْنُ فِي ظُلُلٍ عَلَى الْأَرْبَابِ مُتَكُونَ﴾ خویان و هاوسه ره کانیاں له سیهره کاند
 له سه ر تهخت (ی رازوه) بالیاں داوه نه وه ﴿لَهُمْ فِيهَا فَكُحْنٌ وَلَهُمْ مَا يَشَاءُونَ﴾ له وه (به هشتی) دا
 بویان ناماده به میوه هات و هرچی داوا بکنن ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ سه لام (یان لی ده کریت)
 به و تهیه که له لایه ن به روه ردگاری میهره بانه وه ﴿وَأَمْسَرُوا الْيَوْمَ أَيْهَا الْعَجْرُونَ﴾ نیوه ش نه ی تاوانباران
 نه مرو جیا بینه وه (له ایمانداران) ﴿أَلَمْ نَعْمَدَ إِلَيْكُمْ بَنِي آدَمَ﴾ نه ی نه وه کانی نادم نایا وه سیتم
 بز نه کردن ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيَاطِينَ﴾ که شهیتان نه به رستن ﴿إِنَّهُمْ لَكُفْرٌ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ چونکه به راستی
 شهیتان دورنی ناشکرای نیوه به ﴿وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ وه (نایا وه سیتم بز نه کردن)
 که من به رستن نه مه رینگای راسته ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا﴾ سویند به خوا اینگومان
 (شهیتان) خه لکنیکی زوری له نیوه گومرا کرد ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ ده ی نایا بز زیر نه بیرون ﴿
 هَذَا وَجْهٌ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ نه مه نه و دوزه خه به که به لیستان بی درابو ﴿أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ﴾ نه مرو بز نه ناوی به وه به هوی بی باوه بز بوتانه وه ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه مرو
 موز ده نین به سه ر ده میاند ﴿وَنُكَلِّمُنَا أَلْوَاهِهِمْ﴾ و ده ستیان قسه مان له گه لدا ده که ن ﴿وَنَشْهَدُ أَرْجُلَهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ و قاجیان شایه تی ده دن به وه ی که کردویه انه ﴿وَلَوْ شَاءَ لَقُلْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ﴾
 وه نه گهر بمانه وی پروناکی چاویان ناهیلین (کویریاں ده کهین) ﴿فَأَسْتَفْهِمُوا الصِّرَاطَ فَإِنْ يُبْصِرُونَ﴾ نه و سا
 ده بانه وی به ره و رینگای راست پشیر کن بکنن جا چون ده بین ﴿وَلَوْ شَاءَ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ﴾
 خق نه گهر بمانه وی له شونی خویاند شیه وی ناده میان ده گورین (دهیان کهین به شتیکی خراب)
 ﴿فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ﴾ به هوی نه و (گورینه وه) نه بیان ده توانی نه بزقن ونه بگه رینه وه ﴿
 وَمَنْ تُعْمِرْهُ شَتًى فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْلَمُونَ﴾ وه نه مه تی هر که س دریز کهین لاشه ی لاواز و نانه وان
 ده کهین ده ی نایا زیر نابن ﴿وَمَا عَمَتُهُ الشُّعْرُ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ﴾ نیمه شه و (موحه ممد) مان فیری
 شیر نه کردوه، و شیر و تن شیاوی نه و نی به ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ﴾ و نه وه ی (موحه ممد)
 ده یلی به ند و ناموزگاری و قورنانی رونکه ره وه ی (راستی به) ﴿يُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا﴾ بز نه وه ی
 نه وانه ی (دل) زیندوون بیان ترستی ﴿وَيُنَجِّي الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ و به لیتی (سزا) به پیتیت به سه ر
 بی باوه راند

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ثابا نه‌بان دی (نه‌بان زانیوه) ﴿أَنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن مَّعْيَنَ آدَمَ﴾ که ینگومان نیمه
 نازده‌لیمان بۆ نه‌وان دروست کردوه ﴿فَهْمَهَا مَلِكُونَ﴾ نه‌مجا نه‌وان خواوه‌نیانن ﴿وَدَلَّلْنَاهَا أَهْلًا﴾
 وه پراممان هیتاون بۆیان ﴿فَهْمَهَا رُكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَنْكَلُونَ﴾ نه‌مجا سواری هندیکیان ده‌بن و (گوشتی)
 هندیکیشیان ده‌خون ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ﴾ وه زور سوودیان لی ده‌بین و شتی خوارده‌وه‌شیان
 لی وه‌رده‌گرن ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی ثابا سوپاسی خوانا که‌ن ﴿وَأَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهًا﴾ وه
 ینگه‌له‌خوا چه‌ند په‌ر ستر اوکیان بۆ خویان داناوه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾ به‌و هیوایی یارمه‌تی
 بدرین ﴿لَا يَسْتَظِيمُونَ نَصْرَهُمْ﴾ (نه‌و په‌ر ستر اوانه) ناتوانن یارمه‌تیان به‌ن ﴿وَهُرَّ لَهُمْ جُحْدٌ مُّخْضَرُونَ﴾
 به‌لام نه‌مان سه‌ربازی ناماده‌ن، له‌خزمه‌تیاندان (وملکه‌چی نه‌و بتانه‌ن) ﴿فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ﴾ جا
 قسه‌کانیان خه‌مبارت نه‌کات ﴿إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبْشِرُونَ وَمَا يَعْهَدُونَ﴾ چونکه به‌راستی نه‌وه‌ی ده‌ی شار نه‌وه‌و
 نه‌وه‌ی ناشکرای ده‌که‌ن ده‌یزانین ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَن لِّسْنُ﴾ ثابا ناده‌می نه‌یزانبوه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْقٍ﴾
 که‌نه‌ومان له‌توفه‌یه‌ک دروست کردوه ﴿إِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ که‌چی به‌کسه‌ر ده‌بیته‌دورمینیکی
 سه‌ر سه‌ختی دیار (ده‌مقالی که‌رینکی ناشکرایه) ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَبِّیْ خَلَقْنَاهُ﴾ وه نمو و نه‌مان بۆ
 دینیته‌وه و به‌دیهیتانی خوی له‌بیر چونه‌وه ﴿قَالَ مَنِ ابْنَى الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ﴾ (نه‌و بی پروایه) ده‌لی کی
 تیسکه‌کان زیندو ده‌کاته‌وه له‌کاتیکدا که‌ریون ﴿فَلْ يُخَيِّبْهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ (نه‌ی موحده‌مه‌د
 ﴿بَلَىٰ﴾ نه‌و زاته‌ زیندوویان ده‌کاته‌وه که‌له‌به‌که‌م چاره‌وه به‌دی هیتاون ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و
 نه‌و به‌هموو دروست کراونک زانا و ناگاداره ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا﴾ زاتی که
 له‌دره‌ختی سه‌وز ناگری بۆ دروست کردون ﴿فَإِذَا أَنشَرْنَاهُ تُوْقَدُونَ﴾ تیر تیره‌و ناگری بی ده‌که‌نه‌وه
 ﴿وَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ثابا زاتی که‌ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌دی هیتاوه ﴿يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ
 يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ﴾ ناتوانی ویته‌بان دروست بکات؟ ﴿بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ به‌لی ده‌توانی و هر ته‌ویش
 دروست که‌ری زانابه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا﴾ به‌راستی کاری نه‌و (خوا) نه‌مه‌یه‌هر کاتی به‌وی
 شتیک به‌دی به‌یتیت ﴿أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ بنی ده‌لی: بیه، ده‌ست به‌جی (نه‌و شته) ده‌بیت ﴿فَسَبِّحْ
 الْحَمْدَ الَّذِي يَدْعُوهُ مَلَائِكَةُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا پاک و ینگه‌رده‌نه‌و خواهی که‌مولکایه‌تی هموو شتیک
 به‌ده‌ست نه‌وه ﴿وَالَّذِينَ يُسَبِّحُونَ﴾ و بۆ لای ته‌ویش ده‌گه‌رتیرنه‌وه

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشندی می‌پردازیم

﴿وَالصَّافَّاتِ﴾ سویند به‌و فریشتانه ریز برون (له کانی عیاده‌ندا) ﴿وَالزَّجَّاجَاتِ﴾ و سویند به‌وانه که ده‌خورن به‌سهر هه‌وره کاندای ﴿وَالنَّاقِصَاتِ﴾ و سویند به‌خوینته‌رانی قورئان ﴿إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ به‌راستی به‌رسترای ئیوه ناک و نه‌نهایه ﴿زُبُّ الْقَمَرِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ به‌رورد گاری ئاسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وی له‌نیوا تبادایه ﴿وَزُبُّ الشَّمْسِ﴾ و به‌رورد گاری خور هه‌لانه‌کان ﴿إِنَّا زَاوَيْنَا الْقُرْآنَ لِلْعَرَبِ﴾ بینگومان ئیمه ئاسمانی دویامان به‌جوانی نه‌ستیره‌کان رازاند و نه‌وه ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ نَاقِرَةً﴾ و هه‌لعه‌موو شه‌بنایتکی سهر که‌ش باراستو و مانه ﴿لَا يَسْتَعِينُونَ إِلَّا إِلَٰهًا أَحَدًا﴾ ناتوانن گوی بگرن بۆ نه‌و فریشتانه‌ی له‌ به‌رزئیرین پله‌دان ﴿وَقَدْ فُؤِنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ﴾ و (نه‌گهر به‌جن گوی بگرن) له‌عه‌موو لایه‌کی (ئاسمانه‌وه) ناگر باران ده‌کرین ﴿ذُخْرًا وَنَحْرًا وَصَبً﴾ راو ده‌ترین زور به‌توندی و (له‌قیامه‌ندا) سزایان به‌رده‌وامه و سه‌خته ﴿إِلَّا مَنْ خَلِفَ لَهَا وَدًا﴾ شه‌یشانه‌کان ناتوانن گوی بگرن مه‌گهر به‌کینکبان به‌دزیه‌وه هه‌وانیک (له‌فریشته‌به‌ک بیستی و) به‌پله‌بفرینی ﴿وَأَتَتْهُمْ شَيْبَانٌ شَافٍ﴾ بزیسکی گهردار و سوینته‌ری شوین ده‌که‌وتت (و ده‌ی سویتتی) ﴿فَاسْتَفْتَوْهُمْ أَفَرَأَيْنُوا شَيْئًا﴾ ته‌مجا (ته‌ی موحه‌ممه‌د) بیر سه‌له‌واندی (که‌بیناوه‌رن) نایا شه‌وان دروستکراوینکی گه‌وره‌تر و گرن‌گتر و به‌هیز ترن؟ ﴿أَمْ لَمْ يَلْقَآ﴾ یان ته‌و شتانه‌ی تر که‌دروستمان کردوه (له‌ئاسمان و خور و زه‌وی و ...) ﴿إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ﴾ به‌راستی ئیمه شه‌وان (ئاده‌می) مان دروست کرد له‌قورینکی لینجی جیر ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّهُمْ خُرُوعًا﴾ به‌لام (سه‌یره) تو سدرت سوږماوه (چون یاوه‌ر ناهینن) که‌چی شه‌وان گالته ده‌که‌ن (به‌تو که‌ده‌ئیت زیندوو بوونه‌وه هه‌یه) ﴿وَقَالُوا لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ و هه‌وان کاتی ئاموزگاری بکرین ئاموزگاری و هر ناگرن ﴿وَقَالُوا لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ و هه‌وان کاتی موعه‌جیزه‌به‌ک بینن ده‌یکه‌نه گالته‌جار ﴿وَقَالُوا إِن هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ و ده‌ئین ته‌م (قورئانه) هیچ نییه جگه له‌جادوویه‌کی ئاشکرا ﴿إِنَّمَا تَزَكَّىٰ وَتُؤْمِنُ بِالْغَيْبِ﴾ (ده‌ئین) نایا ئیمه که‌مردین و بووین به‌خول و ئیسکی رزبو ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ﴾ نایا ئیمه زیندوو ده‌کرینه‌وه ۱۹ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا الْآلُونَ﴾ له‌گه‌ل باوو باپیرانی پیشینانمان ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّهُمْ خُرُوعًا﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د) بلن: به‌لن (هه‌مووتان زیندوو ده‌کرینه‌وه) و له‌و کاته‌دا ئیوه زه‌لیل و سهر شوږن ﴿فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ﴾ چونکه شه‌و (زیندوو بوونه‌وه‌یه) هه‌ر به‌ک ده‌نگه ئیتر ده‌ست به‌جی زیندوو و ده‌روانن ﴿وَقَالُوا أَتُوقِنَ أَنَّ هَٰذَا الْيَوْمَ لِلَّهِ﴾ و ده‌ئین: وای بۆ خو‌مان ته‌مه رۆزی تو له‌سه‌ندن و پاداشته ﴿هَٰذَا يَوْمُ الْقِيَامِ الَّذِي كُنتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُونَ﴾ (بییان ده‌وتری) ته‌مه شه‌و رۆزی بریار دانه‌یه که‌باوه‌رتان پتی نه‌بوو ﴿أَحْشَرُوا الْيَوْمَ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ (خوا به‌فریشته‌کان ده‌فرموی) شه‌وانی سته‌میان کرد کزبان بکه‌نه‌وه له‌گه‌ل هاو‌رتکانیان (هاو‌رتنه‌کانیان) ﴿وَمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ له‌گه‌ل شه‌وانه‌ش ده‌بان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا ﴿فَلَقَدْ رَمَوْهُ لِمَ وَجْهٍ﴾ ته‌مجا رتگای دۆزه‌خبان نیشان دن ﴿وَقَدْ رَمَوْهُ لِمَ وَجْهٍ﴾ و شه‌وانه‌وه ده‌ستین بینگومان پر سیاریان لی ده‌کری

﴿مَّا كُنَّا لَنَاصِرُونَ﴾ (بیان دهوتری) نه‌وه چیتانه یارمه‌تی به‌کتر ناده‌ن ﴿قُلْ هُوَ الْقَائِمُ مَسْتَبِطٌ﴾ (نه‌خیر یارمه‌تی به‌کتر ناده‌ن) به‌لکو نه‌وان هه‌موو (به‌نده‌و په‌رستر اوه‌کاتیان) له‌و روزه‌دا گه‌ردن که‌چن بز خوا ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ و (له‌و روزه‌دا) پروو ده‌کهنه به‌کتر و پرسیار له‌به‌کتر ده‌کهن ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا نَتَوَقَّعُ الْيَمِينَ﴾ (گومر اکراوه‌کان به‌گومر اکره‌کان) ده‌لین به‌راستی ئیوه‌بوون له‌لای راسته‌وه‌هاتنه‌لامان (نه‌تان هیششت شویتی که‌وین) ﴿قَالُوا بَلَىٰ لَنَكُونَنَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (گومر اکره‌کان) ده‌لین (نه‌خیر راست ناکهن) به‌لکو ئیوه‌خوتان ئیمان دار نه‌بوون ﴿وَمَا كَانُوا لَنُفْلِتَنَّ مِنْ سُطْرٍ﴾ وه ئیمه‌هیچ ده‌سه‌لانی‌کمان به‌سه‌ر ئیوه‌دا نه‌بوو ﴿بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَافِينَ﴾ به‌لکو خوتان گه‌لینکی له‌خواباخی بوون ﴿فَحَقَّ عَلَيْهِمُ اقْرَبُ إِلَهٍ أَنْلَأَذَابُونَ﴾ نه‌وته‌بریری په‌روه‌ردگارمان (به‌سزا دانمان) سه‌پا به‌سه‌رماندا، که‌به‌راستی ده‌بی بیچه‌ژبن ﴿وَأَعْوَجَّتْ لَهَا كُفْرُهَا﴾ به‌لی ئیمه‌ئیوه‌مان گومر کرد چونکه‌به‌راستی خوشمان گومر ابوون ﴿وَاللَّهُمَّ تَوَقَّظْ فِي الْعَذَابِ مُشْرِكُونَ﴾ جا به‌راستی هه‌موویان (گومر اکراو و گومر اکار) له‌و روزه‌دا له‌سزادا هاو به‌شن ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَقَعَالِ الْخَمْرِ﴾ بیتگومان ئیمه‌تاوانباران به‌و جوړه‌لی ده‌کهن ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَؤْذِيكَ إِذَا قِيلَ لَكُمُ﴾ به‌راستی هه‌ر کاتی به‌وانه‌بوترایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ هیچ په‌رستراونکی راست نییه‌بیجگه‌له‌خوا، خویان به‌گه‌وره‌ده‌زانی (و ملکه‌چی نه‌ده‌بوون) ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّمَا نُنَادِيكُم بِاللَّهِ﴾ وه‌ده‌بان ووت: ئایا ئیمه‌په‌رستراوه‌کانمان وازلای به‌تین؟ ﴿إِنَّمَا نَعْبُدُكُمْ﴾ له‌به‌ر شاعیرینکی شیت ﴿بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو نه‌و (پتغه‌مبه‌ره) هه‌قی هیتاوه‌و باوه‌ری به‌پتغه‌مبه‌رانی پتشیو هه‌به ﴿إِنَّا كُنَّا نَدْعُواكَ الْغَدَابِ الْأَلِيمِ﴾ به‌راستی ئیوه‌سزای سه‌خت ده‌چهن ﴿وَمَا نَحْنُ بِإِلَهِكُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و ئیوه‌ته‌نها توله‌ی نه‌و (خرابانه‌) تان لای نه‌سه‌نری که‌کردوتانه ﴿إِلَّا عِبَادُ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به‌لام به‌تده‌پاک و هه‌لېزاره‌کانی خوا ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ﴾ نه‌وانه‌ن رزق و روزه‌ی دیار کراویان بز هه‌به ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمْ﴾ که‌مپوه‌هاتی جوړا و جوړه، وه‌نه‌وان رتزلینگیراون ﴿فِي جَهَنَّمَ النَّعِيرِ﴾ له‌به‌هشتمانی پرناز و نیعمه‌ندا ﴿عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ﴾ له‌سه‌ر ته‌خت و کورسی به‌پازاوه‌کان به‌رامبه‌ر به‌کتر دانیشتون ﴿يَطَّأُونَ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ﴾ به‌سه‌ریاندا ده‌سورینه‌وه‌به‌په‌رداخی پر له‌شه‌رابی پاک و خاوین له‌پرووباره‌پوشتوه‌کانی به‌هه‌شت ﴿يَصْبَحُونَ لَذَّةٍ لِلشَّيْبِ﴾ سپیه‌له‌په‌نگدا، زور به‌له‌زه‌ته‌بز نه‌وانه‌ی ده‌بخونه‌وه (که‌هیچ زیانیک به‌لاشه‌و زیری مرؤف ناگه‌به‌نیت) ﴿لَا فِيهَا عَمَلٌ وَلَا خَيْرٌ وَلَا يَرْضَىٰ لِيَوْمِئَذٍ﴾ (نه‌و شه‌را به‌) نه‌میشکیان تیک ده‌دات نه‌سه‌ر خوشیان ده‌کات ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ﴾ وه‌نافره‌تانی چاو جوان و گه‌وره‌بان لایه، که‌جگه‌له‌میره‌کاتیان سه‌بری که‌س ناکهن ﴿كَأَنَّهُمْ رِجَالٌ مِّنْ نَّحْوِئِهِمْ﴾ وه‌کو هیلکه‌ی ناو هیلانه‌ن (بان نه‌لای مرورای ناو سه‌ده‌فن) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه‌مجا پروو ده‌کهنه‌به‌ک و پرسیار له‌به‌کتر ده‌کهن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَتْ لِي فِتْنَةٌ﴾ به‌کی له‌وان ده‌لی: من (له‌دونیا) هاوه‌لینکم هه‌بوو

﴿يَقُولُ أَهْلَ نَكَ لَيْمَ الْمُصَدِّقِينَ﴾ دهی ووت: ثایا به‌راستی تو له وانه‌ی باوهرت همه‌ی (به‌زیندوو بوونه‌وه ۱۹)
 ﴿لَا مَأْتَا وَكَانَ رَاوِي ظُلْمًا﴾ ثایا کاتی مردین و بووین به خاک و نیسقانی پزیوو ﴿لَا تَأْتِدِرُونَ﴾ ثایا
 به‌راستی نیمه (زیندوو ده‌کرینه‌وه) سزا ده‌درین ﴿قَالَ خَلْ أَشْمُ تُظْلِعُونَ﴾ (پیاوه به‌هه‌شتیبه‌که) ووتی
 ثایا نیمه ته‌ماشما (ی دوزه‌خ) ناکهن ﴿وَقَطَعَ قَرْنًا فِي سَوَاءٍ لِّجَحِيمٍ﴾ ته‌مجا خوی سه‌یری کرد کتوپر
 له ناوه‌راستی دوزه‌خدا نه‌و (هاویری) بینی ﴿قَالَ اللَّهُ إِنْ كُنْتَ لَعْرُونٍ﴾ پی ووت سویند به‌خوا نزیك
 بوو منیش هه‌لدیری ﴿وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ﴾ وه ته‌گهر میهره‌بانی په‌روهر دگهر
 فریام ته‌که‌وتایه، منیش له ناماده‌کراوان (ی ناو دوزه‌خ) ده‌بووم ﴿أَفَتَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٍ﴾ دهی ثایا نیمه
 نامرین ۱۹ ﴿إِلَّا مَوْتًا أَوَّلَى﴾ جگه له مردنه‌کدی به‌که‌م (ی دونیا) مان ﴿وَمَا تَحْشُرُهُمْ﴾
 وه نیمه سزا نادرین ۱۹ ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْعُظْمَى﴾ به‌راستی ته‌مه‌یه سه‌رکه‌وتنی گه‌وره ﴿لَيْسَ
 هَذَا إِلَّا نَجْمُ الْعَمَلُونَ﴾ باتیکوشه‌ران بو‌باشه‌پوژی پوژنکی واتیکوشن ﴿أَذَلِكَ خَيْرٌ لِّرَّالِ أَمْ
 شَجَرُ الْأَرْقَمِ﴾ ثایا نه‌و (نیمه‌تانه‌ی باسکرا) ریز گرتن و میوان داریه‌باشه، یان (به‌ری) دره‌ختی ره‌فته‌مووت
 ۲ ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهَا قِشْقَةً لِّلْظَالِمِينَ﴾ بینگومان نیمه نه‌و (داره) مان کرده هوی ناقی کرده‌وه‌ی سه‌هکاران
 (که له دونیادا گالته‌یان پی ده‌کرد) ﴿إِنَّمَا شَجَرَةُ قَحْجٍ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ﴾ به‌راستی نه‌و (ره‌فته‌مووته)
 دره‌ختیکه له بیخی دوزه‌خ داده‌پوشت ﴿ظَلَعْنَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ﴾ به‌روبوومه‌کدی هه‌روه‌ك
 سه‌ری شه‌یتانه‌کانه (ناشیرین و چل‌چلاوی به) ﴿فَأَنهَضُوا لَأَكُونُ مِنْهَا﴾ جا بینگومان له‌و
 (دوزه‌خیانه) له‌و دره‌خته‌ده‌خون ﴿فَأَلْوَنُ مِنْهَا الْبُظُونُ﴾ و سکیان له (به‌ری) نه‌و دره‌خته‌پر ده‌که‌ن
 ﴿ثُمَّ إِنهْزَ عَلَيْهِمُ الشَّوْبَ أَمْزَجَ جِيعٍ﴾ له باشان به‌راستی تاوینکی لیلی زور گهرمی به‌سه‌ردا ده‌خز نه‌وه
 ﴿ثُمَّ إِن مَرَّجَعُهُمْ لَآلِ الْجَحِيمِ﴾ بینگومان دواتر گه‌رانه‌وه‌یان بو دوزه‌خه ﴿إِنهْزَ الْقَوَاءَ بِنَاءَهُمْ
 صَّالِينَ﴾ به‌راستی نه‌وان باو و باپیرانی خزیانیان به‌گومرایی بینی ﴿فَهَمُّ عَلَى الشَّرِّ هَمُّ نَحْوٍ﴾ ته‌مجا
 نه‌وان هانده‌دران بو شوین کدوتیان (له گومراییدا) ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ﴾ سویند به‌خوا
 بینگومان پیش نه‌و (گومراییانه‌ی قورپه‌یش) زور به‌ی گه‌له‌پیشینه‌کان گومرایی بوون ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 فِيهِمْ مُّذَرِّينَ﴾ سویند به‌خوا بینگومان نیمه له ناو خزیاندا (پتغه‌مبه‌رانی) تر سیته‌رمان بو ناردن ﴿فَإَنْظُرْ
 كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُذَرِّينَ﴾ ته‌مجا (ته‌ی موحه‌مه‌ده) سه‌رنج بده سه‌ر ته‌نجامی
 تر سیته‌راوه‌کان چوون بوو ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ بیجگه له به‌نده هه‌لیتر اوه‌کائی خوا ﴿وَلَقَدْ
 نَادَيْنَا نُوْحَ فَلْيَعْمُرْ الْمُجِيبُونَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نروح (علیه السلام) هاواری لی کردین
 ته‌مجا نیمه‌ش زور چاك وه‌لامی (هاواره‌کدی) ته‌ومان دایه‌وه ﴿وَنَحْنُ لَهُ وَأَهْلُهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾
 خوی و که‌س و کاری (باوه‌رداری) مان له ته‌نگانه گه‌وره‌که‌ر زگار کرد

﴿وَجَعَلْنَا دَارَ بَنِي إِدْرِيسَ لِلْآلِ بْنِ﴾ و ده تنها نه‌وه کانی ثمومان (له‌سهر زهوی) هیسته‌وه ﴿وَتَرَكْنَا فِي الْآخِرِينَ﴾
 وه یاس و ناو بانگی (باشی) ثمومان له‌ناو گه‌له پاشینه کانداه هیسته‌وه (که نه‌مه‌یه) ﴿سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي﴾
 الْآخِرِينَ ﴿سَلام و دروود له‌سهر نوح له لایدن هم‌وو جیهانیانه‌وه ﴿إِنَّا كَذَّبْنَا نَبِيَّيْنِ﴾
 به‌راستی نیمه‌نا به‌و شیوه پاداشتی چاکه کاران ده‌ده‌بنه‌وه ﴿إِنَّا كَذَّبْنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان
 نه‌وه له به‌نده باوهر داره‌کانی نیمه‌وو ﴿ثُمَّ انْفَرَقْنَا الْآخِرِينَ﴾ له پاشان نه‌وانی تر (دورمان) مان
 نوقسم کرد ﴿وَنَزَّلْنَا مِنْ سَمَوَاتِنَا مَاءً ثَجَّاجًا﴾ به‌راستی ئیبراهیم له به‌سره‌وان و شورنکه‌و توانی نوح بو
 (له بنه‌ماکانی نایندا) ﴿إِنَّا جَاءَ رَبَّنَا بِقُلُوبٍ سَلِيمَةٍ﴾ کانی به‌دلنکی ساغه‌وه به‌روه به‌روهر دگاری
 هات ﴿إِنَّا قَالُوا لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ﴾ کانی که به‌باوکی و گه‌له‌ک‌هی ووت چی ده‌به‌رستن
 ﴿أَفَبِكُمْ أَلِهَةٌ دُونَ اللَّهِ يُدْعُونَ﴾ ثایا بیتجگه له خوا به‌رستراونکی درو و هله‌به‌ستراوتان ده‌وی (بیه‌رستن)
 ﴿فَوَقَّعْنَا فِي الْأَرْضِ عَذَابَ النَّارِ﴾ ناخو گومانان چونه به‌رانبه‌ر به‌به‌روه‌دگاری جیهانیان؟ ﴿فَوَقَّعْنَا نَارَ﴾
 فِي النَّارِ ﴿ثم‌مجا سه‌پرنکی نه‌ستیره‌کانی کرد ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَاقِطُونَ﴾ جا ووتی من نه‌خوشم (نایدم بو
 جه‌ژنه‌ک‌تان له ده‌روه‌ی شار) ﴿فَوَقَّعْنَا فِي الْأَرْضِ عَذَابَ النَّارِ﴾ نه‌وانیش پشتیان تی کرد و روشتن (بو ده‌روه‌ی
 شار بو جه‌ژنه‌ک‌یان) ﴿فَرَأَى إِلَهَ الْوَحْيِ فَقَالَ إِنَّا نَكُونُ﴾ جا (ئیبراهیم) به‌نه‌یتی روشتن بو لای
 به‌رستراوه‌کانیان (به‌گالته‌وه) پی ووتن نه‌وه بو شت ناخون ﴿مَا لَكُمْ لَا تَعْقِلُونَ﴾ نه‌وه چیتانه‌قسه
 ناکه‌ن ﴿فَرَأَى عَلَيْهِمْ صُورًا يَاسِينَ﴾ ثم‌مجا به‌ده‌ستی راستی (به‌ته‌ور) ده‌ستی کرد به‌لیدانیان (ورد
 وردی کردن جگه‌به‌ته‌گه‌وره‌ک‌یان) ﴿فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرُونَ﴾ (گه‌له‌ک‌هی زانیان) به‌کسره‌به‌به‌له‌به‌روه
 ئیبراهیم هاتن ﴿قَالَ اتَّبِعُونِ مَا تَحْسَبُونَ﴾ (ئیبراهیم) ووتی ثایا ئیوه‌بتانیک ده‌به‌رستن که خوتان
 ده‌بتاشن و دروستی ده‌ک‌هن؟ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَحْسَبُونَ﴾ له کانتیکدا خوا به‌دیبه‌شته‌ری خوتان و نه‌و
 بتانه‌شه دروستان کردون ﴿قَالُوا أَبْنَاءُ اللَّهِ نَحْنُ وَالنَّاسُ﴾ ووتیان بینایه‌کی به‌رزی بو دروست
 بکه‌ن (پری که‌ن له‌ناگر) و فری‌ی به‌ده‌نه‌ناو ناگره‌ک‌ه‌وه ﴿فَأَنذَرُوهُمْ يَوْمَ كُنْتُمْ أَنفُسُكُمْ﴾
 وویستیان (بیکوزن) به‌پیلان به‌لام نیمه‌نه‌وانمان زیر خست ﴿وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَعِيدٌ﴾
 (ئیبراهیم) ووتی من ده‌روم بو لای به‌روه‌دگارم، دلنایم رینم‌وونیم ده‌کات ﴿وَرَبِّيَ قَبْلَ لَيْلٍ مِنَ اللَّيْلِ﴾
 نه‌ی به‌روه‌دگارم منالکی چاکم پی به‌خشه ﴿فَنَشَرْنَاهُ أَخْلِيًّا﴾ نیمه‌ش مرده‌ی کورنکی
 له‌سهرخومان پندا ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ﴾ جا کانی نه‌و (کوره‌گه‌وره‌بو‌نا) گه‌شته‌نه‌وه‌ی ئیش
 و کار بکات له‌گه‌ل (ئیبراهیم) دا ﴿قَالَ يَبْنَؤُا فِي الرِّأْيِ فِي الْعَتَمِ إِلَى الْبَحْلِ﴾ (ئیبراهیم) ووتی نه‌ی کوره
 خو‌شه‌ویسته‌که‌م به‌راستی من له‌خو‌دا بینیم که‌سهرت ده‌برم ﴿فَانْظُرْ مَاذَا تَأْتِي﴾ جا سه‌رنج به‌ده‌لنیت
 چی و رات چی به‌؟ ﴿قَالَ يَا أَبَتِ أَفَعَلَّ مَا تُؤْمَرُ﴾ (کوره‌که‌ = ئیسماعیل) ووتی باب‌ه‌گیان نه‌وه‌ی فرمانت
 پی در‌اوه‌بیکه ﴿سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ دلنایه‌ده‌بینی به‌وویستی خواله‌خو‌گران
 ده‌بیم

﴿قُلْنَا اسْلَمْنَا وَتَنَّهُ لِلْحَبِيبِ﴾ نه مجا کاتی همر دوو کیان ملکه چ بوون (بو قدرمانی خوا) و ئیبراهیم
 ئیسماعیلی بهر وودا خسته سهر زهوی ﴿وَقَدْ نَبَّأْنَا إِبْرَاهِيمَ﴾ ئیمهش بانگمان کردئی ئیبراهیم
 ﴿قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا﴾ بینگومان خه وه کهت به جی هینا ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه
 قابه و شیوه پاداشتی چاکه کاران دهده ینه وه ﴿إِن هَذَا إِلَهُكَ إِلَّا الْإِلهُ الْحَقُّ﴾ بینگومان ئیمه تاقی کردنه وهی
 ناشکرا بوو ﴿وَقَدْ نَبَّأُكَ بِذَنبِ عَظِيمٍ﴾ وه بهر انیکسی گه وره مان کرده قوربانی ئه و (ئیسماعیل) ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسکردن به چاکه ی ئیبراهیمان له ناو گه لانی داهاتوودا هیسته وه ﴿سَلَّمَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ﴾ دروود و سه لام له سهر ئیبراهیم ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ ئا به و شیوه
 پاداشتی چاکه کاران دهده ینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بهراستی ئه و له بهنده لیمان داره کاتی
 ئیمه یه ﴿وَنَسْرُهُ يَاسْخَقُ لِيَأْمُرَ الصَّالِحِينَ﴾ مژده ی ئیسیحاقمان پیندا (که ده بیته) پیغه مبه رنک
 له چاکه کاران ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَقَ﴾ جافه و بهر که تمان رشت به سهر ئیبراهیم و ئیسیحاق
 دا ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ﴾ و له ئه وه ی همر دوو کیان کار چاک و سته مکار له ده ورونی
 خوی به ناشکرا هه بوو ﴿وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَكَرُونُ﴾ سویتند به خوا بینگومان منه تمان نا به سهر
 موسا و هاروون دا ﴿وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ همر دوو کیان و گه له که یانمان له تنگانه
 گه وره که بزگار کرد ﴿وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ﴾ وه یار مه تیمان دان، بقیه همر ئه وان سهر که و تن
 (به سهر فیر عدون و کومه له که بیدا) ﴿وَوَعَدْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ﴾ وه کتیبی روونکده وه مان دا
 به همر دوو کیان (به موسا و هاروون) ﴿وَوَعَدْنَاهُمَا الْخُرْقَةَ الْمُنْتَظِمَةَ﴾ وه ریتموونی همر دوو کیانمان
 کرد بوو رنگای راست ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ وه ناوبانگی چاکسی همر دوو کیانمان له ناو
 گه له پاشینه کاندای هیسته وه ﴿سَلَّمَ عَلَى مُوسَى وَكَرُونُ﴾ سه لام له سهر موسا و هاروون بیت
 ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه ئا به و جووره پاداشتی کار چاکان دهده ینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان همر دوو کیان له بهنده لیمانداره کانی ئیمه ن ﴿وَلَا إِلَاسَ إِلَّا هُوَ﴾
 ئلمرستین ﴿بهراستی ئیلیاس (پیغه مبه رنک بوو) له پیغه مبه ران ﴿إِنَّا قَالُوا اقْرَأْ بِهَذَا الْكِتَابِ﴾ کاتسی
 به گه له که ی ووت ئه وه له خوانا تر من (خوتان ناباریزن) ﴿أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ﴾ ئایا (بنی)
 به عل ده به رستن و واز دیتن له (به رستی) چاکترینی دروستکهر و به دیهینه ران (که خوای گه وره یه) ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ که خوای بهر و ردگاری ئیوه و باوو باپیره پیشینه کاشانه

﴿فَكَذَّبُوهُ فِي آلِهَتِهِمْ كَاخْتَرُونَ﴾ که چی باوه ږيان نه هيتا به ئيلياس که وایو و بنگومان نه وان ناماده ده کرین (له دوزخ دا) ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ جگه به نده هه لبر اړاوه کانی خوا ﴿وَرَزَّكَاعَلَيْهِ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه باسی چاکی نهو (ئيلياس) مان له ناو گه له پاشینه کان دا هیسته وه ﴿سَلَّمَ عَلَى آلِ يَاسِينَ﴾ سه لام له سهر ئيلياس بیت (ئيلياسین و ئيلياس هه ر به ک که سه) ﴿إِنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي الْمُخْسِرِينَ﴾ به راستی نیمه نا به و شپوه پاداشتی چا که کاران ده دینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْغَافِلِينَ﴾ بنگومان نهو (ئيلياس) له به نده باوه ږداره کانی نیمه به ﴿وَإِنْ لَوْ كُنَّا لَيِّنَ الْمُرْسِيِّنَ﴾ به راستی لوط (پتغه مبریک بو) له پتغه مبران ﴿إِذْ جَعَلْنَا أَهْلَهُ الْأَنْجَارَ﴾ کاتیک خوی و هه موو که سه کانی و شوین که وتو و انیمان ږرگار کرد ﴿الْأَعْمُورَ فِي الْغَيْرِينَ﴾ بیجگه له پیره رتیک (خیزانی لوط) که له تیاچو وه کان بوو ﴿ثُمَّ رَزَّكَاعَلَيْهِ فِي الْآخِرَةِ﴾ پاشان نه وانی ترمان له ناو برد ﴿وَأَنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی ثپوه (تهی قوریه شیه کان) به به یانیاندا (به ږوړ) دهر ږون به سهر (شوینه واره کانیاندا) ﴿وَأَنَّا لَيِّنَ الْأَفْلَاقَ﴾ و به شه و دا نایا نیر زیر نابین ﴿وَأَنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي الْمُفْسِدِينَ﴾ وه به راستی یونس (پتغه مبریک بو) له پتغه مبران ﴿إِذْ أَتَى إِلَى الْفُلِكَ الْمَشْهُوبَ﴾ کانی رای کرد بو لای که شته کی پر (له خه لک) ﴿فَتَنَاجَاهُ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ﴾ نه مجا (نهو که شته له بهر نه وه ی باری قوورس بوو، له ترسی نو قم نه بوونی، خه لکه که ی که له ناویدا بوون، قورعه کیشیان کرد بو نه وه ی نهو که سه ی دهر چو و بیخمنه ناو دهر یا که وه و باری که شته به که سوو کتر بیت) قورعه بیان کرد (یونس) نهو که سه بوو له قورعه که سه رنه که وت ﴿فَأَنفَسَهُهُ فَهُوَ يُعْجَبُ﴾ (خرایه دهر یا که وه) نه مجا نه هه نگیل قوونی دا نه ویش شایانی سه رزه نشست بوو ﴿فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِيبِينَ﴾ خو نه گهر به راستی نهو له یاد کارانی (خوا) نه بوا به ﴿لَئِنْ فِي ظُلُمَةٍ أَوْ نَوْءٍ أَوْ يَبْغُثُونَ﴾ هه تا ږوړی زیندو و بوونه وه له ناو سکی نهو (نه هه نگیه دا) ده مایه وه ﴿فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ﴾ به هوی نه وه وه ږنمان دایه زه ویه کی ږووت (بی دار و درخت) و نه خو شیش بوو ﴿وَأَنفَسْنَاهُ عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِرِينَ﴾ وه ږووه کینکی کوله که مان به سه ریدا ږواند ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ﴾ نه و سا به پتغه مبریتی ناردمان ږو لای سه د هه زار که س یا زیاتر ﴿فَتَأْمُرُوا مُرَاغِبَهُمْ إِلَى جَيْدٍ﴾ گه له که ش باوه ږیان هیتا و به و هویسه به هره مهنده مان کردن له زیان نا ماو به ده ﴿فَأَسْتَفْتِيَهُمُ الرِّبَّانَ الْأَبْنَاءَ وَالْهَمَزَ الْإِنْتُونَ﴾ نه مجا (تهی موحه ممد) ږر سیاریان لی بکه نایا کچان ږو ږه روه دگاری تویه و کوږانیش هی نه وانه ؟ ﴿أَمْ سَكَنَ الْمَلَكُ الْجَنَّةَ إِنَّا وَهْمٌ مُّثْتَدُونَ﴾ یان نه وان به دیاره وه بوون که نیمه ږرشته کانمان به مینه دروست کرد ﴿أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهٍ يُنْقَلُونَ﴾ بیدار بن به راستی نه وان له دوس هه لیه سی خو یانه وه ده لین ﴿وَلَعَلَّ اللَّهُ وَلَهُمْ لَكُذُوبٌ﴾ خوا مندانی بووه و بنگومان نه وانه دروزنن ﴿أَصْطَلَى الْأَبْنَاءُ عَلَى الْيَتِيمِ﴾ نایا (خوا) کچانی هه لبر اړدووه (ږو خوی) به سهر کوږان دا

﴿مَالِكٌ كَيْفَ تُحْكُمُونَ﴾ چنانچه چون بریاری واداده‌ی ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دهی ثایا بیر ناکه‌نده‌وه؟ ﴿أَنزَلْنَاهُ مِنْ مَّائِدٍ مُنْبِتٍ﴾ بیان به‌لگه‌یه‌کی روونشان (لهم باره‌یه‌وه) هدیه ﴿فَأَنزَلْنَا بِكِهِ كُرْآنٌ كَثِيرٌ صَدِيقٌ﴾ دهی کتیه‌کشان (به‌لگه‌کشان) بیتن نه‌گه‌ر راست ده‌کهن ﴿وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نِجَابًا﴾ وه‌نده‌و (بی‌باوه‌رانه) له‌نیوان خواو جنو‌که‌دا خزمایه‌تی بیان بریار داوه ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الْجِنَّةَ إِنَّمَا تُحْضَرُونَ﴾ سویتند به‌خواو ینگومان جنو‌که‌کان ده‌یان زانی که به‌راسنی له‌وان ناماده‌ده‌کرتن (له‌روژی دوایدنا) ﴿مُسَبِّحِينَ أَلْحَمَّ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ پاك و بیگه‌رده‌خوا له‌وه‌ی نه‌و (بی‌باوه‌رانه) ده‌بلین ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ (هم‌و‌ریان سزا‌ده‌درین) بیتجگه‌به‌نده‌خاوین کراوه‌کاتی خوا ﴿فِي النَّارِ وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ نه‌مجا‌به‌راسنی ثیوه و نه‌و (بتانه) یش که ده‌یه‌رمستن ﴿مَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ يَفْقَهُنَّ﴾ ثیوه‌ناتوانن له‌به‌راته‌ری خوا‌دا گومر‌اکه‌ری (که‌س) بن ﴿إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ لِلْحَجِيرِ﴾ بیتجگه‌نده‌که‌سه‌ی (خوا‌ده‌زانی) ده‌چیته‌دوزه‌خه‌وه ﴿وَمَا يَأْتِيهِ إِلَّا لَهُمُ مَقَامٌ مَقَالٌ﴾ (فرشته‌کان ده‌لبن) هیچ‌کام له‌نیمه‌نبیه‌مه‌گه‌ر پله‌و شوی‌تینکی دیاری کراوی خوی‌هیه ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُ الصَّاخُورَ﴾ وه‌به‌راسنی نیمه‌هم‌و‌ومان به‌ریز وه‌ستاوین (بو‌عیاده‌ت و به‌جی هینانی‌فرمانی خوا) ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُ الْمُسْتَبِينَ﴾ وه‌ینگومان نیمه‌مین هم‌میشه‌تدسیب‌حات وزیر‌ویادی نه‌و ده‌که‌بن ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُ الْقُرْآنَ﴾ ینگومان هه‌ر چه‌نده‌بت په‌رستان ده‌بان‌ووت ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُ الْوَحْيَ﴾ به‌راسنی نه‌گه‌ر کتینیك (ی‌ناسمانی وه‌ک کتینی) پیش‌نامان هم‌بویه ﴿لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به‌راسنی نیمه‌له‌به‌نده‌پاك و خاوتنه‌کاتی خوا‌ده‌بووین ﴿وَكُنَّا لَهُمْ مَوْجِبَاتٍ﴾ نه‌مجا (که‌کتیبیان بو‌هات) باوه‌ریان بی‌نه‌هینا، جابه‌زووی ده‌زانن (سه‌ر نه‌نجامی بی‌پروایه‌که‌بان چون‌ده‌بی) ﴿وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ﴾ سویتند به‌خوا ینگومان پیش‌تر بریارمان داوه‌بو‌به‌نده‌نیر‌دراوه‌کانمان ﴿إِنَّمَا لَهُمْ الْمُصَوِّرُونَ﴾ که‌ینگومان هه‌ر ته‌وان سه‌ر ده‌خرین ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُمُ الْغُيُوثَ﴾ دیاریشه‌هه‌ر سه‌ربازانی نیمه‌سه‌ر ده‌که‌وون ﴿فَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى جَاءَ﴾ توش وازیان لی‌به‌ینه‌تا‌نده‌و ماوه‌ی (دیاری کراوه‌بو‌له‌ناوبردنیان) ﴿وَأَنزِلْهُمْ فَتُوفِّي بِصُرُورٍ﴾ وه‌بیان بینه (سه‌رنجامیان چون‌ده‌بیت) له‌مه‌ولا ته‌وانیش ده‌بینن (چیان به‌سه‌ر دیت) ﴿وَأَنزِلْهُمْ فَتُوفِّي بِصُرُورٍ﴾ جا‌ثایا به‌په‌له‌داوای سزای نیمه‌ده‌کهن ﴿فَلَا تَزَلْ بِسَاحَتِهِ﴾ هه‌ر کاتی سزای نیمه‌هاته‌خواره‌وه‌بو‌ناو‌ماله‌کانیان ﴿فَسَلِّ صَبَاحَ الْمُنْدِينَ﴾ نه‌وسا تر‌سینر‌اون‌ج‌روژنکی خراب و ته‌نگیان ده‌بی ﴿وَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى جَاءَ﴾ وه‌وازیان لی‌به‌ینه‌هه‌تانه‌و ماوه‌ی (دیاری کراوه‌بو‌یان) ﴿وَأَنزِلْهُمْ فَتُوفِّي بِصُرُورٍ﴾ وه‌بینه‌نه‌مجا له‌مه‌ولا ته‌وانیش ده‌بینن ﴿سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾ په‌رو‌رد‌گارت پاك و بیگه‌رده، په‌رو‌رد‌گاری بالا‌ده‌ست له‌وه‌ی بی‌باوه‌ران ده‌بلین (ده‌باره‌ی) ﴿وَسَلِّ عَلَى الْمُرْسَلِينَ﴾ سلاو و درودیش بو‌گشت پیغه‌مبران ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایشش بو‌خوای ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ په‌رو‌رد‌گاری هم‌و‌وجیهانیان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نامی خدای به‌خشنده‌ی میهردهان

﴿ص﴾ به (صاد) ده‌خوینتریشه‌ی خوازاناشره به ماناکه‌ی یق زانیاری زیاتر سدید سوره‌های سورته‌ی (البقرة) بکه
 ﴿وَالْقُرْآنِ ذِی الْذِکْرِ﴾ سوتند به قورئانی خاوهن ریز و پند و ناموزگاری ﴿بِیْ اَلَّذِیْنَ کُفَرُوا فِی عَزْوَرِ شِقَاقٍ﴾ به لام نه‌وانه‌ی
 یی باوهرن ریزو چوون، له‌خزیه‌ی گهوره زاتین و دزایه‌نیدا (به‌رانیهر نیسلام و شسوتین که‌وتووانی) ﴿وَکَفَّکُمْ عَنْ فِیْهِمْ فِی
 قَرْنٍ﴾ چه‌نده‌ها گدلسان پینش شه‌وان (کافرانسی مه‌کککه) له‌ناو برده ﴿فَاذْکُرْ اُولَکَیْنِ مَنَیْ﴾ نه‌مجا هاوارسان کرده له
 حالیکدا کاتی رزگار بیرون نه‌مایو ﴿وَعِیْبُوا اَنۡ یَّجَاهَرُکُمْ فِیْهُمْ﴾ سهریان سورده‌ماکه ترسیته‌رکیان له‌خویان بزو
 هانوسه ﴿وَقَالَ الْکَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ کَذَّابٍ﴾ وه یی باوهران ده‌یان روت نم (پینغه‌میره) جادوو گهریکی زور دروزته ﴿
 اَجْعَلِ الْاِلَهِةَ الْاِنْسِیَاطَ﴾ تاباشه (پینغه‌میره) هدموو خواکانسی کردوته به‌ک خوا ﴿اِنَّ هَذَا لَشَیْءٌ عَجَبٍ﴾ به‌راستی نه‌مه
 (که‌به‌ک خوا بیی) شستیکی زور سهرسور هیته‌ره ﴿وَاَنۡطَلَقَ الْمَلٰٓئِکَةُ مِنْهُمۡ﴾ وه گهوره‌کانسی (قوریش له‌گهل پینغه‌میره
 قسه‌یان کرده و هه‌لسان) به‌هله‌دهر چوون ﴿اَنۡ اَمْسُرَ اَوْ نُنۡصِرَ اَوْ نَعْلٰی مَا لَیْسَ لَکُمۡ﴾ (به‌خهلکیان روت) بیرون و خوق گرین
 له‌سهر (به‌رستنی) خواکانتان ﴿اِنَّ هَذَا لَشَیْءٌ یُّزَکَّۤی﴾ به‌راستی نه‌مه (ی موحه‌مده) (ده‌یلی) شستیکه له‌نبوه داوا کراوه
 (هه‌تابیتکه گهوره‌ی هدموو عهره‌ب) ﴿مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِی الْاَیَّامِ الْاُولٰٓئِیَّ﴾ نه‌مه‌مان نه‌بیستوه له‌کژنا تابیتدا (که‌نه‌سرانی به)
 ﴿اِنَّ هَذَا اِلَّا نَجْوٰی بَیْنِکُمۡ﴾ نه‌مه‌ته‌نهای شستیکی هه‌له‌ستراره ﴿اَلَا نَرٰی عَلَیْکُمۡ اَلَّذِیْنَ یَتَّبِعُکُمۡ﴾ تاباشه چوون وه‌حی له‌ناو هدموو مان
 دا بزو نه‌و (موحه‌مده) (دابه‌ز ستراره) ﴿بِیْ هٰزِیْ شَیْءٍ مِّنۡ دَکۡرِیْ﴾ (نه‌خیر راست ناکهن) به‌لکو نه‌وانه له‌گومانندان له
 قورئانه‌که‌ی من ﴿بِیْ لَیۡلٍ یَّذۡوُلُوۡا عَذَابَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو نه‌وانه هیشتا سزای منیان نه‌چه‌شستوه (بزو به‌باوهر ناهیتن) ﴿
 اَتَمۡنَعُنَّ الْفَرۡسَخَ بَیۡنَکُمۡ وَبَیۡنَ الْاَعۡزَمِ الْاَوۡقَافِ﴾ یا‌خه‌زیتنه‌کانی به‌زه‌یی به‌روهردگاری زالی بالاده‌ستی به‌خشنده‌ت لای نه‌وانه؟ ﴿
 اَلَا لَکُمۡ مِّلَکُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَیۡنَهُمَا﴾ بادمه‌لات و باشایی ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وی له‌تیرانیاندا به‌هی نه‌وانه
 ﴿فَلَا یَعۡزُبُ عَنْکُمۡ اَلْحِسَابُ﴾ (نه‌گهر وایه) ده‌با به‌رز بیتوه له‌ناو هوقاره‌کانی به‌رز بوونه‌ودا (تا ده‌گه‌نه‌هه‌رش نه‌مجا
 وه‌حی دابه‌زیتن بزو ههر که‌سی خویان ده‌پانه‌ویت) ﴿لَکُمۡ مَّا هَلَاکَ مِنْهُمۡ مِّنۡ اَلْاَخۡرَیۡ﴾ (بیی بر وایانی قوریش) ﴿
 لَهۡ شَکَرٍ وَکُزُمَهۡ لَیۡکُمۡ بَیۡنَ تَرۡحٰنٍ لَّهۡوَ کُزُمَهۡ لَآسَی﴾ (دزی پینغه‌میره‌ان به‌زووی) ده‌شکیتترین و سهر شزو دهبین ﴿
 کَذَّیۡتَ وَتَلَمۡسَ قَوْمَ لُجۡ وَتَعَاذَ قَوْمَ دُوۡاۡلَۤیۡقَۡیۡ﴾ پینش شه‌وان گه‌لی نووح و عباد و فیرعه‌ونی خاوهن میتخه‌کان باوهریان
 (به‌پینغه‌میره‌کانیان) نه‌هینا ﴿وَنُکۡوِدُ قَوْمَ لُجۡ وَنُکۡسِبُ لَیۡکُمۡ﴾ وه (گه‌لی) سه‌موود و گه‌لی لووط و خاوهن یاخه‌چرو
 به‌ره‌کان ﴿اَوَلَیۡسَ لَکُمۡ الْاَخۡرَیۡ﴾ نه‌وانه ناقم و کزومه‌لانیک بوون ﴿اِنَّ کُلَّ اِلَکۡذٰبٍ اُرۡسِلَ فِیۡکُمۡ بِعَاقِبِیۡ﴾ ههر هدموو یان
 باوهریان به‌پینغه‌میره‌ان نه‌هینا بزو سزای منیان به‌سهر اچه‌سیا (و له‌ناو چوون) ﴿وَمَا یَنۡظُرُ خَلۡقُ لَآ اَصۡمِیۡحَۃَ وَجۡدَۃَ﴾
 نه‌مانه‌ته‌نهای چاوه‌روانی ده‌نگیکی زور گهوره‌ده‌کمن ﴿مَا لَکُمۡ مِّنۡ فَرَقٍ﴾ نه‌و ده‌نگه (فور کردن به‌کهر نادا) که‌مترین ماوه
 دوا خستنی نیه ﴿وَقَالُوۡا اِنۡنَا عَلٰی فِیۡلٍ لَّکُمۡ فِیۡلٌ یُّوۡرِیۡ الْجَسَابَ﴾ (به‌گالته‌پنکر دیکه‌وه) وه ووتیان: نه‌ی به‌روهردگارمان
 پینش رزوی لئ پر سینه‌وه به‌شه‌که‌مان (له‌سزایان پاداشت) یی به‌ه

﴿أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ (نهی موحده ص ۱۱۱) دان به خوندان بگریه له‌سهر نهو قسانه‌ی که ده‌یکمن ﴿وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ إِذْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا وَأَبْ﴾ بیری به‌نده‌مان (داوود) ی خواون هیز و توانا بکهره‌وه بنگومان نهو ده‌میشه گه‌راوه بوو بؤ لای خوا ﴿إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ﴾ به‌راستی نیمه چیا کانمان رام هیتا بوو ته‌سبیحانی خوابان ده‌کرد له‌گه‌ل نهو (داوود) ﴿يَا لَيْتَنِي وَالْإِشْرَافُ﴾ به‌ثیواران و به‌یاناندا ﴿وَالْكَافِرُ مَخْشُورٌ كُلُّ لَهْ وَأَوَّابٌ﴾ وه بالنده‌کان که له‌ده‌وری نهو (داوود) کۆده‌کرانه‌وه هه‌موو (بؤ ته‌سبیحات) بؤ لای نهو ده‌گه‌رانه‌و (تا له‌گه‌ل داوود یادی خوا بکهن) ﴿وَوَسَّيْنَا مَلَكَنَا﴾ وه پاشایه‌تیه‌که‌ی نه‌ومان به‌هیز کرد ﴿وَبِأَيِّكَ الْخَلْقَةُ وَفَضَّلَ لِيْطَابُ﴾ دانایی و گوفزاری جیا‌کهره‌وه‌مان بین به‌خشی ﴿وَهَلْ أَتَاكَ نَبِيُّ الْخَصْرِ إِذْ تُسَوِّرُ الْإِخْرَابُ﴾ وه نایا هه‌والی داوا چیه‌کانت بین گه‌یشتووه کاتی به‌دیواری خه‌لوه‌تگا‌که‌دا سهر که‌وتن ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ﴾ له‌ناکاودا چوونه ژووره‌وه بؤ لای داوود نه‌ویش داچله‌کا و ترسان لیان ﴿قَالُوا لَا تَحْزَنْ حَسَمَانُ﴾ وونیان: مه‌ترسه (نیمه) دوو داوا چین ﴿بَنَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ﴾ به‌کینکمان سته‌می له‌وی تر کردووه ﴿فَأَحْكُ بَيْنَنَا لِنَقِي وَلَا تَشْطِطْ﴾ جاله‌نیوانماندا به‌هه‌ق و‌راستی پر‌بار بده‌وله‌راستی لامه‌ده (له‌بر‌باره‌که‌ندا) ﴿وَأَخَذْنَا إِلَى سَوَاءٍ الْفِرْطِ﴾ وه ریتمو و نیمان بکه بؤ رنگای راست ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا لَرَيْسٌ وَمَنْ يَنْصُرُنَا فَكُلٌّ﴾ (به‌کیان و وتی) بنگومان نه‌مه‌بر‌امه، نه‌وه‌و نو سهر مه‌ری هه‌یه ﴿وَلِيَّ نَجْمَةٍ وَاحِدَةٍ﴾ و منیش به‌که‌مه‌رم هه‌یه ﴿نَقَالَ أَهْلِيَّهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ﴾ که‌چی ده‌لئت نه‌و مه‌ر‌ش بده‌یه‌من (بیسپهر به‌من) و له‌کاتی تسه‌کردندا زاله‌به‌سهر‌مدا ﴿قَالَ لَقَدْ ظَنَمْتُ لِشَيْءٍ مِّنَ الْغَيْبِ﴾ (ته‌مجا داوود علیه‌السلام به‌بین نه‌وه‌ی گوی‌له‌بر‌اکه‌ی تریان بگریت و به‌به‌له‌نم‌حو‌که‌می‌دا) و وتی: سو‌یتدیه‌خوا به‌راستی سته‌می لیکردوی که‌داوات لیده‌کات ناقه‌مه‌ره‌که‌ت به‌خانه‌ناو مه‌ره‌کانی خویه‌وه ﴿وَأَنْ كَيْفَ مِّنَ الْخُطْبَةِ لِنَبِيِّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ و بنگومان زور له‌شهریک و هاو به‌شان سته‌م له‌به‌کتری ده‌کهن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ﴾ بی‌جگه له‌وانه‌ی باوهر‌بان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکبان کردووه، نه‌وانه‌ش زور که‌من ﴿وَعَلَى دَاوُدَ إِنَّمَا فَتَنَّ﴾ داوود زانی که‌نیمه‌ته‌نها نا‌قیمان کردووه‌ته‌وه ﴿فَاسْتَعْقَزَ فِيَّ وَحَرَّزَ الْكَافِرَاتِ﴾ بویه‌داوای لی‌بور‌دنی کرد له‌په‌روهر‌دگاری و که‌وت به‌روودا به‌سوژده‌بردنه‌وه و تویه‌ی کرد (له‌وه‌ی نه‌ده‌بوو به‌بین گون‌گرتن له‌که‌سی به‌رامه‌ر‌حو‌که‌م‌بدات و به‌له‌ش بکات له‌بر‌یار‌داند) ﴿فَقَفَرْنَا لَهُ دَلَالًا﴾ نیمه‌ش له‌وه‌له‌ی نه‌و خوش بووین ﴿وَأَنَّ لَهُ رَجَدَنَا لِرَأْفَتِي وَحَسَنَ مَّقَابٍ﴾ به‌راستی نه‌و (داوود) پله و پایه‌ی به‌رزه‌و نریکه له‌نیمه‌وه و دو‌ار‌وژنکی چاکیشی هه‌یه ﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌ی داوود بنگومان نیمه‌تزمان کرد به‌جیتیشینی (پیغه‌مه‌رانی پیش خوت) له‌زه‌بدا ﴿فَأَحْكُ بَيْنَ النَّاسِ يٰلَيُّ﴾ که‌وا‌بوو توش له‌نیوان خه‌ل‌کدا به‌راستی فەرمانه‌وایی بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ شوتن هه‌وا و تاره‌زوو مه‌که‌وه باله‌ر‌نگای خوالات نه‌دات ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْلُونِ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی له‌ر‌نگای خوا لاده‌ده‌ن و گو‌مرا‌ده‌بن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَمَّا شُؤُوا بِمَآلِهِمْ لِحِسَابٍ﴾ سزای سه‌ختیمان بؤ هه‌یه‌چونکه‌روژی لی‌هر‌سینه‌وه‌یان له‌بیر‌کردبوو

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَآ إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ نيمه ناسمان و زهوی و تهوهی له نیتوانیدابه به پیتوده دروسنمان نه کردوهه ﴿ذَٰلِكَ عَلَى الْإِنسَانِ كَثِيرٌ﴾ تهوه عجمانی تهو کهسانه به که بین باوه در بوون ﴿قَوْلُ الْإِنسَانِ لِرَبِّهِمْ أَنتَ الْكَارِ﴾ ساهاوار یو تهوانه کی بین باوه در بوون به ناگری دوزخ ﴿أَلَمْ جَعَلْنَا الْإِنسَانَ أَمْثَلًا وَعِلْمًا﴾ نایا تهوانه کی باوه در بیان هیتاوهه کردهوه چاکه کانسان کردوهه ﴿كَأَلَمْ نَقْدِرْ فِي الْإِنسَانِ﴾ له گهل خرابه کاران له زهوبدا وه که به کیان دانین (له دوا روزدا، نه خیر والی به) ﴿أَلَمْ جَعَلْنَا الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾ بان پاریز کاران وله خوا نرسان وه که به کرداران لی ده که بین ﴿يَكُنْ أَزْوَاجًا ثَمَرًا﴾ (هم قورقانه) کتینکی پیروزه ناردوومانه ته خوارهوه یو تو ﴿يَذَرُونَ ذُرًى وَسَتْ ذُرًى مُلَوًّا﴾ بؤ تهوهی بیر بکه نهوه له نایه ته کانی، وه خواوه نانی بیر و زسری په ندی لی وه بر بگرن ﴿وَوَهَبْنَا لِذَاوُدَ سُلَيْمَانَ﴾ نيمه سوله یمان به خشکی به داوود (علیهما السلام) ﴿يَعْرِى الْقَبْدَانِ لَهُ أَوَّارٌ﴾ تهوه (سوله یمان) به نده به کی چاک سوو، بیتگومان تهو زور روو له خوا بوو ﴿إِذْ غَرَضَ عَلَيْهِ الْغَنِيِّ الضَّيْقُ الْجَدَّ﴾ سهر له نیتواره کاتیک ته سپانی ره من و خیرا نیشانی سوله یمان درا ﴿فَقَالَ إِنِّي أَخِيتُ حُبَّ الْخَيْرِ مِنْ ذِكْرِنِي﴾ جا (سوله یمان) وونی خوشه ویستی هم ته سپانه م باودا به سهر یاد و عبادته پیروهر دگرم دا (که تو زوی عه سر بوو) ﴿حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ﴾ (سهری ته سپه کانی ده کرد) هه تا له جاوو گوم بوون ﴿وَرُدُّوهُنَّ إِلَى الْوُجُوهِ﴾ (وونی) جارنکی تر تهو ته سپانه م یو بگیز نهوه ﴿فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْيُنِ﴾ تهو مجا دهستی هیتا به دهست و قاج و گهر دن و یالی (تهو ته سپانه دا) ﴿وَوَلَدْنَا قَدًّا سَلِيمًا﴾ سویتد به خوا به راستی سوله یمان تاقی کردهوه ﴿وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا﴾ و لاشدی (له ته کوپی) کمان فریدا به سهر تهخته کهیدا (چونکه پیشتر سویتدی خوار دیو، که به سهر تهواوی خیزانه کانیدا ته سویتته وه و کو ته پیتته وه له گهلیندا، و هریه که شیان کوپنکی بیت وله پیتاوه خوادا جیهاد بکه نه بهی تهوهی (ان شاء الله) بکات له دوا پیدا له ههر هه موو خیزانه کانی ته نیا کوپنکی نوقسانی ناتهواوی بوو، خواوی گهرهش به مه تاقبکردهوه) ﴿يُؤْتِي السَّابِقَ السَّابِقَ﴾ پاشان تهوبدی کرد و گهرایه وه بؤ لای خوا ﴿قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا﴾ (سوله یمان) وونی تهی پیروهر دگرم لیم خوشیه و دهسلات و پاشایه تنکم پی بیه خشه ﴿لَا يَنْبَغِي لِالْآخِرِينَ بَعْدِي﴾ که دواوی من دهس نه دابق که سی تر ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْوَقَّارُ﴾ بیتگومان ته نیا تقوی به خشندهی (هه موو شتینکی) ﴿فَتَحَرَّوْا لَهُ الرِّجْحَ﴾ (دواوی نزاکدی) (با) مان بؤ رام هیتا و خستمانه خز منیه وه ﴿تَجَرَّوْا وَتَرَّوْا رُجَاءَ حَيْثُ أَبَاطَ﴾ به فدرمانی تهو به نهرمی دهرقی بؤ ههر جیگایه ک بیوستایه ﴿وَالشَّيْطَانُ كُلُّ مَلَكٍ وَغَوَّسٌ﴾ وه هه موو (جنو کهو) شهیتانه کانمان بؤ رام هیتا بوو که پیتا ساز و مهله وانی ژیر دهر با بوون ﴿وَالْآخِرِينَ مَقْرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ وه هه ندینکی تریان (که سهرینچی سوله یمانیان کردبوو رامان هیتان بوی) به پیکه وه به سترای له کوت زنجیر دا ﴿قَدْ أَفْوَاحًا كَأَنَّهُمْ أَزْمَاجٌ مِّنْ نَّجْمٍ﴾ تهوهی (که باسکرا) به خششی نيمه به (بؤ تو)، تهو مجا به ویستی خوت بیه خشه، بان بیگره وه و مه به خشه به پی پر سینه وه (لنت) ﴿وَإِنَّ لَهُ عِنْدَ رَبِّكَ عَذَابًا﴾ وه به راستی تهو (سوله یمان) بهی بهرزی هه به لای نیمه وه سهر ته نجامی چاکي هه به ﴿وَأَذْكُرْ عَذَابَ الْيُتُوبِ إِذْ كَادَىٰ زَيْدًا﴾ وه (تهی موحه محمد ﷺ) یاسی به نندهی نیمه تهوب بکه کاتیک هاواری له بهروهر دگاری کرد ﴿إِنِّي مُسَيِّئٌ مُّسِيءٌ يَلْعَبُ بِالْعَذَابِ﴾ (وونی) به راستی شهیتان تووشی زه حمت و ناره حمتی و نازاری کردوم ﴿أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذِهِ مُنْقَلَبُكَ إِلَىٰ دَوْسَرٍ﴾ (پنی ی و ترا) پیت بده به زهوبدا تهوه کانیاونکی سارده بؤ خوشتن و خوار دنهوه (پنی دا به زهوبدا و ناو هه لقولی ولهو ناوه خوی شت و ناوی خوار دوه وله نه خوشیه کهیشی چاک بوویهوه) ﴿

﴿وَجَعَلْنَا لَهْجَهُمْ عَرَبِيًّا وَوَضَعْنَا لَهُمْ قُرْآنًا تَفْسِيرًا﴾ و ده ژن و مناله کانی و نه‌و نه‌ده‌ی تریشمان له‌گه‌لیان دا به (نه‌یوب) به‌خشی
 ﴿وَجَعَلْنَا زُكْرَهُمْ لَأُولَى الْأَنْثَىٰ﴾ به‌رحم و مبه‌ره‌بانی له‌لایه‌ن خۆمانه‌وه (بو نه‌یوب) وه یۆ به‌ند و نامۆزگاری یۆ
 خاوه‌نانی ژیری و بیر و هۆش ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ لُغَةٍ قُرْآنًا تَفْسِيرًا وَلَا تَحْسَبْ﴾ (بیمان ووت) چه‌پکی شوون (داری زور
 باریک) به‌ده‌سته‌وه بگه‌ و پتی بده (له‌خیزانت به‌ك جار) و سویتنه‌ده‌ك ه‌شکینه (که له‌خیزانت خوارد بوو
 سه‌ده‌داری لی بده‌ی) ﴿إِنَّا وَجَدْنَاهُمْ مُّشْرِكِينَ بِرِاسَتِ اللَّهِ يَبْغُونَ كُنُوزًا﴾ به‌راس‌تی ئیمه‌ نه‌و (نه‌یوب) مان به‌خۆگری بینی ﴿يَتَمَنَّوْنَ أَنَّ يُبَادِلُوا بَنِيَّ﴾
 چ به‌نده‌یه‌کی چاک بوو به‌راس‌تی نه‌و زور گوێر ایه‌ن و بوو له‌خوا بوو ﴿وَأَذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ إِذْ ذُكِّرَ بِنِعْمَتِنَا إِذْ قَامَ وَسْطَ الْأَنْبِيَاءِ﴾
 وه یاسی به‌نده‌کانی ئیمه‌ بکه‌ ئیبراهیم و ئیسماعیل و یسحاق و یعقوب ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هُمْ أُولَى الْأَنْثَىٰ﴾ که خاوه‌نی هیز و توانا
 و بینایی بوون ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ به‌راس‌تی له‌به‌ر نه‌وه‌ی هه‌میشه‌ پۆزی دوا بیان له‌بیر دا بوو
 ئیمه‌ (به‌ به‌نده‌ی تایه‌نی خۆمان) هه‌لیمان بۆاردن ﴿وَأَنزَلْنَاهُ عِندَ نَارِ الْفُجَارِ﴾ وه به‌راس‌تی نه‌وانه
 (هه‌ر میانان) لای ئیمه‌ له‌به‌ند هه‌ل‌ب‌تر در اوه‌ چاکه‌کانن ﴿وَأَذْكُرْ اسْمَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ﴾ وه یاسی
 (به‌نده‌کانی ئیمه‌) ئیسماعیل و ته‌لیه‌سه‌ع و ذو‌ل‌کیفل بکه‌ ﴿وَكُلٌّ مِنْ الْأَنْبِيَاءِ﴾ که هه‌مو بیان له‌چاکه‌کارانن
 ﴿هَٰذَا ذِكْرُ نَارِ الْبَاقِيَةِ لِحَسَنٍ خَلِيقٍ﴾ شه‌م (یاسی پیغه‌به‌رانه‌) یاس و ناویانگی چاکیه‌ له‌دو نیادا و بیگومان
 پاریز کاران سه‌ر نه‌نجامینکی چاکیان هه‌یه‌ ﴿جَنَّاتٍ عِدْنٍ مِّنْجَنَّةٍ لَهُمْ الْأَنْبِيَاءُ﴾ (که بریتی به‌له‌) به‌ده‌شتانی
 جینگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی، که ده‌ر گاکانی کراوته‌وه‌ بۆیان ﴿مُتَّكِنِينَ فِيهَا﴾ له‌ویندا (له‌سه‌ر کورسی
 رازاوه‌) پالیان داوه‌ته‌وه‌ ﴿يَتَشَوَّطُونَ فِيهَا بِكُنُوزٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَّابٍ﴾ تیندا داوای میوه‌هانی زور و جۆره‌ها خواردنه‌وه
 ده‌که‌ن ﴿وَعِندَهُمْ قُصُوفٌ الْأَشْرَافِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ و حۆریانی هاوته‌مه‌نیان لایه‌ (خیزانیان) که‌چاویان بریوه‌ته
 می‌ده‌کانیان ﴿هَٰذَا مَا مَوْعَدُ الَّذِينَ يُبَوِّدُ لِحِسَابٍ﴾ ته‌مه‌ شه‌و (نازو نیمه‌تانه‌) یه‌ که به‌لینتان پی‌ در ا بوو یۆ پۆزی
 ئیبر سینه‌وه‌ (ی قیامت) ﴿إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُم مِّن شَكٍّ﴾ به‌راس‌تی ته‌مه‌ رزق و پۆزی ئیمه‌یه‌ هه‌ر گیز ته‌واو
 بوونی یۆ نیسه‌ ﴿هَٰذَا نَزْلُ الْقُرْآنِ الَّذِي نُنزِلُ﴾ تا ته‌مه‌ (پادا‌شتی پاریز کارانه‌) و بیگومان سه‌ر که‌شانیش
 خراب‌ترین باشه‌ پۆزیان هه‌یه‌ ﴿جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَشْوُونَ آلِهَتَهُمْ﴾ دۆزه‌خه‌ که‌ده‌چته‌ ناویه‌وه‌، نای چ جینگابه‌کی
 به‌ده‌و خرابه‌ ﴿هَٰذَا فَلْيَدْعُوا قَوْمَ حَمِيمٍ وَنَسَافٍ﴾ ته‌مه‌ و شای له‌کول و کینم و زووخواو، ده‌با بیچه‌ژن ﴿وَهُوَ الْآخِرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ﴾ وه‌چه‌ند جۆری تر سزبان هه‌یه‌ له‌و شینوه‌ ﴿هَٰذَا قَوْلُ الْمُقْتَضِمِ مَعَكُمْ﴾
 (به‌ گو‌مرا که‌ره‌کان ده‌وتری) ته‌مه‌ کۆمه‌لیکه‌ له‌گه‌ق ئیوه‌ دا‌دینه‌ دۆزه‌خ ﴿لَا مَرْجَا لَهُمْ﴾ (گو‌مرا که‌ره‌کانیش
 ده‌لین) به‌خیر نه‌یه‌ن ﴿إِنَّمَا تَصَالُوا النَّارَ﴾ بیگومان نه‌وانه‌ ده‌چته‌ ناو ناگری دۆزه‌خ ﴿قَالُوا لَيْسَ لَكُم مِّنْ شَيْءٍ﴾
 نه‌وان (به‌ گو‌مرا که‌ره‌کان) ده‌لین به‌لکو ئیوه‌ به‌خیر نه‌یه‌ن ﴿أَنَّهُمْ قَدْ شَمُّوا لَنَا﴾ ئیوه‌ (له‌دو نیا گو‌مرا نان کردین)
 و ته‌م سزتان پیش هینا بۆمان ﴿فَيَشْوُونَ الْقُرْآنَ﴾ نای چ جینگاو مه‌زل‌بکی خرابه‌ ﴿قَالُوا زَيْتٌ قَدَّمَ لَهُ هَٰذَا﴾
 ده‌لین: نه‌ی به‌رو ده‌ر دگاران هه‌ر که‌س (هزی) پیش هینانی ته‌م سزایه‌ بوو یۆ ئیمه‌ ﴿فَرَدُّوا عَنَّا عِقَابَ الْبَاقِيَةِ﴾
 نه‌وه‌ سزای نه‌و که‌سه‌ له‌دۆزه‌خدا چه‌ند قات بکه‌ ره‌وه‌ ﴿

﴿وَقَالُوا أَنَا لَا نَرَىٰ رَيْبًا﴾ وه (گومر اکره کان) ده لَیْنِ نه وه چیمانه بۆچ بیوانتیک نابینین ﴿كَانُوا أَهْمَرِينَ الْأَشْرَارِ﴾ که تبیمه له خراپه رکارانمان ده ژماردن ﴿لَتَذُقُنَّ سِخْرَانَا﴾ نایا نه واندن که گالته مان بی ده کردن؟ ﴿أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ﴾ یا (لیره نه لَام) چاوه کان لیبان که لا بووه (و نایان بینن) ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاضَعُ أَهْلُ النَّارِ﴾ بینگومان نه وه (که باسکرا) تازا وه و شه ره قسه ی دۆزه خیانه، و راسته (و دیتته دی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِتَىٰ بِهِ مَوْحٍ مُّحَمَّدٌ﴾ بلی من ته نه تر سینه رتکم ﴿وَمَا يَنْبَغِي إِلَّا اللَّهُ أَوْ يُبْدِيَ إِلَهُهِنَّ﴾ و هیچ بهر ستر او یکی راست نییه بئجگه له خوای ته نه ی به ده سه لات ﴿زُبُ الْمَسْكُونِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ بهر و رد گاری تاسمانه کان و زه وی و نه وه ی له نیوانیاندایه ﴿الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ زالی بالاده سنی لیورده یه ﴿قُلْ هُوَ تَوَّابٌ عَظِيمٌ﴾ (ته ی موحه مهده) بلی نه وه هه و الیک ی زور گه و ره یه ﴿أَلَمْ نَعْنَهُمْ قُرْصُونَ﴾ که نیوه گوی ی بی نادهن ﴿مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ﴾ (بلی نه گه و ه حیم بۆنه هاتایه) من هیچ ناگام له کۆمه لی هه ره بلند (فرشته کان) نه بووه ﴿إِنِّي أَخْشَوُكُمْ﴾ کانی ده مه قالیان ده کرد (دهر باره ی نادهم) ﴿إِنْ رُوحِي إِلَىٰ نِيْكَ بُوَ مِنْ نَاكَرْتِ﴾ ﴿إِلَّا أَنَا أَنَا تَزِيرُ مَيْمَنُ﴾ جگه له وه نه بیت که من ته نه تر سینه رتکی پرو و نکه ره وه م ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ الْمَلِكُ﴾ نه و کانه ی (دهمه قالی یان بوو) بهر و رد گارت به فرشته کانی فهرموو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ﴾ بهر راستی من مرو فیک له قور دروست ده که م ﴿وَإِنِّي أَنَا رَبُّكَ وَتَفَحَّطُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾ نه مجا کانی شیوه که یم ریک خست و قوم پیدا کرد و گیانم کرد به بهریداله گیانیک که خوم دروستم کرد وه ﴿فَقُولُوا لَهُمْ سَبِّحِينَ﴾ نه و سا هه مو به سوژده بردن بوی بکه و نه بهر و و دا ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جافرشته کان هه ره هه مو و یان سوژده یان برد ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ﴾ بئجگه له شهبتان که خوی به گه و ره دانا ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ و له بی باوه ران بوو ﴿قَالَ يَبْنَيسُ﴾ (خوا) فهرمووی نه ی ئیبلیس ﴿مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِي﴾ چی شتیک رینگری کردی (له وه ی) که سوژده بیه بیت بۆ که سی که به هه رد و ده سنی خوم دروستم کرد وه ﴿أَسْكَرْتِ أَزْوَاجَكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ﴾ نایا خوت به گه و ره زانی، یاخو له بهر زو بلند کانی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ (شهبتان) و ونی من له (نادهم) چاکترم ﴿خَلَقْتِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ چونکه منت له ناگر دروست کرد وه، به لَام نه و ت له قور دره ستر کرد وه ﴿قَالَ فَأَخْرِجْهَا مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾ (خوا) فهرمووی که واته له و (به هه شسته) ده رچو و برؤ، چونکه بینگومان تو ده رکاروی له ره حمه تی من ﴿وَلَا تَعْلَمُ أَنتَ بِتُورِ الْبَیِّنِ﴾ وه بهر راستی نه فرینی منت له سهر بی تاروژی (پاداشت و توله) ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ أُنْعَمُ﴾ (شهبتان) و ونی نه ی بهر و رد گارم ده ی مؤ له تم بده (نه مرم) تاروژی (مردوان) زیندوو ده کریمه وه ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خوا) فهرمووی: ده ی بهر راستی تۆ له مؤ له ت دروانی ﴿إِنِّي يَوْمَ الْوَفَى الْمَعْلُومِ﴾ تاروژی کانی دیاری کراو ﴿قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُخَيِّرُهُمْ أَحَبُّونَ﴾ (شهبتان) و ونی نه مجا سویند به عیزه نت هه ره هه مو و یان گومر ده که م ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُتَخَلِّصِينَ﴾ نه وانه یان نه یی که به نده ی پاک و هه لیرا ده ی تون

﴿قَالَ الْحَقُّ وَلِحَقِّ أَقُولُ﴾ (خوا) هر موی: من حقم هر چه قیش ده لیم ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمَنْ يَّبَعَكَ﴾
 ﴿مِنْ غُرَجٍ﴾ به راستی دوزخ پر ده کم له تو و نه وانی (له ناده میبان) شوینت ده که ون به تیکرا ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ ثَمَرٍ﴾ (نه‌ی موحه مسه) بلی من هیچ کری و پاداشتیک له سر گه یاندنی
 هم نایینه له ثبوه داوانا کم ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُكْذِبِينَ﴾ و من لهو که سانهش نیم که درو هله بستم و زور له
 خنوم بکم ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ هم (قورئانه) تنها پند و ناموز گاریه بو هم و جیهانیان ﴿وَلِتَعْلَمَ بَنَاءُ بَعْدَ جِئٍ﴾ به راستی باش ماویه که له هوالی هو (قورئانه) ده زان

سوره‌قی ﴿الزُّمَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده‌ی میهره بان

﴿تَزِيلُ الْكَرْبِ﴾ هم قورئانه هینراوه ته خواره وه ﴿مِنْ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه ن خوای بالاده سنی
 کار به جی وه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ بنگومان نیمه به حق و راستی قورئانمان بو تو
 هیناوه ته خواره وه ﴿وَأَعْبُدْ اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ که واته خوا بیهرسته و به تنها هر بو نه و ملکه چ
 به ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ بیدار به نایینی (گه ردن که جی) پاک و خاوین هر بو خوا به
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ دُونِهِ أَتُوبُ أَمْ﴾ وه که سانی جگه لهو (خوا) چند بهر ستر او نیکیان بو خویان داناوه
 ﴿مَا تَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُوا إِلَى اللَّهِ وُلُوفًا﴾ (ده لپن) تنها له بهر نه وه ده یان بهرستین نزیکمان بکنه وه له
 خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْتَصُمُ يَوْمَئِذٍ الْبِغْضَاتِ﴾ بنگومان خوا بریار ده دات له نیوانیاند ﴿فِي مَا هُمْ فِي يَخْتَفُونَ﴾ له و
 شتانه دا که نه وان نیایا جیاواز بوون ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ كَفَّارٌ﴾ به راستی خوا برینموونی
 که سنی ناکات که دروزنی زور بی باوره ﴿تَوَرَّاتُ اللَّهُ أَنْ يَخْذَلَ لَكَ﴾ نه گهر خوا بیووستایه
 مندالیک بو خوی بریار بدات ﴿لَا ضَرَّكَ مِنْهَا خَلْقُ مَا يَشَاءُ﴾ نه وه له ناو دروست کراوه کاتیدا کامه‌ی
 بوووستایه هله‌ی ده بزارد ﴿سُبْحَنَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ پاک و بیگهرده هر نه وه خوای تنهای
 زان و به ده سه لات ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ناسمانه کان و زهوی به هقی دروست
 کرد وه ﴿يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ﴾ شه و ده هیتی به سر روزدا ﴿وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ﴾ و روز ده هیتی
 به سر شه ودا ﴿وَسَحَّرَ الْمَقْسَرِ وَالْقَمَرِ﴾ و خور و مانگی رام هیناوه ﴿كُلُّ يَكْرٍ لِأَجْلِ مُسَمًّى﴾
 هدریه که بیان (له خولگه‌ی خزیدا) تانه و ماویه‌ی بوی دیاری کراوه ده گهریت و ده سوریتته وه
 ﴿أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ بیدار به هر نه و (خوا) زالی لی بورده به

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ (خوا) تنوہی له تاكه كه سېنك (ئادهم) دروست كړدووه ﴿ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ پاشان لهو (كهسه) هاوسه‌ره كډى (جهوواى) به‌دى هېتاوه ﴿وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنًا زَوْجًا﴾ وه بڼو تنوہ هه‌شت جووتى (نېر و مى) له تاژهل به‌دى هېتاوه ﴿يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ تنوہ دروست ده‌كات له‌ناو سكى دايكتاندا ﴿خَلْقًا بَيْنَ يَدَيْ خَلْقٍ﴾ به‌به‌دى هېتاني به‌ك له‌دواى به‌ك ﴿فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ﴾ له‌ناو سى تاريكى (ناو سك، مندالدان، په‌رده‌ى كوربه‌له‌) دا ﴿ذَلِكَ اللَّهُ زَكَاةُ اللَّهِ﴾ تانه‌وه په‌روه‌ردگارى تنوہ به‌كه‌ده‌سه‌لات و پاشايى هه‌ر مولكى نه‌وه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَإِنَّ الْآلِهَةَ قَالُوا ضُرُوبٌ﴾ هېچ په‌رستراوېكى راست جگه له‌زاتى نه‌و نېه، كه‌واته تنوہ چوڼ له‌ثاينى راست لاده‌درين ﴿إِنْ تَعْلَمُوا﴾ نه‌گه‌ر تنوہ بى باوه‌رېن ﴿إِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ﴾ نه‌وه بېگومان خوا بى نياز له‌تنوہ ﴿وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ﴾ و پازى نېه به‌بى باوه‌رې بڼو به‌نده‌كانى ﴿وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر سوباسى خوا بكه‌ن (و گه‌ردن كه‌چ بن) به‌وه لېشان پازى ده‌بېت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ هېچ گونا‌هبارنك گونا‌هسى كه‌سېكى تر هه‌لنا گرنېت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان گه‌رانه‌وه‌تان هه‌ر بڼو لاي په‌روه‌ردگار تانه ﴿فَلْيَسْكُرُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌وسا هه‌والشان ده‌داتى به‌وه‌ى كه‌ده‌تان كړد ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌راستى خوا ناگاداره به‌نه‌سى دلان ﴿وَإِذَا مَشَىٰ الْإِنْسَانُ مُدِرًّا﴾ وه كاتى ئاده‌مى زياتيكى لى بكه‌وى ﴿فَتَنَازَرْتَهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ﴾ ده‌گه‌رېته‌وه بڼو لاي په‌روه‌ردگارى وهاواري لى ده‌كات ﴿ثُمَّ إِذَا تَوَلَّىٰ سَوَآءًا مِّنْهُ﴾ پاشان نه‌گه‌ر له‌لايه‌ن خوږيه‌وه به‌هېره ونيعمه‌تيكى دايه ﴿ثُمَّ لَمَّا كَانَتْ بُدْعًا لِّمَنِ قِيلَ﴾ نه‌وه‌ى له‌بېر ده‌چېت كه‌له‌پېشتر اهاواري له‌په‌روه‌ردگارى ده‌كړد ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُم بَازًا﴾ وهاوتايانى بڼو خوا داده‌نى ﴿لِّيُفْضَلَ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بڼو نه‌وه‌ى (خه‌لك) له‌رېنگاي نه‌و گومراكات ﴿فَلْيَسْخَرْ كُفْرًا قَلِيلًا﴾ (نډى موحه‌ممه‌د ﷺ به‌هېره‌شده‌وه) بلى : به‌بى باوه‌رېكه‌ت كه‌مېنك له‌زه‌ت وهرگره له‌زيان ﴿إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ چونكه به‌راستى تو له‌هاوه‌لانى ناگرې دوزه‌خى ﴿أَتَمَنَّ هَؤُلَاءِ﴾ (هاوېه‌ش دانه‌ران چاكتون) يان كه‌سېنك ملكه‌چ وخوا به‌رست بېت ؟ ﴿إِنَّ آتَةَ النَّارِ لَسَاحِدًا رَّافِقًا﴾ له‌كاته‌كانى شه‌ودا به‌سوژده‌بردن و پراوه‌ستان (له‌شه‌و نوږدا) ﴿يَحْذَرُ الْأَخِيْرَةَ وَيَسْجُو رَأْسَهُ رِيقًا﴾ كه‌له (سزاي) دواړوژ ده‌ترسېت و به‌هيواي به‌زه‌بى په‌روه‌ردگار به‌تى ﴿فَلْيَسْجُو الَّذِينَ يُعْلَمُونَ﴾ (نډى موحه‌ممه‌د ﷺ) بلى تايبا نه‌وانه‌ى ده‌زانن به‌كسانن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ى كه‌نازانن ﴿إِنَّهَا يَكْتُمُونَ الْأَلْبَابَ﴾ به‌راستى ته‌نها خواوه‌ناني ژبرېي ناموزگارى وهرده‌گرن ﴿فَلْيَعْبَأُوا بِالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (نډى موحه‌ممه‌د ﷺ) بلى به‌و به‌ندانه‌م كه‌باوه‌ريان هېتاوه ﴿أَتَقُولُونَ كَذِبًا﴾ له‌(سزاي) په‌روه‌ردگار تان خو بپاريزن ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدِّينِ حَسَنَةٌ﴾ كه‌سانى له‌م دونبايه‌دا چاكه‌بان كړدووه، پاداشتي چاكيان بڼو هديه‌ه ﴿وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ﴾ وه زه‌وى خوا فراوانه ﴿إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به‌راستى ته‌نها ئارامگران به‌بى حېساب وژماردن پاداشتيان ده‌درېته‌وه ﴿

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ (ئەمە ی موحمەد ﷺ) بئێ بەراستی من فەرمانم پێ دراوه ﴿إِن أَعْبُدُ اللَّهَ فَقُلُوبًا﴾ (ئەمە ی موحمەد ﷺ) بئێ بەراستی من دەترسم ﴿إِن عَصَيْتُ رَبِّي﴾ ئەگەر سەر بپنجی پەر وەرد گارم بکەم ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ لە سزای پورژنکی گەورە (قیامت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْبَدُ فَقُلُوبًا﴾ بئێ من هەر خوا دەپەرستم بە پاکسی و تەنیا هەر بۆ ئەو ملکه چم ﴿وَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ (بە بێ باوەران بئێ) ئێوەش جگە لە خوا چیتان و وێست بێ پەرستن ﴿قُلْ إِنِّي أَخَشِى الْيَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ بئێ بیگومان زەرەرمەندان کەسانیکن ﴿خَيْرٌ وَأَنَّهُمْ هُمْ﴾ کەخویان و کەس و کاریان لەدەست داوه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لە پورژی قیامتدا ﴿أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانِ الْمُبِينُ﴾ بێدار بن، هەر ئەو زەرەرمەندی ئاشکرا و دیار ﴿لَهُمْ فِي النَّارِ﴾ بۆ ئەوان هەبە لە لای سەریانەو چەند تەبەقی (وەك هەموری پەش) لە ناگر ﴿وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظِلٌّ﴾ و لە ژێریشانەو چەند تەبەقی هەبە ﴿ذَلِكَ جُحُودُ اللَّهِ بِهِ عَذَابُهُ﴾ ئەو (سزایە) خوا بەندەکانی خۆی پێ دەترستێن ﴿يَعْبُدُونَ فَتَقَرَّبُ إِلَهُ اللَّهِ﴾ ئەمە بەندەکانم خۆتان پیاڕزن (لە سزای من) ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا أَفْهَمُوا أَن يَقُولُوا﴾ وە کەسانی کە لە پەرستنی بت (و هەموو پەرستراوێکی تر) خۆیان پاراستوووه ﴿وَأَن يَكُونَ لِلَّهِ﴾ وە گەراوێکەو ئەو بۆ لای خوا ﴿لَهُمُ الشَّرُّ فَيَنْبَغِي﴾ مژدە ی گەورە تەنیا بۆ ئەوانەبە، کەواتە مژدە بدە بەبەندەکانم ﴿الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ﴾ ئەوانە ی گوی دەگرن بۆ قەسە و گوشتار ﴿فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ ئەمجا شوێن چاکترینی ئەو (قسانە) دەکەون ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ ئەوانە کەسانیکن خۆدا رێنموونی کردوون ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ هەر ئەوانەن خواوەنانی زبیری و هوش ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ جانا ئایا کەسێک بە ئێتی سزای بەسەردا چەسپا بێت (بۆی بربار درا بێت) ﴿أَفَأَنْتَ تُبْقِيهِمْ فِي النَّارِ﴾ دە ی ئایا تۆ (دەتوانی) کەسێ رزگار بکەیت کە لە ناو ناگری دۆزەخدا بە ؟ ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ أَتَوْا مُكَرًّا﴾ بەلام کەسانی کە لە پەر وەرد گاریان ترساون و خۆیان (لە سزای) پاراستوووه ﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ فَوْقِهِمْ غَيْرُ مَبْنِيَّةٍ﴾ (لە بەهەشتدا) بۆ ئەوانە کۆشک و ئەلاری چەند ئەووم هەبە ﴿خَرَجَ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پرووباری ناو بە ژێریاندا دەروات ﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ (ئەمە) بە ئێتی خوا بە و خواش بە ئێتی خۆی دەباتە سەر ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ ئایا تەبیبی کە خوا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ لە ئاسمانەو بەرانی دەبارێنێ (بۆ سەر زەوی) ﴿فَسَلَكَهُ يَنْبُوعٌ فِي الْأَرْضِ﴾ ئەمجا ئەو بارانە دەبات بە ناو زەویدا کانی و کانی لێ دەردێنێ ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا نَهَارٌ﴾ بە پاشان کشتو کال و گزو گبا و گولی پێ دەرویتێ کە پەنگە کانیان جیاوازه ﴿لَمْ يَكُنْ فِيهَا فَتْرَةٌ مَضْفَرًا﴾ پاشان دەبیبی و ووشک دەبێ و زەرد هەلده گەری ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خُطْمًا﴾ دواتر دەبکات بە پووشی ورد و خاش ﴿إِنِّي ذَلِكُ الَّذِي لَا تُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ بەراستی ئەمەدا (کە باسکرا) ناموزگاری و پەند هەبە بۆ ئەوانە ی خواوەن ژیرین

﴿أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾ دهی نابا که سنی خوا سینه‌ی گوشاد کردوه بؤ نیسلام ﴿فَتَوَعَّلَى قُرْآنٍ مِّن رَّبِّهِ﴾ و نهو له سهر ریبازی رووناکسی بهرورد گاریه‌تی (وهک که سنیکه دلی بهق بووینت له ناست نیسلام) ﴿قَوْلَ الْغَاسِقَةِ فَلَوْ لَّهُم مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ جاسزا و له ناوچوون بؤ نهوانه‌ی دلیان بهقه له ناست (قورئان و) یادی خوادا ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ نائهوانه له گومرایه‌کی شامکرادان ﴿اللَّهُ تَزَلَّ أَحْسَنَ الْخَبِيرِ﴾ خوا جواترین فدرمایشنی ناردوته خوارهوه ﴿كَيْفَ تُشْكِيهَا تَنَائِي﴾ قورئانیکه (که تابه‌ته کانی) له به کهچووی دووپات کراوهن ﴿تَنْشِيرُ عَنْهُمْ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ نهو که سانه‌ی له بهرورد گاریان دهرسن پیستیان تهزووی پیادی (به بیستنی قورئان) ﴿ثُمَّ تَلِيهِمْ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ باشان پیستیان و دلیان نهرم ده‌بی به یادی (قورئانی) خوادا ﴿ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ﴾ نهو (قورئانه) رینمونی خواجه ﴿يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ﴾ بهو (قورئانه) رینمونی ههر که سنی ده کات که بیهوی ﴿وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ ههر که سیش خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نهوه رینمونی که رینک بؤ نهو نیبه ﴿أَفَمَنْ يَتَّبِعِ يُوْجِهُهُ سُبُوهُ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ دهی نابا که سنی که بهدم و چاوی خوی بیاریزیت له سزای سه خنی ریزی دواپی (وهک که سنی که وایه که له به ههشت داینت) ﴿وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ﴾ به سته مکاران ده گوتری ﴿ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بچه‌زن سزای نهو (کرده وانه‌ی) له دنیا ده تان کرد ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ نهوانه‌ی پیش نه مان (پیش قوریشیه کان) بوون باوه‌ریان نه هیتا به پیغه مبه‌ره کانیاں ﴿فَأَنذَرْتَهُمُ الْعَذَابَ﴾ بهو هزیه وه سزا (ی خوا) یان بؤ هات ﴿مِن حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له لایه که وه که ههستیان پی نه کرد ﴿فَأَنذَرْتَهُمُ اللَّهَ﴾ نه مجا خوا بیی چه شستن ﴿الْخِزْيَ فِي أَخْوَىٰ الدُّنْيَا﴾ ریسوایی له زیانی دنیا دا ﴿وَالْعَذَابُ الْآخِرَ أَكْبَرُ﴾ وه بینگومان سزای ریزی دواپی گهوره تر ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نهوانه بزائن ﴿وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لَكَ آيَاتٍ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند به خوا به راستی لهم قورئانه دا هیتا و مانه ته وه بؤ خه لکی ﴿مِّنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ هه موو جوره نمونه یه ک ﴿لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ﴾ تا به ندو نامور گاری وهر گرن ﴿فَرَأَاهُم مِّنَ عِزْدِي عُوجٍ﴾ (نهو قورئانه) قورئانیکه عهره‌بی به هیچ خواری و لاری به کی نیا نیبه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بؤ نهوه‌ی (له سزا) خو بیاریزن و بیته له خواترس ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا﴾ خوا نمونی هیتا و ته وه به بیاونکی (به ندو) ﴿فِي شُرَكَاءٍ مَّا تَشْكُرُونَ﴾ هی چهند که سنی که نازا و هیا نه له سهر نهو (به ندو) ﴿وَرَجُلًا سَلَمًا أَرْجَىٰ﴾ وه بیاونکیش که ته نیا به ندو‌ی بیاونکیه ﴿هَلْ يَسْتَوِيَان مَثَلًا﴾ نابا لهم دوو که سه وهک به کن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُ فَخْرًا لَا يَخْفُونَ﴾ هه موو سوپاس ته نها بؤ خواجه به لام زور به یان نازائن ﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَآلَهُم مَّيْمُونٌ﴾ (ته‌ی موحه ممد) به راستی تو دهری و نهوانیش دهرن ﴿ثُمَّ إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له باشان بینگومان تبه وه ریزی دواپی دا ﴿عِندَ رَبِّكَ فَتَحْصُونُ﴾ لای بهرورد گارتان داواچی ده‌بی دزی به کتری ﴿

﴿فَمَنْ ظَلَمَ﴾ نه مجا کی مستم کارتره ﴿بِمَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ﴾ لهو کهسه‌ی که درو به‌ناوی خواوه ده کات
 ﴿وَكَذَبَ بِالْضِدِّ﴾ وه باوه‌ری به‌راستی قورئان نی به ﴿إِذْ جَاءَهُ﴾ که بوی هاتووه ﴿الَّذِي فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾ نایا له دوزخ دا جیگه‌یه‌ک نی به بوی بر وایان ﴿وَالَّذِي جَاءَ بِالْضِدِّ﴾ وه نهو
 کهسه‌ی قورئانی هیتاوه (واته پیغمبر ﷺ) ﴿وَصَدَّقَ بِهِ﴾ باوه‌ریشی بی به‌نی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُشْكُوتُونَ﴾
 هدر نه‌وانن له‌خواتر سان و باریز کاران ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بویان هه‌یه (له‌به‌هشت
 دا) نه‌وه‌ی بیانه‌وینت لای به‌روهر دگاریان ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وه‌یه پاداشنی چاکه کاران ﴿لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ
 وَتُخْرِجَهُمْ آخِرُهُمْ﴾ وه پاداشتیان بداته‌وه ﴿بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به (پاداشتی) چاکترین
 نه‌و کرده‌وانه‌ی کردوویانه ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَكْفِي عَيْدَهُ﴾ نایا خوا بو به‌نده‌ی خوی (پیغمبر ﷺ)
 به‌س نی به (که پشتیوانی بیت)؟ ﴿وَيُخْرِجُونَكَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) نه‌و بییاوه‌رانه ده‌تر سیین
 ﴿يَأْتِيهِمْ مِنْ دُونِهِ﴾ به‌وانه‌ی جگه له‌خوان (واته ده‌تر سیین به‌خواکانیان که زیانت بی ده‌گه‌نه‌ن)
 ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هدر که‌س که‌خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نیشر هیچ که‌س ناتوانیت
 بیت به‌رینموونیکه‌ری و هیدایه‌نی بدات ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ وه هدر که‌س که‌خوا رینموونی بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ﴾ نه‌وه هیچ گومرا که‌رنکی بونی به ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعْلَمُ ذِي نُفُقٍ﴾ نایا خوا زالی
 بالاده‌ستی توله‌سین نیبه؟ ﴿وَالَّذِينَ سَأَلْنَاهُمْ﴾ سویند به‌خوا نه‌گدر بر سباریان لی بکه‌یت ﴿مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کی نامسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردووه ﴿يَقُولُونَ اللَّهُ﴾ بیگومان ده‌لین: خوا
 ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ بَلَيْنَ﴾ بلی: ده‌ی بینم بلین ﴿مَا تَدْعُونَ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌یان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا
 ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ﴾ نه‌گدر خوا وویستی زیانیکم بی بگه‌یه‌نیت ﴿هَلْ هُنَّ كَالْشِفْقَةِ ضُرَّةٌ﴾ نایا نه‌و
 (به‌رستر واته) ده‌توانن ثازارو زیانی نه‌وم لی لاده‌ن؟ ﴿أَوَأَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ﴾ یا نه‌گدر وویستی نیعمه‌ت
 و به‌هره‌یه‌کم بی بدات ﴿هَلْ هُنَّ مُتَعَبِّكٌ رَحْمَةً﴾ نایا نه‌وانه ده‌توانن به‌هره‌و میهره‌بانی نه‌وم لی
 بگر نه‌وه ﴿قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ بلی: من هدر خوام به‌سه ﴿عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ خو سپران نه‌نها پشت
 به‌ر ده‌به‌ستن ﴿قُلْ يَتَوَكَّلْ﴾ بلی نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿اتَّكِلُوا عَلَىٰ مَكَارِهِكُمْ﴾ نیوه له‌سه‌ر رینبازو شینوازی
 خوئان کاربکه‌ن ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ منیش (له‌سه‌ر رینبازی خوئم) کارده‌که‌م ﴿مَتَوَقِّفُوا نَفْسَكُمْ﴾ نه‌مجا به‌م
 زووانه ده‌زانن ﴿مَنْ يَأْتِهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ﴾ کی (له‌م دونیادا) سزایه‌کی بو دیت که‌ریسوا‌ی ده‌کات
 ﴿وَيُحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ وه سزایه‌کی بی برانه‌وه‌ی به‌سهردا دی

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به راستی تم قورئانه مان بؤ سهر تو ناردؤته خواره وه ﴿يُلْقِيهِ الْبَلَدِ الْبَاقِ﴾ بؤ هه موو خه لکی به هه ق و راستی ﴿فَمَنْ أَهْتَدَى﴾ جا هه ره که سی هیدایه ت وه ره گریث ﴿فَلْيَنْفِسْ﴾ نه وه قازانجی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هه ره که سیش لاری و گومرا بیت ﴿فَأَنسَأْنِمْ عَلَیْهَا﴾ نه وه به راستی زیانی گومرا بوونه که ی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَوْكِلٌ﴾ وه نه ی پیغه مبه ر ﴿تَوَّكَرَّ سَيَّرُوا وَ جَاوَدُّرِ نِيتْ به سهر یانه وه (تا بروا به یثن) ﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ﴾ خوا گیانه کان ده کیثنی ﴿حِينَ مَوْتِهَا﴾ له کاتی مردیان دا ﴿وَأَلَّتْ لَمْ تَمُتْ﴾ وه نه وه ی نه مرد بیت ﴿فِي مَنَامِهَا﴾ له کاتی خه و تیدا ﴿فَلْيَسِرْ أَلَّتْ﴾ نه مچا نه و (گیانانه) راده گری ﴿فَضَلَّ عَنْهَا الْمَوْتُ﴾ بریاری مردنی دا وه ﴿وَيُرْسِلُ الْآخَرَى﴾ وه نه وانی تر به ره لا ده کات (که ده یی زیندوو بمیثن) ﴿إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ تاما وه به کی دیاری کراو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبِتٌ﴾ به راستی له مه دا چهند به لکه هه به ﴿فَلْيُزَيِّنْكَ كُرُوتْ﴾ بؤ نه و که سانه ی بیر ده که نه وه ﴿أَلَمْ تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ﴾ تاخو جگه له خوا نکا کارانیکیان بؤ خویان دانا وه ﴿قُلْ أُولَئِكَ أُولُوا﴾ بلی گه رچی نه وانه ﴿لَا يَمْلِكُ كُرُوتْ شَيْئًا﴾ نه هیچ شستیکیان به ده سته ﴿وَلَا يَعْلَمُونَ﴾ وه نه تیش ده گهن ﴿قُلْ لِلَّهِ الشُّفَعَةُ جَمِيعًا﴾ بلی: نکا هه مووی هه ر بؤ خوا به ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی ناسمانه کان و زهوی هه ر بؤ نه وه ﴿ثُمَّ إِنَّهُمْ لُرْجَعُونَ﴾ پاشان هه ر بؤ لای نه و ده گه ر ینرنه وه ﴿وَإِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِدْ﴾ وه کاتیک یادی خوا بکری به تانک و نه یا ﴿أَنسَأَزَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ﴾ تیکده چیت وه بیزار ده یی دلی که سانی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که با وه ریان نیبه به ر وژی دوا بی ﴿وَإِذَا دُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ که چی کاتیک ناوی به ر ستر اوانی بیجگه له خوا بیریت ﴿إِذَا هُمْ يَنْتَشِرُونَ﴾ به که سهر شادو روو خوش ده بن ﴿قُلْ أَلَهُمْ﴾ بلی: نه ی خوا به ﴿فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به دیه به ری ناسمانه کان و زهوی ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای نه یی و ناشکرا کان ﴿أَنتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ هه ر تو داهوهری ده که یت له تیان به نده کانتدا ﴿فِي مَا كُنْتُمْ تُؤْفِكُونَ﴾ له وه ی نه و ان نیاید ﴿يَحْتَفِلُونَ﴾ جیاواز بوون ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نه گه ر هی نه و که سانه بوایه ستمیان کرد ﴿مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه موو نه وه ی له سهر زه ویدایه ﴿وَمِنْهُم مَّنْ﴾ نه وه نده ی تریشی له گه لدا بیت ﴿لَا فَعْدَ وَآيَةٍ﴾ له به رینی خویان دا ده یاندا ﴿مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ﴾ بؤ رزگار بوونیان له سزای خرابی ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ ر وژی قیامت ﴿وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ﴾ وه له لایه ن خوا وه بؤ یان ده ر که و ت ﴿مَا لَكُمْ كُونًا بَعْدَ كُونٍ﴾ شتی وا که نه و ان بیریان لی نه کرد وه نه وه و گومانیان بؤ ی نه چوه ﴿

﴿وَمَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا﴾ و نه بوشیان دهر کهوت چی خرابه‌یان کردووه ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ و نه دوری
 گرتن ﴿مَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا﴾ نهو سزای شهوان گالته‌بان پی ده کرد ﴿فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾
 نه مجا کاتنی ناده‌می زیانیکی لی کهوت ﴿وَعَلَّا﴾ هاوارمان بؤ دیننی ﴿ثُمَّ إِذَا حَوَّلَتْهُ نِعْمَةٌ مِّنَّا﴾
 له پاشان هه ر کاتنی به هره و نبعمه‌تیکمان پندا ﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ﴾ ده‌لی: به‌راستی نه به هره و نبعمه‌ته
 پندراوه ﴿عَلَّيْهِمْ﴾ به‌هوی لیزانی و زانستی خومه‌وه ﴿بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ﴾ (وانی به) به‌لکو نه‌وه نه‌زمون
 و تاقی کردنه‌وه‌یه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌بان نازانن ﴿فَدَقَّالَهَا الَّذِينَ مِنْ
 قِبَلِهِ﴾ بینگومان نه قسه‌یه کهسانی پیش ته‌مانیش کردیان ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سُرُودِي﴾ به‌لام هیچ سوودی پی
 نه‌گه‌باندن ﴿مَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا﴾ نه‌وه‌ی شهوان کردیان ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ نه‌مجا دور
 چاریان بوو (توله‌ی) نهو خرابانه‌ی کردبوویان ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ قَوْمِكَ﴾ نهو که‌سانه‌یان سته‌میان کرد
 (پیناوه‌رانی مه‌که‌که) ﴿سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ له‌مه‌و پاش دوو چاری (توله‌ی) کرده‌وه خرابه‌کانیان
 ده‌بن ﴿وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و نه‌مانه (له‌ده‌ستی خوا) دهر باز نابن ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ﴾ ثایا نه‌یانزانیوه
 که‌بینگومان خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَعْدِي﴾ رۆزی فراوان ده‌کات و ده‌پشگری‌ته‌وه له‌هه‌ر که‌سینک
 که‌به‌ویت ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له‌وه‌دا به‌لگه و نیشانه‌ی زور هه‌ن بؤ نهو که‌سانه‌ی
 باوه‌ر دینن ﴿فَلْيَعْبَادُوا اللَّهَ الَّذِي تَسْتَرْوُونَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷻ) نه‌ی به‌نده‌کانم
 نه‌ی شه‌وانه‌ی که‌خوتان زور گونا‌هبار کردووه ﴿لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾ نا‌تومند مه‌بن له‌میه‌ره‌بانی
 و به‌زه‌بی خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ چونکه‌بینگومان خوا له‌هه‌موو گونا‌هه‌کان خوش
 ده‌بیت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌وه‌ی بوردی به‌به‌زه‌بی به ﴿وَأَنبِئُوا إِنِّي رَبُّكُمْ﴾
 (به‌و مه‌رجه‌ی که) بگه‌ر نه‌وه‌ بؤلای په‌روهر دگارتان ﴿وَأَسْمُوا اللَّهَ﴾ و نه‌گردن که‌چی نه‌وبن ﴿مِنْ
 قَتْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ﴾ به‌ر له‌وه‌ی سزاتان بؤ بیت ﴿ثُمَّ لَا تَصْرَحُوا﴾ پاشان یارمه‌تی نادرتن (له‌لایه‌ن
 هیچ که‌سینکه‌وه) ﴿وَأَلْفَعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و نه‌شوین چاکترین شتی بکه‌ون که‌نیردراوه‌ته
 خواره‌وه بؤتان ﴿فَمِنْ رَبِّكُمْ﴾ له‌په‌روهر دگارتانه‌وه ﴿مِنْ قَتْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً﴾ به‌ر له‌وه‌ی
 له‌ناکاودا سزاتان بؤ بیت ﴿وَأَن تَلَا تَعْلَمُونَ﴾ که‌نیوه هه‌ر هه‌ستی پی نه‌که‌ن ﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ﴾
 نه‌کا له‌وسا که‌سی بلی ﴿يَحْشُرُنِي عَلَىٰ مَا قُرْطِلْتُ﴾ نه‌ی مه‌خابن له‌سه‌ر له‌وه‌ی که‌مته‌رخه‌میم کرد
 ﴿فِي حَبْلِ اللَّهِ﴾ له‌کار کردن به‌وه‌ی خودا فه‌رمانی پتکردبوو ﴿وَأَنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ﴾ و به‌راستی من
 له‌و گالته‌چیه‌انه بووم (که‌گالته‌یان به‌نایه‌که‌ی ده‌کرد) ﴿﴾

﴿لَوْ تَقَوَّلَ ثَوْنًا لَّانَّهُ هَدَانِي﴾ یان بلیت: نه گهر خوا ریتیموونی بکر دمایه ﴿لَكُنْتُ مِنَ الْمُنْقَرِبِينَ﴾ نه وه بینگومان له پاریز کاران وله خوا ترسان ده بووم ﴿أَتَقُولُ جِبْنٌ تَرَى الْعَذَابَ﴾ یان کاتیک سزا که‌ی ده بیت بلیت ﴿ثَوْنًا لِّي كَرَّةً﴾ خۆزگه جارینکی تر بگه رامایه نه وه (بۆ دونیا) ﴿فَأَكُونُ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ نه وسه له چاکه کاران ده بووم ﴿بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي﴾ (راست ناکه‌یت) خۆ بینگومان به لگه و نایه نه کانی منت بزها ت ﴿فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ﴾ به لام باوه پرت پین نه هیتاو خوت به گه وره زانی ﴿وَكُنْتُ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه تۆ له بی باوه ران بویت ﴿وَيَوْمَ الْفَيْصَةِ﴾ له پوزی دوا بی دا ﴿تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ﴾ ده بی بی نه وانه‌ی درو یان بۆ خوا هله لده به ست ﴿وَجُوهُهُمْ مُتَّوِّدَةٌ﴾ پرو یان په شه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ﴾ نایا له دوزخ دا شورینیک نی به بۆ خۆ به گه وره زانان؟ ﴿وَنَسِيتُ اللَّهَ الْذِينَ أَتَقُوا﴾ وه نه وانه‌ی خویان پاراست (له کوفرو تاوان) خوا رزگاریان ده کات ﴿بِعَقَابِنَاهُمْ﴾ چونکه رینگه‌ی رزگاریان گرتوبه به ر ﴿لَا يَمَسُّهُمُ السَّوْءُ﴾ نه توشی ناخوشی ده بین ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه نه خهم ده خۆن ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوا به دی هتیره‌ی هه موو شتیکه ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه هه ر نه ویش پاریزه‌ری هه موو شتیکه ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کلبله کانی ناسمانه کان و زه‌وی به ده ست خوابه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ وه نه وانه‌ی به به لگه و نیشمانه کانی خوابی باوه ران ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هه ر نه وانش زه ره رمه‌ند ﴿قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ أَمْ لَا أَرْزُقُ أَغْفِرْ﴾ (نه‌ی موحه ممه و...) بلی: ده‌ی نایا نیوه داوام لی ده کهن من بیجگه له خوا شتیکه‌ی تر به رستم ﴿أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾ نه‌ی نه فام و نه زانان ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ سویتند به خوا نیگا کراوه بۆ تۆ ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ﴾ وه بۆ پیغه مبه رانی پیش توش ﴿لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾ نه گهر هاویه ش بۆ خوا دابنیت به راستی کرده و هت هله لده وه شتیه وه ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه بینگومان له زه ره رمه‌ندان ده بیت ﴿بَلَىٰ اللَّهُ فَاعْبُدْ﴾ (وامه که) به لکو نه نها خوابه رسته ﴿وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ وله سوپاسگوزاران به ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ (کافران) خوابان نه نامسیوه (به گه وره یان نه زانی) به و جوهری شیاویتی ﴿وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوزی دوا بی دا هه موو زه‌وی له چنگی نه و دایه (به ده ست خوابه) ﴿وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ﴾ وه ناسمانه کانی به ده ستی راستی نه و پیچراونده ته وه (له م نایه ته دا جینگیر کردن سبقتی ده ستی راست بۆ خودا هاتوبه نیمه باوه رمان بیته‌ی، به بی هیچ لیچواندن ولینکدانه وه به ک و شیوه که‌ی نازانین، نه نها خودا ده‌یزانیت) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بلند تره له وه‌ی که ده یکه نه هاویه‌شی ﴿

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ کاتیک فووکرا به که پرنادا (به شه پوردا) ﴿فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ به کسر هم مو و نه و نه ی له تاسمانه کان و زه ویدان ده مرن ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر که سانن خوا بیه ویت (ته مرن) ﴿وَنُفِخَ فِيهِ الْآخَرَى﴾ پاشان جارتیکی تر فو و ده کیری به که پرنادا ﴿إِذَا هُمْ فِيهَا﴾ جاله پسر هم مو و راست ده بنه وه ﴿يَنْظُرُونَ﴾ چاوه پروان ده کهن ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾ وه زه وی له و روزه دا به نوری په روه رد گاری پروانك ده بیته وه ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ وه نامه ی کرده وه له به رده میان داده نریت ﴿وَجَاءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءَ﴾ و پینغه مبه ران و شاهیدی (سهر گله کان) ده هیرین ﴿وَقَضِيَ بَيْنَهُمُ الْحَقُّ﴾ وه له نیوانیاند ا به هقی دادوه ری ده کیری ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه نه وان ستمیان لی ناکیری ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وه (له و روزه دا) هم مو و که سینک چی کردوه به تیر و ته واری پاداشت ده دریشه وه ﴿وَهُمْ أَظْلَمُ﴾ وه خوا خوشی ناگاداره (به بی شایه ت و نامه ی کرده وه کان) ﴿بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به و کرده وانه ی که ده یکن ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه و سا نه وانه ی بیساوه و بوون رابینچ ده کیرن ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا﴾ بؤ دوزه خ کومه ل کومه ل ﴿حَقَّتْ إِذْ جَاءَهُمْ وَهَا﴾ تاکاتی دینه (نزیکی) ﴿وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا﴾ ده رگاگانی ده کیرنه وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذُوا هَٰذَا﴾ وه ده رگاوانه کانی دوزه خ (به لومه کردنیکه وه) به وان ده لین ﴿الَّذِينَ كُفَرُوا بِرُسُلِهِمْ﴾ نایا پینغه مبه رانسان له خوتان بؤ نه هات ﴿بِئْسَ لَكُمْ آلَتٌ رَبِّكُمْ﴾ که نایه ته کانی په روه رد گارتان به سهر دا بخویننده وه ﴿وَيُنذِرُونَكُمْ﴾ وه بشانتر سینن ﴿إِنَّمَا يَوْمُكُمْ هَٰذَا﴾ له گه شستنان به م روزه ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده لین: به لی (هاتن ناگاداریان کر دین) ﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ به لام بریاری سزا دراوه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ به سهر (نیمه ی) بیساوه ران دا ﴿فَقِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ﴾ پینان ده وتری: له ده رگاگانی دوزه خ وه بچه زو وروه وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هم میشه بی له ویدا به میننه وه ﴿فَبَشِّرْهُم بِأَلَمَ الْعَذَابِ﴾ نای چ خرابه جینگه و مه نزلگای خو به زل زانان ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا﴾ وه که سانن (که خواناس بوون) و له په روه رد گاریان ده ترسان بؤل بؤل ده برین بؤ به هشت ﴿حَقَّتْ إِذْ جَاءَهُمْ وَهَا﴾ تاکاتی دینه (نزیکی) به هشت ﴿وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا﴾ و ده رگاگانی ده کیرنه وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذُوا هَٰذَا﴾ وه ده رگاوانه کانی به وان ده لین ﴿سَلَامٌ عَلَى الَّذِينَ هُمْ فِيهَا﴾ سه لامتان لی بیت ﴿طِبْتُمْ﴾ نیوه پاک و خاوین بوون (له تاوان له دونیادا) ﴿فَادْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که واته برزنه ناو به هشت به هم میشه بی ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ته وانش) ده لین: سو پاس بؤ نه و خوا به ی ﴿صَدَقَ وَعْدُهُ﴾ ههر به لیتیکی به نیمه دا راست بوو ﴿وَأَوْزَنَّا الْأَرْضَ﴾ وه زه وی (به هشتی) به میرات پی داین ﴿نَسَبُوا مِنْ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَ﴾ له ههر شونینکی به هشتندا بمانه ویت نیشه جی ده بین ﴿وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ﴾ نای چهنه چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿﴾

﴿وَنَرَى الْمَلَائِكَةَ﴾ و ه فریشته‌کان ده‌بینی ﴿حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ﴾ چوار ده‌وری عرش‌بان داوه
 ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ ته‌سبیحات ده‌کهن به‌ستایشی په‌روه‌ردگاریان ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ﴾ و ه
 له‌نیواناندا به‌حق دادوهری کرا ﴿وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ و ه (له‌کوتایی دا) ده‌ووتریت همه‌و سوپاس هه‌ر
 بز خوایه ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ که‌په‌روه‌ردگاری جیهان‌بانه ﴿٥٥﴾

سوره‌ی ﴿غَافِرًا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمِّ﴾ به (حاج، میم) ده‌خوین‌رشته‌وه‌و خوا به‌واتای ئەم پیتانه زاناتره، سهرنجی سهره‌تای
 سوره‌ی (البقرة) بده‌درباره‌ی واناکه‌یان ﴿١﴾ ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ ئەم قورئانه هیتراو‌ته‌ه خواره‌وه‌ه ﴿مِنْ
 اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن خوای بالاده‌ستی داناه ﴿غَافِرِ الذَّنْبِ﴾ لیورده‌ی تاوان و ﴿وَقَابِلِ الْتَوْبِ﴾
 وهرگری توبه‌ی (گوناه‌باران و توبه‌کارانه) ﴿شَدِيدِ الْعِقَابِ﴾ (ئه‌و خودایه) توله‌ی سخت و به‌تینه
 ﴿ذِي الْقُوَّةِ﴾ و ه‌خواه‌ن فەزل و به‌هره‌ و چاکه‌یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بیه‌جکه‌له‌و هیچ په‌رستراو‌نکی به‌هه‌ق
 و راست نی به ﴿إِلَهِ الْوَحْدِ﴾ گه‌رانه‌وه‌ی همه‌موان هه‌ر بۆلای ئەوه ﴿مَا يَجْعَلُ فِي عِزِّ اللَّهِ﴾ دهمه
 قالی و کیشمه‌کیش ناکات له‌نیشانه‌کانی خوادا ﴿إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بپیاوه‌پان نه‌بیت ﴿فَلَا يَغْرُزُكَ﴾ که‌وا
 بوو فریوت نه‌دات ﴿تَقْلِبُهُمْ فِي الْآبَدِ﴾ هاتوچۆ و گه‌پانیان به‌وولاندا (بۆ یازرگانی و سامان ده‌س
 خستن) ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ﴾ پیتش ئەوان گه‌لی نوح باوه‌ریان نه‌هیتا (به‌نوح) ﴿وَالْأَخْرَافِ مِنْ
 بَعْدِهِمْ﴾ و ه‌ده‌سته‌و ناقمه‌کانی دوا‌ی ئەوانیش (باوه‌ریان نه‌هیتا) ﴿وَوَهَّمَتْ كُلُّ شُئٍّ﴾ و هه‌موو گه‌لیت
 و ویستوو‌یه‌نی (نیازی کردووه) ﴿يَرْسُولَهُمْ لَيَّ اخْذُوهُ﴾ که‌ پیغه‌مبه‌ره‌که‌بان بکوژن (یا بیگرن و
 نازاری بده‌ن) ﴿وَيَكْدُلُوا بِالْبَطْلِ﴾ و ه‌دهمه‌قالبیان (له‌گه‌ل) ده‌کرد به‌ناپه‌وا ﴿لِيَذَّحَضُوا بِهِ الْحَقَّ﴾ بۆ ئەوه‌ی
 راستی بپن لاه‌رن و نه‌یه‌یلن ﴿وَأَخَذْنَاهُمْ﴾ تیر (قار و توو‌په‌یی) من گرتنی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ﴾ جا‌چۆن
 بوو توله‌سه‌ندنی من له‌وان ﴿وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ و ه‌ئابه‌و جو‌ره‌ه‌پریری په‌روه‌ردگارت
 به‌دی هات ﴿عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له‌سه‌ر ئەوانه‌ی بپ باوه‌ر بوون ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ که‌بینگومان ئەوان
 دوزه‌خین ﴿الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ﴾ ئەو فریشتانه‌ی هه‌لگری عرش و ﴿وَمَنْ حَوْلَهُ﴾ ئەوانه‌ش
 به‌ده‌وری دان ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ به‌ستایشی په‌روه‌ردگاریان ته‌سبیحات ده‌کهن ﴿وَيُؤْمِنُونَ بِهِ﴾
 و ه‌باوه‌ریان به‌و هه‌یه ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ه‌داوای لی‌بوردن ده‌کهن بۆ ئەوانه‌ی ئیمانداران ﴿رَبَّنَا
 وَبِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ وَرَحْمَةً وَعِلْمًا﴾ (ده‌لین:) ئەی په‌روه‌ردگارمان میهره‌بانی و زانیاریت همه‌موو شتیکی
 گرتو‌ته‌وه ﴿وَأَغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا﴾ ده‌ی خوش بیه‌ له‌وانه‌ی توبه‌یان کردووه ﴿وَأَتَّبِعُوا سَبِيلَكَ﴾ و شو‌تی
 ږینگای تو که‌وتوون ﴿وَقَهْرَ عَذَابِ الْخَبِيرِ﴾ و ه‌بیان‌پار‌یزه‌ له‌سزای دوزه‌خ ﴿٥٦﴾

﴿رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتٍ عَذْيٍ﴾ ئەى پەرۋەردگارمان بېشىيان خەرى بەھەشتانىكى ھەمىشەىيى ﴿الَّتِي وَعَدْتَهُمْ﴾
 كە بەلەنت پەن دابوون ﴿وَمَنْ صَاحَ﴾ ئەو كەسانەش چا كە كار بوون ﴿مِنْ آيَاتِهِمْ وَأَرْوَاهِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ﴾
 ئەھاوو باپىران و ھاوسەران و پۆلە كانيان (نەوە كانيان) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بەراسىنى ھەر تۆ
 زالى كار دروستى ﴿وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ﴾ وە بىيانپارىزە (تۆلەى) تاوانە كان ﴿وَمَنْ فِي السَّيِّئَاتِ
 يَوْمَئِذٍ﴾ چونكە ھەر كەسنىك ئە (تۆلەى) خراپە و تاوان پيارىزى لەو پۆرەدا ﴿فَقَدْ رَجَعْتُمْ﴾ نەوە
 يىنگومان پەھمت پەن كەردووە ﴿وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ وە ھەر ئەو ھە سەر كەوتنى زۆر گەورە
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ بەراسىنى كەسانى بى باوەر بوون (لەپاشە پۆرەدا) بانگ دەكرىن
 ﴿لَمَقُتْ اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ مَقَاتِ كُرْ أَفْئَسْ كُرْ﴾ كە بەراسىنى تورەىيى و خەشمى خوا (لەدو نىبادا) گەورەتر بوو
 لەرق و تورەىيان لەخۆتان (لە قىامەتدا) ﴿إِذْ دَعَوْتُنَا إِلَى الْإِيمَانِ فَكُفُّوا﴾ كاتىك بانگ دەكران بۆ
 باوەر ھىيان بەلام باوەر تان نەدەھىنا ﴿قَالُوا إِنَّمَا آمَنَّا الْقَلْبَ﴾ دەلەن ئەى پەرۋەردگارمان تۆ دوو
 جارت مراندوونىن ﴿وَأَخْبَيْنَا أَلْسِنَتِنَا﴾ وە دوو جار بىش زىانت بەھەردا كەردوون ﴿فَأَعْرَفْنَا بِذُنُوبِنَا﴾
 جا دانمان نا بەتاوانە كانمان دا ﴿فَقُلْ إِنِّي خَرُوجٌ مِنْ سَيِّئٍ﴾ دەى نایا پىنگابەك ھەيە بۆ دەرباز بوون
 ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ﴾ ئەم سزايەتان لەبەر ئەو ھەيە كە بەراسىنى ھەر كاتى
 خوا بەتاك و تەنبايى پەرستىرايە ئىو ھە بى باوەر دەبوون ﴿وَأَنْ يُشْرَكَ بِهِ يُشْرِكُوا﴾ وە ئەگەر ھاو ھەشى بۆ
 دابىرايە باوەر تان دەھىنا (بەو ھاو ھەشى دانانە) ﴿قَالُوا كَرِهُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ﴾ پىياردان ھەر بۆ خواى
 بلىندو بەرزو گەورە ھەيە ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ ئەو زاتىكە نىشانە كانى خۆيتان نىشان دەدات
 ﴿وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِمْ بِرُفْقٍ﴾ وە لەئاسمانەو ھە رزق و پۆزىتان بۆ دەنیرىشە خوارو ھە ﴿وَمَا يَتَذَكَّرُ﴾
 كەس بىر ناكانەو ھە (بەند و ھەر ناگرى) ﴿إِلَّا مَنْ يُنِيبُ﴾ مەگەر كەسنىك پوو لەخوا بى ﴿فَادْعُوا﴾
 اللہ مخلصىن ئە اللہىكە كەواتە لەخوا پيارىنەو ھە بەھاكىيى و دلسۆزى و بۆى گەردن كەچ بن
 ﴿وَتُوكِرَةُ الْكَيْدِ﴾ ھەر چەندە بى باوەر انىش پىيان ناخوش بى ﴿رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ﴾
 (خوا) پلەو پایە زۆر بەرزى خواو ھە عەرشى مەزنە ﴿يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ﴾ بەفەرمانى خۆى وەھى
 دەنیرى ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بۆ ھەر كەس لەبەندە كان كەبىھوى ﴿يُنْذِرُ نَارَ الْجَهَنَّمَ﴾ تا (خەلك)
 بترسىن ئە پۆزى بەھە كتر گەشتن ﴿يَوْمَ يُكْرِزُونَ﴾ پۆزى كە ھەموو (لە گۆرە كانيان دىنە دەرو)
 تاشكرا دەن ﴿لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ﴾ ھىچ شىبكىيان لە خوا پەنھان نابىت ﴿لَئِنْ أَمَدَكَ الْيَوْمُ﴾ (خوا
 دەفەر مووى) ئەمرو پادشايەتى و دەسلەلات بۆ كىيە (و ھەلام نادىتەو ھە) ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْفُجَارُ﴾ (خۆى
 و ھەلام دەدانەو ھە دەفەر مووىت) ھەر بۆ خواى تاك و تەنبايە كە بەسەر ھەموو شتدا زالە ﴿

﴿الْيَوْمَ نُجْزِي كُلَّ نَفْسٍ﴾ نه مرقو هه موو کهس پاداشت یان سزا ده در بته وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به گویره ی
 نه وه ی کرد و و به نی ﴿لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ﴾ نه مرقو سته م کردن نی به (له کهس) ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به راستی
 لیبر سینه وه ی خوا به به له و خیر ایه ﴿وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْأُزْفَةِ﴾ (نه ی مو حه ممد ﴿وَاللَّهُ﴾) نه وان له روزه
 نزیکه که (قیامت) بتر سینه ﴿إِنَّ الْقُلُوبَ لَدَى الْغُرُجِ﴾ له و کاته ی دلّه کان (له تر سا) گه شتو ونه ته گه رو و
 ﴿كُذِّبُوا﴾ هه موو پیش ده خونه وه ﴿مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَیْمٍ﴾ سته مکاران نه هیچ دوستیکان هه به ﴿وَلَا
 شَفِيعَ بَطَّاعٍ﴾ وه نه نکا کارنک به گوینی بکرت ﴿بَعْدَ خِلَافَةِ الْأَعْرَابِ﴾ (خوا) ده زانی به خیانه تی چاوان
 و ﴿وَمَا تُخَفِي الصُّدُورُ﴾ هه رچی دلان ده یشار نه وه ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ﴾ وه خوا به هه ق و راستی داده وری
 ده کات ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ به لام نه وانه ی جگه له خوا هاواریان لی ده کهن (ده یانپه رستن)
 ﴿لَا يَقْضُونَ شَيْئًا﴾ ناتوانن بریاری هیچ شتیک بدن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْخَبِيرُ﴾ به راستی هه رخوا
 بیسه ری بینا به ﴿أَوَلَمْ نَسْأَلْ رَافِيَ الْأَرْضِ﴾ نابا به زه ویدا نه گه راون ﴿فَنَسْأَلُوا﴾ تا بینن (بزائن)
 ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِيبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه ره نجامی نه وانه ی که پیش نه مان بوون چوون بوو ﴿كَانُوا
 هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ نه وانه له مان به هیزتر بوون ﴿وَأَنذَرْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه شوینه واریان له زه ویدا
 زیاتر بوو ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ به لام خوا به هو ی تا وانه کانیانه وه گرتنی و قوله ی لی سه ندن
 ﴿وَمَا كُنَّا لَهُمْ مِنْ آتٍ﴾ وه کهس پاریزه ریان نه بوو له (سزای) خوا ﴿وَلَكَّ بِالْهَمِّ كَانَتْ﴾ نه مه
 له بهر نه وه بوو که بینگومان نه وان ﴿تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ﴾ بیتنه مبه ره کانیان بو ده هات ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به نیشانه
 فاشکرا کانه وه ﴿فَكَفَرُوا﴾ که چی باوه ریان نه هینا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا قاری لی گرتن و سزای
 دان ﴿إِنَّهُ قَوِيٌّ﴾ به راستی خوا به هیزری ﴿شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ قوله سینی به تینه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
 بِآيَاتِنَا﴾ سویند به خوا بینگومان مووسا مان نارد به چند مو عجزه ﴿وَسُلْطٰنٍ مُبِينٍ﴾ و به لگه ی
 پروونه وه (به ته وراته وه) ﴿إِلَى قِرْعَوْنَ وَهَلَسَ وَفَرَّوْنَ﴾ بو لای فیرعه ون و هاما ن و قاروون
 ﴿فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ﴾ هه موو ووتیان: جادوو گهرنکی دروزه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا﴾
 نه مجا کاتی مووسا (ثابینی) راستی له لایدن نیمه وه بو هینان ﴿قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 ووتیان کورانی نه وانه ی له گهل نه و (مووسا) باوه ریان هینا وه بکوزن ﴿وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ﴾
 وه ژنه کانیان به زیندووی بهیننه وه (بو کاره کهری) ﴿وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ به لام فیلی
 بی باوه ران هه مایه ی سه ر لی شتوانه (هه رگیز سه رنا گرتن) ﴿

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذُرُونِي﴾ و فرعون ووتی: لیتم گهرین ﴿أَفْتَلُ مُوسَى﴾ بامووسا بکوزم ﴿وَأَلْبَسُ رَبِّهُ﴾ نهوسا
 بانه و هانا بقره و ورد گاری بهری (رزگاری بکات) ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ﴾ بهراستی من ده ترسم
 که تاینه که نان بگوریت ﴿أَوَأَنْ يَظْهَرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادُ﴾ یان لهزه ویدا سازوه و خرابه کاری بنیتوه ﴿وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ﴾ و مووسا ووتی: بهراستی من به ناده گرم ﴿بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ به بهر و ورد گاری خوم
 و بهر و ورد گاری نیوهش ﴿وَمَنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ﴾ لهه موو خویهزل زانیک ﴿لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ که باوهری
 بهر وری لی پر سینه و نه یه ﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ﴾ و پیاوینکی باوهر دار ووتی: ﴿يَسْأَلُ آلَ فِرْعَوْنَ﴾
 له کهس و کاری فرعون بوو ﴿يَكْتُمُ إِيمَنَهُ﴾ که باوهره که ی شارد بهووه ﴿أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا﴾ تایا
 (چون) پیایک ده کوزن؟ ﴿أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ﴾ له بهر نهوه ی ده لی: خوا بهر و ورد گارمه ﴿وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که بهراستی چند به لگه و موعجیزه ی روونی له بهر و ورد گار تانه و
 بق هیتاون ﴿وَأَنْ بَلَكَ كَذِبًا فَاعْتَلِكِهِ كَذِبًا﴾ حق نه گهر دروزن بین (که ده لی پیغه بهرم) نهوه (تاوانی)
 درو که ی به نه ستوی خویه تی ﴿وَأَنْ يَكُ صَادِقًا﴾ حق ته گهر راستگو بین ﴿يُضِلُّكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعْبُدُكُمْ﴾
 هندی لهو (سزایه ی) به لیتی بین داوون تووشتان ده بین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِئٌ كَذَابٌ﴾ بنگومان
 خوا رینموونی که سی ناکات که زیاده رو و دروزن بیت ﴿وَيَقُولُ لَكُمْ أَلَيْسَ الْيَوْمَ﴾ (مووسا ووتی)
 : نه ی گه له کهم فرمان رهوایی نه مرو هی نیوه یه ﴿عَلَيْهِمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و به ده سه لات و زالن له سه ر
 زه ویدا ﴿فَمَنْ يَضُرُّكُمْ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنْ يَكُونُوا﴾ ده ی کی یارمه تیمان ده ذات ته گهر سزای خوا مان بو بیت
 ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى﴾ فرعون ووتی: چی خوم به چاکی ده بینم هدر نهوه تان نیشانه ده ده م
 ﴿وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ و نه نیابو رینگای راست رینموو نیتان ده کهم ﴿وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ﴾ و
 نهو (پیاوه ی) باوهری هیتا بوو ووتی: نه ی گه له کهم ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ بهراستی من لهوه ده ترسم
 به سه رتان بین ﴿فَمَثَلُ زُجْجٍ وَنَارٍ﴾ وینه ی (سزای) نهو روزه ی به سه ر کومه لان و گهلانی پیتش و هات
 ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ نه واتهش له دوا ی نهوان بوون ﴿وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ﴾ و نه خوا زولم و سته می ناوی
 بو به نده کانی ﴿وَيَقُولُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ﴾ و نه ی گه له کهم بهراستی من ترسی روزه ی هاوارو
 بانگ له یه کتری کردنم هیه لیجان (نهو روزه ی که هه موو کهس هاوار و داوای یارمته ی له یه کتری
 ده کهن) ﴿يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ﴾ نهو روزه ی پشت هه لده کهن و هه لدین ﴿مَا لَكُمْ مِنْ أَمْرٍ﴾
 هیچ به ناگه یه ک بو نیوه نی به له (سزای) خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ و نه هدر که سی خوا گوهرای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نهوه هیچ رینموونی که رینکی بو نی به

﴿وَلَقَدْ جَاءَكَ نُوحٌ نُوحٌ مِنْ قَبْلُ يَأْتِيَنَّكَ﴾ سۆيئند به‌خوایینگو مان پیتشتیر یوسف پیئغمبەرئان بۆ هات به‌به‌لگه‌ی بۆونه‌کانه‌وه‌ ﴿فَمَّا زُلْزِمَ فِي سَفْكِهِ﴾ که‌چی ئیتوه‌ هەر له‌گو ماندا بسوون ﴿يَمَّا جَاءَكَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له‌و به‌لگانه‌ی بۆی هیتابوون ﴿حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ﴾ تا کاتی (یوسف) وه‌فاتی کرد ﴿فَلَمَّا زُلْزِمَ يَمَّعَتِ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا﴾ ووتسان ئیشر دوا‌ی نه‌و خوا هیج پیئغمبهرینکی تر نانیری ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ ئابو و جۆره‌ خوا گو مبرای ده‌کات ﴿مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُزْنًا﴾ له‌و که‌سه‌ی زیاده‌ پۆی دوو دله‌ ﴿الَّذِينَ يُخْلِدُونَ فِي مَعَاذِبِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌ر باره‌ی نیشانه‌کانی خوادمه‌قالتی ده‌که‌ن ﴿بِعَمَلِهِمْ سُلْطٰنًا﴾ به‌بێ نه‌وه‌ی به‌لگه‌به‌کیان بۆ هاتین ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ وه‌لای نه‌وانه‌ش باوه‌ریان هیتاوه‌ ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ ئابو و جۆره‌ خوا مۆردنه‌ی ﴿عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٌ جَبَّارٌ﴾ به‌سه‌ر دلی هه‌موو خۆبه‌زل زانیکی زۆر داردا ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَكُنَّ فِرْعَوْنٌ وَوَتِي نَهْيَ هَامَانَ﴾ ئایلی صرحا ﴿كُوشِكِيكِي﴾ به‌رزم بۆ دروست بکه‌ ﴿لَعَلِّي أُنَبِّئُكَ بِمَا لَمْ يَكُنْ بِكَ بِمَلَكٍ مَعَهُ﴾ به‌لگو بگه‌مه‌ نه‌و پینگایانه‌ ﴿أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ﴾ که‌پینگاکانی (به‌رز بوونه‌وه‌ن بۆ) ئاسمانه‌کان ﴿وَقَالَ لِي إِلَهُ مُوسَىٰ﴾ بۆ نه‌وه‌ی (له‌ویوه‌) سه‌یری خوا که‌ی موسا بکه‌م ﴿وَأَنِّي لَا ظَنُّهُ كَذِبًا﴾ وه‌ به‌راستی من وا گو مان ده‌به‌م نه‌و (موسا) درۆز نه‌ ﴿وَكَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ ئابو و جۆره‌ رازنیرابه‌وه‌ بۆ فیرعه‌ون ﴿سُوِّ عَمِلِهِ﴾ کرده‌وه‌ی خرابی ﴿وَصُدِّعَ السَّبِيلَ﴾ وه‌ (به‌ هۆیه‌وه‌) پینگری کرا له‌پینگای راست ﴿وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ﴾ وه‌ هەر فیل و بلانیک فیرعه‌ون هه‌بوو به‌فیر و چو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌ نه‌و (پیاوه‌ی) باوه‌ری (به‌ موسا) هیتا بوو ووتی ﴿يَقُولُ السَّبِيلُ﴾ نه‌ی گه‌له‌ که‌م شوین من بکه‌ون ﴿أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ پینگای راستان نیشان ده‌ده‌م ﴿يَقُولُ إِنَّمَا هَذِهِ الْخَيْرُ الَّذِي مَتَّعَ﴾ نه‌ی گه‌له‌ که‌م به‌راستی زبانی نه‌م دونیایه‌ رابوار دینیکی که‌مه‌ ﴿وَأَن تَأْتِيَنَّكُمْ الْآخِرَةُ﴾ وه‌ به‌راستی هەر باشه‌ پۆز جی حه‌سانده‌ی هه‌میشه‌یی به‌ ﴿مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً﴾ هەر که‌سێک کاری خرابه‌ی کرد بی ﴿فَلَا يَخْزِيهِ إِلَّا عَمَلُهُ﴾ هەر به‌ئنده‌زه‌ی خرابه‌ که‌ی سزا ده‌دری ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾ هەر که‌سێش چاکه‌ی کرد بیت ﴿مِنْ دَكِّ رَأْتِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ ئافره‌ت بیت بیان پیاو (به‌و مه‌رجه‌ی) باوه‌ر دار بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ ئا نه‌وانه‌ ده‌چته‌ به‌هه‌شته‌وه‌ ﴿يُزَوَّجُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ له‌ویدا به‌بێ ژماره‌ و حساب پزق و پۆزیان پێ ده‌درت

﴿وَنَقُومَ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَى﴾ و نهی گه له کهم نه وه چی به من بانگستان ده کهم بؤ پرزگار بوون
 ﴿وَنَدْعُوْنِي إِلَى النَّارِ﴾ که چی نپوه من بانگ ده کهن بؤ ناگری دوزهخ ﴿نَدْعُوْنِي إِلَى النَّارِ﴾ بانگم
 ده کهن بؤ نه وه ی بن باوه پریم به خوا ﴿وَأُشْرِكْ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ وه شتی بکه مه هاو به شی خوا که هیچ
 زانیاری به کم لی ی نیه ﴿وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّارِ﴾ له کاتیکدا من بانگستان ده کهم بؤ لای خوای
 به ده سه لاتی لیورده ﴿لَا حَرَمَ أَلَمَّا نَدْعُوْنَ إِلَيْهِ﴾ راسته و گومانی تیدانی به نه وه ی نپوه منی بؤ بانگ
 ده کهن ﴿لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ﴾ شیاوی بانگ کردن نییه نه له دنیا و نه له دوا پروردا
 ﴿وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ﴾ وه به راستی گه پرانه وه مان همر بؤ لای خوایه ﴿وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾
 و بینگومان زیاده پریمان هاوه لانی ناگری دوزهخن ﴿فَسَدَّكُرُوتَ مَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ جاله مه و دوا
 نه وه ی من پیتان ده لیم بیرتان ده که ویتسه وه ﴿وَأَفْوَضَ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه من کاری خوم به خوا ده سپهرم
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِصِيرٍ وَآلِعَابٍ﴾ به راستی خوا بیثایه به بنده کانی ﴿وَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ سِرَتَانِ مَا كَرَرَا﴾ جا خواهه و
 (پیاوه نیمانداره) ی پاراست له زبانی نه و فر و قیلانه ی ده بیان کرد ﴿وَحَاقَ بِقَالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾
 وه سزای سهخت هات و داروده سته ی فیرعهونی گرتسه وه ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا﴾
 به بیانیان و ئیواران (فیرعهون و ده ست و پینوه نده که ی) ده برینه دیاری ناگری دوزهخ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ
 السَّاعَةُ﴾ روزنکیش قیامت هه لده سینت ﴿أَذْخَلُوا إِلَى فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾ (فرمان ده دری)
 داروده سته ی فیرعهون به خنه سهخترین سزاوه ﴿وَلَا يَتَحَاوَجُونَ فِي النَّارِ﴾ وه کاتیک
 (دوزه خیه کان) له ناو ناگره که دا ده مه قالی ده کهن ﴿فَقُولِ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ لاوازه کان
 به وانه ی خو به زل زان بوون ده لین ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا﴾ به راستی نیمه شوین که و تووی نپوه بووین
 ﴿فَهَلْ أَسْمِعُ مَغْفُوتَ عَنَّا﴾ ده ی نایا نپوه له جیاتی نیمه له نه ستو ده گرن ﴿تَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ﴾ به شینک له م
 ناگره ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه وانه ی خو به زل زان و زوردار بوون ده لین: ﴿إِنَّا كُنَّا فِيهَا﴾
 به راستی هه موومان له ناگره داین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْيَتَامَى﴾ بینگومان خوا له نپوان به بنده کانی
 دادوه ری کردوو (و حوکمی نه و او بوو) ﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَازِنَةِ جَهَنَّمَ﴾ وه نه وانه ی
 له ناگری دوزه خدان به دهر گا وانه کانی دوزهخ ده لین ﴿أَدْعُوا رَبَّنَا﴾ داوا له پدرو و ردگار نان بکه ن
 ﴿يُخَفِّفَ عَنْ يَوْمَئِذٍ الْعَذَابِ﴾ ته نه یه ک روز سزیمان له مهر سووک بکات ﴿

﴿قَالُوا﴾ ده‌لین: ﴿أَوَلَمْ نَكُنْ نَأْتِكُمْ رُسُلَكُمُ﴾ نایابیتغه‌میره‌کان نه‌هاتن بۆ لاتان؟ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ به‌چه‌ندین به‌لگه‌ی پروون و ناشکراوه؟ ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده‌لین: به‌لئی (هیتابوویان) ﴿قَالُوا أَذْعُوبُ﴾ بییان ده‌لین ده‌ی خوتان یارینه‌وه ﴿وَمَا ذَعُوبُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ بیگومان یارانه‌وه‌ی بین باوه‌ران وون ده‌بین و بین سووده ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَحْيِي الْقُلُوبَ﴾ به‌راستی نیمه‌پینگه‌میره‌انمان و نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه‌سهر که‌وتوو ده‌که‌بین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌زمانی دونیادا ﴿وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ وه‌سه‌و پروژه‌ی (قیامت) که‌شاید ته‌کان هه‌لده‌سته‌وه ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ﴾ پروژیکه‌بیانوو و پا‌کانه‌کردنی بین باوه‌ران هیچ سوودی‌ان بین ناگه‌یه‌نیت ﴿وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ سَوْءُ الْعَذَابِ﴾ هه‌موویان نه‌فره‌تیا‌ن لئی کراوه‌و خراپ‌ترین جینگایان هه‌یه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نُوحَىٰ الْهُدَىٰ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نیمه‌ته‌ورا‌تمان دا به‌مووسا ﴿وَأَوْزَيْنَا نوحَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ آلَ الْكَتِبِ﴾ وه‌نه‌وه‌کانی ئیسرائیل‌مان کرده‌میرات گری ته‌ورات ﴿هُدَىٰ وَذِكْرَىٰ لِأُولَئِكَ الْأَلْبَابِ﴾ (که‌هوی) پینموونی و به‌ندو بیر خدره‌وه‌یه بۆ خاوه‌ن ژیری به‌کان ﴿فَأَصْبَحَ رَاۓً وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ نه‌مجا (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) خو‌گر به‌بیگومان به‌لینسی خوا هه‌قه‌و دینه‌دی ﴿وَأَسْتَعِزُّ بِذِكْرِكَ﴾ وه‌داوای لی‌بور‌دن‌ی گونا‌هت بکه ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ وه‌ته‌سی‌یحات بکه به‌ستایشی به‌رو‌ره‌د‌گارت ﴿يَا عِيسَىٰ وَآلِ مَرْيَمَ﴾ به‌ئینواران و به‌یاناندا ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ﴾ به‌راستی ته‌و که‌سانه‌ی ده‌مه‌قانی و کیشه‌ده‌که‌ن ﴿فِي آيَاتِنَا اللَّهُ﴾ ده‌یاره‌ی نیشانه‌کانی خودا ﴿يَعْرِضُ سُلْطَانًا آتَاهُمْ﴾ به‌بین ته‌وه‌ی به‌لگه‌یه‌کیان بۆ هاتینت ﴿إِن فِي صُورِهِمْ إِلَّا كِبْرًا﴾ هیچ له‌دلایاندا نی به‌جگه‌له‌خو‌یه‌زل زانی نه‌دیت ﴿مَّا هُمْ بِمَلَكِيَّةٍ﴾ هه‌ر گیز ته‌وان به‌ (مه‌به‌ستیان) ناگه‌ن ﴿وَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ که‌واته‌به‌نا به‌خوا بگه‌ره ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به‌راستی هه‌ر ته‌و بی‌سه‌ری بینایه ﴿لَخَلْقُ السَّمَكِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ﴾ به‌راستی به‌دی هیتانی ناسمانه‌کان و زه‌وی گه‌وره‌تره ﴿مِنْ خَلْقِ الْإِنسَانِ﴾ له‌به‌دی هیتانی خه‌لکی ﴿وَالْحِكْمُ أَكْبَرُ الْإِنْسَانِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور‌به‌ی مه‌ردووم ته‌مه‌نازانن ﴿وَمَا يَسْتَوِ الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ وه‌نابینا و بینا به‌کسان نین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَعِمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه‌که‌سانی باوه‌ریان هیتاوه‌و کرده‌وه‌چا‌که‌کانیان کردووه ﴿وَلَا تُسَبِّحُ﴾ له‌گه‌ن به‌دکاران وه‌ک به‌ک نین ﴿قُلْ لَا مَعَانِدَ لَكُمُوتُ﴾ زور که‌م (له‌خه‌لکی) بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ به‌راستی روزی دوابی دبت ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ هیچ گومانی تیدانی به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زوریه‌ی خهلکی باوهر ناکدن ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي﴾ وه به‌روهر دگارتان فهر موویه‌تی: لیم پاریته‌وه ﴿أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ وه لامتان ده‌ده‌مه‌وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَكُونَ عَنِّي بَدَانِي﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی خو به‌گه‌وره ده‌زائن که‌بمهرستن ﴿سَيَذَلُونُ جَهَنَّمَ وَالْخَيْرُ﴾ بنگومان به‌سهر شور ی ده‌چنه دوزه‌خه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ﴾ خواهه‌و زاته‌یه شه‌وی داناه‌وه بؤ ئیوه ﴿يَتَسَكَّنُوا فِيهِ﴾ تانارامی تیدا بگرن ﴿وَاللَّهُ أَزْهَرُ بَصَرًا﴾ وه پوزیشی روناک کردوته‌وه (بؤ زیان به‌یدا کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ به‌راستی خوا‌خواه‌ن چاکه‌و میهره‌بانی به‌به‌سهر خهلکه‌وه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زوریه‌ی ناده‌می سوپاس گوزارنن ﴿ذَلِكَ لَكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌یه خوای به‌روهر دگاری ئیوه ﴿خَلَقْتُ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروستکه‌ر و داهیته‌ری هدمو و شتیکه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستر اوینکی به‌دهق و راست نیبه جگه له‌ته‌وه ﴿فَأَنقَضُوا كُرُوتَ﴾ ده‌ی که‌واته چون لانه‌ده‌ن له‌راستی ﴿كَذَلِكَ يُؤْتِيكَ﴾ تا به‌م جوهره لانه‌درتن ﴿الَّذِينَ كَانُوا يَقُولُونَ إِنَّ اللَّهَ يَحْدُوتُ﴾ نه‌وانه‌ی که‌دان نانتین به‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خوادا ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ خوا زانیکه که‌زه‌وی بؤ کردونه‌ته نیشه‌جی (وئارامگا) ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَتْ﴾ وه ئاسمانیشی بؤ کردوون به‌سهر بان ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ و به‌جوانترین شیوه ئیوه‌ی دروست کردوه ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ له‌وشتانه‌یش که‌حله‌ل و پاکن روزی داوون ﴿ذَلِكَ لَكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌یه خوای به‌روهر دگاری ئیوه ﴿فَسَبَّحْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌رزی و پیروزی بؤ خوای به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ههر زیندوه‌وه هیچ به‌رستر اوینکی به‌دهق و راست نیبه جگه له‌ته‌وه ﴿فَادْعُوا مَوْلَاهُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ که‌واته خوا به‌رستن به‌دلسوزی و ته‌نها بؤ ته‌وه ملکه‌ج بن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ سوپاس و ستایش بؤ خوای به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی: به‌راستی من ریگری کراوم له‌به‌رستنی ﴿الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ئیوه ده‌بان به‌رستن جگه له‌خوا ﴿تَتَّخِذُونِ الْآيَاتِ مِن رَّبِّي﴾ دوا ی نه‌وه‌ی به‌لگه‌ی و وونم بؤ هاتوه‌وه له‌به‌روهر دگاره‌وه ﴿وَأَمُرْتُ أَنْ أُسَبِّحَ﴾ وه فهر ماتم بن کراوه که‌گهر دن که‌چ بم ﴿لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بؤ به‌روهر دگاری جیهانیان

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ ئەو خۆایە بە کەشێوەی لەخاک دروست کردوو. ﴿ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ لەپاشان
 لەدۆلۆبێتک شاو. ﴿ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ﴾ پاشان لەبارچە خۆتێتک. ﴿ثُمَّ مِنْ عَجَلَةٍ مُطَقَاةٍ﴾ لەپاشان بەمنداڵی
 (ساواپی) دەتان هێتێ دەر (لەسکی دایک). ﴿ثُمَّ لَمَّا قَنَّ أَنْ تُبْذَرَكُمْ﴾ لەپاشان تادە گەنە تینی هیزو
 لاویستان. ﴿ثُمَّ لَمَّا كَوْنُكُمْ شِبْهًا﴾ لەپاشان ناپیر دەبن. ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ﴾ وە هەندێکتان پێش پیربوون
 دەمریتن. ﴿وَلَمَّا تَبَلَغُوا أَجَلَ أَسْمَى﴾ هەتا دەگەنە ئەو کاتەی کە بۆتان دیاری کراوە. ﴿وَلَمَّا كَوْنُكُمْ تَعْلُوتٍ﴾
 بۆ ئەوەی پیربکەنەو. ﴿هُوَ الَّذِي يُخَوِّدُ الْوَيْبِ﴾ ئەو خۆایە بە کە دەمریتن و دەمریتن. ﴿فَإِذَا فَضَى أَمْرُ﴾
 جا هەر کاتێک (بەدوێت) بریارێک بدات. ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ ئەنھا پێی دەفرمووێت
 بێ: دەست بەجێ دەبن. ﴿الَّذِينَ فِي الْأَنْبَاءِ﴾ ئایا سەرئەجی ئەوانەت ئەداو سەبارەت
 بە بەلگە و نیشانەکانی خۆا دەمە قالی و موحادەلە دەکەن (بەبێ هیچ زانیاریەک). ﴿إِنَّمَا يُضِيقُونَ﴾
 چوون لەپێی (راست) لادەدرتین. ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ﴾ ئەوانە ی باوەڕیان بە قورئان نەهێشا
 ﴿وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا﴾ وە بەو (پەرەوانە ی) بە پێغەمبەرەکانماندا ناردومانە. ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾
 ئەو لەمەو پاش (سەرئەنجامی خۆیان) دەزانن. ﴿إِذَا الْأَنْفَالُ فِي الْأَعْقِبَةِ وَالْأَسْكَالِ﴾ کاتی زنجیر و
 تەوقیان لەگەردندا بە. ﴿يُسْحَبُونَ﴾ بێ ی پادە کێشترین. ﴿فِي الْحَبِيمِ﴾ لەناو ئاوی زوور گەرمدا
 ﴿ثُمَّ فِي الْبُخَارِ يُسْحَبُونَ﴾ پاشان لەدۆزە خەدا دەسووتترین. ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ﴾ لەپاشان پێیان دەوتریت:
 ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبْرُوتُ﴾ ئەو کۆین ئەو هاوێ شانە ی بۆ خواتان دادەنان. ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بێجگە لەخو
 ﴿قَالُوا صَدَقَ الرَّسُولُ﴾ دەلێن: وون بوون لێمان. ﴿بَلْ لَمْ تَكُنْ لَدَعْوَانِ قَبْلُ شَيْئًا﴾ (وانی بە) بەلکو ئێمە لەدوینا
 (بێجگە لەخو) شتێکمان نەدەپەرست. ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾ ئایەم جوۆرە خوا بێ باوەڕان
 لەرێگە لادەمات. ﴿ذَلِكَ بِمَا كَفَرُوا﴾ ئەمەتان لەبەر ئەوە بە کەشێوە. ﴿تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِخَيْرِ الْحَقِّ﴾
 بەنارەوا شادی و کەبفتان دەکرد لەزەویدا. ﴿وَبِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ﴾ وە لەبەر ئەوەی کە ئێو فیزو کەشخەتان
 دەکرد لەزەویدا. ﴿أَدْخُلُوا الْآبُوتَ جَهَنَّمَ حُلِيِّينَ فِيهَا﴾ دە ی لەدەر گاکانی دۆزەخەو پڕۆنە زوورەو تیایدا
 دەمێننەو بە هەمیشەیی و ئیجگاری. ﴿فَإِنَّ مَتَوَى أَلَمَ كَبِيرٍ﴾ ئای چەند خراپە شوێنی خۆ بەزل زانان
 ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ دە ی کەواتە (ئە ی موحەممەد ﷺ) خۆراگر بە بێگومان بەلێنی خوا
 راستە. ﴿فَإِنَّمَا يَنْتَظِرُكَ بَعْضُ الَّذِي نَعِدُكُمْ﴾ جا بیان هەندێک لەو بەلێنانە ی پێیان دەدەین نیشانەت دەدەین
 ﴿أَوَلَمْ تَوَقِّعْ لَكَ﴾ یان تۆ دەمریتن (بەلێنەکان نابینی). ﴿فَإِنَّمَا يَرْجِعُكَ﴾ ئەوسا هەمووتان هەر بۆلای
 ئێمە دەگەڕێنەو. ﴿٧٧﴾

سوره‌ی ﴿فَصَلِّ لَنَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (حاء، میم) ده‌خوینرنه‌وه خوا زاناتره به‌واتای، سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) ش بکه
 ﴿تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ قورئان له لایه‌ن خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بانسه‌وه نیزه‌راوه‌ته خواره‌وه ﴿١﴾
 ﴿كَتَبَ فَصَّلَتْ، يَشْهَدُ﴾ به‌راونیکه به‌لگه‌کانی پروون کراوه‌سه‌وه (لینک جیاکراوه‌سه‌وه) ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ قورئانیکه به‌زمانی عه‌ره‌بی بۆ گه‌لینک که‌شاره‌زان و ده‌زائن ﴿بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ مرده‌ده‌رو
 ترسیته‌ره ﴿فَأَقْرَضَ لَهُمُ الْكُتُبَ فَلَهُمْ لَا يَسْتَعْمُونَ﴾ که‌چی زۆربه‌یان گوی ی بی‌ناده‌ن و بۆیه (قورئان) نایبستن
 ﴿وَقَالُوا أَفُلَوْنَا فِي الْحَيَاةِ﴾ ده‌لینن ده‌لکه‌کانه‌مان له‌ناو چه‌ند به‌رده‌یه‌ کدایه (نی‌تاگه‌بن) ﴿فَمَا أَشَدُّ ثَوَابَ الْآلِهَةِ﴾
 له‌سه‌وه‌ی تو ئیمه‌ی بۆ بانگ ده‌که‌یت ﴿وَفِي آيَاتِنَا وَقُرْآنِهِ﴾ وه له‌گویه‌ کانه‌ماندا گران‌ی و که‌ری هه‌یه
 ﴿وَمِن بَّيِّنَاتِ بَيِّنَاتِكَ جَعَلَتْ﴾ وه له‌نبیوان ئیمه‌و تۆدا به‌رده‌یه‌ک هه‌یه ﴿فَأَعْمَلْنَا عَلَيْهِمُ﴾ که‌واته تو کاری
 خۆت بکه و بینگومان ئیمه‌یش کاری خۆمان ده‌که‌بن ﴿قُلْ إِنَّمَا أَسْرَرْتُكُمْ﴾ بلی: به‌راستی
 من مروفینکم وه‌ک ئیوه ﴿يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾ به‌لام (هه‌نده هه‌یه من) نیگام بۆ ده‌کریت ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾
 که به‌راستی به‌رستراوی ئیوه خواجه‌کی تانک و ته‌نیایه ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا لَهُ ذُنُوبَهُمْ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ﴾ که‌واته بار ووتان
 هه‌ر به‌ره‌و خوا بښت (له‌به‌رسته‌کانه‌ناندا) و داوای لیبوردن‌ی لی بکه‌ن ﴿وَوَقَّلْنَا لَنَشْرِكُكَ﴾
 وه سزاو له‌ناو‌چوون بۆ هاویه‌ش دانه‌رانه ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ﴾ ته‌واته‌ی که‌زه‌کات ناده‌ن و
 ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ باوه‌ریشیان به‌پوژی دوابی نی‌یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 به‌راستی ته‌واته‌ی باوه‌ریشان هه‌تاوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کردووه ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ پاداشتی بی
 پراوه‌یه‌یان بۆ هه‌یه ﴿قُلْ أَتُكْفَرُونَ بِالَّذِي﴾ بلی: ناخۆ به‌راستی ئیوه باوه‌رتان به‌و زاته‌نی یه؟
 ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ که‌زه‌وی له‌دوو رۆژدا دروست کردووه ﴿وَجَعَلُونَ لَهَا أَنْدَادًا﴾ وه هاویه‌شانی بۆ
 داده‌نین ﴿ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ هه‌ر ته‌وه به‌روه‌رگاری جیهانیان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا رِجْسًا مِّنْ قَبْلِهَا﴾ وه
 له‌سه‌ر زه‌ویدا شاخی زوری داناوه ﴿وَنَزَّلْنَا فِيهَا﴾ وه فەر و به‌ره‌که‌تی تی‌خستووه ﴿وَقَدَرْنَا فِيهَا الْقَوَائِمَ﴾
 وه بۆی (هه‌موو گیانداریک‌ی) له‌زه‌ویدا دیاری کرد ﴿وَلَمَّا أَن نَّاعْلَمُوا﴾ له‌ماوه‌ی چوار رۆژدا ﴿سَوَاءٌ﴾
 یلشاییه‌ت ﴿بِهِ يَهْ كَسَانِي بۆ گشت داواکه‌ران ﴿ثُمَّ أَسْمَوْنَا إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ﴾ پاش دروستکردنی
 زه‌وی ئیراده‌ی دروستکردنی ناسمانی کرد که‌پیشتر دوکه‌لینک بوو ﴿فَقَالَ لَهُمَا الْإَرْضُ أَتَيْنَا﴾ ته‌مجا
 به‌ناسمان و به‌زه‌وی فەر موو: وهرن ﴿طَوَّعًا أَوْ كَرْهًا﴾ به‌وویستی خۆتان یان به‌ناچاری (بیته‌زیر فەرمانم)
 ﴿قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ﴾ هه‌ر دووکیان ووتیان به‌وویستی خۆمان هاتین ﴿٢﴾

﴿فَقَضَيْنَاهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ﴾ نه‌وسا جهوت ناسمانی له‌دوو پوژدا دروست کرد (که‌واته‌ خوای
 گه‌وره‌ زه‌وی و ناسمانه‌کانی به‌شه‌ش پوژ دروست‌کرد) ﴿وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا﴾ وه‌هر ناسمانه‌ی
 قدرمان (کار) ی‌خوای بق‌نارد ﴿وَزَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِصَبِيحٍ وَحِفْظٍ﴾ وه‌ناسمانی دونیامان به‌ئه‌ستیره
 دره‌وشاوه‌کان رازانده‌وه، وباریزراوه (له‌گوی گرتنی شه‌بتانه‌کان) ﴿ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نه‌وه
 بریاری خوای زالی به‌ده‌سه‌لانه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ جا‌ته‌گه‌ر پوویان وه‌ر گنبره ﴿فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً﴾
 نه‌وه‌ بلی به‌ه‌وره‌ تریشقه‌یه‌ک (بروسکه‌یه‌ک) ده‌ئاتر سیتم ﴿فَقُلْ صَاعِقَةُ عَارٍ وَشُعُودٍ﴾ وه‌ک ه‌ه‌وره
 تریشقه‌ی (گه‌لی) عادو سه‌موود ﴿إِنَّهَا جَاءَتْهُمْ مِنَ الرُّسُلِ﴾ کاتی پتغه‌مبهره‌کانیان ه‌اتنه‌ لایان
 ﴿مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ خَلْقِهِمْ﴾ له‌به‌ر ده‌میان و له‌ پشتیانه‌وه (له‌ه‌موو لایه‌که‌وه) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِاللَّهِ﴾
 (پنیا ووتن) که‌جگه‌ له‌خوانه‌به‌رستن ﴿قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مِنْ سَمَاءٍ مَاءً مَلِيحًا﴾ ووتیان: ته‌گه‌ر به‌روه‌ردگارمان
 بی‌یستایه‌ فریشته‌به‌کی ده‌نارده‌ خواره‌وه (بق‌مان) ﴿فَإِنَّا بَعَثْنَا فِيهِمْ رَسُولًا﴾ بق‌یه‌ به‌راستی نیمه
 به‌وه‌ی نبویه‌ پی‌نیراون باوه‌ر ناکه‌ین ﴿فَإِنَّمَا عَادَ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ ته‌مجا (گه‌لی)
 عاد به‌نارده‌وا خویان به‌گه‌وره‌ زانی له‌زه‌ویدا ﴿وَقَالُوا مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنَّا كُنَّا مِنَ الْمَلَكُوتِ﴾ وه‌ ووتیان: کی له‌نیمه‌ به‌هیز تره
 ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ الَّذِي يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ﴾ بنگومان نه‌و خواهی که‌ئه‌وانی
 دروست کردوه‌ له‌ئه‌وان به‌هیز تره ﴿وَكُنَّا أَنْزَلْنَاهُ حَذْرًا﴾ وه‌ئه‌وان دانیان نه‌دنا به‌به‌لگه‌کانی نیمه‌دا
 وئینکاریان ده‌کرد ﴿فَأَنْزَلْنَاهُ عَلَيْهِمْ فِي حَافِظِهِمْ﴾ نه‌وسا نیمه‌ بایه‌کی زور به‌هیزی ساردمان بق‌ناردن
 ﴿فِي أَنْفِهِمْ حِسَابٌ﴾ له‌پوژانیکمی به‌رده‌وام (وشوم) دا ﴿لِيَذَرِبَهُمْ عَذَابَ الْآخِرَةِ﴾ بق‌نه‌وه‌ی سزای نابرو به‌ریان
 پی‌بچه‌زین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دونیادا ﴿وَالْعَذَابُ الْآخِرُ أَشَدُّ﴾ بنگومان سزای پاشه‌ پوژیان
 نابرو به‌ر (ورپسواکه‌ر) تره ﴿وَهُمْ لَا يُصْزَوْنَ﴾ وه‌ئه‌وان یارمه‌تی نادرین ﴿وَأَنَّا نُمَوِّدُ بَيْنَهُمْ﴾ وه‌
 (هوزی) سه‌موودمان پیتموونی کرد ﴿فَأَسْتَحَبُّوا الْحَيٰى عَلَى الْآخِرَةِ﴾ به‌لام ئه‌وان زیاتر جه‌زبان له‌کویری
 وگومرایی کرد تا‌شاره‌زایی و پیتموونی ﴿فَأَنذَرْتَهُمْ صَاعِقَةَ الْعَذَابِ الْهُونِ﴾ جا‌بق‌یه‌ ه‌ه‌وره‌ بروسکه‌ی
 سزای رپسواکه‌ر لینی دان ﴿يَا كَاذِبُونَ﴾ به‌هوی نه‌و (خراپانه‌وه) که‌ده‌یانکرد ﴿وَنَحْنُ الَّذِينَ﴾
 ﴿أَنزَلْنَاكَ وَإِنَّا لَنُفِئُونَ﴾ وه‌نه‌و که‌سانه‌شمان رزگار کرد که‌باوه‌ردار و له‌خواترسی بوون ﴿وَنُفِئُكَ مِنَ النَّارِ﴾ وه‌پوژتک ه‌موو دوزمنانی خوا به‌روه‌ئاگری دوزه‌خ کۆده‌کرینه‌وه ﴿فَهُمْ﴾
 ﴿يُؤْتَحُونَ﴾ جا‌ئه‌وان (له‌پیش که‌وتن و دواکه‌وتن) به‌رگری ده‌کرین (تا ه‌موو پیکه‌وه‌ به‌رپز برون)
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُهَا﴾ تا کاتی ده‌گه‌نه‌ لای ئاگری دوزه‌خ ﴿شَهِدَ عَلَيْهِمْ﴾ شایه‌تی ده‌دات له‌دزبان
 ﴿سَمِعْتُمْ وَأَصْرْتُمْ وَلَوْلَا هُمُ﴾ گوی و چاو و پیتستی له‌شیان ﴿يَمَّا كُنْتُمْ لَكُمْ تَنْبِيْهُنَّ﴾ به‌و کرده‌وانه‌ی که
 کردویانه (له‌دونیادا) ﴿

﴿وَقَالُوا لَوْلَا جُلُودُهُمْ﴾ و به پیسته کانیان ده‌لین: ﴿لَمْ يَشْهَدُوا عَلَىٰ نَارٍ﴾ بوجی شایه‌تستان دا له‌دزمان
 ﴿قَالُوا أَنْظِقْهُنَّ اللَّهُ الَّذِي﴾ ده‌لین: نه‌و خوابه نیمه‌ی هیناوه‌نه زمان ﴿أَنْطِقَ كُلُّ مَنٍّ﴾ که هه‌موو شستکی
 هیناوه‌نه زمان (وقسه کردن) ﴿وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه‌ر نه‌ویش به‌که‌م جار نیوه‌ی دروست کرده
 ﴿وَالَّذِي يُزْجِيكُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشْتَرِكَةٍ﴾ وه هه‌ر بؤلای نه‌ویش ده‌گه‌رینرینه‌وه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَشْعُرُونَ﴾ وه تبه‌وه خزان
 نه‌ده‌شارده‌وه (نه‌ده‌پاراست له‌گونه) ﴿أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ له‌شایه‌تی دانی گوی
 و چاوو پبستی له‌شتان له‌دزمان ﴿وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ﴾ به‌لکو و ا گومانان ده‌برد ﴿أَنَّ اللَّهَ لَا يَفْعَلُ كِبِيرًا يُفَعَّلُونَ﴾
 که‌خوا نازانی به‌زورنک له‌و کارانه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿وَالَّذِي ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ بِهِ بَرَاءَةً﴾ نا‌ه‌وه گومانان
 برو که ده‌تان برد به‌په‌روهر دگارتان ﴿أَزَدْنَا﴾ نیوه‌ی هه‌لدیرا (له‌ناوی بردن) ﴿فَأَصْبَحُكُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 و چوونه‌ی ریزی زیاتباران و خه‌سار قومه‌ندانده‌وه ﴿فَإِنْ يَصْضُرُوا﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر تارام بگرن ﴿فَالْأَرْمَىٰ
 لَهُمْ﴾ نه‌وانه‌ی ناگر شوینی مانده‌یه‌انه ﴿فَإِنْ يَسْتَعِزُّوا﴾ وه ته‌گه‌ر داوای لیسوردن و رازی بوونی خوا
 بکه‌ن ﴿فَتَلْعَمُ مِنَ الْمُتَعِزِّينَ﴾ نه‌وه خوا هه‌ر گیز رازی نایی (خوش نایی لیان) ﴿وَقَبَضَتِ الْهَمَةُ قُرْبَاءَ﴾
 وه چه‌ند دؤست (و هاو‌ده‌م) مان له‌دونیا بؤ دانان ﴿فَرَبَّوْا لَهُمْ مَقَابِلَ أَيْدِيهِمْ وَمَخَافَتُهُمْ﴾ که خرابه‌کردنی
 دونیاو (بن بر وایی) رورزی دواپی بؤ رازانده‌وه ﴿وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ وه به‌لینی (سزادانیان) به‌سه‌ردا درا
 ﴿فِي أَمْرِ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له‌(پرسی) نه‌و گه‌لانه‌ی رابوردن پیش نه‌مان ﴿مِنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنو که
 و ناده‌می ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾ به‌راستی زه‌ره‌مه‌ند بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذِهِ الْقُرْآنِ﴾ وه
 بی‌باوه‌ران (به‌یه‌کریان) ده‌ووت گوی مه‌گرن بؤ ته‌م قورئانه ﴿وَالْعَوَافِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه قسه‌ی
 پرو بوجی تیکه‌ل بکه‌ن به‌لکو سه‌رکه‌ون (به‌سه‌ریدا) ﴿فَلْيَذِيقُوا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ده‌ی سویند به‌خوا
 بینگومان نه‌وانه‌ی بیباوه‌ر بوون پیشان ده‌چیژین ﴿عَذَابًا سَدِيدًا﴾ سزایه‌کی سه‌خت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرَ الَّذِي كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ وه توله‌بان لی ده‌سه‌نین (به‌توله‌ی) خرابترینی تاوانی که ده‌بان کرد ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْعَدَاءِ اللَّهِ
 الْعَاقِلِ﴾ نه‌وه‌ی (باسکرا) سزای دورمانی خوابه که ناگری دوزه‌خه ﴿لَهُمْ فِيهَا أَنْزِلُ﴾ مالی هه‌میشه‌ی
 شه‌وان له‌و ناگره‌دایه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾ نه‌و سزایه (ده‌درین) چونکه دانیان نه‌ده‌نا
 به‌نیشانه‌کانی نیمه‌دا ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌رن ده‌لین ﴿رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضْلَلْنَا﴾
 ته‌ی په‌روهر دگارمان نه‌و دوانه‌مان نیشان بده‌ن که گومرپایان کر دین ﴿مِنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنو که
 و ناده‌می ﴿تَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَفْدَانِ﴾ تا بیانخه‌ینه ژیر پیمان ﴿لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ﴾ تا له‌ژیری ژیره‌وه‌ی
 دوزه‌خ بن ﴿۵﴾

﴿إِنَّ إِلَٰهَ الْأَلَمِينَ أَتَوَارَثَنَا اللَّهُ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی ووتیان خوا به‌رو مردگارمانه و ﴿ثُمَّ اسْتَغْفِرُوا﴾ له‌پاشان
 دینک و راست (له‌سهر نایین) به‌رده‌وام بیرون ﴿تَتَزَكَّى عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته‌کان پؤل پؤل
 دینه لایان (کاتی مردن یان زیندوو بوونه‌وه) ﴿الْأَخْيَارُ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَثْرَتُهُمْ وَلَا نَحَرُهُمْ﴾ (بییان ده‌لین) که‌مه‌ترسن و
 خه‌ف‌ت مه‌خون ﴿وَالْيُسْرُوا أَلْجِبَتُوا إِلَى كَثْرَتِهِمْ وَعُدْوَتٍ﴾ وه‌ مژده‌ بین لی‌تان نه‌و به‌ده‌شته‌ی که‌به‌لی‌تان پی
 درابوو ﴿عَلَّ أَهْلُ الْأَوْثَانِ كُمُومًا﴾ نیمه‌له‌ژیانی دنیا و له‌روژی دوایدا به‌ستیوانی
 ئیوه‌مین ﴿وَالْكَافِرُ فِيهَا مَالِكٌ مُّسَكَّرٌ﴾ وه‌ له‌و (به‌ده‌شته‌دا) هه‌رجی جه‌زی لی‌ بکه‌ن بۆ‌تان ناماده‌یه
 ﴿وَالْكَافِرُ فِيهَا مَالِكٌ مُّغْلَبٌ﴾ وه‌ هه‌رجی داوا بکه‌ن له‌ویدا له‌خزمه‌ت‌اندایه ﴿وَلَا يَمُنُّ إِلَّا الَّذِينَ يَحْكُمُونَ﴾
 ریزلی‌شان و میوانداریه له‌لایه‌ن خوای لی‌بوره‌ی میهره‌بانه‌وه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ لَوْلَا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ﴾ کنی
 ووته‌ی چاکتر و به‌جیره له‌و که‌سه‌ی (خه‌لک) بۆ‌لای خوا بانگ ده‌کات ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ﴾ وه‌ کاری چاکه ده‌کات و ده‌لی بی‌گومان من له‌کۆمه‌لی گه‌ردن که‌چ و موسلمانانم ﴿وَلَا تَسْتَوِي
 الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ چاکه و خراپه چوون به‌ک نین ﴿أُذِقَ الْيَقِيْنُ﴾ به‌چاکترین
 شیوه وه‌لامی (خرابه) به‌ده‌روهه ﴿فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ﴾ نه‌وسا که‌سینک که‌له‌نیوان تو و نه‌ودا
 دوژمنایه‌نی هدیّه ﴿كَأَنَّهُ وَفَىٰ خَيْرٌ﴾ وه‌ک دۆستیکی دلسۆز و گیانی به‌گیانی لی‌ دیت (نه‌مه‌ش
 ده‌ره‌نجامی به‌وشتی به‌رز و کار و کرده‌وه‌ی جوانه) ﴿وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ به‌م ناسته
 ناگات که‌سانینک نه‌بی‌ت که‌خوژده‌گرن و به‌تارامن ﴿وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُرِّيٌّ عَظِيمٌ﴾ وه‌ پپی ناگات
 مه‌گه‌ر که‌سینک خاوه‌نی به‌شی هه‌ره گه‌وره بی‌ت (له‌پاداشت) ﴿وَمَا يَمُرُّكَ مِنْ الْأَشْفَانِ﴾
 وه‌ نه‌گه‌ر له‌شه‌یتانه‌وه تووشی خه‌ته‌ره و خه‌یالی نادرست بویت ﴿فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ﴾ نه‌وه به‌نا بگره
 به‌خوا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ چونکه به‌راستی هه‌ر نه‌و بی‌سه‌ری زانایه ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
 وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لاتی) خوا به‌شه‌وو پۆ‌زو خو‌رو مانگ ﴿لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
 وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ سوژده مه‌به‌ن نه‌بو خو‌رو نه‌بو مانگ ﴿وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ﴾ به‌لکو سوژده به‌رن
 بو نه‌و خوا به‌ی نه‌وانی به‌دی هیناوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا تَعْبُدُونَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه ته‌نها نه‌و ده‌به‌رسن ﴿فَإِنْ
 اسْتَعَجَلُوا﴾ جا نه‌گه‌ر خویان به‌گه‌وره زانی (من به‌رسن) ﴿فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ ده‌ی
 نه‌وانه‌ی لای به‌روه‌ردگارتن (فریشته‌کان) ﴿يُسَبِّحُونَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَلَا يَسْئَمُونَ﴾ به‌شه‌و و
 به‌پۆ‌ژ عیبادته‌ی نه‌و ده‌که‌ن و ماندو وه‌ره‌س نابین ﴿

﴿وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوابه‌که زه‌وی ده‌بینی ووشك و ماته
 ﴿فَإِنَّ الْأَرْضَ عَظِيمًا فَتَّةً﴾ که‌چی کاتیک بارانمان باراند به‌سهریدا ﴿أَعَزَّتْ وَزَبَتْ﴾ (به‌رواندنی پروك)
 ده‌که‌ویشه‌جوله‌و ده‌بوژیته‌وه (به‌رز ده‌بیشه‌وه) ﴿إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ﴾ بنگومان شه‌وه‌ی (زه‌وی
 ووشك) ده‌بوژنیته‌وه زبندوو که‌روه‌ی مردوو که‌نیشه ﴿إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) به‌سهر
 هم‌وو شتیکدا به‌توانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی له‌ثایه‌نه‌کانی نیمه‌لا‌ده‌ده‌ن
 ﴿لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا﴾ له‌نیمه‌شاراوه‌نین ﴿أَفَنُتْلَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ﴾ ده‌ی نایا که‌سی ده‌خریته‌ناو نا‌گروه‌ه‌چاکتره
 ﴿أَمْ مَنْ يَأْتِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ بان نه‌و که‌سه‌ی له‌پوژی قیامت دا‌بین ترس دیت ﴿أَتَعْمَلُونَ لِمَا ظَنُّوا﴾ هه‌ر‌چینان
 وویست (حه‌رتان‌لی‌کرد) بیکه‌ن ﴿إِنَّهُمْ يَصِفُونَ تَصِيرٌ﴾ بنگومان خوا‌به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن بینایه ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ لَمَجَاجَةٌ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌قورئانیان بق‌هات و‌باوه‌ریان پی‌نه‌هینا (م‌زایان ده‌ده‌ین)
 ﴿وَلَهُ لَكِبٌ عَظِيمٌ﴾ که‌به‌راستی کتیبیکی زور‌به‌رزو‌جینگه‌ی پیره ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ﴾ به‌تال و‌نا‌راستی پوی
 قی‌ناکات ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾ نه‌له‌نیستا و نه‌له‌دووا‌پوژدا (نه‌به‌لی‌که‌مکردن نه‌به‌لی‌زیاد‌کردن)
 ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾ چونکه‌نیز در‌اوه‌ته‌خوا‌روه‌له‌لایه‌ن (خوا‌ی) کار‌دروستی مستایش کراوه‌وه ﴿وَ
 مَا يُفَالِقَ ذَلِكَ هَيْجٌ شَتِيكٌ بِه‌تو‌ناو‌ترینست ﴿إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ مه‌گه‌ر شه‌وه‌ی به‌پیغه‌مبه‌رانی
 به‌رله‌تو ووتر‌اوه ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ﴾ به‌راستی به‌روه‌رد‌گارت خوا‌هن‌لینور‌دنه (بو‌نیمان‌داران)
 ﴿وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه‌خوا‌هن‌توله‌ی سه‌خته (بو‌ی باوه‌ران) ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا فَتَجَمَّعَ﴾ نه‌گه‌ر نه‌م
 قورئانه‌مان به‌زمانیکی نه‌جگه‌له‌عه‌ره‌بی‌بنار‌دایه ﴿لَقَالُوا لَوْلَا نُفِّلَتْ آيَاتُهُ﴾ پی‌باوه‌ران ده‌یان ووت‌بو‌چی
 ثایه‌نه‌کانی به‌روونی شینه‌کراونه‌ته‌وه ﴿أَنَّا نَحْيِي وَنَعْرِی﴾ (چون‌دوبن) قورئانی عه‌جه‌می و پیغه‌مبه‌ری
 عه‌ره‌بی ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَ الْهَدْيَ وَشَقَّ﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د) بلی: قورئان بق‌که‌سانی باوه‌ریان پی‌هیناوه
 پ‌نیشانده‌رو شیفایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آيَاتِنَا لَمُؤْمِرُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ری پی‌نایه‌ن له‌گو‌یاند‌ا‌گرانی و
 که‌ری هه‌به (له‌بیستنی‌حه‌ق) ﴿وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَزِيزٌ أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ هه‌روه‌ها له‌ناست نه‌و
 قورئانه‌دا کو‌رن، نه‌وانه‌له‌شوی‌تیبکی زور‌دوره‌وه‌بانگ ده‌ک‌رین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سو‌پند
 به‌خوا‌به‌راستی ته‌ور‌اتمان دا‌به‌مو‌سا ﴿فَاخْتَلَفَ فِيهِ﴾ به‌لام‌جیاوازی‌تیدا‌کرا (له‌لایه‌ن‌جوله‌که‌کانه‌وه)
 ﴿وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر پیشتر‌بر‌سار نه‌در‌ایه‌له‌لایه‌ن به‌روه‌رد‌گارت‌ه‌وه (که‌س‌زایان
 دوا‌بخریت) ﴿لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیوانباند‌ا‌دوه‌ری ده‌کرا (به‌س‌زادانیان له‌دونیا) ﴿وَأَنَّهُ لَئِي سَاقِئَتُهُ
 مُرِيبٌ﴾ وه‌به‌راستی نه‌وان له‌دوو‌دلی و به‌د‌گومانی‌دان ده‌باره‌ی قورئان ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا
 فَلَنَنفِخَ﴾ هه‌ر که‌سی کاری‌چاکه‌بکات (فاز‌نجه‌که‌ی) بق‌خویه‌نی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا﴾ هه‌ر که‌سی
 خرابه‌بکات (زیانه‌که‌ی) بق‌خویه‌نی ﴿وَمَا رَبُّكَ بِظَلِيمٍ لَّعِينٍ﴾ وه‌به‌روه‌رد‌گارت مسته‌م له‌به‌نده‌کانی

ناکات

﴿إِلَيْهِ يُرْجَعُ السَّاعُ﴾ زانینی رُوزی دوابی نه‌یابو لای خواده گهرینریتته‌وه ﴿وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا﴾
 وه همر بهر و بوومینک که له بیست و قه‌باغه‌که‌ی دینته دهره‌وه ﴿وَمَا تَخْجُلُ مِنْ أُنْثَى﴾ و همر مینه‌به‌ک ناوس
 ده‌بی ﴿وَلَا تَضَعُ﴾ و (سکه‌که‌ی) داده‌نیت ﴿إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ نه‌وه (خوا) ناگای لسی به ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ﴾
 وه رُوزی خوا (هاویه‌ش به‌یدا که‌ران) بانگ ده‌کات ﴿أَنْتُمْ شَرَكَاؤِي﴾ هاویه‌شانی (که‌داتان نابو
 بو) من له‌کوین ﴿قَالُوا لَا تَنْكُحْ﴾ ده‌لین پیمان راگه‌یاندی ﴿مَا يَمْنُنُ شَهِيدٌ﴾ که‌س له‌نیمه‌شایه‌ت نبین
 (تو هاویه‌شت هه‌بی) ﴿وَصَلَّ عَلَيْهِمْ﴾ وه وون بوولیبان ﴿مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ﴾ ته‌واندی پیشتر
 ده‌یانه‌رستن ﴿وَقُلُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّجِيسٍ﴾ وه زانبان که‌هیچ به‌نا به‌کیان نی‌به ﴿لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ﴾
 ناده‌می ماندو ناین ﴿مِنْ دُعَاةِ لَحْظٍ﴾ له‌داواکردنی خیر و خوشی ﴿وَلَا مَسَّةَ الشَّرِّ﴾ وه ته‌گهر ناخوشی
 به‌ک دوو‌چاری بیی ﴿فَيُفَوِّشُ قُوْطُ﴾ نه‌وه بین هبوا و ناومیند ده‌بی ﴿وَلَيْنَ الْأَفْتَةِ﴾ وه ته‌گهر پیمان
 به‌خشی ﴿رَحْمَةً مِّنَّا﴾ مبه‌ره‌بانی به‌ک له‌لایه‌ن خورمانده‌وه ﴿مِنْ بَعْدِ صَرَائِعَ مَسَّةٍ﴾ له‌پاش زبانیک لینی
 که‌وتروه ﴿يَقُولُنَّ هَذَا لِي﴾ ده‌لیت: نه‌مه‌هی خومه ﴿وَمَا أَطْلَعَ السَّاعَةَ فَايَمَةً﴾ وه‌گومان نابهم رُوزی
 دوابی به‌ر با بیت ﴿وَلَيْنَ رُجْعَتِ إِلَى رَفِيٍّ﴾ وه ته‌گهر گهریندرامه وه بولای په‌روه‌ردگارم (زیندو و یونده‌وه
 هه‌بوو) ﴿إِنِّي لِي عِنْدَهُ لَلْخَسِيُّ﴾ بیتگومان لای خوا (باداشتی) زور چاکم هه‌به ﴿فَلَنَنَادِيَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جاسویند به‌خوا هه‌وال ده‌ده‌بین به‌واندی بین باوهر بوون ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی کردوویانه (له‌دونیا)
 ﴿وَلَنَذِيقَنَّهُمْ﴾ وه سویند به‌خودا پیمان ده‌چه‌رین ﴿مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ سزابه‌کی به‌هینز و به‌تین ﴿وَلَنَذِيقَنَّهُمْ﴾
 ﴿وَلَا نَعْمَا عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وه کانی چاکه و خوشبمان رشت به‌سهر ناده‌می دا ﴿أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ﴾ روو
 وه‌ده‌گبری و به‌خوبه‌زل زانینه وه دوور ده‌که‌ویتته‌وه ﴿وَلَا ذَا مَسَّةَ الشَّرِّ﴾ به‌لام کانی ناخوشی تووش
 بیت ﴿فَدَّوْغَةَ عَرِيضٍ﴾ نه‌وه نزاو هاواری زور ده‌کات ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ بَلَيْنَ﴾ بلن پیم بلین ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ﴾
 الله ته‌گهر (قورغان) له‌لایه‌ن خواوه‌بوو ﴿ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ﴾ پاشان نبه‌وش باوهر تان بین نه‌کرد
 ﴿مَنْ أَضَلُّ﴾ کئی گومرا تره ﴿مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له‌و که‌سه‌ی که‌له‌دزابه‌نی به‌کی دوور له‌پراستیدا
 بیت ﴿سَرَّيْهُمْ أَتَيْنَا﴾ له‌مدودوا به‌لگه‌کانی خورمانیان نیشان ده‌ده‌بین ﴿فِي الْأَفَاقِ﴾ له‌ناسوی
 دونیا (له‌بوونه‌وه‌ردا) ﴿وَفِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له‌خودی خورماندا ﴿حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾ هه‌نا بویان روون
 بیت وه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ بیتگومان نه‌م (قورغانه) راسته ﴿وَلَنُرِيَنَّكَ﴾ نایا په‌روه‌ردگارت به‌س نیبه
 ﴿أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ که‌به‌راستی ناگاداره به‌سهر هه‌موو شتینکدا ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ﴾
 ناگاداره به‌پراستی ته‌وانه له‌دوو دلیدان ﴿فَإِنْ لَقِيتَهُمْ﴾ له‌دیدار و گه‌شتن به‌په‌روه‌ردگاریان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ﴾ ناگاداره به‌پراستی (زانست و زانیاری) خوا ده‌وری هه‌موو شتینکی

سوره‌ی (الشوری)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده‌خوترترته‌وه ﴿عَسَى﴾ به (عسین، سین، قاف) ده‌خوترترته‌وه خوا
 زاناره به ماناکه‌ی بز زانیاری زیاترو واتاکه‌شپان سه‌رنجی سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بده ﴿
 كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكَ﴾ ثابه و جوره خودانیاگاهه‌کات بو تو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه بو تهو (پینعه‌مبه‌رائه‌ی)
 بیش توش ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ خوای زالی بالاده‌ستی کاردرسته ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر
 بو خوابه ههرچی له ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هدرچی له زه‌وی دابه ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾
 وه تهو (خوا) بلند و گه‌وره‌یه ﴿تَكَا السَّمَوَاتُ وَتَكَا﴾ نزیکه ناسمانه‌کان پارچه‌پارچه‌بین
 ﴿مِنْ قَوْمٍ﴾ له سه‌رویه‌انه‌وه ﴿وَأَعْلَىٰ كُتُبٍ مَّحْمُودَةٍ﴾ وه فرشته‌کان به‌پاکی یادو سوپاسی
 په‌روه‌دگاریان ده‌کدن ﴿وَنَسْتَعِيزُ﴾ وه داوای لیسوردن ده‌کدن ﴿لِنُفِی الْأَرْضِ﴾ بو ته‌وانه‌ی
 له‌زه‌ویدان ﴿أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ناگادارین که بنگومان ته‌نھا خوا لیسورده‌ی میهره‌بانه
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ دُونِهِ﴾ وه ته‌وانه‌ی جگه له‌خوا دؤستانیکیان بو خویان هه‌لیزاردوه
 ﴿اللَّهُ خَبِيرٌ عَلَيْهِمْ﴾ خوا ناگادار و چاودنره به‌سه‌ریانه‌وه ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَدٌ﴾ وه تو (ته‌ی موحه‌ممه‌د
 ﴿وَمَا آتَتْ﴾ پاریزه‌ر و چاودنر نیت به‌سه‌ریانه‌وه ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ ههر وه‌ها نیگامان کردوه بو ت
 ﴿قَوْلًا نَّاعِبًا﴾ قورئانیک (به‌زمانی) عه‌ره‌بی ﴿يُنذِرُ لِمَن فَرَّغَ حَقَّهُ﴾ بو ته‌وه‌ی خه‌لکی مه‌ککه
 و که‌سانی ده‌ورو به‌ریی بترسینی ﴿وَيُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ﴾ وه (خه‌لک) بترسینی له‌پوژی کؤ کردنه‌وه
 ﴿لَا رَبَّ لَهُ﴾ که هیچ گومانی تیدا نه ﴿فَرِحَ فِي الْخَلْقِ﴾ کؤ مه‌لنک له به‌هه‌شتدان ﴿وَفَرِحَ فِي الْغُيُوبِ﴾ وه
 کؤ مه‌لنک له ناگریی بلنسه‌داردان ﴿وَنُوحًا اللَّهُ﴾ وه نه‌گه‌ر خوابو یستابه ﴿جَعَلْنَاهُ أُمَّةً نَّجِدَةً﴾ ده‌پکردن
 به‌یه‌ک نه‌ته‌وه (باوه‌ر داریان بن باوه‌ر) ﴿وَلَكِن يَدْخُلُ مِنَ الْأَرْضِ فِي رَحْمَتِهِ﴾ به‌لام ههر که‌سیکی بویت ده‌یخانه‌ناو
 میهره‌بانی خویه‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَالَهُمْ فِي دِينِهِمْ لَا يَصِيرُ﴾ سته‌مکاره‌کانیش هیچ دؤست و یارمه‌تی ده‌رنیکیان
 نی‌یه ﴿أَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ نایانسان جگه له‌خوا پشتیوان و دؤستانیکیان بو خویان هه‌لیزاردوه؟
 ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ﴾ ههر خوا پشتیوان و دؤسته ﴿وَهُوَ عَلَى الْمُؤْمِنِ﴾ وه ته‌نھا ته‌و مردووان زیندوو ده‌کاته‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ته‌و به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه به‌سه‌ر هم‌وو شتیکدا ﴿وَمَا أَخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه ههر شتیک که تیتیدا جیاواز بوون ﴿فَخُذْهُ إِلَى اللَّهِ﴾ ته‌وه بریاره‌که‌ی بو لای خوا ده‌گه‌ریتده‌وه
 ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبِّي﴾ ته‌و خوابه په‌روه‌دگاریی منه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته‌نھا پشتم به‌و به‌ستوه ﴿وَأَلَيْتُ
 أُنِيبُ﴾ وه ههر بولای نه‌ویش ده‌گه‌رنه‌وه ﴿

﴿قَالُوا أَتَأْتِيهِمُ الْمَلَكُوتُ وَالْآرُضُ﴾ (خو) به‌دیه‌تیری ناسمانه‌کان و زهوی به ﴿جَعَلْنَاكُمْ أَزْوَاجًا﴾
 بوی به‌دی هتاون هاوسه‌ران له‌خودی خو‌تان ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا﴾ هه‌روه‌ها له‌نازه‌لیشدا جووتی
 (دروستکر دووه) ﴿يَذَرُوكُمُ فِيهَا﴾ له‌جووت بووندا ژماره‌تان زور ده‌کات ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ هه‌یج
 شتیك به‌وینه‌ی خوانی به (نه له‌زات و نه له‌سیفات و نه له‌کرداریدا) ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه‌ئوه
 بیسه‌ری بینابه ﴿لَقَدْ مَقَالِدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌ر یز ئه‌وه (کلیده‌کانی) ده‌سه‌لانداری ناسمانه‌کان
 و زهوی ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رزق و روزی فراوان ده‌کات و ده‌یگر ئه‌وه له‌هه‌ر که‌سی که
 به‌دوست ﴿لَهُ رِبْكَ شَيْءٌ عَلَيْهِ﴾ به‌راستی خوا ناگاداره به‌هه‌موو شتیك ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ ئه‌و
 ثابینه‌ی بۆ داناوون ﴿مَا وَضَى بِهِ نُوحًا﴾ که‌فه‌رمانی داوه به‌نوح و ﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ ئه‌وه‌ش
 نیگامان کردوه بۆ تو و ﴿وَمَا وَضَيْنَا بِهِ مِنْهُ آيَةً وَهُوَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ ئه‌وه‌ش که‌فه‌رمانمان داوه به‌نبی‌راهم
 و موسا و عیسا ﴿أَنْتَ أَقْسَمُ الْبَرِّ وَالْأَشْفَرُ أَقْبَلُ﴾ که‌له‌سه‌ر ئه‌و ثابینه‌ی به‌رینک و راستی و جیاوازی تیندا
 مه‌که‌ن ﴿كَرَّمَ عَلَى الشُّرَكِيِّ﴾ زور قورس و گرانه به‌لای هاوبه‌ش دانه‌رانه‌وه ﴿مَا تَدْعُوهُمْ إِلَى شَيْءٍ﴾ ئه‌وه‌ی
 ئه‌وانی بۆ بانگ ده‌که‌یت ﴿لَقَدْ يَحْتَجُّ إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوا هه‌ر که‌سی بویت هه‌لی ده‌بژیری بۆ (موسلمان
 بوون) لای خوئی ﴿وَنَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾ وه‌رینمورنی که‌سیك ده‌کات بۆ لای خوئی بگه‌رپته‌وه ﴿لَقَدْ
 وَفَّيْنَاهُمْ﴾ وه‌جیاواز نه‌بوون ﴿إِلَّا مِنْ تَحْتِ مَا جَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾ مه‌گه‌ر له‌پاش ئه‌وه‌ی که‌زانست و زانیاریان
 بۆ هات ﴿تَعْيَابٌ يَنْتَهَرُ﴾ به‌هوئی دژابه‌تی و چه‌سوودی تینوئیانه‌وه ﴿وَوَلَّا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌ته‌گه‌ر
 فه‌رمانیك پشتر له‌په‌روه‌ردگار ئه‌وه‌ده‌نه‌چوايه ﴿إِلَّا أَجَلٌ مُسَمًّى﴾ تا کاتی دیاری کراو (ده‌ی بژین)
 ﴿لَقَدْ وَفَّيْنَاهُمْ﴾ ئه‌وه‌ه‌ر یسار له‌تینوئیاندا ده‌کرا (به‌سزادانیان) ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ أُورُوا إِلَيْكَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه‌
 به‌راستی ئه‌وانه‌ی له‌دوای ئه‌وان نامه‌یان به‌ی درا ﴿لَيْسَ شَيْءٌ مِنْهُ مُرْسٍ﴾ له‌گومان و دوو دلیدا بوون
 لئی ﴿قَدْ لَكَ فِي ذَلِكَ﴾ که‌وانه‌تو بۆ ئه‌وه‌بانگه‌وازیکه و ﴿وَأَنْتَ تَقْتَضِي كَمَا أَمَرْتَ﴾ راست و راوه‌ستاوبه
 له‌سه‌ر ثابینه‌که‌ت به‌و جو‌ره‌ی فه‌رمانت به‌یگراوه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ وه‌شوین ناره‌زووه‌کانی
 ئه‌وان مه‌که‌وه ﴿وَقُلْ أَمْسِكْ﴾ وه‌بلای باوه‌رم هه‌شاوه ﴿بِمَا أَرْزَى اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ﴾ به‌هه‌رنامه‌یه‌ک
 که‌خوا نار دویه‌تیه‌خواره‌وه ﴿وَأَمْرٌ إِلَّا تَعْدِلْ يَنْتَكِرْ﴾ وه‌فه‌رمانم به‌ی دراوه که‌داد په‌روه‌ریم له
 تینوئیاندا ﴿لَقَدْ رَسَاؤُا بَعْضُهُمْ﴾ خوا په‌روه‌ردگاری تیمه و ئیوه‌شه ﴿لَكَ أَعْمَلْنَا﴾ (پاداشتی) کرده‌وه‌ی
 خو‌مان بۆ خو‌مانه و ﴿وَلَكُمْ أَعْمَلْنَا﴾ (پاداشتی) کرده‌وه‌ی ئیوه‌ش بۆ خو‌تانه ﴿لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ﴾
 هه‌یج به‌لگه‌یه‌ک نه‌ماوه له‌نیوان تیمه و ئیوه‌دا (باس نه‌کرای) ﴿لَقَدْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا﴾ خوا (له‌روزی دواپی دا)
 کۆمان ده‌کاته‌وه ﴿وَالَّذِي الْمَصِيرُ﴾ سه‌ره‌نجام و گه‌رانه‌وه‌ش هه‌ر بۆ لای ئه‌وه ﴿

﴿وَالَّذِينَ يُخَاجِرُونَ فِي اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌مه‌ده‌می ده‌کدن له‌باره‌ی خواوه ﴿مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُ﴾ له‌دوایی
 نه‌وه‌ی (خه‌لکی بانگه‌وازی) نه‌ویان وه‌لام دایه‌وه و (موسلمان بوون) ﴿حُجَّجْتُ ذَا حِجَّةٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾
 به‌لگه کانیان بوچ و به‌تاله لای په‌روهر دگاریان ﴿وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ﴾ وه‌خه‌شم و رقی خوابان له‌سه‌ره
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّبِيدٌ﴾ وه‌سزای زور سه‌ختیان بزه‌یه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ خواه وه‌زاته‌یه که
 نه‌م قورقانه‌ی به‌راستی ناردووه‌ته خواره‌وه ﴿وَالَّذِينَ﴾ وه‌ته‌رازووی ناردووه (بو جیا کردنه‌وه‌ی
 حقه و به‌تال) ﴿وَمَا يُدْرِيكَ﴾ وه‌تو چوزانیت ﴿تَعْلَمُ السَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾ له‌وانه‌یه هاتنی رۆزی دواپی زور
 نزیک بیت ﴿يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پی نیه به‌له‌ی هاتنی ده‌کدن
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مُتَشَفِّعُونَ مِنْهَا﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پی هه‌یه ده‌ترسن لنی ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ﴾ وه
 ده‌زانن رۆزی دواپی راسته ﴿أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ﴾ بیتدارین به‌راستی نه‌وانه‌ی که گومانیان
 هه‌یه له‌رۆزی دواپی ﴿لَيْسَ صَلاَئِكَ بِعِزٍّ﴾ نه‌وه به‌راستی له‌گومراییه‌کی زور دوور له‌راستی دان ﴿إِنَّ
 اللَّهَ أَطِيفٌ بِعِبَادِهِ﴾ خوا دل‌سوزه به‌به‌نده‌کائی ﴿يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ هه‌ر که‌سی بویت رزق و رۆزی ده‌دات
 ﴿وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌و به‌هیزو بالاده‌سه‌ت ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ حَرْثَ الْآخِرَةِ﴾ هه‌ر که‌س
 به‌ره‌مه‌ی دوا رۆزی بویت ﴿نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ﴾ نیمه به‌ره‌مه‌که‌ی بزو زیاد ده‌کین ﴿وَمَنْ كَانِ يُرِيدْ
 حَرْثَ الدُّنْيَا﴾ وه‌هه‌ر که‌سینک به‌ره‌مه‌ی دونیای بویت ﴿نُؤْتِهِ مِنْهَا﴾ هه‌ندی له‌دونیای پی ده‌ده‌ین
 ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ﴾ به‌لام له‌رۆزی دواپی دا هه‌یج به‌شینکی نی به ﴿أَنَّهُمْ شُرَكَاؤُا﴾ ناخو
 نه‌و (بی‌باوه‌رانه) هاو به‌شائینکیان هه‌یه ﴿سَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ ناینینکیان بزو داناوون ﴿مَا لَوْ أَنَّهُمْ
 كَانُوا يَفْقَهُوا﴾ که‌خوا رینگه‌ی پی نه‌داوه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ﴾ وه‌نه‌گه‌ر بریاری به‌کجاری ده‌ره‌نه‌چوايه ﴿لَقُضِيَ
 بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیوانیان دا بریار ده‌درا (به‌له‌ناویردنیان) ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌به‌راستی بزو
 ستم کاران سزای سه‌ختی نازار ده‌ره‌یه ﴿تَرَى الظَّالِمِينَ مُتَشَفِّعِينَ مِمَّا كَسَبُوا﴾ تو ستم‌مکاران
 ده‌بینی زور ده‌ترسن له‌تاو نه‌وه‌ی کردویناوه ﴿وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ﴾ بیتگومان نه‌و سزایه هه‌ر دوو چاریان
 ده‌بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هه‌تاوه و چاکه کانیان کردووه
 ﴿فِي رَوْضَاتٍ لُجْنًا﴾ له‌ناو باخ و باخانی به‌هه‌شتدان ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له‌لایه‌ن
 په‌روهر دگاریانه‌وه هه‌ر چیان بویت بزیان ناماده‌یه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ نه‌وه‌یه چاکه و
 به‌خششی زور گه‌وره ﴿

﴿ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ﴾ نهو (به‌خششه) نه‌ویه که خوا‌مورژه ده‌دات به به‌نده‌کانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نه‌وانه‌ی که با‌وه‌ریان هینا‌وه و چاکه‌کانیان کرد‌وهه ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ (له‌ی مو‌حه‌م‌مد ﷺ) بل‌ی دا‌وای هیچ پا‌داشت‌یک‌تان لی‌نا‌کم له‌سه‌ری ﴿إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾ مه‌گمر خوش‌یوستنی خزمایه‌تی ﴿وَمَنْ يَقْرَأْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ بِهَا حَسَنَةً﴾ هر که‌س هر چاکه‌یه‌ک بکات چاکه‌ی بز‌زیاد ده‌که‌ین (به‌چند به‌رانه‌ر) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ شَكُورٌ﴾ به‌راستی خوا‌لی بورده‌ی سو‌یا‌س‌گوزاره ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ یان نه‌و (بن با‌وه‌رانه) ده‌لین پی‌غه‌مه‌ر در‌وی به‌ده‌م خوا‌وه هه‌لبه‌ست‌وهه ﴿قُلْ إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ خو‌نه‌گمر خوا‌یه‌ویت ﴿يَخْتَصِمُ عَلَىٰ قَلْبِكَ﴾ مؤر ده‌نی به‌سه‌ر دلت دا ﴿وَبَشِّرِ اللَّهُ الْبَاطِلَ﴾ وه‌خوا به‌تال له‌نا‌و ده‌بات ﴿وَيُحْيِي لُحَىٰ بِكَامِنٍ﴾ وه‌به‌ونه‌کانی (قورئان) راستی جی‌گیر ده‌کات ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌راستی خوا‌زانی‌به به‌وه‌ی له‌نا‌و دلان‌دایه ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ وه‌نه‌و خوا زانی‌که نه‌ویه له‌به‌نده‌کانی وه‌ده‌گری‌ت ﴿وَيَعْلَمُ أَعْيُنَ السَّيَّاتِ﴾ وه‌له‌کرده‌وه خرابه‌کان چا‌وپوشی ده‌کات ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُكْمُونَ﴾ وه‌ده‌زانی به‌هر‌چی که‌ئیه‌ده‌یک‌من ﴿وَيَسْجُدُ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نه‌وانه‌ی با‌وه‌ریان هینا‌وه و چاکه‌کانیان کرد‌وهه (دا‌وایان) وه‌ده‌گری‌ت ﴿وَيَزِيدُكُمْ قُضَايَا﴾ وه‌له‌به‌هر‌وه به‌خششی خوی‌ی زی‌اتریان ده‌داتی ﴿وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ به‌لام بی با‌وه‌ران سزای سه‌ختیان بز‌ه‌یه ﴿وَلَوْ سَـَّطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ﴾ خو‌نه‌گمر خوا‌ر‌زق و ز‌و‌ری فرا‌وان بکر‌دایه بز‌به‌نده‌کانی ﴿لَسَعَفَ الْأَرْضَ﴾ له‌زه‌ویدا سته‌میان ده‌کرد و سه‌ر که‌ش ده‌بوون ﴿وَلَكِنْ يَرْزُقُ مَا يَشَاءُ﴾ به‌لام (خوا) ر‌زق و ر‌و‌زی به‌و نه‌نداره ده‌نیر‌بته‌خوا‌ره وه‌که‌خوی به‌ویت ﴿إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی خوا به‌ئا‌گا و بینایه به‌به‌نده‌کانی ﴿وَهُوَ الَّذِي يَرْزُقُ الْغَنَى﴾ وه‌خوا‌ئه‌و زانه‌یه که‌یاران ده‌بار‌ینی ﴿مِنْ قَدَمَاتِهِمْ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی که‌خه‌لکی بی‌ثومید بوون ﴿وَيُسْخَرُ لَهُمْ﴾ وه‌(بارانی) په‌حمه‌تی خوی بلا‌و ده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ الْقَيُّومُ﴾ وه‌هر نه‌و پشتیوان و سو‌یا‌س‌کرا‌وه ﴿وَمِنْ بَيْنِهِ﴾ وه‌له‌به‌لگه‌کانی (ده‌سه‌لاتی) خوا‌یه ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ در‌وست‌کردنی ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَمَا مَعَهُ مِنْ دَأْبٍ﴾ وه‌وه‌ی بلا‌وی کرد‌وه‌ته‌وه له‌گیانله‌به‌ران له‌هر دوو‌کیاندا ﴿وَهُوَ عَلَىٰ جَنُودِهِ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَنْصُرَ﴾ وه‌خوا‌هر کاتیک به‌ویت به‌توانایه به‌سه‌ر کو‌کرد‌نه‌وه‌یاندا ﴿وَمَا أَصْبَرُكُمْ فُصِيحَتُو﴾ وه‌هر نا‌خوشی به‌کتان تو‌وش بو‌وبی ﴿فَمَا كَسَمَتْ لَكُمْ كُؤُومٌ﴾ نه‌وه به‌هزیی کرده‌وه‌یی (خرابی) خزانه‌ویه ﴿وَيَعْلَمُ أَعْيُنَ كَثِيرٍ﴾ وه‌له زور‌ت‌کیش چا‌وپوشی کرد‌وهه ﴿وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ئیه‌و نا‌وانن له‌زه‌ویدا قونار‌ین ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه‌نی‌انه بی‌جگه له‌خوا ﴿مِنْ وَرَىٰ وَلَا نَصِيرٌ﴾ هیچ پشتیوان و یارمه‌تی ده‌ر‌ت‌ک

﴿وَمِنَ ابْنِي جَارٍ فِي الْخَيْرِ كَالْأَخْتَرِ﴾ و ه له بهلگه کانی (دهسه لانی) خوایه که ششتیانیک و هک شاخه کان له
 ده ریادا ده برون ﴿إِنْ يَشَأْ يُسْكِنَ الرِّيحَ﴾ ته گهر خوایه وی (با = ههوا) راده گرنت ﴿وَيُظِلُّنَّ زَكَوَاتِ الْعِلْمِ﴾
 ئیتر که شسته کان به سه ر پستی ده ریاکه وه ده وه ستن ﴿إِنْ يَشَأْ يُزِيلَنَّ ذَلِكَ لَكُمْ﴾ به راستی شه وهی (که باس
 کرا) چه ندین بهلگه و نیشانه هیه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه موو شارام گرنتکی سوپاسگوزار ﴿أَوْ يُوقِنُ إِيمَانَكُمْ﴾
 یان به هوی کرده وه کانیا نه وه نو قیمان ده کات ﴿وَيَقِفُ الْعَذَابُ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ له زور نکیش
 (له گونا هیان) چاو بوشی ده کات ﴿وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُخَدِّعُونَ فِي الْوَعْدِ﴾ نهوانه ی که ده مه قالی ده کهن
 ده باره ی بهلگه کانی نیمه ده زانن ﴿مَا لَهُمْ مِنْ فِئَةٍ﴾ هیچ په نایه کیان نییه ﴿وَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾
 جا هه ر شتیکتان بین به خشر او ه ﴿فَتَعْلَمُ الْخَيْرُ الَّذِينَ﴾ نه وه ته نها خوشی زیانی نه م دونیا به ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ
 وَآخِرُ﴾ وه شه وه ی لای خوایه چاکتر و به رده و امتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ نهوانه ی با وه ریان هینا وه ﴿وَعَلَى
 رَبِّهِمْ يُتَوَكَّلُونَ﴾ وه ته نها پشت به به رده و رد گاریان ده به ستن ﴿وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ كَثِيرًا مِّنَ الْأُمْنِ وَالْفَوَاحِشِ﴾ وه
 نهوانه ی له گونا هه گه وره کان و خرا به زور ناشیرینه کان دور ده که ونه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه کانی
 رقی و قینان هه لست ﴿هُمْ يَتَفَرَّغُونَ﴾ شهوان لی ده سوورن ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ وه نهوانه ی که
 گوپرایه لی به رده و رد گاریان کرده وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نو تزه کانیا ن به چاکسی نه نجام داوه ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ
 بَيْنَهُمْ﴾ وه کار و باری نیوانیا ن به پرس و مه شور ته ﴿وَمِمَّا زَكَّاهُمْ يُفْقَهُنَّ﴾ وه له و پوزی به ی پیمان داوون
 ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نهوانه ی کانی ده ست در تریان لی ده گرنت ﴿هُمْ يَتَصَدَّقُونَ﴾
 توله ی خویان ده ستین (و سهر دانا خه ن) ﴿وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا﴾ وه توله ی هه ر خرا به یه ک
 خرا به یه که به وینه ی خوی ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ﴾ جا هه ر که سی بیوری و ناشتی بکات ﴿فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾
 شه وه پاداشتی نه وه له لای خوایه ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ به راستی خواسته مکارانی خوش ناوی ﴿وَلَمَّا
 تَصَرَّفَ بَقَاؤُهُمْ﴾ وه هه ر که س توله به سنی له پاش شه وه ی سته می لیکر او ه ﴿فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ﴾
 تا نهوانه هیچ تاوان و گونا هیکیان له سه ر تیه ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ﴾ تاوان و گونا هه ر
 له سه ر شه و که سانه یه که سته م له خه لکی ده کهن ﴿وَيَتَعَوَّنَ فِي الْأَرْضِ يَخْتَرُ لَعْنَى﴾ وه به ناهه ق خرا به کاری
 ده کهن له زه ویدا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ نهوانه سزای زور سه ختیان بۆ هیه ﴿وَلَمَّا صَبَرُوا وَغَفَرَ﴾
 وه هه ر که س خو گرو لی سو رده بین ﴿إِنْ ذَلِكَ لَمِنْ عَذَابِ الْأُمُورِ﴾ به راستی شه مه له کاره به ر بایه خ و
 په سه نده کانه ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که س خوا گوپرایسی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ مِنْ بَعْدِهِ﴾ نه وه
 پاش شه وه هیچ دومت و یار مه تی ده رنکی نی به ﴿وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا زُلْزَلُوا الْعَذَابَ﴾ وه سته مکاران ده بینیت
 کاتیک سزای (خوا) ده بین ﴿يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مَرْفِقٌ مِّنْ سَيِّئٍ﴾ ده لین نایا ریگایه ک هیه بگه ریته وه بۆ
 دنیا ﴿﴾

﴿وَتَرْكِبُهُمْ يَعْرِضُونَ عَلَيْهَا﴾ وە دەیان بینی پیشانی دۆزەخ دەدرتێن ﴿حَشِشُونَ مِنَ الدَّلِّ﴾ بەمەل کەچی و زەلیلی و دامابی ﴿يَنْظُرُونَ مِنْ تَحْتِهَا خِيفَةً﴾ بە گۆشە ی چاوو بەدزیەو و دەروانن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وە ئەوانە ی کە باوەریان هێناو وەلێن ﴿إِنَّ الْخَيْرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ بەراستی زیانبەرەکان ئەوانەن کە خوێان و کەس و کاریان لەپەرۆی هەستانه وەدا لە دەس داو و ﴿أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقْتَرٍ﴾ بیدارین بەراستی سەمکاران لە سزایەکی هەمیشەیی دان ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ الْآيَةِ﴾ وە ئەوانە هیچ پشتیوانێکیان نی بە ﴿يَصْغُرُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ کە یارمەتیا بەن بێجگە لە خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وە هەر کەسێک خوا گومرا یی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ﴾ ئەو وە هیچ ڕێگە یەکی ڕزگار بوونی بۆ نی بە ﴿أَنْتَجِبُوا لِزَيْكُمْ﴾ گوێرا یە لە بن بۆ پەر وەر دگارتان ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ پیش ئەو وە ی ڕۆژێک بێت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ لە لایەن خوا وە کە گەڕانەو یی بۆ نی بە ﴿مَا لَهُمْ مِنْ مَلَكٍ يُوَفِّيهِمْ﴾ ئەو ڕۆژە هیچ بە ناگایە کتان نابێت ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ لَكِيٍّ﴾ وە هیچ ئێنکاری بە کتان یی نا کریت ﴿فَإِنْ أَقْرَبُوا﴾ جا ئە گەر ڕوویان وەر گێرا ﴿فَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ خَافِضًا﴾ ئەو وە ئێمە تومان بە پارێزەر و چاودێر نە نار دو وە بۆ سەریان ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَعُ﴾ تۆ تەنها ڕاگە یاندت لە سەر وە ﴿وَإِنْ آدَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً﴾ وە بەراستی کاتێ ئێمە لە لایەن خۆمان وە بە هەر وە نێعمە تێک بە کەسێک بچەرێن ﴿فَرِحَ بِهَا﴾ پێی دلخۆش دەبێ ﴿وَأَنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ وە ئە گەر ناخۆشەکیان تووش بێت ﴿بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ بە هۆی کردەو وە ی خۆیان وە وە ﴿فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ﴾ ئەو وە بەراستی نادەمی پێ نەزان و سەپلە یە ﴿يَوْمَئِذٍ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾ هەر بۆ خوا یە مۆلک و پاشایەتی ئاسمانەکان و زەوی ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ هەر چی یە وێست بەدی دەهێتیت ﴿يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنْتًا﴾ بۆ هەر کەسێک یە وێست کچی پێ دەبەخشیت ﴿وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكُورَ﴾ وە بۆ هەر کەسێک یە وێست کورێ پێ دەبەخشیت ﴿أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَنِسَاءً﴾ بان کور و کچی بەیە کەو وە پێ دەبەخشیت ﴿وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا﴾ وە هەر کەسێکی یە وێست نەزۆکی دەکات ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ بەراستی خوا زانی ی دەسەلاتدار وە ﴿وَمَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ﴾ بۆ هیچ کەس نەبو وە کە خوا قسە ی لە گەلدا بکات ﴿إِلَّا رَحِمًا﴾ بە وەحی نەبێت ﴿أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ﴾ بان لە پشت پەر دەر وە ﴿أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا﴾ بان تیرا وێست بنیریت ﴿فَوْجِي بِأَذْنِهِ مَا يَشَاءُ﴾ وە بە فرمانی خۆی ئەو وە کە یە وێست وەحی بۆ دەکات ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ بەراستی خوا بلندی کار دروست وە

﴿وَكَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُ رَبِّكَ﴾ هەر به و شپوه (که و حی پی دیت) قورثانمان بۆ تو نارد (ئی مو حه مده
 ﴿مِنْ أَمْرٍ﴾ به فرمانی خو مان ﴿مَا كُنْتَ مَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾ که تو نه تده زانی کتیب و ایمان
 چی به ﴿وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا﴾ به لام نیمه نه ومان کرده پروناکی به ک ﴿يَهْدِي بِهِم مِّنْ شَأْنٍ﴾ ریتموونی
 هەر که سینکی پی ده که یین که بمانه و نیت ﴿مِنْ عَمَلِنَا﴾ له به نده کانمان ﴿وَأَنَّكَ أَتَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾
 وه به راستی تو (خه لک) ریتموونی ده که یت بۆ پنگای راست ﴿صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي﴾ رینگهی نه و
 خوابه ی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که هەر چی له ناسمانه کان و هەر چی له زه و یدایه هی نه و
 ﴿أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ﴾ بیدار یین هه مو و کاره کان هەر بۆ لای خوا ده که ریتنه و

سوره قی (الزخرف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان

﴿حَمِّ﴾ به (ح، میم) ده خو نریتنه وه خوا زانانتره به وانا که یی بۆ زانیاری زیاتر سه پری سه ره تای سوره تی
 (البقرة) بکه ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ سویند به م پدراوه پروون که ره وه یه ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾
 به راستی نیمه قورثانمان به عهره یی داناوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بۆ نه وه ی تی بگهن ﴿وَاللَّهُ رَافِعُ
 الْكِتَابِ الْكَرِيمِ﴾ به راستی نه م قورثانه له تابلوی سی پارتز او دایه لای نیمه (له لوح المحفوظ دا)
 ﴿لَحْيٍ حَصِيدٍ﴾ که زور بلند و پره له دانایی ﴿أَفَضَّرْتُ عَنْكُمْ الْإِذْنَ صَفِيًّا﴾ ده ی ثایا نیمه نه م
 قورثانه ثان لی دوور بخه بینه وه ﴿أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّشْرِكِينَ﴾ له به ر نه وه ی ثپوه که لیتی زیاده پروون ﴿
 وَكَأَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ﴾ وه زور پیتغه میهرمان له گه له پیتشوه کان نارد و وه ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَّبِيٍّ﴾
 وه هەر پیتغه میهرنکیان بۆ هاتبی ﴿إِلَّا كَاؤًا وَبَغْيًا فَسَوْفَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ نه ومان هەر گالته بیان پی کړد و وه ﴿
 فَأَخْلَقْنَاهُمْ نَسْأًا﴾ جا که سانی که له مان به هیز تر پروون له نا ومان بردن ﴿وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ﴾
 وه به سه ره جوو سه ره گو زشته یی پشینان ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ﴾ وه نه گهر
 پر سیاریان لی بکه یت کی ناسمانه کان و زه ویی به دی هیتاوه ؟ ﴿يَقُولُنَّ خَلَقْنَاهُ عَزِيزٌ عَلِيمٌ﴾ بیگو مان
 ده لین خوای زالی بالاده ستی زانا دروستی کړد وون ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ نه و خوابه ی
 زه وی کړد و وه به لانه بۆ نان ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا صُبُلًا﴾ وه چه ند رینگابه کی تپادا دروست کړد و وه
 بۆ نان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بۆ نه وه ی بگهن به مه به سته کانتان

﴿وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ وە ئەو خواپەیی کە لە ئاسمانەوە بەئەندازە بارانی بۆ باراندوون
 ﴿فَنَشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً قَیِّمًا﴾ جا وولاتیکی ووشک و مردووی پێ زیندوو دەکەینەوە ﴿كَذَٰلِكَ نُخْرِجُكَ تَابَهُ
 جَوْرَهُ ثَبَوْشَ زیندوو دەکەینەوە ﴿وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ وە ئەو خواپەیی کە هەموو جووتەکانی
 بەدی هێناوە ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ﴾ وە کەشتی و ولاخی بۆ ئەراهم هێناون کە سواریان
 دەبن ﴿يَلْتَمِسُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ﴾ بۆ ئەوەی سواری پشتیان بن ﴿تُرِيدُونَ أُيُوعَةَ رَبِّكَ﴾ لە پاشان بیر لە بەهره
 و نێعمەتی پەرورەدگار تان بکەنەوە ﴿إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ﴾ کاتی سواریان بوون ﴿وَتَقُولُوا مَبِجَنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا
 هَٰذَا﴾ وە بێنێن پاڤ و بێگەردی بۆ ئەو (خواپە)ی کە ئەمەیی بۆ پام هێناوین ﴿وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِبِينَ﴾ کە
 پیشتر ئێمە توانا مان بەسەردا نه‌بوو ﴿وَإِنَّا إِلَٰهٌ مُّشْفِقُونَ﴾ وە بەراستی ئێمە بۆ لای پەرورەدگار مان
 دەگەڕێینەوە ﴿وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا﴾ وە بێگومان لە ناو بەندەکانی خوادا هەندێک (مەندالیان)
 بۆ پەرورەدگاردانا ﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ﴾ وە بەراستی مەرووف (ی کافر) پێ ئەزان و سەپلەیی ناشکرایە ﴿وَأَصْفَكَ
 بِأَبْنَيْكَ﴾ وە کورانی تاپەت کردووە بە ئێمەووە ﴿وَإِنَّا لَنَشَرُّ أَحَدُهُمْ﴾ وە کاتی مژدە بەبەکی
 ئەوان بدەری ﴿بِمَا ضَرَبَ الْبَرْحَنَ مَثَلًا﴾ بەوەی بەنموونە بۆ خوای دادەنێت (واتە: ئەگەر پێی
 بووتریت کچتان بسووه) ﴿ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ ڕووی ڕەش هەڵدەگەڕێ و پیش
 دەخواتەووە ﴿أَوْ مِّنْ يُّنْسُو فِي الْغَلِيَةِ﴾ ئایا ئەو (کچە)ی لە ناو ئالتون و خشلا بەخێوو کرابێ
 و ﴿وَهُوَ فِي الْفَصَادِ غَیْرُ مُبِينٍ﴾ لە کاتی دەمەقالتیدا ناتوانی مەبەستی خۆی دەربیریت (بۆ خوای
 ڕێبار دەدەن) ﴿وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنثًا﴾ وە ئەو فریشتانەیی کە بەندەیی خوای
 بەخشتەن بە مێنەیان دادەنەن ﴿أَتَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ﴾ ئایا ئەوان بەدیاری دروستکردنێانەووە بوون
 ﴿سَمَّكُمُ شَهِدَتُهُمْ وَمُتَّبِعُونَ﴾ بێگومان ئەو شایەتیانەیان دەنوسریت و پرسیاریان لێ دەکری ﴿وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ﴾ وە دەلێن ئەگەر خوا بیویستایە ئێمە ئەو (فریشتانەمان) ئەدە پەرست
 ﴿مَالَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ هیچ زانیاری بەکیان نی بە لەو بارەیدەووە ﴿إِن هُمْ إِلَّا بَخْرُصُونَ﴾ ئەوانە
 هەردوو دەکەن ﴿أَمْ أَتَيْنَاكُمْ كِتَابًا مِّنْ قَبْلِهِ﴾ وە ئایا لە پیش قورئان پەرتوکیکمان پێ داوون
 ﴿فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ﴾ کە ئەوان دەستیان پێوە گرتبێ ﴿بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَ نَا عَلٰی أَشْءٍ﴾
 (نەخێر وانی) بەلکو دەیانووت بەراستی ئێمە باو و بایەر انمان لەسەر نایینێک دیووە (لەسەر بێت پەرستی)
 ﴿وَلَا عَلَىٰ أَثَرٍ هِمٌّ مُّهْتَدُونَ﴾ وە بێگومان ئێمەش بەپەرەیی ڕێبازی ئەوانین ﴿

﴿وَأَيُّ يَوْمٍ أَتَوْا﴾ و ده‌ر گای زورمان بۆ خانووه کاتیان داده‌نا ﴿وَسُرُّرَاعِيَّهَا تَكْحُوتُ﴾ و ده کورسی و قه‌نه‌فه‌ی زور تاله‌سه‌ری دانیشن و پال بده‌نه‌وه ﴿وَزُخْرُفًا﴾ زرق و برق و پرازانده‌وه‌ی مالی دنیا (له‌نالتون و زیوو) (خوای گه‌وره و از ده‌هینیت له‌و بیناوهرانه که له‌زوت له‌مال و سامان و خوشی دنیا و ه‌ریگرن، به‌لام پاشه‌پوژ ه‌ر ده‌گه‌رینه‌وه به‌رده‌ستی) ﴿وَأَبْكَتُكَ تِلْكَ الْأَمْثِلُ الْأَلْبَتُّ﴾ جا ه‌مه‌وو نه‌وانه چهند ساتیکه له به‌ه‌ره و خوشی زبانی دنیا ﴿وَالْآخِرَةُ بِعَدْرِكَ الْمُتَّقِينَ﴾ به‌لام (پاداشتی) پوژدی دوابی لای به‌ره و ردگارت بۆ پارتیز کاران و له‌خواتر اسانه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ شِئْرًا يُجْزَىٰ﴾ و ده‌ر که‌س پشت له یادیسی خوا ه‌لکات ﴿فَيُضِلُّهُمُ شَيْطَانًا﴾ شه‌یثانیکه بۆ ناماده ده‌که‌ن ﴿فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ﴾ که ه‌مه‌میشه له گه‌لی بیت و لئی جیهانه‌بته‌وه ﴿وَأَنَّهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ السَّبِيلِ﴾ و ده‌بینگومان شه‌وانه (شه‌یثانه‌کان) له‌رینگایی راست رینگریبان ده‌که‌ن ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾ واش ده‌زانی که‌بینگومان ه‌ره‌نه‌وانن که ه‌یدایه‌تدرارون ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ الْمَوْءِدُ الَّذِي كَانُوا يَعِدُونَ﴾ ه‌ه‌تا کاتی که (ده‌مری و) دینه‌وه لمان ﴿وَقَالَ يَكُنْتُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ﴾ ده‌لی خوزگه‌نیوانی من و تو به‌قه‌ده‌ر نیوان خوره‌لات و خورناوا بوابه ﴿فَنَسِيَ الْقَرِينَ﴾ نای چ ه‌اویری به‌کی خراب بوویت ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظُنَمْتُمْ﴾ (هم خوزگه) هیچ سوودینکنان پتاگه‌یه‌نیت چونکه سته‌متان کرد ﴿أَنَّهُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ بینگومان تیره له سزایی سه‌خت دا ه‌اوبه‌شن ﴿أَفَأَنْتُمْ تُشْفِعُونَ﴾ ده‌ی نایا تو (ده‌ی موحه‌مه‌د) ده‌توانی به‌که‌ر بشته‌وینی ﴿أَوْ تُقَدِّمُونَ الْكُفْرَ﴾ یان کویر ریتموونی بکه‌یت ﴿وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ و ده‌نه‌و که‌سه‌ی که‌له‌گومرایی به‌کی ناشکر ادا بیت ﴿فِي مَالِهِمْ﴾ جا نه‌گه‌ر تو به‌مرینین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شَتَكَمُوت نه‌وه بینگومان نیمه ه‌ره‌توله له‌وان ده‌سبتین ﴿أَوْ تُرِيضُونَ الْأَلْفَ وَتَعْدِلُهُمْ﴾ یان نه‌و ه‌ره‌شه‌ی لیمان کردوون پیشانت ده‌ده‌ین ﴿فَمَا آتَاهُمُ الْمُتَعِدُونَ﴾ چونکه به‌پراستی نیمه به‌ده‌سه‌لاتین به‌سه‌ریاندا ﴿فَأَسْتَسِيغُ بِالَّذِي أُلْهِىَ إِلَٰهًا﴾ که‌واته ده‌ست بگره به‌و قورنانه‌وه‌ی بۆت نیرراوه ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ به‌پراستی تو له‌سه‌ر ریبازیکه پراستیت ﴿وَاللَّهُ لَذَكُّرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ﴾ و ده‌بینگومان هم قورنانه‌هوی ناوداری به‌بۆ خۆت و بۆ گه‌له‌که‌ت ﴿وَمَتَّوْفٌ تُتَعَدُّونَ﴾ له‌داها تو و شدا به‌رمیارتان لی ده‌کرت ﴿وَمَنْ قُلٌّ مِّنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُّسُلًا﴾ تو به‌رمیارت بکه‌له و پیغه‌مبه‌رانه‌ی پیش تو نار دوومانن ﴿أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ﴾ نایا بینجگه له‌خوای مبه‌ره‌بان به‌رمیارتان داوه ﴿وَاللَّهُ يَعْدُونَ﴾ به‌رستر او انیک که به‌رمسترین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا بِآيَاتِنَا﴾ سووتند به‌خوا به‌پراستی مو و سامان به‌به‌لگه کائمانه‌وه نارد ﴿إِلَىٰ قَوْمِهِ قَمَلًا﴾ بۆلای فیرعه‌ون و ده‌ست و پیوه‌نده‌که‌ی ﴿فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و وئی به‌پراستی من پیغه‌مبه‌ری به‌ره‌ردگاری جیهانپانم ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ جا کاتی به‌لگه‌کاتی نیمه‌ی بۆ ه‌یتان ﴿إِذَا هُمْ مِّنْهَا يَخْتَصِمُونَ﴾ که‌چی نه‌وان به‌به‌لگه‌کان پیله‌که‌نین ﴿

﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَمُودٍ﴾ و هیچ به لگه‌یه کمان نشان نه‌داون ﴿إِلَّا جُنُودًا مِّنْ أُخْتُهِمْ﴾ مه‌گدر نه و به لگه‌یه
 گه‌وره‌تر بوو له‌هاوتا که‌ی ﴿وَأَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ﴾ و ه‌تووشی به‌لا و سز امان کردن (چونکه باوه‌ریان نه‌هیتا)
 ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ بَازٌ﴾ بؤ نه‌وه‌ی بگدر نه‌وه (له‌بین باوه‌پیی) ﴿وَقَالُوا إِنَّا إِلَهُاتُنَا سَاحِرٌ﴾ و وتیان (به‌موسا)
 نه‌ی جادوو باز ﴿أَفَلَا نَسَازُكَ بِمَا عَمِلْتَ عِندَ رَبِّكَ﴾ داوامان بؤ بکه له‌په‌روه‌ر دگارت نه‌وه‌ی به‌لیتی پی داوی
 (به‌دی به‌نیت) ﴿إِنَّا لَمُهْذَوُونَ﴾ نه‌وسا به‌پراستی نیمه باوه‌رده‌هیتین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ﴾
 جا کانی به‌لا و سز که‌مان له‌سهریان لا برد ﴿إِذَا هُمْ يَنْتَبِهُونَ﴾ کتوپر به‌پیمان که‌یان ه‌لده‌وه‌شاند ه‌وه ﴿وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ﴾ و ه‌فیر عدون جاری دابه‌ناو گه‌له‌که‌یدا ﴿قَالَ يَتْلُوا لِي آيَاتِ هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ و وتی نه‌ی
 گه‌له‌که‌م ثایا پادشایی میصر هی من نی به ؟ ﴿وَهَذُوهُنَّ لِي بِمَا كُنَّ فِي الْحَيَاةِ﴾ و ه‌(ثایا) شم روو بارانه
 به‌زیر (کوشکه‌کانی) متدا نارون ؟ ﴿أَفَلَا يُبْصِرُونَ﴾ ده‌ی ثایا نبوه‌نایبیتن ؟ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ هَٰذَا الْإِنْسَانَ﴾
 م‌ه‌ه‌ین ﴿بَلْ كُفِرْتُمْ بِهِ﴾ (موسا) که‌لاواز و بین ریزه ﴿وَلَا يَكْذِبِينَ﴾ و ه‌نانونی به‌چاکی قسه
 بکات (زمانی نه‌واونی به) ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ دهبوچی بازنی نالتونی پی نه‌دراوه ؟
 (نه‌گه‌ر راست ده‌کات) ﴿أَوَلَمْ يَكُن مَعَهُ مِثْلُ مِقْدَارٍ﴾ یان فریشته‌ی (شایه‌تی ده‌ری) له‌گه‌لدا
 نه‌ها تووه ﴿فَأَسْبَغَ قَوْمَهُ رِقَاطًا غَوًى﴾ جا به‌م قسانه گه‌له‌که‌ی ه‌لخه‌له‌تان و نه‌وانیش گوترا به‌لیان
 کرد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بنگومان نه‌وان ه‌میشه ﴿قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ گه‌لنکی له‌سنور دهر چوو بوون ﴿فَلَمَّا أَتَوْا آتَفَقْنَا مِنْهُمْ﴾ جا کانی رقیان ه‌لساندین تولد مان لی سندن ﴿وَأَعْرَفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾
 نه‌مجا ه‌م‌و و یانمان له‌دهر یاد اخنکاند ﴿وَجَعَلْنَا هُزُوفًا وَمِثْلًا لِّلْآخِرِينَ﴾ و کردمان به‌په‌ند و نموونه
 و ثاموزگاری بؤ که‌سانی دوا‌ی خویان ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا﴾ و ه‌کانی عیسی‌ای کوپری م‌دیه‌م
 به‌نمونه ه‌تیرا به‌وه ﴿إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ﴾ ده‌سبه‌جی گه‌له‌که‌ت ده‌یکه‌نه‌هاوارو قیره‌ی خوشی
 (واده‌زان قسه‌ی نه‌وان به‌سهر قسه‌ی پیغه‌مبه‌ردا ﴿سَهَرٌ كَسَوْتُوهُ﴾ ﴿وَقَالُوا إِنَّا إِلَهُاتُنَا سَاحِرٌ﴾
 و ه‌ده‌لین ثایا به‌ر ستر او کانی نیمه باشره یان عیسا ﴿فَمَا صَبْرُؤُهُ لَٰكُ الْإِجْدَالُ﴾ نه‌وانه‌نمونه‌ی عیسیان
 نه‌ها بؤ ده‌مبازی و ده‌مه‌ده‌می بؤ ده‌هیتا به‌وه ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾ (وانیه که‌ده‌لین) به‌لکو نه‌وانه گه‌لنکی
 زور ده‌مه‌قالتی کردن ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عِبْدٌ مُّتَعَبَّدٌ﴾ عیسا هیچ نی به‌جگه له‌به‌نده به‌ک که‌نیمه‌تی
 خومان رشتووه به‌سهریدا ﴿وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و ه‌کردمان به‌نمونه‌ی بؤ نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿وَوَلَّوْا شَاءَ لِيَجْعَلَ لَكُمْ مَثَلًا﴾ نه‌گه‌ر به‌مانو یستایه له‌جیاتی نبوه‌فریشته‌مان دادنا ﴿فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ﴾
 له‌زه‌ویدا ده‌بوونه جی نشینی نبوه

﴿وَأَنذَرْتُ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وە ینگومان (دابه‌زی عیسا بۆ سه‌ر زه‌وی) به‌ کێکه‌ له‌ نیشانه‌ کانی قیامت ﴿فَلَا تَمَنَّوْنَهَا﴾ که‌ واته‌ ده‌باره‌ی قیامت هیچ گومانتان نه‌یه‌ پراسته‌ ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وە شوننی من بکه‌ون ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ ئەمه‌ ڕینگای پراسته‌ ﴿وَلَا يَصْطَلِكُ الْإِنْسَافُ﴾ وە باشه‌یتان ڕینگریتان نه‌ کات له‌ ڕینموونی خوا ﴿إِنَّكُمْ لَكُمُوعِدٌ يُقِيمُونَ﴾ به‌ پراستی ئەو (شه‌یتان) دۆژمنیکی ناشکرای ئیوه‌یه‌ ﴿وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ﴾ وە کاتی عیسا به‌ لگه‌ ڕوونه‌ کانی هینا ﴿قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحَقِّ﴾ ووتی (به‌ نه‌وه‌ی ئیسرائیل) ینگومان به‌ پێغه‌مه‌رایه‌تی هاتووم بۆ ناوتان ﴿وَلَا يَنْفَكُ عَنْكُمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی ڕوونی بکه‌مه‌وه‌ بۆتان ﴿بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ هه‌ندی له‌ وشتانه‌ی جیاوازیان تێیدا ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ ده‌ی له‌ خوا ترسن ﴿وَأَطِيعُوا﴾ و گۆڕا به‌ لیم بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ﴾ به‌ پراستی خوا به‌ ڕه‌رده‌گاری من و به‌ ڕه‌رده‌گاری ئیوه‌شه‌ ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که‌ واته‌ هه‌ر ئەو به‌ ڕه‌ستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ هه‌ر ئەمه‌ ڕینگای پراسته‌ ﴿وَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ جیا کۆمه‌ له‌ کان جیاوازی بوون له‌ نیشوان خۆیاندا ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ سه‌زاو له‌ ناوچوون بۆ نه‌وانه‌ی سه‌ته‌میان کرد ﴿مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌ سه‌زای سه‌ختی ڕوژی به‌ ئازار ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ﴾ ئایا جگه‌ له‌ ڕوژی دوا‌ی چاره‌ ڕوانی چی ده‌ که‌ن ﴿أَن تَأْتِيَهُمُ غَشَّةٌ﴾ که‌ کتوهر بێت بۆیان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌ کاتێکدا ئەوان هه‌ست ناکه‌ن ﴿أَلَا أَلْهَىٰ قَوْمٍ بَعْضُهُمْ بَعْضًا عَزَافًا﴾ دۆست و خۆشه‌وێسته‌کان له‌ ڕۆژهدا دۆژمنی به‌ کترن ﴿إِلَّا السَّاعَاتِ﴾ جگه‌ له‌ بارێز کاران وله‌ خوا ترسان نه‌ بێت ﴿يَعْبَادُوا لِحُفَافٍ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ﴾ (پێیان ده‌وتریت) ئە‌ی به‌نده‌کانم نه‌مه‌ ڕو هیچ مه‌ترمه‌ کتان له‌ سه‌رنی به‌ ﴿وَلَا أَنشُرَ غَرْبًا﴾ خه‌فه‌ تیش ناخۆن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ ئە‌وانه‌ی باوه‌ریان به‌ ئایه‌ته‌ کانی ئیمه‌ هیناوه‌ ﴿وَكَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ و هه‌میشه‌ گه‌ردن که‌چ بوون ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ (له‌ ڕۆژهدا پێیان ده‌لێن) به‌چه‌ به‌ هه‌شته‌وه‌ ﴿أَنشُرَ وَأَرْزُجُكُمْ﴾ ئیوه‌ و هاوسه‌ره‌ کانتان ﴿تُخْبَرُونَ﴾ (ڕێز ده‌ گه‌ڕێن و) دل خۆش ده‌ کڕێن ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ﴾ به‌ سه‌ینی و به‌ رداخی ئالتونی (خواردن و خواردنه‌وه‌) ده‌ گه‌ڕێن به‌ سه‌ریاندا ﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهُوهُ الْإِنْسُ﴾ وە له‌ به‌ هه‌شته‌دا هه‌یه‌ ئە‌وه‌ی دل خه‌زی لی بکات ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ و چاو له‌ زه‌وت له‌ پێینی بیات ﴿وَأَنشُرَ فِيهَا خِلْدُونَ﴾ وە ئیوه‌ به‌ هه‌تا هه‌تایی ده‌میته‌وه‌ تیایدا ﴿وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا﴾ ئە‌وه‌ ئە‌و به‌ هه‌شته‌یه‌ که‌ بۆ ئیوه‌ ماوه‌ نه‌وه‌ (پێتان دراوه‌) ﴿بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌ هۆی ئە‌و کرده‌ وانه‌وه‌ی که‌ ده‌تانکرد ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ﴾ بۆ ئیوه‌ هه‌یه‌ تێیدا میوه‌ هاتی زوهر ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ که‌ لێیان ده‌خۆن

﴿إِنَّ الْمُجْرِمِينَ﴾ به‌راستی تاوانباران ﴿فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له‌سزای دوزخ‌خدا به‌هه‌میشه‌یی ده‌مینه‌وه ﴿لَا يُفَرِّقُهُمْ﴾ سزایان له‌سهر سووک ناکرنت ﴿وَهُمْ فِيهِ مُبْسَوُونَ﴾ وه‌ئوان له‌ناو‌ئهو سزایه‌داین‌ئومیدن ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌هیج سته‌مینکمان‌لی نه‌کر دوون ﴿وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾ به‌لکو ههر خویان سته‌مکار بوون ﴿وَنَادُوا بِمَلِكٍ﴾ وه‌هاوار ده‌کمن‌ئهی مالیک (سهر به‌رشتیاری دوزخ) ﴿لِيَقْضِيَ عَلَيْهِمْ تَارِكًا﴾ با به‌روه‌ردگارت بمان مرینیت (تارزگارین) ﴿قَالَ إِنَّكُمْ مَعَكُونُ﴾ (ئهویش پاش ماوه‌یه‌کی زور وه‌لامیان ده‌داته‌وه) ده‌لنت : بینگومان ئیوه‌ده‌مینه‌وه‌تیابدا ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ﴾ سوئند به‌خوا به‌راستی (نابینی) هه‌تصان بۆ هیتاون ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ يَخْتَفُونَ﴾ به‌لام زور به‌تان‌راستیان بیتاخوشه ﴿أَتَأْتِرُمُوا آتِرًا﴾ به‌لکو ئه‌وانه بۆ پیلان و فیلان (له‌پیغه‌مبه‌ر ﷺ) لیبران ﴿فَإِنَّا مُرْمُونَ﴾ بۆیه به‌راستی ئیمه‌ش (بۆ توله‌لی سه‌ندان) لیبراین ﴿أَتَمْحَسِبُونَ أَنَّ لَاسْمَعَ يُبْرَهُرُ وَنَحْنُ نُهْمُ﴾ ناخو وا ده‌زانن ئیمه‌ نه‌یی و چه‌کانیان نابییستین ﴿بَلَى﴾ به‌لی ده‌بیستین ﴿وَرَبُّكَ لَذِي بُعْثَ كُحُونُ﴾ فرشته‌کانیشمان که‌له‌لایانن و ناماده‌ی (ئهو پیلان و فیلانه‌یان) ده‌نوسن ﴿قَالَ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ﴾ بلی ئه‌گه‌ر به‌روه‌ردگار کوری بیوابه ﴿فَأَنَّا أُولُ الْأَعْيُنِ﴾ ئه‌وه‌من به‌که‌مین که‌س بووم ده‌مبه‌رست ﴿سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پاك و بینگه‌ردی بۆ به‌روه‌ردگاری ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿رَبِّ الْعَرْشِ﴾ و به‌روه‌ردگاری عهرش ﴿عَمَّا يُصِفُونَ﴾ له‌و (قه‌نار یکانه‌ی که‌ئهوئان بۆ خوای هه‌لده‌به‌ستن ﴿فَلَذَرَهُمْ حُمُودًا لِّمَنبُوتِ﴾ جالینان گهری با سه‌ر گهرمی پر و پوچی بن و گالشه‌بکه‌ن ﴿حَتَّى يَلْتَمُوا يَوْمَهُمُ﴾ هه‌تا ده‌گه‌ن به‌روزی خویان ﴿الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ که‌به‌لینیان بن‌دراوه ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ﴾ وه‌ئهو (خوابه) زاتیکه به‌رستراوه له‌ناسماندا ﴿وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ﴾ وه‌به‌رستراوه له‌زه‌وبدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ وه‌ته‌نها نه‌ویش کار دروستی زاتابه ﴿وَنَبِّئَكَ الَّذِي لَكَ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌پاك و به‌فه‌رو گه‌وره‌یه‌ئهو و خوابه‌ی که‌خواه‌نی ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌﴿وَمَا يَنْبَغُهَا﴾ وه‌ههرچی له‌نیوانیاندا به‌﴿وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ وه‌زاتینی (هاتنی) رۆزی دواپی ته‌نها لای ئه‌وه ﴿وَالَّذِينَ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌ههر بۆ لای ئهو ده‌گه‌رنه‌وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفْعَةَ﴾ وه‌ئهوئهی بیتجگه له‌خوا ده‌به‌رستترین (وهاواریان‌لی ده‌کرنت) ناوانن نکا بکه‌ن ﴿إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ﴾ مه‌گه‌ر که‌سانیک شایه‌تبیان به‌هه‌ق دابن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه‌هه‌قیان زانیوه و ناگاداری بوون ﴿وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر پرسایاریان‌لی بکه‌یت کی دروستی کردوون ﴿لَقَوْلِ اللَّهِ﴾ بینگومان ده‌لین خوا ﴿فَأَنَّى يَذْكُرُونَ﴾ ده‌ی چۆن ئه‌وان له‌هه‌ق وراستی لاده‌دن ﴿وَقِيلَ لِلرَّبِّ﴾ وه‌(پیغه‌مبه‌ر ﷺ) شکاتی کردو) ووتی ئهی به‌روه‌ردگار ﴿إِن هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی ئه‌وانه گهلینک باوه‌ر ناھیتن ﴿فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ﴾ (خوای گه‌وره‌فه‌رمووی: ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) توش وازیان‌لی به‌یتنه و گوینان بن مه‌ده ﴿وَقُلْ سَلِّمُوا﴾ وینان بلی (سه‌لام) ﴿فَسَتُوفِي بِعَاقِبَتِهِمْ﴾ له‌مه‌و پاش ده‌زانن (چی یان به‌سه‌ردیت) ﴿

سوره‌ی ﴿الدَّخَانِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حما، میم) ده‌خوینرته‌وه خوازانا‌تره به‌واتاکه‌یی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿وَالْحَسْبُ الْغُيْبُ﴾ سویند به‌م قورئانه پروون که‌ره‌وده‌یه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُنْزَلٍ﴾ به‌راستی ئیمه‌ثم قورئانه‌مان له شه‌وینکی پیرۆزدا نارده‌وته خواره وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ﴾ بینگومان ئیمه‌ترسینتره‌یه ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ﴾ له‌و (شه‌وه پیرۆزه) دا‌هه‌موو کار و باریکی شی‌او له یه‌ك جیاده‌کرینه‌وه ﴿أَمَّا مَنْ عِنْدَنَا﴾ فدرمانتیکه له‌لایه‌ن ئیمه‌وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌په‌غه‌مه‌هران ده‌نیرین ﴿وَرَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ که‌ره‌حمه‌تیکه له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگاره‌وه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ السَّمِيعُ الْغَلِيظُ﴾ بینگومان هه‌ر خوا‌بیسهری زانی‌یه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ په‌روه‌ردگاری ئاسما‌نه‌کان و زه‌وی وه هه‌رچی له‌نیوانیا‌ندابه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ نه‌گه‌رنیوه ئیمان‌داری راسته‌قینه‌ن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَهْلُهَا﴾ هیچ په‌رستراوینکی به‌هه‌ق و راست نی‌یه جگه‌له‌خوا ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ (خوا) ده‌ژین‌ی و ده‌میرینی ﴿رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ په‌روه‌ردگاری ئیوه و په‌روه‌ردگاری با‌و و با‌پیره پیتشه‌کاتانه ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ﴾ به‌لام نه‌وان له‌دوو دلی و گوماندا‌گه‌مه و گالته‌ده‌که‌ن ﴿فَأَرْسَلْنَا﴾ جا‌چا‌وه‌روان به‌﴿يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُبِينٍ﴾ پروژی که‌ ئاسمان دو‌که‌لینکی ئاشکرای لی‌په‌یدا ده‌بی ﴿يَغْشَى النَّاسَ﴾ هه‌موو ناده‌می داده‌ه‌گری ﴿هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و (ده‌لین) نه‌مه به‌لایه‌کی سه‌خته ﴿رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ﴾ له‌ی په‌روه‌ردگارمان نه‌م سزایه‌مان له‌سه‌ر لایه ﴿إِنَّا نَتُومِنُكَ﴾ به‌راستی ئیمه‌با‌وه‌ردارین ﴿أَنِّي لَأَمُّ الْكِرْكِيِّ﴾ چۆن ته‌م‌نی خواره‌به‌ن و ئاموژگاری وه‌رده‌گرن ﴿وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ﴾ که‌ به‌راستی پی‌غه‌مه‌ریکی پروون و ئاشکرایان بۆ هاتووه ﴿لَهُمْ نَارُ أَعْنَدَ﴾ له‌پاشان گو‌تیا‌ن پی‌نه‌داو ﴿وَقَالُوا مَعَهُ مَجْجُونٌ﴾ وه‌وونیا‌ن: فیرکراوینکی شیته ﴿إِنَّا كَايِلُونَ الْعَذَابَ قَلِيلًا﴾ بینگومان بۆ ما‌وه‌یه‌کی که‌م نه‌م به‌لایه‌لا ده‌به‌ین ﴿إِنَّا كَايِلُونَ﴾ بینگومان ئیوه ده‌گه‌رنه‌وه (بۆ پی‌پا‌وه‌ری) ﴿يَوْمَ يُطْغَى الْفُجْجَةُ الْكُبْرَى﴾ پروژیک دیت په‌لامارینکی به‌هیز و هه‌ره گه‌وره‌یا‌ن بۆ ده‌به‌ین ﴿إِنَّا مُنْقِضُونَ﴾ به‌راستی ئیمه‌تۆ له‌ده‌سه‌نین (له‌کافرا‌ن له‌جه‌نگی به‌ردا) ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌پیش نه‌مان گه‌لی فیرعه‌ونمان تاقی کرده‌وه ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ﴾ وپی‌غه‌مه‌ریکی به‌ری‌زیان بۆ هات ﴿أَنْ أَدْعُوا إِلَىٰ عِبَادَتِ اللَّهِ﴾ (پینی ووتن) که‌ به‌نده‌کانی خوا (به‌نوئیسرائیل) به‌من بسپرن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ چونکه به‌راستی من پی‌غه‌مه‌ریکی نه‌مین ویا‌وه‌ر پیکراوم بۆ ناو ئیوه ﴿

﴿وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ﴾ و ده خوتان به بهر زو گه و ره معزائن له بهر امیهر خوادا ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَشَدِيدٌ مُبِينٌ﴾
 ینگومان من به لگه و نیشانه به کی ناشکرام بق هیتاون ﴿وَأَنِّي عَذْتُ رَبِّيَ وَنَبِيَّ﴾ و ده ینگومان من
 به ناده گرم به بهر و رد گاری خوم و بهر و رد گاری ئیوه له وهی ﴿أَنْ تَرْجُمُون﴾ که ئیوه بهر دبار انم بکه ن
 ﴿وَأَنْ تَرْجُمُون﴾ و ده ته گهر باوهرم پیناهیتن نه وه و ازم لن بهیتن (و خرا بهم ده باره مه که ن)
 ﴿وَلَقَدْ عَازِلَهُ﴾ جا هاواری له بهر و رد گاری کرد (ووتی) ﴿أَنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ﴾ بهر راستی نه مانه
 گه لیکسی تاوانبارن ﴿وَلَقَدْ رَمَيْنَايَ لَيْلًا﴾ نه وسا (پینی ووترا) به نده کانم به شسه و به ره ﴿وَلَقَدْ مَتَعْنَاكَ﴾
 چونکه بهر راستی (فیرعه ون و کومه له که ی) دوانان ده که و ون ﴿وَلَقَدْ أَتٰكَ الْبَحْرُ يَهْوًا﴾ و ده دریا که (دهریای
 سوور) به تاراسی و ناوه لا به جی بهیتله ﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا نُفُورًا﴾ ینگومان نه وانه سهر بازانیکی خنکیترا و
 ده بن (تیندا) ﴿كَتَرَكْنَا﴾ چه نده هایان به جی هیتشت ﴿مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ له باخات و کانیاو ﴿وَلَقَدْ رَمَيْنَاكَ﴾
 و زریح و مقام کریو و کشو کال و جی و مه ئوای چاک و خوش ﴿وَلَقَدْ كَانُوا فِيهَا فَكِهِينَ﴾ و ده ناز
 و نیممه تی زور که نه وان نیایدا ده زیان و پایان ده بوارد ﴿كَذٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ ههر بهم جو ره
 نه و (خوشی به) مان دا به گه لیکسی تر ﴿فَمَا يَكُنْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ جانه ناسمان و نه زهوی نه گریان
 یزبان ﴿وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ﴾ و موله تیشیان پی نه در ا ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا بَنِي إِسْرٰءِيلَ﴾ سویتند به خوا بهر راستی
 نه وهی ئیسرا ئیلیمان پرگار کرد ﴿مِنْ الْعَذَابِ الْأَثِيمِ﴾ له سزای پسوا که ر ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له فیرعه ون
 ﴿إِنَّهُ كَانَ قَاتِلًا مِّنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ ینگومان فیرعه ون خویه زل زانیکی له سنوور ده رجوو بوو ﴿وَلَقَدْ
 أَخْرَجْنَاهُ﴾ سویتند به خوا بهر راستی نه وهی ئیسرا ئیلیمان هه لیژارد ﴿عَلَىٰ عِلْقَتَيْنِ الْكَافِرِينَ﴾ به سهر خه لکی
 (سهرده می خویان) دا به پنی ی زانیاری (خومان) ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَاهُم بِمِنْ الْأَنْبِيَاءِ﴾ و ده موعجیزه و به لگه ی
 زورمان پشدان ﴿فَمَا بِهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ﴾ که بق نایک کرده وهی روون و ناشکرا بهس بیت ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ﴾
 بهر راستی نانه وانه ﴿يَقُولُونَ﴾ ده لئین ﴿إِنْ مِنْ إِلَّا مَوْثِقَتَا الْأُولَىٰ﴾ ههر بویه به کهم جار ده مرین ﴿وَمَا نَحْنُ
 بِمُنتَصِرِينَ﴾ ئیتر زیندوو ناکرینه وه ﴿وَلَقَدْ أَوْفَيْنَاهُمَا﴾ دهی باوو باهیر انمان (زیندوو بکه نه وه) بیان
 هیتنه وه (بق دنیا) ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده که ن ﴿أَفَلَمْ نَخْلُقْ﴾ نایا نه وانه چاکترن
 ﴿أَفَلَمْ نَرْسُخْ﴾ یان گه لی توبیه ع (ی پادشایی به من) ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نه وانه ی له پیشیانه وه بوون
 ﴿أَفَلَمْ نَكْنِزْ﴾ هه موویانمان له ناو برد ﴿وَلَقَدْ كُنَّا أَكْثَرُ عِمَامَةٍ﴾ چونکه ینگومان گشتیان تاوانبار بوون
 ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ﴾ و ده درو ستمان نه کرد و وه ناسمانه کان و زهوی ﴿وَمَا يَبِينُهُمَا﴾ نه وهی له
 نیوانیاندایه (آجین) به بیهوده و گالته ﴿وَمَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بَاطِلًا﴾ ههر دوو کیانمان به دی نه هیتاوه به هه ق
 و راستی نه بیت ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازائن

﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ بېگومان پروری جیا کر دنه وه (ی حق و به تال) ﴿مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتی دیاری
 کر اویسی هموویانه ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ قُوَّةٌ شَيْئًا﴾ پرورنکه هیچ دوستی ناتوانی که مترین سوود
 بگه به ننی به دوستی خوی ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وه یارمه تیش نادرین ﴿إِلَّا مَنْ رَجَعَهُ اللَّهُ﴾ مه گهر
 که سنی خوا ره حمی بن بکات ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی تهنها خوا زالی بالادهستی مېهره بانه
 ﴿إِنَّ شَجَرَتَ الزُّرُّومِ﴾ بېگومان دره خنی ره قه موت ﴿طَلْعَامٌ إِلَّا لَيْمٌ﴾ خوراکي که سانی تاوانباره
 (کافره) ﴿كَالْمُهْلِ﴾ وه کو خلتی پرورن زه پتورون ﴿يَغْلِي فِي الْبُطُونِ﴾ له ناو سکه کانداده کولیت ﴿كَغَلَى الْحَمِيمِ﴾
 هه وه کو کولانی ناوی زور گهرم ﴿حُدُودُهُمْ قَاعٌ مِلْحٌ﴾ (نه و کافره) بېگرن و
 به توندی رای کیشن ﴿إِلَى سَوَاءٍ الْحَرِيمِ﴾ تا (ده به نه) ناوه راستی دوزخ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ﴾
 پاشان بپرورن به سهر سهریدا ﴿مِنْ عَذَابِ الْحَرِيمِ﴾ هه نندی له ناگر و ناوی زور گهرم ﴿ذُقْ﴾
 (بنی دو و تریت) بېجیزه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ (به گالنه بېکر دینکه وه بنی ده و تریت) چونکه
 به راستی تو به ده سولات و به پرورن یوویت (له دنیا دا) ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا كَلِمٌ بِهِ تَعْتَرُونَ﴾ بېگومان نه مه
 نه و سزایه به که نیه گومانان لینی هه بوو ﴿إِنَّ الْمَشْهُورَ فِي مَقَاهِ أُمَمٍ﴾ به راستی پاریز کاران
 وله خوا ترسان له شوتنیکي بیهویی و نارام دان ﴿فِي جَحَنِّ وَعُيُونٍ﴾ له ناو باخات و نزیک کانیاودان
 ﴿يَتَلَسَّوْنَ مِنْ سُجُودٍ مُسْتَمِرٍّ﴾ له ناو ریشمی ناسک و نه ستور ده بوشن ﴿مُتَّقِينَ﴾
 پر به پروری به کتری داده نیشن ﴿كَذَلِكَ وَرَوَّجْتَهُمْ بَعْضُ بَعْضٍ﴾ هه روه ها کیزانی چاو گه وره و جوان
 ده کهینه هاو سهریان ﴿يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فِتْنَةٍ﴾ له و به هه شته دا هه مو و جزره مېوه به ک داوا ده کهن
 ﴿وَأَمِينٍ﴾ به تاسو و ده بی و بیهویی ﴿لَا يَدْعُونَ فِيهَا الْمَوْتَ﴾ له به هه شته دا هه رگیز مردن
 ناچهرن ﴿إِلَّا الْمَوْتَ الْأَوَّلَ﴾ جگه له مردنی به کهم جار (که له دنیا دا بوو) ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ عَذَابَ الْحَرِيمِ﴾
 وه (خوا) له سزای دوزخ پاراستونی ﴿فَضَلَّ عَنْ رَيْبِكَ﴾ نه مه به خسته له لایه ن پرورده گارته وه
 ﴿وَلَا هُوَ الْغَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ نا نه وه به سهر که موتی زور گه وره ﴿وَلَا تَبْتَغُونَ يُلَاقِيكَ﴾ جا به راستی
 نه م قورنه مان له سهر زمانی تو ناسان کردوه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ نه وه ی بیرکه نه وه ﴿فَأَنْقَضَ بِهِنَّ أَمْرَهُنَّ﴾
 نیر تو چاوهر وان به، بېگومان نه وانیش چاواپوانن ﴿﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده‌خوترتیه‌وه خوا زاناتره به‌واتاکه‌ی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌نای
سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ هینانه خواره‌وی نهم قورئانه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن
خوای بالاده‌ستی کاردرسته‌وه‌یه ﴿إِنَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بینگومان له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا
﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ چه‌نده‌ها به‌لگه‌هه‌یه بۆ باوه‌رداران ﴿وَفِي خَلْقِكَ﴾ وه‌له‌دروست کردنی خوتنان دا
﴿وَمَا يَشَاءُ مِنْ دَابَّةٍ﴾ وه‌نه‌و گیان له‌به‌رانه‌ی بلاوده‌بنه‌وه ﴿عَلَيْكَ الْقَوْمُ يُوقُونَ﴾ چند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانی
باوه‌ری بته‌ویان هه‌یه ﴿وَإِخْتِلَافِ أَلْوَانِ الثَّيَابِ﴾ وه‌له‌جیاوازی شه‌و و روژدا ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رِزْقٍ﴾
وه‌له‌و بارانه‌ی که‌خوا له‌ناسمانه‌وه ده‌یاریتیت (که‌هزی رزق و روژی یه) ﴿عَلَيْهَا الْأَرْضُ يَغْدُوهَا﴾ که
به‌هزیه‌وه زه‌وی زیندوده‌کاته‌وه (وده‌بو و ژیتیه‌وه) ﴿وَتَقْرِيفِ الرَّيْحِ﴾ وه‌له‌گورانی بایه‌کاندا ﴿عَلَيْكَ الْقَوْمُ
يَعْقِلُونَ﴾ چند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانی که‌تی ده‌گهن ﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ﴾ ناهمانه به‌لگه‌کانی خوان
﴿تَنَزَّلُهَا عَلَيْكَ الْوَحْيُ﴾ ده‌یخورتیه‌وه بۆت به‌راستی و دروستی ﴿فَبِأَيِّ حِينٍ﴾ جابه‌چی قه‌و گوفارنتک
﴿بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ﴾ دواي خواو به‌لگه‌کانی باوه‌ر ده‌هین ﴿وَيَقُلْ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ﴾ سزاو له‌ناو‌چوون
بۆ هه‌موو دروژنکی گونا‌هبار ﴿يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ﴾ که‌به‌لگه‌کانی خوا ده‌یستیت ﴿تُحْيِي عَلَيْهِ﴾
و بۆی ده‌خوترتیه‌وه ﴿ثُمَّ يُفْصِرُ مُنْكَرًا﴾ له‌پاشمان (له‌سه‌ر کافری) به‌رده‌وامه‌چونکه‌خوبه‌زل زانه
﴿كَانَ لَوْ شِئْنَا﴾ له‌نی هه‌ر نه‌ی ییستوه ﴿فَنُفِثَ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ ده‌ی مژده‌ی بێ بده به‌سزایه‌کی سه‌خت
﴿وَإِذَا تَوَلَّى مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا﴾ وه‌هه‌رکانی شتیک له‌به‌لگه‌کانمان ناگادار بیت ﴿أَلْقَاهَا لَهْرًا﴾ به‌گالته‌ی
ده‌گری ﴿أَوَلَيْكَ لَهْرٌ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ نه‌وانه‌سزای ریسواکه‌ریان بۆ هه‌یه ﴿مِنْ وَرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ له‌پیشیانوه
ناگری دۆزه‌خه ﴿وَلَا يَخْفَى عَنْهُمْ﴾ هه‌یج سوو‌دینکیان بێ ناگه‌به‌نی ﴿مَا كَسَبُوا شَيْئًا﴾ شه‌وه‌ی له‌(دو‌نیا) دا
کر دوویانه ﴿وَلَا مَا أَفْعَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أُولَئِكَ﴾ وه‌نه‌و پشتیوانانه‌ی جگه‌له‌خوا هه‌لیان بزاردون (سوودی
نی یه) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه‌سزایه‌کی زورگه‌وره‌یان بۆ هه‌یه ﴿هَٰذَا هُدًى﴾ نهم قورئانه‌هزی
پینموونی به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی بێ باوه‌رن به‌ثایه‌ت و به‌لگه‌کانی په‌روه‌ردگاریان
﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾ بۆ نه‌وانه‌هه‌یه سزایه‌کی پر نازاری سه‌خت ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْخَيْرَ﴾ خوا
شه‌و زاته‌یه ده‌ریای بۆ رام هیناون ﴿لِيُخْرِجَ الْفَلَاحَ فِيهِ بِأَمْرِ﴾ تا به‌فرمانی خوا که‌شتی تبايدا بگه‌ری
﴿وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه‌تا له‌هه‌ندیک به‌خششی خوا به‌هرمه‌ند بین ﴿وَلِتُكْمَلُوا تَكْوِينًا﴾ وه‌بۆ شه‌وه‌ی
سوپاسی خوا بکه‌ن ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مِّنَ السَّمَوَاتِ وَمِنَ الْأَرْضِ﴾ وه‌شه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دا
هه‌یه بۆ تبه‌و ژیربار کر دووه (وخستویه‌تبه‌خزمه‌تانه‌وه) ﴿جَعَلْنَاهُ﴾ هه‌مووی له‌لایه‌ن خواوه‌یه
﴿إِنَّا فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بینگومان له‌و شتانه‌دا چند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانیک بیر
بکه‌نه‌وه ﴿

﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بلی بهو که سانه‌ی پروایان هیناوه ﴿يَغْفِرُ وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ﴾ چاو پو‌شی بکه‌ن
 لهو که سانه‌ی هیوایان به پاداشت و سزای خوانید ﴿لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی پاداشتی
 خه‌لکانی بداته‌وه به‌گویره‌ی نه‌وه‌ی کردوویانه ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ﴾ هه‌ر که‌سی چاکه‌ی کرد
 شه وه (قازانجه‌که‌ی) بۆ خویه‌تی ﴿وَمَنْ أَسَءَ فَلْعَبًا﴾ وه هه‌ر که‌سی خرابه‌ی کرد شه‌وه (زیانه‌که‌ی)
 بۆ خویه‌تی ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ ثُمَّ جَعَلْتَهُ﴾ له‌پاشان بۆلای به‌روه‌رد گارتان ده‌گردنینه‌وه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا
 نُوحًا إِسْرَءِيلَ﴾ سویند به‌خوا بینگومان به‌نه‌وه‌ی ئیسرا ئیلمان به‌خششی ﴿الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّصُوَّةَ﴾ به‌یام
 و حوکمرانی و پیغمبه‌رایه‌تی ﴿وَرَزَقْنَاهُ مِنْ طِينَتٍ﴾ وه رۆزیمان دان له‌شته‌جه‌لال و پا‌که‌کان
 ﴿وَقَضَّيْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وه ریزمان دان به‌سه‌ر جهانیاندا ﴿وَنَزَّلْنَاهُمْ بِمِثْقَالِ الْحَبِّ﴾ وه به‌لگه
 روه‌نه‌کامان پیدان له‌باره‌ی شه‌ریعه‌ته‌وه ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ جا جی‌او‌از نه‌بوون
 له‌نیو خویاندا دوا‌ی نه‌وه‌ی زانستیان بۆ هات ﴿وَعَمَّا يَتْلَوْنَ﴾ له‌به‌ر دوزمنایه‌تی و جه‌ساده‌تی نیوان
 خویان ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِرُؤْفَتِهِ﴾ بینگومان به‌روه‌رد گارت له‌رۆزی هه‌ستانه‌وه‌دا له‌نیوانیاندا
 داده‌وه‌ی ده‌کات ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌و شتانه‌ی جی‌او‌ازیان تیدا ده‌کرد ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى
 شَرِّ عَمْرٍ﴾ له‌پاشان تومان خسته‌سه‌ر شه‌ریعه‌تیک ﴿فَمِنَ الْأَمْرِ﴾ له‌باره‌ی نایینه‌وه ﴿فَأَتَّيَعَهَا﴾ توش
 شونی بکه‌وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وه شوین هم‌او‌ا‌اره‌زووی نه‌وانه‌مه‌که‌وه که نازان
 ﴿إِنَّهُمْ لَنْ يَحْكُمُوا عَنكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ بینگومان نه‌وانه له‌لایه‌ن خواوه هیچ سوودیکت بپ‌نا‌گه‌به‌ن
 ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَيُضِلُّهُمُ أَهْوَاءُ بَعْضُهُمْ﴾ وه به‌راستی ستم کاران هه‌ندیکیان دوست و پشتیوانی هه‌ندیکیان
 ﴿وَاللَّهُ وَثِقُ الْمُنَافِقِينَ﴾ وه‌خوا دوست و پشتیوانی پاریز کاران وله‌خواتر سانه ﴿هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ﴾ نه‌م
 قورئانه‌بینایه و هزی چاو‌رشی به‌بۆ مه‌ردومان ﴿وَهَدَىٰ رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُوقُونَ﴾ وه ریتموونی و میهره‌بانیه
 بۆ گه‌لنک که‌با‌وه‌ری به‌هویان هدیّه ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أَخْرَجُوا السَّيِّئَاتِ﴾ نایا نه‌وانه‌ی که خرابه‌کانیان
 کردوه و ا‌گومان ده‌بن ﴿أَنْ جَعَلَهُمُ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نیمه نه‌وانه وه‌کو که‌سانیک داده‌نین
 که‌پروایان هیناوه و چاکه‌کانیان کردوه ﴿سَوَاءٌ نَحْنُ لَهُمْ وَمَا نُهُمْ﴾ وه کویه‌ک بیت ربابیان و مردنیان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نای چه‌ند خراب داده‌وه‌ی ده‌که‌ن ﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُحْكُمُوا بَيْنَ النَّاسِ﴾ وه‌خوا ئاسما‌نه‌کان و زه‌وی به‌هه‌ق و راستی دروست کردوه ﴿وَلِيَجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ﴾ بۆ نه‌وه‌ی
 هه‌موو که‌سیک پاداشت بدرینه‌وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به‌گویره‌ی نه‌و کار و کرده‌وانه‌ی که کردوویه‌تی
 ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه نه‌وان هیچ سته‌میان لی‌نا‌کریت

﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ ناخو بینو ته ﴿مَنْ لَمْ يَحْزَنْهُهُ هُوَ﴾ نه و کسه‌ی هه‌واو ناره‌زووی خوی کردونه به‌رسترای
 خوی ﴿وَأَنصَبَ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ﴾ خواش به‌زانی گومرای کرد ﴿وَنَحَرَّ عَلَى سَعْدٍ رَاقِبٍ﴾ وه مؤری ناوه به‌سمر
 گوی و دلیدا ﴿وَجَعَلَ عَلَى بَصِيرَةٍ عَشْرَةً﴾ وه به‌رده‌ی داوه به‌سمر چاویدا ﴿فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده‌ی جگه
 له خوا کئی ریشمونیی ده‌کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بؤچی بیر ناکه‌نه‌وه ﴿وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ﴾ وه ووتیان
 هیچ نیه ﴿إِلَّا حَيَاتِنَا الدُّنْيَا﴾ جگه له‌ژیانی دنیامان ﴿ثُمَّ نُوَفِّيهِ﴾ وه ده‌مرین و ده‌ژین ﴿وَمَا نَهَيْكُمَا إِلَّا أَنْ نَقُولَ﴾
 وه جگه له‌پروژگار هیچ شتی نیمه له‌ناو ناپات ﴿وَمَا لَكُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ وه نه‌وانه به‌و قسانه هیچ زانیاریان
 نی به ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ نه‌نیا گومان ده‌به‌ن ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَا كُنَّا لَا نَعْلَمُ﴾ وه کاتیک بخوینرته‌وه به‌سهریاند
 ﴿إِنَّا إِنَّمَا يَنْشِئُ﴾ به‌لگه پرونده‌کانمان ﴿مَا كَانَ حُجَّتُكَ﴾ هیچ به‌لگه به‌کیان نیه ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبِعُوا بَنَاتِنَا﴾ جگه
 نه‌وه که ده‌لین باو و باپیر اتمان زیند و ویکه نه‌وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر ئیوه راست ده‌که‌ن ﴿قَالَ اللَّهُ﴾
 بَحْجِیْکُمْ ﴿بَلَى﴾ خوا زیند و وتان ده‌کاته‌وه ﴿ثُمَّ يُبْعِثُکُمْ﴾ له‌پاشان ده‌تان مرتینت ﴿ثُمَّ يَجْمَعُکُمْ﴾ پاشان
 کوتان ده‌کاته‌وه ﴿إِلَى يَوْمٍ لَّفِیمٍ﴾ له‌پروزی دوایدا ﴿لَا تَبْصِرُ﴾ هیچ گومانی تیدا نیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا﴾
 یَعْلَمُونَ ﴿بِهَلاَمٍ زُورٍ به‌ی مهر دو و مان نازان ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه بؤ خوا به‌مولکدارتی
 ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَلَوْ تَوَدَّ السَّاعَةُ﴾ نه‌و پروزی قیامت هه‌لده‌ستی ﴿یَوْمَ یَحْشُرُ الْمُتَبِیُّونَ﴾ له‌و
 پروژده‌ا به‌تال خواجه‌کان خه‌سارومه‌ندن ﴿وَنَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثٍ﴾ هه‌موو گه‌لی ده‌بینی کز مه‌ل کز مه‌ل
 که‌وتوون به‌سهر نه‌ژنودا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ﴾ هه‌موو گه‌لی ﴿تَدْعُ إِلَى كِبَرٍ﴾ بانگ ده‌کری بؤلای به‌پراوه‌که‌ی
 ﴿أَلَوْ تَفْخَرُونَ﴾ نه‌مرفو سزاو پاداشت ده‌درینه‌وه ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ به‌گویره‌ی نه‌و کرده‌وانه‌ی که ده‌تانکرد
 ﴿هَذَا كَذِبٌ﴾ نه‌مه به‌پراوه‌که‌مانه ﴿يَبْطِئُ عَلَيْكَ الْيَقِينُ﴾ به‌پراستی له‌سهرتان ده‌دوی ﴿إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ﴾
 به‌پراستی نیمه‌وه‌ک خوی نویسیو مانه‌ته‌وه (وینهمان گرتووه) ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه‌ی که ئیوه ده‌تانکرد ﴿وَمَا﴾
 ﴿وَمَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا نه‌وانه‌ی پروایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وکرده‌وه چاکه‌کانیان نه‌نجامداوه
 ﴿فَبَدَّلَ لَهُمْ رَحْمَتُنَا سَخِرَاءَ﴾ نه‌وه به‌روهر دگاریان ده‌یانخانه‌ناو میهره‌بانی خویه‌وه ﴿وَالَّذِينَ هُمْ أَقْرَبُ﴾
 ﴿الْمُؤْمِنِينَ﴾ نا نه‌وه به‌سهر که‌وتنی ناشکرا ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بی پروایوون ﴿أَفَلَمْ تَرَ﴾ که‌چی خو‌تان
 ﴿عَلَيْکُمْ﴾ (بینان ده‌لین) ناخو به‌لگه‌کائی نیمه‌تان به‌سهر دانه‌ده‌خوینرته‌وه ﴿فَأَسْكَنْتُمْهُ﴾ که‌چی خو‌تان
 به‌گه‌وره‌ده‌زانی ﴿وَكُنْتُمْ وَمَا تُحَرِّمِينَ﴾ وه ئیوه گه‌لنکی تاوانبار سوون ﴿وَلَا أَقْبَلُ﴾ وه ههر کائی
 پروترایه ﴿إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بیگومان به‌لننی خوا راسه ﴿وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ وه پروزی دوی هیچ
 گومانی تیدا نیه ﴿فَأَنظِرْ مَا لَئِذَا السَّاعَةُ﴾ ده‌تان ووت نازانین پروزی دویی چی به ﴿إِنْ تَنْظُرُونَ إِلَّا ظَنًّا﴾ نیمه
 نه‌نیا گومان ده‌به‌ن ﴿وَمَا تَنْظُرُونَ إِلَّا ظَنًّا﴾ وه نیمه‌دلنیانین ﴿

﴿وَبَدَّاهُمْ﴾ و ده در ده که وحشت بزیان ﴿سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا﴾ نه و خرابانه‌ی که کردویانه ﴿وَجَاقَ بِهِمْ﴾ و ده و زیان ددها ﴿فَمَا كَانُوا يَسْتَهْزِئُونَ﴾ توله‌ی تله‌ی گالته‌یان پی ده کرد ﴿وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُم﴾ بینان ده و تری نه مرفو له بیر تان ده که ین ﴿كَمَا نَسِفْنَا لَكُمْ يَوْمَ كَذَا﴾ هدر چونی تیه نه م رفو تان له بیر چو بوو ﴿وَمَا تَذَكَّرُوا﴾ و ده جینگای مانده‌ی تیه دوزه‌خه ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نُصْرَةٍ﴾ و هیچ یار مدتی ده ریختن نی به ﴿ذَلِكُمْ يَذَّكَّرُ﴾ نه مه له بهر نه و به بنگومان تیه ﴿لَقَدْ قَرَأْتَ آلَاءَ اللَّهِ هَٰؤُلَاءِ﴾ به لکه کانی خواتان به گالته دانا بوو ﴿وَعَرَّضْكَ لِلْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ و ده زیانی دنیا فرسوی دان ﴿فَالْيَوْمَ لَا تَجْرُئُونَ عَلَيْهَا﴾ جا نه مرفو له و دوزه‌خه ده ر نا هیت رین ﴿وَلَا تَسْتَعْتُونَ﴾ و ده ریگه نادرین داوای لیبور دیش بکن ﴿فَلِلَّهِ الْخِصْدُ﴾ جا هه موو سوپاس و سنایش بقوای ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ﴾ بهر و درد گاری ناسمانه کان و زهوی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و بهر و درد گاری جیهانیان ﴿وَاللَّهُ الْكَرِيمُ﴾ و ده سه لات و گه و ده‌ی تنها بقو نه و ده ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له هه موو ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ و ده هر نه و زال و بالاده‌ست و دانا و کار سازه ﴿

سوره‌ی (الاحقاف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده خوینترینه و ده خوازاناتره به مانا که‌ی بوزاتیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌تای ﴿البقرة﴾ بکه ﴿تَنْزِيلِ الْكِتَابِ﴾ نه م قور ثانه هیترا و ته خواره و ده ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه‌ن خوای زالی بالاده‌ستی کار به جیهه ﴿مَا خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه کان و زهوی و نه و ده‌ی له نیوانیاندایه درو مستمان نه کرد و ده ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَقُّ﴾ مه گدر به هدق و راستی و بوز کاتینکی دیاری کرا و نه بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ که چی نه وانه‌ی بی با و در بوون ﴿عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ﴾ له و ده‌ی که پی‌ی تر مستیر ابوون پرو و ده رده گنبرن ﴿قُلْ أَوْعَدُكُمْ﴾ نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ بلیم بلین ﴿مَّا تَذَكَّرْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه و شتانه‌ی تیه ده بیانه‌رستن جگه له خوا ﴿أُرْوِي مَا خَلَقُوا مِنْ الْأَرْضِ﴾ پیشانم بدن له زه ویدا چیان دروست کرد و ده ﴿أَفَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان له (دروست کردنی) ناسمانه کاندایه شداریان کرد و ده ﴿أَتُؤْتِي بِكُتُبٍ﴾ ده‌ی بهر او نکم بقو بهیتن ﴿مَنْ قَبْلَ هَٰذَا﴾ له پیش نه م (قور ثانه هاتین) ﴿وَأَنْتُمْ وَمَنْ عَلَيْكُمْ﴾ یان زانیار به که له پیشروان به جی ماییت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گدر تیه راست گون ﴿وَمَنْ أُنْزِلُ﴾ کنی گومر اتره ﴿مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ﴾ له و که سه‌ی که هاوار له غه‌یری خوا بکات ﴿لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ﴾ که و ده لامی نادانه‌وه ﴿إِلَّا بِقَوْلِهِمْ﴾ تا رفو زی دواپی ﴿وَهُزَّ عَنْ دُجَاهَيْهِمْ﴾ و ده نه و (هاوار لیکر او) انه له هاواری نه و ان ﴿عَقِبُونَ﴾ پی ناگان ﴿

﴿وَلَا تُخْشَرُ الْكَافِرُونَ﴾ کاتیکیش خەلک کۆدە کرینه‌وه (له قیامەت) دا ﴿كَانُوا أَهْلَ أَهْلَةٍ﴾ بەر ستر اووه کان دەبنە دوژمنیان ﴿وَكَانُوا بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وه (بەر ستر اووه کان) بە بەر ستنه کهیان باوهر ناکەن ﴿قَالَ تَحْنُ عَلَيْهِمْ إِلَهَ الْإِنْسَانِ﴾ کاتیکیش ئایەتە روونه کانی ئیمەیان بەسەر دا بخوێترینه‌وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی بێ باوهر بوون دەلێن ﴿الْحَقُّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ بەو قورئانە ی بۆیان دیت ﴿هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ ئەمە جادوو یه کی ناشکرا و دیاره ﴿قُلْ إِنْ أَقْرَبْتُمْ﴾ (ئە ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئە گەر خۆم هەلەم بەستێ (خوا سزای بەتینم دەدات) ﴿فَلَا تَقْلُبُوهَا عَلَيَّ مِنْ أَمْرِ شَيْءٍ﴾ ئەو سا ئێو هەش لە بەرانبەر خوا دا بۆ من هیچتان لە دەست نایەت ﴿خَوَّاعْتُمْ﴾ خوا چاک دەزانێ ﴿بِمَا تُحْضِرُونَ فِيهَا﴾ بەو توانجانه‌ی ده‌یده‌ن له‌قورئان ﴿كُلُّ يَوْمٍ تَشْهَدُونَ﴾ ئەو خوابه‌ به‌سه‌ که شایه‌ت بێت ﴿بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ له‌ تێوان من و ئێوه‌ دا ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الرَّحِيمُ﴾ هەر ئەو له‌ لیور ده‌ی میهره‌بان ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاةٍ مُّرْسَلٍ﴾ بلی من یه‌ که‌م پیغه‌مبه‌ر نیم (نیو رابم) ﴿وَمَا أَدْرِي﴾ ناشزانم ﴿مَا أَفْعَلُ وَلَا أُبَدِّلُ﴾ چی به‌سەر من و ئێوه‌ش ده‌هێری ﴿إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا بِمُؤَيَّدَةٍ﴾ ته‌نها به‌ یه‌ر موی ئەوه‌ ده‌ که‌م که‌ وه‌ چی ده‌ کریت بۆم ﴿وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ وه‌ من ته‌نها تر سینه‌ر تکی ناشکرام و به‌س ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئە ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی پێم بلێن ﴿إِنْ كَانِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئە گەر (ئەم قورئانه‌) له‌ لایه‌ن خوا وه‌ یی ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ ئێوه‌ش باوهر تان پێ نه‌ هێنایێ ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وه‌ که‌ سیک له‌ نه‌ وه‌ ی ئیسرا ئیل شایه‌تی دایه‌ت ﴿عَلَىٰ مَثَلِهِ﴾ له‌ سه‌ر وێنه‌ی (ئەوه‌ی واله‌) قورئاندا هه‌یه‌ ﴿فَنَاسٍ وَاسْتَكْبَرُوا﴾ جا باوهر ی هێنایه‌ت، که‌ چی ئێوه‌ خۆتان به‌ گه‌وره‌ زانی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بێگومان خوا پرێتمو ونی گه‌لی سه‌ته‌مکاران ناکات ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانه‌ ی بێ باوهر ن ده‌لێن ﴿يَلْبَسُونَ أَهْلَ عَمَلٍ﴾ ده‌ر باره‌ ی ئەوانه‌ ی باوهر یان هێناوه‌ ﴿وَكَانَ خَيْرًا﴾ ئە گەر (ئیسلا م و باوهر هێتان) چاک بوایه‌ ﴿مَا سَبَقُوا إِلَيْهِ﴾ ئەوانه‌ پێش ئیمه‌ نه‌ ده‌ که‌ و من بۆ ئەو (باوهر هێتانه‌) ﴿وَإِذْ لَبَّيْتُمْ أَنبِيَاءَ﴾ چونکه‌ خۆیان به‌و (قورئانه‌) پرێتموون نه‌ بوون ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ جا دوایر ده‌لێن ﴿هَذَا أَفْكٌ مُّبِينٌ﴾ ئەمە ده‌س هه‌له‌ سیکێ کۆنه‌ ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ﴾ وه‌ له‌ پێش ئەم (قورئانه‌) دا ﴿كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ ئەو رانی مووسا پێشه‌وا و ره‌حمه‌ت بوو ﴿وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ﴾ ئەم قورئانه‌ش (کتیبه‌ کانی پێش خۆی) به‌ر است داده‌ نیه‌ت ﴿لِّبَشَارَةِ الْغَافِلِينَ﴾ که‌ به‌ر مانی عه‌ره‌ بی یه‌ ﴿لِّنُذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ناسته‌مکاران به‌ر سینی ﴿وَلِنُنْذِرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه‌ بۆ چاکه‌ کاران مژده‌ یی ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به‌ر استی ئەوانه‌ ی که‌ ده‌لێن به‌ر وه‌ر دگه‌رمان (الله‌) به‌ ﴿لَّمْ أَتَقَضُوا﴾ پاشان به‌ر ده‌وام بوون (له‌ سه‌ر باوهره‌ که‌ بیان) ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ئەوه‌ نه‌ تر سبان له‌ سه‌ره‌ و نه‌ خه‌فه‌ تیش ده‌خۆن ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئەوانه‌ هاوه‌ لانی به‌ هه‌شتن ﴿حَافِظِينَ فِيهَا﴾ به‌ هه‌میشه‌ یی تێدا ده‌ مێننه‌ وه‌ ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له‌ پاداشتی ئەو کرده‌ وانه‌ ی که‌ ده‌یان کرد (له‌ دونه‌ یادا) ﴿

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ﴾ و نه نیمه ناموزگاری ناده می مان کرد ﴿بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا﴾ به چاکه کردن له گه دل دایک و باو کی دا ﴿حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا﴾ دایکی به ناراحتی و نازاره وه هلی گرتووه ﴿وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا﴾ وه به نازار و ناراحتیش بوویده تی ﴿وَحَمَلَهُ وَفَصَلَّهُ لِنُحُوتٍ شَهْرًا﴾ ماوه‌ی دوو گیان بوون (ی دایک) پی یه وه و له شیر برینه وه‌ی سی مانگه ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ الْهُدُودَ﴾ تاده گاته تافی لاوی (پن گه یشتوی لاشدی و ژبری) ﴿وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً﴾ و ده گاته چل سالی ﴿فَلَرَّبَّ أُوْرَقِي﴾ ده لی نه‌ی پدرو و دگار پام بهینه ﴿أَن أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي﴾ تا شو کرانه بژیری نه و به ره و نیعمه تانه ت بکهم ﴿أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ﴾ که رشتوته به سدر من و دایک و باو کم دا ﴿وَأَن أَكْمَلَ صَلَاحَ طَرَفِي﴾ وه (پام بهینه) کرده وه‌ی چاک بکهم که تو پی رازی بیت ﴿وَأَصْلِحَ لِي فِي ذُرِّيَّتِي﴾ نه وه کانیشم چاک و صالح بکه ﴿إِنِّي نَسِيتُكَ﴾ بنگومان بولای تو گه پراومه نه وه ﴿وَالَّذِينَ مِنَ السُّبُلِينَ﴾ وه به راستی من له موسولسانی گهر دن که چم ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿تَقَبَّلَ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا﴾ که نیمه کرده وه چاکه کانیاں لی و ره ده گرین ﴿وَبَشَّاحُونَ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ وه چاو بوشی ده که یں له خراپه کانیاں ﴿فِي أَصْحَابِ لُحْمٍ﴾ له ریزی به هه شیان دان ﴿وَعَدَّ الْغِيْثَ الَّذِي﴾ نه مه نه و به لینه راسته به ﴿كَانُوا وَعْدُونَ﴾ که به لیتیاں پی در ابو و له دونیادا ﴿وَالَّذِي قَالَ لِلْوَدَّيْهِ﴾ نه و که سه ش که به باوک و دایکی بلیت ﴿أُولَئِكَ﴾ ثوف له دهس نیوه ﴿أَعَدَّ لِي أَن أُخْرَجَ﴾ ثایا هه ره شدم لی ده که من که (زیندو و ده کرتهم وه و له گور) دیمه ده ره وه ﴿وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي﴾ له کاتیکدا چهند چین خه لک پیش من رویشتون (و زیندو و نه بورنه ته وه) ﴿وَحَمَّا يَتَسَفَعْنَ فِي آلِهَةٍ﴾ وه (دایکی و باو کی) هه ردو و کیان هانا بو خوا ده بن ﴿وَالَّذِينَ﴾ (ده لیتن) هاوار بو تو باو و بهینه ﴿إِن وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بنگومان به لیتی خوا راسته ﴿يَقُولُ﴾ که چی نه و ده لی ﴿مَّا خَذَّ إِلَّا اسْطِطَارَ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه تنها نه فسانه‌ی پیشینانه و هیچی تر ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه نه و که سانهن ﴿حَتَّىٰ عَثَرَهُمُ الْفُؤَادُ﴾ پریار (ی خوا) یان به سهر دا چه سپا ﴿فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِمُ﴾ له ریزی نه و نوممه تانه دا که پیش نه مان پابوردوون ﴿مِّن لَّيْلِ وَالْإِنْسِ﴾ له جنو که و ناده میسی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾ بنگومان نه وانه خو یان زه ره رهنه ندن ﴿وَلِكُلِّ زَجْرٍ مَّا عَمِلُوا﴾ وه بو هه ریه که له وانه پله و پایه هه به به گویره‌ی کرده وه کانیاں ﴿وَلِتُوقِفَهُمُ أَفْعَالَهُمُ﴾ نا خوا پادا داشت و سزای کرده وه کانیاں به ته وای بداته وه ﴿وَهُمْ لَا يَذَّكَّرُونَ﴾ وه نه وانه هیچ ستمیان لی ناکریت ﴿وَيَوْمَ﴾ وه (بیریاں بخه ره وه) نه و روزی ﴿يَعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ نه وانه‌ی که بی باو و دن به راتبه ر دوزه خ راده گیرین ﴿أَذْهَبَ عَنَّا بَشِيرُكُمْ﴾ (پبیان ده و و تربت) هه رچی خوشیتان بوو به سدرتان برد ﴿فِي حَيَاتِكُمْ﴾ له ژیا نی دونیا تاندا ﴿وَأَسْمَعْتُمْ بَهَا﴾ و له مزه تان لی برد و (رانان سوار د) ﴿فَالْيَوْمَ تُجْرَوْنَ﴾ بویه نه مر و تو له تان لی ده سه نری ﴿عَذَابُ الْهُونِ﴾ به سزایه کی ریسوا که ر ﴿بِمَا كُنتُمْ﴾ له بهر نه وه‌ی که نیوه ﴿تَشْكُرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ به ناهق خوتان به زل ده زانی له زه‌ی دا ﴿وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ﴾ وه له بهر نه وه‌ی له فرمانی خوا ده ره ده جوو بوون ﴿

﴿وَإِذْ كُنَّا نَبْنِي بُرْجًا﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَاسِي﴾ (هوودی) برای گهلی عاد بکه ﴿إِذْ أَنْذَرْتُمُوهُمْ بِالْآخِقَاتِ﴾ کاتی گهله‌کمی ترسانده (وولانی) نه‌حقاف ﴿وَفَعَلْنَا لَنْدُرُ﴾ بنگومان پیغمبه‌رانی زور را بوردوون ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له پیش و دوی نموده ﴿الْأَتَقِدُوا إِلَى اللَّهِ﴾ (ووتویانه) جگه له‌خواهیچی تر نه‌پهرستن ﴿إِنِّي لَخَافُ﴾ بنگومان من ده‌ترسم ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له‌سزای روزنیکی گه‌وره بوزنه (پیش بی) ﴿قَالُوا﴾ (گهله‌کمی) ووتیان ﴿لَإِنَّا لَنُؤْتِيهِمْ﴾ (نهی هوود) هاتوویت هه‌تا لامان بده‌یت ﴿عَنْ إِلَهِينَا﴾ له (پهرستنی) پهرستراوه کانمان ﴿قَالَتْ﴾ ده‌ی بزمان بهینه ﴿بِمَا نَعِدُّكُمْ﴾ (سزا) ی به‌لینت پی داووبن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه‌گهر له راست گویانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا الْمَعْرُوفُ لِلَّهِ﴾ (هوود) ووتی بنگومان زانیاری (نهی سزا) لای خوابه‌وه به‌س ﴿وَأَنبَأَكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ﴾ وه‌من نه‌نها نه‌وه‌ی پی نیر دراوم پیمان راده‌گه‌یدنم ﴿وَلِكُلِّ أَرْبَعٍ﴾ به‌لام من ده‌بینم نبوه ﴿فَمَا تَعْمَلُونَ﴾ گه‌لیکی نه‌زان و نه‌فامن ﴿قَالُوا زَوْجًا بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ يَافِي﴾ (سزایه) یان پی به‌له هه‌ورتک بوو ﴿مُسْتَقْبِلَ أَرْضِهِمْ﴾ به‌ره‌و شیوه‌کانیان دی (دلخوش بوون) ﴿قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرٌّ﴾ ووتیان نه‌مه هه‌ورتک بارانی پی به‌زمان ﴿بَلْ هُمْ مِمَّا اسْتَعْجَلُوا﴾ (هوود ووتی نه‌خیر) به‌لکو نه‌وه (سزایه) یه به‌په‌له داواتان ده‌کرد ﴿يَخِيفُ فِيهَا عَذَابُ آيَةٍ﴾ بایه‌کی به‌هیزه سزای سه‌ختی پیته ﴿لَنُفْرِكَنَّ لَكَ يَأْتِرِ زَيْلًا﴾ به‌فهرمانی پهرورد گاری هه‌موو شتیک ده‌روختنی ﴿فَأَصْبَحُوا﴾ نیر وایان به‌سه‌ره‌ات ﴿لَا يَرَى إِلَّا مَسَكِنَتَهُمْ﴾ نه‌نها شویتنی خانووه‌کانیان ده‌بینرا ﴿كَذَلِكَ﴾ هه‌ر به‌و جوړه ﴿تَجْرَى الْقَوَارِعُ الْمُتَجَرِّمِينَ﴾ سزای هوزی تاو‌نباران ده‌ده‌ین ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّا لَهُمْ فِيهَا مَنَافِعَ كَثِيرًا﴾ سویند به‌خوا نه‌وه‌ی به‌وان (گه‌لی عاد) مان دابوو (له‌سامان و ده‌سه‌لات) به‌نبوه‌مان نه‌دابوو ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَفُؤَادًا﴾ وه‌گوی و چاوو دلمان پیدابوون ﴿فَمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ به‌لام سوود و که‌لکی پی نه‌گه‌یاندن ﴿سَمْعَهُمْ وَلَا أَبْصَارَهُمْ وَلَا فُؤَادَهُمْ﴾ نه‌گوی و نه‌چاوو نه‌دلیان ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿إِذْ كَانُوا لَمْ يَلْحَقُوا بِهِ بَنَاتُ اللَّهِ﴾ چونکه نه‌وان باوه‌ریان به‌نیشانه‌کانی خوا نه‌بوو ﴿وَكَانَ بِهِمْ﴾ وه‌ده‌وری دان ﴿فَمَا كَانُوا بِهِ يَرْشَهُمْ﴾ نه‌و سزای گالته‌یان پی ده‌کرد ﴿وَلَقَدْ أَخْلَقْنَا﴾ وه‌بنگومان له‌ناومان برد ﴿مَّا خَوْلَكُمُ مِنَ الْقُرَى﴾ (دانیش‌تووانی) نه‌و شار و دیه‌تانه‌ی که به‌ده‌ورو به‌رتان دابوو ﴿وَصَرَّفْنَا الْأَنْبِيَاءَ﴾ وه‌به‌لگه و نیشانده‌ی جوړاو جوړمان نیشان دان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (له‌بی باوه‌ری) بگه‌رینه‌وه ﴿فَلَوْلَا نَصْرُهُمْ﴾ ده‌ی بوزچی یارمه‌تی نه‌دان ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً﴾ نه‌وانه‌ی جگه له‌خوا بوزنیک بوونه‌وه له‌خوا کردبوونیا نه‌ پهرستراوی (خویمان) ﴿بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ﴾ (نه‌ک یارمه‌تیا نه‌دان) به‌لکو گویش بوون لییان ﴿وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْكُرُونَ﴾ نه‌وه بوو (بهرهمی پهرستراوه) درو‌ک‌ه‌یان و نه‌و درو‌یانه‌ی هه‌لیان

﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ﴾ و (بیربان خمره وه) کاتبک چمند جنو که به کمان نار دبو لات ﴿يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ﴾ تا گوی له قورئان بگرن ﴿فَلَمَّا خَصَّوْهُ﴾ جا کاتبک ناماده‌ی گوی گرتن له قورئان بوون ﴿فَالَوْ أَنصَبُوا﴾ ووتیان (به به کتری) بن دهنگ بن (و گوی بگرن) ﴿فَلَمَّا فَصَّ﴾ جا که (قورئان خوبندنه که) ته و او بوو ﴿وَلَوْ أَنِّي قَوْمٌ مُّشْرِكُونَ﴾ هه موویان گه پاته وه بولای قهوم و هوزه که بیان به ترسینتر ﴿فَالَوْ أَنصَبُوا﴾ ووتیان نه‌ی هوزو قهوم که مان ﴿إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا﴾ به راستی نیمه گوی بیستی کتیبیک بووین ﴿أَنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ که له پاش موسا نیر دراوه ته خوار وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به راوه کانی پیش خوی به راست داده من ﴿يَقْدِرُ إِلَى الْخَلْقِ وَالْإِنِّطِقِ مُسْتَقِيمًا﴾ (خه لک) ریتنموونی ده کات بق هه ق و ریتبازی راستی ﴿يَقْتُولُونَ أَجْرًا مِّنَ اللَّهِ﴾ نه‌ی قهوم که مان وه لامی بانگخوازی خوا (موحه ممه ده) بدنه وه ﴿وَمَا يَمْنُوا بِهِ﴾ و باوه ری بن بیتن ﴿يَقْبِضُ لَكُمْ مِنْ دُونِكُمْ﴾ (خوا) له تاوانه کانتان خوش ده‌ی و ده‌ی سرپته وه ﴿وَنُحِزُّكُمْ مِنْ عَذَابِ آلِهِ﴾ وه له سزای سدهخت ده‌تان پاریزی ﴿وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ﴾ هه که سیش وه لامی بانگخوازی خوا (که موحه ممه ده) نه داته وه ﴿فَلَيْسَ بِخَافٍ فِي الْأَرْضِ﴾ ته و به هبج جنو ریک ناتوانی له زهوی داله دهست خوا دهر چی و خوی قوتار کات ﴿وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ آلِيَّةٌ﴾ وه جگه له خوا بارمه تدهر و پشتیوانیکی نی به ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ نا نه وانه له گو مری به کی ناشکرادان ﴿أُولَئِكَ يَرْوُونَ﴾ نایا نه وانه نه بیان زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ به راستی ته و خوابه‌ی ناسمانه کان و زهوی دروست کرد وه ﴿وَلَوْ تَقَوَّى يَخْلَقُوهَا بِقَدْرِ عَالِي الْأَنْبِيَاءِ﴾ وه له دروست کرد دنیاندا ناتوانا و دهسته پاچه نه بووه، وه به توانایه مردو و انیش زیندو و بکاته وه ﴿بَلَىٰ﴾ به لی ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بنگومان خوا به سهر هه مو و شتیکدا به توانایه ﴿وَقَوْمٌ يُعَرِّضُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ وه رقرزیک بن باوه ران به رانبر دوزخ راده گیرین ﴿أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ﴾ (پنیان ده‌لین) نایا نه مه راست نی به ﴿فَالْوَابِيُّ وَرَبُّنَا﴾ ده‌لین: به لی سویند به به روه ردگار مان راسته ﴿قَالَ قَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ (خوا) ده‌فر موی: ده‌ی ته و سزایه به جه‌ژن ﴿بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ چونکه نیشه باوه ران بن نه ده کرد ﴿فَاصْبِرْ﴾ که واته خورگربه (ته‌ی موحه ممه ده) ﴿كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ﴾ هه روه کو پیغه مبه رانی خورگری به هیز دانیان به خودا گرت ﴿وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ﴾ وه به له مه که بن (سزادان) بیان ﴿كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ﴾ ته و روزه‌ی که (سزای) به‌لین پیدراو بیان ده‌بینن وا ده‌زانن ﴿فَرِيضُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ﴾ تنها ساتیک له رقرز له دنیادا ماونه ته وه ﴿بَلَّغْ﴾ (تهم قورئانه) ناگاداری به ﴿فَهَلْ يُهْلَكُ﴾ جا نایا کس له ناو ده‌جیت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ﴾ جگه له گه‌لی له سنور دهر چوو نه‌ییت ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی بن باوهر بیون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه رینگری (خه‌لک) بان کرد له‌رینبازی خوا ﴿أَصْلَ أَهْلِهِمْ﴾ (خوا) کرده‌و کانیان پرچه‌ل ده‌کاته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ش باوهر بان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه کانیان کردو ﴿وَأَسْرَأْنَاهُمْ عَلَىٰ خَيْرٍ﴾ باوهر پشیمان هیتا به‌و (قورئانه) ی که تیر در اوده‌ته خواره‌وه یو موچه‌مهده ﴿وَهُوَ الَّذِي مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ته‌نها نه‌ویش راسته‌و له‌لایمن پدر وهر دگاریانه‌وه هاتسوه ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ﴾ خواله گونه‌کانیان خوش بووه ﴿وَأَصْحٰبُ الْهَمَةِ﴾ دل و هوشیانی رتک و چاک کرده‌وه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ شه‌وش له‌بهر نه‌و به‌دراسنی نه‌وانه‌ی بن باوهر بیون ﴿أَتَجْعَلُ لَكَ شُرَكَاۗءَ﴾ به‌ئال و پرو بووچ که‌وتن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بنگومان نه‌وانه‌ش ایمانیان هیتا بوو ﴿أَتَجْعَلُ الْخٰلِقِينَ رَبِّهٖم﴾ شوین شه‌وه‌قه که‌وتسورن که له‌لایمن پدر وهر دگاریانه‌وه هاتووه ﴿كَذٰلِكَ﴾ نابه‌و شسوه ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ﴾ خوا تموونه‌ی (کرده‌وه‌ی) خویاتیان یو ده‌عینته‌وه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته‌مجا نه‌و گهر (له‌جه‌نگدا) گدشن به‌وانه‌ی بن باوهر بن ﴿فَضْرِبُ الْإِنۡجِلِ﴾ نه‌وه‌بدن له‌گهر دنیان و بیان‌کوزن ﴿حَتَّىٰ إِذَا تَخْشَوۡهُ﴾ هدا کاتی کوشتاری ز قورئان لی ده‌که‌ن ﴿فَتَذَرُوا۟ الْوُثَاقَ﴾ ته‌مجا (دبله‌کانیان) قایم به‌سته‌ته‌وه ﴿وَأَنۡتَ أَتَعۡزِدُ﴾ جا دواتر بان به‌منه‌ت و چاکه (بهره‌لایان که‌ن) ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ﴾ یان به‌فیدیه و بریتی ﴿حَتَّىٰ تَضَعَ لِقَبْرِ ذُرِّيَّتِكَ﴾ هتا جه‌نگ چه‌که‌کان (به‌بن باوهر بان) داده‌نی (بان تا جه‌نگ کزتابی دیت به‌نه‌مانی بت به‌رستان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ فدرمان شه‌وبه‌نه‌و گهر خوا بیو و یستایه ﴿لَا تَضُرُّهُمْ﴾ خوی تولدی لی ده‌سندن ﴿وَلٰكِنۡ لِّتَسْأَلَۢكَ بِتَعۡظِیۡمٍ﴾ به‌لام (فدرمانی بیدان به‌جه‌نگ) تا به‌به‌کتری تاقینان بکاته‌وه ﴿وَالَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ تَسَبَّحُوا۟ لِلَّهِ﴾ نه‌و که‌سانه‌ش له‌هیتا و رینبازی خوا دا کوزران ﴿فَلَنۡ يُغۡنِیَۣنَّ أَهۡلَهُمۡ﴾ شه‌وه خوا همرگیز (باداشتی) کرده‌وه کانیان وون ناکات ﴿سَبِّحُوۡهُمۡ﴾ بنگومان رینمو و نیان ده‌کات ﴿وَأَصۡحٰبُ الْهَمَةِ﴾ و دل و بیربان پاک ساف ده‌کات ﴿وَلَقَدْ جَعَلۡنَا عَرۡشَۤكَ الْهَمَةَ﴾ وه ده‌بیان‌خاته نه‌و به‌هسته‌ی بوی یاس کردون ﴿بِأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باوهر بان هیتاوه ﴿إِنۡ تَضُرُّوۡا۟ اللَّهَ﴾ ته‌و گهر ئیوه یارمه‌تی (نایینی) خوا بدن ﴿يَضُرُّكَ﴾ خواش ئیوه زال و سه‌ر که‌وتوو ده‌کات (به‌سه‌ر کافران دا) ﴿وَبَشِّرِ۟ الثَّٰمِرَ﴾ وه پنبه‌کانتان چنگیر ده‌کات (له‌جه‌نگدا خوربان اگر تان ده‌کات) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش که بن باوهر بیون ﴿فَلَعَسَۤ أَلَّهُمۡ﴾ شه‌وه ته‌گبه‌تی و سه‌ر شوری به‌شیانه ﴿وَأَصۡلَ أَهۡلِهِمۡ﴾ وه (خوا) کرده‌وه کانیان بووچ و بن مایه ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ شه‌و توله‌یان له‌بهر شه‌وبه‌که بنگومان شه‌وانه ﴿كَرِهُوا۟ أَنۡزَلَ اللَّهُ﴾ رقیان له‌و قورئانه‌بوو که خوا نارد و ویه‌تیه خواره‌وه ﴿وَأَصۡحٰبُ أَهۡلِهِمۡ﴾ بویه خواش کرده‌وه کانیا بنی بووچ کردنه‌وه ﴿أَلَمْ يَكُنۡ لَّهِ الْاَرۡضُ﴾ ناخو شه‌وانه به‌زه‌وی دانه‌گه‌راون ﴿فَسَطَرُوا۟﴾ تا بیین ﴿كَفَّ كَانَ عَنۡكَ الَّذِينَ مِنْ قَبۡلِهِمۡ﴾ شه‌وانه‌ی پیش خویان سه‌ره‌نجامیان چون بووه ﴿وَمَرَّ اللَّهُ عَلَیۡهِمۡ﴾ خواله‌ناوی بردن ﴿وَلَا يَكۡفِیۡنَ أَهۡلَهُمۡ﴾ (ده‌ی بنگومان بن) یو بن باوهر انیش سه‌ره‌نجامی ناوا هیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ چونکه بنگومان خوا ﴿مَوَىٰ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ پشتبوانی شه‌وانه‌یه که باوهر بان هیتاوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ كَافِرٌۢ بِمَا كَفَرُوا﴾ وه بنگومان بن باوهر انیش ﴿لَا مَوۡلَىٰ لَهُمۡ﴾ هیچ پشتبوانبکیان

نیه ﴿

﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ خَيْرًا﴾ نه‌وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه‌ی باشیان کرده دیانخاته باخاتی به‌هسته‌وه ﴿يَجْزِي مِنْ خَيْرِهَا الْأَثَرُ﴾ که پرویاره‌کان به‌ژیراندا دبروات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش بین باوهریون ﴿يَسْتَمُوتُونَ﴾ (له دونیادا) راده‌یون و ﴿وَيَكُونُ كَمَا نَأْتِي الْأَنْفُثَ﴾ وک نازهل ده‌خون و دهله‌وه‌رین ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَكُونُوا﴾ وه دوزخ شونی مانه‌وه‌یانه ﴿وَيَكُونُ مِنْ قَرْبَةٍ﴾ وه (خه‌لکی) زور شار هه‌یون ﴿بِئْسَ الْأَفْئِدَةُ﴾ که به‌هیزتر یون ﴿مِنْ قَرْبِكَ الْآلِیُّ لَخَرَجَتْكَ﴾ لهو (خه‌لکی) مه‌ککه‌به که نزیان دهر کرد ﴿أَهْلَكَكُمْ﴾ له ناومان بردن ﴿فَلَا تَعْبِرْ لَهُمْ﴾ و هیچ پشستوانیکیان نه‌یو ﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَتِيمَ فِئَةٍ﴾ ناخو لهو که‌سه‌ی به‌لگه‌ی پرونی له به‌روهرد گاریه‌وه بق هاتبی (که قورنانه) ﴿كَمْ زَيْنٌ لَهُ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌ک شهو که‌س رایه که کرداری خرابی بز جوان کر این و رازیتراپته‌وه ﴿وَأَنفَعُوا أَهْلَهُمْ﴾ شوین هه‌واو ناره‌زووی خزیان که‌وتین ﴿مَثَلُ الْآفَةِ الْبَاقِيَّةِ﴾ شنبه‌ی نیایی لهو به‌هسته وایه ﴿وَعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ که به‌لین دراوه به‌پاریزکاران و خواناسان ﴿وَمَا أَتَاهُمْ﴾ چنده‌ها پروباری نیدایه ﴿مِنْ مَّالٍ غَيْرِ آسِنٍ﴾ له ناوی سازگاری تام و بون نه‌گورواو ﴿وَأَتَاهُمْ﴾ وه چنده‌ها پروبار ﴿مِنْ لَبَنٍ لَّيِّنٍ تَرْتَجِبُ ظَفُفُهُ﴾ له‌شیر که نامی نه‌گورواوه ﴿وَأَتَاهُمْ مِنْ خَيْرٍ﴾ وه چنده‌ها پروباری له‌شه‌رابی نیایی ﴿لَذَّةٍ لَّشْرَبٍ﴾ به‌له‌زهت و خوش بق بنوشانی ﴿وَأَتَاهُمْ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى﴾ وه چنده‌پروباریشی نیدایه له‌هه‌نگوشی بالفته ﴿وَأَتَاهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه له‌وی هه‌موو جور هه‌تابیکیان بز تاماده‌یه ﴿وَمَغْفِرَةً مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له‌گدن لیبوردن له به‌روهرد گاریانه‌وه ﴿كَمْ هُوَ خَيْرٌ مِنَ الْأَنْفِ﴾ (نایا نه‌و به‌هه‌شعبانه) وه‌کو که‌سانیک وان که له ناگری دوزخ دابن به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَسُقَاتُهَا جِمَا ظَفُفُهَا تَصَوِّغُهُمْ﴾ ناوی کولاو کولیان دهر خوارد بدری که ریخوله‌کاتیان پارچه‌پارچه بکات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَهًا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) هه‌ندی له‌وانه گویت لیده‌گرن ﴿خَفِيَ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ﴾ به‌لام کاتیک لای تو دهر ده‌چن ﴿قَالُوا الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ ده‌لین به‌وانه‌ی زانیاریان پی دراوه (له‌هه‌واو لان) ﴿مَا أَقَالَ بَقَا﴾ نه‌وه نیسته موحه‌مه‌د ﴿وَوَتَىٰ حَسْبِيَ﴾ ﴿وَلَيْكَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه نه‌و که‌سانه ﴿طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ که خوا موری ناوه به‌سهر دلیاندا ﴿وَأَنفَعُوا أَهْلَهُمْ﴾ وه شوین هه‌واو ناره‌زووی خزیان که‌وتون ﴿وَالَّذِينَ أَحْتَدَوْا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی هیدابه‌تبان وه رگرتوه ﴿وَالَّذِينَ هُتِفُوا﴾ (خوا) شار زاییان زیاد ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ هُتِفُوا﴾ وه ته‌قواو باریزکاری و خواناسیان پی ده‌به‌خشی ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ده‌ی نایا نه‌و (نایا‌کانه) چاوه‌روانی چی ده‌که‌ین ﴿إِلَّا السَّامَةَ﴾ جگه له‌قیامت ﴿أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً﴾ که کتوپر به‌خه‌بان بگرت ﴿فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا﴾ ده‌ی بینگومان هه‌ندی له‌نیشانه‌کانی هاتو ته‌دی ﴿فَأَن لَّهُمْ فِيهَا حَاجَةٌ لَهُمْ فَيُكَفِّرُهُمْ﴾ کاتی (روزی دوا‌یی) به‌خه‌بان بگرت ئیر که‌ی بیرده‌که‌نه‌وه ﴿وَأَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ که‌واته دلیابه و بزانه بیجگه له (الله) هیچ به‌رستر اوینکی به‌هه‌ق و راست نی به ﴿وَأَسْتَفْقِمْ لَكَ﴾ وه داوای لیبوردن بکه (له‌خوا) بز گونا‌هی خوت ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه بز (گونا‌هی) بیوان و ناره‌تانی ئیماندار ﴿وَاللَّهُ يَفْعَلُ﴾ وینگومان خوا ده‌زانی ﴿مُتَّقِينَ كَمَا وَتَوْكَلُ﴾ به‌جم و جولشان (له‌روژدا) و نارام گرتشان (له‌شه‌ودا) ﴿

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی باوهریان هیناوه‌ی ده‌لین ﴿لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ﴾ بوجی سوره‌تبتک (له‌قورئان) نانیر دریته‌ی خواره‌وه؟ (ده‌رباره‌ی جنگ و جهاد) ﴿فَإِذَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ مَّحْكَمَةٌ وَذُكِّرَ فِيهَا الْفِتَالُ﴾ که‌چی کاتیک سوره‌تیک‌ی پروون و دامه‌زراو نیرایت‌ه خواره‌وه و تیایدا یاسی جهنگ کرای بی ﴿رَأَيْتَ الَّذِينَ﴾ ده‌بینی نه‌و که‌سانه‌ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ که‌له‌دلیاندا نه‌خوشی (دو و پرویی) هه‌یه ﴿يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ ته‌ماشای تو ده‌که‌ن ﴿نَظَرَ النَّمِثِ عَلَيْهِ مِنَ الْقُرَى﴾ وه‌ک ته‌ماشای کردنی که‌سیک که‌له‌ترسی مردن له هوشی خوی چووبیت ﴿فَأَوَّلَىٰ لَهْمَ﴾ بؤ نه‌وان و اچاکتر بوو ﴿طَائِفَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ﴾ فدرمان به‌ردار بوونایه و قسه‌ی جوان و چاکبان بکر دایه ﴿فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ﴾ هدر کاتیکیش فدرمانی (جهنگ) درا (جی به‌جی ی ناگه‌ن) ﴿فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ﴾ خؤ نه‌گه‌ر له‌گه‌ل خوا پاستیان بکر دایه ﴿لَمَكَانَ حَزَنٍ أَلْهَمَ﴾ شه‌وه باشتر بوو بؤیان ﴿فَقُلْ عَسَيْتُمْ﴾ جا‌تایا تیه‌وه به‌ته‌مان (شدی ناپاکان) ﴿إِنْ قُرِئْتُمْ﴾ ته‌گه‌ر پشت هه‌لکه‌ن (له‌نی‌سلام و جهاد) ﴿أَنْ تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا تازاوه و خرابه‌به‌به‌ریابکه‌ن ﴿وَيُقْطَعُوا أَنْحَامُهُمْ﴾ وه‌هه‌رچی په‌یوه‌ندی خزمایه‌تی یه‌بیچرتن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ تانه‌وانه‌نه‌و که‌سانه‌ن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ که‌خوا نه‌فرینی لی کردوون ﴿فَأَصْدَقُوا نَعْمَىٰ يُصْرِكُهُمْ﴾ وه‌که‌ری کردوون و چاویانی کویر کردووه ﴿فَالَّذِينَ يَدَّبَرُونُ أَقْرَبَهُ﴾ ناخؤ ته‌وانه‌ وورد نابه‌وه له‌قورئان (و تئی ناگه‌ن) ﴿أَرْغَىٰ قُلُوبَ أَهْلَيْهَا﴾ (وانی به) به‌لکو دلیان قوفلی لی دراوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیتگومان نه‌و که‌سانه‌ی ﴿أَزْدُوا نَعْمَىٰ أَذْبَرَهُمْ﴾ باشه و باش گه‌رانه‌وه له‌نایینه‌که‌بان ﴿مَنْ تَعَدَّىٰ مَاتَنَكَ﴾ له‌پاش ته‌وه‌ی هه‌قیان بؤ پروون بوویه‌وه ﴿أَلَسْتَ بِظُلٍّ سَوْءٍ لَّهُمْ﴾ شه‌پتان خرابه‌کانیانی بؤ جوان و پازاوه کردوون ﴿وَأَمَّا لَهْمُ﴾ وه‌به‌هیا و نومید فریوی دبوون ﴿فَإِنَّكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ چونکه‌شه‌وان ده‌یان ووت ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ﴾ به‌و که‌سانه‌ی که‌رقیان بوو له‌و قورئانه‌ی خوا نارد بووی ﴿سَخَطِیْعُكُمْ﴾ فی‌بعض الامر ﴿ثُمَّ لَه‌مه‌ولا له‌هه‌ندی کاردا گویرایه‌لیتان ده‌که‌ین ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ﴾ وه‌خوا به‌نه‌پتیه‌کانیان ده‌زانی ﴿فَكَتِفَ إِذَا مَنَّ اللَّهُ الْفَالْجَكَةُ﴾ ناخؤ چؤن بی (حالی شه‌و ناپاکانه) کاتیک فریشته‌کان گیانیان ده‌کیشن و ﴿بَصُرْتُ نَجْوَاهُمْ وَأَذْكَرَهُم﴾ له‌پروخسار و پاشیان ده‌ده‌ن ﴿وَالَّذِ﴾ نه‌و (جوره‌گیان کیشانه) ﴿يَا أَيُّهَا أَكْبَرُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهُ﴾ له‌به‌ر ته‌وه‌یه که‌بیتگومان ته‌وانه شوین شتانی که‌وئبوون که‌خوای توره‌کردبوو ﴿وَكَرِهُوا رِضْوَنَهُ﴾ به‌زامه‌ندی خواشیان بی ناخوش بوو ﴿فَالْحَبْطُ أَعْيَاهُمْ﴾ بؤیه‌خواش کرده‌وه‌کانیانی بوو چهل کرده‌وه ﴿أَلَمْ حَسِبْ﴾ تایا واده‌زانی ﴿الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نه‌خوشی (ناپاک‌ی) له‌دلیان دایه ﴿أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْحَابَهُمْ﴾ که‌خوا هه‌رگیز رق و کیتیه‌یان ده‌رناخات و ناشکرای ناکات ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ﴾ نه گهر بمانو بیستایه ﴿لَأَرْسَلْنَاكَ﴾ نه وانه مان نیشان ده دایت (که دو پروون) ﴿فَلَقَرَفَقَهُمْ﴾
 ایسمه ﴿نه و سا هر به شیوه و دیمه نیاندا ده تناسین ﴿وَلَقَرَفَقَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾ وه بنگومان به شیوازی
 قسه شباندا ده یانناسیبت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه دلنیا بن خوا به هم مو کرده وه کانتان ده زانیت ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا﴾
 سوئند به خوا تاقیتان ده کهینه وه ﴿حَتَّى نَعْلَمَ﴾ تا ده ری بخهین و دیارین ﴿الْمُحْسِنِينَ﴾
 منکر و الصبرین ﴿موجاهیدان و خور اگرائتان ﴿وَنَبِّأُوا الْخَبَرَ﴾ وه تا هه و التان چی به ناشکرای کهین
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بنگومان کهسانی که بین باوهر پروون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه رینگری (خه لک)
 یان ده کرده له ریبازی خوا ﴿وَمَنْ أَقْوَمُ الرَّسُولُ﴾ دزایه تی پیغه مبریشیان ده کرده ﴿مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَى﴾
 پاش نه وه ی هه ق و راستیان سو پروون بونه وه ﴿لَنْ يَضُرَّوْا اللَّهَ شَيْئًا﴾ هیچ زیانیک به خوا ناگهینه نن
 ﴿وَسَيُخْطِئُ أَعْمَالَهُمْ﴾ وه به زوویی (خوا پیلان) و کرده وه کانیان سو و جهل ده کاته وه ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا﴾
 ائمتوا ﴿نه ی نه و که سانه ی که باوهر تان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ فدر مانبه ردار و گویر ایه لی
 خوا و پیغه مبرین ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَعْمَالَكُمْ﴾ وه کرده وه (چا که) کانتان هه لمه وه شسته وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 بنگومان نه وانه ی که بین باوهر پروون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه رینگری (خه لک) یان ده کرده له ریبازی
 خوا ﴿ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ پاشان به بی باوهر ی مردن ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نه وه هه رگیز خوا لیان
 خورش نابیت ﴿فَلَا يَهْتُمُّوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ﴾ جا (باوهر داران) لاوازو مست مهبین و داوای ناشنی
 (و شهر و هستان) مه کهن ﴿وَأَنشُرُوا الْأَعْمُونَ﴾ چونکه هه ر نیوه زال و بهیترتون ﴿وَأَلَّهَ مَعَكُمْ﴾ (یار مه تی)
 خواش له گه له نیوه دایه ﴿وَلَنْ يَزِيدَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه (پاداشنی) کرده وه کانتان کهم ناکانه وه ﴿إِنَّمَا﴾
 لَمِیْوَةُ الدُّنْيَا﴾ بنگومان زبانی دنیا نه نها ﴿لَيْتَ وَلَيْتُ﴾ گالته و گه پیکه (وده برینه وه) ﴿وَلَنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا﴾
 خو نه گهر باوهر بهینن وله خوا ترس بن ﴿بَلْ لَكُمْ أُخْرُكُمْ﴾ (خوا) پاداشنی خوتان پنی ده دات
 ﴿وَلَا يَسْتَلْكُمْ أَقْوَمُ لَكُمْ﴾ وه داوای به خشینی هه مو و دارابی و مالشان لی ناکات ﴿إِنْ يَشَاءُ اللَّهُ﴾
 نه گهر (خوا) داوای به خشینی هه مو و سامانتان لی بکات ﴿فِي حَقِّكُمْ﴾ زوریش داکو کی بکات لی تان
 ﴿بَنَحْلُوا﴾ نیوه چرو و کی و به زیلی ده کهن ﴿وَنُخْرِجُ أَصْحَابَكُمْ﴾ و پق و کینه ی دهرو و ننان ده رده خات
 ﴿هَٰذَا نَشْرُهَا﴾ بیدار بن نیوه نه و که سانه نن ﴿تَدْعُونَ﴾ که بانگ ده کر بن ﴿إِسْتَفِئُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تاله
 بیتاوی خوا مال به خشن ﴿فَمَنْ مِّنْ يَّحْتَلُ﴾ که چی هه ندیکتان رزده ی ده کهن ﴿وَمَنْ يَّحْتَلُ﴾ هه ر که شیش
 رزده بی و به زیلی بکات ﴿فَلَمَّا يَخْلُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ نه وه بنگومان نه نها رزده بی له (دزی) خوی ده کات
 ﴿وَاللَّهُ الْغَنِيُّ﴾ چونکه خوا (ده وله مهنده) و بی نیازه ﴿وَأَنشُرُوا الْفُقَرَاءَ﴾ هه ر نیوه نه هه زار و بی نه و
 ﴿وَلَنْ تَنَزَّلُوا﴾ جا نه گهر نیوه پشت هه لکهن (له تابه که تان) ﴿يَسْتَبْدِلُ قَوْمًا عَرَضًا﴾ (خوا ی گه و ره)
 نیوه ده گزرنیت به که سانیکی تر (ی زور چاک) ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ فَا تَمَّاكُمْ﴾ پاشان (نه و ان) وه کو نیوه نابین
 (راستگون له گه له بهر و ره دگار یاندا) ﴿

سوره‌ی ﴿الفتح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بینگو مان نیمه‌سهر که و تنبکی ناشکر امان بین دایت
 (که پر نکه و تنی خوده‌بیه‌یه) ﴿لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ﴾ تا خوا خوش بیست ﴿مَا تَقْلَمُ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا أَخَّرَ﴾ له
 گونا‌هه‌کانی رابور دوو داعاتووت ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ وه نیمه‌نی خوی به‌ته‌واوی برزیت به‌سهر تدا
 ﴿وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ وه رنگای راست نشان بدات (به‌رده‌واست کات) ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ﴾
 وه خوا سهرت بخات ﴿تَضْرِبُ عِزْرًا﴾ به‌سهر که و تنبکی بالاده‌ستانه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نه‌و خوا زانیکه
 ﴿أَنْزَلَ السَّكِينَةَ﴾ نارامی دابه‌زاندو وه ﴿فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ناو دلی نیمانداران ﴿لِيُزِيلَ أُولَئِكَ﴾ تا نیمانان
 زیاد بکات ﴿مَعَ إِيْمَانِهِمْ﴾ له‌گه‌ل نه‌و نیمانیه‌ی که هه‌یانه ﴿وَلِيُجْزِيَ﴾ ته‌نها هی خوایه سهر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه هه‌میشه خوا زانای کار دروسته ﴿لِيُجْزِيَ﴾
 ﴿لِيُجْزِيَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تا پیاوان و نافره‌تانی باوهر دار بیانه ﴿يَخْتَلِفُ نَجْوَى الْأَنْهَارِ﴾ به‌هه‌شتانیک
 که روبره‌کان به‌زیر یاندا ده‌روات ﴿خَلِيلَاتٍ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تیابدا ده‌مینه‌وه ﴿وَيُجْزِيهِمْ﴾
 سیه‌تیه‌م ﴿وَمَا لَهُ غَوَافِلُ﴾ گونا‌هه‌کانیان خوش بیست ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه نه‌م (به‌لینه) لای خوا
 ﴿فَوْزًا عَظِيمًا﴾ سهر که و تنبکی گه‌وره‌یه ﴿وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ و تا سزای بدات پیاوان
 و نافره‌تانی (دوو پرو) و ناپاک و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ پیاوان و نافره‌تانی هاو به‌ش پیدا که‌ری
 ﴿الظَّالِمِينَ بِأَنَّهُ ظَنَّ الْوَيْلَ﴾ گو مان به‌رانی خراب ده‌رباره‌ی خوا ﴿عَلَيْهِمْ ذَلِيلَةُ السَّوْءِ﴾ ته‌و خرابه (له‌ناو
 چوونه‌ی چاوهر وانی ده‌که‌ن بز نیمانداران) ههر به‌سهر خویاندا دیت ﴿وَنُصِيبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ وه خوا
 خه‌شمی لی گرتوون و ﴿وَنُصِيبُ﴾ نه‌فرینی لی کردوون و ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ دوزه‌خی بز ناماده
 کردوون ﴿وَمَسَّاتُ مَصِيرًا﴾ نای چ سهر نه‌نجامیک خرابه ﴿وَلِيُجْزِيَ﴾ ته‌نها هی خوایه سهر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه‌میشه بالاده‌ستی
 کار به‌جی به ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ به‌راستی (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) تو مان ناردووه ﴿شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾
 به‌شایه‌ت و مژده‌ده‌ر و ترسینه‌ر ﴿لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بز نه‌وه‌ی باوهر به‌خواو پیغه‌مه‌ره‌که‌ی
 به‌یشتن ﴿وَتُعَزِّرُوهُ وَتُقِرُّوهُ﴾ وه پشتیوانی لی بکه‌ن و ریزی لی بگرن ﴿وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ وه
 ته‌سبیحاتی خوا بکه‌ن به‌بیانان و ثیواراندا ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَبَايِعُونَكَ﴾ به‌راستی نه و که سانه‌ی به‌یمان دده‌ن به‌تو (نه‌ی مو حه‌مه‌د ﷺ) ﴿إِنَّمَا يَبَايِعُونَكَ﴾
 الله بنگومان نه‌وانه به‌یمان به‌خوادده‌ن ﴿بِذَلِكَ اللَّهُ يُوَفِّيهِمْ﴾ ده‌ستی خوالده‌سهر ده‌ستی نه‌وانه‌وده
 (له‌م نایه‌ته پیروزه‌دا جیگیر کردن وباسکردنی سیخه‌تی ده‌ست بق خودا هاتووه نیمه‌ش بر و امان
 پنبه‌تی به‌ین هیچ لیچواندن وله‌یه کدانه‌وده‌ک، وه‌شیوه‌که‌ی نازاتین تنه‌ها خودا خوی ده‌یزانیت)
 ﴿فَمَنْ لَّكَ﴾ چاهه‌ر که‌س به‌یمان که‌ی شکاند ﴿فَإِنَّمَا يَنْتَكِفُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ نه‌وه بنگومان نه‌و به‌یمان
 شکانده‌نه‌ها (زیانی) بق خویه‌تی ﴿وَمَنْ أَوْفَى﴾ هه‌ر که‌سیش وه‌فا بکات ﴿بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾ به‌و
 به‌یمان‌ده‌ی که‌داویتی به‌خوا ﴿فَسَيُؤْتِيهِ الْفَتْحَ عَظِيمًا﴾ نه‌وه به‌راستی خوا پاداشتی گه‌وره‌یی ده‌دانی ﴿وَسَيَقُولُ لَكَ﴾
 بنگومان پست ده‌لین ﴿الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ نه‌و عه‌ربه‌ده‌شته‌کیانه‌ی که‌له‌غه‌زا جی
 مابوون ﴿سَخَّرْنَا أَمْوَالَكُمُ وَأَهْلُوتَكُمْ﴾ سامان و خاوخیزانمان مه‌شغولیان کردین (نه‌یان هبشت بین بق
 غه‌زا) ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَكُمْ﴾ له‌به‌ر نه‌وه داوای لی خوشبونمان بق بکه ﴿يَقُولُونَ يَا أَيْسَرَهُمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾
 شه‌وه‌ی به‌زمانیان ده‌یلین له‌دلایندانی به‌ (وباوه‌ریان پنی نه‌ه) ﴿قُلْ قَسْرٌ﴾ بلنی چاکنی ﴿يَعْلَمُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 شَبَّاحٌ له‌به‌رانه‌ر خوادا هیچی به‌ده‌سته‌بوتان ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا﴾ نه‌گه‌ر خوا زیانیکی بوتان بویت
 ﴿أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَعَمًا﴾ یان سوودو قازانجیکی بوتان بویت ﴿بَلْ كَانَ اللَّهُ﴾ (وانیه‌که‌ده‌یلین) به‌لکو خوا
 ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ ناگاداره به‌هه‌ر جیه‌ک که‌ده‌یکه‌ن ﴿بَلْ ظَنَنْتُمْ أَن﴾ به‌لکو وا گومانتان ده‌برد که
 ﴿لَنْ يَنْقُلَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَشَدًّا﴾ پیغه‌مه‌ر و نیمه‌اندان هه‌ر گیز ناگه‌رینه‌وه بق ناو که‌س
 و کاری خوربان (و شه‌هید ده‌ین) ﴿وَرَبُّكَ ذِي قُوَّةٍ﴾ نه‌و گومانه له‌دلانتاندا رازینرابوویه‌وه
 ﴿وَضَلَّتُمْ عَنْ سُورَةِ الْقُرْآنِ﴾ وه‌گومانی خرابتان ده‌برد ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّوْثِقًا﴾ و به‌راستی ثبوه‌گه‌لیکن له‌ناو ده‌چن ﴿وَمَنْ أَرْوَاهُ﴾
 وه‌ر که‌س باوه‌ری نه‌هینایی ﴿بِأَمْرِ رَسُولِهِ﴾ به‌خوا و پیغه‌مه‌ره‌که‌ی ﴿فَإِنَّا آتَيْنَاهُ﴾
 نه‌وه به‌راستی نیمه‌تاماده‌مان کردووه ﴿لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ بق نه‌و بی باوه‌رانه‌ناگریکی هه‌لگیرساو ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 تاسمانه‌کان و زه‌وی تنه‌ها مولکی خوایه ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ له‌هه‌ر که‌س
 که‌بیه‌ویت خوش ده‌بیت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای هه‌ر که‌سیش ده‌دات که‌بیه‌ویت (له‌تاوانباران)
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه‌خوالینورده‌ی میهره‌بانه ﴿سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ﴾ بنگومان به‌جیماوان
 له‌غه‌زا ده‌لین ﴿إِذَا أَنْطَلَقْتُمْ﴾ هه‌ر کاتیک (له‌مه‌دینه) ده‌رچوون ﴿إِلَى مَعَاكِزِ الْغَنَاءِ﴾ بق گرتنی
 ده‌سه‌که‌وته‌کان (غنیمه‌ت) ﴿ذَرَوْا نَفْسَكُمْ﴾ لیمان گه‌رین باشوشتان بکه‌وین ﴿يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ﴾
 الله ده‌یان‌ه‌وی و وته‌ی خوا (که‌ده‌سه‌که‌وته‌کانی خه‌بیه‌ر بق به‌شدارانی خوده‌بیه‌یه) بگورن ﴿قُلْ لَّنْ﴾
 تَبَعُونَا (نه‌ی مو حه‌مه‌د ﷺ) بلنی هه‌ر گیز ناییت شویتان که‌وین ﴿كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ﴾ چونکه
 پیشت‌ر خوا ده‌رباره‌تان هه‌روای فهرمووه ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ نه‌مجا دواتر ده‌لین ﴿بَلْ نَحْنُ خَائِدُونَ﴾ (وانی به‌)
 به‌لکو ده‌سوودی به‌نیمه‌ده‌بن ﴿بَلْ كَاذِبُونَ﴾ (وانی به‌) به‌لکو نه‌وان ﴿لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ زور که‌م
 تنده‌گه‌ن

﴿قُلِ الْمُخَلَّفِينَ﴾ بلی به جیماوان له غمزا ﴿مِنَ الْأَشْرَافِ﴾ له عدر به ده‌شته کی به کان ﴿سَدَّ عَيْنَ﴾ له مه و لا بانگ ده‌کرین ﴿إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ بو (جهنگ له گهل) گهلنکی زور به هیزی جه‌نگاوه
 ﴿فَقَاتِلْهُمْ أَوْ فَسِلْهُمْ﴾ (ده‌بن) جه‌نگیان له گهل بکه‌ن یان خوریان موسلمان بین ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا﴾ جاته‌گه‌ر
 گویرابه‌ل بن ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ خوا پیمان ده‌دات ﴿أَجْرًا حَسَنًا﴾ پاداشتیکی زورباش ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾
 وه نه‌گه‌ر سهر پینچی بکه‌ن ﴿كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ هدر وه له وه پیش سهر پینچیان کرد (له خوده‌بیه‌دا)
 ﴿وَعَزَّيْتُمْ عَذَابَ إِلِيمَا﴾ (خوا) سزایه کی سه‌ختان ده‌دات ﴿لَنْ يَسَّ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ بو کویر گونه‌نیه
 (به‌شداری جه‌هاد نه‌کات) ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ بو شه‌لش گونه‌نیه ﴿وَلَا عَلَى الْمُرْصِفِ حَرَجٌ﴾ هدر وه‌ها
 بو نه‌خوشیش گونه‌نیه ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه هدر کدس گویرابه‌لی خوا و پینغه‌مه‌ره‌کدی
 بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ده‌بیاته به‌هه‌شتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌ر و باره‌کان به‌زیرباندان دین
 و ده‌چن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ هدر که‌شیش سهر پینچی بکات ﴿يُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزای سه‌ختی ده‌دات
 ﴿لَقَدْ رَفَعْنَا﴾ سویند به‌خوا بیتگومان خوا پازی بوو ﴿عَنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له و ئیماندارانه‌ی ﴿إِذْ
 يَبَايِعُونَكَ﴾ که‌ه پیمان‌تیا پیدایت ﴿تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾ له‌زیر دره‌خته‌کده‌ا (له خوده‌بیه‌) ﴿فَعَلِمَ مَا فِي
 قُلُوبِهِمْ﴾ جا خوا ناگادار بوو به‌وه‌ی له‌دل‌باندایه ﴿فَأَنزَلَ الْبُكَّةَ عَلَيْهَا﴾ بویه‌دنیایی و نارامی بو
 ناردن ﴿وَأَنزَلَ الْغُرَفَاتِ﴾ وه پاداشتی دانه‌وه به‌سهر که‌وتینیکی نریک (که‌ثا‌زاد کردنی خه‌بهر بوو) ﴿وَأَنزَلَ
 الْمَغَارِبَ كِبْرًا وَأَخَذُونَهَا﴾ وه غه‌نیمه‌تی زور که‌به‌ده‌ستی ده‌هینن ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه‌میشه
 زالی بالاده‌ستی کار به‌جی به ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به‌لینی بن داوون ﴿مَغَارِبَ كِبْرًا﴾ که‌غه‌نیمه‌تی زور
 ﴿وَأَخَذُونَهَا﴾ (له بنی باوهران) ده‌گرن ﴿فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ﴾ بویه‌شم (غه‌نیمه‌ته‌ی خه‌بهر) ی بو
 پیش خستن ﴿وَكَلَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ﴾ وه ده‌ستی خه‌لکی (مه‌ککه‌ی) لیسان کوتا کرد ﴿وَلَسَّكَنَّ عَائِيَةً﴾
 تا (شم پرو دواوه) بیته به‌لگه‌به‌ک ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بو باوهر داران ﴿وَيَهْدِيكُمْ﴾ وه‌ها پینموونیتان بکات
 ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بو رینگای راست ﴿وَأَخْرَى لَمْ تُقَدِّرُوا عَلَيْهَا﴾ وه چه‌نده‌ها (غه‌نیمه‌تی) تر
 هه‌به که‌هیشتا ده‌سه‌لاتان نی به‌به‌سهری دا ﴿فَدَاخِلَ اللَّهُ فِيهَا﴾ بیتگومان خوا ناگای له‌هه‌موویانه
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه‌میشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ به‌سهر هه‌موو شتیکدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه ﴿وَلَوْ
 قَسَمْتَ لَكُمْ الْآلِينَ كُفَرُوا﴾ نه‌گه‌ر نه‌وانه‌ی کافرن جه‌نگیان له‌دژتان بگردایه ﴿لَوْ لَوَّ الْأَذْقَرُ﴾ بیتگومان
 (تیک ده‌شکان و) هه‌لده‌هاتن ﴿لَسَّ لَا يَجِدُونَ﴾ پاشان ده‌ستیان نه‌ده‌کدوت ﴿وَلَيْكُمُ الْأَنْصِبُ﴾ هیچ دوست و
 پشتیوانیک ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ﴾ نه‌وه‌یاسا و باوی خوا به ﴿فَدَخَلَ مِنْ قَبْلِ﴾ که‌بیتگومان پیش‌ش هه‌روا بووه
 ﴿وَلَنْ يَجِدَ لِسُلَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا﴾ قه‌ت نایینیت باو و یاسای خوا هیچ گوزانیک به‌سهر دا بیت

﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ خوانده و زاته‌یه ﴿كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكَ﴾ که ده‌ستی نه‌وانی (کافران) له‌نیوه کتوتاکرد ﴿وَأَيْدِيكَ عَنْهُمْ﴾ ده‌ستی نیوه‌شی له‌وان (کتوتاکرد به‌ریکه‌وتنی خوده‌بیبه) ﴿يَبْطُلَنَّ مَكَّةَ﴾ له‌ناو جهرگی‌یه مه‌ککه‌دا ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی ﴿أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ نیوه‌ی به‌سهر نه‌واندازان کرد ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا﴾ وه‌خوا به‌هرچی نیوه ده‌بکدن بینایه ﴿هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ هدر نه‌وان (مه‌ککه‌یه‌کان) بی‌ون کافر بی‌ون ﴿وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ وه‌ریگری نیوه‌یان کرد (له‌زیاره‌تی) مزگه‌وتی حه‌رام (که‌عبه‌ی پیروز) ﴿وَالَّذِي تَعْكُفُونَ﴾ وه‌(نه‌یان‌نیشت) قوریانیه وه‌ستیراوه‌کان (له‌خوده‌بیبه‌دا) ﴿أَنْ يَبْلُغَ الْحِجَابُ﴾ بگاته شوینی سهر برینی خوی ﴿وَلَوْلَا إِيمَانُ قَوْمٍ مِنْ قِصْمٍ مُؤْمِنٍ﴾ (خوا زالی ده‌کردن به‌سهر مه‌ککه‌دا له‌و سالد‌دا) نه‌گهر بی‌او و نافرانی نیماندار نه‌بویه (له‌ناو کافران‌ی مه‌ککه‌دا) ﴿لَمْ تَقْلَقُواهُمْ﴾ که‌نیوه نه‌تان ده‌ناسین ﴿أَنْ يَغْلِبَهُمْ﴾ بیتان پنداده‌نان (ده‌تان کوشتن) ﴿فَضَيَّبَكُمْ عَنْهُمْ مَعَرَّةً﴾ جابه‌هویانه‌وه تروشی تاوان ده‌بیون ﴿يَعْتَرِعِلُّ﴾ بی‌نه‌وه‌ی بزائن ﴿لِيُنْزِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَةٍ﴾ تاخوا بیخاته به‌ر به‌زه‌یی خوی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ نه‌و که‌سه‌ی که‌خوی ده‌بیوی ﴿لَوْ تَرَوْهُمْ﴾ به‌لام نه‌گهر (نیمانداران و کافران له‌مه‌ککه‌دا) له‌یه کتر جیابیو و نابه‌ته‌وه ﴿لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بینگومان بی‌باوه‌ره کانیانمان سزاده‌دا ﴿عَذَابَ أَلِيمًا﴾ به‌سزادانیکی سه‌خت ﴿لِإِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ﴾ کاتیک نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌رن ده‌مار گیریان خسته‌دلیانه‌وه ﴿حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ﴾ که‌ده‌مارگیری نه‌فامی به‌ ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ جا خواش دلیایی و نارامی خوی ناره‌ خواره‌وه ﴿عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ پیغه‌مبه‌ر ﷺ و نیمانداران ﴿وَالزَّمَنَةَ كَلِمَةَ اتَّقَوْا﴾ وه‌باوه‌ردانی پایه‌ند کرد به‌ووشه‌ی (لا اله الا الله محمد رسول الله) وه‌ ﴿وَكَانُوا أَخَوِيًّا وَآخِلِيًّا﴾ وه‌نه‌وان به‌ووشه‌یه شیاو تر بی‌ون و خواهنی بی‌ون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ وه‌خوا به‌هه‌مو و شتیک ناگادار و زانایه ﴿لَقَدْ﴾ مویند به‌خوا اینگومان ﴿صَدَقَ اللَّهُ رَسُولُهُ رَبُّنَا الْحَقُّ﴾ خواته و خه‌وه‌ی که‌پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی دیوی به‌راستی گیر او هینایه‌دی ﴿لَتَذُقُنَّ الْعَذَابَ﴾ که‌(ووتیوی) دلیابن ده‌چنه‌ناو مزگه‌وتی حه‌رام (که‌عبه‌ی پیروز) ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ به‌وویستی خوا ﴿مُؤْمِنِينَ﴾ به‌نارامی و بی‌ترس ﴿مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَقُقُصِرِينَ﴾ سهرتان تاشیوه‌یان کورتان کردوته‌وه ﴿لَا تَخَافُوتُمْ﴾ (له‌دورمن) ناترسن ﴿فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا﴾ جا نه‌وه‌ی (خوا) ده‌بزانی نیوه نه‌تان ده‌زانی (که‌خیر له‌ریکه‌وتن دایه) ﴿فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ﴾ وه‌جگه‌له (چوونه‌مه‌ککه) بریاری داوه ﴿فَتَحَاقَرَبْنَا﴾ سهر که‌وتنیک‌ی نزیک (بؤ نیوه‌یه که‌ریکه‌وتنی خوده‌بیبه‌یه) ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا نه‌و زاته‌یه که‌پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی نارده‌وه ﴿بِالَّذِي وَدَّعَ الْحَقَّ﴾ به‌رتموونی و نایینی راسته‌وه ﴿يُظْهِرُ عَلَى الَّذِينَ كُفَرُوا﴾ تا به‌سهر هه‌مو و رینازنکدا زالی بکات ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ ته‌نها خوا به‌سه‌که‌شاهید بیت له‌سهر نه‌مه ﴿۱۵﴾

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ موحه‌ممد ﷺ پیتغه‌میری خوابه ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ نهو (باوهر دار) انه‌ش که‌له‌گه‌نیدان
 ﴿أَشِدَّةً عَلَى الْكَافِرِ﴾ به‌رامهر بی باوهران توندو تیزن و ﴿رَحِمَةً يَّصِفُهَا﴾ له‌نیوان خویاندا به‌به‌زه‌بین ﴿تَرَاهُ
 رُكَّاسًا جُنَّ﴾ ده‌یان بینی (هه‌میشه) له‌کورنوش و سوژده‌بردندان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِّنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 داوای فہزل و پزاهه‌ندی خودا ده‌کهن ﴿سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ﴾ نیشانه‌یان له‌ناو چاوانیاندا دیاره ﴿مِّنْ أَمْرِ
 السُّجُودِ﴾ به‌هوی زور سوژده‌بردن (یانہ‌وه) ﴿ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ﴾ جائہو (هاوہ‌له‌به‌ریزانہ) نه‌وه
 نمونہ و صیفه‌تبان بوو له‌ته‌وراندا ﴿وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ﴾ وه‌نمونہ و صیفه‌تبان له‌ئینجیلیشدا
 ﴿كَرَجٍ أَخْرَجَ مِثْلَهُمُ﴾ وه‌ك پروه‌ك و کشتو کالیک وایه‌چه‌که‌ره‌ی ده‌ر کردیت (سہوز بوو بی)
 ﴿فَتَازَرَهُ فَأَسْتَعْظَمُ﴾ نه‌مجا چه‌که‌ره‌ک‌ی به‌هیز کرد بی و قاییم بوو بی ﴿فَأَسْتَوَىٰ عَلَىٰ سَوَاقٍ﴾ جائہ‌سہر
 لاسکی خوی دینک وه‌ستاین ﴿يُعْجِبُ الزُّنَّاعَ﴾ (ته‌وه‌ندہ جوان بی) جوتیاره‌کانی سہ‌سام کرد بی
 ﴿يُعْظِمْ بِهِمُ الْكَافِرَ﴾ تا به (زور بوونی) هه‌وه‌لانی داخ و مہراق بدا به‌کافران ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به‌لیتی
 داوہ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ﴾ به‌وانہ‌یان که‌باوهریان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکه‌یان کردوہ
 ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ به‌لیبور دن و پاداشتی گہوره (که‌به‌هسته) ﴿﴾

سوره‌ی ﴿الحجرات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میہربان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانہ‌ی که‌باوهرتان هیتاوه ﴿لَا تُقِيمُوا﴾ پیش مه‌که‌ون (له‌هیچ
 کار و پریار نکدا) ﴿بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ له‌خواو پیتغه‌میره‌ک‌ی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له‌خوا بترسن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خوا بیسہری زانایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانہ‌ی
 باوهرتان هیتاوه ﴿لَا تَقُولُوا أَمْشَرًا﴾ ده‌نگتان به‌رز مه‌که‌نه‌وه ﴿فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ﴾ به‌سہر ده‌نگی
 پیتغه‌میردا ﴿وَلَا تَهْزُوا لَهُ بِالْقَوْلِ﴾ وه‌به‌ده‌نگی به‌رز قسہ‌ی له‌گه‌ل مه‌کهن ﴿كَلِمَةٍ بَعِيدَةٍ لِّغَضِّ
 وَهْكَ دَه‌نگ به‌رز کردنه‌وه‌تان له‌گه‌ل به‌کتریدا ﴿أَنْ تَحْطَأَ أَعْقَابُكُمْ﴾ نه‌وه‌کو کرده‌وه‌کانتان به‌نان بیتنه‌وه
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ و خوشتان هه‌ستی بی نه‌کهن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان ته‌وانہ‌ی ﴿يَعْضُونَ أَمْشَرَتَهُمْ﴾
 ده‌نگیان نرم ده‌که‌نه‌وه ﴿عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له‌خزمه‌تی پیتغه‌میردا ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ته‌وانہ‌نه‌و که‌سانہ‌ن
 ﴿أَمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلیانی زاخاو داوہ و پاکی کرده‌وه‌ه ﴿لِيَشْفُوا﴾ بۆ ته‌قوا و خواناسین
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ لی خوش بوون و پاداشتی گہوره‌یان بۆ هدیہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان نه‌و
 که‌سانہ‌ی ﴿يَتَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ﴾ له‌ده‌ره‌وه‌ی ژوروہ‌کان بانگت ده‌کهن (نه‌ی موحه‌ممد ﷺ)
 ﴿أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ زور به‌یان نه‌فامن و تی ناگهن ﴿﴾

﴿وَلَوْلَا أَنَّهُ صَبَرُوا﴾ خُو نه گهر چاوه پروانیان بگردایه ﴿حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِ﴾ تاده پروشتیه دهره وه بو لایان ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ نه وه چاکتر بوو بویان ﴿وَأَنَّهُ عَفْوٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوا لیورده‌ی میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه وانه‌ی باوه رتان هیتاوه ﴿إِن جَاءَكُمُ الْقَائِلُ بِشَرٍّ﴾ نه گهر گوناهاکاری هه والیک‌ی گرنگی هیتا بوتان ﴿فَتَيَسَّوْا﴾ نه وه لی‌ی بکولنه وه (ناروون بیته وه) ﴿أَن تُصِيبُوا﴾ نه وه ک زیان بگه‌یه‌نن ﴿فَوَلَّيْتُمْ﴾ به‌خه لکینک به نه زانین ﴿مُتَصِبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ﴾ نه وسه به شیمان بن له وکاره‌ی که کردووتانه ﴿وَاعْلَمُوا﴾ زور چاک بزاسن ﴿أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که بنگومان بیته مبه‌ری خوا له ناوتاندا به ﴿لَوْ يَطِيعُكُمْ﴾ نه گهر به گوی‌ی نبوه‌ی بگردایه ﴿فَإِذْ كَبُرَ مِنَ الْأَمْرِ﴾ له زورینک له کاره کاندا ﴿لَعَسَ﴾ تووشی نارچه‌تی ده‌بوون ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ﴾ ایمانی لاتان خو شه‌ویست کردووه ﴿وَزَيَّنَّ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ وه له دل‌تاندا (شیرین و) رازاوه‌ی کردووه ﴿وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ﴾ وه بینزراوه ناشرینی کردووه له لاتان ﴿الْكَفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ﴾ بین باوه‌پیی و تاوان و سهر پیچی فرمانی خوا ﴿أُولَئِكَ هُمُ الرَّاغِبُونَ﴾ هر نه وانه‌ن شاره‌زاو له سهر پ‌ببازی راستن ﴿فَضَلَّاهُمُ اللَّهُ وَفَعَلَهُ﴾ (نه وه) به‌خشش ونیعمه‌تیکه له لایه‌ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ خواش زانا و دانایه ﴿وَإِن ظَلَّ بَعْضُكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر دوو کومه‌ل له ایمانداران ﴿أَقْسَمُوا﴾ دژ به به کشر جه‌نگیان کرد ﴿فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا﴾ نه وه له نبوتانیاندا ناشته وایی بکه‌ن ﴿وَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا﴾ نه مچا نه گهر کزومه‌ل‌بکیان ده‌ست در‌بژی وسه رکه‌شی کرد ﴿عَلَى الْأُخْرَى﴾ بومهر کزومه‌ل‌بکی تریان ﴿فَقِيلُوا أَلَمْ يَكُنْ﴾ نه وه نبوه (نه‌ی موسولمانان) دژی نه وه بان بجه‌نگن ده‌ست در‌بژی ده‌کات ﴿حَتَّى يَفْءَ﴾ تاده گهر پ‌تسه وه ﴿إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ﴾ بو فرمانی خوا (ملکه‌چی فرمانی خوا ده‌بی) ﴿فَإِن فَعَلَتْ﴾ نه مچا نه گهر گه‌رایه وه ﴿فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا﴾ نه وسه له نبوتانیاندا ناشته وایی بکه‌ن ﴿بِالْعَدْلِ وَالْقَيْصَرِ﴾ به‌داد گهرانه و راست و دادپه‌روهر بن (له نبوتانیاندا) ﴿إِن اللَّهَ﴾ بنگومان خوا ﴿يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ دادپه‌روهرانی خوش ده‌وی ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ بنگومان ته‌ن‌ها باوه‌رداران برای به کشرن ﴿فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾ که‌واته له نبوتان دوو براتاندا (رازاه هه‌بوو) ناشته وایی بکه‌ن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تاره‌حمتان پی‌ی بکات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه وانه‌ی که باوه‌رتان هیتاوه ﴿لَا يَسْخَرُوا قَوْمَ مِنْ قَوْمٍ﴾ باهیچ کزومه‌ل پیاوینک گالته نه‌که‌ن به کزومه‌ل‌بکی تریان ﴿عَسَىٰ أَن يَكُونُوا﴾ ره‌نگه گالته پی‌ی کراوه‌کان ﴿حَتَّىٰ يَمُوتُوا﴾ له گالته که‌ره‌کان باشترین (لای خوا) ﴿وَلَا يَسْتَكْبِرُوا﴾ وه ژانینک گالته نه‌که‌ن به ژانینکی تر ﴿عَسَىٰ أَن يَكُنَّ﴾ ره‌نگه ژافره‌ته گالته پیکراوه‌کان ﴿حَتَّىٰ يَمُوتُوا﴾ له ژافره‌ته گالته که‌ره‌کان باشترین (لای خوای گه‌وره) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَنفُسَ﴾ تانه وته‌شهر له‌به‌کشری مده‌ن (له نبوتاناندا) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَلْقَابَ﴾ ناوو ناتوره له‌به‌کشری مه‌نین ﴿يَسِّرَ الْإِسْرَ الْفُسُوقِ﴾ غای چهند خرابه‌ناو بردنی که گونا‌ها (به موسلمان بل‌یت کافر، یان داوین پیس) ﴿بَعْدَ الْإِيمَانِ﴾ پاش باوه‌ر هیتان ﴿وَمَنْ لَّزِمَتْ﴾ جا نه وه‌ی به شیمان نه بیته وه ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الرَّاغِبُونَ﴾ نه وه نه وانه هر خویان سته‌مکارن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه و که سانه‌ی باوهرتان هیتاوه ﴿اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ النَّارِ﴾ خوتان له زورنك له گومانه‌کان پیارئزن ﴿إِنَّ بَعْضَ النَّارِ أَشْرُّ﴾ چونکه بهراستی هندیك له گومانه‌کان تاوانن ﴿وَلَا تَحْسَبُوا﴾ سیخوری مه‌که‌ن (وبه‌دوای ناته‌وای یه‌کتر دامه‌گه‌رین) ﴿وَلَا يَتَّبِعْ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ له‌پاشمله به‌خرابه باسی یه‌کتری مه‌که‌ن ﴿الْحُبُّ أَحَدُكُمْ﴾ نایا کام له‌ئیه‌ه پی‌ی غوشه ﴿أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ﴾ که‌گوشتی برا (ثابینی یه‌که‌ی) بخوات ؟ ﴿مَيِّتًا﴾ به‌مردووی ﴿فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ بینگومان قیترتان لسی‌ی دینه‌وه و پیتان ناخوشه ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له‌خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ ثَوَابٌ خَيْرٌ﴾ بینگومان خوا ته‌وبه‌گیرا که‌ری به‌به‌زه‌یی یه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نه‌ی خه‌ل‌کینه ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ﴾ بینگومان نیمه‌دروستمان کردوون ﴿مِنْ ذَكَرٍ وَالَّذِي﴾ له‌نیر و می‌یه‌ك ﴿وَبَعَثْنَاكُمْ﴾ وه کردومانن ﴿شُعْرًا وَقَدَائِلَ﴾ به‌چه‌ند گهل و هوزیکه‌وه ﴿لِتَعَارَفُوا﴾ تابه‌کتری بناسن ﴿إِنْ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به‌راستی به‌رئزترینتان لای خوا ﴿أَتَقَرَّكُمْ﴾ نه‌و که‌سه‌تانه زیاتر له‌خودا ده‌ترسینت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوا زانای ناگاداره ﴿قَالِ الْأَعْرَابُ﴾ عه‌ره‌به ده‌شته‌کیه‌کان و وتیان باوهرمان هیتاوه ﴿قُلْ لَّزُومُوا﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾ باوهرتان نه‌هیتاوه ﴿وَلَا يَحِزُّنُوا لِبَاسٍ﴾ به‌لکو بلین موسلمان بووین (به‌سه‌ر زاره‌کی) ﴿وَلَمَّا بَدَّلْنَا إِيْمَانَهُمْ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ چونکه هیتستا باوهر نه‌چووه‌ته‌ناو دل‌ه‌کاتانه‌وه ﴿وَأَنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ خوت نه‌گه‌ر گوئرا یه‌لی خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بن ﴿لَا يَتَّخِذُ مِنْكُمْ أَحَدٌ شَيْئًا﴾ هیچ له‌(پاداشتی) کرده‌وه کانتان که‌م ناکاته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا لیورده‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بینگومان ثیماندارانی راسته‌قینه‌نه‌وانن ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که‌باوهریان هیتاوه به‌خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿لَهُمْ ثَوَابٌ يَبْقَىٰ﴾ پاشان دوو دل‌نه‌بوون (له‌ثیمانه‌که‌یاندا) ﴿وَرَجَعُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ وَانْفُسِهِمْ﴾ وه به‌مال و گیانیان تیکو‌شانیان کردووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پیتا و ربازی خوادا ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ههر نه‌وانن راستگو بیان ﴿قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾ نایا ئیه‌ه خوا ناگادار ده‌که‌ن ﴿يَدِينُكُمْ﴾ له‌ثابینه‌که‌تان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ له‌کانتیکدا خوا ناگاداره و ده‌زانی ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ به‌ههرچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به‌همه‌مو و شتیک زانایه ﴿بِمُؤْنٍ عَلَيْكَ﴾ نه‌و که‌سانه منته ده‌که‌ن به‌سه‌ر تو‌دا (نه‌ی موحه‌ممه‌د) ﴿أَنْ أَسْلَمُوا﴾ که‌موسلمان بوون ﴿قُلْ لَا تَسْمَعُوا عَلٰى إِسْمَاعِكُمْ﴾ توش بلی منته‌ی موسلمان بوونی خوتان به‌سه‌ر مندا مه‌که‌ن ﴿بَلِ اللَّهُ يَسْمَعُ عَلَيْكُمْ﴾ به‌لکو خوا منته ده‌کات به‌سه‌ر ئیه‌ه‌دا ﴿أَنْ هَذَا كُرْ لِي بِإِيْمَانِي﴾ که‌رینمورینی کردوون بو باوهر هیتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته‌گه‌ر ئیه‌ه راستگون (که‌ثیماندارن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ به‌راستی خوا ده‌زانی ﴿غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌پیتی ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَاللَّهُ بِصِيرٍ يَمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا پیتایه به‌ههر کرده‌وه به‌ك که‌ئیه‌ه ده‌یکه‌ن ﴿

سوره‌ی (ق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿ق﴾ به (قاف) ده‌خوندریتموه، ماناکه‌ی تنها خوا ده‌بزانی بۆ زانیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌نای سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ﴾ سویند به‌قورئانی به‌رزو به‌ریز (تو تیر در اوی خوای نه‌ی موحده‌ده) ﴿٢﴾ ﴿بَلْ عَجَّبُوا بِآيَاتِهِ﴾ به‌لام (بن باوه‌ران) سه‌ریان سوپ‌ماوه ﴿أَنْ جَاءَهُمْ مُّسَدِّدٌ مِّنْهُمُ﴾ له‌وه‌ی که‌پیتغه‌مبه‌ریکی تر سینه‌ریان بۆ هانوه‌ی له‌خوایان ﴿فَقَالَ الْكَاذِبُونَ﴾ جا بن باوه‌ران ده‌بان ووت ﴿هَذَا نَبَأٌ عَجِيبٌ﴾ نومه‌شینیکی سه‌بره ﴿لَا يَأْتِيهِمْ نَبَأٌ إِلَّا آتَاكَانِی مَرْدِینَ﴾ بووین به‌خول (چون زیندوو ده‌پینه‌وه) ﴿ذَٰلِكَ رَجَعُ الْبَعِثُ﴾ نه‌وه‌ی که‌پانه‌وه‌به‌کی دووره‌ی نابی ﴿فَدَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْبَیِّنَاتِ﴾ بینگومان ئیسه‌ی ده‌زانیس ﴿مَّا تَقْضِی الْأَرْضُ مِنْهُمْ﴾ زه‌وی چهنده‌ی له‌لاشه‌بان ده‌خوات (هیچمان لی وون نابی) ﴿وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَظِیظٌ﴾ به‌راونیکشمان لایه‌که‌ی باریزه‌ری هه‌موو شتیکه ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ (زیندوو بووتسه‌وه‌ی دوورنی یه) به‌لکو شه‌وان باوه‌ریان به‌قورئان نه‌کرد ﴿لَعَلَّاهُمْ كَانَتْ بَیِّنَاتٌ هَاتِ﴾ بۆیه‌ی شه‌وان له‌ناو کارتیکی تیکه‌ی و پیکه‌ی لدان ﴿أَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ﴾ ده‌ی ئایا سه‌رنجی شه‌و ئاسمانه‌یان نه‌داوه‌ی که‌له‌سه‌ریانه‌وه‌یه ﴿كَتَبَتْ بَیِّنَاتٌ وَرِثَتْنَا﴾ چون دروستمان کردوه‌ی و رازاندومانه‌ی شه‌وه ﴿وَمَا لَهَا مِنْ قُرُوجٍ﴾ وه‌هیچ درزو که‌لیتیکی تیدا نی به ﴿وَالْأَرْضُ مَدَدًا لَّهَا﴾ زه‌ویشمان راختوه‌ی ﴿وَالْأَنْبِیَاءُ فِيهَا رُسُلٌ﴾ چهنده‌ها شاخی دامه‌زراومان تیدا داناوه‌ی ﴿وَأَنْبِئَتْ فِيهَا﴾ پرواندومانه‌ی تیشیدا ﴿مِنْ كُلِّ رُوحٍ نَّهَیجٌ﴾ هه‌موو جور ووه‌ی کیکی جوان ﴿بَصِيرَةً وَذُكْرٌ﴾ تابه‌ر چاو و وونی و به‌ندو بیر خه‌ره‌وه‌ی بیت ﴿لِكُلِّ عَبْدٍ مُّسِيبٌ﴾ بۆ هه‌موو به‌نده‌یه‌کی ته‌ویه‌ی کارو که‌پاوه‌ی بۆ لای خوا ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌له‌ئاسمانه‌وه‌ی باراندوومانه‌ی ﴿مَاءً مُّبَرَّكًا﴾ بارانیکی به‌پیت و فه‌ر ﴿وَأَنْبِئَتْ بِهَا﴾ جابه‌و باراندو پرواندومانه‌ی ﴿جَنَّاتٍ وَجَنَّاتٍ لِّغَصِيدٍ﴾ باخات و دانه‌وئله‌ی (ی شه‌و کشتو کالانه‌ی) که‌دروینه‌ی ده‌کرین ﴿وَالْأَنْجِلُ لَا یَسْقَتُ﴾ هه‌روه‌ها دارخورمای به‌رزو بلند ﴿لَهَا طَعْقٌ ضَیِّدٌ﴾ به‌هیشووی تیک به‌ستراوه‌وه‌ی ﴿رَزَقًا لِّلْعِبَادِ﴾ (نایته‌ی) رزق و رۆزی بۆ به‌نده‌کان ﴿وَأَنْبِئَتْ بِهَا بَلَدَةٌ تَبَدُّ﴾ هه‌ر به‌وه‌ی بارانه‌ی زه‌وی مردو (ووشک) ده‌پوژنینه‌وه‌ی ﴿كَذَٰلِكَ نَخْرُجُ﴾ زیندوو کردنه‌وه‌ی (ی مردوانیش) هه‌ر به‌وه‌ی شیوه‌یه‌ی ﴿كَذَٰلِكَ بَلَّغْنَاهُ﴾ پینش ئه‌مانیش باوه‌ریان نه‌هیتا (به‌پیتغه‌مبه‌ره‌کانیان) ﴿فَوَيْلٌ لِّلَّذِینَ وَصَّوْا﴾ گه‌لی نوح و خاوه‌ن چال و بیره‌کان و (گه‌لی) سه‌موود ﴿وَعَذَابُ الْعَذَابِیْنَ﴾ ووه‌ی عادی فیرعه‌ون و گه‌لی لووطیش ﴿وَأَمَّا الْآلِکَةُ وَفُومُ نَجِّ﴾ هه‌روه‌ها خاوه‌ن باخانه‌ی چیر و پره‌کان و گه‌لی توبه‌عیش ﴿كُلُّ کَذِّبٍ أُرْسِلَ﴾ هه‌ر هه‌موویان باوه‌ریان نه‌هیتا به‌پیتغه‌مبه‌ره‌کانیان ﴿فَلَقَّ وَعْدَیْ﴾ بۆیه‌ی هه‌ره‌شه‌ی (من له‌دزیان) هاته‌دی ﴿أَفَقَبِیْتَ بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ﴾ جا ئایا ئیمه‌ی له‌دروستکردنی یه‌که‌م جار داده‌سته‌وسان بووین (تانه‌توانین زیندووتان بکه‌پنه‌وه‌ی) ۱؟ ﴿بَلْ هُمْ﴾ (نه‌خیر وایه‌ی) به‌لکو شه‌وان ﴿فِی لَیْسٍ مِّنْ خَلْقِ حَبِیرٍ﴾ له‌گومانان له‌دروست بووتنه‌وه‌یه‌کی سه‌ر له‌نوی ﴿١﴾

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند به‌خوائیمه ناده‌میمان به‌دی هیناوه و ﴿وَلَقَدْ مَنَّا تَوَسَّوْنَ بِهِ نَسْفَةً﴾ چاک ناگادارین به‌و خه‌بان و خه‌ترانه‌ی دین به‌دن و دهر و ونیدا ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ﴾ وئیمه له‌ووه نزیکترین (واته‌خوا‌ی گه‌وره عیلم و زانینی ته‌واوی هه‌به به‌هه‌موو جموجولینکی ناده‌میزاد) ﴿مِنْ حَتَّىٰ تُلَاقُوا﴾ له‌شاده‌ماری دلی ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ کائیک له‌و دوو فریشته (کرداری) تو مار ده‌که‌ن ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قِیْدُ﴾ که له‌لای راست و لای چه‌په‌وه دانیشتون ﴿مَا يَلْفُظُونَ﴾ هه‌ر ووته‌به‌ک له‌ده‌می دهر چن ﴿إِلَّا لَدُنَّهِ زَقِیْبٌ عَیْدُ﴾ چاودیرنکی به‌سهره‌ودیه (و دینوسن) ﴿وَجَاءَتْ سَكْرُؤُا ثُمُوتٍ یَّا حَتِّیٰ﴾ ناره‌حیتی و بینوشی مردن دینت له‌گه‌ل راستیه کاندای ﴿ذَٰلِكَ مَا کُنْتَ مِنْهُ حَیْدُ﴾ (پیتی ده‌ووتری) ته‌مه له‌و (مردنه) به‌که خوت لی ده‌باراست و لاده‌دا ﴿وَنُفِخَ فِي السُّورِ﴾ ته‌مجا فوو ده‌گری به‌(شه‌پیور) که‌ر هنادا ﴿ذَٰلِكَ یَوْمُ الْوَعْدِ﴾ ته‌وه رورزی (به‌دی هاتی) هه‌ره‌شه‌کانه ﴿وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّحْجَا﴾ له‌گه‌ل هه‌موو که‌سینکدا دینت (بو مه‌حشهر) ﴿سَآئِقٌ وَشَهِیْدُ﴾ دوو فریشته، به‌کینکیان پیش خوی داوه، ته‌وی دیکه‌شیان شاهیدی له‌سهر ته‌دات، (له‌ته‌واوی ته‌و کارور کردووانه‌ی که‌کردوونی له‌دونیدا) ﴿لَقَدْ کُنْتَ فِی غَفْلَةٍ مِنْ هَٰذَا﴾ (پیتی ده‌ووتریت) سویند به‌خوا به‌راستی تو له‌مه‌بی ناگا بوویت له‌دونیدا ﴿فَنُكْشِفَا عَنْكَ غِطَاءَ﴾ جا ئیمه په‌رده (ی قیامت) مان له‌سهر لادایی ﴿فَنُصْرِكُ الْوُجُوهَ حَیْدُ﴾ جا ته‌مرو (که قیامته) چاوت تیزه و چاک ده‌بینی ﴿وَقَالَ قَرِیْنُهُ﴾ وه ته‌و (فریشته شاهیدی) له‌گه‌لیدایه ده‌لینت ﴿هَٰذَا الَّذِی عَیْدُ﴾ ته‌مه (نامه‌ی کرده‌وه‌کانه) ناماده‌په‌و لای مه‌ ﴿إِنِّی فِی جَهَنَّمَ﴾ (خوا ده‌فهرموی به‌دوو فریشته‌که) فری ی بدنه‌ناو دوزه‌خه‌وه ﴿كُلَّ حَنَاقٍ عَیْدُ﴾ هه‌موو کافرینکی سهرکه‌شی ﴿فَنُفِخَ فِي الْخِیْرِ﴾ رنگری که‌ر له‌چاکه ﴿مُغْتَرِبٍ﴾ ده‌ست درنژ که‌ری گومانای ﴿إِلَٰهِی جَعَلَ مَعَ لَقَائِهَا عَزَّ﴾ ته‌و که‌سه‌ی که‌په‌ر سترای تری له‌گه‌ل خوادا داناوه ﴿وَالْقِیَامُ فِی الْعَذَابِ الشَّدِیْدِ﴾ جا هه‌ر دوو کتان (ته‌ی فریشته‌کان) فری ی بدنه‌سزای سه‌خته‌وه ﴿وَقَالَ قَرِیْنُهُ﴾ ته‌و (شه‌یتانه‌ی له‌دونیدا) له‌گه‌لیدا بوو ده‌لنی ﴿رَبِّمَا أَطْفِئْتَهُ﴾ ته‌ی په‌رور دگارم من ته‌وم سهرکه‌ش نه‌کرد ﴿وَلَکِنْ کَانَ فِی ضَلَالٍ بَیْدٍ﴾ به‌لکو خوی له‌گومراییی به‌کی دوور له‌راستیدا بوو ﴿قَالَ لَا تَحْصِصُوا لَدُنِّی﴾ (خوا ده‌فهرموی) له‌لای مندا ده‌مه‌قالی و مشتمر مه‌که‌ن ﴿وَقَدْ قُلْتُمْ اٰلَکُم بِالْوَعْدِ﴾ چونکه بیگومان پیشتتر هه‌ره‌شم (ته‌م باره‌په‌وه) نار دووه‌بو تان ﴿مَا یَدُلُّ الْقَوْلُ لَدُنِّی﴾ به‌لینی من هه‌ر گیز گورانی به‌سهر دانا‌یت ﴿وَمَا اَنْ یُظْهِرَ الْبَیْدُ﴾ وه من هیچ جزره‌سته‌میک له‌به‌نده‌کانم ناکم ﴿یَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ﴾ رورزیک ده‌ییت به‌دوزه‌خ ده‌لینن ﴿هَلْ اَمْتَلَانِ﴾ نایا پر بوویت؟ ﴿وَنَقُولُ هَلْ مِنْ قَرِیْبٍ﴾ دوزه‌خیش ده‌لنی نایا که‌سی تره‌په‌یه (بیه‌سن)؟ ﴿وَاَرْلَقَ الْجِنَّةُ لِلْمُتَّقِیْنَ﴾ به‌هه‌شتیش (له‌و رورزه‌دا) نزیک کراوه‌ته‌وه بو یارینز کاران وله‌خوا ترسان ﴿غَیْرِ عَیْدٍ﴾ دور نی به‌(لینان) ﴿هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ﴾ (پیان ده‌ووتری) ته‌مه ته‌و (به‌هه‌شته) به‌که به‌لینتان بی درابوو ﴿اِنَّکُمْ اَنْتُمْ حَیْفُ﴾ به‌هه‌موو روو له‌خوا به‌کی خویارینز ﴿مَنْ حَیْفُی اَنْتُمْ بِالْغَیْبِ﴾ ته‌وه‌ی له‌خوا‌ی میهره‌بان ترساین له‌په‌نه‌اندای (و خوی له‌گونه‌پاراست بیت) ﴿وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِیْبٍ﴾ وه به‌دلینکی روو له‌خواوه گه‌رایته‌وه (بو لامان) ﴿اَدْخُلُوْهَا بِسَلَامٍ﴾ (پیان ده‌ووتریت) هه‌موو تان برقرنه‌ناو به‌هه‌شته‌وه، دلنیا و بین ترس بین (له‌سزاو ناخوشی) ﴿ذَٰلِکَ یَوْمُ الْخُلُودِ﴾ ته‌م رورزه‌رورزی هه‌میشه‌یی و ته‌مری به‌ ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُوْنَ فِیْهَا﴾ له‌و به‌هه‌شته‌دا هه‌ر چیان بویت یو یان ناماده‌په‌و ﴿وَلَدُنَّآ مَیْدُ﴾ وه له‌وه زیاتریشمان هه‌په (که‌بینی‌خوا‌ی گه‌وره‌په‌) ﴿

﴿وَالسَّمَاءَ دَانٍ خَالِدًا﴾ و هسویتند به ناسمانی خاوهن برنگای زور (خاوهن جوانی و یرنک و پینکی) ﴿إِنَّا لَنُؤْتِي قَوْلَ الْمُخْتَلِفِ﴾ بینگومان ثنوه له قسه و گوفتاری جیوازدان ﴿يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ﴾ نهو کهسه لاده دریت له نیمان که لادراوه (چونکه خوی گومرایه) ﴿فُتِلَ الْفَرُصُونَ﴾ دهک به کوشست چن نهو دروزنانه (و نه فرینبان لی بی) ﴿الَّذِينَ هُمْ﴾ نه وانه کهسانیکن ﴿فِي عَمْرُسَاهُونَ﴾ له گیتراوی نه زانیدا بی ناگان (له هه موو شت) ﴿يَسْتَعْلُونَ لِيَأْنُ يَوْمَ الْيَتِيمِ﴾ (به گالتهوه) ده پرسن که ی رورزی دواپی دیت ﴿يَوْمَ هُمْ﴾ رورزیک (سزا ده درین) که نهوان ﴿عَلَى النَّارِ يُقْتَلُونَ﴾ به ناگری دوزه ده سوتیتترین ﴿ذَوُوا أَفْنَتِكُمْ﴾ (پیشان ده ووتریت) سزا که تان بچه زن ﴿هَذَا إِلَهِي﴾ نه مه نهو (سزایه) ﴿كُتِبَ بِهِ شَسْعُ الْجَوْنِ﴾ (به گالتهوه) به پهله داواتان ده کرد ﴿إِنْ الْمَتِّينَ﴾ بینگومان پاریزکاران و له خواترسان ﴿فِي جَنَّتٍ وَجْنٍ﴾ وان له باخات و کهناری سهر چه شمه ی به واند ﴿الَّذِينَ مَاءُ أَنْفُسِهِمْ﴾ نه وهی خوا پتی داوون و هری ده گرن ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مُتَمِيعِينَ﴾ (چونکه) بینگومان نهوان له وه و پش چاکه کار بیون ﴿كَانُوا أَقْبَلَ مِنْ أَقْبَلٍ﴾ نه وانه که میک له شه ودا ﴿مَالِهِمْ جَوْنٌ﴾ ده خه و تن (نهوی تری شه و نوینبان ده کرد) ﴿وَالْأَشْعَارُ هُمْ يَسْتَعْفِرُونَ﴾ وه له به ره به یاناندا داوای لیخو شبو و نیان ده کرد ﴿وَفِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له مال و دارایی یاندا ﴿حَقُّ لَيْسَ إِلَهٍ وَ الْمَخْرُومِ﴾ بق (هزار ی) دوا که رو داوانه که ره مافی خویان هه بوو ﴿وَفِي الْأَرْضِ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَسِيبًا﴾ وه له ره و پیدا به لنگه و نیشانه هیه بق باوه رداران ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ﴾ وه له خودی خوشاندا (به لگهی زور هیه) ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ دهی نایا بق وورد نایه وه و سه رنج نادهن ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ﴾ و هرزق و رورزی ثنوه و نهو به لیئانه ی پشان ده دری له ناسمانه ﴿وَفِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ جا سوتند به به و هر دگاری ناسمان و زهوی ﴿إِنَّهُ لَخَقٌّ﴾ بینگومان نهوه (ی باسکرا) ههق و راسته ﴿يُثَلِّمَنَّ أَتَّكُمْ تَطْلُقُونَ﴾ به وینته ی نهو قسانه ی خوتان ده بکهن ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ نایا بیت گه شتوره ﴿حَدِيثٌ حَقِيصٌ يُزْهِقُ الْمُكْرِمَ﴾ به سهر هانی میوانه ریزداره کانی لیبر اهیم ﴿إِذْ تَخْلَوُا عَلَيْهِ﴾ کانی چوونه لای لیبر اهیم و ﴿فَقَالُوا سَمِعْنَا قَال سَلَّمَ﴾ و وتیان سلاو (نهویش) و ونی سلاو له خوتان ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصْرِفِينَ﴾ (ثنوه) کهسانیکن نه ناسراوون ﴿فَرِحَ إِلَى آهَالِهِ﴾ جا خیرا چوو بؤلای خبزانه که ی ﴿فَلَا يَعْجَلَ سَمِينٌ﴾ نه مجا گویره که به کی قه لهوی (به برزاوی بؤبان) هینا ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ﴾ و هنزیک کیده وه لیئان (به لام نه بیان خوارد) ﴿قَالَ لَا تَأْكُلُوا﴾ و ونی نه وه ناخون؟ ﴿فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ نه و سالیئان ترسا ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ و وتیان سه ترسه (نیمه نیر دراوی خواین) ﴿وَنَسُوا مَا وَعُودُوا﴾ وه مز گیتیان پی دا به کورینکی دانا (که نه سحافه) ﴿فَأَقْبَلَ بَقْرَتَهُ فِي صَرَرٍ﴾ جازنه که ی قریه به کی کرد و هات ﴿فَصَكَّتْ وَجْهَهَا﴾ وه دای به پرومته ی خویدا (وهک باووی ژنان) ﴿وَقَالَتْ غَوْرٌ عَقِيمٌ﴾ وه و ونی به ره ژنیک نه زوک (چون مندالی ده بی) ﴿قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ﴾ (فریشته کان) و وتیان به ره و هر دگارت وای فهرمووه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ بینگومان ههر خوا کار به جی ی زانایه

﴿قَالَ فَاحْطَبِكُمْ أَهْلَ الْكَلْبَسَاتِ﴾ (نیراهیم) ووتی: چیتان بین سبیر در او نه‌ی نیراوانی خوا ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بینگومان نیمه نیراوین بؤ سهر گه‌لی ناوانباران ﴿لَا يُرِيدُ عَلَيْهِمْ جَزَاءً مِنْ جَنِّهِمْ﴾ بؤ نه‌و‌ی بیارینبین به سهریانداده‌رد له گلی سورده‌و‌ه کراوی ﴿نُسُومَةٌ عَنْدَ رَبِّكَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ نیشانه کراو له لایه‌ن به‌رو‌ه‌رد گارته‌و‌ه بؤ له سنوور ده‌ر جوان ﴿فَلَاخْرَجْنَاهُمْ مِنْهَا وَآلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌مجا هدرچی بوو له‌و (شاره‌ی لوط) داله بر واداران ده‌رمان کردن ﴿فَلَمَّا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه نه‌ماندی تیدا بینجگه له‌یه‌ک مالی موسلمان نه‌بیت (نه‌ویش مالی لوط بوو) ﴿وَنَزَّلْنَا فِيهَا آيَةً﴾ وه‌بند و نیشانه‌یه کمان تیدا به‌جی هیشت ﴿لَا يَنْفَكُونَ عَنْهَا إِلَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ بؤ نه‌وانه‌ی که له سزای به‌نازار ده‌ترسن ﴿وَفِي نُوحٍ إِذْ أَنْتَ إِذْ أَنْتَ﴾ هدر و‌ه‌ها له‌به‌سهر هاتی مووسادا (چند به‌لگه‌و‌ه‌بند هه‌یه) کاتی که ناردمان ﴿إِنِّي فَرَقْتُ بِاسْمِي﴾ بؤ لای فیرعه‌ون به‌به‌لگه‌ی پروون و ناشکراوه ﴿فَقُلْ بِرَبِّكَ﴾ فیرعه‌ونیش روی و‌ه‌رگیرا و سهرینچی کرد به‌هوی ده‌سه‌لانه‌که‌یه‌و‌ه ﴿وَقَالَ سَجَرٌ أُذْخِرُونَ﴾ وه ووتی: (مووسا) جادو و گهره‌بان شیهه ﴿فَأَخَذَتْهُ وَجُودُهُ﴾ نیمه‌ش خوی و له‌شکره‌که‌یمان گرت ﴿فَبَدَّلَ فِي آيَةٍ﴾ و فریمان دانه‌ناو ده‌ریاوه ﴿وَهُوَ مُبِينٌ﴾ که نه‌و شیایوی نومه‌کردن بوو ﴿وَفِي عَادٍ﴾ وه له‌گه‌لی عاددا به‌لگه‌و‌ه‌بند هه‌یه ﴿إِذْ أَنْتَ إِذْ أَنْتَ﴾ کاتی که ناردمانه‌سهریان ﴿الْبَيْعِ الْعَقِيمَةِ﴾ بای (گهرمی توندی) بن خیر ﴿مَا تَذُرُ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ﴾ به‌سهر ههر شینکدا پر ویشته‌یه‌و‌ازی لی نه‌ده‌هینا ﴿إِذْ جَعَلْنَا كَارِئَ مِيرٍ﴾ هه‌تا وه‌ک رزیوی لی نه‌کرد ﴿وَفِي ثَمُودَ﴾ وه له‌گه‌لی سه‌موددا (به‌ند و ناموز گاری هه‌یه) ﴿إِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتی که پیمان ووترا ﴿فَتَمَعُوا حَتَّىٰ جَاءَ﴾ پابویرن تا کاتی خوی دیت ﴿فَقَتَّلُوا مَنْ أَشْرَكُوا﴾ جا شه‌وان سهر که‌شیان کرد له‌فهرمانی به‌رو‌ه‌رد گاریان ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ﴾ نه‌مجا هه‌وره‌پروسکه‌لیدان ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ له‌کاتینکدا شه‌وان (تیاچوونی خویانان) به‌چار ده‌بینی ﴿فَمَا أَشْطَطُوا مِنْ قِيعَمٍ﴾ لیتر نه‌پانتوانی هه‌سسته‌و‌ه ﴿وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ﴾ وه سهر که‌و‌تویش نه‌بوون ﴿وَقَوْمُ لُوطٍ مِنْ قَبْلُ﴾ وه له‌گه‌لی نوحیش له‌بیش نه‌ماندا بوو ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ قَبْلِينَ﴾ که به‌راستی گه‌لنکی به‌دکار و له‌سنوور ده‌رچوو بوون ﴿وَالْأَسْمَاءُ بَنَاتُهَا أَبْنَاءُ﴾ و ناسمانمان به‌هیزو توانا‌یه‌کی گه‌وره‌دروست کردووه ﴿وَالْأَنْبِيَاءُ﴾ وه نیمه به‌راستی فراوانکه‌ری (ناسمانین) به‌به‌رده‌وامی ﴿وَالْأَرْضُ فَرَشَتْهَا﴾ وه زه‌ویمان راخستووه ﴿فَقَرَعَ السَّيِّدُونَ﴾ نای چ راخه‌رنکی چاکین نیمه ﴿وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ﴾ وه له‌هه‌موو شتبتک جووتبتک (نیر و من) مان دروست کردووه. ﴿تَعْلَمُونَ تَذَكَّرُونَ﴾ بؤ نه‌و‌ی بیرکه‌نه‌و‌ه و‌بندی لی و‌ه‌ر بگرن ﴿فَقَرَعَ إِلَى اللَّهِ﴾ نه‌مجا به‌به‌له‌به‌ره‌و لای خوا پروون ﴿إِنِّي لَكُرْمَةٌ تَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن خواوه‌ترسینه‌رنکی ناشکراو پروونم بؤ نیهه ﴿وَلَا جَعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له‌گه‌ل خوادا به‌رستراوی تر دامه‌نین ﴿إِنِّي لَكُرْمَةٌ تَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن خواوه‌ترسینه‌رنکی ناشکراو پروونم بؤ نیهه ﴿

﴿كَذَٰلِكَ مَالِكُ الْيَوْمِ الْآخِرِ مِنْ قَبْلِهِمْ قَدْ رَأَىٰ﴾ هه‌ر بهم شینویه هیچ پینغه‌مبه‌رئك نه‌هاتووه بؤ لای نوممه‌تانی
 پئش نه‌مان ﴿إِلَّا الْوَأَسَاطِيرَ الْأُولَىٰ﴾ مه‌گه‌ر ووتوو یانه (بهو پینغه‌مبه‌ره) جادوو‌گه‌ره یان شئته ﴿وَهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نایا (نه‌مان و نه‌وان) راسپارده‌یان بؤ به‌کشری ک‌ردووه؟ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُوتٌ﴾ (نه‌خیر)
 به‌لک‌و نه‌مان گه‌لئکی سه‌ر ک‌ه‌ش و یاخیین ﴿فَقُلْ عَنْهُمْ﴾ تۆ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ر‌وویان
 لی و‌ه‌ر گ‌یره ﴿فَمَا أَنْتُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ چونکه‌تو لؤمه‌ ک‌راو نیت ﴿وَذَكِّرْ﴾ وه‌ ناموز گاریان بکه‌ و بیر یان بخه‌ره‌وه
 ﴿فَإِنَّ الذِّكْرَ يَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکه‌ به‌راستی ناموز گاری (نه‌گه‌ر سوودی بؤ بی بروایان نه‌بی) سوود
 نه‌گه‌یه‌نی به‌بر واداران ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادُونَ﴾ وه‌ من جنوکه و ناده‌میزادم نه‌ن‌ها بؤ نه‌وه
 دروست ک‌ردووه که‌به‌ندایدنی من بکه‌ن ﴿مَّا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رِسَالَةٍ إِلَّا مَنْ آمَنَ﴾ من هیچ ر‌وزیه‌کم ن‌اوئ لی‌یان.
 ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُنْفَعُوا﴾ ناشمه‌وی خوار دنم بده‌نی ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ﴾ به‌راستی نه‌ن‌ها خوا‌خوی ر‌وزی
 ده‌ره ﴿ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ که‌ خاوه‌ن ده‌سه‌لاتی زور به‌هیزه ﴿فَإِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا﴾ نه‌مجا بئگومان
 بؤ نه‌وانه‌ی سه‌مان ک‌ردووه، سزای زورمان بؤ ناماده‌ک‌ردوون ﴿يُنْفِلُ ذُنُوبَ أَصْحَابِهِمْ﴾ هه‌روه‌ك چؤن بؤ
 هاوه‌ل و هاویره‌کانیان ناماده‌مانک‌ردووه ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُ﴾ ده‌ی بائئر په‌له‌ نه‌که‌ن (له‌ داواک‌ردنی سزا)
 ﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سا‌هاوار بؤ نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ﴿مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ له‌و ر‌وزیه‌ی
 که‌ هه‌ره‌شه‌بان بی لئک‌راوه

سوره‌قی ﴿الذَّارِيَّاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالْخُورِ﴾ سوئند به‌ کئوی طوور (بهو کئوه‌ی مووسا له‌سه‌ری قسه‌ی له‌گه‌ل خوا‌ی گه‌وره
 ک‌رد) ﴿وَالْكَافِرِ﴾ وه‌ به‌کئیی نووسراو (مه‌به‌ست پئی قورئانه) ﴿فِي رَفِيقٍ مَشْهُورٍ﴾
 له‌چه‌ند په‌ره‌یه‌کی بلاو ک‌راوه (قورئان نووسراوه‌ته‌وه له‌چه‌ند په‌ره‌یه‌کدا) ﴿وَالْأَنبِيَاءِ الْمَعْمُورِ﴾ وه
 سوئند به‌و خانه‌ی ئاوه‌دانه (بیت المعمور: جئگایه‌که له‌ ئاسمان، فریشته‌کان هه‌میشه‌ به‌ده‌وریدا
 دین وده‌چن، به‌وانه‌وه ئاوه‌دانه) ﴿وَالسَّعِيرِ الْمَرْفُوعِ﴾ وه‌ سوئند به‌بانی بلندک‌راو (ئاسمانی
 دونیا) ﴿وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ﴾ وه‌ سوئند به‌ده‌ریای پرک‌راو (له‌ ئاویان ئاگری داگیرساو) ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ﴾
 هیچ به‌رگری که‌ری نی به‌ ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوْرًا﴾ ر‌وزئك که‌ ئاسمان زور توند ده‌که‌وئته
 جوله و هاتوچؤ ﴿وَأَسِيرُ الْجِبَالِ سِيرًا﴾ وه‌ چپاکان (له‌جینی خویان) ده‌جوولئین و توند
 ده‌رؤن ﴿قَوْلِ يَوْمِئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ﴾ که‌وانه‌ له‌و ر‌وزه‌دا هاوار بؤ بی باوه‌ران ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي حُجُبٍ
 يَلْتَعِبُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌ له‌کاری ناره‌وادا ر‌وده‌چن و هه‌میشه‌ گالته و گه‌پ ده‌که‌ن ﴿يَوْمَ يُدْفَعُونَ
 إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَفْعًا﴾ ر‌وزی پالیان پئوه‌ ده‌نری به‌ره‌و ئاگری دؤزه‌خ چؤن پال پئوه‌نانئك
 ﴿هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ (بیان ده‌وترئت) ئه‌مه‌ ئه‌و ئاگریه‌ که‌ ئئوه‌ به‌ درؤتان ده‌زانی

﴿أَفَيْخَرَ هَذَا﴾ نایا نه‌م ناگره جادووه ﴿أَمْ أَشَرُّ لَا يُخْصِرُونَ﴾ یان یتوه نابین ﴿أَصَلَوْهَا﴾ بجهه ناویه وه
 ﴿فَأَصْبِرُوا وَلَا تَصْغُرُوا﴾ ته‌مجا نارام بگرن یا نه‌بگرن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ﴾ به کسانه بوتان ﴿إِنَّمَا يُخْصِرُونَ مَا كُنتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ بینگومان هه‌ر توله‌ی شه‌م کرده‌وانه‌ی ده‌تان‌کرد لی‌تان ده‌سه‌تر بته‌وه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
 وَتَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به‌ر استی پاریز کاران وله‌خواترسان له‌ناو باخات و نیعمه‌ته‌کانی به‌هه‌شتدان ﴿فَكَهْنٌ يَمَسُّ
 أَيْدِيَهُمْ﴾ چیتر نه‌به‌ن له‌و شتانه‌ی په‌روه‌رد گاریان پی به‌خش‌سیون ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ رَزْمَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾
 وه په‌روه‌رد گاریان پاراستوونی له‌سزای دوزه‌خ ﴿كُلُوا وَامْشَوْا﴾ (پیان ده‌ووتریت) بخون و
 بخونه‌وه ﴿هَیْئَاتِیَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نوشی گیانسان بیت به‌هوی ته‌و چاکانه‌ی له‌دونیا‌دا ده‌تان‌کرد ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْنُوفَةٍ﴾ پالیان داوه‌ته‌وه له‌سه‌ر کورسی و قه‌نه‌فه‌ی ریز کراو ﴿وَزَوَّجْنَا لَهُمُ زُجُوجَینَ﴾ وه
 حوریانی چاو گه‌ش و چاو گه‌وره‌مان کرده‌هاوسه‌ریان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه ته‌وانه‌ی پروایان هیناوه
 ﴿وَأَلْبَسْنَاهُمْ لِبَاسًا یُسَبِّحُونَ﴾ وه نه‌وه کانبش‌بان دویان که‌وتوون به‌نیمانه‌وه ﴿لَقَدْ أَنبِئْتَهُمْ دُرِّیْنَهُمْ﴾ نه‌وه کانیان
 ده‌گه‌به‌ن‌ن بیان (له‌بله‌ی به‌هه‌شت‌دا) ﴿وَمَا أَنتَ بِمَنْشُورٍ مِنْ عَذَابِهِمْ شَیْءٌ﴾ وه هیچ له‌کرده‌وه‌ی (باوکه)
 کانیان که‌م ناکه‌ینه‌وه ﴿كُلُّ أَمْرٍ بِنَا كَسْبٍ رَهِینَ﴾ هه‌ر که‌سه بارمه‌ی کرده‌وه‌کانی خویه‌تی ﴿وَأَمَّا دَرَبُهُمْ
 فَهِيَ سِدْرٌ مَعْدِنٌ﴾ وه به‌رده‌وام هه‌مو و جزره‌میوه و گزشتین‌کیان پی‌ده‌ده‌ن ﴿وَمَا یَنْتَسِبُهُمْ﴾ له‌وه‌ی
 ثاره‌زووی ده‌که‌ن ﴿یَنْتَسِبُونَ فِیْهَا کَلْبًا﴾ له‌و (به‌هه‌شته‌دا) په‌رداخ‌ی شه‌راب له‌به‌کتری وه‌رده‌گرن
 ﴿لَا تَعْرِفُهَا وَلَا تَأْتِیْهَا﴾ نه‌قه‌سه‌ی پرو و پوچی تیدا‌یه و نه‌گونه‌ه‌کردن ﴿وَنُفِثَ مِنْ عِطْرِ جَنَّاتٍ لَّیْمَةٍ﴾ ده‌گه‌رین
 به‌سه‌ریان‌دا کورانی نه‌وجه‌وانی یتسک سووکی خویان و خزمه‌تبان ده‌که‌ن ﴿كَأَنَّهُمْ لَوْلَا مَعْنُکُمْ﴾
 وه‌ک مرواری ناوسه‌ده‌فن (له‌جوانی و پاکی‌دا) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ به‌هه‌شتیه‌کان پرو و ده‌که‌نه
 به‌کتری و ﴿بَنَسَاءَ لَوْ﴾ به‌سیار له‌به‌کتری ده‌که‌ن ﴿قَالُوا إِنَّا کُنَّا قَبْلُ فِیْ أَهْلِیْنَا مُشْفِقِینَ﴾ نه‌لین: به‌راستی
 نیمه‌پیشتر له‌ناو که‌س و کارمان‌دا ده‌ترس‌این (له‌سزای دوزه‌خ) ﴿فَقَسَّ اللَّهُ عَلَینَا﴾ ته‌وته‌خوا منه‌تی
 نابسه‌رمان‌دا ﴿وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّعُورِ﴾ وه له‌سزای دوزه‌خ پاراستینی ﴿إِنَّا کُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ﴾
 به‌راستی نیمه‌له‌مه‌و پیش‌خوامان ده‌به‌رست و هاوارمان لی‌ده‌کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِیمُ﴾ به‌راستی
 شه‌و چاکه‌کارینکی میهره‌بانسه ﴿فَذَرُّهُ﴾ جا (ته‌ی موحه‌مه‌د) یادیان خه‌روه ﴿فَمَا أَنْتَ بِمَنْشُورٍ
 رَبِّکَ یَا کَهِینَ وَلَا مَجْنُونٍ﴾ چونکه‌تو به‌هوی نیعمه‌ته‌کانی په‌روه‌رد گارته‌وه نه‌فالحیت و نه‌ش‌بیت ﴿إِنَّمَا یَقُولُ سَاحِرٌ
 دِه‌که‌ین ﴿فَلْيَرْجِعْ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی: چاوه‌روان بن ﴿فَلَا فِی مَعْکُمْ مِنَ الْأَمْرِ شَیْءٍ﴾
 بینگومان منیش له‌گه‌لن‌اندا له‌چاوه‌روانانم

﴿أَمْ نَأْمُرُ الْمَلَائِكَةَ بِهَذَا﴾ ناسخو قام و زیر بیان فرمانیان بین شده‌ا بهم قسانه ﴿أَمْ نَأْمُرُ الْقُرْآنَ﴾ (نه خیر) به لکونه مانه گه لیکمی سهر که ش و یا خیر ﴿أَمْ یَقُولُونَ نَقُولُ﴾ یا ده لیک قورئان (موحده ممد) ﴿خُذْ هَٰذِهِ سِتْرَکَ﴾ ﴿بَلْ لَا یُؤْمِنُونَ﴾ (نه خیر و انبیه) به لکونه و نا هین ﴿فَلِیَأْتُوا یَحْدِثَ قِصْلٌ﴾ دهی با نه وان (بی با و ره کان) نمو و نه به کی وه ک قورئان بهین ﴿إِنْ کَانُوا صَادِقِینَ﴾ نه گهر راست نه کنه، (که هه لیه سترای مرفه) ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَیْرِ شَیْءٍ﴾ ثایا نه وان (بی خالقیک) له خویانه وه دروست بوون ﴿أَمْ لَهُمُ الْخَلْقُ﴾ یان خویان (خالق) و دروست که ری خویان ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنَ الْآرْضِ﴾ نهی ثایا نه وان ناسمانه کان و زوویان دروست کرد وه ﴿بَلْ لَا یُفْقَهُونَ﴾ (نه خیر و انی به) به لکونه دنیانین و گومانمان هه به ﴿أَمْ عِنْدَکُمْ خَزَائِنُ رِزْقِکَ﴾ نهی ثایا گه نجینه کانی په روه رد گاری تو لای نه وانه؟ ﴿أَمْ لَهُمْ مُصِیطَرٌّ﴾ یان ثایا هه نه وان ده سه لانداز و زالن ﴿أَمْ لَهُمْ سُورٌ یَسْمَعُونَ فِیْهِ﴾ یان په یزه به کیان هه به (پنیدا سهر بکه ون بؤ ناسمان و) گوی بگرن نیدا (له هه والی ناسمان)؟ ﴿فَلِیَأْتِ مُسْتَبْعِدٌ مُّسْطَلٌّ﴾ جا (نه گهر راست نه کنه) با گوی گره که یان به لکونه به کی روون بنیت ﴿أَمْ لَهُ الْاِشْتِرَکُ وَ لَکُمُ الْاِسْمُ﴾ یان ثایا کچان بؤ خوا به و کوران بؤ نیه به؟ ﴿أَمْ سَأَلْتَهُمُ أَجْرًا﴾ یان ثایا تو (نهی موحده ممد) داوای کری و باداشتیانین لی ده که یست؟ ﴿فَهُمْ مِنْ تَفَرُّقٍ مُّتَقَلَّبُونَ﴾ نه وانش له بهر یژاردنی باریان گرانه؟ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَیْبُ﴾ یا ثایا زانیاری غه بیان لایه؟ ﴿فَهُمْ یَکْذِبُونَ﴾ که (له بهری) بنو و سنه وه ﴿أَمْ یُرِیدُونَ کِذْبًا﴾ نهی ثایا نه یانه وی قیل بکه نه؟ ﴿فَالَّذِینَ کَفَرُوا هُمُ الْمَکِذُونَ﴾ دهی هه ری با و ره ان قیل لی کرا وون ﴿أَمْ لَهُمُ الْغَیْرِ الْمَکِّیَّةُ﴾ نهی ثایا په رستر او تکیان هه به ییجکه له خوا؟ ﴿سُحْرَ اَلْعَمَّالِیْنَ﴾ خوا پاکه له هه مو و ها و به شیک که بوی بریار ده دن ﴿وَ اَلَّذِینَ یُکْذِبُونَ اَلْاَسْمَٰهَ سَاطِعًا﴾ وه نه گهر پارچه به ک له ناسمان بینن بکه و نه خواره وه ﴿یَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ﴾ نه لیک: (نه مه) هه وریکی به سهر به کذا که و تروه (بارانمان بؤ ده باریتی) ﴿وَدَّرَجُتْهُمْ حَتّٰی یُلْقَوْا﴾ دهی لیکان گه ری تانو و شی ﴿یَوْمَ لَهُمُ الَّذِی فِیْهِ یُضَعَّفُونَ﴾ رورزی خویان ده بن که نیاید له نا و ده چن ﴿یَوْمَ لَا یُنْفَعِی عَنْهُمْ کِذْبُ شَیْءٍ﴾ رورزی که قیل کانین هیچ سو و دیکیان بین نا گه یه نی ﴿وَلَا لَهُمْ مُّصَرُّونَ﴾ وه هیچ سهر که و ترو و سه رفراز نابن ﴿وَ اَلَّذِینَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نه وانه ی سته میان کرد وه (له خویان و بی بروا بوون) بویان هه به. ﴿عَذَابًا دُونَ ذَٰلِکَ﴾ سزایه ک پیش سزای رورزی دوا بی ﴿وَلِیْکُمْ اَنْ تَمُرُّوْا عَلَیْهِمْ﴾ به لام زوره یان نایزان ﴿وَأَصْحَابُ الْخِزْيَانِ﴾ چا و ره وانی بریاری په روه رد گارت به ﴿فَالَّذِیْنَ یَاْعُوْنَهُ﴾ چونکه بنگومان تو له پیش چاو و چاو دیری نیمه دایت (لهم ثایه ته دا جیگیر کردن و باسکردنی سیفته یی چاو بؤ خودا هاتو وه نیمه پرومان پینه تی به بی هیچ لیچواندن و لیکدانه و به ک، و ه شیوه که ی نازانین ته نها خودا ده یزانت) ﴿وَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ حِینَ تَقُومُ﴾ هه کاتی (له خه و) هه ستایت ته سیحات بکه به ستایشی په روه رد گارت ﴿وَمِنْ اَلَّیْلِ فَسَبِّحْهُ﴾ وه به رسته و ستایشی بکه له به شیک له شه ودا ﴿وَ اِذَا رَأَیْتَهُمْ﴾ وه کاتیک نه ستره کان وون ده بن (و پشت هه لده کنه) ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ﴾ سویند به‌ئستیره کاتی ناوا ده‌بین ﴿۱﴾ ﴿مَاحِصَلٌ صَاحِبُكُمْ﴾ هاوړنکه‌تان (موحه‌ممه‌د
 ﴿۲﴾) گوږا نه‌بووه ﴿وَمَا تَوَعَّىٰ﴾ وه له راستی لای نه‌داوه ﴿۳﴾ ﴿وَمَا يَنْبَغِي آلِهَةٍ﴾ وه له هه‌وا
 و هه‌وسه‌وه قسه ناکات (که قورئان ده‌خوینیت) ﴿۴﴾ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ هه‌رجی ده‌یللی
 (قورئانه‌و) نیگا ده‌کړیت بوی ﴿۵﴾ ﴿عَلَّمَكَ سَيِّدُ الْوَحْيِ﴾ (جوړه‌یللی) زور به‌توانا قبری کړدووه ﴿۶﴾
 ﴿ذُرِّيَّتُكَ﴾ خاوه‌نی بیرو و خوشی به‌هیزه ﴿فَاسْتَوَىٰ﴾ جاله‌سدر شپوه‌ی راسته‌قینه‌ی خوی راوه‌ستاره
 ﴿۷﴾ ﴿وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ﴾ که به‌تاسوی هه‌ره به‌رزی ناسمانه‌وه بوو ﴿۸﴾ ﴿ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ﴾ پاشان نریک
 بوو یه‌وه (له موحه‌ممه‌د ﴿۹﴾) و ئه‌مجا هاته‌خواره‌وه ﴿۱۰﴾ ﴿كَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ﴾ تا به‌ئندازه‌ی دوو
 که‌وان یان که‌متر (ی‌ماوه بوو له‌گه‌ل موحه‌ممه‌دا ﴿۱۱﴾) ﴿فَأَوْخَىٰ إِلَىٰ عَنَدِهِ سَمَاءُ أُوحَىٰ﴾ ئه‌مجا (خوا)
 نیگای کړد بڼه‌ده‌ی خوی، نای چ نیگایه‌ک بوو ﴿۱۲﴾ ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ﴾ نه‌وه‌ی (موحه‌ممه‌د
 ﴿۱۳﴾) به‌چاوی سهر بینې دلی (بروای پی کړدو) به‌دروی نه‌زانی ﴿۱۴﴾ ﴿فَتَكْوَنُ عَلٰی مَآرِبٍ﴾ جانا یا
 (بی‌باوه‌ران) ئیوه ده‌مه‌قالنی له‌گه‌ل ده‌که‌ن ده‌باره‌ی نه‌وه‌ی که به‌چاوی خوی ده‌ی بینې ﴿۱۵﴾
 ﴿وَأَنذَرْتُكَ الْآخِرَ﴾ سویند به‌خوا اینگو مان جارنکی تر جوړه‌یللی بینوه ﴿۱۶﴾ ﴿عِنْدَ سَيِّدِ الْوَحْيِ﴾ لای
 دره‌ختی (سیدره‌تولمونه‌ها) ﴿۱۷﴾ ﴿عِنْدَ حَاجَةِ النَّبِيِّ﴾ که لای نه‌وه‌وه‌یه به‌هه‌شتی نیشته‌جی بوون ﴿۱۸﴾
 ﴿إِنَّمَا يَنْتَظِرُ الْوَيْلَ الْبَاقِيَ﴾ نه‌و کاته‌ی (پتغه‌میدر ﴿۱۹﴾) نه‌و شته‌گرنگ و سهر سوړه‌پتیره‌ی بینې که سیدره‌ی
 داپوشی چوژن داپوشینیک ﴿۲۰﴾ ﴿مَارِجَ الْبَصَرِ وَمَا طَعَىٰ﴾ چاوی نه‌و (موحه‌ممه‌د ﴿۲۱﴾) به‌ملا و لادانه‌بده‌روانی
 (له‌مه‌به‌ست نی نه‌ده‌پری) ﴿۲۲﴾ ﴿لَقَدْ رَأَىٰ﴾ سویند به‌خوا اینگو مان بینې ﴿۲۳﴾ ﴿مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ﴾ گه‌وره‌ترین
 به‌لگه و نیشانه‌ی په‌رومه‌دگاری ﴿۲۴﴾ ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ﴾ ده‌ی پیتم بلین ئایا لات و عوززا (که
 دووین) ﴿۲۵﴾ ﴿وَمَنْوَةَ الْكَافَّةِ الْآخِرَىٰ﴾ وه بتی سیتم که مه‌نانه (ئایا هیچیان پی ده‌کری) ﴿۲۶﴾ ﴿الْكَاكِبُ الْكَرُّوَّةُ
 الْآلَنَىٰ﴾ ئایا راسته‌ئیه کوړان بڼه‌خوتان و کچان بڼه‌خودا به‌پړه‌وا و چاک ده‌زانی؟ ﴿۲۷﴾ ﴿يَلَاكُ إِذَا يَنْسَخُ
 بَصِيرَتَا﴾ نه‌گه‌ر وایی دابه‌شکر دینکی نادرست ده‌بین ﴿۲۸﴾ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآلَاكُمْ﴾ هم بتانه
 هه‌ر ناوانیکی روتن که ئیوه و باو و باپیر انتان لیتان ناون (به‌بین ناوه‌پوک) ﴿۲۹﴾ ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا
 هیچ به‌لگه‌یه‌کی له‌سهر په‌رستراوی نه‌وان نه‌ناردووه‌ته‌خواره‌وه ﴿۳۰﴾ ﴿إِنْ يَشَاءُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَفْسُ﴾
 نه‌نها شوینی گومان و نه‌و شته‌ده‌که‌ون که نه‌فسی خویان چه‌زی لی به‌نی. ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ﴾
 له‌کاتیکدا که به‌راستی له‌لایه‌ن په‌رومه‌دگاریانه‌وه هیدایه‌تیا بڼه‌هاتووه ﴿۳۱﴾ ﴿ثُمَّ لَا يَأْتِي مَانَسَىٰ﴾ ئایا
 سروف ناره‌زووی هه‌رجی کړد بوی دینه‌دی (نه‌خیر) ﴿۳۲﴾ ﴿فَبَلَّوْا الْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ﴾ چونکه هه‌ر خوا به
 خاوه‌نی دونیا و دواړوړه ﴿۳۳﴾ ﴿وَحَكَمَ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ﴾ وه چه‌نده‌ها فریشته که له‌ناسمانه‌کاندا هه‌ن
 ﴿لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا﴾ تکا و شه‌فاعه‌تیا هیچ سوودی نی به ﴿۳۴﴾ ﴿إِلَّا لِمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر دواي
 نه‌وه‌ی که خوا مؤله‌ت بدات ﴿۳۵﴾ ﴿لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ﴾ بڼه‌هر که‌سبک که خوی به‌وئی و رازی بیت پی ﴿۳۶﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به پرستی نه وانه ی که باوهر به پروری دواپی ناهیتن ﴿يَسْمُونَ الْمَلَائِكَةَ
 تَسْبِيحًا لِلَّهِ﴾ فرشته کان به کچی (خوا) ناو ده بن ﴿وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ له کاتیکدا هیچ زانیار به کیان
 ده باره ی نی به ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ تنها دوا ی گومان ده که ون ﴿وَالَّذِينَ ظَنُّوا﴾ وه به پرستی گومان
 ﴿لَا يُغْنِي عَنْهُمْ شَيْئًا﴾ هیچ سوودینکی نی به له زانیی هدی و پرستی دا ﴿فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا﴾
 ده ی که واته توش و از بهیته له و که سه پشت ده کاته قورئان و یادی نیمه ﴿وَلْيَرْجِعْ إِلَّا الْحِقُّهُ اللَّهُ﴾ وه
 بیتجگه زبانی دنیا هیچی تری ناوی ﴿ذَلِكَ مَبْعَدُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ﴾ نه مه له و به پری زانیاری و تیگه یشتیان
 له زانیاریدا ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَظْلَمُ مِنْ ضَلَعٍ مِنْ سَيْلِهِ﴾ به پرستی بهر و رد گارت چاک ده زانی به و هی له رب بازه که ی
 گومرا بووه ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى﴾ وه چاک ده زانی به و هی که ریتو وین بووه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ﴾ وه خوا خاوه نیستی هه رچی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿يَتَجَرَّوْا الَّذِينَ اسْتَقْرَبُوا عَمَلُهُمْ﴾ تا سزای
 نه وانه بدات که خرا به دیان کرد و وه به پنی کرده وه کانیا ن ﴿وَيَتَجَرَّوْا الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾ وه پاداشتی نه وانه
 بداته وه که چاکه بیان کرد و وه به چاکه تر (له و هی کرد و یانه) ﴿الَّذِينَ يَتَجَرَّوْا كَثِيرًا إِلَّا الَّذِينَ عَلَّمُوا حُسْنَ
 الْعَمَلِ﴾ وه کاتیک که نبوه کور به لدن و له سکی دایکتان دان ﴿فَلَا تَرْجُوا الْفُسْكَ﴾ که واته خوتان به چاک
 و پاک دامنین ﴿هُوَ أَشْرُ مِنْ الْغَنِيِّ﴾ خوا زاناره به و که سه ی زیاتر له خواتر سه ﴿قَرْنَتَ الْوَيْ قَوْلِي﴾
 جانا یا دبیت نه و که سه ی که پستی هه لکرد (له باوهر) ﴿وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْثَى﴾ (له و هی بریاری
 دابو) که میکی به خشی و نه و هی تری گرنه وه ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ﴾ نایا (نه و که سه) زانیاری به نه نانی
 لایه و ﴿فَهَوَّيْتُ﴾ و به چاو ده بیینی ﴿أَنْتُمْ بِمَنَاسِكِي ضَحِيفُ مَوْتِي﴾ یان نایا ناگادار نه کرابو و به و هی
 که له به پراوه کانی مو و سادا بوو ﴿وَلْيَرْجِعْ إِلَى رَبِّهِ﴾ (وه به و هی که له به پراوی ئیبراهیمدا بوو) نه و
 ئیبراهیمه ی که به یمانی خزی به چاک ی به جی هینا ﴿الْأَنْزِلُ وَارِدًا رَازِ الْخَرَى﴾ (له و به پراوانه دا هاتو وه)
 که هیچ تاوانباریک گونا هی تاوانباریکی تر هه لئا گری ﴿وَأَنْ يَسْأَلَ الْإِلَهَ إِلَّا مَا سَأَلَ﴾ وه بیتگومان
 ناده می جگه له کوششی خزی خاوه نیستی هیچی تر نی به (له و دا ووردا) ﴿وَأَنْ سَعَى سَوْقِي بَرِي﴾
 و بیتگومان هه ول کوششه که ی له دا هاتو و (له قیامت) دا ده بیریته وه ﴿لَمْ يَخْرُجْهُ الْخَرَى الْأَوْقِي﴾
 پاشان پاداشت ده دریته وه به تیر و نه وای ﴿وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُسْتَهَي﴾ وه به پرستی هه سوو کاریک
 سه ره نجامه که ی هه ر بق لای بهر و رد گارت ده گه ریته وه ﴿وَأَنْهُ هُوَ أَصْحَابُكَ وَنَكِي﴾ وه بیتگومان
 هه ر نه ویش به نده کان ده خانه گریان و پیکه نین ﴿وَأَنْهُ هُوَ أَمَانٌ وَنَكِي﴾ وه بیتگومان هه ر نه و
 ده یانمریتی و زیند ووشیان ده کاته وه

﴿وَأَنَّهُ خَلَقَ الزُّجَّجَ النَّكَّارَ وَالْأُنَّاقَ﴾ و به پراستی هه ره ئه وه که جوئی نیر و منی دروست کردوه ﴿مِّنْ نُفُثٍ مَّا تَعْلَمُ﴾ له نو تفه به ک کاتیک ده ریز نیر ته مندالده وه ﴿وَأَنَّ عَذَابَ النَّفَّاثِ الْآخِرِ﴾ وه به پراستی هه ره ئه سهر خوا به دروست کردنه وه ی له ریزی دوا پیدا ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَعْلَىٰ رَأْفَىٰ﴾ وه ینگومان هه ره ئه ویشه که خه لکی ده و له مند و هه رار ده کات ﴿وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشُّعْرَىٰ﴾ وه به پراستی هه ره ئه وه په روه رد گاری نه سستیره ی شیعر ا (شیعر ا : نه سستیره به ک بوو خه ل کاتیک له سهر ده می نه فامیدا ده یانه رست) ﴿وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ﴾ وه ینگومان هه ره ئه و خوا به گه لی عادی به که می له ناو برد ﴿وَسَمُودَ أَهْلًا الْآخِرَىٰ﴾ گه لی سه موود بشی له ناو برد و که سی نه هیشتن ﴿وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ﴾ وه گه لی نوو حیشی (له ناو برد) له پیتش (عادو سه موود) دا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَهْلًا أَطْلَمَ﴾ که به پراستی نه وان سته م کارترو ﴿وَالْأُنَّاقَ﴾ سهر که ش تر بوون ﴿وَالْمُؤَيَّكَهَ أَهْلَىٰ﴾ وه گونده سه رو ریز کر او ه کانی (به زه ویدا) بر ده خوا وه وه (که گونده کانی گه لی لوو ط بوون) ﴿فَقَسَّاهَا مَا عَمِلُوا﴾ نه مجا نه و گونده نه ی دایوشی (به جوره ها سزای سه خت) چو ن دایوشیتک ﴿فَإِذَا الْآلَاءُ رَمَتْ﴾ له کام نازو نیمه ته کانی په روه رد گارت ﴿تَحْمَلُهَا﴾ دوو دلیت ﴿هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّارِ الْأُولَىٰ﴾ نه م (پتفه مبه ره) تر سستیره که له (پتفه مبه ره) تر سستیره کانی پتشوو ﴿إِنِّي أَنذَرْتُكُمْ زُلُوفًا تُزِيكَ﴾ نزیک بوو ته وه ﴿إِنِّي لَأَمْلَأُ دُونَكَ آثِفًا﴾ جگه له خوا ی گه وره که س نی به ناشکرای بکات (ویز انیت که ی دپت) ﴿أَفَلَيْ هَٰذَا الَّذِي يَخْلَعُ حُكُوتَ﴾ جا نایا له م قورئانه سه رنان سور ده میتیت ؟ ﴿وَلَقَدْ حَكَمُونَ لَا تَنْكُحُوا﴾ وه پتده که من و نا گرین ! ﴿وَأَنْتُمْ سَمِيعُونَ﴾ وه ئه وه سهر گهرم و بی ناگان ﴿فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا﴾ ده ی سو رده به رن بو خوا و په رستشی بکه ن

سورته قی العنکبر

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی مبه ره بان ﴿أَفَلَيْ تَرَ الْبَاقِرَ﴾ ریزی دوا یی نزیک بوو به وه ﴿وَأَنشَقَّ الْقَمَرُ﴾ وه مانگ له ت بوو ﴿وَأَنَّ بَرَوَاءَ بَنِي﴾ ته گهر بی بروایان مو عجز به به ک ببینن ﴿يَعْرِضُونَ﴾ پشت هه لده که ن ﴿وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ﴾ وه ده لیت نه مه جادوویه کی به رده وامه (و مو حه ممه د لیان ده کات) ﴿وَكَذَّبُوا وَلَئِمَّتْ أَلْفَاظُهُمْ﴾ وه نه و (بت په رستانه) باوه ریان نه هیتا و شوین هه و او ناره زووی خو یان که و تن ﴿وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ﴾ له کاتیکدا هه موو کارنیک سه ره نه جامنکی هه به ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآثَانِ﴾ ینگومان هه والی زور (له ناو بر دنی یا خبیانان) پی گه یشتو وه (له قورئاندا) ﴿تَأْفُوفًا وَزُجْرًا﴾ که بیان گیر پتفه وه (له بت په رستی) ﴿حِكْمَةً يُّبْلَغُ﴾ (قورئان) هه مووی حیکمه تیکی نه و او وه ﴿فَتَأْتَيْنِ النَّارَ﴾ به لام تر ساندنی تر سستیره ان (بو گه لی بی بروا) سوودی نی به ﴿فَقُولْ لَهُمْ﴾ نه مجا تو (نه ی مو حه ممه د پتفه) پرویان لی وهر چهر خینه ﴿يَوْمَ يَنفَعُ الدَّاعِ﴾ (چاوه روانی) نه و روزه بکه که جار ده رنیک بانگی خه لکی ده کات ﴿إِنِّي أَنذَرْتُكُمْ﴾ بو شتکی زور ناخوش (که ریزی جه شره)

﴿حَتَّىٰ الْبَرْقِ﴾ (بسی باوه‌پران) به‌کزوچاو شووری یه‌وه ﴿يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ له‌گوره‌کانیان دینه‌دوره‌وه
 ﴿كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ﴾ وه‌ک کولله‌ی به‌رش و بلاون ﴿فَتَهَطُّونَ إِلَىٰ أَدْنَىٰ﴾ خیرا دوا‌ی جابر دوره‌که
 ده‌که‌بون ﴿بِقَوْلِ الْكَافِرِينَ﴾ بی باوه‌پران ده‌لین ﴿هَٰذَا بَوَاقِعٌ مِّمَّا أَفْتَدِیَ﴾ نه‌سرو پوزنکی زور دزوار و سه‌خته ﴿كَذَّبَتْ
 قَوْمُكَ الْأُمِّيُّونَ﴾ وه‌ووتیان (نوح) شپته ﴿وَالْأَجْرُ﴾ وه‌ه‌ده‌ش‌ه‌یان لیکرد و پینگری کرا له‌بانگه‌وازه‌که‌ی
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا (نوح) هواوی کرده‌به‌روردگاری و ﴿إِنِّي مَغْلُوبٌ﴾ (وونی) به‌راستی من شکستم
 خواردوه‌وه (بی ده‌سه‌لایم) ﴿فَأَنْصَرِ﴾ ده‌ی تو یارمه‌تیم بده ﴿فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ﴾ تپه‌ش ه‌موو
 ده‌رگای ناسمانمان کرده‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الْمُنْتَظِرُونَ﴾ به‌ناوی بارانی به‌لنیزمه ﴿وَفَتَحْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا﴾ وه‌کانیاوی
 زورمان له‌زه‌ویدا ه‌لقولاند ﴿فَالْتَفَتَى الْمَاءُ عَلَىٰ أَمْرٍ﴾ جاناوی ناسمان و زه‌وی به‌یه‌ک گه‌شتن به‌و نه‌ندازه‌ی
 ﴿فَدُودٌ﴾ که‌ی بریاری له‌سهر درابوو ﴿وَحَفَّتْهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَرْجِ﴾ وه‌نوحمان (له‌گه‌ک شوین که‌ووتوانی)
 ده‌لگرت له‌سهر که‌شتیه‌ک که‌به‌چند بارچه‌ته‌خته‌وه ﴿وَأُشْرُ﴾ بزمار (دروست کرابوو) ﴿يَخْرُجُ الْفَيَّاسُ﴾ له‌پیش چاوو چاودتری تپه‌ده‌پزشت (نه‌مان ه‌بشت نوقم بیت) (له‌م نایه‌ته‌دا
 جینگیر کردنی صیغه‌نی [عین = چاو] یو‌خوا‌ی گه‌وره‌ه‌انووه، به‌لام به‌شینه‌یه‌ک که‌شایسته‌ی
 گه‌وره‌یی و ته‌واوی زانی خوا‌بیت، به‌بی هیچ لیچوانیدن و لیکدانه‌وه‌یه‌ک، وه‌پرومان پینه‌تی و
 چونه‌تیه‌که‌ی نازانین، ته‌نها خوا‌ده‌یزانیت) ﴿جَرَادٌ لِّسَانُ يُدْعِرُ﴾ نه‌مه‌پاداشته‌یو نه‌و که‌سه‌ی باوه‌پری بی
 نه‌کرا (که‌نوحه) ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً﴾ بینگومان نه‌و پروداوه‌مان ه‌بشته‌وه‌تاییته‌به‌ندیک، ﴿فَقِيلَ مِنْ مَدْحَرٍ﴾
 جا نایا که‌سیتک ه‌یه‌به‌ه‌ند و هرگری؟ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ ده‌ی نایا سزاو ترساندنم چون بوو؟ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویتد به‌خوا‌به‌راستی نیمه‌قورن‌انمان ناسان کردوه‌وه‌یو ناموزگاری‌لی و هرگرتن
 ﴿فَقِيلَ مِنْ مَدْحَرٍ﴾ جا نایا که‌سیتک ه‌یه‌به‌ه‌ندی‌لی و هرگری؟ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ﴾ گه‌لی عادی‌ش پینغه‌مبه‌ره‌که‌بان
 به‌درو زانی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جانا‌یا سزاو ترساندنم چون بوو؟ ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُمْ غَنَاقًا صَرِيرًا﴾
 بینگومان نیمه‌بایه‌کی توندی ساردمان ناردده‌سهریان ﴿فِي بَوَاقِعٍ مِّمَّا أَفْتَدِیَ﴾ له‌پوزنکی شوومی سه‌ختدا به
 به‌دروامی ﴿تَرَجَّ النَّاسُ كَأَنَّهُمْ أُخْرَجُوا مِنْ قُفُورٍ﴾ خه‌لکی (له‌زه‌وی) ه‌له‌لگرت وه‌ک بینه‌دارخورمای له‌پینج
 ه‌له‌که‌ندراوی (لنکردن) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جا نایا سزاو ه‌ده‌ش‌ه‌ی نیمه‌چون بوو (له‌بی باوه‌پران)؟
 ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ به‌راستی قورن‌انمان ناسان کردوه‌وه‌یو ناموزگاری‌لی و هرگرتن ﴿فَقِيلَ مِنْ
 مَدْحَرٍ﴾ جا نایا که‌سیتک ه‌یه‌به‌ه‌ندی‌لی و هرگری؟ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ﴾ گه‌لی مه‌موود باوه‌پران به
 پینغه‌مبه‌ره‌که‌بان نه‌هیتا (که‌صالح پینغه‌مبه‌ریان بوو علیه‌السلام) ﴿فَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا أَضِلُّوا وَمَا أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ﴾ جاووتیان:
 چون نیمه‌دوا‌ی تاکه‌که‌سیتک بکه‌وین له‌خومان ﴿إِنَّا إِذَا لَفِئَتُ سَكَابِلَ وَشَعْرٍ﴾ نه‌گهر دوا‌ی تو بکه‌وین نه‌وسا
 نیمه‌له‌گومرای‌ی و شکست داین ﴿إِنَّا إِنَّمَا أَلْهَيْنَاكَ الْغُرُورَ﴾ نایا له‌ناو ه‌مووماندا‌نیگا ه‌هر یو‌نه‌و کراوه
 به‌ته‌نیا؟ ﴿يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (نه‌خیر) به‌لکو نه‌و (صالح) پیاوینکی زور دروزنی خود به‌سه‌ند و لوت به‌رزه ﴿سَبِّحُوا
 عَذَابِي الْكَافِرِينَ﴾ سیدی دوزانن که‌کی زور دروزنی خود به‌سه‌نده ﴿إِنَّا مَرَبُّهُمْ وَالْأُولَىٰ قِسْطٌ لَّهُمْ﴾
 نیمه‌خوشره‌که‌ده‌نیرین یو‌ناق‌ی کردنه‌وه‌یان ﴿مَا تَقْنَطُونَ مِنْهُ لَئِنْ لَمْ يَنْهَ عَنْهُ الْمَلَكُ لَآتَيْنَهُ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ جا (نه‌ی صالح) چاوه‌پوانی سهر
 نه‌نجامیان بکه‌و دان به‌خودا بگره

﴿وَيَذَرُهَا آلُ النَّاسِ وَغَنَصَ النَّاسِ﴾ و هه والیان پی بده که تاوه که له تیوانی (حوشتره که و نه و) اندا بهش کراوه
 ﴿كُلٌّ يَجْرِبُ فَتُحْمَضَرُ﴾ هدریه که بیان له نوره ناوی خویدا حازوبی ﴿فَنَادَا صَاحِبَهُ﴾ (گه له که ی له م کاره
 یبزار بوون) جا بانگی هاوپی (خرابه) که بیان کرد (قوداری کوبی سالیف) ﴿فَتَعَالَى فَعَزَّ﴾ نهویش
 ده سنی دایه شمشیر و (حوشتره که ی) سهر بری ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِي﴾ جا توله و ترساندن من
 چون بو بویان؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهَا صَيِّحَةً وَاحِدَةً﴾ بینگومان نیمه دهنگیکی گه وره ی ترسانا کمان بو
 ناردن ﴿كَانُوا أَكْثَرُ الْعَشِيرِ الْمُخْطِرِ﴾ هه مو و (مردن و نه فرو تونا بوون) به و نه ی بووشی ژنر پی ی نازهل ﴿وَلَقَدْ
 سَوَّيْنَا بِهِ خَوَابَهُ رَاسَتِي فُورَانَ ثَمَانِ ثَمَانِ كَرْدُووه بُوَ ثَمُورْ گاری لی و هه گرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِ﴾ جا نایا که سیتک هه یه بهندی لی و هه بگرنت؟ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ﴾ گه لی لوط
 باوهریان نه هیجا به پیغه مبره که بیان ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهَا حَاصِبًا﴾ به راستی نیمه ش ناردمانه سهریان
 بایه کی به هیز به و رده زیخه وه (وله ناوی بردن) ﴿إِنَّا لَنُوحِي لَكَ الْكِتَابَ﴾ جگه له که س و کاری لوط نه بیت
 ﴿فَجَعَلَهُمْ سَاحِرٍ﴾ که له به ره به یاندا پرگارمان کردن ﴿يَقَعُ مِنَ الْعَذَابِ﴾ به به زویی و ره حصه نی خو مان
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ هه به و شیوه پاداشتی سوپا سگوزاران ده ده یته وه ﴿وَلَقَدْ أَتَدَّاهُمْ فَطَشْنَا﴾ به راستی (لوط)
 گه له که ی ترساند له توله ی سه ختی نیمه ﴿فَتَنَادَا الْكَلْبَ﴾ به لأم نه وان گومان بیان هه بو و له و ترسانده و بر و ابان
 پی نه بوو ﴿وَلَقَدْ رَاوَوْا غَنَصَيْنِ﴾ سویند به خوا این گومان (گه لی لوط) داوای میوانه کانیان لی کرد ﴿فَلَمَسْنَا
 أَعْيُنَهُمْ﴾ جا نیمه ش چاویانمان کویر کرد ﴿فَدُفِّقَا عَذَابِي وَنَذِيرِي﴾ ده بچه زن سزا و سهر نه جامی هه پر شه کانم ﴿وَلَقَدْ
 صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِيرٌ﴾ سویند به خوا این گومان هیز شی برده سهریان له به ره به یاندا سزایه کی به ره ده وام
 ﴿فَدُفِّقَا عَذَابِي وَنَذِيرِي﴾ ده ی بچه زن سزا و سهر نه جامی هه پر شه کانم ﴿وَلَقَدْ أَسْرَأْنَا الْقُرْآنَ لِلْذِّكْرِ﴾ سویند به خوا
 به راستی نیمه فورانمان ناسان کرد و وه بو خویند نه وه و ثامور گاری ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِ﴾ جا نایا که سیتک هه یه بهندی
 لی و هه بگرنت؟ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُ نَادٍ فَزَعَّاهُ﴾ بینگومان ترسیده ران (مووسا و هاروون) هاتن بو سهر فیر عدون
 و ده ست و پیوه نده که ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذْبًا﴾ باوهریان به هه هه مو و نیشانه کانی نیمه نه کرد و به درویان زانی
 ﴿فَأَخَذْنَاهُ أَتَذَرُ عَزِيزٌ مُقْتَدِرٌ﴾ جا نیمه ش توله مان لی سهندن به توله سهندنی که سینی زالی به توانا ﴿وَلَقَدْ
 أَعْرَأْنَا الْوَهْدَنَ مِنْ أَوَّلِكَ﴾ نابا کافره کانی نیوه (نه ی خه لکی مه که که) باشنن له م گه لانه ی (که با سکران)
 ﴿أَوَلَمْ تَرَ أَنَّ فِي الزَّيْتِ﴾ بان نیوه (نه مانامه تان) هه به له کتیه ناسمانی به کاندان (ودنیان که سزاند رین) ﴿وَلَقَدْ
 أَمْرًا يُقُولُونَ كُلُّهُمْ مُسْتَعِيرٌ﴾ بان ده لنین نیمه کومه لکی سهر که و تووین و نابه زین ﴿سَيَقُولُ لَيْسَ
 بِالزَّيْتِ الْزَّيْتُ﴾ بینگومان کومه له که بیان ده شکتری و هه لدین ﴿بَلَى النَّاسُ عَمْدُهُمْ﴾ به لکو به لیتیان بوژی
 دواپی به ﴿وَأَنسَأْنَاهُ أَخْبَى وَاسْرُ﴾ وه (سزای) نه و پروره زور سه خت نرو تال تره ﴿إِنَّا لَنَجْزِي فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾
 به راستی تاوانباره کان له گومرایی و شبی دان ﴿وَيَوْمَ نَسُفُّونَ فِي النَّارِ عَلَى وَجْهِهِمْ﴾ نه و پروره ی که له ناگری
 دوزه خدا به سهر و وخساریاندا راده کیشترین ﴿وَيَوْمَ مَسْرَسَقَرُ﴾ (بیان ده لنین) بچه زن نازاری دوزه خ
 ﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ بینگومان نیمه هه مو و شنی کمان به نه ندازه دروست کرد و وه

﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجِدَةٌ﴾ و ه فەرمانی نئممه تنه ا به ك جاره ﴿كَتَمْنَاهُ بِالنَّصْرِ﴾ و ه ك چا و نر و كاندنك (وايه له خیر اییدا) ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا شِعَابَكُمُ﴾ سویند به خوا بیگومان زور له كهسانی بن باوه پری و ه ك شیوه مان له ناوبر دووه ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جانا یا كه سیک هده به بندی لی و ه ر بگریث ؟ ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ يَفْعَلُوهُ فِي آثَرِهِ﴾ و ه هر چه کیان کردووه له نامه ی کرده وه کانیاندايه ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُنْتَظَرٌ﴾ و ه وورد و درشتی (کرده وه کانیان) هه مو و نو سراوه ﴿إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي جَهَنَّمَ وَنَهَرٍ﴾ بیگومان پاریز کاران و له خوا ترسان وان له باخات و رو و باره کانی (به هشتندا) ﴿فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ﴾ له جینگایه کی خوش و به سندان ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مُتَعَدِّينَ﴾ لای باشایه کی به ده سه لانی به توانان

سوره قی الرحمن

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّحْمَنُ﴾ خوی به خشنده (نه و خوی به) ﴿عَزَّ الْقُرْآنُ﴾ كه قورئانی فیر (ی موحه ممد و ناده میزاد کرد، به ناسانکردنی خویندنه وه و له بهر کردن و ینگه یشتنی مانا و وانا کانی) ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ و ه فیری گفتوگوی کرد ﴿الْشَّعْشَعُ وَالْقَمَرُ﴾ یحسان و رزو مانگ به حسابیکی زور وورد دین و ده چن ﴿وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ﴾ نه سستیره و گزو گیاه و درخت (بؤ خوا) سوژده ده بن ﴿وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾ و ه ناسمانی بلند و بهر کردووه ته وه و ه ترازو (ی عه داله می) داناه ﴿أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ﴾ (و ه فەرمانی داوه) كه هه ر گیز زیاده روی له ترازو دانه كه ن ﴿وَالْيَمِينُ الْوَزْنُ بِالْقِسْطِ﴾ و ه کیشانه تان ریک بکیشن ﴿وَلَا تَحْسِرُوا الْمِيزَانَ﴾ له ترازو دا كه م و کووری مه كه ن (سوک مه بکیشن) ﴿وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ﴾ و ه زه وی بؤ خه لکی ر اخستووه ﴿فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ﴾ تیدایه میوه هات و دار خورمای خاوه ن بؤرك ﴿وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالْزَّيْتَانُ﴾ و ه دانه و نیله ی خاوه ن کاو به ل و بؤ دار و به یحانه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و ه ر دگارتان باوه ر ناكه ن ؟ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ﴾ له قورینکی ووشكه وه بووی و ه ك سواله ت ﴿وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِثْنٍ مَارٍ﴾ و ه جنو كه ی دروست کرد له بلنسه ی ناگرینکی بن دوو كه ن ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و ه ر دگارتان باوه ر ناكه ن ؟ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ﴾ (خوا) بهر و ه ر دگاری هه ر دوو بؤزه لات و بهر و ه ر دگاری هه ر دوو بؤزاوايه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ ده ی به کام له نیعمه ته کانی بهر و ه ر دگارتان باوه ر ناكه ن

﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ هاتو چو ته كهن له نيوان لهو (دوزه خه) و ثاوي زور گهرمدا ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿وَلَعَنَ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ﴾ وه يو لهو كه سهي له وه ستاني بهردهم پهر وهر د گاري بترسيته ههيه ﴿جَهَنَّمَ﴾ دوو باخي (خوش) ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان به درو دهرانن؟ ﴿ذَوَاتِ الْأَفْئِدَةِ﴾ (دوو باخه كه) خاوهني ميوه و درهختي زورن ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ ده ي به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان بين باوهرن؟ ﴿فِيهِمَا عِثْرَانِ﴾ تيباندا ههيه دوو پروو بار و كانياووي پروان ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَرْجٍ وَرِجَانٍ﴾ ههيه له ناوياندا له ههر ميوه بهك دوو جور ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿مُتَكِبِينَ عَلَى فُرُشٍ﴾ پاليان داوه ته وه له سهر جور ه فمرشيك ﴿بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَرْجٍ﴾ كه بهره كانيان له ناو ريشمي ته ستوره ﴿وَحِجَى الْجَبْتَيْنِ﴾ وه ميوه لي كردنه وه ي لهو دوو باخه نزيكه دهسته ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿فِيهِمْ قَصِيرَاتُ الْغُرَفِ﴾ لهو باخانه دا هه ي حور يانتيك كه نه نهها چاويان بر يوه ته مير ده كانيان ﴿لَا تُظِلُّهُ شُمْسٌ وَلَا بَهْرٌ وَلَا جَانٌ﴾ پيش لهوان ده ستي ناده سي و جنو كديان لي نه كه و تنووه ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿كَانَ الْأَفْئِدَةُ وَالْمَرْجَانُ﴾ لهو (حوري يانه) وهك ياقووت و مهر جان وان ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ﴾ ثايا پاداشني چا كه ههر چا كه ني يه؟ ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿وَمِنْ ذُنُوبِهِمَا جَحَنَّمَ﴾ وه بيتجگه لهو دوو باخه ي (كه باسگران) دوو باخي تر هه ي ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿مُذَهَّبَاتَانِ﴾ دوو باخي لهو ونده سه وزن (له سه وزيداره ش ده نو تنن) ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان باوهر ناكهن؟ ﴿فِيهِمَا لَكِهْكَةٌ وَتُحُلُّ وَرَقَانٌ﴾ لهو دوو (باخه دا له هه موو جور ه) ميوه و دار خور مساو هه نارنكيان تيدايه ﴿فَإِنِّي إِلَٰهٌ رَبُّكُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني پهر وهر د گارتان به درو دهرانن

﴿فِيهِمْ خَزَائِرُ حَسَنٍ﴾ تیاندا هه به ئافره تانی ئاکار چاکسی روانت جوان ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾
 ﴿تُكْذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان باوه ناکه ن؟ ﴿﴿خُورٌ مَّقْصُورٌ فِي الْخِيَامِ﴾﴾
 خوریاتیک له ناو خپوت و چادره کانداهه ناچن و دوور ناکه ونه وه (همیشه چاوه پری
 هاوسه ره کانیان) ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان باوه
 ناکه ن؟ ﴿﴿لَمْ يَطْمِئْنِنِ إِسْلاً فَيَكْفُرْ وَلَا جَانٌ﴾﴾ پیش نه وان نه دهستی ناده می و نه دهستی جنو که بیان لی
 نه که ونه وه ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان باوه ناکه ن؟
 ﴿﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى رُفُوفٍ مُّخَصَّرَةٍ وَعَبْقَرِي حَسَنٍ﴾﴾ پال دهه نه وه به پستی سهوزیای پازاوه و نه رشی
 زور جوانی نابا به وه ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان
 باوه ناکه ن؟ ﴿﴿يَتَرَكُ أَسْمَ رَبِّكَ ذِي الْجَنَّةِ وَالْإِكْرَامِ﴾﴾ پیروزه ناوی په روره دگاری خاوه ن گوره بی
 و به خشن ﴿﴿﴾

سوره فی (الواقعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده می میهره بان

﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ کاتیک که پروداوی گوره می (قیامت) پرویدا ﴿﴿لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ﴾﴾ له پروداندیا
 هیچ درو گو مانیک نی به ﴿﴿حَافِظَةٌ رَافِعَةٌ﴾﴾ نرم که ره وه می (که سانیکه و) به رز که ره وه به (بو که سانیکه
 تر) ﴿﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْجًا﴾﴾ کاتیک که زه می هتراه جولان به جولانیکه توند ﴿﴿وَأُتْسِفَ الْجَبَالُ﴾﴾
 بسا و به شاخه کان زور وورد کران به ورد کردن ﴿﴿فَكَانَتْ هَبًّا مُبْتَثًّا﴾﴾ وه بوون به ته بو تیزی پرش و
 بلاو ﴿﴿وَكُشِّرَ الْأَرْضُ كُشَّةً﴾﴾ وه ثیوه ده به سنی کومه ل (له دوا پرودا) ﴿﴿فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا الْمَيْمَنَةُ﴾﴾
 المیمنه ﴿﴿ثُمَّ جَاءَ يَارَانِي لَای پاست ، کام یارانی لای پاست ؟﴾﴾ ﴿﴿وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا الْمَشْأَمَةُ﴾﴾
 وه یارانی لای چه پ، کام یارانی لای چه پ؟ ﴿﴿وَالسَّيْفُونَ السَّيْفُونَ﴾﴾ وه پیشه که و توه کان هه
 خویانن پیش که و توه ﴿﴿أُولَئِكَ السَّعْرُونَ﴾﴾ ته وانه نزیکانی (باره گای خوا) ﴿﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾﴾
 له به هه شتانی پر نازو نیعمه تدان ﴿﴿ثُمَّ مِنَ الْأُولَى﴾﴾ کومه لیکه زورن له (که لانی) پیشینان ﴿﴿وَقِيلَ مِنَ الْآخِرِينَ﴾﴾
 وه که مینکن له پاشینان (له ثوممه تی موچه ممه د ﴿﴿﴾﴾ ﴿﴿عَلَى سُرُرٍ مُّوْطُونَةٍ﴾﴾
 له سهر قه نه وه و کورسی چنرا و به ئالتون ﴿﴿مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَبِّلِينَ﴾﴾ پال ته ده نه وه له سهری به رامهر
 به به کتری ﴿﴿﴾

﴿لَا يَكُونُ مِنَ شَجَرٍ رَّوْمٍ﴾ پاشان نیوه نهی گومرایانی بی باورهان ﴿لَا يَكُونُ مِنَ شَجَرٍ رَّوْمٍ﴾
 بینگومان له (به ری) دره ختی زه قنه سووت (ده خون) ﴿فَقَارُونَ مِنْهَا الْكَلْبُونَ﴾ جا وورگی خوتانی
 لی پرده کهن ﴿فَشَرُّونَ عَلَيْهِ مِنَ الْكَبِيرِ﴾ نه مجا ناوی کولای به سهردا ده خونه وه ﴿فَشَرُّونَ
 شَرِّ الْهَيْمِ﴾ دهی خونه وه وه کو خواردنه وهی (خوشرانی) تینوو ﴿هَذَا الزُّلْمُ الَّذِي كُنْتُمْ
 میوانداری نه وانه له رقری قیامتدا ﴿لَنْ خَلَقْنَاكُمْ فَثُلَا تُصِدِّقُونَ﴾ نیمه دروستان کردون نهی
 بؤ پروناکهن (به زمیندوو بوونه وه) ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَكْفُرُونَ﴾ جا پیم بلین نه و ناوهی که ده پرتز نه ناو
 مندالدانه وه؟ ﴿أَنَّا نَحْنُ خَلَقْنَاهُ﴾ نایا نیوه دروستی ده کهن؟ ﴿أَمْ نَحْنُ الْكَافِرُونَ﴾ یان نیمه یین به دی
 هینه رین؟ ﴿نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْرُورِينَ﴾ نیمه له ناوتاندا مردنمان داناه، وه که س
 پیش ده سه لاتی نیمه ناکه وی ﴿عَلَىٰ أَنْ يُدْعَلَ أَنتُمْ﴾ (به ده سه لاتین) که له جیانی نیوه نه وهی
 تر بهینین ﴿وَلَيْسَتْ كُفْرًا إِلَّا أَنْ تُكْفُرُوا﴾ وه دروستان بکهینه وه به شنیوهیه که هیهچی لی نازان
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ﴾ سویند به خوا بینگومان نیوه له به دی هیتانی به که می ناگادارن
 ﴿فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ نیر بؤ پروناکهن وه ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْكُمُونَ﴾ جا پیم بلین نه و تو وهی که ده یچین
 ﴿أَنَّا نَحْنُ قَرَرْنَا عُودَهُ﴾ نایا نیوه ده پروینن؟ ﴿أَمْ نَحْنُ الْأَرْغُوتُ﴾ یان نیمه یین ده پروینن؟ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَاهُ
 حُطَمًا﴾ نه گهر بمان وستانه نه و (پرواه) مان ده گیرا به پوش و کا ﴿فَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكُمْ
 ده کرد به قسه ی یی که لک ﴿إِنَّا لَنَعْلَمُ مَوْتَ﴾ (ده تان سووت) به راستی زهره رلنکه وتوو نیمه یین
 ﴿بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ﴾ به لکو نیمه له رزق و رزوی بی به شین ﴿أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ﴾ جا پیم
 بلین نه و ناوهی که ده یخونه وه ﴿أَنَّا نَحْنُ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ نایا نیوه له هدوره کانه وه ده باریتن
 ﴿أَمْ نَحْنُ الْمُنِزِلُونَ﴾ یان نیمه دهی باریتن ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَاهُ لُجًّا﴾ نه گهر بمان وستانه ده مانکرده ناوتکی زور
 سویری تال. ﴿فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ﴾ نیر بؤ سوپاسی خونا کهن ﴿أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ﴾ پیم بلین نه و ناگره ی
 که دایده گیر سینن ﴿أَنَّا نَحْنُ أَنْزَلْنَاهُ شَجَرًا﴾ نایا نیوه داره که بتان به دی هیتاوه؟ ﴿أَمْ نَحْنُ الْمُنِزِلُونَ﴾
 یان نیمه به دی هینه رینی؟ ﴿لَنْ نَجْعَلَهَا نَارًا﴾ نیمه نه و (ناگره) مان کردوه به هوی بادخه ره وه
 (ی ناگری دوزه خ) ﴿وَمَتَّعْنَا لِلْمُفْسِدِينَ﴾ وه (کردو مانه نه) هوی که لک لی وه رگرتن بؤ گه شتیاران
 ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا که واته یاد و ته سیبجانی به روه ردگاری گه وره ی خوت به پاکی بکه
 ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِمَقْصِدِ الشَّجَرِ﴾ جا سویند بیت به شوننی (هلهاتن و ناو بوونی) نه ستیره کان
 ﴿وَأَنَّهُ لَنَفْسٍ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ﴾ به راستی نه م سوینده نه گهر بزانن سویندیککی زور گه وره یه

﴿إِنَّهُ أَقْرَبُ أَنْ كَرِهَ﴾ كه ینگومان نه مه قورثانیکی گه و ره بیزه ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾ له ناو کتیبیکی
 شار او ه دایه (که لوح المحفوظه) ﴿لَا يَشْعُرُ إِلَّا الْمُظْهَرُونَ﴾ جگه له (فریشته) پاکه کان که س
 دهستی لی نادات ﴿نَزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نیر درا و ته خوار و ده له لایه ن پهر و رد گاری جیهانیانه و ده
 ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دهی ثابا نیوه به م قورثانه با و ره ناکدن ﴿وَيَجْعَلُونَ رِزْقَهُمْ﴾ وه له جیانی
 سو پاسگوزاری له سهر ر و زیتان ﴿أَلَمْ يَكْفُرُوا﴾ نیوه با و ره ناهیتن ﴿فَقُولُوا إِنَّا هَلْفٌ بِالْحَقِّ﴾ دهی
 بزچی کاتی گیان (ی نه خورشه که تان) ده گاته گهر و وی ﴿وَأَنَّهُ جَبِلٌ خُطْرُونَ﴾ وه نیوه له و کاته دا
 ته ماشا ده کدن ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ﴾ له و کاته دا (فریشته کائنات) له نیوه نریکترن له و (که سدهی
 له سهره مدر گدایه) ﴿وَلَكِنْ لَا تَصْبِرُونَ﴾ به لام نیوه (فریشته کانی) نیمه ناهیتن ﴿فَقُولُوا إِنَّمَا أَكْثَرَ خَيْرٍ مِمَّا يَشْتَبُونَ﴾
 دهی بزچی نه گهر نیوه (زیندو و ناکرینه و ده) پاداشت نادرینه و ده؟ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ر و حی
 (مرد و ده که تان) بگیر نه و ده گهر راست ده کدن ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ ته مچا نه گهر نه و (که سدهی
 له گیانه لادهیه) له نریکان بی (له خوا) ﴿فَرُوحٌ وَرُوحَانٌ وَجِئْتُمْ بِغَيْرِ﴾ نه و ده حه سانه و ده بونی خوش و
 به دهشتی پر له ناز و نهمه تنی ب و هدیه ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ وه نه گهر له ها و ده لانی دهستی
 راست بی ﴿فَسَلِّمُوا لَهُمْ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ نه و ده سه لامه تنی و بی زیانی ب و تو (چونکه) ن و له یارانی
 دهستی راستی ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ﴾ به لام نه گهر له بی با و ره رانی گومرا بیت ﴿فَنُزِّلْ مِنْ صُورٍ﴾
 نه و ده (شورینی) میوانداریه که ی تیجگار گهر مه ﴿وَنُصِصْهُ جَبَرٍ﴾ وه چو و نه ناو
 دوزخه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ﴾ به راستی نه و دهی (که له م سوره ته دا با سکر) حه ق و ینگومانه
 ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا که و ا سو و به پاکی یاد و ته مسیحانی پهر و رد گاری گهر و دهی خوت
 بکه

سوره فی (الجزین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدرچی له تاسمانه کان و زه ویدا هه به ته مسیحانی خوا ده کدن
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هدر نه و ده بالادهستی کار به جی ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدر ب و نه و ده
 ده سه لات و خا و نه تنی تاسمانه کان و زه و ی ﴿لَهُ نَجْمٌ وَنَجْمٌ﴾ ده زیتنی ده مریتنی ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وه نه و ده سه لانی به سهر هدمو و شتیکدا هه به ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾ هدر نه و ده به که مینه (پیش هدمو و
 شتیک هدمو و ده) وه هدر نه و ده دوا هه مینیشه و (پاشی هدمو و شتیک ده مینیت) ﴿وَالظَّهِيرُ وَالْبَاطِنُ﴾ وه
 دیار و ناشکرایه (ب و خا و نه هوش و فامه کان به به لگه کانی) وه به نهان و شار او هیه (له چاوی به نده کان
 وزانایه به ناشکرا و نه پیتیه کان) ﴿وَهُوَ يَكْلِي كُلَّ شَيْءٍ عَالِمٌ﴾ وه نه و به هدمو و شتیک ناگاداره

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ (خودا) شه زاته ده که ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه
 ﴿فِي سَعْوَاتِنَا﴾ له شهش روردا ﴿لَمْ أَسْأَلْ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به رزبویه سه عهش و قهراری
 گرت (باوهرمان پیتهی بهو شنبهوی شیاوی خوا بیت، وه چونه تیه کهی نازانین، تهنها خوا
 خوی ده زانیت) ﴿يَعْلَمُ مَا بَیْنَ يَدَيْهِ﴾ ده زانیت چی ده چیه ناوی زهوی ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ وه چی
 لی دینه دهره وه ﴿وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه چی له ناسمانه وه دینه خوار ﴿وَمَا يَخْرُجُ فِيهَا﴾ وه چی بو
 سدر ده که وی ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ﴾ وه له هر کوی بن خوا له گه لئانه (به زانباری و ناگاداری)
 ﴿وَأَنَّهُ يَمِيزُ الْمُؤْمِنِينَ بِمَنِّهِ﴾ وه خوا بینایه به هدر چی که ده بکهن ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 خاوه ندرتی ناسمانه کان و زهوی هر بو شه وه ﴿قَالَى اللَّهُ تُرْجِعُ الْأَمْوَالَ﴾ وه هه سوو کار نک هه بو
 لای خوا ده گه ریتنه وه ﴿يُوجِبُ الْإِثْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شهو ده بات به ناو روردا (له هاوین و پایزدا)
 ﴿وَيُوجِبُ النَّهَارَ فِي الْإِثْلِ﴾ وه رور ده بات به ناو شهودا (له زستان و بهاردا) ﴿وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه
 شه (خوا) ناگاداره به نیازی ناو دلان ﴿أَمَّا يَا اللَّهُ وَرَسُولِهِ﴾ باوهر بهین به خوا و پیغمبره که ی
 ﴿وَأَنفَعُوا مَسَاجِدَكُمْ مَسَاجِدَ خَلْفَيْنِ فِيهِ﴾ و بیه خشن لهو مال و سامانه ی که خوا نیه ی کردوه به چی نشینی
 پیشینان تبایدا ﴿قَالَتِ الْيَهُودُ آمَنُوا بِكُمْ وَانْفَعُوا﴾ نه مجا نه وانه تان که باوهری هتاوه و دارایی یان به خشویه
 ﴿أَنَّهُمْ أَكْثَرُ كِبَرًا﴾ پاداشنی گه وره یان بو هه به ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ شه وه چیتانه بو باوهر به خوا
 ناهینن؟ ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ که پیغمبره بانگشان ده کات ﴿يُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ که باوهر به په رورده گارتان
 بهینن ﴿وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ﴾ له کاتیکدا که بن گومان خوا به یمانی (باوهر هینانی) لی وه رگرتون
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گه رتیه باوهر دارن ﴿هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدِهِ﴾ خاوه زاته ده بهینیت بو به نده ی
 خوی (که موحه مده) ﴿أَلَيْسَ بِشَيْءٍ﴾ به لکه و نایه تانکی روون و ناشکرا ﴿لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ﴾ نا له ناریکستانی (گومرایی و بیناوهری) ده رشان بهینیت بو ناو رووناکی (یمان و نیسلام)
 ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَكْفُرُ كُفْرًا﴾ وه به راستی خوا به رامبر نیه به سوز و میهره بانه ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾
 شه وه چیتانه کهوا هیچ نایه خشن له ری ی خوادا ﴿وَاللَّهُ يَرْثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له کاتیکدا میرانی
 ناسمانه کان و زهوی بو خوا ده مینته وه ﴿لَا يَسْأَلُ عَنْكُمْ﴾ به کسان نین شه وانه تان ﴿مَنْ أَتَقِي مِنَ قَبْلِ الْقُرْآنِ
 وَقَتْلَ﴾ که له پیشی گرتنی (مه که که) ادا مالیان به خشویه و جهنگاون (له گه نه وانه ی له دوا ی فته چی مه که
 شه کارانه بکهن) ﴿أُولَئِكَ أَطْعَمُ دَرَجَةً﴾ شه وانه پله و پایه یان زور گه وره تره ﴿مَنْ الَّذِينَ أَتَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَا﴾
 له وانه ی که له دوا ی (گرتنی مه که که) مالیان به خشویه و جهنگاون ﴿وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَسْفَ﴾ وه به هه
 دوو لا خوا به لیتی به هه شتی داوه ﴿وَأَلَّهُ يَمِيزُ الْمُؤْمِنِينَ بِمَنِّهِ﴾ وه خوا ناگاداره به وه ی که ده بکهن ﴿مَنْ
 الَّذِي يَفْرُضُ اللَّهُ﴾ کی به شه که سدی قهرز ده دات به خوا ﴿قَرِيبًا حَسَنًا﴾ به قهرزکی چاک
 (به بهست شه ویه مال به خشیت له بیناوه خوا) ﴿فِي حَبِيبَةٍ لَهُ﴾ نا خواش چهند به رامبر بیدانه وه
 ﴿وَلَهُ الْكِبَرُ﴾ وه پاداشتی زور چاکی بو هه به

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له‌روزی که در آنجا که تقو پیاوان و نافر هانی نیماندار ده‌بیشیت ﴿يَسْقَىٰ قُرُوهُمْ يَمِينٌ﴾
 آیدیم و آتیمیز که پرووناکی (باوهریان) له‌بیشیانه‌وه و له‌لای راستیانه‌وه ده‌رواوت ﴿يُسْقَىٰ مِنْ يَمِينٍ﴾
 (پیمان ده‌لین) مژده‌ی یتوه نه‌مرف ﴿جَنَّاتُ جَعْدَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به‌ده‌شتانی که پروواری زور به‌زیرباند
 ده‌رواوت ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیبدا ده‌میتنه‌وه به‌ده‌میشی بی ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ هدر نه‌وه به‌سدر که‌وتنی گه‌وره
 ﴿وَمَنْ يَقُولُ الْمُسِيْقُونَ وَالْمُشَقِّقُونَ﴾ له‌وروزه‌دا پیاوان و نافر هانی دوو پروو ده‌لین ﴿لَا يَزِيدُهُمْ فِيهِمْ﴾ به‌وانه‌ی
 که‌باوهردار بوون ﴿أَنْظُرُوا أَنْظِرْ لَكُمْ مِنْ قُرَىٰ﴾ سه‌یریکمان بکه‌ن تا له‌رووناکیان تروسکینک و هر گرین
 ﴿فَبَلَّغُوا زَوَاجَكُمْ﴾ پیمان ده‌وتریت بکه‌رینه‌وه بق دواوه‌ی خوتان ﴿فَالْتَمِسُوا أَوْلِيَّاءَكُمْ﴾ وه‌داوای پرووناکی
 بکه‌ن بق خوتان ﴿فَضْرِبَ بَنَاتُهُنَّ بِسُورٍ﴾ یه‌کسه‌ر شوو رایه‌ک ده‌کیشری له‌تیوانیاندا ﴿لَهُ بَابٌ﴾ که‌ده‌ر گایه‌کی
 تیبدا به ﴿بَابُهَا مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهَا﴾ پروو ناوه‌وه‌ی به‌رحمه‌تی تیبدا به ﴿وَنُظِرَهُ مِنْ فِيْهَا الْعَذَابُ﴾ ده‌ره‌وه‌بیشی پروو
 له‌سزایه ﴿يَتَذَكَّرُ﴾ (دوو پرووان نیمانداران) بانگ ده‌که‌ن و ده‌لین ﴿أَنْتُمْ لَكُمْ مَعَكُمْ﴾ نایا نیمه
 له‌گه‌ل یتوه نه‌بوین (له‌نویژ و روزه‌ودا) ﴿فَالْوَالِيْنَ﴾ نیمانداران ده‌لین: به‌لین له‌گه‌ل‌ماندا بوون
 ﴿وَلَكُمْ لَكُمْ فَنَسْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ به‌لام یتوه خوتان خه‌له‌تاند (دوو پروو پیلان گیر بوون) ﴿وَلَمْ تَقْصُرُوا عَنْ تَبَتُّهُمْ﴾ وه
 چاوهروانی (نهمانی باوهردار اتان) ده‌کرد و دوودن بوون ﴿وَضَرَبَكُمْ الْأَمَانُ﴾ وه‌هیواو ناوات فریوی
 دان ﴿حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ تافهرمانی خواهاات (و مردن) ﴿وَعَزَّكَ اللَّهُ الْعَزُورُ﴾ وه‌شه‌یتان فریوی دان به
 لینی بورده‌یی خوای گه‌وره ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَخْذُ مِنْكُمْ قَدِيرٌ﴾ نه‌مرف هیچ بریتبه‌ک و هر ناگیریت نه‌له‌یتوه
 ﴿وَلَا مِنَ اللَّهِ دَرَجَاتٌ﴾ وه‌نه‌له‌بی باوهران بق رزگار بوونسان ﴿مَأْوَاهُمْ الْعِلَّا﴾ جینگاتان ناگری
 دوزه‌خه ﴿هِيَ مَوْلَاكُمْ﴾ نه‌و ناگره‌شیباوتانه ﴿وَبَيْتُ الْمَصِيرِ﴾ نای چهند سه‌ره‌نه‌نجامینکی خراپه ﴿وَالَّذِينَ لِلَّهِ أَلِفَةٌ أَمْثَلٌ﴾ نایا کاتی نه‌وه نه‌هاتوه بق پرواداران ﴿أَنْ تَخْلُصَ قُلُوبُهُمْ لِلْكَرَامَةِ﴾ که‌دلیان
 راجله‌کیت و ملکه‌چ بی‌زیادوزیکری خوا ﴿وَمَا تَزَالُ مِنْ ظَلَمٍ﴾ وه‌بق نه‌و قورثانه‌ی که‌نار دویه‌تیبه‌خواره‌وه؟
 ﴿وَلَا يَكُفُّوا عَنِ الْإِيمَانِ﴾ وه‌ک نه‌و که‌سانه (جووله‌که و گاور) نه‌بن ﴿أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ که‌له‌مه‌و
 بیش کتیبی ناسمانیان پیدرا ﴿فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ﴾ وه‌ماوه‌به‌کی دوو پروو دریزیان به‌سهرده‌تیبهری
 ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ نه‌مجا دلیان ره‌ق بوو ﴿وَكَبُرَتْ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه‌زور به‌یان یاخی و له‌سنوورده‌چوو بوون
 ﴿أَتَأْمُرُونَ أَنْتُمْ بِالْإِيمَانِ﴾ بینگومان بزائن که‌خوازه‌وی زیندوو ده‌کاته‌وه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ دوا‌ی مردنی
 ﴿فَدَعَيْنَا أَلْفًا مِنْكُمْ﴾ بینگومان نیشانه‌و به‌لکه‌کانه‌مان بق پروون کردونه‌ته‌وه ﴿عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ تابیر بکه‌نه‌وه ﴿وَالَّذِينَ لِلَّهِ أَلِفَةٌ أَمْثَلٌ﴾
 ده‌ده‌ن به‌خوا به‌قمرزینکی چاک (یارمه‌تی هه‌زاران ده‌ده‌ن) ﴿يَصْنَعُ اللَّهُ﴾ چهند به‌رامهر ده‌یاندرینه‌وه
 ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وه‌بق نه‌وان هیه‌به‌پاداشتی زور چاک ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ و نه وانه ی باوره یرسان هیاوه به خوا و به پیغمبرانی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾
 نه وانه خویانن راست گویان ﴿وَاللَّهِ أَكْبَرُ مِنْهُمْ﴾ و هسه هیدان له لای په روره دگاریان ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ
 وَنُورُهُمْ﴾ خاوهن پاداشت و نور و پرووناکی خویانن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ و نه وانه ی کهمن
 باوره بیرون و بدنگه و نیشانه کانی ټیمه یان به درو زانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأُحْجِرِ﴾ نه وانه هاوه لی ناگری
 دوزه خن ﴿لَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ و نه بزانن که بیگومان ژبانی دنیا ته نها ﴿لَيْتَ وَلَهُمْ وَرِثَةً﴾ گالته
 و گهمه و رازنده وه و ﴿وَتَخْلَعُونَ عَنْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ خو هه لکیشانه له نیواناندا و لاف لیدانه
 به دارایی و مندالی زوره وه ﴿كَمَثَلِ غَيْثٍ﴾ و هه بارانیک وایه ﴿أَنْجَبَ الْكَلْبُ رَبَّهُ﴾ که حاسلاته که ی
 جو و تیاران دلخوش بکات ﴿ثُمَّ يَهْجِجُ فَتَرْتَهُ مُضْغًا﴾ پاشان ووشک بیی و به زردی بی بینیت
 ﴿ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا﴾ له پاشان بییت به پووش و په لاش ﴿وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ له روزی دواشدا
 سزای توند و سهخت (هه به بؤ دنیا په رستان) ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ﴾ و له ی بوردن و په زامه ندی
 هه به له لایه ن خواوه (بؤ خوا ناسان) ﴿وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْفُرُورِ﴾ و نه ژبانی دنیا هیچ نی به
 جگه له رابوار دنیکی خه له ټننه نه بییت ﴿سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّنَ رَبِّكُمْ﴾ (که واته) پیشبر کن بکه ن
 بؤ (دهست خستنی) لیخوش بیون له لایه ن په روره دگار نانه وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ و نه بؤ به هشتیک که
 پانتایی به که ی ﴿كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به وینه ی پانتایی ناسمان و زوی به ﴿أُيُودُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 تاماده کراوه بؤ نه وانه ی باوره یرسان هیاوه ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به خوا و پیغمبرانی ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾
 نه و (پاداشته) به خششیکی خوایی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ دهیدات به هر که ی که خوی به ویت
 ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و نه خوا خاوه نی به خششی گه وره به ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ هیچ زیان و
 به لایه ک پرووی نه داوه ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي الْفُجَاءِ﴾ نه له زوی و نه له خودی خو تاندا ﴿وَلَا فِي كِتَابٍ﴾
 ټیلا له (لوح المحفوظ) دانوسراوه ﴿مِّن قَبْلِ أَن نَّزَّلَهَا﴾ پیش نه وه ی به دی به ټینن ﴿إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
 یَسِيرٌ﴾ بیگومان نه وه بؤ خوا زور ناسانه ﴿لِكَيْ لَا تَأْسَوْا﴾ تاخه فته نه خون ﴿عَلَىٰ مَا أَنْزَلْنَاهُ﴾
 بؤ نه وه ی له دهستان چووه ﴿وَلَا تَقْرَحُوا﴾ و نه دلخوش و مدغور نه بن ﴿بِمَاءٍ أَنْهَكُمْ﴾ به وه ی که
 بیی داوون ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ و نه خوا هیچ خو به زل زانیکی شانازی که ری خوش
 ناوتست ﴿الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ﴾ نه وانه ی چروکی و په زیلی ده که ن (له مال به خششین له پینا و خوا دا)
 ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ﴾ و نه فرمان به خه لکیش ده که ن په زیل و چروک بن ﴿وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ﴾ و نه هر
 که ی پشت هه لکات نه وه بیگومان خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْعَلِيمُ﴾ هر خوی بی نیازی سوپاسکراوه ﴿

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا﴾ سویتند به خوا به راستی نیمه پیغه مبرانی خو مانمان ناردووه ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به به لگه و موعجزه ی پرو نه وه ﴿وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ﴾ وه کتینی (ثاسمانی) و ته رازوی دادمان له گه لدا ناردن ﴿يُخَوِّفُونَ النَّاسَ بِالْقِسْطِ﴾ بو نه وه ی خه لکی به داد گهری په فئار بکهن (له ناو خویاندا) ﴿وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ﴾ وه ثاسنمان دروست کرد ﴿فِيهِ نَاسٌ شَدِيدٌ﴾ که هیزکی به تینی توندی تیدایه بو جهنگ کردن ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ وه سوو دیککی زوری شی هیه بو خه لکی (له بهر کاهیتانی له هه موو جوړه پیشه سازیه خزمه تگوزار به کاند) ﴿وَرَبُّكَمُ اللَّهُ﴾ وه تا خوا دهری بخات ﴿مَنْ يَضُرُّهُ رُسُلُهُ بِالْعِيبِ﴾ چ که سنی یار مه تی (ثابینی) خوا و پیغه مبرانی ده دات که په نهانی شه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بنگومان خوا به هیز و ده سه لانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ سویتند به خوا بنگومان نروح و ثیر اهیسم مان په وانه کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾ وه له ناو و ه چه کاتیشیاندا پیغه مبریتی و کتینی ثاسمانیمان دانا ﴿فَوَيْتَنَّهُمُ مِّثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ نه مجا هه ندیکیان پینمو و نیان و هر گرت ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوری شیان یاخی و کافر سوون ﴿ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِم بِرُسُلِنَا﴾ له پاشان به شوین نه واند ديسان پیغه مبرانی خو مانمان نارد ﴿وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وه دواتر عیسی کوری مدیره ممان نارد ﴿وَالنَّجْمَةَ الْإِنْجِيلَ﴾ وه نینجیلیمان پین به خشی ﴿وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ وه له دلی نه وانه دا که شویتی که وتن ﴿زُفْرَةً وَرَحْمَةً﴾ سوز و به زه بیمان دروست کرد ﴿وَزَهَبَ أَيْدِيَهُنَّ﴾ وه گوشه گیری به که که خویان دایان هیتا بوو ﴿مَا كُنتُنَّ عَلَيْهِنَّ﴾ که نیمه نه وه مان له سهر پینویست نه کرد بوون ﴿إِلَّا اتَّبِعُوا رِضْوَانِ اللَّهِ﴾ به لام خویان دایان هیتا بوو په زامه ندی خوا ﴿فَنَارَعَوْهَا حَقًّا وَعَاقِبَتَهَا﴾ که چی وه که پینویست پاریز گاری نه وه گوشه گیری به بیان نه کرد ﴿فَنَاتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ﴾ نیمه ش به خشیمان به وانه بیان که باوه ریان هیتا بوو ﴿أَجْرَهُنَّ﴾ پاداشی خویان. ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوری شیان له سنوور دهر چوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی باوه ریان هیتاوه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُلِهِ﴾ له خوا بترسن و باوه ریه یتن به پیغه مبره که ی ﴿يُؤْتِكُمْ كُفَالًا مِّن رَّحْمَتِهِ﴾ دوو به شتان له په حمه ت و به خشی خوی پین دهبه خشی ﴿وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُورًا﴾ وه پرو و ناکیبه کتان ده داتی ﴿تَمْشُونَ بِهِ﴾ که پینموونی و پینی راستی پین دهر کهن ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوالی خوشبووی میهره بانه ﴿لَقَدْ يَعْلَمُ قُلُّ الْكِتَابِ﴾ تا خاوه ن به راوه ثاسمانیه کان بزانن ﴿أَلَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ﴾ که ده سه لاتیان نی به به سهر هیچیک له به خشی شی خوا ﴿وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ وه ههر چی به خشی هیه به ده ست خاویه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده دات به ههر که سیک که خوی به ویت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوه نی به خشی زور گه وریه ﴿

سورته‌ی ﴿المجادلة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِي جَعَلَكَ فِي رَوْحِهِ﴾ وونه‌ی نه‌وژنه‌ی که له‌باره‌ی میرده‌که‌یه‌وه گفتوگویی له‌گه‌ل ته‌کردی ﴿وَتَشْكِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه سکا‌لای خ‌و‌ی ب‌و‌لای خوا نه‌برد ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَخَاوُعَكُمْ﴾ وه خوا گویی له ووتوویژی ه‌ردو وکتان بوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا بیس‌ری بینایه ﴿الَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْكُمْ﴾ نه‌وانه‌تان که ظهار ده‌کهن ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له‌گه‌ل ژنه‌کانب‌اندا (بینان ده‌لین وه‌ک دایک‌مان وان) ﴿مَنْ أَهْلُ الْأُمَمِ﴾ نه‌وانه دایکی نه‌وان نین ﴿إِنْ أَهْلَتْهُمْ﴾ دایکی نه‌وان ﴿إِلَّا أَنِّي وَلَدَنَهُمْ﴾ ه‌رد نه‌وژنانه‌ن که‌ته‌وانیان لی بووه ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَسْخَرًا مِمَّنْ قَوْلُ﴾ وه بینگومان نه‌وانه گوفتاریکی خرابی ناپه‌سه‌ند ده‌لین ﴿وَرُؤُوسًا﴾ و درو ده‌کهن ﴿وَاللَّهُ لَعَفُو عَفْوٌ﴾ وه به‌راستی خ‌و‌الی خ‌وش بووی لی بوورده‌یه ﴿وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ﴾ ته‌وانه‌ی ظهار ده‌کهن ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له‌گه‌ل هاوس‌ه‌ره‌کانیان ﴿ثُمَّ يَعْبُدُون﴾ له‌پاشان په‌شیمان ده‌بنه‌وهو (ده‌بان‌ه‌وینت ب‌چه‌ن لایان) ﴿لِمَا قَالُوا﴾ نه‌وه‌ی که‌ووتویانه (واته خیرا ته‌لایان ناده‌ن) ﴿فَتَخَيَّرُوا رَفِيعَةً﴾ نه‌وه بینویسته به‌نده‌یه‌ک نازاد ب‌کهن ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا﴾ له‌پیش نه‌وه‌ی به‌یه‌ک ب‌گهن (و ب‌چه‌ن لایان) ﴿ذَلِكُمْ يُوعْظُونَ بِهِ﴾ نهم که‌فاره‌ته‌ی (که له‌س‌رتان پیوست کراوه) ناموژگاری ده‌کرین پی‌ی ﴿وَاللَّهُ يَمَاعِلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره‌زا وئاگاداره به‌وه‌ی که‌ده‌ب‌کهن ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ نه‌مجا ته‌گ‌ره به‌کینک (به‌نده‌ی) ده‌ست نه‌که‌وت ﴿فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَابَعَيْنِ﴾ نه‌وه با‌دوو مانگ له‌س‌ره‌یه‌ک به‌ر‌وژوو بیت ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا﴾ پیش نه‌وه‌ی ب‌چه‌ن لای‌یه‌ک ﴿فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ﴾ ته‌گ‌ره به‌کینک ته‌یتوانی (دوو مانگ به‌ر‌وژوو بیت) ﴿فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا﴾ نه‌وه بانانی شه‌ست ه‌زار بدات ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نه‌و (که‌فاره‌تانه‌ که له‌س‌رتان پیوست کراوه) ب‌و نه‌وه‌یه با‌وه‌ر ب‌کهن به‌خوا و پیغه‌مبه‌ری خوا (مل که‌چی فەرمانی خواو پیغه‌مبه‌ری خوا بن) ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ وه ته‌وانه سنووری خوان ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابُ الْأَلَمِ﴾ وه ب‌و پی با‌وه‌ران ه‌یه‌ه‌س‌رای سه‌خت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بینگومان ته‌وانه‌ی درایه‌تی و سه‌ر‌پیچی خواو پیغه‌مبه‌ری خوا ده‌کهن ﴿يُكْفَوْا﴾ ریس‌واو سه‌ر‌ش‌ور ده‌کرین ﴿كَأَنَّهُمْ الَّذِينَ مِنَ الْبَنِيَّةِ﴾ ه‌رد وه‌ک ته‌وانه‌ی پیش نه‌مان ریس‌واو سه‌ر‌ش‌ور ک‌ران ﴿وَقَدْ أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ (چ‌ون نافرمانی ده‌کهن) له‌کانتیکدا دلن‌یان که‌قیمه به‌ل‌گه‌ی رووت‌مان نارد‌ونه‌ خوار‌وهه ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابُ مُهِينٍ﴾ وه ب‌و پی با‌وه‌ران س‌رای ریس‌واکه‌ر ه‌یهه ﴿يَوْمَ يَجْعَلُهُمُ اللَّهُ جِيعًا﴾ له‌ر‌وژن‌کدا که‌خوا ه‌موویان تین‌ک‌را‌ز‌شدوو ده‌کاته‌وه ﴿فَلْيَسْتَعْمِلُوا﴾ پاشان ه‌ه‌وال‌بان پی‌ی ده‌دات به‌وه‌ی که‌کردویانه ﴿أَخَصَّنَا اللَّهُ وَشَوَّاهُ﴾ که‌خوا (ه‌مووی) ژمارد‌وه‌وه (به‌لام) خ‌ویان له‌بیر‌یان چ‌ووه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا به‌سه‌ر ه‌ه‌موو ش‌ین‌کدا ئاگاداره ﴿

﴿الزَّكَاةَ﴾ نایا نهت زانیوه ﴿أَن آتَاهُ يَغْفِرَ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ که خوا ده زانی چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه چی له زه ویی دایه ﴿مَا يَكُونُ مِنْ نَّجْوَى لِّشَيْءٍ﴾ چه‌ی هیچ سنی که سینک نی به ﴿إِلَّا هُوَ رَافِعُهُمْ﴾ که خوا جواره میان نه بیت ﴿وَلَا حَسْبُهُ﴾ وه چه‌ی هیچ بیتج که سینک نی به ﴿إِلَّا هُوَ سَادِدُهُمْ﴾ که نه و شه شه میان نه بیت ﴿وَلَا أَقْوَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ﴾ وه نه که متر له و ژماره نه زور تر نی به ﴿إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ﴾ مه گهر خوابان له گه لدایه (به زانیاری و ناگاداری) ﴿أَن مَّا كَانُوا﴾ له مهر جینگایه کدا بن ﴿ثُمَّ يَمْسِكُهُمْ يَسَاعِيُوْنَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ پاشان له پوروی دوا پیدا ناگاداریان ده کاته وه به وه‌ی که کرد وویانه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا به هه موو شتیک ناگادار و زانیه ﴿الزَّكَاةَ﴾ نایا سه رنجت نه داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ تُهَوِّلُ النَّجْوَى﴾ له نه وانه‌ی که قه ده غه کران له چه ﴿ثُمَّ يَعْوُدُونَ﴾ پاشان ده گهرینه وه ﴿لِمَا تُهَوِّلُ عَنْهُمْ﴾ بۆ نه وه‌ی لیان قه ده غه کرا بوو ﴿وَيَسْتَجِوْنَ بِالْأَيْدِ وَالْعُدُونِ﴾ وه له گه له به کتریدا به چه نه دوین دهر باره‌ی گونا هو تاوان و ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و بی فرمانی پیغمبریش ﷺ ﴿وَأَذَانَهُ وَحَيْثُ كَانَ﴾ وه کانی بین بۆ لات سه لامت لی ده کهن ﴿بِمَا تُرِيدُكَ بِهِ اللَّهُ﴾ به شیوه‌ی ده که خوا به و جزره سه لامی لی نه کرد و ویت ﴿وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له دلی خواباندا ده لنین: (نه گهر پیغمبره) ﴿لَوْلَا وَعْدُ اللَّهِ إِنَّمَا يَقُولُ﴾ بۆ چی خوا سزمان نادات به هو‌ی نه و قسانه‌ی که پی‌ی ده لنین ﴿حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصَّالُوا فِيهَا فَتَشِ الْخَاصِرُ﴾ نه وانه دوزه خیابن به سه که (بینگومان) ده چنه ناویه وه که جینگایه کی زور خرابه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه وانه‌ی که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا تَجَيَّعُوا﴾ که چه تان کرد ﴿فَلَا تَسْجُدُوا لِلْأَشْجَارِ وَالْعُرُوقِ﴾ به چه باسی گونا هو ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و سه رینچی پیغمبره مه کهن ﴿وَسْجُدُوا لِلَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه باسی چاکه و باریز کاری و له خوا ترسان بکهن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ له خوا بترسن (و خوتان بیاریزن له سزای نه و خوابه‌ی) ﴿إِلَى تَحْتُرُونَ﴾ که هر لای نه و کوده کرینه وه ﴿إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ بینگومان چه تنها له شه یانه وه‌ی ﴿لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تا نه وانه‌ی که پروایان هیناوه دلته نگ بکات ﴿وَلَيْسَ بِضَرْبِ قُرْآنٍ﴾ له کاتیکدا هیچ زیانیان پی ناگه به نیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خواه نه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (ده‌با) ایماندارانش تنها پشت به خوا بیه سستن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه و که سانه‌ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک بییان و و ترا ﴿فَتَسْحَبُوا فِي السُّجُودِ﴾ له کور و دانیشنه کاندایه جینگه بکه نه وه (و فراوانی بکهن) ﴿فَاتَسْحَبُوا فَيَسْجُدَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ ثبوهش فراوانی بکهن خواش گوشادی به ثبوه ده دات ﴿وَأَقِيلَ أَفْشَرُوا فَأَنْشَرُوا﴾ وه کاتیک بییان و و ترا هه سستن، ثبوهش هه سستن ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خواش پله و پایه‌ی نه و که سانه به رز ده کاته وه له ثبوه که پروایان هیناوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا الْوَعْدَ دَرَجَاتٍ﴾ وه نه وانه‌ی که زانستیان پی به خشر او به چه ند پله به ک (پله یان به رز ده کاته وه) ﴿وَأَنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره زایه به وه‌ی ده بکهن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانه‌ی که باوه‌رتان هیناوه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ هه‌ر کاتن (ویستان) قسه‌ی په‌نهایی له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ردا ﴿بَكْرَتِ الْيَوْمِ﴾ بکه‌ن ﴿فَقَدْ مَوَّاهِنَ بَدَىٰ جُحُودُكَ صَدَقَةٌ﴾ نه‌وه پیتش چه‌ر دنه‌که‌تان خیرتک بکه‌ن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكَ وَأَظْهَرُ﴾ نه‌مه بۆ خوتان چاکتر و پاکتره ﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدُوا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر هیچتان نه‌بسو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ رَّحِيمٌ﴾ نه‌وه بیگومان خوا‌لیخوش بوو میهره‌بانه ﴿عَاشِقَتُمْ﴾ نایا ده‌ترسان (له‌ه‌زاری) ﴿أَنْ تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيَّ جُحُودُكُمْ صَدَقَتٌ﴾ پیتش چه‌ر دنه‌که‌تان خیرتک بکه‌ن ﴿فَإِنْ تَقْدِمُوا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر خیره‌که‌تان نه‌کرد ﴿وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ و‌خواست ته‌ویه‌ی لی‌گییرا کردن ﴿فَاقْبَلُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ نه‌وسا نویژ بکه‌ن و زه‌کات بده‌ن ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه‌گو‌پ‌رایه‌لی خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بکه‌ن ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خوا‌شاره‌زابه‌به‌ویه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا بۆ سه‌رنجیتک ناده‌ی له‌نه‌وانه‌ی ﴿تَوَلَّوْا﴾ که‌دوستایه‌تی نه‌که‌ن ﴿فَمَا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ له‌گه‌ل هوزتک (ی‌ج‌وله‌که‌) که‌خوا‌غه‌زه‌بی لی‌گرتوون ﴿مَّا هُمْ بِنِعْمَتِهِمْ﴾ نه‌وان نه‌له‌تیوه‌ن و نه‌له‌نه‌وانیشن ﴿وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ﴾ وه‌سوینده‌ده‌خون به‌درو ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ له‌کانتیکدا خویان ده‌زانش (درو‌ده‌که‌ن) ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا‌سزای درواری بۆ‌ناماده‌کردوون ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌راستی نه‌وه‌ی نه‌وان ده‌بان‌کرد کاریک‌ی نابه‌سه‌ند بوو ﴿أَتَجِدُوا أَيْتًا تَخْرِجُهُ﴾ (دو‌رو‌وه‌کان) سوینده‌کانیان کردبووه قه‌لغانی (درو‌و‌خرابه‌کانیان) ﴿فَقَسَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه‌رینگری (خه‌لک)‌بان‌کرد له‌پریازی خوا ﴿فَأَلْهَمَهُمْ عَذَابَ مُّهِينٍ﴾ نه‌مجا بۆ نه‌وان هه‌یه‌سزای ریسوا‌که‌ر ﴿لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ مال و مندا‌لیان هیچ سوودیک‌ی نی‌یه‌بۆ‌بان ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نه‌وانه‌یار و هاوده‌می‌تا‌گرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیتدا ده‌میتنه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له‌روژتکدا که‌خوا هه‌موویان زیندو‌و ده‌کاته‌وه ﴿فَيَحْلِفُونَ لَهُ﴾ نه‌وسا سویندی بۆ‌ده‌خون ﴿كَمَا يَحْلِفُونَ لَكَ﴾ هه‌ر چونی سویندی‌ان ده‌خوارد بۆ‌تیوه (له‌دونیاندا) ﴿وَيَحْتَسِبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وه‌واده‌زانش شتیکیان به‌ده‌سته‌وه‌یه ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ با‌بزان به‌راستی هه‌ر نه‌وانن دروزن ﴿أَتَسْتَحِقُّونَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانَ﴾ شه‌یتان به‌سه‌ریاندا زال‌بووه (به‌جوزیتک) ﴿وَالسَّخَرُورُ﴾ که‌بادی‌خوا‌ی له‌بیر بردوونده‌وه ﴿أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ﴾ نه‌وانه‌کو‌مه‌ل و ده‌سته‌ی شه‌یتانن ﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ با‌بزان که به‌راستی هه‌ر کو‌مه‌ل و ده‌سته‌ی شه‌یتان زه‌ره‌رمه‌ندن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْلَفُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌دوژمنایه‌تی خواو پیغه‌مبه‌ری خوا‌ده‌که‌ن ﴿أُولَٰئِكَ فِي الْأَذْنَانِ﴾ نه‌وانه‌له‌ریسوا‌نرینی‌خه‌لک‌ن ﴿كَتَبَ اللَّهُ﴾ خوا‌نو‌وسیویه‌تی ﴿لَا غَلَبَ لَنَا أَوْ سُبْحَىٰ﴾ که‌بیگومان من و پیغه‌مبه‌رانم سه‌رده‌که‌وین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ به‌راستی خوا‌به‌هیز و به‌توانای بالاده‌سته

﴿لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ﴾ که ساتنیک نابینیت که باوهریان هه‌بیت ﴿يَاللّٰهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به‌خواو به‌پوژی دواپی ﴿يُؤَادُونَ﴾ که دۆستایه‌تی بکه‌ن ﴿مَنْ حَاذَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ له‌گهل ئەوانه‌ی درایه‌تی خواو پیغه‌مبه‌ری خوا ده‌که‌ن (واته : نابیت باوهرداران دۆستایه‌تی و پششیوانی بی باوهریان بن) ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ هه‌ر چه‌نده ئەو دوزمانه‌ش باوکیان بن ﴿أَوَلَيْتَ أَنَّ لَهُمْ أَوْخَافَكُمْ وَخِيفَتَكُمْ﴾ یان کوپ و براو خزمیان بن ﴿أَوَلَيْتَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ﴾ ئەوانه خوا باوهری له‌دلایندا چه‌سپاندووه ﴿وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ﴾ به‌هه‌زی کردوون و سه‌ری خستون به‌قورئان و ئیمان له‌لایه‌ن خۆیه‌وه ﴿وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ده‌بانخانه به‌هه‌شتایکه‌وه ﴿يَخْرُجُونَ مِنْهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جوگه‌ناوی زور ده‌روات به‌ژیر دره‌خته‌کانبایندا ﴿يَخْرُجُونَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌بی تیبدا ده‌میننه‌وه ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لئی یان پازی بووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ ئەوانیش له‌خوا پازی بوون ﴿أَوَلَيْتَ جَزَاءَ اللَّهِ﴾ ئەوانه کو مه‌ل و ده‌سته‌ی خودان ﴿أَلَا إِنَّ جَزَاءَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئاگاداربین که ته‌نها کو مه‌ل و ده‌سته‌ی خودا پرگار و سه‌رفرازن ﴿۵﴾

سوره‌قی (الحشر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ نه‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ته‌نها ئەو زالی بالاده‌ستی کاردروسته ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا زاتیکه ﴿أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بی باوهرانی خواهن کتبی ده‌کرد ﴿مِنْ دِينِهِمْ﴾ له‌مال و شوینی خویان ﴿لَا أَرْى لِلْحَشْرِ﴾ بۆیه‌که‌م کوپوونه‌وه ﴿مَا عَمَدْتُمْ أَنْ يُخْرَجُوا﴾ به‌ته‌مانه‌بوون (ئه‌ی موسولمانینه) که (له‌ته‌لاکانیان) ده‌ربچن ﴿وَعَمَلُوا الْأَنْهَارَ﴾ خوشیان وایان ده‌زانی ﴿مَا لِعَمَلِهِمْ خُصْرٌ مِنَ اللَّهِ﴾ که قه‌لاکانیان ده‌بانپارێزن له‌(سزای) خوا ﴿فَأَنَّهُمْ أَتَوْهُ﴾ بۆیه‌(سزای) خویان بۆهات ﴿مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْشَسُوا﴾ له‌شوینیکه‌وه که گومانیان بۆی نه‌ده‌جوو ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌خوا ترسینکی خسته‌ناو دلاینده‌وه ﴿يَخْرُجُونَ يُؤْخَذُ مِنْهُمْ﴾ که خانه‌کانی خویاتیان ویران ده‌کرد ﴿بِأَيِّدِيهِمْ وَأَيْدِي السُّوءِ مِنَ اللَّهِ﴾ به‌ده‌ستی خویان و به‌ده‌ستی ئیمانداران ﴿فَأَعْرِضُوا أُولَئِكَ الْبَصَرِ﴾ ئەمجا پەند وەرگرن ئە‌ی خواهن بیرو هۆشان ﴿وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ﴾ ئە‌گەر خوا ده‌ربه‌ده‌ری له‌سه‌ر بریار نه‌دانایه (له‌سه‌ر ئەو جوله‌کانه) ﴿لَعَذَّبْنَا فِي الدُّنْيَا﴾ بینگومان له‌دونیا دا سزای ده‌دان ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌پوژی دوایشدا بۆ ئەوان هه‌یه ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ سزای ناگری دۆزه‌خ ﴿۵﴾

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ثم سزایه به هوی نموده بود ﴿شَاؤُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ درآیه‌ی خوا و پیغمبریان کرد
 ﴿وَمَنْ يَشَاقِ اللَّهَ﴾ و ه هر که سینک درآیه‌ی خوا بکات ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه و به راستی خوا تو له
 سینی به تینه ﴿مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ﴾ نه و ی بریشان له دارخورما ﴿أَوْ زَكَّيْتُمْ مَاءً﴾ یا لینی گهران
 ﴿فَأَرْحَمَهُ عَلَى أُولَئِهِ﴾ به و ستاوی له سر بنه کانبان بمیننمه و ﴿فَإِذَنْ لِلَّهِ﴾ نه و به فرمائی خوا بو و
 ﴿وَلِي خَيْرٍ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ و یو سر شؤر کردنی له سنوور دهر چووان بوو (مه به ست پی جوله که کانه)
 ﴿وَمَا آتَا اللَّهُ﴾ نه و (ده سکه و تانه) که خوا سه ندیه و (پی جهنگ کردن) ﴿عَلَى رَسُولِهِ وَنَهَمُ﴾
 یو پیغمبره که ی له مالی (به نی نهضیر) ﴿فَمَا أَزَحَفْتُمْ عَلَيْهِمْ خَبَلٌ وَلَا رِكَابٌ﴾ نیو به ده ست هیتانی
 (نه و مال و سامانه‌ی جوله که) هیچ نه سپ و خوشتریکیان تاونه داوه و (نه جهنگاون) ﴿وَلَكِنَّ﴾
 اللَّهُ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ﴾ به لکو خوا پیغمبرانی زال ده کات ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ به سر ه هر که سدا که بیه ویت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ه خوا به سر هم و و شتیکدا به ده سه لاته ﴿فَإِذَا آتَا اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ﴾ نه و ی خوا
 ده ست پیغمبره ی خست (به پی جهنگ) ﴿مِنْ أَهْلِ الْفِرْعَوْنَ﴾ له (سهر و هت و سامانی) گوند نشینه کانی
 جوله که ﴿فِيلًا وَالرَّسُولَ﴾ نه و یو خوا بو پیغمبره ﴿وَإِذْ لَمْ يَكُنْ لَهُ دَلِيلٌ﴾ (واته له به رژه و هندی گشتی موسلماناندا خهرج
 ده کرت) ﴿وَالَّذِي الْفِرْعَوْنَ وَالْأَسْنَى﴾ و ه یو خزمانی (پیغمبره) و ه تیوان ﴿وَالْمُسْكِينِ وَالْفِرْعَوْنَ﴾
 و ه یو هزاران و ریبوارانی کهم ده سته ﴿كَأَن لَّا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ﴾ تا (نه و مال و سامانه)
 تهنها له ناو ده و له مننده کانتاندا ده ست به ده ستی پی نه کرت و بهس ﴿وَمَا أَتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ﴾
 و ه نه و ی پیغمبره پی ی دان و ه ریبگرن ﴿وَمَا تَنْهَكُمْ عَنْهُ فَاسْتَصُوا﴾ و ه نه و ی لیتانی قدهغه کرد وازی
 لی بهتن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و ه له خوا برسن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بیگو مان خوی گه و ره سزای سه خته ﴿وَلَا يَفْقَرُ الْمُتَّقِينَ﴾ (نه و ده سکه و ته‌ی له به نی نهضیر گیرا) یو نه دارانی کز چکه راته ﴿الَّذِينَ يُخْرِجُوا﴾
 نه وانه‌ی که دهر کران ﴿مِنْ دِينِهِمْ وَأَقْرَبَهُمْ﴾ له مال و سامانیان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 فهزل و بهره‌ی خوا و رزانه ندی نه و یان ده ویت ﴿وَيُخَصِّرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و ه یارمه‌ی (نایینی) خوا
 و پیغمبره ی خوا ده دن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ه هر نه و ان راستگویان ﴿وَالَّذِينَ تَوَوَّأُوا﴾ و الیمن من
 قیلهم ﴿نه وانه (یاریده دهره کان) که له مال و شونی خویان بوون (له شاری مه دینه) و باوه ریان هیتا
 پیش (کز چکر دنی برا موهاجره کانبان) ﴿يُخْرِجُونَ مِنْهَا جَرِيدَ الْعِهْمِ﴾ نه و ی کزج بکات یو لایان خوشیان
 ده و ی ﴿وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا﴾ و ه شک نابهن له دل و دهروونی خویاندا هیچ جزو ره
 حسوودی و به خیلید که له بهر نه و ی بهشی کز چکه ران درا و (بهشی نه و ان نه درا له مال و سامانه‌ی
 که گیرا له جوله که کان) ﴿وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و ه فهزلی نه و ان نه دن به سر فهزلی خویاندا
 ﴿وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ نه گهر چی خوشیان زور پیوستیان پنی بیت ﴿وَمَنْ يُؤْكَلْ شُحُّ نَفْسِهِ﴾ و ه نه و
 که سه‌ی خوی له رژی و به خیلی دهروونی پاریزیت ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (به راستی) ه هر
 نه و ان سهر فهراز و سهر که و توو ﴿

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ﴾ نه‌ی (باوهر دارانه‌ش) له‌پاش نه‌مانه‌وه هاتوون نه‌لین: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه‌ی
 په‌روهره‌دگارمان لیمان خوشه ﴿وَلَا خَرَجْنَا إِلَيْكَ﴾ وه له‌و براینه‌شمان (خوش بیه) ﴿سَبِقُوا آيَاتِ الْإِيمَانِ﴾
 که پیشمان که‌وتوون له‌ئیمان هیناندا ﴿وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه هیسج رق و کینه‌یه‌ک
 مه‌خهره‌دل‌مانه‌وه ده‌رباره‌ی باوهرادران ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ نه‌ی په‌روهره‌دگارمان به‌راستی
 هه‌رتوی دل‌سوزی مبه‌ره‌بانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا سه‌رنجینک نه‌داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا﴾ له‌وانه‌ی که
 دو‌وپوو بوون ﴿يَقُولُونَ لَا خَرَجْنَا مِنْكُمْ﴾ نه‌لین به‌و براده‌رانه‌یان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ که بن باوهر
 بوون له (جووله‌که) خاوه‌ن کتیه‌کان ﴿لَئِنْ أَخْرَجَٰهُمْ﴾ نه‌گهر ده‌ربکرین (له‌مال و خاك و ناولان)
 ﴿لَنُخْرِجَنَّهُمْ مِمَّكَ﴾ نیمه‌ش له‌گه‌ل‌ناندا ده‌رده‌چین ﴿وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَمْرًا﴾ وه هه‌ر گیز گو‌برابه‌لی که‌س
 ناکه‌ین له‌دزی نیوه ﴿وَإِنْ قُوتِلْتُمْ﴾ وه نه‌گهر جه‌نگتان له‌گه‌ل دا‌بکری ﴿لَنَنْصُرَنَّكُمْ﴾ بینگومان نیمه
 یارمه‌تی نیوه نه‌ده‌ین ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ بینگومان خواشایه‌تی نه‌دات که نه‌وان دروزن ﴿لَئِنْ
 أَخْرَجُوا﴾ نه‌گهر ده‌ربکرین ﴿لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ﴾ نه‌وان له‌گه‌لیاندا ده‌رناچن ﴿وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَنَنْصُرَهُمْ﴾
 وه نه‌گهر جه‌نگیان له‌دژ کرا یارمه‌تیا ناده‌ن ﴿وَلَئِنْ صُرِفَتْ﴾ وه نه‌گهر یارمه‌تیا ناده‌ن
 ﴿يُؤْتَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بینگومان (نه‌شکین و) پشت هه‌له‌که‌ن ﴿ثُمَّ لَا يُصْرَفُونَ﴾ پاشان سه‌رناخرین ﴿لَئِنْ
 لَأَسْتَفْزِمَنَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ به‌راستی (نه‌ی باوهرداران) نیوه ترستان زیاتره له‌دلی نه‌واندا
 ناخوا ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه‌وه‌ش له‌به‌رته‌وه‌یه که بینگومان نه‌وانه ﴿قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ که‌سانیکن نی‌ناگه‌ن
 ﴿لَا يَقْنَنُوكُمْ جَمِيعًا﴾ (جووله‌که) جه‌نگتان له‌گه‌ل ناکه‌ن هه‌سوو بینگه‌وه ﴿إِلَّا لِيُفْرِيَ غَنَصَتَهُ﴾
 مه‌گهر له‌چه‌ند گوندیکی قایمی قه‌لاییندا نه‌بیست ﴿أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ﴾ یان له‌پشتی دیواره‌وه
 ﴿بِأَسْهُمٍ يَبْتَنُهُمْ شَرْبِدٌ﴾ دزایه‌تی نیوانیان زور سه‌خته ﴿تَحْتَهُ جَمِيعًا﴾ تو‌واده‌زانی که نه‌وان کزو بینگه‌وه‌ن
 ﴿وَقُلُوبُهُمْ شَقِيَّةٌ﴾ له‌کاتیکدا دل‌بان جیا وله‌یه‌ک دو‌وره ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه به‌هزی نه‌وه‌وه‌یه
 که نه‌وان گه‌لنکی نه‌قامن ﴿كَذَلِكَ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی (هم جووله‌کانه) وه‌ک نموونه‌ی نه‌وانه‌ن
 ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا﴾ که له‌پیش نه‌ماندا بوون به‌ماوه‌یه‌کی که‌م (مه‌به‌ست بئی موشریکه‌کانی قوربه‌ش
 و جووله‌که‌کانی به‌نو قه‌ینوقاعه) ﴿ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِكُمْ﴾ سه‌رته‌نجامی کاری خویان چه‌شت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ وه بز نه‌وان هه‌یه سزای سه‌خت ﴿كَذَلِكَ الشَّيْطَانُ﴾ (نموونه‌ی هم ناپاکانه) وه‌ک شه‌بتان وایه
 ﴿إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرُوا﴾ که به‌مروقی ووت: بن بروابه ﴿فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ﴾ جا که بن بروا بوو (شه‌بتان)
 ووتی: ﴿إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ﴾ به‌راستی من به‌ریم له‌تو ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان من له‌خوای
 په‌روهره‌دگاری جیهانیا ن ده‌ترسم ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو کەسانە‌ی کە باوە‌رتان هێناوه ﴿لَا تَجِدُوا عَدُوِّي وَعَدُوِّي أُولَئِكَ﴾ دۆزمنانی من و خۆتان مە‌که‌ن بە‌دۆستی خۆتان ﴿تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ دۆستایە‌تی خۆتانیان بۆ بنێرن ﴿وَقَدْ كَفَرُوا﴾ لە‌ کاتێکدا دڵنیاشن ئەوان بێ باوە‌رن ﴿يَسْأَلُونَكَ مِنَ الْخَبَرِ﴾ بە‌و ئایە پراستە‌ی کە بۆتان هاتووہ ﴿يَخْرِجُونَ الرَّسُولَ فَإِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ بَغْيٌ مِّمَّهٖ﴾ و ئێشە‌ش دە‌رده‌‌که‌ن ﴿أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ (لە‌بەر ئە‌وە‌ی) کە باوە‌رتان هە‌بە بە‌خوای پەر‌و‌ە‌ر‌د‌گار‌تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ﴾ جا ئە‌گەر دە‌ر‌چوون لە‌و‌لاتی خۆتان ﴿جَهَنَّمَ فِي سَبِيلِ﴾ بۆ تێ‌کشان و جە‌نگ کردن لە‌ پ‌رسی مندا ﴿وَأَعِزَّةَ مَرْضَاتِي﴾ وە بۆ بە‌ده‌ست‌هێنانی خۆ‌شنو‌ودی من (دۆستایە‌تی ئەوان مە‌که‌ن) ﴿شِرْزُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ پ‌از و نهێنی (باوە‌ر‌دار‌انیان) بێ دە‌لێن بە‌ دۆستایە‌تی ﴿وَأَنَا أَعْلَمُ﴾ لە‌ کاتێکدا من ئە‌زانم ﴿بِمَا أَحْقَبْتُمْ وَمَا أَفْسَحْتُمْ﴾ بە‌و‌ی شار‌د‌انە‌و‌ە‌ بە‌و‌ە‌یشی ئاش‌کر‌اتان کرد ﴿وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ﴾ وە هەر‌کە‌سێک لە‌ ئێ‌وه دۆستایە‌تیان بکات ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ ئە‌و‌ە بێ‌گومان پ‌ری ی پ‌راستی وون کرد‌و‌ە ﴿إِنْ يَتَّبِعُوا﴾ ئە‌گەر تروشتان بێن ﴿يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً﴾ ئە‌بەن بە‌دۆزمنی ئێ‌وه ﴿وَيَسْطَوْا الْبُكْرَ﴾ وە درێژ ئە‌که‌ن بۆتان ﴿أَيُّدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتُهُمْ بِالشُّوْءِ﴾ دە‌ستیان و زمانیان بە‌خراپی ﴿وَوَدُّوا أَنْ يُكْفَرُونَ﴾ تا‌واتە‌ خ‌وا‌زن کە ئێ‌وه بێ باوە‌ر بو‌ونایە ﴿لَنْ تَفْعَلَ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ﴾ نە‌خ‌ز‌مان‌تان و نە‌م‌ن‌الان‌تان سو‌ود‌تان پ‌سی نا‌گە‌یه‌نن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ﴾ لە‌ پ‌و‌زی دوا‌ییدا (خ‌وا ئێ‌وه و خ‌ز‌مە‌کان‌تان) لە‌ یە‌ك جیا‌ده‌‌ک‌اتە‌و‌ە ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وە خ‌وا بێ‌نا‌یه بە‌و‌ی کە دە‌ب‌که‌ن ﴿فَذَكَّلْتُ لَكُمْ﴾ بە‌ پ‌راستی بۆ ئێ‌وه هە‌یه ﴿أَسْوَءَ حَسَنَةٍ﴾ سەر‌مە‌ش‌قیکی ج‌وان و چ‌اک ﴿فِي الزَّهْرِ وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ لە‌ ئێ‌یر‌ه‌یم و ئە‌وانە‌ی لە‌ گە‌ل‌ب‌دا بوون ﴿إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ هُمُ﴾ کە بە‌ گە‌ل‌کە‌ی خ‌و‌یا‌نیان ووت ﴿بِأَنبَاءٍ وَإِنْ مِنْكُمْ﴾ بە‌ پ‌راستی ئێ‌مه بێ‌زار و بە‌رین لە‌ ئێ‌وه ﴿وَمِمَّا تَعْبُدُونَ﴾ وە لە‌و شت‌انە‌ش کە دە‌یان پ‌ەر‌ستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لە‌ ج‌یا‌تی خ‌وا ﴿كُفَرًا بِكُمْ﴾ ئێ‌مه باوە‌ر‌مان نی یە بە (نایینی) ئێ‌وه ﴿وَيَذَلِّتُنَا وَيَنْتَكِرُ﴾ وە پ‌ە‌یدا‌بوو لە‌ نێ‌وان ئێ‌مه و ئێ‌وه‌دا ﴿الْعَدَاوَةِ وَالْبَغْضَاءِ﴾ دۆز‌م‌نا‌یه‌تی و کینه بۆ هە‌م‌یشە‌یی ﴿حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدِّهِ﴾ تا کاتێک کە ب‌ر‌وا بە‌خ‌وای ت‌اک و تە‌ن‌یا دە‌هێنن ﴿إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ﴾ ج‌گە لە‌و نە‌سه‌یه‌ی ئێ‌یر‌ه‌یم کە بە‌با‌و‌کی ووت ﴿لَا تَشْفِقْ لَكَ﴾ بێ‌گومان دا‌و‌ای لێ‌خ‌و‌ش‌بو‌ونت بۆ ئە‌گەر ﴿وَمَا أَفِيكَ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وە من ه‌یچ‌م بە‌ده‌ست نی یە لە‌بەر‌ت‌بەر‌ خ‌وا‌دا بۆ تۆ ﴿رَبِّكَ عَلَيْكَ وَكَفَىٰ﴾ ئە‌و پ‌ەر‌و‌ە‌ر‌د‌گار‌مان تە‌ن‌ها پ‌ش‌تمان بە‌تۆ بە‌ست‌ووہ ﴿وَأَنَّكَ أَكْبَرُ﴾ وە هەر‌ بۆ‌ل‌ای تۆ گە‌را‌وینە‌تە‌و‌ە ﴿وَأَنَّكَ أَكْبَرُ﴾ سەر‌ ئە‌نج‌ام‌یش هەر بۆ‌ل‌ای تۆیە ﴿رَبِّنَا لَا تُخْزِنَا﴾ ئە‌و پ‌ەر‌و‌ە‌ر‌د‌گار نە‌مان کە‌یت ﴿فَتَنُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بە‌ مایە‌ی گوم‌راییی ئە‌وانە‌ی بێ باوە‌ر بوون ﴿وَأَعِزُّنَا رَبَّنَا﴾ وە لێ‌مان خ‌و‌ش‌به ئە‌و پ‌ەر‌و‌ە‌ر‌د‌گار‌مان ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بە‌ پ‌راستی هەر تۆ‌یت ز‌الی با‌ل‌اده‌ستی کار‌بە‌جی ﴿

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ﴾ سوتند به‌خوا بنگومان بؤ ئتوه هه‌یه له‌ئیر اهیم و بر و اداره‌کاندا ﴿أَسْوَءَ حَسَنَةٍ﴾ سه‌ر مه‌شقیکی جوان ﴿لَئِنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بؤ که‌سبتک که ئومبند و هیوای بئی به‌خوا و به‌وژی دوا‌ی ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ وه‌هر که‌سبتک پشت هه‌لکات ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ئه‌وه به‌راستی هه‌ر خوابه‌ی بئی نیاز و ده‌وله‌مه‌ندو ﴿الْحَمِيدُ﴾ شایسته‌ی ستایش ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ لَكُمْ مَخْرَجًا﴾ دلیا بئن خوا‌ی گه‌وره دؤ‌ستایه‌نی و خوشه‌و‌ستی دروستی ده‌کات له‌نیوان ئتوه و ئه‌وانه‌ی دوز‌مایه‌تبان له‌گه‌ل کردوون (به‌ئیمان هیتانی زؤ‌ربه‌یان) ﴿وَاللَّهُ قَبِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌توانایه ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خوا‌لی خوشبوی میهره‌بانه ﴿لَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ خوا‌ریتان لئ ناگربت ﴿عَنِ الَّذِينَ﴾ له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی ﴿لَا يَقْبَلُوا﴾ که‌جه‌نگیان له‌گه‌ل نه‌کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر ئه‌م دینه ﴿وَلَا يَجْرِي لَكُمْ﴾ وه‌ده‌ریان نه‌کردوون ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ له‌جیگا و شوین و خا‌ک و وولانی خوتان ﴿أَنْ يَرْجُو﴾ که‌چا که‌بان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿وَنَقِصُوا إِلَيْهِمْ﴾ وه‌داد گه‌ربن له‌گه‌ل باندای ﴿إِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرُ الْغَيْبِينَ﴾ به‌راستی خوا‌ئه‌وانه‌ی خوش ئه‌وی که‌داد گه‌رن ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ بنگومان خوا‌ریتان لئ ده‌کات ئه‌نها ﴿عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا﴾ له‌وانه‌ی که‌جه‌نگیان له‌گه‌ل کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر دین (وباوه‌ره‌که‌تان) ﴿وَلَا تَجْرِي لَكُمْ﴾ وه‌ده‌ریان کردوون له‌جیگا و شوین و خا‌ک و وولانی خوتان ﴿وَمَنْ يَرْجُو﴾ وه‌بارمه‌تبان داوه له‌سه‌ر ده‌رکردنتان ﴿أَنْ تُولَّوْهُ﴾ (رنگریتان ده‌کات) له‌وه‌ی که‌دؤ‌ستایه‌تبان له‌گه‌ل بکه‌ن و به‌دؤ‌ستیان دابینن ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ وه‌هر که‌سبتک دؤ‌ستایه‌تبان بکات ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ ئا ئه‌وانه خویان سته‌مکارن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه، ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ ئه‌گه‌ر ئافره‌تانی ئیماندار هانن بؤ‌لانس (مهیجرت) به‌کوچ که‌ری ﴿فَأَمَّا جَاهِلُونَ﴾ تاقیان بکه‌نه‌وه ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِمْ﴾ خوا به‌باوه‌ری ئه‌وان زاناته‌ره ﴿إِنَّ عَذَابَ شَوْهَرٍ﴾ ئه‌مجا ئه‌گه‌ر زانیشان ئه‌و (ئافره‌تانه) ﴿مُؤْمِنَةٍ﴾ باوه‌ردارن ﴿فَلَا تَرْجِعُوهُمْ إِلَى الْكَافِرِ﴾ ئه‌وه مه‌یانگه‌ر ئه‌وه بؤ‌لای (میره) بئی پروا‌کانیان ﴿لَا هُمْ يَرْجِعُونَ﴾ ئه‌نه‌و ئافره‌تانه حه‌لالن بؤ‌ئو مه‌ره‌ه‌ی بئ باوه‌ره‌هه ﴿وَلَا يَرْجِعُونَ لَهُمْ﴾ وه‌نه‌ئو مه‌ره‌دانه‌ش بؤ‌ئو ئافره‌تانه حه‌لالن ﴿وَلَا تَرْجِعُوا﴾ وه‌ئه‌وه‌ی (میره‌کانیان) خه‌رجیان کردووه، بیانده‌نه‌وه ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ هیچ گونا‌هه‌کتان له‌سه‌ر نی به‌﴿أَنْ تَنْكِحُوهُمْ﴾ که‌ئهم ئافره‌تانه ماره‌بکه‌ن ﴿إِنَّ عَذَابَ شَوْهَرٍ لَّجُورٍ﴾ ئه‌گه‌ر ماره‌بیه‌کانیان بده‌نی ﴿وَلَا تُنْسِكُوا إِلَيْهِمْ الْكُوفَرِ﴾ ژنه‌کافره (بت په‌رسنه‌کان) لای خوتان رانه‌گرن (ئه‌وانه‌ی که‌له‌مه‌ککه‌به‌ی باوه‌ری ماونه‌ئه‌وه) ﴿وَسَلُّوا أَسْوَءَ حَسَنَةٍ﴾ ئتوه داوا‌ی ئه‌وه بکه‌نه‌وه که‌خه‌رجتان کردووه (بؤ‌ژنه‌کافره‌کانتان که‌ئیسنه‌چوونه‌نه‌لای کافران) ﴿وَلَيْسَ لَكُمُ الْفَقْرُ﴾ ئه‌وانیش با‌داوا‌ی ئه‌وه بکه‌ن که‌خه‌رجیان کردووه (بؤ‌ژنه‌موسولمان به‌کانیان که‌هائونه‌نه‌لای ئتوه) ﴿ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ﴾ ئه‌مه‌فهرمانی خوابه‌ی ﴿يَتَذَكَّرُ بَيْنَكُمْ﴾ بر‌بار ئه‌دا له‌نیوانیا‌ندا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه‌خوا‌زانای کاربه‌جی به‌﴿وَإِنْ فَاتَكُمْ﴾ ئه‌گه‌ر له‌ده‌ستتان چو ﴿ثُمَّ يَنْزِلُ إِلَيْكُمْ﴾ به‌کینک له‌خیزانه‌کانتان (به‌چوونیان) ﴿إِلَى الْكُفَرِ﴾ بؤ‌لای بئ باوه‌ره‌هه ﴿وَلَا تَقْبَلُوا﴾ ئتوه‌ش ئۆ‌له‌تان لئ سه‌ندن (و‌غه‌نیمه‌تان گرت) ﴿فَقَالُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ﴾ ئه‌مجا (له‌و‌غه‌نیمه‌ته) بده‌ن به‌وانه‌ی که‌ژنه‌کانیان رۆ‌شتووه ﴿فَقُلْ مَا أَفْعَوْا﴾ به‌ئهنداره‌ی ئه‌وه‌ی که‌خه‌رجیان کردووه ﴿وَأَقْبَلُوا اللَّهَ﴾ وه‌بتر سن له‌و خوابه‌ی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِهِمْ يُؤْمِنُونَ﴾ که‌ئتوه بر‌واتان بئ هیتاوه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئەو یەنەمبەر ﷺ ﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ هەر کاتێک ئافرەتانی ئیماندار هاتن بۆ لات
 ﴿بِإِيمَانِكَ﴾ کە پەیمانێت لە گەڵ بێدەستن ﴿عَلَى أَنْ لَا يُنْفِرَنَّ بِأَسْمَائِهِنَّ﴾ لەسەر ئەوێ هێچ شتێک نەکەن
 بەهاوبەشی خوا ﴿وَلَا يُنْفِرْنَ وَلَا يُزِينَ﴾ وە دزی و داوێن پێسی نەکەن و ﴿وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ وە منداڵانی
 خۆیان نەکوژن ﴿وَلَا يَأْتِيَنَّ بِهِنَّ بَعْدَ تَعْوِذِهِنَّ﴾ هێچ جۆرە بوهتاتێک هەڵنەبەستن ﴿بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْخُلِهِنَّ﴾
 لەنیوان دەست و پێ یاندا ﴿وَلَا يَقْبِضَنَّ فِي مَعْرُوفٍ﴾ وە پێ فەرمایێت نەکەن لەهێچ کاریکی چاکەدا
 ﴿فَيَأْخُذْنَ﴾ تۆش پەیمانێان لە گەڵ بێدەسته ﴿وَأَسْتَغْفِرَنَّ لَهُنَّ اللَّهُ﴾ وە لەخوا داوای لێ خوشبوونیان
 بۆیکە ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بەراستی خوا لێ خوشبووی مێهرەبانە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو ئەو
 کەسانە ی کە باوەڕتان هێناوە ﴿لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ کەسانێک کەخوا غەزەبی لێ گرتوون
 مەیکەن بەدۆست و پشتیوانی خۆتان ﴿قَدْ يَسْأَلُ مِنَ الْأَكْثَرِ﴾ بەراستی ئەوان پێ هیوا بوون لە (پاداشتی)
 بۆزی دوازی ﴿كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ﴾ هەر چۆن پێ بر وایان پێ هیوان ﴿مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ﴾ لە مردووی ناو
 گۆڕستان (کە زیندوو بێتەوه) ﴿﴾

سورەتی (الصف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوای بەخشندە ی مێهرەبان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ تەسبیحاتی خوا دەکات هەرچی لە ئاسمانەکان و لە زەوی
 دایە ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وە ئەو زالی بالادەستی کاربەجێ یە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو ئەوانە ی
 کە بر و اتان هێناوە ﴿لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ بۆچی ئەوێ ئەبێن ئەنجامی نادەن ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ
 اللَّهِ﴾ زۆر مایە ی رق و تورە یی بە لای خوا ﴿أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ کە قسە بەک بێن کردەوێ
 پێ نەکەن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ﴾ بەراستی خوا کەسانێکی خوش دەوێ ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا﴾
 کە بەیەک دیز دەجەنگن لەرێی خوادا ﴿كَأَنَّهُمْ بَشِيرٌ قَرِيبٌ﴾ وەك كۆشکیکی قایمی جەسپووی
 دامەزراو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ (بیربکەرەوه) کاتێک کە موسا بە گەله کە ی ووت
 ﴿يَقَوْمِ إِنِّي تَوَدُّونِي﴾ ئەو ی گەله کەم بۆچی ئازارم دەدەن ﴿وَقَدْ تَعْلَمُونَ﴾ لە کاتێکدا بەدلیاییه وە دەزانن
 ﴿أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾ کە من نێردراوی خوام بۆ لای ئێوه ﴿فَلَمَّا زَاغُوا﴾ جا کاتێک لایان دا لەهەق
 ﴿أَزَاعَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خواش دلی وەرگیران ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وە خوا پێتموونی گەلی
 لەرێ دەرجوو ناکات ﴿﴾

سوره‌ی (الجمعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْخِرُهُ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿فَإِنِّي السَّكُونُ﴾ ته‌وی له‌ئاسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ته‌وی له‌زه‌وی دایه ﴿الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ﴾ (ته‌و خوایه‌ی) که پاشایه‌کی پاک و ینگه‌ردی ﴿الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ زالی بالاده‌سه‌تی کار به‌جی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوائه و زاته‌به ﴿بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ﴾ که نار دووبه‌نی له‌ناو نه‌خوینده‌واراندا (عهر به‌کاندا) ﴿رَسُولًا مِنْهُمْ﴾ پیغه‌مهر نک له‌خوایان ﴿يَتْلُو آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ده‌خوینته‌وه به‌سه‌ریاندا نیشانه‌کانی خوا ﴿وَلَا تَكْفُرُوا﴾ پاکیان ده‌کاته ﴿وَيَعْلَمُ الْغُيُوبَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌قورشان و قهر مووده‌ی (پرسوود) یان فیر ده‌کات ﴿وَأَن كُنَّا نُوَلِّیْ قَبْلُ﴾ هر چه‌ند ته‌وان له‌پیشدا ﴿لَقَدْ صَدَّقَ قُبْرُی﴾ له‌گو مرایه‌کی ئاشکر ادابوون ﴿وَالْخَرِيزِ مِنْهُمْ﴾ وه‌(په‌وانه‌شی کردووه‌بو) گه‌لانی تری جگه‌له‌وان ﴿لَقَدْ جَاءُوا بِحُجَّتِهِمْ﴾ که هیشتا پی‌یان نه‌گه‌یشتوون (و موسولمان نه‌بوون) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌خوا زالی بالاده‌سه‌تی کار دروسته ﴿ذَلِكَ فَتَنُ اللَّهِ﴾ ته‌وه‌به‌هره‌یه‌کی خوایی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ته‌یدا به‌هر که‌سیک که (خوی) به‌وی ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌خوا خاوه‌نی فه‌زل و به‌هره و به‌خششی گه‌وره‌به ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی به‌سه‌ره‌اتی ته‌وانه‌ی ﴿حَمَلُوا التَّوْرَةَ﴾ که ته‌وراتیان درا به‌سه‌ردا ﴿ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا﴾ له‌پاشان هه‌لیان نه‌گرت (په‌فتاریان پی‌نه‌کرد) ﴿كَثَلِ الْجِبَالِ﴾ وه‌گویی درنژیکه ﴿يَحْمِلُ أَسْفَارًا﴾ که کتیبکی زوری هه‌لگرتبی (سوودی لی‌نابینی) ﴿يُسْأَلُ عَنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ ئای چه‌ند خرابه‌نموونه‌ی ته‌و گه‌له‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که نیشانه‌کانی خوایان به‌دروزانی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خواری نموونی گه‌لی سته‌مکاران ناکات ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلِيتُ مَا أَدْرَا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: ته‌ی ته‌وانه‌ی که له‌سه‌ر دینی جووله‌که‌ن ﴿إِن زَعَمْتُمْ﴾ نه‌گهر پیتان وایه ﴿أَنكُم أَوْلَىٰ بِاللَّهِ﴾ که به‌راستی قیوه‌دوستی خوان ﴿مِن دُونِ النَّاسِ﴾ بیجگه‌له‌خه‌لکی تر ﴿فَتَمَتُّوا أَلَمَوتَ﴾ که‌وا بسو داوای مردن بکه‌ن ﴿إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته‌گهر ئیوه‌راست ده‌که‌ن ﴿وَلَا تَسْأَلُونَهُ أَبَدًا﴾ وه‌ته‌وانه‌هر گیز داوای مردن ناکه‌ن ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ لِربِّهِمْ﴾ له‌به‌ر ته‌و (گوناهانه‌ی) که به‌ده‌ستی خوایان پیتشیان خستووه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه‌خوا ئاگاداره به‌سته‌م کاران ﴿قُلْ إِن أَلَمَوتَ الَّذِي﴾ بلی به‌راستی ته‌و مردنه‌ی که ﴿تَقْرُوتُ مِنْهُ﴾ لی‌ی راهه‌که‌ن ﴿فَاللَّهُ مُتَّقِيكُمْ﴾ بیگومان پیتان ده‌گات و تووشتان ده‌بی ﴿لَمْ تُزِدُوا﴾ له‌پاشان ده‌گهر پترینه‌وه ﴿إِلَّا عِلْمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ بو‌لای خوای زانا به‌ئاشکراو نه‌پتیه‌کان ﴿فَبَشِّرْكُمْ﴾ ته‌مجا هه‌والتان پی‌ده‌دات ﴿بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ده‌تانکرد ﴿۵﴾

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ ئەى ئەوانەى كە باوەڕتان هێناوە ﴿اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلٰوةِ﴾ كاتێك كە بانگدرا بۆ نوێژ
 ﴿مِنْ يَّوْمِ الْجُمُعَةِ﴾ لە پۆزى هەینی دا ﴿فَاَتَعُوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ﴾ بە پەله بۆن بۆ یادى خوا (و نوێژى هەینی)
 و ﴿وَذَرُوا الْبَيْعَ﴾ واز لە كڕین و فرۆشتن بهێشن ﴿ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئاوهوه بۆ ئێوه چاكتره ﴿اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ﴾
 ئەگەر بزائن و تێ بگەن ﴿فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ﴾ جا كاتێك كە نوێژى هەینی تهواو بوو ﴿فَاَنْتَشِرُوْا
 فِى الْاَرْضِ﴾ ئیتر بلاو بینهوه به سەر زهوى دا ﴿وَاتَّبِعُوا مَنۢ فَضَّلَ اللّٰهُ﴾ وه داواى رزق و پۆزى خوا بكەن
 ﴿وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كِيْدًا﴾ وه زۆر یادى خوا بكەن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُوْنَ﴾ بۆ ئەوهى رزگار و سەر فەرازین ﴿وَإِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَلَهَا﴾ هەر كارێكى بازار گانى یان هەر كارێكى بێهۆده بینن ﴿انْفَضُّوا إِلَيْهَا﴾ بلاوى لى
 ئەكەن بۆ لای ئەو بازار گانى به ﴿وَتَرَكُوكَآ قَالِيًّا﴾ وه تۆ به جێ دێلن به راوهستاوى (له سەر مێنهدره كەت)
 ﴿فَلَمَّا بَعَدَ اللّٰهُ خَيْرٌ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ئەوهى لای خوا به چاكتره ﴿مِّنَ اللَّيْثِ وَمِنَ الْبَعْرَةِ﴾
 لەشتى بى هۆده و بازار گانى ﴿وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّزٰقِيْنَ﴾ وه خوا باشترینى پۆزى ده رانه ﴿

سورهقی ﴿المناققون﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ﴾ به ناوى خواى به خشندهى مېهرەبان

﴿اِنَّكَ مِنَ الْمُنٰقِقِيْنَ﴾ كاتێك كە دوور و ان بێته لات ﴿قَالُوْا اَشْهَدُ اَنَّكَ رَسُوْلُ اللّٰهِ﴾ دەلێن شایه تى دده بین
 كە به راستى تۆ پێغه مبه رى خوابت ﴿وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَنَّكَ رَسُوْلُهُ﴾ وه دیاره خوابش ده زانی كە تۆ په وانه كراوى
 ئەوى ﴿وَاللّٰهُ بِشَهِدٍ﴾ وه خوا شایه تى ده دات ﴿اِنَّ الْمُنٰقِقِيْنَ لَكٰذِبُوْنَ﴾ كە بێگومان دوور و ان درۆژن ﴿لَا
 اخَذُوا اٰيٰتِنَا حُرْمَةً﴾ سووتنده (درو) كانى خۆیان كەرد به قەلغان (بۆ خۆیان) ﴿فَصَدُّوا عَنۢ سَبِيْلِ اللّٰهِ﴾
 ئەمجار بێگمى (خەلك) یان ده كەرد له رێى خوا ﴿اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ﴾ به راستى ئەوان كارێكى
 خراپیان ده كەرد ﴿ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوْا﴾ ئەوه (ى كە ووترا) له بهر ئەوه بوو كە به راستى ئەوان باوه ریان
 هێناو ﴿لَا كُفْرُوْا﴾ له باشان بى باوه ر بوون ﴿فَطَمَعَ عَلَى قُلُوْبِهِمْ﴾ ئەمجار مۆر نرا به سەر دلێاندا ﴿فَلَمْ
 لَا يَفْقَهُوْنَ﴾ ئیتر ئەوان هیچ تێ ناگەن ﴿وَإِذَا رَأٰتْهُمْ﴾ هەر كاتێك ده بیان بێشیت ﴿تَعْجَبُكَ اٰجْسَانُهُمْ﴾
 لەش و قەلافه تیان سەر سامت ده كات ﴿وَإِنۢ يَقُوْلُوْا سَمِعْنَا بِقَوْلِهِمْ﴾ وه ئەگەر قسه بكەن گوى له قسه كە بیان
 ده گریبت ﴿كَانَتْهُمْ حُسْبٌ مُّسْتَدَّةً﴾ (دوو رووان) هەر وهك دارى هه لسه پیر دراو وان ﴿يَحْسَبُوْنَ﴾ وا گومان
 ده بێن ﴿كُلَّ صَبِيْحَةٍ عَلَيْهِمْ﴾ هه موو هه واره و قیرمه ك بۆ سەر ئەوانه ﴿خَرُّوا لَعْدُوْهُ﴾ هەر ئەوان درۆژن
 ﴿فَاَخَذَرَهُمْ﴾ كه واته خۆتیا لى پاریزه ﴿فَتَنَاهُمُ اللّٰهُ﴾ خوا بیانكۆژى (یان خوا له ناویان به ریت)
 ﴿اَنۢ اِنۢ يُّوْفَكُوْتَ﴾ چۆن وه رده گیریت (له حەق) ﴿

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتیک پیان بووتریت ﴿تَعَالَوْا نَسْتَعِظْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ وهرن بؤ لای پیغه‌مبهری خوا
تا داوای لیخوشبوونتان بؤ بکات ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا﴾ (سهر پیچی ده‌کهن) سهریان یا ده‌دهن ﴿وَزَانِيَهُمْ
يَصُدُّونَ﴾ وه ده‌بیان بینیت پروو وهر نه‌گیرن ﴿وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ له کاتیکدا که نه‌وان خویان به‌گه‌وره
ده‌زائن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بؤ نه‌وان به‌کسانه ﴿أَسْتَغْفِرْتَ لَهُمْ﴾ داوای لیخوشبوونیان بؤ بکه‌یت
﴿أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ یان داوای لیخوشبوونیان بؤ نه‌که‌یت ﴿لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ههر گیز خوالی یان
خوش نابن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ به‌راستی خوا رینمونی گه‌لی له‌ری لاده‌ران ناکات ﴿هُمُ
الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نه‌وان نه‌و که‌سانه که ده‌لین: ﴿لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ (هیچ) مه‌به‌خشن
به‌نه‌وانه‌ی که له‌گه‌ل پیغه‌مبهردان ﴿حَتَّىٰ يَصْغُرُوا﴾ تا بلا‌وه‌ی لی بکه‌ن (و نه‌م دینه به‌موتیت)
﴿وَاللَّهُ خَزَايِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له کاتیکدا ههر چی گه‌نجینه‌کانی ناسمانه‌کان و زه‌ویی هه‌یه هه‌مووی
هی خواجه ﴿وَاللَّكِنَ الْمُسْتَفِيقِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌لام دوو پرووه‌کان نازائن ﴿يَقُولُونَ لَيْنَ رَجَعْنَا إِلَى
الْمَدِينَةِ﴾ (دوو پروه‌کان) ده‌لین سویندین نه‌گه‌ر گه‌راینه‌وه بؤ مه‌دینه ﴿لِيُخْرِجَنَا الْأَعْرَابُ مِنْهَا الْأَذَلَّ﴾
بینگومان ده‌سه‌ل‌انداز و به‌ریزه‌کان (مه‌به‌ست پیی خویان بوو) لات و بی ریزه‌کان له مه‌دینه
ده‌ده‌کهن (مه‌به‌ست پیی پرواداران بوو) ﴿وَاللَّهُ الْعَزِيزُ الرَّؤُوفُ﴾ (خوای گه‌وره‌ش
به‌ریه‌ر چیان ده‌داته‌وه و ده‌فهر موتیت) ریز و گه‌وره‌یی نه‌نها بؤ خوا و بؤ پیغه‌مبهری خوا و باوه‌ردارانه
﴿وَاللَّكِنَ الْمُسْتَفِيقِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام دوو پروو و نازائن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که باوه‌ردان
هیتاوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَكْثَرُ وَلَا أُولُوا كُفْرًا عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ مان و مندالانتان بین ناگاتان نه‌کهن له‌یادی خوا
﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ ههر که‌سینک و ابکات ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَيْرُونَ﴾ نا نه‌وانه خویان خه‌سار و مه‌ندن
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ به‌خشن له‌وه‌ی رزق و رزیمان داوون ﴿مَنْ قَتَلَ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ﴾
پیش نه‌وه‌ی مردن به‌خه‌به‌به‌کنتان بگری ﴿فَقَوْلُ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي﴾ نه‌وسا بلینت: خواجه خوز گه
مردنی منت دوا بخستایه ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ بؤ ماو‌یه‌کی نزیسک ﴿فَأَصَدَّقْ﴾ جا مالیم بده‌خشیا به
﴿وَأَكُنْ مِنَ الصَّاحِبِينَ﴾ وه له‌چاکه‌کاران بوو مایه ﴿وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا﴾ ههر گیز خوا هیچ که‌سینک
دوا ناخات (له‌مردن) ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا﴾ کاتیک که‌وه‌ختی (مردنی) هات ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا
شاره‌زایه به‌وه‌ی که ده‌یکهن ﴿

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ النَّخِيرَ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ﴾ نه‌سبیحانی خواد ده‌کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ ده‌سه‌لانی ته‌واو بۆ نه‌وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ﴾ وه‌هرچی ستایش هه‌یه هه‌مووی بۆ نه‌وه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌نه‌وه به‌سدر هه‌موو شتی‌کدا به‌ده‌سه‌لانه ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ خوا نه‌و زاته‌یه که ئه‌وه‌ی دروست کردوه ﴿فَإِنَّكُمْ كَافِرٌ﴾ نه‌مجا هه‌ندی‌کستان بێ باوه‌رو ﴿وَمَنْ كُفِّرْ﴾ هه‌ندی‌کی تریشتان باوه‌ردارن ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ نَصِيرٌ﴾ وه‌خوا بینایه به‌هر شتی‌ک که نه‌نجامی ده‌دهن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَقُّ﴾ خوا ناسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه به‌حق و راستی ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ له‌جوانترین شیوه‌شدا وینه‌ی کیشاون ﴿وَاللَّهُ الْغَفُورُ﴾ وه‌سه‌ر نه‌نجامیش هه‌ر بۆ لای نه‌وه (گه‌رانه‌وه) ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه خوا ده‌یزانی ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَنُونَ﴾ وه‌شاره‌زایه به‌وه‌ی ده‌یشارنه‌وه، وه‌به‌وه‌یشی ناشکرای ده‌که‌ن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه‌خوا زانایه به‌وه‌ی له‌ناو ده‌ و ده‌رونده‌یه ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِينَ﴾ نایا پیتان نه‌گه‌یشتوره هه‌والی نه‌وانه‌ی ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که بێ باوه‌ر بوون له‌مه‌و پیتش ﴿فَدَاوُوا بِالْأَمْْرِ﴾ بۆیه چه‌شتیان توله‌ی کاری خو‌بان ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌بۆ نه‌وان هه‌یه سزای سه‌خت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ﴾ نه‌و (سزایه) بینگومان به‌ه‌وی شه‌وه وه‌بوو ﴿كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ که پیتغه‌مبه‌ره‌کانیان بۆ هات به‌به‌لگه‌ی ناشکراوه ﴿فَقَالُوا أَإِشْرَارُ يَهْدُونَنَا﴾ که چی ده‌یان ووت چۆن ئه‌مێ ئاده‌می به‌ک له‌خۆمان پێ نموو نیمان بکات ﴿فَكَفَرُوا وَكَفَرُوا﴾ نه‌مجا بێ پروا بوون و پروایان وه‌رگیرا ﴿وَأَسْتَعْلَى اللَّهُ﴾ وه‌خو‌اش بێ نیازی نو‌اند (له‌باوه‌ر هیشانیان) ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا ده‌وله‌مه‌نده‌و شایسته‌ی ستایشه ﴿رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بێ باوه‌ردان وایان ده‌زانی ﴿أَنْ لَنْ يَنْجُوْا﴾ که (له‌پوژی دوا‌یی دا) زیندوو نا‌کری شه‌وه ﴿قُلْ بَلَى﴾ (ئه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) پینان بلی: به‌لی ﴿وَرَبِّيَ اشْهَدُ﴾ سو‌یتند به‌په‌روه‌ردگارم بینگومان زیندوو ده‌کری شه‌وه ﴿لَنْ نَسْتَعِينَهُمَا غَيْرُهُمْ﴾ ده‌نیابن پاشان هه‌والتان بێ ده‌دریت به‌وه‌ی که کر دووناته ﴿وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ وه‌ئه‌مه‌ بۆ خوا (زور) ئاسانه ﴿فَدَاوُوا بِالْقَوْلِ﴾ که‌واته باوه‌ر به‌پیتن به‌خو‌او پیتغه‌مبه‌ره‌که‌ی و ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌و پرووناکی یه‌ی دامان به‌زاندوه‌وه (که قورئانه) ﴿وَاللَّهُ يَتَعَمَلُونَ خَيْرٌ﴾ وه‌خوا نا‌گاداره به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ﴾ (پاداشتان ده‌داته‌وه) له‌پوژی‌کدا که کۆتان ده‌کاته‌وه بۆ پوژی کۆکردنه‌وه ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْقِيَامِ﴾ شه‌وپوژه پوژی زبانباری به‌ ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ وه‌هر که‌سی‌ک بر و به‌پیتت به‌خوا ﴿وَيَقْعَلْ صِلَا﴾ وه‌کرده‌وه‌ی چاک بکات ﴿يُكَفِّرْ عَنْ سَيِّئَاتِهِ﴾ خوا چاو‌پوژی ده‌کات له‌گونه‌ه‌کانی و ده‌یانسرپیته‌وه ﴿وَيَدْخُلْ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ده‌بخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جۆ‌گه‌ ناوی زور به‌ژیریاندا ده‌روات ﴿حَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیی‌دا ده‌پیتنه‌وه به‌هه‌میشه‌یی وه‌تا هه‌تایی ﴿ذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ نه‌وه‌یه بردنه‌وه و سه‌ر که‌وتنی گه‌وره ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نهوانه ی که بى باوه ر برون و نیشانه و بدنگه کانی ئیمه یان به دروزانی
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نهوانه هاوه لی ناگرن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده میتنه وه به هه میشه بی ﴿وَبِشْشِ
 النَّصِيرِ﴾ وه سهر نه نجامینکی زور خرابه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ﴾ هیچ ناپه حهتسی بهك تووشی
 (خه لك) ناییت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فهرمانی خوا نه بیت ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ ههر كه سینك باوه ر
 بهیئت به خوا ﴿يَهْدِ اللَّهُ قَبْلَهُ﴾ خوا ری نموونی دلی ده كات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو
 شت ناگاداره ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گویرایه لی خوا و گویرایه لی پیغه مبه ر بكن ﴿فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ نهوسا ته گهر پشتان تی كرد ﴿فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا﴾ جانه وهی له سهر پیغه مبه ری ئیمه به
 ﴿الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ تهنها گه یاندنسی روون و ناشکرای (نابنه كه به نسی) ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا
 زانیکه كه جگه له و هیچ په رستراونکی راست نی به ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ دهی
 با باوه ر داران تهنها پشت به خوا بیه شتن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه ی پرواتان هیتاوه
 ﴿إِنْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوَّلَادِكُمْ وَعَدُوِّكُمْ﴾ به راستی هه ندیک له ژنان و منداله کانتان دوزمنی
 ئیمه (به وهی ده یانه ویت ریگریان بكن له ریگه ی خودا و په شیمانان بكنه وه له ئاینه كه تان)
 ﴿فَأَعِزُّوهُمْ﴾ جا خو تانیان لی بیاریزن (وناگاداریان بن، به گوئیان نه كن) ﴿وَأَنِتْفَعُوا﴾ وه ته گهر
 (لییان) بیورن ﴿وَتَضَعُوا﴾ وه واز بهیتن (لییان) ﴿وَتَعْفُوا﴾ وه (لییان) خوش بین ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
 رَحِيمٌ﴾ نه وه بینگومان خواش لی خوش بووی میهره بانه ﴿إِنَّمَا أَمْرُكَ وَأَمْرُكَ وَتَقْتُلُ
 بینگومان سهروهت و سامان و مال و مندالن هوی نا قی كرده وه تانن ﴿وَاللَّهُ بِعَدُوِّ الْعِزِّ عَزِيزٌ﴾
 له كاتیکدا خوا پاداشنی زور گه و ره ی له لایه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ كه و ا بوو له خوا به رسن
 و به ندایه تی له و بكن نه وه نده ی كه ده توانن ﴿وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا﴾ وه گویرایه ل و ملكه چی بن ﴿وَأَطِيعُوا
 خَيْرًا لَأَنْفُسِكُمْ﴾ وه مان به خوشن كه بو خو تان چاكتره ﴿وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ﴾ وه نه وه ی پاریزراو بی
 له چرووکی نه فسی خوی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ههر نهوانن سهر كه و توو رزگار ﴿إِنْ تَقْرَضُوا
 اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا﴾ ته گهر قهرز بدهن به خوا به قهرزینکی چاك (واته بیبه خوشن له پینا و خوا) ﴿يُضَاعَفْ
 لَكُمْ﴾ چندد به رانبه ری ده كانه وه بؤتان ﴿وَتَغْفِرَ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده بی ﴿وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ﴾
 وه خوا سوپاسگوزاری له سهر خو و به نارامه ﴿عَلَيْهِ الْعُقُوبُ وَالشَّهَادَةُ﴾ (نه و زاته په روه ردگارنکی)
 زانا و ناگاداره به شته په نهان و ناشكراكان ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی بالادهستی كاره چی به ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغمبر ﷺ ﴿تَوَّابٌ﴾ (تو و توبه‌تو که‌ت) ﴿إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ هەر کاتیک وستان ژنه‌کانتان ته‌لاق بدهن ﴿فَطَلَقُوهُنَّ لِحْوَائِهِنَّ﴾ با ته‌لاقیان بدهن له‌کاتی عیده‌یاند (ئه‌و کاته‌ی له‌جه‌یز پاک بوونه‌ته‌وه‌و له‌گه‌لیان دروست نه‌بوون) ﴿وَأَخْضُوا إِلَيْهَا﴾ وه‌ عیده‌ی (ژنه‌کانتان) به‌ووردی بزمیرن ﴿وَأَقْرَبُوا إِلَيْهَا﴾ وه‌ له‌خوا بترسن که‌په‌روه‌ردگار تانه ﴿لَا تَخْرُجُوهُنَّ﴾ ئه‌و ژنانه‌ه‌ره‌مه‌که‌ن ﴿مِنْ بُيُوتِهِنَّ﴾ له‌ماله‌کاتی خویان (تا عیده‌یان ته‌واو ده‌بی) ﴿وَلَا يَخْرُجْنَ﴾ نافرمانیش با ده‌ره‌ن‌جه‌ن (له‌ماله‌کانیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِعَاقِبَةٍ مَّيْمَنَةٍ﴾ مه‌گه‌ر کاریک‌ی خراب‌ی ناشکرا بکه‌ن ﴿وَأَنَّكَ حُدُّوهُنَّ﴾ وه‌ ئه‌وانه‌ سنووره‌کاتی خودان ﴿وَمَنْ يَخْلَعْ حُدُّهُنَّ﴾ هەر که‌سێک له‌سنووره‌کاتی خوا ده‌ره‌بجیت ﴿فَعَدَّ ظَهْرَ نَفْسِهِ﴾ ئه‌وه‌ بنگومان سته‌می له‌خوی کر دووه ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُخْدِلُ﴾ تو چووزانی له‌وانه‌یه‌ خوا پێشی به‌یتیت ﴿بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾ دوا‌ی ئه‌وه‌ کار و بار و دۆخیک‌ی تر (وژن و پیاوه‌ که‌ بکه‌ونه‌وه‌ به‌ کتر و ناشتیان بیه‌ته‌وه‌) ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلُ مِنْكُمْ﴾ ته‌مجا که‌ گه‌یشتنه‌ کاتی خویان (باش ته‌لاقیک‌ بان دوو ته‌لاق) ﴿فَأَمْسِكُوا مِنْ بَعْرُوهُ﴾ ئه‌و سا‌بان بیانیه‌ئنه‌وه‌ به‌باشی (بیانبه‌نه‌وه‌ بۆ لای خوتان به‌شیوه‌یه‌کی چاک) ﴿أَوْ أَرَبُّهُنَّ بِعْرُوهُ﴾ بان لیان جیا بیه‌ته‌وه‌ به‌باشی ﴿وَأَشْهَدُوا ذَوِّ عَدْلٍ مِّنكُمْ﴾ وه‌ دوو شاهیدی دادپه‌روه‌ر بگرن له‌خوتان ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ لِلَّهِ﴾ که‌ له‌به‌ر خوا ئه‌و شاهیدی بدهن ﴿لَكُمْ﴾ ئه‌وانه‌ی (باسکران په‌ندیکن) ﴿وَعَصُوا بِمَا كَانُوا مِنْكُمْ﴾ که‌ نامۆژگاری ئه‌وانه‌ی پێ ده‌کری که‌ باوه‌ریان هه‌بی ﴿بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به‌خوا و بۆزی دوابی ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه‌ هەر که‌سێ خوا ناسی ﴿يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ خوا ده‌رووی لی ده‌کاته‌وه‌ ﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ وه‌ رزق و بۆزی ده‌دات له‌لایه‌که‌وه‌ که‌ به‌خه‌بالی‌دا نه‌هاتووه‌ و بیری لی نه‌کرده‌ته‌وه‌ ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه‌ هه‌که‌سێ پشت به‌خوا بیه‌ستی ﴿فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ ئه‌وه‌ خوای به‌سه‌ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَلِمَةُ أَمْرٍ﴾ به‌راستی خوا کار و فره‌مانی خوی به‌ئه‌نجام ده‌گه‌یه‌نی ﴿فَجَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ بنگومان خوا بۆ هه‌موو شتی که‌ ئه‌ندازه‌یه‌کی دیاری کراوی داناوه‌ ﴿وَالَّذِي يَتَمَسَّكُ مِنَ الْمَجِيزِ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌ بی هیوا ده‌بن له‌که‌وته‌نه‌ جه‌یزه‌وه‌ ﴿مِنْ نِّسَائِكُمْ﴾ له‌ژنانتان ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ﴾ ته‌گه‌ر (ده‌ره‌یه‌ی زانیی عیده‌یان) دوو دل بوون ته‌وا عیده‌یان سی مانگه‌ ﴿وَالَّذِي أَرَبْتُمْ عَنْهُنَّ﴾ وه‌ (هه‌روا) ئه‌وانه‌ش که‌ (له‌به‌ر مندالی) هه‌شتا جه‌یزیان پێدا نه‌هاتووه‌ (عیده‌یان هه‌ر سی مانگه‌) ﴿وَأُولَئِكَ الْأَحْصَالُ﴾ وه‌ ژنانی سک پر (دوو گیان) ﴿أَجَاهُكُمْ أَنْ يَصْعَقُنَّ حَمَلُهُنَّ﴾ عیده‌یان ئه‌و کاته‌یه‌ که‌ سکه‌که‌یان دابنن ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ هەر که‌سێک له‌خوا بترسیت ﴿يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ بُسْرًا﴾ خوا کاری بۆ ناسان ده‌کات ﴿وَأَنَّكَ أَمْرٌ لِلَّهِ﴾ ئه‌وه‌ی (که‌باسکرا) فره‌مانی خوا به‌ ﴿أَمْرًا إِلَهُكَ﴾ که‌ بۆی ناردونه‌ته‌ خواره‌وه‌ ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه‌ هەر که‌سێک خوا ناس و له‌خوا ترسیت ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ گونا‌هه‌کاتی بۆ دانه‌پوشتی و ته‌بانسه‌نه‌وه‌ ﴿وَيُعْطِ لَهُ مَخْرَجًا﴾ پاداشتی گه‌وره‌ی ده‌داته‌وه‌

﴿أَنكِحُوا﴾ (زنانی ته لاق در او) دابنن و نیشته جیان بکن ﴿مِنْ حَيْثُ سَكَّرُ﴾ لهو شوینته‌ی که (خوتان) داده‌نیشن و نیشته‌جی ده‌بن ﴿مِنْ زَوْجِكُمْ﴾ به پی‌ی توانای خوتان ﴿وَلَا ظَنَّا زَوْجَهُنَّ﴾ وه زیانیان پی مه‌گه‌بنن ﴿لِأَنَّهُنَّ كَانَتْنَ﴾ تا ته‌نگیان پی هه‌لچنن ﴿وَأَنَّ كُنَّ أَزْوَاجًا﴾ وه ته‌گه‌ر دوو‌گیان بوون ﴿فَلْيَتَوَّأَعْلَيْهِنَّ﴾ ته‌وه خهر جیان بکیشنن ﴿حَتَّى يَضَعْنَ خُفَّهُنَّ﴾ تا سکه‌که‌یان دانه‌ننن ﴿وَأَنَّ أَرْضَهُنَّ لَكُمُ﴾ ته‌وسا ته‌گه‌ر شیریان دا به‌منداله‌که‌تان ﴿فَلْيَتَوَّأَنَّ أَجُورَهُنَّ﴾ ته‌وا ته‌وه‌ش کسری‌یان بده‌نی ﴿وَأَتِمُّوا بَيْنَكُمْ بِمَقْرُوفٍ﴾ وه له‌ناو خوتاندا پ‌اوئز بکن به‌چاکی (ده‌بار‌ه‌ی منداله‌که) ﴿وَأَنَّ تَقَاسَمُوا﴾ وه ته‌گه‌ر ته‌نگیتان کرد (نه‌سازان له‌کریکه‌دا) ﴿فَسَرِّضْ لَهُ الْآخَرَى﴾ ته‌وه با نافرته‌نیکی تر شیریی بدائی ﴿لِيَتَفَقَّحُوا دُوسَعًا مِّنْ عَيْدٍ﴾ باده‌وله‌مه‌ند به‌پی‌ی ده‌وله‌مه‌ندی نه‌فه‌قه‌ بدات ﴿وَمَنْ قُذِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ﴾ وه هه‌ر که‌سینک که‌م ده‌ست وه‌زار بوو ﴿فَلْيَتَفَقَّحْ مَقَاءَ اللَّهِ لَهُ﴾ با به‌پی‌ی ته‌وه‌ی که‌خوا داویه‌تیه نه‌فه‌قه‌ بدات ﴿لَا يَكِلُفُ اللَّهُ قَسًا﴾ خوا داوا له‌که‌س ناکات ﴿إِلَّا مَاءً شَاظًا﴾ مه‌گه‌ر به‌پی‌ی ته‌وه نه‌بیت که‌پیتی داوه (له‌نوانا) ﴿سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا﴾ بینگومان خوا دوا‌ی نه‌نگانه‌ناسانی دینیت ﴿وَكَايَن مِّنْ قَرْعَةٍ عَنَّتْ﴾ زور له‌گوندنشین و شارنشین کان سه‌رینچی بیان کرد ﴿عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ﴾ له‌فرمانی په‌روهر دگار و پیغه‌مه‌ره‌کانی ﴿فَاسْتَسْأَلَهَا﴾ نیمه‌ش پرسینه‌وه‌مان له‌گه‌ل کردن ﴿جَسَدًا شَرِيدًا﴾ به‌پرسینه‌وه‌به‌کی سه‌خت ﴿وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا لَّكْرًا﴾ وه سزایمان دان به‌سزایه‌کی دزوار ﴿فَلَا تَقْتِ وَتَالَ أَمْرَهَا﴾ نیر شکامی کرده‌وه‌ی خویانیان چه‌شت ﴿وَكَانَ عَقِبَهُ أَمْرٌ غَلُظًا﴾ وه سه‌رته‌نجامی کاریان بوو به‌زیانیاری و خه‌سار و مه‌ندی ﴿أَفَعَدَّ اللَّهُ لَهُ عَذَابًا لَّيْدًا﴾ خوا ناماده‌ی کرده‌وه‌بو‌یان سزایه‌کی سه‌خت ﴿فَلْيَتَوَّأَ اللَّهُ﴾ که‌واته له‌خوا بترسن ﴿يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾ ته‌ی ته‌وه که‌سانه‌ی خاوه‌ن زیری و ببر و هوشن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿فَقَدْ أَرْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ذِكْرًا﴾ بینگومان خوا قورئانی بو دابه‌زاندون ﴿وَرَسُولًا﴾ بَتَوَّأَعْلَيْكُمْ (همروه‌ک بوی ناردون) پیغه‌مه‌رک که‌ده‌خوینیه‌وه بو‌تان ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ فَبَيِّنْ﴾ ثایه‌ته‌کانی خوا که‌روون کرده‌ون ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تاده‌ر به‌ییت ته‌وانه‌ی که‌باوه‌ریان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده‌وه‌ی چاکیان کرده‌وه ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ إِلَى الْوَرَى﴾ له‌تاریکستانی (پی‌دینی) بو‌رووناکی (دینداری) ﴿وَمَنْ يُؤْمِرْ بِأَمْرِ﴾ وه هه‌ر که‌سینک باوه‌ر به‌ییت به‌خوا‌ی گه‌وره ﴿وَيَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه کار و کرده‌وه‌ی چاک ته‌نجام بدات ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ته‌وه خوا‌ی گه‌وره ده‌یخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿يَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که به‌زیر دره‌خته‌کانبدا جو‌گه‌ ناوی زور دهر‌وا ﴿حَالِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تباده‌میننه‌وه‌به‌هه‌میشه‌یی ﴿فَقَدْ أَحْصَى اللَّهُ لَهُ رِزْقًا﴾ بینگومان خوا (له‌وی) پ‌وزی چاکی بو‌ناماده‌کرده‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خوا زانیکه ﴿حَتَّى سَمِعْتُمْ﴾ که‌جه‌وت ناسمانی دروست کرده‌وه ﴿وَمِنَ الْأَرْضِ مَنَاسِكُمْ﴾ وه به‌وتنه‌ی ته‌وان زه‌ویشی دروست کرده‌وه ﴿يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ﴾ فرمانی خوا له‌نیوانیاندا داده‌به‌زیت ﴿لِيَقْسَمُوا أَنْ يَكُونَ﴾ تا چاک بزائن که‌خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه بینگومان خوا ﴿فَقَدْ أَحْصَاهُ كُلُّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ (به‌زانست و زانیاری) ده‌وری هه‌موو شتیکداوه (واته : ناگاداری هه‌موو بوونه‌وه‌ره) ﴿

سوره‌ی (التحریم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

پیغمبه‌ری خودا (ﷺ) له‌گه‌ل خاتوو ماریه‌ی خیزانی کزبویه‌وه و حه‌فصه‌ی دایکی باوهره‌دارانش به‌مدی زانی، پیغمبه‌ریش (ﷺ) به‌حفصه‌ی فدرموو: نه‌وه ماریه‌م له‌خۆم حهرام کرد به‌و مهرجه‌ی ئەم نه‌یه‌یه‌ی لای کەس نه‌درگه‌یت، حه‌فصه‌ش رۆشت لای عایشه‌ نه‌یه‌یه‌ی که‌ی درکاندا، به‌م هۆیه‌وه ئەم سوره‌ته‌ هاته‌ خواره‌وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغمبه‌ر (ﷺ) ﴿لَا تَحْزَنْ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ﴾ بۆچی شتێک له‌خۆت حهرام ده‌که‌یت که‌ خوا بۆی حه‌لال کردویت (مه‌به‌ست بێ خاتوو ماریه‌ بوو) ﴿تَبَيَّنَ مَرْضَاتُ أَرْوَاحِكُمْ﴾ تۆ به‌زامه‌ندی ژنه‌کانه‌ ده‌وی ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ له‌کاتێکدا خوا له‌خۆشبووی میهره‌بانه‌ ﴿مَدَّ قَرَضَ اللَّهِ لَكُمْ﴾ بینگومان خوا دایناوه‌ بۆتان ﴿تَحَالُفُكُمْ﴾ هه‌له‌وه‌شانده‌وه‌ی سوینده‌کانان ﴿وَاللَّهُ قَوْلُكُمْ﴾ خوا کارساز و دۆستی ئیویه‌ ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ شه‌و زانای کاردروسته‌ ﴿وَإِذَا نَسَرَ النَّبِيُّ﴾ کاتێک که‌ پیغمبه‌ر (ﷺ) به‌نه‌یه‌ی ﴿إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا﴾ لای هه‌ندی له‌ژنه‌کانی قسه‌یه‌کی درکاندا ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ بِهِ﴾ نه‌مجا که‌نه‌و (ژنه‌) قسه‌که‌ی کرد (بۆ هه‌وێکه‌ی) ﴿وَأُظْهِرَ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ خواش پیغمبه‌ری (ﷺ) ناگدار کرد ﴿عَرَفَ بَعْضُهُ وَالْقَرَضُ عَنْ﴾ (پیغمبه‌ر (ﷺ)) هه‌ندیک (له‌قسه‌کان) ی باسکردوین ده‌نگ یوو له‌ ﴿بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکی تری ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ بِهِ قَالَتْ﴾ نه‌مجا که‌ بێ ی ووت (ژنه‌که‌ی) ووتی: ﴿مَنْ أَتَى هَذَا﴾ کێ ئەمه‌ی بێ گه‌باندی ﴿قَالَ تَبَيَّنَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ فدرمووی خوای زانای ناگدار بێ ی گه‌باندیم ﴿إِنْ شَاءَ إِلَى اللَّهِ﴾ (نه‌ی حه‌فصه‌ و عایشه‌) نه‌گه‌ر هه‌ردوو کسان ته‌وبه‌ به‌کن و به‌گه‌رینه‌وه‌ بۆ لای خودا (جێ ی خۆبه‌تی) ﴿فَلَقَدْ صَعَّتْ قُلُوبُكُمْ﴾ چونکه‌ به‌راستی دلشان لایدا (له‌حق و راستی) ﴿وَإِنْ نَظَرْنَا عَلَيْهِ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر به‌ستی به‌کتر بگرن له‌دژی پیغمبه‌ر (ﷺ) (سه‌رکه‌وتوو نابین) ﴿قَالَ اللَّهُ هُوَ مَوْلَانَا﴾ چونکه‌ بینگومان پشگیری نه‌وه‌ خواو ﴿وَجِبْرِيلُ وَصِيحُ الْمُرْسَلِينَ﴾ جوهره‌ئیل و ئیمانداره‌ چاکه‌کانیش ﴿وَالْمَلَكُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾ دوا ی نه‌وان فریشته‌کانیش به‌ستیوانی ته‌ون ﴿عَسَىٰ رَبُّكَ أَنْ يَخْلُقَ﴾ دلباس نه‌گه‌ر ئیوه‌ ته‌لاق به‌دات به‌روه‌ردگاری ﴿أَنْ يَبْدُلَهُ أَرْوَاحًا خَيْرًا مِّنْكَ﴾ له‌بری ئیوه‌ ژنانیکی باشته‌ر له‌ ئیوه‌ی ده‌داتی ﴿مُسْلِمِينَ مُؤْمِنِينَ﴾ موسلمانانی، به‌روادارانێ ﴿فَبَيَّنْتَ تَحِيَّتَ﴾ نزاکارانی، ته‌وبه‌کارانی ﴿عَلَيْكَ سَلَامٌ﴾ خوا به‌رستانی، رۆزووگران ﴿تَبَيَّنْتَ وَأَنْكَارًا﴾ له‌ بیوه‌ژنان و کیزان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ئەوانه‌ی که‌باوه‌رتان هه‌تاوه‌ ﴿فَوَالْفُكْرُ وَآهْلِيكُمْ تَارًا﴾ خۆتان و که‌س و کارتان به‌ارتزن له‌ ناگرێک ﴿وَقَدْ هَمَّتْ أَلْسُنُ وَجِبَارَةٍ﴾ که‌ سه‌ووته‌مه‌نی به‌که‌ی ناده‌می و به‌رده‌ ﴿عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ عَلَاظٌ شِدَادًا﴾ سه‌ره‌رشتی شه‌و (ناگری دۆزه‌خه‌ن) چه‌ند فریشته‌یه‌کی زیر و فوئله‌و تیز ی وان ﴿لَا يَتَصَوَّنَ اللَّهُ مَّا أَمَرَهُمْ﴾ که‌ ناهه‌رمانی خوا ناکه‌ن له‌وه‌ی که‌فهرمانیان بێ ته‌دات ﴿وَيَقْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ وه‌ چ فهرمانیکیان بێ به‌ری ده‌یکه‌ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌ی ئەوانه‌ی که‌ بێ باوه‌ر بوون ﴿لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ﴾ نه‌مرو (که‌رۆژی دوايه‌) عوزر و به‌بانوو مه‌هه‌شته‌وه‌ ﴿إِنَّمَا تُخْرَجُونَ مَأْكَلًا تَعْمَلُونَ﴾ چونکه‌ بینگومان پاداشت ده‌درینه‌وه‌ له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که‌ ده‌تانکرد ﴿۷﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که با و ه‌پ‌تان هیتاوه ﴿تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ﴾ بگه‌پ‌ننه‌وه بۆ لای خوا‌ی گه‌وره
 ﴿تُؤْمِنُوا بِصُحُفِهَا﴾ به‌گه‌پ‌انه‌وه به‌کی ئیجگاری (و‌راست و دروست، که جاریکی تر نه‌گه‌پ‌ننه‌وه سه‌ر
 نه‌و گونا‌هه) ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ تا به‌روه‌رد گارتان له‌ گونا‌هه کائناتان خوش بیی
 ﴿وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ﴾ وه‌ بنان خان‌ه ناو باخانی‌که‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که ده‌پ‌وا به‌ژیر باند
 جز گه‌ ناوی زور ﴿يَوْمَ لَا يُجْزَىٰ آلَهُ النَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ له‌پ‌ورژن‌کدا که خوا‌ی گه‌وره، پی‌نه‌مه‌ر
 و که سانی که با و ه‌پ‌یان هیتاوه له‌گه‌لیدا سه‌ر شو‌پ‌ریان ناکات ﴿تُورِثُهُمْ فِيهَا نِكَاحٌ غَيْرُ الَّذِي كَانُوا﴾ رووناکی
 (نیمان) یان ده‌پ‌وات له‌پ‌یشیانه‌وه ﴿وَبِأَيْمَانِهِمْ﴾ له‌لای راستیانه‌وه ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتَيْنَاكَ تُورِثَنَا﴾
 ده‌لین نه‌ی به‌روه‌رد گارمان رووناکی به‌که‌مان بۆ زیاده‌و مواوب‌که ﴿وَنُغْفِرْ لَنَا﴾ وه‌لیمان خوش به
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی ه‌ر تویت به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا ده‌سه‌لا‌تداری ﴿يَا أَيُّهَا
 النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پی‌نه‌مه‌ر ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ بجه‌نگه له‌گه‌ل بی با و ه‌پ‌ان و دوو روواندا
 ﴿وَأَغْلظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌توند و نیی‌زه له‌گه‌لیاندا ﴿وَمَا أَوْفَوْهُم جَهَنَّمَ﴾ وه‌جییان دوزه‌خه ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ﴾
 که سه‌ر نه‌نجامتیکی زور خرابه ﴿صَبَرْنَا بِاللَّهِ كَفَرُوا أَفْرَأَتِ نُوحٍ وَأَمْرَأَتِ لُوطٍ﴾ خوا‌بو بی
 با و ه‌پ‌ان ژنی نوح و ژنی لوطی به‌نمونه هیتاوه ﴿كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ﴾ که له‌ژیر (نیکاحی) دوو
 به‌نده‌دا بوون ﴿مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ﴾ له‌به‌نده چاکه‌کانی ئیمه ﴿فَقَاتِلَا هَٰؤُلَاءِ﴾ نه‌مجا خیانه‌تیان له‌گه‌ل‌کردن
 (مه‌به‌ست پی‌ی بی با و ه‌پ‌ بوون پییان) ﴿فَقَاتِلَا عَنَّا هَٰؤُلَاءِ﴾ که چی (میره‌کانیان) نه‌بیانتوانی
 شتی‌ک له‌سزای خوا‌یان لی دوو ریخه‌نه‌وه ﴿وَقِيلَ أَذْكَاءَ الْفَرَسِ﴾ وه‌پ‌یان و و‌ترا که پ‌ر‌ونه ناو نا‌گه‌روه
 ﴿مَعَ الَّذِينَ خَلَوْا﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی که ده‌پ‌ر‌ونه ناویده‌وه ﴿وَصَبَرْنَا بِاللَّهِ مُكَلَّاءَ﴾ (ه‌روا) خوانمونه‌به‌کی
 تری هیتاوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ نه‌وانه‌ی که پ‌روایان هیتاوه ﴿أَمْرَأَتِ فِرْعَوْنَ﴾ (به) ژنی فیرعون
 ﴿إِذْ قَالَتْ كَاتِبُكَ كَهَؤُلَئِی﴾ پ‌ه‌روه‌رد گارم بۆم دروست بکه ﴿عِنْدَكَ يَبْنَاقِي الْجَنَّةِ﴾
 لای خوت مالیک له‌به‌ه‌شتدا ﴿وَنَجَّيْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ﴾ وه‌پ‌ز گارم بکه له‌فیرعون و کرده‌وه‌کانی
 ﴿وَنَجَّيْ مِنَ الْقَوَارِ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌پ‌ز گارم بکه له‌گه‌لی سته‌مکاران ﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتِ عِمْرَانَ﴾ وه‌(به)
 مه‌ریه‌می کچی عیمران (نمونه ده‌هیتیسه‌وه) ﴿الَّتِي أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا﴾ نه‌وه‌ی که داویشی خوی پاک
 را گرت ﴿فَفَخَّرْنَا بِهَا﴾ نه‌وسا ئیمه فورمان پیا‌کرد ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ له‌پ‌ر‌وحتیک که خۆمان دروستمان
 کردوه ﴿وَصَدَقَتْ بِكَلِمَتِ رَبِّهَا وَكُنْهَ﴾ وه‌با و ه‌پ‌ی هیتا بو به‌و‌ته‌کانی به‌روه‌رد گاری خوی
 و کتیبه‌کانی ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ﴾ وه‌له‌پ‌یزی گو‌پ‌رایه‌ل و فەرمان‌به‌رداراندا بوو ﴿﴾

سوره‌قی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿تَبَرَّأَ الَّذِي يَبْدُوهُ إِلَهُكَ﴾ گه‌وره‌و پیروزه‌ته‌و زاته‌ی که‌ه‌رچی ده‌سه‌لات و پاشایی هه‌یه‌به‌ده‌ست ته‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌ته‌وه‌ده‌سه‌لات‌داره‌به‌سەر هه‌موو شتی‌کدا ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ﴾ ته‌و
 زاته‌ی که‌مردن و زیانی داهیتاوه‌و دروست‌کردوهه ﴿يَبْلُوكَ﴾ تاناقیشان بکاته‌وهه ﴿أَلَمْ أَحْسَنْ عَسَلًا﴾
 که‌کرده‌وه‌ی کامتان چاکترهه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَنِيُّ﴾ وه‌ه‌ه‌ر ته‌وه‌بالا ده‌ست و لی‌خوشبوو ﴿الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا﴾ ته‌و زاته‌ی که‌حه‌وت ئاسمانی دروست کردوهه‌یه‌که‌له‌سه‌ر یه‌که‌﴿مَنْزِي﴾
 تو‌نابیت (ته‌ی ته‌ماشاکه‌ر) ﴿فِي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ﴾ له‌دروست کراوه‌کانی خوای میهره‌باندا ﴿مِنْ تَقْوَى﴾ هیچ
 نارینکی یه‌که‌﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ﴾ چاو‌بگیره‌و ورد‌به‌روهه (بزانه) ﴿حَتَّى تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ﴾ ئایا هیچ ناته‌واو یه‌که
 ده‌بینیت ﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ﴾ دووباره‌چاو‌بگیرهه ﴿كَرَّتَيْنِ﴾ یه‌که‌له‌دوای یه‌که‌﴿يَقُولُ إِنَّكَ الْبَصَرُ حَاسِبًا﴾
 چاووت به‌ری‌سوایی و ناو‌مندی ده‌گه‌رینه‌وه‌بو‌لای غوت ﴿وَهُوَ خَبِيرٌ﴾ وه‌ته‌و (چاووت) ماندوهه
 و تاقه‌تی چووهه ﴿وَلَقَدْ رَئَاكُم مِّنَ الْمَسَامَةِ الدَّيْبِ﴾ سو‌نندیت بنگومان ئاسمانی دونیامان‌پازاندوه‌ته‌وه
 به‌چرای زور (ی‌ته‌ستیره) ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ لِحُومِ الشَّيْطَانِ﴾ وه‌گیراومانن به‌ره‌جمی شه‌یتانه‌کان ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
 السَّعِيرِ﴾ وه‌ئاماده‌مان کردوهه‌بو‌ته‌وان (له‌قیامه‌ندا) سزای ئاگری هه‌لگیرساو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرَبِّهِمْ﴾ وه‌بو‌ته‌وانه‌ی که‌بنی‌بروان به‌به‌روه‌ر گاریان ﴿عَذَابُ جَهَنَّمَ قَبَسٌ مِّنَ النَّصِيرِ﴾ سزای دوزه‌خ
 ئاماده‌یه، که‌مه‌نزنگایه‌کی زور خرابهه ﴿إِذَا الْفُؤَادُ يَنفَصَّ﴾ کاتیک که‌فری‌درانه‌ناوی به‌وه
 ﴿سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا﴾ له‌و دوزه‌خ‌وه‌لو‌وره‌و ترکه‌یه‌که‌ده‌بیستن ﴿وَهُی تَقُورُ﴾ وه‌ته‌و ته‌کولنی و جوش
 ده‌خوات ﴿كَذَٰلِكَ مِمَّنِ الْغَيْطِ﴾ نزیکه (دوزه‌خ) له‌رقانا پاره‌پاره‌ببی ﴿كُلَّمَا أَلْفَتْهُنَّ فَاجْرَجَ﴾ هه‌ر
 کانی ده‌سته‌یه‌که‌فری‌بدرینه‌ناویه‌وهه ﴿سَأَلْنَهُمْ حَرْثَهَا﴾ هه‌ر گاوانه‌کانی دوزه‌خ‌پرسیاریان لی‌ده‌که‌ن
 ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبِيرٌ﴾ ئایا پیغه‌مه‌رینکی ترسینه‌رتان بو‌ته‌هاتوهه (له‌دونیا‌دا) ﴿قَالُوا إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ إِلَٰهًا﴾ ده‌لبن
 به‌لی‌بو‌مان هاتروهه ﴿فَكُنَّا وَقَفًا﴾ به‌لام به‌درومان ده‌زانی، و ده‌مان ووت (بنی) ﴿مَنْزِلَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 خوا‌هیچی نه‌ناردوته‌خواره‌وهه ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ﴾ نبوه‌به‌س له‌گو‌م‌رایه‌کی گه‌وره‌دان ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ وه‌ده‌لبن ته‌گه‌ر قسه‌ی (پیغه‌مه‌ران) مان بیستایهه ﴿أَوْ نَعْقِلُ﴾ یان‌تی‌بگه‌شتینایه
 ﴿مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ الشَّعِيرِ﴾ نه‌م‌رو‌له‌هاوه‌لانی دوزه‌خ‌نه‌ده‌بو‌ین ﴿فَأَعْتَفُوا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ ته‌وسا‌نیتر به‌ناچار ی
 دان به‌گوناهه‌کانی‌اندا ده‌نبن ﴿فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ الشَّعِيرِ﴾ که‌وا‌بو‌و دووری له‌میهره‌بانی خوا‌بق‌هاوه‌لانی
 دوزه‌خ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ بنگومان ته‌وانه‌ی له‌په‌نهایدا له‌خوای خویان ده‌ترسن
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لی‌خوش‌بوون و پاداشتی گه‌وره‌یان بو‌هه‌یه

﴿وَأَسِرُّوا قُلُوبَكُمْ لِأَوْجَهِكُمْ وَأَبْهَتْ﴾ نیتوه قسه به په نهانی بکمن یان به ناشکرا (بُو خوا به کسانه چونکه) ﴿إِنَّهُمْ عَلِيمٌ بِذُنُوبِ الصُّدُورِ﴾ نهو (خوای گه‌وره) ناگاداره به خودی (نهیتی) دلان ﴿الْأَعْيُنُ مِنَ حَلَقٍ﴾ نایا نهو خوابه‌ی که مهر دوومی دروست کردوه ناگای له نهیبیان نیسه ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ له کاتیکدا که نهو ووردبین و ناگاداره ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا﴾ خوا نهو زاته به که زهوی بُو رام کردوون ﴿فَاتَّقُوا فِي مَا كُنْتُمْ بِهَا﴾ دهی بگه‌ربن به هه‌موو گزوشه و که نارنکیدا ﴿وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ﴾ وه له روزی خوا بخون ﴿وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ﴾ وه هدر بولای نهو و گه‌رانه‌وه ﴿أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ نایا دلنایان لهو خوابه‌ی که له ناسمانه ﴿أَنْ يَخِيفَ فِي الْأَرْضِ﴾ که بتانابه خواره‌وه به ناخی زهوی دا ﴿فَإِذَا هِيَ تَمُورُ﴾ له کاتیکدا که زهوی (وه‌ک ده‌ریا) گیز بخوات و (بیشه لدرین) ؟ ﴿أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ نایا دلنایان لهو خوابه‌ی که له ناسمانه ﴿أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا﴾ که بای توندتان بنیرینه سهر به وورده زیخه‌وه ﴿فَسْتَغْلِبُونَ كَيْفَ نَكِيرٍ﴾ نهو ده‌مه تی ده‌گدن که هه‌ره‌شه‌ی نیمه‌چونه ؟ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نهو (گه‌لانه‌ی) که له پیش نه‌ماندا بوون (پتخه‌مه‌رانی نیمه‌یان) به دروزن دانا ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٍ﴾ جا چون بوو به‌گژدا چورنه‌وه‌ی نیمه (له‌وان) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ الْأَرْضَ فَوْقَهُمْ﴾ نایا سه‌یری بالنده‌کان نا‌که‌ن به‌زور سه‌ریان‌ه‌وه ﴿صَفَّيْنِ وَفَقَّصْنِ﴾ به‌بال کراوه‌یی و هتانه‌وه‌یه‌ک ﴿مَا تَمْسِكُ إِلَّا الْأَرْضُ﴾ رای نه‌گرتوون (به‌و ناسمانه‌وه) خوانه‌یی ﴿إِنَّهُ يَكُلُّ شَيْءًا بِبَصِيرٍ﴾ که نهو به هه‌موو شمتیک بینایه ﴿أَمْ أَنْ هَذَا الَّذِي يُوحَدُّ لَكُمْ﴾ نایا نه‌وه کی به نهو که‌سه‌ی که له‌شکری نیتوه‌یه ﴿يَضْرِبُكُمْ مِنْ دُونَ الْأَرْضِ﴾ یارمه‌تبیان ده‌دات له‌جیاتی خوای میهره‌بان ؟ ﴿إِنْ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ﴾ بی پروایان هه‌ر له‌فریو خواردنان ﴿أَمْ أَنْ هَذَا الَّذِي يُرْفَعُ﴾ نایا نه‌وه کی به نهو که‌سه‌ی که روزیشان ده‌دات ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا رِزْقُهُ﴾ نه‌گه‌ر خوا روزی خویشان لی بگریته‌وه ؟ ﴿بَلْ لَجُوا فِي عُتُورٍ﴾ به‌لکو (به‌ناره‌زوو) درنزه‌یان دا به‌سه‌ر که‌شی و دوور که‌ونته‌وه (له‌پی‌ی‌راست) ﴿أَمْ أَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ﴾ نایا نهو که‌سه‌ی پرواو به‌ده‌ما بکه‌وی باشتر ری ده‌رده‌کات ؟ ﴿أَمْ أَنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ یان به‌کینک که قنچ و قیت پروا به‌سه‌ر پینگایه‌کی راست و ره‌واندا ؟ ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: هه‌ر خوابه که درووستی کردوون و به‌دبه‌یتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه‌گوی و چاوو دلی بی‌داوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ زور به‌ده‌گمن سوپاسی (نهم به‌هرانه) ده‌که‌ن ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ بلی: هه‌ر خوابه که نیتوه‌ی بلاو کردوه‌ته‌وه له‌زه‌ویدا ﴿وَالْيَوْمَ تُحْشَرُونَ﴾ وه‌هه‌ر لای خواش کژده‌کرتنده‌وه (له‌روزی دواپیدا) ﴿وَيَقُولُونَ عَلَىٰ هَذَا الْقَوْمِ﴾ (بی‌پرواکان به‌گالته‌وه) ده‌لین: نهم به‌لینه (به‌هاتنی روزی دواپی) که‌ی ده‌بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر راست ده‌که‌ن ﴿قُلْ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: زانینی نه‌و روزه‌هه‌ر لای خوابه ﴿وَقُلْ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ وه‌من ته‌نها ترسینه‌رنکی ناشکرام ﴿

﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً﴾ کاتیک بین پروایان نهو سزایه‌یان به‌دی کرد له نزیلک خویانه‌وه ﴿سَمِعَتْ وَحُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 تال ده‌یی پروو خساری نه‌وانه‌ی که‌یی پروا بوون ﴿وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ﴾ وه (پئی یان) ده‌ووتری:
 نه‌مه‌یه نهو (پروژه) ی که داواتان ده‌کرد ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: یسم بلین ﴿إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ﴾
 نه‌گهر خوا من و نهو (موسولمانانه) ی که له گه‌لمان له ناومان بیات ﴿أَوْ رَحِمَنِي﴾ یا مبه‌ره‌بانیمان
 له گه‌ل بکات ﴿فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ ده‌ی کی په‌نای یی پروایان ده‌دات له سزای سه‌خت
 ﴿قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ بلی: ههر نه‌وه خوای به‌خشنده که پروامان یی هیتاوه ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾
 وه ههر به‌و پشتمان به‌ستوه ﴿فَسْتَغْفِرُونَ مِنْ هُوٍ ضَلُّوا مُبِينٍ﴾ جا له مه‌ولا ده‌زائن که کی له گو مرایی
 په‌کی ناشکرا دایه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: یتم بلین ﴿إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا﴾ نه‌گهر لئاو (ی خوار دنه‌وه)
 تان رو بچی به‌ناخی زه‌وی دا ﴿فَمَنْ يَأْتِكُمْ بِمَا وَعَدَ اللَّهُ﴾ ده‌ی کی (بیجگه له خوا) ناوی زولالتان بو
 ده‌هیتی

سوره‌ی ﴿القلم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی مبه‌ره‌بان

﴿بِأَنفِ الْبَاقِرِ﴾ به (نوون) ده‌خوینرته‌وه، خوا به‌مانا که‌ی زاناتره بو زیاتر زانیاری سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌ی
 (البقرة) بکه ﴿وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ سویند به پینوس و به‌و دیرانه‌ی ده‌پنوسن ﴿مَّا أَنتَ بِمَعْمُورٍ﴾
 یسختون ﴿تَوَلَّاهُ سَايَهُ يَبْخُلُ﴾ به‌خشی خواوه شیت نیت ﴿قَالَ لَكَ لَأَحْضَرَنَّكَ﴾ وه ییگومان
 باداشتی نه‌برانه‌وه مه‌یه بو تو ﴿وَأَنَّكَ لَفِي ضَلَالٍ عَظِيمٍ﴾ وه به‌راستی تو له‌سه‌ر به‌وشت و خویه‌کی
 ئیجگار به‌رزو گه‌وره‌یت ﴿فَسْتَبْصِرُ وَتُبْصِرُونَ﴾ جا به‌م زووانه توش و نه‌وانیش ده‌بینن ﴿إِنْ
 يَأْتِيَكُمُ الْمَقْتُولُ﴾ که کامتان شیتن ﴿إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَغْلَىٰ عَن سَبِيلِهِ﴾ ییگومان به‌رو مردگاری
 تو له هه‌موو که‌س زاناتره به‌و که‌سه‌ی که پی‌ی راستی خوای وون کردی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَهَيْنِ﴾
 وه نه‌و زاناتره به‌و که‌سانه‌ی که پی‌ی راستیان گرتی ﴿فَلَا تُطِيعُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ گو ترایه‌لی نه‌وانه
 مه‌یه که قسه کانت به‌ درو ده‌زائن ﴿وَذُؤُاؤُكُم مِّنْ هَٰذَا﴾ چه‌زبان ده‌کرد که تو نه‌رمی نشان به‌هیت
 ﴿فَذِهِ هُنَّ﴾ نه‌وسا نه‌وانیش نه‌رمی (به‌را نه‌رت) ده‌نوینن ﴿وَلَا تُطِيعُ كُلَّ حَلَافٍ﴾ گو ترایه‌لی مه‌که
 بو هیچ سویند خورنکی ﴿فَهَبْنِ﴾ به‌ست و ریسوا (ی دروزن) ﴿هَٰذَا مَثَلٌ ذُكِّرُمُ﴾ پیتک
 گری هاتوو چو که‌ر بو قسه هیتان و بردن ﴿مَتَاعٌ لِلْخَيْرِ﴾ زور رینگری که‌ر له چاکه ﴿مُعَذِّ
 لِيهِمْ﴾ سه‌مه‌کاری گونا هکار ﴿عَلَىٰ بَعْدِ ذَٰلِكَ نَجِيزٌ﴾ دن په‌قی که‌لله شفق دواي نه‌وه‌ش زول ﴿إِنْ
 كَانَ ذَٰلِكَ مِمَّا يَتَذَكَّرُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی که خاوه‌نی دارایی و کوپی زوره (هه‌موو نه‌م سیفه‌تانه وه‌ک زانایان
 ده‌لین مه‌به‌ست پی و لیدی کوپی موغه‌یره‌یه) ﴿إِنَّا نُنْزِلُ الْكُتُبَ﴾ که تابه‌ته کانی تبه‌می
 به‌سه‌ردا بخوینرته‌وه ده‌لی: ﴿أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ﴾ (نه‌مانه) نه‌فسانه‌ی پشینانن ﴿سَمِيعُهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 بِدَمِ زُؤُوانه سه‌ری لووتی داخ ده‌که‌ین

﴿إِنَّا نُنزِّلُ الْفَجْرَ﴾ ئىمە تاقىمان كوردنەوه ﴿كَمَا بَرَأَ الْأَنْفَ الْجَنَّةَ﴾ ھەروەك لەمە وېش خاوەنانى ئەو باخەمان تاقى كوردەوه
 ﴿إِنَّا نُنزِّلُ الْفَجْرَ﴾ كە (لە شەودا) سوتىندىيان خوارد ﴿لِنُصَرِّفَ الْفَضْلَ﴾ كە لە دەمى پەرە بەياندە (پەروبوو مەكەى) بىرن
 (تا ھەزاران نەزانى) ﴿وَلَا تَحْشَوْنَ﴾ ھىچى (بۆ ھەزاران) لى دەرنەكەن ﴿لَقَدْ عَلَيْنَا مَثَلٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ ئەمجا
 بەلايەك لە لاين پەروەردگار تەو سورايدەو بە سەر باخەكەدا ﴿وَلَا تَحْشَوْنَ﴾ لە كاتىكدا كە ئەوان خەوتبوون
 ﴿فَأَنصَحَتْ فَأَصْرَمَ﴾ ئەوسا ھەك باخىكى پەرەوى لى ھات ﴿فَتَنَادَوْا مُصِيبِينَ﴾ لە شەبەقدا (براكان) بانگى
 بە كترى بان كەرد ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ خَرْقًا﴾ (ووتبان) : كە ھەستىن بچن بۆ سەر باخەكەتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُصِيبِينَ﴾
 ئەگەر ئەنەھەوى بىرنىن ﴿فَأَنصَحُوا﴾ ئەمجا كەوتنە بىن ﴿وَلَا تَحْشَوْنَ﴾ وە ئەوان بەچرەبە بە پەكترىيان
 شەووت ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ الْيَوْمَ عَلَيَّكُمْ مَعْشَرًا﴾ ئەمەرو ھىچ ھەزارىك ئەبەت بە سەرتاندا لە ئاوا باخەكەدا ﴿وَلَقَدْ عَلَيْنَا مَثَلٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ ئەمجا
 باخەكەيان دىي (بە سوناوى) ووتبان ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ ئىمە پىگامان وون كوردەو (ئەمە باخەكەى ئىمە
 نى بە) ﴿بَلْ لَحْنٌ مَخْرُوجٌ﴾ ئەو بەلكو بەش براو كراو بىن ﴿قَالَ أَوْسَطُ﴾ برا ئاوەنجى بە كەيان
 (لە ژىردا) ووتى ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ مەگەر پىنم ئەوونى؟ ﴿وَلَا تَحْشَوْنَ﴾ بۆ چى يادەو سوباسى خوا ناكەن ﴿قَالَ أَوْسَطُ﴾
 ئەمجا ووتبان : پاك وىنگەردى بۆ پەروەردگار مانە (ستەم لە كەس ناكات) بىنگومان
 ئىمە خۆمان ﴿طَلَبِينَ﴾ ستەم كارىن ﴿وَلَقَدْ نَقَطُوهُ عَلَى خَيْبٍ﴾ ئەمجا پەروەردگار كەردە پەكترىي
 بە سەرزەشت كەردن ﴿قَالَ لَوْ كُنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ ووتبان : واى بۆ خۆمان بە راستى لە خوا باخى بووین ﴿عَلَى رَيْثِ أَنْ يَكُونَ خَرْقًا﴾
 ئومىدەوارىن كە خوا لە جىانى ئەو باخە باشتەمان بدانى ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ بە راستى ئىمە ھىوامان ھەر بە پەروەردگارى خۆمانە ﴿كَذَلِكَ الْقَدَابُ﴾ ئاوايە سزا (ى خوا لە جىھاندا)
 ﴿وَلَقَدْ نَقَطُوهُ عَلَى خَيْبٍ﴾ وە سزای پەروەردگارى دوايى گەلى گەورەترە ﴿وَلَقَدْ نَقَطُوهُ عَلَى خَيْبٍ﴾ خۆزگە پانزەنابە ﴿إِنَّا
 لَنَدْعُوهُ﴾ بىنگومان بۆ لەخواترسان ھەبە ﴿عِنْدَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِنَ الْخَيْرِ﴾ لای پەروەردگارسان باخانى پەر لە ناز
 و نىعمەت ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ چۆن ئىمە موسولمان و بەدكاران ھەك لى دەكەبن؟ ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ ئەو چىتە چۆن بىرارىك دەدەن ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ ئەو چىتە
 (ناسمانى) ئان ھەبە ئەمەى ئىدا دەخویننەوہ ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ وە لەو كىتەدا رىتان بى دراوہ چىتان
 بویت ئەو ھەبە بۆ خۆتان؟ ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ يان پەيمانى بە ھىزان ھەبە لە گەلمان ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾
 ئىمە تا پەروەردگارى دوايى ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ كە ھەر چى ئىو بىرارى بدەن شاندرىن ﴿سَلَامٌ﴾ پەرسە لىيان
 (بزانە) ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ كامىان زامنى ئەم كارەن ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ ناخو ھاو بىريان ھەبە (ئەم قەسەبەدا)
 ﴿قَالَ أَوْسَطُ﴾ دەبا ھاو بىرە كانىيان بىنن ﴿إِنَّا لَنَدْعُوهُ﴾ ئەگەر راست دەكەن ﴿وَلَقَدْ نَقَطُوهُ عَلَى خَيْبٍ﴾
 لە پەروەردگارى (كە قىامەت و نازەھەنە كاتىنى) خواى گەورە لاقى پەروەردگارى دەردەخات (وەك لەفەر مەودەى
 ئىمامى بوخارى و موسلىمدا ھاتووە، باوەرمان پىنەى بەى ھىچ لىچواندن و لىكەدانەو ھەك، وە ئىمەش
 چۆن ئىتە كەى نازانن) ﴿وَلَقَدْ نَقَطُوهُ عَلَى خَيْبٍ﴾ وە (بە تەوسەوہ) بانگ دەكرىن بۆ سوزدە بىردن (بۆ خواى
 گەورە) ﴿وَلَقَدْ نَقَطُوهُ﴾ (كەچى) ناتوانن (سوزدە بىردن)

﴿خَشِيعَةً أَنْصَرُهُمْ﴾ چاویان شۆرو ﴿تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ پرسیوایی دایان دەگری ﴿وَقَدْ كَانُوا يَدْعُونَ إِلَى﴾
 بەراستی جاران کە بانگ دەکران بۆ ﴿الشُّعُورَ وَالْهَرَسَاتُونَ﴾ سوژدەو (نەیان دەبرد) کە ساغیش
 بوون ﴿فَلَذَرْنِي وَمَنْ يُكَلِّمُكَ الْغَيْثُ﴾ وازم لێ بهێنە بۆ ئەوانەمی کە ئەم قورئانە بەدرو دەزانن
 ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بەرە بەرە کێشیان دەکەم بە رەنگیک کە پێی نەزانن ﴿وَأَنبِئْهُمْ﴾
 وە مۆلەتیان دەدەم ﴿إِنْ كُنْتُمْ مَنِينٌ﴾ بەراستی پیلانی من تۆکمە و بەهێزە (لە بەراڤەر پیلانی ئەواندا)
 ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَهُمُ الْخِرَافَةُ تِلْكَ﴾ تاخۆ تۆ لە بێ پروایان داوای کری (ی کۆششی پێغەمبەریش) یان لێ دەکەیت
 ﴿فَهُمْ مِنْ مَّعْرُومٍ مُنْقَلَبُونَ﴾ ئەوانیش لە بۆاردنی قەرزدارێ گران بارن ﴿أَنزِعْنَاهُمْ أَلْعَبَتِ﴾ یا برووبەری
 غەیبیان لە لایە ﴿فَهُمْ يَكْذِبُونَ﴾ وە ئەوان لەبەری دەنۆسنەو ﴿وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ (ئەمی موحەممەد
 ﷺ) دان بە خۆنا بگرە و چاوەروانی فەرمانی پەرورەدگارت بکە ﴿وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْخُوْبِ﴾ وەك
 هاویری ئەهەنگە کە مەبە (کە یونس پێغەمبەرە علیە السلام) ﴿إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْشُورٌ﴾ کاتیك کە
 بانگی (خودای) کرد، ئەو توورە بوو (لە بێ پروایی گەلە کەمی) ﴿أَلَمْ يَلَمْ أَن نَّتَذَرَكْهُ نَفْسَهُ مِّن رَّبِّهِ﴾
 ئەگەر مێهرەبانییەك لە لایەن پەرورەدگارێ وە فریای نە کەوتایە ﴿لَيْدًا بِالْخِرَافَةِ وَهُوَ مَذْمُومٌ﴾ فری دەدرایە
 دەشتیکی رووتەن وە ئەو بەدناو دەبوو ﴿فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾ ئەمجا پەرورەدگاری هەلی بۆاردەو
 ﴿فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وە کردی (بە یدەك) لە چاکەکاران ﴿وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەراستی
 نزیک بوو بێ پرواکان ﴿أَن يَرْفُؤَكَ بِأُصْحَابِ طَرَفٍ﴾ هەلت خلیسکێتن بەچاو (ی پس) یان ﴿لَسْتَ تَعْلَمُ الْيَوْمَ﴾
 لە کاتیكدا کە قورئان دەبیستن ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾ وە دەیان ووت: بەراستی ئەم (پێغەمبەرە) شێتە
 ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ لە کاتیكدا کە ئەم قورئانە هەر ئامۆزگاری یە بۆ هەموو جیهانیان ﴿

سورەتی (الحاقة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوای بەخشندە میهرەبان

﴿الْحَاقَّةُ﴾ هاتنی پۆزی دوایی (هەق وراستە) ﴿مَا الْحَاقَّةُ﴾ جا چی بێت ئەو پۆزە (هەق وراستە)
 ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ﴾ تۆ چۆو زانیست ئەو پۆزە چی یە ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ إِذْ يَقُولُ أَفْلَاحٌ﴾ گەلی سەموود
 وەعاد ئەو پۆزەیان بەدرو زانی (کە دلەکان دادەخوڕپیتی) ﴿فَالَمَّا قُودُوا فُلِحُوا بِأَلْسِنَتِهِمُ﴾ ئەمجا
 (گەلی) سەموود لە ناوبران بە نەعرەتە یەکی زۆر گەورە ﴿وَأَنفَعَادُ﴾ وە (گەلی) عادیش
 ﴿فَالَمَّا قُورِجَ صَرْصَرٌ عَلَيْهِ﴾ لە ناوبران بە بایەکی سەختی ساردی بەتینی بەگرمە ﴿سَخَرَهَا عَلَيْهِمْ﴾ (خوا)
 زالی کرد بە سەرباندا ﴿سَخَرْنَا لَآلِ وَنَمْنَةٍ إِذَا رَحُسُومًا﴾ جەوت شەو و هەشت پۆز بە بێ و وچان (لەناوی
 بردن) ﴿فَقَرَى الْقَوْمُ مِن وَهْمِهِمْ﴾ ئەو گەلەت دەبینی لەو ماوە بەداین گیان کەوتبوون ﴿كَانَهُمْ جَارِحَةٌ خَالِجَةٌ﴾
 وەك قەدی داری خورمای گەندەك (ناوڕزاو) ﴿فَلَذَرْنِي لَعْنَتِي قَاتِلٌ﴾ ئایا کەس دەبینیت لەوان کە
 مایستەو؟ ﴿

﴿وَجَاءَ وَقُونَ مِنْ ثَمَرِهِ﴾ (هەر بەو ڕەنگە) فیرەدون و گەلانی پێش ئەو لە گەل (دانیشتووانی دینپاشە) سەرە و ژیر سوووە کان هاتن ﴿يَخْلُطُونَ﴾ بە گوناھو خرابەوہ ﴿فَقَصَّارَسُورَ زَيْمَةٍ﴾ وە بێ فەرمانی پێنەمبەری پەرورەدگاریان کرد ﴿فَلَمَّا أَخَذَتْهُ رَبِّي﴾ ئەوسا گرتنی بە گرتنیکی زۆر سەخت ﴿يَا لَلْغَاطَةِ أَلَمْ تَكُنْ فِي الْخَارِئَةِ﴾ بە راستی ئیمە کاتێک کە ئاو (ی توفان) سەرکەوت (باپیرەکانی) ئێوەمان هەلگرت لە کەشتیدا ئەو بێ پروایانی مەککە ﴿يَجْعَلُهَا لَكُمْ تَذَكُّرًا﴾ تا ئەم کردەوہ بە بکەینە بیرھێنەرەوہ بۆ ئێوە ﴿وَنَجَّيْنَا آلَ نُووحٍ﴾ وە تالە گوینی بگرت گونگرتنیکی تێگەیشتوو ﴿وَلَمَّا يَفْجُحُ فِي الصُّورِ فَخْجَةً وَجِدَّةً﴾ ئەمجا کاتێک فوو کرا بە کەرەنادا بە تاقە فوو کردنیک ﴿وَجَلَّتِ الْأَرْضُ وَجَلَّالُ﴾ وە زەوی و شاخەکان هەلگیران ﴿فَذَكَادَكَّةَ وَجِدَّةً﴾ بە جارێک دران بەیە کدا (وتەخت کران) ﴿فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ ئەو ڕۆژە پرووادی گەورە پرووعدات ﴿وَالشَّقَقِ السَّمَكَةِ﴾ وە ئاسمان لەت دەبی ﴿فَيَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ﴾ وە ئەو لەو ڕۆژەدا ست و (بێ کەلکە) ﴿وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا﴾ وە فرشتەکان لە کەناری ئاسماندان ﴿وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَلَاثَةٌ﴾ وە لەو ڕۆژەدا هەشت (فرشتە ی بەهیز) عەرشی پەرورەدگارت بەبان سەریانەوہ هەل دەگرن ﴿فَيَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ﴾ ئەو ڕۆژەدا (لە بەردەمی خوادا) هەمووتان نشان دەدرێن ﴿لَا تَخْفَى مِنْكَ الْغَائِبَةُ﴾ هیچ (کردەوہ یکی) پەنھانیان بە نەیتی نامێنەوہ ﴿وَالْمُتَّامِنِ الْوَكِيَّةَ رَيْمِيَّةَ﴾ ئەوسا ئەو کەسە ی کە نامە ی (کردەوہ ی) درایە دەستی راستی ﴿فَيَقُولُ خَالِدٌ أَمْرًا وَكِيَّةً﴾ دەلی: ها نامە کەم بگرن و بیخویننەوہ ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنَا مَلِكُ حَسْبِيَّةَ﴾ بێگومان من خۆم دەمزانی کە نووشی ئەم لێرسینەوہ دەبم ﴿فَهَوِيَ عَسَنَ وَرَمِيَّةَ﴾ ئەو کەسە لە ژبانیکی پەسەندا دەبی ﴿فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ لە بەهەشتیکی بەرزدا ﴿فَطُوفُوا دَائِبَةً﴾ کە میوە ی نزیکە دەستە ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَهْنِيَّةَ﴾ (بێ یان دەوتریت) بخۆن و بخۆنەوہ، نوشتان بێ ﴿يَا أَسْلَفُ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾ بەهۆی ئەو چاگانهوہ کە لە ڕۆژانی رابردوودا کردووتانە ﴿وَالْمُتَّامِنِ الْوَكِيَّةَ رَيْمِيَّةَ يَفْقُولُ﴾ بەلام ئەو کەسە ی کە نامە درایە دەستی چەپی دەلی: ﴿يَتَلَبَّسُ بِلِزْنٍ وَكِيَّةَ﴾ خۆزگە هەر نامەم نەدرایەتی ﴿وَلَمَّا دُرِيَ حَسْبِيَّةَ﴾ وە نەم زاتیایە چی یە (سەرئەنجامی) لێرسینەوہم ﴿يَتَلَبَّسُ كَانَتْ الْقَائِيَّةَ﴾ خۆزگە مردنە کەم بە کجاری بوایە ﴿يَا أَلْفُ عَنِّي مَالِيَّةَ﴾ سامانە کەم هیچ قازانجیکی بێ نەگەیاندم ﴿هَكَذَا عَنِّي سُلْطَانِيَّةَ﴾ لەدەستم چوو دەسەلاتە کەم ﴿حَذَرُوا وَقَالُوا﴾ (ئەمجا بە چاودێرانی دۆزەخ دەوتریت) بێگرن زنجیر بکەنە دەست و گەردنی ﴿وَالْجَنَّةِ صَلَوَةُ﴾ لە پاشان بیسەن بۆ دۆزەخ (بیسوتنن لە دۆزەخدا) ﴿ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوا﴾ ئەمجا بە زنجیریکی حەفتا گەزی بی بەستنەوہ ﴿إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ (چونکە) بێگومان ئەو پروای بە خوای گەورە نەدە کرد. ﴿وَلَا يَخْضَعُ عَلَى طَعَاوِ الْمُسْكِينِ﴾ وە هانی کەسی نەدەدا بۆ خۆراک دان بە هەزاران ﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ﴾ ئەمرو ئەویش لێرە نە دلسۆزیکی هەبە (یارمەتی بدات) ﴿

﴿وَلَا تَعْلَمُ الْإِيمَانُ غَشِيَةً﴾ وەنەخوار دینی (بیخوات) جگە لە کێم و زوو و خاوی جەستەى دۆزەخییە کان نەبێ ﴿لَا يَأْتِيكَ إِلَّا الْخَطُّونُ﴾ کە (کەس) نایخوات گوناھباران نەبێت ﴿وَلَا أَقْبِرُ مَا تُحْيِرُونَ﴾ جا سوێند بەو شتانەى کە دەیان بینن ﴿وَمَا لَا تُحْيِرُونَ﴾ وە بەو هەش کە نایان بینن ﴿إِنَّهُ يَقُولُ رَسُولٌ كَرِيمٌ﴾ بێگومان ئەم قورئانە فەرموودەى پەوانە کراویکی بەرێزو گەورەى (لە خواوە بۆتان دینی) ﴿وَمَا هُوَ يَقُولُ شَاعِرٌ﴾ وە ئەم (قورئانە) قسەى شاعیر نی یە ﴿قِيلَ مَا تَقُولُونَ﴾ زۆر کەم بپروا دەهێتن (بە قورئان) ﴿وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ﴾ وە قسەى فالجى و زینانیش نی یە ﴿قِيلَ مَا تَدَّكُرُونَ﴾ زۆر کەم بپرس دە کەندەو ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەم قورئانە) نیراوەتە خوارەو لە پەروەردگارى جیهانیانەو ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ﴾ ئە گەر (موحەممەد ﷺ) بە دەم ئێمە وە هەندى (ووتەى) هەلبەستابە ﴿لَاخْتَدَا مِنْهُ الْيَتِيمَ﴾ بێگومان ئێمە بە دەستى خۆمان تۆ لە مان لى دەسەند ﴿مَنْ لَقِطَعْنَا مِنْهُ الْتَوَيْنِ﴾ لە پاشان پەگى دایمان دەبرى ﴿فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَكِيمٌ﴾ وە کەس لە ئێو نەبەتوانى بەرگری لى بکات ﴿وَلَا تَعْلَمُ أَتَدْعُ كَرَّةً وَتَدْعُ إِلَيْنِ﴾ وە بێگومان ئەم قورئانە نامۆزگارى و پەندە بۆ بارێز کاران و لەخواترسان ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ﴾ وە بێگومان ئێمە دەزانین کە هەندى کشتان قورئان بە درۆ دەزانن ﴿وَلَا تَحْصُرُونَا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ وە بێگومان ئەم قورئانە هۆى پەشیمانى بى بپروایانە ﴿وَلَا تَحْشُرُوا الْيَقِينَ﴾ وە بەراستى قورئان راست و درووست و دنیایە بخشە ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ کەواتە: (ئەى موحەممەد ﷺ) تۆش هەمیشە یادى پەروەردگارى گەورەى خۆت بکە ﴿

سورەتى ﴿المعارج﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى مېهرەبان

﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ داواکاریک داواى سزایە کى (خوابى) کرد کە (ئەو سزایە) هەر پوو دەدات ﴿إِلَى الْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ﴾ بۆ بى پروایان نی یە هیچ پان پێوەنەرىک (کە بیان بارێزیت) ﴿مِنْ اللَّهِ ذِى الْمَعَارِجِ﴾ لە (سزای) خواى خواوەن پلە و پایەى زۆر بەرز ﴿تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ﴾ فریشتە و جبریل سەر دە کەون بۆ لای خوا ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ﴾ لە پۆزێکدا کە ئەندازە کەى پەنجە هەزار سالیە ﴿فَاصْبِرْ صَبْرًا جَدِيدًا﴾ کەوا بوو خۆت رابگرە (ئەى موحەممەد ﷺ) بە خۆراگر نینکى چاک و جوان ﴿إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا﴾ بەراستى ئەو بى پروایانە ئەو پۆزە بە دوور دەبینن ﴿وَرَبَّهُ قَرِيبًا﴾ ئێمەش زۆر بە نزىکى دەبینن ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ﴾ ئەو پۆزەى کە ناسمان وەك مسى توابە (یان خەلەى زەبى) لى دى ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ﴾ کێو کانیش وەك خورى شیکراوەیان لى دى ﴿وَلَا يَنْفَعُ جِيرًا﴾ وە هیچ کەسێک ناڕەسبەتەو لە هیچ کەسێکى خۆشەویستى خۆى ﴿

﴿يَصْرُفُ رَيْبَهُمْ﴾ که نیشانی به کتبی ده‌دین ﴿يَوْمَ الْمُنْجَرُ﴾ تاواتبار ثاوات ده‌خواری ﴿لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ﴾ که (فوربانی) بدایه له‌بری پرگار بوونی خوی له‌سزای نه‌ور پوزده ﴿بَيْنَهُ﴾ به‌کورپه‌کانی ﴿وَصَلَّىٰ مَوْلَايَهُ﴾ به‌زن و به‌براکانی ﴿وَقَصَّصَتْ اَللّٰهُ لِيُؤْيِدَ﴾ به‌هوزده‌که‌شیه‌وه که به‌نایان ددها ﴿وَمَنْ فِي الْاَرْضِ حَيَاتٌ لَّمْ يَجِدْهُ﴾ وه به‌هه‌رچی که‌س له‌سهر زه‌وی به (هه‌مووی بدایه و) له‌پاشان هه‌ر خوی پرگاری یی ﴿كَلَّا لَيَنْبَظُنَّ﴾ نه‌خیر (وانی به) به‌راستی ناگری دوزخ به‌بلیسه‌به ﴿نَزَّاعَةً لِّلْسَوَى﴾ دامالینه‌ری پیستی سه‌ره ﴿وَتَدْعُوْنَ اَنْبِيَاءَ رُؤُوسِ﴾ (نه‌و ناگره) بانگی که‌سیک ده‌کات که بشتی هه‌ل‌کردی له‌خواو رووی وه‌گیرایی ﴿وَجَمْعٌ اَوْفَى﴾ وه سامانی کز کردیته‌وه وه‌لی گرتی ﴿اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاٰ﴾ بنگومان ناده‌می دروست کراوه به‌چاو چنوکینکی تنگه‌تیلکه ﴿اِنَّ اَمْسَهُ الْاَنْزَجَوْا﴾ که ناخوشی به‌کی تووش بی‌هاوارو ناله ده‌ست پی ده‌کات ﴿وَاِنَّ اَمْسَهُ لَلْاَوْفَوْا﴾ که سامانیس رووی تی بکات نه‌ی گرتیته‌وه (له‌خه‌لکی) ﴿اِلَّا السَّاعِيْنَ﴾ جگه نویز گهران نه‌بیت ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نه‌وانه که به‌رده‌وامن له‌سهر نویزه‌کانیان ﴿وَالَّذِيْنَ فِيْ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مِّمَّا يَمْلِكُوْنَ﴾ نه‌وانه‌ی که به‌شیکی دیاری کراو له‌دارایاندا هه‌به ﴿لِّلنَّاسِ لِيَعْلَمُوْا﴾ بؤ هه‌زاری داواکه‌ر و بی نه‌وای داوانه‌که‌ر ﴿وَالَّذِيْنَ يُضِلُّوْنَ يَوْمَ الْمُنْجَرِ﴾ وه نه‌وانه‌ی که باوه‌ریان به‌پوزی پاداشت هه‌به ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که له‌سزای په‌روهر دگاری خو‌یان ده‌ترسن ﴿اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ﴾ چونکه به‌راستی سزای په‌روهر دگاری نه‌وان که‌س لی‌ی دلنیا نه‌ه ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ اَعْمَارِهِمْ حَافِظُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که ناگاداری داوونی خو‌یان ده‌که‌ن ﴿اِلَّا عَنِ اَرْوَاحِهِمْ﴾ له‌گه‌ل ژنانی خو‌یان نه‌بیت ﴿اَوْ اَمَّا نَسَبٌ مَّا نَكَّ اَوْ اَمَّا نَسَبٌ مَّا نَكَّ﴾ با که‌نیزه‌کیک که بووین به‌خاوه‌نیان ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ﴾ نه‌وانه لزومه کراو نین ﴿فَلْيَنْتَظِرْ اَوَّلَهُ﴾ نه‌مجا هه‌ر که‌سیک دوا‌ی شتی تر بکه‌وی ﴿فَلْيَنْتَظِرْ اَوَّلَهُ﴾ نه‌و که‌سانه نه‌وانه‌ن که ده‌ست دریز که‌رن ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ اَعْمَارِهِمْ حَافِظُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که چاو‌دیری سپارده‌و به‌بیمانی خو‌یان ده‌که‌ن ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ اَعْمَارِهِمْ حَافِظُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که شایه‌تی خو‌یان به‌نه‌وای ده‌ده‌ن ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ اَعْمَارِهِمْ حَافِظُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که پاریز گاری نویزبان ده‌که‌ن ﴿اَوَّلَهُمْ فِيْ حَتَّىٰ مَكْرُوْنَ﴾ نه‌وانه (که باس کران) ریز ده‌گیرین له‌باخاتی به‌هه‌شتدا ﴿قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَاِمَّا نَكَّ﴾ نه‌وی چی یانه نه‌و بی بر وایانه (که تو ده‌رته‌که‌ویت نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) به‌به‌له‌دین بؤ لات ﴿عَنِ الْيَمِيْنِ وَعَنِ الشِّمَالِ عَرِيْنَ﴾ له‌لای راست و چه‌پته‌وه ده‌سته ده‌سته ده‌بن ﴿اَنُفْلَعُ كُلُّ اَمْرٍ اِنْتَهَرُ﴾ تابا هه‌مو به‌کیک له‌وان به‌ته‌مایه ﴿اَنْ يُّنْظَرَ حَتَّىٰ يَنْفِرَ﴾ که بخریته به‌هه‌شتی پر له‌نازو نيعمه‌ته‌وه ﴿كَلَّا لَخَلَّفَتْهُمْ مِّنْ اٰفَاقٍ﴾ وانی به: (وه‌ك به‌ته‌مان) به‌راستی نیمه درو‌ستمان کردوون له‌ووی که ده‌یزان ﴿فَلَا اَقْسَرُ مِنْ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ جا سویتند به‌په‌روهر دگاری پوزده‌لته‌کان و پوزنا‌واکان ﴿اِنَّا لَنَقْدِرُوْنَ﴾ بنگومان نیمه به‌ده‌سه‌لا‌تین

﴿عَلَىٰ أَنْ يُبْدَلَ خَيْرًا مِّنْهُم﴾ له سەر ئەوهى که بیانگۆڕین و باشتر له وان بهێتین ﴿وَمَا لَكُمْ بِمَسْبُورِينَ﴾ وه کهس له دهستمان دهرناچن ﴿فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَفُجُورًا﴾ ئەمجا وازیان لی بهێته، بـاله بیـاوهـری و قسهـی هیچ و سووچ و گالتهـی خوێاندا رۆبـجن ﴿حَتَّىٰ يَلْقَوا يَوْمَهُمُ الَّذِي بَعْدَ وَت﴾ تا دوو چاری تهو رۆژهـی خوێان دهبن که به لێتیان پێ دراوه ﴿يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْجَنَّةِ الْبِرِّ﴾ ئەو رۆژهـی که به په له له گۆره کانیاـن دێـشه دهرهـوه ﴿كَأَنَّهُمْ لِي هُمْ يَوْمُ فَضُولٍ﴾ وه كه ئەوهـی که بۆ لای به کانیاـن رابـکـهـن ﴿حَشِيشَةُ بَصْرٍ﴾ چاویان شۆرو (سەر بهـرهـو ژیرهـ) ﴿تَرَهَّضُوا زِدْ﴾ ریسوایی و شهـرمهـزاری دایان ده گری ﴿ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ ئەمه ئەو رۆژهـیه که له وه و پێش به لێتیان پێ درابوو ﴿

سورەتى ﴿نوح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خواى به خشندهى مېهره بان

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ بـیـگـوـمـان ئێـمه نوو حمان نارد بۆ لای هۆزه کهـی ﴿أَنْ يُذَرَّ قَوْمَكَ﴾ (وه پێمان ووت) که هۆزه کهـت بـیـدار کهـره وه و بـیـانتر سـیـته ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ الْآلَمِ﴾ پێش ئەوهـی که سـزای سهختیان تروش بـیـ ﴿قَالَ يَتْلُوا لِي آيَاتِ الْكِتَابِ﴾ (نوح) ووتی: ئەى گهـلى خۆم به راسـتى من (پێغه مبهـرو) تر سـیـته رێکی ئاشکـرام بۆ ئێـوه ﴿أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ که ههر خوا پـهـر سـتن ﴿وَأَقِمْ وَابْطِئْ﴾ و لـى ی تر سـن وه فـهـر مـانـبهـر داری مـن بـکهـن ﴿يَتْلُوا لَكَ مِنْ دُونِكُمْ﴾ تا خوا له گونا هه کانتان خوش بـیـ ﴿وَلَا تُخْزِكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ وه (به زیندووی) دهـتان هـیـلـیـته وه تا کاتی دیاری کراوی مردنتان ﴿إِنْ أَجَلَ اللَّهِ إِدَاجَهُ لَا يُخْزَرُ﴾ بـیـگـوـمـان کاتى سـزای خوا که هات دوا نا که وى ﴿وَلَكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ته گهر بـتـانـزایـه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لِنُكُلٍ وَنَهَارٍ﴾ ووتی: ئەى پهـروهـرد گـارم مـن گهـله کهـی خۆمـم (به په نهانی) بانگ کرد به شهـوو به رۆژ ﴿فَلَمَّا دَعَاؤُنِي لَا يَافِكَا﴾ وه تا بانگم ده کردن ئەوان زۆر تر دوور له کهوتنه وه لێم وه نه هاتن ﴿وَإِنِّي كُنْتُ لَدَعْوَتِهِمْ لَتَعْفُرَ لَهُمْ﴾ وه بـیـگـوـمـان مـن ههر کات بانگم ده کردن (بۆ پـروا هـیـان) تا لـیـان خوش بـیـت ﴿جَعَلُوا أَسْمِعُكَ فِي عَذَابِهِمْ﴾ ئەوان په نهجه کانیاـن ده کرد به گونـچه بـانـدا ﴿وَأَسْمَعُوا أَيَّامَهُمْ﴾ وه بۆ شا که کانیاـن دهـدا به سهـرو چاویاندا ﴿وَأَصْرُوا وَأَسْمَعُوا أَشْجَارًا﴾ وه په ردهوام ده بوون له بـیـ بـاوهـری دا، وه سهـر که شـیاـن ده کرد چۆن سهـر که شـیـهـك ﴿ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا﴾ له پاشان به ئاشکـرا بانگم کردن ﴿ثُمَّ إِنِّي أَعْلَفْتُ لَهُمْ﴾ ئەمجا (ده مێك) بۆم ئاشکـرا ده کردن ﴿وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ أَسْرَارًا﴾ (ده مێك) بۆم په نهان ده کردن به په نهان کردنێکی تهواو ﴿فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ ئەوسا پێم ووتن: داواى لى خوش بوون بـکهـن له پهـروهـرد گـار تـان ﴿وَإِنَّكَ كَانَتْ عَفْوَ﴾ به راسـتى پهـروهـرد گـار تـان زۆر لى خوش بووه ﴿

﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكَ مِدْرَارًا﴾ (ئەمجا گەر وایکەن) بارانى خوڕەم و لېزمەتان بۆ دەبارىنى ﴿وَنُفِثَ دَرَكًا﴾
 بامۆل و سېن. وە سامان و کوپى زۇرتان پى دەبە خىشى ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ جَنَّتَيْنِ﴾ وە باخ و باخاتى زۇرتان
 پى دەدات ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ أَنْهَارًا﴾ وە جۆگە ئاوى زۇرتان دەداتى ﴿مِثْلًا لِّمَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا﴾ ئەو
 چىتانه ناترسن لە شکوو گەورەبى خوا؟ ﴿وَقَدْ خَلَقْنَا أَطْوَارًا﴾ لە کاتىکدا کە دروستى کردوون
 بە چەند قوناغىك ﴿الَّذِينَ تَرَىٰ كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا﴾ ئایا نابیین کە خوا چۆن حدوت
 ئاسمانى دروست کردووە نەهۆم لەسەر نەهۆم ﴿وَجَعَلْنَا الْقَمَرُ فِيهِنَّ نُورًا﴾ وە مانگى گىراوە لە
 ئاویاندا بە پرووناك ﴿وَجَعَلْنَا الشَّمْسُ بَرَكًا﴾ وە رۆژىشى گىراوە بە چرا ﴿وَاللَّهُ أَتَمُّ مِمَّا ظَنَنْتُمْ﴾
 وە خوا ئىشەى پروانداووە لە زەوى بە پرواندىن ﴿مُزَيَّنًّا مِّمَّا فِيهَا﴾ لەپاشان دەتان باتەووە ئاوى
 ﴿وَنُفِثَ دَرَكًا بَرَكًا﴾ وە دەرتان دەهیتەووە (لى ی) بە دەرهیتان ﴿وَاللَّهُ جَعَلْنَا لَكَ الْأَرْضَ سَاحًا﴾ خوا زەوى
 بۆ راخستوون ﴿يَتَسَكَّرُونَ مِنْهَا سِيلًا غَابِقًا﴾ تاهاتو چۆن بکەن بە رینگە کراوە کانیدا ﴿قَالَ نُوحٌ رَبِّ
 إِنِّي نَحْنُ عَصَاكَ﴾ نوح ووتى: ئەى پەرورەدگارم بىگومان گەلە کەم بى فەرمانیان کردم ﴿وَأَتَيْنَاكَ بِالْبَرَّةِ
 مَالًا وَوَلَدًا﴾ وە شوین کەسانى کەوتن کە مالت و مندالى قازانجى پى نە گەيانداووە ﴿الْأَخْسَارُ﴾ زيان
 نەبى ﴿وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا﴾ وە پیلان و فڕو فێلى زۆر گەورەیان کرد ﴿وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ﴾ وە
 ووتیان دەست هەل نە گرن لە بت و خوا کانتان ﴿وَلَا تَذَرُنَّ دَوْلَاسُوعًا وَلَا يَهُودَ وَلَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ وە دەست
 هەل نە گرن لە (پەرستنى) وە دوسوع و یەغوث و یەعوق و نەسر (ئەمانە کۆمەلە پیاوچا کىك بوون،
 جا کاتىك مردن، شەبشان هات ووتى بەشوینکە و توانیان کە چەند پەیکەر نیکیان بۆ بتاشن ئاوە کو
 هەمیشە لە بەرچاوتان بن، جا پاش ماویدەك کە بەسەر چوو شەبشان هات بە خەلکى ووت ئەو ئەو
 پەیکەرە پەرستىن، چونکە باوباپیرانتان ئەو پەیکەرە ئانیان پەرستووە، ئیوەش لەسەر رېيازى ئەوان
 بن) ﴿وَقَدْ أَصْلَوْا أَكْثَرًا﴾ وە بەراستى ئەوانە زۆر (خەلك) بان گومر کرد ﴿وَلَا تَرِدُوا الظَّالِمِينَ الْأَمْثَلُ﴾
 (خواپە) ئەم ستم کارانە لە گومرایى زیاتر هیچى تریان بۆ زۆر مە کە ﴿يَسَاطِئُ الْفَيْفَارِ﴾ بەهۆى
 گوناھە کانیانەو بە زریان خنکېتران ﴿وَأَذْخُلُوا نَارًا﴾ ئەمجا خراپە ئاگرەووە ﴿فَلَا تَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا﴾
 ئیتر بىجگە لە خوا هیچ یار مەنى دەرنیکیان دەست نە کەوت ﴿وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي الْآرْضَ﴾ نوح
 فەرمووی: ئەى پەرورەدگار مەبەیتە لەسەر زەوى ﴿مِنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا﴾ هیچ کەسێك لە بى برۆیان
 ﴿إِنَّكَ إِن تَذَرْنِي فَرْدًا أَوْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ﴾ (چونکە) بىگومان ئەگەر تۆ وازیان لى بهیتیت، بەندەکانى تۆ گومر دەکەن
 ﴿وَلَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا أَعْيُنَكَ فَارًا﴾ وە هەر مندالى تاوئابارى سوپاس نە کەر دەخەندەووە ﴿رَبِّ اعْظِمْنِي
 وَلَوْلَا ذِيكَ﴾ ئەى پەرورەدگارم خۆش بێە لە خۆم و باوکم و دایکم ﴿وَلَيْسَ يَخْلُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ وە ئەو
 کەسە کە دېتە مالم بە برۆادارى بەووە ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وە لە هەموو پیاوان و ژنانى ئیماندار
 ﴿وَلَا تَرِدُوا الظَّالِمِينَ الْأَنْبَارَ﴾ وە بەشى ستمکاران زیاد مە کە تیاچوون و لە ئاوجوون نەبى

سوره‌قی (الحین)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: نیگام بو کرا ﴿أَنَّهُ أَسْمَعَ تَفَتُّحِ الْحِينِ﴾ که بینگومان چه‌ند که‌سینک له‌جنو که‌گویان گرت (له‌قورئان خویندنه‌ووم) ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا﴾ نه‌مجا ووتیان: به‌راستی نیمه‌قورئانکی سهر سوریه‌ته‌رمان بیست ﴿يَهْدِي إِلَى الْبُرْجِ﴾ ریتموونی ده‌کات بو پرنگای راست ﴿فَتَمَثَّلَ﴾ نیمه‌ش باوه‌رمان بین کرد ﴿وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا﴾ وه‌هرگیز که‌س ناکه‌بین به‌هاوبه‌شی به‌روهردگارمان ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا﴾ وه‌به‌راستی بلندگه‌وره‌یی به‌روهردگارمان - له‌شنی ناشایسته - ﴿مَا اتَّخَذَ صُحْبَةً وَلَا وَلَدًا﴾ هیچ‌هاوسه‌رو مندالکی بو‌خوی دانه‌ناوه ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَفْعَلُ سَفِيهَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا﴾ بینگومان گیل ونه‌قامه‌که‌مان دروی ناله‌باری هه‌لده‌به‌ست ده‌باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسَ وَالْجِنَّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ وه‌نیمه‌پیمان وابو که‌ئاده‌می و جنو که‌هرگیز درو ناکه‌ن ده‌باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَكُنِ الْإِنسَ﴾ به‌راستی پیاوانیک له‌ئاده‌می ﴿يَعْدُونَ بِإِلَهِ مِنَ الْجِنِّ﴾ به‌نایان ده‌برده‌به‌ر پیاوانیک له‌جنو که‌(که‌بیان پاریزن) ﴿فَرَادَوْهُ رَهَقًا﴾ که‌چی زورتر ماندوویان ده‌کردن ﴿وَأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ وه‌ئاده‌می گومانیان بر دووه ﴿كَأَنَّهُمْ شُرَٰكٌ﴾ هه‌روه‌ک نیوه - نه‌ی جنو که - گومانتان بر دووه ﴿أَن لَّنْ يَتَعَنَّ اللَّهُ أَحَدًا﴾ که‌نیر خوا هیچ‌پینه‌مه‌رئک ناتیری ﴿وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ﴾ جنو که‌کان ووتیان: نیمه‌ده‌گه‌راین به‌شونین ده‌نگ و باسی ناسماندا ﴿فَوَجَدْنَا مُلَٰئِكَةً يَّسُودُونَ أَسْفَلَ وَشُفْعًا﴾ که‌چی دییمان پرکراوه‌له‌باسه‌وانی به‌هیز و تیری نه‌سئیره‌کان ﴿وَأَنَّا كَانَتْ تُعَذِّبُونَهَا مَقْعَدُ الشَّقِيقِ﴾ وه‌بینگومان نیمه‌جاران داده‌نیشتین له‌چه‌ند شونینک له‌ناسمان بو‌گوی گرتن ﴿فَمَنْ يَشْفَعُ الْآنَ﴾ به‌لام ههر که‌سینک له‌نیستا به‌دواوه‌گوی بگری ﴿يَعَذِّبُ بِهَا يَوْمَئِذٍ﴾ تیرکی نه‌سئیره‌ده‌بینی له‌بوسه‌ی دایه ﴿وَأَن لَّا تَدْرِي أَشْرَٰؤُا بَدَسَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌به‌راستی نازانین ئایا خرابی ویستراوه‌بو‌ئه‌وانه‌ی که‌له‌سهر زه‌وین؟ ﴿أَلَمْ أَرَاكُم مِّنْ قَبْلُ تَقُولُونَ شَاهِدًا﴾ یان به‌روهردگاریان ریتموونی ویستوه‌بویان؟ ﴿وَأَنَّا إِنَّمَا أَنَا صِلَٰحُونَ﴾ وه‌بینگومان نیمه‌هه‌ندیگمان چاکیین ﴿وَمَّا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه‌هه‌ندیگمان له‌وه‌که‌متر ﴿كَأَنَّا بَقِیُّ قَدَاكُ﴾ نیمه‌جاران خاوه‌نی رینبازی زور بووین ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌نیمه‌دنیا بووین که‌هرگیز ناتوانین له‌ده‌ستی خوا ده‌رچین له‌زه‌وی دا ﴿وَلَنْ نُعْجزَهُ هَرًا﴾ وه‌به‌هه‌لها‌تیش له‌ده‌ستی خوا رزگار نابین ﴿وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهَدَىٰءَ مَتَابِعَ﴾ به‌راستی نیمه‌کاتی ریتموونی (قورئان) مان بیست باوه‌رمان بین هینا ﴿فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ﴾ نه‌مجا ههر که‌سینک به‌روای هینا به‌به‌روهردگاری خوی نیر ناترسی ﴿يَخْشَاوَلَا رَهَقًا﴾ نه‌له‌که‌می (پاداشت) و نه‌له‌زوری (توله) ﴿٢٠﴾

﴿وَأَنبَأَ الشَّيْطَانُ وَمَا الْفَاسِقُونَ﴾ و ه بنگومان نیمه هه‌ندیکمان موسولمانین و هه‌ندیکمان سسته‌مکار
 ﴿فَمَنْ أَسْلَمَ﴾ نه‌مجا نه‌وانه‌ی موسولمان بوون ﴿فَأُولَئِكَ نَحْرُوزُكَ﴾ نه‌وه نه‌وانه رینگای راستیان
 دوزیوه‌نه‌وه ﴿وَأَمَّا الْفَاسِقُونَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی له‌رینگای راست لابانداهه (سته‌مکاره‌کان)
 ﴿فَكَوُلُوجَهُمْ حَقًّا﴾ ده‌بنه سووته‌مه‌نی دوزخ ﴿وَأَلْوَأَسَقُشُوا عَلَى الظُّلُمَةِ﴾ (نه‌مجا خجای
 گه‌وره ده‌فرمونت): نه‌گه‌ر نه‌وان (مرؤف و جنز که) به‌رده‌وام بوونایه له‌سه‌ر رینگای راست
 ﴿لَا تَقْبَلُهُمْ فِدَاً﴾ خجای زورمان پی نه‌نوشین (نیمه‌تی زورمان ده‌دانی) ﴿لَقَبْتُمْ فِيهِ﴾ هه‌تا
 تاقیان که‌ینه‌وه تیایدا ﴿وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ﴾ وه هه‌ر که‌سیک پروو وه‌ر گنجری له‌یادی به‌روهر دگاری
 خجی ﴿بِسُكِّهِ عَذَابًا صَعَدًا﴾ ده‌بخاته ناو سزای دژواره ﴿وَأَن السَّجْدَ﴾ بنگومان مزگه‌وته‌کان
 بز به‌رستنی خودان به‌ته‌نهاجگه له‌نه‌وه که‌سی قری تیدا نه‌به‌رسترت ﴿فَلَا تَسْأَلْهُم عَنْهُ﴾ که‌واته
 له‌گه‌ل خوادا هاوار له‌که‌سی تر مه‌که‌ن ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ﴾ وه به‌نده‌ی خوا (موحه‌مه‌د
 ﴿كَانَتْ كَأَنَّهُمْ عَلِيبٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ﴾ (و بی به‌رستی) ﴿كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ﴾ (بی بر واکانی مه‌که‌ه)
 نزیک سوو دابارن به‌سه‌ریدا ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا إِلَىٰ﴾ بلی: دلنیا بن من هه‌ر خجای خجوم ده‌به‌رستم.
 ﴿وَلَا أَتَّبِعُهُ أَهْلًا﴾ وه که‌س ناکه‌م به‌هاوبه‌شی ﴿قُلْ إِنِّي لَا أَتَّبِعُكُمْ كُفْرًا وَلَا رِسْدًا﴾ بلی: به‌راستی من
 نه‌زیان و نه‌رینمو و نیسی تبه‌وه به‌ده‌ست نی به‌ ﴿قُلْ إِنِّي لَنْ يُخْرِجَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ﴾ بلی: بنگومان که‌سیک
 نه‌به‌که‌ من به‌ریزی له‌(سزای) خوا ﴿وَأَن أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ وه بینجگه له‌و به‌ناگه‌یه‌ک شک نابهم ﴿إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتٍ﴾ (وه هیچم به‌ده‌ست نی به‌) راگه‌یاندن نه‌بی له‌خواوه و گه‌یاندنی به‌یامانی نه‌و
 نه‌بی ﴿وَمَنْ يَقَعْ مِنَ اللَّهِ رَسُولٌ﴾ وه هه‌ر که‌سی بی قهرمانی خوا و پیغه‌مبه‌ری بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ نَارُ جَهَنَّمَ﴾ نه‌وه
 بنگومان ناگری دوزخ بو نه‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده‌میته‌وه به‌هه‌میشه‌بی ﴿خَوَّلُوا إِذَا رَأَوْا بُعَدُونَ﴾
 تا به‌ججای خجیان ده‌بینن نه‌و سزایانه‌ی که‌به‌لشتیان پی دراوه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفَ نَاصِرًا وَقُلْ عَذَابُ﴾
 نه‌مجا نه‌و کاته ده‌زان، که‌کی یارمه‌تی ده‌ری که‌متره و ژماره‌ی که‌مه‌ه ﴿قُلْ إِنِّي أَدْعُو﴾ بلی من
 نازانم ﴿أَتُوبُ إِلَى اللَّهِ عَذَابًا﴾ ناخج نزیکه نه‌و رژی دواپیسه‌ی که‌به‌لشتیان پی دراوه ﴿أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ رِزْقَ أَحَدًا﴾
 یان به‌روهر دگرم ماوه‌یه‌کی دووری بو داناوه ﴿عَلَيْكَ الْغَيْبُ﴾ هه‌ر خوا به‌زانا به‌نه‌یبه‌کان
 ﴿فَلَا يَظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدٌ﴾ وه که‌س ناگادار ناکات به‌سه‌ر نه‌ی خجیدا ﴿إِلَّا مَنْ أَرَادَ مِنَ رَّسُولٍ﴾
 مه‌گه‌ر پیغه‌مبه‌رنکی که‌لنی رازی بی ﴿فَإِنَّهُ سَمِعَ مِنْ رَبِّهِ يَدْعُوهُ وَخَلْفَهُ رَصْدًا﴾ جا بنگومان خوا
 له‌به‌رده‌می و پشتیه‌وه پاسه‌وان (له‌فرشته) ده‌نیرت ﴿يَعْلَمُ أَن قَدْ بَلَغُوا رِسَالَاتِهِمْ﴾ تا بزانی که
 به‌یامی خجای خجیان گه‌یاندوهه ﴿وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره به‌وه‌ی که‌لابانه ﴿وَأَخَصَّنِي﴾
 کُلُّ شَيْءٍ عَذَابًا وه هه‌موو شتیکی (له‌سه‌ریان) ژماردوه به‌هه‌لژماردن

سوره‌ی (المزمل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ﴾ نه‌ی ته‌و که‌سه‌ی که خوت دابو شپووه ﴿٢﴾ ﴿وَالْأَيْلُ الْأَقِيلُ﴾ شه‌و هه‌سته (شه‌و نوپژ بکه) مه‌گه‌ر که‌مینکی نه‌بست ﴿٣﴾ ﴿يَضْفَعُهُ وَأَنْصُرُهُ قَيْلًا﴾ نیوه‌ی یا که‌می له‌ نیوه‌ی که‌م بکه‌روهه ﴿٤﴾ ﴿أَوْزِدْ عَلَيْهِ﴾ یا که‌می لینی زیاد بکه ﴿٥﴾ ﴿وَرَقِی الْقُرْآنَ قَرِیْلًا﴾ له‌سه‌ر خو قورئان بخویننه‌روهه و (به‌ریتک وپنکی) ده‌وری بکه‌روهه ﴿٦﴾ ﴿إِنَّا سَلَفْنَاهُ عَلَیْكَ قَوْلًا قَبِیْلًا﴾ بینگومان ئیمه له‌مه‌ولا بئوت ده‌نیرینه خواره‌وه گوفتاری (قورئان) ی قورس و گران ﴿٧﴾ ﴿إِنَّا نَاشِئَةُ الْقَبْلِ﴾ به‌راستی هه‌سنانی شه‌و دوای خه‌و (بو خوا به‌رستی) ﴿٨﴾ ﴿وَمِنْ أَشْدُّوْهُمْ﴾ قورستره‌و گرانه‌له‌ رووی کرداره‌وه (له‌ هی رۆژ و به‌هیزتره‌ بو دل) ﴿٩﴾ ﴿وَأَنْقَمُ قَبْلًا﴾ دروستره له‌ رووی ووتنه‌وه ﴿١٠﴾ ﴿إِنَّا لَكُنَّا فِي النَّهَارِ سَبْعًا طَوِیْلًا﴾ به‌راستی تۆ له‌ رۆژدا له‌ هاتوو چۆ کردنیکی زۆردایت ﴿١١﴾ ﴿وَأَذْكُرْتُمْ ذِكْرًا﴾ هه‌میشه یادی به‌روه‌ردگارت بکه ﴿١٢﴾ ﴿وَتَبْتَغِي إِلَیْهِ قَبِیْلًا﴾ وه خوت یه‌کلا که‌روهه به‌ یه‌کلایی کردنه‌وه یه‌کی ته‌واو ﴿١٣﴾ ﴿زَبَّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ ته‌و خوای رۆژه‌لات و رۆژئاوایه ﴿١٤﴾ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستراوینکی به‌راستی نی به‌ته‌نها ته‌و نه‌ینی ﴿١٥﴾ ﴿فَأَخَذَهُ وَكَيْلًا﴾ که‌وابوو بیکه به‌ پارینه‌و و پشتیوانی خوت ﴿١٦﴾ ﴿وَأَنْصُرْ عَلَی مَا یَقُولُونَ﴾ دان به‌ خوت‌دا بگه‌ر له‌سه‌ر ته‌و قسانه‌ی که‌ ده‌یلین ﴿١٧﴾ ﴿وَأَفْجَرْتُمْ حَجَرَ جَبِیْلًا﴾ وه وازیان لی به‌ینه‌و لیسان گه‌ری به‌ واز لیته‌ناتنکی جوان ﴿١٨﴾ ﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِی النِّعَمَةِ﴾ واز به‌ینه‌ له‌ من وته‌و خاوه‌ن ناز و نیعمه‌تانه‌ی که‌ ثابینی من به‌ درۆ ده‌زانن ﴿١٩﴾ ﴿وَمِمَّا لَهُمْ قَبِیْلًا﴾ وه که‌میک مؤله‌تیا بده ﴿٢٠﴾ ﴿إِنَّا لَدَيْنَا أَنْكَالًا﴾ بینگومان لای ئیمه هه‌یه‌ کئوت و زنجیری قورس و گران ﴿٢١﴾ ﴿وَحَجِیْمًا﴾ وه ناگری هه‌ن گیرساو ﴿٢٢﴾ ﴿وَقَطَعْنَا مَا دَلَّصْنَا﴾ وه خواردنی گه‌رو گیر ﴿٢٣﴾ ﴿وَعَذَابُ الْیَسَاءِ﴾ هه‌روه‌ها سزای به‌ر له‌ داخ و ده‌رد ﴿٢٤﴾ ﴿یَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ﴾ له‌ رۆژیکدا که‌ زه‌وی و چیاکان دبنه له‌ رزه ﴿٢٥﴾ ﴿وَكُنَّا لِبِلَالٍ كِبِیًّا مَّهِیْلًا﴾ وه کنبه‌کان ده‌بن به‌ گر دۆلکه له‌ لمی هه‌ل‌رژاو ﴿٢٦﴾ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَیْكَ رَسُولًا شَهِیدًا عَلَیْكَ﴾ بینگومان ئیمه پیغه‌مبه‌ر یکمان بو ناردن که‌ شایه‌ته له‌ سه‌رتان ﴿٢٧﴾ ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا﴾ هه‌روه‌ک پیغه‌مبه‌ر یکمان نارد بو لای فیرعه‌ون ﴿٢٨﴾ ﴿فَقَتَلَ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ﴾ ته‌مجا فیرعه‌ون سه‌ر پیچی ته‌و پیغه‌مبه‌ره‌ی کرد ﴿٢٩﴾ ﴿فَأَخَذَتْهُ أَخْذًا وَبِیْلًا﴾ ئیمه‌ش تۆ له‌مان لی سه‌ند به‌ تۆ له‌ سه‌ندنکی سه‌خت ﴿٣٠﴾ ﴿فَکَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ﴾ جا ته‌ گه‌ری به‌روایی بکه‌ن چۆن خوئان ده‌پاریزن ﴿٣١﴾ ﴿يَوْمًا یَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِیْبًا﴾ له‌ رۆژیکدا که‌ (به‌ ترس و سامی خوی) مندالان پیر ده‌کات ﴿٣٢﴾ ﴿النَّاسُ مُنْقَطِرُونَ﴾ ئاسمان له‌ت ده‌بی به‌هزی (سه‌ختی) ته‌و رۆژه‌وه ﴿٣٣﴾ ﴿كَانَ وَعْدُهُ مَقْعُودًا﴾ به‌لینی خوا دیته دی ﴿٣٤﴾ ﴿إِن هَکَذِهِ تَذْکِرَةٌ﴾ به‌راستی ته‌م ئایه‌تانه‌ی پیتشو و به‌ند و نامۆزگارین ﴿٣٥﴾ ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَیْهِ سَبِیْلًا﴾ ته‌مجا هه‌ر که‌سێک که‌ به‌هوی رینگا ده‌گری بو لای به‌روه‌ردگاری ﴿٣٦﴾

﴿إِن يَكَادُ يَقْرَأُ نَفْسُكَ تَقْرَأُ آتَى﴾ بیگومان بهر مردگاری تو ده زانی (نهی موحه صمد) که تو هک ده سیت (بوشه و نویژ کردن) شتبتک که متر ﴿مِن ثَمَرِ النَّبْلِ وَفَصْفَصَدَ وَشَقَر﴾ له دوو بهش له سنی بهشی شه وو نیودی یان سنی به کی ﴿وَصَافِقَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ﴾ وه ده سته بهک له وانه ی که له گه لئان ﴿وَاللَّهُ يَقْذِرُ النَّبْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه خوا نه ندازه ی شه و و رور دپاری ده کات ﴿عَلِمَ أَنَّ لَخْخَصُوهُ﴾ (خوا) زانی که نیوه ناتوانن نه ندازه ی شه و نویژ رابگرن ﴿فَأَبَّ عَلَىكَ﴾ له بهر نه وه لبتان خوش بوو ﴿فَاقْرَأْ وَامَّا كِبْرُكَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ده ی نه وه ندیه ی بۆتان ده لوی و ئاسانه لاتان قورئان بخوینن ودهوری بکهنه وه ﴿عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْحُومٌ﴾ (خوا) ده زانی که له مه و لا که سانیکتان نه خوش ده بییت ﴿وَالْآخَرُونَ يَقْرَأُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه که سانیکی ترئان ده رۆن به سهر زه ویدا ﴿يَتَقُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ به شوینن رۆزی و نیعمه نی خوا دا ده گهرین ﴿وَالْآخَرُونَ يَقْرَأُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه که سانیکی ترئان ده جهنگن له ینگای خوا دا ﴿فَاقْرَأْ وَامَّا كِبْرُكَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ نه مچا بخویننه وه له قورئان نه وه ندیه ی که بۆتان ده لوی و لاتان ئاسانه ﴿وَأَبْصُرُ الْمُصَلِّينَ وَالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه نویژ بکهن و زه کات بدن ﴿وَأَقْرِضُوا اللَّهَ فَرْضًا حَسَنًا﴾ وه قهرز بدنه به خوا به قهرزنیکی چاک (مه به سست نه وه به خیر و خیرات و سه ده قه بکهن له پی خوا دا) ﴿وَمَا تَقْرَءُوا مِنَ الْقُرْآنِ مِن شَيْءٍ﴾ ههر چا که بهک پیش بخدن بۆ خوئان ﴿يُحْدِثُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ده ستان ده که ویتنه وه ﴿هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا﴾ نه وه بیشی لای خوا به چاکتر و گه وره تره له رویی پاداشته وه ﴿وَأَسْتَفِيزُوا اللَّهَ﴾ وه داوای لیخوش بوون بکهن له خوا ﴿إِن اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوا لیخوش بوو به کی میهره بانه ﴿

سوره‌قی (المزمل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ﴾ نه ی نه و که سه ی که خوت بیجا و نه وه ﴿قُمْ فَأَنْذِرْ﴾ هه سته (خه لکی) بیدار که ره وه ﴿وَرَبِّكَ فَكُرْ﴾ وه بهر و مردگارت به گه وره بگره ﴿وَرَبِّكَ فَطَهِّرْ﴾ وه بوشاکت به پاک رابگره ﴿وَالْزُجْجَ وَالْأَجْرَ﴾ بهر ده وام به له وازه یئان له بت بهرستی و گناه ﴿وَلَا تَنْسُ الْوَعْدَ﴾ وه شت مه به خشه و به زوری بزانیست ﴿وَرَبِّكَ فَصِيرْ﴾ وه له بهر بهر و مردگارت خوت رابگره ﴿وَلَا تَقْرُ فِي الْكَافُرِ﴾ ههر کاتبتک که فوکره به که پرئادا ﴿وَرَبِّكَ بِرُؤُوسِ الْعِصْرِ﴾ نه و روره رورنیکی سمخت و گرانه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ عِزٌّ سِيرٌ﴾ له سهر کافران سووک و ئاسان نی به ﴿ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَجِدًا﴾ واز له من و نه و که سه پینه که دروستم کرد وه به ته نها ﴿وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَمْ مَسْجُودًا﴾ وه دارایی زور و زه به ندهم پی داوه ﴿وَبَيْنَ شُهُودًا﴾ وه کوپانی ئاساده و بهر ده ست ﴿وَمَهَّدْتُ لَهُ تَهِيدًا﴾ وه هوی زیانم بۆ رابخستوه به چون رابخستبتک ﴿فَرُطِحَ أَنْ يَدَّ﴾ دوی نه مانه ش هیشتا به ته مایه زیاتری بده می ﴿كَلَّا إِنَّكَ لَمَّا كُنَّا لَبِيتًا عِيدًا﴾ نه و، (چاوه پروان نه یی) به راستی نه و ده رباره ی نایهت و نیشانه کانی نیمه بینا و بهرنیکی که له ره قه ﴿سَأَرْفَعُهُ صَعُودًا﴾ بهم زو وانه سزای سهختی پی ده چه رزم ﴿إِنَّهُ فَكَّرُ وَقَرَّرَ﴾ (چونکه) بیری کرده وه و هه لی سه نگاند (سه که ی خوی) ﴿

﴿فَقِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ دەك بە كوشت چى چۆنى ھەل سەنگاند ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ دووبارە بە كوشت چى چۆنى لىكداو تەوہ ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ لە پاشان تەماشایە كى كرد ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ ئەوسا ناوچەوانى گرزو پروى ترش كرد ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ ئەمجا بە فیزىكەوہ پشنى ھەل كرد ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ جەوانى ئەم قورئانە ھىچى ترنى بە جادوو بەك نەبى كە وەر گیراوە ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ ئەم قورئانە ھەر گوفتارى مرقفە ﴿مَنْ أَضَلُّ مِنْهُمْ﴾ (ئەو كەسە) زوو دەبەخەمە دۆزەخەوہ ﴿وَمَا أَتُكَ مَاسِقٌ﴾ تۆ چووزانیت كە دۆزەخ چى بە ؟ ﴿لَا تَقْرَأُ﴾ (ناگرێكە) ھىچ ناھىلێتەوہ و واژ ناھىتێتى ﴿لَا تَقْرَأُ﴾ (بە بەكەم ھالاً) پىست بەش دەكانەوہ و دەبیرزێتى ﴿عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ﴾ نۆزدە فرشتە ئەوەتان بە سەر یەوہ ﴿وَمَاجِعَلْنَا الْإِنْسَانَ أَكْبَرًا﴾ ھەر فرشتەمان كردووە بە كار بە دەستى دۆزەخ ﴿وَمَاجِعَلْنَا عَدَّتَهُمُ الْآيَةَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە ژمارەى ئەو فرشتانەمان نەگیراوە مەگەر بۆ ئاقى كردنەوہى ئەوانەى بى باوەرن ﴿لَيَسْخَرَنَّ الَّذِينَ أُولُوا إِلَهَاتٍ مِثْلَ هَٰؤُلَاءِ مِنْكُمْ﴾ تا ئەوانەى كىبىيان پىدراوە دلتیا بن ﴿وَيَذَرُونَ الْآيَةَ مَقْلُوبَةً﴾ وە بىروادارەكان بىروا كەبىان زیاد بكات ﴿وَلَا تَقْرَأُ الْآيَةَ أُولُوا الْقُلُوبِ﴾ وە ھىچىيان دوو دل نەبن ئەوانەى كىبىيان پىدراوە ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ ئىماندارانىش ﴿وَلَيَقُولَنَّ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ وە تا بلىن ئەوانەى كە نەخۆشى (ناپاكى) یان لە دلايە ﴿وَالْكَاذِبُونَ﴾ وە بى بىرواكان ﴿مَا أَتَاهُ إِلَّا اللَّهُ بِهِدًا مَقْلُوبَةً﴾ خوا چى مەبەستە بەم ژمارەيە كە لە غەریبیدا وەك مەسەل وایە ﴿كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ﴾ ئابە و جۆرە خوا ئەو كەسەى كە بیهوى گومراى دەكات ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ وە ئەو كەسەى كە بیهوى پى نموونى دەكات ﴿وَمَا يَعْلَمُ خُودْرِيكَ إِلَّا هُوَ﴾ وە كەس ژمارەى لەشكر و سەربازانى پەر وەردگارى تۆ نازانیت جگە خۆى نەبیت ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا كَهَيْئَةِ الْبَشَرِ﴾ وە ئەم ئایەتانە ھەر نامۆزگارى و پەندن بۆ ئادەمى ﴿كَلَّا وَالْقَمَرِ﴾ ئەو (وانى بە) سویند بە مانگ ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا تَوَنَّى﴾ وە سویند بە شەو كە پشست ھەل دەكات و دەروا ﴿وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّرَ﴾ وە سویند بە بەرەبەیان كە پروون دەبیتەوہ ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْكَبِيرُ﴾ بى گومان سەقەر (دۆزەخ) بە كێكە لەشتە سامناكە گەورەكان ﴿قِيلَ الْبَشَرِ﴾ تر سبەتەرە بۆ ھەموو خەلكى ﴿لَيْسَ شَاءَ مِنْكُمْ﴾ بۆ ئەو كەسەتان كە دەبەوى ﴿أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ﴾ پشس بکەوینت (لە چاكەدا) یادواكەوى ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ رَجَتْ﴾ ھەموو كەسێك بارمەتى كارو كردەوہى خۆبەتى ﴿إِلَّا أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ جگە ھاوہلانى دەستى راست (چاكەكاران) نەبیت ﴿فِي حَتِّ تِسْعَةِ عَشَرَ﴾ كە لە باخانى بە ھەشتدا پر سيار لە بە كسرى دەكەن ﴿عَنِ الْمُجْرِمِينَ﴾ لە (حالى) تاوان باران ﴿مَاسَلِكُكُمْ فِي سَفَرٍ﴾ (ھەر لە بە ھەشتى بە كان وە لام ئەدانەوہ كە دىوومان و پىمان ووتوون) چى شىوہى خستووەتە دۆزەخەوہ ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ ئەوانىش و تىبان: ئىمە لە نوێز گەران نەبووین ﴿وَلَوْ كُنَّا نَطِيعُكَ الْيُسْكِينُ﴾ وە خۆراكمان نەدەدا بە ھەزاران ﴿وَكُنَّا نَخْشَوْكَ مَعَ الْخَائِضِينَ﴾ وە پۆ دەچووین لە گەل ئەوانەى كە پۆ دەچوون (لە قسەى خراپەو بى شەرى دا) ﴿وَكُنَّا نَكُفُّكَ بِيَوْمِ الدِّينِ﴾ وە باوەرمان بە پۆزى دواى نەبوو ﴿حَتَّى أَتَاكَ الْيَقِينُ﴾ تا مردن بەخەى پىگرتىن

﴿فَاتَّقِهُمْ شَعْنَهُ﴾ ئیتر تکای تکاکاران هیچ قازانجیکیان بێ ناگە بە نیت ﴿فَاتَّقِهُمْ عَنِ الشَّكْرِ﴾
 مەرضین ﴿ئەووە چیانە پروو وەردە گیرن لە نامۆزگاری قورئان ﴿كَانَ حُزْرُ مُسْتَقِرَّةً﴾ ئەلێ کەرە
 کێوی سەل کەرن ﴿فَرَكَمِنْ قَسْوَرَةٍ﴾ لە شیر ، (یان لە دەست کۆمەلی تیر هاوێژ) هەلهاوون ﴿بَلْ يُرِيدُ كُلُّ اَقْرَبِي قَتْلَهُمْ اَنْ يَكُوْنُوْا صُحُفًا مِّنْهُ﴾ بە لکو هەموو یە کێک لە وان ئە یەوێ چەندە ها نامە ی کراو ی
 بۆ بنێردی (لە خواووە کە پروا بە مو حەمەد ﷺ بیتی) ﴿كَانَ لَاجِلًا مِّنَ الْاٰخِرَةِ﴾ با چاوە پروانی ئەووە
 نە بێن بە لکو هەر ناترسن لە پۆزی دوایی ﴿كَانَ اِنَّهُ تَذَكُّرًا﴾ با بە شیمان بنەووە بە راستی قورئان
 پەندو و نامۆزگاریه ﴿فَرَسَاءَ ذِكْرًا﴾ ئەمجا هەر کە سێک بیه و نیت با پەندی لێ وەریگیریت ﴿وَمَا يَذْكُرُوْنَ﴾ نامۆزگاری قورئان وە ناگرن ﴿اِلَّا اَنْ يَّسْأَلَ اللّٰهَ﴾ مە گەر خوا بیه و نیت ﴿خَوَّاهِلُ الشَّقْوَى﴾
 خوا شیاوی لێ ترسانە ﴿وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ﴾ وە شیاوی لێ خوشبوونە ﴿

سورەتی (القیامە)

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بە ناوی خوا ی بە خشن دە ی میهرەبان
 ﴿لَا اَقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِیَمَةِ﴾ سویند دەخۆم بە پۆزی قیامت ﴿وَلَا اَقْسِمُ بِالنَّفْسِ الْوَّائِیَةِ﴾ وە سویند دەخۆم بە
 نەفسی ئۆمە کەر (لە سەر خرابە) ﴿اَلْحَسْبُ الْاِنْسَانُ اَلَّذِیْ جَعَلَ عَظْمًا﴾ ئایا مرفوف وا دەزانی کە ئیسقانه
 (پزێوہ کانی) کۆ نا کە بنەووە ﴿بَلْ قَدِرَ عَلٰی اَنْ سُوْیَ سَاءَةً﴾ بە لێ : بە توانا بێن لە سەر پێک خستنه وە ی
 (نە قشی) سەر پەنجە کانی ﴿بَلْ يُرِيدُ الْاِنْسَانُ لِنَفْسِهِ اٰمَنَةً﴾ بە لکو ئینسان دە یەو ی تا لە ژبان دایە هەر
 تاوان و خرابە بکات ﴿يَسْأَلُ اِنَّ يَوْمَ الْقِیَمَةِ﴾ دە پرسێ : کە ی پۆزی دوایی دی ؟ ﴿فَاِنَّ اَرْبَقَ الْاٰخِرِ﴾
 کاتی : کە چاو ئە بلەق بوو ؟ ﴿وَحَسَفَ الْقَمَرُ﴾ وە مانگ گیراو تارێک بوو ﴿وَجَعَلَ الشَّمْسُ﴾
 و القمر ﴿وہ پۆز و مانگ کۆ کرانەووە ﴿يَقُوْلُ الْاِنْسَانُ اَوْمِدْتُ الْاَمْرَ﴾ ئەو پۆزە مرفوف دە لیت : لە کۆ یوہ
 هەل بێن لە (سزای خوا) ﴿كَانَ لَازِرًا﴾ نە خێر هیچ پە ناگە بە ک نی یە ﴿اِلَّا اِنَّكَ اَوْمِدْتَ الْاَمْرَ﴾ لەو
 پۆزە دا ئارامگا هەر لای پەروەردگاری تۆ یە ﴿يَقُوْلُ الْاِنْسَانُ اَوْمِدْتُ بِالْاٰخِرِ﴾ لەو پۆزە دا ئادەمی
 هەوالی پێ دە دریت لەو ی کە پێشی خستووە و دوای خستووە (لە چاکە و خرابە) ﴿بَلْ الْاِنْسَانُ عَلٰی نَفْسِهِ﴾
 یبێر ﴿بە لکو ئادەمی ناگادارە بە حالی خۆ ی ﴿وَلَوْ اَلْفِ مَعَادِرَةٍ﴾ با پروا یانوی زۆریش بە تێتەووە ﴿
 لَا خَيْرَ لِّیْهِ لَیْسَ لَكَ﴾ زمانت مە جو لیتە (بە خۆتندەو ی قورئان لە کانی دابە زینی وە حیدای) ﴿لَتَعَجَّلَ بِهِ﴾
 تا پەلە ی تیا بکەیت ﴿اِنَّ عَلَيْنَا حِجَّتَهُ وَقُوْلَهُ﴾ بە پراسنی (وە ک بە لیمان داوہ) بێگومان لە سەر ئیمە یە
 کۆ کردنەو ی لە سگند او خۆتندەو ی ﴿وَاقُوْلُهُ﴾ ئەمجا کاتی کە قورئانمان بۆ خۆتندیتەووە (بە
 هۆی جبریلەووە) ﴿فَاتَّبَعُوْهُ﴾ قوش شون خۆتندەو ی ئەو بکەووە ﴿فَلَمَّا عَلَيْنَا بَابَهُ﴾ لە پاشان
 دلبابە پروون کردنەو شێ لە سەر ئیمە یە ﴿

﴿كَذَٰلِكَ يُجْزَوْنَ الْعَاجِلَةُ﴾ (زیندوو کردنه‌وه ههر ده‌بیت) به‌لکو ئیوه ههر دونیا نان خویش ده‌بیت ﴿وَيُجْزَوْنَ الْآخِرَةُ﴾ گوی به‌پوزی دواپی ناده‌ن! ﴿وَجُودُكُمْ بِذَٰلِكَ﴾ زور پروخسار له‌و پوزده‌دا گه‌شاوه‌ن ﴿إِلَىٰ رَبِّكَ نَاطِقَةٌ﴾ ته‌ماشای په‌رو مرد گاریان ده‌کهن ﴿وَجُودُكُمْ بِذَٰلِكَ﴾ وه زور پروخساریش له‌و پوزده‌دا گرزو تالان ﴿ظَلُّوا أَنْ يَفْعَلَ بِهَا قَوْرَةٌ﴾ ده‌زانی که سزای پشت شکین ده‌درین ﴿كَلَّا إِنْ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا أَفْرَاقٌ﴾ نه‌خیر (تاوانا چیته‌سر بوتان، جا په‌شیمان بیه‌وه!) چونکه کاتیک که گیان گه‌بسته‌گه‌رو (له‌کاتی کیشانیدا) ﴿وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ﴾ نه‌وسا (هه‌ندیک له‌وانه‌ی که په‌ده‌وریدان) ده‌لین: که‌سینک نیه چاره‌سهری بکات و فریای بکه‌بیت؟ ﴿وَقُلْ أَفَرَأَيْتُمْ إِنْ هَٰؤُلَاءِ﴾ (نه‌و که‌سه‌ی گیانی ده‌کیشریت) دلنیا به‌نوه (ی تووشی بووه مردن و) جیا بوونه‌وه به‌ ﴿وَالْقَلْبَ الْأَشْقَىٰ الَّذِي﴾ وه قاج و لوو لاقی به‌به‌کدا نالا ﴿إِلَىٰ رَبِّكَ يُوسِّدُ الْمَسَاقِ﴾ راپنچکردن له‌و پوزده‌دا بۆ لای په‌رو مرد گارته ﴿فَلَا صَدَقَ وَلَا ضَلَّ﴾ جا (کافر) نه‌پروای هیتاونه‌نویزی کرد ﴿وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ﴾ به‌لکو تایینی به‌درو ده‌زانی و پشتی نی ده‌کرد ﴿وَرَوَّحَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَنْتَظِرُ﴾ له‌پاشان به‌که‌شخه‌و فییره‌وه گه‌پایه‌وه بۆ لای مال و مندالی ﴿أَوَلَيْكَ فَارُوقُ﴾ تیاچوون بۆ تو، (نه‌ی ناده‌می بی پروا) نه‌مجا تیاچوون بۆ تو ﴿نُرَٰوُكَ لَكَ قَاوُوقُ﴾ دووباره تیاچوون بۆ تو، نه‌مجا تیاچوون بۆ تو ﴿يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ تایا مروق و دادنه‌بیت که هه‌روا به‌ره‌لا ده‌کری (و پشت گوی ده‌خری) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ قُلُوبٌ فَحَسْبُكَ مِنْ مِّمِّي﴾ تایا دلنیه‌و تاوینک نه‌بوو له‌تزو که ده‌رژنرا (به‌مندالده‌انه‌وه) ﴿ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ فَحَلَقِ مَسْوُوقُ﴾ له‌پاشان بوو به‌پارچه خوینیک، نه‌مجا دروستی کرد و رینکی خست ﴿فَجَعَلَ مِنْهُ الْتَوَاتُوتُ﴾ نه‌مجا له‌و تزوه‌و دور جوزی دروست کرد ﴿الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ﴾ نیر و می ﴿إِنِّسَ ذَٰلِكَ يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ يَخْبِيَ الْقَوُوقُ﴾ تایا نه‌و زانه توانای نی به‌به‌سهر نه‌وه‌دا که مردووان زیندوو بکاته‌وه

سوره‌ی (الانسان)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ ینگومان به‌سهر ناده‌می داتیه‌ری ﴿حِينَ مِنَ الْآخِرِ﴾ ماوه‌به‌کی زور له‌پوز گار ﴿لَوْ كُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا﴾ که شینکی وانه‌بوو ناوییری ﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ به‌راستی ئیمه ناده‌میزادمان دروست کرد ﴿مِنْ طَلْقَةِ انْشَاجٍ﴾ له‌دلنیک ناوی تیکه‌ن له‌گه‌لی توخم ﴿نَسْجِهِ﴾ نا ناچی بکه‌بینه‌وه ﴿فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ نه‌مجا ژنه‌واو وینا مان کرد (چاو و گویمان پتیه‌خشی) ﴿إِنَّا هَبْنَاهُ النَّبِيلَ﴾ ینگومان ئیمه ریمو وینمان کرد بۆ راسته‌ری، ﴿إِنَّا شَكَّرْنَا وَتَقَارُورًا﴾ جاییان سوپاسگوزاره، وه یان نا سوپاس و سپله ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ به‌راستی ئیمه ناماده‌مان کردووه بۆ بی پروایان ﴿سَلَسِلًا وَأَشْجَلًا وَسُورًا﴾ زنجیرو نه‌وقی زور (که ده‌کریته‌گه‌ردنیان) و ناگری هه‌لگیر ساو ﴿إِنَّ الْأَوَّلَ لَشَرٌّ لِّمَنْ كُفِيَ كَانَ مِنَ الْجَاهِلِ الْكَافُورِ﴾ ینگومان چاکه‌کاران له‌په‌ر داخیکدا (شه‌راب) ده‌خو نه‌وه که تاوینته‌که‌ی له‌سهر چاوه‌ی کافوره‌وه به‌

﴿عَبَّاسُ بْنُ عَبَّاسٍ﴾ كە كانى يەكە (لە بەهەشتدا) بەندە كانى خوالى ئى دەخۆنەوه ﴿يَقْضُوا فَرَضَهُمْ﴾
 (لە ھەر شوئىتەدا بیانەوى) ھەلیدە قولین و فوارە دەکات ﴿يُؤْتُونَ بِالْأَنْدَرِ﴾ وەفا بە نەزەر دەکەن ﴿وَيَخْلُقُونَ﴾
 یوماکان شەردە مستطیرا ﴿وہ لە پۇرئیکیش دەترسەن کە بەدى و سەختى یەکەى ھەسوان دەگریتەوه ﴿وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ وَجَدُوا مِسْكِينَ﴾ وە خوار دەن ئەدەن بە ھەزاران و ھەتیوان و دیبلەکان ھەرچەند
 خویان ھەزیشیان لى بیت ﴿إِنَّا طَعَّمَكُم مِّنْ لَّدُنَّا﴾ (دەلێن) بەراستى ئىمە تەنھا لەبەر پەزەماندى خوا
 خوار دتەن دەدەینى ﴿لَا يُذِيقُكُم﴾ چاوەروانى ناکەین لە ئیوہ ﴿جَزَاءً لِّأَشْكُرًا﴾ نە پاداشت و نە سوپاس ﴿إِنَّا خَلَقْنَا مِنْ رَّبِّكَ أَوْمًا عَبُودًا فَطَرَّا﴾ بەراستى ئىمە لە سزای پەروەردگارمان دەترسین لە پۇرئىكى ترش و تان
 و دژواردا ﴿وَقَفَّيْهُمْ لَئِنَّكَ الْيَوَدُ﴾ جاخوا پاراستنى لە بەدى ئەو پۇرژە ﴿وَلَقَدْ فَخَّرْنَا وَاسْمُ الرَّحْمَنِ﴾ وە پەرووى
 گەش و شادومانی پى بەخشین ﴿وَجَزَاءً مِّنْ صَدَقَاتِكُمْ وَلِأَجْنَحٍ﴾ وە پاداشنى دانەوه بەھوى خۆراگر تیان
 (لەسەر چاکە و دوور کەوتەوه لە خراپە) بە بەهەشت و (پۆشاکى) ئاوریشم ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى﴾
 آلایىکە ﴿بِالْأَلْيَانِ﴾ تیا دەدەنەوه لەسەر تەخت و قەنەفەى زۆر ﴿لَا يَرْوَنَ فِيهَا مُنْقَاطًا﴾ نابین تێدائە گەرمى پۇر
 ﴿وَلَا زَمِيرًا﴾ وە نە سەرما (واتە ھەوايەكى زۆر خوشى ھەبە) ﴿وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا﴾ وە سێھەرى
 درەختانى بەهەشت بەسەر سەریانەوهیہ ﴿وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە ھیشووى میوہ کانى نزیكە دەست و ئاسان
 کراوه ﴿وَيُطَاوَعُ عَلَيْهِمْ بَنَاتُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ﴾ دەگەڕین بەسەر یانداپە قاپى زیویین ﴿وَالَّذِينَ كَانَتْ قَوَارِرًا﴾ وە پەرداخى
 شورشەوه ﴿قَوَارِرًا مِّنْ فَضْلِهِ﴾ شورشە لە زیو ﴿مَلَرُّهَا الْغَيْرُ﴾ بە ئەندازەى پێویست ئامادە کراون ﴿وَيَسْتَوُونَ فِيهَا كَأَنَّهُمْ كَانُوا رِجَالًا رَّحِيماً﴾ لە بەهەشتدا شەرییان لە پەرداخىدا پى دەتوشى کە زەنجەبیلی
 تێکە لاوه ﴿عَيْنَاهُمَا نَسِيْلًا﴾ (کە ئەویش) کانى یەكە لە بەهەشت دا ناودەبەرى بە سەلسەبیل
 ﴿وَيُطَوَّقُ عَلَيْهِمْ فَوْقَهُمْ فُجْدَانٌ﴾ دەگەڕین بەسەر یانداپە وە وەتانی ھەمیشە لاو و پوخوش و پاک ﴿إِنَّا﴾
 زەھەر ﴿كَانَتْكَ بِيَانِ بَيْنِي﴾ حەبەتە ئۆلۆ مەنۆر ﴿وَأَدْرَأْتِ دَانِيَةً مَّرْوَارِيَّ بِرُؤُوسِهَا وَوَنَ﴾ ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿وَهُ كَاتِبُكَ بِرَوَانِيَّتِ لَهْ وِتْدَا﴾ ﴿رَأَيْتَ نَيْسًا وَفُلَاكَ كَإِذَا﴾ ناز و نەعمەت و دەسەلاتى گەورە دەبینیت ﴿عَلَيْهِمْ رِجَالٌ سُدُودٌ﴾
 ﴿وَصَلُّوا أَسَافًا مِّنْ فَضْلِهِ﴾ وە رازینراونەتەوه بە بازنى زیو ﴿وَسَقَنَهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا﴾ وە پەروەردگاریان
 شەرابى پاک و تەمیزی پى توشین ﴿إِن هَذَا كَان لِّكَ جَزَاءً﴾ (بێیان دەوتریت) ئەم بەهەشتە پاداشتى
 ئیوہیہ ﴿وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّتَّكُورًا﴾ وە ھەموو كۆششەكتان سوپاس کراوه ﴿إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ عَلَيْكَ الْفَرْدَانِ تَزِيْلًا﴾
 بێگومان ئىمە قورئانمان بۆ ناردیتە خوارى بە ناردنى (بەش بەش) ﴿فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ كەواتە
 چاوەروانى فەرمانى خوا بکە ﴿وَلَا تَطِعْ مَثَرَةً لِّمَا أُوْكَفِّرُ﴾ وە فەرمانبەردارى ھىچ گوناھبار و پى
 باوەرێك مەكە ﴿وَأَذْكُرْ مَثَرَتَكَ﴾ وە زیكەر و یادى پەروەردگارت بکە ﴿بُكْرَةً وَأَصِيْلًا﴾ بە بەیانیان
 و ئیواراندا ﴿

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ﴾ وە لە شەو سۆز دەى بۆ بەرە (نویژ بکە) ﴿وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا﴾ وە ستایشى خوا بکە لە بەشێکی زۆر لە شەو دا ﴿إِنَّ هَذَا لَآيَةٌ لِّمَنۡ أَلَّاحَاجَّةً﴾ بێگومان ئەم بى پروایانە دونیای بى بە قایان خوش دەوى ﴿وَيَذُرُونَۢ بَرَاةًۭ مَّا تَتَّبِعَكَ﴾ وە پشت گرتى دەخەن پۆزى بى قورس و گران (کە قیامەتە) ﴿فَإِنۡ خَلَقْتَ غَدًا وَشَدَدْنَاۤ أَسْرَفَهُ﴾ ئیمە ئەوانمان دروست کرد و جووگە کانیانمان قایم بیکە وە بەستوو وە ﴿وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَاۤ أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا﴾ وە کاتێک بمانەوێت دەیان گۆڕین بە کەسانی تری وەك خۆیان چۆن گۆڕینێک ﴿إِنَّ هَذِهِۦ نَذْرٌۭ﴾ ئەم سورەتە نامۆزگاری و بەندە ﴿فَمَنۡ شَاءَ﴾ ئەمجا هەر کەسێک بیهوێت ﴿أَلْتَدْرِيۤ اِنْ رَّبِّهِۦ سَبِيلًا﴾ رینگا دەگرێتە بەر بۆ لای بەروەردگاری ﴿وَمَا تَشَاءُونَۤ اِلَّا اَنْ يَّشَاءَ اللّٰهُ﴾ وە ئێوە حەز ناكەن (لە گرتنى ئەو پى بە) مەگەر کاتێک کە خوا بیهوى (وە بە زۆر ناچار تان بکات) ﴿إِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بێگومان خوا دانای دروست کردارە ﴿يَدْخُلُ مَنۡ يَّشَاءُ فِى رَحْمَتِهِۦ﴾ ئەوێ (خوا) بیهوى دەبخاتە ناو میهرەبانى خۆیەو وە ﴿وَالَّذِينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا﴾ وە نامادەى کردوو وە بۆ مەمکاران سزای مەخت ﴿

سورەتى ﴿المزملات﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى میهرەبان ﴿وَالْمُرْسَلَاتِۭ عُرْفًا﴾ سوێند بە بای پەوانە کراوى، یەك لە دواى یەك ﴿فَالْعَصْفِۭ عَصْفًا﴾ وە بەو (با) توندانەش هەل دەکەن بە هەلکردنێکی قایم ﴿وَاللَّيْلِ نَسْرًا﴾ وە بەو بایانەى کە هەور دەبن و بىلایى دەکەنەو وە ﴿فَالْفَرَقِۭ قَرَفًا﴾ سوێندیش بەو (فریشتانە) ى بەچاکی حەق لە ناحەق جیا دەکەنەو وە ﴿فَاللَّيْلِ نَسْرًا﴾ ئەمجا سوێند بەو (فریشتانە) ش پەيامى (خوا) بە پێغەمبەر (ان) دەگەینەن ﴿عَذَابًا اَوْ۟ذَرًا﴾ بۆ (نەهیلانى) بەهانه (ولینخوشبوونیان) یا بۆ ترساندن ﴿إِنَّمَا تَوَعَّدُونَۤ نَوْفًا﴾ بە راستى ئەوێ کە بەلێتتان بى دراو وە (لە هاتنى پۆزى دواى) دینە دى ﴿وَإِذَا الْاُجُومُ طُمُسَتْ﴾ ئەمجا کاتێک کە ئەستێرەکان تارێک بوون ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ فَرِجَّتْ﴾ وە دەمێک کە ئاسمان کەلێنى ئى بوو ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّفَتْ﴾ وە کاتێک کێوکان لە بێخ هێتران و نەخت کران ﴿وَإِذَا الرُّسُلُ اُفَّتَتْ﴾ وە ساتێک کە کات و شوونی دیار کراو دانرا بۆ پێغەمبەر (ان) لە گەل ئوممەتە کانیاندا ﴿لَاۤ اِیَّیَّکُمْ اُحْشَتْ﴾ بۆ چ پۆزى دوا خراو وە ﴿لَیۡوَمِ الْفَصْلِ﴾ بۆ پۆزى جیاکردنەو وە ﴿وَمَا اَدْرَاۤیَکَ مَا یَکُمُ الْفَصْلُ﴾ تۆ چووزانیست پۆزى جیاکردنەو وە چى بە؟ ﴿وَبَلَّوۡمَسَدٍۭ لِّمَکَذِبَیۡنَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو پۆزەدا ﴿اَلَاۤ اِنَّهٗ یَکُمُ الْاَوَّلَیۡنَ﴾ نایا گەلانى پێشیانمان لە ناو نەبرد ﴿ثُمَّ لَنُنَاجِیَنَّہُمُ الْاٰخِرَیۡنَ﴾ لە پاشان گەلانى دواى ئەوانمان وەك ئەوان لى نەکرد ﴿کَذٰلِکَ نَفَعُ الْاٰخِرَیۡنَ﴾ هەر بەو جۆرەش دەکەین بە گوناھبازان ﴿وَبَلَّوۡمَسَدٍۭ لِّمَکَذِبَیۡنَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو پۆزەدا ﴿

﴿الْمُتْلِقِينَ مَنَاوِيَهُنَّ﴾ ئايا ئىتوھمان دروست نە کردووہ لە ئاویکی بى نرڤ ؟ ﴿فَعَلَّكَ فِي قَارْمَكِينَ﴾ ئەمجا خستمانە جىڭايە کى پتەوہوہ ﴿إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ تا ماوہیە کى دىارى کراو ﴿فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ﴾ ئەمجا بە ئەندازە گیرپە کى رىڤ و پىڤ دروستمان کرد، شای (ئىمە) چ ئەندازە گیرپە کى ئەو او و چاکىن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿الَّذِينَ عَلَى الْأَرْضِ حَافَا﴾ ئايا ئىمە زەويمان نە کردوۋتە کو کەرەوہ ﴿أَخْلَا وَاتْرَا﴾ بۆ زىندوووان و مردوووان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا رُجُومًا شَمِيمَةً﴾ وە لە ئاويدا شاخانى بەرزى لەنگەر داکوتامان داناوہ ﴿وَأَسْقَيْنَا مَاءً فُرَاتًا﴾ وە ئاوی شیرىنمان پى نۆشپىن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ (بەم بى پروایانە دەوترىت) وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿أَطِيعُوا أَمْرًا مَّا كُنْتُمْ بِهِ مُكِبِّينَ﴾ بۆن بۆ لای ئەو دۆزەخەى کە بە درۆتان دەزانى ﴿أَطِيعُوا أَمْرًا ظَلَمَ فِيهِ تِلْكَ شُعْبٌ﴾ بۆن بۆ لای سىبەرى دوکەلىکى سى بەش ﴿لَا ظِلُّلٌ وَلَا يَنْفَعُ مِنَ النَّارِ﴾ نە سىبەرى فەتکەو نە شەتک لە گەرى (دۆزەخ) بەرگەرى بکات ﴿إِنَّمَا تُرْمَى بِشَرٍّ مَّا تَخْضِرُ﴾ بەرەستى دۆزەخ بەرەستى وە کۆشک دەهاوتى ﴿كَأَنَّهُمْ جَمْعٌ مُّفْتَرٍ﴾ (بەروودوا دەپۆن) ئەلى ى کاروانى خوشترى زەردن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿هَذَا يَوْمُ لَا يَخْلَقُونَ﴾ ئەمرو رۆژنکە (بى باوەران) ناتوانن قەسەى تەدا بکەن ﴿وَلَا يُؤْنَسُ لَهُمْ فَعْتَدُونَ﴾ وە مۆلەت نادىن کە پرويانو بەتەنەوہ ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿هَذَا يَوْمُ الْقُضْلِ﴾ ئەمرو رۆژى پرپاردانە (جیا کردنەوہیە) ﴿جَمَعْنَا كُرْ وَالْأُولَئِينَ﴾ ئىتوہ و پىشپىناتمان کو کردوہ ئەوہ ﴿إِن كَان لَكُم كُفْرُوكُمْ فَاكْذُوبُونَ﴾ سا نە گەر فەتل و پىلان بکەن هەبە ئەنجامى بدەن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿إِنَّ الْأَشْقِيَّ فِي ظِلِّ عِشْرُونَ﴾ بىگومان پارىز کاران و لەخواترسان لە سىبەرو (قەرەغى) کانیاوى زۆران ﴿وَفَوْكَ مِائَاتُ عَشْرُونَ﴾ وە لەناو ميوەها تىکدان کە حەزى لى دەکەن ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَاهْنُوا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (پىيان دەلبن) بخۆن و بخۆ ئەوہ نۆشتان بى بەهۆى ئەوہى کە دەتان کرد ﴿إِن كَانَتْ لَكُمُ الْفَخْرُ الْمَحْسِينِ﴾ بىگومان ئىمە ئاوا پاداشتى چاکە کاران دەدەنەوہ ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا قَلِيلًا﴾ (ئەى كافران) بخۆن و بەهرەمەند بىن ماوہیە کى کەم (لە دونیادا) ﴿إِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ بەرەستى ئىتوہ و تاوانباران ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿وَلَا تَقِيلُ لَهُمْ تَزَكُّوْا﴾ وە کاتىڤ پىيان بوترى (لەخوا بترسن و) کپنوش بەرن ﴿لَا تَزْكُوتُمْ﴾ کپنوش نابەن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزِلُوكَ الَّذِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾ (ئە گەر ئەوان باوەر بە قورئان نە کەن) تىتر بە چ فەرمودەى کى تر برەوا دەهین دواى قورئان ؟ ﴿

سورتي ﴿النبا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خواي به خشندهي مېهره بان

﴿عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه وه له چي پر سيار له به کثري ده گهن (نهو بي پروايانه) ﴿عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ﴾ لهو دهنگ و باسه گه وره به پر سيار ده گهن ۱۹ ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْلِطُونَ﴾ که نهوان تيدا جياوازن ﴿كَلَّا سَيَقْبَلُونُ﴾ نهه با به شيمان بنهوه: له مهولا تي ده گهن ﴿كَلَّا سَيَقْبَلُونُ﴾ دووباره (ده ليم) نهه له مهولا تي ده گهن ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ ناخو زه ويمان بو رانه خستون ؟ ﴿وَلِلَّيْلِ أَثْقَالٌ﴾ وه کينه کانمان نه گنپراوه به مينخ ۱۹ ﴿وَحَلَقْتَ كُرُوزَهَا﴾ وه نپوه مان دروست نه کړدوه به جوت ﴿وَجَعَلْنَا نُفُوسَكُمْ شَبَابًا﴾ وه نوسنمان نه کړدوه به هوي حسانه وه تان ﴿وَجَعَلْنَا الْإِنْسَانَ رِجَالًا﴾ وه شه ومان نه گنپراوه به کال (دپوشه ر) ﴿وَجَعَلْنَا الشَّمَارَ مَعَاشًا﴾ وه رږزمان نه گنپراوه به کاتي ريان (وه لسوران و پهيدا کړدني ريان) ﴿وَنَبِّئَهُمْ أَفْوَكَرًا﴾ وه حوت ناسماني به هيزمان دروست نه کړدوه له سه رتانه وه ؟ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَ رِجَالِكُمْ أَهْلًا﴾ وه دروستمان نه کړدوه چراهه کي دره وشاوه (که رږزه) ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرِ مَاءً ثَجَّالًا﴾ وه ناوي ليزمه و به خورمان نه نار دونه خواره وه له هه وره گوشراوه کانه وه ﴿لِيَخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا﴾ تا پي ي پروتين دانه و نلوه و گړو گياو ﴿وَجَعَلْنَا الْأَفْقَا بَاخْتَالِي بَرٍّ وَحَرٍّ﴾ به راستي رږزي جيا کړدنه وه (ي چاک و خراب) کاتيکي بو دپاري کراوه ﴿يَوْمَ يُفْعَلُ فِي السَّورَةِ الْقُورَى﴾ نهو رږزه ي که فو ده کړي به که رنه دانه مجا بول بول دين ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ فَكَّاتٍ ثَوْبًا﴾ وه ناسمان (له هه مو لايه که وه) کراهه وه و برو به درگا ﴿وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا﴾ وه کينه کان خرا نه پي و بوون به (تراويلکه = سه راب) ﴿إِنْ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا﴾ به راستي دږزه په ريزگاي بي پروايانه (وده ميتکه چاوه پروايانه) ﴿لِلظَّالِمِينَ مَنَاقِبًا﴾ وه جني گه رانه وه ي باخيانه ﴿لِيُذَيِّبَ فِيهَا الْآتِقَاتُ﴾ تيدا ده ميتنه وه هه زاران سال (ماوه به کي زور) ﴿لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا﴾ تيدا نا جه رن نه ساردي و فتيکي و نه خوار دنه وه ﴿إِلَّا أَجِيمًا وَمَسَاكًا﴾ ناوي له کول و کيسم و زوخوا نه بيت ﴿جَزَاءً وَفَاقًا﴾ پاداش ده درنه وه به پي ي کرده و ديان ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِلَّا يَرْجُونَ حِسَابًا﴾ چونکه بينگومان نهوان به ته ماي لي پر سينه وه نه بوون ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذِبًا﴾ وه نايه ته کاني نيمه يان به درو ده زاني چون به درو زانيك ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ له کاتيکدا هه موو شتيکمان ژماردوه (له سه ريان) به نوسين ﴿فَذُوقُوا﴾ نه مجا به جه رن (سزاي خوتان) ﴿فَلَنْ نُزَيِّدَهُمْ إِلَّا عَذَابًا﴾ هيچتان بو زياد ناکه ين سزانه بيت

﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِٖ لَكَنَافٍ﴾ بے گومان جنگای پیروز و بهر همه ندی ده یه بوز پاریز کاران و له خوا تر سان ﴿عَلَيْهِمْ أَصْحَابُ﴾
 باخات و همو و جوړه نری بهك ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ و ده کچانی تازه مهك كړدوی هاو ته من ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ و ده بهر داخی پر (له شراب) ﴿لَا يَشْعُرُونَ فِيهَا الْعَذَابَ﴾ قسه ی بیهوده و دروی تیدا نایستن ﴿بِجَزَاءٍ مِنْ رَبِّكَ عَطَاةً حَسَنًا﴾ (پاداش ده درسته و به) پاداشینیکی ته او له لابه ن په روه رد گاری تووه
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ﴾ په روه رد گاری ناسمانه کان و زهوی و نیوانی ته وانه خوا به کی به خشنده و
 مبهربانه و ﴿لَا تَكُنْ مِنْ خَاطِلًا﴾ کهس توانای تکا کردن و (قسه کردنی) نی به ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا﴾
 له روزنکدا که جبریل و فرشته بهر پیز ده و ستن ﴿لَا يَكْفُرُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِحَدِيثٍ مِنْ دُونِ مَا يَأْتِيهِمْ﴾ که میان قسه ناکه ن
 مد گره نه و ده که خوا ری ی بذات و قسه ی به ری و جی بکات ﴿وَالَّذِي أَنْزَلَ الْحَقَّ﴾ نه و روز و راست و بے گومانه
 ﴿فَتَنْشَأُ شَجَرَةً تَصَدَّىٰ رُيُوسُهَا﴾ نه مچا هر که سینک و ویسنی ریگای گه رانه و ده گری بوز لای په روه رد گاری
 خوی ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا قَدْ كَانُوا فِي عَذَابٍ مُبِينٍ﴾ بے گومان نیمه تیره مان ناگدار کرد له سزایه کی نزدیک ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ﴾
 یتا ﴿لَهُ رُؤُوسٌ كُفَىٰ﴾ و ادا که مرف و ده بین (پاداشی) نه و کرده وانه ی که پیشه کی به دهستی خوی نار د وونی
 ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ كَيْفَ أَصْبَحْتُ بِذُنُوبِي﴾ و ده بی پروا (له و روز و ده) ده لی: خوز گه گل بو و مایه (نهك مرف و) ﴿

سورہ فی (النبا)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی مبهربان

﴿وَالَّذِينَ عَرَفُوا﴾ سویند به و فریستانه ی که گیانی کافران (له لهشیان) به سهختی ده رده یستن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده به و فریستانه ی که گیانی با و پر داران به ناسانی ده رده یستن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده سویند به و فریستانه ی که خیرا فرمانی خوا جی به جی ده کهن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده سویند به و فریستانه ی که پیش پر کی ده کهن (له به جی هینانی فرماندا) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده سویند به و فریستانه ی که ته گیری کار و بار ده کهن (واته سویند به مانه نه و ی به لیستان پندراوه دینه دی) ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجُلَةُ﴾
 روزنکه بومله رزه زهوی ده لهر زنی ﴿تَتَّبِعُهَا الرَّجُلَةُ﴾ بومله رزه یه کی تریشی به دوایدا دیت، مرد و وان
 زیند و ده پنه و ده ﴿قُلُوبٌ يُقْذِفُهَا فِي النَّارِ﴾ زور دل له و روز و ده ده لهر زنی ﴿أَنْصُرُهَا خَيْرَةً﴾ چا و بان
 سهر به روه و ژیر ده بی ﴿يَقُولُونَ﴾ (نه سهر و به گالته و ده) ده لهن ﴿لَا تَنْصُرُونَنَا فِي الْحَيَاةِ﴾ ناخو نیمه (له باش
 مردن) ده گه بر تیرینه و بوز زبانی پیش و ؟ ﴿إِنَّا كَانُوعًا كَافِرًا﴾ نایا که بووین به نیستانی پزیو (چون
 زیند و ده پنه و ده) ﴿قَالُوا﴾ و وتبان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نانه و ده نه گره وایی گه رانه و ده کی به زبانه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 بے گومان نه و زیند و بو و نه و ده هر بهك نه عره نه به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نیر کتوبر
 وان له دهشتیکی سپی کاکی به کا کیدا ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ﴾ نایا داستانی مووسات پی گه پیش و ده
 ﴿إِنَّا كَانُوعًا كَافِرًا﴾ کانتیک که په روه رد گاری بانگی کرد له شیوی پیروزی طروا و ده ﴿

﴿تَرْهَقَهَا قَرْعٌ﴾ له داماویدا ریش داگیر ساون ﴿۱﴾ ﴿أَوَلَيْكَ هَؤُلَاءِ كَقَرْعِ الْفَجْرِ﴾ ئەوانە ئەوانەن کە بی باوەر و گوناھکار و تاوانبارن ﴿۲﴾

سورہ فی (الحکیر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوا ی بەخشنده ی میهربان

﴿إِنَّا السَّمْعُ كُورَتْ﴾ کاتیک کە رۆژ پێچرایەو (پروناکی ئەما) ﴿۱﴾ ﴿وَإِنَّا الْجُومُ أَنْكَدَرَتْ﴾ وە دەمێک کە ئەستێرەکان هەل وەرین و کەوتە خوارو (تاریک بوون) ﴿۲﴾ ﴿وَإِنَّا الْجِبَالُ شَيْرَتْ﴾ وە کاتیک کە کێشەکان خراپەری (واتە لە شوینی خۆیان خزێندران) ﴿۳﴾ ﴿وَإِنَّا الْعِشَاءُ غَطَلَتْ﴾ وە کاتیک کە وشترە ئاوسەکان وازیان لی هێترا ﴿۴﴾ ﴿وَإِنَّا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾ وە کاتیک کە جانەوهران کۆکرانەو ﴿۵﴾ ﴿وَإِنَّا الْيَحَارُ شَجِرَتْ﴾ وە دەمێک کە دەریاکان هەلگیر سێتران (تیکەل کران) ﴿۶﴾ ﴿وَإِنَّا السَّمُومُ رُوحَتْ﴾ وە ساتیک کە هەموو گیانیک جووتکرایەو (لەگەڵ لاشەدا) ﴿۷﴾ ﴿وَإِنَّا السَّمُومُ دُؤُ سَبَتْ﴾ وە کاتیک پرسیار کرا لە کەجانی زیندە بە چان ﴿۸﴾ ﴿بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾ کە بەج گوناھتیک کۆژران ﴿۹﴾ ﴿وَإِنَّا السَّحَابُ طَغَتْ﴾ وە کاتیک کە نامە (ی کردەو) بلاو کرایەو (و دابەشکرا) ﴿۱۰﴾ ﴿وَإِنَّا السَّمَاءُ كُفَّتْ﴾ وە دەمێک کە ئاسمان دامالێترا و پێچرایەو ﴿۱۱﴾ ﴿وَإِنَّا الْجَحِيمُ سُيِّرَتْ﴾ وە کاتیک کە دۆزەخ هەلگیر سێترا ﴿۱۲﴾ ﴿وَإِنَّا الْجِنَّةَ أُلْقَتْ﴾ وە ساتیک کە بەهەشت نزیک خرایەو ﴿۱۳﴾ ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ﴾ ئەوکاتە هەموو کەسێک دەزانی کەچی نامادە کردو (بۆ خۆی لە چاکەو خراپە) ﴿۱۴﴾ ﴿فَلَا أَقْسَمُ بِالْجَنَّةِ﴾ سۆتند بەو ئەستێرە گەڕوکانە (دەگەڕێنەو) ﴿۱۵﴾ ﴿لَجُورِ الْكَافِرِينَ﴾ بەو ئەستێرەکانە کە بەنا دەگرن و دیار نامێتن ﴿۱۶﴾ ﴿وَأَنزَلْنَا إِذَا نَسَخَ﴾ وە بەشەو کە تاریک دەبێت ﴿۱۷﴾ ﴿وَالضُّحَىٰ نَسَخَ﴾ وە بەبەینی کە هەناسە دەدات ﴿۱۸﴾ ﴿إِنَّمَا لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بێگومان ئەو قورئانە گوشتاری پەوانە کراوێکی پایە بەرزە (کە فریشتە ی وەحیە) ﴿۱۹﴾ ﴿ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ﴾ بەهێزە، لای خواوەنی عەرش (لای خوا ی گەورە)، وخواوەنی پلە و پایە یە ﴿۲۰﴾ ﴿مُطَاعٍ ثَمَرٍ مِّنْهُ﴾ قسە پەوا یە لەناو فریشتەدا و دەست پاکە ﴿۲۱﴾ ﴿وَمَّا صَاحَ يَكْرَهُهُ الضُّعُفُ﴾ هاورێکەتان (کە موحمەد ﷺ) شەیتانی یە (وەک ئێوە دەڵێن) ﴿۲۲﴾ ﴿وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ﴾ سۆتند بەخوا بێگومان (فریشتە ی وەحی) دیووە لە ئاسۆی پروندا ﴿۲۳﴾ ﴿وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ﴾ وە ئەو پزە و چرووک نیە لە گەیاوندنی وەحی و پەيامە کەیدا ﴿۲۴﴾ ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَّجِيزٍ﴾ وە ئەو (قورئانە) قسە ی شەیتانی دەرکراو لە بەزەبی خوانی یە (وەک ئێوە دەڵێن) ﴿۲۵﴾ ﴿فَأَنزِلْهُنَّ أَهْلُ بَنِي كَعْبٍ﴾ ئەو بەزەبی کۆی دەرو (بە) ﴿۲۶﴾ ﴿إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ ئەو قورئانە ئەنھا ئامۆزگاری بە بۆ هەموو جیهانیان ﴿۲۷﴾ ﴿لَعَلَّ شَاءَ مَنكُم أَن تَقْبَلُوا﴾ بۆ ئەو کەسانە ی کە بیانەوی بەری ی راست دا برون لە ئێوە ﴿۲۸﴾ ﴿وَمَا نَشَاءُ وَت﴾ ئێوە ئارەزوو (ی بی ی راست) ناکەن ﴿۲۹﴾ ﴿إِنَّا نَشَاءُ أَن نَدْرُسَ الْعَالَمِينَ﴾ مەگەر کاتیک کە پەرورەدگاری هەمووان بپەویست وە ناچارتان بکات بی ی ﴿۳۰﴾

سورہ قی (الانفطار)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بدخشندهی میہربان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾ کاتیک کہ ناسمان لہت بوو ﴿وَأَذَّا الْأَرْضُ زُلْزُلًا﴾ وہ دہمیک کہ ٹہستیرہ کان (کہوتہ
خوارہ وہ) بہ پەرش و بلاوی ﴿وَأَذَّا الْأَرْضُ زُلْزُلًا﴾ وہ ساتیک کہ دہریا کان تیکہل کران ﴿وَأَذَّا
الْقُيُوتُ بُعْثَرَتْ﴾ وہ ساتیک کہ گزیرہ کان ژیرہ و ژورر کران واتہ (مردو وہ کان ہاتہ دہرہ وہ) ﴿وَعَلِمَتْ
نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ ٹہو کاتہ ہدمو کہ سیک دہزانیٹ کہ چی لہ پیٹہ وہ ناردوہ (چیٹی)
دوا خستہ (بو خوی) ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ﴾ ٹہی ٹہسان ﴿مَا نَزَّلَكَ بِرَبِّكَ الْكَبِيرِ﴾ چی تزی خدہ تاندوہ
بہ پەرہردگاری بہرینز و گہورہت (والہی باخی بویت) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ﴾ ٹہو (پەرہردگار) ہی
کہ دروستی کردوویت و ﴿فَسَوِّفَ نَعْدُكَ﴾ رینکی خستوویت و جیای کردویتہ وہ (لہ گیان لہ بہرانی
ٹر) ﴿فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ﴾ لہ ہمر و تہیہ کدا کہ خوی ویستہی بہ کی خستوویت ﴿كَلَّا لَئِنْ
كُنَّا لَنَكْذِبُونَ بِالَّذِينَ﴾ وانسی بہ (کہ تی ی گہیشوویت) بہ لکو (پوڑی) پاداشت بہ درو دہزان ﴿وَلَا
عَلَيْكَ لِحَفِظِينَ﴾ بنگومان چند چاودیرنکتان بہ سہرہ وہیہ ﴿يَا أَيُّهَا الْكَافِرِينَ﴾ کہ بہرینزو
نوسہرن ﴿يَعْمَلُونَ مَأْفَعُونَ﴾ ہمرچی بکن دہیزان ﴿يَا أَيُّهَا الْكَافِرِينَ﴾ بہراستی چاکہ کاران
لہناو نازو نیمہ تدان ﴿وَأَنَّا الْفَجَارِيُّ جَحِيمٍ﴾ بنگومان بہ دکاران لہ دوزہ خان ﴿يَسْأَلُهَا يَوْمَ
الْقِيَامِ﴾ لہ پوڑی پاداشتدا دہچنہ ناویہ وہ ﴿وَمَا كُنَّا بِمَعْبُودِينَ﴾ وہ ٹہوان لہی دہرناچن ﴿وَمَا
أَذْرَكَ مَا يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ تو چووزانیت کہ پوڑی پاداشت چی بہ ﴿ثُمَّ مَا أَذْرَكَ مَا يَوْمَ الْقِيَامِ﴾
دوویارہ چووزانیت پوڑی پاداشت چی بہ ﴿يَوْمَ لَا تَنفِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا﴾ پوڑیکہ کہ ہیچ کہس
ہیچی بہ دہست نی بہ پو ہیچ کہس ﴿وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ﴾ وہ فرمان لہ و پوڑہ دا ہر پو خواہی

سورہ قی (المصطفیٰ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بدخشندهی میہربان

﴿وَبَلَّغْ لِّلْمُصْطَفِينَ﴾ ہاوار بو تہرازو و بازان ﴿الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا لَمْ يَسْتَفْزِفُوا﴾ ٹہوانہی کہ کاتیک
پہوانہ بکن (بو خویان) لہ سہر (مالی) خدکی بہ تہواوی و ہری دہ گرن ﴿وَأَذَّا الْأَرْضُ زُلْزُلًا﴾
بہ لام کاتیک بویان پہوانہ یان کیٹسانہ بکن کہ میان دہدہنی ﴿الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا لَمْ يَسْتَفْزِفُوا﴾ ٹہوانہ
نازان کہ بنگومان زیندو دہ کرٹنہ وہ ۱۹

﴿يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ له پرورنکی گه ورده ﴿يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پرورنک که خدک له به ردهم
 په روره دگاری جیهانیان دا ده و ستن ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَیْیَسِّیْنَ﴾ با په شیمان بنه وه، چونکه
 به راستی نامه ی تاوانباران له ناو دفته رنکی په سنی به شدایه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا یَسِّیْنَ﴾ تو چوزانیت
 نهو دفته ره چی به ﴿كَلَّا تَرَوْهُمْ﴾ دفته رنکی نوسراوه ﴿وَلَقَدْ یَوْمَیذُ الْمُنْكَرِیْنَ﴾ هاوار لهو
 پروردها بوی پروایان ﴿الَّذِیْنَ یَكْفُرُونَ یَوْمَ الْقِیَمِ﴾ نه وانه ی که پروا ناکه ن پرورزی پاداشت دانه وه ﴿وَمَا یَكْفُرُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِیْمٍ﴾ کهس نهو پرورده به درق نازانیت مه گهر همو و ستم کارنکی گونا بهار ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَلِمٌ﴾ هر کاتیک که نایه ته کانی نیمه ی بوی بخوینرته وه ﴿قَالَ سُبْحٰنَ الْأَوَّلِیْنَ﴾ ده لی (نه مانه)
 نه فسانه ی پیشینان ﴿كَلَّا﴾ نه خیر وانی به ﴿قُلْ إِنْ كَانَ عَلَى الْقُلُوبِ عِمَالٌ لَّا یُکْسِبُونَ﴾ به لکو زونگی
 نهو (خرابانه ی) که ده یانکرد پرده ی هیناوه به سهر دلایندا ﴿كَلَّا أَنتُمْ عَنْ زَجْرَتِیْمِیذٍ لَّسَّخَیْرُونَ﴾ نه خیر
 به راستی نه و ان لهو پروردها بی به شن له بینی په روره دگاریان ﴿لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَلِمٌ﴾ له پاشان
 ینگومان نه و ان ده چنه دوزخه وه ﴿لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَلِمٌ﴾ نه صجا بی یان ده و وتریت نه مه
 نه وه به که پرواتان بی نه ده کرد ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْآثَارِ لَیْ عِندَیْیْنَ﴾ به راستی نامه ی (کرداری) چاکه کاران
 له ناو دفته رنکی به زردایه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلْمُونَ﴾ تو چوزانیت نهو دفته ره به رزه چی به ؟ ﴿كَلَّا تَرَوْهُمْ﴾
 دفته رنکی نوسراو (ی نه منده به فوره) ﴿بَلْ هُمْ كَذِبُونَ﴾ نریکانی خودا ده بینن ﴿إِنَّ الْأَثَرَ لَیْ عِندَیْیَ﴾ ینگومان چاکه کاران له نازو نیمه تدان ﴿عَلَى الْأَرْبَابِ یَقْظُرُونَ﴾ له سهر
 نهخت و باره گاهو سهر ده کهن ﴿تَعْرِفُی فِی رُجُومٍ نَّضْرَةَ النَّعِیْمِ﴾ ده بینیت له رو خساریاندا
 جوانی و گه شاووه بی خوشگوزهرانی ﴿لَسَّاقُونَ مِنْ رَیْحٍ مُّقْتَدِرٍ﴾ شهرابی پاکسی سهر به مؤریان بی
 ده دری بیخونه وه ﴿حَتَّمَهُمْ شَتَا﴾ که دوا قومی بونی میسکه ﴿وَفِی ذَٰلِكَ فَلِیْسَ فِی الْمُنْتَفِسَاتِ﴾ بوی
 نه وه با پیشبر کی بکن پیشبر کی کاران ﴿وَمِنْ رَیْحِهِمْ شَنِیْبٌ﴾ نیکه ل کراو له ناوی ته سیمه ﴿عَبَا یَسْرُرُ بِهَا الْمُقَرَّرُونَ﴾ کانی به که که نریک کراوه کان لی ی ده خونه وه ﴿إِنَّ الَّذِیْنَ لَیْسُوا بِمُؤْمِنِیْنَ﴾
 ینگومان نه وانه ی که به دکار بوون ﴿مِنَ الَّذِیْنَ آمَنُوا یَتَحَكَّمُونَ﴾ بی ده کهنین به وانه ی که پروایان هینا بوو
 ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ﴾ وه کاتیک که به لایاندا بر وشتنایه چاویان لی داده گرتن ﴿وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ
 أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِیْنَ﴾ وه کاتیکش بگه رانایه ته وه بوی لای مال و مندلیان، به پیکه نین و گالته کردن
 (به موسولمانان) مه ده گه رانه وه ﴿وَإِذَا رَآهٖزُ وَاٰنَ هَٔؤُلَآءَ لَصَّالُوتٍ﴾ وه کاتیکش بیانیننایه
 نه یانورت: نه مانه گومران ﴿وَمَا أَرْسِلُوا عَلَیْهِمْ حَفَظِیْنَ﴾ له کاتیکدا که (نه و ان) به چاودیر نه نیراون
 بوی سهر موسلمانان کان (تا هم قسه به بکن)

﴿فَاقْبُرُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَّا كَقَارِصٍ حَكُوتٍ﴾ ﴿۱﴾ ہمراہ (کہ روزی دواپی بہ) تہوانہی کہ پروادار ہوں بہ
 میں پرواکان ہیں دہکہن ﴿۲﴾ ﴿عَلَىٰ أَرَابِكِ يَنْظُرُونَ﴾ لہسہر قہنہفہو کورسیہوہ سہیر دہکہن ﴿۳﴾ ﴿مَنْ
 تُوِيَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ (تایزان) تۆلہی تہو میں پروایانہ دراوہتہوہ، لہسہر تہو کردہوانہی کہ دہیان
 کرد (لہ دونیاد)؟ ﴿۴﴾

سورہ فی (الانشقاق)

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بہناوی خواہ بہخشتہی مہرہبان

﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ إِنشَاقًا﴾ کاتینک کہ ناسمان لہت ہوو ﴿۱﴾ ﴿وَأَوْنَتْنَا نِهَاوْحَفَّتْ﴾ وہ ملکہچی کرد ہو
 بہرورہدگاری و دہبی ہرواش ہنت ﴿۲﴾ ﴿وَالَّذِیْ أَلْزَمَ مَدَنَ﴾ و ساتینک کہ زہوی راکبشراو ہانکرایہوہ
 (راخرا) ﴿۳﴾ ﴿وَالَّذِیْ مَرَّفَہَا وَنَحَلَتْ﴾ وہ تہوہی تہیدایو فرہی داوہیچی لہناودانہما ﴿۴﴾ ﴿وَأَوْنَتْنَا نِهَاوْحَفَّتْ﴾
 وہ ملکہچی کرد ہو بہرورہدگاری و دہبی ہرواش ہنت ﴿۵﴾ ﴿بِأَيِّہَا الْإِنْسَنُ﴾ تہی ٹہسان
 ﴿إِنَّكَ کَانَ إِلَىٰ رَبِّکَ کَذِبًا فَمَلَّیْہِ﴾ تو ینگومان تیکوشہریت بہرہو بہرورہدگارت بہتیکوشان ! تہوسا
 میں ی دہگہیت ﴿۶﴾ ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْفِیْ کُتُبَہِ رِجَیْہِ﴾ تہمجا تہو کہسہی کہ نامہی (کردہوہی) درایہ دہستی
 راسنی ﴿۷﴾ ﴿فَسَوْفَ یَحَاسِبُ حِسَابًا لَّیْسَ بِہَا﴾ تہوسا پرسینہوہیہکی مسووک و ٹامسانی لہگہل دہکری ﴿۸﴾
 ﴿وَنَقْلَہِ إِلَىٰ أَهْلِہِ مَشْرُورًا﴾ وہ بہدلخوشی دہگہریتہوہ ہولای کہس و کاری ﴿۹﴾ ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوْفِیْ کُتُبَہِ رُورًا﴾
 قہرہوہ ﴿۱۰﴾ وہ تہو کہسہی نامہی لہ پشتہوہ درایہ دہستی ﴿۱۱﴾ ﴿فَسَوْفَ یَدْعُوٰ أَثَرًا﴾ تہوہ بہ زووی داوی
 مردنی خوی دہکات ﴿۱۲﴾ ﴿وَنَضَّی سَعِیرًا﴾ وہ دہچیتہ دوزہخہوہ ﴿۱۳﴾ ﴿إِنَّہٗ کَانَ فِیْ أَهْلِہِ مَشْرُورًا﴾ (چونکہ)
 ینگومان تہو لہناو کہس و کاری دا دلخوش ہووہ ﴿۱۴﴾ ﴿إِنَّہٗ قُلَّ أَنْ یَخُورَ﴾ وہ تہو وای گومان دہبرد،
 کہ ہر گہیز ناگہریتہوہ (لای خوا) ﴿۱۵﴾ ﴿بِأَيِّ رَبِّہٖ کَانَ یَهْجُورًا﴾ تہخیر وانی بہ ! چونکہ بہراسنی
 بہرورہدگاری تہو ناگادار ہووہ بہو ﴿۱۶﴾ ﴿فَلَا أَمْسِرُ إِنشَاقًا﴾ سوتند بہ سووری کہناری ناسمان ﴿۱۷﴾
 ﴿وَالْبَلِّ وَمَا وَسَقَ﴾ وہ بہشہوہو تہو شتانہی کہ کویان دہکانہوہ ﴿۱۸﴾ ﴿وَالْقَصْرِ ذَا النُّسُقِ﴾ وہ بہمانگ
 کاتینک کہ بہر دہیتہوہ ﴿۱۹﴾ ﴿لَنْ کُنَّ طِفْلاً غَرَضَہِ﴾ (تہوہ) تہی تہہرن لہ حالیکہوہ ہو حالیکہی تر ﴿۲۰﴾
 ﴿فَمَا لَہُمْ لَا یُؤْمِنُونَ﴾ تہیر ہوچی پروانہیتن ؟ ﴿۲۱﴾ ﴿وَلَا فُرْقَ عَلَیْہِمْ الْفَرَقَ أَنْ لَا یَشْعُرُونَ﴾ وہ کاتینک کہ
 قورٹانہان ہو بخوہنرتہوہ سوڑدہ نابہن (مل کہچی ناکہن) ﴿۲۲﴾ ﴿بِأَيِّ رَبِّیْنَ کُفَرُوا لَکِیُّوتَ﴾ بہلام تہوانہی
 کہ بی پروان بہ دروی تہزائن ﴿۲۳﴾ ﴿وَاللّٰہُ أَعْلَمُ بِمَا یُوعُونَ﴾ وہ خوا چاک ناگادار و زانیہ بہوہی کہ
 لہدلی دہگرن ﴿۲۴﴾ ﴿فَنَسَحْنٰہُمْ بَعْدَآیِ الْبَیْرِ﴾ کہواتہ مڑدہیان بہدہری بہ سزای سہختی (قیامت) ﴿۲۵﴾

﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بہ لام ثوانہی کہ پروایان ہیناوه و کردہ وہ باشہ کانیان کردوہ
﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ بق ثوان ہدیہ پاداشتی بی برانہوہ ﴿۱﴾

سورہ فی (البروج) ﴿۱﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خوشندہی میہربان

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ سویتد بہ ناسمانی خاوهن بورجہ کان ﴿۱﴾ ﴿وَالْيَوْمَ النُّجُودِ﴾ وہ بہ و پوزہی کہ
بہ لئنی پندر اوہ ﴿۲﴾ ﴿وَشَاهِدَ وَمُشْهِدٍ﴾ وہ بہ ہمو و بینرو بینراوٹک (یا شایہت و شایہتی لہ سہر
دراو یا پوزی ہدینی و پوزی عہرفہ) ﴿۳﴾ ﴿فَبَلِّغْ أَهْلَهُنَّ الْأَحْزَابَ﴾ بہ کوشٹ چن خاوهن چالہ کان (لہ
غمہ کان) ﴿۴﴾ ﴿الَّذِينَ ذُكِّرُوا الْقُرْآنَ﴾ ثو ناگرہی خاوهن سووٹہ مہنی (و بلتسہیہ) ﴿۵﴾ ﴿إِذْهُمْ عَلَىٰ أَهْلِهِمْ﴾
کاتیک کہ ثوان دانیشوون بہ دہوری (ناگرہ کہ) دا ﴿۶﴾ ﴿وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ﴾ وہ ثوان
سہیری ثو دیان دہ کرد کہ دیان کرد بہ بر وادارہ کان ﴿۷﴾ ﴿وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ أَلَّا﴾ وہ ہم سزایہش
ہر لہ ہر ثوہ دہ دران ﴿۸﴾ ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ کہ پروایان ہیناوو بہ خواہی بہ دہ سہ لانی
سو پاسکراو ﴿۹﴾ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ثو خودایہی کہ مولکی ناسمانہ کان و زہوی بق ثوہ
﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾
بہ راستی ثوانہی کہ نازاری پیاو و ژنہ بر وادارہ کانیان داو ﴿۱۱﴾ ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ لہ پاشان پہ شیمان نہ بو نہوہ
﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ثوہ بق ثوان ہدیہ سزای دوزخ، وہ سزای (ناگری) سو تینہر
﴿۱۲﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بیتگومان ثوانہی پروایان ہیناو کردہ وہ چاکہ کانیان کرد
﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بق ثوان ہدیہ بہ ہشتانیک کہ جو گہ ناوی زور دہروات بہ ژیریاندا
﴿۱۳﴾ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نا ثوہ بہ سہر کہ و تنی گہورہ ﴿۱۴﴾ ﴿إِنَّ أَفْئُسَ رَبِّكَ لِشَدِيدٌ﴾ بہ راستی دہست و ہشاندنی
بہرہر دگاری نو زور سہختہ ﴿۱۵﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ وَدِيدٌ﴾ بیتگومان ہر ثوہ کہ لہ سہر ہتاوہ (مروٹ)
دروست دہ کات و (دوای مردیش) زیندووی دہ کاتہوہ ﴿۱۶﴾ ﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الْذُوذُ﴾ وہ ہر ثوہ لیخو شہووی
میہربان ﴿۱۷﴾ ﴿ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ﴾ خاوهنی عہرش و بہرزو پایہ دار ﴿۱۸﴾ ﴿فَقَالَ إِنِّي أُبْرِيْدُ﴾ ہر چہ کی
بیہوت دہیکات ﴿۱۹﴾ ﴿قُلْ أَنتَ خَلْقُكَ الْحَمْدُ﴾ نایا بیت گہیشوہ باس و بہ سہر ہائی لہ شکرہ کانی ﴿۲۰﴾
﴿فِرْعَوْنَ وَقُتُوبَ﴾ فیرعون و سہمورہ ﴿۲۱﴾ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِبٍ﴾ بہ لکو ثوانہی کہ بی پروا بوون
ہمیشہ لہ بہ درو زانی (قورٹان) دان ﴿۲۲﴾ ﴿وَالَّذِينَ وَرَّاهِمُ مِطٌ﴾ وہ خواش (بہ دہ سہ لات و زانیی)
لہ ہشتیانہوہ دہوری داوون ﴿۲۳﴾ ﴿بَلِ الْغُفْرَانُ الْغَبِيْدُ﴾ بہ لکو ثوہ (ی کہ بہ درووی دہ زان) قورٹانیک گہورہ و
بہ رتہ ﴿۲۴﴾ ﴿فِي لُجٍّ مَحْضُوطٍ﴾ لہ لہ و حیککی پارتر او دایہ (کہ بی دہو تریت لوح المحفوظ) ﴿۲۵﴾

سوره‌ی (الطارق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالسَّمَاءَ وَالطَّارِقَ﴾ سویند به‌ئاسمان و ئه‌وه‌ی که له‌شه‌وا ده‌رده‌که‌وی ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ﴾ تو چوزانیت ده‌ر که‌وتوو‌ی شه‌و چی به ؟ ﴿الْجَمُّ النَّاقِبُ﴾ ئه‌ستیره‌ی دره‌خشانی تاریکی کون که‌ره ﴿إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ﴾ (سویند به‌مانه) که‌س نی به که چاودیرنکی به‌سه‌ره‌وه نه‌بی ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ ده‌ی با مروف سه‌رنج بدات که له‌چی دروست کراوه ﴿خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ﴾ دروست کراوه له‌ئاوینکی فریدراو (هه‌لقولاو) ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ﴾ که‌ده‌رده‌چی له‌ئاوه‌ندی پشت (ی پیاو) و دانه‌ی (په‌راسووی) سنگی (زن) وه ﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لانه له‌سه‌ر زیندوو کردنه‌وه‌ی ﴿يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْرَارُ﴾ له‌ر قورئکدا که هه‌ر چی نه‌ینی هه‌به‌ئاشکرا ده‌کری ﴿قَالَ اللَّهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ﴾ ئه‌و نه هیزتک شک ده‌بات و نه پشتیوانتک ﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الرَّجْعِ﴾ سویند به‌ئاسمانی خواوه‌ن باران ﴿وَالْأَرْضَ ذَاتِ الصَّدْعِ﴾ وه به‌زه‌وی خواوه‌ن درزو قلیش ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ﴾ بینگومان نه‌م (قورئانه) م و ته‌ی راست و جیا که‌ره‌وه‌یه ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ﴾ وه گالته‌نی به ﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا﴾ بینگومان بی پرواکان (پیلان ده‌گیرن) و فیل ده‌که‌ن چۆن فیل کردنیک ﴿وَأَكِيدُ كَيْدًا﴾ وه منیش پیلان ده‌گیرم (ونه‌خشه ده‌کیشم له‌به‌رامبه‌ر پیلانی ئه‌واندا) چۆن پیلان و نه‌خشه کیشانیک ﴿فَبِمَا أَكْفَرْتَنِي﴾ ئه‌مجا (توش ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ) مؤله‌تی بی پرواکان بده ﴿أَتَمِيلُهُمْ دُونَ﴾ منیش که‌مینک لییان ده‌وه‌ستم (پاشان ده‌بینیت چیان به‌سه‌ر ده‌هیتم به‌سزادانایان) ﴿﴾

سوره‌ی (الأعلى)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ته‌سیحاتی په‌روه‌ر دگاری هه‌ره‌ بلندت بکه ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ﴾ ئه‌وه‌ی (هه‌موو شتیکی) دروست کردوو وه رنک وینکی کردوو ﴿وَالَّذِي يَدْرَجِدُ﴾ وه ئه‌وه‌ی که نه‌خشه‌ی کیشاوه (بو هه‌موو شتیک) ئه‌مجا شاره‌زای کردوو ﴿وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى﴾ وه ئه‌وه‌ی که له‌وه‌ری ده‌ره‌یناوه ﴿فَتَجَعَلَ حُفَاةَ أَخْيَبٍ﴾ ئه‌مجا ده‌یکات به‌پوشی ره‌ش داگه‌راو ﴿سَقَرْتَهُ ذَلَالَتٍ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ قورئانت) به‌سه‌ردا ده‌خویننه‌وه‌و هه‌ر گیز بیرت ناچیه‌وه ﴿إِلَّا مَشَاءَ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که خوا بیه‌وینت ﴿إِنَّهُ بِعَذَابِكُمْ لَشَاقِقٌ﴾ بینگومان ئه‌و به هه‌موو شتیکی ئاشکراو په‌نهان ئاگاداره ﴿وَتَنْشِيرُكَ لِلنَّاسِ﴾ وه یارمه‌تیت ده‌ده‌ین بو‌ری ئاسان ﴿فَذَكِّرْ لَمْ تَعْبَثْ إِلَّا دُكْرَى﴾ ئه‌مجا توش هه‌رده‌م ئاموزگاری بکه ئه‌گه‌ر سوودی گه‌یاند ﴿سَبِّحْ دُرَّكُمْ بِحُسْنِ﴾ بینگومان ئه‌وه‌ی له‌خوا بترسی په‌ندی لی وهرده‌گری ﴿﴾

﴿وَيَجْعَلُهَا أَشْفَى﴾ وه نه وهی زور خرابیش بی خوی لی دور ده خاته وه ﴿الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى﴾
 نه وهی ده چینه ناو ناگری هره گه وره وه ﴿ثُمَّ لَا يُنْصَفُ فِيهَا وَلَا يُجْزَى﴾ له باشان نه دهمری تیندا
 (تا رزگاری بیت) وه نه ده ری (تیندا به ناسایی) ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّى﴾ به راستی سهر فراز بوو نه وهی که
 خوی پاک راگرت ﴿وَوَكَرِهْتَ رَبِّهِ فَصَلَّى﴾ وه ناوی بهر وره دگاری خوی دهبات و که ونه نویژ کردن
 (وپا رابه وه) ﴿بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ به لکو نیوه زبانی دنیا هه لده بترن ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾
 که چی (زیانی) دوا پوژ باشتر و پایه دارتره ﴿إِنَّ هَذِهِ أَلْفَى الصُّخْفِ الْأُولَى﴾ بی گومان نه مهی
 (که باسکرا) له نامه ی پیشوه کاندایه ﴿صُخْفِ الْبَرَاهِمِ وَمَوْتَى﴾ نامه کانی ثیرا هیم و موسا ﴿

سوره قی (الغاشیة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می مهره بان

﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ نایا هه والی روزی دوا یی (روزی داپوشه رت) پینگه شتو وه ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ﴾ زور دهم و چار له و روزه دا تر سناک و ریسوا و شهرمه زارن ﴿عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ﴾ هه ولده رینکی
 به نجه پون ﴿فَصَلَّى نَارًا كَامِيَةً﴾ ده چنه ناو ناگری هره گه رده وه ﴿نَسْفًا مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ﴾ ناو
 دهرین له سهر چاوهی کول به کول و زور گهرم ﴿لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرْحٍ﴾ خوراکیان هر دهرکی
 حوشر خوار (ی ناگری نه) ﴿لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ﴾ نه قه له وی ده کات و نه برسی بی لا دهبات ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُتَعَدَّةٌ﴾ زور رو خسار له و روزه دا پارا وه (جوان و گه شن) ﴿لِاسْتِعْيَارٍ﴾ رازین
 له کوششی خویان ﴿فِي حَتِّهِ عَالِقٌ﴾ وان له به هه شتی بهر زو بلندا ﴿لَا تَسْمَعُ فِيهَا نَفْسٌ﴾ قسه ی هبج
 وپوچی تیندا نابستن ﴿فِيهَا عَنُقٌ مُجَارِيَةٌ﴾ تیندایه تی سهر چاوهی به وان ﴿فِيهَا سُرُورٌ مُرْتَوِعَةٌ﴾ تیندایه تی
 زور قه نه فیه و ته ختی بهر ز ﴿وَأَكْرَابٌ مُفَوَّعَةٌ﴾ وه بهر داخی دانراو ﴿وَنَارٌ مُفَوَّعَةٌ﴾ وه پستی
 ریز کراو ﴿وَرَبَّانٍ مُنْجَرِفَةٌ﴾ وه قالی راخراو له هه موو لایه که وه ﴿أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ﴾ دهی
 یز وورد نابنه وه له حوشر که چون دروست کراوه ﴿وَقَالِ السَّمَاءُ كَيْفَ رُفِعَتْ﴾ وه له ناسمان که چون
 بهر ز کراوه ته وه ﴿وَقَالِ الْجِبَالُ كَيْفَ نُصِبَتْ﴾ وه له شاخه کان که چون داکو تراون و دامه زری تراون ؟ ﴿وَقَالِ الْأَرْضُ كَيْفَ سُطِحَتْ﴾ وه له زهوی که چون راخراوه ﴿فَذَكِّرْهُمْ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ أَنْ يَسُبُّوا رَبَّهُمْ﴾ که واپو
 ناموژگاری بکه، نو هه ناموژگاری کاریست ﴿لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصْطَفٍ﴾ تو ده سولات دار نیت
 به سهر یاندا ﴿

﴿إِلَّا أَمْنٌ ثَوْبٌ وَكَفَرٌ﴾ بہ لَامِ تھو کہ سہمی کہ پشت ہلکاوی بر وایت ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ الْعَذَابُ الْأَكْبَرُ﴾
 تھوہ خوا سزای دہدات بہ سزای زور گہورہ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِمْ﴾ بیگو مان ہر بولای نیمہ بہ
 گہرانہ وہیان ﴿لَعَنَ عَلَيْهِمُ الْبُحَارُ﴾ لہ پاشان بہ راستی لہ سہر نیمہ بہ لیٰ پر سینہ وہیان ﴿

سورہ قی (الفجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوا ی بہ خشنندی میہرہیان

﴿وَالْفَجْرِ﴾ سویند بہ بہرہ بہیان ﴿وَلَيْلٍ إِعْشَرَ﴾ وہ بہ دہ شہوی سہرہ نای مانگ (ی ذی الحجۃ) ﴿وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ﴾ وہ بہ تاک و جووت ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وہ بہ شہ و گار کاتیک کہ تی دہ بہ ریت ﴿وَالْجَبْرِ﴾
 ﴿خَلْفَ ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حَبْرِ﴾ نایا تہ مانہی کہ سویندیان پیٰ خور اشاہستہی سویند پیٰ خوار دن نبین لای
 کہسانی تیگہ پشتو ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾ نایا نابینیت کہ بہرہ و رد گاری تو چی کرد بہ گہلی عاد
 ﴿إِذْ هُمْ كَانُوا الْغَوَا﴾ وہ بہ ہوزی ثہرم ؟ خواہنی پایہ (و دہ سہ لات) ﴿الَّتِي لَّهَا خَلْقٌ وَنَحْلٌ وَفِی الْبَلَدِ﴾ کہ
 ویتہیان دروست نہ کرابو لہ ہہمو و ولاندا ﴿وَتَمُودَ الَّذِي جَاءَ بِالنَّاصِبِ﴾ (چی کرد) بہ گہلی
 سہمو و تہوانہی کہ (شاخی) بہردیان دہ تاشی لہ شیو و دولہ کاندہ ﴿وَقُرْعَانَ الَّذِي أَلْزَمُوا﴾ وہ فیر عہونی
 خواہن سنگی زور (وہ کہ تہ ہرامہ کان، کہ وہ کہ سنگ چوون بہ زہ ویدا) ﴿الَّذِينَ ظَنُّوا أَنَّهُمُ الْبَلَدِ﴾
 تہوانہی کہ باخی بوون لہ ولاندا ﴿فَاصْبِرْ لَهُمْ صَبْرًا﴾ وہ زوربان خرابہ تیدا کرد ﴿فَصَبْرٌ عَلَيْهِمْ ذَٰلِكَ سَوَاطِلُ عَذَابٍ﴾
 تہمجا بہرہ و رد گاری تو دایگرتن بہ قامچی سزا ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبَازِلٌ مُّصَادٍ﴾
 بہ راستی بہرہ و رد گاری تو لہ کہ مینی مستہم کار اندایہ ﴿فَأَنذَرْنَا الْآلُونَ إِذْ أَنبَأْنَاهُمْ لَبُؤَ رَبِّكَ﴾ جا کاتیک
 کہ خوا تادہمی تاقی کردہوہ ﴿فَأَصْرَمُوا وَخَفُوا﴾ و ریزی گرت و نازو نیرعمتی بہ سہر دہ پشت
 ﴿فَقُولُوا لِمَن كُنَّا﴾ تہوہ دہلی بہرہ و رد گارم ریزی گرتووم ﴿وَأَنذَرْنَا أُمَّةً فَتَذَكَّرُوا﴾ وہ تہ گہر
 تاقی کردہوہ و ریزی کہم پیدا ﴿فَقُولُوا لِمَن كُنَّا﴾ تہوسا دہلی بہرہ و رد گارم ریسوای کردووم ﴿مَكَلًّا﴾
 تہوہ وانی بہ (کہ تہوہ پیری لی دہ کہنہوہ) ﴿لَا تَكْفُرُونَ بِالْبَيْتِ﴾ بہ لکو تہوہ و ریزی ہدیوان
 ناگرن ﴿وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وہ ہانی بہ کتری تادہن لہ سہر خوا دہ مہنی دان (و بہ خیر
 کردنی) ہزاران ﴿وَلَا تَكْفُرُونَ بِالْبُرْءِ أَكْثَرًا﴾ (بہ لکو سہرہ رای تہم ش بہ شہ) میراتی (بہ شداران)
 ہہمووی (بہ ہلہ) دہ خون ﴿وَتَجِبُونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا﴾ وہ مال و سامانتان خوش دہوینت بہ خوش
 ویستنیکی زور ﴿كَلَّا إِنَّكَ لَأَنَّكَ الْكَاذِبُ﴾ نایی و ابکہن ! کاتیک کہ زہوی بہ توندی دراہیہ کدا و
 بارہ بارہ کرا ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾ (لہ و ریزی دوا پیدا) بہرہ و رد گارت دینت (بؤ لپہر سینہوہی
 خہ لکی، ہانتیک شیاوی زاتی خوی بیت، بر و امان پینتی بہ پیٰ ہیچ لپچواندن و لیکدانہوہیہ کہ، وہ
 چو نیہ تہ کہی نازانین، تہنہا خودا خوی دہ زانیت) وہ فریشتہ کانشی پؤل پؤل دین ﴿

﴿وَجَاءَ يُؤْمِرُ بِحَقِّهِ﴾ وہ لہو پرورہدا دوزخ دہیترت (بقو ساحہی مہحشر) ﴿يَوْمَ يُنَادِيكَ﴾
 ﴿الْإِنْسَانُ﴾ لہو پرورہدا نیشان (کردہ وہی خوی) بیر دہ کہوتتہ وہ ﴿وَأَنَّ لَهُ الْآلِهَةَ﴾ بہ لام لہو
 بیر کہوتتہ وہیدج سوودیک بہو دہ گہیتت ؟ ﴿يَقُولُ بَلَيْتَنِي فَذَمُّكَ لِحَيَاتِي﴾ (تہ مجاہ داخوہ) دہلنی
 خوزگہ لہ دنیا دا کاری چاکہم پیش بخستایہ بقو تہم زبانہم ﴿يَوْمَ يُنَادِيكَ عَذَابُهُ أَحَدٌ﴾ تہ مجاہ
 لہو پرورہدا کہس سزای کہس نادات وہ کو سزای خوا ﴿وَلَا يُؤْتِي وَفَاةً أَحَدٌ﴾ وہ کہس کہلہ بچہی
 کہس ناکات وہ کو کہلہ بچہ کردنی خوا (بوی باوہران) ﴿بَتَّيْنَاهُ النَّفْسَ الْمُطْمَئِنَّةَ﴾ (لہو پرورہدا
 بہ خوا پهرست دہوترت) تہی نفسی بہ نارام ﴿أَرْجِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً﴾ بگہ پرتہ وہ بقو لای
 پدروہر دگاری خفوت بہ رزامہندی ولنی رازی بوون ﴿فَادْخُلِي فِي عِصْيٰى﴾ تہ مجاہ بچورہ ناو بہندہ
 چاکہ کانی من ﴿وَادْخُلِي جَنَّتِي﴾ و بچورہ ناو بہہشتی منہوہ ﴿

سورہ قی (البند)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہخستہی مہربان

﴿لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْكَبَرِ﴾ سویند بہم شارہ (کہ مہ ککبہ) ﴿وَأَن تَجِلَّ بِهِذَا الْكَبَرِ﴾ وہ تو لہو شارہدا
 نیشہ جنی (کہ نازاردانی توی تیدا بریار دراوہ) ﴿وَاللَّهِ وَمَا أَدَّبُ﴾ وہ سویند بہ باوک (باو کہ نادم)
 و تہ وہی کہ لنی کہوتتہ وہ ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی نادمیمان دروست
 کردوہ ہمیشہ لہرنج و کیشہ و ناردہ تیدایہ ﴿أَلَيْسَ أَنَّ لَّنْ يَغْفِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ﴾ نایا وا دہزانی کہ
 کہس دہسہ لانی بہسہریدانی بہ ﴿يَقُولُ أَفْلَاحُكَ مَا لَا يَبُتُّ﴾ (بہ فیزوہ) دہلنی مالی زورم لہناو داوہو
 بہخشبوہ ﴿أَلَيْسَ أَنَّ لَّنْ يَرِيَهُ أَحَدٌ﴾ نایا وا دہزانی کہ کہس نہیدبوہ ﴿أَلَوْ جَعَلَ لِّلَّهِ عِشْرَتِينَ﴾ نایا دوو
 چاومان نہداوہتی ﴿وَلَسْنَا نَاؤُفُّنَ فِيْهِ﴾ وہ زمانیک و دوو لیومان ہی نہداوہ ؟ ﴿وَهَذِيْزَةُ النَّجْدَيْنِ﴾
 وہ ری ی چاک و خراپمان نیشان نہداوہ ﴿فَلَا أَقْصَمَ الْعُقَبَةُ﴾ کہچی ہشتا (زورنک لہ خہلکی)
 بہ لاماری ہلہی سہختی نہداوہ ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا الْعُقَبَةُ﴾ تو چوزانیست ہلہی سہخت کامہ بہ ﴿
 فَكُلُّ رَقِبَةٍ﴾ نازاد کردنی کزیلہ بہ ﴿أَوَاطِعُكُمْ فِي يَوْمٍ ذِي مَسَعِيرٍ﴾ و ناندانہ لہرورزی گرانی و برستی دا ﴿
 يَبْسُطُ أَمْقَرَتَهُ﴾ بہہ تیوی خزم ﴿أَوْ مَسِيكًا دَاخِرًا﴾ یا بہ ہزاری خاکہ سہر (کہفتہ کار) ﴿
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ سہرہرای تہمانہش لہو کہسانہ ہی کہ پروایان ہتینایی ﴿وَوَاصُوا بِالنَّصْرِ﴾
 وہ ناموزگاری بہ کتریان کردہی بہ نارامگرتن ﴿وَوَاصُوا بِالْمَرْحَةِ﴾ و ناموزگاری بہ کتریان کردہی بہ
 بہرہی و مہربانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَةِ﴾ تہوانہ ہاوہ لانی دہستی راستن ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ﴾ و نه‌وانه‌ی که بین بر و ابرون به موعجزه و نیشانه‌ی کانی نیتمه نه‌وانه‌ی هاو و لانی ده‌سنی جهن ۱ ﴿عَلَيْهِمْ نَارُ مُؤَصَّاةٍ﴾ دایگر نوون ناگری ده‌رگا داخراو ۱

سوره‌ی ﴿الشَّمْسِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا﴾ سویند به‌خوړ و پروناکیه‌ی که‌ی ۱ ﴿وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا﴾ و سویند به‌مانگی که‌دوا به‌دوای
 نه‌و هه‌لبی ۱ ﴿وَالنَّجْمُ إِذَا جَلَّهَا﴾ و سویند به‌پوژ کانی که‌خوړ ده‌ده‌خات ۱ ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا غَشَّهَا﴾ و
 سویند به‌شده‌ی که‌خوړ داده‌پوژی ۱ ﴿وَالسَّمَاءَ وَمَا بَيْنَهَا﴾ و سویند به‌ئاسمان و به‌وی دروستی کردووه ۱
 ﴿وَالْأَرْضَ وَمَا طَحَّهَا﴾ و سویند به‌زه‌وی و نه‌وی رای خستووه ۱ ﴿وَالنَّفِّيسَ وَمَا سَوَّاهَا﴾ و سویند به‌نفسی
 ناده‌می و نه‌و زاته‌یشی که‌رینک و بینک به‌دیپشناوه ۱ ﴿وَاللَّهُمَّ فَخُورْهَا وَتَفَوَّضْهَا﴾ نه‌مجا رینگای چه‌وت
 و خراب و چاک و خواهرستیشی پیشاندا ۱ ﴿فَدَلَّجْ مِنْ رُكْنَيْهَا﴾ (سویند به‌هه‌مو و نه‌وانه) به‌پاستی
 رزگاری پرو نه‌و که‌سه‌ی که‌نفسی خوی پاک کرده‌وه ۱ ﴿وَقَدْ خَابَ مِنْ دَشَلِهَا﴾ بینگومان نا‌نومید بوو
 نه‌و که‌سه‌ی که‌نفسی خوی (به‌گونه‌ی) وون و تاوانبار کرد ۱ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَيْهَا﴾ بر وای نه‌هینا هوژی
 سه‌مود به‌هوژی سهر که‌شی بانه‌وه ۱ ﴿إِذْ أَبْكَبَتْ أَشْقَاهَا﴾ کاتیک که‌خراپ‌ترینان هه‌ستابه‌وه (بو سهر برینی
 خوشتره‌ی که‌) ۱ ﴿قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا﴾ نه‌مجا پتغه‌مهره‌ی که‌ی خوا (صالح علیه السلام) پی‌ی
 ووتن: واز به‌یتن لدم خوشتری خوا به‌ و توره‌ی ناوه‌ی که‌ی ۱ ﴿فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا﴾ که‌چی بر وایان پی‌ی نه‌کردو
 خوشتره‌ی که‌یان سهر بری ۱ ﴿فَدَمَّرْنَا عَلَيْهِمْ رَبَّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَنَسَوْنَهَا﴾ نه‌مجا په‌روهرد گاری نه‌وان سزای رشت
 به‌سهریاندا به‌هوژی گونه‌ی کانبانه‌وه و نه‌ختی کردن ۱ ﴿وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا﴾ و (خوا) نا‌نرسی له‌پاشه‌ی رژی نه‌م
 (توله‌ی سهندنه‌بان) ۱

سوره‌ی ﴿اللَّيْلِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَاللَّيْلُ إِذَا غَشَّتْ﴾ سویند به‌شده‌ی کاتیک که‌(زه‌وی) داده‌پوژی ۱ ﴿وَالنَّجْمُ إِذَا تَلَّهَا﴾ و به‌پوژ کانی که‌پروناک
 ده‌بیتدوه ۱ ﴿وَمَا خَلَقَ الذُّكْرَ وَالْأُنْثَى﴾ و به‌و زاته‌ی که‌تیرو می‌ی دروست کردووه ۱ ﴿إِنْ سَعَى الْكَوْنُ لَشَى﴾ به‌پاستی
 هه‌ول و کوششی نیه‌و جوړاو جوړه ۱ ﴿فَالْأَمَانُ أَتَمَّ وَأَتَمَّ﴾ نه‌مجا نه‌و که‌سه‌ی (مال) به‌خشی و له‌خوا
 بترسیت و پاریز کاریت ۱ ﴿وَصَدَقَ الْخُسْفَى﴾ و بر وای پی‌ی به‌وی زورچاکه‌ی (لا اله الا الله یا به‌هشت) ۱
 ﴿فَسَيُصْرَبُونَ﴾ نه‌و بینگومان یارمه‌تی ده‌هین بو‌ی‌ی ئاسان (که‌چاکه‌ی) ۱ ﴿وَالْأَمَانُ يَخْلُ وَالسُّعْيُ﴾ و نه‌و
 که‌سه‌ی رژی بکات (له‌مال به‌خشین) و خوی پی‌ی نیاز بزانی (له‌پاداشنی په‌روهرد گاری) ۱ ﴿وَكَذَّبَ الْخُسْفَى﴾
 و بر وای نه‌پی‌ی به‌چاکه‌ی (که‌لا اله الا الله به‌یان به‌هشت) ۱

﴿فَسَيَبْرُرُهُ الْغُنَمَ﴾ نه وه بنگومان ری ی سهختی بو ناسان ده که بن ﴿وَمَا لِي عِندَ اللَّهِ إِلَّا تَرْوِي﴾ وه سدرهت و سامانه که ی فازانجی بی ناگه به نی کاتیک که تیا ده چی ﴿إِنَّ عِندَ اللَّهِ لَاسِتًى﴾ به راستی له سه ر نیمه به ریتمونوی ﴿وَأَنَّكَ الْكَاذِبُ الْأَوَّلُ﴾ وه هردوو جیهان هی نیمه به ﴿فَالَّذِي نَكُونُ نَقْلُ﴾ من نبوم ترساند به ناگریکی بلنسه دار (که دوزه خه) ﴿لَا تَصْلَهُ إِلَّا الْأَشْقَى﴾ که س ناچینه ناو دوزه خه وه خراپترین که س نه بیت ﴿الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ نه وه که سه ی که بروای نه بی و پشتی هه لکریبی (له نایینی راست) ﴿وَسَيَحْبِبُهُ الْآخَى﴾ وه لی ی دوور ده خریته وه پاریز کارترین که س ﴿الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى﴾ نه وه ی مالی خوی ده به خشی تا (دل و دهرونی) پاک بیته وه ﴿وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى﴾ له کاتیکدا که س چا که به کی وای به سه ریه وه نی به که پاداشت بدریته وه ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾ ته نها مه به سستی ره زامه ندی په روه رد گاری به رزو بلنده ﴿وَلَسَوْفَ يَرْضَى﴾ سویند به خوا (نه وه که سه ی وایت) له مه ولا رازی ده بی (به پاداشتی دوا پور) ﴿

سوره قی ﴿الضحی﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالضُّحَى﴾ سویند به چشته نگاو ﴿وَاللَّيْلَ إِذَا سَجَى﴾ وه سویند به شه و کاتیک که شارام ده گری (بزرنگیته وه) ﴿مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾ په روه رد گارت وازی لی نه هیتاوت و لیت دلگیر نه بو وه (نه ی موحوممه د) ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى﴾ وه (پاداشتی) دوا پور بونو چاکتره له دونیا ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾ سویند به خوا له مه ولا په روه رد گارت نه وه نه دت پی ده به خشی که رازی بیت ﴿الَّذِي يَخِذُّكَ يَتِيمًا فَتَوَلَّى﴾ نایا تو ی نه دبی به هه تیوی و حه و اندیتیه وه ﴿وَوَهَّدَكَ مَا لَا عَزَدَى﴾ وه تو ی نه دبی به سه ر لی شیواوی و ریتمونوی کردیت ﴿وَوَهَّدَكَ عَاقِبًا فَلَا اَعْلَى﴾ وه نایا تو ی نه دبی به هه ژاری و ده وله مه ندی کردیت ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ﴾ که واته (توش) هه تیو و مه چه و سینره وه ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾ وه هه لمه شاخی به پر سبار که ر (هه ژارو سوال که ر) دا ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾ وه نیمه ت و به خشی په روه رد گارت ده ریخه (به یار مه تیدانی هه ژاران) ﴿

سوره قی ﴿الشرح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿الَّذِي نَشْرَحُ لَكَ صَدْرَكَ﴾ نایا سنگمان بو ناسو و ده و گوشاد نه کردیت ﴿وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ﴾ وه دامان گرت لیت نه وه باره گرانه ی ﴿

﴿الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَهُ﴾ که پشتی زور قورس کرد بویست ﴿وَوَقَعَا الْكِدْرَ﴾ وه ناوو ناویانگتمان
 بزو بهرز کردیته وه ﴿إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ بهراستی له گه له هموو تنگانه به کدا خوشی و ناسانی
 دیت ﴿إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ بینگومان له گه له هموو تنگانه به کدا خوشی و ناسانی دیت ﴿وَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾ نه مجا که له کارنک بویته وه، خوت ماندوو بکه (به کارنکی تری چاکه وه)
 ﴿وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْجِعْ﴾ وه ههر له پهروهر دگارت بپاریزه وه (بزو کاره کانت)

سوره قی (التین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْتَيْنِ وَالْأَمِينِ﴾ سویند به هنجیرو زهشون ﴿وَالطُّورِ سِينِينَ﴾ وه سویند به طووری سینا ﴿وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ﴾ وه بهم شاری نارام و بی ترسه (که مه ککه به) ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾
 سویند به خوا بهراستی مروفمان دروست کرد له جوانترین شیوه دا ﴿ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾ له
 پاشان (نه گهر بی باوه رپی) ده بکه یی به پهست ترینی هموو پهستیک ﴿إِلَّا الْإِنْسَانَ، اسْوَأَ الَّذِي خَلَقْنَا﴾
 جگه له وانه ی که بر وایان هیناوه و کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿فَلَمَّا تَرَىٰ غَيْرَهُ يَتَّقِنَ﴾ بزو نهوان هه به
 پاداشتی نه بر اوه ﴿فَتَبَايَعْنَاكَ بِالْأَمِينِ﴾ جا ئیتر چی بی باوه رت ده کات به ریزی دوا بی ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ بِالْحَكِيمِ﴾
 نایا خوا فرمان په واتی ترینی هموو فرمان په واکان نیه ؟

سوره قی (العلق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ (نهی موحه مه د) بخویند به ناوی پهروهر دگارت وه که هموو
 شتیکی دروست کردوه ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ مروفی دروست کردوه له خویننکی بهستوو ﴿اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ﴾ بخویند، پهروهر دگاری تو (له هموو که سی) به خشنده تره ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾
 نه وه ی که (مروفی) فیر (ی نووسین) کردوه به قه لیم ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ مروفی شاره زا کردوه
 بهو شتانه ی که نه ی ده زانی ﴿كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا﴾ نا (وانیه) بهراستی مروف یاخی ده بیت ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾
 که خوی بیینی واده و له مهند بووه ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ الرَّحْمَنُ﴾ بینگومان ههر بزو لای
 پهروهر دگاری تویه گهرانه وه ﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ﴾ نایا بییت نهو که سه ی که جله و گیریی نه کات
 ﴿عَبْدَ الْإِسْحَاقَ﴾ له بنده بهک که نوین بکات ؟ ﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْإِسْحَاقَ﴾ نایا پیم بلی نه گهر (نهو
 که سه) له سه ر پیی راست بووایه ﴿أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ﴾ یان فرمانی بدایه به پاریز کاری و له خوداتر سان
 (باشتر نه بوو)

﴿أَوَلَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَقَتْلَى﴾ نایا بینت نه گهر پروای (به نایینی راست) نهیت و پشئی لی هه لکات (پزگاری ده بی) ﴿أَلَيْسَ بِأَنَّ اللَّهَ بَرَى﴾ نایا نه ی زانیوه که خوا ده ی بینی ﴿كَلَّا لَنْ أُرْسِلَهُ شَفَاعًا إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ وانیه (که پیری لی ده کاته وه) به راستی نه گهر واز نه هیتی پرای ده کیشین (به قزی) پیشه سه ری ﴿نَاصِيَةٍ كَرِيمَةٍ صَافِيَةٍ﴾ پیشه سه ریکی دروزنی به هه له دا چوو ﴿فَلْيَرْجِعْ يَارَبِّهِ﴾ نه مجا با نه و بانگی هاوړیکانی خوی بکات ﴿سَمِعَ الزَّانِيَةَ﴾ نیمه ش بانگی فریشته ی زهر به ده ست ده که یں ﴿كَلَّا لَا تُطِيعُهُ وَتَسْجُدُ وَاقْرَبْ﴾ نه خیر، به گوی ی (نه و که سانه) مه که وه کوړنوش به ره و (له خوا) نزیك بکه وه ره وه ﴿﴾

سوره قی (القدر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ بنگومان نیمه قورثانمان ناره خواره وه له شهوی به فهر و به ریزدا ﴿وَمَا أَزَلْنَاهُ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ﴾ تو جوزانیت که شهوی به فهر و ریز چی به ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ شهوی به فهر و ریز چاکتره له (خیری) هزار مانگ ﴿نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ له و شه وه دا فریشته و جیبریلش له ناویاندا دینه خواره وه ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ﴾ به فهرمانی به ره و رد گاریان له هه مو و کار و بار نکدا ﴿سَمِعْنَاهُ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ له و شه وه (کانی) هیمنی و ناشئی ده بی تا هه لاتی سپنده ی به بیان ﴿﴾

سوره قی (البینة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿لَا يَكْفُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی که بی پروا بوون ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له خوا وه نامه و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بت بهرستان ﴿مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ ده ستیان هه له گرت (له و بی پروایی به) تا نشانه روونه که بیان بو هات ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً﴾ (که نه ویش) پیغه میهریکه له خوا وه چند بهر به کی پاکیان (به سه رد) ده خوتیتسه وه ﴿فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ﴾ که تیاندایه چند نوسراو (سورته) یکی به نرخ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه جیانده بوونه وه نه وانه ی که به بامیان بو هاتبو و ﴿إِلَّا مِنْ تَعْدِمَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ دوا ی نه وه نه بی که نشانه روونه که بیان بو هات (که پیغه مبهری نیسلامه) ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (له گه له نه وه شدا) که فهرمانیان پی نه درا بوو مه گهر به وه ی که بهر مستشی خوا بکهن ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ خُفِّتَ﴾ به دلسوزی ملکه چی بو بکهن و خویان به دوور بگرن له هه مو و بیرو باوه ریکی خوار و خینج ﴿وَتَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه نوښ بکهن و زه کات بهن ﴿وَذَلَّلُوا الْقَوْلَ﴾ وه نه مه به نایینی راست ﴿﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشَّارِكِينَ﴾ بیگومان نه وانهی که بی پروا بون له خاوهن په یام و بت
په رسته کان ﴿فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ له ناگری دوزخدان، تیدا ده مینه وه به همیشی ﴿أُولَئِكَ هُمُ
شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ نا نه وانه خرابترینی هموو دروست کراونکن ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
به راستی نه وانهی که پروا بان هیناو کرده وه چاکه کانیان کرد ﴿أُولَئِكَ هُمُ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ﴾ نا نه وانه چاکترینی
هموو دروست کراونکن ﴿حَزَّ أَهْلُ عَذْرَئِهِمْ عَنْكَ عَبْدُكَ﴾ پاداشتی نه وان لای په روه رد گاریان
به هشتانیکه چی دانیشن و مانه وهی همیشی به ﴿تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروا به کان به زیریاندا
درووات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ﴾ تیدا ده مینه وه به همیشی، خوایش لیبان پازی بووه ﴿وَرِضُوا
عَنْهُ﴾ وه نه وانش له خوا پازی بوون ﴿ذَلِكَ لِمَنْ حَقَّقَ رُبَّهُ﴾ نه مه بو که سیکه که له خوا بترسی

سوره قی (الزلزلة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زُلْزَالَهَا﴾ کاتیک زهوی هاته له رزه به لرزینی خوی ﴿وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ نَجَاتَهَا﴾
وه زهوی هرچی شتی قورس و گرانی (ناوی) ههیه همووی فری دایه دوه وه ﴿وَقَالَ الْإِنْسُ مَالَهَا﴾
وه سرؤف لهو پوردها دهلی: نه وه زهوی چی بهتی؟ ﴿يَوْمَ يُخْرِجُ الْأَخْيَارَ﴾ لهو پوردها (زهوی)
دهنگ و باسی خوی ده گیرته وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْأَخْيَارُ﴾ که په روه رد گاری تو (وای) وه چی بو کرده
﴿يَوْمَ يُخْرِجُ النَّاسَ أَشْتَاتًا﴾ لهو پوردها خدکی دهره چن به په راگنده و په شتی ﴿لِيُرَوَّاهُمْ عَنْهُمْ﴾
تا (پاداشتی) کرده وهی خویان نیشان بدری ﴿فَنُفَعِّلُ مَقَالَ ذَرَّةَ خَيْرٍ لَكُمْ﴾ نه مچا هر که سیک به
نه اندازهی هره ووردیله بهک چاکهی کردی ده بینته وه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا﴾ وه هر
که سیک به نه اندازهی هره ووردیله بهک خرابهی کردی دهی بینته وه

سوره قی (العلق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿وَالْعَلَقِ نَسَبًا﴾ سویند به نه سپانی تاودهر (که ده پر مینن) چون پر مه بهک (له کاتی غه زاکر دندا) ﴿فَالْمُحَرِّضِ فَتْحًا﴾
وه سویند به ناگر هه لگیر سینه ران له به رد به نالی سمیان ﴿فَالْمُغِيرِ صُبْحًا﴾
وه سویند به (نه سپانی) هیرش به ران له به یانیاندا ﴿فَأَنزَلَ مِنْ نَقْعًا﴾ که به وه ته پ و توز هه لده ستین ﴿فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا﴾
وه بهو ته پ و توز وه، خویان ده کهن به ناوه راستی کومه لی دوزمندا

﴿إِنَّا لَنَرُّوهُمْ كَثُودٌ﴾ بەراستی مرقوف بۆ پەروەردگاری نا سۆپاسە ﴿وَلِلَّهِ عَلَى الَّذِينَ لَمْ يَدْعُوا بِهِ﴾
 ینگومان خۆی لەسەر ئەم ناسۆپاسی بە شایەتە ﴿وَلِلَّهِ الْخَبِيرُ الشَّهِيدُ﴾ وە بەراستی مرقوف بۆ
 خۆشەوێستی مالی دۆنیا زۆر بە گێرە ﴿أَلَمْ يَكُنْ إِذَا نَعَمْنَا لِلنَّاسِ فَهُمْ لَكُمْ مَالٌ﴾ دەی ئایا نازانی کاتێک کە
 مردووی ناو گۆرەکان زیندوو کرانەووە (هینرانە دەرەووە) ﴿وَنُحْيِي الْمَيِّتَ﴾ وە ئاشکرا بوو
 هەرچی رازی ناو دلانە ﴿إِنَّا نَقُودُهُمْ بِقُوَّةٍ﴾ ینگومان پەروەردگاریان لەو پرۆژەدا ئاگادارە
 بە کردەوێیان

سورەتی (القارعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿القارعة﴾ پۆزی داخە کێشەر (ناوە بۆ پۆزی قیامت) ﴿مَّا الْقَارِعَةُ﴾ ئاخۆ چۆن بێ ئەو پرۆژە؟
 ﴿وَمَا أَزْزَاكَ مَا الْقَارِعَةُ﴾ تۆ چۆزانییت ئەو پرۆژە چی بە ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُورِ﴾
 پۆزێکە خەلکی وەك پەپولەیی پەراگەندە بۆلاو دەبنەووە ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾
 وە شاخەکان وەك خوری شیکراویان لێ دیت ﴿فَأَمَّا مَنْ نَفَذَ مَوْرِيئَهُ﴾ ئەمجا ئەوێ
 کێشی (چاکەکانی) قورس و گران بێ ﴿فَهُوَ يَحْشُرُ رَأْسَهُ﴾ ئەو ئەو کەسە لە گۆرەرا نیکی
 پەسەندا ئەبێ ﴿وَأَمَّا مَنْ خَلَّفَ مَوْزِيئَهُ﴾ وە ئەوێ کێشی (چاکەکانی) سووک بێ ﴿فَأَمَّا هَٰؤُلَاءِ﴾
 ئەوێ چی ئەو (هاوێ) بە ﴿وَمَا أَزْزَاكَ مَا هَٰؤُلَاءِ﴾ تۆ چۆزانییت (هاوێ) چی بە ﴿فَأَمَّا هَٰؤُلَاءِ﴾
 ناگرتکی هەلگیر ساو

سورەتی (التكاثر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿التكاثر﴾ ئێوەی بێ ئاگا کردووە شانازتان بە زۆری سەروەت و سامانەووە ﴿حَتَّىٰ زُرْتُمُ﴾
 آنقێز ﴿تَادَمَرْنَ﴾ وە چن بۆ گۆرستان ﴿كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ وامە کەن! لەمەولا دەزانن ﴿ثُمَّ﴾
 کَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿دُوبَارَهُ﴾ وامە کەن لەمەولا دەزانن ﴿كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ﴾ وانی بە (وەکو خۆتان
 دەزانن) ئەگەر (ئەنجامی خۆتان) بزانایە بەدنیایی بەو (وابی ئاگا ئەئەبوون) ﴿ثُمَّ لَنُرَٰثِمَنَّ﴾
 سویند بەخوا ینگومان دۆزەخ دەبینن ﴿ثُمَّ لَنُرَٰثِمَنَّ عَنْ الْيَقِينِ﴾ دۆوبارە سویند بەخوا دنیایان
 بە چاوی راستەقینە دەی بینن ﴿ثُمَّ لَنُرَٰثِمَنَّ عَنْ الْيَقِينِ﴾ ئە پاشان سویند بەخوا لەو پرۆژەدا (لەسەر
 هەموو ناز و نیعمەتێک کە خوا پێی داوون لە دۆنیادا) لێر سێتەوێتان لە گەلدا دەکرت

سورہ قی (العصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿وَالْعَصْرِ﴾ سوتند بہ کات ﴿٢﴾ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خَشِرٌ﴾ ینگومان ہمہ موو خہ لکسی لہہ زیاندان ﴿٣﴾ ﴿إِلَّا الْآلِیْنَ ؕ اٰمَسُوا﴾ جگہ لہوانہی کہ پروایان ہینایت و ﴿وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ﴾ کردہ وہ چاکہ کانیان کردیت ﴿وَتَوَّصَّوْا بِالْحَقِّ﴾ وہ ناموز گاری بہ کتریان کردین بہ ناپینی راست (ودہست پتوہ گرتنی و کار کردن بہ فرمانہ کانی خودا) ﴿وَتَوَّصَّوْا بِالصَّدَقِ﴾ وہ ناموز گاری بہ کتریان کردیت بہ نارامگرتن (لہ سہر بہ رستن و بہ ندایہ تی خودا) ﴿٤﴾

سورہ قی (الہمزۃ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿وَنَبِّ لِّكَ لَمَزَٰةَ لَمَزَٰةٍ﴾ سزاو لہ ناو چوون بڑ ہمہ موو نہنگ گرنیکی بہ دگؤ (عہب گرنیکی تانہ دور) ﴿٢﴾ ﴿الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ﴾ نہ وہی کہ ہر مال و سامان کو دہ کاتہ وہ دہیز میری ﴿٣﴾ ﴿يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ﴾ وا دہ زانی کہ مالہ کہی ہر دہ بیہیتہ وہ ﴿٤﴾ ﴿كَلَّا لَئِنْ بَدَأْتَ فِي الْخَطَمِ﴾ نہ خیر وانی بہ، ینگومان فری دہ درتہ ناو نا گرنیکی تیکشکیتہ رہ وہ ﴿٥﴾ ﴿وَمَا أَذْرٰكَ مَا الْخَطَمُ﴾ تو چووزانیت نہو ناگرہ چی بہ ﴿٦﴾ ﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ﴾ نا گرنیکی تاو دراوی خواہی بہ ﴿٧﴾ ﴿الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفَاقِ﴾ کہ دی بہ سہر دلاندا (ہوروزم دہ بانہ سہر دلان) ﴿٨﴾ ﴿إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ﴾ ینگومان نہو ناگرہ داخراوہ لہ سہریان (ودہر چوونیان نی بہ) ﴿٩﴾ ﴿فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ﴾ (زنجیر کراون) لہ ناو چہند کو تیکی راکشاودا (بہ ستر او نہ وہ بہ چہند ستونیکی بہ رزو بلندہ وہ) ﴿١٠﴾

سورہ قی (الفیل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿الَّذِي خَلَقَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ﴾ نابا نہت بینی کہ پەر و ہر د گارت چی کرد بہ خواہن فیلہ کان (بہ لہرہ ہمہ ولہ شکرہ کہی کہ وویستی کہ عہ بہی پیروز بر و خینیت) ﴿٢﴾ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنْ فِیْلِ فِیْلٍ﴾ نابا فر و فیلہ کہ یانی ہو چہل نہ کردہ وہ ﴿٣﴾ ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ وہ نار دہ سہریان بالندہی زور ہؤل ہؤل ﴿٤﴾ ﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّنْ سِجِّيلٍ﴾ ہر د بار اتیان دہ کردن بہ وورده زیخی گلین ﴿٥﴾ ﴿فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَلْفُوفٍ﴾ سہر نہ نجام (لہ شکرہ کہی لہرہ ہمہی) وہ ک کای خوراو لی کرد ﴿٦﴾

سورہ قی ﴿قُرَيْشٍ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوائ بہ خشندهی میہربان

﴿لَا يَلَيْفُ قُرَيْشٍ﴾ (لہ شکری نہ برہ ہی لہ ناو برد و نہ فر و نہ نای کردن) لہ بر ہوگری قورہیش
﴿يَا أَيُّهَا رِجَالُ الْيَمَاءِ وَالصَّيْفِ﴾ ہوگریان بہ ہاتو و چوی زمستانان (بویہ من) و ہاویان
(بوشام) وانہ (تالی یان تیک نہ چی) ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ﴾ دہی با (قورہیش لہ برہ امبر
ثم ہہ سووہ ناز و نیمہ تہدا) خاوہنی ثم مالہ (کہ عہی پیروز) پیرستن ﴿الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ
جُوعٍ﴾ لہ و زانہی کہ لہ بر سبتہ کی بہ کجار توند (پزگاری کردن و) خواردنی پتہ خشین
﴿وَأَمَّنَّهُمْ مِنَ الْحَوَافِ﴾ وہ دلیای کردن لہ ترس و بیمکی گہورہ و (پاراستنی) ﴿

سورہ قی ﴿الْمُنَافِقِينَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوائ بہ خشندهی میہربان

﴿أَرْأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ﴾ نایا دبت نہ و کہ سہی کہ بروای بہ نابین نی بہ ؟ ﴿فَقَالَ الَّذِي يَدْعُ
الْإِيمَانَ﴾ نہ و کہ سیکہ کہ پال بہ ہہ تیوہ و ہہنی ﴿وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وہ ہانی خہلکی
نادات بوی خواردہ مہنی دان بہ ہہ زاران ﴿قَوْلُ الْمُضِلِّينَ﴾ نہ مجا وای بوی نوئز کہ ران ﴿
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نہ و انہی کہ لہ نوئزہ کہیان بی ناگان ﴿الَّذِينَ هُمْ يُزَاهَوْنَ﴾
نہ و انہی کہ پروہامایی دہ کہن ﴿وَيَسْتَمِعُونَ الْمَاعُونَ﴾ وہ یار مہنی خہلک نادہن (ہہ مو و چاکہ پدک
دہ گر نہ وہ لہ خہلکی) ﴿

سورہ قی ﴿الْكَوثرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوائ بہ خشندهی میہربان

﴿إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَى الْكَوثرِ﴾ بینگومان نیمہ ہیمن بہ خشیت خیری زور گہورہ و بہ فہر لہ دنیا و دوا و زودا
(لہ و خیرہ گہورانہیش پروہاری کہوسہرہ لہ بہ ہشتدا) ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ﴾ دہی کہواتہ
نوئز یکہ بوی ہر و ہر دگارت وہ قوربانی سہر بیرہ ﴿إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَثَرُ﴾ بینگومان ہر ناحہزت
دوا براوہ (نہی موخہ مہد ﴿

سورہ قی (الکافرون)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہی بہخشندهی میہربان

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (تہی موحہمہد ﷺ) بلی: تہی بی بروایتہ ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ من تہو (بتانہ) ناہرستم کہ تہوہ دہیہرستن ﴿وَلَا أَنْشُرْ عَلَيْكُمْ مَا أَنْشُرْ﴾ وہ تہوہش تہو (خواہ) ناہرستن کہ من دہی ہرستم ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ﴾ وہ من تہو خواہرستی یہ ناکہم کہ تہوہ دہیکہن ﴿وَلَا أَنْشُرْ عَلَيْكُمْ مَا أَنْشُرْ﴾ وہ تہوہش تہو خواہرستی یہ ناکہن کہ من دہیکہم ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾
 ٹایینی خوتان بؤ خوتان و ٹایینی خؤم بؤ خؤم ﴿

سورہ قی (النصر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہی بہخشندهی میہربان

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ کاتیک کہ یارمہشی و کؤمہکی خواہات ﴿وَالْفَتْحُ﴾ لہ گہن سہرکہوشن (شاری مہککہ شازاد کرا) ﴿وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ وہ خہ لکت دیسی کہ بؤل بؤل دہنہ ناو ٹایینی خواوہ ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْ﴾ تہوسا بہسوپاس و ستایشی پەرورہدگارت تہسبیحاتی تہو بکہ وداوای لینخوشبوننی لی بکہ ﴿إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ چونکہ ینگومان تہو زؤر گیراکہری پہشیمانی بہ ﴿

سورہ قی (المسین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہی بہخشندهی میہربان

﴿يَتَّبِعْ بِدِائِرِ الْقُبْرِ وَتَبَّ﴾ لہناوچی ہہردوو دہسشی تہبولہہہب وہ لہ ناویش چور ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾ سوودی ہن نہ گہیاند دارایی یہکہیی و تہوہی کہ کردی (لہ دوژمنایہتی پیغہمہر ﷺ) ﴿سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ﴾ ینگومان لہمہولا دہچیہ ناو ناگری بلنہہ دار ﴿وَأَمْرًا لَهُ خَمَالَةُ أَخْلَبَ﴾ وہ ژنہ کہہشی، کہ ہہلگری دارو درک بوو (بؤ نازاردانی پیغہمہر ﷺ) ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ ہہمیشہ گورسینکی بادراو (لہپہلی خورمایسی ناگرین) والہ گہردنیدا ﴿

سوره قی (الإخلاص)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ: هَر نهر (الله) به خوای تاك و نهیا ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾
 نهو خوایه ی بی نیاز و جی ی نیاز و نومیده ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ که سی لی نه بووه و له که س نه بووه ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ وه هر گیز هیچ که س هاوشیوه و هاوتای نهو نی به ﴿

سوره قی (الفلق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ: په نا ده گرم به دروست که ری بوونه وهر
 (به پهر وهر دگاری به ره به بان) ﴿وَمِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ له زیانی نهو ی که درووستی کردووه ﴿وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَّتْ﴾ وه له زیانی تاریکی کاتیک که دادیت ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾
 وه له زیان و خرابه ی (جادو و گهران) که پست و ده زوو گری ددهن و فووی پیدا ده که ن ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ وه له زیانی به خیل و حه سوود کاتیک که حه سوودی ده بات ﴿

سوره قی (الباقی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ: په نا ده گرم به پهر وهر دگاری خه لکی
 ﴿مَلِكٍ النَّاسِ﴾ به پادشای خه لکی ﴿إِلَهُ النَّاسِ﴾ به پهرستراوی خه لکی ﴿وَمِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾ له زیان و شه ری و سه و سه به پدا که ر (که کاتیک ناوی خود ابیریت) خزی
 به نهان ده کات ﴿الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ نهو ی که و سه و سه نه خاته دلی خه لکی وه ﴿وَمِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ له جنو که و له ناده میراد ﴿

فهرست آیه‌های شریفه و آیات مبارکه

بزرگوارانه و نادره و نیکو سوخته که آن به بیان و روایت کرده و می
مکمل و مدهنی نیاندا

سوره	آیه	زماره	روایت کرده و
الفاتحه	۱	۱	مکمل و
البقرة	۲	۲	مدهنی و
آل عمران	۳	۵۰	مدهنی و
النساء	۴	۷۷	مدهنی و
المائدة	۵	۱۰۶	مدهنی و
الأنعام	۶	۱۲۸	مکمل و
الأعراف	۷	۱۵۱	مکمل و
الأنفال	۸	۱۷۷	مدهنی و
التوبة	۹	۱۸۷	مدهنی و
يونس	۱۰	۲۰۸	مکمل و
هود	۱۱	۲۲۱	مکمل و
يوسف	۱۲	۲۳۵	مکمل و
الرعد	۱۳	۲۴۹	مدهنی و
إبراهيم	۱۴	۲۵۵	مکمل و
الحجر	۱۵	۲۶۲	مکمل و
النحل	۱۶	۲۶۷	مکمل و
الاسراء	۱۷	۲۸۲	مکمل و
الکهف	۱۸	۲۹۳	مکمل و
مريم	۱۹	۳۰۵	مکمل و
طه	۲۰	۳۱۲	مکمل و
الأنبياء	۲۱	۳۲۲	مکمل و
الحج	۲۲	۳۳۲	مدهنی و
المؤمنون	۲۳	۳۴۲	مکمل و
النور	۲۴	۳۵۰	مدهنی و
الفرقان	۲۵	۳۵۹	مکمل و
الشعراء	۲۶	۳۶۷	مکمل و
النمل	۲۷	۳۷۷	مکمل و

سورہ	زمارہ کی	آپہ	روونکر دندوہ
التقصص	۲۸	۳۸۵	مد کی یہ
العنکبوت	۲۹	۳۹۶	مد کی یہ
الروم	۳۰	۴۰۶	مد کی یہ
لقمان	۳۱	۴۱۱	مد کی یہ
السجدة	۳۲	۴۱۵	مد کی یہ
الأحزاب	۳۳	۴۱۸	مد کی یہ
سبأ	۳۴	۴۲۸	مد کی یہ
فاطر	۳۵	۴۳۶	مد کی یہ
يسر	۳۶	۴۴۰	مد کی یہ
الصفافات	۳۷	۴۴۶	مد کی یہ
حس	۳۸	۴۵۳	مد کی یہ
الزمر	۳۹	۴۵۸	مد کی یہ
غافر	۴۰	۴۶۷	مد کی یہ
فصلت	۴۱	۴۷۷	مد کی یہ
الشورى	۴۲	۴۸۳	مد کی یہ
الزخرف	۴۳	۴۸۹	مد کی یہ
الدخان	۴۴	۴۹۶	مد کی یہ
الجاثية	۴۵	۴۹۹	مد کی یہ
الأحقاف	۴۶	۵۰۴	مد کی یہ
محمد	۴۷	۵۰۷	مد کی یہ
الفتح	۴۸	۵۱۱	مد کی یہ
الحجرات	۴۹	۵۱۵	مد کی یہ
ق	۵۰	۵۱۸	مد کی یہ
الذاريات	۵۱	۵۲۰	مد کی یہ
الطور	۵۲	۵۲۳	مد کی یہ
النجم	۵۳	۵۲۶	مد کی یہ
القمر	۵۴	۵۲۸	مد کی یہ
الرحمن	۵۵	۵۳۱	مد کی یہ
الواقعة	۵۶	۵۳۶	مد کی یہ

سورہ	زمارہ کی	آپہرہ	روونکر دنہوہ
الحديد	۵۷	۵۳۷	مہ ۵۵ ہئی یہ
المجادلة	۵۸	۵۴۴	مہ ۵۵ ہئی یہ
الحشر	۵۹	۵۴۵	مہ ۵۵ ہئی یہ
المتحنة	۶۰	۵۴۹	مہ ۵۵ ہئی یہ
الصف	۶۱	۵۵۱	مہ ۵۵ ہئی یہ
الجمعة	۶۲	۵۵۳	مہ ۵۵ ہئی یہ
المنافقون	۶۳	۵۵۴	مہ ۵۵ ہئی یہ
التغابن	۶۴	۵۵۶	مہ ۵۵ ہئی یہ
الطلاق	۶۵	۵۵۸	مہ ۵۵ ہئی یہ
التحریم	۶۶	۵۶۰	مہ ۵۵ ہئی یہ
الملک	۶۷	۵۶۴	مہ ۵۵ کی یہ
القلم	۶۸	۵۶۶	مہ ۵۵ کی یہ
الحاقة	۶۹	۵۶۶	مہ ۵۵ کی یہ
المعارج	۷۰	۵۶۸	مہ ۵۵ کی یہ
نوح	۷۱	۵۷۰	مہ ۵۵ کی یہ
الجن	۷۲	۵۷۴	مہ ۵۵ کی یہ
المزمل	۷۳	۵۷۶	مہ ۵۵ کی یہ
المدثر	۷۴	۵۷۵	مہ ۵۵ کی یہ
القيامة	۷۵	۵۷۷	مہ ۵۵ کی یہ
الإنسان	۷۶	۵۷۸	مہ ۵۵ ہئی یہ
المرسلات	۷۷	۵۸۰	مہ ۵۵ کی یہ
النبا	۷۸	۵۸۲	مہ ۵۵ کی یہ
النازعات	۷۹	۵۸۳	مہ ۵۵ کی یہ
عبس	۸۰	۵۸۵	مہ ۵۵ کی یہ
التكوير	۸۱	۵۸۶	مہ ۵۵ کی یہ
الانفطار	۸۲	۵۸۷	مہ ۵۵ کی یہ
الطه	۸۳	۵۸۷	مہ ۵۵ کی یہ
الانشقاق	۸۴	۵۸۹	مہ ۵۵ کی یہ
البروج	۸۵	۵۹۰	مہ ۵۵ کی یہ

سورہ	زمانہ مکہ	آپ پر	روایت کردہ
الطارق	۸۶	۵۹۱	مذکورہ
الأعلى	۸۷	۵۹۱	مذکورہ
الغاشية	۸۸	۵۹۲	مذکورہ
الفجر	۸۹	۵۹۳	مذکورہ
البلد	۹۰	۵۹۴	مذکورہ
الشمس	۹۱	۵۹۵	مذکورہ
اللیل	۹۲	۵۹۵	مذکورہ
الضحی	۹۳	۵۹۶	مذکورہ
الشرح	۹۴	۵۹۶	مذکورہ
التین	۹۵	۵۹۷	مذکورہ
العلق	۹۶	۵۹۷	مذکورہ
القدر	۹۷	۵۹۸	مذکورہ
البیئة	۹۸	۵۹۸	مذکورہ
الزلزلة	۹۹	۵۹۹	مذکورہ
العاديات	۱۰۰	۵۹۹	مذکورہ
التارعة	۱۰۱	۶۰۰	مذکورہ
التكاثر	۱۰۲	۶۰۰	مذکورہ
العصر	۱۰۳	۶۰۱	مذکورہ
المضرة	۱۰۴	۶۰۱	مذکورہ
الفيل	۱۰۵	۶۰۱	مذکورہ
قريش	۱۰۶	۶۰۲	مذکورہ
الماعون	۱۰۷	۶۰۲	مذکورہ
الکوثر	۱۰۸	۶۰۲	مذکورہ
الكافرون	۱۰۹	۶۰۳	مذکورہ
النصر	۱۱۰	۶۰۳	مذکورہ
المسد	۱۱۱	۶۰۳	مذکورہ
الإخلاص	۱۱۲	۶۰۴	مذکورہ
الفلق	۱۱۳	۶۰۴	مذکورہ
الناس	۱۱۴	۶۰۴	مذکورہ

إِنَّ وَزَرَ الشُّعْرَى الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوَاقِفِ وَالْدَّعْوَةِ وَالْإِشَارَةِ

فِي الْمَلِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمُشْرِفَةَ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُسَوَّرَةِ

إِذَا يُسْرُهَا أَنْ يُصْدِرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعَانِيَهُ إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

فَسَأَلَ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهِ النَّاسَ

وَأَنْ يَحْتَرِيَ

خَاتَمُ الْجَمَانِ الشَّرِيفِينَ الْمَلِكَيْنِ عَبْدَ الْمَلِكِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِيَّ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهْدِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيعِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

وہزارہتی کاروباری ٹیسلامی وئەوقاف و بانگہواز وئیرشاد
لە شانشینی عەرەبستانی سعودیہ
کە سەرپرەشتیاری کۆمەڵگەی مەلیک فەھدە
بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز لە مەدینە ی منەوورە
خۆی بەخۆشحال دەزانی کە کۆمەڵگە کە ھەلبەستیت بە دەرکرن
وبلاوکردنەوێ ئەم چاپە قورئانی پیرۆز لە گەل وەرگیرانی
ماناکانی بۆ زمانی کوردی
داواکارین لەخوای گەورە کە خەڵکی ئێی سوودمەند ببن و پاداشتی
بەخیری (خادم الحرمين الشريفین) مەلیک عبداللە کوپی عبدالعزیز
ئالی سعود بەجوانترین و چاکترین شتو بەداتەو، لەسەر ھەول
وتیکۆشانی گەورە لەبلاوکردنەوێ قورئانی پیرۆز وکەلامی
بەرزی پەرەردگار

ھەر خوای گەورە پشتیوان و یارمەتیدەرە

حَقُوقُ الظَّالِمِينَ بِحَقِّهِمْ
لِلْمَجْمُوعِ الْفَرْدِيِّ الْفَرْدِيِّ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة
www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

ماق چاپکردنی پارئیزراوہ
بؤ کؤمہلگہی مہلیک فہد بؤ چاپکردنی قورئانی پیرؤزہ

ستدوقی پؤسنی ۶۲۶۲ مہدینہی متہوورہ

www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية . / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ

١٢٢٤ ص : ١٦ × ٢٣ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية أ. العنوان

١٤٣٣/٨٤٤٢

ديوي ٢٢١،٤٩٦٥٩

رقم الإيداع : ١٤٣٣/٨٤٤٢

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

